

ASIA

WASON
BS315
C584
1896

CORNELL
UNIVERSITY
LIBRARY

THE WASON COLLECTION

THIS BOOK IS THE GIFT OF

VASSAR COLLEGE LIBRARY

F. F. THOMPSON BUILDING

Memorial to
Emma Hartley Stokes
Gift of her Father.

Cornell University Library
BS 315.C584 1896

Seng to cuing su :Guing-naing

3 1924 022 976 496

was

DATE DUE

8	LIBRARY
Interlibrary Loan	
GAYLORD	PRINTED IN U.S.A.

SÉNG IỐ CŨNG SỰ.

GŨNG-NĂING HỮ GẬ TỬ-KIÓNG.

LỘ-MẢ CĪ.

LONDON:
PRINTED FOR THE
BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY.
1896.

Bible. N. T. Chinese (Fukien) 1896

Gift of Vassar College Library
126
E 11

MÃ-TUỒI HỮ-ÉNG.

ĐI 1 CÍÓNG.

1 Ngā-bā-là-hǎng gâ hē-dō, Duôi-pĩ gâ gũing-sóng, Iǎ-Sú Gí-Dũ gâ cũ-bù gĩ dāu à-bíng.

2 ¶ Ngā-bā-là-hǎng sǎi I-sǎ; I-sǎ sǎi Ngǎ-gồ; Ngǎ-gồ sǎi Iũ-duôi iáu Iũ-duôi gâ hiáng-dĩ;

3 Iũ-duôi iáu Duôi-mǎ sī sǎi Huǎ-là-sũ iáu Sǎ-là; Huǎ-là-sũ sǎi I-sũ-lặng; I-sũ-lặng sǎi Ngā-lũing;

4 Ngā-lũing sǎi Ngā-mì-nà-duối; Ngā-mì-nà-duối sǎi Nà-sặng; Nà-sặng sǎi Sǎ-mặng;

5 Sǎ-mặng tǎu Lā-hộ sī, sǎi Bộ-sũ; Bộ-sũ tǎu Lũ-dạ sī, sǎi Á-bǎ; Á-bǎ sǎi Iǎ-sái;

6 Iǎ-sái sǎi Duôi-pĩ uâng; Duôi-pĩ uâng tǎu Ú-lĩ-ngā gâ sē-mǎ sǎi Sũ-lộ-mộng;

7 Sũ-lộ-mộng sǎi Lộ-bó-ợng; Lộ-bó-ợng sǎi Ngā-bĩ-ngā; Ngā-bĩ-ngā sǎi Ngā-sǎ;

8 Ngā-sǎ sǎi Iợ-suối-huǎ; Iợ-suối-huǎ sǎi Iợ-lũing; Iợ-lũing sǎi Ú-sái-ngā;

9 Ú-sái-ngā sǎi Iợ-dàng; Iợ-dàng sǎi Ngā-hợ-sũ; Ngā-hợ-sũ sǎi Hí-sái-gá;

10 Hí-sái-gá sǎi Mǎ-nà-sái; Mǎ-nà-sái sǎi Ngā-mộng; Ngā-mộng sǎi Iợ-sái-ngā;

11 Iợ-sái-ngā sǎi Iǎ-gợ-nĩ-ngā iáu Iǎ-gợ-nĩ-ngā gâ hiáng-dĩ; ử-cì-sĩ bǎ-siǎng búing kộ Bǎ-bĩ-lặng.

12 ¶ Bǎ-siǎng búing dāu Bǎ-bĩ-lặng lâu, Iǎ-gợ-nĩ-ngā sǎi Sǎ-là-tiể; Sǎ-là-tiể sǎi Sũ-lộ-bǎ-bá;

13 Sủ-lộ-bả-bả sải Ngā-bỉ-ữ; Ngā-bỉ-ữ sải Ì-li-ngā-géng; Ì-li-ngā-géng sải Ngā-sủ;

14 Ngā-sủ sải Sả-dũ; Sả-dũ sải Ngā-géng; Ngā-géng sải Ì-lữ;

15 Ì-lữ sải Ì-li-ngā-sả; Ì-li-ngā-sả sải Mả-dàng; Mả-dàng sải Ngả-gỗ;

16 Ngả-gỗ sải Iợ-sả; Iợ-sả ciu-sỉ Mả-li-ngā gậ sếng-éng, Mả-li-ngā sải Iả-Sủ hăng cã Gí-Dũ.

17 Ciâu iọng cũ-bù sộng à lậ, giảng Ngā-bả-là-hăng dẫu Duôi-pỉ lợng-cợng sí-sỉ dờ; giảng Duôi-pỉ-dỉ sộng à lậ dẫu búng kợ Bả-bỉ-lợng iả sí-sỉ dờ; giảng búng kợ Bả-bỉ-lợng-dỉ sộng à lậ dẫu Gí-Dũ iả sí-sỉ dờ.

18 ¶ Iả-Sủ Gí-Dũ chũ-sỉ gậ dỉ sĩ iọng-gả-sỉ : Gù gậ nải Mả-li-ngā iáu Iợ-sả uā-chéng-iǎng lầu, gũ ềng-nǎng tẩu kợ, Mả-li-ngā dạ-diợ Sềng-Sềng, iũ-séng kỉ lậ.

19 Gù sếng-éng Iợ-sả sĩ ciả ngĩ-nềng, ềng kǎng dộng-nềng-sỉ-cợng điể gù, siông niông càng-càng-dỉ tồ-tiâu iọng chéng.

20 Kǎng-kǎng dộ-dỉ siông iọng dỉ gậ si-hề, Cũ sả-chũ gậ lậ tợ mông iáu gù uā, Duôi-pỉ gậ gũing-sợng Iợ-sả, nì ềng niông giảng, cỉ-gũing mông nà nì gậ sề-mả Mả-li-ngā tẩu lậ; gù iũ-séng sĩ ềng-ựề dạ-diợ Sềng-Sềng.

21 Gù ợ sải cì-ciả gũing; nì niông tǎi gù chiũ miàng hăng Iả-Sủ; ềng-ựề gù ợ giu gù gậ bả-siǎng pỉ-tiâu cò-ợ.

22 Iọng-gả-sỉ gậ dỉ dú sĩ niông gĩng-hầu Cũ tề-ching tợ sǎng-dỉ uā-guā gậ dỉ,

23 Gợ-uā, Hề-lải iũ cì-ciả cỉ-nữ ợ iũ-séng, sải gũing, nềng ợ hăng gù gậ miàng cã Ì-mả-nờ-li; Ì-mả-nờ-li gậ Ì-sũ, ciũ-sỉ Ciông-Dỉ iáu uoi-huoi-nềng cì-dó.

24 Iợ-sả chǎng-chǎng, kỉ lậ ciũ í-diũ Cũ sả-chũ gậ gấu-dờ gù gậ dỉ, nà gù gậ sề-mả tẩu guā mọng;

25 Lậ-sỉ ềng-nǎng iáu gù chềng-chéng dǎng gù sải gũing; ciũ hăng gù gậ miàng cã Iả-Sủ.

Dĩ 2 Cióng.

1 Hí-lữ cã uâng gậ sî-hê, Iả-Sú dẫu Iủ-tuỗi gậ Bả-lĩ-ảing chũ-sĩ, iọng-cì-sĩ iủ gĩ-oiả bỗ-sũ giảng đóng-bíng lậ Iả-lũ-sả-lảing.

2 Mông uả, Ủ cì-ciả kảing chũ-sĩ, cã Iủ-tuỗi nêng gậ Uâng dẫu nĩ-dĩ, ẻng-ựê uoi-huỗi-nêng dẫu đóng-bíng chũ-gĩng gủ gậ sảing-siũ, ciũ lậ bải gủ.

3 Hí-lữ uâng tiảng-nĩ-gĩng, ciũ huảng kĩ lậ, tóng Iả-lũ-sả-lảing gậ nêng iả dụ huảng kĩ lậ,

4 Hí-lữ ciũ hảng duỗi cĩ-sĩ iầu bả-siảng dĩ-bíng gậ nảng-sủ nêng, dụ giảng-cẻng lậ, mông gủ, uả, Gĩ-Dũ ẻng-gái dẫu nĩ-dĩ chũ-sĩ ?

5 Duỗi-gả-nêng ảing uả, ẻng-gái dẫu Iủ-tuỗi gậ Bả-lĩ-ảing chũ-sĩ : ẻng-ựê tê-chíng iủ. ciả sảng-dĩ gĩ-diũ uả-guả,

6 Iủ-tuỗi gậ Bả-lĩ-ảing à, nì dẫu Iủ-tuỗi gậ hủ-gũing dĩ-bíng cởng ẻng sĩ đẻng siẫu gậ ; ẻng-ựê hê-lải iủ cì-ciả uảng-dĩ ỷ giảng nì ử-dĩ chũ lậ, sũ-siông iảng-iông gậ, iảng uoi I-sả-liẻ gậ bả-siảng.

7 Hí-lữ ciũ càng-càng-dĩ hảng bỗ-sũ lậ, cũ-sải mông gủ, ử sảng-siũ sũ-mũ sî-hê chũ-hĩng.

8 Ciũ hảng gủ kộ Bả-lĩ-ảing, iầu gủ uả, Nì kộ cũ-sải cả ử gũing-ciẻ, cả-diộ, ciũ lậ iầu uoi bảu-sẻng, nả uoi iả hẫu kộ bải gủ.

9 Bỗ-sũ tiảng-nĩ uâng gấu-dỗ gủ gậ dĩ lầu, ciũ kộ ; tê-chíng dẫu đóng-bíng chũ-gĩng gậ sảing-siũ sảng-bủ-lẻng-đẻng dẫu gủ mĩng-chíng duỗi diộ, cì-dậ duỗi dẫu gũing-ciẻ gậ sủ-cài, ciũ gủẻ-diũ dẫu ử sủ-cài ciông-bíng.

10 Bỗ-sũ chũ-gĩng ử ciả sảing-siũ, ciũ cẻng kẫu-uoi đậ-hảing.

11 Nì ử chiộ-dĩ chũ-gĩng gũing-ciẻ iầu gủ gậ nải, Mả-lĩ-ngả, ciũ gủ-diũ bải iọng gũing-ciẻ ; mà-kựẻ bảu hỏ, nả uâng-gẻng, ử-hiỏng, mò-iỏ, iọng-gĩ-iọng gậ ẻng-sũ sỏng gủ.

12 Bỗ-sũ buỗi mẻng-mỏng Cũ hẫu gủ ẻng uỏng dẫu-tẻ

kō gīng Hí-lữ, gù ciũ giǎng biē gâ điệ chiệ kō cù-cī gâ đī-huống.

13 ¶ Bợ-sũ kō-tiâu làu, Cự sắ-chữ gâ lậ tở mông iáu Iợ-sắ uā, Kĩ lậ duôi-diũ gựing-ciẻ, iáu gựing-ciẻ gâ nải cẻ kō Ái-gĩ gờ, dẫu ử-dĩ gựẻ-diũ, đǎng dẫu uỏi cuôi hấu nì; ẻng-ựẻ Hí-lữ ợ lầu ỉợng gựing-ciẻ ỏ miẻ-tiâu gù.

14 Iợ-sắ ciũ kĩ lậ duôi-diũ gựing-ciẻ iáu gù gâ nải tẻ mâng kō Ái-gĩ gờ-dĩ kō.

15 Dẫu ử-dĩ gựẻ-diũ cỉ-bỉ-dặ dẫu Hí-lữ sĩ gâ si-hẻ; ỉợng-gặ-sĩ sĩ niợng gīng-hầu Cự tẻ-chīng tở sớng-dí uā-guā gâ đī, gờ-uā, Uỏi cợng-chīng hǎng uỏi gựing chữ Ái-gĩ gờ.

16 ỉợng-cỉ-sĩ Hí-lữ hiếu-dặ cù-cī sĩ nả bợ-sũ pīng, ciũ cẻng hỏ-lả, hǎng nẻng kō Bả-lỉ-ảing, nả sẻng-dĩ iáu gợng-lợng-kúing gâ điợng-mữ-gựing-ciẻ, giǎng gù củ-sải mông bợ-sũ gâ si-hẻ sợng kĩ, hợ-diệ liợng-hựẻ-dĩ gâ, cợng-bả nả lậ suỏi-tiâu.

17 Sớng-dí Iả-lỉ-mỉ tẻ-chīng uā-guā gâ đī, ỉợng-cỉ-sĩ iủ gīng-hầu,

18 Gù uā, Dẫu Là-mả tiǎng-nỉ-gīng siợng-sẻng, tỉ-kủ chǎng-chẻng gâ siǎng-ẻng, sĩ Là-giẻ tỉ gù gâ gựing; ẻng kǎing tiǎng-nỉ nẻng kựing, ẻng-ựẻ gù gựing dú ẻng-nǎing đợ-dĩ.

19 Hí-lữ sĩ-tiâu làu, Cự sắ-chữ gâ lậ Ái-gĩ gờ tở mông iáu Iợ-sắ uā,

20 Kĩ lậ duôi-diũ gựing-ciẻ iáu gù gâ nải dẫu-tẻ kō I-sắ-liẻ đī-huống; ẻng-ựẻ ử cỉả ỏ huỏi-sĩ gựing-ciẻ gâ nẻng sĩ-tiâu làu.

21 Iợ-sắ ciũ kĩ lậ duôi-diũ gựing-ciẻ iáu gù gâ nải, lậ I-sắ-liẻ đī-huống.

22 Tiǎng-nỉ-gīng Ngả-gỉ-lầu cỉẻ-diũ gù dá Hí-lữ gâ ử, cả Iủ-tuỏi gâ uâng, ciũ giǎng kō gù ử-dĩ, Cự tở mông hấu gù, gù ciũ kō Gả-lỉ-lỉ đī-huống.

23 Dẫu cỉ-cỉả sẻng, miǎng hǎng Nả-sả-lả, ciũ dẫu ử-dĩ gựẻ-diũ : ỉợng-gặ-sĩ sĩ niợng gīng-hầu ử cỉả sớng-dí tẻ-chīng uā guā gâ đī, Nẻng ợ hǎng gù cả Nả-sả-lả gâ nẻng.

Dĩ 3 Cióng.

1 Ũ-cì-sì sí sǎi-lǐ gậ Iợ-hũing chũ lậ, dấu Iủ-tuôi gậ kōng-iǎ-dĩ, gặng-dầu,

2 Gợ-uā, Tíng gờ tấu dấu ; nì niōng gặi-ợ cặng sīng.

3 Síng-dĩ I-sō-ngā tê-chíng uā kǐ iợng neng gậ dĩ gợ-uā, Dấu kōng-iǎ iủ neng gậ siáng-éng hǎng kǐ lậ uā, Nì niōng kựé Cũ gậ dĩ, chĩ-dặ gự gậ dĩ.

4 Iợng Iợ-hũing cặng lợ-dợ mâu gậ í-ciōng, iáu-dĩ gặi-diũ pưê-duôi ; iệ huǎng-tōng iáu súng-dĩ gậ póng-tộng.

5 Iợng-cì-sì Iǎ-lũ-sǎ-lǎing, tóng Iủ-tuôi, iáu Iợ-dàng kái mǔng-sĩ-ti gậ neng, dú chũ kợ, dấu Iợ-hũing ử-dĩ,

6 Dú neng cù-cĩ gậ cò, dấu Iợ-dàng kái-dĩ siũ Iợ-hũing gậ sǎi-lǐ.

7 Iợ-hũing chũ-gīng cèng cǎi Huǎ-li-sō neng iáu Sǎ-dú-gái neng lậ siũ gự gậ sǎi-lǐ, ciũ iáu gự uā, Nì iợng dù-ựệ gậ gựing-sợng, sũ neng háu nì pĩ-tiǎu hē-lǎi gậ nũ-kĩ ?

8 Nì niōng sáng háu gậ guǎ-ciẻ, biǎu-mẻng nì iủ gặi ợ cặng-sīng gậ séng :

9 Séng-dĩ iǎ ēng niōng gợ-siōng, Ngā-bǎ-là-hǎng sĩ uoi gậ cũ-cóng : uoi iáu nì uā, Cióng-Dĩ iủ-nǎing-gẻ sǎ iợng duoi ciợ cǎ Ngā-bǎ-là-hǎng gậ gựing-sợng.

10 Giǎ-gíng bử-tê gǎ dấu chiũ-nẻ-dĩ lậu : mǎu-lợng sũ-mũ chiũ lậ ēng sáng háu gậ guǎ-ciẻ ciũ dù à lậ, diũ hǎ hỏ-dĩ.

11 Uoi sĩ sǎ sủ iáu nì sí sǎi-lǐ, niōng nì gặi-ợ cặng-sīng : iủ ciǎ piǎng uoi hē lậ, lỉ-liōng gữ iâng-guǎ uoi, uoi iáu gự dé ǎi iǎ sĩ ēng đặng-ợng : gự ợ sǎ Sẻng-Sẻng, iáu hỏ tǎi nì sí sǎi-lǐ,

12 Gự gậ sái nà dau siũ-dĩ, ợ sái lậi-lỉ biǎng-dĩ gậ mà-ciẻ, nà mà-ciẻ kợng hǎ chợng-dĩ, nà sái chũ lậ gậ kũ, diũ hǎ mại ú gậ hỏ-dĩ, chiǎu-tiǎu.

13 ¶ Ũ-cì-sì Iǎ-Sủ giǎng Gǎ-lỉ-lỉ dấu Iợ-dàng kái hǎ Iợ-hũing-dĩ ỏ siũ gự gậ sǎi-lǐ.

14 Iặ-hũing táng-dũ lúing-cũ gù, uā, Ēng-gái uòi niông siũ nì gậ sải-lĩ, nì dẫu hā uòi-dĩ lậ ?

15 Iả-Sú āing gù uā, Nì iọng-cì-sì niông āing-chềng uòi; uòi-huōi-nềng ēng-gái iọng-gặ-sĩ í chềng-chủ gặ iông gậ lĩ-gủ. Iặ-hũing ciũ āing-chềng gù.

16 Iả-Sú siũ sải-lĩ lậ, ciũ giǎng sữ-dĩ iọng lậ, títng ềng-ưề gù ciũ kuyệt-kuyệt, gù chũ-gĩng Cìong-Dĩ gậ Sềng sũ-siông bà-gặ à lậ, dẫu gù tê-dĩ :

17 Giǎng títng cìong iũ siǎng-ềng, uā, Iọng sĩ uòi dềng dặ-chiộ gậ Gựing, gù cềng dềng uòi gậ ỉ.

Dĩ 4 Cìong.

1 Ừ-cì-sì Sềng-Sềng ciũ duōi Iả-Sú kộ kông-iả nả mặ-gữ chĩ gù.

2 Sĩ-sĩ góng, sĩ-sĩ mâng dú ềng-nǎing iề mì-dĩ, hề-muệ ciũ bử-guệ.

3 Chĩ gù gậ mặ-gữ giǎng-cềng lậ iáu gù uā, Nì lậ-sĩ Cìong-Dĩ gậ Gựing, ciũ gáu-dồ iọng ciộ niông bĩng cǎ biǎng.

4 Iả-Sú āing uā, Sềng-gềng gĩ-diũ uā, Nềng ềng-ò-cĩ sĩ kǎu-diũ iề gậ mì-dĩ ộ sǎng, sĩ kǎu-diũ Cìong-Dĩ chũ-dĩ cớng-bǎ uā gậ dĩ.

5 Mặ-gữ ciũ iáu Iả-Sú kộ sềng gậ gềng-sềng, hǎng gù guề hā dǎing gậ dǎing-dǎing-ciề,

6 Iáu gù uā, Nì lậ-sĩ Cìong-Dĩ gậ Gựing, ciũ điểu à kộ, ềng-ưề sềng-gềng gĩ-diũ uā, Cũ ộ gáu-dồ gù sặ-chũ gậ bǎu-hũ nì : gù ộ sặ siũ tộ-diũ nì, sǎng-dặ nì gậ káu chềng hā ciộ-dĩ.

7 Iả-Sú uā, Sềng-gềng ỉ gĩ-diũ uā, Ēng gặng chĩ Cũ nì gậ Cìong-Dĩ.

8 Mặ-gữ ỉ iáu Iả-Sú iọng dềng ầu gậ sủing, nà títng-à gậ gồ, iáu iọng gồ gậ ềng-iẫu dụ hấu gù chũ.

9 Iáu gù uā, Nì lậ pũ-diũ bǎi uòi, uòi ciũ nà iọng lờng-cớng gậ mì-dĩ dụ nả nì.

10 Iǎ-Sú uā, Sǎ-dàng guā-kyé kō, éng-ṽē sēng-géng gī-diū uā, Niōng bǎi Cǔ nì gâ Cīōng-Dī, cōng-lậ niōng hū-sū gù.

11 Mỗ-gũ ciū piē-tiāu Iǎ-Sú, kō-tiāu ; Cǔ sǎ-chū gâ lậ hū-sū gù.

12 ¶ Iǎ-Sú tiāng-nī-gīng Iỗ-hūing sū dāu lậu-dī, ciū pī-kyé kō Gá-lī-lī.

13 Chũ Nà-sǎ-lậ, dāu Gá-bǎ-nōng guè-diū, iōng Gá-bǎ-nōng níng-diū huối, dāu Sái-bū-lặng, Nà-duōi-lī gǎ-gǎi gâ sù-cài.

14 Iōng-gǎ-sī niōng gīng-hāu síng-dí Ī-sō-ngā tê-chīng uā-guā gâ dī,

15 Gō-uā, Sái-bū-lặng, Nà-duōi-lī gâ dī-huóng, ciū-sī gūing huối gâ dī-huóng, dāu Iỗ-dàng ũ-bíng kái, biē-gō-nēng gâ Gá-lī-lī,

16 Diū dāu ú-ōng gâ bǎ-siāng chū-gīng duoi guáng lậ, diū dāu gā-lậ-ú sǎ gâ sù-cài gâ nēng iǎ iũ guáng chũ lậ ciāu gù.

17 Giǎng iōng sī-hē kǐ Iǎ-Sú gōng-dāu, uā, Tíng gổ tǎu dāu, nì niōng gǎi-ỗ cặng-sīng.

18 ¶ Iǎ-Sú dāi Gá-lī-lī huối-bíng-dī giǎng, chū-gīng liōng nēng, cì-ciǎ sī Sái-mōng, ĩ hǎng cǎ Bǐ-dǎ, iáu gù hiáng-dī ũng-dặ-liế, dāu huối-dī suối mòng ; éng-ṽē gù sī nà-ngũ gâ nēng.

19 Iǎ-Sú iáu gù uā, Lậ gǎing uoi ; uoi ciū ỗ háu nì dặ-diộ nēng sū-siōng nà ngũ ĩ-búing.

20 Gù liōng nēng dāi-diū ciū diú-tiāu mòng, gǎing Iǎ-Sú kō.

21 Giǎng ũ-dī cuoi iōng kō mī-ciē ĩ chū-gīng liōng nēng, ciū-sī Sái-bǐ-tuoi gâ gūing, Ngǎ-gổ, gìng gù hiáng-dī Iỗ-hūing, iáu gù dá Sái-bǐ-tuoi cǎi dāu ũing-dī biộ mòng, Iǎ-Sú hǎng gù lậ.

22 Gù liōng nēng ciū à ũing piē-tiāu dá, gǎing Iǎ-Sú kō.

23 ¶ Iǎ-Sú kō Gá-lī-lī mǔing-sī-tī, dāu gổ sù-cài gâ lǐ-

bãi-dộng háu nêng, gống tít gở gậ háu sêng-sĩ, í bả-siăng gở iông gậ bãng.

24 Iả-Sú gậ miăng-siăng dững dẫu tóng Sũ-li-ngā dī-huóng : ử-dĩ gậ nêng iáu-diũ gở iông bãng iáu kũ-chũ gậ nêng, nả gự mĩ-diũ gậ, buổi kũ-mã-hêng, bãng-hóng gậ, dú iáu hã Iả-Sú mĩng-chĩng-dĩ lậ ; Iả-Sú ciũ tãi gự í háu.

25 Iũ cềng cãi nêng giăng Gá-lĩ-lĩ, Dĩ-gá-bộ-lĩ, Iả-lũ-sả-lẩng, Iũ-tuõi, Iộ-dàng ử-bĩng kái, lậ giáng Iả-Sú.

Dĩ 5 Cióng.

1 Iả-Sú chũ-gĩng iộng cềng cãi nêng, ciũ ióng súng : cõ-diũ làu, hã-sáing dú hã gự-dĩ lậ :

2 Iả-Sú kụệ chũ háu gự, uã,

3 Sẻng-dĩ kẻng-hủ gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ ; ẻng-ựẻ tít gở sĩ gự gậ gở.

4 Sióng-sẻng gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ cồng ộ kúing gự gậ sẻng.

5 Uả-kĩ gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ gự ộ dặ-diộ sĩ-gãi cã sú-ngiẻ.

6 Cềng siông ngĩ gậ dĩ sũ-siông bử-guẻ, sũ-siông chũ-diẫu, iộng gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ gự cồng ộ bấu.

7 Tãi nêng kộ-lĩng, iộng gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ cồng ộ kộ-lĩng gự.

8 Sẻng-dĩ chẻng-giẻ gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ gự ộ gĩng-dặ Cióng-Dĩ diộ.

9 Cã uả-sĩ gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ ộ háng gự cã Cióng-Dĩ gậ gựing.

10 ẻng-ựẻ ngĩ gậ dĩ nả nêng huõi, iộng gậ nêng sĩ iũ hũ-kĩ : ẻng-ựẻ tít gở sĩ gự gậ gở.

11 Nẻng lậ ẻng-ựẻ uoi diẻ nì, bĩ-lậ nì, cù-càu gở iông gậ lẩng dĩ lủing-uã nì, nì sĩ iũ hũ-kĩ.

12 Niông kẫu-uoi, lộ dặ-hẩng : ẻng-ựẻ tít ciông siông nì gậ dĩ sĩ duoi gậ : ử piăng nì gũ sảing gậ sẻng-dĩ iả sĩ iộng-gặ-sĩ nả nêng bĩ-lậ.

13 Nì sī sī-gáing gâ íng : íng lậ mẩu mī-dầu tiâu, nī-dī gũ ộ gềng nī ? hē-mựế mẩu-sả, lậ hầu diú dẫu nguyē-bíng, nả nêng nộ-tiâu.

14 Ní sī sī-gáing gâ guáng. Sêng kujé dẫu súng ciông công mài kộg-dặ-diũ.

15 Nêng bōng dáing, iả êng sī gā dẫu mì-dề à, dú sī gā dẫu dáing-dở ciông-bíng-dī, ciũ ciâu-dặ cì chiõ gậ nêng.

16 Iọng-gặ-sỉ iả niông nả nì gậ guáng ciâu dẫu nêng mīng-chíng, nả gụ chũ-gĩng nì ciáng gậ ảing-gềng, ciũ gủ ộng-iâu nả nì tít ciông gậ Dá.

17 Êng niông siông uoi lậ, sī niông miề-tiâu lự-huả iáu sít-dí gậ sú : uoi lậ, êng sī niông miề-tiâu iọng sú, sī niông iọng sú iũ gĩng-hầu.

18 Uoi ì-cài iáu nì uā, Tít dī gũ êng-nảing sáing hī-tiâu, lự-huả cì dǎng cì uà công mài hī-tiâu, dú ộ gĩng-hầu.

19 Iọng gáu-dở nêng gậ dī, lậ iũ nêng nả cì-iông dềng siểu gậ độn mẩu iàu-gềng tiâu, ỷ iọng-gặ-sỉ hầu nêng, dẫu tít gở ộ hǎng gụ cǎ dềng siểu gậ : lậ iũ nêng í-diũ iọng gáu-dở gậ dī ỷ iọng-gặ-sỉ hầu nêng, dẫu tít gở ộ hǎng gụ cǎ duoi gậ.

20 Uoi iáu nì uā, Nì ngī gậ ảing-gềng lậ mài iàng-guả nǎng-sú nêng, iáu Huả-lī-sỏ nêng ngī gậ ảing-gềng, nì công mài nì tít gở.

21 Nì tiǎng-nī-gĩng iũ gáu-dở gũ-sī-hē nêng gậ dī, gở-uā, Êng gộg huoi-sỉ nêng : huoi-sỉ nêng gậ mài mǎng-tiâu bǎing-cò :

22 Lậ-sỉ uoi iáu nì uā, lậ iũ nêng hỏ-lả hiáng-dī, iả mài mǎng-tiâu bǎing-cò, lậ iũ nêng mǎ hiáng-dī, Kiáng gở-tê, mài mǎng-tiâu nả nêng sōng dẫu gúing-dộng, mǎ hiáng-dī Háng pỏ, mài mǎng-tiâu dī-ngụ gậ hỏ.

23 Gũ-chũ nì dẫu cī-dũing hũing mī-dī, séng-dī gī kỷ lậ hiáng-dī iáu nì iũ iũ-kỷ,

24 Ciũ nả nì gậ mī-dī gā hǎ dũing mǎng-chíng, sáing kộ iáu hiáng-dī uả-tiâu, hē-mựế cuoi lậ hũing nì gậ mī-dī,

25 Iũ nêng niông gẫu nì, gũ dẫu diợ-dī iáu nì cǎi giǎng,

nì niông kụē-kụē iáu gù uả-tiâu : giáng gù nà nì sōng
gúing, gúing nà nì gáu nả chá-i-à, ciū nà nì sū dẫu lâu-dĩ.

26 Uoi ì-cài iáu nì uā, Nì cì ấu cì lí gū ēng-nǎing hīng
chéng-chữ, cōng ēng bōng nì chử lậ.

27 Nì tiāng-nī-gīng iủ nēng uā-guā, Ēng gōng tóng-
gáing.

28 Lậ-sī uoi iáu nì uā, Iủ nēng chū-gīng á-niông-nēng,
séng-dĩ ciū táng-dũ iọng á-niông-nēng, séng-dĩ ciū sōng
iáu gù tóng-gáing lâu.

29 Lậ-sī iủ-bíng mì-ciú huoi nì iủ guā-ngāi gậ dĩ, ciū
niông lé chử lậ, diú-tiâu : nì ngù-gúing miè-tiâu cì-iōng
gū iủ ĩ nì, sǎng-dặ nà nì tóng séng diú hā dī-ngù-dĩ.

30 Lậ-sī iủ-siủ huoi nì iủ guā-ngāi gậ dĩ, ciū niông dử à
lậ, diú-tiâu : nì siủ miè-tiâu cì-ciả gū iủ ĩ nì, sǎng-dặ nà
nì tóng séng diú hā dī-ngù-dĩ.

31 Gū iủ dĩ uā, Nēng lậ chử-tiâu sē-mả, niông siả chử-
tiâu sē-mả gậ cì nả gù ;

32 Lậ-sī uoi iáu nì uā, Ēng-sī éng-ựē tóng-gáing gậ dĩ
chử-tiâu sē-mả, ciū-sī huoi gù tēng nēng, nēng lậ tẩu ử ciả
chử-tiâu gậ á-niông-nēng iả sī tóng-gáing.

33 Nì ĩ tiāng-nī-gīng iủ gáu-dō gử-sī-hē nēng gậ dĩ,
gō-uā, Ciū-chữ ēng gōng huǎng-séng, dẫu Cìong-Dĩ
mīng-chīng ciū-guā-chữ gậ dĩ cōng niông í.

34 Lậ-sī uoi iáu nì uā, Dủ ēng gōng ciū-chữ, ēng gōng
nà tǎng lậ ciū-chữ, éng-ựē tǎng sī Cìong-Dĩ cō gậ ự.

35 Iả ēng gōng nà sī-gáing lậ ciū-chữ, éng-ựē sī-gáing sī
Cìong-Dĩ gậ káu-dā ; iả ēng gōng nà Iả-lũ-sả-lǎing lậ ciū-
chữ, éng-ựē Iả-lũ-sả-lǎing sī duoi Uàng-Dĩ gậ gég-séng.

36 Iả ēng gōng nà nì gậ tê lậ ciū-chữ, éng-ựē nì mǎu-
nǎing-gē nà nì cì-ǎng tê-mâu bǐng ú bǐng bā.

37 Nì uā dĩ, Sī, ciū uā sī ; Ēng sī, ciū uā ēng sī ; lậ
cuoi gá uā ciū-sī giǎng ử ciả ợ gử-dĩ lậ.

38 Nì tiāng-nī-gīng iủ nēng uā-guā, Mì-ciú niông bō
mì-ciú, ngā-chỉ niông bō ngā-chỉ.

39 Lậ-sī uoi iáu nì uā, Ēng niông iáu ợ nēng cǎ dō-tê :

iũ nêng mà nì iũ-bíng mĩng-gải, lĩng cộ-bíng gậ mĩng-gải iả chiá guā lậ hiông nả gù.

40 Iũ nêng siông gâu nì, nà kộ nì séng-dĩ gậ í-ciông, lĩng séng-nguê gậ í-ciông iả bẻng gù nà kộ.

41 Iũ nêng gáng nì duối gù giăng cì lĩ điọ, nì ciũ duối gù giăng liông lĩ.

42 Iũ mông nì tẩu gậ, ciũ nả gù : iũ ồ iáu nì cịọ gậ ềng gọng cũ gù :

43 Nì tiăng-nĩ-gĩng iũ nêng uā-guā, Nêng iáu nì gộ-dặ-diọ, ciũ ồ gù, nêng iáu nì cã dồ-tê, ciũ hăng gù :

44 Lậ-sĩ uoi iáu nì uā, Nêng iáu nì cã dồ-tê, ciũ niông ồ gù, nêng huoi nì, ciũ niông tãi gù gĩ-dầu :

45 Iọng-gặ-sĩ ciũ ộ cã nì tĩng ciông gậ Dá gậ gựng : ềng-ựê gù hăng mì-tê chũ lậ ciầu lảnh gậ nêng iả ciầu hẩu gậ nêng, lộ hũ nả ngĩ-nêng iả nả bũ-ngĩ gậ nêng.

46 Nì lậ ồ ử ciả ồ nì gậ nêng, iũ sũ-mũ dĩ siông nì nĩ ? siũ-sựê gậ nêng iả sĩ iọng-gặ-sĩ cã.

47 Nì guáng-guáng iáu hiăng-dĩ chiăng-úing, iũ sũ-mũ dĩ iăng-guā biê-nêng nì ? siũ-sựê gậ nêng iả sĩ iọng-gặ-sĩ cã.

48 Gũ-chũ nì niông sí-huọng hẩu, sũ-siông nì tĩng ciông gậ Dá sí-huọng hẩu ỉ-búing.

Dĩ 6 Cióng.

1 Nì niông siểu-séng ềng gọng hã nêng mĩng-chĩng cã nì gậ ciáng dĩ, cì-gềng-gềng nả nêng chũ, lậ-sĩ iọng-gặ-sĩ cã, nì tĩng ciông gậ Dá ciũ mẩu mì-dĩ siông nì.

2 Gũ-chũ nì siả nả nêng gậ sĩ-hê, ềng gọng chuyê hẩu-dông dầu nì mĩng-chĩng, sũ-siông ử gặ-hẩu gậ nêng ; gù hã lĩ-bãi-dộng iáu gỏi-diọ-dĩ iọng-gặ-sĩ cã, ồ nêng uā gù hẩu ; Uoi ì-cài iáu nì uā, Siông gù gậ dĩ gù dặ-diọ lầu.

3 Nì siả nả nêng gậ sĩ-hê, iũ-siũ cã gậ dĩ, ềng niông nả cộ-siũ dặ-dĩ.

4 Iọng-gặ-sĩ nì siả nả nêng gậ dĩ ciũ ộ mà-sặ : nì Dá chũ mà-sặ gậ dĩ ộ bấu-ềng nì.

5 ¶ Nì gĩ-dấu gậ sí-hê, êng gợng ộ ử gả-hầu gậ nêng :
 êng-ựê gụ cềng ờ gựê hã lý-bãi-dộng, iáo sí-cĩ gái-tê gĩ-
 dấu, cì-gềng-gềng nã nêng chũ, Uòi ì-cài iáo nì uã, Siông
 gụ gậ dĩ gụ dặ-diộ làu.

6 Nì gĩ-dấu gậ sí-hê, niông kộ bồng-gáing, mông gúing-
 diũ, giũ nì dẫu mà-sặ sù-cài gậ Dá, nì gậ Dá chũ mà-sặ
 gậ dĩ, gụ cồng ộ bấu-êng nì.

7 Nì gĩ-dấu, êng gợng sũ-siông biê-gồ-nêng uã cềng cãi
 sũ-táu gậ dĩ, gụ siông dĩ uã-dặ cãi cồng ộ tiăng-nĩ gụ.

8 Nì êng gợng ộ gụ; êng-ựê gũ êng-nắing giũ, nì niông
 sặ gậ mì-dĩ nì Dá sáing dặ-dĩ làu.

9 Gũ-chũ nì gĩ-dấu niông iộng-gặ-sĩ uã,

Uòi-gồ-nêng gậ Dá dẫu títg ciông,

Ngũing nì gậ miăng nã nêng cọng cã sềng,

10 Ngũing nì gậ gồ ộ dẫu. Ngũing nì gậ séng-ĩ cã-
 chềng dẫu sũ-gáing, sũ-siông dẫu títg ciông cã-chềng
 ỉ-búing.

11 Uòi-gồ-nêng nì-nì gậ liông-chầu gềng-diáu nã uòi.

12 Mĩng-tiâu uòi-gồ-nêng kĩng gậ cãi, sũ-siông uòi iã
 mĩng-tiâu nêng kĩng uòi gậ cãi ỉ-búing.

13 Êng niông nã uòi-gồ-nêng pông-diộ chĩ uòi gậ dĩ,
 niông giũ uòi pĩ-tiâu ử cĩa ộ gự: Eng-ựê gồ lộ, gựing-
 bắng, ềng-iâu, dú sĩ nì gậ, cì-dặ dẫu diâu-diâu dồ-dồ.
 Chềng séng sù ngũing.

14 Nì lậ niâu nêng gậ guã-sĩ, nì títg ciông gậ Dá iã ộ
 niâu nì.

15 Nì lậ êng niâu nêng gậ guã-sĩ, nì títg ciông gậ Dá
 iã êng niâu nì gậ guã-sĩ.

16 ¶ Nì gềng-diũ êng iê gậ sí-hê, êng gợng ộ ử gả-hầu
 gậ nêng : gụ mĩng-sặ cềng kĩ, mĩng-gặi bĩng-dặ cềng
 giáng nêng, cì-gềng-gềng ờ nã gụ gềng-diũ êng iê hĩng
 nã nêng chũ. Uòi ì-cài iáo nì uã, Siông gụ gậ dĩ gụ
 dặ-diộ làu.

17 Nì gềng-diũ êng iê gậ sí-hê, gắing niông sú tê sãi mĩng;

18 Iộng-gặ-sĩ sắng-dặ nã nì gềng-diũ êng iê hĩng nã.

nêng chũ, lậ hĩng nã nì Dá dầu mà-sặ gậ sù-cài chũ ;
nì Dá chũ mà-sặ gậ dĩ, cớng ợ bầu-ēng nì.

19 ¶ Ēng niōng kộng-diũ ngệng-cìng dầu sī-gáing, sī-
gáing iũ cữ-tông ợ cữ, iả ợ sáng-siũ, ỉ iũ chặ mà-dōng lậ té:

20 Lậ niōng kộng-diũ ngệng-cìng dầu tít cìōng, tít
cìōng mẩu cữ-tông, iả mại sáng-siũ, ỉ mẩu chặ mà-dōng
lậ té :

21 Ēng-ựē nì ngệng-cìng dầu nī-dĩ, nì gậ séng iả ợ dầu
nī-dĩ.

22 Séng-dĩ gậ dáing ciũ-sī mì-ciú ; gữ-chũ nì mì-ciú lậ
mềng-liōng, tóng séng dú sī guáng.

23 Mì-ciú lậ mà-mũ, tóng séng dú sī ú-ợng. Nì séng-dĩ
gậ guáng lậ ú-ợng-tiâu, iợng ú-ợng dú ēng đặ-dĩ iũ gự-duoi.

24 Cì-ciả nêng mẩu-nảing-gē hũ-sũ liōng-ciả cữ : mẩu-
lợng nữ iợng cì-ciả, ồ ử cì-ciả ; mẩu-lợng chũ-dōng iợng
cì-ciả, chũ-kiáng ử cì-ciả. Nì mẩu-nảing-gē ỉ hũ-sũ Cìōng-
Dĩ, ỉ hũ-sũ ngệng-cìng.

25 Gữ-chũ uoi iáu nì uả, Ēng niōng tãi sáng-miāng
huáng-iẻ, iẻ sũ-mũ dĩ, chựẻ sũ-mũ dĩ, iả ēng niōng tãi
séng-tỉ huáng-iẻ, cệng sũ-mũ-dĩ. Sáng-miāng cớng piāng
iẻ-sī gấing iàu-gểng, séng-tỉ cớng piāng í-cìōng gấing
iàu-gểng.

26 Nì chũ bữing-tít gậ ciả-ciẻ, iả ēng niōng cặ-cệng,
iả ēng niōng cãi-cầu, iả ēng niōng nà mì-dĩ kộng hã
chợng-dĩ ; nì tít cìōng gậ Dá dú iũ-đặ nã gự iẻ. Nì
cớng piāng ciả-ciẻ gấing dĩ-cìng đặ cãi.

27 Nì dĩ-bíng sũ nêng éng-ựē huáng-iẻ iũ-nảing-gē nà
séng-tỉ gá ầu cì chiợ kĩ lậ ?

28 Nì cã-sũ-dĩ éng-ựē í-cìōng huáng-iẻ nī ? Nì siōng
siōng hã, súing-dĩ gậ bả-hợ-huá, gớng-cìōng ợ duoi kĩ lậ,
iợng huá iả ēng niōng lự, iả ēng niōng cì-biợ.

29 Lậ-sī uoi iáu nì uả, Cũ-sĩ Sũ-lộ-mộng iũ duoi ợng-
iầu gậ sí-hẻ, gự cợng-sũ gữ mẩu iợng huá hẩu chũ.

30 Iợng súing-dĩ gậ chầu, gếng-diáu đặ-dĩ, mềng-diáu
ciũ diú hã hỏ-dĩ, Cìōng-Dĩ gữ nã gự cợng-đặ ỉ ngả-sĩ, nì

iộng mài chéng sêng gậ nêng, Cìong-Dĩ gǎing ộ nà í-
ciông nǎ nì cệng.

31 Gũ-chũ ềng niông huáng-iề, gợ-uā, Iề sũ-mũ dĩ?
Chữ sũ-mũ dĩ? Cệng sũ-mũ dĩ?

32 Éng-ựề iộng dú sī biề-gồ-nêng séng-dĩ hiông gậ dĩ,
nì niông sǎ iộng duói mí-dĩ, nì títg ciông gậ Dá dụ dặ-dĩ
lầu.

33 Nì séng-dĩ niông sáing hiông Cìong-Dĩ gậ gồ, iáu
gù ngī gậ dĩ; iộng duói mí-dĩ ciũ ộ lềng-nguề títg nì.

34 Gũ-chũ nì ềng niông tǎi mềng-diáu huáng-iề: mềng-
diáu ộ tǎi cù-cī huáng-iề. Cì góng iũ cì góng gậ kũ,
ciũ kàu-lầu.

Dĩ 7 Cióng.

1 Nì ềng niông uā nêng iũ chồ, sǎng-dặ nêng iǎ uā nì
iũ chồ.

2 Éng-ựề nì gông-ciông gặ-sĩ uā nêng iũ chồ, nêng iǎ
gông-ciông gặ-sĩ uā nì iũ chồ: nì nà sũ-mũ gợng-dể liông
nǎ nêng, nêng iǎ ộ nà sũ-mũ gợng-dể liông nǎ nì.

3 Nì hiáng-dĩ mì-ciú-dĩ gậ chĩ, nì chũ-dặ-gĩng, nì cù-cī
mì-ciú-dĩ gậ châu, dǎu ềng gặ-gĩng, iộng sī gông-ciông
uā nī?

4 Nì cù-cī mì-ciú-dĩ iũ châu, gông-ciông ộ iáu hiáng-dĩ
uā, Nì mì-ciú gậ chĩ nǎ uoi tǎi nì bí-tiâu,

5 Gặ-hầu gậ nêng à, nì sáing niông bí-tiâu cù-cī mì-ciú
gậ châu; ciũ ộ chũ-dặ chéng-chữ bí-tiâu nì hiáng-dĩ mì-ciú
gậ chĩ.

6 ¶ Éng niông nà chéng-giể gậ mí-dĩ diú nǎ ể, iǎ ềng
niông nà nì gậ céng-cự diú nǎ kự, giáng-pā kự ộ nộ-tiâu
céng-cự, ể ộ chiá-dựng-séng gàu nì.

7 Giũ, ciũ ộ nǎ nì: lầu, ciũ ộ lầu-diộ: mà mộng, ciũ ộ
tǎi nì kựế mộng.

8 Éng-ựề mǎu-lộng sũ nêng giũ, ciũ dặ-diộ; lầu, ciũ lầu-
diộ; mà mộng, ciũ tǎi gù kựế mộng.

9 Nì dĩ-bíng sū nêng iũ gũing tầu biăng, nĩ-dĩ káing nà ciõ nã gỳ ?

10 Tầu ngũ, nĩ-dĩ káing nà uê nã gỳ ?

11 Nì-huõi-nêng mớng làing, gũ dặ-dí nà hấu gậ mì-dĩ nã gũing, iõng-gặ-sĩ nì gậ Dá dầu títng-ciõng gấing ợ nã hấu gậ mì-dĩ nã giữ gỳ gậ nêng.

12 Gũ-chũ nì mẩu-lợng sũ dĩ ờ nêng gõng-ciõng gặ-sĩ duoi nì, nì iả niõng gõng-ciõng gặ-sĩ duoi nêng : ếng-uê lữ-huả, iáu sítng-dí gậ sủ, dú sĩ iõng-gặ-sĩ uả.

13 ¶ Nì niõng nì bả gậ mộug ; ếng-uê kộ sĩ gậ sù-cài, mộug sĩ kuỏi gậ, diợ sĩ duoi gậ, i iũ cèng cãi nêng giăng iõng-dĩ dĩ kộ.

14 Kộ sáng gậ sù-cài, mộug sĩ bả gậ, diợ sĩ siảu gậ, i mẩu gĩ-duoi nêng lâu-dặ-diợ.

15 ¶ Nì niõng bợng-bĩ gặ gậ sítng-dí, gỳ hã nì iõng-dĩ lậ, nguê-bíng sũ-siõng mítng-iõng, dĩ-bíng i-cài sĩ cãi-lợng.

16 Nì chũ gỳ sáng gậ guả-ciẻ, ciũ ợ dặ-dí gỳ. Iũ chĩ gậ chầu-dĩ, nĩ-dĩ iũ bử-dầu tầu nĩ ?

17 Iõng-gặ-sĩ hấu gậ chiũ sáng hấu gậ guả-ciẻ, làing gậ chiũ sáng làing gậ guả-ciẻ,

18 Hấu gậ chiũ mài sáng làing gậ guả-ciẻ, làing gậ chiũ mài sáng hấu gậ guả-ciẻ.

19 Mẩu-lợng sũ-mũ chiũ n.ài sáng hấu gậ guả-ciẻ, ciũ dử à lậ, diú hã hỡ-dĩ.

20 Gũ-chũ nì chũ gỳ-huõi-nêng sáng gậ guả-ciẻ, ciũ ợ dặ-dí gỳ.

21 Mẩu-lợng sũ nêng lắng uoi uả, Cũ à, Cũ à, iõng gậ nêng mẩu i-diăng dụ ợ nì títng gổ ; cõng-lậ í uoi títng ciõng gậ Dá gậ sếng-ĩ kộ cã, iõng nêng ciũ ợ dĩ kộ.

22 Dầu ử nì-ciẻ, iũ cèng cãi nêng ợ iáu uoi uả, Cũ à, Cũ à, uoi ắng-sĩ dụ sĩ kầu nì gậ miăng hấu nêng, kầu nì gậ miăng dãi-tiảu gử, kầu nì gậ miăng cã cèng eãi cở-nắng gậ dĩ.

23 Uoi ciũ dặ iáu gỳ uả, Uoi dụ ếng dặ-dí nì, nì iõng duoi cã-ợ gậ nêng dụ ếng niõng hã uoi iõng-dĩ.

24 Gũ-chũ mẫu-lộng sũ-mũ nêng tiăng-nĩ uòi uã gậ dĩ, ciũ kộ cã, iộng nêng bĩ-piăng cì-ciã chóng-mếng gậ nêng, dẫu ciỗ-ngâng ciông-bíng-dĩ kuyệt chiỗ.

25 Pông-diỗ hóng chuyệt, hũ ử, sữ cêng; dụ mài diàng-tiâu : éng-ựê dĩ-gí dẫu ciỗ-ngâng ciông-bíng.

26 Mẫu-lộng sũ-mũ nêng tiăng-nĩ uòi uã gậ dĩ, êng kộ cã, iộng nêng bĩ-piăng cì-ciã háng gậ nêng, dẫu suói ciông-bíng-dĩ kuyệt chiỗ.

27 Pông-diỗ hóng chuyệt, hũ ử, sữ cêng; iộng chiỗ ciũ diàng-tiâu : háng diàng-dặ guã-dặ-khâu.

28 ¶ Iả-Sú iộng duối dĩ uã làu, ử cêng cãi nêng siông gù háu gậ dĩ cêng gĩ-guối.

29 Éng-ựê gù háu nêng sũ-siông iũ gũing-bãng gậ nêng, mài sũ-siông gù dĩ-bíng gậ nãng-sứ nêng.

Dĩ 8 Cióng.

1 Iả-Sú à súing làu, iũ cêng cãi nêng gáing gù.

2 Iũ cì-ciã bãng-tuối gậ nêng lậ bãi gù, uã, Cũ, nì lậ káing, ciũ iũ-nảing-gẽ nà uòi lóng lái-lĩ.

3 Iả-sú súing siũ, mộ gù, uã, Uòi káing, nì niông bing lái-lĩ kĩ lậ. Gù gậ tuổi dãi-diũ ciũ lái-lĩ tiâu.

4 Iả-sú iáu gù uã, Nì niông siâu-séng, iộng dĩ êng gọng iáu nêng uã; niông kộ nã cĩ-sĩ chũ nì gậ séng-tĩ, hũing Mộ-sái gáu-dỗ nêng hũing gậ mí-dĩ cã bêng-gù nã duối-gá-nêng chũ.

5 ¶ Iả-sú nì Gá-bả-nồng sêng-dĩ làu, iũ cì-ciã bả-cồng lậ giữ gù,

6 Uã, Cũ à, uòi gậ nú-gẻ bãng-hóng dẫu dẫu chiỗ-dĩ, cêng cĩ, kũ-chũ dặ-háing.

7 Iả-sú ciũ uã, Uòi giã kộ í gù.

8 Bả-cồng áing gù uã, Cũ à, nì dẫu uòi chiỗ-dĩ uòi êng gọng động, lậ giữ nì uã cì gũ dĩ, uòi gậ nú-gẻ ciũ ợ hầu-tiâu.

9 Eng-ựê uòi iả sĩ hũ nêng gũing, miãng à gông iũ

béng-dáing hū uoi gǔing, uoi háng iǒng cì-ciǎ, Kō̄, gù
ciū kō̄, háng ũ cì-ciǎ, Lậ, gù ciū lậ; háng uoi gậ nư-gế,
Cǎ iǒng-dī, gù ciū cǎ.

10 Iǎ-sú tiāng-nī iǒng dī, ciū cèng gǐ-ī, iáu gáing gù
gậ nêng uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Iǒng-gặ-sĩ chéng sēng,
ciū-sī ĩ-sǎ-liể nêng dĩ-bíng, uoi iǎ êng-nǎing gīng-diō.

11 Uoi ĩ iáu nì uā, Dóng-bíng, sái-bíng, hē-lǎi iũ cèng
cǎi nêng lậ iáu Ngá-bǎ-là-hǎng, ĩ-sǎ, Ngá-gặ cǎi-cǎi gōng
dộ cō dǎu tǐng gở-dī,

12 Dǎu ộ nà iǒng gở gậ bǎ-siāng, dǎi kō̄ nguē-bíng ư-
ōng gậ sù-cài; dǎu ũ-dī iũ gàu-ngá chiế-chĩ-dī tí-kũ.

13 Iǎ-Sú iáu bǎ-cōng uā, Nì mǒng chiō kō̄, ciǎu nì iǒng-
gặ-sĩ sēng làu, ciū ộ tǎi nì cǎ-chéng. Gù gậ nư-gế ũ-cì-
dēng ciū hǎu-tiāu;

14 ¶ Iǎ-Sú dǎu Bĩ-dặ chiō-dī, chū-gīng gù diōng-mữ,
cộ chiǎu dǎu-diū.

15 Iǎ-Sú mộ gù gậ siũ, chiǎu tō-tiāu; gù ciū kǐ lậ tē-hē
Iǎ-Sú.

16 Dǎu ōng-bíng-ciể iũ nêng iáu-diū cèng cǎi nǎ gũ
mī-diū gậ nêng hǎ Iǎ-Sú-dī lậ; Iǎ-Sú lậ uā cì gũ dī, dǎi-
tiāu gũ, gũ í hǎu lǒng-cōng iũ bǎng gậ nêng:

17 Iǒng ciū-sī niōng gīng-hǎu sǐng-dí ĩ-sō-ngá tē-chǐng
uā-guā gậ dī, Gù bǎu-lǎng uoi-huōi-nêng gậ kũ-chũ, dǎng-
dộng uoi-huōi-nêng gậ bǎng.

18 ¶ Iǎ-Sú chū-gīng cèng cǎi nêng ữ-lự-diū gù, ciū
gáu-dō hǎ-sǎing dǎ dǎu ũ-bíng ngǎing-dī kō̄.

19 Iũ cì-ciǎ nāng-sú nêng lậ iáu Iǎ-Sú uā, Sǐng-Sǎing,
nì mǎu-lǒng kō̄ nī-dī kō̄, uoi dú kǎing gáing nì.

20 Iǎ-Sú uā, Ũ-lĩ iũ dōng, ciǎ-ciể iũ chể, cǒng-lậ nêng
gậ Gǔing mǎu kǎu-tê gậ sù-cài.

21 ĩ iũ cì-ciǎ hǎ-sǎing iáu Iǎ-Sú uā, Cũ ả, cǒng uoi sǎing
chiō kō̄ cōng uoi gậ dá.

22 Iǎ-Sú uā, Nì lậ gáing uoi, béng-ciể sǐ-nêng cōng gù
cù-cĩ gậ sǐ-nêng.

23 ¶ Iǎ-Sú iǒng ững làu, hǎ-sǎing ciū gáing-diū gù kō̄.

24 Huõi-dĩ sáng-bũ-lẻng-dẻng kị cẻng duõi gậ hóng ;
huõi-lẻng nà ỳng ciá-diũ, Iả-Sủ đợ-dĩ mì-chĩ.

25 Hả-sáing lậ hẻng gự chẻng-chẻng, uā, Cự à, hiếu
uỏi, uỏi tầu ẻng-sĩ.

26 Iả-Sủ uā, Nì ỉẻng mài chẻng sẻng gậ nẻng, cā-sũ-dĩ
gợ giẻng nĩ ? Ciũ kị lậ, hẻng-diũ hóng iáu huõi, dāi-diũ
ciũ sữ-bĩ-lĩ cẻng-tiāu.

27 Duõi-gá-nẻng siẻng ỉẻng dĩ cẻng gữ-ĩ, gợ-uā, Gự sĩ
sũ-mũ gặ-sĩ gậ nẻng, hóng, iáu huõi, dú tiāng-nĩ gự.

28 Iả-Sủ dāu ử-bẻng ngẻng lầu, ciũ-sĩ Gặ-gặ-sá dĩ-huẻng,
pẻng-diợ liẻng-ciả nả gự mí-diũ gậ nẻng, giẻng đẻng-dĩ
chữ lậ, cẻng hẻng, mẩu nẻng gẻng giẻng ử điợ-dĩ guā.

29 Nả gự mí-diũ gậ nẻng hẻng kị lậ, gợ-uā ; Ciẻng-Dĩ
gậ Gửẻng, Iả-Sủ, uỏi iáu nì sũ-mũ gủẻng-nỉả ? sĩ-hẻ gủ
ẻng-nẻng dāu, nì sáing lậ hẻng uỏi siũ kử ?

30 Dầu-dầu-dĩ, ỉử cì-bẻng kử đợ-dĩ ỉẻ.

31 Gự giử Iả-Sủ uā, Nì lậ dāi-tiāu uỏi, ciũ cẻng uỏi nì
ử cì-bẻng kử-dĩ kợ.

32 Iả-Sủ uā, Kợ, Gự ciũ giẻng ử liẻng nẻng sẻng-dĩ
chữ lậ, nì ử cì-bẻng kử-dĩ kợ. Ử cì-bẻng kử sáing-bũ-lẻng-
dẻng biếu à sủẻng-lẻng, điếu hả huõi-dĩ, ẻng-sĩ-tiāu.

33 Sĩ kử gậ nẻng cẻ nì sẻng kợ, nà ỉẻng duỏi dĩ, iáu ử
nả gự mí-diũ gậ nẻng kẻẻng pẻng-diợ gậ dĩ, dú gẻng nả
nẻng tiāng-nĩ.

34 Tẻng sẻng-dĩ gậ nẻng, dú sáing chữ lậ pẻng Iả-Sủ ;
chũ-gẻẻng gự, ciũ giử gự kợ, ẻng niẻng hả ỉẻng dĩ-huẻng-
dĩ gẻẻ-diũ.

Dĩ 9 Cẻng.

1 Iả-Sủ ciũ ỉẻng ỳẻng, guā huõi, dāu cù-cĩ gậ sẻng-dĩ.

2 Ỉử giẻ nẻng nà cì-ciả bẻng-hóng gậ nẻng, dāu hả pẻẻ-
dĩ gẻẻng hả Iả-Sủ-dĩ lậ ; Iả-Sủ chũ-gẻẻng gự-huõi-nẻng
sẻng gự, ciũ iáu bẻng-hóng gậ nẻng uā, Gửẻng-ciẻ, nì
mẻng kủẻng-sẻng, nì gậ cò siả-tiāu lầu.

3 Iũ gĩ-ciả nãng-sủ nêng bũ-dĩ gợ-uả, Iọng nêng lũng-gũing cĩ chéng cĩ duoi.

4 Iả-Sủ đặ-dĩ gụ sếng-ĩ, ciũ uả, Nì cã-sũ-dĩ sếng dĩ sióng iọng ợ gậ dĩ.

5 Bĩ-piãng uả, Nì gậ cò siả-tiâu, ả mả, uả, Nì kĩ lậ, giảng, iọng liọng-iọng, nĩ cì-iọng gãng i uả nĩ ?

6 Giả-gíng ỏ nì đặ-dĩ nêng gậ Gũing dẫu sĩ-gáing iũ siả cò gậ gũing-bãng, (Iả-Sủ ciũ iáu bãng-hóng gậ nêng uả.) Kĩ lậ, dé nì gậ pựê, giảng chiộ kộ.

7 Ủ ciả nêng ciũ kĩ lậ, giảng chiộ kộ.

8 Ủ cèng cãi nêng chũ-gĩng, ciũ giảng kĩ lậ, gự ợng-iâu nả Ciông-Dĩ, ếng-ựê Ciông-Dĩ nả iọng duoi gậ gũing-bãng nả nêng.

9 ¶ Iả-Sủ giảng iọng-dĩ dãi-dặ kộ, chũ-gĩng cì-ciả nêng, miâng hảng Mả-tuổi cò dẫu sụê-bông-dĩ, ciũ iáu gụ uả, Nì lậ gáing uoi. Gụ ciũ kĩ lậ gáing Iả-Sủ kộ.

10 ¶ Iả-Sủ cò dẫu Mả-tuổi chiộ-dĩ iè, iũ cèng cãi siú-sụê iáu cò-nêng lậ, iáu Iả-Sủ gìng gụ gậ hả-sáing cãi cò ợ.

11 Huả-lĩ-sỏ nêng chũ-gĩng, ciũ iáu Iả-Sủ gậ hả-sáing uả, Nì gậ Sỉng-Sáing cã-sũ-dĩ iáu siú-sụê gìng cò-nêng cãi iè nĩ ?

12 Iả-Sủ tiãng-nĩ-gĩng, ciũ uả, Ngãng-cả gậ nêng ếng nióng í-sáing, iũ bãng gậ nêng ciũ nióng í-sáing.

13 Sếng-géng-dĩ uả, Uoi ỏ tãi nêng kộ-lĩng gậ dĩ, ếng ỏ hũing-cĩ gậ dĩ, nì nióng kộ sióng iọng cì gũ dĩ gậ i-sũ : ếng-ựê uoi lậ, ếng sĩ hảng ngĩ-nêng, sĩ hảng cò-nêng.

14 Iọng-cì-sĩ lợ-hũing gậ hả-sáing lậ gĩng Iả-Sủ, uả, Uoi iáu Huả-lĩ-sỏ nêng chũ-chũ gẽng-diũ ếng iè, nì gậ hả-sáing dẫu ếng gẽng-diũ, iọng sĩ gông-ciông uả nĩ ?

15 Iả-Sủ iáu gụ uả, Iáu sếng-lọng uả géng-hĩ gậ nêng, iũ sếng-lọng iáu gụ cãi cì-dó, gụ nĩ-dĩ ợ sióng-sếng nĩ ? đảing sếng-lọng giảng gụ ử-dĩ nả nêng nả kộ, ử sĩ-hê ciũ ợ gẽng-diũ ếng iè.

16 Mảu nêng nả sếng biộ, biộ giũ gậ í-ciông, ếng-ựê nả

lậ biộ gậ séng biộ dẫu ộ lờng huôi-tiâu giũ gậ í-ciông ;
puôi-tiâu gấing duôi.

17 Iả mẩu nêng nà séng ciũ đợng hã giũ pụê-dồ-dĩ : lậ-sĩ
iộng-gặ-sĩ cã, pụê-dồ ộ gàu liề-tiâu, ciũ lờ chũ lậ, gừng pụê-
dồ dú huôi-tiâu : nêng dú sĩ nà séng ciũ đợng hã séng pụê-
dồ-dĩ, liờng iờng ciũ dú bấu-dặ-diũ.

18 ¶ Iả-Sú đợ-dĩ uã iộng dĩ gậ sĩ-hê, iũ cì-ciã gúing lậ
bãi gù, uã, Uôi á-niờng-gựing kãing sĩ-tiâu, lậ niờng nì
kộ nà siũ gã hã gù séng-dĩ, gù ciũ ộ sáng kí lậ.

19 Iả-Sú ciũ kĩ lậ, gấing gù kộ, hã-sáng iả cãi kộ.

20 Iũ cĩa á-niờng-nêng huấi-lê gậ bãng sí-nĩ nìng, lậ Iả-
Sú bù-ciã hê-dĩ, mộ gù gậ í-ciông táu.

21 Éng-ựê gù bũ-dĩ gộ-uã, Uôi lậ niờng mộ gù gậ í-
ciông, ciũ ộ hẫu-tiâu.

22 Iả-Sú chia-đựing-séng chũ ử á-niờng-nêng, ciũ uã, Á-
niờng-gựing, nì mớng kúing-séng, nì gậ sếng-séng í hẫu
nì lẫu : ử-cì-dêng á-niờng-nêng ciũ hẫu-tiâu

23 Iả-Sú dẫu ử gúing gậ chiộ, chũ-gừng đợ-dĩ chựê gũ-
siũ, gũ iũ cèng cãi nêng cèng nẫu-iê lậ gộ huáng ;

24 Iả-Sú ciũ uã, Gựê-kựê ; iộng á-niờng-gựing êng sĩ sĩ-
tiâu, sĩ mì-chĩ-diộ. Duôi-gá-nêng dú siâu gù.

25 Ừ duôi nêng dãi chũ kộ lẫu, Iả-Sú ciũ dĩ kộ, kãing-
diũ á-niờng-gựing gậ siũ, á-niờng-gựing ciũ kĩ lậ.

26 Iộng dĩ dẫu ử mừing-sĩ-tĩ-dĩ cèng iờng.

27 ¶ Iả-Sú giãng iộng-dĩ dãi-dặ kộ, iũ liờng-ciã hãi-ciê
gấing dẫu bô-hê-dĩ hãng kĩ lậ, uã, Duôi-pĩ gậ gựing-
sộng, kộ-ling uôi.

28 Iả-Sú nì chiộ lẫu, hãi-ciê ciũ hã gù mừng-chừng-dĩ lậ,
Iả-Sú iáu gù uã, Nì sếng uôi iũ-nắing-gê cã iộng dĩ, êng
sếng ? Hãi-ciê uã, Cũ à, uôi sếng.

29 Iả-Sú ciũ mộ gù gậ mì-ciú, uã, Cĩa nì gậ sếng-séng
ộ tãi nì cã-chếng.

30 Gù gậ mì-ciú ciũ guáng kĩ lậ. Iả-Sú chiê-chiê gềng-
gãi gù, uã, Nì niờng siâu-séng, êng gộng nã nêng
dặ-dĩ.

31 Ủ liông nêng chũ kộ dẫu ử mũng-sĩ-ti iông Iả-Sú gậ miâng-siâng.

32 ¶ Gừ kăing-kăing chũ kộ, iủ nêng iáu-diũ cì-ciả ả-ciẻ nả gừ mî-diũ hã Iả-Sú-dĩ lậ.

33 Gừ dãi-tiâu lậ, ả-ciẻ ộ uã dĩ : duôi-gá-nêng dú cèng gĩ-i, gợ-uã, Dẫu Ì-sả-liẻ nêng dĩ-bíng cù-cặng êng-nảing gĩng-diộ iộng-gặ-sĩ gậ dĩ.

34 Cống-lậ Huả-lĩ-sỗ nêng uã, Gừ sĩ kẫu-diũ gừ-uâng dãi-tiâu gừ.

35 ¶ Iả-Sú ciũ kộ gợ sêng, gợ hióng-lĩ, dẫu lĩ-bãi-dộng-dĩ háu nêng, gợng títng gợ gậ háu sêng-sĩ, í bả-siâng gợ iông gậ bãng-kủ.

36 Chũ-gĩng ử cèng cãi nêng, ciũ kộ-lĩng gừ, éng-ưẻ gừ kủ-chũ mẩu bảing-bộ, sũ-siông cì-bộng iông mẩu nêng iảng ỉ-búing.

37 Iả-Sú ciũ iáu hả-sảing uã, Cẩu-ciẻ ì-cài cèng cãi, cãi-cẩu gậ nêng siảu.

38 Gũ-chũ nì niông giũ miâu-Cự hắng cã-dĩ nêng chũ kộ cãi gừ gậ cẩu.

Dĩ 10 Cíong.

1 Iả-Sú ciũ hắng sí-nĩ-ciả hả-sảing lậ, nà gừing-bãng nả gừ ộ dãi-tiâu gừ, í háu gợ iông gậ bãng-kủ.

2 ¶ Sí-nĩ-ciả sả-dủ gậ miâng gĩ dẫu à-bíng : Tê cì-ciả sĩ Sái-mộng, ỉ hắng cã Bĩ-dã, iáu gừ hiáng-dĩ Ủing-dả-liẻ ; Sái-bĩ-tuôi gậ gừing Ngả-gợ, iáu gừ gậ hiáng-dĩ Iộ-hữing ;

3 Hĩ-lĩ, Bả-dộ-lộ-mảĩ ; Dộ-mả, siú-sựẻ gậ Mã-tuôi ; Ngả-lậ-hĩ gậ gừing Ngả-gợ, iáu Duôi-tuôi.

4 Sái-mộng ỉ hắng cã chiẻ-séng ; gũ iủ mảĩ Iả-Sú gậ Gả-lộ nêng, Iủ-duôi.

5 Iả-Sú hắng iộng sí-niẻ nêng kộ, gấu-dồ gừ, uã, Biẻ-gợ-nêng gậ diộ nì êng niông giảng, Sả-mả-lĩ-ngả nêng gậ sêng-dĩ iả êng niông dĩ kộ.

6 Gảing niông kộ Ì-sả-liẻ ử cì cù mẩu-tiâu gậ iông-dĩ kộ.

7 Kṛ gâ sí-hē, gū niōng gṛng-dàu, gṛ-uā, Tíng gṛ tấu dāu.

8 Iũ bāng gâ, ciũ tãi gù í hấu, iũ nêng sí-tiâu, ciũ hiâu gù sáng kí lậ, bāng-tuỏi gâ, ciũ nà gù lōng lái-lĩ, iả niōng đái-tiâu gũ, nì bā-bā-dĩ đặ lậ gâ, iả niōng bā-bā-dĩ búing nả nêng.

9 Nì iáu-duối-dĩ ēng niōng gā gégng, ngēng, iáu đōng cing.

10 Giǎng điệ ēng niōng duối iè-sĩ-dṛ, ēng niōng duối liōng séng í-ciōng, ēng niōng duối ả iáu tiōng-ciề : éng-ưē cā-dĩ nêng đặ-diệ mí-dĩ iè, sĩ ēng-gái gâ.

11 Nì mẩu-lōng dāu nì cì sēng, nì cì hióng, niōng cǎ-mōng ử-dĩ sũ nêng sĩ hấu nêng ; ciũ hā gù gâ chiḷḷ-dĩ gṛè-diũ cì-dặ dāu kṛ gâ sí-hē.

12 Nì nêng gâ chiḷḷ, ciũ tãi gù giũ bēng-úing.

13 Lṛng chiḷḷ lậ ēng-gái đặ, ciũ nả nì giũ gâ bēng-úing dāu gù ử-dĩ, lậ ēng ēng-gái đặ, ciũ nả nì giũ gâ bēng-úing gũ nì cù-cĩ.

14 Mẩu-lōng sũ-mũ nêng ēng ciề-duối nì, ēng tiǎng-nĩ nì gâ dĩ, nì chũ ử chiḷḷ, iáu ử sēng gâ sí-hē, ciũ niōng pǐng-tiâu nì káu-dĩ gâ đēng-hó.

15 Uối i-cài iáu nì uā, Dāu lṛ sēng sĩ-gáing nêng gâ nì-ciề, Sũ-dṛ-mả, Ngṛ-mṛ-là siũ gâ hēng-huả, piāng ử sēng siũ gâ hēng-huả gũ kiáng.

16 ¶ Uối hǎng nì kṛ, sũ-siōng iōng iáu cǎi-lōng mà bṛng : gũ-chũ nì niōng chṛng-mēng sũ-siōng ưē, lấu-sĩ sũ-siōng hā-gṛ.

17 Lậ niōng bṛng-bĩ nêng : éng-ưē gù ự nà nì gấu nả gṛng-hṛ, dāu lí-bǎi-dṛng nà bing mà nì.

18 Éng-ưē uối gâ dĩ, nì gũ ự nả nêng sṛng dāu uǎng-dĩ, cōng-dũ mǐng-ching, cā gúing-cēng nả gù iáu biē-gṛ-nêng đặ-dĩ.

19 Nêng nà nì gấu kṛ gâ sí-hē, ēng niōng huáng-iề dĩ niōng gṛng-ciōng-iōng uā : dāu ử sí-hē cōng ự nả nì đặ-dĩ niōng gṛng-ciōng uả.

20 Éng-ue ēng sī nì cù-cī uā, sī nì Dá gậ Sếng dāu nì séng-dī uā.

21 Dāu ử sī-hē hiáng-dī ộ nà hiáng-dī, dá ộ nà gựing gáu nă nêng huōi-sĩ; gựing iáu dá-nái ộ bĩng cã dō-tê kí lậ, nà gự nă nêng huōi-sĩ.

22 Nì éng-ue uoi gậ miâng ộ nă duōi-gá-nêng hāing : cōng-lậ cì-bĩ-dậ dāu sụē-mụế, dú gếng-dặ mộ-nāi, iọng nêng ciū ộ dặ giù.

23 Ní dāu iọng sêng nă nêng bĩ-lậ, ciū cẻ hā ử sêng-dī kộ : uoi ì-cài iáu nì uā, Ì-sặ-liế gở gậ sêng, nì gữ ēng-năing giăng-tẻ, nêng gậ Gựing sáing ộ dāu làu.

24 ¶ Hả-sáing mài piāng sính-sáing găing duoi, nư-gẻ mài piāng cữ-nêng găing duoi.

25 Hả-sáing iáu sính-sáing ỉ-búing, nư-gẻ iáu cữ-nêng ỉ-búing, ciū kâu-làu lộ. Nêng lậ hăng-guā gá-cữ cã Piế-sái-pủ, găing ộ iọng-gặ-sĩ hăng gự chiộ-dĩ gậ nêng.

26 Gữ-chữ nì ēng niōng giáng gự-huōi-nêng : éng-ue kộng-diū gậ dĩ dú ộ hĩng chử lậ; mũing-diū gậ dĩ dú ộ nă nêng dặ-dĩ.

27 Uoi càng-càng-dĩ háu nì gậ dĩ, nì niōng mêng-dặ-mêng uā chử lậ : nì nêng-ciẻ mặ-diū tiăng-nĩ lậ gậ dĩ, ciū niōng dāu chiộ cōng-bíng duoi siáng uā chử lậ.

28 Huōi-sĩ séng-tĩ, mẩu-năing-gẻ huōi-sĩ lêng-ộng gậ, ēng niōng pã gự : iủ-năing-gẻ nà séng-tĩ iáu lêng-ộng dú miề-tiâu dāu dĩ-ngự-dĩ, găing niōng pã gự.

29 Liông-tê mâu ciả-ciẻ bử-guā lậ mại-dặ cì huọng ngệng. Lậ-ēng-sĩ nì títng ciōng gậ Dá gậ séng-ĩ, cì-tẻ iả mài động hā diá-dĩ.

30 Ciū-sĩ nì gậ tê-mâu cì-ăng, cì-ăng, iả dụ sữ-guā làu.

31 Gữ-chữ ēng niōng giáng; nì cōng piāng cèng cãi mâu ciả-ciẻ găing dì-cíng dặ cãi.

32 Mẩu-lợng sữ nêng hã nêng mĩng-chíng nêng uoi, uoi hã uoi títng ciōng gậ Dá mĩng-chíng iả ộ nêng gự.

33 Hã nêng mĩng-chíng ēng nêng uoi, uoi hã uoi títng ciōng gậ Dá mĩng-chíng iả ēng nêng gự.

34 Nì ēng niōng siōng uoi lậ, sī lōng sī-gáing nēng uả-mữ, uoi lậ, ēng sī lōng sī-gáing nēng uả-mữ, sī lōng sī-gáing nēng dộ dáu siōng-cáing.

35 Éng-ưê uoi sī lậ lōng gữing iáu dá mài hợ, á-niōng-gữing iáu nải mài hợ, séng-bù iáu mả-mả mài hợ.

36 Dấu ử sī-hê nēng gậ dồ-tê, ciũ-sī cù-cī chiợ-dī gậ nēng.

37 Nēng lậ ồ dá-nải iâng-guã ồ uoi, mài cã-dã uoi gậ hã-sáing : ồ nãng-ủ-gữing iâng-guã ồ uoi, mài cã-dã uoi gậ lả-sáing.

38 Éng guoi-diũ sī-cī-gã gáing uoi, iả mài cã-dã uoi gậ hã-sáing

39 Nēng lậ dặ-diợ sáng-miăng cớng ợ mẩu-tiâu sáng-miăng ; éng-ưê uoi mẩu-tiâu sáng-miăng cớng ợ dặ-diợ sáng-miăng.

40 ¶ Ciễ-duoi nì, ciũ-sī ciễ-duoi uoi, ciễ-duoi uoi, ciũ-sī ciễ-duoi hăng uoi lậ gậ Dá.

41 Iũ nēng ciễ-duoi sớng-dí éng-ưê gụ sī sớng-dí, ciũ ợ iáu sớng-dí cỏi dặ-diợ siōng gụ gậ dī ; iũ nēng ciễ-duoi ngī-nēng éng-ưê gụ sī ngī-nēng, ciũ ợ iáu ngī-nēng cỏi dặ-diợ siōng gụ gậ dī.

42 Uoi dềng siểu gậ hã-sáing dĩ-bíng, iũ nēng lậ nà ời é chềng sự nả cì-cĩa iè, éng-ưê gụ sī hã-sáing, uoi ì-cài iáu nì uã, iợng nēng cớng ợ dặ-diợ siōng gụ gậ dī.

Dī 11 Cióng.

1 Iả-Sú gấu-dồ sī-nī-ciả hã-sáing lâu, ciũ giăng ử-dĩ kí-séng kợ gợ sềng-dĩ gợng-dàu, háu nēng.

2 ¶ Ủ-cì-sī Iợ-hữing dẫu lâu-dĩ, tiăng-nī-gĩng Gí-Dũ cã gậ dī,

3 Ciũ hăng gụ gậ hã-sáing kợ mớng Iả-Sú uã, Ợ lậ gậ, sī nì à, gữ sī niōng uoi dểng biề-nēng nī ?

4 Iả-Sú ẩng uã, Nì mớng kợ nà nì chũ-gĩng, tiăng-nī-gĩng gậ dī, dú iáu Iợ-hữing uã :

5 Ciū-sī hải-ciê giâ-gíng ộ chū-gíng, giō-káu giâ-gíng ộ giăng điō, bāng-tuôi giâ-gíng ộ lái-lī, sông-nèng giâ-gíng ộ tiăng-nī, sĩ-tiâu gậ nêng ciū hiâu gụ sáng kí lạ, gệng-mẫu gậ nêng iả iũ hấu gậ sễng-sĩ gởng nă gụ tiăng nī.

6 Mẫu-lọng sū nêng ềng uā uôi sĩ huôi gụ iũ guā-ngai gậ đi, iọng nêng ciū iũ hũ-kĩ.

7 Iộ-hững gậ hă-sáing kộ-tiâu lâu, Iả-Sú ciū nà Iộ-hững gậ đi iáu ử cềng cāi nêng uā, gộ-uā, Nì ching-māng kộ kông-iả ồ chū sū-mū đi nī? sĩ ồ chū hóng chựê-dòng gậ mọng-sáng, ềng sĩ?

8 Nì chự kộ dẫu-dải ồ chū sū-mū đi nī? sĩ ồ chū cềng ngả-sĩ í-ciông gậ nêng, ềng sĩ? Cềng ngả-sĩ í-ciông gậ nêng sĩ dẫu uảng-dĩ gềng-dĩ.

9 Nì ì-cài ềng-ựê sū đi chự kộ nī? sĩ ồ chū sینگ-dí, ềng sĩ? Uôi iáu nì uā, Gụ ì-cài sĩ sینگ-dí, ỉ piāng sینگ-dí gǎing duôi đặ cāi,

10 Iọng nêng ciū-sī sễng-géng gĩ-diū uā, Giâ-gíng uôi hǎng uôi sạ-chự gậ nêng dẫu nì tê-ching, kựê nì gậ điō.

11 Uôi ì-cài iáu nì uā, Á-niông-nêng sǎi gậ, mẫu cì-ciǎ piāng sĩ sǎi-lĩ gậ Iộ-hững gǎing duôi, lạ-sĩ tینگ gở-dĩ sộng cǎ siǎu gậ piāng Iộ-hững gǎing duôi.

12 Giǎng sĩ sǎi-lĩ gậ Iộ-hững-dĩ kí dẫu giâ-gíng, nêng cềng-lì cồng niông đặ-diō tینگ gở, cềng-lì gậ nêng ciū đặ-đặ-diō.

13 Ềng-ựê ử duoi sینگ-dí iáu lữ-huǎ gậ sú, dú sǎing nǎ ềng-nǎing lạ gậ đi, uā dẫu Iộ-hững-dĩ gựê-diū.

14 Nì lạ kǎing sễng uôi uā, iọng nêng ciū-sī ềng-gái lạ gậ ì-lī-ngā.

15 Iũ nềng-ciê ộ tiăng-nī gậ, ciū niông tiăng-nī.

16 Uôi nà sū đi bĩ-piāng iọng cì-sĩ gậ nêng nī? Bĩ-piāng gựing-ciê cồ hǎ gái-diō-dĩ, hǎng gụ gậ gựing-ciê-huǎ,

17 Uā, Uôi chựê-siǎu nǎ nì tiăng-nī, nì dú ềng điǎu-káu; uôi chỉông sǎi-uāng kự, nì ềng siong-séng.

18 Iộ-hững lạ, ềng iê, ềng chựê, nêng ciū uā, Gụ sĩ nǎ gự mī-diū.

19 Nêng gậ Gựing lậ, iả iề, iả chựế, nêng ỷ uả, Gừi sĩ táng-iề, sữ-hầu ciũ gậ nêng, sĩ siũ-sựế iáu cò-nêng gậ bảing-iũ-huả. Cống-lậ ử í-diũ chóng-mẻng gậ lí cã chự lậ gậ dĩ, ợ biâu-mẻng iọng lí mẩu chộ.

20 ¶ Iả-Sứ tề-chíng dẫu gự-ciả sêng cã-guã gựi cì duôi bữing cồ-nảing gậ dĩ, éng-ựề ử-dĩ gậ nêng êng gải-ợ cẻng-sing, Iả-Sứ iọng-cì-sỉ ciũ uả gựi.

21 Uả, Gộ-lả-sêng, nì iũ huả dẫu! Bả-sỏ-duôi, nì iả iũ huả dẫu! éng-ựề uôi dẫu nì lọng-ciả sêng-dĩ cã guã cồ-nảing gậ dĩ, lậ-sỉ cã dẫu Tớ-lộ iáu Sái-dộng, ử-dĩ gậ nêng lấu-cầu ciũ cẻng muôi-ỉ, tề-dĩ éng hó gải-ợ cẻng-sing lầu.

22 Uôi iáu nì uả, Dẫu lộ sẻng sĩ-gáing nêng gậ nì-ciể, Tớ-lộ iáu Sái-dộng siũ gậ hẻng-huả, piãng nì siũ gậ hẻng-huả gữ kiáng.

23 Gá-bả-nẻng à, ợ nà nì gấu-sẻng dẫu títg ciông-dĩ à? nì ợ lộ dẫu éng-gáing-dĩ: éng-ựề dẫu nì sêng-dĩ cã-guã cồ-nảing gậ dĩ, lậ-sỉ cã dẫu Sủ-dộ-mả, ử ciả sêng dẫu giả-gítg gữ ợ độ-dĩ.

24 Uôi iáu nì uả, dẫu sẻng sĩ-gáing nêng gậ nì-ciể, Sủ-dộ-mả siũ gậ hẻng-huả piãng nì siũ gậ hẻng-huả gữ kiáng.

25 ¶ Iọng-cì-sỉ, Iả-Sứ uả, Dá à, títg dĩ gậ Cữ, uôi cữing-mỉ nì, éng-ựề nì nà iọng dẫu-lỉ kọng-diũ êng nả chóng-mẻng tóng-lẻng gậ nêng đả-dĩ, dẫu hỉng chự lậ háu gựing-ciể đả-dĩ.

26 Dá à, ì-cài niông iọng-gả-sỉ, éng-ựề nì cẻng đẻng-ỉ iọng-gả-sỉ.

27 Lẻng-cẻng gậ dĩ uôi Dá dú gấu nả uôi lầu: êng-sỉ Dá, mẩu nêng đả-dĩ Gựing; êng-sỉ Gựing, iáu Gựing góngngữing háu đả-dĩ Dá gậ nêng, iả mẩu nêng đả-dĩ Dá.

28 Nì dĩ-bítg mẩu-lẻng sữ nêng sẻng-kử, dảng đởng dáng gậ, dú niông hã uôi-dĩ lậ, uôi ciũ ợ nà lẻng-úing nả nì.

29 Uôi sẻng-dĩ ửả-kỉ kẻng-hứ, nì niông guôi uôi gậ ả, ợ uôi gậ gả-sỉ, nì sẻng-dĩ ciũ ợ đả-diợ bẻng-úing.

30 Éng-ựề uôi gậ ả-sỉ háu guôi gậ, uôi gậ dáng sĩ kiáng gậ.

Dĩ 12 Cióng.

1 Ừ-cì-sĩ Iả-Sú dāu úng-sĩ-nì giǎng mà-ciẻ chāng-dĩ-guǎ, hǎ-sáing bủ-guẻ, ciũ nữ mà-ciẻ lậ iẻ.

2 Huả-li-sō nẻng chũ-gĩng, ciũ iáu Iả-Sú uā, Nì gậ hǎ-sáing cǎ úng-sĩ-nì ẻng gặng cǎ gậ dĩ.

3 Iả-Sú uā, Cẻng-chĩng Duồi-pĩ iáu gáing gự gậ nẻng bủ-guẻ gậ sĩ-hẻ cǎ gậ dĩ, nì gũ ẻng-nǎing nǎng-guǎ à?

4 Duồi-pĩ nì Cióng-Dĩ gậ chiồ, iẻ bài-diũ gậ biǎng, iọng biǎng Duồi-pĩ iáu gáing gự gậ nẻng dú ẻng gặng iẻ, cẻng-lậ cĩ-sĩ ciũ gặng iẻ.

5 Lữ-huả sủ-dĩ gĩ-diũ cĩ-sĩ dāu dǎng-dĩ ngậ úng-sĩ-nì, sĩ mǎu cò gậ, nì iả ẻng-nǎing nǎng-guǎ à?

6 Uồi iáu nì uā, Iọng-dĩ iủ cì-ciả nẻng piǎng dǎng gǎing duồi.

7 Sẻng-gẻng-dĩ uā, Uồi ồ tǎi nẻng kộ-lĩng gậ dĩ, ẻng ồ hủing-cĩ gậ dĩ, nì lậ mẻng-bạ iọng cì gũ dĩ sũ-mũ ỉ-sũ, ciũ mǎi nà mǎu cò gậ nẻng uā sĩ iủ cò.

8 ẻng-ựẻ nẻng gậ Gựing iả sĩ úng-sĩ-nì gậ Cũ.

9 ¶ Iả-Sú giǎng ử-dĩ kồ, nì lĩ-bāi-dộng.

10 Dāu ử-dĩ iủ cì-ciả nẻng cì gǎi-tĩ siủ kú-tiǎu. Iủ nẻng lậ mǎng Iả-Sú, uā, Úng-sĩ-nì í bǎng, gặng, ẻng gặng? Gự gậ sẻng-ỉ sĩ ồ lǎu ciả dĩ gǎu Iả-Sú.

11 Iả-Sú uā, Nì dĩ-bĩng mǎu-lọng sũ-mũ nẻng iủ cì-tẻ iọng úng-sĩ-nì dủing hǎ kǎng-dĩ, nĩ-dĩ kǎing bẻng-ciẻ gự, ẻng tuói gự iọng lậ?

12 Nẻng cẻng piǎng iọng gǎing dĩ-cẻng dặ cǎi! Gũ-chũ úng-sĩ-nì ẻng-sẻng sĩ gặng cǎ gậ.

13 Ciũ iáu kú-tiǎu siủ gậ nẻng uā, Nì siủ sủing chũ lậ. Ử ciả nẻng nà siủ sủing chũ lậ; siủ ciũ hǎu-tiǎu, iáu ừ gǎi-tĩ siủ ỉ-bủing.

14 Huả-li-sō nẻng chũ kồ, siọng-liọng niọng gẻng-ciọng-iọng ợ miẻ-tiǎu Iả-Sú.

15 Iả-Sú dặ-dĩ kĩ lậ, ciũ pi-tiǎu ử sủ-cài, iủ cẻng cǎi nẻng gáing gự kồ; iủ bǎng gậ nẻng, Iả-Sú dú tǎi gự í hǎu.

16 Gēng-gāi gù ēng niōng nà gù gâ miāng iōng chū kō.

17 Iōng ciū-sī niōng gīng-hāu sīng-dí Ì-sō-ngā tê-chīng uā-guā gâ dī,

18 Gō-uā, Chū uòi gâ nū-gě, sī uòi tī chū lậ gâ ; cèng dặ uòi ồ gâ, uòi séng-dĩ cèng dệng-ī gâ, uòi ộ nà uòi gâ Sẻng hū dầu gù séng-dĩ, gù ộ nà uòi diāng-gự gâ dī háu biē-gồ-nẻng dặ-dí.

19 Gù mài iáu nẻng cáng, mài iáu nẻng nầu ; dầu gáidị-dĩ iả máu nẻng tiāng-nī-gīng gù gâ siáng-ẻng.

20 Tầu ciề-tiāu gâ mọng-sáng gù mài ầu-dộng, tầu ú-tiāu gâ dáng-hổ gù iả mài lờng ú-tiāu, dắng gù nà iọng diāng-gự gâ dī dừing-dặ cẻng kuối duoi iāng.

21 Biē-gồ-nẻng iả ộ kầu gù miāng iủ siōng-tẻ.

22 ¶ Ừ-ci-sī iủ nẻng iáu-diū ci-ciả nả gự mi-diū gâ nẻng hā Iả-Sú-dĩ lậ, sī hải-ciể, ỷ bāng-ả : Iả-Sú tẩi gù í háu, ử ả-ciể ciū ộ uả dī, mì-ciú iả chū-dặ-gīng.

23 Ừ cẻng cẩi nẻng dú ngò-ngò-dĩ, cẻng gự-guối, uā, Iọng nẻng sī Duoi-pỉ gâ gựing-sẻng, ẻng sī ?

24 Huả-li-sỏ nẻng tiāng-nī-gīng, ciū uā, Iọng nẻng dẩi-tiāu gự dú sī kầu-diū gự-uāng Piể-sái-pủ.

25 Iả-Sú dặ-dí gù gâ séng-ī, ciū iáu gù uā, Mầu-lọng sủ-mủ gồ lậ iáu cù-cī sióng-cáng, dú ộ bẻng cẩ huáng-biāng ; mầu-lọng sủ-mủ sẻng, sủ-mủ nẻng chiộ, lậ iáu cù-cī sióng-cáng cẻng mài bầu-dặ-diū :

26 Lậ-sī Sả-dàng, dẩi-tiāu Sả-dàng, ciū-sī iáu cù-cī sióng-cáng ; gù gâ gồ nī-dĩ ộ bầu-dặ-diū ?

27 Uoi lậ-sī kầu-diū Piể-sái-pủ dẩi-tiāu gự, nỉ gâ hả-sẻng dẩi-tiāu gự ỷ sī kầu-diū sủ nẻng nỉ ? iọng-gặ-sỉ gù ộ uā nỉ iủ chộ.

28 Uoi lậ-sī kầu-diū Cẻng-Dĩ gâ Sẻng dẩi-tiāu gự, Cẻng-Dĩ gâ gồ ciū dầu nỉ iọng-dĩ lầu.

29 Nẻng gẻng-ciẻng ộ nỉ háu-gự gâ nẻng chiộ-dĩ, chiẻng gù gâ mi-dĩ nỉ ? Cẻng niẻng sẻng gẩi-diū iọng bầu-gự gâ nẻng, cuối-hẻ ciū ộ chiẻng gự chiộ-dĩ gâ mi-dĩ.

30 Eng iáu uoi gōng séng-sū, ciū-sī iáu uoi cā dō-tê ;
eng iáu uoi siú giǎng-cēng gâ, ciū-sī búing sūing-tiâu.

31 Gū-chū uoi iáu nì uā, Mǎu-lōng sū-mū cò, iáu lūing-
mā nēng gâ dī, iōng gâ cò dú ộ tǎi nēng siā-tiâu ; cōng-
lậ lūing-mā Sēng-Sēng, iōng cò ệng-ừing mài siā-dặ-
tiâu.

32 Mǎu-lōng sū-mū nēng lūing-uā nēng gâ Gừing, iōng
cò ộ tǎi gù siā-tiâu : cōng-lậ lūing-uā Sēng-Sēng, iōng cò
dấu iōng cì-sī, hē-lǎi ử cì-sī, ệng-ừing dú mài tǎi gù siā-
dặ-tiâu.

33 Guǎ-ciể hǎu, ciū niōng uā chiū iǎ sī hǎu ; guǎ-ciể
lǎing, ciū niōng uā chiū iǎ sī lǎing : éng-ựē chū guǎ-ciể,
ciū dặ-dí chiū.

34 Nì iōng dù-ựē gâ gừing-sóng, nì dú sī lǎing nēng, nī-
dī ộ uā hǎu gâ dī nī? éng-ựē séng-dỷ cèng siōng sū-mū dī,
chữ-dỷ ciū uā sū-mū dī.

35 Hǎu gâ nēng giǎng gù séng-dỷ iủ gâ hǎu dī, hīng chự
hǎu gâ dī lậ : lǎing gâ nēng giǎng gù séng-dỷ iủ gâ lǎing dī,
hīng chự lǎing gâ dī lậ.

36 Uoi iáu nì uā, nēng mǎu-lōng uā sū-mū hự-từing gâ
dī, dấu sēng sī-gǎing nēng gâ nì-ciể, cì gữ, cì gữ, gù dú
niōng nēng-diōng.

37 Eng-ựē ciǎu-diū nì uā gâ dī, ciū động nì cā ngī-nēng,
iǎ ciǎu-diū nì uā gâ dī, ciū động nì cā iủ cò gâ nēng.

38 ¶ Ừ-cì-sī iủ gự-ciǎ nāng-sự nēng, Huǎ-lī-sō nēng iáu
Iǎ-Sú uā, Síng-Sǎing, uoi ồ chū nì hǎng ciǎ sēng-tóng
gâ dī.

39 Iǎ-Sú uá, Tóng-gǎing cèng lǎing gâ sī-gǎi ồ chū sēng-
tóng gâ dī ; eng-sī síng-dỷ Iộ-nà ử cì-iōng sēng-tóng gâ dī,
cuối mǎu biē sēng-tóng gâ dī nǎ gù chū :

40 Ciū sū-siōng Iộ-nà sáng góng sáng mâng dấu duoi
ngự bử-dỷ, iōng-gặ-sī nēng gâ Gừing iǎ ộ sáng góng sáng
mâng dấu nǎi dĩ-bíng.

41 Nì-nỷ-mỷ nēng dấu sēng sī-gǎing nēng gâ nì-ciể ộ kỹ
lậ diǎng iōng cì-sī gâ cò, éng-ựē gù tiǎng-nī-gĩng Iộ-nà

gộng-dầu, ciũ gãi-õ cặng-sing, giã-gíng dầu iọng-dĩ gũ iũ cì-ciã piăng lợ-nà gãng duoi.

42 Nang-bíng gậ nũ-uâng dầu sếng sĩ-gáing nêng gậ nì-ciề ợ kĩ lậ diang iọng cì-sĩ nêng gậ cò, éng-ụê gù giăng sĩ-gáing dểng dầu gậ sù-cài-dĩ lậ tiăng-nĩ Sũ-lộ-mộng chóng-mềng gậ dĩ; giã-gíng dầu iọng-dĩ gũ iũ cì-ciã piăng Sũ-lộ-mộng gãng duoi.

43 Ciã-gũ giăng nêng séng-dĩ chũ lậ lầu gậ sĩ-hê, ciũ kộ mẩu sũ gậ dĩ-huống, giăng lậ, giăng kộ lầu lợ-hã gậ sù-cài, dú mẩu-dặ lầu.

44 Ciũ uã, Uoi niông dầu-tê kộ ảing-lầu chũ lậ gậ chiộ; dầu ử-dĩ ciũ chũ-gíng iọng chiộ dợ-dĩ kông, sê-dặ lậ-li-lĩ, bậ-dặ ngả-sĩ-sĩ.

45 Ciũ kộ iáu chĩ-ciã piăng cù-cì gãng ợ gậ gũ, cậ dĩ kộ diũ; ử ciã nêng hê-mụê gậ kũ-nũing ciũ piăng tê-chíng gãng li-huoi. Iọng cì-sĩ cặng ợ gậ nêng iả ợ iọng-gặ-sĩ.

46 ¶ Iả-Sú iáu ử cặng cậ nêng uã dĩ gậ sĩ-hê, gù nãi, iáu gù hiáng-dĩ gựê dầu nguê-bíng, ồ iáu gù uã dĩ.

47 Iũ ciã nêng iáu Iả-Sú uã, Nì nãi, iáu nì hiáng-dĩ gựê dầu nguê-bíng, ồ iáu nì uã dĩ.

48 Iả-Sú ảing ử ciã nêng uã, Sũ nêng sĩ uoi gậ nãi, sũ nêng sĩ uoi gậ hiáng-dĩ?

49 Ciũ sủing siũ bĩ-diũ hã-sáing, uã, Nì chũ uoi gậ nãi, uoi gậ hiáng-dĩ!

50 Éng-ụê mẩu-lọng sũ-mũ nêng í uoi títng ciông gậ Dá gậ séng-ĩ kộ cã, iọng nêng ciũ-sĩ uoi gậ hiáng-dĩ, cĩ-mụê, iáu nãi lợ.

Dĩ 13 Cióng.

1 Gông ử cì góng Iả-Sú giăng chiộ-dĩ chũ lậ cồ dầu huoi-bíng.

2 Iũ cặng cậ nêng cù dầu gù ử-dĩ, Iả-Sú ciũ iọng ửing cồ-diũ; duoi-gá-nêng dú gựê dầu ngảing-dĩ.

3 Iả-Sú ciũ nà cặng cậ bĩ-piăng gậ dĩ iáu gù-huoi-nêng gộng, uã, Iũ cì-ciã suoi-cặng gậ nêng chũ kộ suoi cặng.

4 Dợ-dĩ suối gậ si-hê iũ lợ dẫu điợ bính-hãng gậ, ciã-ciẻ
 ựẻ lậ iẻ lậ-li-tiâu.

5 Iả iũ lợ dẫu ciợ-ngâng gậ diá-dĩ, ử-dĩ mẩu gỷ-duối nãi ;
 ếng-ựẻ nãi cẻng bợ, iợng cẻng dãi-diũ ciũ buối-ngả.

6 Mì-tê chử lậ cì pũ, ếng-ựẻ mẩu gựing, ciũ kú-tiâu.

7 Iả iũ lợ dẫu iũ chĩ gậ iả-ựẻ-chầu dĩ-bính, iợng chầu
 sáng kỷ lậ, nả ngả máng-láng-diũ.

8 Iả iũ lợ dẫu ciáng nãi-dĩ gậ, giẻ-cả, iũ cì-bả bợ gậ, iũ
 lự-sĩ bợ gậ, iũ sáng-sĩ bợ gậ.

9 Iũ nẻng-ciẻ gậ, dú niợng tiãng-nĩ.

10 ¶ Hả-sáing lậ mợng Iả-Sủ uả, Nỉ ếng-ựẻ sũ-dĩ iáu
 duối-gả-nẻng uả bỷ-piãng gậ dĩ ?

11 Iả-Sủ ảing uả, ếng-ựẻ títng gợ kợng-diũ gậ dẫu-lỷ nả
 nỉ dặ-dỉ, ẻng nả gự dặ-dỉ.

12 ếng-ựẻ iũ gậ nẻng, gũ ợ títng gự, ciũ iũ cẻng cãi ;
 mẩu gậ nẻng, ciũ-sĩ gự iũ gậ, iả ợ chiợng-kợ-tiâu.

13 Gũ-chũ uối iáu gự uả bỷ-piãng gậ dĩ, ếng-ựẻ gự chũ,
 ỉ chũ ẻng gĩng, tiãng-nĩ, ỉ tiãng-nĩ ẻng gĩng, cẻng mại
 mẻng-bả.

14 I-sợ-ngả sáing uả-guả gậ dĩ, dẫu iợng nẻng sẻng-
 dĩ iũ gĩng-hầu lẫu, gự uả, Nỉ tiãng-nĩ ợ tiãng-nĩ dặ-
 gĩng, cẻng mại mẻng-bả, chũ ợ chũ-dặ-gĩng cẻng ẻng
 hiẫu-dặ.

15 ếng-ựẻ iợng bả-siãng sẻng-dĩ cặ-cợng, nẻng-ciẻ sỏng,
 mì-ciũ chĩ-diũ, sảng-dặ mì-ciũ chũ-dặ-gĩng, nẻng-ciẻ tiãng-
 nĩ dặ-gĩng, sẻng-dĩ mẻng-bả, gải-bính, uối ciũ ỉ gự hẫu.

16 Lậ-sĩ nỉ gậ mì-ciũ sĩ iũ hử-kĩ, ếng-ựẻ chũ-dặ-gĩng ;
 nỉ gậ nẻng-ciẻ sĩ iũ hử-kĩ, ếng-ựẻ tiãng-nĩ dặ-gĩng.

17 Uối ì-cài iáu nỉ uả, Gử-sĩ-hê iũ cẻng cãi sítng-dỉ iáu
 ngỉ-nẻng ỏ chũ nỉ chũ-gĩng gậ dĩ, ỉ mẩu-dặ chũ-gĩng ; ỏ
 tiãng-nĩ nỉ tiãng-nĩ-gĩng gậ dĩ, ỉ mẩu-dặ tiãng-nĩ-gĩng.

18 Gũ-chũ suối cẻng gậ bỷ-piãng nỉ niợng tiãng-nĩ.

19 Iũ nẻng tiãng-nĩ títng gợ gậ dẫu-lỷ, mại mẻng-bả, ử
 ciả ợ gự ciũ lậ, nả suối dẫu gự sẻng-dỉ gậ cẻng, chiợng-kợ-
 tiâu. Iợng ciũ-sĩ bỷ-piãng suối dẫu điợ bính-hãng gậ.

20 Suối dāu ciō-ngāng gâ diá-dī, ciū-sī bǐ-piāng nēng tiāng-nī dāu-lǐ, ciū cèng kâu-uòi sēng dặ-guā.

21 Lậ-sī gù sέng dĩ mẩu gúing, bủ-guā sả-si-ciế, cì dāu éng-ưē iọng dāu-lǐ, pōng-diō kủ-nũing, nả nēng bǐ-lậ, gù ciū uā sī huōi gù iủ guā-ngāi.

22 Suối dāu iủ chī gậ ià-ưē-chầu dĩ-bíng, ciū-sī bǐ-piāng nēng tiāng-nī dāu-lǐ, hē-muế iủ sī-gáing gậ guā-lự, ngēng-cíng pīng nēng gậ dĩ, máng-láng-diū iọng dāu-lǐ, ciū mài giế-cặ.

23 Suối dāu ciáng nài-dī gậ, ciū-sī bǐ-piāng nēng tiāng-nī dāu-lǐ, ỷ mếng-bặ, iọng nēng ì-cài giế-cặ iủ cì-bả bở gậ, iủ lự-sī bở gậ, iủ sáng-sī bở gậ.

24 ¶ Iả-Sứ ỷ nà cì-ciả bǐ-piāng iáu duōi-gá-nēng uā, Tíng gồ bǐ-piāng cì-ciả nēng suối hẩu gậ cặng dāu chāng-dī.

25 Nēng mì-chỉ-diō gậ sī-hē, dō-tê lậ nà pāi cặng suối hā mà-ciế-dī, ciū kộ-tiāu.

26 Dāu mà-ciế chử sả, giế-cặ gậ sī-hē, pāi iả hīng chử lậ.

27 Chāng-cự gậ nủ-gế lậ iáu gù uā, Nì chīng-māng sī suối hẩu gậ cặng dāu chāng-dī, ēng sī ? giá-gíng gōng-ciōng iủ iọng pāi nỉ ?

28 Chāng-cự uā, Iọng sī dō-tê cā gậ dĩ. Nủ-gế ciū uā, Nì niōng uòi kộ bí-tiāu iọng pāi, ēng-niōng ?

29 Chāng-cự uā, Ēng niōng, giáng-pā bí-tiāu iọng pāi, līng mà-ciế iả ộ bí-tiāu.

30 Bểng-ciế gù liòng-iōng cāi-cāi duōi kǐ lậ ; dǎing niōng cāi mà-ciế, dāu ử sī-hē uòi ộ gáu-dở cāi mà-ciế gậ nēng, uā, Sáing nà pāi bí chử lậ, gải iǎng-bả chiáu-tiāu : cuōi-tê nà mà-ciế siú hả chọng-dī.

31 ¶ Ỉ nà cì-ciả bǐ-piāng iáu duōi-gá nēng uā, Tíng gồ sủ-siōng cì-ciả guōi-chặ cặng, nēng dé kộ cặ hả hựing-dī.

32 Iọng cặng piāng biế cặng sī đéng siǎu gậ : dāu duōi kǐ lậ, ciū piāng gồ iōng gậ chặ gǎing duōi, gộ chiū ỷ-búing, bủing-tíng gậ cía-ciế ưế lậ, bở dāu kiá-dī.

33 Iả-Sứ ỷ iáu duōi-gá-nēng gộng cì-ciả bǐ-piāng gậ dĩ, uā, Tíng gồ sủ-siōng mīng-hó bự, á-niōng-nēng dé lậ gả

hā sáng dề mīng-hó-dī, dǎng mīng-hó tóng huái cā bự
kỳ lậ.

34 ¶ Iộng dú sī lả-Sú nà bĩ-piāng iáu duōi-gá-nēng uā
gâ dī; lậ-ēng-sī bĩ-piāng, ciū ēng iáu gù uā.

35 Iộng ciū-sī niōng gīng-hâu sǐng-dí uā-guā gâ dī, gồ
uā, Uoi ộ kuyê chū uā bĩ-piāng gâ dī; giǎng kuyê tǐng bĩ
dī à lậ kōng-diū gâ dī, dú ộ uā chū lậ.

36 ¶ Iộng-cì-sī lả-Sú piễ-tiāu ử cềng cāi nēng; nì chiộ-
dī kộ, hả-sǎng giǎng-cēng lậ, uā, Chàng pāi gâ bĩ-piāng
gải-tiǎ nả uoi tiǎng-nī.

37 lả-Sú iáu gù uā, Ừ ciǎ suoi hâu cềng gâ, ciū-sī bĩ-
piāng nēng gâ Gũing; chàng sī bĩ-piāng sī-gǎing;

38 Hâu cềng sī bĩ-piāng tǐng gồ gâ gũing-sǒng; pāi sī
bĩ-piāng ử ciǎ ộ gũ gâ gũing-sǒng;

39 Suoi iộng pāi gâ dō-tê sī bĩ-piāng mộ-gũ: cāi mà-ciề
gâ sī-hē sī bĩ-piāng sī-gǎing gâ suē-muế; cāi mà-ciề gâ
nēng sī bĩ-piāng Cũ sǎ-chū gâ.

40 Pāi nả nēng chéng cì-dó, nà kộ chiáu-tiāu; iộng sī-
gǎing gâ suē-muế iǎ ộ iộng-gǎ-sĩ.

41 Nēng gâ Gũing ộ hǎng gù sǎ-chū-gâ nà ử duoi huoi
nēng iủ guā-ngai gâ dī, iáu cā-ộ gâ nēng, giǎng gù gồ-dī
tỉ chū lậ.

42 Diú hā hỏ-iâu-dī: dāu ử-dī iủ gàu-ngâ chiề-chỉ dĩ
ti-kũ.

43 Ừ sī-hē ngī-nēng dāu gù Dá gâ gồ-dī iủ guáng ciāu
chū lậ, sū-siōng mì-tê i-búing. Iủ nềng-ciề gâ, dú niōng
tiǎng-nī.

44 ¶ Tǐng gồ ỉ sū-siōng bấu-bồ kōng hā chàng-dī;
nēng pōng-diộ, ciū ciá-dặ mà-mặ-dī: ēng-ựề cềng kǎu-
uoi iộng bấu-bồ, ciū kộ nà gù lǒng-cǒng iủ gâ mī-dī, dú
mãi-tiāu, mãi iộng chàng.

45 ¶ Tǐng gồ ỉ sū-siōng cā-kǎ gâ nēng, lāu dềng hâu
gâ céng-cự:

46 Pōng-diộ cì-ciǎ dềng dī-cing gâ cự, ciū kộ nà gù lǒng-
cǒng iủ gâ mī-dī, dú mãi-tiāu, mãi iộng cự.

47 ¶ Tíng gờ i sū-siōng mòng suôi ha huôi-dī, mòng-diū gờ iōng gậ ngừ :

48 Iōng mòng đợng-mũing làu, nêng ciū tuói iōng ngāing, cō-diū, nà ngừ tĩ chừ lậ, hấu gậ ciū đợng hã gá-sí-dī, lầing gậ ciū diú-tiâu.

49 Sī-gáing gậ sụē-mụē iả ợ iōng-gặ-sĩ : Cự sạ-chừ-gậ ợ lậ giǎng ngừ-nêng dĩ-bíng, nà lầing nêng tĩ chừ lậ,

50 Diú hã hỡ-iâu-dī : dầu ử-dī iủ gàu-ngậ chiế-chỉ-dī tĩ-kủ.

51 ¶ Iả-Sú mōng hã-sáing uā, Iōng duói dī nì dú ợ mềng-bà, mại ? Hã-sáing uā, Mềng-bà lộ.

52 Iả-Sú iáu gừ uā, Iōng-gặ-sĩ mẩu-lợng sū-mū nāng-sự nêng tĩ chừ lậ cã tíng gờ gậ hã-sáing, ciū sū-siōng cì-ciả gá-cự, giǎng gừ kữ-bợng-dī nà séng giũ gậ mĩ-dī dé chừ lậ.

53 ¶ Iả-Sú iōng duói bĩ-piāng uā làu, ciū giǎng ử sù-cài kợ-tiâu.

54 Lậ cù-cì gậ dĩ-huợng dầu lĩ-bãi-dợng-dī hấu nêng, duói-gá-nêng dú cềng gự-guôi, gợ-uā, Iōng nêng gōng-ciōng iủ iōng gậ chớng-mềng, iáu iōng cớ-nǎing gậ dĩ ?

55 Gừ ciǎng-sĩ cợ-tê gậ gừing, gừ nǎi miāng hǎng Mã-lĩ-ngā, gừ hiǎng-dī ciū-sĩ Ngả-gợ, Iợ-sái, Sái-mợng, Iủ-duói !

56 Gừ cĩ-mụē dú sĩ iáu uoi-huôi-nêng gōng hiớng-lĩ ! Iōng nêng gōng-ciōng iủ iōng duói gậ dĩ nĩ ?

57 Duói-gá-nêng ciū nā Iả-Sú sĩ huôi gừ iủ guā-ngāi gậ. Iả-Sú iáu gừ uā, Síng-dĩ lậ ềng-sĩ dầu bợng dĩ-huợng, cù-cì chiõ, dú ợ nǎ nêng gềng-dợng.

58 Iả-Sú ềng-ựē nêng ềng sềng, dầu ử-dĩ ềng-nǎing cã gự-duói cớ-nǎing gậ dĩ.

Dĩ 14 Cióng.

- 1 Ừ-cì-sĩ hóng cã uāng gậ Hĩ-lự tiǎng-nĩ-gĩng Iả-Sú gậ miāng-siǎng,

2 Ciū iáu gù chêng uā, Iộng nêng sī sí sãi-lĩ gậ Iặ-hũing giǎng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáng kĩ lậ; gũ-chũ iũ iộng cồ-nǎing gậ dĩ giǎng gù séng-dĩ cǎ chũ lậ.

3 Tê-chĩng Hí-lữ ếng-ựê gù hiǎng-dĩ Hĩ-lĩ sê-mǎ Hí-lộ-dĩ gậ dĩ, nà Iặ-hũing sộ-diũ, sũ dǎu lâu-dĩ.

4 Ếng-ựê Iặ-hũing iáu Hí-lữ uā, Nì tǎu iộng á-niông-nêng sī ếng gợng cǎ gậ dĩ.

5 Gũ-chũ Hí-lữ ồ suỏi gù; lậ giǎng bǎ-siǎng, ếng-ựê bǎ-siǎng dú uā Iặ-hũing sĩ sǎng-dĩ.

6 Dǎu Hí-lữ cǎ sǎng-nì, Hí-lộ-dĩ gậ á-niông-gũing hǎ động-ợng-séng-dĩ chũing lậ chũing kộ-dĩ ử, Hí-lữ cèng kǎu-uỏi.

7 Ciū ciũ-chũ hữ gù, bẻng gù ồ tǎu sũ dĩ, dú kǎing nǎ gù.

8 Á-niông-gũing gậ nǎi gǎng gù kộ, iáu Hí-lữ uā, Giũ nì nà sí sãi-lĩ Iặ-hũing gậ tê gǎ hǎ búing-dĩ nǎ uỏi.

9 Uǎng cèng kĩ; lậ ếng-ựê ciũ-chũ lâu, ỉ ếng-ựê gợng đợ gậ nêng dú dǎu ử-dĩ, ciũ gǎu-dồ nǎ gù.

10 Hǎng nêng kộ lâu-dĩ suỏi Iặ-hũing.

11 Ử cǎi nêng nà tê gǎ hǎ búing-dĩ, dé lậ nǎ á-niông-gũing : á-niông-gũing ciũ dé nǎ gù nǎi.

12 Iặ-hũing gậ hǎ-sǎing lậ nà gù gậ séng-chí, bũ-tiǎu, ciũ kộ iáu Iǎ-Sú uā.

13 ¶ Iǎ-Sú tiǎng-nĩ-gĩng iộng dĩ, ciũ iòng ửing, pĩ-tiǎu ử sù-cǎi; càng-càng-dĩ kộ kợng-iǎ-dĩ kộ : ử cèng cǎi nêng đặ-dĩ kĩ lậ, ciũ giǎng gợ sêng-dĩ chũ lậ giǎng dĩ gǎing Iǎ-Sú kộ.

14 Iǎ-Sú chũ lậ chũ-gĩng cèng cǎi nêng, ciũ kộ-lĩng gù, dĩ-bíng iũ bǎng gậ nêng dú tǎi gù í hǎu.

15 Tĩng tǎu ộng gậ sĩ-hê, hǎ-sǎing giǎng-cẻng lậ iáu Iǎ-Sú uā, Iộng-dĩ sĩ kợng-iǎ gậ sù-cǎi, giǎ-gĩng ửing lộ; chiǎng nì hǎng iộng cèng cǎi nêng sũing-tiǎu, nǎ gù kộ ử dười hióng-lĩ mǎi mĩ-dĩ iè.

16 Iǎ-Sú uā, Gù ếng niông kộ; nì nà mĩ-dĩ nǎ gù iè.

17 Hǎ-sǎing uā, Uỏi iộng-dĩ lậ iũ ngù-tĩ biǎng, liòng-tê ngù.

18 Iả-Sú uā, Dé lậ nả uoi.

19 Ciū hăng duoi-gá-nêng cō hā châu-dī; dé-diū iọng
ngù-tī biăng, liòng-tê ngừ, gồ kị lậ chū títg, uā dō-ciā,
ciū iể-kuyệt biăng dé nả hả-sáing búing nả duoi-gá-nêng.

20 Duoi-gá-nêng dú iề bấu lầu, lầing-chồ diông-diū gậ
chéng kị lậ, dọng-mủing sí-nī-ciả sâng-ciề.

21 Iề gậ nêng, á-niông-nêng, gủing-ciề êng sộng, chá-
bủ-dộ iủ ngù-cháing nêng.

22 ¶ Iả-Sú ciū chó hả-sáing đả dầu ử-bíng ngăing,
đăing gù cù-cī hăng duoi-gá-nêng sũing-tiầu.

23 Iả-Sú hăng duoi-gá-nêng sũing-tiầu lầu, ciū iọng
súing gự-dầu: dầu ồng-bíng-ciề cồng-lậ Iả-Sú ciả nêng
dầu ử-dī.

24 Iọng-cì-sī ửing dầu huối dộng-ợng-séng-dī nả lọng
iầu lậ iầu kồ; éng-ựề êng hồ hóng, cềng đả-đặ kử.

25 Sī-gáng gậ sī-hề, Iả-Sú dầu huối-sử mĩng ciông-dī
giăng kồ hả-sáing ử-dī.

26 Hả-sáing chū-gĩng gự dầu huối-sử mĩng ciông-dī
giăng, ciū huáng kị lậ, gồ-uā, Iọng sī iầu-guối; éng-ựề
cềng giăng, ciū duoi siáng hăng kị lậ.

27 Iả-Sú đải-diū iầu gự uā, Nì mống kúing-séng; sī
uoi; êng niông giăng.

28 Bĩ-dặ ãing gự uā, Cự, lậ-sī nì, ciū hăng uoi dầu sữ-
mĩng ciông giăng kồ nì ử-dī.

29 Iả-Sú uā, Lậ. Bĩ-dặ ciū à ửing dầu sữ-mĩng ciông-
dī giăng kồ Iả-Sú ử-dī.

30 Chū-gĩng hóng cềng duoi, ciū giăng kị lậ; tầu dềng
à kồ-tiầu, duoi siáng hăng kị lậ, uā, Cự à, hiầu uoi.

31 Iả-Sú súing siủ, tuối-diū gự, uā, Nì iọng mại chềng
sềng gậ nêng cầ-sũ-dī gồ ngự-séng nī?

32 Cì iọng ửing lầu, ciū mầu hóng tiầu.

33 Ửing-dī gậ nêng dú lậ bải Iả-Sú, uā, Nì dộng-céng
sī Ciông-Dī gậ Gựing.

34 ¶ Đả guā kồ lầu, ciū dầu Gặ-nỉ-sả-lậ dī-huóng.

35 Ủ-dī gậ nêng cì đặ-dí sī Iả-Sú, ciū hăng nêng kồ

mũing-sī-tī, nà lǒng-cǒng iũ bāng gậ nêng dú iáu hā Iả-Sú-dī lậ.

36 Giũ Iả-Sú lậ niōng cặng gù mộ gù gậ í-ciông tấu ;
mộ-diộ gậ nêng dú hấu-tiâu.

Dĩ 15 Cióng.

1 Ủ-cì-sī iũ Huả-lĩ-sō nêng iáu nāng-sự nêng giảng Iả-lũ-sả-lǎng lậ gĩng Iả-Sú.

2 Uā, Nì gậ hả-sáing cā-sū-dī ngạ gử-sí-hē nêng dững à lậ gậ li-gú, kộ iề gậ sí-hē ềng sáing sải siũ.

3 Iả-Sú ảing uā, Nì cā-sū-dī ềng-ự ử dững à lậ gậ li-gú, ngạ Cióng-Dĩ gấu-dō gậ dĩ ?

4 Ềng-ự Cióng-Dĩ uā-guā, Niōng gềng dá-nải : ỷ uā, Lũing-uā dá-nải gậ nêng, cǒng niōng gù sí :

5 Nì gũ gộ-uā, Nêng lậ iáu dá-nải uā, Uoi ềng-gái gềng nì gậ mĩ-dĩ, dú nả Cióng-Dĩ lầ.

6 Cuồi-hē ciũ ềng niōng gềng dá-nải. Iọng-gặ-sĩ nì ềng-ự ử dững à lậ gậ li-gú, nà Cióng-Dĩ gậ đầu-lĩ đǒng mẩu iàu-gềng tiâu.

7 Gặ-hấu gậ nêng, I-sō-ngā sáing uā-guā nì gậ dĩ, cềng mại chộ.

8 Gù uā, Iọng bả-siǎng ềng-ciā-chũ gềng uoi ; gù gậ sếng dú sĩ li uoi cềng đầu.

9 Gù nà nêng gấu-dō gậ dĩ cặng gù gậ đầu-lĩ hấu nêng, gũ-chũ gù bải uoi iả sĩ mẩu-sả.

10 Iả-Sú hǎng ử cềng cāi nêng lậ, iáu gù uā, Nì niōng tiǎng-nĩ, iả niōng mềng-bạ :

11 Ềng sĩ giảng chũ-dĩ dĩ kộ gậ mĩ-dĩ ộ huoi nêng í-nộ, sĩ giảng chũ-dĩ chũ lậ gậ mĩ-dĩ ộ huoi nêng í-nộ.

12 Hả-sáing giảng-cềng lậ, uā, Huả-lĩ-sō nêng tiǎng-nĩ iọng dĩ, uā sĩ huoi gù iũ guā-ngāi, nì dạ-dĩ, ềng dạ-dĩ ?

13 Iả-Sú uā, Mẩu-lọng sũ-mũ cặ gậ mĩ-dĩ, lậ-ềng-sĩ uoi Dá cặ gậ, hē-lải ciũ ộ cò gựing bí-tiâu.

14 Bềng-ciề gù : gù sĩ hải-ciề káing nêng giảng điộ.

Lậ-sĩ hải-ciẻ káing hải-ciẻ giǎng điō, liōng nēng dú ợ
dũing hã káng-dĩ kṓ.

15 Bĩ-dặ uā, Iọng bĩ-piǎng iáu uoi uā mēng-bặ.

16 Iả-Sú uā, Nì séng-dĩ gũ mài mēng-bặ à ?

17 Nì gũ ēng dặ-dĩ, mẩu-lọng sũ-mũ dĩ giǎng chṓ-dĩ dĩ
kṓ gậ, dú dẫu bũ-dĩ siǎu-tiǎu, hē-mựẻ ciũ nuỏi hã đống-
sú-dĩ ?

18 Cống-lậ iũ giǎng chṓ-dĩ chṓ lậ gậ dĩ, sĩ giǎng séng-
dĩ chṓ lậ gậ, iọng dú ợ huỏi nēng í-nặ.

19 Éng-ựẻ giǎng séng-dĩ chṓ lậ gậ, iũ lảnh gậ séng-
sũ, huỏi-sĩ nēng, tóng-gáing, biǎu, tēng nēng, té nēng, cǎ
gặ gậ gúing-cēng, lũing-uā nēng :

20 Iọng duỏi ciũ-sĩ huỏi nēng í-nặ gậ dĩ : lậ-sĩ ēng-naing
sáing sǎi siũ kṓ iẻ mài huỏi nēng í-nặ.

21 ¶ Iả-Sú giǎng ử-dĩ pĩ-kựẻ, kṓ Tó-lộ, Sái-dộng gậ
sù-cài.

22 Iũ cì-ciẻ Gá-nâng gậ á-niōng-nēng giǎng ử-dĩ chṓ
lậ hǎng kĩ lậ, uā, Cṓ à, Duỏi-pĩ gậ gúing-sọng, kṓ-ling
uoi ; uoi gậ á-niōng-gúing nǎ gự mĩ-diũ, cềng kũ.

23 Iả-Sú cì gṓ dĩ dú ēng ǎing. Hả-sáing giǎng-cēng
lậ giũ Iả-Sú, uā, Niōng hǎng gṓ kṓ ; éng-ựẻ gṓ gáing
dẫu bù-ciẻ hē-dĩ hǎng.

24 Iả-Sú uā, Hǎng uoi lậ gậ, cống-lậ niōng uoi kṓ Ì-sǎ-
liẻ ử cì cù mẩu-tiǎu gậ iōng ử-dĩ.

25 Ử á-niōng-nēng lậ bǎi Iả-Sú, uā, Cṓ à, bóng-chǎing
uoi.

26 Iả-Sú ǎing uā, Nà gúing-ciẻ gậ biǎng điú nǎ ẻ iẻ, sĩ
sǎ ēng dặ gậ.

27 Ử á-niōng-nēng uā, Cṓ à, mài chṓ: lậ-sĩ cṓ-nēng đặ à,
sựẻ-tiǎu gậ lảnh-sáing, ẻ iả iẻ-dặ.

28 Iả-Sú ǎing gṓ uā, Á-niōng-nēng, nì iọng chéng sēng:
bếng nì ỏ gậ, ợ tǎi nì cǎ-chếng. Ử-cì-dēng gṓ á-niōng-
gúing ciũ hấu-tiǎu.

29 ¶ Iả-Sú giǎng ử dĩ-hượng kṓ-tiǎu, lậ gṓing Gá-li-lĩ
huỏi-bíng gậ sù-cài ; iọng súing, cō-diũ.

30 Iũ cèng cāi nêng hā gù-dĩ lậ, iáu-diũ giō-káu gậ, hǎi-ciẻ, ả-ciẻ, bả-lả-ciẻ, gũ iũ cèng cāi bāng-nêng, bōng hā Iả-Sú káu-bíng-dĩ ; Iả-Sú ciũ tãi gù í hấu.

31 Ủ cèng cāi nêng chũ-gĩng ả-ciẻ uā dī kị lậ, bả-lả-ciẻ hấu-tiâu, giō-káu giǎng điō, hǎi-ciẻ chũ-dặ gĩng ; ciũ cèng hí-gỉ, gủ ặng-iâu nả Ì-sả-liẻ nêng gậ Cìong-Dĩ.

32 ¶ Iả-Sú hǎng hǎ-sáing lậ, uā, Uoi kộ-lĩng iọng cèng cāi nêng, ếng-nẻ gủ hā uoi iọng-dĩ iũ sáng góng lầu, giâng-gíng mầu mī-dĩ iẻ : uoi ếng ồ hǎng gủ ngộ-bủ chiộ kồ, giǎng-pả gủ dầu điộ-dĩ ợ mầu-nầu-uỏi.

33 Hả-sáing uā, Dầu kōng-iả gậ sù-cài uoi-huỏi-nêng nĩ-dĩ iũ ủ cāi biǎng nả iọng cèng cāi nêng iẻ bấu nĩ ?

34 Iả-Sú uā, Nì iũ gỉ-tĩ biǎng ? Gủ ǎing uā, Iũ chỉ-tĩ, gũ iũ gỉ-tẻ ngộ-ciẻ.

35 Iả-Sú hǎng duoi-gá-nêng cồ hā điá-dĩ ;

36 Ciũ nà-diũ ủ chỉ-tĩ biǎng, gỉ-tẻ ngộ ; uā dồ-ciả iẻ-kựẻ biǎng dé nả hả-sáing, hả-sáing búng nả duoi-gá-nêng.

37 Duoi-gá-nêng dú iẻ bấu lầu : lầing-chồ điong-diũ gậ, chéng kị lậ đọng-mủing chỉ-ciả lẻ.

38 Iẻ gậ nêng, á-niông-nêng, gủing-ciẻ ếng sōng, iũ sī-cháing nêng.

39 Iả-Sú hǎng ủ cèng cāi nêng sũing-tiâu, ciũ iọng ỷing, lậ gủing Muỏi-duoi-lả gậ sù-cài.

Dĩ 16 Cìong.

1 Huả-lĩ-sồ nêng iáu Sả-dú-gái nêng lậ chỉ Iả-Sú, hǎng gủ giǎng tít cìong hĩng ciả sẻng-tóng gậ dī nả gủ chũ.

2 Iả-Sú ǎing gủ, uā, Ỗng-bíng-ciẻ, tít-dĩ chũ ỡng hầ, nì ciũ uā, Mẻng-diáu ợ cầng.

3 Cầu-tẻ, tít-dĩ chũ ỡng hầ, gũ iũ ú ặng, nì ciũ uā, Gẻng-diáu iũ hóng-hữ. Gả-hầu gậ nêng, tít-kĩ nì dú ợ chũ-dặ chũ ; iọng sī-hẻ sẻng-tóng gậ dī dầu mại chũ-dặ chũ.

4 Tóng-gáing cèng ợ gậ sī-gải ồ chũ sẻng-tóng gậ dī ;

ēng-sī sǐng-dí Iặ-nà ử cì-iōng sềng-tóng gậ dĩ, cuối mẩu
biē sềng-tóng gậ dĩ nả gự chũ. Iả-Sú ciũ giǎng gự ử-dĩ
kồ-tiâu.

5 ¶ Hả-sáing đã dẫu ử-bíng ngǎing, lấu-bầu-tiâu duối
biǎng.

6 Iả-Sú iáu gự uā, Nì niōng siǎu-séng bộng-bī Huả-li-sồ
nềng iáu Sả-dú-gái nềng gậ mǐng-hó bự.

7 Hả-sáing càng-càng dĩ nì iáu gự, gự iáu nì gồ-uā, Ỗ-sī
uā uôi-huôi-nềng ēng-nǎing duối biǎng lậ ?

8 Iả-Sú dặ-dí kỷ lậ, ciũ iáu gự uā, Nì iōng mài chéng
sềng gậ nềng, cã-sũ-dĩ éng-ựē ēng-nǎing duối biǎng càng-
càng-dĩ nì iáu gự, gự iáu nì gồ-uā ?

9 Nì gũ ēng hiǎu-dặ, ỷ lấu-bầu-tiâu ử ngừ-tỉ biǎng búng
nả ngừ-cháing nềng, iáu diōng-diũ gậ chéng gỷ-duối sǎng ?

10 Iả lấu-bầu-tiâu ử chỉ-tỉ biǎng búng nả sī-cháing
nềng, iáu diōng-diũ gậ chéng gỷ-duối lể ?

11 Nì gōng-ciōng-iōng ēng hiǎu-dặ uối iáu nì uā gậ dĩ,
ēng sī uā biǎng ? Nì cōng niōng bộng-bī Huả-li-sồ nềng
iáu Sả-dú-gái nềng gậ mǐng-hó bự.

12 Hả-sáing ciũ mềng-bạ Iả-Sú ēng sī hǎng gự bộng-bī
biǎng gậ bự, sī hǎng gự bộng-bī Huả-li-sồ nềng iáu Sả-
dú-gái nềng háu gậ dẫu-lỷ.

13 ¶ Iả-Sú dẫu gũing Gái-sả-li-ngã Hỷ-li-bỷ gậ sù-cài,
ciũ mōng hả-sáing, uā, Nềng uā nềng gậ Gũing sī sũ
nềng ?

14 Hả-sáing uā, Iủ nềng uā nì sī sí sải-lỷ gậ Iặ-hũing ;
iả iủ nềng uā nì sī ỉ-li-ngã ; gũ iủ nềng uā nì sī Iả-li-mì ;
ặ-mặ sī biē gậ sǐng-dí.

15 Iả-Sú uā, Nì uā uối sī sũ nềng ?

16 Sái-mộng Bỷ-dặ ãing uā, Nì sī Gỷ-Dũ, sī ặng-ặing
sǎng gậ Ciōng-Dĩ gậ Gũing.

17 Iả-Sú ãing uā, Iặ-nà gậ gũing Sái-mộng, nì iủ hũ-kỷ,
éng-ựē iōng dĩ ēng sī iủ huẩ-kỷ gậ nềng háu nì dặ-dí, sī
uối tǐng ciōng gậ Dá háu nì dặ-dí.

18 Uối ỷ iáu nì uā, Nì sī Bỷ-dặ, uối ặ kựế uối gậ gẫu-hồ

dầu ịong ciō-ngâng ciōng-bíng ; éng-gáing gậ gừing-bāng
cōng mài iāng-guā gừ.

19 Uoi gũ ộ nà tíng gồ gậ sộ-ỷ nả nì : nì dầu sī-gáing
mẫu-lợng gải-diū sū-mū dī, dầu tíng ciōng iả ộ gải-diū :
dầu sī-gáing mẫu-lợng tiả-kựé sū-mū dī, dầu tíng ciōng iả
ộ tiả-kựé.

20 Iả-Sú ciū gáu-dồ gừ gậ hả-sáing, ềng gợng iáu nêng
uā gừ sī Gí-Dũ.

21 ¶ Giǎng ịong sī-hê kỷ, Iả-Sú ciū háu hả-sáing, uā gừ
cù-cī cōng niōng iòng Iả-lũ-sả-lǎing nả ching-bồ, duoi
cī-sí, iáu nāng-sự nêng huoi, siū cèng cāi gậ kỷ, gũ niōng
nả nêng huoi-sỷ-tiāu, dầu dī sáng góng ciū ộ hủ-sáng
kỷ lậ.

22 Bỷ-dặ ciū tuoi-diū Iả-Sú, gǎing gừ, uā, Cự, nì cōng
ềng gợng ịong-gặ-sỷ, dú mài pōng-diộ ịong dī.

23 Iả-Sú chiá-dựing-séng, iáu Bỷ-dặ uā, Sả-dàng, tồ hā
uoi bù-ciả hē-dī kộ : nì sī huoi uoi iủ guā-ngāi : éng-ựê nì
ịong-gặ-sỷ ềng sī chũ-dōng Ciōng-Dī gậ séng-ỉ, sī chũ-
dōng nêng gậ séng-ỉ.

24 Ừ-cì-sỉ Iả-Sú iáu hả-sáing uā, Iủ nêng ồ cā uoi gậ hả-
sáing, ciū niōng diú-tiāu cù-cī gậ dī, gudi-diū sỉ-cī-gả
gáing uoi.

25 Ềng-ựê mẫu-lợng sū-mū nêng ồ bấu-diū sáng-miāng
cōng ộ mẫu-tiāu sáng-miāng : éng-ựê uoi mẫu-tiāu sáng-
miāng gậ, cōng ộ dặ-diộ sáng-miāng.

26 Nêng lậ tềng tóng-tíng-à gậ ngệng-cing, ỷ mẫu-tiāu
sáng-miāng, iủ sū-mū sạ nỉ ? nêng gũ ộ nả sū-mū dī lậ đồ
gừ gậ sáng-miāng ?

27 Ềng-ựê nêng gậ Gừing iủ gừ Dá gậ ềng-iāu, iáu gừ
sạ-chữ gậ cāi lậ gậ sỉ-hê, cōng ộ ciāu gộ nêng cā gậ dī
bấu-ềng gừ.

28 Uoi ỉ-cài iáu nì uā, Gựé dầu ịong-dī gậ nêng, iủ gỷ-
ciả gũ ềng-nǎing sỷ, sáng ộ chũ-ging nêng gậ Gừing dặ-
diộ gừ gồ lậ.

Dĩ 17 Cióng.

1 Guā-tiāu lụ góng, Iả-Sú iáu-diū Bĩ-dặ, Ngả-gỗ, iáu Ngả-gỗ gậ hiáng-dĩ Iộ-hũing, càng-càng-dĩ iòng ầu súing-dĩ kộ.

2 Iả-Sú hã gụ mĩng-chĩng bộ-tiāu hẻng-cọng : mĩng-gải guáng sũ-siòng mì-tê, í-ciông bả kĩ guáng iāng.

3 Sáng-bũ-lẻng-dẻng iủ Mộ-sái iáu Ì-lĩ-ngả chũ-hĩng iáu Iả-Sú uả dĩ.

4 Bĩ-dặ iáu Iả-Sú uả, Cũ, uoi-huoi-nẻng dẫu iọng-dĩ dẻng hẩu : nì lậ kǎing, uoi-huoi-nẻng ciũ hã iọng-dĩ dặ sáng-gáing chọng ; cì-gáing nả nì, cì-gáing nả Mộ-sái, cì-gáing nả Ì-lĩ-ngả.

5 Dộ-dĩ uả iọng dĩ gậ sĩ-hẻ, sáng-bũ-lẻng-dẻng iủ cẻng guáng gậ ẻng cẩu-diū gụ : gũ iủ siáng-ẻng giǎng ẻng-dĩ chũ lậ, uả, Iọng sĩ uoi dẻng dặ-chiộ gậ Gũing, gụ cẻng dẻng uoi gậ ỉ : nì niòng tiǎng-nĩ gụ.

6 Hả-sáing tiǎng-nĩ-gĩng iọng dĩ, ciũ pũ hã diá-dĩ, giǎng dặ-hǎing.

7 Iả-Sú giǎng-cẻng mộ gụ, uả, Kĩ lậ, ẻng niòng giǎng.

8 Hả-sáing mì-ciũ gộ kĩ lậ, ẻng-nẻng chũ-gĩng iủ biẻn nẻng, cọng-lậ Iả-Sú dẫu ử-dĩ.

9 ¶ Ầ súing gậ sĩ-hẻ Iả-Sú gấu-dỏ gụ, uả, Nẻng gậ Gũing gũ ẻng-nẻng giǎng sĩ-nẻng dĩ-bíng hũ-sáng kĩ lậ, nì ẻng gộng nả iọng chũ-gĩng gậ dĩ iáu nẻng uả.

10 Hả-sáing mông Iả-Sú, uả, Nẻng-sủ nẻng cã-sũ-dĩ gộ uả Ì-lĩ-ngả niòng sáng lậ ?

11 Iả-Sú ảing uả, Ì-lĩ-ngả ỉ-cài ộ sáng lậ, nả lỏng-cọng gậ dĩ lỏng ciáng kĩ lậ :

12 Uoi iáu nì uả, Ì-lĩ-ngả lậ lầu, nẻng dú ẻng dặ-dĩ gụ, bẻng cù-cĩ gậ sẻng-ỉ, cĩ-gũing duoi gụ, iọng-gặ-sĩ nẻng gậ Gũing iả ộ nả gụ huoi.

13 Hả-sáing ciũ mẻng-bạ Iả-Sú iọng dĩ sĩ uả sĩ sải-lĩ gậ Iộ-hũing gậ dĩ.

14 ¶ Dấu cèng cái nêng gậ sù-cài, iũ cì-ciã nêng hã Iã-Sú mĩng-chĩng-dĩ lậ gữ-diũ, uã,

15 Cũ, kộ-lĩng uòi gậ gữing : gủ buõi kộ-mã-hêng gậ bãng, cèng kũ : sã-sã dũing hã hỏ-dĩ, sã-sã dũing hã sũ-dĩ.

16 Uòi iáu gủ kộ nì hã-sáing ử-dĩ, gủ dú mài í gủ hâu.

17 Iã-Sú ãing gủ uã, Nì iọng máing, ẽng sẽng gậ sĩ-gãĩ, uòi iáu nì cái cì-dỏ gủ niõng gữ-duỏi sĩ nì? uòi nêng nì dẫu sũ-mũ sĩ-hẽ? kộ iáu nì gữing hã uòi iọng-dĩ lậ.

18 Iã-Sú hãng-diũ ử gủ; gủ ciũ giãng gủ sãng-dĩ chũ lậ : gữing-ciẽ ciũ hâu-tiâu.

19 Hã-sáing càng-càng-dĩ lậ Iã-Sú mĩng-chĩng-dĩ, uã, Uòi gong-ciõng mài dãi-tiâu iọng gủ?

20 Iã-Sú uã, Ẽng-ũẽ nì ẽng sẽng : uòi ì-cài iáu nì uã, Lậ-sĩ nì gậ sẽng-sãng iũ guõi-chã cọng ử duỏi duỏi, nì ciũ-sĩ iáu iọng cì-pĩng sũing uã, Giãng iọng gãi-tĩ búing hã ử gãi-tĩ; iã ộ búing kộ; ciũ-sĩ mẩu-lọng sũ-mũ dĩ nì dú cã-dặ-dẫu.

21 Lậ-sĩ iọng cì-cọng gậ gủ, nêng lậ ẽng gữ-dẫu gẽng-diũ ẽng iẻ, cọng mài dãi-dặ-tiâu.

22 ¶ Iã-Sú gủ dẫu Gá-lĩ-lĩ guẻ-diũ gậ sĩ-hẽ, iáu hã-sáing uã, Nêng gậ Gữing ộ nã nêng gáu hã nêng gậ siũ-dĩ;

23 Nã gủ huõi-sĩ-tiâu, dĩ sãng góng ộ hũ-sãng kĩ lậ. Hã-sáing ciũ cèng huáng-iẻ.

24 ¶ Dẫu Gá-bã-nong lẫu, iũ siũ liõng cĩng ngẽng gậ nêng-dáing-sũẻ gậ nêng lậ, iáu Bĩ-dặ uã, Nì gậ Sĩng-Sáing ẽng ỹing iọng liõng cĩng ngẽng à?

25 Bĩ-dặ uã, Ỗing à. Ciũ nì chiộ, Iã-Sú sáing iáu gủ uã, Sái-mộng, í nì siõng, sĩ-gáing gỏ gỏ gậ uãng-dĩ, iáu sũ nêng siũ li-gẻng-sũẻ iáu nêng-dáing-sũẻ, sĩ siũ cù-cĩ gữing gậ à, iã sĩ siũ biẻ-nêng gậ nì?

26 Bĩ-dặ uã, Sĩ siũ biẻ-nêng gậ. Iã-Sú uã, Iọng-gặ-sĩ gủ cù-cĩ gậ gữing ciũ ẽng niõng bẫu-sũẻ.

27 Lậ giãng uòi-huõi-nêng huõi gủ iũ guã-ngãi, nì ciũ kộ huõi-bĩng, bõng điâu-gẻ, sáing điâu-diũ gậ ngủ, kuyệt gủ gậ chũ, iũ sĩ cĩng ngẽng, nã lậ, tãi uòi iáu nì dẻ nã gủ.

Dĩ 18 Cióng.

1 Ủ-cì-sì hă-sáing lậ mông lă-Sú, uā, Tíng gồ-dĩ sū nêng sī dềng duôi ?

2 Lă-Sú háng cì-ciă gựing-ciể lậ, káing gụ gụề hă động ớng-séng-dĩ,

3 Uā, Uôi ì-cài iáu nì uā, Nì lậ êng gải-bĩng bợ cā gựing-ciể gậ gặ-sĩ, cớng mài nì títng gồ-dĩ kộ.

4 Gũ-chũ mẩu-lợng sū-mũ nêng cù-cĩ káing kếng-hự, sū-siông iợng gựing-ciể, iợng nêng dẫu títng gồ sī dềng duôi.

5 Mẩu-lợng sū-mũ nêng éng-ựề uôi gậ miăng ciể-duôi cì-ciă iợng-gặ-sĩ gậ gựing-ciể, ciũ-sĩ ciể-duôi uôi.

6 Mẩu-lợng sū-mũ nêng nà cì-ciă iợng sêng uôi gậ gựing-ciể huôi gụ iũ guā-ngāi gậ dĩ, gũ hẩu nà mợ mĩng-hó gậ mợ guā hă iợng nêng dềng-dềng-dĩ, nà gụ dềng hă huôi dĩ cềng chéng gậ sù-cài, gũ iũ ỉ gụ.

7 Iợng sī-gáing iũ huā dẫu, éng-ựề huôi nêng iũ guā-ngāi gậ dĩ; huôi nêng iũ guā-ngāi, cớng iũ iợng dĩ; lậ-sĩ iợng dĩ giăng sū-mũ nêng-dĩ kỉ, iợng nêng ciũ iũ huā dẫu !

8 Lậ-sĩ nì ciă siũ, ciă káu, huôi nì iũ guā-ngāi, ciũ niông dũ à lậ, diũ-tiâu; nì siểu ciă siũ, ciă káu, nì ềng-ựểng gậ sáng-miăng, iăng-guā iũ liông-ciă siũ, liông-ciă káu, diũ hă ềng-ựểng gậ hỏ-dĩ.

9 Lậ-sĩ nì cì gãi-tĩ mì-ciũ huôi nì iũ guā-ngāi, ciũ niông lế chũ lậ, diũ-tiâu; nì cì-ciă mì-ciũ nì ềng-ựểng gậ sáng-miăng, iăng-guā iũ liông-ciă mì-ciũ diũ hă dĩ-ngụ gậ hỏ-dĩ.

10 Nì niông siểu-séng, êng gợng chũ-kiáng cì-ciă iợng-gặ-sĩ gậ gựing-ciể; uôi iáu nì uā, ciău-gũ gụ gậ ciũ-sĩ Cự sắ-chũ gậ dẫu títng ciông sī-sĩ kặ-kặ chũ-gĩng uôi títng ciông gậ Dá gậ mĩng.

11 Nêng gậ Gựểng lậ, sī niông giũ ử mẩu-tiâu gậ nêng.

12 Bĩ-piăng nêng iũ cì-bă tê iông, cế kộ-tiâu cì-tê, í nì siông gông-ciông lợng? Cớng sī bẻng-ciể iợng giũ-sĩ-giũ tê, cù-cĩ kộ súng-dĩ lâu ử cế-tiâu gậ iông, êng sī ?

13 Lậ-sĩ lâu-diợ lâu, uôi ì-cài iáu nì uā, gụ éng-ựề iợng

cì-tê iông, piăng ữ giũ-sī-giũ tê êng-nǎng cẽ kḡ-tiâu gâ iông, gǎng kǎu-uoi,

14 Iông-gǎ-sī nì tǐng ciông gâ Dá iǎ êng ơ cì-ciǎ iông-gǎ-sī gâ gũng-ciẽ miề-tiâu.

15 ¶ Lậ-sī hiáng-dī dặ-cò nì, nì ciũ niông kḡ cǒng-lậ nì liông nêng gâ sù-cài, uā gù gâ chḡ-chḡ : gù lậ kǎng tiăng-nī, nì ciũ-sī giũ nì gâ hiáng-dī.

16 Gù lậ êng kǎng tiăng-nī, nì ciũ iáu cì liông nêng cǎi kḡ, iũ liông sǎng nêng cǎ gũng-cêng, uā gậ dī, cì gḡ, cì gḡ, dú iũ bêng-gù.

17 Lậ cuōi êng kǎng tiăng-nī gù, ciũ kḡ iáu gǎu-hō uā ; lậ êng kǎng tiăng-nī gǎu-hō, ciũ niông chũ gù sũ-siông biề-gõ-nêng iáu siũ-suē gâ nêng i-búing.

18 Uoi ì-cài iáu nì uā, Nì dǎu sī-gáing mǎu-lộng gǎi-diũ sũ-mũ dī, dǎu tǐng ciông iǎ ợ gǎi-diũ : dǎu sī-gáing mǎu-lộng tiǎ-kuyê sũ-mũ dī, dǎu tǐng ciông iǎ ợ tiǎ-kuyê.

19 Uoi ì-cài iáu nì uā, Nì dĩ-bíng lậ iũ liông nêng dǎu sī-gáing cǎi-cǎi gōng séng gōng ỉ giũ sũ-mũ dī, uoi gậ Dá dǎu tǐng ciông cǒng ợ tǎi gù cǎ-chêng iông dī.

20 Êng-ưê mǎu-lộng sũ-mũ sù-cài iũ liông sáng-ciǎ nêng kǎu uoi gậ miăng cù cì-dó, uoi iǎ dǎu gù ử-dī.

21 ¶ Ủ-cì-sī Bĩ-dặ lậ mǒng Iǎ-Sú, uā, Cũ, hiáng-dī dặ-cò uoi, uoi niông niâu gù gĩ-lặng, dǎu chỉ-lặng ợ sǎ-dặ ?

22 Iǎ-Sú uā, Êng sī uā dǎu chỉ-lặng, ciũ-sī dǎu chỉ-sī-ciǎ chỉ-lặng iǎ niông niâu gù.

23 Tǐng gõ sũ-siông cì-ciǎ uǎng-dī, niông iáu gù nũ-gê sḡng-diộng.

24 Dḡ-dī sḡng gâ sí-hê, iũ nêng nà cì-ciǎ kīng cì-cháing-uǎing liông ngêng gậ duōi lậ.

25 Êng-ưê gù mǎu-bộng-sũ hīng, cũ-nêng ciũ gáu-dō nà gù iáu gù sê-mǎ gũng, gìng gù lǒng-cǒng iũ gậ mī-dī, dú mǎi-tiâu hīng gù gậ diông.

26 Iông ciǎ nũ-gê pũ-diũ bǎi gù, uā, Cũ, kúing-hǎng uoi, uoi dú ợ hīng chéng-chũ.

27 Gù cữ-nêng ciũ kộ-lĩng gù, bōng gù kộ, ēng niōng gù hĩng iọng điōng.

28 Iọng ciã nũ-gẻ chũ kộ pōng-diộ cì-ciã iáu gù gōng bọng gậ nũ-gẻ, kĩng gù sí liōng ngệng ; ciũ niũ-diũ gù, ká gù gậ ử-liang-gộng, uā, Nì kĩng uoi gậ niōng hĩng uoi.

29 Ủ ciã gōng bọng gậ nũ-gẻ pữ-diũ, giũ gù, uā, Kúing-hāng uoi, uoi ciũ ộ hĩng nì.

30 Iọng ciã nũ-gẻ ēng kǎng : nà gù sũ hã lâu-dĩ, đǎng gù gậ điōng hĩng chéng-chũ.

31 Iáu gù gōng bọng gậ biē nũ-gẻ chũ-gĩng iọng dĩ, cèng kī, ciũ nà iọng dĩ kộ iáu cữ-nêng uā,

32 Cữ-nêng ciũ hǎng iọng ciã nũ-gẻ lậ, uā, Nì iọng ộ gậ nũ-gẻ, nì kĩng uoi cèng cǎi, éng-ựē nì giũ uoi, uoi dụ ēng niōng nì hĩng :

33 Nì iǎ ēng-gái kộ-lĩng nì gōng bọng gậ nũ-gẻ, sũ-siōng uoi kộ-lĩng nì ỉ-búing.

34 Gù cữ-nêng duoi nũ-kī, nà gù gáu nǎ hẻng-gúing, đǎng gù gậ điōng hĩng chéng-chũ.

35 Nì duoi-gá-nẻng sẻng-dĩ lậ ēng niâu hiáng-dĩ gậ guā-sĩ, uoi tǎng ciōng gậ Dá iǎ ộ iọng-gặ-sĩ duoi nì.

Dĩ 19 Cióng.

1 Iǎ-Sú iọng dĩ uā lâu, ciũ chũ Gá-li-li, lậ Iũ-tuối gặ-gãi gậ sù-cài, dẫu Iộ-dàng ử-bíng kái.

2 Iũ cèng cǎi nẻng gǎng gù, Iǎ-Sú dẫu ử-dĩ tǎi gù í bāng.

3 ¶ Iũ Huǎ-li-sỏ nẻng lậ chĩ Iǎ-Sú, uā, Nẻng mǎu-lọng sũ-mũ dĩ dụ gộng chũ-tiâu sẻ-mǎ, ēng gộng ?

4 Iǎ-Sú ǎing uā, Sẻng-gẻng gĩ-diũ gậ dĩ, nì gũ ēng-nẻng nẻng-guā ; ciũ-sĩ uā, buoi-chỏ cǎ nẻng gậ Cũ cǎ ciã nẻng, ciã nũ,

5 Ỉ uā, Éng-ựē iọng dĩ nẻng niōng piề-tiâu dá-nǎi, iáu sẻ-mǎ nẻng-nẻng-diũ ; liōng nẻng hộ cǎ ỉ tĩ.

6 Iọng-gặ-sĩ sẻng-ẻng sẻ-mǎ cuối mǎi sộng-dặ liōng nẻng,

sī hō cā i tī gâ. Gũ-chũ Cìong-Dī pō diang-gú gâ, nêng dú ɛng gọng búing-kỵé.

7 Huả-li-sō nêng uā, Í nì iọng-gả-sĩ uā, Mỗ-sái i ỳē-sũ-dĩ gấu-dō uòi siả chũ-tiâu sê-mả gâ cì, chũ-tiâu sê-mả ?

8 Iả-Sú uā, Ẽng-ỳē nì gâ séng cèng ngăing, Mỗ-sái ciũ cệng nì chũ-tiâu sê-mả : lậ buōi-chỗ ɛng sī iọng-gả-sĩ.

9 Uòi iáu nì uā, Lậ-ɛng-sĩ ỳē tềng nêng chũ-tiâu sê-mả, i tầu-guā, iọng nêng ciũ-sĩ tóng-gáing ; sũ nêng tầu ử ciả nả nêng chũ-tiâu gâ á-niông-nêng iả sī tóng-gáing.

10 Hả-sáing iáu Iả-Sú uā, Nêng iáu sê-mả lậ-sĩ iọng-gả-sĩ dẫu-bữ-ữ ɛng tầu gáing hẩu.

11 Iả-Sú uā, Nêng mẩu-bọng-sũ dú ộ í iọng dĩ, cồng-lậ nả sũ-mũ nêng iũ-bọng-sũ, sũ-mũ nêng ciũ ộ í.

12 Ẽng-ỳē iũ nêng chũ-sĩ sáng-chềng mài sáng-iọng gâ : iả iũ nả nêng uải-tiâu gâ ; iả iũ ɛng-ỳē títng gờ gâ dĩ cù-cì ɛng tầu-chềng. Sũ nêng iũ-năing-gê í iọng dĩ, ciũ niông í.

13 ¶ Ừ-cì-sĩ iũ nêng iáu-diũ gĩ-ciả siảu gũing-ciể hã Iả-Sú-dĩ lậ, ồ Iả-Sú nả siũ gã hã gụ tê-dĩ, tãi gụ gĩ-dẫu ; hả-sáing uā iọng nêng.

14 Iả-Sú uā, Bềng-ciể gũing-ciể hã uòi iọng-dĩ lậ, ɛng niông lủing-cũ gụ, ɛng-ỳē títng gờ gâ nêng dú sũ-siông iọng-gả-sĩ gâ gũing-ciể.

15 Iả-Sú ciũ gã siũ hã gụ tê-dĩ, giăng ử sù-cài kộ-tiâu.

16 ¶ Iũ cì-ciả hê-sáng nêng hã Iả-Sú-dĩ lậ, uā, Sítng-sáing, uòi niông cã sũ-mũ hẩu gâ dĩ, ciũ ộ dặ-diộ ềng-ừing gâ sáng-miăng ?

17 Iả-Sú uā, Nì ỳē sũ-mũ dĩ mông uòi sũ-mũ dĩ sī hẩu gâ ? Iũ cì-ciả hẩu gâ, ciũ-sĩ Cìong-Dĩ, nì ồ nì ềng-ừing gâ sáng-miăng, ciũ niông í ử gấu-dō nì gâ dĩ.

18 Ừ hê-sáng nêng uā, Nĩ cì-iông gấu-dō uòi gâ dĩ ? Iả-Sú uā, Ciũ-sĩ ɛng gọng huōi-sĩ nêng, ɛng gọng tóng-gáing, ɛng gọng cã chã.

19 Niông gềng dá-nại : iả niông ồ biể-nêng sũ-siông ồ cù-cì i-búing.

20 Ủ hē-sáng nêng uā, lộng duối dĩ uối dụ í lâu : gū chá sū-mū dĩ nī ?

21 Iả-Sú uā, Nì ồ cā sí-huống hấu gậ nêng, ciũ niông kồ nà nì iũ gậ mī-dĩ dụ mại-tiâu, kãng-niêng gêng-mẫu gậ nêng, ciũ iũ ngêng-ciêng mī-dĩ dẫu tít ciông : Ý niông lạ giáing uối.

22 Ủ hē-sáng nêng tiăng-nī-giêng iộng dĩ, ciũ cêng kī kồ tiâu : éng-ưê gụ gậ gá-dộng cêng cāi.

23 Iả-Sú iáu hã-sáing uā, Uối ì-cài iáu nì uā, Cuối-cự gậ nêng nì tít gở sĩ cêng nuing.

24 Uối Ý iáu nì uā, Lồ-dộ chững-guā cêng-pī, piăng cuối-cự nì Ciông-Dĩ gậ gở gãng kuê-chuê.

25 Hã-sáing tiăng-nī-giêng iộng dĩ, cêng gĩ-guối, gồ-uā, lộng-gặ-sĩ gū sū nêng ộ dặ giu nī ?

26 Iả-Sú chũ-diũ gụ, gồ-uā, Lậ-sĩ cài nêng ciũ mẫu-năing-gê, lậ-sĩ cài Ciông-Dĩ mẫu-lộng sū dĩ dụ iũ-năing-gê.

27 Bĩ-dặ ciũ iáu Iả-Sú uā, Uối-huối-nêng lộng-cồng gậ mī-dĩ ching-mâng dụ diú-tiâu lâu, lạ giáing nì, iộng-gặ-sĩ ộ dặ-diộ sū-mū dĩ nī ?

28 Iả-Sú uā, Uối ì-cài iáu nì uā, Nì iộng giáing uối gậ nêng, dẫu bêng sū-mū dĩ dụ bộ-séng gậ sĩ-hê, nêng gậ Gững ộ cồ dẫu ệng-iâu gậ ỳ-dĩ, nì-huối-nêng iả ộ cồ hã sĩ-nĩ-bả ỳ-dĩ, sêng Ì-sả-liê sĩ-nĩ bồng-tê gậ nêng.

29 Mẫu-lộng sū nêng éng-ưê uối gậ miăng diú-tiâu chiồ, hiáng-dĩ, cĩ-mựê, dá-nải, sê-mả, gững, chằng-dĩ, dụ ộ dặ-diộ cì-bả bô, iả ộ dặ-diộ ệng-ững gậ sáng-miăng.

30 Lậ-sĩ iũ cêng cāi nêng giã-gíng dẫu bô-hê, hê-lải ộ dẫu tê-ching ; dẫu tê-ching, hê-lải ộ dẫu bô-hê.

Dĩ 20 Ciông.

1 Tít gở sū-siông cì-ciả gá-cự, cẩu-tê chũ kồ gū nêng hã gụ bử-dầu hững-dĩ cā dĩ.

2 Iáu cā-dĩ gậ nêng gợng diăng-gự cì góng cì cing ngêng, ciũ hăng gụ kồ bử-dầu hững.

3 Būing-dē-ching gá-cự ỉ kṓ, chū-gīng gū iũ nēng gụè hā gá-diḍ-dī hí ;

4 Ciũ iáu gụ uā, Nì iả kṓ bử-dấu hūing, ēng-gái dặ gậ góng-cing uoi ciũ ặ nả nì. Iọng nēng ciũ dī kṓ.

5 Dọng-dē iáu būing-dē-làu gậ sī-hē, gá-cự ỉ chử kṓ iả sī iọng-gặ-sĩ cā.

6 Chá-bử-dḍ ḡng-bíng-ciể, gá-cự ỉ chử kṓ, chū-gīng gū iũ nēng gụè-diũ ử-dī hí, ciũ iáu gụ uā, Nì cā-sũ-dī cì góng dẫu ḡng gụè hā iọng-dī hí nī ?

7 Gụ uā, Éng-ḡ mẩu nēng gū uoi cā dī. Gá-cự uā, Nì iả kṓ bử-dấu-hūing.

8 Dẫu ḡng-bíng-ciể, hūing-dóng-gá iáu lỉ-dī gậ nēng uā, Hǎng cā-dī gậ nēng giǎng-cēng lậ, nả góng-cing nả gụ, giǎng hē-mựể lậ gậ nả kỉ, dẫu sǎng lậ dī cỉ.

9 Chá-bử-dḍ ḡng-bíng-ciể gū lậ gậ nēng giǎng-cēng lậ, gặ nēng dú dặ cì cing ngệng.

10 Sǎng gū lậ gậ nēng iả giǎng-cēng lậ, gụ siǎng gǎing ặ dặ dặ cāi : gặ nēng iả lậ dặ cì cing ngệng.

11 Dặ-diḍ làu, ciũ uā gá-cự gậ ǎng dī,

12 Uā, Uoi cì góng dẫu ḡng nả mì-tê pũ cā-dặ cềng kũ, ử hē-mựể lậ gậ bử-guā lậ cā būing-ciả sī-sẻng gậ dī ; nì gū nả gụ iáu uoi ỉ-búng.

13 Gá-cự ǎng gụ dĩ-bíng cì-ciả nēng uā, Bǎng-iũ-huả, uoi mài nả nì iẻ-kú, nì sī iáu uoi gọng-guā làu cì cing ngệng, ēng sī ?

14 Nì nả nì gậ góng-cing dé kṓ ; uoi ồ nả iọng hē-mựể lậ gậ, sũ-siǎng nả nì ỉ-búng.

15 Uoi gậ mì-dī bẻng uoi ồ gḡng-ciǎng sả, í nì uā gḡng, ēng gḡng ? uoi cā hẩu gậ dī, nì mì-ciũ ciũ tũ-lũ kỉ lậ chũ ?

16 Iọng-gặ-sĩ giả-gíng dẫu bở-hē gậ, hē-lǎi ặ dẫu tê-ching ; dẫu tê-ching gậ, hē-lǎi ặ dẫu bở-hē.

17 ¶ Iả-Sú iọng Iả-lũ-sả-lǎng gậ sī-hē, dẫu diḍ-dī càng-càng-dī iáu-diũ sī-nī-ciả hả-sǎng cāi cì-dó giǎng, iáu gụ uā,

18 Uoi-huoi-nēng giả-gíng iọng Iả-lũ-sả-lǎng ; nēng gậ

Gũing ộ nã nêng gáu nã duôi cī-sí, iáu nãng-sú nêng ;
 iộng duôi nêng ộ diăng gù gậ sī-cò,

19 Nà gù gáu nã biê-gồ-nêng, iộng nêng ciũ ộ diễ gù,
 nà bính mà gù, nà gù dẫing-sí dẫu sí-cī-gã : dĩ sáng góng
 gù ciũ ộ hũ-sáng kị lậ.

20 ¶ Ũ-cì-sí Sái-bĩ-tuôi gậ nãi iáu gù liòng-ciã gũing
 hã Iả-Sú-dĩ lậ bãi gù, ồ giũ cì-iông dĩ.

21 Iả-Sú uã, Nì ồ sũ-mũ dĩ ? Gù uã, Ồ nì gáu-dồ nã uôi
 iộng liòng-ciã gũing dẫu nì gồ-dĩ, cì-ciã cồ dẫu nì iũ-bính,
 cì-ciã cồ dẫu nì cộ-bính.

22 Iả-Sú ãing uã, Nì giũ gậ, nì cù-cī dú êng dặ-dĩ sī sũ-
 mũ dĩ. Uôi tấu niông iẻ gậ ử cì é, nì iũ-bộng-sũ iẻ mẫu ?
 Ũ liòng-ciã gũing ãing uã, Iũ-bộng-sũ.

23 Iả-Sú uã, Uôi iẻ gậ ử cì é, nì cống ộ iẻ : lậ-sī cồ dẫu
 uôi iũ-bính, cộ-bính, êng sī uôi ộ nã nêng gậ, uôi Dá tãi
 sũ nêng ồ-dồ gậ, ciũ nã sũ nêng.

24 Ũ sí-ciã hã-sáing tiăng-nĩ-gĩng iộng dĩ, séng-dĩ nẫu-
 nũ ử liòng-ciã hiáng-dĩ.

25 Iả-Sú hăng hã-sáing giăng-cêng lậ, uã, Biê-gồ-nêng
 uảng-dĩ gũing-dặ gù ngĩng, gù gậ duôi gúing iũ gũing-
 bãng dĩ-hũ gù, iộng sī nì dặ-dĩ gậ.

26 Lậ-sī nì êng gọng iộng-gặ-sí, nì-huôi-nêng dĩ-bính
 sũ nêng ồ cã duôi, ciũ niông tễ-hê nì ;

27 Sũ nêng ồ cã tễ-ciẻ, ciũ niông cã nì gậ nũ-gẻ.

28 Sũ-siông nêng gậ Gũing lậ, êng sī nã nêng tễ-hê, sī
 tễ-hê biê-nêng, gũ niông nà cù-cī gậ sáng-miăng cêng gã-
 cing, chiũ cêng cãi nêng dẫu-tê.

29 ¶ Chũ Iả-lĩ-gộ sêng gậ sí-hê cêng cãi nêng gáing
 Iả-Sú kộ.

30 Iũ liòng-ciã hã-ciẻ cồ hã diộ bính, tiăng-nĩ-gĩng Iả-
 Sú giăng guã, ciũ hăng kị lậ, uã, Cự à, Duôi-pĩ gậ gũing-
 sọng, kộ-lĩng uôi.

31 Iả-Sú ciũ dềng káu, hăng gù lậ, mông gù, uã, Nì ồ
 uôi tãi nì cã sũ dĩ ?

32 Hã-ciẻ uã, Cự à, ồ uôi mì-ciũ ộ guáng kị lậ.

33 Iả-Sú kộ-lĩnh gù, mọ gù gậ mì-ciú ; mì-ciú ciũ chũ-
dặ-gĩng, gù liông neng ciũ giáing Iả-Sú kộ.

Dĩ 21 Cióng.

1 Iả-Sú iáu hã-sáing chá-bũ-dợ dầu Iả-lũ-sả-lảing sáing
dầu Bả-huả-gỷ gũing Gãng-lảng súing. Iả-Sú ciũ hăng
liông-ciả hã-sáing,

2 Iáu gù uā, Nì kộ đợng-mợng hióng-lĩ, ciũ ợ chũ-gĩng
cì-tê lậ gải dầu ử-dĩ, gũ iũ cì-tê lậ-ciẻ cại cì-dó : nì tiả-
kựẻ, káing hã uoi iợng-dĩ lậ.

3 Lậ iũ neng mợng nì, nì niợng uā, Cự niợng sả ; gù
ciũ ợ nả nì káing lậ.

4 Iợng ciũ-sĩ niợng gĩng-hầu sớng-dĩ tẻ-chĩng uā-guả
gậ dĩ,

5 Gợ-uā, Niợng iáu Sợng seng gậ bả-siăng uā, Nì gậ
uăng hã nì iợng-dĩ lậ, uả-kĩ, gỷ-diũ lậ, gũ iũ cì-tê lậ-mả
sả gậ lậ-ciẻ.

6 Hả-sáing ciũ í Iả-Sú gáu-dợ gù gậ dĩ kộ cả.

7 Káing-diũ lậ, iáu lậ-ciẻ lậ, nà cừ-cĩ gậ í-ciợng tợ hã
ciợng-bớng : pữ-diũ Iả-Sú gỷ iợng kộ.

8 Gũ iũ ceng cại neng nà í-ciợng pự hã điợ-dĩ, iả iũ dừ
chiũ-kiả pự hã điợ-dĩ.

9 Chĩng giáing hẻ ợng gậ ceng cại neng hăng kĩ lậ, uā,
Duỏi-pỉ gậ gũing-sợng, giũ nì giũ : ợng-gáing niợng cũing-
mỉ ử ciả kầu-diũ Cự miăng lậ gậ.

10 Iả-Sú nì Iả-lũ-sả-lảing-dĩ kộ, tợng seng gậ neng sớ
lậ sớ kộ-dĩ, uā, Iợng sĩ sũ-mũ neng nì ?

11 Giáing-diũ gậ ceng cại neng ảing uā, Iợng sĩ sớng-dĩ,
Iả-Sú, giảng Gả-lĩ-lĩ gậ Nả-sả-lả-dĩ lậ.

12 ¶ Iả-Sú nì Cióng-Dĩ gậ đảing, nà dĩ-bớng cả mải-
mải gậ neng dú đải chũ kộ, đảing-dầu bợ-cĩng neng gậ
dợ, iáu mải bà-gợ neng gậ ỉ.

13 Iáu gù uā, Sợng-gợng gĩ-diũ uā, Uoi gậ chiợ ợ hăng
cả gỷ-dầu gậ chiợ : nì dầu nà lậ bĩng cả chặ chẻ.

14 Dāng-dī iũ hǎi-ciề giō̄-ciề lậ Iả-Sú mīng-chìng, Iả-Sú tǎi gù í hấu.

15 Duoi cī-sí iáu nāng-sú nēng chū-gīng Iả-Sú cǎ iộng hí-gĩ gậ dī, ỉ chū-gīng iũ gũing-ciề dāu dāng-dī hǎng kị lậ uā, Duoi-pĩ gậ gũing-sộng, giũ nì giũ ; gù sēng-dĩ ciũ nǎu-nũ kị lậ,

16 Iáu Iả-Sú uā, Iộng gũing-ciề uā gậ dī, nì tiāng-nī-gīng, ēng-nǎng ? Iả-Sú uā, Tiāng-nī-gīng : sēng-géng uā, Uoi nà gũing-ciề iáu iề nāng gũing-ciề gậ chũ uā sí-huợng hấu cũng-mĩ gậ dī ; iộng cì gũ dī nì gũ ēng-nǎng nāng-guā à ?

17 Iả-Sú ciũ giǎng gù ử-dĩ kō̄-tiāu ; chũ sēng kō̄ Bả-duoi-nĩ, dāu ử-dĩ huyệt-māng.

18 Dī nì góng cǎu-tê nì sēng gậ sí-hē, Iả-Sú ciũ bũ-guyệt.

19 Chū-gīng điọ bính iũ cì-công mǎu-huá-guǎ chiũ, giǎng gũing lậ chũ, chiũ-dĩ mǎu guǎ-ciề tǎu, dứ sĩ niộ ; ciũ iáu chiũ uā, Giá à kō̄, nì ặng-ỷing cuoi mǎi sáng guǎ-ciề ; mǎu-huá-guǎ chiũ dǎi-diũ ciũ kú-tiāu.

20 Hǎ-sǎng chū-gīng cèng gĩ-ỉ, gō̄-uā, mǎu-huá-guǎ chiũ gōng-ciōng-dĩ dǎi-diũ ciũ kú-tiāu ?

21 Iả-Sú āing uā, Uoi ỉ-cài iáu nì uā, Nì lậ iũ sēng-séng, mǎu mĩ-ciề ngĩ-séng, ēng-ò-cĩ ộ cǎ iộng mǎu-huá-guǎ chiũ gậ dī, ciũ-sĩ iáu iộng cì-pīng súing uā, Nì niōng nǎ Cũ dé kị lậ diú hǎ huoi-dĩ, ciũ ộ iộng-gặ-sĩ cǎ-chếng.

22 Nì gĩ-dǎu gậ sí-hē, mǎu-lộng giũ sũ-mũ-dĩ, sēng, ciũ dứ ộ dặ-diộ.

23 ¶ Iả-Sú dāu dāng-dī hấu nēng gậ sí-hē, duoi cī-sí iáu bǎ-siāng dĩ-bính gậ chīng-bō lậ mōng Iả-Sú, uā, Nì kǎu sũ-mũ gũing-bāng cǎ iộng duoi dĩ ? Iộng gũing-bāng sĩ sũ nēng nǎ nì ?

24 Iả-Sú āing uā, Uoi iǎ mōng nì cì gũ dī, nì lậ iáu uoi uā, uoi ciũ iáu nì uā uoi sĩ kǎu sũ-mũ gũing-bāng cǎ iộng duoi dĩ.

25 Iộ-hũing sĩ sǎi gậ lĩ sĩ giǎng nĩ-dĩ lậ ? sĩ giǎng tǎng-dĩ lậ à, iǎ sĩ giǎng nēng-dĩ lậ nĩ ? Ừ duoi nēng càng-

càng-dĩ siong-liông, uā, Uòi lậ uā, Giảng tít dĩ lậ ; gù
 ciũ ặ mông uòi, Iọng-gặ-sĩ nì cã-sũ-dĩ êng sêng gù nĩ ?

26 Lậ uā, Giảng nêng-dĩ lậ ; ỷ giảng bả-siăng ; êng-ựê
 bả-siăng dú chũ Iặ-hũing sĩ sítg-dĩ.

27 Ciũ ảing Iả-Sú uā, Uòi êng đặ-dĩ. Iả-Sú uā, Uòi ỉả
 êng iáu nì uā, uòi sĩ kầu sũ-mũ gũing-băng cã iọng duối dĩ.

28 ¶ Iả-Sú ciũ uā, Cì-ciả nêng iũ liông-ciả gũing, giảng-
 cêng iáu duối gũing uā, Uòi gũing, nì gêng-diáu kộ bử-
 dẩu hũing cã dĩ.

29 Duối gũing ảing uā, Uòi êng kộ, hê-mựê hõ-kĩ,
 ciũ kộ.

30 Giảng-cêng iáu dĩ nĩ gũing ỉả sĩ iọng-gặ-sĩ uā. Dĩ
 nĩ gũing uā, Dá, uòi kộ, hê-mựê ỷ êng kộ.

31 Í nì siông iọng liông-ciả gũing, nĩ cì-ciả sĩ í-diũ dá
 gặ sêng-ỉ kộ cã ? Duối-gá-nêng ảing uā, Sĩ duối gũing.
 Iả-Sú uā, Uòi ỉ-cài iáu nì uā, Siũ-sựê iáu cã gĩ-mả gặ nêng
 piăng nì gũ ặ sáing nì Cìông-Dĩ gặ gở.

32 Êng-ựê Iặ-hũing đũing ngĩ gặ dầu-lĩ hã nì iọng-dĩ lậ,
 nì êng sêng gù : siũ-sựê iáu cã gĩ-mả gặ nêng sêng gù : nì
 chũ-gĩng iọng dĩ lậ, hê-mựê gông êng hõ-kĩ kộ sêng gù.

33 ¶ Nì cuối tiăng-nĩ cì-ciả bĩ-piăng : Iũ ciả gá-cự kuyệt
 hũing cặ bử-dẩu chiũ, gọng-lọng-kũing điể-diũ đũ-hũing-
 piăng, hũing-dĩ lé cì-ciả cặ ciũ gặ sũ-cài, kuyệt cì-gáing lê,
 cú nả đả-hũing gặ nêng, ciũ kộ biể dĩ-huống.

34 Guả-ciể chá-bử-dộ đặ gặ sĩ-hê, gá-cự ciũ hăng gù gặ
 nũ-gẻ kộ, iáu đả-hũing gặ nêng siũ guả-ciể.

35 Đả-hũing gặ nêng nả-diũ gù gặ nũ-gẻ, cì-ciả nả lậ
 mà, cì-ciả huối-sĩ-tiâu, cì-ciả nả ciộ lậ. ỉả.

36 Gá-cự ỷ hăng biể gặ nũ-gẻ kộ, piăng tê-ching gảing
 cã : đả-hũing gặ nêng ỉả sĩ iọng-gặ-sĩ duối gù.

37 Hê-mựê hăng gù gặ gũing kộ, sêng-dĩ gợ-siông, Gù
 cọng ặ gêng-dông uòi gặ gũing.

38 Đả-hũing gặ nêng chũ-gĩng gù gũing, ciũ càng-
 càng-dĩ siong-liông, uā, Iọng ciả sĩ đặ sũ-ngiề gặ nêng ;
 uòi-huối-nêng mống huối-sĩ-tiâu gù, chiông gù gặ sũ-ngiề.

39 Ciū nà-diū gù, đái gù chũ bử-dấu hững, huôi-sĩ-tiâu.

40 Hững-dóng-gá lậ gậ sớ-hê ớ gống-ciông bãng ịong đả-hững gậ nêng nớ ?

41 Duôi-gá-nêng uā, Gù cớng ớ miề-tiâu ịong ớ nêng, nà bử-dấu hững cú-guā biề đả-hững gậ nêng, guả-ciề đả gậ sớ-hê ciū ớ í-diū sớ-hê hững guả-ciề.

42 Iả-Sú iáu gù uā, Sêng-géng gớ-diū uā, Nái-sự tê-chíng diú-tiâu gậ ciố, giả-gíng cā chiố-gũ đeng iàu-géng gậ ciố, ịong sớ Cự điang-gú gậ, í uoi chũ kí lậ ceng gớ-ỉ, ịong đớ nớ gũ ềng-nặng nãng guā à ?

43 Gũ-chũ uoi iáu nớ uā, Hê-lái ớ nà Ciông-Dĩ gậ gớ giǎng nớ ịong-đớ chiông kớ, dé nả ớ sáng guả-ciề gậ bả-siǎng.

44 Nêng lậ đưng hā ịong ciố-đớ ớ đưng chà-chồ-tiâu ; lậ ịong ciố điang dẫu sũ-nêng gậ séng-đớ, ciū ớ nà ịong nêng điang iǎng hó, chựế kớ-tiâu.

45 Duôi cớ-sớ iáu Huả-lớ-sớ nêng tiǎng-nớ-gíng Iả-Sú gậ bớ-piǎng, đả-dớ sớ uā gù gậ đớ.

46 Ciū ớ nà-diū gù, lậ-sớ giǎng bả-siǎng, ềng-ựế bả-siǎng chũ Iả-Sú sớ sǎng-dớ.

Dĩ 22 Cióng.

1 Iả-Sú ỉ nà bớ-piǎng gậ đớ iáu duôi-gá-nêng uā,

2 Tíng gớ bớ-piǎng ci-ciǎ uǎng-đớ, tǎi gù gững bãng tǎu-chéng gậ ciũ.

3 Sả nú-gẻ kớ hǎng ử chiǎng lậ gậ nêng-kǎ lậ iề ciũ : gù dú ềng kǎng lậ.

4 Ỉ hǎng biề gậ nú-gẻ kớ, gáu-dồ gù, uā, Nớ kớ iáu ử chiǎng lậ gậ nêng-kǎ uā, Uoi gậ ciũ bãng lầu : uoi gậ niũ, iáu bự gậ tê-sǎng tớ-tiâu, bẻng sũ-mũ đớ dú bãng ỉ-nớ : ciũ niông lậ iề ciũ.

5 Nêng-kǎ dú ềng chững gù, gớ nêng cā gớ nêng kớ-tiâu, ci-ciǎ kớ cù-cớ gậ chǎng, ci-ciǎ kớ cā sǎng-ỉ.

6 Ử biề gậ nêng-kǎ nà-diū nú-gẻ, đừ gù, dú huôi-sĩ-tiâu.

7 Uăng-dī tiăng nī-gīng, ciū cèng hō-lǎ; dăng bêng kō miè-tiâu ǔ hêng-séng, chiáu-tiâu gù gâ sêng.

8 Ciū iáu nū-gê uā, Tầu-chéng gâ ciū dú bǎng Ƴ-nī, lậ-sī chiăng lậ gâ nêng-kǎ mài hợ uoi gâ 1.

9 Gū-chū nì niông kō sáng chá lū kě gâ sù-cài mǎu-lợng pōng-diợ sū-mū nêng, dú chiăng gù lậ iè ciū.

10 Nū-gê chũ kō dǎu duoi diợ dĩ pōng-diợ gâ nêng, mǎu-lợng ciăng lǎng; dú iáu gù lậ iè ciū; ciū-dợ ciū dú cō mǔng-tiâu.

11 Uăng-dī dĩ lậ gīng nêng-kǎ, chū-gīng cì-ciǎ nêng ẽng-nǎng cệng iè tǎu-chéng ciū gâ í-ciông :

12 Ciū iáu gù uā, Bǎng-iũ, nì gōng-ciông-dĩ lậ iợng-dĩ ẽng cệng iè tǎu-chéng ciū gâ í-ciông ? Ừ ciǎ nêng mǎu dĩ ǎng.

13 Uăng-dĩ ciū gáu-dō nū-gê, uā, Nà gù gâ káu siũ kợng-bợng kǐ lậ, diu gù hā nguē-bíng ú-ợng gâ sù-cài; dǎu ǔ-dĩ iũ gàu-ngâ chiế-chĩ-dĩ tí-kũ.

14 Ẹng-ụê hǎng lậ gâ nêng cǎi, tĩ chũ lậ gâ nêng siǎu.

15 ¶ Ừ-cì-sī Huǎ-lĩ-sō nêng chũ kō cǎi-cǎi sióng-liông, niông gōng-ciông gặ-sĩ lợng Iǎ-Sú ợ uā chũ lậ hǎu huoi gù gâ dĩ.

16 Ciū hǎng cù-cī gâ hǎ-sǎng iáu Hí-lự cì bợng-tê gâ nêng kō gīng Iǎ-Sú, uā, Síng-Sǎng, uoi dặ-dĩ nì sī chềng-ì gâ nêng, iǎ chềng-chềng ì-ì nà Ciông-Dĩ gâ dàu-lĩ hǎu nêng, ẽng kǎng ngǎi nêng cệng, ẻng-ụê nì ẽng chū nêng gâ nguē-mǎu.

17 Gū-chū nì mợng iáu uoi uā, Iáu Gái-sǎ ựng-liông, í nì siông, gợng, ẽng gợng ?

18 Iǎ-Sú dặ-dĩ gù lǎng gâ séng-sũ, ciū uā, Gǎ-hǎu gâ nêng, nì cǎ-sū-dĩ chĩ uoi ?

19 Nà ựng-liông gâ cing nǎ uoi chū. Gù ciū dé cì-ciǎ cing lậ nǎ Iǎ-Sú.

20 Iǎ-Sú iáu gù uā, lợng cing gâ nêng-nêng-ciế iáu gờ-hǎu sī sū nêng gâ ?

21 Gù ǎng uā, Sī Gái-sǎ gâ. Iǎ-Sú uā, lợng-gặ-sĩ Gái-

sả gậ mì-dī niông gự nả Gái-sả, Ciong-Dī gậ mì-dī iả niông gự nả Ciong-Dī.

22 Duôi-gá-nêng tiăng-nī-gĩng iộng dī, cèng gĩ-i, ciũ giăng Iả-Sú ử-dī chũ lậ, kṛ-tiâu.

23 ¶ Sả-dú-gái nêng uả mẩu hủ-sáng gậ dī ; gōng ử cì góng, gụ dĩ-bíng iả iử giê nêng lậ gĩng Iả-Sú, uả,

24 Síng-Sáing, Mỗ-sái uả-guā, Nêng lậ sĩ-tiâu mẩu gũng, gụ dí-ciẻ niông tầu gụ gậ sê-mả, sả gũng chềng gợ-ciẻ gậ gĩ.

25 Uôi ử-dī iử ciả nêng chỉ hiáng-dī : duôi gậ tầu sê-mả, sĩ-tiâu, mẩu gũng, diông-diũ sê-mả nả gụ dí-ciẻ.

26 Dī nī gậ, dĩ sáng gậ, cì-dậ dẫu dĩ chỉ gậ, dú sĩ iộng-gả-sĩ cã.

27 Hê-mụẻ ử á-niông-nêng iả sĩ-tiâu.

28 Dẫu nêng hủ-sáng gậ sī-hê, ử á-niông-nêng dẫu iộng chỉ hiáng-dī dĩ-bíng ợ cã nī cì-ciả gậ sê-mả ? éng-ựẻ ử chỉ hiáng-dī dú tầu-guā gụ.

29 Iả-Sú ảing uả, Nì siông chṛ tiâu, éng-ựẻ nì ềng mềng-bả sềng-géng iáu Ciong-Dī gậ duôi cồ-năing.

30 Dẫu nêng hủ-sáng gậ sī-hê dú mẩu ử chiử-chéng hợng-hả gậ dī, nêng ợ sũ-siông Ciong-Dī sả-chũ gậ dẫu tít ciông i-búing.

31 Uả ử ciả sĩ-nêng hủ-sáng gậ dī, nì gũ ềng-năing năng-guā Ciong-Dī háu nì gậ dī, gợ-uả,

32 Uôi sĩ Ngả-bả-lả-hăng gậ Ciong-Dī, Iả-sả gậ Ciong-Dī, Ngả-gợ gậ Ciong-Dī, Ciong-dĩ ềng sĩ sĩ-nêng gậ Ciong-Dī, sĩ sáng-nêng gậ Ciong-Dī.

33 Cèng cãi nêng tiăng-nī-gĩng iộng dī, ciũ siông Iả-Sú háu gậ dĩ cèng gĩ-guôi.

34 ¶ Huả-lĩ-sṛ nêng tiăng-nī-gĩng Iả-Sú lōng Sả-dú-gái nêng mẩu dĩ ảing, ciũ cự cì-dó.

35 Dĩ-bíng iử cì-ciả háu lự-huả gậ síng-sáing chỉ Iả-Sú, uả.

36 Síng-Sáing, lự-huả dĩ-bíng gấu-dṛ nêng gậ dī, nī cì-iộng sĩ đềng iàu-gềng gậ ?

37 Iă-Sú āng uā, Nì niōng cèng-séng, cèng-siāng, cèng-ī, Ồ Cự nì gậ Ciōng-Dī.

38 Gáu-dō nêng gậ dī iộng ciū-sī tê cì-iōng dềng iàu-gềng gậ.

39 Dī nì-iōng iă sī iộng-gặ-sĩ, ciū-sī, Niōng Ồ biê-nêng sū-siōng Ồ cù-cī ĩ-búng.

40 Iộng liōng-iōng gáu-dō nêng gậ dī sī lự-huả iáu sít-dí sủ-dī gậ duôi cōng-gộng.

41 Huả-lī-sō nêng gữ đợ-dĩ cù cì-dó gậ sī-hê, Iă-Sú ciū mōng gự uā,

42 Uā Gí-Dũ gậ dī, nì siōng sī gōng-ciōng-iōng? Gự sī sū nêng gậ gựing-sọng? Gự āng uā, Sī Duôi-pĩ gậ gựing-sọng.

43 Iă-Sú uā, Iộng-gặ-sĩ Duôi-pĩ đặ-diợ Sēng-Sềng gōng-ciōng-dī ĩ hắng Gí-Dũ cā Cự, gợ-uā,

44 Cự iáu uoi gậ Cự uā, Cō dāu uoi iū-bít, đầing uoi nà nì gậ đợ-tê bōng dāu nì káu à nă nì dā-diū.

45 Lậ-sī Duôi-pĩ hắng Gí-Dũ cā Cự, Gí-Dũ gōng-ciōng sī Duôi-pĩ gậ gựing-sọng nì?

46 Mầu cì-ciả nêng ợ āng gự cì gữ; giảng ử cì góng à kợ mầu nêng gộng cuôi mōng gự gậ dī.

Dī 23 Cióng.

1 Ừ-cì-sĩ Iă-Sú iáu cèng cāi nêng gìng iáu hă-sáing uā,

2 Nāng-sự nêng iáu Huả-lī-sō nêng cō Mợ-sái gậ ư :

3 Gữ-chữ gự mầu-lọng gáu-dō nì sū-mũ dī, nì dú niōng í-diū kợ cā, lậ-sī ēng niōng ờ gự cā gậ dī; éng-ưê gự ợ uā mài cā.

4 Gự nà cèng dōng, kâu-lāu dàng gậ dáng, gải kị lậ gữ hā nêng gáng-māng-tê-dī; cù-cī cì-ciả siừ-ỷ-ciẻ iă ēng káing dōng.

5 Gự cā gậ dī dú sī Ồ nêng chũ: gự nà ử đợng gự ciẻ sēng-géng gậ puê-dō cā kuoi kị lậ, duôi-diū, í-ciōng tấu cā đợng kị lậ,

6 Gù dāu ciū-dḡ-dī 0 cō duoi ư, dāu li-bāi-dḡng-dī 0 cō tê-bả ư,

7 Ồ nêng hā gái-diḡ-dī iáu gù chiǎng-úing, ỉ ồ nêng hǎng gù, Síng-Sáing, Síng-Sáing.

8 Lậ-sī nì ềng gḡng nǎ nêng hǎng nì cǎ Síng-Sáing : ềng-ưê nì gậ sítng-sáing cḡng-lậ cì-ciǎ, nì-huoi-nêng dứ sī hiǎng-dī.

9 Iả ềng gḡng hǎng sī-gáing nêng cǎ dá : ềng-ưê nì gậ Dá cḡng-lậ cì-ciǎ, ciū-sī dāu títng-dī.

10 Iả ềng gḡng nǎ nêng hǎng nì cǎ cự : ềng-ưê nì gậ Cự cḡng-lậ cì-ciǎ, ciū-sī Gí-Dứ ;

11 Nì dĩ-bítng sū nêng sī đéng duoi, ciū niḡng tê-hê nì.

12 Mǎu-lḡng sū-mū nêng cù-cī hǎu-gáu nà gù lḡng à-cḡng tiǎu : mǎu-lḡng sū-mū nêng cù-cī kḡng-hự dāu ọ nà gù gáu-séng kí lậ ;

13 Nì iḡng gǎ-hǎu gậ nǎng-sự nêng, Huǎ-li-sḡ nêng iủ huā dāu ! ềng-ưê nì hā nêng mīng-chítng gúing-diū títng gḡ gậ mḡng : cù-cī ềng dĩ kḡ, iủ nêng niḡng dĩ kḡ, nì ỉ mǎu-dặ nǎ gù dĩ kḡ.

14 Nì iḡng gǎ-hǎu gậ nǎng-sự nêng, Huǎ-li-sḡ nêng iủ huā dāu ! ềng-ưê nì táng-tḡng guǎ-hủ gậ gá-dḡng, gữ gǎ-ỉ gǎ-dấu cḡng cǎi sī : gữ-chữ nì cḡng ọ siū hḡng gǎing đḡng.

15 Nì iḡng gǎ-hǎu gậ nǎng-sự nêng, Huǎ-li-sḡ nêng iủ huā dāu ! ềng-ưê nì cháing-súing uǎing-sự giǎng-tê hǎng cì-ciǎ nêng hḡng Iủ-tuoi gǎu, hḡng gǎu làu, ỉ hǎng gù cǎ dĩ-ngù gậ gúing-sḡng, piǎng nì gǎing ỉ-séng dặ cǎi.

16 Nì iḡng hǎi-ciẻ duoi nêng giǎng diḡ gậ, iủ huā dāu ! nì uā, Nà đǎing lậ ciū-chữ, mǎu iàu-gḡng ; nà đǎing gậ gḡng lậ ciū-chữ, ciū niḡng í-diū iḡng dĩ.

17 Nì iḡng hǎng ỉ mì-ciú hǎi gậ nêng : sū-mū dĩ sī duoi, sī gḡng duoi à, iả sī nà iḡng gḡng bítng cǎ sḡng gậ đǎing duoi nỉ ?

18 Nì ỉ uā, Nà cī-dḡing lậ ciū-chữ, mǎu iàu-gḡng ; nà cī-dḡing-dī hḡing gậ mì-dĩ lậ ciū-chữ, ciū niḡng í-diū iḡng dĩ.

19 Nì iọng mì-ciú hải gậ nêng : sū-mū dĩ sĩ duôi, sĩ hững gậ mì-dĩ duôi à, iả sĩ nà iọng mì-dĩ bĩng cã sêng gậ đũng duôi nĩ ?

20 Gũ-chũ nêng nà đũng lậ ciũ-chũ, ciũ-sĩ nà đũng, iáu đũng ciông-bĩng gậ mì-dĩ dụ nà lậ ciũ-chũ.

21 Nêng nà đãng lậ ciũ-chũ, ciũ-sĩ nà đãng, iáu điũ dẫu iọng đãng gậ Ciông-Dĩ lậ ciũ-chũ.

22 Nêng nà tĩng lậ ciũ-chũ, ciũ-sĩ nà Ciông-Dĩ cõ gậ ỹ, iáu cõ dẫu iọng ỹ ciông-bĩng gậ, lậ ciũ-chũ.

23 ¶ Nì iọng gả-hầu gậ nãng-sự nêng, Huả-lĩ-sõ nêng iũ huả dẫu ! éng-ựê nì nà bộ-hộ, ố-hiông, gễng-chặ sĩ-gũ dĩ cì-gũ, dẫu nà lự-huả dĩ-bĩng đẽng iàu-gễng gậ dĩ, ciũ-sĩ góng-biãng, kộ-lĩng nêng gậ dĩ iáu sêng-sêng, dụ điũ-tiâu, iọng chã sĩ êng-gái cã gậ, ử chã iả sĩ êng gợng êng cã gậ.

24 Nì iọng hải-ciể duôi nêng giãng điọ gậ ; mớng, nì ciũ lai chũ lậ, lợ-dợ, nì ciũ tọng à kộ.

25 ¶ Nì iọng gả-hầu gậ nãng-sự nêng, Huả-lĩ-sõ nêng iũ huả dẫu ! éng-ựê é buing gậ nguê-bĩng, nì ciũ sải lai-lĩ, dĩ-bĩng dụ sĩ động-mũing cã-cộ lậ gậ mì-dĩ, iáu gả-lả huãng têng lậ gậ cĩng-mì.

26 Nì iọng hải mì-ciú gậ Huả-lĩ-sõ nêng, nì niông sáing nà é buing dĩ-bĩng sải lai-lĩ, nguê-bĩng iả ợ lai-lĩ kĩ lậ.

27 Nì iọng gả-hầu gậ nãng-sự nêng, Huả-lĩ-sõ nêng iũ huả dẫu ! éng-ựê nì sũ-siông ngã ciọ-hó gậ đẽng, nguê-bĩng hầu-chũ, dĩ-bĩng dụ sĩ động-mũing sĩ-nêng gậ gồ-tê iáu gồ iông í-nộ gậ mì-dĩ.

28 Iọng-gả-sĩ nì hã nêng mĩng-chĩng, nguê-bĩng sũ-siông sĩ ngĩ-nêng, dĩ-bĩng dụ sĩ động-mũing gả-hầu iáu huãng-huả gậ dĩ.

29 ¶ Nì iọng gả-hầu gậ nãng-sự-nêng, Huả-lĩ-sõ nêng iũ huả dẫu ! éng-ựê nì cã sĩng-dĩ gậ đẽng, ỉ nà ngĩ-nêng gậ đẽng cọng ngả-sĩ kĩ lậ,

30 Gộ-uã, Uôi lậ-sĩ dẫu cũ-cóng ử-cì-sĩ chũ-sĩ, ciũ êng kãing iáu gụ cỏi-cỏi huôi-sĩ sĩng-dĩ, lâu gụ gậ huải.

31 Iộng-gặ-sĩ nì cī cā cī gậ guóng-cēng, uā nì sĩ huōi-sĩ sítng-dí gậ nēng gậ gựing-sóng.

32 Nì kộ động-mửing liông nì cũ-cóng cò-ộ gậ gựng-dế.

33 Nì sĩ uê, sĩ dù-uê gậ gựing-sóng, nì nī-dī ộ pī-tiâu dī-ngừ gậ hēng-huả nī ?

34 Gū-chū uoi ộ hǎng sítng-dí, chóng-mẻng gậ nēng, iáu nāng-sự nēng hā nì ử-dī kộ; dī-bíng iủ ộ nǎ nì huōi-sĩ-tiâu iǎ iủ ộ nǎ nì dǎing-sĩ dǎu sĩ-cī-gā, iǎ iủ ộ nǎ nì hā lí-bāi-dộng-dī nà bíng lậ mà, iǎ iủ ộ nǎ nì giǎng iọng sēng bĩ-lậ kộ ử sēng :

35 Iộng-gặ-sĩ sĩ-gǎing huōi-sĩ ngī-nēng, lâu gừ gậ huǎi dǎu diá-dī, iọng cò dú ộ gự dǎu nì sέng-dī, giǎng lâu ngī-nēng Ngā-bǎ gậ huǎi-dī kí, cì-dặ dǎu lâu Bǎ-là-gá gậ gựing Sǎ-gá-lī-ngā gậ huǎi-dī cĩ, iọng Sǎ-gá-lī-ngā ciū-sĩ nì dǎu dǎing iáu cī-dừing gậ động-óng-sέng-dī huōi-sĩ-tiâu gậ.

36 Uoi ì-cài iáu nì uā, Iọng cò dú ộ gự nǎ iọng cì-sĩ gậ nēng.

37 Iǎ-lū-sǎ-lǎing à, Iǎ-lū-sǎ-lǎing à, nì huōi-sĩ sítng-dí, Ỡ nà ciộ ià-sĩ ử nǎ Cự hǎng dǎu nì iọng-dī lậ gậ nēng, uoi cāi lẹng ồ liàng nì gậ gựing-ciế lậ cǎ cì-dó, sū-siông gǎi-mǎ liàng gǎi-ciế lậ pủ hā sĩe à-dī : nì gū dǎu ēng ồ.

38 Nì gậ chiộ cớng ộ bīng cǎ huáng-biàng.

39 Uoi iáu nì uā, Giǎ-gíng à kộ, cuoi mài chū-gīng uoi, niông dǎing nì uā, Kǎu-diū Cự miàng lậ gậ nēng sĩ iủ hủ-kĩ; dǎu ử sĩ-hē ciū ộ chū-gīng uoi.

Dī 24 Cióng.

1 Iǎ-Sú giǎng dǎing-dī chử lậ, độ-dī giǎng gậ sĩ-hē; hǎ-sǎing giǎng-cēng lậ, nà dǎing-dī gậ gǎing-gā bĩ nǎ Iǎ-Sú chū.

2 Iǎ-Sú ciū uā, Nì chū-gīng dǎing-dī iọng duoi mī-dī, uoi ì-cài iáu nì uā, Hē-lǎi mài diông-diū cì-ti ciộ lộ dǎu ciộ ciông-bíng dú ộ bǎing-tiâu.

3 ¶ Iả-Sú dẫu Găng-lãng-súng-dĩ cō-diũ, hã-sáing càng-càng-dĩ lậ mông gù uã, Nì iáu uoi uã, iộng-dĩ sũ-mũ sí-hê ỡ dẫu ? nì cuoi lậ gậ sí-hê iáu sĩ-gáing gậ sụê-mụế sáing iũ sũ-mũ diàu-tê ?

4 Iả-Sú ãing gù uã, Nì niông siãu-séng mō nã neng pĩng.

5 Éng-ụê cèng cãi neng ỡ lậ mầu-neng uoi gậ miãng cù-cĩ uã, Uoi sĩ Gí-Dũ, pĩng cèng cãi neng kộ.

6 Nì hê-lãi ỡ tiãng-nĩ-gĩng mà-diông iáu mà-diông gậ sēng-sĩ niông siãu-séng, ēng niông giãng : iộng dĩ cōng sĩ iũ gậ, lậ-sĩ sĩ-gáing gậ sụê-mụế gũ ēng-giãng-dã.

7 Éng-ụê iộng-dĩ gậ bã-siãng ỡ mà ỹ-dĩ gậ bã-siãng, iộng cì gờ ỡ mà ỹ cì gờ : gũ ỡ mà gí-huáng, buối-óng, diá à ỡ đòng kĩ lậ, mủing-sĩ-tĩ dú iũ.

8 Iộng dú sĩ duoi cuoi-nũing gậ kĩ-tê.

9 Ỗ sí-hê neng ỡ gáu nì kộ siũ kũ-nũing iã ỡ huoi-sĩ nì : nì éng-ụê uoi gậ miãng gũ ỡ nã tóng-tíng-à gậ bã-siãng hãing.

10 Ỗ sí-hê cèng cãi neng ỡ uã sĩ huoi gù iũ guã-ngãi, gù sōng nì kộ gúing, nì sōng gù kộ gúing ; nì hãing gù, gù hãing nì.

11 Iả iũ cèng cãi gả sítg-dĩ ỡ chũ lậ, nà cèng cãi neng pĩng kộ-tiâu.

12 Éng-ụê cò-ỡ gãing cãi kĩ lậ, cì duoi bũing neng gậ ò-séng ỡ mảing-mảing-dĩ bĩng-tiâu.

13 Cōng-lậ cì-bĩ-dã dẫu sụê-mụế dú gégng-dã mậ-nãi, iộng neng ciũ ỡ dã giũ.

14 Tíng-gờ iộng hấu gậ sēng-sĩ cōng ỡ sáing dũing dẫu tóng-tíng-à cã gúing-cēng nã tóng-tíng-à gậ bã-siãng dặ-dĩ, dẫu ỹ sí-hê sĩ-gáing gậ sụê-mụế ciũ ỡ dẫu.

15 Nì chũ-gĩng sítg-dĩ Dàng-ì-lĩ tê-chĩng uã-guã ỹ ciã kộ-ỡ, huoi nì gờ bĩng cã huáng-biãng gậ mì-dĩ gụê dẫu sēng gậ sù-cài, (nãng iộng cì gũ sũ gậ neng niông mēng-bà :)

16 Ỗ sí-hê dẫu Iũ-tuoi-dĩ diũ gậ neng niông cẽ hã sítg-dĩ kộ :

17 Nêng dâu chiḡ ciong-bing eng niông à lạ nà chiḡ-dī gâ mi-dī :

18 Nêng dâu châng-dī eng niông chiḡ-kḡ nà í-ciong.

19 Dâu ử nì-ciê iũ-sêng gâ á-niông-nêng iáu liàng gũing-ciê gâ á-niông-nêng cêng kḡ-ling !

20 Nì niông gĩ-dấu sãng-dặ nì cẻ gâ sí-hê hḡ-diḡ đóng-ting, iáu úing-sĩ-nì :

21 Éng-ḡê ử sí-hê iũ duôi cuoi-nũing, giãng kḡ-ting bi-dī dâu giâ-ging dú mẩu iḡng-gặ-sĩ gâ cuoi-nũing, hê-lải iả mẩu.

22 Lậ-sĩ ử nì-ciê eng gãng-tiâu mi-ciê, ciũ mẩu ciả nêng ḡ đặ giũ : eng-ḡê ử tí chḡ lạ gâ bả-siãng ử nì-ciê ciũ ḡ gãng-tiâu mi-ciê.

23 Ử sí-hê lạ iũ nêng iáu nì uả, Gĩ-Dũ dâu iḡng-dī, Gĩ-Dũ dâu ử-dī : nì eng niông sêng.

24 Éng-ḡê iũ gặ Gĩ-Dũ, gặ sینگ-dí ḡ chḡ lạ hینگ duôi sêng-tóng cêng hí-gĩ gặ dī : ciũ-sĩ iũ-nảing-gê pینگ ử tí chḡ lạ gặ bả-siãng iả ḡ nả gḡ pینگ kḡ.

25 Iḡng dī, giâ-ging uoi sảing iáu nì uả.

26 Lậ iũ nêng iáu nì uả, Gĩ-Dũ dâu kḡng-iả gặ sủ-cài ; nì eng niông chḡ kḡ ; ỉ uả, Gĩ-Dũ dâu mặ-sặ gặ chiḡ-gảing ; nì eng niông sêng.

27 Ciũ sũ-siông iãng-dấu giãng đóng-bing iãng kí, iãng dâu sải-bing ; nêng gâ Gũing cuoi lạ iả ḡ iḡng-gặ-sĩ.

28 Sêng-chí mẩu-lḡng dâu nĩ-dī, iâu-éng iả ḡ cḡ dâu nĩ-dī.

29 Iḡng cuoi-nũing cì guả-tiâu, mì-tê ciũ ḡ ú-ḡng-tiâu, nguê iả mại guáng, sảing-siũ giãng ting ciong lḡ à lạ, ciũ-sĩ ting ciong iũ duôi cẻ-nảing gâ mi-dī iả ḡ iâu-dòng kí lạ :

30 Ử sí-hê nêng gặ Gũing gặ diâu-tê ḡ chḡ-hing dâu ting ciong : sĩ-gảing gặ siãng gặ nêng dú ḡ siông-sêng tí-kḡ, iả ḡ chḡ-ging nêng gặ Gũing iũ duôi gũing-bãng duôi ḡng-iâu cḡ dâu ting ciong gặ ḡng-dī lạ.

31 Gḡ ḡ hảng gḡ sặ-chḡ gặ chḡ kḡ, chḡe hâu-dḡng,

siáng-éng cèng duôi, nà tĩ chũ lậ gậ bả-siăng giăng đóng
sái nâng bả gậ, giăng títg iọng cì bítg dẫu títg ử cì
bítg, dú iáu lậ cã cì-dó.

32 ¶ Nì niông siông màu-huá-guả chiũ bĩ-piăng gậ dĩ ;
chiũ-kiá buôi-chộng, dợ-dĩ sáng-niộ gậ sĩ-hê, nì ciũ dặ-dĩ
hã-títg tấu dẫu :

33 Iọng-gặ-sĩ nì chũ-gĩng iọng duối dĩ, iả niông dặ-dĩ
nêng gậ Gựing tấu dẫu, ciũ dẫu mọng-tê-dĩ.

34 Uoi ì-cài iáu nì uã, Iọng cì-sĩ gậ nêng gũ êng-năing
guã-tiâu, iọng duối dĩ dú ộ gĩng-guã.

35 Títg dĩ ộ hĩ-tiâu, uoi uã gậ dĩ cớng mài hĩ-tiâu.

36 Lậ-sĩ ử nì-ciể, ử sĩ-hê mẩu ciã nêng dặ-dĩ, ciũ-sĩ Cự
sả-chũ gậ iả êng dặ-dĩ, Gựing iả êng dặ-dĩ, cớng-lậ Dá
dặ-dĩ.

37 Nêng gậ Gựing cuôi lậ sũ-siông Nộ-ngã gậ nì-ciể.

38 Éng-ựê duối-sự êng-năing dẫu, ử-cì-sĩ nêng dú sĩ iề
lộ, chựê lộ, chiũ-chéng hợng-hã, cì-dặ dẫu Nộ-ngã nì sĩ-gũ
ựing gậ nì-ciể.

39 Nêng gũ êng dặ-dĩ dẫu duối-sự sáng-bũ-lẻng-dẻng
lậ, nà gựi dú lâu kộ-tiâu : nêng gậ Gựing cuôi lậ iả ộ iọng-
gặ-sĩ.

40 Ừ sĩ-hê iũ liông nêng dẫu châng-dĩ, siú kộ cì-ciã,
diông-diũ cì-ciã.

41 Iũ liông-ciã á-niông-nêng cãi-cãi mộ mĩ-dĩ, siú kộ cì-
ciã, diông-diũ cì-ciã.

42 Gũ-chũ nì niông chítg-chắng, éng-ựê êng dặ-dĩ nì gậ
Cự nĩ cì gớng ộ dẫu.

43 Gá-cự lậ sáing dặ-dĩ nĩ cì gáng iũ chã lậ, cớng ộ
chítg-chắng, mài nã chã mà-dông nì gựi chiộ-dĩ lậ ; iọng
sĩ nì dặ-dĩ gậ.

44 Gũ-chũ nì iả niông ỹ-bĩ hẩu : éng-ựê nì siông êng diộ
gậ sĩ-hê nêng gậ Gựing ciũ lậ.

45 Sũ-mũ nêng sĩ dẻng-sẻng ỉ chớng-mẻng gậ nũ-gẻ, gá-
cự pãi gựi gửing chiộ-dĩ gậ nũ-gẻ, ciãu-diũ sĩ-hê búng mĩ-
dĩ nã gựi iề.

46 Cự-nêng chiō lậ chū-gīng gù iōng-gả-sĩ cầ, ử ciả nú-gẻ ciū iủ hủ-kī.

47 Uoi ì-cài iáu nì uā, Cự-nêng ộ nà gù lōng-cōng iủ gậ mi-dī dú pāi ử ciả nư-gẻ gủing-lí.

48 Lậ-sĩ ử ciả lạng gậ nư-gẻ séng-dī gợ-uā, Uoi cự-nêng cì-hā mài lậ.

49 Iōng-cì-sĩ ciū mà gù gōng bọng gậ nư-gẻ, iáu iè-ciủ cự gậ nêng cại iè.

50 Dấu gù siōng ēng diộ gậ nì-ciẻ, ēng dặ-dí gậ si-hē, ử nư-gẻ gậ cự-nêng ciū lậ,

51 Giǎng iōng cì-bọng nư-gẻ-dī nà gù dāi-tiāu, hǎng gù kộ iáu gả-hầu gậ nêng cại-cại siū hǎng : dấu ử-dī iủ gàu-ngả chiẻ-chỉ-dī tí-kủ.

Dī 25 Cióng.

1 Ử si-hē tǎng gờ bĩ-piāng sí-ciả á-niōng-gủing-ciẻ, dé dǎing chử kộ ciẻ séng-lộng.

2 Iōng á-niōng-gủing-ciẻ ngu-ciả sĩ háng gậ, ngu-ciả sĩ chóng-mǎng gậ.

3 Háng gậ dé dǎing, ēng-nǎing lēng-nguē duōi iủ.

4 Chóng-mǎng gậ dé dǎing, lēng-nguē duōi iủ dộng hā iủ-dōng-dī.

5 Éng-ưē séng-lộng dǎng-gờ lậ dặ ùing, á-niōng-gủing-ciẻ dú dū-mēng mì-chỉ kộ-tiāu.

6 Būing mǎng iủ nêng háng kí lậ, uā, Séng-lộng lậ lộ, nì chử lậ ciẻ gù.

7 Á-niōng-gủing-ciẻ dú kí lậ pá dǎing.

8 Háng gậ iáu chóng-mǎng gậ uā, Uoi gậ dǎing tǎu ú-tiāu ; nì gậ iủ bựing uoi mī-ciẻ.

9 Chóng-mǎng gậ āing uā, Giǎng-pā nì iáu uoi cại-cại mǎu kǎu-lǎu dǎng : gū hǎu nì cù-cĩ kộ iủ dǎng kộ mǎi.

10 Kǎing-kǎing kộ mǎi gậ si-hē, séng-lộng ciū lậ ; ữ-bĩ hǎu gậ á-niōng-gủing-ciẻ iáu gù cại dī kộ iẻ tǎu-chéng gậ ciủ : mōng ciū gủing-diủ.

11 Hē-mu̯ề ử ngu-cĩa á-niông-gũng-ciề iả lậ uā, Cự à, Cự à, tãi uoi kuyệt ciā mông.

12 Cự ciū āing uā, Uoi i-cài iáu nì uā, uoi ēng đặ-dí nì.

13 Gũ-chũ nì niông ching-chǎng, éng-uyē ēng đặ-dí ử ciả nì-ciề, ử ciả sī-sềng.

14 ¶ Ử nì-ciề sũ-siông ciả nêng niông kộ biề đĩ-huợng, hǎng gụ gậ nũ-gề giǎng-cềng nà gá-dộng gáu nǎ gụ lĩ.

15 Cì-ciả nà ngu-chǎng ngệng nǎ gụ, cì ciả nà liông-chǎng ngệng nǎ gụ, cì-ciả nà cì-chǎng ngệng nǎ gụ; dụ sī ciāu-diũ gặ nêng gậ bộng-sũ; cự-nêng ciũ kĩ-sếng kộ.

16 Ử ciả đặ ngu-chǎng ngệng gậ, ciũ dé kộ, cǎ sǎng-ĩ, lēng-nguē tềng ngu-chǎng.

17 Đặ liông-chǎng gậ, lēng-nguē iả tềng liông-chǎng.

18 Cồng-lậ ử ciả đặ cì-chǎng gậ ciũ kộ gự-kuyệt điá, nà cự-nêng gậ ngệng bự-diũ.

19 Guā-tiāu cǎi sī, cự-nêng ciũ chiộ lậ, iáu nũ-gề sỡng-diông.

20 Ử ciả đặ ngu-chǎng gậ lēng-nguē ỉ nà-diũ ngu-chǎng giǎng-cềng lậ, uā, Cự à, nì nà ngu-chǎng gáu nǎ uoi; uoi lēng-nguē ỉ tềng ngu-chǎng.

21 Cự-nêng uā, Cǎ-dặ hẩu, nì iộng ciǎng ỉ đặng-sếng gậ nũ-gề: lĩ iộng mĩ-ciề gậ đĩ, dụ iũ đặng-sếng, giā-gíng uoi ợ pǎi nì lĩ cềng cǎi gậ đĩ: đĩ lậ iáu nì gậ cự-nêng cǎi-cǎi kǎu-uoi.

22 Đặ liông-chǎng gậ iả giǎng-cềng lậ, uā, Cự à, nì nà liông-chǎng gáu nǎ uoi, uoi lēng-nguē ỉ tềng liông-chǎng.

23 Cự-nêng uā, Cǎ-dặ hẩu, nì iộng ciǎng ỉ đặng-sếng gậ nũ-gề: lĩ iộng mĩ-ciề gậ đĩ, dụ iũ đặng-sếng, giā-gíng uoi ợ pǎi nì lĩ cềng cǎi gậ đĩ: đĩ lậ iáu nì gậ cự-nêng cǎi-cǎi kǎu-uoi.

24 Ử ciả đặ cì-chǎng gậ, iả giǎng-cềng lậ, uā, Cự à, uoi đặ-dí nì sī đềng suối-bǎ gậ nêng, ēng-nǎng cềng gậ sù-cài, niông iũ đặ cǎi, ēng-nǎng suối gậ sù-cài, niông iũ đặ siũ.

25 Gũ-chũ uoi giǎng, nà nì iộng cì-chǎng ngệng bự hǎ điá-dĩ: giā-gíng nì gậ bộng-cìng gũ đặ-dĩ.

26 Cũ-nêng uā, Nì iộng lảnh ì cèng dũing gậ nũ-gẻ, ẻng-
uẻ dặ-dỉ uoi ẻng-nẻng cẻng gậ sủ-cài, niộng iủ dặ cỏi,
ẻng-nẻng sủi gậ sủ-cài niộng iủ dặ siủ :

27 Ciũ ẻng-gỏi nà uoi gậ ẻngẻng bẻng hã cẻng-dẻng, dẫu
uoi chiộ lậ gậ sủ-hẻ ỡ dặ-diộ bẻng, ỷ ỡ dặ-diộ li.

28 Iộng-gặ-sủ niộng nà gủ iộng cì-chẻng ẻngẻng chiộng
lậ, dẻ nã ử ciả iủ sủ-chẻng ẻngẻng gậ nẻng.

29 ẻng-uẻ iủ gậ nẻng gũ ỡ tẻng gủ, ciũ iủ cẻng cỏi :
mẫu gậ nẻng ciũ-sủ gủ iủ gậ, ỉả ỡ chiộng kộ-tiẫu.

30 Nà ử ciả mẫu-ẻng gậ nũ-gẻ dỏi kộ ẻng-ẻng ú-ẻng
gậ sủ-cài : dẫu ử-dỉ iủ gẫu-ngỏ, chiẻ-chỉ-dỉ tí-kủ.

31 ¶ Dẫu nẻng gậ Gủing iủ ẻng-iẫu iẫu ử duoi sặ-chủ
gậ cỏi lậ gậ sủ-hẻ, gủ ciũ ỡ cỏ dẫu ẻng-iẫu gậ ử-dỉ.

32 Tẻng-ả gậ bả-sẻng dủ ỡ củ hã gủ mẻng-chẻng ; nẻng
gậ Gủing ciũ ỡ nà gủ bẻng-kẻ, sủ-sẻng iẻng-iộng gậ
nẻng nà mẻng-iộng giẻng sủng-iộng-dỉ bẻng chủ lậ.

33 Mẻng-iộng bẻng dẫu iủ-bẻng, sủng-iộng bẻng dẫu
cỏ-bẻng.

34 Uẻng-dỉ ciũ iẫu iủ-bẻng gậ nẻng uā, Nì iộng dặ uoi
Dả chiộ gậ niộng lậ, ciẻ iộng gỏ, ciũ-sủ giẻng kẻ-tẻng bủ-
dỉ gậ sủ-hẻ tỏi nì ỏ-dỏ-diủ lẫu gậ :

35 ẻng-uẻ tẻ-chẻng uoi bủ-gẻ, nì nà mủ-dỉ nả uoi iẻ :
chủ-diẫu, nì nà mủ-dỉ nả uoi chẻ : cả-kả, nì ciũ ciẻ-duoi uoi.

36 Uoi mẫu í-ciộng, nì nà nả uoi cẻng ; uoi iủ bẻng, nì
lậ tẻ-hẻ uoi : uoi cỏ dẫu lẫu-dỉ, nì lậ chủ uoi.

37 Iộng duoi ẻng-nẻng ciũ ỡ ẻng uā, Củ, uoi sủ-mủ sủ-
hẻ chủ-gẻng nì bủ-gẻ, nà mủ-dỉ nả nì iẻ ? chủ-diẫu, nà
mủ-dỉ nả nì chẻ ?

38 Sủ-mủ sủ-hẻ chủ-gẻng nì cả kả, ciẻ-duoi nì, ? mẫu í-
ciộng, ciũ nà nả nì cẻng ?

39 Í sủ-mủ sủ-hẻ chủ-gẻng nì mẫu-lẻng bẻng, mẫu-lẻng
cỏ dẫu lẫu-dỉ, lậ chủ nì ?

40 Uẻng-dỉ ciũ ỡ ẻng gủ uā, Uoi ì-cài iẫu nì uā, Iộng
dỉ nì tẻ-chẻng dẫu uoi cì-ciả dẻng sủi hiẻng-dỉ gậ sẻng-
dỉ cả-guả, ciũ-sủ cả dẫu uoi sẻng-dỉ.

41 Uǎng-dī ỉ iáu cộ-bíng gậ nêng uā, Nì ỉọng duối nêng sī ēng-gái ciũ-mā gậ, ēng niông hā uối ỉọng-dī, niông kộ ặng-ỷing gậ hỏ-dī, ciũ-sī tãi mộ-gự iáu gừ sạ-chũ gậ ỏ-dỗ-diũ lầu gậ :

42 Ếng-ựê tê-chíng uối bử-gựể nì ēng-nǎing nà mí-dī nǎ uối iề : chũ-diầu, nì ēng-nǎing nà mí-dī nǎ uối chựể :

43 Uối cǎ kǎ, nì ēng-nǎing ciể-duối uối : uối mẩu í-ciông, nì ēng-nǎing nà nǎ uối cặng : uối mẩu-lọng ỉũ bǎng, mẩu-lọng cồ dầu lầu-dī, nì ēng-nǎing lậ tễ-hề uối.

44 Ỉọng duối nêng ỏ ǎing uā, Cũ, uối sũ-mũ sỉ-hề chũ-gĩng nì bử-gựể, chũ-diầu, cǎ kǎ, mẩu í-ciông cặng, ỉũ bǎng, cồ dầu lầu-dī, ēng-nǎing lậ tễ-hề nì ?

45 Uǎng-dī ciũ ỏ ǎing gự uā, Uối ỉ-cài iáu nì uā, Ỉọng dī nì tê-chíng ēng-nǎing dầu uối cì-ciǎ dềng sỉu hiáng-dī gậ sếng-dī cǎ-guā, ciũ-sī ēng-nǎing cǎ dầu uối sếng-dī.

46 Ỉọng duối nêng ỏ kộ siũ ặng-ỷing gậ hểng-huǎ : ử ngĩ-nêng ỏ dạ-diộ ặng-ỷing gậ sáng-miǎng.

Dī 26 Cíong.

1 Iǎ-Sú ỉọng duối dī uā lầu, ciũ iáu hǎ-sǎing uā,

2 Nì dạ-dí guā liông gống ciũ-sī guā-mộng-tê gậ cǎi-kĩ, nêng gậ Gựing ciũ ỏ nǎ nêng gáu kộ dǎing-sỉ dầu sỉ-cĩ-gǎ.

3 Ỉọng-cỉ-sỉ, duối cĩ-sỉ, nǎng-sự nêng, iáu bǎ-sỉǎng dỉ-bíng gậ chĩng-bỗ, dú cừ dầu dềng duối cĩ-sỉ, Gái-ngǎ-huǎ gậ ngǎ-mộng-dī.

4 Cǎi-cǎi sỉong-liông sạ sũ-mũ gĩ-chặ nà-diũ Iǎ-Sú, huối-sỉ gự.

5 Hề-mựể ỉ gộ-uā, Guā-cǎi gậ sỉ-hề ēng gống nà gự, giǎng-pǎ bǎ-sỉǎng ỏ cộ huǎing.

6 ¶ Iǎ-Sú kǎing-kǎing dầu Bǎ-duối-nỉ, bǎng-tuối Sái-mộng chiộ-dī cồ độ,

7 Ỉũ cì-ciǎ á-niông-nêng dé-diũ ngừ-hộ-ciể, dọng-diũ dềng dỉ-cĩng gậ hióng ỉũ, giǎng-cềng lậ nà hióng ỉũ dầu hǎ Iǎ-Sú gậ tê-dī.

8 Hả-sáing chū-gīng, ciū nău-nū kǐ lậ, uā, Cā-sū-dī iọng-gặ-sĩ cá-tả ?

9 Iọng hióng iủ ộ mại-dặ cềng cāi cing, dé lậ kăng-ning gềng-mẫu gậ nêng.

10 Iả-Sú dặ-dí gụ gậ séng-ỉ, ciū uā, Nì cā-sū-dī nuing-ữ iọng á-niông-nêng, gụ iáo uoi iọng-gặ-sĩ cā sĩ dềng hâu gậ dĩ.

11 Éng-ựê gềng-mẫu gậ nêng động-giủ iáo nì cāi cì-dó, uoi mại động-giủ iáo nì cāi cì-dó.

12 Iọng á-niông-nêng nà hióng iủ dẫu hā uoi séng-dĩ sĩ tãi uoi ồ-dồ cồng-dềng gậ dĩ.

13 Uoi ì-cài iáo nì uā, Tóng-tíng-à mẫu-lọng sū-mū sù-cài iủ nêng gồng iọng hâu gậ séng-sĩ iả ộ uā kǐ iọng á-niông cā gậ dĩ, nă nêng gĩ-diũ gụ.

14 ¶ Sí-nĩ-ciả hả-sáing dĩ-bíng iủ cì-ciả Gá-liộ nêng, miàng hăng Iủ-duoi, iọng-cì-sĩ kộ gīng duoi cĩ-sĩ,

15 Uā, Nì kǎng chũ uoi gĩ-duoi cing, uoi ciū nà gụ gáu nă nì ? Duoi cĩ-sĩ ciū dồ sáng-sĩ-tĩ ngềng nă gụ.

16 Giảng iọng sĩ-hê kǐ Iủ-duoi ciū đǎng iủ hộ-sĩ nà Iả-Sú gáu nă gụ.

17 ¶ Iẻ mẫu-bự-biǎng gậ cǎi-kĩ, tê cì góng hả-sáing giảng-cềng lậ, mông Iả-Sú uā, Nì ồ uoi dẫu nĩ-dĩ tãi nì bǎng guā-mộng-tê cǎi gậ ciũ ?

18 Iả-Sú uā, Nì kộ sềng-dĩ dẫu mẻ nêng chiộ-dĩ, iáo gụ uā, Síng-Sáing uā, Uoi gậ sĩ-hê tấu dẫu ; uoi iáo hả-sáing hā nì chiộ-dĩ, iẻ iọng guā-mộng-tê cǎi gậ ciũ.

19 Hả-sáing í Iả-Sú gáu-dồ gụ gậ dĩ kộ cā ; ciū bǎng guā-mộng-tê cǎi gậ ciũ.

20 Dẫu ọng-bíng-ciẻ, Iả-Sú iáo sí-nĩ-ciả hả-sáing cāi cồ dộ.

21 Dồ-dĩ iẻ gậ sĩ-hê, Iả-Sú uā, Uoi ì-cài iáo nì uā, Nì dĩ-bíng iủ ciả nêng ộ nà uoi mại-tiẫu.

22 Hả-sáing ciū cềng kĩ, ciả ciả dú mông Iả-Sú uā, Cũ, sĩ uoi, ềng sĩ ?

23 Iả-Sú āing uā, Iáo uoi cāi sịing siũ hā buing-dĩ đǎng mĩ-dĩ iẻ, ciũ-sĩ iọng ciả nêng ộ mại uoi.

24 Ciāu-diū sēng-géng gī-diū uā gù gâ dī, nēng gâ Gũng cǒng ặ guā-sī: lậ-sī ử ciă mại gù gâ nēng iũ huā dẫu ! ịong nēng dẫu-bữ-ự mō chũ-sī gấing hẩu.

25 Mại Iả-Sú gâ Iũ-duôi mōng gù uā, Síng-Sáing, sī uoi, ēng sī? Iả-Sú uā, Ciāng-sī.

26 Dộ-dī iè gâ sí-hē, Iả-Sú nà-diū cì-tī biāng, uā dō-ciā, iế-kựé, búing nả hả-sáing, uā, Nì dé kộ iè; ịong sī uoi gâ séng-tỉ.

27 Ỉ nà-diū cì-tī é, uā dō-ciā, pǒng nả hả-sáing, uā, Nì dú niōng chựế.

28 Ịong sī uoi gâ huái, ciū-sī ịặ-diāng-gú gâ dī gâ huái, tãi cèng cại nēng lâu chử lậ cò ciū siă-dặ-tiâu.

29 Uoi iáu nì uā, Giâ-gíng à kộ uoi ēng cuoi iè ịong bữ-dẫu gâ cỉ, niōng dǎing ử nì-ciể dẫu uoi Dá gớ-dī, uoi iáu nì iè séng bữ-dẫu gâ cỉ.

30 Chiōng-sí lầu, Iả-Sú iáu hả-sáing chử sēng kộ Gāng-lǎng súing.

31 ¶ Iả-Sú ciū iáu hả-sáing uā, Géng-diáu ộng-māng nì dú ặ uā uoi sī huoi nì iũ guā-ngại gâ dī: éng-ựế sēng-géng gī-diū uā, Uoi ặ mà iāng-iōng gâ nēng, cì bọng gâ iōng dú ặ sũing-tiâu.

32 Dǎing uoi hữ-sáng kỷ lậ, uoi ciū ặ dẫu nì tê-chíng kộ Gá-lī-lī.

33 Bỉ-dặ āing gù uā, Duoi-gá-nēng mǒng uā nì sī huoi gù iũ guā-ngại, uoi ặng-ựing mại uā nì sī huoi uoi iũ guā-ngại.

34 Iả-Sú uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Géng-diáu ộng-māng, gại gũ ēng-nǎing ế, nì cǒng ặ sáng-lệng ēng kǎing nēng uoi.

35 Bỉ-dặ āing uā, Uoi ciū-sī niōng iáu nì cại sỉ, dú ặ nēng nì. Biế gâ hả-sáing ỉả dú sī ịong-gặ-sỉ uā.

36 ¶ Hē-mựế Iả-Sú iáu hả-sáing dẫu cì-ciể sù-cài hǎng cǎ Kǎ-sái-mả-nỉ, Iả-Sú ciū iáu hả-sáing uā, Nì-huoi-nēng cò hả ịong-dī, dǎing uoi kộ ử-bíng gỷ-dẫu.

37 Ciū iáu-diū Bỉ-dặ gìng Sái-bỉ-tuoi gâ liōng-ciể gựing cại kộ, Iả-Sú ciū kī dặ-hǎing siōng-séng kỷ lậ,

38 Iáu gù uā, Uòi séng-dĩ cèng kī, tấu kī-sī : nì hā iộng-dĩ đǎng iáu uòi cái chǎng-chǎng.

39 Ciū giǎng iộng kō gĩ bũ káu, pũ hā diá-dĩ, gĩ-dǎu, uā, Uòi Dá, lậ-sĩ gộng cā, giũ nì nǎ uòi mǎng tiâu iộng cì é : lậ-sĩ ēng niōng bẻng uòi ồ gậ, niōng bẻng nì ồ gậ.

40 Ciū dǎu hǎ-sǎng ử-dĩ, chũ-gīng gù mì-chĩ-diộ, ciū iáu Bĩ-dặ uā, Nì gōng-ciōng mǎu-nǎng-gê iáu uòi cái chǎng-chǎng cì-kặ-ciē ?

41 Niōng chǎng-chǎng gĩ-dǎu, sǎng-dặ pōng-diộ chỉ nì gậ dĩ nǎ gù mì-kộ-tiâu : séng-dĩ ì-cài sī gộng-ngũing, lậ-sĩ séng-tỉ cèng nững.

42 Iả-Sú dĩ nì lặng ỉ kộ gĩ-dǎu, uā, Uòi Dá, uòi lậ mại mǎng-tiâu iộng cì é, cōng niōng uòi chựẻ, ciū niōng ciâu-diũ nì gậ séng-ĩ cā.

43 Cuối dǎu-tê lậ, ỉ chũ-gīng hǎ-sǎng mì-chĩ-diộ, éng-yê gù mì-ciũ cèng sǎ nǎng ēng kĩ lậ.

44 Ỉ giǎng hǎ-sǎng ử-dĩ kộ, dĩ sǎng lặng gĩ-dǎu, uā gậ dĩ iáu tê-chǎng ỉ-búng.

45 Hê-mựẻ ỉ dǎu hǎ-sǎng ử-dĩ, iáu gù uā, Giâ-gíng nì mǎng úng-lộ-lộ-dĩ mì-chĩ : sī-hê tấu dǎu, nẻng gậ Gữing nǎ nẻng mại dǎu cò-nẻng gậ siũ-dĩ.

46 Kĩ lậ, iáu uòi cái kộ : mại uòi gậ nẻng chá-bữ-dộ dǎu.

47 ¶ Dộ-dĩ uā dĩ gậ sī-hê, sī-nĩ-ciả hǎ-sǎng dĩ-bíng gậ Iũ-duôi iáu-diũ cèng cái nẻng nà-diũ dǎu, châu-tộ, sī giǎng duôi cĩ-sĩ iáu bả-siǎng dĩ-bíng gậ chǎng-bồ ử-dĩ lậ.

48 Ử ciả mại Iả-Sú gậ nẻng sǎng nà cì-ciả ộng gĩ-nẻng nǎ duôi-gá nẻng, uā, Uòi iáu sũ nẻng mĩ-cự, ciũ-sĩ gù, nì niōng nà-diũ gù.

49 Iũ-duôi ciũ lậ Iả-Sú mǎng-chǎng, uā, Sǎng-Sǎng, chǎng-úng, iáu gù mĩ-cự.

50 Iả-Sú iáu gù uā, Bǎng-iũ, nì lậ cā sũ dĩ, ciũ mǎng cā. Ử duôi nẻng ciũ giǎng-cẻng hã-siũ nà-diũ Iả-Sú.

51 Iáu Iả-Sú cì-dó, dĩ-bíng iũ cì-ciả nẻng sủing siũ, nà dǎu bí chựẻ lậ, mà đẻng duôi cĩ-sĩ gậ nũ-gẻ, ửả-tiâu gù cì-ciả nẻng-ciẻ.

52 Iă-Sú iáu gù uā, Nà nì gâ dáu chă hā siău-dī :
éng-ưē mẩu-lộng sū-mū nêng nà dáu, dú ặ sĩ dău
dáu à.

53 Nì ặ-sī gồ-siông uoi mẩu-năing-gê giừ uoi Dá, gù
iộng-cì-sí iă ặ hăng sí-nī iâng lăing títg ciông sặ-chữ gậ
à lậ bọng-chăing uoi ?

54 Lậ-sī iộng-gặ-sí cã, ử sêng-géng gĩ-diū uā, cớng
niông iủ iộng gậ dī, gống-ciông ặ gĩng-hâu nī ?

55 Iă-Sú ciū iáu ử duoi nêng uā, Nì dé-diū dáu, châu-tộ
chữ lậ nà uoi sū-siông nà chặ ỷ-búng ? Uoi nì-nì cồ dău
dăing-dī háu nêng, nì gū êng nà uoi.

56 Lậ iủ iộng-gặ-sí gậ dī, dú sĩ niông gĩng-hâu sítg-dí
sứ-dī gĩ-diū gậ dī. Iộng-cì-sí hặ-săing dú piế-tiâu Iă-Sú
cẻ kồ-tiâu.

57 ¶ Nà Iă-Sú gậ nêng ciū duoi gù kồ đêng duoi cĩ-sí
Gái-ngā-huả gậ ngā-mộng, năng-sự nêng iáu chĩng-bồ
dú cù dău ử-dī.

58 Bĩ-dặ dàu-dàu-dī gáing-diū Iă-Sú dău đêng duoi
cĩ-sí gậ ngā-mộng-dī kồ, iáu chái-ià cỏi cồ, ồ chũ iộng dī
gống-ciông-dī lầu-mựế.

59 Duoi cĩ-sí iáu tóng góng-hồ gậ nêng lầu nêng cã gặ
gậ gúing-cêng gầu Iă-Sú, háu huoi-sĩ gù.

60 Ciū mống iủ cèng cỏi nêng lậ cã gặ gậ gúing-cêng,
dú mẩu cì-iông gúing-cêng gầu đặ gù. Hê-mựế iủ liông
nêng lậ, uā,

61 Iộng ciả nêng chĩng-mâng uā-guā, Uoi iủ-năing-gê
miề-tiâu Ciông-Dī gậ dăing, sáing góng-dī ỷ kựế kị lậ.

62 Đêng duoi cĩ-sí ciū gựế kị lậ, mống Iă-Sú uā, Nì dú
mẩu dī ăing, iộng nêng cã gúing-cêng gầu nì gậ, sĩ
sū-mū dī ?

63 Iă-Sú dú êng cã siáing. Đêng duoi cĩ-sí ỷ iáu gù uā,
Uoi hăng nì dău ặng-ặing sáing gậ Ciông-Dī mĩng-chĩng-
ciũ-chữ iáu uoi-huoi-nêng uā, nì sĩ Ciông-Dī gậ Gựing
Gĩ-Dũ êng-sĩ ?

64 Iă-Sú uā, Ciăng-sĩ : uoi ỷ iáu nì uā, Hê-lăi nì ặ

chū-gīng nêng gâ Gǔng cō dāu iũ duôi gǔng-bāng gâ
Ciōng-Dī iũ-bíng, gǐ-diũ tíng-ciōng gâ ặng lậ.

65 Dềng duôi cī-sí ciũ nà séng-dī gâ í-ciōng sí-liè-tiāu,
uā, Gù kǎng uā lǔng-gǔng cī chéng cī duôi gâ dī, gū
niōng sū-mū biē gâ gúng-cēng nī ? giā-gíng nì-huōi-nêng
dú tiāng-nī-gīng gù uā lǔng-gǔng cī chéng cī duôi gâ dī.

66 Nì-huōi-nêng sū-mū cữ-ī ? Duôi-gá-nêng āng uā,
Gù gâ cò ēng-gái niōng sí.

67 Ciũ tū-tō hā gù mīng-gǎi, sǎ gǔng-tê mà gù : iǎ iũ
nêng sǎ bā-ciōng mà gù, uā,

68 Gí-Dũ à, nì mǒng gũ gũ hā : mà nì gâ sí sū-mū
nêng,

69 ¶ Bĩ-dặ cō dāu duôi đợng à dī : iũ cì-ciǎ nǎi-bộ lậ,
iáu gù uā, Nì iǎ sí iáu Gá-lī-lī Iǎ-Sú cǎi cì-bợng gâ ?

70 Bĩ-dặ hā duôi-gá-nêng mīng-chīng ēng kǎng nêng,
iáu gù uā, Uòì ēng đặ-dí nì uā sū dī.

71 Ciũ chũ kộ dāu mợng-bíng ử-dī, ỉ iũ ciǎ nǎi-bộ chũ-
gīng gù, ciũ iáu ử-dī gâ nêng uā, lợng nêng iǎ sí iáu Nà-
sǎ-lậ nêng Iǎ-Sú cǎi cì-bợng gâ.

72 Bĩ-dặ ỉ ēng kǎng nêng, ciũ-chũ uā, Uòì dú ēng đặ-dí
iợng nêng.

73 Guā cì-kặ-ciē bíng-hǎng guè-diũ gâ nêng giǎng-cēng
lậ iáu Bĩ-dặ uā, Nì ì-cài sí gù cì-bợng gâ nêng, tiāng-nī nì
uā dī gâ kíong-kẻ, ciũ đặ-dí.

74 Bĩ-dặ ciũ ciũ-chũ uā, Uòì dú ēng đặ-dí iợng nêng.
Dài-diũ gái ciũ ẻ.

75 Bĩ-dặ ciũ siợng-kỉ Iǎ-Sú uā gâ dī, Gái gū ēng-nǎng ẻ,
nì cợng ợ sáng-lặng ēng kǎng nêng uòì. Ciũ chũ kộ, siợng-
séng-séng-dī tí.

Dĩ 27 Cióng.

1 Dấu lộ cầu-tê duôi cī-sí iáu bả-siăng dĩ-bíng gậ ching-bō cāi-cāi sióng-liông huōi-sí Iả-Sú :

2 Ciũ nà gụ kọng-bọng kỹ lậ, duôi kō, gáu nả cọng-dữ Bọng-diú Bĩ-là-dợ.

3 Iọng-cì-sí mải Iả-Sú gậ Iữ-duôi chũ-gĩng Iả-Sú nả neng diăng cò làu, ciũ hō-kī, nả ử sáng-sī-tī ngặng dé hĩng duôi cī-sí, iáu ching-bō,

4 Uā, uoi mải mảu cò neng gậ huải, sī iữ cò lộ. Duôi-gá-neng uā, Iọng ẽng gũng uoi gậ dĩ, nì cù-cī kō dằng-dợng.

5 Iữ-duôi nà iọng ngặng diú hã dằng-dĩ, chũ kō, cù-cī diâu-sĩ-tiâu.

6 Duôi cī-sí nà iọng ngặng siợ kỹ lậ, uā, Iọng sī mải neng huải gậ cing, ẽng gọng gã hã kũ-bóng-dĩ kō.

7 Duôi-gá-neng cāi-cāi sióng-liông, ciũ nà iọng ngặng kō mải chiáu-hô neng gậ chằng, nả lậ cọng kả-neng gậ dợng.

8 Gũ-chũ iọng chằng giã-gĩng gũ hăng cã huải chằng.

9 Iọng-cì-sí sớng-dĩ Iả-lĩ-mì uā-guā gậ dĩ iữ gĩng-hâu, gụ uā, Gụ-huōi-neng nả-diũ iọng sáng-sī-tī ngặng, sī gọng-diăng-gụ mải iọng neng gậ gã-cing, ciũ-sī I-sả-liễ neng gọng-diăng-gụ gậ ;

10 Dé kō mải chiáu-hô neng gậ chằng, iọng dụ sī í-diũ Cũ gáu-dô uoi gậ dĩ.

11 ¶ Iả-Sú gặ dẫu cọng-dữ mĩng-ching, cọng-dữ mớng gụ uā, Nì sī Iữ-tuôi neng gậ Uăng, ẽng-sī? Iả-Sú uā, Cĩăng-sī.

12 Duôi cī-sí iáu ching-bō ciũ gẫu Iả-Sú, Iả-Sú dụ ẽng ảing.

13 Bĩ-là-dợ ciũ iáu gụ uā, Duôi-gá-neng cã gũng-cẽng gẫu nì iọng cāi dĩ, nì gũ ẽng-nảing tiăng-nĩ-gĩng ?

14 Iả-Sú cì gũ dụ ẽng ảing, cọng-dữ chũ sī cọng gĩ-ĩ.

15 Dấu iọng cāi-kĩ gậ sī-hẽ cọng-dữ ciâu-lĩ nớng tãi

bă-siăng bōng-tiâu cì-ciă huăng-nêng, sī bêng bă-siăng ơ
bōng nī cì-ciă.

16 Iộng-cì-sī iũ cì-ciă chũ-miăng gậ huăng-nêng, hăng cã
Bă-là-bă.

17 Gũ-chũ bă-siăng dú cù cì-dó gậ sī-hē, Bĩ-là-dộ ciũ
mōng gự uā, Nĩ ơ uòi bōng-tiâu sũ-mũ nêng? sī bōng-
tiâu Bă-là-bă à, iă sī bōng-tiâu hăng cã Gí-Dũ gậ Iă-
Sú nĩ?

18 Bĩ-là-dộ gộ-iộng uā, sī éng-ựê dặ-dí ử duối nêng dũ-kĩ
Iă-Sú, gũ-chũ nà gự gáu lậ.

19 Cồ động gậ sī-hē, Bĩ-là-dộ gậ sê-mả hăng nêng lậ
iáu gự uā, Iộng ngĩ-nêng gậ dĩ nì cồng ềng gộng lĩ: uòi
gégng-diáu buối-mêng-mōng, éng-ựê gự siũ cềng cã
gậ kũ.

20 Duối cĩ-sĩ iáu chĩng-bồ chiáu-sộ bă-siăng giũ Bĩ-là-dộ
bōng-tiâu Bă-là-bă, miề-tiâu Iă-Sú.

21 Cồng-dũ iáu bă-siăng uā, Iộng liông nêng nì ơ uòi
bōng-tiâu nĩ cì-ciă? Duối-gá-nêng ăing uā, Bōng-tiâu Bă-
lă-bă.

22 Bĩ-là-dộ ỉ uā, Iộng-gặ-sĩ ử ciă hăng cã Gí-Dũ gậ Iă-
Sú uòi niông gōng-ciông-iông bãng nĩ? Duối-gá-nêng
dú ăing uā, Niông dăing gự dẫu sí-cĩ-gã.

23 Cồng-dũ uā, Gự cã-guã sũ-mũ ộ nĩ? Duối-gá-nêng
găing duối siáng hăng kĩ lậ, uā, Niông dăing gự dẫu
sí-cĩ-gã.

24 Bĩ-là-dộ chũ-gĩng mài uā-dặ bă-siăng dẫu, găing nũ-
nâu kĩ lậ, ciũ hã duối-gá-nêng mĩng-chĩng nà sự lậ, sải siũ,
uā, Lâu iộng ngĩ-nêng gậ huấi ềng sī uòi gậ cồ, nĩ-huối-
nêng cù-cĩ kộ dăng-dộng.

25 Bă-siăng dú ăing uā, Gự huấi gự nã uòi iáu uòi gậ
gũing-sộng.

26 Bĩ-là-dộ ciũ bōng-tiâu Bă-là-bă, nà bĩng lậ mà Iă-Sú,
gáu nã nêng dăing sí-cĩ-gã.

27 ¶ Cồng-dũ gậ bêng ỉ duối Iă-Sú nì ngả-mộng, hăng
tông iâng gậ bêng cù cì-dó ử-diũ Iă-Sú.

28 Tṛng-tiâu gù gâ í-ciông, nà duôi-ông gâ bấu iáu gù cệng-diũ.

29 Nà iũ chī gâ chấu bing dǎing mǎu duoi hā gù tē, nà c-ǎng mǔng-sǎng chǎ hā gù ciǎng-siũ; gũ hā gù mǐng-ching, iáu gù tiā, gō-uā, Iũ-tuōi neng gâ Uâng, chiǎng-úing!

30 Ciũ tũ-tō hā gù mǐng-gǎi-dī, nà gù siũ-dī gâ mǔng-sǎng mà gù gâ tē.

31 Nà gù lǒng mī-dī hí làu, ciũ tṛng tiâu ỹ duoi-ông gâ bấu, iáu gù cệng-diũ cù-cī gâ í-ciông, duoi gù kō dǎing sí-cī-gā.

32 ¶ Chũ sēng gâ sí-hē, pōng-diō cì-ciǎ Gũ-lī-nāi neng miǎng hǎng Sái-mǔng, ciũ gǎng gù cǎi kō guoi-diũ Iǎ-Sú gâ sí-cī-gā,

33 Dǎu cì-ciǎ sù-cài hǎng cǎ Gǔ-gǔ-tá, Gǔ-gǔ-tá gâ ĩ-sũ ciũ-sī Kú-lě gǔ gâ sù-cài,

34 Ciũ nà chũ lậ diâu kũ-dǎng-chǎu gâ cī nǎ Iǎ-Sú iè : Iǎ-Sú iǒng iǒng hā, ēng kǎing iè.

35 Nà gù dǎing sí-cī-gā làu, ciũ tiú-gé bǐng gù gâ í-ciông :

36 Hē-muè cō dǎu ỹ-dī, iǎng Iǎ-Sú.

37 Ỗ nà ciáu, chǎ hā gù tē ciông-bing, siǎ-diũ gǎu gù gâ dī, uā, IÔNG SĨ IỮ-TUỖI NENG GÂ UÂNG IẢ-SÚ.

38 Gũ iũ liǒng-ciǎ mà-giě-chā, iáu Iǎ-Sú cǎi dǎing dǎu sí-cī-gā, cì-ciǎ dǎu cộ-bing, cì-ciǎ dǎu iũ-bing.

39 Giǎng ỹ-dī guā gâ neng, lǐng-mā Iǎ-Sú, iáu tē, gō-uā,

40 Nì iǒng miè-tiâu dǎing, sǎng góng ỹ kuyé kǐ lậ gâ, giǎ-ging niǒng giũ cù-cī : nì lậ-sī Ciông-Dī gâ Gǐng, ciũ giǎng sí-cī-gā-dī à lậ.

41 Duoi cī-sí, nǎng-sự neng, iáu ching-bō iǎ sĩ iǒng-gǎ-sĩ siǎu gù,

42 Uā, Gù giũ biē-neng; dú mài giũ cù-cī. Gù sĩ ĩ-sǎ-liē neng gâ Uâng, giǎ-ging niǒng giǎng sí-cī-gā à lậ, uoi ciũ kǎing sēng gù.

43 Gù sī kâu Ciông-Dī gậ ; Ciông-Dī lậ ồ gù ciũ niông giũ gù : éng-ưê gù uā-guā, Uòi sī Ciông-Dī gậ Gựing.

44 Cãi dẫing sí-cī-gặ gậ mà-giê-chặ, iả sī iọng-gặ-sĩ mã gù.

45 ¶ Giảng dộng-dê gậ sí-hê dẫu bũing-dê-làu, mũng-sī-tī, tĩng dú ú-ợng-tiâu.

46 Bũing-dê-làu gậ sí-hê Iả-Sú duôi siáng hẵng, uā, Ì-lī, Ì-lī, lá-mả, sả-hả-gặ-duôi-nĩ ? ciũ-sī uā, Uòi gậ Ciông-Dī, uòi gậ Ciông-Dī, ưê-sũ-dĩ piễ-tiâu uòi ?

47 Bĩng-hẫing guê-diũ gậ nêng, tiẫng-nĩ-gĩng, ciũ uā, Gù sī hẵng Ì-lī-ngā.

48 Dĩ-bĩng iũ ciả nêng kựê-kựê bấu lậ, nà huối-ợng, cễng chũ, gải hã mộng-sáng-dĩ, dé nả gù iê.

49 Biê gậ nêng uā, Bễng-ciê gù ; chũ Ì-lī-ngā ợ lậ giũ gù mài.

50 Iả-Sú ỉ duôi siáng hẵng, ciũ dộng kī.

51 Sáng-bũ-lẻng-dẻng dẫing-dĩ gậ diông-mũng giảng ciông-bĩng dẫu à-bĩng liê cã liông gặ ; diá à dòng kĩ lậ ; ciộ-ngẫng bẫing liê-tiâu :

52 Dẻng iả liê-kựê ; dĩ-bĩng sĩ-tiâu làu gậ sễng hả-sảing, gù gậ sẻng-tĩ iũ cẻng cãi hũ-sảng kĩ lậ ;

53 Dẫu Iả-Sú hũ-sảng kĩ lậ làu, iọng sễng gậ hả-sảing giảng dẻng-dĩ chũ lậ, nì sễng gậ gẻng-sẻng chũ-hĩng nả cẻng cãi nẻng chũ.

54 Bả-cẻng iáu cãi-cãi iẫng Iả-Sú gậ bẻng, chũ-gĩng diá à dòng kĩ lậ, iáu ử duôi biê gậ dĩ, ciũ giảng dặ-hẫing, uā, Iọng dẻng-cẻng sĩ Ciông-Dĩ gậ Gựing.

55 Iũ cẻng cãi á-niông dẫu-dẫu-dĩ guê-diũ chũ : iọng á-niông-nẻng ciũ-sĩ giảng Gá-lī-lī gảing Iả-Sú lậ, tễ-hê gù gậ ;

56 Dĩ-bĩng iũ Muối-duôi-là gậ Mả-lī-ngā, Ngả-gợ iáu Iợ-sái gậ nải Mả-lī-ngā, gũ iũ Sái-bĩ-tuồi liông-ciả gựing gậ nải.

57 ¶ Iũ ciả cuối-cự miẫng hẵng Iợ-sả, sĩ Ngả-lī-mả-tuồi gậ nẻng, iả sĩ Iả-Sú gậ hả-sảing ;

58 Iọng nêng ơng-bíng-ciể kộ gĩng Bĩ-là-dộ giữ Iả-Sú gậ séng-chí. Bĩ-là-dộ ciũ gáu-dơ nêng nà séng-chí nã gù.

59 Iộ-sả nà Iả-Sú gậ séng-chí, dé kộ, nà lầi-lĩ gậ nộng iáu-gí bấu kĩ lậ,

60 Bōng hã cù-cĩ gậ séng dặng, iọng dặng sĩ chủ dầu ciộ-ngâng dĩ-bíng gậ; nà duôi ciộ chiá dầu dặng-mộng-chữ cậ-diũ, ciũ kộ-tiầu.

61 Iũ Muồi-duôi-là gậ Mã-lĩ-ngã, iáu ử ciả Mã-lĩ-ngã, cậi-cậi cồ dầu iọng dặng động-mộng.

62 ¶ Iọng cì góng sĩ ồ-dồ guã-cải gậ nì-ciể. Dĩ nĩ góng duôi cĩ-sí iáu Huả-lĩ-sồ nêng dú cù dầu Bĩ-là-dộ ử-dĩ,

63 Uã, Duôi-nêng, uôi-huồi-nêng gĩ-dặ ử ciả pĩng bả-siăng gậ nêng sáng dộ-dĩ gậ sĩ-hề uã-guã, Guã sáng góng uôi ộ hũ-sáng kĩ lậ.

64 Gũ-chũ chiăng nì pãi bếng nà gù gậ dặng iăng-diũ sáng góng, giáng gù gậ hã-sáng ơng-mãng lậ nà gù gậ séng-chí té kộ, ciũ iáu bả-siăng uã, Gù giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáng kĩ lậ: iọng-gả-sĩ ử hề-mựề pĩng bả-siăng gậ dĩ, piăng tê-chíng gậ gãng li-huồi.

65 Bĩ-là-dộ iáu gù uã, Nì cù-cĩ iũ bếng ộ iăng: cềng nì gậ li-liông iăng-dặ gềng-gềng-dĩ.

66 Ử duôi nêng ciũ kộ, nà dặng-mộng-chữ gậ ciộ cậ-dặ ì-lộ-lộ-dĩ ỉ nà hóng-piầu hóng-diũ, bếng iả dầu ử-dĩ iăng.

Dĩ 28 Cióng.

1 Ứng-sĩ-nì kãng guã, chỉ góng gậ tê cì góng, títng châng-châng-guáng gậ sĩ-hề, Muồi-duôi-là gậ Mã-lĩ-ngã iáu ử ciả Mã-lĩ-ngã lậ chủ dặng.

2 Sáng-bũ-lềng-dềng điá à cềng dòng kĩ lậ; Cũ sả-chữ gậ giăng títng-dĩ à lậ, giăng-cềng nà dặng-mộng-chữ gậ ciộ chiá-kựề, cồ hã ciông-bíng.

3 Gù gậ siông-mẫu sũ-siông iăng-dầu, í-ciông bả iáu sữề ỉ-búing :

4 Iăng-dặng gậ bếng giáng lạ gồ tiú, bing sũ-siông sítiâu gậ nêng ỉ-búng.

5 Cũ sạ-chũ gậ iáu ử á-niông-nêng uā, Ẽng niông giáng : uoi dạ-dí nì sī lâu dāing dāu síti-cĩ-gā gậ Iả-Sú.

6 Gù ẽng-nặng dāu iọng-dĩ : ciāu gù ching-mang uā-guā gậ dĩ, hũ-sáng kĩ lạ lâu. Nì lạ chũ bōng Cũ gậ sù-cài.

7 Kuē kồ, iáu gù gậ hã-sáng uā, Gù giáng sĩ-nêng dĩ-bing hũ-sáng kĩ lạ ; giā-ging dāu nì tê-ching kồ Gá-li-lĩ ; dāu ử-dĩ ợ gĩng-dạ gù diợ : uoi giā-ging iáu nì uā lâu.

8 Ử liông-ciả á-niông-nêng kuē-kuē-dĩ giáng dặng-dĩ kồ-tiâu, ỉ giáng, ỉ ceng kâu-uoì, bấu kồ bấu-seng nã Iả-Sú gậ hã-sáng dạ-dí.

9 Kồ bấu-seng gậ sĩ-hē, Iả-Sú dāu diợ-dĩ pōng-diợ gù, uā, Ngũing nì bẽng-úing. Ử á-niông-nêng giáng-ceng pāu-diũ Iả-Sú gậ káu, bāi gù.

10 Iả-Sú iáu gù uā, Ẽng niông giáng : kồ hǎng uoi gậ hiáng-dĩ kĩ-seng kồ Gá-li-lĩ, dāu ử-dĩ ợ gĩng-dạ uoi diợ.

11 ¶ Ử liông-ciả á-niông-nêng kồ gậ sĩ-hē, ử iăng-dặng gậ bếng iũ gĩ-ciả iả nì seng, nã kǎing chũ-gĩng gậ dĩ, dú gống nã duoi cĩ-sí tiang-nĩ.

12 Duoi cĩ-sí iáu ching-bō cù cì-dó, siông-liông lâu, ciũ nã ceng cǎi ngeng nã bếng,

13 Uā, Nì niông iọng-gặ-sĩ uā, Uoi-huoi-nêng mì-chĩ-diợ gậ sĩ-hē, gù gậ hã-sáng tê-mang lạ, nã gù gậ seng-chí té-kồ.

14 Iọng-dĩ lạ ợ dũing hã cōng-dũ neng-chũing-dĩ kồ, uoi ciũ ợ kũing gù, bấu nì mǎu dĩ.

15 Bếng nã ngeng dé kồ, í-diũ gáu-dō gù gậ dĩ kồ uā : gũ-chũ iọng dĩ dũing dāu Iũ-tuoi neng dĩ-bing, cì-dạ dāu giā-ging.

16 ¶ Sĩ-ỉ-ciả hã-sáng kồ Gá-li-lĩ, dāu Iả-Sú tê-ching gáu-dō gù kồ gậ súing ử-dĩ.

17 Chũ-gĩng Iả-Sú, ciũ bāi gù ; lạ-sĩ dĩ-bing gũ iũ ciả-bǎ neng ngĩ-seng.

18 Iả-Sú giảng-cēng iáu gù uā, Dấu títg ciong, dấu sī-gáing lōng-cōng gậ gũing-bāng dú gáu nă uoi làu.

19 Gũ-chũ nì niōng kộ háng tóng-títg-à gậ bả-siāng cã uoi gậ hã-sáing, tãi gù sí sãi-lĩ, hũ dấu Dá, Gũing, Sēng-Sēng gậ miāng à.

20 Uoi mẫu-lōng gáu-dō nì sũ-mũ dĩ, nì dú niōng háu gù í-diũ kộ cã: uoi iả nì-nì góng-góng iáu nì cãi cì-dó, cì-dạ dấu sī-gáing gậ sũē-muế.

Mǎ-KỖ HỮ-ÉNG.

Dĩ 1 Ciong.

1 Ciong-Dĩ gậ Gũing, Iả-Sú Gí-Dũ háu sēng-sĩ gậ kị-tê.

2 Sítg-dĩ I-sō-ngã sũ-dĩ gĩ-diũ uā, Giã-gítg uoi háng uoi sả-chũ gậ nēng dấu nì tē-ching, kụé nì gậ điọ ;

3 Dấu kōng-iả iũ nēng gậ siāng-éng háng kị lậ uā, Nì niōng kụé Cũ gậ điọ, chĩ-dạ gù gậ điọ ;

4 Ciāu-diũ iōng dĩ Iộ-hũing lậ, dấu kōng-iả tãi nēng sí sãi-lĩ, gōng gãi-ộ cệng-sing gậ sãi-lĩ, sī niōng cò ộ siā-tiāu.

5 Tóng Iũ-tuĩ dĩ-huóng, iáu Iả-lũ-sả-lăing sēng-dĩ gậ nēng dú chũ kộ Iộ-hũing ử-dĩ; nēng cù-cĩ gậ cò, dấu Iộ-dàng kái-dĩ siũ gù gậ sãi-lĩ.

6 Iộ-hũing cệng lộ-dộ mẫu gậ í-ciong, iáu-dĩ gãi-diũ puê-duoi, iẻ huảng-tōng iáu sítg-dĩ gậ póng-tōng.

7 Gù gọng-dàu, uā, Iũ cĩa nēng piāng uoi hē lậ, li-liōng gũ iāng-guā uoi, uoi gẻng-lẻng-diũ iáu gù tiả ải-duoi, iả sī ẻng dẻng-ẻng.

8 Uoi sī sả sũ iáu nì sí sãi-lĩ; gù ộ sả Sēng-Sēng iáu nì sí sãi-lĩ.

9 ¶ Ừ-cì-sĩ Iả-Sú giảng Gá-lĩ-lĩ gậ Nả-sả-lậ-dĩ lậ, dấu Iộ-dàng kái-dĩ siũ Iộ-hũing gậ sãi-lĩ.

10 Giảng sữ-dĩ ìong lậ gậ si-hē, Iả-Sú ciũ chũ-gĩng títg liề-kựé, Sēng-Sēng sũ-siōng bà-gỗ à lậ dẫu gụ tê-dĩ :

11 Giảng títg ciōng gũ iũ siáng-éng uā, Nì sī dēng dặ uoi chiộ gậ Gựing, cèng dēng uoi gậ ỉ.

12 Sēng-Sēng ciũ gáng Iả-Sú kộ kōng-iả-dĩ kộ.

13 Iả-Sú dẫu kōng-iả sī-sī góng nả Sả-dàng chỉ gụ ; gũ iũ iả-sũ iáu gụ cái cì-dó ; iũ Cũ sả-chũ gậ lậ hũ-sũ gụ.

14 ¶ Iộ-hũing sũ hã lâu-dĩ lậ, Iả-Sú ciũ lậ Gá-lí-lí, gọng Ciōng-Dĩ gộ gậ hấu sēng-sỉ,

15 Uā, Sỉ-hē dẫu lậ, Ciōng-Dĩ gậ gộ tẩu dẫu : nì niōng gải-ộ cọng-sing, sēng ử hấu gậ sēng-sỉ.

16 ¶ Iả-Sú dẫu Gá-lí-lí huối-bíng-dĩ giảng, chũ-gĩng Sái-mộng iáu gụ hiáng-dĩ Úing-dặ-liề dẫu huối-dĩ suối mòng : éng-ựē gụ sī nà-ngũ gậ nēng.

17 Iả-Sú iáu gụ uā, Nì lậ gáing uoi ; uoi ộ nả nì iũ năing-gē dặ-diộ nēng sũ-siōng nà-diũ ngũ ỉ-búing.

18 Ủ liōng nēng dặ-diũ ciũ diú-tiâu mòng, gáing Iả-Sú kộ.

19 Giảng ử sù-cài cuối ìong kộ mĩ-ciề, Iả-Sú ỉ chũ-gĩng Sái-bỉ-tuối gậ gựing Ngả-gỗ, iáu Ngả-gỗ gậ hiáng-dĩ lậ hũing, dẫu ựing-dĩ biộ mòng.

20 Iả-Sú ciũ hắng gụ lậ : gụ liōng nēng piề-tiâu gụ dá Sái-bỉ-tuối, bēng gụ iáu huả-gỉ cái dẫu ựing-dĩ, gáing Iả-Sú kộ.

21 ¶ Ciũ dú kộ Gá-bả-nōng ; Iả-Sú dẫu úing-sỉ-nì, nì lí-bãi-dộng hấu nēng.

22 Duối-gá-nēng siōng gụ hấu gậ dĩ cèng gĩ-guối : éng-ựē gụ hấu nēng sũ-siōng iũ gựing-bāng gậ nēng, mại iáu nāng-sự nēng ỉ-búing.

23 Dẫu lí-bãi-dộng iũ ciả nēng nả ciả-gự mĩ-diũ, hắng kĩ lậ, uā,

24 Nả-sả-lậ nēng Iả-Sú, uoi-huối-nēng iáu nì iũ sũ-mũ gúing-niả ? nì lậ miề-tiâu uoi, ēng sī ? uoi dặ-dĩ nì sī sũ nēng, nì sī Ciōng-Dĩ chéng-giể gậ Gựing.

25 Iă-Sú hăng-diū gù, uā, Mō cā siáng, giăng iọng ciă nêng séng-dī chũ lậ.

26 Ciă-gũ huōi ừ ciă nêng cì séng lậ gō tiú, duoi siáng hăng, ciū chũ lậ lộ.

27 Duoi-gá-nêng dú ngò-ngò-dī, nì mông gù, gù mông nì, uā, Iọng sī sū-mū gặ-sí gặ dī ? ờ-sī séng-sí gặ dầu-lĩ à ! gù iũ gũng-băng gáu-dō ciă-gũ, ciă-gũ iả tiăng-nī-gũ.

28 Dấu Gá-li-li mùng-sī-tī Iă-Sú cèng iông-miăng.

29 Chũ lí-bãi-dộng làu, Iă-Sú ciū iáu Ngặ-gặ Iộ-hũng côi kộ Sái-mộng Úng-dặ-liể gặ chiộ.

30 Sái-mộng gặ diông-mữ cộ-chiáu dấu-diū ; ciū iũ nêng iáu Iă-Sú uā :

31 Iă-Sú dī kộ káing-diū gù gặ siũ, pū gù kĩ lậ ; chiáu ciū tồ-tiâu, gù ciū tễ-hề duoi-gá-nêng.

32 ¶ Ōng-bíng-ciể mì-tê lộ súng gặ sī-hề, iũ nêng nà lống-cống iũ băng gặ, iáu nă gũ mì-diū gặ, dú iáu hă Iă-Sú-dī lậ.

33 Tóng sêng gặ nêng dú cộ hă mông-tê-dī.

34 Iă-Sú í hấu cèng côi gộ iông băng gặ nêng, í dãi-tiâu cèng côi gũ, mấu-dặ-nă iọng gũ uā dī, éng-ựê gũ dặ-dí Iă-Sú.

35 ¶ Dī nī góng tít gũ êng-năing guáng gặ sī-hề, Iă-Sú kĩ lậ chũ sêng kộ kông-iả gặ sù-cài, dấu ử-dĩ gĩ-dầu.

36 Sái-mộng iáu gông bọng gặ nêng kộ dãi Iă-Sú ;

37 Pông-diộ gù, ciū uā, Duoi-gá-nêng dộ-dī làu nì.

38 Iă-Sú uā, Nì iáu uoi côi kộ cộ-gũng gặ hióng-lĩ, uoi iả niông dấu ử-dĩ gộng-dầu ; éng-ựê uoi sī cì-gềng-gềng lậ cā iọng dī.

39 Ciū dấu Gá-li-li gộ sù-cài gặ lí-bãi-dộng gộng-dầu, dãi-tiâu gũ.

40 ¶ Iũ ciă băng-tuoi gặ nêng lậ giũ Iă-Sú, gũ-diū, uā, Nì lậ káing ciū iũ-năing-gề nà uoi lống lái-lĩ kĩ lậ.

41 Iă-Sú ciū cèng kộ-lĩng gù, súng siũ mộ gù, uā, Uoi káing, nì niông bĩng lái-lĩ kĩ lậ.

42 Uā lâu, gù séng-dī gậ tuồi dú hấu-tiâu, nêng ciũ lai-lĩ kĩ lậ.

43 Iả-Sú hăng gù kồ, cuôi-sáng gēng-gãi gù, uā,

44 Nì niông siâu-séng, ēng gợng nà iộng dĩ iáu nêng uā; niông kồ nả cī-sĩ chũ nì gậ séng-tỉ, éng-ưē nì giâng íng lai-lĩ lâu, ciũ niông hũing Mỗ-sái gáu-dỗ nêng hũing gậ mĩ-dĩ, cã bēng-gù nả duôi-gá-nêng chũ.

45 Ủ ciã nêng chũ kồ, cēng-cēng uā iộng cì-iông dĩ, iông dẫu mũng-sĩ tí. Gũ-chũ Iả-Sú cuôi mài mēng-dã-mēng nì séng, dú sĩ dẫu kōng-iả gậ sù-cài gựe-diũ: gữ sù-cài gậ nêng dú kồ gù ử-dĩ.

Dĩ 2 Cióng.

1 Guā gĩ góng Iả-Sú ỉ nì Gá-bả-nông, nêng tiāng-nĩ gīng gù dẫu chiồ-dĩ.

2 Iũ cèng cãi nêng cù cì-dó, lĩng mọng-tê gậ biāng dú cù-mũng-tiâu, Iả-Sú ciũ gợng-dầu nả duôi-gá-nêng tiāng-nĩ.

3 Iũ nêng iáu cì-ciã bāng-hóng gậ nêng lậ gīng Iả-Sú, sả siē nêng góng gù lậ.

4 Éng-ưē nêng cèng cãi, mài-dặ dẫu Iả-Sú mĩng-chĩng, ciũ nả chiồ uà-dǎng tiã-tiâu cì kòng-lòng; tiã tóng-tê lâu, nả bāng-hóng gậ nêng gìng pựē dú diâu à kồ.

5 Iả-Sú chũ-gīng gù-huôi-nêng sēng gù, ciũ iáu bāng-hóng gậ nêng uā, Gũing-ciẻ, nì gậ cò siã-tiâu lâu.

6 Iũ gĩ-ciã nāng-sứ nêng cō dẫu ử-dĩ, ngĩ-séng, bử-dĩ gợ-uā,

7 Iộng nêng cã-sũ-dĩ gợ-uā? gù lĩng-gũing cĩ chéng cĩ duôi: ēng-sĩ Cióng-Dĩ gũ sũ nêng ộ siã cò nĩ?

8 Iả-Sú séng-dĩ hiếu-dặ gù-huôi-nêng iộng-gặ-sĩ ngĩ-séng, ciũ uā, Nì cã-sũ-dĩ iộng-gặ-sĩ ngĩ-séng nĩ?

9 Iáu bāng-hóng gậ nêng uā, Nì gậ cò siã-tiâu; ậ-mậ iáu gù uā, Kĩ lậ, dé nì gậ pựē, giǎng kồ, iộng liòng-iông, nĩ cì-iông gǎing ỉ uā nĩ?

10 Giã-gíng ơ nì dặ-dí nêng gậ Gựing dẫu sī-gáing iủ siã cò gậ gựing-băng (Iả-Sú ciũ iáu băng-hóng gậ nêng uã),

11 Uoi hăng nì kỹ lậ, dé nì gậ pụê, giăng chiõ kộ.

12 Ủ ciã nêng kỹ lậ, dé-diũ pụê, đong duõi-gá-nêng mĩng chũ kộ; duõi-gá-nêng dú ngò-ngò-dĩ, gự ặng-iâu nả Ciong-Dĩ, gộ uã, Uoi-huõi-nêng cù-cặng dú ếng-năing gĩng-diõ ịong-gặ-sĩ gậ dĩ.

13 ¶ Iả-Sú í chũ sêng kộ huõi-bíng; iủ cèng cãi nêng hã gự-dĩ lậ, Iả-Sú ciũ hấu gự.

14 Iả-Sú giăng ử-dĩ kộ, chũ-gĩng Ngã-lậ-hĩ gậ gựing Lĩ-mĩ cò dẫu sụê-bống-dĩ, ciũ iáu gự uã, Nì lậ gáing uoi. Lĩ-mĩ ciũ kỹ lậ gáing gự kộ.

15 Hê-mụê Iả-Sú dẫu Lĩ-mĩ chiõ-dĩ cò-diũ iè, iủ cèng cãi siũ-sụê gậ nêng, cò-nêng, iáu Iả-Sú gìng Iả-Sú gậ hã-sáing cã cì-dộ cò: ếng-ụê siũ-sụê gậ nêng iáu cò-nêng cèng cãi gáing Iả-Sú.

16 Huã-lĩ-sõ nêng dĩ-bíng iủ gự-ciã nãng-sự nêng chũ-gĩng Iả-Sú iáu siũ-sụê gậ nêng gìng cò-nêng cãi-cãi iè, ciũ iáu Iả-Sú gậ hã-sáing uã, Gựi độ-dĩ iáu siũ-sụê gậ nêng gìng cò-nêng cãi-cãi iè.

17 Iả-Sú tiăng-nĩ-gĩng, ciũ iáu gự uã, Ngãing-cã gậ nêng ếng niõng í-sáing, iủ băng gậ nêng ciũ niõng í-sáing: uoi lậ, ếng sī hăng ngĩ-nêng, sī hăng cò-nêng.

18 ¶ Iộ-hũing gậ hã-sáing iáu Huã-lĩ-sõ nêng gậ hã-sáing kãing-kãing hợ-diõ ịong sī-hê gẽng-diũ ếng iè: iủ nêng lậ iáu Iả-Sú uã, Iộ-hũing gậ hã-sáing iáu Huã-lĩ-sõ nêng gậ hã-sáing gẽng-diũ ếng iè, nì gậ hã-sáing dẫu ếng gẽng-diũ, sī gõng-ciõng uã nĩ?

19 Iả-Sú iáu gự uã, Iáu sếng-lộng uã gặng-hĩ gậ nêng iủ sếng-lộng iáu gự cãi cì-dó, gự nĩ-dĩ ộ gẽng-diũ ếng iè? iủ sếng-lộng iáu gự cãi cì-dó, gự ciũ mài gẽng-diũ.

20 Dãing sếng-lộng giăng gự ử-dĩ nả nêng nà kộ gậ sī-hê, gự ciũ ộ gẽng-diũ ếng iè.

21 Mẩu nêng nà sếng biõ biõ giũ gậ í-ciõng: lậ-sĩ ịong-

gă-sĩ cā, ử nà lậ biệ gậ séng biệ dẫu ộ lōng huôi-tiâu
giũ gậ í-ciông, puôi-tiâu gấing duôi.

22 Iả mẫu nêng nà séng ciũ đợng hã giũ puê-dō-dĩ :
lậ-sĩ iợng-gă-sĩ cā, séng ciũ ộ gàu liề-tiâu puê-dō, ciũ lē
chữ lậ, gềng puê-dō dú huôi-tiâu : nêng dú sĩ nà séng
ciũ đợng hã séng puê-dō-dĩ.

23 ¶ Dẫu úing-sĩ-nì Iả-Sú giăng mà-ciề chằng-dĩ guã,
hã-sáing giăng-diệ gậ sĩ-hê, nũ mà-ciề lậ iề.

24 Huả-li-sō nêng iáu Iả-Sú uã, Nì hã-sáing cā úing-sĩ-
nì ềng gợng cā gậ dĩ, sĩ gōng-ciông-iợng nĩ ?

25 Iả-Sú ảing uã, Cợng-ching Duôi-pĩ iáu gáing gụ gậ
nêng mẫu-dặ iề, bử-guể gậ sĩ-hê gụ cā gậ dĩ, nì gũ ềng-
nảing năng-guã à ?

26 Dẫu Ngã-bĩ-ngã-tả cā đềng duôi cĩ-sĩ gậ sĩ-hê, Duôi-
pĩ nì Ciong-Dĩ gậ đảing, iề ử bải-diũ gậ biảing, gũ nã
gáing-diũ gụ gậ nêng iề, iợng biảing lậ-ềng-sĩ cĩ-sĩ, biề-
nêng dú ềng gợng iề.

27 Iả-Sú ỉ iáu gụ uã, Sĩ ềng-ựề nêng ciũ iũ úing-sĩ-nì,
ềng sĩ ềng-ựề úing-sĩ-nì ciũ iũ nêng :

28 Gũ-chũ nêng gậ Gựing iả sĩ úing-sĩ-nì gậ Cũ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Iả-Sú ỉ nì lĩ-bải-dợng ; dẫu ử-dĩ iũ ciả nêng cì gải-tĩ
siũ kú-tiâu.

2 Duôi-gá-nêng cằng-cằng-dĩ chũ Iả-Sú, úing-sĩ-nì í
gụ, ềng í gụ ; gụ gậ séng-ĩ sĩ ồ gẫu Iả-Sú.

3 Iả-Sú iáu ử ciả kú-tiâu cì gải-tĩ siũ gậ nêng uã, Nì
giăng-cềng lậ.

4 Iả-Sú mōng duôi-gá-nêng uã, Úing-sĩ-nì ảing-sing,
cā-ộ, giũ nêng gậ sảng-miảng, huôi-sĩ-tiâu nêng, nĩ cì-
iợng sĩ gợng cā gậ dĩ ? Duôi-gá-nêng dú ềng cā siảng.

5 Iả-Sú hỡ-lả gợng-lợng-kựing chũ duôi-gá-nêng, ềng-
ựề chũ gụ-huôi-nêng gậ séng iợng ngảing, ciũ cềng kĩ,

iáu ử ciã nêng uā, Nì gậ siũ súng chũ lậ. Ừ ciã nêng nà siũ súng chũ lậ, siũ ciũ hấu-tiâu.

6 Huả-li-sō nêng chũ kộ, ciũ iáu Hí-lữ cì bọng-tê gậ nêng cậ-cậ sióng-liông, niông gông-ciông-iông ộ miê-tiâu Iả-Sú.

7 ¶ Iả-Sú iáu hã-sáing pī-tiâu ử sù-cài kộ huõ-bíng-dī kộ : iũ cèng cậ nêng giǎng Gá-li-li-dī gáing gù kộ :

8 Gũ iũ giǎng Iũ-tuõi, Iả-lũ-sả-lǎing, Ì-tũ-mải, iáu Iộ-dàng ử-bíng kái, iả iũ Tó-lộ Sái-dộng, cèng cậ gậ nêng tiǎng-nĩ-gĩng Iả-Sú cậ gậ duõi dī, dú hã gù-dī lậ.

9 Iộng-cì-si nêng cậ dặ-hǎing, Iả-Sú ciũ gáu-dō hã-sáing sáing ồ-dồ ững-ciẻ dẫu ử-dī đǎing, giǎng-pā ử cèng cậ nêng ộ cậ-diũ gù :

10 Ếng-ựe Iả-Sú kǎing í hấu cèng cậ nêng ; gũ-chũ ử duõi iũ bǎng gậ nêng dú cậ dẫu gù sếng-bíng, ồ mộ gù.

11 Ciã-gũ cì gĩng-diộ Iả-Sú, ciũ pũ dẫu gù mĩng-chĩng, hǎng kị lậ uā, Nì sĩ Cìong-Dī gậ Gững.

12 Iả-Sú cuõi-sǎng gēng-gǎi gù ềng gộng iông gù gậ miǎng.

13 ¶ Iả-Sú ciũ iông súng, bẻng gù ồ hǎng sũ-mũ nêng lậ : ử duõi nêng dú hã gù-dī lậ.

14 Ciũ tĩ sí-niê nêng, niông gù-huõi-nêng iáu gù cậ cậ-dó, ỉ niông hǎng gù kộ gộng-dầu,

15 Gũ niông gù iũ dãi-tiâu gũ gậ gững-bǎng :

16 Sí-niê nêng iũ ciã Sái-mộng, Iả-Sú ỉ tãi gù chiũ ciã miǎng hǎng cậ Bĩ-dặ ;

17 Gũ iũ Sái-bĩ-tuõi gậ gững, Ngả-gỗ, iáu Ngả-gỗ gậ hiǎng-dī, Iộ-hũing ; Iả-Sú iả tãi iộng liông nêng chiũ ciã miǎng hǎng cậ Bũing-nĩ-kỉ, Bũing-nĩ-kỉ ỉ-sũ ciũ-sĩ, sô-góng gậ gững :

18 Gũ iũ Ừng-dặ-liẻ, Hỉ-lì, Bả-dộ-lộ-mải, Mả-tuõi, Dộ-mả, Ngả-lậ-hỉ gậ gững, Ngả-gỗ, Duõi-tuõi, iáu hǎng cậ chiẻ-sếng gậ Sái-mộng.

19 Gũ iũ Gá-liộ nêng Iũ-duõi, ciũ-sĩ mải Iả-Sú gậ.

20 ¶ Iả-Sú nì chiō-dī. Ủ cèng cǎi nêng ỷ cù giǎng-cēng, lōng Iả-Sú iáu hǎ-sáing iè dú mẩu kōng.

21 Iả-Sú gậ chéng-ciāng tiāng-nī-gīng iōng gậ dī ciũ chũ lậ ơ tuói-diũ Iả-Sú, uā, Gù sī hōng-díng-tiāu.

22 Iũ nāng-sú nêng giǎng Iả-lũ-sǎ-lǎing à lậ, uā, Gù sī nǎ Piế-sái-pủ mī-diũ ; ỷ uā, Gù sī kǎu-diũ gữ-uāng dāi-tiāu gữ.

23 Iả-Sú hǎng duoi-gá-nêng lậ, nà bĩ-piāng gậ dī iáu gù uā, Sǎ-dàng nī-dī ộ dāi-tiāu Sǎ-dàng nī ?

24 Ỉ uā, Bōng gờ lậ iáu bōng gờ sióng-cáing kǐ lậ, iōng gờ ciũ mài bấu-dặ-diũ.

25 Cī-chiō lậ iáu cī-chiō sióng-cáing kǐ lậ, iōng chiō cōng mài bấu-dặ-diũ.

26 Sǎ-dàng lậ mà cù-cī gậ nêng, iáu cù-cī gậ nêng sióng-cáing kǐ lậ, gù iả mài bấu-dặ-diũ, cōng ộ miề-tiāu.

27 Mẩu nêng ộ nì hấu-giỡ gậ nêng chiō-dī, chiōng gù gậ mī-dī ; cōng niōng sáing gǎi-diũ iōng hấu-giỡ gậ nêng ; cuōi-hē ciũ ộ chiōng gù chiō-dī gậ mī-dī.

28 Uoi ì-cài iáu nì uā, Sī-gáing nêng mẩu-lōng huāng sũ-mũ cò, mẩu-lōng uā sũ-mũ luing-mǎ nêng gậ dī, iōng cò dú ộ tǎi gù siǎ-tiāu :

29 Cōng-lậ luing-mǎ Sēng-Sēng gậ nêng, gù gậ cò dú mài siǎ-dặ-tiāu, iōng nêng sōng sī huāng ặng-ỷing gậ cò.

30 Iả-Sú uā iōng dī, éng-ựē nêng uā gù sī nǎ ciǎ-gữ mī-diũ.

31 ¶ Iōng-cì-sī Iả-Sú gậ nǎi, iáu gù hiáng-dī lậ, gụē dǎu nguē-bíng, sǎ nêng kộ, hǎng gù.

32 Iũ cèng cǎi nêng cō dǎu Iả-Sú gậ séng-bíng-dī ; iũ nêng iáu Iả-Sú uā, Nì nǎi iáu nì hiáng-dī dǎu nguē-bíng lǎu nì.

33 Iả-Sú āing uā, Sũ nêng sī uoi gậ nǎi, sũ nêng sī uoi gậ hiáng-dī ?

34 Ciũ gặng-lọng-kúing chũ cō-diũ gậ nêng, uā, Chũ uoi gậ nǎi, uoi gậ hiáng-dī !

35 Éng-ựē mẩu-lōng sũ-mũ uêng í-diũ Cōng-Dī gậ

séng-ī kō cā, iọng neng ciū-sī uoi gâ hiáng-dī, cī-muē,
iáu nãi lō.

Dī 4 Cióng.

1 Iă-Sú ỉ dāu huôi-bíng-dī háu neng. Iũ cèng cāi neng
cù dāu gù ỉ-dī, Iă-Sú ciū iọng ỷng cō-diū, iọng ỷng iũ
dāu huôi-dī ciōng-bíng; ỉ cèng cāi neng dú guè dāu
huôi-bíng ngāing ciōng-dī.

2 Iă-Sú nà bĩ-piāng háu gù cèng cāi gâ dī, háu gù gâ
sī-hē ciū iáu gù uā,

3 Nì tiāng-nī à : Iũ ciă suôi-cặng gâ neng chũ kō suôi
cặng :

4 Dō-dī suôi gâ sī-hē, iũ lō dāu diọ bíng-hāing gâ, ciă-
ciẻ ỷẻ lậ iẻ lậ-lĩ tiāu.

5 Iă iũ lō dāu ciọ-ngāng gâ diá-dī, ỉ-dī mẩu gĩ-duoi
nãi; éng-ỷẻ nãi cèng bọ, iọng cặng dāi-diū ciū buôi-ngā.

6 Mì-tê chũ lậ cì pũ; éng-ỷẻ mẩu gũing, ciū kú-tiāu.

7 Iă iũ lō dāu iũ chĩ gâ ià-ỷẻ-chấu dĩ-bíng; iọng chấu
sáng kĩ lậ nà ngā máng-láng-diū, ciū mài giẻ-cặ.

8 Iă iũ lō dāu ciáng nãi-dī gâ, ciū buôi-ngā chũ lậ, duoi
kĩ lậ, giẻ-cặ; iũ sáng-sī bọ gâ, iũ lự-sī bọ gâ, iũ cì-bả
bọ gâ.

9 Ỉ uā, Mẩu-lọng sū-mũ neng iũ neng-ciẻ ỷ tiāng-nī,
ciū niōng tiāng-nī.

10 ¶ Ỉ cèng cāi neng sũing-tiāu lậ, Iă-Sú séng-bíng
gâ neng iáu sī-nī-ciă hả-sáing, mōng gù iọng bĩ-piāng sī
gōng-ciōng uā.

11 Iă-Sú āing uā, Ciōng-Dī gỏ kọng-diū gâ dàu-lĩ nả nì
dặ-dĩ, lậ-sī nguē-dĩ gâ neng, mẩu-lọng sū-mũ dĩ, dú sī nả
bĩ-piāng háu gù.

12 Iọng-gặ-sĩ gù chũ, ỷ chũ-dặ-gĩng, ỉ ẻng hiếu-dặ;
tiāng-nī, ỷ tiāng-nī-gĩng, ỉ mài mẻng-bặ; sảng-dặ gù
gặ-bĩng, gù gâ cò ỷ siă-tiāu.

13 Ỉ uā, Iọng bĩ-piāng nì gũ ẻng hiếu-dặ? gōng-ciōng
ỷ hiếu-dặ biẻ gâ bĩ-piāng nī?

14 Suối-cặng nêng suối gậ, ciū-sī dầu-lĩ.

15 Suối dẫu diợ bính-hăing gậ; ciū-sī bĩ-piăng nêng tiăng-nĩ nêng gợng gậ dầu-lĩ: tiăng-nĩ-gĩng lâu, Să-dàng ciū lâ, nà suối dẫu gụ sêng-dĩ gậ dầu-lĩ chiông-kợ-tiâu.

16 Suối dẫu iủ ciợ-ngang gậ diá-dĩ gậ; ciū-sī bĩ-piăng nêng tiăng-nĩ-gĩng dầu-lĩ, cêng kâu-uoi, dai-diũ ciũ sêng-dă-guã.

17 Lậ-sī gụ sêng-dĩ mẩu gúing, bũ-guã sả-sĩ-ciê, cì dẫu éng-ưê iợng dầu-lĩ pông-diợ kũ-nũing, nă nêng bĩ-lậ, gụ ciũ uã sĩ huoi gụ iủ guã-ngai.

18 Suối dẫu iủ chĩ gậ ià-ưê-chầu dĩ-bính gậ; ciū-sī bĩ-piăng nêng tiăng-nĩ-gĩng dầu-lĩ,

19 Hê-muế iủ sĩ-gáing gậ guã-lũ, ngêng-cing pĩng nêng gậ dĩ, iáu gụ sêng-dĩ táng-dũ gậ biê dĩ, nì gụ sêng-dĩ, máng-láng-diũ iợng dầu-lĩ, ciũ mài giê-cặ.

20 Suối dẫu ciáng nãi-dĩ gậ; ciū-sī bĩ-piăng nêng tiăng-nĩ-gĩng dầu-lĩ, ciũ sêng-dă-guã, gũ ợ giê-cặ, iủ sáng-sĩ bò gậ, iủ lụ-sĩ bò gậ, iủ ci-bả bò gậ.

21 ¶ Iả-Sủ i uã, Nêng dé dáing lậ, êng sĩ gã dẫu mì-dế à, iả êng sĩ gã dẫu chộng à, dú sĩ gã dẫu dáing-dỏ ciông-bính-dĩ.

22 Êng-ưê kợng-diũ gậ dĩ, dú sĩ ơ gụ hĩng chũ lậ; siợ-dả mà-sả gậ dĩ, dú sĩ ơ gụ lữ chũ lậ.

23 Iủ nêng-ciê ợ tiăng-nĩ gậ, ciũ niông tiăng-nĩ.

24 I uã, Nì niông siầu-séng tiăng-nĩ sũ-mũ gặ-sĩ gậ dầu-lĩ: nì nà sũ-mũ gợng-dẻ liông nă nêng, nêng iả ợ nà sũ-mũ gợng-dẻ liông nă nì: gũ ợ gá nă nì.

25 Êng-ưê iủ gậ nêng, gũ ợ tít gụ: mẩu gậ nêng, ciũ-sĩ gụ iủ gậ, iả ợ chiông-kợ-tiâu.

26 ¶ I uã, Ciông-Dĩ gậ gở sũ-siông ciả nêng, nà cặng suối hã diá-dĩ.

27 Ợng-mang mì-chĩ, cẩu-tê kí lậ, ử cặng buoi-ngã, duoi kí lậ, iợng ciả nêng iả êng hiâu-dả gông-ciông ợ iợng-gặ-sĩ.

28 Êng-ưê dĩ-tũ bợng-lái ợ sáng ngu-gũ gậ; sáng buoi-ngã, hê chũ sả, cuoi-hê ciũ giê-cặ.

29 Dã gâ sî-hê, ciũ sắ cǎi-ciẻ kồ cǎi; ẻng-uẻ siú-sủ gâ sî-hê dǎu lỏ.

30 ¶ Ấ uā, Cỉong-Dĩ gâ gở sũ-sỉong sũ-mũ dĩ? niong nà sũ-mũ dĩ lậ bỉ-piăng nỉ?

31 Cỉong-Dĩ gâ gở sũ-sỉong cỉ-ciẻ guoỉ-chặ ẻng, ỉong ẻng cặ hā diá-dĩ gâ sî-hê, mỏng sỉ diá-dĩ dẻng siǎu gâ ẻng :

32 Cặ kồ lầu, ciũ sáng chử lậ, hê-mựẻ piăng gở ỉong gâ chặ gǎing duoỉ, ỉ sáng chử duoỉ kiá; bủing-títg gâ ciả-ciẻ ỉả ỏ bộ dǎu ử kiá-dĩ huẻ-liong.

33 ¶ Ỉả-Sủ ỉ nà cẻng cǎi ỉong-gặ-sỉ gâ bỉ-piăng ỉǎu duoỉ-gá-nẻng gỏng-dầu, dú sỉ ciǎu-diũ gủ-huoỉ-nẻng ỏ tiǎng-nỉ gâ.

34 Lậ-ẻng-sỉ bỉ-piăng, ciũ ẻng ỉǎu gủ uā : duoỉ-gá-nẻng kồ-tiǎu lầu gâ sî-hê, Ỉả-Sủ ciũ nà ỉong duoỉ bỉ-piăng gǎi-tỉả nǎ hǎ-sǎing tiǎng-nỉ.

35 Ủ cỉ-gỏng ỏng-bítg-ciẻ, Ỉả-Sủ ỉǎu hǎ-sǎing uā, Nỉ ỉǎu uoỉ cǎi dǎ kồ ử-bítg ngǎing.

36 Ỉả-Sủ gũ cồ dǎu ửing-dĩ, hǎ-sǎing piẻ-tiǎu ử cẻng cǎi nẻng, ciũ kựẻ ửing dǎ Ỉả-Sủ kồ, gũ ỉủ biẻ gâ ửing cǎi giǎng.

37 Sáng-bủ-lẻng-dẻng kỉ cẻng duoỉ gâ hỏng, lỏng gỏng-lỏng kỉ lậ, mà nỉ ửing-dĩ, cỉ ửing dú sỉ sủ.

38 Ỉả-Sủ dǎu ửing-mựẻ, dǎu hǎ cỉng-tẻ-dĩ mỉ-chỉ : hǎ-sǎing hǎng gủ chítg-chǎng, ỉǎu gủ uā, Sítg-Sǎing, uoỉ-huoỉ-nẻng tǎu ẻng-sỉ, nỉ gũ mǎu ỉǎu-gẻng?

39 Ỉả-Sủ kỉ lậ, hǎng-diũ hỏng, ỉ ỉǎu huoỉ uā, Huẻ-tiǎu, càng-càng-dĩ, ciũ mǎu hỏng tiǎu, sủ-bỉ-lỉ càng.

40 Ỉả-Sủ ỉǎu hǎ-sǎing uā, Nỉ cǎ-sũ-dĩ gỏ giǎng nỉ? nỉ gũ ẻng sẻng uoỉ?

41 Hǎ-sǎing cẻng giǎng, gủ ỉǎu nỉ, nỉ ỉǎu gủ uā, Gủ ỉ-cǎi sỉ sũ-mũ nẻng? hỏng ỉǎu huoỉ dú tiǎng-nỉ gủ.

Dĩ 5 Ciong.

1 Iă-Sú iáu hă-sáing guā huôi, dāu ử-bíng ngăing, Gá-duôi-là gậ dĩ-huống.

2 Iă-Sú cì à ững, ciū pōng-diộ cì-ciă nêng nă ciă-gự mi-diū, giăng dặng-dĩ chử lậ.

3 Iọng nêng dāu dặng-dĩ guê-diū : mẩu ciă nêng gải-dặ gự diū, ciū-sī nà sộ-liâu, iă liâu gự ếng diū.

4 Ếng-ựê nêng chũ-chũ nà káu-liâu, sộ-liâu, liâu-diū gự, sộ-liâu nă gự dĩ dō-dộng-tiâu, káu-liâu nă gự dẽ cìe-tiâu ; iă mẩu ciă nêng gậ kựê-lì ợ dĩ-dặ gự diū.

5 Măng-nì dú dāu súing-dĩ, dāu dặng-dĩ, hăng kị lậ, ỉ nà cịộ cù-cì mà sióng cù-cì.

6 Dàu-dàu-dĩ : chũ-gĩng Iă-Sú, ciū bấu giăng-cêng bāi gự ;

7 Duôi siáng hăng kị lậ uā, Dặng duôi Ciong-Dĩ gậ Gựing, Iă-Sú, uôi iáu nì sũ-mũ gúing-niă ? uôi kâu Ciong-Dĩ gậ miâng, giũ nì ếng niông huôi uôi siũ kũ.

8 Ếng-ựê Iă-Sú kăing iáu gự uā, Ciă-gự, nì niông giăng iọng ciă nêng sêng-dĩ chử lậ.

9 Iă-Sú mông gự uā, Nì hăng sũ-mũ miâng ? Gự ăing uā, Uôi miâng hăng Iăng-bọng ; ếng-ựê uôi cì-bọng gự cêng cāi.

10 Gự ciū cuôi-sáng giũ Iă-Sú ếng niông dāi gự chử iọng dĩ-huống.

11 Dāu ử súing-bíng-dĩ iũ cì duôi bọng gậ kự dộ-dĩ iè.

12 Ử cì-bọng gự giũ Iă-Sú uā, Cặng uôi nì ử cì-bọng kự-dĩ kộ, nă uôi mi-diū gự.

13 Iă-Sú ciū cặng gự. Ciă-gự ciū giăng ử ciă nêng sêng-dĩ chử lậ, nì ử kự gậ bọng : ử cì-bọng kự sáng-bũ-lặng-dặng biáu à súing-lặng, diâu hă huôi-dĩ ếng-sỉ-tiâu ; kự chá-bũ-dộ iũ liông-cháing-tê.

14 Sĩ kự gậ nêng dú cẽ kộ, nà iọng dĩ iáu sêng-dĩ, híong-à gậ nêng uā. Duôi-gá-nêng ciū chử lậ ờ chũ kăing cā gậ sĩ sũ-mũ dĩ.

15 Dấu Iả-Sú ử-dĩ, chū-gīng ử ciã tê-ching nã cì-bóng gữ mì-diũ gậ nêng cō-diũ, cệng-diũ í-ciông, séng-dĩ cệng-lẻng kị lậ ; duôi-gá-nêng ciũ cệng giáng.

16 Sáing dấu ử-dĩ chū-gīng Iả-Sú đai-tiâu gữ gậ nêng, ciũ nà ử ciã nã gữ mì-diũ gậ nêng, iáu ử cì-bóng kữ gậ dĩ, dú gọng nã duôi-gá-nêng tiăng-nĩ.

17 Duôi-gá-nêng ciũ giũ Iả-Sú kō, ềng niông hã iọng dĩ-huợng-dĩ gựè-diũ.

18 Iả-Sú iọng ửing gậ sī-hē, ử ciã tê-ching nã gữ mì-diũ gậ nêng giũ Iả-Sú cệng gự iáu Iả-Sú cại cì-dó.

19 Iả-Sú ềng cệng, iáu gự uā, Nì chiō kō gīng nì gậ chéng-ciăng, nã Cự tãi nì cã iọng duôi gậ dĩ, gừng kộ-ling nì gậ dĩ, dú iáu nì chéng-ciăng uā.

20 Iọng nêng ciũ kō, dấu Dĩ-gá-bộ-lĩ nã Iả-Sú iáu gự cã iọng duôi gậ dĩ iọng chũ kō ; duôi-gá-nêng siông iọng dĩ cệng gĩ-ĩ.

21 ¶ Iả-Sú iọng ửing ỉ guā huối dấu ử-bíng ngāing-dĩ kō, iũ cệng cại nêng cự dấu gự ử-dĩ, iọng-cì-sĩ Iả-Sú dấu huối-bíng-dĩ.

22 Iũ cì-ciã liâu-lĩ lĩ-bãi-dộng gậ nêng lậ, miăng hăng Âi-lũ ; chū-gīng Iả-Sú, ciũ pũ hã gự káu-bíng.

23 Cuôi-sáng giũ gự, uā, Uoi á-niông-gựing tẩu sĩ lộ : giũ nì kō nã siũ gã dấu gự séng-dĩ, nã gự ộ hầu-tiâu, ciũ ộ sáng.

24 Iả-Sú iáu gự cại kō ; iũ cệng cại nêng gáing-diũ Iả-Sú, cậ-dặ gềng-gềng-dĩ.

25 Iũ ciã á-niông-nêng, băng sí-nĩ nìng huối-lẻ gậ băng.

26 Dấu cệng cại í-sáing siũ-dĩ, cệng siũ kữ, gá-dộng dú sả lậ-lĩ, mẩu mĩ-mẫu-ciẽ gīng-hầu, băng dấu gáing đong kị lậ.

27 Iọng á-niông-nêng tiăng-nĩ-gīng Iả-Sú cã gậ dĩ, ciũ giăng bù-ciã hē cậ hã ử cệng cại nêng dĩ-bíng, mộ Iả-Sú gậ í-ciông.

28 Éng-ựè gự bử-dĩ gō-uā, Uoi lậ niông mộ gự gậ í-ciông, ciũ ộ hầu-tiâu.

29 Gù gậ huái-lē dai-diū ciū cỉ-diū, gả-gĩng dặ séng-dĩ gậ bãng dú hầu-tiâu.

30 Iả-Sú séng-dĩ hiâu-dặ iũ cở-nảing giảng cù-cỉ-dĩ chặ lậ, ciū dẫu ử cềng cẩ nềng dĩ-bíng chia-dựing-séng, uā, Kảing sī sũ nềng mớ uoi gậ í-ciông ?

31 Hả-sảing uā, Nì chũ iọng cẩ nềng cà-diū nì, gữ mông, Sũ nềng mớ uoi ?

32 Iả-Sú gộng-lộng-kúing chũ, ồ chũ cẩ iọng dĩ gậ á-niông-nềng.

33 Ừ cẩ á-niông-nềng giảng lậ gồ tiú, hiâu-dặ kảing dẫu gù séng-dĩ tẩ gù cẩ-chềng gậ dĩ, ciū pữ hả Iả-Sú mĩng-chiing, tề tề í-nĩ dú iáu gù uā.

34 Iả-Sú iáu gù uā, Á-niông-gựing nì gậ sềng-séng gù nì lầu, nì mớng bẻng-bẻng úing-úing-dĩ chiộ kộ, nì gậ bãng iả ợ đợng-gựing-tiâu.

35 ¶ Dợ-dĩ uā-dĩ gậ sỉ-hề, iũ nềng giảng liâu-lĩ lí-bẩi-dợng gậ nềng chiộ-dĩ lậ, uā, Nì gậ á-niông-gựing sỉ-tiâu : nì cẩ-sũ-dĩ gữ niông điáu-lự Sẻng-Sảing ?

36 Iả-Sú đợng gồ ềng-nảing tiảng-nĩ-gĩng iọng cẩ nềng uā gậ dĩ, iáu liâu-lĩ lí-bẩi-dợng gậ nềng uā, Nì ềng niông giảng, lậ niông sềng.

37 Ciū mẩu-dặ nả biề-nềng gảing-diū, lậ iáu-diū Bỉ-dặ, Ngả-gợ, iáu Ngả-gợ gậ hiảng-dĩ lợ-hủing cẩ kộ.

38 Dẫu liâu-lĩ lí-bẩi-dợng gậ nềng chiộ-dĩ ; chũ-gĩng duoi-gả-nềng lậ gồ huảng, tẩ-dặ cềng siông-séng.

39 Iả-Sú ciū iáu gù uā, Cẩ-sũ-dĩ gồ huảng, iọng-gả-sỉ tẩ ? iọng á-niông-gựing ềng sỉ sỉ-tiâu, sỉ mì-chỉ-diộ.

40 Duoi-gả-nềng dú siâu gù. Iả-Sú hảng gù dú chặ kộ, duoi-diū á-niông-gựing gậ dá-nẩi iáu gảing gù gậ nềng, dẫu á-niông-gựing dẫu-diū gậ sủ-cẩi.

41 Ciū kảing-diū á-niông-gựing gậ siũ, iáu gù uā, Duoi-lĩ-duoi Gử-mỉ ; ỉ-sũ ciū-sỉ uā, Á-niông-gựing, uoi hảng nì kỉ lậ.

42 Ừ á-niông-gựing dai-diū ciū kỉ lậ giảng ; ềng-ựề gù iũ sỉ-nĩ hựề. Duoi-gả-nềng ngộ-ngộ sềng-sềng-dĩ.

43 Iả-Sú cuôi-sáng gēng-gāi gù, iọng dĩ công ēng gống
nả neng dặ-dí; ciũ hăng gù nả mi-dĩ nả á-niông-gũing iè.

Dĩ 6 Cióng.

1 Iả-Sú chũ ử dĩ-huống, lậ cù-cĩ hióng-lĩ; hả-sáing
gáing-diũ gù.

2 Dấu úing-sĩ-nì, Iả-Sú hã li-bãi-dộng-dĩ háu neng,
cèng cãi neng tiăng-nĩ-gĩng, siông sĩ gĩ-guôi, gō-uã,
Iọng neng giăng nĩ-dĩ iũ iọng-gặ-sĩ gặ dĩ? Iọng nả gù
gặ chóng-měng sĩ sũ-mũ gặ-sĩ gặ? Gù siũ-dĩ cã chũ lậ
iọng duôi cồ-nảing gặ dĩ, sĩ gōng-ciông-uã nĩ?

3 Gù ciăng-sĩ cã cộ-tê, sĩ Mã-li-ngã gặ gũing! sĩ Ngã-
gỗ, Iợ-sái, Iũ-duôi, Sái-mộng gặ hiáng-dĩ! gù cĩ-mụệ iả
sĩ iáu uoi-huôi-neng gōng hióng-lĩ! Gù-huôi-neng ciũ
uã Iả-Sú sĩ huôi gù iũ guã-ngãi gặ dĩ.

4 Iả-Sú iáu gù uã, Síng-dí lậ-ēng-sĩ dấu bọng dĩ-huống,
chéng-ciăng, iáu cĩ-chiồ, dú ợ nả neng gēng-dōng.

5 Iả-Sú dấu ử-dĩ mài-dặ cã gĩ-duoi cồ-nảing gặ dĩ, bũ-
guã nả siũ gã dấu gĩ-ciã bãng-neng séng-dĩ, tãi gù í háu.

6 Ý éng-ựê gù-huôi-neng ēng sōng ciũ cèng gĩ-ĩ; hẽ-
mụệ kộ mủing-sĩ-tĩ gặ hióng-lĩ háu neng.

7 ¶ Iả-Sú hăng sĩ-nĩ-ciã hả-sáing lậ, sả gù liông-ciã,
liông-ciã-dĩ chũ kộ; nả gũing-bãng nả gù ợ dĩ-hũ ciã-gũ.

8 Gấu-dồ gù ēng niông duôi bũing-dĩng, lậ niông duôi
tiông-ciẽ; ēng niông duôi liông-chấu, ēng niông duôi iè-
sĩ-dồ, iáu-duôi-dĩ ēng niông gã cing;

9 Lậ niông cệng châu-giợ; iả ēng niông cệng liông séng
í-ciông.

10 Ý uã, Mẩu-lọng dấu sũ-mũ sù-cài nì neng gặ chiồ, ciũ
hã ử-dĩ gụê-diũ cì-dặ dấu kộ gặ sĩ-hẽ.

11 Mẩu-lọng sũ-mũ sù-cài gặ neng ēng ciẽ-duoi nì, ēng
tiăng-nĩ nì gặ dĩ, nì giăng ử-dĩ kĩ-séng gặ sĩ-hẽ, ciũ
niông pĩng-tiâu nì káu-dĩ gặ dềng-hó nả duoi-gá-neng cã
gúing-cēng.

12 Hả-sáing ciū chũ kṓ, dũing-dàu, kũing nêng êng-gái gãi-ḍ cêng-sing.

13 Ĩ dãi-tiâu cêng cãi gũ, nà iũ muõi cêng cãi bãng gậ nêng tãi gù í hấu.

14 ¶ Hí-lũ uâng tiãng-nĩ-gĩng iộng dĩ (éng-ụê Iả-Sú iộng-cì-sĩ cêng iông-miãng) gù ciũ uā, Sí sãi-lĩ gậ Iḍ-hũing giãng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáng kĩ lậ, gũ-chũ iũ iộng cớ-nắing gậ dĩ giãng gù séng-dĩ cã chũ lậ.

15 Biê-nêng uā, Sĩ ĩ-lĩ-ngã. Gũ iũ nêng uā, Sĩ síng-dĩ, sĩ iáu gũ-sĩ-hê gậ síng-dĩ ĩ-búing.

16 Hí-lũ tiãng-nĩ-gĩng, ciũ uā, Uõi suõi-tiâu gậ Iḍ-hũing giã-gíng hũ-sáng kĩ lậ.

17 Chĩng-mãng Hí-lũ hãng nêng kṓ nà-diũ Iḍ-hũing sũ hã lâu-dĩ, sĩ ụê Hí-lũ hiãng-dĩ Hĩ-lĩ gậ sê-mả Hí-lộ-dĩ gậ dĩ; éng-ụê Hí-lũ tấu iộng á-niông-nêng cã sê-mả.

18 Iḍ-hũing iáu Hí-lũ uā. Tấu nĩ hiãng-dĩ gậ sê-mả sĩ êng gḡng cã gậ dĩ.

19 Hí-lộ-dĩ ciũ cêng hãing Iḍ-hũing ơ huõi-sĩ gù; lậ-sĩ mẩu-nắing-gẽ;

20 Éng-ụê Hí-lũ dặ-dĩ Iḍ-hũing sĩ ngĩ-nêng, sĩ sêng gậ nêng, ciũ gêng gù, bấu-hũ gù. Hí-lũ tiãng-nĩ-gĩng Iḍ-hũing kũing gù gậ dĩ, séng-dĩ ciũ mẩu cữ ĩ-tiâu; ĩ cêng ơ tiãng-nĩ gù.

21 Kãing-kãing hợ-sĩ pông-diḍ cì góng Hí-lũ cã sáng-nĩ, bãng-ciũ chiãng cêng cãi ượng-gúing, ử-gúing iáu Gá-lĩ-lĩ iũ sĩ-tê gậ nêng.

22 Hí-lộ-dĩ gậ á-niông-gũing dĩ lậ chũing lậ chũing kṓ-dĩ ử; Hí-lũ iáu gōng ḍ gậ nêng dú kầu-uõi; uâng ciũ iáu á-niông-gũing uā, Bêng nĩ ơ sũ-mũ dĩ, iáu uõi tấu, uõi dú kãing nã nĩ.

23 ĩ iáu gù ciũ-chũ, uā, Nĩ mẩu-lộng tấu sũ-mũ dĩ, ciũ-sĩ uõi gở cì-bũing, uõi iả kãing nã nĩ.

24 Á-niông-gũing ciũ chũ-kṓ, iáu nãi uā, Uõi niông tấu sũ dĩ? Nãi ãing gù uā, Niông tấu sĩ sãi-lĩ Iḍ-hũing gậ tê.

25 Á-niông-gũing dãi-diũ ciũ dĩ kṓ gĩng uâng, giũ gù,

uā, Uoi ơ nì kuē-kuē-dī nà sí sǎi-lǐ lợ-hūing gậ tê gā hā būing-dī nă uoi.

26 Uâng kī dă-hăing ; lậ éng-ụē ciū-chū lậu, iả éng-ụē iủ gōng đợ gậ nêng dú dầu ử-dī, ciū ēng ơ cũ gụ.

27 Dăi-diū ciū gáu-dō cì-ciả mīng-chīng gậ bẻng kộ nà lợ-hūing gậ tê dé lậ : ử ciả bẻng ciū kộ lậu, suối-tiầu lợ-hūing.

28 Nà tê gā hā būing-dī, dé lậ nă á-niông-gựing, á-niông-gựing ciū gáu nă gụ năi.

29 lợ-hūing gậ hă-sáing tiāng-nī-gīng iọng dī, ciū lậ nà gụ gậ séng-chí dé kộ, cộng hā đặng-dī.

30 ¶ Sí-nī-ciả sắ-dủ dầu-tê lậ, hā Iả-Sú-dī cù cì-dó ; nà cù-ci cǎ gậ dī, háu gậ dī, tê-tê ỉ-nī dú iáu Iả-Sú uā.

31 Iả-Sú iáu gụ uā, Nì iáu uoi càng-càng-dī cǎi kộ kōng-iả-dī kộ, hựế cì-kặ-ciē. Éng-ụē cèng cǎi nêng lậ-lậ, kộ-kộ, ciū-sī iè dú mẩu góng.

32 Gụ-huôi-nêng ciū cō ửing kộ kōng-iả-dī kộ.

33 Duôi-gá-nêng chū-gīng gụ kộ, dĩ-bíng iủ cèng cǎi nêng-dặ Iả-Sú điợ : gụ huôi-nêng ciū giǎng gợ sêng-dī chự lậ, giǎng điợ cǎi-cǎi bấu kộ kōng-iả ử-dī, piāng Iả-Sú iáu hă-sáing gū sáing dầu.

34 ¶ Iả-Sú chự lậ chū-gīng cèng cǎi nêng ciū kộ-lǐng gụ, éng-ụē gụ sū-siông cì-bọng iông mẩu nêng iǎng ỉ-búing : ciū nà cèng cǎi dī háu gụ.

35 Tíng tầu ợng gậ sí-hē, hă-sáing lậ iáu Iả-Sú uā, lợng-dī sī kōng-iả gậ sù-cài, tíng iả tầu ợng.

36 Hǎng duôi-gá-nêng sūing-tiầu, nă gụ kộ mǔing-sī-tī gậ hióng-lǐ, mǎi mī-dī iè.

37 Iả-Sú ǎing gụ uā, Nì nà mī-dī nă gụ iè. Hă-sáing uā, Nì ơ uoi mǎi nī-sī liǒng ngệng gậ biǎng nă gụ iè, ềng sī ?

38 Iả-Sú uā, Nì iủ gí-tī biǎng ? kộ chū chū hā. Hă-sáing chū-gīng lậu, ciū uā, Iủ ngù-tī biǎng, liǒng-tê ngụ.

39 Iả-Sú gáu-dō hă-sáing hǎng duôi-gá-nêng cì-pǎi cì-pǎi cō hā chầu-dī.

40 Duôi-gá-nêng ciū cō-diū ; iủ cì-bǎ nêng cǎi cì-pǎi gậ, iủ ngù-sié nêng cǎi cì-pǎi gậ.

41 Iả-Sú dé-diū iòng ngu-ti biăng liòng-tê ngu, gồ kị lậ chũ títg, uā dō-ciā, ciū iễ-kỵé biăng ; dé nả hả-sáing, hăng gù bài hā duôi-gá-nêng mĩng-chĩng-dĩ ; liòng-tê ngu iả búing duôi-gá-nêng.

42 Duôi-gá-nêng dú iề bấu lâu.

43 Hả-sáing nà lảing-chỗ gậ biăng, diòng-diū gậ ngu, chéng kị lậ, đống-mũing sí-nĩ ciả sảng-ciể.

44 Iề biăng gậ nêng chá bử-dộ iủ ngu-cháing.

45 ¶ Iả-Sú ciū chớ hả-sáing iòng ững, sáing đã kộ ử-bíng ngảing Bả-sỗ-duôi-dĩ kộ, đảing gù cù-cĩ hăng duôi-gá-nêng sũing-tiâu.

46 Iả-Sú piể-tiâu duôi-gá-nêng lâu, ciū iòng sủing gĩ-dấu.

47 Ờng-bíng-ciể gậ sỉ-hề, ững dẫu huồi độn-ợng-séng, Iả-Sú cù-cĩ ciả nêng dẫu ngảing-dĩ.

48 Chũ-gĩng hả-sáing đã ững cềng kủ, éng-ựề ềng hờ hóng, ờng-mảng chá-bử-dộ sỉ gảng gậ sỉ-hề, Iả-Sú dẫu huồi-sử-mĩng ciòng-dĩ giảng kộ hả-sáing ử-dĩ, sũ-siòng ờ giảng gù ử-dĩ guả i-búing.

49 Hả-sáing chũ-gĩng Iả-Sú dẫu huồi-sử-mĩng ciòng-dĩ giảng, séng-dĩ siòng sỉ iáu-guồi, ciū hăng kị lậ :

50 Éng-ựề gù-huồi-nêng dú chũ-gĩng gù, ciū huáng kị lậ. Iả-Sú dãi-diū iáu gù uā dĩ, gồ-uā, Nỉ mớng kúing-séng ; sỉ uồi ; ềng niòng giáng.

51 Iả-Sú iòng ững iáu hả-sáing cã cì-dó ; ciū mảu hóng tiâu : duôi-gá-nêng séng-dĩ ngò-ngò-séng-séng-dĩ ;

52 Éng-ựề gù séng-dĩ cậ-cộng, ềng mềng-bạ búing biăng gậ dĩ.

53 Đã guả kộ lâu, dẫu Gả-nỉ-sả-lả gậ dĩ-huợng, ững ciū bở dẫu ngảing-bíng.

54 Cì à ững, duôi-gá-nêng ciū nềng-dặ-diộ sỉ Iả-Sú.

55 Dú bấu kộ mũing-sỉ-tỉ gậ sù-cài, tiảng-nỉ-gĩng Iả-Sú dẫu sũ-mũ sù-cài, ciū nả iủ bảng gậ nêng, sả pựề gống kộ gù ử-dĩ.

56 Iả-Sú dẫu gậ sù-cài, mảu-lợng sỉ hóng-lỉ, sỉ séng-dĩ,

sī hióng-à, nêng dú nà iũ bãng gậ nêng bõng hã gái-diợ-
dĩ, giũ Iả-Sú lậ niõng cặng gù mộ gù gậ í-ciõng táu ;
mộ-diợ gậ nêng ciũ dú hấu-tiâu.

Dĩ 7 Cióng.

1 Iũ Huả-li-sõ nêng iáu gĩ-ciã nãng-sứ nêng giảng Iả-
lũ-sả-lãng à lậ, cù dẫu Iả-Sú ử-dĩ.

2 Chũ-gĩng Iả-Sú gậ hã-sáing dĩ-bíng iũ nêng siũ sỡng
sī lờng í-nộ kộ iè, ciũ-sī ẽng-nảing sải siũ kộ iè.

3 Ếng-ựê Huả-li-sõ nêng iáu tóng Iũ-tuõĩ nêng dú í-
diũ gữ-sĩ-hê nêng dững à lậ gậ li-gủ : siũ lậ ẽng-nảing
sải-dặ lải-li-siõng, ciũ ẽng kảing iè.

4 Kộ gái-diợ chiợ lậ, lậ ẽng-nảing sải iả ẽng iè, gù gũ
kảing í cặng cãi biê gậ li-gủ, ciũ-sī é lộ, ửng lộ, đồng
gậ gá-sí dụ niõng sải.

5 Iọng duối Huả-li-sõ nêng iáu nãng-sứ nêng ciũ mõng
Iả-Sú, uã, Nì gậ hã-sáing cã-sũ-dĩ ẽng í gữ-sĩ-hê nêng
dững à lậ gậ li-gủ, siũ sỡng sī lờng í-nộ iè mĩ-dĩ.

6 Iả-Sú ảing uã, I-sõ-ngã sảing uã-guã nì iọng gả-hấu
nêng gậ dĩ, ì-cài mài chộ, Gù gĩ-diũ uã, Iọng bả-siãng
ẽng-ciã-chũ gẽng uoi, gù gậ sẻng dụ sī li uoi cặng dàu.

7 Gù nà nêng gấu-dõ gậ dĩ cặng gù gậ dàu-lĩ kộ háu
nêng : gũ-chũ gù bải uoi, iả sī mẩu-sả.

8 Ếng-ựê nì diũ-tiâu Cióng-Dĩ gấu-dõ gậ dĩ, dẫu í-diũ
nêng dững à lậ gậ li-gủ.

9 Í uã, Nì ì-cài ẽng dặ Cióng-Dĩ gấu-dõ gậ dĩ, õ í cù-cĩ
dững gậ li-gủ.

10 Ếng-ựê Mỗ-sái uã, Niõng gẽng dá-nải ; ỉ uã, Lũing-
mã dá-nải gậ nêng, cởng niõng gù sỉ.

11 Nì gũ gợ-uã, Nêng lậ iáu dá-nải uã, Uoi ẽng-gái gẽng
nì gậ mĩ-dĩ, dụ sī cã Gợ-ử-bảing, Gợ-ử-bảing I-sũ ciũ-
sĩ, Dé nả Cióng-Dĩ ;

12 Hê-mựê nì mẩu-dặ nả gù cuối li dá-nải gậ dĩ ;

13 Iọng sī nì ẽng-ựê cù-cĩ gấu-dõ nêng gậ li-gủ, ciũ nà

Ciông-Dī gậ dầu-lĩ đợng mầu iàu-gếng tiâu : nì gũ cã cèng cã iợng-gặ-sĩ gậ dī.

14 Iả-Sú ỉ hắng duôi-gá-nêng giăng-cêng lậ, iáu gự uā, Nì dú niông tiăng-nī uoi uā gậ dī, iả niông mêng-bạ :

15 Nguē-bíng gậ mī-dī, giăng nêng chũ-dī dī kộ, dú mầu cì-iông ợ huoi nêng í-nộ ; lậ iủ giăng nêng séng-dĩ chũ lậ, ciũ-sĩ iợng mī-dī huoi nêng í-nộ.

16 Iủ nêng-ciẻ ợ tiăng-nī gậ, ciũ niông tiăng-nī.

17 ¶ Iả-Sú piẻ-tiâu duôi-gá-nêng nì chiộ gậ sī-hê, hắ-sáing nà iợng bi-piăng lậ mông Iả-Sú.

18 Iả-Sú uā, Nì iả mài mêng-bạ ? Nì gũ êng hiầu-dặ nguē-bíng gậ mī-dī, giăng nêng chũ-dī dī kộ, dú mầu cì-iông ợ huoi nêng í-nộ ;

19 Éng-ựê êng sī nì gự séng-dĩ, sī nì gự bủ-dī, nười hã đợng-sú-dī kộ. Iả-Sú uā iợng dī, sī nà iẻ gậ mī-dī dú lợng lải-lĩ.

20 Ỉ uā, Giăng nêng séng-dĩ chũ lậ gậ mī-dī, iợng ciũ-sĩ ợ huoi nêng í-nộ.

21 Éng-ựê giăng dĩ-bíng, ciũ-sĩ giăng nêng séng-dĩ chũ lậ, iủ lảnh gậ séng-sũ, tóng-gáing, té nêng, huoi-sĩ nêng,

22 Biếu, têng nêng, táng-séng, lảnh-ợ, tở-pĩng, ừ-iủ lợng-dợng, dũ-séng, lủing-mā, giầu-ngầu, huang-lủ :

23 Iợng duoi lảnh dī, dú sī giăng nêng séng-dĩ chũ lậ ợ huoi nêng í-nộ.

24 ¶ Iả-Sú giăng-ủ-dī kị-séng kộ Tó-lộ Sái-dợng gặ-gặ gậ sủ-cài, nì nêng gậ chiộ, êng ồ nêng dạ-dĩ : lậ-sĩ mài dụ-dặ-diũ.

25 Éng-ựê iủ ciả á-niông-nêng, gự á-niông-gựing nắ gự mī-diũ, ching-mang tiăng-nī-gĩng Iả-Sú cã gậ dī, ciũ lậ pủ dẫu gự káu-bíng.

26 Giủ Iả-Sú tãi gự á-niông-gựing dai-tiâu gự. Iợng á-niông-nêng sī Hí-lĩ-nĩ nêng, gự cũ-cóng sī Sũ-lĩ-hĩ-nĩ-gí gớ gậ nêng.

27 Iả-Sú uā, Sáing nắ gựing-ciẻ iẻ bấu ; éng-ựê nà gựing-ciẻ gậ biăng diú nắ ẻ iẻ, sī sủ êng dạ gậ.

28 Á-niông-nêng āing uā, Cự à, ciāng-sī : lậ-sī gựing-ciề gậ biǎng-sỏ, đợ à gậ ề iả ợ iề.

29 Iả-Sứ iáu gự uā, Ềng-ựề nì ỉợng cì gự dī, gự giǎng nì á-niông-gựing sẻng-dī chự lậ lậu ; nì mớng chiợ kợ.

30 Á-niông-nêng ciủ chiợ kợ, chũ-gĩng á-niông-gựing dǎu hǎ chộng-dī, gự iả chự kợ-tiǎu lậu.

31 ¶ Iả-Sứ ỉ chự Tỏ-lộ gǎ-gǎi gậ sủ-cài, giǎng Sái-dợng iáu Dỉ-gá-bộ-lỉ gǎ-gǎi gậ sủ-cài-dī guā, dǎu Gá-lỉ-lỉ gậ huổi-bíng.

32 Iủ nêng iáu-diủ cì-ciǎ sỏng-nẻng, gẻ-ựề gậ nẻng hǎ Iả-Sứ-dī lậ, giủ Iả-Sứ nà siủ gǎ hǎ gự sẻng-dī.

33 Iả-Sứ piề-tiǎu duổi-gá-nẻng, duổi gự kợ pỉ-càng gậ sủ-cài, ciủ sǎ siủ-ỉ-ciề gǎ hǎ gự nẻng-chúing-dī, tũ-tỏ, muổi gự gậ ựề.

34 Gợ kỉ lậ chũ tǎng, tũing-kỉ, iáu gự uā, Ỉ-huǎ-duổi, Ỉ-huǎ-duổi ỉ-sủ ciủ-sỉ, Kựế kựế.

35 Ủ ciǎ nẻng gậ nẻng-ciề ciủ kựế kựế, ựề iả ợ đựing, uā dī iả chẻng-chự.

36 Iả-Sứ gẻng-gǎi gự-huổi-nẻng ềng niớng nà ỉợng dī iáu nẻng uā : lậ-sỉ Iả-Sứ ựề gáu-dỏ gự, gự ựề gǎing iáu nẻng uā.

37 Gự-huổi-nẻng siớng ỉợng dī lẻng-ngựề cẻng gỉ-guổi, uā, Gự cǎ gậ dī dú hǎu : gự nǎ sỏng-ciề iủ-bợng-sủ tiǎng-nỉ-gĩng, nǎ ǎ-ciề iủ-bợng-sủ uā dī.

Dĩ 8 Cióng.

1 Ủ-cì-sỉ ỉ iủ cẻng cǎi nẻng cǎi cì-dỏ, gỏng mǎu mỉ-dī iề, Iả-Sứ hǎng hǎ-sǎing lậ, iáu gự uā,

2 Uổi kợ-lỉng ỉợng cẻng cǎi nẻng, ẻng-ựề gự iáu uổi cǎi-cǎi dǎu ỉợng-dī iủ sǎng gỏng lậu, giǎ-gỉng mǎu mỉ-dī iề :

3 Uổi lậ hǎng gự ngỏ-bủ chiợ kợ, gự dǎu điợ-dī ciủ ợ mǎu-nǎu-uổi ; dỉ-bíng iả iủ dǎu gậ sủ-cài lậ gậ.

4 Hǎ-sǎing uā, Dǎu ỉợng kỏng-iả gậ sủ-cài giǎng nỉ-dī iủ biǎng nǎ ỉợng duổi nẻng iề bǎu nỉ ?

- 5 Iả-Sú mông hã-sáing uā, Nì iũ gĩ-tĩ biǎng? Hã-sáing ǎing uā, Iũ chí-tĩ.

6 Iả-Sú ciũ hǎng duoi-gá-nêng cō hã diá-dĩ: nà-diũ iọng chí-tĩ biǎng, uā dō-ciā, iě-kỵé, dé nǎ hã-sáing, hǎng gụ bǎi-kỵé lậ; hã-sáing ciũ bǎi hã duoi-gá-nêng mĩng-chĩng-dĩ.

7 Gũ iũ gĩ-tê ngũ-ciế: Iả-Sú ỉ uā dō-ciā, hǎng hã-sáing iả bǎi hã duoi-gá-nêng mĩng-chĩng-dĩ.

8 Duoi-gá-nêng dú iề bǎu lậu; lǎng-chō diông-diũ gậ, chéng kị lậ đống-mũing chí-ciả lể.

9 Iề gậ nêng chá-bũ-dộ iũ sĩ-cháing. Iả-Sú hǎng duoi-gá-nêng sũing-tiāu.

10 ¶ Ciũ iáu hã-sáing iọng ỹing, dǎu Duoi-mǎ-nà-duoi dĩ-huóng.

11 Huả-lĩ-sō nêng chũ lậ iáu Iả-Sú bũing-bộ, niông Iả-Sú giǎng tǐng ciông hĩng ciả sếng-tóng gậ dĩ chũ lậ, gụ gậ sếng-ĩ sĩ ồ chí Iả-Sú.

12 Iả-Sú sếng-dĩ tũing-kĩ, uā, Iọng cì-sĩ gậ nêng cǎ-sũ-dĩ ồ chũ sếng-tóng gậ dĩ; uoi ì-cài iáu nì uā, Cống mǎu sếng-tóng gậ dĩ hĩng nǎ iọng cì-sĩ gậ nêng chũ.

13 Iả-Sú ciũ piế-tiāu Huả-lĩ-sō nêng, ỉ iọng ỹing, guǎ huối dǎu ử-bĩng ngǎing-dĩ kộ.

14 Hã-sáing lǎu-bǎu-tiāu duoi biǎng; dǎu ỹing-dĩ cớng-lậ cì-tĩ biǎng, mǎu ciả biế gậ mĩ-dĩ iề.

15 Iả-Sú gēng-gǎi gụ, uā, Nì niông siǎu-sếng bọng-bĩ Huả-lĩ-sō nêng gậ mĩng-hó bự, iáu Hĩ-lũ gậ mĩng-hó bự.

16 Hã-sáing càng-càng-dĩ nì iáu gụ, gụ iáu nì uā, Sĩ uā uoi-huối-nêng mǎu biǎng.

17 Iả-Sú dặ-dĩ kị lậ, ciũ uā, Cǎ-sũ-dĩ éng-ụề mǎu biǎng nì iáu gụ, gụ iáu nì gộ-uā? nì gũ ēng hiǎu-dặ, gũ mại mềng-bặ? sếng-dĩ gũ sĩ cặ-cợng?

18 Nì iũ mì-ciú gũ mại chũ-dặ-gĩng? iũ nềng-ciế gũ mại tiǎng-nĩ dặ gĩng? sếng-dĩ iả mại gĩ-dặ-diũ?

19 Uoi chĩng-mǎng iě-kỵé ngũ-tĩ biǎng bũing nǎ ngũ-cháing nêng, lǎng-chō gậ, nì chéng kị lậ đống-mũing gĩ-duoi sǎng? Hã-sáing ǎing uā, Sĩ-nĩ sǎng.

20 Hē-muế chí-tī biăng búing nă sī-cháing nêng, lăing-chō gâ, nì chéng kǐ lậ đợng-mũing gĩ-duoi lờ? Hă sáing ăing uā, Chí lờ.

21 Iă-Sú ciū iáu gù uā, Nì gũ mài mêng-bà à?

22 ¶ Iă-Sú iáu hă-sáing dău Bă-sō-duoi. Iủ nêng iáu-diū cì-ciă hăi-ciề lậ, giủ Iă-Sú mớ gù.

23 Iă-Sú káing-diū hăi-ciề gâ siủ, duoi gù chũ hióng-lĩ nguē; tũ-tō hă gù mì-ciú-dĩ, ỉ nà siủ gă hă gù séng-dĩ, ciū mông gù uā, Nì iủ mí-dĩ chũ-gĩng mẩu?

24 Hăi-ciề gồ kǐ lậ chũ, uā, Uoi chũ-gĩng nêng, sũ-siông chũ-gĩng chiū giăng diợ ỉ-búing.

25 Iă-Sú ỉ nà siủ gă hă gù mì-ciú-dĩ; hăi-ciề géng-géng lủ-lủ-dĩ chũ, mì-ciú ciū hău chéng-chũ, bêng sũ-mũ dĩ dú chũ-dặ céng-ciợ.

26 Iă-Sú hăng gù chiợ kợ, uā, Ềng niông nì hióng-lĩ kợ.

27 ¶ Iă-Sú iáu hă-sáing kợ Gái-să-lĩ-ngă Hĩ-lĩ-bĩ gâ gồ hióng-lĩ-dĩ kợ; diợ-dĩ mông hă-sáing uā, Nêng uā uoi sī sũ nêng?

28 Hă-sáing ăing uā, Iủ nêng uā nì sī sí săi-lĩ gâ Iợ-hũing: ỉ iủ nêng uā, nì sī Ỉ-lĩ-ngă; gũ iủ nêng uā, nì sī sǐng-dĩ dĩ-bíng gâ cì-ciă.

29 Iă-Sú uā, Nì uā uoi sī sũ nêng? Bĩ-dặ uā, Nì sī Gí-Dũ.

30 Iă-Sú ciū gêng-găi hă-sáing ềng niông nà gù gâ dĩ iáu nêng uā.

31 ¶ Ciū háu gù, gồ-uā, Nêng gâ Gũing cớng niông siủ cềng căi gâ kũ, nă chĩng-bổ, duoi cĩ-sĩ iáu năng-sủ nêng diủ-tiău, gũ niông nă gù huoi-sĩ-tiău; dĩ sáing gớng gù ciū ợ hũ-sáing kǐ lậ.

32 Iă-Sú mêng-dă-mêng uā iợng dĩ, Bĩ-dặ ciū tuoi-diủ Iă-Sú, găing gù.

33 Iă-Sú chiă-dũing-séng chũ hă-sáing, uā Bĩ-dặ, uā, Să-dàng tồ hă uoi bù-ciă hê-dĩ kợ: ềng-ựề nì ềng chũ-dông Ciong-Dĩ gâ séng-ỉ, sī chũ-dông nêng gâ séng-ỉ.

34 ¶ Iă-Sú hăng duoi-gá-nêng iáu hă-sáing giăng-cềng

lậ, iáu gù uā, Iủ nêng ồ cā uòi gậ hã-sáing, ciũ niông diú-tiâu cù-cī gậ dī, guòì-diũ sí-cī-gā gáing uòi.

35 Éng-ye mẫu-lộng sũ-mũ nêng ồ bấu-diũ sáng-miăng, cồng ộ mẫu-tiâu sáng-miăng; mẫu-lộng sũ-mũ nêng éng-ye uòi iáu ử hấu gậ sêng-sĩ mẫu-tiâu sáng-miăng, cồng ộ bấu-diũ sáng-miăng.

36 Nêng lậ ộ têng tóng-tíng-à gậ ngệng-cìng, ỉ mẫu-tiâu sáng-miăng, iủ sũ-mũ sạ?

37 Nêng gũ ộ nà sũ-mũ dī dồ gù gậ sáng-miăng?

38 Mẫu-lộng sũ-mũ nêng dẫu ịong tóng-gáing cã-ộ gậ sī-gāi pā êng hấu ỉ-sũ nêng uòi iáu uòi gậ dầu-lỉ, nêng gậ Gựing iủ gù Dá gậ ệng-iâu, iáu-diũ gù sêng sạ-chũ gậ côi lậ gậ si-hê, iả ộ pā êng hấu ỉ-sũ nêng ịong nêng.

Dī 9 Cíong.

1 Iả-Sú ỉ iáu hã-sáing uā, Uòi ỉ-cài iáu nì uā, Gựè dẫu ịong-dī gậ nêng, iủ gỷ-ciả gũ êng-náing sĩ, sáing ộ chũ-gĩng Cìong-Dī gậ gờ iủ duoi gựing-băng lậ.

2 Guā-tiâu lụ góng, Iả-Sú iáu-diũ Bĩ-dặ, Ngả-gỗ, Iộ-hũing, càng-càng-dī ịong ầu súing-dī kồ, ciũ hã gù ming-chìng bộ-tiâu hêng-còng.

3 Gù gậ í-ciông kí guáng-iăng, sụề-bā, tóng sī-gáing piâu-biộ gậ nêng, mẫu cì-ciả ộ piâu-dặ ịong bā.

4 Iả iủ Mỗ-sái, Ỉ-lĩ-ngā chũ-hĩng iáu Iả-Sú uā dī.

5 Bĩ-dặ iáu Iả-Sú uā, Síng-Sáing, uòi-huôi-nêng dẫu ịong-dī dềng-hấu: nã uòi dả sáng-gáing chộng, cì-gáing nã nì, cì-gáing nã Mỗ-sái, cì-gáing nã Ỉ-lĩ-ngā.

6 Bĩ-dặ êng dặ-dí uā sũ-mũ dī gáing hấu, éng-ye gù săng nêng giáing dặ-hảing.

7 Ịong-cì-sĩ iủ ệng cãu-diũ hã-sáing, gũ iủ siáng-éng giăng ệng-dī chũ lậ, uā, Ịong sĩ uòi cềng dặ-chiộ gậ Gựing; nì niông tiăng-nĩ gù.

8 Hã-sáing sáng-bủ-lềng-dềng gộng-lộng-kúing chũ, cuôi êng-náing gĩng ciả nêng, lậ iủ Iả-Sú iáu gù cù-cī dẫu ử-dī.

9 ¶ À súng gậ sî-hê, Iă-Sú gēng-gāi hă-sáing ēng gởng nà kăing chũ-gīng gậ dĩ iáu nêng uā, niōng dăing nêng gậ Gữing giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáng kĩ lậ, ciũ gởng iáu nêng uā.

10 Hă-sáing nà iộng dĩ gī-diũ, càng-càng-dĩ nì mông gự, gự mông nì, giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáng kĩ lậ sĩ sũ-mũ i-sũ.

11 Ciũ mông Iă-Sú uā, Năng-sự nêng uā, Ì-lĩ-ngā cồng niōng sáing lậ.

12 Iă-Sú ăing uā, Ì-lĩ-ngā ì-cài ộ sáing lậ, nà lũng-cồng gậ dĩ cuōi lũng ciáng kĩ lậ : sēng-géng iă gī-diũ nêng gậ Gữing gậ dĩ, uā gự niōng siũ cềng cấi gậ kũ, nă nêng chũ-kiáng.

13 Uoi iáu nì uā, Ì-lĩ-ngā lậ lậ, ciău-diũ sēng-géng gī-diũ gự gậ dĩ, nêng dú sĩ bẻng cù-cĩ gậ sếng-ĩ cĩ-gữing duoi gự.

14 ¶ Gự-huōi-nêng dău biê gậ hă-sáing ỹ-dĩ, ciũ chũ-gīng iũ cềng cấi nêng ỹ-diũ gự, gũ iũ năng-sự nêng iáu gự búng-bộ.

15 Duoi-gá-nêng cì chũ-gīng Iă-Sú ciũ ngò-ngò-sếng-sếng-dĩ, bấu iòng kộ iáu gự chiăng-úing.

16 Iă-Sú mông gự uā, Nì iáu gự-huōi-nêng búng-bộ sũ-mũ dĩ ?

17 Duoi-gá-nêng dĩ-bíng iũ ciă nêng ăing uā, Síng-Sáing uoi kăing iáu-diũ uoi gậ gữing lậ gīng nì, gự sĩ nă bâng-ă gậ gự mĩ-diũ.

18 Gự mẩu-lộng iáu gự kộ nĩ-dĩ, dú nà gự dăing-dău, chũ-dĩ ciũ lậu bả-puê, ngả-chĩ gàu-diũ, nêng iă cềng só-tiâu ; uoi hăng-guā nì gậ hă-sáing dăi-tiâu iộng gự, gự dú mẩu-năing-gê.

19 Iă-Sú ăing uā, Nì iộng ēng sēng gậ sĩ-gāi, uoi iáu nì cấi cì-dó, gũ niōng gĩ-duoi sĩ nĩ ? uoi nêng nì, niōng dău sũ-mũ sî-hê nĩ ? kộ iáu nì gữing hă uoi iộng-dĩ lậ.

20 Ừ ciă nêng ciũ iáu gự gậ gữing lậ ; gự cì chũ-gīng

Iả-Sú, ciū huōi gù gǔng cì séng lậ gồ tiú, gù ciū dǔing hā diá-dĩ, bǎing lậ bǎing kồ, chậ-dĩ lâu bā-puē.

21 Iả-Sú mōng gù dá uā, Gù ỉong bāng iủ gĩ-duối sí ?
Đá ảing uā, Cù siǎu gậ sí-hē.

22 Gũ sǎ-sǎ nà gù dǎing hā hỏ-dĩ, dǎing hā sủ-dĩ, ỏ huōi-sỉ gù ; nì lậ iủ-nǎing-gē cǎ sū-mũ dĩ, ciū kộ-ling uoi, bọng-chǎing uoi.

23 Iả-Sú uā, Nì uā, Lậ iủ-nǎing gē à ! cǒng niōng nēng iủ sēng-séng, ciū mǎu-lọng sū-mũ dĩ dú ộ tǎi gù cǎ-chēng.

24 Gǔng-ciẻ gậ dá ciū hǎng kỉ lậ uā, Cũ à, uoi sēng ; lậ-sỉ uoi gậ sēng-séng gũ mǎu kǎu-lǎu, giủ nì bọng-chǎing uoi.

25 Iả-Sú chũ-gĩng cèng cǎi nēng bǎu giǎng-cēng, ciū hǎng-diũ ciǎ-gũ, uā, Sǒng-nēng, bāng-ǎ gậ gũ, uoi hǎng nì giǎng ỉong gǔng-ciẻ séng-dĩ chũ lậ, iả ēng gọng cuối dĩ kồ.

26 Ỉong gũ hǎng kỉ lậ, huōi gǔng-ciẻ cì séng cèng tiú cì-dēng, ciū chũ lậ ; hē-mũe gǔng-ciẻ sũ-siǒng gồ sĩ-tiǎu ỉ-búing ; iủ cì duối bũing gậ nēng uā, Gù sĩ sĩ-tiǎu.

27 Iả-Sú kǎng-diũ gǔng-ciẻ gậ siủ, pũ gù kỉ lậ, gǔng-ciẻ ciū gùe kỉ lậ.

28 Iả-Sú dǎu chiộ gậ sí-hē, hǎ-sǎing ciū càng-càng-dĩ iǎu gù uā, Uoi-huōi-nēng gōng-ciǒng-iǒng mài dǎi-tiǎu ỉong gũ.

29 Iả-Sú uā, Ỉong cì-cọng gậ gũ, nēng lậ ēng gĩ-dǎu, ciū mài dǎi-dặ-tiǎu.

30 ¶ Iả-Sú ciū iǎu hǎ-sǎing chũ ử dĩ-huọng, giǎng Gá-lĩ-lĩ-dĩ guā ; Iả-Sú ēng ỏ nēng dặ-dĩ.

31 Ếng-ựe Iả-Sú háu hǎ-sǎing, gồ-uā, Giǎ-gíng nēng gậ Gǔng gǎu hā nēng siủ-dĩ, ộ nǎ gù huōi-sỉ-tiǎu, huōi-sỉ-tiǎu lǎu, dĩ sǎng góng ciū ộ hủ-sǎng kỉ lậ.

32 Hǎ-sǎing ēng mēng-bặ ỉong dĩ, ỉ ēng gọng mōng Iả-Sú.

33 ¶ Gù-huōi-nēng cǎi dǎu Gá-bǎ-nǒng : Iả-Sú dǎu

chi-đĩ gậ sî-hê, ciũ mông hă-sáing uā, Nì-huôi-nêng dâu
đi-đĩ búng-bộ sũ-mũ đĩ?

34 Hă-sáing-êng cā siáng : éng-ưê dâu di-đĩ cái-cái
búng-bộ, gự-huôi-nêng đĩ-bíng, sũ nêng sî đêng duôi gậ.

35 Iă-Sú cō-diũ, hăng sí-nĩ-ciă hă-sáing giăng-cêng, iáu
gự uā, Mẩu-lộng sũ-mũ nêng ơ cā nêng tê-chíng gậ, ciũ
niông dâu duôi-gá-nêng bô-hê, gũ niông tê-hê duôi-gá-
nêng.

36 Ciũ káing-diũ cì-ciă gựing-ciê lậ, hăng gự gựê hă
hă-sáing đong-ong-sêng-đĩ : ỉ pâu-diũ gự, iáu hă-sáing uā,

37 Mẩu-lộng sũ-mũ nêng ưê uôi gậ miăng ciê-duôi cì-ciă
i-ong-gặ-sỉ gậ gựing-ciê, ciũ-sỉ ciê-duôi uôi, ciê-duôi uôi,
êng sỉ ciê-duôi uôi, sỉ ciê-duôi hăng uôi lậ gậ Dá.

38 I-ô-hũing iáu Iă-Sú uā, Síng-Sáing, uôi-huôi-nêng
chũ-gĩng cì-ciă nêng kâu nì gậ miăng dãi-tiâu gự ; uôi-
huôi-nêng ciũ mẩu-dặ nă gự cā, éng-ưê gự êng gáing
uôi.

39 Iă-Sú uā, Êng niông mẩu-dặ nă gự cā : éng-ưê mẩu
ciă nêng kâu uôi gậ miăng cā cồ-năing gậ đĩ, gũ ồ cĩ-
gũing lũng-uā uôi.

40 Êng-ưê nêng êng iáu uôi cā đō-tê, ciũ-sỉ bọng-chăing
uôi.

41 Mẩu-lộng sũ-mũ nêng nà cì é sủ nă nì iê, éng-ưê nì
sỉ Gí-Dũ miăng à gậ nêng, uôi ì-cài iáu nì uā, i-ong nêng
cống ồ đặ-di-đi sions gự gậ đĩ.

42 Iă mẩu-lộng sũ-mũ nêng nà cì-ciă sêng uôi gậ gựing-
ciê, huôi gự iũ guă-ngai gậ đĩ, gũ hâu nà mợ mĩng-hó gậ
mợ guă hă i-ong nêng đêng-đêng-đĩ, nă gự đêng hă
huôi-đĩ.

43 Lậ-sỉ nì cì-ciă siũ huôi nì iũ guă-ngai gậ đĩ, ciũ niông
đũ à lậ ; nì siũ ciă siũ nì ợng-ũing gậ sáng-miăng gũ iũ
ỉ nì, iăng-guă iũ lọng-ciă siũ lộ hă đĩ-ngự mài ú gậ hớ-
đĩ kồ.

44 Lậ-sỉ nì cì-ciă káu huôi nì iũ guă-ngai gậ đĩ, ciũ niông
đũ à lậ ; nì siũ ciă káu nì ợng-ũing gậ sáng-miăng gũ iũ

ĩ nì, iâng-guā iũ liòng-ciă káu diú hā dī-ngù mài ú gâ hō-dī kṛ.

45 Lậ-sī nì cì gāi-tī mị-ciú huōi nì iũ guā-ngāi gâ dī, ciū niōng lé chṛ lậ ; nì iũ cì-ciă mị-ciú nì Cìong-Dī gâ gṛ gū iũ ỉ nì, iâng-guā iũ liòng-ciă mị-ciú diú hā dī-ngù-dī.

46 Ừ sù-cài gâ tông mài sĩ, hō iả mài ú.

47 Éng-ṽē nêng dú niōng nă hō ling-guā, hṽing-cī gâ mī-dī dú niōng nà ing lậ ing.

48 Ing bọng-lái sĩ hấu gâ : ing lậ mấu mī-dầu tiâu, niōng nà sū dī lōng iṽng ing ỉ ḡ gṽng nī ? Nì-huōi-nêng séng-dĩ niōng iũ ing, iả niōng cāi-cāi uả-mũ.

Dī 10 Cìong.

1 Iả-Sú giăng ử-dī kị-séng, dāu Iũ-tuōi gả-gāi gâ sù-cài, ciū-sī Iḡ-dàng ử-bíng kái ; cèng cāi nêng ỉ cù hā gṽ ử-dī ; Iả-Sú cāu ảing-sī gâ gả-sĩ, hấu gṽ.

2 Huả-lī-sō nêng lậ mōng Iả-Sú uā, Nêng chṛ-tiâu sē-mả sĩ gṽng ēng gṽng ? gṽ gâ séng-ỉ sĩ ồ chī Iả-Sú.

3 Iả-Sú ảing uā, Mḡ-sái gōng-ciōng gấu-dō nì nī ?

4 Huả-lī-sō nêng uā, Mḡ-sái cṽng uoi siả chṛ-tiâu sē-mả gâ cī, chṛ-tiâu sē-mả.

5 Iả-Sú uā, Éng-ṽē nì gâ séng cèng ngāing, Mḡ-sái ciū iṽng-gả-sĩ gấu-dō nì.

6 Lậ buōi-chṛ kṽé-tíng bī-dī gâ sĩ-hē, Cìong-Dī cā ciả nâng ciả nṽ.

7 Éng-ṽē iṽng dī nêng niōng piē-tiâu dá-năi, iáu sē-mả níng-níng-diũ ; liōng nêng ciū hḡ cā ỉ tĩ gâ :

8 Iṽng-gả-sĩ séng-ḡng, sē-mả, cuōi mài sṽng-dḡ liōng nêng, sĩ hḡ cā ỉ tĩ gâ.

9 Gū-chū Cìong-Dī pō diăng-gṽ gâ, nêng dú ēng gṽng bṽng-kṽé.

10 Iả-Sú nì chiḡ-dī lậ, hả-sáing ỉ nà iṽng dī mōng gṽ.

11 Iả-Sú ảing uā, Mấu-lṽng sū-mũ nêng chṛ-tiâu sē-mả, ỉ tấu-guā, ciū-sī tóng-gáing, ỉing-uảng tê-ching gâ sē-mả :

12 Sê-mă lậ êng dặ sếng-ếng, ỉ hã biê nêng, ỉả sī tóng-gáing.

13 ¶ Ỉủ nêng ỉáu-diũ gỷ-ciả gỷing-ciẻ hã ỉả-Sứ-dĩ lậ, ồ ỉả-Sứ nà siũ gĩa hã gủ tê-dĩ : hã-sáing ciũ uả ử ỉáu gỷing-ciẻ lậ gậ nêng.

14 Ỉả-Sứ chũ-gĩng, sếng-dĩ ciũ nẫu-nũ kĩ lậ, ỉáu hã-sáing uả, Bểng-ciẻ siẫu gỷing-ciẻ hã uoi ỉộng-dĩ lậ ; êng niông lủing-củ gủ : êng-ựê Cìong-Dĩ gở gậ nêng, dú sũ-siông ỉộng-gả-sỉ gậ gỷing-ciẻ.

15 Uoi ì-cài ỉáu nì uả, Mẩu-lộng sũ-mũ nêng ciẻ Cìong-Dĩ gậ gở, lậ mài sũ-siông siẫu gỷing-ciẻ gậ gả-sỉ, ỉộng nêng cồng mài-dặ dĩ kộ.

16 Ỉả-Sứ ciũ pẫu-diũ siẫu gỷing-ciẻ, nà siũ gĩa hã gủ tê-dĩ, tãi gủ giũ hũ-kĩ.

17 ¶ Ỉả-Sứ chũ kộ giảng điộ gậ sỉ-hê, ỉủ ciả nêng bẫu lậ gũ hã gủ mĩng-chỉng, mông gủ uả, Nì ỉộng dểng hẫu gậ Sỉng-Sáing, uoi niông gông-ciông cã, ciũ ở dặ-diộ ỉộng-ỷing gậ sáing-miảng ?

18 Ỉả-Sứ uả, Nì ựê-sũ-dĩ hảng uoi cã hẫu gậ ? êng-sỉ Cìong-Dĩ, mẫu cì-ciả sỉ hẫu gậ.

19 Gấu-dỏ nêng gậ dĩ, nì dú dặ-dĩ, ciũ-sỉ, Êng gộng huoi-sỉ nêng, Êng gộng tóng-gáing, Êng gộng cã chã, Êng gộng cã gả giúng-cểng, Êng gộng pỉng nêng, Niông gểng dá-nải.

20 Ử ciả nêng ảing uả, Sỉng-Sáing, ỉộng duoi dĩ uoi cã gỷing-ciẻ kĩ dụ í lậ.

21 Ỉả-Sứ chũ gủ ciũ ồ gủ, ỉáu gủ uả, Nì gũ chá cì-iông dĩ : nì mẫu-lộng ỉủ sũ-mũ dĩ dụ niông kộ mải-tiẫu, nà lậ kãng-nỉng gặng-mẫu nêng, ciũ ỉủ ngặng-cỉng dẫu tỉng cìong : gũ niông lậ gáing uoi.

22 Ử ciả nêng tiảng-nỉ-gỉng ỉộng dĩ, mĩng-sả ciũ bỉng-tiẫu, kĩ dặ-hảing kộ-tiẫu : êng-ựê gủ gậ gả-dộng cềng cãi.

23 Ỉả-Sứ gộng-lộng-kủing chũ, ciũ ỉáu hã-sáing uả, Cã cuoi-củ gậ nêng nì Cìong-Dĩ gậ gở ì-cài cềng nủing !

24 Hã-sáing tiảng-nỉ gủ uả ỉộng dĩ ciũ ngò-ngò-dĩ. Ỉả-

Sú ỉ iáu hã-sáing uā, Gũing-ciề à, kầu-diũ ngeng-cung gậ
neng nì Cìong-Dĩ gậ gồ, ì-cài cèng nùing !

25 Lỗ-dỗ chũng-guā céng-pĩ, piāng cuoi-cũ nì Cìong-Dĩ
gậ gồ gāing kũē-chũē.

26 Hã-sáing siông iọng dĩ cèng gĩ-guōi, iáu Iả-Sú uā,
Iọng-gặ-sĩ gũ sũ neng ợ dặ-giũ nĩ ?

27 Iả-Sú chũ gụ, ciũ uā, Lậ-sĩ cài neng ciũ mẩu-nảing-
gē, lậ-sĩ cài Cìong-Dĩ ciũ ēng sĩ iọng-gặ-sĩ : éng-ũē Cìong-
Dĩ mẩu-lọng sũ-mũ dĩ dú iũ-nảing-gē.

28 ¶ Bĩ-dặ ciũ iáu Iả-Sú uā, Uoi-huōi-neng lọng-cổng
gậ mì-dĩ, chĩng-māng dú diũ-tiāu làu, lậ gáing nì.

29 Iả-Sú uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Mẩu-lọng sũ-mũ neng
éng-ũē uoi, iáu ử hẩu gậ sēng-sĩ, diũ-tiāu chiộ, hiáng-dĩ,
cĩ-mũē, dá-nải, sē-mả, gũing, chāing-dĩ,

30 Giã-gíng iọng cì-sĩ cổng ợ dặ-diộ cì-bả bô, ciũ-sĩ chiộ,
hiáng-dĩ, cĩ-mũē, nải, gũing, chāing-dĩ, gũ ợ nả neng bĩ-
lạ; dẫu hē-lải ử cì-sĩ, iả ợ dặ-diộ ặng-ỷing gậ sáng-
miāng.

31 Lậ-sĩ iũ cèng cāi neng giã-gíng dẫu tê-chĩng, hē-lải
ợ dẫu bô-hē; dẫu bô-hē gậ, hē-lải ợ dẫu tê-chĩng.

32 ¶ Duoi-gá-neng giǎng diộ iọng Iả-lũ-sả-lǎing; Iả-
Sú sáng giǎng : hã-sáing ciũ ngộ-ngộ-dĩ; gáing-diũ
Iả-Sú gậ neng iả giǎng kĩ lậ. Iả-Sú duoi-diũ sí-nĩ-ciả
hã-sáing iáu cù-cĩ sáng giǎng, nà cù-cĩ hē-lải ợ pông-diộ
gậ dĩ, dú iáu gụ uā,

33 Gồ-uā, Uoi-huōi-neng giã-gíng iọng Iả-lũ-sả-lǎing;
neng gậ Gũing ợ nả neng gấu nả duoi cĩ-sĩ, iáu nāng-sự
neng; iọng duoi neng ciũ ợ diāng gụ sĩ-cò, nà gụ gấu
nả biề-gồ-neng :

34 Biề-gồ-neng ợ diề gụ, nà bĩng mà gụ, tũ-tồ hã gụ
seng-dĩ, huoi-sĩ gụ; dĩ sáng góng gụ ợ hũ-sáng kĩ lậ.

35 ¶ Sái-bĩ-tuoi gậ gũing Ngả-gồ, Iộ-hũing, lậ gĩng
Iả-Sú uā, Súng-Sáing, uoi mẩu-lọng giũ nì sũ-mũ dĩ, ồ nì
tāi uoi cā-cheng.

36 Iả-Sú uā, Nì ồ uoi tāi nì cā sũ-mũ dĩ ?

37 Gù āing uā, Nì dặ-diợ ợng-iāu gặ sī-hē, cợng uoi cì-ciả cồ dầu nì iū-bíng, cì-ciả cồ dầu nì cợ-bíng.

38 Iả-Sú uā, Nì giủ gặ, cù-cī dú ợng dặ-dí sī sū-mū dī. Uoi iề gặ ử cì é, nì iủ-bợng-sū iề mẩu? uoi siủ gặ sải-lĩ, nì iủ-bợng-sū siủ mẩu?

39 Gù āing uā, Iủ-bợng-sū. Iả-Sú uā, Uoi iề gặ ử cì é, nì cợng ợ iề; uoi siủ gặ sải-lĩ, nì cợng ợ siủ:

40 Lậ-sī cồ dầu uoi iū-bíng, cợ-bíng, ợng sī uoi ợ nả nêng gặ: ịợng dī tãi sū nêng ồ-dỡ gặ, ciủ nả sū nêng.

41 Sỉ-ciả hả-sáing tiāng-nī-gīng ịợng dī, séng-dĩ ciủ nẫu-nū Ngặ-gợ, Iợ-hũing.

42 Iả-Sú hǎng hả-sáing giǎng-cēng, iáu gù uā, Biề-gồ-nêng gặ uǎng-dī gũing-dặ bả-siǎng ngīng; gù gặ duoi gúing iủ gũing-bǎng dī-hũ gù; ịợng sī nì dặ-dí gặ.

43 Lậ-sī nì dĩ-bíng ợng sī ịợng-gặ-sỉ: nì dĩ-bíng sū nêng ồ cǎ duoi, ciủ niớng tề-hề nì-huoi-nêng:

44 Sū nêng ồ cǎ tề-ciể, ciủ niớng cǎ duoi-gá-nêng gặ nũ-gế.

45 Ớng-ựề nêng gặ Gũing lậ, ì-cài ợng sī nả nêng tề-hề, sī tề-hề biề-nêng, gũ niớng nà cù-cī gặ sáng-miǎng cợng gǎ-cīng chiủ cợng cǎi nêng dầu-tề.

46 ¶ Duoi-gá-nêng ciủ dầu Iả-lĩ-gợ sêng-dĩ; Iả-Sú iáu hả-sáing gịng cợng cǎi nêng chủ sêng gặ sī-hề, iủ cì-ciả hải mì-ciủ gặ huoi-iề, Dĩ-mải gặ gũing, miǎng hǎng Bả-dĩ-mải, cồ hǎ diợ-bíng-dĩ.

47 Tiāng-nī-gīng sī Nả-sǎ-lậ nêng Iả-Sú, ciủ hǎng kĩ lậ, uā, Duoi-pỉ gặ gũing-sợng, Iả-Sú, kợ-lĩng uoi.

48 Iủ cợng cǎi nêng uā gù, hǎng gù mớ gồ ể. Hải-ciể gǎing duoi siǎng hǎng kĩ lậ uā, Duoi-pỉ gặ gũing-sợng, kợ-lĩng uoi.

49 Iả-Sú dợng-káu, uā, Hǎng gù lậ. Nêng ciủ hǎng ử hải-ciể, iáu gù uā, Nì mớng kúing-sợng: kĩ lậ, Cự hǎng nì.

50 Hải-ciể nả séng-ngựề gặ í-ciông tợng lậ, diủ-tiǎu, kụề-kụề kĩ lậ, kợ Iả-Sú ử-dĩ.

51 Iă-Sú āing gù uā, Nì 0 uòi tāi nì cā sū dī? Hăi-ciē āing uā, Síng-Sáing, uòi cèng 0 chū-dặ-gīng.

52 Iă-Sú uā, Nì mǒng kṛ; nì gậ sēng-séng í hẩu nì lau. Hăi-ciē dai-diū ciū chū-dặ-gīng, dẫu điḍ-dī gáing Iă-Sú.

Dī 11 Cióng.

1 Duoi-gá-nēng chá-bủ-dộ dẫu Iă-lũ-sả-lăing, sáing dẫu gūing Gāng-lǎng súing gậ Bả-huả-gỉ, Bả-duoi-nỉ, liòng-ciả hióng-lỉ, Iă-Sú hǎng liòng-ciả hả-sáing, iáu gù uā,

2 Nì kṛ dṛng-mṛng hióng-lỉ: cì dī kṛ gậ sī-hē ciū ặ chū-gīng cì-tê lự-ciế gǎi dẫu ử-dī, cù-cḗng mǎu nēng gỷ-guā; nì tiả-kuyé, káing lậ.

3 Lậ iủ nēng mǒng nì uā, Cā-sū-dī ỉng-gặ-sỉ cā? nì ciū uā, Cự niōng-sả; ử ciả nēng ciū ặ nả nì káing lậ.

4 Hả-sáing ciū kṛ, chū-gīng lự-ciế gǎi dẫu mṛng-tê gái-diḍ-dī; ciū nà gù tiả-kuyé.

5 Dẫu ử-dī gụè diū gậ nēng iủ gỷ-ciả mǒng gù uā, Nì tiả-kuyé lự-ciế, cā sū dī?

6 Hả-sáing í-diū Iă-Sú gáu-dḍ gù gậ dī, āing gù. Ừ duoi nēng ciū nả gù kṛ.

7 Hả-sáing ciū nà lự-ciế káing dẫu Iă-Sú ử-dī, nà cù-cī gậ í-ciōng tḍ hā ciōng-bíng; Iă-Sú ciū gỷ iòng kṛ.

8 Iủ cèng cāi nēng nà cù-cī gậ í-ciōng pự hā điḍ-dī; iả iủ nēng nà hṛng-dī dử à lậ gậ chiū-kiá, pự hā điḍ-dī.

9 Ching gáing, hē ểng gậ nēng hǎng kỉ lậ uā, Giủ nì giủ; Ếng-gái niōng cūng-mỉ ử ciả kẫu-diū Cự miāng lậ gậ:

10 Iả niōng cūng-mỉ giả-gíng lậ gậ gḍ, ciū-sī uòi cũ-cóng Duoi-pỉ gậ gḍ: dẫu tǎng ciōng đḗng ầu gậ sù-cài niōng giủ nì giủ.

11 Iă-Sú nì Iă-lũ-sả-lăing, dẫu dǎing-dī; dǎing-dỉ gậ mī-dī dú chū-gīng lau, sī ểng-bíng-ciế gậ sī-hē, ciū iáu sí-nī-ciả hả-sáing cāi chṛ sēng kṛ Bả-duoi-nỉ.

12 ¶ Dī nī góng chũ Bả-duôi-nĩ gậ sî-hê Iả-Sú bũ-guế.

13 Dâu-dàu-dĩ chũ-gĩng cì-công mẩu-huá-guả chiũ, chiũ-dĩ iũ niệ, ciũ giǎng-cēng lậ ơ tẩu chiũ-dĩ gậ guả-ciể : dẫu chiũ-bíng, mẩu guả-ciể tẩu, dú sî niệ ; ếng-ựê sáng guả-ciể gậ sî-hê gũ ếng-nǎng dẫu.

14 Iả-Sú iáu chiũ uā, Giâ-gíng à kồ ni ếng-ựing dú mẩu guả-ciể nǎ neng iè. Hả-sǎng dú tiǎng-nĩ-gĩng.

15 ¶ Gù-huôi-neng ciũ dẫu Iả-lũ-sả-lǎng : Iả-Sú ni đǎing nà dĩ-bíng cǎ mǎi-mǎi gậ neng dãi chũ kồ, dǎing-dẫu bở-cíng neng gậ đợ, iáu mǎi bà-gợ neng gậ ỉ ;

16 Ỉ mẩu-dặ nǎ neng nà gá-sí giǎng đǎing-dĩ guā.

17 Hấu gù-huôi-neng, gồ-uā, Sēng-géng-dĩ gĩ-diũ uā, Uôi gậ chiồ ợ hǎng cǎ tǎng-à gậ bả-siǎng gĩ-dẫu gậ sù-cài : ni dẫu nà lậ bĩng cǎ chặ-chể.

18 Nǎng-sự neng iáu duôi cĩ-sí tiǎng-nĩ-gĩng ịong dĩ, ciũ siǎng niǎng gōng-ciōng gặ-sỉ huôi-sỉ gự : ỉ giǎng gự, ếng-ựê bả-siǎng dú siǎng gự hấu gậ dẫu-lĩ cèng gĩ-guôi.

19 Nĩ-nĩ ơng-bíng-ciể Iả-Sú ciũ chũ sēng kồ.

20 ¶ Dī nī góng cẩu-tê Iả-Sú iáu hả-sǎng giǎng ử-dĩ guā, chũ-gĩng mẩu-huá-guả chiũ cò gựing dú kú-tiâu.

21 Bĩ-dặ siǎng kĩ lậ, ciũ iáu Iả-Sú uā, Síng-Sǎng, chũ ni ciũ gậ mẩu-huá-guả chiũ, giâ-gíng dú kú-tiâu lẫu.

22 Iả-Sú ǎng uā, Nĩ niǎng sēng Cĩōng-Dĩ.

23 Uôi ì-cài iáu ni uā, Mẩu-lợng sũ-mũ neng iáu ịong cì-pĩng súng uā, Nĩ niǎng nǎ Cũ dé kĩ lậ diũ hả huôi-dĩ ; ỉ mẩu ngĩ-séng, chéng sēng gự uā gậ dĩ iũ gĩng-hầu ; gự uā gậ dĩ ciũ ợ tǎi gự cǎ-chéng.

24 Uôi gũ-chũ iáu ni uā, Gĩ-dẫu gậ sî-hê, mẩu-lợng giũ sũ-mũ dĩ, lậ niǎng sēng đặ-diộ lẫu, ciũ ợ đặ-diộ

25 Nĩ gựè-diũ gĩ-dẫu gậ sî-hê, lậ siǎng-kĩ ni iáu neng iũ iũ-kĩ, ciũ niǎng niâu gự ; ni dẫu tǎng cĩōng gậ Dá iả ợ niâu ni gậ guā-sỉ.

26 Nĩ lậ ếng niâu neng, ni dẫu tǎng cĩōng gậ Dá iả ếng niâu ni gậ guā-sỉ.

27 ¶ Duôi-gá-neng ỉ dẫu Iả-lũ-sả-lǎng, Iả-Sú dẫu

dāng-dī giǎng gậ sī-hē, duōi cī-sí, nāng-sú nēng iáu chīng-bō dú hā gự-dī lậ.

28 Iáu gự uā, Nì kầu sū-mū gựing-bāng cǎ iọng duói dī ? Sū nēng nǎ nì iọng gựing-bāng cǎ iọng duói dī ?

29 Iǎ-Sú āing uā, Uòi iǎ mōng nì cì gữ dī, nì āing uòi, uòi ciū iáu nì uā, uòi sī kầu sū-mū gựing-bāng cǎ iọng duói dī.

30 Iặ-hūing sí-sǎi gậ lǐ, sī giǎng tǐng-dī-lậ à, iǎ sī giǎng nēng-dī lậ nī ? nì mǒng āing uòi.

31 Gự-huōi-nēng càng-càng-dī sióng-liông, uā, Uòi-huōi-nēng lậ uā, Giǎng tǐng-dī lậ ; gự ciū ộ uā, Iọng-gặ-sǐ nì cǎ-sū-dī ēng sēng gự ?

32 Lậ uā, Giǎng nēng-dī lậ—gự-huōi-nēng giǎng bǎ-siāng, éng-ựē duói-gá-nēng dú chū Iặ-hūing ì-cài sī sǐng-dí.

33 Gự-huōi-nēng ciū āing Iǎ-Sú uā, Uòi-huōi-nēng ēng hǎu-dǎ. Iǎ-Sú uā, Uòi iǎ ēng iáu nì uā uòi sī kầu sū-mū gựing-bāng cǎ iọng duói dī.

Dī 12 Cióng.

1 Iǎ-Sú ciū nà bǐ-piāng gậ dī, iáu duói-gá-nēng uā, Iủ ciǎ nēng kựế hụing, cặ bử-dǎu chiū, gọng-lọng-kúing diễ-diū dụ-hụing-piāng, lé cì-ciǎ cà-ciũ gậ kổ, kựế cì-gáing lê, cú nǎ dǎ-hụing gậ nēng ciū kộ biễ dī-huợug.

2 Dǎu guǎ-ciễ dặ gậ sī-hē, ciū hǎng cì-ciǎ nư-gẻ kộ dǎ-hụing nēng ử-dī, iáu dǎ-hụing gậ nēng siú bử-dǎu hụing gậ guǎ-ciễ.

3 Dǎ-hụing gậ nēng nà-diū iọng nư-gẻ, mà gự, hǎng gự kóng kóng siũ chiộ kộ.

4 Hụing-dóng-gá hǎng-guā biễ gậ nư-gẻ kộ ; dǎ-hụing gậ nēng mà-sióng gự gậ tê, ỉ diễ gự.

5 Ỉ hǎng-guā cì-ciǎ nư-gẻ kộ ; dǎ-hụing gậ nēng huōi-sǐ-tiāu gự : gữ hǎng cèng cǎi nư-gẻ kộ ; iủ nǎ gự mà-diộ gậ, iǎ iủ nǎ gự huōi-sǐ-tiāu gậ.

6 Hùing-dóng-gá gū iũ cì-ciã cèng chiõ gậ gũing : hē-muế ciũ hăng gụ kộ, séng-dĩ gộ-siõng, Gụ cõng ộ gēng-dõng uoi gậ gũing.

7 Dã-hùing gậ nêng cãi-cãi siõng-liõng, uã, Iõng sī dặ sú-ngiê gậ nêng ; uoi mớng huõ-i-sĩ-tiâu gụ, sú-ngiê hē-lãi ciũ-sī uoi gậ.

8 Ciũ nà-diũ gụ, huõ-i-sĩ-tiâu, diú dầu hùing nguê.

9 Iõng-gặ-sĩ hùing-dóng-gá ộ gõng-ciõng-iõng cã nĩ ? Gụ ộ lậ miê-tiâu dã-hùing gậ nêng, nà hùing gấu nã biê-nêng.

10 Sēng-géng gĩ-diũ uã, Nãi-sũ tê-chìng diũ-tiâu gậ ciõ, giã-gíng cã chiõ-gũ dềng iàu-gềng gậ ciõ :

11 Iõng sī Cự diãng-gự gậ, í uoi chũ kĩ lậ cèng gĩ-ĩ : iõng di nì gũ êng-nắing nãng-guã ?

12 Duõi cĩ-sĩ, nãng-sự nêng, iáu chìng-bõ, dặ-dí iõng bĩ-piãng sī uã gụ ; ciũ táng-dũ nà-diũ Iả-Sú ; I giáng bả-siãng, ciũ piễ-tiâu Iả-Sú kộ-tiâu.

13 ¶ Hē-muế hăng gĩ-ciã Huã-lĩ-sõ nêng, iáu gĩ-ciã Hĩ-lũ cì bọng-tê gậ nêng, kộ lõng Iả-Sú ộ uã chũ lậ hâu huõi gụ gậ dĩ.

14 Ủ duoi nêng dầu Iả-Sú ử-dĩ ciũ uã, Síng-Sáing, uoi dặ-dí nì sī chềng-ì gậ nêng, êng kắing ngãi nêng cềng : éng-ụê nì êng chũ nêng gậ nguê-mẫu, sī i-séng nà Ciõng-Dĩ gậ dàu-lĩ hâu nêng : Iáu Gái-sả ững-liõng sī gợng, êng gợng ?

15 Niõng ững, êng niõng ững ? Iả-Sú dặ-dí gụ sī gặ-ĩ, ciũ uã, Nì cã-sũ-dĩ chĩ uoi ? Nà cì-ciã cìng lậ nã uoi chũ.

16 Gụ-huõ-i-nêng ciũ dé lậ. Iả-Sú uã, Iõng cìng gậ nêng-nêng-ciế, iáu gớ-hâu sī sũ nêng gậ ? Gụ ẩng uã, Sī Gái-sả gậ.

17 Iả-Sú uã, Gái-sả gậ mì-dĩ, niõng gự nã Gái-sả, Ciõng-Dĩ gậ mì-dĩ, iả niõng gự nã Ciõng-Dĩ. Duõi-gá-nêng siõng Iả-Sú uã gậ dĩ cèng gĩ-ĩ.

18 ¶ Sả-dú-gái nêng uã mẩu hũ-sáng gậ dĩ. Gụ dĩ-bíng iả iũ giê nêng lậ-gĩng Iả-Sú, mớng gụ uã.

19 Sín-g-Sáing, Mỗ-sái gâ sù iũ gáu-dō uòi gâ dī, uā, Nêng lậ sĩ-tiâu mẩu gũing, điong-diũ sē-mả, gù đí-ciẻ ciũ niông tầu gù gâ sē-mả, sải gũing, chềng gợ-ciẻ gâ gĩ.

20 Iũ ciả nêng chỉ hiáng-dī; duôi gâ tầu sē-mả, sĩ-tiâu, mẩu gũing;

21 Dī nī gâ tầu gù gâ sē-mả, iả sĩ-tiâu, mẩu gũing; đĩ sáng gâ iả sĩ iọng-gặ-sĩ:

22 Ủ chỉ hiáng-dī dú tầu-guā ử á-niông-nêng, dú mẩu gũing. Hē-muẻ á-niông-nêng iả sĩ-tiâu.

23 Dấu nêng hũ-sáng kĩ lậ gâ sĩ-hē, ử á-niông-nêng ở cā nī cì-ciả gâ sē-mả; éng-ụẻ ử chỉ hiáng-dī dú tầu-guā gù.

24 Iả-Sú āing uā, Nì êng mềng-bạ sềng-géng, iáu Ciông-Dī gâ duôi cở-năing; éng-ụẻ iọng đĩ nì ciũ siông chộ tiâu.

25 Éng-ụẻ nêng hũ-sáng gâ sĩ-hē, mẩu chiũ-chéng hợng-hả; sĩ sũ-siông Cũ sả-chũ gâ dấu tít ciông i-búing.

26 Uā ử ciả sĩ-nêng hũ-sáng gâ dī, nì gũ êng-năing năng-guā Mỗ-sái gâ sù, iũ chỉ gâ chầu ử cì-píng, gĩ-diũ gâ dī, uā, Ciông-Dī iáu Mỗ-sái uā, Uòi sĩ Ngả-bả-lả-hăng gâ Ciông-Dī, I-sả gâ Ciông-Dī, Ngả-gợ gâ Ciông-Dī.

27 Ciông-Dī êng sĩ sĩ-nêng gâ Ciông-Dī, sĩ sáng-nêng gâ Ciông-Dī: gũ-chũ nì duôi siông chộ tiâu.

28 ¶ Iũ cì-ciả năng-sù nêng lậ, tiăng-nĩ-gĩng Sả-dú-gái nêng cậ-cậ bủing-bộ, hiảu-dặ Iả-Sú āing-dặ gù hẩu, ciũ mông Iả-Sú uā, Gáu-dō nêng gâ đĩ đĩ-bíng, nĩ cì-iông sĩ đềng iàu-gềng gâ?

29 Iả-Sú uā, Đềng iàu-gềng gâ sĩ uā, I-sả-liẻ nêng, tiăng-nĩ à; Cũ, uòi gâ Ciông-Dī sĩ cớng-lậ cì-ciả gâ Cũ:

30 Nì niông cềng-séng, cềng-siăng, cềng-ĩ, cềng-lì, ỏ Cũ, nì gâ Ciông-Dī.

31 Dī nĩ, ciũ-sĩ uā, Nì niông ỏ biẻ-nêng sũ-siông ỏ cù-cĩ i-búing. Gáu-dō nêng gâ đĩ cuỏi mẩu piăng iọng liông-iông gảing duôi gâ.

32 Ủ ciả năng-sù nêng iáu Iả-Sú uā, Sín-g-Sáing, Dộng-

céng nì kāng uā gâ, Cũ cǒng-lậ cì-ciả, ì-cài mài chō; ēng sī gù cǒng mẫu biê gâ Cũ :

33 Lậ cèng-séng, cèng-siǎng, cèng-ī, cèng-lì, ồ gù, ỉ ồ biê-nêng sũ-siǒng ồ cù-cī ỉ-búing, ciũ piǎng lǒng-cǒng chiáu tê-sáng gâ cī, iáu bẻng sũ-mũ cī, gǎing háu đặ cāi.

34 Iả-Sú chũ-gīng gù ảing-đặ cèng chóng-mẻng, ciũ iáu gù uā, Nì lĩ Cǒng-Dĩ gâ gờ mài dầu. Hê-mựẻ mẫu ciả nêng gặng cuối mǒng Iả-Sú sũ-mũ dĩ.

35 ¶ Iả-Sú dẫu đảing-dĩ háu nêng gâ sī-hê, uā, Nǎng-sự nêng gǒng-ciǒng uā Gí-Dũ sī Duối-pĩ gâ gừing-sǒng ?

36 Duối-pĩ đặ-diộ Sẻng-Sẻng háu gù, cù-cī gồ-uā, Cũ iáu uối gâ Cũ uā, Cồ dẫu uối iũ-bíng, đảing uối nà nì gâ đờ-tê bǐng cā nì gâ káu-dā.

37 Duối-pĩ cù-cī háng Gí-Dũ cā Cũ, Gí-Dũ gǒng-ciǒng sī Duối-pĩ gâ gừing-sǒng nĩ ? Bả-siǎng dú cèng ồ tiǎng-nĩ Iả-Sú háu gâ dĩ.

38 ¶ Iả-Sú háu nêng gâ sī-hê ỉ uā, Nì niǒng bẻng-bĩ nǎng-sự nêng, gù ồ cẻng tuối-káu-sựẻ gâ í-ciǒng giǎng diộ, ồ nêng hā gái-diộ-dĩ iáu gù chiǎng-úing,

39 Dẫu lĩ-bải-dẻng-dĩ ồ cồ. tê-bả ữ, dẫu ciũ-dặ-dĩ ồ cồ duối ữ :

40 Tǎng-tẻng guả-hũ gâ gá-dẻng, gả-ỉ gỷ-dẫu cẻng cāi sī; ỉẻng gâ nêng cǒng ử siũ hẻng gǎing đǒng.

41 ¶ Iả-Sú cồ dẫu ngẻng-kũ đẻng-mẻng, chũ duối-gá-nẻng gǒng-ciǒng dĩ cǐng điú hā kũ-dĩ : iũ cẻng cāi cuối-cũ điú cẻng cāi cǐng.

42 Iũ cì-ciả gẻng-mẫu gâ guả-hũ lậ điú liẻng-ciả siểu cǐng, ciũ ì-đặ cì-ciả duối cǐng.

43 Iả-Sú ciũ háng hả-sảing giǎng-cẻng, iáu gù uā, Uối ì-cài iáu nì uā, ỉẻng gẻng-mẫu gâ guả-hũ điú hā kũ-dĩ gâ cǐng, piǎng duối-gá-nẻng điú gâ, gǎing cāi.

44 Ếng-ựẻ duối-gá-nẻng dú sī cù-cī iũ đẻng, nà chũ lậ điú hā kũ-dĩ; ỉẻng guả-hũ cù-cī cẻng mẫu, dẫu nà gù lǒng-cǒng iũ gâ mĩ-dĩ, ciũ-sī dũ-kẻ gâ cǐng, cā-hā nà chũ lậ điú hā kũ-dĩ.

Dĩ 13 Cióng.

1 Iă-Sú chũ dāing gậ sî-hê, iũ cì-ciă hă-sáing iáu gụ uā, Síng-Sáing, chũ iọng ciō, iáu iọng dāing gậ gáing-gā, sī gĩ-duoi cộ-gá!

2 Iă-Sú iáu gụ uā, Nì chũ iọng dāing gậ duoi gáing-gā? hê-lài mài diông-diũ cì-ti ciō lợ dẫu ciō ciông-bíng, dú ợ bǎing-tiâu.

3 Iă-Sú cồ dẫu Gāng-lǎng súing iáu dāing dōng-mộng, Bĩ-dǎ, Ngă-gợ, Iợ-hũing, Ủing-dǎ-liễ càng-càng-dĩ mōng gụ uā,

4 Nì iáu uoi uā, Sũ-mũ sî-hê iũ iọng dĩ? Iọng dĩ tấu dẫu gậ sî-hê, sáing iũ sũ-mũ diâu-tê?

5 Iă-Sú ciũ iáu gụ uā, Nì niông siǎu-séng mō nǎ nêng pīng.

6 Éng-ưê cèng cǎi nêng ợ lậ mǎu-nêng uoi gậ miǎng, uā, Uoi sī Gĩ-Dũ; nà cèng cǎi nêng pīng kộ.

7 Nì tiǎng-nĩ gīng mà-diông iáu mà-diông gậ sēng-sĩ, êng niông giǎng: cōng niông iũ iọng dĩ; lậ-sĩ sī-gáing gậ suê-muê gũ êng-giǎng-dǎ.

8 Éng-ưê iọng-dĩ gậ bǎ-siǎng ợ mà ử-dĩ gậ bǎ-siǎng, iọng cì gợ ợ mà ử cì gợ: dẫu mǔing-sĩ-tĩ diá à ợ dòng kĩ lậ; gũ ợ mà gĩ-huáng: iọng dĩ sī cuoi-nũing gậ kĩ-tê.

9 ¶ Nì niông siǎu-séng: éng-ưê nêng ợ nà nì gáu nǎ góng-hồ; dẫu lĩ-bǎi-dộng nà bíng mà nì; éng-ưê uoi gậ dĩ, nì gũ niông gụê dẫu uǎng-dĩ iáu cōng-dũ mǎng-chiêng, nǎ gụ cǎ gúing-cēng.

10 Lậ-sĩ ử hẩu gậ sēng-sĩ cōng niông sáing dững dẫu tóng-tǎng-à gậ bǎ-siǎng.

11 Nêng duoi nì kộ sōng gúing gậ sî-hê, êng niông sáing huáng-iễ, dĩ niông gōng-ciông-iông uā: dẫu ử sî-hê hẩu nì uā sũ-mũ dĩ, nì ciũ uā sũ-mũ dĩ: éng-ưê êng sī nì cù-cì uā, sī Sēng-Sēng uā.

12 Ử sî-hê hiáng-dĩ ợ nà hiáng-dĩ, dá ợ nà gũing gáu

nả nêng huôi-sí ; gữing ợ iáu dá-nải bing cã dō-tê kī lậ, nả gừ nả nêng huôi-sí.

13 Nì ếng-ựê uoi gậ miâng ợ nả duoi-gá-nêng hãing : cōng-lậ cì-bỉ-dậ dẫu suê-muế dú gếng-dặ mộ-nãi, iọng nêng ciũ ợ dặ giũ.

14 ¶ Nì chũ-gĩng ử ciã kộ-ợ, huôi nì gậ gờ bing cã huáng-biáng gậ mí-dĩ, gựê dẫu ếng gợng gựê gậ sù-cài-dĩ (nãng iọng cì gữ sủ gậ nêng niông mễng-bậ), ử sí-hê dẫu iũ-tuoi-dĩ diũ gậ nêng niông cế hã súng-dĩ kộ :

15 Dẫu chiộ ciông-bíng gậ, ếng niông à lậ nả chiộ-dĩ gậ mí-dĩ :

16 Dẫu chãng-dĩ gậ, ếng niông chiộ kộ nả í-ciông.

17 Ử nì-ciế iũ-séng gậ á-niông-nêng, iáu liàng gữing-ciế gậ á-niông-nêng cèng kộ-ling !

18 Nì niông gĩ-dẫu, sãng-dặ ử sí-hê hợ-diộ dóng-tíng.

19 Éng-ựê ử sí-hê iũ cuoi-nũing, giãng kựê-tíng bĩ-dĩ dẫu giã-gíng, dú mẩu iọng-gặ-sĩ gậ cuoi-nũing, hê-lải iả mẩu.

20 Cũ lậ ếng nả iọng nì-ciế gãng-tiâu mĩ-ciế, ciũ mẩu ciã nêng ợ dặ giũ : lậ-sĩ ếng-ựê gừ tĩ chũ lậ gậ bả-siãng, ử nì-ciế nả gừ gãng-tiâu mĩ-ciế lẫu.

21 Ử sí-hê lậ iũ nêng iáu nì uã, Gí-Dũ dẫu iọng-dĩ ; Gí-Dũ dẫu ử-dĩ ; nì ếng niông sêng gừ :

22 Éng-ựê iũ gặ Gí-Dũ iáu gặ sítg-dí ợ chũ lậ, hĩng sêng-tóng, cã hí-gĩ gậ dĩ, ciũ-sĩ iũ-nảing-gẽ pĩng ử tĩ chũ lậ gậ bả-siãng, iả ợ nả gừ pĩng kộ.

23 Nì niông siâu-séng : iọng duoi dĩ uoi dú sáing iáu nì uã lẫu.

24 ¶ Dẫu ử nì-ciế, ử cuoi-nũing guã-tiâu lẫu, mì-tê ciũ ợ ú-ợng-tiâu, nguê iả mài guáng,

25 Sáing-siũ giãng tíng ciông lộ à lậ, tíng ciông iũ cớ-nảing gậ mí-dĩ, iả ợ iâu-dòng kĩ lậ.

26 Ử sí-hê nêng ợ chũ-gĩng nêng gậ Gữing iũ duoi gữing-bãng, duoi ếng-iâu, cõ dẫu ếng-dĩ lậ.

27 Gừ-ợ hãng gừ sặ-chữ gậ chũ kộ nả tĩ chũ lậ gậ

bă-siăng, giăng dóng, sái, nâng, bắ, giăng dī bing, cì-dạ
dầu tít bing, dú iáu lậ cã cì-dó.

28 ¶ Nì niông siông mẫu-huá-guả chiū bĩ-piăng gậ dī :
chiū-kiá buồi-chõng đợ-dī sáng niọ gậ sī-hē nì ciu dặ-dí
hā-títg tấu dẫu ;

29 lọng-gặ-sĩ nì chū-gĩng iọng duoi dī iả niông dặ-dí
nêng gậ Gựing tấu dẫu, ciu dẫu mọng-tê-dī.

30 Uoi ì-cài iáu nì uā, lọng cì-sĩ gậ nêng gũ ềng-nểng
guā-tiâu, iọng duoi dī dú ợ gĩng-guā.

31 Títg dī ợ hĩ-tiâu ; uoi uā gậ dī cồng mài hĩ-tiâu.

32 Lậ-sĩ ử nì-ciề, ử sī-hē, mẫu ciả nêng dặ-dí, ciu-sĩ Cũ
sặ-chũ gậ iả ềng dặ-dí, Gựing iả ềng dặ-dí, cồng-lậ Dá
dặ-dí.

33 Nì niông siâu-séng, ching-chǎng, gĩ-dầu ; ềng-ựề nì
ềng dặ-dí ử nì-ciề sũ-mũ sī-hē ợ dẫu.

34 Ciu sũ-siông ciả nêng chũ mọng kồ biề gậ dī-huọng,
sáng nà gựing-bǎng gáu nă nũ-gế, pải gộ nêng cã gộ
nêng gậ dī, ỉ gáu-dồ iǎng mọng gậ niông ching-chǎng.

35 Gũ-chũ nì-huoi-nêng niông ching-chǎng : ềng-ựề nì
ềng dặ-dí gá-cũ sũ-mũ sī-hē chiồ lậ, mẫu-lọng sī ờng-bing-
ciề lậ, mẫu-lọng sī bũing-mang lậ, mẫu-lọng sī gái ề lậ,
mẫu-lọng sī cầu-tê lậ ;

36 Giáng-pā gụ sáng-bũ-lẻng-dẻng chiồ lậ, chũ-gĩng
nì mì-chĩ-diồ.

37 Uoi iáu nì uā gậ dī, uoi iả iáu duoi-gá-nêng uā,
Niông ching-chǎng.

Dī 14 Cióng.

1 Guā-tiâu liòng góng sī guā-mọng-tê gậ cǎi-kī, ỉ sī iề
mẫu-bự-biǎng gậ cǎi-kī : duoi cĩ-sĩ iáu nǎng-sủ nêng siông-
liông niông sặ sũ-mũ gĩ-chặ nà-diũ Iả-Sủ huoi-sĩ-tiâu gụ :

2 Hē-mựề ỉ uā, Guā-cǎi gậ sī-hē, ềng gọng nà gụ,
giáng bả-siăng ợ cộ-huǎng.

3 ¶ Iả-Sủ dẫu Bả-duoi-nĩ bǎng-tuổi Sái-mọng chiồ-dī

cō dợ gậ sī-hē, iũ ciă á-niông-nêng dé-diũ ngụ hợ-ciê
 đợng-diũ đợng cợng-ciăng, đợng đì-cợng gậ hiợng-iũ;
 giăng-cợng lậ, giầu-kyệ ngụ hợ-ciê, nà hiợng-iũ đầu hã
 lả-Sú gậ tê-dĩ.

4 Iũ giê nêng sợng-dĩ nầu-nũ kĩ lậ nì iáu gụ, gụ iáu
 nì uā, Cā-sū-dĩ iợng-gặ-sĩ cá-tả-tiầu hiợng-iũ nĩ ?

5 Iợng hiợng-iũ ợ mại-dặ sạng-sĩ lạng liợng ngợng, dé
 lậ kăng-nợng gợng-mầu gậ nêng. Ủ duoi nêng ciũ càng-
 càng-dĩ uā ử ciă á-niông-nêng gậ ợng dĩ.

6 lả-Sú uā, Nì bợng-ciê gụ, cā-sū-dĩ nủng-ử gụ ? gụ
 iáu uoi iợng-gặ-sĩ cā sĩ đợng hẩu gậ dĩ.

7 Ớng-ợê gợng-mầu gậ nêng đợng-giũ iáu nì cại cì-dó,
 nì mầu-lợng sũ-mũ sī-hē ờ bợng-tả gụ, dú bợng-tả đặ đì:
 lậ-sĩ uoi mại đợng-giũ iáu nì cại cì-dó.

8 Iợng á-niông-nêng gợ-iợng cā, sĩ cợng gụ gậ lậ-liợng :
 gụ nà hiợng-iũ muoi hã uoi sợng-dĩ sĩ sạng tãi uoi uả-
 sợng cợng-đợng gậ dĩ.

9 Uoi ì-cại iáu nì uā, Tợng-tợng-à mầu-lợng đầu sũ-mũ
 sũ-cại iũ nêng gợng ử hẩu gậ sợng-sĩ, iả ợ uā kĩ iợng á-
 niông-nêng cā gậ dĩ nã nêng gĩ-diũ gụ.

10 ¶ Iũ ciă Gá-lợ nêng, Iũ-duoi, ciũ-sĩ sĩ-nĩ-ciă hã-
 sạng dĩ-bợng gậ, gụ iợng-cì-sĩ kợ gợng duoi cĩ-sĩ ờ nà
 lả-Sú gấu nã gụ.

11 Duoi cĩ-sĩ tiăng-nĩ-gợng, ciũ kầu-uoi đặ hợng, hự
 gụ gậ ngợng. Iũ-duoi ciũ đợng bợng-ỉ gậ sī-hē hẩu nà
 lả-Sú gấu nã gụ.

12 ¶ Iê mầu-bự-biăng cại gậ tê cì gợng, tĩ guā-mợng-
 tê cại iợng-ciê gậ sī-hē, hã-sạng iáu lả-Sú uā, Nì ờ uoi
 kợ nĩ-dĩ tãi nì bạng guā-mợng-tê cại gậ ciũ ?

13 lả-Sú hợng liợng-ciă hã-sạng, iáu gụ uā, Nì kợ sợng,
 đầu ử-dĩ ợ pợng-diợ cì-ciă nêng dé-diũ sự-bợng: nì ciũ
 gợng-diũ gụ.

14 Gụ nì nĩ cì-gợng chiợ, nì ciũ iáu ử chiợ-dợng-gá uā,
 Sợng-Sạng uā, Uoi gậ kả-tợng đầu nĩ-dĩ, uoi ợ iáu hã-
 sạng hã ử-dĩ iê guā-mợng-tê cại gậ ciũ.

15 Gù cù-cī ộ iáu nì kō chū lè-dī cì-ciă duôi gáing, bài-dă bīng-ỷ-ỷ-dī, ciū dāu ử-dī tãi uôi-huôi-nêng bāing mì-dī.

16 Hả-sáing chũ kō nì sêng, ciău-diū Iả-Sú iáu gù uả gậ dĩ, đōng-céng pōng-diộ; gù ciū bāing guả-mộng-tê cẩ gậ ciũ.

17 ¶ Dấu ộng-bíng-ciể Iả-Sú iáu sí-nī-ciă hả-sáing cẩ lậ.

18 Cō đợ iẻ gậ sí-hê, Iả-Sú uả, Uôi ì-cài iáu nì uả, Nì dĩ-bíng iủ ciă nêng iáu uôi cẩ iẻ ộ nả uôi mải-tiâu.

19 Hả-sáing kī đặ-hảing, cì-ciă, cì-ciă-dĩ mōng Iả-Sú uả, Sī uôi, ềng sī?

20 Iả-Sú ảing uả, Sí-niề nêng dĩ-bíng iủ cì-ciă iáu uôi cẩ-cẩ sủing siũ hả búing-dĩ đảing mì-dī iẻ, ciũ-sī ử ciă nêng.

21 Ciău-diū sềng-géng gī diũ gù gậ dĩ, nêng gậ Gửing cōng ộ guả-sī, lậ-sī ử ciă mải nêng Gửing gậ, ịong nêng iủ huả dẫu! ịong nêng dẫu-bử-ử nō chũ-sī gảing hẫu.

22 Dộ-dī iẻ gậ sí-hê, Iả-Sú nả-diũ cì-tī biảng, uả đō-ciă lẫu, ciũ iẻ-kựẻ, búing nả hả-sáing, uả, Nì đẻ kộ; ịong sī uôi gậ sềng-tỉ.

23 Í nả-diũ cì-tīẻ, uả đō-ciă lẫu, ciũ pōng nả hả-sáing. Hả-sáing dú chựẻ-tiâu.

24 Iả-Sú iáu gù uả, ịong sī uôi gậ huẩ, ciũ-sī ịộ-diảng gậ dĩ gậ huẩ, tãi cềng cẩ nêng lẫu chũ lậ.

25 Uôi ì-cài iáu nì uả, Giả-gíng uôi ềng cuôi iẻ ịong bử-dẫu gậ cỉ, niōng đảing ử nì-ciể uôi dẫu Ciōng-Dĩ gậ gở iẻ sềng bử-dẫu gậ cỉ.

26 ¶ Chiōng-sỉ lẫu, Iả-Sú iáu hả-sáing ciũ chũ sềng kộ Gảng-lảng sủing.

27 Iả-Sú ciũ iáu hả-sáing uả, Géng-diâu ộng-mảng nì dú ộ uả sī huôi nì iủ guả-ngẩi gậ dĩ: ềng-ựẻ sềng-géng gī-diũ uả-guả, Uôi ộ mà iảng-ịong gậ nêng, ịong ciũ dú ộ sủing-tiâu.

28 Dǎng uòi hũ-sáng kǐ lậ, uòi ciũ ọ dẫu nì tê-chíng kō
Gá-lī-li.

29 Bĩ-dặ iáu Iả-Sú uā, Duōi-gá-nêng mớng uā sī huoi
gù iũ guā-ngāi gậ dī, uòi cớng mài uā iọng gậ dī.

30 Iả-Sú uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, géng-diáu ơng-màng,
gái ơng-nắing ẻ dī nī pĩng, nì sáng ọ sáng-lặng ơng
kắing nêng uòi.

31 Bĩ-dặ cềng diǎng, gō-uā, Uoi ciũ-sī niōng iáu nì cái
sĩ, dú ọ nêng nì. Biē gậ hã-sáing iả dú sī iọng-gặ-sĩ uā.

32 Hē-muế dẫu cì-ciả sù-cài hǎng cã Kǎ-sái-mả-nĩ; Iả-
Sú ciũ iáu hã-sáing uā, Nì-huoi-nêng cō hã iọng-dĩ dǎng
uòi gỷ-dẫu.

33 Ciũ iáu-diũ Bĩ-dặ, Ngǎ-gồ, Iợ-hũing, cái kō, hē-muế
ngộ-ngộ sềng-sềng-dĩ, sióng-séng kǐ lậ.

34 Iáu gù uā, Uoi séng-dĩ cềng-kĩ, tẩu kĩ-sĩ: nì hã
iọng-dĩ dǎng, niōng chíng-chǎng.

35 Iả-Sú ciũ giǎng iọng kō gỷ bũ káu, pũ hã diá-dĩ,
gỷ-dẫu lậ-sĩ gớng cã, ciũ niōng nã gù mĩng-tiâu iọng
sĩ-hē.

36 Ỉ uā, Â-bã, Dá à, nì sī dú iũ-nắing-gề gậ, giũ nì nã
uòi mĩng-tiâu iọng cì é: lậ-sĩ ơng niōng bẻng uòi ơ gậ,
niōng bẻng nì ơ gậ.

37 Iả-Sú dẫu-tê lậ, chũ-gĩng hã-sáing mì-chĩ-diō, ciũ iáu
Bĩ-dặ uā, Sái-mộng, nì dợ-dĩ mì-chĩ? dú mẩu-nắing-gề
chíng-chǎng cì-kặ-ciề?

38 Niōng chíng-chǎng gỷ-dẫu, sǎng-dặ pōng-diō chĩ nì
gậ dī nã gù mì-kō-tiâu: séng-dĩ ì-cài sī gớng-ngũing, lậ-
sĩ séng-tĩ cềng nững.

39 Iả-Sú ỉ kō gỷ-dẫu, uā gậ dī iáu tê-chíng ỉ-búing.

40 Dẫu-tê lậ, chũ-gĩng hã-sáing ỉ mì-chĩ-diō, ơng-ụề gù
gậ mì-ciũ cềng sắ nǎng ơng kǐ lậ; gù iả ơng dặ-dĩ gōng-
ciōng-iōng ǎing Iả-Sú.

41 Dĩ sáng-lặng lậ, iáu gù uā, Giã-gíng nì mớng úing
lộ-lộ-dĩ mì-chĩ: sĩ-hē dẫu lộ; nêng gậ Gỷing mãi dẫu
cò-nêng gậ siũ-dĩ.

42 Kĩ lậ, iáu uoi cái kṓ : mại uoi gậ neng chá-bũ-dố dẫu.

43 卍 Dṓ-dī uā dī gậ sī-hē, sí-nī-ciả hã-sáing dĩ-bíng gậ Iũ-duôi iáu-diũ cèng cái neng nà-diũ dáu, châu-tậ, sī giảng duôi cī-sí, nāng-sự neng iáu ching-bṓ ử-dĩ lậ gậ.

44 Mại Iả-Sú gậ neng sáing nà cì-ciả ồng gĩ-neng nã duôi-gá-neng, uā, Uoi iáu sũ neng mĩ-cự, ciũ sī gự ; nì ciũ nà-diũ gự, siảu-séng duôi kṓ.

45 Iũ-duôi cì dẫu, ciũ lậ Iả-Sú mĩng-ching, uā, Síng-Sáing ; ciũ iáu gự mĩ-cự.

46 Ử duoi neng ciũ hã-siũ nà-diũ Iả-Sú.

47 Bíng-hãing gựè-diũ iũ ciả neng nà dáu bí chử lậ mà dềng duôi cī-sí gậ nũ-gẻ, uải-tiâu gự cì-ciả neng-ciẻ.

48 Iả-Sú iáu ử duoi neng uā, Nì duôi-diũ dáu, châu-tậ, chử lậ nà uoi sũ-siông nà chã ỉ-búing.

49 Uoi nì-nì dẫu dăing-dĩ háu neng iáu nì cái cì-dó, nì gũ ềng nà uoi ; lậ iũ iọng-gả-sĩ gậ dĩ sī niông gĩng-hau sềng-géng gĩ-diũ gậ dĩ.

50 Hã-sáing dú piẻ-tiâu Iả-Sú, cẻ kṓ-tiâu.

51 Iũ cì-ciả hē-sáing neng ềng-năing cềng í-ciông, nà nṓng iáu-gí guoi hã séng-dĩ gáing-diũ Iả-Sú, nã bẻng-dáing nà-diũ ;

52 Gự ciũ diũ-tiâu iáu-gí mà chiả-gĩ-lĩ cẻ kṓ.

53 Ử duoi neng nà Iả-Sú duôi dẫu dềng duôi cī-sí ử-dĩ, duôi cī-sí, ching-bṓ, iáu nāng-sự neng, dú hã ử-dĩ cự cì-dó.

54 Bĩ-dặ dẫu-dẫu-dĩ gáing-diũ Iả-Sú lậ, iả nì dềng duôi cī-sí gậ ngả-mṓng, iáu chái-iả cái cṓ-diũ hóng-hở.

55 Duôi cī-sí iáu tóng góng-hṓ gậ neng, lẫu neng cã guíng-cềng gẫu Iả-Sú, hẫu huoi-sĩ gự ; dú mẩu-dặ lẫu-diṓ.

56 Ềng-ựè iũ cềng cái neng cã gả guíng-cềng gẫu gự, lậ-sĩ gự cã gậ guíng-cềng mại gṓng.

57 Gũ iũ giẻ neng gựè kĩ lậ, cã gả guíng-cềng gẫu gự,

58 Uā, Uoi tiảng-nĩ-gĩng iọng neng uā, Uoi ộ nà iọng sī

nêng siũ-dĩ kué gâ dăing miè-tiâu, sáng góng-dĩ i kué-guā biê gâ dăing, ử dăing êng sī nêng siũ-dĩ kué gâ.

59 Lậ-sī iộng duôi nêng cā gâ guíng-cēng iả mài gōng.

60 Dềng duôi cī-sí kị-lậ guè hā động-ộng-séng-dĩ, mōng Iả-Sú uā, Nì dú mẩu dĩ ăing? iộng duôi nêng cā guíng-cēng gấu nì gâ sī sū-mũ dĩ?

61 Iả-Sú êng cā siáng, cì gũ dĩ dú êng ăing. Dềng duôi cī-sí i mōng gù uā, Nì sī ử ciả iũ duôi hũ-kị gâ Gũing, Gí-Dũ, êng sī?

62 Iả-Sú uā, Uôi sī, nì iả ử chũ-gĩng nêng gâ Gũing cō dău iũ duôi gũing-bâng gâ Cũ iũ-bing, gĩ diũ títng ciông gâ ệng lậ.

63 Dềng duôi cī-sí nà séng-dĩ gâ í-ciông sí-liè-tiâu, uā, Uôi-huôi-nêng gũ niông sũ-mũ biê gâ guíng-cēng nī?

64 Nì-huôi-nêng dú tiâng-nī-gĩng gù uā lũng-gũing cī chéng cī duôi gâ dĩ: nì sũ-mũ cụ-ĩ? Duôi-gá-nêng dú diâng gù êng-gái siũ sĩ gâ cò.

65 Iũ giê nêng tũ-tō hā gù séng-dĩ, i máng-diũ gù gâ mĩng-gái, sả gũing-tê mà gù, iáu gù uā, Nì mōng gũ gũ hā, sī sũ nêng mà nì? Chái-iả iả sả bā-ciông mà gù.

66 ¶ Bĩ-dặ dău duôi đống à-dĩ; dềng duôi cī-sí iũ ciả nải-bộ chũ lậ;

67 Chũ-gĩng Bĩ-dặ đợ-dĩ hóng-hổ, ciũ gég-gég lũ-lũ dĩ chũ gù, uā, Nì iả sī iáu Nà-sả-lậ nêng, Iả-Sú côi cì-bóng gâ.

68 Bĩ-dặ êng kăing nêng, uā, Uôi êng dạ-dĩ iả êng mềng-bạ nì uā sũ-mũ dĩ: ciũ chũ kộ dău mọng bing; gái ciũ ế.

69 I iũ cì-ciả nải-bộ chũ-gĩng gù, ciũ iáu bing-hăing guè-diũ gâ nêng uā, Gù iả sī ử cì-bóng gâ nêng.

70 Bĩ-dặ i êng kăing nêng. Guā cì-kặ-ciê bing-hăing guè-diũ gâ nêng i iáu Bĩ-dặ uā, Nì ì-cài sī ử cì-bóng gâ nêng; éng-ựê nì sī Gá-lĩ-lĩ nêng.

71 Bĩ-dặ ciũ ciũ-chũ, uā, Nì uā gâ nêng, uôi êng đặ-dĩ gù.

72 Gái dãi-diũ ciũ ế dĩ nī pĩng. Bĩ-dặ ciũ siông-kị Iả-

Sú iáu gù uā, Gái ēng-nāing ẽ dĩ nī pīng, nì sáing ặ sáing-lēng ēng kǎing nēng uoi. Siǒng-kǐ iǒng dĩ, ciū tí kǐ lậ.

Dĩ 15 Cióng.

1 Dĩ nī góng cặ-cầu duoi cī-sí, chīng-bō, nāng-sú nēng iáu tóng góng-hō gậ nēng, cāi-cāi siǒng-liǒng, ciū nà Iả-Sú kǒng-bǒng-diū, duoi gù kō gáu nả Bĩ-là-dộ.

2 Bĩ-là-dộ mǒng Iả-Sú uā, Nì sī Iủ-tuoi nēng gậ Uâng ēng sī? Iả-Sú āing uā, Cīāng-sī.

3 Duoi cī-sí gāu gù cèng cāi gậ dĩ.

4 Bĩ-là-dộ ỷ mǒng Iả-Sú uā, Gù gāu nì iǒng cèng cāi gậ dĩ, nì dú mǎu dĩ āing?

5 Iả-Sú cuoi ēng āing cì gũ dĩ. Bĩ-là-dộ siǒng sī cèng gĩ-ỉ.

6 ¶ Dấu iǒng cǎi-kĩ gậ sī-hē, ciāu-lĩ Bĩ-là-dộ dú sī tǎi bả-siāng bǒng-tiāu cì-ciǎ huāng-nēng, sī bẻng bả-siāng giủ gù bǒng nī cì-ciǎ.

7 Iủ cì-ciǎ nēng miāng hǎng Bả-là-bả, iáu cộ-huǎing gậ nēng cāi-cāi kǒng-bǒng-diū: gù cộ-huǎing gậ sī-hē suoi-guā nēng.

8 Bả-siāng iǒng kō giủ Bĩ-là-dộ ciāu āing-sī gậ gặ-sĩ, tǎi gù bǒng-tiāu cì-ciǎ huāng-nēng.

9 Bĩ-là-dộ āing uā, Nì ơ uoi bǒng-tiāu Iủ-tuoi nēng gậ Uâng, ēng sī?

10 Bĩ-là-dộ gō-iǒng uā éng-ựē hiǎu-dặ duoi cī-sí dũ-kĩ Iả-Sú, gũ-chũ nà gù gáu lậ.

11 Duoi cī-sí chiǎu-sộ bả-siāng giủ Bĩ-là-dộ gǎing niǒng bǒng-tiāu Bả-là-bả.

12 Bĩ-là-dộ ỷ uā, Iǒng-gặ-sĩ ử ciǎ nì hǎng cǎ Iủ-tuoi nēng gậ Uâng, uoi niǒng gōng-ciōng-iǒng bǎing nī?

13 Duoi-gá-nēng ỷ hǎng kǐ lậ uā, Nà gù dǎing sí-cĩ-gǎ.

14 Bĩ-là-dộ uā, Gù cǎ-guā sũ-mũ ặ nī? Duoi-gá-nēng gǎing hǎng kǐ lậ uā, Nà gù dǎing sí-cĩ-gǎ.

15 Bĩ-là-dộ ơ bả-siāng ặ húing-hỷ, ciū tǎi gù bǒng-tiāu

Bả-là-bả, nà bính lậ mà lả-Sú, ciũ nà gù gáu nă nêng dăing dău sí-cĩ-gă.

16 ¶ Bêng-dăing duôi lả-Sú nì dĩ-bính, ciũ-sĩ duôi đống; hăng tóng iâng gậ bêng giăng-cêng.

17 Nà cũ-sả gậ bấu iáu gù cêng-diũ, ỉ nà iũ chỉ gậ châu bing dăing mầu iáu gù duôi-diũ.

18 Ciũ iáu gù chiăng-úing, uă, Iũ-tuôi nêng gậ Uâng, chiăng-úing!

19 Ỉ nà cì-ăng mông-sáng mà gù gậ tê, tũ-tô hă gù sêng-dĩ, gũ-diũ bải gù.

20 Nà gù lóng mĩ-dĩ hí lậ, ciũ tộng-tiâu cũ-sả gậ bấu, iáu gù cêng-diũ cù-cĩ gậ í-ciông, duôi gù chũ sêng, nà kộ dăing dău sí-cĩ-gă.

21 Chũ sêng gậ sĩ-hê iũ cì-ciă Gũ-li-năi nêng miăng hăng Sái-mông, ciũ-sĩ Ngă-lì-súing-duôi iáu Lũ-hú gậ dá, kăing-kăing giăng hiông-à-dĩ lậ, bêng ciũ gáng gù cậi kộ guôi-diũ lả-Sú gậ sí-cĩ-gă.

22 Ciũ duôi lả-Sú dău cì-ciă sù-cài hăng cã Gợ-gợ-tá, Gợ-gợ-tá gậ ỉ-sũ ciũ-sĩ kù-lê gợ gậ sù-cài.

23 Nà mò-ịộ diâu ciũ nă gù iê, lả-Sú ềng kăing ciê.

24 Bêng ciũ nà lả-Sú dăing dău sí-cĩ-gă, tiú-gé búng gù gậ í-ciông, chũ sũ-mũ nêng ộ dặ sũ-mũ dĩ.

25 Búng-dê-ching gậ sĩ-hê, ciũ dăing gù dău sí-cĩ-gă.

26 Dău ciông-bing iũ ciău siă-diũ gấu gù gậ dĩ, uă, IŨ-TUÔI NÊNG GẬ UÂNG.

27 Bêng ỉ nà liông-ciă mà-giê-chă iáu lả-Sú cậi dăing dău sí-cĩ-gă, cì-ciă dău cộ-bing, cì-ciă dău iũ-bing.

28 Iộng-gặ-sĩ ciũ gĩng-hău sêng-géng gĩ-diũ gậ dĩ, Nêng nà gù iáu huăng-huă gậ nêng sộng cã cì-dó.

29 Giăng ử-dĩ guă gậ nêng siău lả-Sú, iâu tê, gợ-uă, Hà! hà! nì iộng miê-tiâu dăing, sáng góng ỉ ộ kuyệt kị lậ gậ,

30 Giă-gíng niông giũ cù-cĩ, giăng sí-cĩ-gă-dĩ à lậ.

31 Duôi cĩ-sĩ iáu năng-sự nêng iả sĩ iộng-gặ-sĩ siău gù, gù iáu nì, nì iáu gù uă, Gù giũ biê-nêng, dú mại giũ cù-cĩ.

32 Ì-sả-liề Uâng, Gí-Dũ, giã-gíng mông giãng sí-cí-gã-đĩ à lậ, nả uoi chũ ciũ ọ sêng. Iáu Iả-Sú cái đãng sí-cí-gã gậ mà-giề-chặ iả mã gụ.

33 ¶ Giãng đợng-dề gậ sê-hê dẫu bưng-dề-làu, mủng-sĩ-tĩ tĩng dủ ú-ợng-tiâu.

34 Bưng-dề-làu gậ sê-hê, Iả-Sú duôi siáng hăng uả, Ì-lộ-ỉ, Ì-lộ-ỉ, Lá-mả sả-bả-gợ-duôi-nĩ, ĩ-sũ ciũ-sĩ uả, Uoi Ciông-Dĩ, Uoi Ciông-Dĩ, ư-sũ-dĩ piề-tiâu uoi?

35 Bĩng-hãing gựe-diũ gậ nêng tiãng-nĩ-gĩng, ciũ uả, Gủ sĩ hăng Ì-lĩ-ngả.

36 Iũ cỉ-cĩa nêng bấu lậ, nả huối-ợng cẽng chũ, gải hã mọng-sảng-dĩ, dẻ nả Iả-Sú iẻ, uả, Bẻng-ciề gụ; chũ Ì-lĩ-ngả ọ lậ nả gụ à lậ mại?

37 Iả-Sú duôi hăng cỉ siáng, ciũ đợng kĩ.

38 Đãng-dĩ gậ đợng-mủng giãng ciông-bĩng dẫu à-bĩng ciũ liẻ cã liòng gãi.

39 Đợng-mọng gựe-diũ gậ bả-cợng chũ-gĩng Iả-Sú ịợng-gả-sĩ đợng-kĩ, ciũ uả, ịợng nêng đợng-cẻng sĩ Ciông-Dĩ gậ Gựing.

40 Iũ gĩ-cĩa á-niòng-nêng dẫu-dẫu-dĩ chũ; dĩ-bĩng iũ Muối-duôi-lả gậ Mã-lĩ-ngả, siẫu Ngả-gợ iáu ịợ-sỏi gậ nải Mã-lĩ-ngả, gũ iũ Sả-lộ-mì;

41 ịợng duôi á-niòng-nêng, ciũ-sĩ tê-chĩng Iả-Sú dẫu Gả-lĩ-lĩ gậ sê-hê, gảing-diũ tẻ-hê gụ gậ; gũ iũ cẻng cã á-niòng-nêng, ciũ-sĩ iáu Iả-Sú cỏi-cỏi iòng Iả-lũ-sả-lảing gậ, iả gựe dẫu ù-dĩ chũ.

42 ¶ ịợng cỉ gợng sĩ ỗ-dỗ guả-cỏi gậ nẻ-ciẻ, ciũ-sĩ ường-sĩ-nẻ gậ tê cỉ-gợng; dẫu ợng-bĩng-ciẻ gậ sê-hê,

43 Iũ cĩa Ngả-lĩ-mả-tuối gậ nêng ịợ-sả lậ, gụ sĩ cẻng duôi gậ hỉợng-sẻng, iả sĩ đãng Ciông-Dĩ gợ lậ gậ, ịợng-cỉ-sĩ duôi-dảng kợ gĩng Bẻ-lả-dợ giủ Iả-Sú gậ sẻng-chĩ.

44 Bẻ-lả-dợ siòng Iả-Sú ịợng kựẻ sĩ-tiâu cẻng gĩ-ỉ, ciũ hăng bả-cợng lậ, mọng gụ Iả-Sú sĩ-tiâu ọ cỏi sĩ, mại?

45 Tiãng-nĩ bả-cợng uả gậ dĩ, đả-dĩ ì-cỏi, ciũ cẻng ịợ-sả nả Iả-Sú gậ sẻng-chĩ dẻ kợ.

46 Iộng-sả mải nộng iáu-gí, nà Iả-Sú gậ sếng-chí dé à lạ, sả nộng iáu-gí cuối-diũ, bống dẫu dặng-dĩ : iộng dặng sĩ chủ dẫu ciộng-ngang dĩ-bính ; ỉ nà cì-ti ciộng chia dẫu dặng-mộng-chũ, cậ-diũ.

47 Mười-duôi-là gậ Mả-li-ngã iáu Iộng-sái gậ nãi Mả-li-ngã dú chũ-gĩng bống Iả-Sú gậ sù-cài.

Dĩ 16 Cióng.

1 Úng-sĩ-nì guã-tiâu, Mười-duôi-là gậ Mả-li-ngã, Ngã-gồ gậ nãi Mả-li-ngã, iáu Sả-lộ-mì mải hióng-liâu-muoi, niông lạ mười Iả-Sú gậ sếng-chí.

2 Chĩ góng gậ tê cì-góng, cựẽ-cầu mì-tê chũ gậ sĩ-hẽ, gụ ciũ dẫu dặng-dĩ.

3 Nì iáu gụ, gụ iáu nì uã, Sũ neng ộ tãi uoi chia-kựẽ iộng dặng-mộng-chũ gậ ciộng ?

4 Iộng ciộng ciũ-sĩ cèng duôi ; ử á-niông-neng cì gồ kỹ lạ chũ, ciũ chũ-gĩng ciộng chia-kựẽ lâu :

5 Nì dặng-dĩ, ciũ chũ-gĩng cì-oĩa hẽ-sáng neng cõ dẫu iũ-bính, cệng bả í-ciông ; á-niông-neng ciũ ngò-ngò-dĩ.

6 Hẽ-sáng neng iáu gụ uã, Eng niông ngò-ngò-dĩ : nì sĩ lâu dãng sĩ-cì-gã gậ Nả-sả-lạ neng Iả-Sú, gụ hũ-sáng kỹ lạ lâu, eng-nãng dẫu iộng-dĩ : nì lạ chũ bống gụ gậ sù-cài.

7 Giã kộ, iáu gụ gậ hã-sáng uã, ỉ iáu Bĩ-dặ uã, Iả-Sú dẫu nì tê-ching kộ Gả-lĩ-lĩ-dĩ kộ : dẫu ử-dĩ ộ gĩng-dặ gụ diễ, sũ-siông gụ ching-mang iáu nì uã-guã ỉ-bính.

8 Á-niông-neng kựẽ-kựẽ-dĩ chũ lạ, giãng dặng-dĩ cẽ kộ, giãng lạ gồ tiú ; cì gũ dĩ iả eng iáu neng uã ; eng-ựẽ cèng giãng.

9 ¶ Iả-Sú dẫu chĩ góng gậ tê cì-góng cựẽ-cầu hũ-sáng kỹ lạ, sáng chũ-hing nã Mười-duôi-là gậ Mả-li-ngã chũ : Iả-Sú tê-ching giãng iộng Mả-li-ngã sếng-dĩ dãi-tiâu chĩ-cĩa gũ.

10 Iộng-cì-sĩ gáing Iả-Sú cì-bóng gậ neng kãing-kãing sióng-séng tỉ, iộng á-niông-neng ciũ lạ bẫu-seng nã gụ.

11 Gù tiăng-nī-gīng Iả-Sú hủ-sáng kí lậ nả Mã-li-ngã chũ-gīng, dú ăng kǎng sēng.

12 ¶ Iộng dĩ lậu hả-sáng dĩ-bíng iủ liông nêng kộ hióng-à, dợ-dĩ giăng diợ gậ sí-hê, Iả-Sú bợ-guã hêng-cộng chũ-hing nả gù chũ.

13 Iộng liông nêng ciũ kộ iáu biê gậ hả-sáng uã ; hả-sáng iả ăng sēng gù.

14 ¶ Hê-mựê sí-i-ciả hả-sáng cõ dợ gậ sí-hê, Iả-Sú iả chũ-hing nả gù chũ ; uã gù gậ séng cèng ngāng ăng sēng, ếng-ựê Iả-Sú hủ-sáng kí lậ lậu, iủ nêng chũ-gīng gù, kộ iáu hả-sáng uã, hả-sáng gữ ăng sēng gù.

15 ¶ Iả-Sú iáu hả-sáng uã, Nỉ kộ tóng-tíng-à, gợng ử hấu gậ sēng-sĩ nả tóng sĩ-gáing gậ nêng tiăng-nĩ.

16 Nêng lậ sēng i siũ sǎi-lĩ ciũ ợ dặ giũ ; lậ ăng sēng ciũ ợ diăng gù gậ cò.

17 Sēng lậu gậ nêng ợ hĩng iộng gĩ-iông sēng-tóng gậ dĩ : gù ợ kầu uoi gậ miăng dãi-tiâu gữ ; ợ uã biê gợ gậ tử-kióng ;

18 Siũ-dĩ ợ nà-diũ ựê ; lậ-sĩ iè iủ dù gậ mĩ-dĩ, cớng mài huoi gù ; gù iả ợ nà siũ gã dẫu bāng-nêng séng-dĩ, iộng bāng gậ nêng ciũ ợ hấu-tiâu.

19 ¶ Cũ Iả-Sú gấu-dõ hả-sáng lậu, ciũ nả Cĩong-Dĩ ciê iòng tíng kộ, cõ dẫu Cĩong-Dĩ gậ iũ-bíng.

20 Hả-sáng chũ kộ dẫu mǔing-sĩ-tĩ dững-dầu, Cũ iả bọng-chǎing gù, i ciợ gù siũ hĩng sēng-tóng gậ dĩ, biǎu-měng gù dững gậ dầu sĩ i-cài gậ. Chêng séng sù ngũing.

LŪ-GÁ HŪ-ÉNG.

Dĩ 1 Ciong.

1 Dĭ-à-hí-lộ duôi-nêng; iũ cèng-cãi nêng cã sũ gĩ-diũ dầu uoi dĩ-bíng gĩng-guã lâu gậ dĩ.

2 Iọng dĩ ciũ-sĩ đũng-dầu gậ nêng buõi-chỗ chéng-ngáing chũ-gĩng-guã đũng nã uoi-huõi-nêng gậ.

3 Éng-ue uoi nà iọng duoi dĩ giáng dĩ buõi-chỗ mǎing-mǎing-dĩ cã mǎng-bà, uoi iã siông tê-tê ĩ-nĩ gĩ-diũ gũẽ nã nì.

4 Ō nì dặ-dĩ tê-ching nêng chũ-dĩ háu nì gậ dĩ, dú sĩ ì-cài gậ.

5 ¶ Hí-lũ cã Iũ-tuõi uâng gậ sĩ-hē, Ngā-bĩ-ngā ử cì báing iũ ciã cĩ-sĩ miang háng Sǎ-gá-lĩ-ngā; gũ gậ sē-mǎ sĩ Ngā-lặng gậ hē-dỗ, miang háng ĩ-lĩ-sá-bǎ.

6 Gũ liông sē-mǎ ciũ Ciong-Dĩ chũ kĩ lậ sĩ ngĩ-nêng, gũ gậ ǎng-gēng dú sĩ í-diũ Cũ gáu-dỗ gậ dĩ iấu li-gũ, mǎu mĩ-mǎu-ciẽ chộ.

7 Lậ-sĩ gũ mǎu gũing, éng-ue ĩ-lĩ-sá-bǎ mại sǎing-iống, liông sē-mǎ gậ nĩng-gĩ ĩ sē lộ.

8 ¶ Lặng dầu Sǎ-gá-lĩ-ngā ử òi báing gậ cĩ-sĩ, Sǎ-gá-lĩ-ngā ciũ dầu Ciong-Dĩ mĩng-ching cã iọng cĩ-sĩ gậ dĩ.

9 Ciũ-diũ cĩ-sĩ gậ li-gũ cuá ching, gũ cuá-diộ sĩ niông gũ nì Cũ gậ đǎing-dĩ chiấu hióng.

10 Chiấu hióng gậ sĩ-hē bǎ-siǎng hǎ nguẽ-bíng-dĩ gĩ-dầu.

11 Cũ sǎ-chũ gậ chũ-hing nã Sǎ-gá-lĩ-ngā chũ, gũè dầu chiấu hióng gậ dộ iũ-bíng.

12 Sǎ-gá-lĩ-ngā chũ-gĩng Cũ sǎ-chũ gậ, ciũ huáng-iẻ, giáng đặ-hǎing.

13 Cũ sǎ-chũ gậ iấu gũ uǎ, Sǎ-gá-lĩ-ngā, nì ẽng niông

giáng : éng-ue nì giữ gâ dī tiāng-nī-gīng lâu, nì gâ sē-mả Ì-lī-sá-bả ọ sải cì-ciả gũing, nì niōng tãi gù chiủ miāng hǎng lặ-hũing.

14 Ū sī-hē nì ọ kǎu-uoi lặ dặ-hǎing; cèng cǎi neng éng-ue gù chũ-sī iả ọ kǎu-uoi.

15 Cũ ọ chũ gù sōng cǎ duoi neng, ciáng ciủ, lảnh ciủ gù dú ềng iề; giǎng nǎi bử-đī cì sải chũ-sī, ciủ sí-cũ dặ-diọ Sēng-Sēng.

16 Gù ọ sả cèng cǎi Ì-sả-liể neng dững-tê hũ gù gâ Cũ Ciong-Dī.

17 Gù ọ dặ-diọ Ì-lī-ngā gâ séng-siāng cồ-nǎing, dǎu Cũ tê-ching sǎing giǎng, sả cǎ dá gâ, ọ chiọ gù gâ gũing, sả ngà Ciong-Dī gâ neng gǎi-bing ọ ngī-neng gâ chong-měng; gũ ọ tãi Cũ ồ-dồ bả-siāng hũ-sũ gù.

18 Sá-gá-lī-ngā iáu Cũ sả-chũ gâ uā, Uoi nī-dī ọ hiǎu-dặ iủ iọng gâ dī nī? uoi dú sē-tiǎu lâu, uoi gâ sē-mả nīng-gỉ iả sē-tiǎu.

19 Cũ sả-chũ gâ uā, Uoi sī Gá-bả-liể, gùề dǎu Ciong-Dī ming-ching; nǎ Cũ hǎng lậ nà iọng hǎu gâ sēng-sỉ bǎu nǎ nì dặ-dí.

20 Éng-ue nì ềng sēng uoi uā gâ dī, nì ciủ ọ bǎng-ả mại uā dī, cì-dặ dǎu iọng dī dǎu gâ nì-ciể, ừ sī-hē uoi uā gâ dī cǎng ọ gīng-hǎu.

21 Bả-siāng dặ-dī dǎing Sả-gá-lī-ngā, éng-ue gù iọng cǎi sī dǎu dǎing-dī dǎng-gổ ciủ gỉ-ỉ.

22 Sả-gá-lī-ngā chũ lậ gâ sí-hē, mại iáu bả-siāng uā dī; bả-siāng ciủ dặ-dí gù dǎu dǎing-dī chũ-gīng sũ dī chũ-hing; gù cì-bỉ-dặ dú sī chỉ bỉ bảỉ bỉ iáu bả-siāng uā dī, ciủ iǎng ả-ciể-tiǎu.

23 Lệnh dǎu gù liǎu-lỉ dī gâ nì-ciể mǎing lâu, Sả-gá-lī-ngā ciủ chiọ kộ.

24 Hē-muế gù gâ sē-mả Ì-lī-sá-bả iủ-séng; dặ hǎ chiọ-dī ngù-ciả nguề-nì,

25 Uā, Iọng-cì-sỉ Cũ chũ-gũ uoi, iọng-gả-sỉ duoi uoi, uoi dǎu neng dỉ-bing gâ ềng hǎu Ì-sũ ọ tãi uoi sải-tiǎu.

26 ¶ Dâu dĩ lỵ-ciả nguè-nì, Cũ sả-chũ gâ Gá-bả-liể Y
nả Cũ hăng kỗ Gá-li-li cì-ciả sêng, hăng cã Nà-sả-lạ.

27 Dâu cì-ciả á-niông-gũng-ciể-dĩ, iộng á-niông-gũng-
ciể ciũ-sĩ iáu Duôi-pĩ gâ hê-dô lợ-sả uả-chóng iãng lâu;
miâng hăng Mả-li-ngã.

28 Cũ sả-chũ gâ dĩ kỗ iáu gụ uả, Nì iộng đả-diợ duôi
áing-hũ gâ, uoi iáu nì chiăng-úing, Cũ iáu nì cại cì-dó.

29 Mả-li-ngã tiăng-ni-gĩng iộng dĩ ciũ cèng huáng-iể,
sẻng-dĩ gồ-siông iộng-gả-sĩ iáu gụ chiăng-úing sĩ sũ-mũ
ĩ-sũ.

30 Cũ sả-chũ gâ uả, Mả-li-ngã ẻng niông giáng : ẻng-
uẻ nì đả-diợ Ciong-Dĩ gâ áing-hũ.

31 Nì ciong-gũing ợ iũ-sẻng, sải gũing, niông tãi gụ
chiũ miâng hăng Iả-Sứ.

32 Gụ ợ cã cèng duôi, ợ hăng cã đẻng duôi Ciong-Dĩ
gâ Gũing : Cũ Ciong-Dĩ ợ nả gụ cũ-cóng Duôi-pĩ gâ ỹ
nả gụ cõ.

33 Gụ ẻng-ủing dụ ợ cã Ngả-gở cì chiợ gâ uâng ; gụ
gâ gở mẩu sủẻ-mủẻ.

34 Mả-li-ngã iáu Cũ sả-chũ gâ uả, Uoi gũ ẻng-nẻng
hả nả nẻng, gong-ciong iũ iộng gâ dĩ nĩ ?

35 Cũ sả-obũ gâ áing gụ uả, Sẻng-Sẻng ợ lạ nì sẻng-
dĩ, đẻng duôi Ciong-Dĩ gâ cõ-nẻng ợ ciả-diũ nì : gũ-chũ
nì sải gâ gũing ợ hăng cã sẻng gâ, iả ợ hăng cã Ciong-
Dĩ gâ Gũing.

36 Nì gâ chẻng-ciăng I-li-sả-bả, nẻng-gĩ sẻ gâ sĩ-hẻ iả
iũ-sẻng ợ sải điong-mũ-gũing : áing-sĩ dụ sĩ hăng cã
mài sảing-iộng gâ, giả-gĩng iũ-sẻng lỵ-ciả nguè-nì lợ.

37 ẻng-uẻ Ciong-Dĩ uả gâ dĩ mẩu cì gũ kóng gâ, dụ iũ
gĩng-hẫu.

38 Mả-li-ngã uả, Uoi sĩ Cũ gâ nải-bỏ ; gọng-ngũing nì
uả gâ dĩ dẫu uoi sẻng-dĩ gĩng-hẫu. Cũ sả-chũ gâ ciũ piẻ-
tiâu gụ kỗ-tiâu.

39 ¶ Ủ-cì-sĩ Mả-li-ngã kị-sẻng kụẻ-kụẻ kỗ sủing-dĩ gâ
dĩ-huộng, dẫu Iũ-tuôi cì-ciả sẻng :

40 Nì Să-gá-lī-ngā gâ chiō, iáu Ì-lī-sá-bă chiăng-úing.

41 Ì-lī-sá-bă cì tiăng-nī-gīng Mă-lī-ngā chiăng-úing, gù bŭ-dī iũ gâ tó, ciũ dòng kí lậ, Ì-lī-sá-bă séng-dī ciũ sí-cũ dặ-diō Sēng-Sēng.

42 Gù ciũ duoi siáng uā, Nì dāu á-niông-nēng dĩ-bíng sī iũ hŭ-kī, nì bŭ-dī iũ gâ tó iả sī iũ hŭ-kī.

43 Uoi Cũ gâ nải hā uoi-dī lậ, ỉong sī giăng nī-dī dặ lậ gâ ?

44 Éng-ựề nì chiăng-úing gâ siáng-éng cì dāu uoi nēng-ciề, uoi bŭ-dī iũ gâ tó cềng kâu-uoi dòng kí lậ.

45 Ừ ciả sēng Cũ uā gâ dĩ ciũ-sī iũ hŭ-kī; éng-ựề Cũ iáu gù uā gâ dĩ dụ ợ gīng-hāu.

46 Mă-lī-ngā uā, Uoi gâ séng cọng Cũ cā duoi.

47 Uoi gâ séng éng-ựề giũ uoi gâ Cũ Ciông-Dī ciũ cềng kâu-uoi.

48 Gù nải-bộ sī à-cìng gâ nēng, Cũ ciũ chũ-gũ gù : giả-gíng à kộ cì-dō cì-dō dụ ợ uā uoi sī iũ hŭ-kī.

49 Éng-ựề iũ duoi cở-năing gâ Cũ tãi uoi cā cềng duoi gâ dĩ; gù gâ miăng sī dềng sēng gâ.

50 Gēng gù gâ nēng, Cũ cì-bí-dặ dāu gù gâ gũing-gũing sọng-sọng kộ-ling gù.

51 Cũ gâ siũ hīng chũ duoi kuē-lì; ử giáu-ngāu séng-dĩ siông cềng cāi dĩ gâ nēng, Cũ nà gù dụ dãi sũing-tiāu.

52 Cā uāng gâ nēng, Cũ ciũ hăng gù giăng ũ-dī à lậ, à-dăing gâ nēng, ciũ nà gù gáu-séng kí lậ.

53 Bŭ-gựề gâ nēng, Cũ ciũ nà cềng hấu gâ mī-dī nả gù iẻ bấu; cudi-cũ gâ nēng, ciũ hăng gù kóng-bŭ chiō kộ.

54 Cũ káing-diũ gù nũ-gề Ì-sả-liề.

55 ỉong ciũ-sī niông ệng-ựing gī-dặ kộ-ling Ngā-bả-lả-hăng iáu gù gâ gũing-sọng; sũ-siông Cũ tê-chīng iáu uoi cũ-cóng uā-guā gâ dĩ ỉ-búing.

56 Mă-lī-ngā iáu Ì-lī-sá-bă cāi gựề-diũ sáng-ciả nguề-nì, ciũ chiō kộ.

57 ¶ Ì-lī-sá-bả sēng-ngựề ciũ sải cì-ciả gũing.

58 Chiō-bíng-síng chéng-ciāng tiāng-nī-gīng Cũ iōng-gặ-sĩ duoi kộ-líng gù ; ciũ iáu gù cái kâu-uoi.

59 Dâu dĩ bái góng, gù-huōi-nêng dú lậ tãi gũing-ciê ciâu-diũ li-gũ uãi-tiâu pue ; ò dai gù dá gậ miāng-ci tãi gù chiũ miāng hǎng cǎ Sǎ-gá-li-ngā.

60 Gù nải uā, Òng gọng ; niōng hǎng gù cǎ lặ-hũing.

61 Duoi-gá-nêng iáu gù uā, Nì chéng-ciāng ci-chiộ dú mǎu cì-ciǎ hǎng iōng miāng-ci.

62 Duoi-gá-nêng ciũ chỉ bĩ bái bĩ mǎng gù dá, ò hǎng gù sũ-mũ miāng.

63 Gù dá tǎu cì-ti siǎ-cĩ gậ huợng-bǎi, ciũ siǎ hǎ ciōng-bíng uā, Gù gậ miāng ciũ-sĩ lặ-hũing. Duoi-gá-nêng siōng cèng gĩ-ĩ.

64 Dai-diũ Sǎ-gá-li-ngā gậ chũ ciũ kuyệt-kuyệt, uè iǎ ộ dũing, gù ciũ kuyệt-siáng cũing-mĩ Ciōng-Dĩ.

65 Chiō-bíng-síng dú giǎng kĩ lậ ; iōng dĩ ciũ dũing dǎu lủ-tuoi gậ súing-dĩ mũing-sĩ-tĩ gậ dĩ-huợng.

66 Tiāng-nī-gīng gậ nêng nà iōng dĩ gĩ dǎu séng-dĩ, uā, Òng hiǎu-dặ iōng gũing-ciê hē-lǎi sũ-mũ gặ-sĩ ; Cũ gậ siũ kǎing-diũ gù.

67 ¶ Gù dá Sǎ-gá-li-ngā séng-dĩ sí-cũ dặ-diộ Sēng-Sēng, ciũ sǎing uā òng-nǎing lậ gậ dĩ,

68 Uā, Niōng cũing-mĩ Cũ l-sǎ-liễ gậ Ciōng-Dĩ ; óng-uè gù chũ-gũ gù gậ bǎ-siǎng, nà gù chiũ dǎu-tê.

69 Giǎ-gíng dǎu gù nũ-gẻ Duoi-pĩ chiộ-dĩ tãi uoi huǎi cì-ciǎ giũ uoi-huōi-nêng gậ gũ.

70 Sũ-siōng Cũ giǎng kuyệt-tíng bĩ-dĩ gậ si-hē ciộ gù ử duoi sēng síng-dĩ gậ chũ uā-guā gậ dĩ.

71 Niōng giũ uoi pĩ-tiâu dō-tê, iáu ử duoi hǎing uoi gậ nêng siũ-dĩ ;

72 Kộ-líng uoi cũ-cóng, gũ niōng gĩ-dặ gù iộ-diāng sēng gậ dĩ.

73 Ciũ-sĩ gù iáu uoi cũ-cóng Ngā-bǎ-là-hǎng ciũ-guā-chũ gậ dĩ,

74 Uā, sǎing ộ nà uoi giǎng dō-tê gậ siũ-dĩ giũ chũ lậ.

75 Ciū ở cặng uoi cì sáing-sĩ sêng-dĩ hiông-diū Cũ, ở chéng-giẽ góng-ngĩ hũ-sũ Cũ, mẩu dĩ giáng-pã.

76 Nì iọng gũing-ciẽ iả ở háng cã dềng duoi Ciông-Dĩ gâ sǎng-dĩ: éng-ue nì ở dẫu Cũ tê-ching sáing giáng kuyè gù gâ dĩ.

77 Háu gù gâ bả-siăng dặ-dĩ Cũ giu nêng gâ áing-hũ, ciū-sĩ ở tãi gù siã-cò.

78 Éng-ue Ciông-Dĩ iũ kộ-ling uoi-huoi-nêng gâ sêng, gù ciū ở sả cuyè-cầu gâ mì-tê guáng giáng tít ciông dẫu uoi iọng-dĩ.

79 Ciâu-diū ử duoi diū dẫu ú-ong gā-lā-ú sĩ gâ sù-cài gā nêng; gũ niông háu uoi-huoi-nêng gâ káu giáng bêng-úing gâ dĩ.

80 ¶ Ừ gũing-ciẽ mǎing-mǎing-dĩ duoi kĩ lậ, céng-sêng cũ dặ-hǎing, dẫu kông-iả-dĩ gũè-diū cì-dặ diū dẫu hĩng chũ lậ nả l-sả-liề nêng chũ gâ nì-ciẽ.

Dĩ 2 Cióng.

1 Ừ-cì-sĩ Gái-sả Ngā-gũ-sũ-dũ huǎi sêng-cĩ à lậ, háng tít-à gâ nêng dú niông cã nêng-dǎing-chả.

2 Gũ-lĩ-niũ cã Sũ-li-ngā cǎng-dũ gâ sĩ-hê; iọng ciū-sĩ tê cì-lệng cã nêng-dǎing-chả.

3 Gỏ nêng dú niông kộ gỏ nêng chũ-sĩ gâ sêng kộ, bǎu-miăng iòng nêng-dǎing-chả.

4 Iộ-sả sĩ Duoi-pĩ gâ hê-dô, gũ-chũ iả giáng Gá-li-lĩ gâ Nà-sả-lả sêng-dĩ kộ Iũ-tuoi-dĩ kộ, dẫu Duoi-pĩ gâ sêng háng cã Bả-lĩ-ǎing.

5 Niông iáu gù uā-iǎng gâ sê-mả Mả-li-ngā cǎi-cǎi bǎu-miăng iòng nêng-dǎing-chả. Iọng-cì-sĩ Mả-li-ngā iũ-sêng, tǎu sǎi gũing.

6 Iộ-sả iáu Mả-li-ngā dẫu Bả-lĩ-ǎing gâ sĩ-hê, Mả-li-ngā sêng nguè,

7 Ciū sǎi dǎong-tê gâ gũing; nả biộ bǎu-láu-diū gù, gǎ hǎ mả-cǎu-dĩ, éng-ue kǎ-dǎng-dĩ mǎu kông gâ sù-cài.

8 ¶ Iộng dĩ-huống iũ iãng-iông gâ nêng, dẫu kông-iã
 ồng-mâng iãng gù gâ iông.

9 Cũ sả-chũ gâ à lậ gựê hã gự sêng-bíng-dĩ, Cũ ặng-iâu
 gâ guáng gống-lộng-kúing ciâu gù: iãng-iông gâ nêng
 giáng dạ-hảing.

10 Cũ sả-chũ gâ iáu gù uã, Nì ềng niông giáng; uôi sī
 nà dềng kâu-uôi gâ sêng-sĩ bâu nã nì dạ-dĩ; títng-à gâ
 bả-siãng dú iũ huống.

11 Géng-diâu dẫu Duôi-pĩ gâ sêng-dĩ tãi nì sãi ciã giũ
 nêng gâ Cũ, ciũ-sī Cũ Gĩ-Dũ.

12 Nì ợ chũ-gĩng cì-ciã gũing-ciê bâu-láu dẫu biõ-dĩ,
 dẫu hã mã-câu-dĩ; iộng dĩ ciũ-sī gĩ-nêng.

13 Sãng-bũ-lềng-dềng iũ cềng cãi títng-béng iáu Cũ sả-
 chũ gâ cãi dẫu ử-dĩ cũing-mĩ Cìong-Dĩ, uã,

14 Dẫu títng cìong dềng ầu gâ sù-cài iũ ặng-iâu gù nã
 Cìong-Dĩ, dẫu sī-gáing dềng Cìong-Dĩ i gâ nêng dĩ-bíng,
 iũ bềng-úing.

15. ¶ Cũ sả-chũ gâ dú piê-tiâu gù iông títng lầu, iãng,
 iông gâ nêng ciũ nì iáu gù, gù iáu nì uã, Uôi-huôi-nêng
 giã-gíng mông kộ Bả-li-ảing, chũ iộng kãing iũ gâ dĩ
 ciũ-sī Cũ bâu nã uôi dạ-dĩ gâ.

16 Ciũ kụê-kụê-dĩ kộ, chũ-gĩng Mã-li-ngã iáu Iợ-sả, i
 chũ-gĩng gũing-ciê dẫu hã mã-câu-dĩ.

17 Chũ-gĩng lầu, ciũ nà Cũ sả-chũ gâ iáu gù uã iộng
 gũing-ciê gâ dĩ iông ehũ kộ.

18 Nêng tiãng-nĩ-gĩng iãng-iông nêng uã gâ dĩ, dú sī
 cềng hí-gĩ.

19 Mã-li-ngã nà iộng duôi dĩ dụ gĩ hã sêng-dĩ, mảing-
 mảing-dĩ kộ siông.

20 Iãng-iông gâ nêng dẫu-tê kộ, ềng-ựê ciâu-diũ Cũ sả-
 chũ gâ iáu gù uã gâ dĩ, dụ chũ-gĩng tiãng-nĩ-gĩng lầu,
 ciũ cũing-mĩ Cìong-Dĩ gù ặng-iâu nã Cìong-Dĩ.

21 ¶ Dẫu dĩ bảí góng ciũ-sī niông iáu gũing-ciê ciâu
 li-gũ ửi-tiâu pựê, ciũ hảng gù gâ miãng Iả-Sú. Iộng
 miãng ciũ-sī Mã-li-ngã ềng-nảing iũ-séng Cũ sả-chũ gâ
 sảing iáu gù chiũ gâ.

22 ¶ Ciāu-diū Mḡ-sái gâ lŭ-huá séng-tí lōng lâi-lī gâ nì-ciê mŭng lḡ, Iḡ-să iáu Mă-lī-ngā ciū pāu gŭng-ciê iōng Iă-lŭ-să-lăing-dī kḡ, niōng nà gŭ hŭing nă Cŭ.

23 Sŭ-siōng Cŭ gâ lŭ-huá gī-diū uā, Diōng-tê gâ diōng-mŭ-gŭng dú niōng háng cā sēng, gŭ nă Cŭ.

24 Gŭ niōng nà liōng-tê báing-gé, ă-mă nà liōng-tê nōng-gŭ hŭing-cī, iă sī ciāu-diū Cŭ lŭ-huá gī-diū gâ dī.

25 Dāu Iă-lŭ-să-lăing iŭ ciă nēng miāng háng Sái-ming; iōng nēng ỉ ngī ỉ gēng-séng, nì-nì dăing ũ ciă kúing I-să-liê bả-siāng séng gâ Cŭ lạ : Sēng-Sēng iă hŭ dāu gŭ séng-dī.

26 Iōng nēng dă-diḡ Sēng-Sēng càng-càng-dī háu gŭ dă-dí, ēng-năing sī, sáing cōng ḡ chŭ-gŭng Cŭ gâ Gí-Dŭ.

27 Iōng-ci-sī Sái-ming dă-diḡ Sēng-Sēng háu gŭ nì dăing : ũ gŭng-ciê Iă-Sú gâ dá-năi ciū pāu-diū gŭ dī lạ, niōng tăi gŭ í-diū lŭ-huá gâ lī-gŭ kḡ cā.

28 Sái-ming ciū nà gŭng-ciê pāu guā lạ, cŭng-mŭ Ciōng-Dī, uā,

29 Cŭ à, ciāu-diū nì tê-ching uā gâ dī, giâ-ging bōng-tiāu nì gâ nŭ-gê bēng-bēng úing-úing-dī guā-sī.

30 Éng-ŭê uđi mì-ciú chŭ-gŭng nì giu nēng gâ áing-hŭ làu.

31 Iōng áing-hŭ ciū-sī nì dāu tóng-tóng-à bả-siāng ming-ching ḡ-dḡ làu gâ.

32 Cā guáng háu biê-gŭ-nēng dă-dí, ỉ cā nì I-să-liê bả-siāng gâ ệng-iāu.

33 Iă-Sú gâ dá-năi tiāng-nī-gŭng uā gŭng-ciê iōng gâ dī, séng-dī siōng sī cèng gí-ỉ.

34 Sái-ming tăi gŭ giŭ hŭ-kī, ỉ iáu năi Mă-lī-ngā uā, Iōng gŭng-ciê nă Cŭ lī kŭ lạ, sī niōng I-să-liê cèng cāi gâ nēng iă ḡ lḡ-bai-tiāu, iă ḡ héng kŭ lạ ; gŭ niōng cệng dī nă nēng uā ệng háu ;

35 Niōng cèng cāi nēng séng-dī siōng gâ dī dú ḡ lŭ chŭ lạ ; nì cŭ-cī gâ séng iă ḡ nă dáu tŭ tóng-tê-tiāu.

36 Iŭ ciă nŭ sŭng-dí, miāng háng Ngā-nà, sī Ngā-siă ũ

cì bǒng huǎi à lậ gậ, Huǎ-nō-li gậ á-niông-gũing, iộng-cì-sì nǐng-gĩ cềng sê lậ, gù cầ sếng-niông kị iáu sếng-ếng cầi diu chỉ nǐng.

37 Hē-muệ siừ-guǎ bǎi-sī-sī nǐng, mǎng-nì hū-sū Cìong-Dī, gềng-diū ēng iề gự-dầu; iộng-cì-sì dú ēng chừ dǎing.

38 Kǎing-kǎing iộng-cì-dềng gù giǎng-cềng lậ iả dồ-ciǎ Cìong-Dī, ỉ nà iộng gũing-ciề gậ dī iáu ử duoi đǎing Iǎ-lū-sǎ-lǎing gậ sềng nǎ Cừ chiừ dǎu-tê gậ nềng uǎ.

39 Iự-sǎ, Mǎ-lī-ngǎ ciǎu-diū Cừ gậ lự-huǎ bềng sū-mū dī dú cầ lau, ciū dǎu-tê kộ Gá-li-lī gậ Nà-sǎ-lậ, cù-cī gậ hióng-lī-dī kộ.

40 Iộng gũing-ciề mǎing-mǎing-dī duoi kị lậ, sếng-tỉ ngǎing-cǎ dặ-diộ sí-cừ gậ chóng-mềng, Cìong-Dī gậ ǎing-hữ ciǎu-gū gù.

41 Dǎu guǎ-mộng-tê cầi gậ sí-hề, gù gậ dá-nǎi nǐng-nǐng dú iòng Iǎ-lū-sǎ-lǎing-dī kộ.

42 Iǎ-Sú sí-nī huề gậ sí-hề, ciǎu-diū cầi-kị gậ lī-gự iáu gù-huôi-nềng cầi iòng Iǎ-lū-sǎ-lǎing.

43 Guǎ-cầi lau, ciū kị-sếng chiộ kộ, ử gũing-ciề Iǎ-Sú gū dǎu Iǎ-lū-sǎ-lǎing; gù gậ dá-nǎi dú ēng hiǎu-dặ.

44 Siông gù sí iáu gồng bọng gậ nềng cầi giǎng, giǎng cì góng gậ diộ lau, ciū dǎu chềng-ciǎng bǎing-iử dī-bíng kộ lâu gù.

45 Lau ēng diộ, ỉ dǎu-tê Iǎ-lū-sǎ-lǎing kộ lâu gù.

46 Guǎ-tiǎu sáng góng, ciū dǎu dǎing-dī lâu-diộ gù iáu sǐng-sǎing cầi cì-dó cồ, cì-bíng tiǎng-nī, cì-bíng mông gù gậ dī.

47 Tiǎng-nī-gǐng gậ nềng dú hí-gỉ, ềng-ựề gù gậ chóng-mềng iáu gù dặ-ǎing gậ dī dú ngộ-ngộ-dī.

48 Iǎ-Sú gậ dá-nǎi chừ-gǐng gù gậ sí-hề cềng gự-guôi: gù nǎi ciū iáu gù uǎ, Uoi gậ gũing, nì cầ-sū-dī iáu uoi-huôi-nềng iộng-gặ-sỉ cầ? nì dá iáu uoi siông-sếng-sếng-dī lậ lâu nì.

49 Iǎ-Sú iáu gù uǎ, Nì ựề-sū-dī lậ lâu uoi? nì gū ēng dặ-dỉ uoi cồng niông dǎu uoi Dá chiộ-dī?

50 Gù dá-năi dú ēng mēng-bà gù uā gâ dī.

51 Iă-Sú iáu dá-năi cái kī-séng dău-tê lậ Nà-să-lậ, hâu-sēng gù : gù năi nà iōng duoi dī dú gī hā séng-dī.

52 Iă-Sú gâ chōng-mēng iáu huyệt-sū cì góng cái sū cì góng, Ciong-Dī iáu sī-gáing gâ nēng gāing ồ gù.

Dī 3 Ciong.

1 Gái-să Dī-bi-liũ cã uãng dī sí-ngù nīng gâ sī-hē, Bōng-diú Bī-là-dộ cã Iũ-tuōi gâ cōng-dũ, Hí-lự hóng cã Gá-lī-lī gâ uâng, gù hiáng-dī Hī-lì hóng cã Ì-tũ-lī-ngā iáu Tậ-là-kộ-nĩ gâ uâng, Lự-să-ngiể hóng cã Ngā-bi-lī-nĩ gâ uâng,

2 Ngā-nă iáu Gái-ngā-huả cã dēng duoi cī-sí, ử-cì-sí Să-gá-lī-ngā gâ gũing Iộ-hũing dău kōng-iả-dī dặ-diộ Ciong-Dī gáu-dồ gù gâ dī.

3 Gù ciũ lậ Iộ-dàng kái mǔing-sī-tī gâ sù-cài gōng gải-ộ cộng-sing gâ sái-lĩ, sī niōng cò ộ siă-tiâu.

4 Ciũ sũ-siōng sǐng-dĩ Ì-sō-ngā sủ-dĩ gī-diũ, gộ-uā, Dău kōng-iả iũ nēng gâ siáng-éng hǎng kī lậ uā, Nì niōng kuyệt Cũ gâ diộ, chí-dặ gù gâ diộ.

5 Súng-kuả gâ sù-cài dú ộ dāing-mǔing kī lậ, duoi siâu gâ súng dú ộ lōng ải tiâu ; ửing-ửing kự-kự gâ sù-cài dú ộ bing dặ kī lậ, kī-káng kī-kồ gâ sù-cài dú ộ bing biáng kī lậ ;

6 Iũ huải-kī gâ nēng dú ộ chũ-ging Ciong-Dī giũ nēng gâ áing-hũ.

7 ¶ Iũ cộng cái nēng chũ lậ siũ Iộ-hũing gâ sái-lĩ, Iộ-hũing iáu gù uā, Nì iōng dù-ộê gâ gũing-sóng, sũ nēng hâu nì pī-tiâu hē-lăi gâ nũ-kī.

8 Nì niōng sáng hâu gâ guả-ciẻ biâu-mēng nì iũ gải-ộ cộng-sing gâ séng, séng-dĩ iả ēng niōng uā Ngā-bă-lậ-hǎng sī uoi gâ cũ-cóng, uoi iáu nì uā, Ciong-Dī iũ-nǎing-gẻ sả iōng duoi ciộ cã Ngā-bă-lậ-hǎng gâ gũing-sóng.

9 Giả-ging bũ-tê gả dău chiũ-nề-dĩ lậu, mǎu-lọng sũ-

mũ chiũ lậ êng sáng hầu gậ guả-ciể ciũ dù à lậ, diú hã hõ-dĩ.

10 Ủ cềng cãi nêng dú mông lậ-hũing uã, lợng-gặ-sĩ uoi niông gông-ciông cã.

11 lậ-hũing ảing uã, lữ liông-ging í-ciông gậ, ciũ niông búng ử của máu í-ciông gậ nêng ; iũ iẻ gậ mĩ-dĩ, iả niông lợng-gặ-sĩ cã.

12 Siũ-sựê gậ nêng iả iũ lậ siũ sãi-lĩ, gự ciũ iáu lậ-hũing uã, Sỉng-Sảing, uoi-huôi-nêng niông gông-ciông cã ?

13 lậ-hũing iáu gự uã, Lậ-êng-sĩ điang-gự gậ sựê-cing êng niông gá nà nêng gậ.

14 Bẻng-dảing iả mông gự uã, Uoi-huôi-nêng iả niông gông-ciông cã ? lậ-hũing uã, Êng niông ngợ-sẻ nêng, iả êng niông cã-cợ nêng ; cù-cĩ iũ liông-hiông iẻ ciũ niông đĩ-cự.

15 ¶ lợng-cì-sĩ bả-siãng dú siông Gĩ-Dũ ciũ ở lậ, duôi-gá-nêng đợ-dĩ ngĩ-sẻng lậ-hũing gậ dĩ, êng đặ-dĩ gự sĩ Gĩ-Dũ êng sĩ ;

16 lậ-hũing ảing duôi-gá-nêng uã, Uoi sĩ sả sự iáu nĩ sĩ sãi-lĩ, lậ-sĩ gũ iũ của li-liông piang uoi gảing duôi gậ ở lậ ; uoi iáu gự tiả ải-duôi iả sĩ êng đẻng-ẻng : gự ở sả Sẻng-Sẻng iáu hỏ tãi nĩ sĩ sãi-lĩ.

17 Gự gậ sãi nà dẫu siũ-dĩ ở sãi lải-lĩ biãng-dĩ gậ mà-ciể, nà mà-ciể kợng hã chợng-dĩ, nà sãi chử lậ gậ kũ diú hã mại ú gậ hõ-dĩ chiáu-tiâu.

18 ¶ lậ-hũing ỉ nà cềng cãi dĩ kợing bả-siãng gợng ử hầu gậ sẻng-sĩ.

19 Hỏng cã Gả-li-lĩ gậ uâng Hỉ-lự ẻng-ựê gự hiang-dĩ Hỉ-lĩ gậ sẻ-mả Hỉ-lợ-dĩ gậ dĩ, ỉ ẻng-ựê cù-cĩ cã cềng cãi gậ ở, dú nả lậ-hũing gảing gự.

20 Gũ gả-tỉng cì-iông, ở nà lậ-hũing sũ dẫu lẫu-dĩ.

21 ¶ lợng-cì-sĩ bả-siãng dú siũ sãi-lĩ lẫu, Iả-Sủ iả siũ sãi-lĩ lẫu, gĩ-dẫu gậ sĩ-hẻ, tỉng ciũ kựẻ-kựẻ,

22 Sẻng-Sẻng à lậ dẫu gự tẻ-dĩ hẻng-cợng sũ-siông bả-

gồ; giảng tít ciông gū iũ siáng-éng à lậ uā, Nì sī dềng
dặ uoi chiộ gậ Gựing cềng dềng uoi gậ ỉ.

23 ¶ Ỉả-Sú buôi-chồ háu nềng gậ sĩ-hề iũ sáng-sĩ huệ-
bính, nềng dú uā gụ sĩ Ỉộ-sắ gậ gựing, Ỉộ-sắ ciông cì-dồ
sĩ Hí-lí,

24 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-tắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Lĩ-mĩ, Ỉ ciông
cì-dồ sĩ Mắ-gí, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ngắ-nà, Ỉ ciông cì-dồ sĩ
Ỉộ-sắ,

25 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-duôi-dĩ-ngắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ngắ-
mộ-sũ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Nà-óng, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉ-sũ-lĩ, Ỉ
ciông cì-dồ sĩ Nà-gái,

26 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-ắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-duôi-dĩ-ngắ,
Ỉ ciông cì-dồ sĩ Sái-mĩ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉộ-sắ, Ỉ ciông cì-dồ
sĩ Ỉũ-duôi,

27 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉộ-ngắ-nà, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Lậ-sắ, Ỉ
ciông cì-dồ sĩ Sũ-lộ-bắ-bắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Sắ-là-tiể, Ỉ ciông
cì-dồ sĩ Nĩ-lĩ,

28 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-gí, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ngắ-dải, Ỉ
ciông cì-dồ sĩ Gộ-sống, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉ-mộ-dộng, Ỉ ciông
cì-dồ sĩ Nềng,

29 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉộ-sắi, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉ-liể-sắ, Ỉ ciông
cì-dồ sĩ Ỉộ-lềng, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-tắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ
Lĩ-mĩ,

30 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Sái-ming, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉũ-duôi, Ỉ
ciông cì-dồ sĩ Ỉộ-sắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉộ-nâng, Ỉ ciông cì-dồ
sĩ Ỉ-lĩ-ngắ-gềng,

31 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mĩ-lĩ-ngắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắi-nâng,
Ỉ ciông cì-dồ sĩ Mắ-duôi-tắ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Nà-dúng, Ỉ
ciông cì-dồ sĩ Duôi-pĩ,

32 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉả-Sái, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Á-bắ, Ỉ ciông
cì-dồ sĩ Bộ-sũ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Sắ-mềng, Ỉ ciông cì-dồ sĩ
Nà-sềng,

33 Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ngắ-mì-nà-duôi, Ỉ ciông cì-dồ sĩ
Ngắ-lềng, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉ-sũ-lềng, Ỉ ciông cì-dồ sĩ
Huắ-lậ-sũ, Ỉ ciông cì-dồ sĩ Ỉũ-duôi,

34 Ỉ ciông cì-dō sī Ngã-gỗ, Ỉ ciông cì-dō sī Ì-sã, Ỉ ciông cì-dō sī Ngã-bã-là-hăng, Ỉ ciông cì-dō sī Tá-là, Ỉ ciông cì-dō sī Nà-hộ,

35 Ỉ ciông cì-dō sī Sã-lù, Ỉ ciông cì-dō sī Là-gẻ, Ỉ ciông cì-dō sī Huã-là, Ỉ ciông cì-dō sī Hí-bã, Ỉ ciông cì-dō sī Sã-là,

36 Ỉ ciông cì-dō sī Gái-nâng, Ỉ ciông cì-dō sī Ngã-huã-sã, Ỉ ciông cì-dō sī Sỉng, Ỉ ciông cì-dō sī Nộ-ngã, Ỉ ciông cì-dō sī Là-mà.

37 Ỉ ciông cì-dō sī Mả-tử-sã-là, Ỉ ciông cì-dō sī Ì-nộ, Ỉ ciông cì-dō sī Ngã-liễ, Ỉ ciông cì-dō sī Mả-lạ-liễ, Ỉ ciông cì-dō sī Gái-nâng,

38 Ỉ ciông cì-dō sī Ì-nộ-sũ, Ỉ ciông cì-dō sī Sã-tã, Ỉ ciông cì-dō sī Ngã-dộng, Ỉ ciông cì-dō sī Ciông-Dĩ.

Dĩ 4 Ciông.

1 Iả-Sú séng-dĩ sí-cự dặ-diộ Sēng-Séng, giăng Iộ-dàng kái dẫu-tê lạ, Sēng-Séng duôi gù kộ kông-iả-dĩ kộ.

2 Sỉ-sỉ góng nã mộ-gữ chỉ gù. Ủ duoi sỉ Iả-Sú dú ềng nấng iề mi-dĩ : hē-mựề ciũ bử-gựề.

3 Mộ-gữ iấu gù uã, Nì lạ-sỉ Ciông-Dĩ gậ Gừing, ciũ gấu-dộ iộng ciộ bĩng cã biăng.

4 Iả-Sú uã, Sēng-géng gĩ-diũ uã, Nềng ềng sỉ cềng-cềng kâu-diũ iề gậ mi-dĩ ộ sáng.

5 Mộ-gữ ỉ duôi gù iộng ầu súng-dĩ kộ, chia ciã mì-ciũ gậ sỉ-hề, ciũ nà títng-à gậ gờ dú hấu gù chũ,

6 Uã, Iộng duoi gừing-băng, iấu iộng duoi ềng-iâu, uoi dú ộ nã nì : ềng-ựề iộng gừing-băng dú gấu nã uoi lâu ; bẻng uoi ồ nã sũ-mũ nềng, ciũ nã sũ-mũ nềng.

7 Nì lạ kẩng bẩ uoi, tóng dú sỉ nì gậ.

8 Iả-Sú ẩng uã, Sēng-géng gĩ-diũ uã, Niông bẩ Cũ nì gậ Ciông-Dĩ, cồng-lạ niông hũ-sũ gù.

9 Mộ-gữ ỉ duoi Iả-Sú dẫu Iả-lũ-sã-lẩng-dĩ kộ, hăng gù gựề hã dẩng gậ dẩng-dẩng-ciề, iấu gù uã, Nì lạ-sỉ Ciông-Dĩ gậ Gừing, ciũ diầu à kộ,

10 Éng-ue sēng-géng gī-diū uā, Cũ ồ gáu-dō gù sả-chũ gậ, bấu-hũ nì :

11 Gù ồ sả siũ tộ-diū nì, sảng-dặ nì gậ káu chệng hã ci-đi.

12 Iả-Sú ảing uā, Sēng-géng gī-diū uā, Éng gợng-chĩ Cũ nì gậ Ci-ong-Dĩ.

13 Mồ-gũ cì-i-ong cì-i-ong dú chĩ lầu, ciũ piế-tiâu Iả-Sú kộ-tiâu, đảing iũ hợ-sĩ cuối lậ chĩ gù.

14 ¶ Iả-Sú đặ-diộ Sēng-Sẻng gậ duoi cồ-nảing dầu-tê kộ Gả-lĩ-lĩ : dầu mủing-sĩ-tĩ cềng i-ong-mi-ang.

15 Iả-Sú dầu gồ sù-cài gậ lĩ-bải-dộng hấu nềng, duoi-gả-nềng dú gù ềng-iâu nả gù.

16 Iả-Sú hễ-mựể dầu Nả-sả-lậ, ciũ-sĩ li-ang gù duoi gậ sù-cài, dầu úing-sĩ-nì ci-âu-diũ ảing-sĩ gậ gặ-sĩ nì lĩ-bải-dộng, gùề kị lậ ồ n-ang sēng-géng.

17 Iũ nềng nả sớng-dĩ I-sồ-ngả gậ sủ dé nả gù. Iả-Sú mà-kựể, lầu-diộ ử cì pớng gī-diū uā,

18 Cũ gậ Sẻng-Sẻng hũ dầu uoi sẻng-dĩ. Cũ nả hi-ong-iũ muoi uoi, ni-ong uoi kộ gợng ử hấu gậ sẻng-sĩ nả gềng-mẫu gậ nềng ti-ang-nĩ.

19 Iáu chi-ong kộ gậ nềng uā gi-ả-gớng ồ b-ong-ti-âu, iáu hải mì-ciũ gậ nềng uā gi-ả-gớng ồ chũ-gớng, nả ử duoi nả nềng gủing-sũ, siũ sớng gậ nềng b-ong-ti-âu, nả gù gợng cù-cĩ cũ-ĩ, gũ-ĩ đừing Ci-ong-Dĩ tĩ chũ lậ ử kầu-uoi gậ n-ing-sẻng.

20 Iả-Sú nả sủ bũ-lũ kị lậ, dé-hĩng li-âu-lĩ dĩ gậ nềng, ciũ cồ-diũ : ử duoi hã lĩ-bải-dộng-dĩ gậ nềng mì-ciũ dú géng-géng lũ-lũ-dĩ chũ gù.

21 Iả-Sú iáu gù uā, Nì kảing ti-ang-nĩ-gớng gậ sẻng-géng, géng-di-âu iũ gớng-hầu lộ.

22 Duoi-gả-nềng dú cầ gúing-cẻng uā gù hấu, ti-ang-nĩ-gớng gù chũ-dĩ uā chũ i-ong hấu gậ dĩ ciũ cềng hí-gĩ, uā, l-ong ci-ang-sĩ I-ồ-sả gậ gủing.

23 Iả-Sú uā, Nì cớng ồ nả i-ong sủ-ngũ iáu uoi uā, I-sảing nì ni-ong í hấu cù-cĩ : uoi ti-ang-nĩ-gớng nì ch-ing-

mâng dāu Gá-bă-nǒng cā-guā gâ dĩ, giâ-gíng dāu cù-cī
bǒng dĩ-huǒng iả niǒng cā.

24 Iả-Sú í uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, mǎu ciǎ sǐng-dí dāu
bǒng dĩ-huǒng ỏ nǎ nǎng kǎu-uoi.

25 Uoi đǒng cǎng iáu nì uā, Tê-chíng Ì-lī-ngā gâ sī-hē
tǐng bī-diū, sǎng nǐng būng mǎu hū, mǐng-sī-tī duoi
gí-huáng; ử-cì-sī Ì-sǎ-liể nǎng dĩ-bíng iủ cǎng-cāi
guǎ-hū;

26 Lậ-sī Cũ ềng-nǎng hǎng Ì-lī-ngā kộ ử guǎ-hū dĩ-
bíng cì-ciǎ ử-dĩ kộ, cǎng-lậ hǎng gù kộ Sái-đǒng gâ Sǎ-
lậ-duoi gâ cì-ciǎ guǎ-hū-dĩ kộ.

27 Sǐng-dí Ì-lī-sá gâ sī-hē; Ì-sǎ-liể nǎng dĩ-bíng iủ
cǎng cāi bǎng-tuoi gâ; dĩ-bíng mǎu cì-ciǎ í hǎu-tiāu,
cǎng-lậ iủ Sũ-li-ngā gỏ gâ Nǎi-mǎng í hǎu-tiāu.

28 Dāu lī-bāi-đǒng gâ nǎng tiǎng-nī-gíng iǒng dĩ, dú
cǎng hỏ-lả.

29 Ciũ kǐ lậ, nà Iả-Sú dāi chũ sêng, ử sêng kụé dāu
súng cǐng; ử duoi nǎng nà Iả-Sú tuoi kộ súng-kǒng,
o dǎng gù à kộ.

30 Iả-Sú giǎng duoi-gá-nǎng dĩ-bíng gǎng-guā, ciũ
kộ-tiāu.

31 ¶ Hē-mựé dāu Gá-lī-lī cì-ciǎ sêng hǎng cā Gá-bă-
nǒng, dāu úng-sī-nì hǎu duoi-gá-nǎng.

32 Duoi-gá-nǎng siǒng gù hǎu gâ dĩ cǎng gǐ-guoi; ềng-
nề gù uā gâ dĩ iủ duoi gǐng-bǎng.

33 Dāu lī-bāi-đǒng-dĩ iủ ciǎ nǎng, nǎ ciǎ-gũ mī-diũ;
duoi-siǎng hǎng kǐ lậ uā,

34 Hài-ìa! Nả-sǎ-lậ nǎng Iả-Sú, uoi-huoi-nǎng iáu nì
sũ-mũ gúng-niả? nì lậ miề-tiāu uoi ềng sī? uoi đặ-dĩ nì
sī sũ nǎng, nì sī Cǐng-Dĩ chéng-giể gâ Gũng.

35 Iả-Sú hǎng-diũ gù uā, Mỏ cā siǎng, niǒng giǎng
iǒng ciǎ nǎng sǎng-dĩ chũ lậ. Gũ nà ử ciǎ nǎng dǎng-
dāu hǎ duoi-gá-nǎng dĩ-bíng, ciũ giǎng gù sǎng-dĩ chũ
lậ, iả ềng-nǎng siǒng-diǒ gù.

36 Duoi-gá-nǎng dú ngò-ngò-dĩ, nì mǒng gù, gù mǒng

nì uā, Iṅg sī sū-mū dàu-lí? éng-ṽē gù iũ gũng-bāng cồ-nǎng gáu-dō ciǎ-gũ, gũ ciũ chũ lậ.

37 Iṅg-gặ-sĩ Iả-Sú dẫu mǔng-sĩ-tī gặ sù-cài cèng iōng-miāng.

38 ¶ Iả-Sú chũ lĩ-bãi-dộng nì Sái-mộng chiṽ-dĩ. Sái-mộng gặ diōng-mũ cộ-chiáu gặ bāng, cèng đōng; iũ nēng tǎi gù giũ Iả-Sú.

39 Iả-Sú giǎng-cēng gặ hā bāng-nēng séng-bíng, hǎng-diũ chiáu-bāng, chiáu ciũ tồ-tiāu: á-niōng-nēng dãi-diũ kị lậ tē-hē gù duôi-gá-nēng.

40 ¶ Mì-tê lộ-súing gặ sī-hē, iũ nēng nà gặ iōng bāng gặ nēng dú iáu hā Iả-Sú-dĩ lậ; cì-ciǎ cì-ciǎ Iả-Sú dú gā sũ hā gù séng-dĩ, tǎi gù í hấu.

41 Gũ iũ gũ giǎng cèng cǎi nēng séng-dĩ chũ lậ, hǎng kị lậ uā, Nì sī Cìōng-Dĩ gặ Gũng. Iả-Sú hǎng-diũ gũ mǎu-dặ-nǎ gù uā dĩ, éng-ṽē gũ dặ-dĩ Iả-Sú sī Gí-Dũ.

42 ¶ Tíng-guáng gặ sī-hē, Iả-Sú chũ sēng kộ kōng-iả-dĩ kộ: cèng cǎi nēng kộ lấu gù, dẫu gù ử-dĩ ồ sê-diũ gù, ēng ồ Iả-Sú piế-tiāu gù-huôi-nēng kộ-tiāu.

43 Iả-Sú uā, Uòì iả niōng kộ biē sēng-dĩ kộ gặng Cìōng Dĩ gặ hấu sēng-sĩ: uòì sī éng-ṽē iṅg cì-iōng dĩ hǎng lậ gặ.

44 Iả-Sú dẫu Gá-lĩ-lĩ ử duôi lĩ-bãi-dộng-dĩ gặng-dàu.

Dĩ 5 Cióng.

1 Hē-muế iũ cèng cǎi nēng cầ dẫu Iả-Sú séng-bíng-dĩ ồ tiǎng-nĩ Cìōng-Dĩ gặ dàu-lĩ, Iả-Sú gặ dẫu Gặ-nĩ-sǎ-lậ gặ ử-bíng;

2 Chũ-gĩng liōng-diâu ỹng bộ dẫu ử-bíng: nà-ngũ gặ nēng à ỹng, độ-dĩ sǎi mòng.

3 Cì-diâu ỹng sī Sái-mộng gặ, Iả-Sú ciũ iōng gù gặ ỹng, chiǎng Sái-mộng giǎng ngǎng-dĩ chǎng-kuế mĩ-mǎu-ciế. Iả-Sú ciũ cồ hā ỹng-dĩ hấu ử cèng-cǎi nēng.

4 Gặng lấu gặ sī-hē, ciũ iáu Sái-mộng uā, Nà ỹng

dǎ hā sǐ chéng gâ sù-cài-dī kō̄, mòng bōng à kō̄ nà ngŭ.

5 Sái-mòng āng uā, Sǐng-Sáing, uoi-huōi-nēng lŭ cì mǎng, dú mǎu mī-dī nà-diū : giā-gíng í nì gáu-dō gâ dī uoi ciū nà mòng bōng à kō̄.

6 Gù-huōi-nēng nà mòng bōng à kō̄ lâu, ciū mòng-diū cèng cǎi gâ ngŭ : mòng tǎu liè-tiāu.

7 Ciū ià ǔ diāu ǔng gâ huǎ-gī guā lâ, bōng-chāing. Lâ lâu, ciū nà ngŭ dòng-mǔing liòng-diāu ǔng, ǔng dú tǎu dēng à kō̄.

8 Sái-mòng Bī-dǎ, chū-gīng, ciū pǔ hā Iǎ-Sú gâ káu-bíng-dī, uā, Cŭ à, ēng niōng hā uoi iōng-dī; éng-ŭē uoi sī iǔ cò gâ nēng.

9 Sái-mòng iáu gù cǎi cì-bōng gâ nēng chū-gīng nà iōng cèng cǎi ngŭ, dú ngò-ngò-dī ;

10 Sái-mòng gâ huǎ-gī Sái-bī-tuōi gâ gǔing, Ngǎ-gŏ Iǒ-hŭing, iǎ ngò-ngò-dī. Iǎ-Sú iáu Sái-mòng uā, Nì ēng niōng giáng ; giā-gíng à kō̄ nì ǒ dǎ-diō nēng.

11 Gù-huōi-nēng nà liòng-diāu ǔng bí hā ngāing-dī kō̄, ciū diū-tiāu lǒng-cǒng iǔ gâ mī-dī, gǎing Iǎ-Sú kō̄.

12 ¶ Iǎ-Sú dǎu cì-ciǎ sēng-dī, iǔ ciǎ nēng tóng-séng bāng-tuōi : chū-gīng Iǎ-Sú, ciū pǔ hā diá-dī, giū gù uā, Cŭ, nì lâ kǎing, ciū iǔ-nǎing-gē nà uoi lōng lâi-lī.

13 Iǎ-Sú sǔing siǔ, mŏ gù, uā, Uoi kǎing ; ní niōng bīng lâi-lī kǐ lâ. Gù séng-dī gâ tuōi dāi-diū ciū hǎu-tiāu.

14 Iǎ-Sú gēng-gāi gù, ēng niōng nà iōng dī iáu nēng uā : niōng kō̄ nǎ cī-sí chū nì gâ séng-tǐ, éng-ŭē nì giā-gíng lâi-lī lâu, niōng í-diū Mŏ-sái gáu-dō gâ dī hŭing-cī cǎ bēng-gù, nǎ duōi-gá-nēng dǎ-dí.

15 Iǎ-Sú gâ miāng-siáng gǎing iōng chŭ kō̄ : iǔ cèng cǎi nēng cù cì-dó tiāng-nī gù uā gâ dī, iǎ iǔ ō gù í bāng gâ.

16 Lâ-sī Iǎ-Sú pī-kyé, cù-cī ciǎ nēng kō̄ kōng-iǎ gǐ-dǎu.

17 ¶ Iũ cì góng Iă-Sú háu nêng gâ sî-hê; iũ Huă-li sô nêng iáu háu lữ-huă gâ sîng-sáing dâu ỹ-dĩ cō-diũ: iọng duôi nêng sī giăng Gá-li-lĩ mǔing-sī-tĩ gâ hióng-lĩ, Iũ-tuôi, Iă-lũ-să-lăing-dĩ lậ; iọng-cì-sĩ Cũ gâ duôi cō-năing hĩng chũ lậ, í nêng gâ bāng.

18 Iũ nêng nà cì-ciă bāng-hóng gâ nêng sả pũe tộ-diũ góng lậ, ồ góng gũ dĩ kộ bōng hã Iă-Sú mĩng-chĩng.

19 Ếng-ựê nêng cềng cãi mại-dặ góng gũ dĩ kộ: gũ-huôi-nêng ciũ iọng chiộ-ủ-dăing, giăng ủa-tồ nà gũ gĩng pũe dú diâu à kộ bōng dâu Iă-Sú mĩng-chĩng-dĩ.

20 Iă-Sú chũ-gĩng gũ-huôi-nêng sếng gũ, ciũ iáu bāng-nêng uã, Nì gâ cò siă-tiâu làu.

21 Ừ duôi năng-sự nêng iáu Huă-li-sô nêng ngĩ-sếng, gồ-uã, Iọng-ciă uã lũing-gũing cĩ chềng cĩ duôi gâ dĩ, sī sũ-mũ nêng? Ếng-sĩ Cĩng-Dĩ, sũ nêng ộ siă cò nĩ?

22 Iă-Sú hiău-dặ gũ ngĩ-sếng gâ dĩ ciũ ăing gũ uã, Nì ngĩ-sếng sũ-mũ dĩ?

23 Bĩ-piăng uã, Nì gâ cò siă-tiâu, ă-mặ uã, Nì kĩ lậ giăng; iọng-liòng-iọng, nĩ cì-iọng găing i uã?

24 Giă-gíng ồ nì dặ-dĩ nêng gâ Gũing dâu sī-găing iũ siă-cò gâ gũing-bāng, Iă-Sú ciũ iáu bāng-hóng gâ nêng uã, Uôi hăng nì kĩ lậ, dé nì gâ pũe, giăng chiộ kộ.

25 Ừ ciă nêng đọng duôi-gá-nêng mĩng ciũ kĩ lậ, nà gũ dâu gâ pũe, giăng chiộ kộ, gũ ếng-iâu nă Cĩng-Dĩ.

26 Duôi-gá-nêng dú ngộ-ngộ sếng-sếng-dĩ, iă gũ ếng-iâu nă Cĩng-Dĩ; ỹ cềng giăng, uã, Uôi-huôi-nêng gếng-diâu chũ-gĩng cềng nũing-dặ gâ dĩ.

27 ¶ Iọng dĩ làu, Iă-Sú chũ kộ, chũ-gĩng cì-ciă siũ-sựê gâ nêng, miăng hăng Lĩ-mĩ, cō dâu sựê-bông-dĩ, ciũ iáu gũ uã, Nì lậ găing uôi.

28 Gũ iă ciũ diũ-tiâu lóng-cồng gâ mĩ-dĩ, kĩ lậ găing Iă-Sú kộ.

29 Lĩ-mĩ dâu cù-cĩ chiộ-dĩ băing cềng ngă-sĩ gâ ciũ, chiăng Iă-Sú: iũ cềng cãi siũ-sựê gâ nêng iáu biê nêng iáu gũ-huôi-nêng cãi-cãi cō độ.

30 Nāng-sú nēng iáu Huǎ-lī-sō nēng ciū uā Iǎ-Sú hǎ-sáing gâ ǎing dī, uā, Nì cā-sū-dī iáu siú-suē gâ nēng gìng cò-nēng cāi-cāi iè nī?

31 Iǎ-Sú ǎing uā, Ngāing-cǎ gâ nēng ēng niōng í-sáing; iǔ bāng gâ nēng ciū niōng í-sáing.

32 Uòi lậ ēng sī háng ngī-nēng gǎi-ộ cặng-sīng, sī háng cò-nēng gǎi-ộ cặng-sīng.

33 Iǔ nēng iáu Iǎ-Sú uā, Iộ-hūing gâ hǎ-sáing sǎ-sǎ gēng-diū ēng iè gǐ-dấu; Huǎ-lī-sō nēng gâ hǎ-sáing iǎ sī iộng-gǎ-sī; cǒng-lậ nì gâ hǎ-sáing í iè í chuyế.

34 Iǎ-Sú uā, Iáu séng-lộng uā gęg-hĩ gâ nēng iǔ séng-lộng iáu gù cāi cì-dó gâ sī-hē, nī-dī ộ háng gù gēng-diū ēng iè nī?

35 Lậ-sī ử nì-ciế cǒng ộ dǎu; dǎing séng-lộng giǎng gù ử-dī nǎ nēng nà kộ, ử sī-hē gù-huōi-nēng ciū ộ gēng-diū ēng iè.

36 Iǎ-Sú nà bǐ-piāng gâ dī iáu ử duói nēng uā; Mǎu nēng nà séng gâ í-ciông sí-tiāu cì-tī nà kộ biộ giũ gâ í-ciông; lậ-sī iộng-gǎ-sī cǎ gù sí-tiāu séng gâ í-ciông, sí à lậ gâ séng biộ í iáu giũ gâ í-ciông mài hộ.

37 Iǎ mǎu nēng nà séng ciũ dộng hǎ giũ pưê-dō-dī; lậ-sī iộng-gǎ-sī cǎ, séng ciũ ộ gàu-liề-tiāu pưê-dō, ciũ lế chũ lậ, gìng pưê-dō dú huōi-tiāu.

38 Cǒng niōng nà séng ciũ dộng hǎ séng pưê-dō-dī.

39 Iǎ mǎu nēng kǎing iè lâu giũ ciũ, gũ ộ siǒng iè séng ciũ: éng-ựê gù uā, Giũ ciũ sī hǎu gâ.

Dī 6 Cióng.

1 Hē-mựê iǔ ciǎ úing-sī-nì Iǎ-Sú giǎng mà-ciế chǎing-dī guā; gù gâ hǎ-sáing nǔ mà-ciế, sǎ siũ chộ chộ hǎ lậ iè.

2 Iǔ gǐ-ciǎ Huǎ-lī-sō nēng uā, Nì ựê-sū-dī cǎ úing-sī-nì ēng gǒng cǎ gâ dī?

3 Iǎ-Sú ǎing uā, Cặng-chíng Duói-pǐ, iáu giáing gù gâ

nêng, bŭ-guê gâ sí-hê, cǎ gâ dī, nì gŭ ēng-nǎng nǎng-guā à ;

4 Duôi-pǐ nì Cìong-Dī gâ dǎing, nà ũ bái-diū gâ biǎng nà lậ iè, ỉ nǎ gǎing gù gâ nêng iè ; ỉong biǎng lậ-ēng-sī cī-sí biē-nêng cǝng ēng gǝng iè.

5 Iǎ-Sú ỉ uā, Nêng gâ Gŭing sī úing-sǐ-nì gâ Cŭ.

6 ¶ Gŭ iũ cì lẹng ỉ sī úing-sǐ-nì, Iǎ-Sú nì ỉ-bāi-dǝng háu nêng : dǎu ũ-dī iũ cǎ nêng, iũ-siũ kú-tiāu.

7 Nǎng-sŭ nêng iáu Huǎ-lí-sō nêng cǎng-cǎng-dī chŭ Iǎ-Sú, úing-sǐ-nì ỉ gù, ēng ỉ gù ; gù gâ séng-ī sī ō lâu cǎ dī gǎu Iǎ-Sú.

8 Iǎ-Sú dǎ-dí gù gâ séng-ī ; ciũ iáu ũ cǎ kú-tiāu siũ gâ nêng uā, Kỉ lậ guè hǎ dǝng-ǝng-séng-dī. ũ cǎ nêng ciũ kỉ lậ guè-diũ.

9 Iǎ-Sú iáu duôi-gá-nêng uā, Uôi mǝng nì cì gŭ dī, Úing-sǐ-nì ǎng-sing, cǎ-ǝ, giũ nêng gâ sáng-miǎng, miē-tiāu nêng gâ sáng-miǎng, nī cì-iǝng sī gǝng cǎ gâ ?

10 Iǎ-Sú ciũ gǝng-lǝng-kŭing chŭ duôi-gá-nêng, iáu ũ cǎ kú-tiāu siũ gâ nêng uā, Nì siũ sŭing chŭ lậ. ũ cǎ nêng nà siũ sŭing chŭ lậ : siũ ciũ háu-tiāu.

11 Duôi-gá-nêng cèng nǎu-nũ ; cǎi-cǎi siǝng-liǝng gǝng-cìong-iǝng ǝ huôi Iǎ-Sú.

12 ¶ ũ-cì-sí Iǎ-Sú chŭ sêng, iǝng súing kǝ gŭ-dǎu ; cì-mǎng dú sī gŭ-dǎu Cìong-Dī.

13 Dī nī gǝng cŭē-cǎu, hǎng gù gâ hǎ-sǎing lậ : giǎng gù dī-bing tǐ sí-niē nêng, ỉ hǎng gù cǎ sǎ-dũ.

14 Ciũ-sī Sái-mǝng, Iǎ-Sú ỉ hǎng gù cǎ Bǐ-dǎ, iáu gù hiǎng-dī Úing-dǎ-liē, gŭ iũ Ngǎ-gǝ iáu ỉ-ǝ-hŭing, Hí-lí iáu Bǎ-dǝ-lậ-mǎi.

15 Mǎ-tuôi iáu Dǝ-mǎ, Ngǎ-lậ-hí gâ gŭing, Ngǎ-gǝ iáu Sái-mǝng, ỉ hǎng cǎ Chiē-séng.

16 Ngǎ-gǝ gâ hiǎng-dī Iũ-duôi, iáu Gá-liǝ nêng Iũ-duôi, ciũ-sī mǎi Iǎ-Sú gâ.

17 Iǎ-Sú iáu sǎ-dũ à súing, guè dǎu biǎng gâ sù-cài, iũ cèng cǎi nêng giǎng tǝng ỉ-ũ-tuôi iáu Iǎ-lũ-sǎ-lǎing, ging

Tó-lộ iáu Sái-dông gậ huồi-bíng-dī lậ, tiāng-nī Iả-Sú uā gậ dī, í ồ gụ í bāng.

18 Iả iủ nả ciả-gự chầu-nầu gậ, dú nả Iả-Sú í hẩu-tiầu.

19 Ủ cềng-cāi nêng dú ồ mớ Iả-Sú : éng-ựê iủ cồ-năing giǎng gụ sếng-dī chử lậ, í hẩu gụ duôi-gá-nêng.

20 ¶ Iả-Sú mì-ciủ gồ kị lậ chử hả-sáing, uā, Nì gềng-mẫu gậ nêng sī iủ hử-kī : éng-ựê Ciông-Dī gậ gồ sī nì gậ gồ.

21 Nì giả-gíng bử-gựê gậ nêng sī iủ hử-kī : éng-ựê nì ciủ ộ bẩu. Nì giả-gíng tì-kử gậ nêng sī iủ hử-kī : éng-ựê nì cớng ộ siầu.

22 Nêng lậ éng-ựê nêng gậ Gựing hǎing nì, ềng dặ nì iáu gụ cầ ci-dó, lủing-mả nì, nả nì gậ miàng uā sī lảing gậ điú-tiầu nì, nì ciủ iủ hử-kī.

23 Ủ sī-hề nì niông điầu kị lậ, kầu-uồi : éng-ựê títg ciông siông nì gậ dī sī duôi gậ : ử duôi nêng gậ cũ-cớng duôi sítg-dí iả sī iọng-gặ-sỉ.

24 Nì cuồi-cự gậ nêng iủ huả-dầu ! éng-ựê nì dặ-diộ kúing-sếng lầu.

25 Nì giả-gíng bẩu gậ nêng iủ huả dầu ! éng-ựê nì cớng ộ bử-gựê. Nì giả-gíng siầu gậ nêng iủ huả dầu ! éng-ựê nì cớng ộ siông-sếng tì-kử.

26 Nì nả duôi-gá-nêng uā nì hẩu gậ sī-hề ciủ iủ huả dầu ! éng-ựê gụ gậ cũ-cớng duôi gặ sítg-dí iả sī iọng-gặ-sỉ.

27 Uồi iáu nì iọng tiāng-nī gậ nêng uā, Nêng iáu nì cầ dồ-tê, niông ồ gụ, nêng lậ hǎing nì, niông duôi-dặ gụ hẩu.

28 Ciủ nì gậ, niông tẩi gụ giữ hử-kī, huồi nì gậ, niông tẩi gụ gỷ-dầu.

29 Iủ nêng mà nì iọng-bíng mĩng-gẩi, ử-bíng mĩng-gẩi iả chiá guả lậ hiông nả gụ ; iủ nêng chiông nì sếng-ngựê gậ i-ciông, lỉng sếng-dí gậ í-ciông iả ềng niông siả ềng dặ nả gụ nả kồ.

30 Mǎu-lǒng sū nēng mōng nì tǎu, dú niōng nǎ gù ;
iǔ nēng nà nì gâ mī-dī nà kṛ, ēng niōng iáu gù tǎu
dǎu-tê.

31 Nì ǒ nēng gōng-ciōng-iōng duòi nì, nì iǎ niōng
gōng-ciōng-iōng duòi nēng.

32 Nì lậ ǒ ǔ ciǎ ǒ nì gâ nēng, iǔ sū dī dō-ciǎ nì ? éng-ḡē
cò-nēng iǎ ǒ ǔ ciǎ ǒ gù gâ nēng.

33 Nì lậ hǎu-hǎu-dī duòi ǔ ciǎ duòi nì hǎu gâ nēng, iǔ
sū dī dō-ciǎ nì ? éng-ḡē cò-nēng iǎ sī iōng-gǎ-sī cǎ.

34 Nì táng-dū nēng hīng, ciū ciḡ gù, iǔ sū dī dō-ciǎ
nì ? éng-ḡē cò-nēng iǎ ciḡ cò-nēng, niōng gù ciǎu diōng
hīng chéng-chũ.

35 Iáu nì cǎ dō-tê, niōng ǒ gù, gū niōng hǎu-hǎu-dī
duòi gù, ciḡ nēng, ēng niōng chū sī ǔ ỉ gâ dī, iōng-gǎ-sī,
siōng nì gâ dī ḡ cèng duôi, nì iǎ ḡ cǎ dēng duôi Ciōng-
Dī gâ gǔing : éng-ḡē Ciōng-Dī chū-gū uǎng-áing sǐ-ngī
iáu lǎing gâ nēng.

36 Gū-chū nì niōng kṛ-lǐng nēng, sū-siōng nì Dá kṛ-
lǐng nēng ỉ-búing.

37 Nì ēng niōng uā nēng iǔ chṛ, nēng ciū mài uā nì iǔ
chṛ : nì ēng niōng ḡōng nēng lǎing, nēng ciū mài ḡōng
nì lǎing : nì niōng niǎu biē nēng, biē nēng iǎ ḡ niǎu nì .

38 Nì nà nǎ nēng, nēng iǎ ḡ nà nǎ nì ; gū ḡ nà góng-
biāng gâ gḡng-dě, chṛ-dǎ ì-ì-dī, sḡé chṛ lậ, biāng hā nì
séng dī gâ bù-bṛ-ciē-dī. Éng-ḡē nì nà sū-mū gḡng-dě liōng
nǎ nēng, nēng iǎ ḡ nà sū-mū gḡng-dě liōng nǎ nì.

39 ¶ Iǎ-Sú ỉ nà bǐ-piāng gâ dī iáu gù uā, Hǎi-ciē nī-dī
ḡ kǎing hǎi-ciē giǎng-diḡ nī ? liōng nēng cḡng ḡ dǔing
hā kǎng-dī kṛ.

40 Hǎ-sáing mài piāng síng-sáing gǎing duôi : mǎu-lǒng
sū-mū nēng ḡ-dǎ sí-cṛ dú ḡ iáu síng-sáing ỉ-búing.

41 Nì hiǎng-dī mì-ciú gâ chī, nì chū-dǎ-gīng, nì cù-cī
mì-ciú-dī gâ chǎu dǎu ēng gǎ-gīng, iōng sī gōng-ciōng
uā nī ?

42 Nì mài chū-gīng cù-cī mì-ciú gâ chǎu, gōng-ciōng

gộng iáu hiáng-dī uā, Hiáng-dī à, nì mì-ciú gậ chī nã uòi tãi nì bí-tiâu? Gá-hấu gậ nêng à, nì sáing niông bí-tiâu cù-cī mì-ciú gậ châu, ciū ộ chũ-dặ chéng-chũ nà nì hiáng-dī mì-ciú gậ chī bí-tiâu.

43 Mấu cì-công hấu gậ chiū ộ sáng lảnh gậ guả-ciể; iả mấu cì-công lảnh gậ chiū ộ sáng hấu gậ guả-ciể.

44 Gũ-chũ mấu-lộng sũ-mũ chiū, chũ gụ sáing gậ guả-ciể, ciū dặ-dí. Éng-ựe chī-chấu-dī, mại tấu-dặ mấu-huá-guả, chī-bàng-làng-dī, iả mại tấu-dặ bũ-dấu.

45 Hấu gậ nêng giǎng gụ sếng-dī iũ gậ hấu dī, hĩng chũ hấu gậ dī lậ; lảnh gậ nêng giǎng gụ sếng-dī iũ gậ lảnh dī, hĩng chũ lảnh gậ dī lậ: éng-ựe sếng-dī cèng siông sũ-mũ dī chũ-dī cớng ộ uā sũ-mũ-dī.

46 ¶ Nì cã-sũ-dī háng uòi Cự à, Cự à, ềng í uòi uā gậ dī kộ cã?

47 Mấu-lộng sũ-mũ nêng hã uòi iộng-dī lậ, tiǎng-nī uòi uā gậ dī ciū kộ cã, uòi ộ hấu nì iộng nêng sũ-siông sũ-mũ nêng.

48 Gụ sũ-siông cì-ciả nêng kựe chiộ, diá gũ-dặ cèng chéng, chiộ-gí cã dẫu ciộ-ngâng ciông-bíng: cã duôi-sự gậ sī-hê, sự chệng-diộ iộng chiộ, mại mà-dặ gụ đòng; éng-ựe chiộ kựe-dặ ì-lộ.

49 Lậ iũ nêng tiǎng-nī-gĩng, ềng kộ cã, ciū sũ-siông nêng dẫu nãi-dī kựe chiộ mầu gí; sự cì chệng iộng chiộ, dãi-diū ciū bǎng-tiâu; bǎng-tiâu háng guả-dặ-kiâu.

Dī 7 Cióng.

1 Iả-Sú iáu bả-siǎng uā lầu iộng duối dī, ciū nì Gá-bả-nống.

2 Iũ ciả bả-cớng dềng dặ-ộ gậ nũ-gế, bǎng tấu sī.

3 Bả-cớng tiǎng-nī-gĩng nêng uā Iả-Sú cã gậ dī, ciū tộ gí-ciả Iũ-tuối gậ chĩng-bõ kộ, giũ Iả-Sú lậ í gụ gậ nũ-gế.

4 Ủ duối chĩng-bõ dẫu Iả-Sú dī, chiể-chiể-dī giũ gụ, uā, Nì tãi gụ cã iộng dī, iộng áing sī gụ ềng-gái dặ gậ.

5 Ếng-ựê gù ơ uoi cì gồ gậ bả-siăng, uoi gậ lĩ-bãi-dộng iả sī gù kụé gậ.

6 Iả-Sú ciū iáu ching-bồ cái kồ. Tầu dẫu ử bả-cồng gậ chiồ, bả-cồng ỉ tộ bảing-iũ-huả kồ iáu Iả-Sú uā, Cũ à, ềng niông lâu-sềng : ềng-ựê nì dẫu uoi chiồ-dĩ, uoi ềng gồng đống :

7 Uoi iả chũ cù-cĩ ềng gồng kồ gĩng nì : lậ giữ nì uā cì gũ dĩ, uoi gậ nũ-gế ciũ ợ hẩu-tiâu.

8 Ếng-ựê uoi iả sī hũ nềng gũing, uoi miăng à gồng iũ bẻng-dáing hũ uoi gũing : uoi hắng ỉợng cì-ciả, Kồ, gù ciũ kồ ; hắng ử cì-ciả, Lậ, gù ciũ lậ ; iáu uoi gậ nũ-gế uā, Cã ỉợng dĩ, gù ciũ kồ cã.

9 Iả-Sú tiăng-nĩ-gĩng ỉợng-dĩ, chũ ỉợng nềng cềng gĩ-ỉ, chia-dũing-sềng iáu ử cềng cãĩ gáing gù gậ nềng uā, Uoi iáu nì uā, ỉợng-gặ-sĩ chềng-sềng gậ, ciũ-sĩ ỉ-sặ-liề nềng dĩ-bíng, uoi iả ềng-nắing gĩng-diồ.

10 Ử tộ lậ gậ nềng, dẫu-tê kồ bả-cồng chiồ-dĩ, chũ-gĩng nũ-gế hẩu-tiâu lâu.

11 Cuồi guả mẫu gĩ sī, Iả-Sú nì cì-ciả sềng miăng hắng Nà-ềng ; gù gậ hả-sáing, iáu cềng cãĩ biề nềng iáu gù cái giắng.

12 Iả-Sú tầu dẫu sềng-mộng, iũ nềng gồng-diũ sĩ-nềng chũ sềng, ử sĩ-nềng gậ nải sī guả-hũ, cồng-lậ sảỉ ỉợng cì-ciả gũing : sềng-dĩ iũ cềng cãĩ nềng iáu gù cái sồng-cồng.

13 Cũ chũ-gĩng ử ciả guả-hũ, ciũ kồ-lĩng gù, iáu gù uā, Ềng niông tĩ.

14 Ciũ giắng-cềng mớ gúing-mù gồng : gồng gậ nềng ciũ đềng-káu. Iả-Sú uā, Hề-sáing nềng, uoi hắng nì kĩ lậ.

15 Ử sĩ-tiâu gậ nềng ciũ cồ kĩ lậ, kụé-siáng uā dĩ. Iả-Sú nà gù gáu nả gù nải.

16 Duoi-gá-nềng dú giắng kĩ lậ : gù ềng-iâu nả Cầng-Dĩ, uā, Iũ duoi gậ sớng-dĩ dẫu uoi-huoi-nềng dĩ-bíng chũ lậ : ỉ uā Cầng-Dĩ chũ-gũ gù gậ bả-siăng.

17 Iă-Sú gâ miâng-siáng ciū dǔng dāu tóng Iũ-tuōi, iáu mǔng-sī-tī gâ sù-cài.

18 ¶ Iặ-hũing gâ hă-sáing nà iọng duói dī dú iáu Iặ-hũing uā.

19 Iặ-hũing ciū hǎng liòng-ciǎ hă-sáing lậ sặ gù kộ gĩng Iă-Sú, uā, Ồ lậ gâ sī nì à, gũ sī niông uoi đǎng biē-nêng nī?

20 Ừ liông nêng dāu Iă-Sú ừ-đī ciū uā, Sỉ sǎi-lĩ gâ Iặ-hũing hǎng uoi lậ gĩng nì, uā, Ồ lậ gâ sī nì à, gũ sī niông uoi đǎng biē-nêng nī?

21 Ừ-ci-sỉ Iă-Sú í hấu cềng cǎi iông bǎng gâ nêng, iáu nǎ gù mī-diũ gâ nêng; Ỉ nǎ cềng cǎi hǎi-ciể ặ chũ-dặ-gĩng.

22 Iă-Sú ǎing ừ liông nêng uā, Nì mǔng kộ nà iọng kǎing chũ-gĩng gâ, kǎing tiǎng-nī-gĩng gâ dī dú iáu Iặ-hũing uā; ciū-sỉ hǎi-ciể giǎ-gíng ặ chũ-gĩng, giặ-káu giǎ-gíng ặ giǎng điộ, bǎng-tuói giǎ-gíng ặ lậi-lĩ, sông nêng giǎ-gíng ặ tiǎng-nī-gĩng, sỉ tiǎu gâ nêng giǎ-gíng hiǎu gù sǎng kĩ lậ, gềng-mǎu gâ nêng iǎ iũ ừ hấu gâ sềng-sỉ gặng nǎ gù tiǎng-nī.

23 Mǎu-lọng sũ-mũ nêng ềng uā uoi sỉ huói gù iũ guǎ-ngǎi gâ dī, iọng nêng ciū iũ hũ-kĩ.

24 Iặ-hũing sặ lậ gâ nêng kộ-tiǎu lậu, Iă-Sú iáu gù ừ-đī gâ cềng cǎi nêng uā Iặ-hũing gâ dī, gồ-uā, Nì chĩng-mǎng kộ kǔng-iǎ ồ chũ sũ-mũ dī nī? sỉ ồ chũ nǎ hóng chựe-dòng gâ mọng-sǎng ềng sỉ?

25 Nì dāu-dǎi chự kộ ồ chũ sũ-mũ dī nī? sỉ ồ chũ cềng ngǎ-sỉ í-ciông gâ nêng ềng sỉ? Ừ cềng-dặ bǎi-diông, iề-dặ ciǎng gâ nêng, dú dāu uǎng-dī gềng-dĩ.

26 Nì ì-cài chự kộ ồ chũ sũ-mũ dī? sỉ ồ chũ sǎng-dí, ềng sỉ? Uoi iáu nì uā, Gù ì-cài sỉ sǎng-dí, Ỉ piǎng sǎng-dí gǎing duói dặ-cǎi.

27 Iọng nêng ciū-sỉ sềng-gềng gĩ-diũ uā gâ, Giǎ-gíng uoi hǎng uoi sặ-chự gâ nêng dāu nì tề-chĩng kựe nì gâ điộ.

28 Uòi ỹ iáu ñi uā, Á-niông-nêng sǎi gậ mẩu cì-ciǎ piāng Iặ-hũing gǎing duoi : lậ-sī Ciông-Dĩ gờ-dĩ sộng cǎ siǎu gậ piāng Iặ-hũing gǎing duoi.

29 Ủ duoi bǎ-siǎng iáu siú-sụē gậ nêng éng-ụē tê-ching siú-guā Iặ-hũing gậ sǎi-lỷ, cì tiāng-nĩ-gĩng iọng dĩ, ciũ uā Ciông-Dĩ sī góng-biāng.

30 Cống-lậ Huǎ-lĩ-sō nêng iáu háu lữ-huǎ gậ sǎng-sǎing éng-nǎing siũ Iặ-hũing gậ sǎi-lỷ, éng dạ Ciông-Dĩ tǎi gụ uǎ-sộng gậ dĩ.

31 Iǎ-Sú ỹ uā, Uòi ñà sũ dĩ bỷ-piāng iọng cì-sĩ gậ nêng, gụ sũ-siông sũ-mũ dĩ ñi ?

32 Ciũ sũ-siông gựing-ciể cō hǎ gǎi-diợ-dĩ, ñi hǎng gụ, gụ hǎng ñi, gō-uā, Uòi chuyế-siǎu ñǎ ñi tiāng-nĩ, ñi dú éng điǎu-káu ; uòi chiông sǎi-uāng-kỷ, ñi dú éng tí.

33 Sỉ sǎi-lỷ gậ Iặ-hũing lậ, éng iề biǎng ỹ éng iề ciũ ; ñi ciũ uā, Gụ sĩ ñǎ gự mĩ-diũ.

34 Nêng gậ Gựing lậ, ỹ iề ỹ chuyế ; ñi ciũ uā, Gụ sĩ táng-iề sũ-hǎu ciũ gậ nêng, sĩ siú-sụē iáu cò-nêng gậ bǎng-iũ-huǎ !

35 Lậ iũ chóng-mềng gậ nêng dú ợ uā chóng-mềng gậ dàu-lỷ sĩ mẩu chộ.

36 ¶ Iũ ciǎ Huǎ-lĩ-sō nêng chiǎng Iǎ-Sú iáu gụ cǎi iề, Iǎ-Sú ciũ ñi ỹ ciǎ Huǎ-lĩ-sō nêng chiợ-dĩ cō đợ.

37 Ủ sêng-dĩ iũ ciǎ á-niông-nêng, sĩ iũ cò gậ ; gụ cì dặ-dí Iǎ-Sú dǎu Huǎ-lĩ-sō nêng chiợ-dĩ cō đợ, ciũ dé-diũ cì ngụ hợ-ciể gậ hióng-iũ.

38 Gụề dǎu Iǎ-Sú bủ-ciǎ hē-dĩ tí, ñà mù-cậ lâu chiề-tiǎu Iǎ-Sú gậ káu, ñà cù-cĩ gậ tê-mâu kộ siể-diǎu, ỹ sặ chũ mĩ gụ gậ káu, ñà hióng-iũ muoi gụ gậ káu.

39 Chiǎng Iǎ-Sú kộ iề gậ Huǎ-lĩ-sō nêng chũ-gĩng iọng dĩ, bủ-dĩ gō-uā, Iọng nêng lậ-sĩ sǎng-dí, ciũ ợ dặ-dí mợ gụ gậ sĩ sũ nêng, sĩ sũ-mũ gặ-sỉ gậ á-niông-nêng, éng-ụē gụ sĩ lǎng gậ á-niông-nêng.

40 Iǎ-Sú ǎing gụ uā, Sǎi-mộng, uòi iũ cì gự dĩ iáu ñi uā. Sǎi-mộng uā, Sǎng-Sǎing, mống uā.

41 Iă-Sú uā, Iũ ciă bōng-diōng gậ nêng, iũ liōng nêng kīng gự gậ diōng : cì-ciă kīng ngũ-sĩ liōng ngệng, cì-ciă kīng ngũ liōng ngệng.

42 Éng-ye ử liōng nêng dú mẩu-bộng-sũ hīng, bōng-diōng gậ nêng ciũ ēng niōng gự hīng. Iộng-gặ-sĩ ử liōng nêng, nĩ cì-ciă gǎing ợ ỗ ử ciă bōng-diōng gậ nêng ?

43 Sái-mộng ǎing uā, Í uoi siōng, sĩ ử ciă ēng niōng gự hīng đặ-cāi gậ nêng. Iă-Sú uā, Nĩ siōng gậ mài chộ.

44 Ciũ chiă-dựing-tê chũ ử ciă á-niōng-nêng, iáu Sái-mộng uā, Nĩ chũ iộng á-niōng-nêng, uoi dẫu nĩ chiộ-dĩ, nĩ ēng-nǎing nà sủ nǎ uoi sǎi káu : iộng á-niōng-nêng dẫu nà gự gậ mù-cặ lâu chiế-tiāu uoi gậ káu, ỉ nà tê-mâu siế-diǎu.

45 Nĩ ēng-nǎing iáu uoi mĩ-cự : iộng á-niōng-nêng giǎng uoi nĩ lậ gậ sĩ-hê, dẫu sặ chự mĩ uoi gậ káu, dú eng kǎng hựế.

46 Nĩ ēng-nǎing nà gāng-lǎng-iũ muoi uoi gậ tê : iộng á-niōng dẫu nà hiōng-iũ muoi uoi gậ káu.

47 Uoi iáu nĩ uā, Gự cèng cāi gậ cò, dú siă-tiāu, éng-ye gự ỗ gậ iǎ cāi : mẩu-lộng sũ-mũ nêng siă-tiāu gậ siǎu, gự ỗ gậ iǎ siǎu.

48 Iă-Sú ciũ iáu ử á-niōng-nêng uā, Nĩ gậ cò siă-tiāu.

49 Iáu Iă-Sú gōng đặ gậ nêng bử-dĩ gộ-uā, Iộng sĩ sũ-mũ nêng iǎ ợ siă nêng gậ cò ?

50 Iă-Sú iáu ử á-niōng uā, Nĩ gậ sēng-séng giủ nĩ lâu, nĩ mōng bẻng-bẻng úing-úing-dĩ chiộ kộ.

Dĩ 8 Cióng.

1 Cuoi guā mẩu gự sĩ, Iă-Sú mǎng-sĩ-tĩ kộ dẫu gộ sēng gộ hiōng-lĩ, gộng Cióng-Dĩ gộ gậ hẩu sēng-sĩ dựing nǎ nêng tiāng-nĩ, sĩ-nĩ-ciă hǎ-sǎing gǎing-diũ gự kộ.

2 Gũ iũ gự-ciă á-niōng-nêng iǎ gǎing-diũ gự kộ : iộng á-niōng-nêng tê-chīng iũ nǎ ợ-gự mĩ-diũ gậ, iǎ iũ bāng

gâ, giâ-gíng dú í hâu-tiâu lâu ; dĩ-bíng iũ Muõi-duõi-là gâ Mã-li-ngã, Iả-Sú giǎng gù sêng-dĩ dãi-tiâu chỉ-ciả gũ.

3 Iả iũ Iỏ-ngã-nà ciũ-sĩ tãi Hí-lũ lĩ-gá gâ Kũ-sả gâ sê-mả, gũ iũ Sú-sả-nà, iáu cèng-cãi á-niông-nêng, dú sĩ nà cù-cĩ gâ mĩ-dĩ gẽng Iả-Sú.

4 ¶ Ừ-cì-sĩ iũ cèng cãi nêng cù cì-dó, gũ iũ nêng giǎng gồ sêng hã Iả-Sú-dĩ lậ, Iả-Sú ciũ nà bĩ-piǎng gâ dĩ uã :

5 Iũ ciả suõi-cặng gâ nêng chũ kộ suõi-cặng : đọ-dĩ suõi gâ sĩ-hê, iũ lộ dẫu diợ bítng-hâing gâ ; nả nêng nộ-tiâu, bũing-títng gâ ciả-ciẻ ựẻ lậ iẻ lậ-lĩ-tiâu.

6 Iả iũ lộ dẫu ciợ-ngâng ciông-bítng gâ ; cì buõi-ngã chũ lậ, éng-ựẻ mẩu sữ, ciũ kú-tiâu.

7 Iả iũ lộ dẫu iũ chỉ gâ iả-ựẻ-chầu dĩ-bítng gâ ; iợng cháu iáu gù cãi-cãi sáng kĩ lậ, ciũ nà ngã máng-láng-diũ.

8 Iả iũ lộ dẫu ciáng nãi-dĩ gâ, sáng kĩ lậ, giẻ-cả iũ cì-bả bô. Iả-Sú uã iợng dĩ gâ sĩ-hê, ỉ háng kĩ lậ uã, Iũ nêng-ciẻ ợ tiǎng-nĩ gâ, ciũ niông tiǎng-nĩ.

9 ¶ Hả-sáing ciũ mông Iả-Sú iợng bĩ-piǎng sĩ gông-ciông uã.

10 Iả-Sú uã, Ciông-Dĩ gồ-dĩ kộng-diũ gâ dầu-lĩ nả nĩ đặ-dĩ : lậ-sĩ biẻ-nêng ciũ nà bĩ-piǎng gâ dĩ iáu gù uã ; iợng-gả-sĩ gù chũ, ỉ mại chũ-dặ-gĩng, tiǎng-nĩ, ỉ mại mêng-bả.

11 Iợng bĩ-piǎng sĩ gồ-iợng uã : Ừ cặng ciũ-sĩ bĩ-piǎng Ciông-Dĩ gâ dầu-lĩ.

12 Lộ dẫu diợ bítng-hâing gâ ciũ-sĩ bĩ-piǎng nêng tiǎng-nĩ-gĩng dầu-lĩ ; mộ-gũ ciũ lậ giǎng iợng nêng sêng-dĩ nà dầu-lĩ chiợng kộ, giǎng gù sêng, ciũ ợ đặ giũ.

13 Lộ dẫu ciợ-ngâng ciông-bítng ciũ-sĩ bĩ-piǎng nêng tiǎng-nĩ-gĩng dầu-lĩ, cèng kâu-uỏi sêng-dặ-guã ; iợng nêng mẩu gúing, lậ sả-sĩ-ciẻ sêng, cì pông-diợ chỉ gù gâ dĩ ciũ huảing-séng-tiâu.

14 Lộ dẫu iũ chỉ gâ iả-ựẻ-chầu dĩ-bítng gâ, ciũ-sĩ bĩ-piǎng nêng tiǎng-nĩ-gĩng dầu-lĩ, kộ-tiâu ciũ nả sĩ-gáing gồ iợng

gâ guā-lī ngêng-cing iáu hâu-hí gâ dī máng-láng-diū, gù ciū mài giê-cạ.

15 Lò dāu ciáng nâi-dī gâ, ciū-sī bī-piāng nêng iũ chêng-
i hâu gâ séng, tiāng-nī dàu-lī, ĩ-séng í-diū, ciū siàu-séng
māing-māing-dī giê-cạ.

16 ¶ Nêng bōng dáing lâu, cōng ēng nà mī-dī gài-
làng diū, iă ēng gā hā chōng à-dī; dú sī gā hā dáing-dố
ciōng-bíng-dī, nă dī lậ gâ nêng chū-dạ-gīng guáng.

17 Éng-ưê kōng-diū gâ dī, dú ộ hīng chũ lậ; mà-sạ gâ
dī, dú ộ lữ chũ lậ nă nêng dạ-dí.

18 Gū-chū nì niōng siàu-séng gōng-ciōng-iōng tiāng-nī
dàu-lī; éng-ưê iũ gâ nêng, gū ộ tít gù; mẩu gâ nêng,
ciū-sī cù-cī siōng sī iũ gâ, iă ộ chiōng kộ tiâu.

19 Iōng-cì-sī Iă-Sú gâ năi iáu gù hiáng-dī hā Iă-Sú-dī
lậ, éng-ưê nêng cèng cāi, ciū mài giăng-cēng dạ.

20 Iũ nêng iáu Iă-Sú uā, Nì gâ năi iáu nì hiáng-dī gưê
dāu nguê-bíng-dī, ồ gīng nì.

21 Iă-Sú āing uā, Tiāng-nī Ciōng-Dī gâ dàu-lī ciū kộ
cā, iōng nêng ciū-sī uoi gâ năi, uoi gâ hiáng-dī.

22 ¶ Iũ cì góng Iă-Sú iáu hă-sáing cāi-cāi iōng ững,
Iă-Sú iáu gù uā, Nì iáu uoi cāi-cāi dă dāu ử-bíng ử-dī kộ:
gù-huôi-nêng ciū kưê ững.

23 Hă-sáing đợ-dī dă ững gâ sī-hê Iă-Sú mī-chī-diộ:
ử-dī sáng-bử-lẻng-dẻng kị cẻng duoi gâ hóng; cì ững
dú sī sử, cẻng hiáu-hự.

24 Hă-sáing giăng-cēng lậ hăng Iă-Sú ching-chăng, uā,
Síng-Sáing, Síng-Sáing, uoi-huôi-nêng tẩu ệng-sĩ. Iă-Sú
kị lậ, hăng-diū hóng iáu gởng-lẻng kị lậ gâ lẻng; hóng-
lẻng ciū mẩu, dú càng-tiâu.

25 Iă-Sú iáu hă-sáing uā, Nì gâ sēng-sẻng dāu nī-dī?
Duoi-gá-nêng giăng dạ-hăing siōng sī cẻng gĩ-i, nì iáu
gù, gù iáu nì uā, Iẻng sī sū-mũ nêng nī, gù ciū-sī gáu-
đo hóng, iáu sử, dú tiāng-nī gù?

26 ¶ Dāu Gá-duoi-là dī-huẻng, iáu Gá-lī-lī đẻng-mẻng.

27 Iă-Sú cì iẻng ngăing, ciū iũ ciă nêng giăng sẻng-dĩ

chữ lậ pōng-diō gù. Iọng nêng hǎng cāi sī nǎ cèng cāi gù mí-diū; ɛng cɛng í-ciōng, iǎ ɛng hā chiō-dī diū, dú sī diū dāu dɛng-dī.

28 Gù chū-gīng Iǎ-Sú, ciū pǔ hā gù mīng-chīng, duōi siáng hǎng kí lậ uā, Dɛng duōi Ciōng-Dī gậ Gựing, Iǎ-Sú, uoi iáu nì sū-mū gúing-niǎ, giủ nì ɛng niōng huoi uoi siū kǔ?

29 Ẽng-ưê Iǎ-Sú kǎing hǎng ciǎ-gự giǎng iọng nêng séng-dī chữ lậ. Gự sǎ-sǎ gā-lā-máing cuá-diū iọng nêng: nêng iǎng-diū gù, ỉ nà sộ-liǎu káu-liǎu liǎu-diū gù; gù ciū nà sộ-liǎu dē dō-dōng-tiǎu, nǎ gự dāi hā kōng-iǎ-dī kộ.

30 Iǎ-Sú mōng gù uā, Nì hǎng sū-mū miáng? Gù ǎing uā, Uoi miáng hǎng Iǎng-bóng; ɛng-ưê iủ cèng cāi gự nì ử nêng gậ séng mí-diū gù.

31 Gự ciū giủ Iǎ-Sú ɛng niōng hǎng gù kộ mǎu-dǎi-káng-dī kộ.

32 Ử sù-cài iủ cì duoi bóng kự dāu súing-dī iè: ử duoi gự ciū giủ Iǎ-Sú cɛng gù nì ử cì-bóng kự-dī kộ mí-diū gù. Iǎ-Sú cɛng gù.

33 Gự ciū giǎng ử ciǎ nêng séng-dī chữ lậ, nì ử cì-bóng kự-dī kộ: ử cì-bóng kự biáu à súing-lɛng diǎu hā ử-dī, ɛng-sǐ-tiǎu.

34 Sǐ kự gậ nêng chū-gīng iọng dī, ciū cẻ kộ, iáu sêng-dī hióng-à gậ nêng uā.

35 Duoi-gá-nêng chữ lậ ồ chū kǎing cǎ gậ sī sū-mū dī. Dāu Iǎ-Sú ử-dī chū-gīng gự kǎing giǎng gù séng-dī chữ lậ gậ nêng, cɛng-diū í-ciōng, cō hā Iǎ-Sú gậ káu-bíng, séng-dī cɛng-lɛng kí lậ: duoi-gá-nêng ciū cèng giáng.

36 Sáing dāu ử-dī chū-gīng gậ nêng, nà ử ciǎ nǎ gự mí-diū gậ nêng gōng-ciōng-iōng hǎu-tiǎu gậ dī, dú gặng nǎ duoi-gá-nêng tiǎng-nī.

37 Dāu Gá-duoi-là mǔing-sī-tǐ diū gậ bǎ-siǎng giủ Iǎ-Sú ɛng niōng hā gù ử-dī; ɛng-ưê gù giáng đǎ-hǎing. Iǎ-Sú ciū iọng ựing dāu-tê kộ.

38 Gũ giảng gù sêng-dĩ chũ lậ gậ nêng giũ Iả-Sú cọng gù iáu Iả-Sú câi-cì-dó : Iả-Sú hăng gù kồ,

39 Uā, Nì chiồ kồ, nà Cìong-Dĩ tãi nì cã iọng duôi gậ dĩ iáu nêng uā. Ủ cĩa nêng nì sêng kồ, nà Iả-Sú tãi gù cã iọng duôi gậ dĩ dững nã tóng sêng gậ nêng dặ-dĩ.

40 ¶ Iả-Sú dậu-tê lậ, iũ cềng cãi nêng ciể gù ; ếng-ưê dú dợ-dĩ dặng gù.

41 Iũ cĩa liâu-lĩ lý-bãi-dộng gậ nêng miăng hăng Ai-lũ, lậ pũ hã Iả-Sú káu-bíng, giũ Iả-Sú hã gù chiồ-dĩ-kồ.

42 ếng-ưê gù cồng-lậ cì-cĩa á-niông-gững, chá-bũ-dợ iũ sí-nĩ hựê, dậu-diũ tấu sĩ. Iả-Sú kồ gậ sí-hê iũ cềng-cãi nêng cà-diũ gù.

43 Iũ cĩa á-niông-nêng bãng sí-nĩ nìng huãi-lê gậ bãng, ếng-ưê chiăng cềng cãi í-sáing, gá-dộng dú sặ lậ-lĩ, mẩu cì-cĩa ợ í-dặ gù gậ bãng hẩu.

44 Gù ciũ lậ Iả-Sú bù-cĩa-hê, mợ gù gậ í-ciông-tấu : huãi-lê gậ bãng cì-kặ ciũ cĩ-diũ.

45 Iả-Sú uā, Kãing sĩ sũ nêng mợ uoi ? Duôi-gá-nêng dú ếng nêng-diông. Bĩ-dặ iáu giáing Iả-Sú gậ nêng ciũ uā, Síng-Sáing, duôi-gá-nêng cà-dặ gềng-gềng-dĩ nìng-diũ nì.

46 Iả-Sú uā, Kãing cồng iũ nêng mợ uoi : ếng-ưê uoi gặ-gĩng iũ cồ-nặng giáing uoi sêng-dĩ chũ lậ.

47 Á-niông-nêng chũ-gĩng cù-cĩ mài dặ-dặ-diũ, giáing lậ gồ tiú, pũ hã Iả-Sú mĩng-chĩng, động duôi-gá-nêng mĩng uā gù ếng-ưê sũ-mũ dĩ mợ Iả-Sú, iáu gù gậ bãng cì-kặ ciũ hẩu-tiâu gậ dĩ.

48 Iả-Sú uā, Á-niông-gững, nì gậ sêng-sêng giũ nì lậ ; nì mống bếng-bếng úing-úing-dĩ chiồ kồ.

49 ¶ Dợ-dĩ uā dĩ gậ sí-hê, iũ nêng giáing liâu-lĩ lý-bãi-dộng gậ nêng chiồ-dĩ lậ, uā, Nì gậ á-niông-gững sĩ-tiâu ; ếng niông điâu-lự Síng-Sáing.

50 Iả-Sú tiăng-nĩ-gĩng, ciũ uā, ếng niông giáing : lậ niông sêng, nì gậ á-niông gững cồng ợ hẩu-tiâu.

51 Dấu gù chiồ gậ sí-hê, Iả-Sú mẩu-dặ-nã biê-nêng dĩ

kō, lậ iũ Bĩ-dặ, Iộ-hũing, Ngắ-gồ, gìng á-niông-gũing gậ
 dá-nải iáu gù câi dĩ kō.

52 Duôi-gá-nêng siông-séng tí iộng á-niông-gũing-ciể :
 Iả-Sú uā, Êng niông tí ; gù êng sĩ sĩ, sĩ mì-chĩ-diộ.

53 Duôi-gá-nêng dặ-dĩ á-niông-gũing-ciể sĩ-tiâu lâu, ciũ
 siâu gù.

54 Iả-Sú káing-diũ á-niông-gũing gậ siũ, hắng uā, Á-
 niông gũing, nì kĩ lậ.

55 Gù gậ lểng-ộng dầu-tê hũ dầu gù séng, gù ciũ kĩ lậ :
 Iả-Sú gáu-dồ nà mì-dĩ nắ gù iề.

56 Gù dá-nải ngò-ngò-dĩ : Iả-Sú gềng-gắi gù êng niông
 nà káing cầ gậ dĩ iáu nêng uā.

Dĩ 9 Cióng.

1 Iả-Sú hắng sĩ-nĩ-ciể hắ-sáing lậ, nà cồ-nắing gũing-
 bắng nắ gù ộ dĩ-hũ gũ, í bắng.

2 Ciũ hắng gù kō gồng Cióng-Dĩ gồ gậ dầu-lĩ, í hầu iũ
 bắng gậ nêng.

3 Iáu gù uā, Êng niông duôi búing-dĩng, êng niông
 duôi tiông-ciể, êng niông duôi iề-sĩ-dồ, êng niông duôi
 liông-chầu, êng niông duôi ngắng-cìng, iả êng niông
 duôi liông-séng í-ciông.

4 Mầu-lộng nì sũ nêng gậ chiō, ciũ hầ ử-dĩ gựe-diũ, iả
 niông giắng ử-dĩ kĩ-séng.

5 Iũ nêng êng ciể-duoti nì, nì chũ ử sêng gậ sĩ-hề, ciũ
 niông pắng-tiâu nì káu-dĩ gậ dềng-hó nắ duôi-gá-nêng cầ
 gúing-cềng.

6 Hắ-sáing ciũ kĩ-séng kō mắing-sĩ-tĩ gậ hiông-lĩ gồng
 ử hầ gậ sềng-sĩ, í nêng gậ bắng.

7 ¶ Hóng cầ uắng gậ Hí-lự tiắng-nĩ-gĩng iộng duoi dĩ,
 séng-dĩ cềng mầu cộ-ĩ ; éng-ựe iũ nêng uā sĩ Iộ-hũing
 giắng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáing kĩ lậ.

8 Iả iũ nêng uā, sĩ I-lĩ-ngắ chũ-hĩng ; gũ iũ nêng uā,
 sĩ gũ-sĩ-hề cì-ciể síng-dĩ hũ-sáing kĩ lậ.

9 Hí-lǚ uā, Iặ-hũing uoi suoi-tiāu lâu : giā-gíng í tiāng-nī iọng-gặ-sĩ gặ dĩ, iọng neng ì-cài sī sū neng nī? Ciū táng-dū gĩng gự.

10 Sặ-dữ dāu-tê lậ, nà kǎing cǎ gặ dĩ dụ iáu Iả-Sú uā. Iả-Sú ciū iáu-diū gự-huōi-neng càng-càng-dĩ pī-kựế kộ cì-cĩa sêng hǎng cǎ Bả-sō-duoi.

11 Iủ cèng cǎi neng cì dặ-dĩ ciū gǎing-diū gự kộ : Iả-Sú ciể-duoi gự, iáu gự gọng Ciōng-Dĩ gặ gặ dàu-lĩ, iủ bǎng gặ neng ciū tǎi gự í hǎu.

12 Mì-tê tǎu lộ súing gặ sī-hê; sī-nī-ciǎ hǎ-sǎing giǎng-cēng lậ, iáu Iả-Sú uā, Uoi-huōi-neng iọng-dĩ sī kōng-iǎ gặ sù-cài; giā-gíng hǎng iọng cèng cǎi neng sũing-tiāu, nǎ gự kộ ử duoi hióng-lĩ, iáu mǔing-sī-tĩ gặ sù-cài huệ-mǎng, mǎi mĩ-dĩ iè.

13 Iả-Sú iáu gự uā, Nì nà mĩ-dĩ nǎ gự iè. Hǎ-sǎing uā, Lậ ềng kộ mǎi mĩ-dĩ nǎ iọng cèng cǎi neng iè; uoi cōng-lậ iủ ngu-tĩ biǎng liòng-tê ngụ.

14 Ủ-dĩ gặ neng chá-bủ-dộ iủ ngu-chǎing. Iả-Sú iáu hǎ-sǎing uā, Hǎng duoi-gá-neng cì-pǎi cì-pǎi cō-diū : cì-pǎi chá-bủ-dộ ngụ-sié neng.

15 Hǎ-sǎing í-diū iọng dĩ kộ cǎ, ciū hǎng duoi-gá-neng cō-diū.

16 Iả-Sú dé-diū iọng ngụ-tĩ biǎng liòng-tê ngụ, gộ kĩ lậ, chũ tǎng, uā dō-cĩa, iể-kựế, dé nǎ hǎ-sǎing bǎi hǎ duoi-gá-neng mĩng-chĩng.

17 Duoi-gá-neng dụ iè bǎu lâu; lǎing-chỗ diōng-diū gặ, chéng kĩ lậ dọng-mũing sī-nī-ciǎ sǎng-ciể.

18 ¶ Hê-mựế Iả-Sú cù-cĩ ciǎ neng gĩ-dǎu gặ sī-hê, hǎ-sǎing iáu gự cǎi-cì-dó. Iả-Sú mōng gự uā, Ủ duoi neng uā uoi sī sū-mũ neng?

19 Hǎ-sǎing ǎing uā, Iủ neng uā, nì sī sǎi-lĩ gặ Iặ-hũing; iǎ iủ neng uā, nì sī ì-lĩ-ngā; gũ iủ neng uā, nì sī cì-ciǎ gũ-sĩ-hê gặ sǎng-dĩ hũ-sǎng kĩ lậ.

20 Iả-Sú uā, Nì uā uoi sī sū-mũ neng? Bĩ-dặ ǎing uā, Nì sī Ciōng-Dĩ gặ Gí-Dũ.

21 Iă-Sú gēng-gāi gù, hǎng gù ēng niōng nà iōng dī iáu nēng uā ;

22 Ĩ uā, Nēng gâ Gŷing niōng siū cèng cāi gâ kŷ, nă ching-bō duoi cī-sí iáu nāng-sú nēng diú-tiāu, gŷ niōng nà gù huōi-sī-tiāu, dī sáng góng ciū ặ hŷ-sáng kŷ lậ.

23 Iă-Sú ĩ iáu duoi-gá-nēng uā, Iũ nēng ỗ cā uoi gâ hă-sáng ciū niōng diú-tiāu cù-cī gâ dī, nì-nì gudi-diũ sí-cī-gā, gáing-diũ uoi.

24 Ęng-ŷē mǎu-lōng sŷ-mŷ nēng ỗ bǎu-diũ sáng-miāng cōng ặ mǎu-tiāu sáng-miāng ; mǎu-lōng sŷ-mŷ nēng Ęng-ŷē uoi, mǎu-tiāu sáng-miāng, iōng nēng cōng ặ bǎu-diũ sáng-miāng.

25 Nēng lậ ặ tēng tóng-tíng-à gâ ngēng-cīng, cù-cī gâ séng miè-tiāu, iũ sŷ-mŷ sǎ nī ?

26 Mǎu-lōng sŷ-mŷ nēng pǎ ēng hǎu ĩ-sŷ nēng uoi iáu uoi gâ dǎu-lí, nēng gâ Gŷing iũ cù-cī gâ Ęng-iāu, iáu Dá, gìng Cŷ sēng sǎ-chŷ gâ Ęng-iāu lậ gâ sí-hē, iǎ ặ pǎ ēng hǎu ĩ-sŷ nēng iōng nēng.

27 Uoi dōng-céng iáu nì uā, Gŷē dǎu iōng-dī gâ nēng iũ gŷ-ciǎ gŷ ēng-nǎing sí, sáng ặ chŷ-gīng Ciong-Dī gâ gŷ.

28 ¶ Uā iōng dī lǎu chá-bŷ-dộ iũ bǎi góng, Iă-Sú iáu-diũ Bĩ-dǎ, Iặ-hŷing Ngǎ-gŷ iōng súng gŷ-dǎu.

29 Iă-Sú gŷ-dǎu gâ sí-hē, bộ-tiāu mīng-mǎu, iáu ǎng-sí mại ĩ-búing, í-ciōng iǎ sŷē bā kŷ ấu guáng.

30 Gŷ iũ liōng nēng iáu Iă-Sú uā dī, ciū-sī Mặ-sái, ĩ-lĩ-ngā.

31 Gù liōng nēng dǎu Ęng-iāu-dī chŷ-hīng, uā Iă-Sú óiōng-gŷing ặ sí dǎu Iă-lŷ-sǎ-lǎing gâ dī.

32 Bĩ-dǎ iáu gù cì-bōng gâ nēng dŷ-mēng, cì ching-chǎng kŷ lậ, ciū chŷ-gīng Iă-Sú gâ Ęng-iāu, ĩ chŷ-gīng ŷ liōng nēng iáu Iă-Sú cāi-cāi gŷē cì-dộ.

33 Ũ liōng nēng tǎu piē-tiāu Iă-Sú kộ gâ sí-hē, Bĩ-dǎ iáu Iă-Sú uā, Cŷ, uoi-huōi-nēng dǎu iōng-dī dēng hǎu : nă uoi-huōi-nēng dǎ sáng-gáing chộng ; cì-gáing nă nì,

cì-gáing nă Mỗ-sái, cì-gáing nă Ì-lī-ngā : Bì-dặ dú ềng đặ-dí gù uā gậ sī sū-mū dī.

34 Dợ-dī uā ịong dī gậ sī-hē, iủ ềng cầu-diũ gù-huôi-nềng : hă-sáing nă ềng cầu-diũ gậ sī-hē ciũ cềng giáng.

35 Gũ iủ siáng-ềng giáng ềng-dī chử lậ, uā, ịong sī uoi Gựing; uoi tĩ chử lậ gậ ; nì niông tiăng-nī gù.

36 Siáng-ềng lậ gậ sī-hē, cồng-lậ chũ-gĩng Iả-Sú ciả nềng dầu ử-dī. ịong sī-hē hă-sáing ềng uā dī, iả ềng nă kăing chũ-gĩng gậ dī iáu nềng uā.

37 ¶ Dī nī góng, à súing lầu, iủ cềng cẩ nềng lậ ciể Iả-Sú.

38 Dỉ-bíng iủ cì-ciả nềng hăng kĩ lậ uā, Síng-Sáing, giủ nì chũ-gũ uoi gậ gựing ; uoi cồng-lậ ịong ciả gựing.

39 Hả-bả-sĩ iủ gử nà-diũ gù; gù ciũ sáng-bủ-lềng-dềng hăng kĩ lậ ; gử i huôi gù cì séng lậ gợ tiú, chũ-dī lầu bả pưē, hăing cẩ sī iả ềng kăing bồng-tiâu gù, i mà-siông-diợ gù.

40 Uoi kăing giủ nì gậ hă-sáing dầi-tiâu ịong gử ; gù dú mẩu-năing-gề.

41 Iả-Sú uā, Nì ịong mằing ềng sềng gậ sī-gẩi, uoi iáu nì cẩ-cì-dó nềng nì gũ niông gĩ-duoi sī nī ? kợ iáu nì gựing hả ịong-dī lậ.

42 Dợ-dī lậ gậ sī-hē, gử nă gù dằing-dầu, huôi gù cì séng lậ gợ tiú. Iả-Sú hăng diũ ciả-gử, í hẩu ử gựing-ciể, gấu nă gù dá.

43 Duoi-gả-nềng chũ-gĩng Cầng-Dī gậ duoi cồ-năing cềng gĩ-guôi. Bợng gù-huôi-nềng dú gĩ-i Iả-Sú cầ lầu ịong duoi gậ dī gậ sī-hē, Iả-Sú ciũ iáu hă-sáing uā,

44 Nềng gậ Gựing ợ nă nềng gấu hả nềng siũ-dī, nì niông nă ịong dī tiăng-nī, nì-nềng.

45 Hă-sáing ềng mềng-bạ ịong dī, ềng-ựē Iả-Sú cì-gềng-gềng ềng iáu gù uā chềng-chử, gù ciũ ềng hiẩu-dặ : i ềng gợng mông Iả-Sú.

46 ¶ ịong-cì-sĩ hă-sáing cẩ-cẩ bằing-bợ, gù dỉ-bíng sũ nềng ợ cầ dềng duoi.

47 Iă-Sú cì hiău-dă gù ngi-séng búing-bộ gậ dĩ, ciũ iáu-diũ cì-ciă gũing-ciẻ lậ, hăng gù gụẻ hã cù-cĩ séng-bíng-dĩ.

48 Iáu hă-sáing uā, Mầu-lộng sũ-mũ nêng éng-ụẻ uoi gậ miăng, ciẻ-duoi iộng siău gũing-ciẻ ciũ-sĩ ciẻ-duoi uoi : ciẻ-duoi uoi gậ, ciũ-sĩ ciẻ-duoi hăng uoi lậ gậ Dá : nì dĩ-bíng sũ-mũ nêng sĩ đéng-siău gậ, iộng nêng ciũ-sĩ duoi.

49 ¶ Iỏ-hũing iáu Iă-Sú uā, Síng-Sáing, uoi-huoi-nêng chũ-gĩng cì-ciă nêng kâu nì gậ miăng đái-tiău gự; uoi-huoi-nêng ciũ mầu-dă-nă gụ cã, éng-ụẻ gụ ềng iáu uoi-huoi-nêng cậ-cì-bóng.

50 Iă-Sú uā, Ềng niông mầu-dă-nă gụ cã : éng-ụẻ ềng iáu nì cã đō-tẻ, ciũ-sĩ bóng-chăing nì gậ :

51 ¶ Hẻ-mựẻ Iă-Sú nă Ciong-Dĩ ciẻ iòng tít gậ nì-ciẻ tấu dẫu lỏ, ciũ gụẻ-ỉ cồng niông kộ Iă-lũ-să-lăing.

52 Sáing hăng gĩ-ciă sắ-chũ gậ nêng dẫu gụ tẻ-chíng kộ : gụ-huoi-nêng ciũ kộ, nì Să-mả-li-ngả cì-ciă hióng-lĩ, tấi Iă-Sú lẫu ciă sù-cài nă gụ gụẻ-diũ.

53 Ừ hióng-lĩ gậ nêng ềng kăing ciẻ-duoi Iă-Sú, éng-ụẻ đặ-dĩ gụ sĩ niông kộ Iă-lũ-să-lăing.

54 Hả-sáing Ngả-gỏ Iỏ-hũing chũ-gĩng iộng dĩ, ciũ uā, Cũ, nì ờ uoi hăng hỏ giăng tít lỏ à lậ miẻ-tiău gụ, sũ-siông tẻ-chíng ỉ-li-ngả cã-guả ỉ-búing ?

55 Iă-Sú chiă-dũing-séng hăng-diũ gụ-huoi-nêng uā, Nì gậ séng sũ-mũ gặ-sĩ, nì cù-cĩ dú ềng đặ-dĩ.

56 Ềng-ụẻ nêng gậ Gũing lậ, ềng sĩ miẻ-tiău nêng gậ sáng-miăng, sĩ giủ nêng gậ sáng-miăng. Gụ-huoi-nêng ciũ kộ biẻ hióng-lĩ-dĩ kộ.

57 ¶ Dẫu điỏ-dĩ giăng gậ sĩ-hẻ, iủ ciă nêng iáu Iă-Sú uā, Cũ, nì mầu-lộng kộ nĩ-dĩ kộ, uoi dú kăing gáing nì.

58 Iă-Sú uā, Ừ-lĩ iủ đong, ciă-ciẻ iủ chẻ; cồng-lậ nêng gậ Gũing mầu kâu-tẻ gậ sù-cài.

59 Ỉ iáu cì-ciă nêng uā, Nì lậ gáing uoi. Ừ ciă nêng uā, Cũ, cặng uoi sáng chiộ kộ cộng uoi gậ dá.

60 Iă-Sú uā, Běng-ciē sǐ-nêng cōng gù cù-cī gâ sǐ-nêng ;
nì kō dǔng Cìong-Dī gờ gâ dầu.

61 Gū iũ ciă nêng uā, Cũ, uoi kǎng gáing nì ; lậ niōng
cặng uoi sáing chiō kō piē-tiâu uoi chiō dī gâ nêng.

62 Iă-Sú uā, Nêng siũ-dī dé-diũ; niũ-lài làu, mì-ciú ỉ
chũ hā bù-ciă hē-dī kō, iọng nêng iáu Cìong-Dī gâ gờ
mài hộ.

Dī 10 Cìong.

1 Iọng dī làu Cũ ỉ pǎi chỉ-sié nêng, hǎng gù liòng-ciă
liòng-ciă-dī sáing kō gù cù-cī tǎu kō gâ gờ sêng gờ dī-
huọng-dī kō.

2 Iáu gù uā, Cẩu-ciể cèng cǎi, cǎi-cẩu gâ nêng siǎu :
gũ-chũ nì niōng giũ miâu-Cũ, hǎng cǎ-dī-nêng chũ lậ cǎi
gù gâ cẩu.

3 Nì mǒng kō : uoi hǎng nì kō sũ-siōng iōng iáu cǎi-
lọng mà-bọng.

4 Ēng niōng duôi mǎ-sǎu, ēng niōng duôi iè-sī-dō, ēng
niōng duôi ải : dǎu điộ-dī ēng niōng iáu nêng chiǎng-
úing.

5 Mǎu-lọng nì sũ-mũ nêng gâ chiō, niōng sáing uā,
Ngũng iọng chiō-dī bẻng-úing.

6 Ừ chiō-dī lậ iũ ồ dặ bẻng-úing gâ nêng, nì giũ gâ
bẻng-úing ciũ ộ dǎu gù ử chiō : lậ mǎu, ciũ ộ gũ nì
cù-cī.

7 Nì hā ử chiō-dī gựè-diũ, nǎ nì iè gâ mī-dī dú mǒng
iè : ēng-ụē cǎ-góng gâ nêng dặ góng-cing sī ēng-gái gâ.
Ēng niōng cì-chiō cì-chiō-dī kō.

8 Mǎu-lọng nì nī cì-ciă sêng, nêng lậ ciể-duoi nì, bǎi-
diũ nǎ nì iè gâ mī-dī, nì ciũ mǒng iè.

9 Ử sêng-dĩ iũ bǎng gâ nêng ciũ tǎi gù ỉ hǎu, ỉ iáu
duôi-gá-nêng uā, Cìong-Dī gâ gờ iọng sī-hē gũing nì
iọng-dī.

10 Mǎu-lọng nì nī cì-ciă sêng, nêng lậ ēng ciể-duoi nì,
ciũ kō gái-diộ-dī kō.

11 Uā, Ciū-sī nì sêng-dī gâ dêng-hó, níng dāu uòi káu-dī, uòi iả pítng-tiāu nă nì : mông sī iộng-gă-sĩ, nì niông đă-dí Ciong-Dī gâ gở iộng si-hê gũing lợ.

12 Uòi iáu nì uā, Dāu ử nì-ciề Sủ-dợ-mả siū gâ hêng-huả, piāng ử sêng-dī siū gâ hêng-huả gũ kiáng.

13 Gợ-lả-sêng nì iủ huả dāu ! Bả-sỗ-duoi nì iả iủ huả dāu ! éng-ưê uòi dāu nì liông-ciả sêng-dī cā-guā cớ-năing gâ dī, lậ-sĩ cā dāu Tó-lộ iáu Sái-dộng, ử-dī gâ nêng láu-cầu ciū cệng muôi-í, tê-dī éng hó, cớ hā diá-dī, gỏi-ợ cệng-sing làu.

14 Dāu sêng sī-gáing-nêng gâ nì-ciề Tó-lộ iáu Sái-dộng siū gâ hêng-huả, piāng nì siū gâ hêng-huả gũ kiáng.

15 Gá-bả-nong ợ nà nì gáu-séng dāu títng ciong-dī à ? găing ợ nà nì dàing dāu éng-gáing-dī.

16 Í iáu hả-sáing uā, Mẩu-lợng sũ-mũ nêng tiāng-nī nì, ciū-sī tiāng-nī uòi ; éng đặ nì, ciū-sī éng đặ uòi ; éng đặ uòi, ciū-sī éng đặ hăng uòi lậ gâ Dá.

17 ¶ Ừ chỉ-siề nêng kâu-kâu uòi-uòi-dī chiộ lậ, uā, Cự, kâu nì gâ miâng gự iả hũ uòi.

18 Iả-Sú uā, Uòi chũ-gĩng Sả-dàng sũ-siông iāng-dáu giăng títng-dī lợ à lậ.

19 Uòi nà gũing-bāng nă nì ợ nợ-diũ ưê iáu giể, gũ ợ dī-hũ dờ-tê ử duoi gâ cớ-năing ; cợng mẫu cì-iông mĩ-dī ợ huôi nì.

20 Lậ-sĩ éng niông éng-ưê gự hũ nì ciū kâu-uòi ; găing niông kâu-uòi nì gâ miâng-cī dāu títng-dī gĩ-diũ làu.

21 ¶ Ừ-ci-sĩ Iả-Sú đặ-diộ Sêng-Séng háu gự ciū kâu-uòi, uā, Dá à, títng dī gâ Cự, uòi dờ-ciả nì, éng-ưê nì nà iộng dàu-lĩ kợng-diũ éng nă chớng-mẻng tóng-lợng gâ nêng đặ-dí, dāu hĩng chũ lậ háu gũing-ciề-nêng đặ-dí : Dá à ; ì-cài niông iộng-gă-sĩ, éng-ưê nì cệng đệng-ĩ iộng-gă-sĩ.

22 Lợng-cợng gâ mĩ-dī uòi Dá dú gáu nă uòi làu : éng-sĩ Dá, mẫu nêng đặ-dí Gũing ; éng-sĩ Gũing, iáu

Gũng góng-ngũng háu gậ nêng, iả mẫu nêng dạ-
dĩ Dá.

23 Iả-Sú chiá-dũng-tê chũ hã-sáing, càng-càng-dĩ iáu
gù uā, Chũ nì chũ-gĩng gậ dĩ ử mì-ciủ iủ hũ-kĩ :

24 Uoi iáu nì uā, Gủ-sĩ-hê iủ cèng-cãi sít-dĩ iáu cèng-
cãi uâng ồ chũ nì chũ-gĩng gậ dĩ, ỉ mẫu-dạ chũ-gĩng ; ồ
tiāng-nĩ nì tiāng-nĩ-gĩng gậ dĩ, ỉ mẫu-dạ tiāng-nĩ-gĩng.

25 ¶ Iủ ciả háu lữ-huả gậ sít-sáing gụê kĩ lậ chĩ Iả-
Sú, uā, Sít-Sáing, uoi niông gông-ciông-iông cã, ciủ ộ
dạ-diộ ềng-ũng gậ sítng-miāng ?

26 Iả-Sú iáu gù uā, Lữ-huả-dĩ gĩ-diủ gậ sĩ sũ-mũ dĩ ?
nì nāng gậ sĩ gông-ciông uā ?

27 Gù āing uā, Nì niông cèng-séng, cèng-siāng, cèng-
h, cèng-ĩ, ồ Cũ nì gậ Ciông-Dĩ ; iả niông ồ nì gậ chiộ-
bítng-sítng sũ-siông ồ cù-cĩ ỉ-búing.

28 Iả-Sú iáu gù uā, Nì āing gậ mại chộ : ciủ-diủ iọng-
gả-sĩ kộ cã, ciủ ộ dạ-diộ ềng-ũng gậ sítng-miāng.

29 Ủ ciả nêng ồ biảu-méng cù-cĩ sĩ ngĩ-nêng, ciủ iáu
Iả-Sú uā, Sũ nêng sĩ uoi gậ chiộ-bítng-sítng ?

30 Iả-Sú āing uā, Iủ ciả nêng giāng Iả-lũ-sả-lăing à
lậ kộ Iả-lĩ-gộ ; pông-diộ mà-giẻ-chạ, bủ-tiủu gù gậ ỉ-
ciông ỉ mà-sióng-diộ gù, ciủ kộ-tiủu, bẻng gù bẻng sítng
bủ sĩ dẫu ử-dĩ.

31 Kăing-kăing hộ sĩ iủ ciả cĩ-sĩ giāng iọng diộ à lậ :
chũ-gĩng gù, ciủ giāng ử-bítng kộ-tiủu.

32 Ỉ iủ ciả Lĩ-mĩ nêng, iả giāng iọng diộ, dẫu ử sù-cài,
chũ-gĩng gù, ciủ giāng ử-bítng kộ-tiủu.

33 Cống-lậ iủ ciả Sả-mả-li-ngã nêng, giāng dẫu iọng
dĩ-huọng, cì chũ-gĩng, ciủ kộ-lĩng gù.

34 Giāng-cēng lậ, nà iủ iáu ciủ biāng dẫu gù diộ-sióng
gậ sù-cài, bấu ciāng kĩ lậ ; ciủ pủ gù gĩ-diủ cù-cĩ gĩ gậ
tê-sáing, iáu gù kộ kả-dāng ciủ-gũ gù.

35 Dĩ nĩ góng ciủ nà liông cing ngệng chũ lậ, gáu nả
lẫu-báing, uā, Ciủ-gũ iọng ciả nêng ; nì lậ iủ gá sả-tiủu
gậ cing, uoi dẫu-tê lậ gậ sĩ-hê ộ hĩng nì.

36 Í nì siǒng, iǒng sǎng nêng dĩ-búng, nì cì-ciǎ sǒng-dǎ iǒng pǒng-diǒ mà-giê-chā nêng gâ chiǒ-búng-síng ?

37 Háu lự-huá gâ síng-sáing ãng uā, Cũ-sĩ kộ-lĩng gù gâ nêng. Iǎ-Sú uā, Nì ciǎu-diũ iǒng-gặ-sĩ kộ cǎ.

38 ¶ Duoi-gá-nêng giǎng-diǒ gặ sĩ-hê, Iǎ-Sú nì cì-ciǎ híong-lĩ ; iũ ciǎ á-niǒng-nêng miǎng hǎng Mǎ-duoi ciê Iǎ-Sú dǎu gù chiǒ-dĩ.

39 Gù iũ ciǎ mụê-ciê miǎng hǎng Mǎ-lĩ-ngā, cō hā Iǎ-Sú gặ káu-búng, tiǎng-nĩ gù uā gặ dĩ.

40 Mǎ-duoi dộ-dĩ bǎng cèng cǎi mĩ-dĩ nǎ Iǎ-Sú iê ; séng-dĩ òng-nũ, gù ciũ lậ, iáu Iǎ-Sú uā, Cũ à, uoi mụê-ciê bẻng-ciê uoi ciǎ nêng bǎng mĩ-dĩ, nì gũ mǎu iàu-gẻng ; niǒng hǎng gù lậ bẻng-chǎing uoi.

41 Iǎ-Sú uā, Mǎ-duoi, Mǎ-duoi, nì éng-ựê cǎi dĩ uǎng-nǎu, cǎi dĩ huǎng-iê :

42 Lậ-sĩ iàu-gẻng gặ cǒng-lậ cì-iǒng : Mǎ-lĩ-ngā tĩ lầu iǒng hǎu gặ sú-ngiê, iǒng sú-ngiê, cǒng mài chiǒng-dǎ kộ.

Dĩ 11 Cióng.

1 Iǎ-Sú dǎu cì-ciǎ sù-cài, gĩ-dǎu lầu, iũ ciǎ hǎ-sáing iáu gù uā, Cũ, háu uoi-huoi-nêng gĩ-dǎu, sũ-siǒng lặ-hĩng háu gù gặ hǎ-sáing i-búng.

2 Iǎ-Sú iáu hǎ-sáing uā, Nì gĩ-dǎu gặ sĩ-hê, niǒng uā, Uoi-gặ-nêng gặ Dá, dǎu tǐng ciǒng. Ngũing nì gặ miǎng nǎ nêng cǒng cǎ sẻng. Ngũing nì gặ gở ộ dǎu. Ngũing nì gặ séng-ĩ cǎ-chẻng dǎu sĩ-gáing, sũ-siǒng dǎu tǐng ciǒng cǎ-chẻng i-búng.

3 Uoi-gặ-nêng nì-nì gặ liǒng-chǎu nì-nì nǎ uoi.

4 Sĩǎ-tiǎu uoi-gặ-nêng gặ cò ; éng-ựê uoi iǎ mĩng-tiǎu kĩng uoi gặ nêng. Éng niǒng nǎ uoi pǒng-diǒ chỉ uoi gặ dĩ. Niǒng giũ uoi pĩ-tiǎu ử ciǎ ộ gặ.

5 ¶ Iǎ-Sú i iáu hǎ-sáing uā, Nì dĩ-búng mǎu-lẻng sũ-mũ-nêng iũ ciǎ bǎng-iũ, bũing-mǎng kộ gù ử-dĩ, iáu gù uā, Bǎng-iũ, ciộ uoi sáng-tĩ biǎng ;

6 Éng-ue uòi cì-ciă bǎng-iũ giǎng-diō dāu uòi-dī lậ, uòi mẩu mí-dī nǎ gù iè.

7 Gù dāu dĩ-bíng ǎng uā, Mō chāu uòi : mông gông-diū lau, gǔng-ciẻ iáu uòi dú dāu hā chộng-dī ; uòi mài-dǎ kǐ lậ dé nǎ nì.

8 Uòi iáu nì uā, Iọng nêng mông sī gù gậ bǎng-iũ gū ēng kǐ lậ dé nǎ gù, éng-ue gù luôi-diū mông gù ciở, cồng ộ kǐ lậ, dé nǎ gù, bêng gù niông sả gĩ-duói.

9 Uòi ỷ iáu nì uā, Nì giủ, ciũ ộ nǎ nì ; lau, ciũ ộ lau-diō ; mà mông, ciũ ộ tǎi nì kụé mông.

10 Éng-ue mẩu-lọng sū nêng giủ, ciũ dặ-diō ; lau, ciũ lau-diō ; mà mông, ciũ tǎi gù kụé mông.

11 Nì dĩ-bíng cǎ dá gậ, sū nêng iũ gǔng tǎu biǎng, gū ộ nà ciở nǎ gù ? tǎu ngủ, gū ộ nà uẻ cệng ngủ nǎ gù nī ?

12 Ā-mặ tǎu sọng, gū ộ dé giẻ nǎ gù mài ?

13 Nì mông sī ộ nêng, gū dặ-dí nà hẩu gậ mí-dī nǎ gǔng, iọng-gặ-sỉ nì tǐng ciông gậ Dá gǎng ộ nà Sēng-Seng nǎ giủ gù gậ nêng.

14 ¶ Iọng-ci-sỉ Iả-Sú dǎi-tiāu cì-ciă gủ, iọng gủ sī bǎng-ả. Gủ dǎi chũ kộ, bǎng-ả gậ nêng ciũ ộ uā dĩ ; ỷ cèng cǎi nêng dú gĩ-ỉ.

15 Dĩ-bíng iũ giẻ nêng uā, Gù sī kǎu-diũ gủ-uâng Piẻ-sái-pủ dǎi-tiāu gủ.

16 Ỉ iũ nêng chĩ Iả-Sú, niông gù giǎng tǐng ciông hǐng ciả sẻng-tóng gậ dĩ.

17 Iả-Sú dặ-dí gù gậ sẻng-ỉ, ciũ iáu gù uā, Mẩu-lọng sū-mũ gở lậ iáu cù-cỉ sióng-cáing dú ộ bǐng cǎ huǎng-biǎng ; chiở lậ iáu cù-cỉ sióng-cáing cồng ộ lộ-bǎi.

18 Lậ Sả-dàng iả iáu cù-cỉ sióng-cáing, gù gậ gở nì-dĩ ộ bǎu-dặ-diũ nī ? uòi gộ-iọng uā, éng-ue nì uā uòi sī kǎu-diũ Piẻ-sái-pủ dǎi-tiāu gủ.

19 Uòi lậ-sỉ kǎu-diũ Piẻ-sái-pủ dǎi-tiāu gủ, nì gậ hả-sáing dǎi-tiāu gủ ỷ sī kǎu-diũ sū nêng nī ? iọng-gặ-sỉ gù ộ uā nì iũ chộ.

20 Uòì lậ-sī kầu-diū Cìong-Dī gậ siũ dãi-tiâu gữ, nì ciũ ớ dặ-dí Cìong-Dī gậ gờ dẫu nì iọng-dī lầu.

21 Hẩu-giộ gậ nêng duôi-diū kó, cệng-diū gặ, iãng-diū cù-cī chiộ gậ sī-hê, gữ iũ gậ mī-dī ciũ bẻng-úing, mẩu dī.

22 Lậ iũ piãng gữ gẵing hẩu-giộ gậ nêng lậ, mà-iãng-guā gữ, iọng nêng ciũ chiông gữ kầu-diū gậ kó-gặ, bựing gữ gậ mī-dī.

23 Ếng iáu uòì gống sẻng-sũ ciũ-sī iáu uòì cặ dờ-tê; ẻng iáu uòì siũ giẻng-cẻng ciũ-sī bựing-sủing-tiâu.

24 Cặ-gữ giẻng nẻng sẻng-dī chử lậ gậ sī-hê, ciũ kộ mẩu sữ gậ dī-huợng, giẻng-lậ giẻng-kộ, lầu lộ-hặ gậ sù-cài; ẻng-ựẻ mẩu-dặ lầu, ciũ uặ, Uòì niông dẫu-tê kộ uòì ẵing-lầu chử lậ gậ chiộ.

25 Dẫu ử-dī, ciũ chũ-gẵing iọng chiộ sẻ-dặ lậi-lī-lī bậi-dặ ngặ-sỉ-sỉ.

26 Ciũ kộ, iáu chử-cặ piãng cù-cī gẵing ớ gậ gữ, cặ dī kộ diũ : ử cặ nẻng hẻ-mựẻ gậ kử-nủing piãng tẻ-ching gẵing lī-huoi.

27 ¶ Iặ-Sứ uặ iọng dī gậ sī-hê, ử cẻng cặ nẻng dī-bẻng iũ cặ á-niông-nẻng duôi-siảng uặ, Sặi nì, nặ nẻng nặ nì iẻ gậ nẻng, iũ hử-kī.

28 Iặ-Sứ uặ, Tiẻng-nī Cìong-Dī gậ dẫu-lự í-diũ kộ cặ, iọng nẻng gẵing iũ hử-kī.

29 ¶ Iọng-cì-sỉ iũ cẻng-cặ nẻng dộ-dī cù hặ Iặ-Sứ ử-dī, Iặ-Sứ iáu gữ uặ, Iọng-cì-sỉ gậ nẻng sī lẻing gặ : ỏ chũ sẻng-tóng gặ dī; ẻng-sỉ sẻng-dí lộ-nặ ử-cì-iông sẻng-tóng gặ dī, cuoi mẩu biẻ sẻng-tóng gặ dī nặ gữ chũ.

30 Cẻng-chẻng lộ-nặ gậ sẻng cẻng sẻng-tóng gặ dī nặ Nỉ-nỉ-mỉ gậ nẻng chũ, iọng gặ-sỉ nẻng gặ Gửing gặ sẻng iặ ớ cẻng sẻng-tóng gặ dī nặ iọng-cì-sỉ gậ nẻng chũ.

31 Nẻng-bẻng gậ nự-uẻng dẫu sẻng sī-gẻing-nẻng gậ nì-cẻ ớ kỉ lậ, diẻng iọng cì-sỉ nẻng gặ cò : ẻng-ựẻ gữ giẻng sī-gẻing dẻng dẫu gậ sù-cài-dī lậ tiẻng-nī Sủ-lộ-mộng chỏng-mẻng gặ dī; giặ-gẻng dẫu iọng-dī gữ iũ cì-cặ piãng Sủ-lộ-mộng gẵing duôi.

32 Nĩ-nĩ-mĩ nêng dāu sêng sī-gáing nêng gậ nì-ciê ộ kĩ
lậ, điāng iộng cì-sī nêng gậ cò : éng-ựê gự tiāng-nĩ-gĩng
lộ-nà gợng-dāu ciũ gải-ộ cợng-sīng ; giã-gíng dāu iộng-
dĩ gũ iũ cì-ciã piāng lộ-nà gấing duoi.

33 ¶ Nêng bōng dáing lầu, cợng ềng gĩa dāu dĩ-dōng-
dĩ, iả mài gĩa dāu mì-dề à, dú sī gĩa dāu dáing-dờ oiōng-
bíng-dĩ, nả dĩ lậ gậ nêng chũ-dặ-gĩng guáng.

34 Nì séng-dĩ gậ dáing ciũ-sī mì-ciú : nì mì-ciú lậ
mềng-liōng, tóng séng dú sī guáng ; mì-ciú lậ mà-mũ,
tóng-séng dú sī ú-ōng.

35 Nì niōng siǎu-séng, sǎng-dặ nì séng-dĩ gậ guáng ú-
ōng-tiāu.

36 Iộng-gặ-sĩ nì lậ tóng séng dú guáng, mǎu mĩ-ciê
ú-ōng, tóng dú ộ guáng, sũ-siōng cềng guáng gậ dáing
ciǎu-diũ nì.

37 ¶ Uǎ iộng dĩ gậ sī-hề, iũ ciã Huǎ-li-sō nêng chiǎng
lǎ-Sú iáu gự cǎi iề : lǎ-Sú ciũ dĩ kộ cồ-dặ.

38 Ừ Huǎ-li-sō nêng chũ-gĩng lǎ-Sú, ềng sǎing sǎi siũ
iề dề, ciũ cềng gĩ-i.

39 Cự iáu gự uǎ, Nì Huǎ-li-sō nêng dú sī sǎi lǎi-lĩ é
búng gậ nguê-bíng ; lậ-sī nì dĩ-bíng đợng-mủing ngộ-sộ
lǎing-ộ gậ mì-dĩ.

40 Nì iộng háng gậ nêng, ử ciã cǎ nguê-bíng gậ, gợng
iả cǎ dĩ-bíng.

41 Lậ-sī niōng nà đợng dāu é búng gậ mì-dĩ siǎ nêng,
ciũ bếng sũ-mũ dĩ dú ộ lǎi-lĩ nả nì gợng sǎ.

42 ¶ Huǎ-li-sō nêng nì iũ huā dāu ! éng-ựê nì nà bợ-hộ
ềng-hióng iáu gặ iōng gậ chǎng-chặ sǎ-gũ dĩ cì-gũ, dāu
nà góng-ngĩ iáu ồ Cìōng-Dĩ gậ dĩ, đợng mǎu iàu-gềng
tiāu : iộng ciã sī ềng-gái cǎ gậ, ử ciã iả sī ềng gợng ềng
cǎ gậ.

43 Huǎ-li-sō nêng nì iũ huā dāu ! éng-ựê nì ồ cồ lĩ-bǎi-
đợng gậ tê bả ữ, hǎ gái-diộ-dĩ ồ nêng iáu nì chiǎng-úing.

44 Nì iũ huā dāu ! éng-ựê nì sī sũ-siōng mài hǎng chự
lậ gậ đặng, giǎng dāu cìōng-bíng gậ nêng dú ềng dặ-dĩ sī
đặng.

45 ¶ Iũ ciã háu lữ-huả gậ sớng-sáing iáu Iả-Sú uã, Sớng-Sáing, nì iọng-gặ-sĩ uã iả sớ điể uoi-huôi-nềng gậ gữ.

46 Iả-Sú uã, Nì háu lữ-huả gậ sớng-sáing iả iũ huã dầu! éng-ựê nì nà kâu-lâu dàng gậ dáng hăng nềng dàng, cù-cĩ cì-ciã siũ-ĩ-ciể iả êng kớing mộ dồng.

47 Nì iũ huã dầu! éng-ựê nì cã sớng-dí gậ đặng, ử sớng-dí ciũ-sĩ nì cũ-cóng huôi-sĩ gậ.

48 Iọng-gặ-sĩ nì mềng-hing sớ kâu-uoi nì cũ-cóng cã gậ dī: éng-ựê gự huôi-sĩ sớng-dí, nì ciũ cã gự gậ đặng.

49 Ciong-Dī gậ chớng-mềng ử cì-bộng sớ iả uã-guã, Uoi ợ hăng sớng-dí iáu sặ-dữ kợ gự ử-dĩ kợ; iũ ợ nã gự huôi-sĩ gậ, iả iũ ợ nã gự bĩ-lạ gậ;

50 Iọng-gặ-sĩ giǎng kựé-ting bĩ-dĩ à lậ huôi-sĩ sớng-dí lâu gự gậ huải, iọng cò dú niông iọng cì-sĩ gậ nềng dàng-dống;

51 Ciũ-sĩ giǎng lâu Ngã-bã gậ huải-dĩ kĩ, cì-dặ dầu lâu Sả-gá-li-ngã gậ huải-dĩ cĩ, iọng Sả-gá-li-ngã ciũ-sĩ dầu dǎing iáu cĩ-dừing gậ dộng-ợng-séng-dĩ nã nềng huôi-sĩ-tiâu gậ: uoi dộng-céng iáu nì uã, Iọng duoi cò dú niông iọng cì-sĩ gậ nềng dàng-dống.

52 Háu lữ-huả gậ sớng-sáing, nì iũ huã dầu! éng-ựê nì nà tẻ-kựé chớng-mềng gậ sớ-ĩ chiông-tiâu: cù-cĩ êng dĩ kợ, dợ-dĩ dĩ kợ gậ nềng ỉ lúing-củ gự, mẩu-dặ nã gự dĩ kợ.

53 ¶ Iả-Sú giǎng ử-dĩ chự lậ gậ sớ-hê, nǎng-sự nềng iáu Huả-li-sỏ nềng cà dầu gự séng-bing, gǎng Iả-Sú uã cềng cǎi gậ dĩ;

54 Càng-càng-dĩ tiǎng-nĩ, ỏ nà gự uã gậ dĩ kợ gầu gự.

Dī 12 Ciong.

1 Iọng sớ-hê, iũ gự-chǎing nềng cù cì-dó, cì-lậ cì-kợ, Iả-Sú ciũ sáing iáu hả-sáing uã, Nì niông bộng-bĩ Huả-li-sỏ nềng gậ mǎng-hó bự, ciũ-sĩ gặ-hầu gậ.

2 Lậ-sĩ kợng-diũ gậ dĩ, dú ợ hing chự lậ: mũing-diũ gậ dĩ, dú ợ nã nềng dặ-dĩ.

3 Nì càng-càng-dī uā-guā gâ dī, dú ọ̄ mềng-dā-mềng nă nềng tiāng-nī-gīng; nì dāu mà-să gâ chiō-gáing mọ̄ hă nềng-ciê uā-guā gâ dī, dú ọ̄ dāu chiō ciōng-bíng nă nềng duoi-siáng uā chũ lậ.

4 Uoi gâ bǎng-iũ-huá, uoi iáu nì uā, Suoi-tiāu nì gâ séng-tỉ lậ, cuoi mǎu-nǎing-gê huoi nì biê dī, iọng gâ nềng, ềng niōng pǎ gụ.

5 Uoi gềng-gǎi nì, niōng pǎ sū-mū nềng : ciũ-sī niōng pǎ ử ciả suoi nềng séng-tỉ lậ, gū iũ gũing-bǎng nă nềng điú hă dī-ngụ-dī; uoi ì-cải iáu nì uā, Niōng pǎ gụ.

6 Ngụ-tê mǎu ciả-ciê bử-guā mǎi-dặ liòng-huọng ngềng, lậ-sī dāu Ciōng-Dī mǎng-chíng cì-tê dú mǎi lậu-bǎu-tiāu.

7 Ciũ-sī nì gâ tê-mǎu cì-ǎng cì-ǎng iả dú sū-guā lậ. Gū-chũ nì ềng-niōng giáng : nì piāng cềng cǎi mǎu ciả-ciê gǎing dī-cing dặ-cǎi.

8 Uoi iáu nì uā, Mǎu-lọng sū-mū nềng hă nềng mǎng-chíng nềng uoi, nềng gâ Gũing hă Ciōng-Dī sả-chũ gâ mǎng-chíng iả ọ̄ nềng gụ.

9 Hă nềng mǎng-chíng ềng nềng uoi gâ, uoi hă Ciōng-Dī sả-chũ gâ mǎng-chíng iả ềng nềng gụ.

10 Mǎu-lọng sū-mū nềng lũng-uā nềng gâ Gũing, iọng cò gū ọ̄ tǎi gụ siả-tiāu : cọng-lậ lũng-mǎ Sềng-Sềng, iọng cò cọng mǎi tǎi gụ siả-tiāu.

11 Nềng duoi nì kộ lý-bǎi-dộng, dāu cǎ gúing iáu iũ gũing-bǎng gâ nềng mǎng-chíng, ềng niōng huáng-iẻ niōng gōng-ciōng-iōng ǎing, ǎing sū-mū dī niōng gōng-ciōng-iōng uā.

12 Ềng-ựê Sềng-Sềng dāu ử-cì-dềng ọ̄ háu nì ềng-gái uā gâ dī.

13 ¶ Ử cềng cǎi nềng dỉ-bíng iũ ciả nềng uā, Síng-Sáing, hǎng uoi gâ gộ-ciẻ iáu uoi búing gá-dộng.

14 Iả-Sú uā, Sū-mū nềng pǎi uoi cǎ nì gâ gúing, cǎ tǎi nì búing gá-dộng gâ nềng nī ?

15 Ciũ iáu duoi-gá-nềng uā, Niōng siảu-sềng, mǎu-lọng

sū-mū dī dú ēng gōng táng : éng-ṽē nēng gâ sáng-miāng, ēng sī uā cōng niōng iũ cèng cǎi gâ gá-dōng iàu-gèng.

16 Iǎ-Sú ciū nà bǐ-piāng gâ dī iáu duoi-gá-nēng uā, Iũ ciǎ cuoi-cũ, chāng-dī chũ gâ mī-dī cèng hóng-sũ.

17 Cù-cī séng-dī gī-gāu, gō-uā, Uoi gâ liōng-chǎu dú mǎu sù-cài dōng, uoi niōng gōng-ciōng lōng nī ?

18 Ĩ uā, Uoi niōng iōng-gǎ-sǐ cǎ : nà chōng tiǎ-tiǎu, Ĩ kŭé-guā gǎng duoi gâ ; háu nà uoi gâ sũ iáu mī-dī dú dōng hā ũ-dī.

19 Uoi ciū ọ iáu cù-cī gâ lēng-ōng uā, Lēng-ōng à, giá iũ cèng cǎi mī-dī kōng-diũ, cèng cǎi nīng dú kǎu-lāu sǎ ; nì mōng chéng-chéng ǎng ǎng-dī iè lō, chũ lō, kuōi-lō.

20 Nī-dī hiǎu-dǎ Ciōng-Dī iáu gù uā, Nì iōng háng gâ nēng, gég-diǎu ōng-māng cōng niōng nì gâ lēng-ōng ; nì ồ-dồ gâ mī-dī, ọ gù nǎ sū-mū nēng nī ?

21 Iǎ-Sú uā, Mǎu-lōng sū-mū nēng tǎi cù-cī kōng-diũ ngēng-cīng, dǎu Ciōng-Dī ũ-dī ēng sī hũ-cũ gâ, iǎ sī iōng-gǎ-sǐ.

22 ¶ Iǎ-Sú ciū iáu hǎ-sǎng uā, Gū-chũ uoi iáu nì uā, Ĩng niōng tǎi sáng-miāng huáng-iě, iè sū-mū dī ; tǎi séng-tǐ huáng-iě, cēng sū-mū dī.

23 Sáng-miāng cōng piāng iè-sī gǎng iàu-gèng, séng-tǐ cōng piāng í-ciōng gǎng iàu-gèng.

24 Nì siōng siōng hā, ú-á iǎ ēng niōng cǎ-cēng, iǎ ēng niōng cǎi-cǎu ; Ĩ mǎu chōng, Ĩ mǎu ngāu ; Ciōng-Dī dú iũ dǎ nǎ gù iè : nì cōng piāng ciǎ-ciě gǎng gǐ-duoi dī-cīng !

25 Nì dī-bíng sū nēng éng-ṽē huáng-iě iũ-nǎng-gē nà séng-tǐ gá ầu cì chiộ kǐ lậ ?

26 lōng dēng siǎu gâ dī gū mǎu-nǎng-gē cǎ, cǎ-sū-dī kō huáng-iě biē gâ dī nī ?

27 Nì siōng siōng hā, bǎ-hộ-huá gōng-ciōng-dī ọ duoi kǐ lậ : iōng huá iǎ ēng niōng lậ, iǎ ēng niōng cǐ-biộ ; lậ-sī uoi iáu nì uā, Ciū-sī Sũ-lộ-mōng iũ duoi ệng-iǎu gâ sī-hē, gù cēng gâ, duoi gâ, gū mǎu iōng huá hǎu-chũ.

28 Iộng súng-dī gậ châu, géng-diáu gū dō-dī, mêng-diáu diú hā hō-dī; Cìong-Dī gū nă gù cọng-sủ dặ iộng ngã-sỉ : nì iộng mài chéng sêng gậ nêng, Cìong-Dī gấing ộ nà í-ciông nă nì cệng.

29 Nì séng-dī êng niông hiông-diũ iè sũ-mũ dī, chựể sũ-mũ dī, ử duói dī, séng-dī iả êng niông guã-lũ.

30 Êng-ựê iộng mì-dī dú sỉ biê-gồ-nêng séng-dī hiông-diũ gậ : nì niông sặ iộng duói mì-dī, nì Dá dú dặ-dí làu.

31 Nì séng-dī cọng niông hiông-diũ Cìong-Dī gậ gồ, iộng duói dī ciũ ộ lêng-ngựê tít nì.

32 Nì iộng cí-bọng-ciể gậ nêng, êng niông giáng ; éng-ựê nì Dá cèng ồ nă gự gậ gồ nă nì.

33 Nì iũ gậ mì-dī niông mại-tiâu, sí-sỉ nêng ; tãi cù-cí ồ-dồ mài huôi-tiâu gậ dồ, iáu sặ êng tiâu gậ ngệng-cíng dầu tít cìong, ử sù-cài chặ iả mài dầu, tóng iả mài cữ.

34 Êng-ựê nì gậ ngệng-cíng dầu nĩ-dĩ, nì gậ séng iả ộ dầu nĩ-dĩ.

35 ¶ Nì iáu-duôi niông gải-diũ, dáing niông dặng-diũ ;

36 Nì cù-cí iả niông sũ-siông nũ-gể dặng cữ-nêng iè tầu-chéng ciũ chiồ lậ ; cữ-nêng cì lậ mà mọng, ciũ tãi gự kúe mọng.

37 Cữ-nêng lậ gậ sí-hê chũ-gĩng nũ-gể chítng-chắng, ử nũ-gể ciũ iũ hũ-kĩ : uoi ì-cài iáu nì uã, Cữ-nêng cù-cí ộ gải-diũ iáu-duôi, háng nũ-gể cồ dặ, cù-cí giáng-cềng tễ-hê gự-huôi-nêng.

38 Mầu-lọng nĩ gáng chiồ lậ, mầu-lọng sáng gáng chiồ lậ, chũ-gĩng nũ-gể iộng-gặ-sỉ, nũ-gể ciũ iũ hũ-kĩ.

39 Bĩ-piăng gá-cữ lậ sáng dặ-dí sũ-mũ sí-hê iũ chặ lậ, gự cọng ộ chítng-chắng, mài nă chặ mà-dông nì gự chiồ-dĩ lậ ; iộng sỉ nì dặ-dí gậ.

40 Gũ-chũ nì iả niông ữ-bĩ hẩu : éng-ựê nì siông êng diộ gậ sí-hê nêng gậ Gựing ciũ lậ lộ.

41 ¶ Bĩ-dặ uã, Cữ à, nì uã iộng bĩ-piăng gậ dī sỉ bĩ-piăng uoi-huôi-nêng à, iả sỉ bĩ-piăng duoi-gá-nêng nĩ ?

42 Cũ uā, Sū-mū nêng sī dêng-séng í chóng-mêng lí-gá gậ nêng, cũ-nêng ciũ ở pải gự gững chiō-dĩ gậ nũ-gẻ, ciũ-diũ sī-hẻ bựng mí-dĩ nả gự iẻ.

43 Cũ-nêng lậ gậ sī-hẻ, chũ-gĩng gự iọng-gả-sĩ cã, ừ ciã nũ-gẻ ciũ iũ hũ-kĩ.

44 Uoi đōng-céng iáu nì uā, Cũ-nêng ở nà gự lợng-cōng iũ gậ mí-dĩ dụ pải ừ ciã nũ-gẻ gững-lĩ.

45 Lậ-sĩ ừ ciã nũ-gẻ séng-dĩ gự-uā, Uoi cũ-nêng iọng-cì-sĩ ẻng-giảng-dặ lậ; ciũ mà nũ-gẻ nải-bỏ, í iẻ, í chựẻ, í iẻ-ciũ-cũ;

46 Dữ gự siǒng ẻng điộ gậ nì-ciẻ, ẻng dặ-dĩ gậ sī-hẻ ừ nũ-gẻ gậ cũ-nêng ciũ ở lậ, giảng iọng cì-bọng gậ nũ-gẻ nả gự dãi-tiâu, hảng gự iáu mài dêng-séng gậ nêng cỏi-cỏi siũ hẻng.

47 Nũ-gẻ hiếu-dặ cũ-nêng gậ séng-ĩ, í ẻng ừ-bĩ, ẻng í gự gậ séng-ĩ, cǒng ở mà gự cẻng cỏi.

48 Lậ ẻng dặ-dĩ cũ-nêng gậ séng-ĩ, cã ẻng-gái niǒng mà gậ dĩ, ừ ciã nũ-gẻ, cǒng ở siếu mà gự. Mẩu-lợng nả sũ-mũ nêng dặ-cỏi, niǒng gự nả lậ, iả cỏi: mẫu-lợng tở sũ-mũ nêng dặ-cỏi, niǒng iáu gự tẩu gậ, iả cỏi.

49 ¶ Uoi lậ sī nả hỏ điũ dẫu sī-gảing-dĩ; iọng hỏ lậ điộ kĩ lậ lầ, ẻng sī uoi ỏ gậ dĩ.

50 Uoi iũ niǒng siũ gậ sải-lĩ; iọng sải-lĩ gũ ẻng-nảing siũ, ciũ cẻng giẻ-dặ uoi gẻng.

51 Nì siǒng uoi lậ, sī lợng sī-gảing nêng ửả-mũ ẻng sī? Uoi iáu nì uā, ẻng sī, gảing sī lợng gự siǒng-cảing kĩ lậ.

52 Giả-gẻng à kộ, cì-chiộ người nêng dụ ở siǒng-cảing, sảng nêng iáu liǒng nêng siǒng-cảing, liǒng nêng iáu sảng nêng siǒng-cảing.

53 Dả iáu gựing, gựing iáu dả; nải iáu á-niǒng-gựing, á-niǒng-gựing iáu nải; mả-mả iáu séng-bự, séng-bự iáu mả-mả, dụ ở siǒng-cảing.

54 ¶ Iả-Sủ í iáu ừ cẻng cỏi nêng uā, Nì chũ-gĩng sải-bẻng iũ ẻng chiả kĩ lậ, ciũ uā, Tẩu lỏ hũ; đōng-céng ciũ iũ hũ.

55 Chū-gīng nāng-bíng iũ hóng chuyé lậ, ciũ uā, Tíng tấu cèng iế ; đōng-céng ciũ cèng iế.

56 Gả-hầu gậ nēng, nì dặ-dí bìnng-piế tíng dī gậ kī-sả ; gōng-ciōng ēng dặ-dí bìnng-piế iọng sī-hē.

57 Nì nē-sū-dī cù-cī iả ēng huợng-piế sū-mũ dī sī ēng-gái gậ ?

58 Nì iáu gāu nì gậ nēng kộ gīng gúing gũ cái-cái dāu điộ-dī, niōng cèng-séng giũ gụ uả-tiāu ; giáng-pā gụ tuóí nì dāu gúing mīng-chīng, gúing nà nì gáu nả cháí-ià, cháí-ià ciũ nà nì sū hā lâu-dī.

59 Uoi iáu nì uā, Nì cì ầu cì lī ēng-nǎing hīng chéng-chủ, cōng ēng bōng nì chủ lậ.

Dī 13 Cióng.

1 Ừ-cì-sī dāu ừ-dī iũ nēng nà Gá-lī-lī nēng gậ dī iáu lả-Sú uā, ciũ-sī Bĩ-là-dộ nà iọng Gá-lī-lī nēng gậ huải lâu hā gụ kǎing cī gậ tê-sáng gậ huải cái-cì-dó.

2 Iả-Sú āing ừ dưới nēng uā, Iọng Gá-lī-lī nēng siũ iọng-gả-sĩ gậ kũ, nì siōng gụ gậ cò ộ piāng tóng Gá-lī-lī nēng gậ cò gǎing đōng mài ?

3 Uoi iáu nì uā, Mài, nì lậ ēng gải-ộ cặng-sīng, dú ộ iọng-gả-sĩ miề-tiāu.

4 Ậ-mặ sī ừ sí-bǎi nēng ciũ-sī tê-chīng Sái-lộ-ngā gậ lê bǎing à lậ, ả-sĩ-tiāu gậ, nì siōng ừ sí-bǎi nēng piāng tóng diũ dāu Iả-lũ-sả-lǎing gậ nēng huāng-huả ộ gǎing đōng mài ?

5 Uoi iáu nì uā, Mài, nì lậ ēng gải-ộ cặng-sīng, dú ộ iọng-gả-sĩ miề-tiāu.

6 ¶ Iả-Sú ciũ nà bĩ-piāng gậ dī uā, Iũ cĩa nēng gậ bũ-dấu hūing iũ cì-cōng mẩu-huá-guả chiũ ; iọng nēng lậ tấu iọng chiũ-dī gậ guả-ciế, dú mẩu-dặ tấu.

7 Ciũ iáu dả-hūing gậ nēng uā, Uoi sáng nīng lậ iọng chiũ-dī tấu guả-ciế, cōng mẩu-dặ tấu : niōng dử-tiāu ; cǎ-sū-dī bả-bả-dī cīng-diũ dī-gí ?

8 Dǎ-hŭing gâ nêng āing gù uā, Cŭ, gíng nŭng ēng niông dŭ-tiāu, dǎing uoi nà gŏng-lŏng-kúing gâ nái gŭ-kŭé, ệng bệng.

9 Hē-mŭế ộ sáng guǎ-ciể, ciũ hấu lộ; lậ cuōi mài sáng guǎ-ciể ciũ nà chiũ dŭ-tiāu.

10 ¶ Úing-sĩ-nì Iǎ-Sú dǎu cì-ciǎ lŭ-bāi-dŏng-dī hấu nêng.

11 Iũ ciǎ á-niông-nêng nǎ gŭ mī-diũ bāng sí-bǎi nŭng; iáu kŭ-diũ cŏng mài sŭing-dǎ.

12 Iǎ-Sú cì chũ-gīng gù, ciũ hǎng gù lậ, iáu gù uā, Á-niông-nêng, nì nǎ iŏng gâ bāng kŏng-bŏng-diũ, giǎ bŏng nì kộ.

13 Iǎ-Sú ciũ nà liông-ciǎ siũ gā hǎ gù séng-dī: gù iáu dǎi-diũ ciũ sŭing-dǎ, á-niông-nêng gŭ ệng-iǎu nǎ Cŏng-Dī.

14 Liǎu-lŭ lŭ-bāi-dŏng gâ nêng chũ Iǎ-Sú úing-sĩ-nì í bāng, ciũ nǎu-nũ kŭ lậ, iáu duoi-gá-nêng uā, Iũ lŭ gŏng nêng ēng-gái niông cǎ dī: ử lŭ gŏng niông lậ nǎ nêng í, ệng niông dǎu úing-sĩ-nì lậ.

15 Cŭ uā, Nì iŏng duoi gǎ-hấu gâ nêng, nì ciǎ-ciǎ dǎu úing-sĩ-nì dú ộ nà niũ, lŭ, giǎng lŭng-dī tiǎ-tiāu, kǎing kộ iề sŭ.

16 Iŏng á-niông-nêng sĩ Ngā-bǎ-là-hǎng gâ gŭing-sŏng, nǎ Sǎ-dàng kŏng-bŏng-diũ giǎ-gíng iũ sí-bǎi nŭng, úing-sĩ-nì tiǎ-tiāu gù gâ sŭ, gǎing sĩ ēng-gái gâ.

17 Iǎ-Sú uā iŏng dī gâ sĩ-hē ử duoi dŏ-tê dú ēng hấu ī-sũ: ử cèng cǎi biē-nêng chũ-gīng Iǎ-Sú cǎ gâ ệng-iǎu gâ dī dú kǎu-uoi.

18 ¶ Iǎ-Sú ỉ uā, Cŏng-Dī gâ gŏ sũ-siông sũ-mũ dī? uoi niông nà sũ-mũ dī lậ bĩ-piǎng?

19 Cŏng-Dī gâ gŏ sũ-siông cì-ciǎ guōi-chǎ cệng, nêng dé kộ, cǎ hǎ cù-cī gâ hŭing-dī; ciũ duoi kŭ lậ, gŏ chiũ ī-búing; bŭing-tíng gâ ciǎ-ciể bŏ dǎu gù gâ kiá-dī.

20 Í uā, Uoi nà sũ-mũ dī bĩ-piǎng Cŏng-Dī gâ gŏ nì?

21 Cŏng-Dī gâ gŏ sũ-siông mŭng-hó bŭ, á-niông dé lậ

gā hā sáng dē mīng-hó-dī, dǎing mīng-hó tóng huǎi cā
bǐ kǐ lậ.

22 ¶ Iǎ-Sú cì-dā kō Iǎ-lū-sǎ-lǎing giǎng gồ sêng gồ
hióng-lǐ-dī guā, háu nêng.

23 Iũ nêng iáu gù uā, Cự à, dặ-giù gậ nêng ộ mẫu
gỷ-duối?

24 Iǎ-Sú iáu duôi-gá-nêng uā, Niông cèng nì gậ lì-liông
giǎng ử ciǎ bǎ mông-dī kō: uòi iáu nì uā, Hē-lǎi iũ cèng
cāi nêng ộ siông dī kō, ỉ mài-dặ dī kō.

25 Gá-cự cì kǐ lậ nà mông gựing-diũ lầu, nì-huôi-nêng
ciũ gụè hā nguē-bíng-dī mà mông, uā, Cự à, Cự à, iáu
uòi kụé mông; gù ộ ǎing uā, Uòi ềng dặ-dí nì sī giǎng
nī-dī lậ.

26 Ừ sī-hē nì ciũ ộ uā, Uòi dầu nì mīng-chíng iè-guā
chụè-guā, nì iǎ dầu uòi gá-i-di-ộ-dī háu-guā nêng.

27 Cự ciũ ộ uā, Uòi iáu nì uā, Uòi ềng dặ-dí nì sī
giǎng nī-dī lậ; nì iọng duối cā-ộ gậ nêng dú ềng niông
hā uòi iọng-dī.

28 Nì chū-gīng Ngā-bǎ-là-hǎng, Ỉ-sǎ, Ngǎ-gồ, iáu ử
duối sǎng-dí dụ dầu Ciông-Dī gậ gồ, cồng-lậ nà nì dāi hā
nguē-bíng-dī kō; dầu ử sī-hē iũ gàu-ngā chiế-chỉ-dī
tí-kũ.

29 Ừ sī-hē dóng-bíng, sái-bíng, nâng-bíng, bǎ-bíng, dụ
iũ nêng ộ lậ Ciông-Dī gậ gồ-dī cō dộ.

30 Giá-gíng iũ nêng dầu bò-hē gậ, ử sī-hē ộ dầu tê-
chíng, dầu tê-chíng gậ, ử sī-hē ộ dầu bò-hē.

31 ¶ Ừ-cì-dềng iũ gỷ-ciǎ Huǎ-lǐ-sō nêng iáu Iǎ-Sú uā,
Nì ciũ niông giǎng iọng-dī kǐ-séng kō: ềng-ựê Hí-lữ ồ
suối-tiâu nì.

32 Iǎ-Sú uā, Nì kō iáu ử ciǎ ử-lỷ uā, Géng-diáu mêng-
diáu uòi dāi-tiâu gỷ í bǎng, dầu dī sáng góng uòi gậ dī
ciũ lầu.

33 Mông sī iọng-gặ-sỉ géng-diáu mêng-diáu hē-diáu
uòi dụ niông giǎng di-ộ kō: ềng-ựê sǎng-dí cồng mài nǎ
nêng huôi-sỉ dầu Iǎ-lū-sǎ-lǎing nguē-bíng.

34 Iă-lū-să-lǎing à! Iă-lū-să-lǎing à! nì huōi-sǐ sǐng-dī í nà cìḡ ià-sǐ ǔ duói nǎ Cũ hǎng dāu nì iḡng-dī gâ nêng! uói cǎi lêng ǝ liàng nì gâ gũing-ciê lậ cǎ cì-dó, sũ-siōng gá-i-mǎ liàng cù-cī iũ gâ gá-i-ciê lậ pũ hǎ siê à-dī i-búing, nì gũ êng ǝ!

35 Giâ-gíng nì gâ chiḡ cǝng ỷ bīng cǎ huáng-biàng: Uói ì-cài iáu nì uā, Nì mài cuói chũ-gīng uói, niōng đǎing nì uā, Kǎu diũ Cũ miàng lậ gâ, iḡng nêng sī iũ hũ-kī; dāu ǔ sī-hê ciũ ỷ chũ-gīng uói.

Dī 14 Cióng.

1 Úing-sǐ-nì Iă-Sú kḡ cì-ciǎ Huǎ-lī-sō nêng cǎ gúing gậ nêng chiḡ-dī iê, duói-gá-nêng càng-càng-dī chũ gụ.

2 Dāu Iă-Sú mīng-chīng iũ cì-ciǎ bǎng gũ-diōng gậ nêng.

3 Iă-Sú iáu háu lữ-huǎ sǐng-sǎing gìng Huǎ-lī-sō nêng uā, Úing-sǐ-nì í bǎng, gḡng, êng gḡng?

4 ǔ duói nêng dú êng cǎ siáng. Iă-Sú nà ǔ ciǎ nêng tǎi gụ í háu, nǎ gụ chiḡ kḡ.

5 Ciũ iáu ǔ duói nêng uā, Nì dĩ-bíng mǎu-lḡng sũ-mũ nêng iũ niũ, lậ, úing-sǐ-nì dĩng hǎ cǎng-dī, nī-dī kǎing bêng-ciê gụ, êng kũê-kũê-dī tuói gụ iḡng lậ nī?

6 Iă-Sú uā iḡng dĩ, ǔ duói nêng dú mǎu dĩ ǎing.

7 ¶ Iă-Sú chũ-gīng chiǎng lậ gậ nêng-kǎ, cù-cī tĩ duói ỹ kḡ cō; ciũ nà bĩ-piǎng gậ dĩ iáu gụ uā,

8 Iũ nêng chiǎng nì kḡ iê tǎu-chéng gậ ciũ, êng niōng cō đêng duói gậ ỹ; giáng-pǎ iũ piǎng nì gǎing duói gậ nêng-kǎ iǎ nǎ gụ chiǎng lậ,

9 ǔ ciǎ chiǎng nì iáu gụ gậ nêng ciũ ỷ lậ iáu nì uā, Niōng iḡng cì-bǎ ỹ nǎ iḡng ciǎ nêng cō; nì ciũ ỷ êng háu i-sũ cō hǎ đêng siǎu gậ ỹ-dī kḡ.

10 Nì nǎ nêng chiǎng kḡ gậ sī-hê, ciũ cō hǎ đêng siǎu gậ ỹ-dī; ǔ ciǎ chiǎng nì gậ nêng ỷ iáu nì uā, Bǎing-iũ, chiǎng cióng-bíng cō: iḡng-gǎ-sǐ nì dāu gōng đḡ gậ nêng mīng-chīng ciũ iũ tǐng-mīng.

11 Éng-ue mǎu-lǒng sū-mū nêng cù-cī hǎu-gáu dǎu ǒ nà gù lǒng à-cìng tiǎu ; cù-cī kêng-hú dǎu ǒ nà gù gáu-séng kǐ lậ.

12 ¶ Iǎ-Sú ỷ iáu chiǎng gù gậ nêng uā, Mǎu-lǒng bǎing dē-chíng gậ ciũ, ǒng-màng gậ ciũ, êng niǒng chiǎng bǎing-iũ-huǎ, hiáng-dī, chéng-ciǎng, iáu chiǒ-bíng-síng gậ cuoi-cũ, giǎng gù ỷ ǒ chiǎng nì, ciũ nǎ gù hô-bóng nì.

13 Nì bǎing ciũ gậ sī-hē, niǒng chiǎng gêng-mǎu gậ nêng, bǎ-lǎ-ciẻ, giǒ-káu gậ, hǎi-ciẻ :

14 Iǒng-gǎ-sí nì ciũ iũ hũ-kī ; éng-ue ỷ duói nêng mǎu-bǒng-sū hô-bóng nì : dǎu ngi-nêng hũ-sáng gậ sī-hē, nì ciũ ǒ dặ-diǒ hô-bóng.

15 ¶ Gōng dặ gậ, iũ ciǎ nêng tiǎng-nī-gíng iǒng dī, ciũ iáu Iǎ-Sú uā, Dǎu Ciǒng-Dī gổ-dī iẻ gậ nêng sī iũ hũ-kī.

16 Iǎ-Sú uā, Iũ ciǎ nêng bǎing cèng-cǎi dặ gậ ciũ ; chiǎng cèng cǎi nêng-kǎ ;

17 Dǎu lỏ niǒng cō dặ gậ sī-hē, ciũ hǎng nũ-gẻ chũ kộ iáu chiǎng gậ nêng uā, Lậ à ; bẻng sū-mū dī dú bǎing ỷ-nī.

18 Duói-gá-nêng dú gōng séng-sū cũ-tiǎu êng kộ. Tẻ cì-ciǎ uā, Uói kǎing mǎi cì-kiú chǎing, giǎ niǒng kộ chũ : bẻng-chǎing iáu uói uā dỏ-ciǎ.

19 ỷ iũ cì-ciǎ uā, Uói kǎing mǎi sítẻ niũ, giǎ niǒng kộ chĩ chĩ hǎ : bẻng-chǎing iáu uói uā dỏ-ciǎ.

20 Gũ iũ cì-ciǎ uā, Uói kǎing tǎu-chéng, mǎi-dặ kộ.

21 Ủ nũ-gẻ dǎu-tẻ lậ, nà iǒng duói dī dú iáu cũ-nêng uā. Cũ-nêng cèng hỏ-lǎ, iáu nũ-gẻ uā, Kue-kue kộ sêng-dỉ mủing-gái sítẻ-nī-hōng nà ỷ duói gêng-mǎu gậ nêng, bǎ-lǎ-ciẻ, giǒ-káu gậ, hǎi-ciẻ gậ, dú iáu hǎ iǒng-dỉ lậ.

22 Nũ-gẻ dǎu-tẻ lậ uā, Cũ à, nì gáu-dỏ uói gậ dī dú cǎ lầ, gũ iũ diǒng-diũ gậ ỹ.

23 Cũ-nêng iáu nũ-gẻ uā, Nì chũ kộ sêng-ngue gậ diǒ-dỉ iáu dặ-hủing-piǎng dỉ-bíng, mǎu-lǒng pǒng-diǒ sū-

mū nēng dú gáng gù lậ, uòi chi^o-đī gậ ciũ-dộ ciũ ộ cồ mừing.

24 Uòi iáu nì uā, Sáing chiăng lậ gậ nēng mẩu cì-ciả gợng iề uòi gậ ciũ.

25 ¶ Iũ cềng-cāi nēng iáu Iả-Sú cāi giăng : Iả-Sú chiả-đừing-séng, iáu gù uā,

26 Mẩu-lợng sū-mū nēng hā uòi-đī lậ, lậ ềng nũ gù gậ dá-nải, sē-mả, gừing, hiáng-đī, cì-muê, ỷ ềng nũ cù-cì gậ sáng-miăng, ciũ mài-cả-đặ uòi gậ hả-sáing.

27 Mẩu-lợng sū-mū nēng ềng guòi-diũ sí-cì-gả, lậ gáing uòi, iả mài-cả-đặ uòi gậ hả-sáing.

28 Nì đī-bíng mẩu-lợng sū-mū nēng ồ kuyệt cì-gáing lê, cợng ộ sáing cồ-diũ uả-sợng ngệng-cíng, chũ iũ kâu-lâu ộ kuyệt-đặ kị lậ mài.

29 Giăng-pā đī-gí kuyệt kị lậ lâu, lê mẩu-bợng-sū chềng-gợng, chũ-gừing gậ nēng dú ộ siâu gù,

30 Uā, lợng ciả nēng kị-gợng, mẩu-bợng-sū ừing-gợng.

31 Mẩu-lợng nì cì-ciả uảng-đī, niợng kộ iáu biề gờ gậ uảng-đī mà-diợng, cợng ộ sáing cồ-diũ siợng-liợng cù-cì duôi cì-uảing bẻng kộ pợng-diộ ử ciả duôi liợng-uảing bẻng lậ mà-diợng, chũ iũ-nảing-gề mà-đặ gù guā mẩu.

32 Lậ mài mà-đặ gù guā, ciũ bợng gù gữ dầu gậ sí-hề hắng nēng sáing kộ giữ gù uả-tiâu.

33 lợng-gả-sỉ nì đī-bíng mẩu-lợng sū nēng lậ ềng nà gù lợng-cợng iũ gậ mì-đī cợng-bả điú tiâu, iả mài cả-đặ uòi gậ hả-sáing.

34 Ừng bợng-lải sĩ hẩu gậ : lậ-sỉ ừng iả mẩu mì-dầu tiâu, gữ ộ nà sū đī lợng lợng ừng ỷ ộ gẻng nì ?

35 lợng ừng ciũ-sỉ suối hā chằing-đī, sáu hā bẻng-đī, iả mài cả-đặ đī sả : nēng dú sĩ điú hā nựê-bíng-đī.

36 Iũ nềng-ciề ộ tiăng-nì gậ, ciũ niợng tiăng-nì.

DĪ 15 Cióng.

1 Ũ-cì-sī iũ cèng cāi siú-suē iáu cò-nèng giǎng-cēng tiāng-nī Iǎ-Sú uā gâ dī.

2 Huǎ-lī-sō nēng iáu nāng-sù nēng cāi-cāi uā Iǎ-Sú gâ ǎng dī, gō-uā, lǒng nēng ciě-duòi cò-nèng, iáu gù cāi cì-dó iè.

3 ¶ Iǎ-Sú ciũ nà iǒng bǐ-piāng gâ dī, iáu gù uā,

4 Nì dĩ-bíng mǎu-lǒng sū-mū nēng iũ cì-bǎ-tê iông, mǎu-tiāu cì-tê, cǒng ǝ bēng-cǎ iǒng giũ-sī giũ-tê iông hā kōng-iǎ-dī, kḡ lâu ù mǎu-tiāu gâ iông, cì-dḡ dḡu lâu-diḡ gâ sí-hē.

5 Lâu-diḡ, ciũ kǎu-uòi, nà ù cì-tê iông dḡ hā gǎng-māng-tê-dī.

6 Dḡu chiḡ-dī ciũ chiǎng bǎng-iũ-huǎ chiḡ-bíng-síng lậ uā, Uòi mǎu-tiāu gâ iông giǎ-gíng lâu-diḡ, nì niông iáu uòi cāi-cāi kǎu-uòi.

7 Uòi iáu nì uā, Lậ iũ ciǎ cò-nèng gǎi-ǝ cǐng-sīng, dḡu tǐng ciōng iǎ sī iǒng-gǎ-sī tǎi gù kǎu-uòi, piāng tǎi ù giũ-sī giũ-ciǎ ēng niông gǎi-ǝ cǐng-sīng gâ ngī-nēng, gǎi-gíng kǎu-uòi.

8 ¶ Ā-mḡ, mǎu-lǒng sū-mū á-niông-nēng iũ sí-tī huáng-cīng, lậ dḡng-tiāu cì-tī, cǒng ǝ bōng dǎng, sē chiḡ, mǎi-g-mǎi-g-dī lâu, cì-dḡ dḡu lâu-diḡ gâ sí-hē.

9 Lâu-diḡ lâu, ciũ chiǎng á-niông-huǎ chiḡ-bíng-síng lậ, iáu gù uā, Dḡng-tiāu gâ huáng-cīng giǎ-gíng lâu-diḡ, nì niông iáu uòi cāi-cāi kǎu-uòi.

10 Uòi iáu nì uā, Lậ iũ cì-ciǎ cò-nèng gǎi-ǝ cǐng-sīng, Cióng-Dī sǎ-chḡ gâ iǎ sī iǒng-gǎ-sī tǎi gù kǎu-uòi.

11 ¶ Iǎ-Sú ĩ uā, Cì-ciǎ nēng iũ liòng-ciǎ gǐng.

12 Siǎu gǐng iáu dá uā, Dá, nà uòi ēng-gái dḡ gâ gá-dḡng búing nǎ uòi. Gù dá ciũ nà gá-dḡng búing-kúé.

13 Ēng-nǎng guā gǐ góng siǎu gǐng nà gù lǒng-cǒng iũ gâ mī-dī dú chéng kǐ lậ, kḡ dḡu-dḡu gâ dĩ-huóng; dḡu ù-dī ù-iũ lǒng-dḡng pḡ-tiāu gá-dḡng.

14 Gù iũ gâ mī-dī dú sạ lāi-lī, kǎing-kǎing pōng-diō ừ sù-cài duôi mà gí-huáng; ciũ cèng kũ.

15 Ciũ hā ừ sù-cài cì-ciả nêng-dī bọng-chǎing; ừ ciả nêng hǎng gù kō súng-dī sī kũ.

16 Mẩu ciả nêng nà mī-dī nǎ gù iè : gù hǎing-bũ-dặ nà kũ iè gâ dē-kũ lậ cỉ-gí.

17 Gù séng-dī céng-lěng kỉ lậ, ciũ uā, Uòi dá iũ cèng cǎi gâ cā-dī nêng, iè gâ gũ iũ điông, uòi hā iọng-dī ngỗ-sỉ-tiâu !

18 Uòi niông kỉ-séng kō uòi dá ừ-dī, iáu gù uā, Dá à, uòi dặ-cò títg, ỉ dặ-cò nì.

19 Giâ-gíng uòi cuôi ēng gọng uā sī nì gâ gũing : nì niông nà uòi cệng cì-ciả cā-dī gâ nêng chũ.

20 Gù ciũ kỉ-séng kō gù dá ừ-dī. Gũ cáng-dặ dầu, gù dá chũ-gĩng, ciũ tǎi gù kỗ-lĩng, bấu giǎng-cệng lậ pǎu-diũ gù gâ dệng-dệng, iáu gù mĩ-cũ.

21 Gũing iáu dá uā, Dá à, uòi dặ-cò títg, ỉ dặ-cò nì, giâ-gíng uòi cuôi ēng gọng uā sī nì gâ gũing.

22 Dá ciũ iáu nũ-gẻ uā, Nà dểng hấu gâ í-ciông iáu gù cệng-diũ, nà gǎi-ỉ iáu gù duôi hā siũ-ỉ-cỉe-dī, nà ải iáo gù cệng hā káu-dī :

23 Ừ cì-tê bủ-bủ gâ niũ-ciẻ ỉả niông kǎing lậ, tĩ-tiâu, uòi-huôi-nêng niông cǎ ciả kǎu-uòi dộng :

24 Éng-ựe uòi iọng ciả gũing sǎing sī sĩ-tiâu, giâ-gíng ỉ sǎng kỉ lậ; sǎing sī mẩu-tiâu, giâ-gíng ỉ lậ-diō. Duôi-gá-nêng ciũ kuôi-lộ kỉ lậ.

25 Ừ-cì-sỉ duôi gũing dǎu chǎing-dī : kǎing-kǎing chiō lậ tǎu dǎu chiō, ciũ tiǎng-nĩ-gĩng chựẻ mà dểng chiōng chũing-lậ chũing-kō ừ gâ siǎng-éng.

26 Ciũ hǎng cì-ciả nũ-gẻ lậ mông sī cǎ sũ dī.

27 Nũ-gẻ uā, Nì dỉ-ciẻ lậ lộ; nì dá éng-ựe dặ-diō gù mẩu bǎng mẩu kũ-dī chiō lậ, ciũ nà ừ cì-tê bủ-bủ gâ niũ-ciẻ tĩ-tiâu.

28 Duôi gũing ciũ hỏ-lả, ēng kǎing dī kō : gù dá chũ lậ kũing gù.

29 Duôi gŭng iáu gù dá uā, Uòi sū-hē nì iộng cāi nīng, cù-cặng mẩu cì-lặng ngà nì gáu-dō uòi gậ dĩ : nì gũ ăng-năng nà cì-tê súng-iông-ciể nă uòi, iáu bǎng-iũ-huá cǎ kâu-uòi.

30 Nì iộng ciǎ siǎu gŭng hí gĩ-mâ pō-tiǎu nì gậ gá-dộng, gù chiộ lậ, nì dǎu tǎi gù tĩ-tiǎu ỹ cì-tê bậ-bậ gậ niũ-ciể.

31 Dá ciũ iáu gù uā, Uòi gậ gŭng nì dú sī iáu uòi cāi cì-dó, uòi iũ gậ mĩ-dĩ tóng dú sī nì gậ.

32 Nì iộng ciǎ dĩ-ciể sǎng sī sĩ-tiǎu, giǎ-gíng ỹ sǎng kĩ lậ ; sǎng sī mẩu-tiǎu, giǎ-gíng ỹ lǎu-diộ ; uòi-huôi-néng ăng-gái cǎ kâu-uòi kuôi-lộ.

Dĩ 16 Cióng.

1 Iǎ-Sú ỹ iáu hǎ-sǎng uā, Cui-cự chiộ-dĩ, iũ cì-ciǎ lĩ-gá gậ nēng ; iũ nēng nà gù lǎng-sǎ cự-nēng gậ ngēng-cíng iáu gù cự-nēng uā.

2 Cự-nēng ciũ hǎng gù lậ, iáu gù uā, Uòi tiǎng-nĩ-gíng nēng uā nì iũ iộng-gặ-sĩ gậ dĩ, sī gōng-ciông uā nĩ ? Nì gōng-ciông-iông lĩ-gá dú niông iáu uòi uā mēng-bậ ; giǎ-gíng nì mẩu-dặ cuôi tǎi uòi lĩ-gá.

3 Lĩ-gá gậ nēng bũ-dĩ gộ-uā, Cự-nēng mẩu-dặ-nă uòi bọng-chǎng gù lĩ-gá, uòi giǎ cǎ sū dĩ ? Kộ dǎ-chǎng mẩu kộ-lĩ ; tǎu lậ iẻ ỹ pǎ ăng hǎu i-sũ.

4 Uòi iũ ciǎ cự-ĩ, dǎu uòi chá-guá-tiǎu lǎu, nēng ciũ ộ ciể uòi hǎ gù chiộ-dĩ kộ.

5 Gù ciũ nà kīng cự-nēng diông gậ nēng, ciǎ-ciǎ dú hǎng lậ, iáu tē cì-ciǎ uā, Nì kīng uòi cự-nēng gĩ-duoi ?

6 Ủ ciǎ nēng ǎng uā, Cì-bǎ bǎng iũ. Lĩ-gá gậ nēng uā, Nà nì gậ diông dé kộ, kộ cō-diũ siǎ ngũ-sĩ bǎng.

7 Ỉ iáu cì-ciǎ uā, Nì kīng gĩ-duoi ? Ủ ciǎ nēng ǎng uā, Cì-bǎ dǎng mà-ciể. Lĩ-gá gậ nēng uā, Nà nì gậ diông dé-kộ, siǎ bǎi-sĩ dǎng.

8 Cự-nēng ciũ uā iộng bũ-ngĩ gậ lĩ-gá cềng chóng-

měng, éng-ṽē gù cā gâ dī cèng kiǎu : iǒng cì-sī gâ nēng cā gù cì sáing-sī gâ dī, piāng guáng-měng gâ nēng gǎing siǒng-dǎ kiǎu.

9 Uôi ỹ iáu nì uā, Niǒng nà ỹ kǎu ēng diū kóng-kóng gâ ngēng-cíng giē-gáu bǎing-iú-huǎ ; dǎu ngēng-cíng sǎ-tiāu làu, gù ciū ộ ciē nì dǎu ệng-ṽing dộ-dī gâ chiộ-dī-kộ.

10 Siǎu dī lậ chềng-ì, duôi dī iǎ ộ chềng-ì : siǎu dī lậ hự-piáu, duôi dī iǎ ộ hự-piáu.

11 Nì lỷ iǒng kǎu ēng diū kóng-kóng gâ ngēng-cíng lậ mài chềng-ì, sū nēng kǎing nà céng gâ ngēng-cíng tộ nì liǎu-lỷ.

12 Nì liǎu-lỷ biē-nēng gâ mī-dī lậ mài chềng-ì, sū nēng kǎing nà nì cù-cī gâ mī-dī nǎ nì.

13 Cì-ciǎ nủ-gế mǎu-nǎing-gế hủ-sū liǒng-ciǎ cự : mǎu-lǒng nủ iǒng cì-ciǎ, ồ ỹ cì-ciǎ ; mǎu-lǒng chũ-dǒng iǒng cì-ciǎ, chũ-kiáng ỹ cì-ciǎ. Nì mǎu nǎing-gế ỹ hủ-sū Cìong-Dī, ỹ hủ-sū ngēng-cíng.

14 ¶ Huǎ-lỉ-sồ nēng sī ồ cing gâ, gù tiāng-nỉ-gīng iǒng dī, ciū siǎu Iǎ-Sú.

15 Iǎ-Sú uā, Nì cù-cī hǎ nēng mīng-ching cù-cī uā sī ngī-nēng ; lậ-sī Cìong-Dī dǎ-dí nì gâ séng : éng-ṽē nēng chũ-dǒng gâ, ciū-sī dǎ Cìong-Dī nủ gâ.

16 Lự-huǎ iáu sǎng-dí cì-dǎ dǎu Iộ-hǎing-dī gùè-diū : giǎng ỹ sī-hē kỷ, Cìong-Dī gờ hǎu gâ sēng-sỷ ciū dǎing chũ kộ, nēng nēng dú gǎ-lǎ-mǎing niǒng cà dī kộ.

17 Tíng dī hỉ-tiǎu, piāng mī-mǎu-ciē lự-huǎ bing mǎu iǎu-gềng tiǎu, gũ kụē-chuē.

18 Mǎu-lǒng sū-mủ nēng chũ-tiǎu sē-mǎ, ỹ tǎu-guǎ, iǒng nēng ciū-sī tóng-gǎing : tǎu nēng chũ-tiǎu gâ sē-mǎ iǒng nēng iǎ sī tóng-gǎing.

19 ¶ Iủ ciǎ cuôi-cự cệng củ-sǎ iáu nǒng biộ gâ í-ciǒng, nì-nì iề-dǎ bǎi-diǒng, kuôi-lộ.

20 Gũ iủ ciǎ huối-iề miǎng hǎng Là-sǎ-lủ, tóng séng sǎng chǒng, nǎ nēng bǒng dǎu cuôi-cự gâ mǒng-tê-dī.

21 Ō iè cuòi-cự đợ à đợng-tiâu gậ lằng-chō; ẽ iả lậ lả gụ gậ chợng.

22 Hē-muế ử ciả huồi-iề sĩ-tiâu, Cự sả-chữ gậ nà gụ bợng hã Ngã-bả-là-hăng gậ sếng-bíng-dĩ: cuòi-cự iả sĩ-tiâu, cợng hã đợng-dĩ.

23 Cuòi-cự dẫu ếng-gáing-dĩ siũ cềng cại gậ kũ, mì-ciũ gợ kị lậ dẫu-dẫu-dĩ chũ-gĩng Ngã-bả-là-hăng, ỉ chũ-gĩng Là-sả-lũ dẫu gụ sếng-bíng-dĩ.

24 Ciũ hăng kị lậ, uả, Uoi cũ-cợng Ngã-bả-là-hăng kợ-lĩng uoi, hăng Là-sả-lũ sả siũ-ỉ-ciề dáing mĩ-ciề chềng sữ lậ đềng uoi gậ ụề; ếng-ụề uoi dẫu iợng hỏ-iăng dĩ-bíng cềng kũ-chũ.

25 Ngã-bả-là-hăng uả, Uoi gậ gũing-sợng, nỉ niợng gĩ-dả, nỉ sảng đợ-dĩ gậ sĩ-hề hiợng-guả hũ, Là-sả-lũ iả siũ-guả cềng cại kũ: giả-gĩng gụ dả-diợ kúing-sếng, nỉ siũ kũ-chũ.

26 Ếng-ợ-cỉ iợng-gả-sỉ, nỉ iáu uoi đợng-ợng-sếng-dĩ gũ iũ đềng chềng gậ tầing lủing-diũ, iũ nềng siợng giǎng uoi iợng-dĩ kợ nỉ ử-dĩ dú mẩu-nǎing-gề, siợng giǎng nỉ ử-dĩ lậ uoi iợng-dĩ iả mẩu-nǎing-gề.

27 Cuòi-cự uả, Cũ-cợng, lậ-sỉ iợng-gả-sỉ, giũ nỉ hăng Là-sả-lũ kợ uoi dá chiợ-dĩ.

28 Gềng-gãi uoi ngũ-ciả hiáng-dĩ; sǎng-dả gụ iả lậ iợng sũ-cài siũ kũ.

29 Ngã-bả-là-hăng uả, Nỉ hiáng-dĩ iũ Mợ-sái iáu sǎng-dĩ; ciũ niợng tiǎng-nỉ gụ.

30 Cuòi-cự uả, Uoi cũ-cợng, Ngã-bả-là-hăng, Ếng sĩ à: lậ iũ nềng giǎng sĩ-nềng dĩ-bíng kợ gụ ử-dĩ, gụ ciũ ợ gải-ợ cợng-sĩng.

31 Ngã-bả-là-hăng uả, Ếng tiǎng-nỉ Mợ-sái iáu sǎng-dĩ gậ dĩ, ciũ-sỉ iũ giǎng sĩ-nềng dĩ-bíng hũ-sǎng gậ nềng kợ kũing gụ, iả mài kũing-dả gụ dẫu.

Dī 17 Cióng.

1 Iă-Sú ỉ iáu hă-sáing uā, Huôi nêng ỉũ guā-ngāi, ỉong dī sī cǒng ỉũ gậ : lậ-sỉ ỉong dī giǎng sū-mū nêng-dỉ kỉ, ỉong nêng ciũ ỉũ huā dāu !

2 Gù lậ huôi cì-ciǎ ỉong gậ siǎu gǔing-ciẻ ỉũ guā-ngāi gậ dỉ, gũ hǎu nà mặ mĩng-hó gậ mặ guā hǎ gù dẻng-dẻng-dỉ, nà gù diú hǎ huỏi-dỉ kộ.

3 Nỉ niǒng siǎu-sẻng : lậ-sỉ hiǎng-dỉ đặ-cò nỉ ciũ niǒng kũing gù ; gù lậ hỏ-kỉ, ciũ niǒng niǎu gù

4 Lậ-sỉ gù cì góng đặ-cò nỉ chỉ-lẻng, chỉ-lẻng dú hǎ nỉ mĩng-chĩng nẻng chộ, uā, Uỏi hỏ-kỉ lộ ; nỉ ciũ niǒng niǎu gù.

5 ¶ Sặ-đủ iáu Cự uā, Nǎ uỏi gậ sẻng-sẻng ộ gǎing cǎi kỉ lậ.

6 Cự uā, Lậ-sỉ nỉ gậ sẻng-sẻng sū-siǒng guỏi-chặ cẻng, nỉ ciũ-sỉ iáu ỉong sẻng-sẻng-ciẻ chiũ uā, Cò-gũing bí kỉ lậ, cặ hǎ huỏi-dỉ ; ỉong chiũ iǎ ộ tiǎng-nỉ nỉ.

7 Nỉ đỉ-bĩng mǎu-lẻng sū-mū nẻng ỉũ nủ-gẻ, mǎu-lẻng sỉ lải chǎing, mǎu-lẻng sỉ iǎng-iẻng, giǎng chǎing-dỉ chiộ lậ, nỉ-dỉ ộ iáu gù uā, Nỉ kuẻ lậ cỏ-diũ iẻ ;

8 Cẻng sỉ iáu gù uā, Nỉ tǎi uỏi cǎ mǎng, gǎi-diũ iáu-duỏi, tẻ-hẻ uỏi, đǎing uỏi iẻ lầu ; nỉ cuỏi kộ iẻ.

9 Nủ-gẻ í cự-nẻng gáu-dỏ gậ đỉ kộ cǎ, cự-nẻng gũ ộ iáu gù uā, Diǎu-lũ, mại ?

10 Ỉong-gặ-sỉ ciũ-sỉ gáu-dỏ nỉ lẻng-cẻng gậ đỉ, nỉ dú cǎ chẻng-chủ lầu, iǎ niǒng uā, Uỏi sỉ mǎu-ẻng gậ nủ-gẻ ; cǎ gậ đỉ dú sỉ bẻng-hẻng ẻng-gái cǎ gậ.

11 ¶ Hẻ-mựẻ Iǎ-Sú giǎng diộ kộ Iǎ-lũ-sǎ-lǎing, độ-dỉ giǎng Sǎ-mǎ-lỉ-ngǎ Gǎ-lỉ-lỉ-dỉ guā.

12 Nỉ cì-ciǎ hiẻng-lỉ, pẻng-diộ sí-ciǎ bǎng-tuỏi gậ nẻng, dầu-dầu-dỉ gùẻ-diũ :

13 Duỏi siǎng hǎng uā, Iǎ-Sú, Sẻng-Sẻng, kộ-lẻng uỏi.

14 Iǎ-Sú cì chũ-gẻng, ciũ iáu gù uā, Nỉ kộ nǎ cỉ-sỉ chũ

nì gâ séng-tĩ. Ừ duối tuối-ciể kḥ gâ sī-hē, tuối ciũ lái-lĩ-tiâu.

15 Dī-bíng iũ ciả nêng, chũ-gīng cù-cī hấu-tiâu lâu, ciũ dầu-tê lậ, duối siáng gự ộng-iâu nả Cìong-Dĩ;

16 Pũ hā lả-Sú káu-bíng, iáu gự uā dō-ciả. Iộng nêng sī Sả-mả-lĩ-ngā gậ nêng.

17 Iả-Sú ciũ uā, Sié-nêng dú lái-lĩ, ừ giũ-ciả dầu nĩ-dĩ?

18 Cống-lậ iộng ciả nguē-chũ-nêng dầu-tê lậ, biể dú ềng-nảing gīng dầu-tê lậ, gự ộng-iâu nả Cìong-Dĩ?

19 Ciũ iáu ừ ciả nêng uā, Kĩ lậ, chiḥ kḥ: ì gậ sēng-séng í hấu ì lâu.

20 ¶ Huả-lĩ-sō nêng mōng Iả-Sú, Cìong-Dĩ gậ gở sũ-mũ sī-hē ọ dầu? Iả-Sú ảing uā, Cìong-Dĩ gậ gở dầu, mẩu mì-dĩ chũ-gīng:

21 Nêng iả mài uā, Sī dầu iộng-dĩ! mài uā, Sī dầu ừ-dĩ! ềng-ưē Cìong-Dĩ gậ gở dầu ì séng-dĩ.

22 ¶ Iả-Sú ciũ iáu hả-sảing uā, Sī-hē tẩu dầu ì cềng ồ chũ-gīng nêng gậ Gựing cì-ciả ì-ciể, dú mẩu-dặ chũ-gīng.

23 Ừ sī-hē nêng ọ iáu ì uā, Iộng-dĩ lậ chũ! Ừ-dĩ kḥ chũ! ì ềng niōng kḥ, iả ềng niōng gảing gự:

24 Sũ-siōng iảng-dầu dầu iộng-bíng títg-dĩ iảng, gự gậ guáng ciũ ciâu dầu ừ-bíng títg; nêng gậ Gựing lậ gậ ì-ciể iả ọ iộng-gặ-sĩ.

25 Lậ-sĩ gự sảing niōng siũ cềng cẩ gậ kũ nả iộng cì-sĩ gậ nêng diũ-tiâu.

26, 27 Ỉ sũ-siōng Nộ-ngā ừ-cì-sĩ, nêng dú iề lộ, chựề lộ, chiũ-chéng hộng-hả, cì-dặ dầu Nộ-ngā ì sĩ-gũ ừing gậ ì-ciể, duối sữ ciũ lậ, nả gự dú ềng-sĩ-tiâu: nêng gậ Gựing dầu gậ ì-ciể iả ọ iộng-gặ-sĩ.

28 Gũ sũ-siōng Lộ-dặ ừ-cì-sĩ, nêng dú iề lộ, chựề lộ, cầ mải-mải, cặ-cềng, kựề chiḥ.

29 Dầu Lộ-dặ chự Sủ-dộ-mả gậ ì-ciể, títg-dĩ lộ hỏ iáu lĩ-uâng à lậ, nả ừ duối nêng miề-tiâu:

30 Nêng gâ Gŭng chŭ-hing gâ nì-ciă iă ặ ịng-gă-sĩ.

31 Dâu ử sî-hê lậ iủ nêng dâu chiộ ciong-bing, gù gâ mî-dĩ dâu chiộ-dĩ, êng niông à lậ nà kộ: lậ iủ nêng dâu châng-dĩ iă êng niông chiộ kộ.

32 Niông gĩ-dặ Lộ-dặ sê-mả gâ dĩ.

33 Mầu-lợng sũ-mũ nêng ờ dặ-diộ sáng-miăng cớng ặ mầu-tiâu sáng-miăng: mầu-tiâu sáng-miăng gâ, cớng ặ bấu-diũ sáng-miăng.

34 Uôi iáu nì uả, Ừ cì-mang liông nêng gōng chộng; siú kộ cì-ciă, diông-diũ cì-ciă.

35 Liông-ciă á-niông nêng cậ-cậ mộ mî-dĩ; siú kộ cì-ciă, diông-diũ cì-ciă.

36 Liông nêng dâu châng-dĩ; nà kộ cì-ciă, diú-tiâu cì-ciă.

37 Hả-sáng mōng Iả-Sú uả, Cự sũ-mũ sù-cại iủ ịng dĩ? Iả-Sú uả, Sẻng-chí dâu nĩ-dĩ, iâu-ẻng iă ặ cự dâu nĩ-dĩ.

Dĩ 18 Cióng.

1 Iả-Sú háu nêng êng-gái sî-sî kặ-kặ gỷ-dầu, êng gợng dặng-siâu, uả sî mầu-sả gâ dĩ;

2 Ciũ nà bĩ-piăng gâ dĩ iáu gù uả, Cì-ciă sẻng-dĩ iủ ciă gúing, êng ừ Cióng-Dĩ, iă êng chũ-duôi nêng.

3 Ừ sẻng-dĩ iủ ciă guả-hũ; sặ-sặ lậ gỉng gù, uả, Uôi iủ dờ-tê, giủ nì tẩ uôi sẻng-ừing.

4 Ừ ciă gúing cậ sî êng cẻng: hê-mựẻ cù-cì sẻng dĩ gờ siởng kỷ lậ, uả, Uôi mớng êng ừ Cióng-Dĩ, ỷ êng chũ-duôi nêng;

5 Lậ ẻng-ựẻ ịng ciă guả-hũ cuỏi-sẻng chầu-nầu uôi, uôi niông tẩ gù sẻng-ừing, sẻng-dặ gù sặ-sặ lậ chầu-sĩ.

6 Cự uả, Nì niông tiăng-nĩ ịng bử-ngỉ gâ gúing uả gâ dĩ.

7 Cióng-Dĩ tĩ chũ lậ gâ bả-sẻng, mằng-nì duôi siẻng hẻng gù, Cióng-Dĩ mớng tẩ gù-huỏi-nẻng nẻng-diũ cẻng cậ sî, gẻng ặ tẩ gù sẻng-ừing.

8 Uoi iáu nì uā, Ciōng-Dī ọ̄ kuē-kuē-dī tãi gù sêng-
úing. Mông sī iộng-gă-sĩ nêng gâ Gũing lâ gâ sī-hê,
dâu sī-gáing ọ̄ gĩng-diọ̄ iũ sêng gâ nêng mài?

9 ¶ Iũ gĩ-ciă cī kâu cī sī ngī-nêng, ciũ chũ-kiáng biê-
nêng; Iă-Sú nà bĩ-piăng gâ dī iáu gù uā,

10 Iũ liōng nêng iòng đăing gĩ-dầu; cì-ciă sī Huă-li-
sō nêng, cì-ciă sī siú-sụē gâ nêng.

11 Huă-li-sō nêng cù-cī ciă nêng gụê-diũ gĩ-dầu, uā,
Ciōng-Dī à, uoi dō-ciă nì, éng-ụê uoi mài sũ-siōng biê-
nêng, ngọ-sỗ, bũ-ngī, tóng-gáing, iă mài sũ-siōng iộng siú-
sụē gâ nêng.

12 Uoi chí góng-dĩ liòng lêng gēng-diũ ēng iè; uoi tēng
gâ cing sí-gũ dĩ cì-gũ nă Ciōng-Dī.

13 Ừ ciă siú-sụē gâ nêng dầu-dầu-dĩ gụê-diũ, lĩng mì-
ciú dú ēng gọng gō̄ kí lâ chũ tĩng, pọ̄ hêng-tê, uā, Ciōng-
Dī à, kỗ-lĩng uoi, iộng iũ cò gâ nêng.

14 Uoi iáu nì uā, Iộng ciă nêng chiọ̄ kō piăng ừ ciă nêng
găing ọ̄ sộng sī ngī-nêng: éng-ụê mẩu-lộng sũ-mũ nêng
cù-cī hẩu-gáu đầu ọ̄ nà gù lōng à-cìng-tiâu; cù-cī keng-
hú gâ, đầu ọ̄ nà gù gáu-séng kí lâ.

15 Iũ nêng pâu gù siău-siău gâ gũing-ciê lâ, Ồ Iă-Sú
mọ̄ gù: hă-sáing chũ-gĩng, ciũ uā gù.

16 Iă-Sú hăng ừ dưới nêng lâ, ciũ iáu hă-sáing uā, Bêng-
ciê siău gũing-ciê hă uoi iộng-dĩ lâ, ēng niōng luing-cũ
gù: éng-ụê Ciōng-Dī gồ gâ nêng dú sũ-siōng iộng-gă-sĩ
gâ gũing-ciê.

17 Uoi ì-cài iáu nì uā, Mẩu-lộng sũ-mũ nêng ciê Ciōng-
Dī gâ gồ, lâ mài sũ-siōng siău gũing-ciê gâ gă-sĩ, iộng
nêng ciũ mài-dặ dĩ kō.

18 ¶ Iũ cì-ciă gúing lâ mông Iă-Sú uā, Hẩu gâ Sینگ-
Sáing uoi niōng gōng-ciōng cã, ciũ ọ̄ dặ-diọ̄ ềng-yyəing gâ
sáng-miăng?

19 Iă-Sú uā, Nì ụê-sũ-dĩ hăng uoi cã hẩu gâ? ēng-sĩ
Ciōng-Dī, mẩu cì-ciă sī hẩu gâ.

20 Gấu-dō nêng gâ dĩ nì dú dặ-dĩ. Ềng gọng tóng-

gáing, Éng gǝng huōi-sī nēng, Éng gǝng cǎ chā, Éng gǝng cǎ gǎ gúing-cēng, Niōng gēng dá-nǎi.

21 Ừ ciǎ nēng āing uā, Iǝng duói dī uói cǎ gǝing-ciē kǐ dú í làu.

22 Iǎ-Sú tiǎng-nī-gīng iǝng dī, ciū iáu gù uā, Nì gū chá cì-iōng dī : niōng nà nì lǝng-cǝng iǔ gǎ mī-dī dú mǎi-tiāu búing nǎ gēng-mǎu gǎ nēng, ciū iǔ ngēng-cīng dǎu tǝng ciōng : iǎ niōng lǎ, gáing uói.

23 Ừ ciǎ nēng tiǎng-nī-gīng iǝng dī, ciū cēng kǐ ; éng-ṽē gù sī duói cuói-cǔ.

24 Iǎ-Sú chū-gīng gù iǝng-gǎ-sī kǐ, ciū uā, Cǎ cuói-cǔ gǎ nēng nì Ciōng-Dī gǎ gǝ ì-cài cēng nuing.

25 Lǝ-dǝ chūing-guā cēng-pī, piǎng cuói-cǔ nì Ciōng-Dī gǎ gǝ gǎing kǔē-chuē.

26 Tiǎng-nī-gīng gǎ nēng uā, Iǝng-gǎ-sī gū sū nēng ǝ dǎ giù nī ?

27 Iǎ-Sú uā, Nēng mǎu-nǎing-gē cǎ gǎ dī, Ciōng-Dī dú iǔ-nǎing-gē cǎ.

28 Bǐ-dǎ uā, Uói-huōi-nēng tē-chīng diú-tiāu cù-cī gǎ mī-dī, lǎ gáing nì.

29 Iǎ-Sú uā, Uói ì-cài iáu nì uā, Mǎu-lǝng sū-mū nēng éng-ṽē Ciōng-Dī gǎ gǝ diú-tiāu chiǝ, sē-mǎ, hiǎng-dī, dá-nǎi, gǝing,

30 Giá-gíng iǝng cì-sī cǝng ǝ dǎ-diǝ cēng-cǎi bò, dǎu hē-lǎi ǔ cì-sī iǎ ǝ dǎ-diǝ ǝng-ṽing gǎ sáng-miǎng.

31 ¶ Iǎ-Sú iáu-diū sī-nī-ciǎ hǎ-sǎing, iáu gù uā, Uói-huōi-nēng giá-gíng kǝ Iǎ-lū-sǎ-lǎing, síng-dí gī-diū gǎ bēng sū-mū dī, dú ǝ dǎu nēng gǎ Gǝing séng-dī gīng-hāu.

32 Éng-ṽē nēng ǝ nà gù gǎu nǎ biē-gǝ-nēng, siǎu gù, diē gù, tū-tǝ hǎ gù séng-dī,

33 Nà bíng mà gù, huōi-sī gù : dǎu dī sáng gǝng gù ǝ hǔ-sáng kǐ lǎ.

34 Iǝng duói dī, hǎ-sǎing cì gū dú ēng mēng-bà ; Iǎ-Sú iǝng dī cì-gēng-gēng ēng iáu gù uā chéng-chǔ, gù ciū ēng hiǎu-dǎ iǝng uā gǎ sī sū-mū dī.

35 ¶ Iă-Sú tấu dẫu Iă-li-gồ gậ sî-hê, iũ ciă hăi-ciê cồ dẫu diồ-bíng-dĩ tấu iè.

36 Tiăng-ni-giăng cèng cāi nêng giăng guā, ciũ mông sī sũ-mũ dĩ.

37 Iũ nêng iáu gù uā, Sī Nà-să-là nêng, Iă-Sú, giăng guā.

38 Hăi-ciê ciũ hăng kị lậ uā, Duôi-pĩ gậ gũing-sống, Iă-Sú, kộ-ling uoi.

39 Dẫu tê-chiêng giăng gậ nêng uā gù, hăng gù mō gồ ề : hăi-ciê găing duôi siăng hăng kị lậ uā, Duôi-pĩ gậ gũing-sống, kộ-ling uoi.

40 Iă-Sú đêng-káu, hăng nêng iáu gù lậ : dẫu mĩng-chiêng Iă-Sú ciũ mông gù uā,

41 Nì ồ uoi tãi nì cā sũ dĩ ? Hăi-ciê uā, Cự, uoi cèng ồ chũ-dặ-giăng.

42 Iă-Sú uā, Nì giă-giăng ồ chũ-giăng : nì gậ sêng-séng í hấu nì lầu.

43 Hăi-ciê dai-diũ ciũ chũ-dặ-giăng, giáing Iă-Sú kồ, gủ ặng-iâu nă Ciông-Dĩ : bả-siăng chũ-giăng iộng dĩ iả cũing-mĩ Ciông-Dĩ.

Dĩ 19 Ciông.

1 Iă-Sú nì Iă-li-gồ sêng-dĩ. Giăng ử-dĩ guā gậ sî-hê,
2 Iũ ciă nêng miăng hăng Să-gái ; cā siũ-sựê nêng gậ tê-ciê, í sī cuoi-cự.

3 Ồ chũ Iă-Sú sī sũ-mũ gặ-sỉ gậ nêng ; éng-ựê nêng cèng cāi, gù gậ séng í chũ-dặ ải, ciũ mài chũ-dặ-giăng.

4 Gù ciũ cề hă tê-chiêng kồ, bả-lả hă sộng-sống ciê chiũ-dĩ ồ chũ Iă-Sú : éng-ựê Iă-Sú cồng niông giăng ử-dĩ guā.

5 Iă-Sú dẫu ử sù-cài, gồ kị lậ chũ, iáu gù uā, Să-gái kựê-kựê à lậ, géng-diáu uoi niông hă nì chiồ-dĩ gựê-diũ.

6 Să-gái ciũ kựê-kựê à lậ kầu-uoi-uoi-dĩ ciê Iă-Sú.

7 Duôi-gá-nêng chũ-giăng, ciũ uā Iă-Sú gậ ăing dĩ, gồ-uā, Gù kồ cò-nêng chiồ-dĩ gựê-diũ.

8 Să-gái ciũ gựê kị lậ iáu Cự uā, Cự à, uoi iũ gậ mĩ-dĩ,

giâ-gíng nà cì bŭing kăng-nīng gêng-mău nêng; lậ-sī uòi tê-chíng ngỗ-sỗ-guā nêng, giâ-gíng gá sī bò hīng gù.

9 Iả-Sú uā, Giu nêng gậ áing-hŭ gêng-diáu dău iọng cì-chiồ-dī, éng-ŭe gù iả sī Ngā-bả-là-hăng gậ gŭing-sọng.

10 Éng-ŭe nêng gậ Gŭing lậ, sī cì-gêng-gêng lău mắu-tiău gậ nêng giu gù.

11 ¶ Duoi-gá-nêng éng-ŭe tiăng-nī-gīng iọng dī, í éng-ŭe Iả-Sú tắu dău Iả-lŭ-sả-lăing, séng-dī gồ sọng, Ciong-dī gậ gồ dăi-diŭ ciŭ ộ hīng chŭ lậ, gŭ-chŭ Iả-Sú í nà cì-ciả bỉ-piăng gậ dī iáu gù uā,

12 Iủ cì-ciả duoi-gúing kồ dău-dău gậ dī-huọng, ồ dặ gồ, chiồ lậ.

13 Ciŭ sắing hăng sí-ciả nŭ-gẻ lậ, gồ nêng dú nà sí-liống ngêng nắ gù, uā, Nì dé kồ cầ sắing-ỉ, đắing uòi chiồ lậ.

14 Gù gậ bả-siăng hăing gù, hăng nêng gắing dău gù bŭ-ciả hê-dī kồ uā, Uòi-huoi-nêng éng đặ iọng ciả nêng cầ uòi gậ uăng.

15 Ủ ciả gúing đặ-diồ gồ chiồ lậ, ciŭ gắu-dồ nêng hăng tê-chíng gắu ngêng nắ gù gậ nŭ-gẻ lậ, ồ đặ-dí gù-huoi-nêng têng gŭ-duoi lĩ-sỉ.

16 Tê cì-ciả nŭ-gẻ lậ gù mīng-chíng-dī, uā, Cŭ à, nì gậ sí-liống ngêng í têng cì-bả-liống.

17 Cŭ-nêng uā, Cầ-dặ hắu, nì iọng ciăng gậ nŭ-gẻ : dău đéng siău gậ dī chŭ-gīng nì iủ đéng-séng, giâ-gíng nì ộ gŭing-lĩ sí-ciả sêng.

18 Dī nī-ciả nŭ-gẻ lậ, uā, Cŭ, nì gậ sí-liống ngêng têng ngŭ-sỉ-liống.

19 Cŭ iả iáu gù uā, Nì iả ộ gŭing-lĩ ngŭ-ciả sêng.

20 Gŭ iủ cì-ciả nŭ-gẻ lậ, uā, Cŭ, nì gậ sí-liống ngêng dău iọng-dī, uòi nà siŭ-géng bắu-diŭ kọng kĩ lậ :

21 Éng-ŭe nì sī ngīng-lêng gậ nêng, éng-nắing bống chŭ kồ ciŭ niống kồ tắu, éng-nắing cặ à kồ, ciŭ niống kồ cầi : gŭ-chŭ uòi giăng nì.

22 Cŭ-nêng uā, Nì iọng lăing gậ nŭ-gẻ, uòi ciău nì chŭ-dī uā gậ dī diăng nì gậ cồ. Nì đặ-dí uòi sỉ ngīng-lêng

gậ nêng, êng-nắng bōng chũ kṛ ciũ niōng kṛ tầu, êng-nắng cạ à kṛ ciũ niōng kṛ cại.

23 Cā sū-dī êng nà uoi gậ ngêng gáu nă cing-dăng, dẫu uoi chiṛ lậ gậ sī-hê, bọng iáu lī dủ tầu-dạ lậ.

24 Ciũ iáu bing-hăing guê-diũ gậ nêng uā, Chiōng-tiâu gự iọng sí-liōng ngêng, dé nă ử cạ iũ cì-bả-liōng ngêng gậ nêng.

25 Duoi-gá-nêng uā, Cự, gự iũ cì-bả ngêng lầu.

26 Cự-nêng uā, Uoi iáu nì uā, Iũ gậ nêng gũ ợ tít gự ; mẩu gậ nêng, ciũ-sī gự iũ gậ, iả ợ chiōng-kṛ-tiâu.

27 Ủ duoi iáu uoi cạ dṛ-tê, êng dṛ uoi cạ uâng gậ nêng, ciũ niōng tuoi gự lậ, hā uoi mīng-chīng-dī suoi-tiâu.

28 ¶ Iả-Sú uā lầu iọng dī, ciũ i-dạ kṛ Iả-lũ-sả-lăing-dī kṛ.

29 ¶ Hê-muê dẫu Gāng-lăng súng, gũing Bả-huả-gự Bả-duoi-nĩ, ciũ hăng liōng-ciả hả-săing,

30 Iáu gự uā, Nì kṛ đṛng-mṛng hiōng-lĩ, dī kṛ gậ sī-hê, ợ chũ-gīng cì-tê lậ-ciẻ gải dẫu ử-dĩ, cù-cẻng mẩu nêng gự-guā : nì tiả-kựẻ kăing lậ.

31 Lậ iũ nêng mṛng nì, Cā-sū-dī tiả iọng lậ-ciẻ ? nì niōng ăing uā, Cự niōng sả.

32 Nă Iả-Sú hăng kṛ gậ hả-săing ciũ kṛ, ciâu-diũ Iả-Sú iáu gự uā gậ dī đṛng-cẻng pṛng-diṛ.

33 Dṛ-dī tiả lậ-ciẻ gậ sī-hê, ử duoi dṛng-gá iáu gự uā, Nì cạ-sū-dī tiả iọng lậ-ciẻ ?

34 Hả-săing ăing uā, Cự niōng sả.

35 Gự ciũ nà lậ-ciẻ kăing hā Iả-Sú iọng-dī lậ : nà cù-cī gậ í-ciōng tṛ hā lậ-ciẻ ciōng-bing, pṛ-diũ Iả-Sú gự iōng kṛ.

36 Iả-Sú đṛ-dī kṛ gậ sī-hê, iũ nêng nà í-ciōng pự hā diṛ-dī.

37 Tầu dẫu Iả-lũ-sả-lăing, kăing-kăing niōng à Gāng-lăng súng, ử cẻng cạ hả-săing, êng-ựê chũ-gīng ử duoi cṛ-nắng gậ dī, dủ kẫu-uoi, duoi siáng cūng-mĩ Ciōng-Dī ;

38 Uā, Kāu-diū Cự miāng lậ gậ uāng sī iũ hũ-kĩ : dāu títng ciōng iũ bẻng-úing, dāu títng ciōng đẻng ầu gậ sù-cài iũ ọng-iāu.

39 Ủ cẻng cāi nẻng dĩ-bítng iũ gỷ-ciả Huả-lĩ-sỗ nẻng iáu Iả-Sú uā, Sítng-Sáing, niōng uā nì gậ hả-sáing.

40 Iả-Sú uā, Uòi iáu nì uā, Lậ-sĩ ọng duối nẻng ẻng cā siáng, ciộ iả ộ hẻng kĩ lậ.

41 ¶ Iả-Sú tầu dāu Iả-lũ-sả-lẻng, chũ-gẻng sẻng, ciũ tấi ử sẻng tí kĩ lậ,

42 Uā, Gẻng-diáu gậ nì-ciẻ nì lậ hiẫu-dặ sũ-mũ dĩ iáu nì gậ bẻng-úing iũ gúing-niả ciũ hẫu lộ ! ọng dĩ giả-gítng kọng-diũ, nì mì-ciủ mài chũ-dặ chũ.

43 Nì-ciẻ ộ dāu, nì gậ dờ-tẻ ciũ ộ chẻng ciả tử-sẻng, sĩ-bítng ự-diũ nì, gọng-lọng-kúing kọng-diũ nì.

44 Nà nì iáu nì dĩ-bítng gậ bả-siảng dú dằing hả diả-dĩ miẻ-tiẫu ; ẻng kẻng sẻ-diũ cì-tĩ ciộ lộ dāu ciộ ciōng-bítng ; ọng dú sĩ ẻng-ựẻ nì ẻng hiẫu-dặ Cự chũ-gũ nì gậ nì-ciẻ.

45 ¶ Iả-Sú nì dằing, nà dĩ-bítng cā mải-mải gậ nẻng dái chũ kộ,

46 Uā, Sẻng-gẻng gĩ-diũ uā, Uòi gậ chiộ niōng cā gỷ-dầu gậ sù-cài : nì dāu nà lậ bítng cā chặ-chẻ.

47 ¶ Iả-Sú nì-nì dāu dằing-dĩ hẫu nẻng. Duối cĩ-sĩ nẻng-sự nẻng iáu bả-siảng dĩ-bítng iũ sĩ-tẻ gậ nẻng dú siōng miẻ-tiẫu gự :

48 Lậ mẫu huọng-huả siōng chũ lậ ; ẻng-ựẻ bả-siảng dú í-sẻng í-tĩ tiảng-nĩ gự uā gậ dĩ.

Dĩ 20 Cióng.

1 Hẻ-mựẻ, iũ cì góng, Iả-Sú dāu dằing-dĩ dộ-dĩ hẫu bả-siảng, gọng ử hẫu gậ sẻng-sĩ gậ sĩ-hẻ, duối cĩ-sĩ nẻng-sự nẻng iáu chítng-bỏ hả Iả-Sú-dĩ lậ ; mọng gự uā,

2 Nì iáu uòi uā : Nì kầu sũ-mũ gựing-bẻng cā ọng duối dĩ ? nả nì ọng gựing-bẻng gậ, sĩ sũ-mũ nẻng ?

3 Iă-Sú āing uā, Uoi iă mōng nì cì gū dī; nì mōng iáu uoi uā :

4 Iḡ-hūing gâ sǎi-lī, sī giǎng tǐng-dī lậ à, iă sī giǎng nēng-dī lậ nī ?

5 Ủ duoi nēng càng-càng-dī sióng-liông, uā, Uoi-huōi-nēng lậ uā, Sī giǎng tǐng-dī lậ ; gù ộ uā, Nì cā-sū-dī ēng sēng gù nī ?

6 Lậ uā, Sī giǎng nēng-dī lậ ; bǎ-siǎng dú ộ nà ciḡ ià uoi : éng-ḡē bǎ-siǎng chéng sēng Iḡ-hūing sī sǐng-dī.

7 Ủ duoi nēng ciū āing, ēng đặ-dí sī giǎng nī-dī lậ.

8 Iă-Sú uā, Uoi iă ēng iáu nì uā, uoi sī kâu sū-mū gǔing-bǎng cā iḡng duoi dī.

9 ¶ Iă-Sú ciū nà bī-piǎng gâ dī iáu bǎ-siǎng uā : Iủ ciǎ nēng kḡ hḡing cặ bủ-dấu chiū, cú nǎ đặ-hḡing gâ nēng, ciū kḡ biē dī-huḡng gḡe-diū cèng cǎi sī.

10 Dấu guǎ-ciế đặ gâ sī-hē, gù ciū hǎng cì-ciǎ nư-gế kḡ đặ-hḡing nēng ử-dī, hǎng gù nà hḡing-dī gâ guǎ-ciế gáu chḡ lậ : đặ-hḡing gâ nēng mà iḡng ciǎ nư-gế, hǎng gù kóng kóng siủ chiḡ kḡ.

11 Hḡing-dóng-gá ỉ hǎng-guā cì-ciǎ nư-gế kḡ : đặ-hḡing gâ nēng iǎ mà gù, ỉ đặ gù, hǎng gù kóng kóng siủ chiḡ kḡ.

12 Dī sáng lḡng ỉ hǎng ciǎ nư-gế kḡ : đặ-hḡing gâ nēng ỉ mà-sióng-diḡ gù, đặ gù chḡ kḡ.

13 Hḡing-dóng-gá uā, Uoi giǎ gōng-ciōng lōng ? Uoi niōng hǎng uoi cèng đặ-chiḡ gâ gǔing kḡ : mǎu-lḡng-dī gù ộ gēng-dōng uoi gâ gǔing.

14 Đặ-hḡing gâ nēng chū-gīng gù, ciū cǎi-cǎi sióng-liông, uā, lḡng ciǎ sī đặ sú-ngiè gâ nēng : uoi-huōi-nēng mōng huōi-sǐ-tiāu gù, ciū ộ đặ-diḡ gù gâ sú-ngiè.

15 Ciū nà gù đặ chḡ hḡing-ngḡē, huōi-sǐ-tiāu. lḡng-gặ-sǐ hḡing-dóng-gá ộ gōng-ciōng-iōng bǎing iḡng đặ-hḡing gâ nēng ?

16 Gù ộ lậ miē-tiāu iḡng đặ-hḡing gâ nēng, nà bủ-dấu hḡing cú nǎ biē-nēng. Đặ-dī tiǎng-nī gâ nēng uā, Cōng ēng gḡng iḡng-gặ-sǐ.

17 Iă-Sú chū duōi-gá-nêng uā, Í nì gō-iộng uā, Sēng-géng gī-diū uā, Nài-sự tê-chíng diú-tiâu gậ ciō, giá-gíng cā chiō-gũ dēng iàu-géng gậ ciō. Iộng cì gữ dĩ sĩ gōng-ciōng uā nì ?

18 Mẩu-lọng sū-mū nêng dừing hā iộng ciō-dĩ ờ dừing chà-chō-tiâu ; lậ iộng ciō điàng hā sū nêng gậ séng-dĩ, ciū ờ nà iộng nêng điàng iàng-hó, chựe-kō tiâu.

19 Nāng-sự nêng iáu duōi cī-sĩ đặ-dĩ Iă-Sú iộng bĩ-piāng sĩ uā gự gậ dĩ ; iộng-cì-dēng siōng hā-siũ nà gự : lậ-sĩ giáng bả-siāng.

20 Ciū càng-càng-dĩ chū Iă-Sú, hǎng giē nêng cù-cī gặ-gặ cā ngī-nêng, kō đặ-tǎng, ờ nà Iă-Sú uā chự lậ gậ dĩ, ciū hấu nà gự gấu nǎ cōng-dũ gậ gựing-bǎng ử-dĩ bǎng gự.

21 Đặ-tǎng gậ nêng ciū mōng Iă-Sú uā, Síng-Sáing, uoi-huōi-nêng đặ-dĩ nì uā gậ dĩ, hấu gậ dĩ, dú sĩ iũ lí, nì iǎ ēng chiũ nêng gậ ngựe-māu, sĩ i-séng nà Ciōng-Dĩ gậ đầu-lĩ hấu nêng :

22 Uoi-huōi-nêng iáu Gái-sǎ ững-liōng sĩ gợng, ēng gợng ?

23 Iă-Sú đặ-dĩ gự gậ giáng-gī, ciū uā,

24 Nà cì-ciǎ cing lậ nǎ uoi chū. Iộng cing gậ nêng-nêng-ciē iáu gớ-hāu sĩ sū nêng gậ ? Gự uā, Sĩ Gái-sǎ gậ.

25 Iă-Sú iáu gự uā, Iộng-gặ-sĩ Gái-sǎ gậ mī-dĩ niōng gự nǎ Gái-sǎ, Ciōng-Dĩ gậ mī-dĩ iǎ niōng gự nǎ Ciōng-Dĩ.

26 Đặ-tǎng gậ nêng đọng bả-siāng mǐng mẩu-nǎing-gē nà iộng cì-gữ dĩ huoi gự : i siōng gự ǎing gậ dĩ cèng gĩ-i, ciū mẩu dĩ uā.

27 ¶ Sǎ-dú-gái nêng uā mẩu hữ-sáng gậ dĩ ; gự dĩ-bíng iǎ iũ giē nêng lậ mōng Iă-Sú, uā,

28 Síng-Sáing, Mặ-sái gậ sự iũ gấu-dō uoi gậ dĩ uā, Nêng gậ gợ-ciē sĩ-tiâu, mẩu gựing, diōng-diū sē-mǎ, gự dĩ-ciē niōng tǎu gự gậ sē-mǎ, sǎi-gựing chềng gợ-ciē gậ gĩ.

29 Giá iũ ciă nêng chỉ hiáng-dī : duôi gậ tấu sê-mă, êng-năing sải gũing sĩ-tiâu ;

30 Dī nī gậ tấu ử ciă á-niông-nêng, iả êng-năing sải gũing sĩ-tiâu ;

31 Dī sáng gậ cì-dặ dẫu dī chỉ gậ, dú tấu ử ciă á-niông-nêng, dú êng-năing sải-gũing sĩ-tiâu.

32 Hê-mựê ử á-niông-nêng iả sĩ-tiâu.

33 Dẫu nêng hữ-sáng ký lậ gậ sî-hê, ử á-niông-nêng ộ cã nī cì-ciă gậ sê-mă? êng-ựê ử chỉ hiáng-dī dú tấu-guã gù.

34 Iả-Sú uã, Iọng sī-gáing gậ nêng iũ chiũ-chéng hóng-hã :

35 Cờng-lậ ử dệng Cự gậ ỉ, ộ giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hữ-sáng ký lậ, cã ử sī-gáing gậ nêng ; iọng gậ nêng mẩu chiũ-chéng hóng-hã :

36 Iả mài cuôi sĩ : gù ciũ-sī iáu Cự sả-chữ gậ ỉ-búing ; ỉ sī Cìong-Dī gậ gũing, êng-ựê gù dú sĩ cã hữ-sáng ký lậ gậ nêng.

37 Uã ử ciă sĩ-nêng hữ-sáng gậ dĩ, Mỗ-sái dẫu sũ-bàng-làng ử cì-píng iả uã mềng-bạ, gù hăng Cự cã Ngã-bã-là-hăng gậ Cìong-Dī, Ỉ-sả gậ Cìong-Dī, Ngã-gỗ gậ Cìong-Dī.

38 Cìong-Dī êng sĩ sĩ-nêng gậ Cìong-Dī, sĩ sáng nêng gậ Cìong-Dī ; êng-ựê ử duôi gự dẫu Cìong-Dī-dĩ gậ nêng dú sĩ sáng.

39 Iũ gỷ-ciă năng-sự nêng ãing uã, Síng-Sáing uã-dặ hẫu.

40 Hê-mựê mẩu nêng cuôi gọng mông Iả-Sú gậ dĩ.

41 ¶ Iả-Sú iáu duôi-gá-nêng uã, Nêng gông-cìong uã, Gí-Dũ sĩ Duôi-pĩ gậ gũing-sọng ?

42 Êng-ựê Sỉ-píng ử-dĩ Duôi-pĩ cù-cī uã, Cự iáu uôi Cự uã, Nī cõ dẫu uôi iũ-bíng,

43 Dăing uôi nà nì gậ dồ-tê nã nì cã káu-dã.

44 Iọng-gặ-sỉ Duôi-pĩ hăng Gí-Dũ cã Cự, Gí-Dũ gông-cìong sĩ Duôi-pĩ gậ gũing-sọng nī ?

45 ¶ Bả-siăng dú dộ-dĩ tiăng-nī gậ sî-hê Iả-Sú iáu hã-sáing uã,

46 Nì niông bộng-bī nāng-sú nēng, gù ǒ cèng tuó-i-káu-suē gâ í-ciông, giǎng diọ ǒ nēng hā gá-i-di-dī iáu gù chiǎng-úing, dāu lī-bāi-dǒng-dī cō tê-bǎ ǔ, dāu ciũ-dǒ-dī ǒ cō duôi ǔ.

47 Gù táng-tǒng guǎ-hū gâ gá-dǒng, gǎ-ī gǐ-dǎu cèng cǎi sí : iǒng gâ nēng cǒng ọ siũ gǎing đōng gâ hēng.

Dī 21 Cióng.

1 Iǎ-Sú gō kǐ lậ, chū-gīng cuò-i-cự đọ-dī nà dǐ gâ cing diú hā kũ-dī.

2 Ỉ chū-gīng cì-ciǎ gēng-mǎu gâ guǎ-hū dǐ liông cing diú dī-kǒ.

3 Iǎ-Sú uā, Uoi đōng-céng iáu nì uā, Iǒng gēng-mǎu gâ guǎ-hū diú hā kũ-dī gâ, piǎng duôi-gá-nēng gǎing cǎi :

4 Éng-ưē duôi-gá-nēng dú sĩ cù-cī iũ đióng gâ, diú hā kũ-dī : iǒng guǎ-hū cù-cī cèng mǎu, gũ nà gù lǒng-cǒng dũ-kẻ gâ cing, dú diú hā kũ-dī.

5 Iǒng-cì-sī iũ giē nēng đọ-dī uā đǎing ử cèng hǎu gâ ciọ, iáu ử hũing lậ gâ mī-dī bǎi-dặ cèng ngǎ-sĩ.

6 Iǎ-Sú uā, Nì giǎ-gíng chū-gīng iǒng duói mī-dī, hē-lǎi iũ cì góng, dāu iǒng-dī mài đióng-diũ cì-tī ciọ lọ dāu ciọ ciông-bíng, dú ọ bǎing-tiǎu.

7 Gù-huôi-nēng mǒng Iǎ-Sú, uā, Síng-Sáing, sũ-mũ sĩ-hē iũ iǒng dī ? iǒng dī tǎu dāu gâ sĩ-hē sáing iũ sũ-mũ diǎu-tê nī ?

8 Iǎ-Sú uā, Nì niông siǎu-séng mō nǎ nēng pīng : éng-ưē cèng cǎi nēng ọ lậ mǎu-nēng uoi gâ miǎng, uā, Uoi sĩ Gí-Dũ ; ỉ uā, Sĩ-hē tǎu dāu : nì ēng gǒng gǎing gù kǒ.

9 Nì tiǎng-nī-gīng mà-diông huǎng-lǒng gâ dī, ēng niông giǎng : éng-ưē sáing cǒng niông iũ iǒng dī ; lậ-sĩ sĩ-gáing gâ sũē-muế cì-hā mài dāu.

10 ¶ Iǎ-Sú ỉ uā, Iǒng-dī gâ bǎ-siǎng ọ mà ử-dī gâ bǎ-siǎng, iǒng cì-gỏ ọ mà ử cì-gỏ :

11 Diá à ọ duôi đòng kǐ lậ, dāu mǔing-sĩ-tī iǎ ọ mà gí-

huáng buồi-óng; gũ iũ cèng giáng nêng dèng gĩ-ĩ gâ
diâu-tê giáng títg-dĩ hĩng chũ lậ.

12 Iọng duói dĩ gũ êng-nắing dấu, nêng sắing ộ hã-siũ
nà nì, bĩ-lậ nì, nà nì gáu hã góng-hõ, sũ nì dấu lâu-dĩ,
éng-ưê uoi gậ miáng iả ộ duoi nì dấu uắng-dĩ cọng-dũ
mĩng-chĩng.

13 Nì pông-diộ iọng duói dĩ ciũ ộ cã nì gậ gúing-cêng.

14 Nì séng niông nà diáng-gự lậ, êng niông sắing uắ-
sống niông gông-ciông-iông ãing.

15 Êng-ưê uoi ộ nà kờ-cỏ iáu chóng-mẻng nã nì, lóng
nì iọng cã gậ dõ-tê dú mẩu cì-ciả ộ dõ-dặ nì diũ, búing-
bộ dặ nì guã.

16 Ciũ-sĩ nì gậ dá-nắi, hiáng-dĩ, chéng-ciắng, bắing-iũ-
huả; iả ộ nà nì gáu kộ, nì dĩ-bíng iả iũ ộ nã gự sổng kộ
huoi-sĩ-tiâu.

17 Nì éng-ưê uoi gậ miáng ộ nã duoi-gá-nêng hắing.

18 Lậ-sĩ nì gậ tê-mâu cì-ắng dú mài miề-tiâu.

19 Nì lậ géng-dặ mộ-nắi ciũ ộ bấu-diũ nì gậ lẻng-ộng.

20 ¶ Nì chũ-gĩng bẻng ự-diũ iả-lũ-sả-lắing, ciũ niông
dặ-dĩ iọng sẻng tầu bĩng cã huáng-biáng.

21 Ừ sí-hê dấu Iũ-tuoi-dĩ diũ gậ nêng niông cẻ hã súing-
dĩ kộ; dấu sẻng-dĩ gậ, niông cẻ chũ sẻng kộ; dấu hióng-
à gậ, êng niông nì sẻng.

22 Iọng ciũ-sĩ cuoi-huả dấu huai nêng siũ hẻng gậ
nì-ciẻ, sẻng-gẻng gĩ-diũ gậ dĩ dú ộ gĩng-hầu.

23 Ừ nì-ciẻ iũ-sẻng gậ á-niông-nẻng iáu liàng gựing-ciẻ
gậ á-niông-nẻng cẻng kộ-lẻng! éng-ưê iọng dĩ-huóng ộ
pông-diộ duoi cuoi-nẻng, Cự gậ nũ-kĩ ộ dấu iọng bả-siắng
gậ sẻng-dĩ.

24 Bả-siắng iả ộ sĩ dấu dấu à, nã nẻng chiông dấu tóng-
títg-à gậ gỏ-dĩ kộ: Iả-lũ-sả-lắing gậ sẻng ỉ ộ nã biẻ-gỏ-
nẻng cìà-tiâu, cì-dặ dấu biẻ-gỏ-nẻng gậ nì-ciẻ mửing gậ
sí-hê.

25 Nì, nguẻ, sắing-siũ cọng iũ gĩ-ĩ gậ mĩ-dĩ hĩng chũ
lậ; sĩ-gắing gậ gỏ dú ộ pông-diộ kử-chũ, éng-ưê huoi-

lōng gōng-lōng kǐ lậ cềng hiông ; nêng ciū ộ hōng-hōng
dềng-dềng séng-dī mẩu cữ-ī,

26 Nêng siông ử tấu dẫu gậ dī dú ộ giáng tấu sĩ-tiâu,
éng-ựề títng ciông iủ duôi cồ-nắng gậ mī-dī iả ộ iâu-dòng
kǐ lậ :

27 Ừ si-hê nêng ộ chū-gīng nêng gậ Gựing iủ duôi
gựing-băng duôi ệng-iâu cồ dẫu ệng-dī lậ.

28 Cì iủ iọng duói dī, nì gậ tề ciū niông gồ kǐ lậ ; éng-
ựề chiủ nì dẫu-tề gậ nì-ciề chá-bủ-dộ dẫu.

29 ¶ Iả-Sú nà bĩ-piăng gậ dī uā ; Nì chū mẩu-huá-guả
chiủ, iáu bẻng-sū-mū chiủ.

30 Cì buôi-ngâ, ciū dặ-dí hā-títng giá-gítng tấu dẫu.

31 Iọng-gặ-sĩ, nì chū-gīng iọng duói dī lậ, ciū niông
dặ-dí Ciông-Dī gậ gồ tấu dẫu.

32 Uoi ì-cài iáu nì uā, Iọng cì-sĩ gū ềng-nắng guā-tiâu,
iọng duói dī dú ộ gīng-guā.

33 Títng dī ộ hī-tiâu : uoi uā gậ dī cồng mài hī-tiâu

34 ¶ Nì niông siầu-séng, giáng nì táng-iề sū-hầu ciủ,
guā-lữ iọng sĩ-gáing gậ mī-dī, séng ciủ dòng-nữ-tiâu, ử
nì-ciề ciủ sáng-bủ-lẻng-dềng dẫu nì ử-dī, sū-siông mòng
mòng-diủ nì :

35 Éng-ựề ử nì-ciề ộ iọng-gặ-sĩ dẫu ử tóng sĩ-gáing
guề-diủ gậ nêng.

36 Gū-chū nì sĩ-sĩ kặ-kặ dú niông chítng-chắng gĩ-dẫu,
iọng-gặ-sĩ ciủ iủ-nầu-uoi pī-tiâu iọng duói cồng ộ lậ gậ
dī, guề hā nêng gậ Gựing mīng-chítng-dī ộ dồ-dặ gự diủ.

37 Iả-Sú nì-nì dẫu dắng-dī háu nêng ; ộng-mằng chủ
sềng, kồ ử ciả hắng cầ Găng-lắng súng-dī hựề-mằng.

38 Cầu-tề bả-siăng dú lậ dắng-dī tiăng-nī gự.

DĪ 22 Cióng.

1 Iè mǎu-bŭ-biǎng gâ cǎi-kī, ĩ hǎng cā guā-mōng-tê gâ cǎi-kī tǎu dāu.

2 Duōi cī-sí iáu nāng-sŭ nēng siōng niōng gōng-ciōng gǎ-sí ặ huōi-sí Iǎ-Sú; éng-ŭê giǎng bǎ-siǎng.

3 ¶ Sǎ-dàng ciū ñi Iũ-duōi gâ séng-dĩ, iōng Iũ-duōi sī iáu sí-nī-ciǎ hǎ-sǎng cì-bōng gâ, ĩ hǎng cā Gá-liộ nēng.

4 Iũ-duōi ciū kộ, iáu duōi cī-sí gìng iǎng dǎng gâ guíng cǎi-cǎi siōng-liōng, gōng-ciōng gǎ-sí ña Iǎ-Sú gáu ña gù.

5 Ừ duōi nēng kǎu-uò ña hǎng, iộ-diǎng ña ngēng ña gù.

6 Iũ-duōi āng-chēng gù, ciū dǎng hộ-sí, bǎ-siǎng ēng-nǎng iáu Iǎ-Sú cǎi cì-dó gâ sí-hē, ciū hǎu ña Iǎ-Sú gáu ña gù.

7 ¶ Iè mǎu-bŭ-biǎng gâ cǎi-kī dāu lộ, gōng ử cì góng niōng tī guā-mōng-tê cǎi gâ iōng-ciê.

8 Iǎ-Sú hǎng Bĩ-dặ Iộ-hŭing, iáu gù uā, Ñi kộ bǎng guā-mōng-tê cǎi gâ ciũ, ña uò-i-huōi-nēng iè.

9 Ừ liōng-ciǎ hǎ-sǎng mōng Iǎ-Sú, uā, Ñi ồ uò-i dāu ñi-dĩ bǎng ?

10 Iǎ-Sú uā, Ñi liōng nēng ñi sēng lǎu, ciū ặ pōng-diộ cì-ciǎ dé-diũ sŭ-bǎng gâ nēng; ñi niōng gǎng-diũ gù dāu gù dĩ kộ gâ chiộ.

11 Iáu chiộ-dóng-gá uā, Sǎng-Sǎng mōng ñi, Kǎ-tǎng dāu ñi-dĩ, uò-i ặ iáu hǎ-sǎng hǎ ử-dĩ iè guā-mōng-tê cǎi gâ ciũ ?

12 Gù ciũ ặ iáu ñi kộ chũ lê-dĩ cì-ciǎ duōi gǎng bǎi dặ ĩ-ñi-ñi-dĩ : ciũ dāu ử-dĩ ồ-dỗ.

13 Liōng-ciǎ hǎ-sǎng kộ, ciũ-diũ Iǎ-Sú iáu gù uā gâ dĩ dộng-céng pōng-diộ : ciũ bǎng guā-mōng-tê cǎi gâ ciũ.

14 ¶ Sí-hē dāu lộ, Iǎ-Sú cồ dộ, sí-nī ciǎ sǎ-dũ iáu gù cǎi cồ.

15 Iǎ-Sú uā, Uò-i séng-dĩ cǎu-cǎu-dĩ dú siōng gũ ēng-

nǎng siū kǔ, sáing iáu nì cái iè iộng guā-mộng-tê cái gâ ciũ :

16 Uòi iáu nì uā, Uòi ēng cuōi iè iộng guā-mộng-tê cái gâ ciũ, niōng dǎing iộng cái gīng-hāu dāu Cīong-Dī gâ gồ-dī, uòi ciũ cuōi iè.

17 Iǎ-Sú ciễ-diũ cì-tī é, uā dō-ciā làu, ciũ uā, Nà iộng é ciũ, bǐng nǎ duōi-gá-nēng iè.

18 Uòi iáu nì uā, Uòi ēng cuōi iè iộng bǔ-dǎu gâ cǐ, niōng dǎing Cīong-Dī gâ gồ dāu, uòi ciũ cuōi iè.

19 Ỉ nà-diũ cì-tī biǎng, uā dō-ciā làu, ciũ iễ-kựé, bǐng nǎ hǎ-sáing, uā, Iộng sī uòi gâ sέng-tǐ tǎi nì siǎ-tiāu gâ : nì niōng iộng-gặ-sĩ cǎ gī-dặ uòi.

20 Iề-māng làu, Iǎ-Sú iǎ iộng-gặ-sĩ nà-diũ cì-tī é, uā, Iộng é sī ũ iặ-diāng sέng gâ dī, nǎ uòi gâ huǎi iặ-diāng-gự, tǎi nì làu chự lậ gâ.

21 Ừ ciǎ mǎi uòi gâ nēng, gự gặ siũ giǎ-gíng iáu uòi cái-cái dāu dộ cīong.

22 Cǎu-diũ sáing diāng-gự gâ dī, nēng gâ Gựing ì-cài ộ guā-sī : lậ-sī ũ ciǎ mǎi nēng Gựing gâ, iộng nēng iũ huā dāu !

23 Hǎ-sáing ciũ nì mōng gự, gự mōng nì, gự dĩ-bíng nī cì-ciǎ ộ cǎ iộng dī.

24 Ớ Ừ-cì-sī hǎ-sáing sióng-cáing kǐ lậ, gự dĩ-bíng nī cì-ciǎ sộng-dặ đēng duōi.

25 Iǎ-Sú uā, Biề gồ gâ bǎ-siāng uǎng-dī gựing-dặ gự ngểng, iũ gựing-bāng dĩ-hũ gự gâ, gū háng cǎ áing-nēng.

26 Lậ-sī nì ēng gặng iộng-gặ-sĩ : nì dĩ-bíng cǎ duōi gâ, niōng sū-siōng cǎ siǎu gâ ỉ-búing ; cǎ tề-ciễ gâ, niōng sū-siōng cǎ tề-hề nēng gâ ỉ-búing.

27 Sū nēng sī duōi, sī cō dộ gâ duōi, iǎ sī tề-hề nēng gâ duōi nī ? sī cō dộ gâ duōi ēng sī ? lậ-sī uòi dāu nì dĩ-bíng sū-siōng tề-hề nēng gâ ỉ-búing.

28 Nì cì-bĩ-dặ dú iáu uòi cái-cái siũ kǔ-nūing :

29 Uòi nà gồ hóng nì, sū-siōng uòi Dá hóng uòi ỉ-búing.

30 Nì ciū ặ dẫu uòi gồ-dĩ cồ hã uòi đợ-dĩ iè, nì gũ ặ cồ hã ù-dĩ sếng Ì-sắ-liể sí-nī bống-tê gậ nêng.

31 Cự ỉ uā, Sái-mộng, Sái-mộng, Sắ-dàng giừ niông đặ nì, ồ sái nì sũ-siông nêng sái mà-ciể ỉ-búng :

32 Lậ-sī uòi ử-cì-sī tãi nì gỷ-dầu, ồ nì gậ sêng-séng mài bing-mẫu-tiâu : nì gắ-bing lâu, ciū niông bống-chăing nì hiáng-dĩ gậ sếng cự-ỉ ặ diăng-gự.

33 Bỷ-dặ uā, Cự à, uòi gọng-ngũing iáu nì cằ-cằ cồ lâu, cằ-cằ sĩ.

34 Iả-Sú uā, Bỷ-dặ, uòi iáu nì uā, Géng-diáu gắ gũ êng-năing ể, nì ặ sáng-lệng diăng-diông uā êng đặ-dĩ uòi.

35 ¶ Iả-Sú iáu hắ-sáing uā, Uòi ăing-sỉ hăng nì kồ gậ sí-hê, gáu-dồ nì êng niông duôi mắ-sầu, êng niông duôi iè-sỉ-dồ, êng niông duôi ắi, nì ặ siểu sũ-mũ dĩ mài ? Hắ-sáing-ăing uā, Mài.

36 Iả-Sú uā, Giã-gíng nêng lậ iủ mắ-sầu ciū niông duôi kồ, iủ iè-sỉ-dồ iả niông duôi kồ : mẫu dáu gậ, niông mắ-tiâu í-ciông mắ dáu.

37 Uòi iáu nì uā, Sêng-géng gỉ-diũ uā, Nêng nà gự iáu huăng-nêng sộng cằ cì-dó : ịong dĩ niông gĩng-hầu dẫu uòi sếng-dĩ, éng-ựê sêng-géng-dĩ uā uòi gậ dĩ, dú ặ gĩng-hầu.

38 Hắ-sáing uā, Cự à, ịong-dĩ iủ liông-bắ dáu. Iả-Sú uā, Kầu-lâu lộ.

39 ¶ Iả-Sú chử lậ ciầu ăing-sỉ gậ gắ-sỉ kồ Găng-lăng súng ; hắ-sáing gắing-diũ gự kồ.

40 Dẫu ử-dĩ ciū iáu hắ-sáing uā, Nì niông gỷ-dầu, sắng-dặ pống-diộ chĩ nì gậ dĩ, nắ gự mí-kồ-tiâu.

41 Iả-Sú giăng-kựế, lỉ hắ-sáing chá-bủ-dộ iủ ià cì-tỉ ciộ ử duôi dẫu ; ciū gũ-diũ gỷ-dầu,

42 Uā, Dá à, nì lậ kắing, ịong cì é ciū iáu uòi nà-guấ-kựế : lậ-sỉ êng niông bếng uòi gậ sếng-ỉ cằ, niông bếng nì gậ sếng-ỉ cằ.

43 Iủ Cự cì-ciắ sắ-chử gậ giăng títg-dĩ chử-hĩng nắ Iả-Sú chũ, nắ gự iủ ì-liông.

44 Iă-sú cèng sióng-séng, kǔ dǎ-hǎing, gǐ-dǎu gǎing chiē-séng, gūing sū-siōng huái cì-dǎng cì-dǎng lǐ hā diá-dī.

45 Gǐ-dǎu làu, kǐ lậ dǎu hǎ-sáing ǔ-dī, chū-gīng gù kī-nữing-tiāu, mī-chǐ-diō,

46 Ciū iáu gù uā, Nì cā-sū-dī mī-chǐ? kǐ lậ gǐ-dǎu, sǎng-dǎ pōng-diō chǐ nì gậ dī, nǎ gù mī-kō-tiāu.

47 ¶ Dō-dī uā dī gậ sī-hē, iǔ cèng-cāi nēng lậ, ǔ ciǎ hǎng cā Iǔ-duōi, ciū-sī sī-nī-ciǎ hǎ-sáing dī-bíng gậ, sáing giǎng dǎu Iǎ-Sú mīng-chīng, ǒ iáu gù mǐ-cự.

48 Iǎ-Sú uā, Iǔ-duōi, nì nà iǒng mǐ-cự mǎi nēng gậ Gǎing à ?

49 Iǎ-Sú séng-bíng gậ nēng chū-gīng iǒng dī tǎu ēng hǎu, ciū uā, Cự, uòì nà dǎu mà gù, sǎ-dǎ, sǎ ēng dǎ ?

50 Dī-bíng iǔ ciǎ nēng mà dēng duōi cī-sí gậ nū-gẻ, uǎi-tiāu gù iū-bíng gậ nēng-ciẻ.

51 Iǎ-Sú uā, Dī dǎu iǒng dī-bū bẻng-ciẻ gù. Iǎ-Sú ciū mọ ǔ ciǎ nēng gậ nēng-ciẻ, tǎi gù í hǎu.

52 Iǎ-Sú iáu ǔ duói lậ nà gù gậ duói cī-sí, iáu iǎng dǎing gúing, gìng chīng-bō uā, Nì dé-diū dǎu chāu-tộ chử lậ, sū-siōng nà chặ ỉ-búing.

53 Uòì nì-nì iáu nì cǎi dǎu dǎing-dī, ǔ-cì-sī nì dú ēng hā-siủ nà uòì : giǎ-gíng sī nì gậ sī-hē, ú-ōng gậ gǎing-bǎng.

54 ¶ Ừ duói nēng nà-diū Iǎ-Sú, duói gù kō dēng duói cī-sí chiō-dī. Bǐ-dǎ dǎu-dǎu-dī gǎing-diū.

55 Duói dộng à iǔ nēng sǎng-hổ cǎi-cǎi cō dǎu ǔ-dī, Bǐ-dǎ iǎ iáu gù cǎi cō dǎu ǔ-dī.

56 Bǐ-dǎ cō dǎu hổ bíng-hǎing, iǔ hổ-iǎng ciāu-diū gù, iǔ ciǎ nǎi-bộ gẻng-gẻng lū-lū-dī chū Bǐ-dǎ uā, Iǒng ciǎ nēng iǎ sī iáu gù cǎi cì-dó.

57 Bǐ-dǎ diǎng-diōng uā, Á-niōng-nēng, uòì ēng dǎ-dí gù.

58 Guā cì-kặ-ciẻ ỉ iǔ ciǎ nēng chū-gīng gù, ciū uā, Nì iǎ sī iáu gù cǎi cì-bọng gậ. Bǐ-dǎ iáu ǔ ciǎ nēng uā, Uòì ēng sī.

59 Cuōi guā būng-ciă sī-séng ỷ iũ ciă nêng ngāing-ngāing uā, ỉợng nêng ỉ-cài iáu gù cại cì-dó : éng-ựê gù sī Gá-li-li nêng.

60 Bỷ-dặ uā, Uòì ēng đặ-dí nì uā sū dī. Kāing-kāing đợ-dī uā dī gặ sī-hê, gáí ciũ ẻ.

61 Cự chiá-dựng-tê chũ Bỷ-dặ. Bỷ-dặ ciũ siông-kỷ Cự iáu gù uā gặ dī, Gáí gũ ēng-nǎing ẻ, nì ợ sáng-lệng ēng kǎing nêng uòì.

62 Ciũ chũ kợ, siông-séng-séng-dī tī.

63 ¶ Cuá-diũ ỉả-Sú gặ nêng iáu gù tiā, ỷ mà gù.

64 Máng-diũ gù gặ mì-ciú, mông gù uā ; Nì mông gủ gủ hā, sī sū nêng mà nì ?

65 Gũ nà cèng cại gặ dī lũing-mā gù.

66 Tǎng-guáng, bả-siāng đỷ-bíng gặ chǎng-bō, duōi cī-sí, nāng-sự nêng, cù cì-dó ; nà ỉả-Sú duōi dāu góng-hō-dī,

67 Uā, Nì lậ-sỉ Gỉ-Dũ, ciũ iáu uòì uā. ỉả-Sú uā, Uòì lậ iáu nì uā, nì ēng kǎing sēng.

68 Uòì lậ mông nì, nì ēng kǎing āing.

69 Giá-gíng à kợ nêng gặ Gỷng ợ cō dāu ỉũ duōi gỷing-bāng gặ Cỉong-Dỉ iũ-bíng.

70 Duōi-gá-nêng uā, Ỉ nì ỉợng-gặ-sỉ uā, nì sī Cỉong-Dỉ gặ Gỷng ēng sī ? ỉả-Sú uā, Cǎng-sỉ.

71 Duōi-gá-nêng uā, Gũ niông sū-mũ biê gặ gúing-cēng ? gù chéng-chữ uā gặ dī uòì-huōi-nêng cù-cỉ tiāng-nī-gǎng làu.

DỈ 23 Cỉong.

1 Tóng bọng gặ nêng dú kỷ lậ, duōi ỉả-Sú kợ Bỷ-là-dợ mǎng-chǎng.

2 Ciũ gāu gù, uā, Uòì chũ ỉợng ciă nêng sī pǎng bả-siāng gặ, mǎu-dặ-nả nêng ỷng-liông nả Gáí-sả, cù-cỉ uā sī Gỉ-Dũ, sī uāng.

3 Bỷ-là-dợ mông ỉả-Sú, uā, Nì sī ỉũ-tuōi nêng gặ uāng ỡng sī ? ỉả-Sú āing uā, Cǎng-sỉ.

4 Bĩ-là-dộ iáu ử dưới duôi cĩ-sĩ gĩng bả-siăng uā, Uoi chũ iọng neng dú mầu chṵ-chṵ.

5 Duoi-gá-neng ngāing-ngāing-dĩ gṵ uā, Gṵ chiáu-sộ bả-siăng, dāu Iũ-tuoi mũng-sĩ-tĩ háu neng, giǎng Gá-lĩ-lĩ-dĩ kĩ, cì-dạ dāu iọng sù-cài.

6 Bĩ-là-dộ cì tiǎng-nĩ-gĩng Gá-lĩ-lĩ, ciũ mōng iọng neng sĩ Gá-lĩ-lĩ neng ẽng sĩ ?

7 Dặ-dĩ gṵ sĩ hũ Hĩ-lṵ gũing, ciũ pǎi neng sōng gṵ kṵ Hĩ-lṵ ử-dĩ, iọng-cì-sĩ Hĩ-lṵ cù-cĩ iǎ dāu Iǎ-lũ-sǎ-lǎing.

8 ¶ Hĩ-lṵ chũ-gĩng Iǎ-Sú, ciũ cèng kǎu-uoi : ẻng-ṵẻ tiǎng-nĩ-gĩng neng uā gṵ gậ dĩ, cẩu-cẩu-dĩ dú ỏ gĩng gṵ, ỉ siǒng chũ gṵ hĩng ciǎ sẻng-tóng gậ dĩ.

9 Ciũ mōng gṵ cèng cǎi gậ dĩ : lậ-sĩ Iǎ-Sú cì-gṵ dĩ dú ẻng ảing.

10 Duoi cĩ-sĩ iáu nǎng-sứ neng gṵẻ kĩ lậ, gāu gṵ cèng lĩ-huoi.

11 Hĩ-lṵ iáu gṵ gậ bẻng ciũ chũ-kiǎng Iǎ-Sú, iáu gṵ tiǎ, tǎi gṵ cẻng-diũ cẻng cộ-gá gậ í-ciǒng, pǎi neng sōng gṵ dāu-tẻ kṵ Bĩ-là-dộ ử-dĩ.

12 Bĩ-là-dộ sǎing iáu Hĩ-lṵ iũ iũ-kĩ, dāu ử cì góng ciũ uǎ-tiǎu cǎ bǎing-iũ-huǎ.

13 ¶ Bĩ-là-dộ hǎng duoi cĩ-sĩ gũing-hũ iáu bả-siăng dú cǎ cì-dó lậ,

14 Iáu gṵ uā, Nĩ sōng iọng ciǎ neng hā uoi iọng-dĩ lậ, uā gṵ sĩ pĩng bả-siăng ; uoi nà nĩ gāu gṵ gậ dĩ, dọng nĩ mĩng sẻng gṵ, dú ẻng-nǎing gĩng gṵ iũ chṵ-chṵ.

15 Hĩ-lṵ iǎ sĩ iọng-gặ-sĩ : gṵ hǎng neng sōng Iǎ-Sú dāu-tẻ iọng-dĩ lậ, gṵ iǎ chũ Iǎ-Sú ì-cài ẻng-nǎing cǎ-guǎ ẻng-gái sĩ gậ dĩ.

16 Gũ-chũ uoi ặ mà gṵ, nà gṵ bōng-tiǎu.

17 Dāu iọng cǎi-kĩ cọng-dũ ciǎu-lĩ cọng niǒng bōng-tiǎu cì-ciǎ huǎng-nẻng.

18 Duoi-gá-neng cǎi-cǎi hǎng kĩ lậ, uā, Miẻ-tiǎu iọng ciǎ neng, tǎi uoi bōng-tiǎu Bả-là-bả :

19 Iộng Bả-là-bả sī éng-ụê tê-chíng dāu sêng-dĩ cộ-
huǎng, suối nêng, sū dāu lâu-dĩ.

20 Bĩ-là-dộ ơ bōng-tiāu Iả-Sú, ỷ kṃng bả-siāng ;

21 Duôi-gá-nêng hǎng kí lạ uā, Nà gù dǎing sí-cī-gǎ,
nà gù dǎing sí-cī-gǎ.

22 Bĩ-là-dộ dĩ sáng-lệng iáu gù uā, Iộng nêng ì-cài
cā-guā sū-mū ợ ? uoi ēng-nǎing gīng gù iũ ēng-gái sĩ gậ
cò : gū-chū uoi ợ mà gù, nà gù bōng-tiāu.

23 Duôi-gá-nêng duôi-siáng hǎng kí lạ, ngāing-ngāing
giũ Bĩ-là-dộ nà gù dǎing sí-cī-gǎ. Duôi-gá-nêng gậ
siáng-éng ciũ iāng-guā Bĩ-là-dộ.

24 Bĩ-là-dộ cộng duôi-gá-nêng giũ gậ iộng-gặ-sĩ bǎing.

25 Bōng-tiāu ử ciǎ éng-ụê cộ-huǎng suối nêng sū dāu
lâu-dĩ gậ Bả-là-bả, ciũ-sī bả-siāng giũ gậ ; nà Iả-Sú gáu
nă bả-siāng bệng gù gậ ỉ-sū.

26 ¶ Duôi Iả-Sú kṃ gậ sī-hē, iũ ciǎ Gũ-li-nāi nêng,
miāng hǎng Sái-mộng, giǎng hióng-à-dĩ lạ, ử duoi nêng
ciũ nà-diũ gù, nà sí-cī-gǎ gǎ hā gù gǎng-māng-tê-dĩ,
hǎng gù guoi-diũ gǎing Iả-Sú kṃ.

27 Iũ cèng cǎi nêng gǎing-diũ Iả-Sú, gū iũ cèng cǎi
á-niōng-nêng tǎi Iả-Sú siōng-séng-séng-dĩ tī, iǎ gǎing-
diũ gù kṃ.

28 Iả-Sú chiá-dṃng-tê iáu ử duoi á-niōng-nêng uā,
Iả-lũ-sǎ-lǎing gậ á-niōng-nêng, ēng niōng tǎi uoi tī,
niōng tǎi cù-cī iáu cù-cī gậ gṃng tī.

29 Éng-ụê nì-ciế ợ dāu, nêng ciũ ợ uā, Mài iũ-séng gậ,
ēng-nǎing sǎi gṃng gậ, ēng-nǎing liàng gṃng gậ, ử
á-niōng-nêng sī iũ hũ-kī.

30 Dāu ử sī-hē nêng ciũ ợ iáu ầu gậ súng uā, Bǎing à
lạ, ặ-diũ uoi ; iáu ải gậ súng uā, Ciá-diũ uoi.

31 Nêng lạ nà chǎng-chǎng gậ chiũ, gū sī iộng-gặ-sĩ
cā, nà ử kú-tiāu gậ chiũ ợ gōng-ciōng cǎ nĩ ?

32 Gū iũ liòng-ciǎ huāng-nêng, iáu Iả-Sú cǎi-cǎi duôi
kṃ dǎing-sĩ.

33 ¶ Duôi-gá-nêng dāu cì-ciǎ sù-cài miāng hǎng Kú-lẻ

gồ, ciū dāu ǔ-dī dǎing Iǎ-Sú dāu sí-cī-gā, nà liòng-ciǎ huāng-nêng, cì-ciǎ dǎing dāu cộ-bíng, cì-ciǎ dǎing dāu iū-bíng.

34 Iǎ-Sú uā, Dá à, siā-tiāu iọng duoi nêng gậ cò ; éng-ưê gù giǎ-gíng cǎ gậ dī gù dứ ềng hiǎu-dặ. Ừ duoi nêng ciū tiú-gé, búng Iǎ-Sú gậ í-ciông.

35 Bǎ-siāng gưê dāu ǔ-dī chū. Gúing-hữ siāu Iǎ-Sú, uā, Gù giú biē-nêng ; gù lậ-sī Gí-Dữ, sī Cìong-Dī tǐ chử lậ gậ, giǎ-gíng niông giú cù-cī.

36 Béng-dǎing iǎ iáu gù tiǎ, giǎng-cềng lậ nà chū nǎ gù iè,

37 Uā, Nì lậ-sī Iũ-tuôi nêng gậ Uàng, ciū niông giú cù-cī.

38 Dāu Iǎ-Sú cìong-bíng iũ ciáu siǎ-diū uā, IỔNG SĨ IỮ-TUÔI NÊNG GẬ UÀNG.

39 ¶ Cǎi dǎing gậ liòng-ciǎ huāng-nêng, iũ cì-ciǎ siāu Iǎ-Sú, uā, Nì lậ-sī Gí-Dữ niông giú cù-cī iáu uoi liông nêng.

40 Ừ cì-ciǎ huāng-nêng mǎ iọng cì-ciǎ uā, Nì iáu gù cǎi-cǎi siū hểng, gũ ềng giǎng Cìong-Dī ?

41 Uoi liông nêng siū hểng sī ềng-gái gậ ; éng-ưê uoi siū gậ hểng sī uoi cǎ-ặ gậ bǎu-ềng : lậ-sī iọng ciǎ nêng dứ ềng-nǎng cǎ-guǎ chộ dī.

42 Ciū iáu Iǎ-Sú uā, Iǎ-Sú, nì dặ-diộ nì gậ gồ lậ gậ sī-hē, niông gĩ-dặ uoi.

43 Iǎ-Sú uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Géng-diáu nì ộ iáu uoi cǎi-cǎi dāu lộ-hủing-dī.

44 ¶ Ừ sī-hē chá-bủ-dộ động-dề, mǔing-sī-tǐ tǐng dứ ú-ộng-tiāu cì-dặ dāu búng-dề-làu.

45 Mì-tê mǎu guáng : dǎing-dī gậ diông-mǔing giǎng động-ộng-séng-dī liê cǎ liòng-gǎi.

46 Iǎ-Sú duoi siáng hǎng kǐ lậ uā, Dá à, uoi nà uoi gậ lểng-ộng tộ nì ciāu-gũ : Uā làu, ciū động kǐ.

47 Bǎ-cồng chū-gĩng iọng gậ dī, ciū gù ộng-iāu nǎ Cìong-Dī, uā, Iọng céng sī ngĩ-nêng.

48 Cù dāu ǔ-dī chū gậ cềng cāi nềng chū-gīng iộng duối dī, ciū pợ cù-cī gậ hếng-tê chiḡ kḡ.

49 Iũ iáu Iả-Sú sióng-sḡ gậ nềng, gḡ iũ giǎng Gá-lī-lī gáing Iả-Sú lậ gậ á-niông-nềng, dú dāu-dāu-dī gḡ-diū chū iộng dī.

50 ¶ Iũ ciǎ nềng miǎng hǎng Iḡ-sǎ, sī hióng-séng, cǎ nềng ỉ hǎu ỉ ngī.

51 Chīng-mǎng ǔ cì-bộng gậ nềng sióng-liông cǎ gậ dī gḡ ềng kǎing í. Gḡ sī Iũ-tuḡi Ngā-lī-mǎ-tuḡi sềng-dī gậ nềng, iǎ sī sióng Cióng-Dī gậ gḡ lậ :

52 Iộng nềng kḡ gīng Bǐ-là-dḡ, giũ Iả-Sú gậ séng-chí.

53 Ciū nà séng-chí à lậ, sḡ nḡng iáu-gí báu kǐ lậ, bḡng dāu chù dāu ciḡ-ngāng dī-bíng gậ dềng, iộng dềng cù-cềng ềng-nǎing cḡng-diḡ nềng.

54 Ừ cì góng sī ồ-dḡ guǎ-cǎi gậ nì-ciể, úing-sǐ-nì iǎ tǎu dāu.

55 Ừ duối giǎng Gá-lī-lī iáu Iả-Sú cǎi lậ gậ á-niông-nềng, gáing dāu bù-ciǎ hē-dī chū iộng dềng, ỉ chū gōng-cióng gặ-sǐ bḡng Iả-Sú gậ séng-chí.

56 Ciū chiḡ kḡ, ồ-dḡ hióng-liǎu-muối iáu hióng-iũ. Dāu úing-sǐ-nì ciǎu-diū gáu-dḡ gậ dī, ciū hḡ cì góng.

Dī 24 Cióng.

1 Chǐ góng gậ tē cì-góng, tǐng chǎng-chǎng guǎng gậ sǐ-hē, ǔ duối á-niông-nềng duối-diū gḡ ồ-dḡ gậ hióng-liǎu-muối hǎ dềng-dī lậ.

2 Chū-gīng dềng-mộng ciḡ chiá-kḡ lậ.

3 Ciū dī kḡ, ềng-nǎing chū-gīng Cḡ Iả-Sú gậ séng-chí.

4 Dḡ-dī ngǐ-séng mǎu cḡ-ỉ gậ sǐ-hē, ciū iũ liông nềng gḡ dāu gḡ bíng-hǎing, í-cióng kǐ ǎu guǎng.

5 Ừ á-niông-nềng cềng giǎng, mǐng-gǎi pḡ hǎ diá-dī, ǔ liông nềng iáu gḡ uǎ, Cǎ-sḡ-dī dāu sǐ-nềng dī-bíng lậ sáng gậ nềng nī ?

6 Gḡ ềng-nǎing dāu iộng-dī, giǎ-gíng hḡ-sáng kǐ lậ

làu; nì niōng gī-dǎ gù dāu Gá-lī-lī gâ sī-hē iáu nì uā-guā gâ dī,

7 Uā, Nēng gâ Gŭng cōng niōng gáu nǎ cò-nēng siū-dī dǎing dāu sí-cī-gā, dī sáng góng gù ǒ hŭ-sáng kí lậ.

8 Á-niōng-nēng ciū gī kí lậ Iǎ-Sú uā-guā gâ dī.

9 Giǎng dēng-dī dāu-té kō, nà iōng dī iáu sí-ǐ-ciǎ hǎ-sáng, gìng ǔ biē gâ nēng uā.

10 Lậ iáu sǎ-dŭ bāu-sēng gâ nēng ciū-sī Muối-duôi-là gâ Mǎ-lī-ngā, Iộ-ngā-nà, Ngǎ-gŭ gâ nǎi Mǎ-lī-ngā: gŭ iŭ iáu gù cái cì-dó gâ biē á-niōng-nēng.

11 Sǎ-dŭ siōng gù uā gâ dī sī pōng dī; ēng sēng gù.

12 Bī-dǎ kí lậ, bǎu hǎ dēng-dī kō; gú-lú à kō chū, chū-gīng nōng iáu-gí gā cái cì-dó; ciū chiō kō, séng-dī gō-siōng iōng dī cèng hí-gí.

13 𠵹 Gōng ǔ cì góng iŭ liōng-ciǎ hǎ-sáng kō cì-ciǎ hiōng-lī miāng hǎng Ì-mǎ-ngù-sú, lī Iǎ-lŭ-sǎ-lǎing chá-bŭ-dộ iŭ nī-sī-ngù lí diộ.

14 Liōng nēng cái-cái gōng iōng cài-chiǎ pōng-diộ gâ dī.

15 Gù độ-dī ǐ-bíng gōng, ǐ-bíng būng-bộ gâ sī-hē, Iǎ-Sú giǎng-cēng iáu gù cái giǎng.

16 Liōng-ciǎ hǎ-sáng gâ mì-ciú sŭ-siōng hǎi-tiāu ǐ-búing, dú mài nēng-dǎ gù diộ.

17 Iǎ-Sú uā, Nì giǎng diộ cái-cái gōng sŭ-mŭ dī? Ừ liōng nēng ciū dēng-káu, iŭ cèng kí gâ mīng-sǎ.

18 Liōng nēng đĩ-bíng ǔ ciǎ miāng hǎng Gǎ-liŭ-bǎ gâ, āing uā, Nì dāu Iǎ-lŭ-sǎ-lǎing sī gú-séng ciǎ nēng cǎ kǎ, gŭ ēng dặ-dí Iǎ-lŭ-sǎ-lǎing cài-chiǎ iŭ gâ dī.

19 Iǎ-Sú uā, Sŭ-mŭ dī? Gù uā, Ciū-sī Nà-sǎ-lậ nēng Iǎ-Sú gâ dī, gù sī síng-dí, dāu Ciōng-Dī iáu bǎ-siǎng mīng-chíng, uā dī cǎ dī, dú iŭ duôi cǎ-nǎing:

20 Lậ-sī uoi gâ duôi cī-sí iáu gúing-hŭ nà gù gáu kō diāng sī-cò, dǎing gù dāu sí-cī-gā.

21 Uoi-huoi-nēng ǎing-sī dú siōng ciū-sī iōng nēng

Ỗ nà Ì-sắ-liễ bắ-siāng chiũ dāu-tê. Ēng-ò-cỉ iộng-gắ-sỉ, iộng dĩ guā-tiāu lâu giā-gíng iũ sáng góng.

22 Uòi cì-bọng gậ nêng iả iũ gỷ-ciả á-niông-nêng lōng uòi cèng giáng, éng-ưê tít châng-châng guáng gậ sí-hê gụ ciũ kộ dặng-dĩ kộ :

23 Ēng-nǎng gīng gụ gậ séng-chí, ciũ lậ, uā, gụ chũ-gīng Cự sắ-chữ gậ chũ-hīng, uā Iả-Sứ hũ-sáng kí lậ lâu.

24 Iáu uòi cā cì-dó iũ giê nêng kộ dặng ử-dĩ, chũ-gīng gậ đōng-céng iáu á-niông-nêng uā gậ ỉ-búng : lậ-sỉ ēng-nǎng chũ-gīng Iả-Sứ.

25 Iả-Sứ uā, Nì iộng háng gậ nêng, séng-dĩ iả cậ-cộng, ēng sēng ử duối sítg-dí uā-guā gậ dĩ !

26 Gỷ-Dũ siũ iộng-gắ-sỉ gậ kũ, cuối đặ-diộ gụ gậ ộng-iâu, iộng sĩ ēng-gái gậ.

27 Iả-Sứ ciũ nà tóng sēng-géng gĩ-diũ cù-cĩ gậ dĩ, giáng Mỗ-sái-dĩ kĩ, dāu ử duối sítg-dí gựè-diũ, dú iáu gụ liōng nêng gải-tiả mễng-bạ.

28 Tầu dāu gụ kộ gậ hióng-lĩ, Iả-Sứ sũ-siōng gũ niōng kộ ỉ-búng.

29 Liōng nêng gā-lā-mǎng sê-diũ gụ uā, Títg tầu ộng, mì-tê dú lộ súng : hā uòi iộng-dĩ gựè-diũ. Iả-Sứ ciũ dĩ kộ hā gụ ử-dĩ gựè-diũ.

30 Iòng đợ iê gậ sí-hê, Iả-Sứ nà-diũ biǎng, uā dō-ciả lâu, ciũ iễ-kựé nă gụ.

31 Liōng nêng gậ mì-ciũ guáng kĩ lậ, nêng-dặ gụ diộ ; Iả-Sứ sáng-bũ-lẻng-dẻng kộ-tiāu, ử liōng nêng chũ gụ ēng gīng.

32 Ciũ nì iáu gụ, gụ iáu nì uā, Gụ dāu diộ-dĩ iáu uòi uā dĩ, gải-tiả sēng-géng gậ sí-hê, uòi gậ séng cèng iễ sũ-siōng hỏ ỉ-búng.

33 Ử liōng nêng dāi-diũ ciũ kĩ-séng dāu-tê kộ Iả-lũ-sắ-lǎng, chũ-gīng sí-ỉ-ciả hắ-sáng, gũ iũ biê-nêng iáu gụ cāi cì-dó.

34 Kǎng-kǎng đợ-dĩ uā, Cự đōng-céng hũ-sáng kĩ lậ, chũ-hīng nă Sái-mộng chũ.

35 Ủ liông nêng iả nà diḡ-dī pōng-diḡ gâ, iáu Iả-Sú iẻ bẻng gâ sī-hē ciũ nêng-dặ gù diḡ gâ dī, dú gặng nả duoi-gá-nêng tiāng-nī.

36 ¶ Diḡ-dī uả iọng dī gâ sī-hē, Iả-Sú gặ đầ duoi-gá-nêng động-óng-sẻng-dī, iáu gù uả, Ngũing nì bẻng-úing.

37 Duoi-gá-nêng huáng kị lậ cẻng giáng, sẻng-dī gặ-sỉong chũ-gĩng gâ sī sẻng.

38 Iả-Sú uả, Nì cầ-sũ-dī gặ kị ? sẻng-dī ỉ ngĩ-lậ ngĩ-kồ nī ?

39 Chũ uoi gâ káu, chũ uoi gâ siũ, ciũ đặ-dí sī uoi : nì mọ-mọ uoi chũ hả ; sẻng sī mẩu gặ mẩu nù gâ, nì chũ uoi dú iũ.

40 Iả-Sú uả lầ iọng dī, ciũ nả káu-siũ nả gù chũ.

41 Hả-sẻng tuỏi kầ-uoi-tiầ, ciũ mài sẻng-dặ-guầ, sẻng-dī sỉong sī cẻng hí-gĩ. Iả-Sú uả, Nì iọng-dī iũ mī-dī iẻ mẩu ?

42 Duoi-gá-nêng ciũ nả cì-tī chiáu-ngộ nả gù.

43 Iả-Sú ciẻ guầ lậ, hả gù-huoi-nêng mĩng-chĩng-dī iẻ.

44 Iáu gù uả, Uoi tẻ-chĩng iáu nì cằ cì-dó gâ sī-hē, iáu nì uả-guầ Mọ-sẻi gâ lự-huả, Sẻng-dí gâ sủ, iáu Sẻ-pẻng gĩ-diũ uoi gâ dī, cẻng niông gĩng-hầ, iọng dī giả-gẻng dú gĩng-hầ.

45 Iả-Sú ciũ kụẻ gù chóng-mẻng gâ kiầ, ồ gù mẻng-bẻ sẻng-gẻng ;

46 Iáu gù uả, Sẻng-gẻng gĩ-diũ lầ, uả, Gẻ-Dũ ẻng-gẻi iọng-gẻ-sỉ siũ kủ, giẻng sỉ-nẻng đỉ-bẻng hử-sẻng kị lậ.

47 Niông nẻng kầ gù gâ miẻng đửng gẻi-ặ cẻng-sẻng gâ đầ-lỉ, giẻng Iả-lũ-sả-lẻng-dī kị, cì-dặ đửng đầ tẻng-tẻng-ả gâ gặ.

48 Nì-huoi-nẻng sī tầi iọng-dī cầ gẻng-cẻng.

49 Uoi Dả hự nì gâ, uoi ặ hẻng gù hũ đầ nì sẻng-dī ; nì niông diũ đầ Iả-lũ-sả-lẻng sẻng-dỉ đẻng Cẻng-Dỉ giẻng tẻng-dỉ nả duoi cỗ-nẻng nả nì.

50 ¶ Iả-Sú iáu gù chử sẻng đầ Bả-duoi-nỉ gâ động-mọng : nả siũ đặ kị lậ, tầi gù giũ hử-kỉ.

51 Dṓ-dī tǎi gù giũ hũ-kī gâ sī-hē, ciũ piē-tiâu gù, nǎ Ciông-Dī ciē iòng tǎng kṓ.

52 Duoi-gá-nêng ciũ bǎi Iǎ-Sú, cèng kǎu-uòi-uòi-dī dǎu-tê kṓ Iǎ-lũ-sǎ-lǎing :

53 Sī-sī kǎ-kǎ dǎu dǎing-dī cūing-mỹ Ciông-Dī.

IỖ-HŪING HŪ-ÉNG.

Dī 1 Cióng.

1 Dī buōi-chṓ iũ Dǎu, Dǎu iáu Ciông-Dī cái cì-dó, Dǎu ciũ-sī iáu Ciông-Dī ỹ-búing.

2 Iṓng Dǎu dī buōi-chṓ iáu Ciông-Dī cái cì-dó.

3 Běng sũ-mũ dī buōi-chṓ dú sī kǎu-diũ iṓng Dǎu cǎ gâ, cǎ lǎu gâ dī, dú mǎu cì-iṓng ēng sī kǎu-diũ iṓng Dǎu cǎ gâ.

4 Dǎu dī-bíng iũ sǎng-miǎng ; iṓng sǎng-miǎng ciũ-sī cǎ nêng gâ guáng.

5 Iṓng guáng géng-giǎ ciǎu dǎu ú-ṓng dī-bíng ; ú-ṓng ỹ ēng-nǎing dǎ-diṓ iṓng guáng.

6 Iũ ciǎ nêng sī Ciông-Dī hǎng lậ gâ, miǎng hǎng Iṓ-hũing.

7 Iṓng nêng lậ cǎ guíng-cēng, ciũ-sī tǎi iṓng guáng cǎ guíng-cēng, ṓ sī-gáing nêng éng-ṓē gù dú ṓ sēng.

8 Iṓ-hũing ēng sī iṓng guáng, sī lậ tǎi iṓng guáng cǎ guíng-cēng.

9 Iṓng céng gâ guáng lậ sī-gáing ciǎu tóng-tíng-à gâ nêng.

10 Iṓng guáng dǎu sī-gáing, sī-gáing buōi-chṓ sī kǎu-diũ gù cǎ gâ, sī-gáing gâ nêng ỹ ēng dǎ-dí gù.

11 Gù lậ cù-cī gâ dī-huṓng, cù-cī gâ nêng ỹ ēng kǎing ciē-duòi gù.

12 Kǎing ciē-duòi gù gâ, ciũ-sī sēng gù miǎng gâ

nêng, gù ciū nă iộng nêng iũ hộng cā Ciông-Dī gậ nằng-nữ-gựing.

13 Iộng-gặ-sĩ gậ nêng, ềng sī giăng huấi-kĩ sải gậ, iả ềng sī giăng nự-séng gậ ĩ-sũ sải gậ, ĩ ềng sī giăng nêng gậ ĩ-sũ sải gậ, sī giăng Ciông-Dī ử-dĩ sải gậ.

14 Iộng Dầu chềng cā nêng kĩ lậ, iáu uoi sī-gáing nêng cái gụè-diũ, iũ sí-cự gậ áing-hữ iáu céng gậ dầu-lĩ (uoi-huoi-nêng iả chũ-gĩng-guā gụ gậ ềng-iâu, ciũ-sī giăng Dá ử-dĩ cồng-lậ sải gậ cả Gựing gậ ềng-iâu).

15 Iỗ-hũing tãi gụ cā gúing-cềng, duoi siáng uā, Iộng nêng ciũ-sī uoi ching-mằng uā-guā, Ử cả piăng uoi hê lậ gậ, giã-gíng bĩ uoi gấing duoi kĩ lậ; ềng-ựê gụ bộng-lãi piăng uoi sáing.

16 Uoi-huoi-nêng giăng gụ iộng sí-cự gậ áing-hữ dú dặ-diọ lậ; iũ áing-hữ, ĩ dặ áing-hữ.

17 Lữ-huấ sī kâu-diũ Mỗ-sái dừing à lậ; áing-hữ iáu céng gậ dầu-lĩ, sī kâu-diũ Iả-Sú Gí-Dũ lậ gậ.

18 Cù-cềng mầu nêng chũ-gĩng-diọ Ciông-Dī; ử cả dẫu Dá séng-bíng gậ, ciũ-sī Dá cồng-lậ sải gậ cì-cĩa Gựing, gụ háu nêng dặ-dĩ Ciông-Dī.

19 ¶ Iỗ-hũing cā gậ gúing-cềng sī iộng-gặ-sĩ. Ử-cì-sĩ Iũ-tuoi nêng giăng Iả-lũ-sả-lảing hắng cĩ-sĩ iáu Lĩ-mĩ nêng kộ Iỗ-hũing ử-dĩ, mông gụ uā, Nì sī sũ nêng?

20 Iỗ-hũing ciũ nềng-diông, dú ềng mừing, mềng-dầ-mềng uā, Uoi ềng sī Gí-Dũ.

21 ĩ mông gụ uā, Iộng-gặ-sĩ nì sī sũ nêng? Sī ĩ-lĩ-ngā, ềng sī? Gụ uā, Ềng sī. ĩ mông, Nì sī ử cả sítg-dĩ, ềng sī? Gụ uā, Ềng sī.

22 Cuoi mông gụ uā, Nì dẫu-dải sī sũ nêng, nì mông uā, nă uoi háu hô-sềng hắng uoi lậ gậ nêng. Nì uā nì cù-cĩ sī sũ nêng?

23 Iỗ-hũing uā, Uoi ciũ-sī nêng gậ siáng-ềng dẫu kông-iả-dĩ hắng kĩ lậ uā, Chĩ-dặ Cự gậ diọ, sũ-siông sítg-dĩ ĩ-sô-ngā uā-guā gậ dĩ ĩ-búing.

24 Ử duoi nêng sī Huấ-lĩ-sô nêng hắng lậ gậ.

25 Gù ĩ mōng IỖ-hŭing uā, Nì ĩ ēng sī Gí-Dũ, iả ēng sī ĩ-lī-ngā, iả ēng sī ử ciả sǐng-dí, cā-sũ-dĩ sí sǎi-lĩ nĩ ?

26 IỖ-hŭing āing uā, Uòì sặ sự sí sǎi-lĩ, dầu nì động-ớng-séng-dĩ iử ciả nêng gựè-diũ, nì iả ēng đặ-dí gù.

27 Ciũ-sĩ ử ciả piāng uòì hê lậ gậ, uòì iáu gự tiả ẩi-duôi, iả sī ēng đēng-ēng.

28 Iọng duối dĩ sī dầu IỖ-dàng ử-bíng kái Bả-duôi-nĩ gậ dĩ-huớng uā gậ, IỖ-hŭing kǎing-kǎing dầu ử-dĩ sí sǎi-lĩ.

29 ¶ Dĩ nĩ góng IỖ-hŭing chũ-gĩng Iả-Sú hã gự-dĩ lậ, ciũ uā, Chũ Ciông-Dĩ gậ Iông-ciể, sī guòì kộ sī-gáing nêng gậ cò.

30 Iọng ciả nêng sī uòì ching-māng uā-guā, Iử ciả nêng piāng uòì hê lậ, giả-gíng bĩ uòì gǎing duối kĩ lậ : éng-ựê gự bợng-lǎi piāng uòì sáing.

31 Uòì sáing iả ēng đặ-dí gự ; éng-ựê cớng niớng gự hĩng nả ĩ-sặ-liể nêng chũ, uòì ciũ lậ sặ sự sí sǎi-lĩ.

32 IỖ-hŭing cǎ gúing-cēng uā, Uòì chũ-gĩng Sēng-Sēng sũ-siớng bà-gộ giǎng tǐng ciớng à lậ ; gựè dầu gự ciớng-bíng-dĩ.

33 Uòì iả ēng đặ-dí gự : lậ-sĩ ử ciả hǎng uòì lậ sặ sự sí sǎi-lĩ, gự iáu uòì uā, Nì chũ-gĩng Sēng-Sēng à lậ gựè dầu sũ nêng ciớng-bíng, ciũ-sĩ iọng nêng sặ Sēng-Sēng sí sǎi-lĩ.

34 Uòì chũ-gĩng-guā iả cǎ-guā gúing-cēng, uā iọng nêng ciũ-sĩ Ciông-Dĩ gậ Gựing.

35 ¶ Dĩ nĩ góng IỖ-hŭing iáu liớng-ciả hǎ-sáing, ĩ cǎi-cái gựè cì-dó.

36 IỖ-hŭing chũ-gĩng Iả-Sú đợ-dĩ giǎng, ciũ uā, Chũ Ciông-Dĩ gậ Iông-ciể.

37 Iọng liớng-ciả hǎ-sáing tiǎng-nĩ gự uā iọng dĩ, ciũ gáing Iả-Sú kộ.

38 Iả-Sú chiả-dựing-tê, chũ gự đợ-dĩ gáing, ciũ iáu gự uā, Nì ỏ đặ sũ dĩ ? Ừ liớng nêng uā, Là-bĩ, nì dầu nĩ-dĩ dĩ ? (Là-bĩ gậ ĩ-sũ ciũ-sĩ Sǐng-Sáing.)

39 Iả-Sú uā, Nì lậ, ciũ chũ-đặ-gĩng. Ừ liớng nêng kộ

chū gù guè-diū gâ sù-cài ; iộng cì góng ciū hā gù-dī guè-diū ; ử sī-hē ciū-sī bŭing-dē lâu.

40 Tiāng-nī Iỗ-hŭing uā gâ dī, ciū gáing Iả-Sú kộ gâ ử liông nêng, cì-ciả sī Sái-mộng Bĩ-dặ gâ hiáng-dī, Úing-dặ-liể.

41 Úing-dặ-liể sáing lâu-diộ gù gộ-ciể Sái-mộng, iáu gù uā, Uoi-huôi-nêng lâu-diộ Mĩ-sỗ-ngā ; (Mĩ-sỗ-ngā gâ ĩ-sũ ciū-sī Gí-Dũ.)

42 Úing-dặ-liể ciū iáu gù hā Iả-Sú-dī lậ. Iả-Sú chū-diū gù, uā, Nì sī Iỗ-nà gâ gŭing Sái-mộng : iả ộ hăng cầ Gí-huả. (Gí-huả gâ ĩ-sũ ciū-sī Ciộ-ngâng.)

43 ¶ Dī nī góng Iả-Sú ộ kộ Gá-lĩ-lĩ, lâu-diộ Hĩ-lĩ : ciū iáu gù uā, Nì lậ gáing uoi.

44 Iộng Hĩ-lĩ sī Bả-sỗ-duôi gâ nêng, iáu Úing-dặ-liể Bĩ-dặ gông hióng-lĩ.

45 Hĩ-lĩ lâu-diộ Nà-dàng-ngiề, iáu gù uā, Mỗ-sái gâ lự-huả, iáu sítg-dí gâ sủ gĩ-diū uā ử ciả nêng gâ dī, giả-gítg uoi lâu-diộ gù lâu, ciū-sī Nà-sả-lậ nêng, Iỗ-sả gâ gŭing, Iả-Sú.

46 Nà-dàng-ngiề iáu gù uā, Nà-sả-lậ iũ sũ-mũ hấu gâ dī chũ nī ? Hĩ-lĩ uā, Nì lậ chũ.

47 Iả-Sú chũ-gĩng Nà-dàng-ngiề hā gù-dī lậ, ciū uā, Nì chũ iộng nêng, gù động-céng sī ĩ-sả-liể nêng, gù séng-dĩ dú mài gáing-kiểu.

48 Nà-dàng-ngiề iáu gù uā, Nì gông-ciông ộ dặ-dí uoi nī ? Iả-Sú ảing uā, Hĩ-lĩ gũ ềng-nảing hăng nì, nì dẫu mẫu-huá-guả chiũ à, uoi sáing chũ-gĩng nì lâu.

49 Nà-dàng-ngiề ảing uā, Sítg-Sáing, nì sī Ciông-Dĩ gâ Gŭing, sī ĩ-sả-liể nêng gâ uâng.

50 Iả-Sú ảing gù uā, Ềng-ựề uoi iáu nì uā, Uoi dẫu mẫu-huá-guả chiũ à chũ-gĩng nì, nì ciū séng ; nì hē-lải ộ chũ-gĩng piāng iộng gảing duôi gâ dī.

51 Ỉ uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Nì hē-lải ộ chũ-gĩng títg kộ-kộ, iáu Ciông-Dĩ sả-chũ gâ iòng kộ, à lậ, dẫu nêng gâ Gŭing ciông-bítg.

DĪ 2 Cióng.

1 DĪ sáng góng dāu Gá-lī-lī Gá-nà gậ dĩ-huóng iũ nêng bãng tẩu-chéng gậ ciũ ; Iả-Sú gậ nải dāu ử-dĩ.

2 Iả-Sú iáu gù gậ hã-sáing, iả nã gù chiăng kộ iè ciũ.

3 Ciũ iè lậ mẫu kâu-lâu, Iả-Sú gậ nải iáu gù uā, Gù mẫu ciũ.

4 Iả-Sú uā, Nải, uoi iáu nì sũ-mũ gúing-niả ? uoi gậ sĩ-hê gũ êng-năing dāu.

5 Gù nải ciũ iáu nũ-gẻ uā, Gù mẫu-lợng hăng nì cã sũ dī, nì dú niông cã.

6 Ciâu Iũ-tuôi nêng lờng lái-lĩ gậ lĩ-gự, iũ lự-ciả ciộ-dềng bài dāu ử-dĩ, cì-ciả cì-ciả dú đợng-dặ sáng tợng sủ.

7 Iả-Sú iáu nũ-gẻ uā, Nà sủ đợng-mủing iợng dềng. Nũ-gẻ ciũ đợng-dặ mủing-mủing-dĩ.

8 Iả-Sú ỉ iáu nũ-gẻ uā, Giá-gíng iáo chủ lậ, pợng nã lĩ-ciũ gậ nêng. Nũ-gẻ ciũ pợng nã gù.

9 Iợng sủ bĩng cã ciũ lậ, lĩ-ciũ gậ nêng iợng iợng hã, êng-dặ-dĩ sĩ nĩ-dĩ lậ gậ (cợng-lậ iáo sủ gậ nũ-gẻ dặ-dĩ), lĩ-ciũ gậ nêng ciũ hăng sêng-lợng lậ,

10 Iáo gù uā, Nêng nêng dú sĩ sáing bài hẩu gậ ciũ, đăing nêng-kã iè-củ-tiâu, cuôi-hê bài tà gậ ciũ : cợng-lậ nì sĩ nà hẩu gậ ciũ sê dāu iợng sĩ-hê.

11 Iợng sĩ Iả-Sú tê cì-lệng hĩng sêng-tợng gậ dĩ dāu Gá-lī-lī Gá-nà gậ dĩ-huóng, nà gù gậ ợng-iáo hĩng chủ lậ ; hã-sáing ciũ sêng gù.

12 ¶ Hê-mựè Iả-Sú iáo gù nải, gìng hiáng-dĩ, hã-sáing, cã à kộ Gá-bã-nợng, dāu ử-dĩ êng-năing gựè-diũ gử góng.

13 ¶ Iũ-tuôi nêng guã-mợng-tê gậ cãi-kĩ tẩu dāu, Iả-Sú ciũ iợng Iả-lũ-sả-lăing-dĩ kộ.

14 Dāu đăing-dĩ chủ-gĩng iũ nêng mãi niũ, iông, bà-gử, gũ iũ bợ-cíng gậ nêng cõ dāu ử-dĩ.

15 Iả-Sú nà sợ-ciẻ cã bĩng, nà nêng iáo niũ, iông, dú đãi chủ đăing ; biăng-tiâu bợ-cíng nêng gậ cĩng, đăing-dāu gù gậ đợ ;

16 Ỉ iáu mǎi bà-gỗ gậ nêng uā, Iộng mī-dī cǎ-hā dú dé chũ kỗ; êng niông nà uoi Dá gậ chiỗ bĩng cǎ sǎng-ĩ gậ sù-cài.

17 Hǎ-sǎng siông-kĩ sêng-géng gĩ-diũ gậ dī, gỗ uā, Êng-ưê nì gậ chiỗ uoi cèng iê-séng, sũ-siông hỏ ỗ mǎing-mǎing-dī chiáu-tiâu uoi.

18 Iũ-tuôi nêng ciũ mông gụ uā, Nì gỗ-iộng cǎ dī, iũ sũ-mũ sêng-tóng hĩng nǎ uoi chũ nĩ ?

19 Iǎ-Sú ǎng uā, Miè-tiâu iộng dǎng, uoi sǎng góng-dĩ ỉ ỗ kụé kĩ lậ.

20 Iũ-tuôi nêng uā, Iộng dǎng sī-sī-lự nĩng kụé ỷng-góng, nì sǎng góng-dĩ ciũ ỗ kụé kĩ lậ.

21 Iǎ-Sú iộng dī sī uā gụ cù-cĩ gậ séng-tĩ ciũ-sĩ dǎng.

22 Dấu Iǎ-Sú giǎng sī-nêng dĩ-bĩng hiǎu sǎng kĩ lậ gậ sī-hê, hǎ-sǎng ciũ siông-kĩ Iǎ-Sú tê-chĩng uā-guǎ iộng dĩ; ciũ sêng sêng-géng, iáu Iǎ-Sú uā gậ dī.

23 ¶ Iǎ-Sú dấu Iǎ-lũ-sǎ-lǎng guǎ-mông-tê cǎi-kĩ gậ sī-hê, iũ cèng cǎi nêng chũ-gĩng gụ hĩng gậ sêng-tóng, ciũ sêng gụ gậ miǎng.

24 Lậ-sĩ Iǎ-Sú dặ-dĩ nêng gậ séng, gũ-chũ êng kǎu-diũ gụ.

25 Iǎ êng niông nêng sǎng iáu gụ uā nêng sī sũ-mũ gặ-sĩ; êng-ưê nêng gậ séng-sũ gụ cù-cĩ dú dặ-dĩ lậ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Iũ ciǎ Huǎ-lĩ-sỗ nêng, miǎng hǎng Nĩ-gỗ-dĩ-mũ sī cǎ Iũ-tuôi nêng gậ gúing.

2 Iộng nêng ộng-mǎng lậ gĩng Iǎ-Sú, uā, Sĩng-Sǎng, uoi-huôi-nêng dặ-dĩ nì sī giǎng Cióng-Dĩ ử-dĩ lậ cǎ sĩng-sǎng gậ: êng-ưê nì hĩng gậ sêng-tóng, lậ-êng-sĩ Cióng-Dĩ iáu nêng cǎi cì-dó, iộng sêng-tóng mǎu ciǎ nêng ỗ hĩng.

3 Iǎ-Sú ǎng uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Nêng lậ êng-nǎng cuôi sǎi chũ-sĩ, ciũ mǎi gĩng-dặ Cióng-Dĩ gậ gổ.

4 Nĭ-gó-dĩ-mũ uā, Nēng sē-tiāu làu, nī-dĩ Ỡ cuōi sǎi chũ-sī nī ? gũ Ỡ cuōi nì nǎi gậ bũ-dĩ sǎi chũ lậ ?

5 Iǎ-Sú āing uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Nēng lậ-ēng-sī giǎng sỷ iáu Sēng-Sēng sǎi gậ, ciũ mǎu-nǎing-gē nì Ciōng-Dĩ gậ gờ.

6 Giǎng nỳ-séng sǎi gậ ciũ-sī nỳ-séng ; giǎng Sēng-Sēng sǎi gậ ciũ-sī séng.

7 Uoi uā, Nì cōng niōng cuōi sǎi chũ-sī, nì ēng niōng siōng iōng sī gỷ-i gậ dī.

8 Hóng bēng-ciē cù-cī gậ ĩ-sũ chuyé lậ chuyé kộ, nì tiāng-nī hóng gậ siǎng-éng, dú ēng đặ-dí sī giǎng nī-dĩ lậ, kộ nī-dĩ kộ : giǎng Sēng-Sēng sǎi gậ nēng dú sī iōng-gặ-sĩ.

9 Nĭ-gó-dĩ-mũ āing uā, Nī-dĩ iũ iōng gậ dī nī ?

10 Iǎ-Sú āing uā, Nì cǎ ĩ-sǎ-liē nēng gậ sǎng-sǎng, gũ ēng mǎng-bậ iōng dī ?

11 Uoi ì-cài iáu nì uā, Uoi uā gậ sī uoi đặ-dí gậ, uoi cǎ gậ guǎng-cēng sī uoi chũ-gĩng-guā gậ ; nì-huōi-nēng ĩ ēng sēng uoi cǎ gậ guǎng-cēng.

12 Uoi iáu nì uā-guā sī-gǎng gậ dī, nì gũ sī ēng sēng, lậ iáu nì uā tǎng ciōng gậ dī, nì nī-dĩ Ỡ sēng nī ?

13 Lậ-ēng-sī ù cǎ giǎng tǎng-dĩ à lậ, cuōi mǎu biē-nēng iōng-diộ tǎng, giǎng tǎng-dĩ à lậ gậ, ciũ-sī nēng gậ Gỷing, géng-giá gũ dǎu tǎng-dĩ.

14 Cộng-ching Mộ-sái dǎu kōng-iǎ nà uệ guā kỷ lậ, nēng gậ Gỷing gōng niōng iōng-gặ-sĩ nǎ nēng guā kỷ lậ :

15 Ỡ mǎu-lọng sũ nēng sēng, ciũ dǎu nēng gậ Gỷing dĩ-bǎng Ỡ đặ-diộ ệng-ỷing gậ sǎng-miǎng.

16 Eng-uệ Ciōng-Dĩ cèng Ỡ sī-gǎng gậ nēng, nà gù cōng-lậ sǎi gậ cì-cǎ Gỷing lậ sī-gǎng, Ỡ mǎu-lọng sũ nēng sēng gù, ciũ mài miề-tiāu, cōng Ỡ đặ-diộ ệng-ỷing gậ sǎng-miǎng.

17 Ciōng-Dĩ hǎng gù gậ Gỷing lậ sī-gǎng, ēng sī niōng gù diǎng sī-gǎng nēng gậ cò ; sī Ỡ sī-gǎng nēng kǎu-diũ gù Ỡ đặ giu.

18 Sēng gù gậ nēng Cìong-Dī ciū ēng diāng gù gậ cò :
ēng sēng gù gậ nēng gù gậ cò ciū diāng làu, éng-ḡē ēng
sēng Cìong-Dī cōng-lậ sải gậ cì-ciả Gựing gậ miāng.

19 Guáng dāu sī-gáing làu, sī-gáing gậ nēng éng-ḡē cǎ
gậ dī cèng lǎing ēng ồ guáng, gǎing ồ ú-ḡng ; diāng gù
gậ cò ciū-sī éng-ḡē iḡng gậ dī.

20 Mǎu-lḡng sū nēng cǎ-ḡ dủ hǎing iḡng guáng, ēng hǎ
iḡng guáng-dī lậ, giáng-pǎ uǎ gù cǎ gậ dī ēng hǎu.

21 Cōng-lậ í-diū cèng dǎu-lǐ kḡ cǎ gậ, iḡng nēng ciū hǎ
iḡng guáng-dī lậ, ồ biǎu-mèng gù cǎ gậ dī dủ sī kǎu-diū
Cìong-Dī cǎ gậ.

22 ¶ Iḡng dī làu Iả-Sú iǎu hǎ-sáing ciū lậ Iủ-tuōi dī-
huḡng, cǎi-cǎi gḡe-diū dǎu ử-dī, tǎi nēng sí sǎi-lǐ.

23 Iḡ-hữing dǎu Uói-nḡng, ciū-sī gḡing Sǎ-lǎing gậ dī-
huḡng, iả tǎi nēng sí sǎi-lǐ, éng-ḡē ử-dī gậ sḡ cèng cǎi ;
nēng ciū lậ siū sǎi-lǐ.

24 Ừ-cì-sí Iḡ-hữing gḡ ēng-nǎing sū dǎu lǎu-dī.

25 Iḡ-hữing gậ hǎ-sáing iǎu Iủ-tuōi nēng búing-bḡ ử
lḡng lǎi-lǐ gậ lǐ-gḡ.

26 Ciū hǎ Iḡ-hữing-dī lậ, uǎ, Síng-Sáing ching-māng
iǎu nì cǎi-cǎi dǎu Iḡ-dàng ử-bíng kái-dī, ciū-sī nì tǎi gù
cǎ gúing-cēng gậ, ử ciả nēng giǎ-gíng iả tǎi nēng sí sǎi-
lǐ, duōi-gá-nēng dủ kḡ gù ử-dī.

27 Iḡ-hữing āing uǎ, Lậ-ēng-sī giǎng tǐng cìong nǎ
nēng làu, nēng dủ mǎu mī-dī dặ.

28 Nì cù-cī ḡ tǎi uòì cǎ gúing-cēng uòì ching-māng uǎ-
guǎ, Uòì ēng sī Gí-Dủ, lậ-sī dǎu gù tē-ching sáing hǎng
lậ gậ.

29 Tǎu séng-niḡng gậ, ciū-sī séng-lḡng, séng-lḡng gậ
bǎing-iủ, gḡe-diū tiǎng-nī, tiǎng-nī-gḡing séng-lḡng gậ
siáng-éng ciū cèng kǎu-uòì : giǎ-gíng uòì sí-cḡ iủ iḡng-
gặ-sí gậ kǎu-uòì.

30 Gù cōng niḡng hég-ḡḡng kǐ lậ, uòì cōng niḡng lḡ-
bǎi à lậ.

31 ¶ Giǎng tǐng cìong à lậ gậ nēng sī dèng duòì gậ :

giǎng sī-gáing-dī lậ gậ nêng sī hū sī-gáing gũing, uā gậ dī iả sī sī-gáing gậ dī; giǎng títng-dī lậ gậ nêng sī dềng duoi gậ.

32 Gụ cǎ gậ gúing-cềng dú sī gụ tề-ching chū-gĩng-guā, tiǎng-nī-gĩng-guā gậ dī, í mǎu nêng sềng gụ cǎ gậ gúing-cềng.

33 Sềng gụ cǎ gậ gúing-cềng ì-cài dặ-dí Ciông-Dī sī cềng gậ, iọng nêng sū-siông mà cì kuá ềng cǎ bềng-gụ.

34 Ciông-Dī hǎng lậ gậ nêng uā Ciông-Dī gậ dī; ềng-ụề Ciông-Dī nà Sềng-Sềng nǎ gụ cềng cǎi, mǎi uā dặ cềng.

35 Dá ồ Gũing, bềng sū-mū dī dú gáu nǎ gụ siủ-dī.

36 Sềng Gũing gậ nêng iủ ềng-ũing gậ sáng-miǎng, ềng í Gũing gậ nêng mǎi gĩng-diỷ sáng-miǎng; Ciông-Dī gậ nū-kī sī-sī kặ-kặ dǎu gụ sềng ciông.

Dī 4 Cióng.

1 Cự cì dặ-dí Huǎ-li-sồ nêng tiǎng-nī-gĩng gụ cù-cī siủ hǎ-sáing tǎi gụ sí sǎi-lỷ, piǎng Iỷ-hũing gǎing cǎi,

2 (Ì-cài ềng sī Iả-Sú cù-cī sí sǎi-lỷ, sī gụ hǎ-sáing sí sǎi-lỷ),

3 Cự ciủ chỷ Iủ-tuoi, í kộ Gá-li-li.

4 Cồng niông giǎng Sǎ-mǎ-li-ngā-dī guā.

5 Ciủ dǎu Sǎ-mǎ-li-ngā cì-ciǎ sềng miǎng hǎng Sụ-gá, gũing Ngǎ-gộ cềng-ching nǎ gụ gũing Iỷ-sǎ gậ dī-huộng.

6 Dǎu ử-dī iủ Ngǎ-gộ gậ cǎng. Iả-Sú ềng-ụề giǎng-nũing-tiǎu, ciủ hǎ cǎng bítng-dī cồ-diủ. Iọng sī-hề chá-bủ-dộ dộng-dề.

7 Iủ ciǎ Sǎ-mǎ-li-ngā gậ á-niông-nêng lậ bí sỷ. Iả-Sú iǎu gụ uā, Sủ, dề nǎ uoi iề.

8 Iọng-cì-sī hǎ-sáing nì sềng kộ mǎi mī-dī iề.

9 Sǎ-mǎ-li-ngā gậ á-niông-nêng iǎu Iả-Sú uā, Nì sī Iủ-tuoi nêng, gồng-ciông iǎu uoi cì-ciǎ Sǎ-mǎ-li-ngā gậ

á-niông-nêng tấu sữ iè nī? (Éng-ᵛê Iũ-tuõĩ nêng iáu Să-mă-lĩ-ngā nêng mẩu gáu-ì.)

10 Iă-Sú āing uā, Nì lậ dặ-dĩ Ciông-Dĩ bā nă nêng gậ, ỉ dặ-dĩ iáu nì uā, Sữ, dé nă uòi iè, sī sū nêng, nì sáing ciũ ộ giữ gù, gù iả sáing cồng ộ nà huả sữ nă nì.

11 Á-niông-nêng uā, Cữ, nì mẩu bí sữ gậ gá-sĩ, iộng cǎng ỉ chéng ; nì giǎng nĩ-dĩ iũ iộng huả sữ nī?

12 Uòi-huõĩ-nêng gậ cũ-cóng Ngắ-gộ nà iộng cǎng gáu nă uòi, gù cù-cĩ iáu gũing, gĩng tê-sáng dú sī iè iộng cǎng-dĩ gậ sữ ; nì gũ ộ piǎng gù gǎing duõi?

13 Iă-Sú āing uā, Nêng iè iộng sữ ỉ ộ chũ-diǎu :

14 Lậ iè uòi nă gù gậ sữ ẻng-ửing dú mại chũ-diǎu, éng-ᵛê uòi nă gù gậ sữ ộ dẫu gù sẻng-dĩ cǎ ngũing-tê kĩ lậ, cì-dặ lầu chũ dẫu ẻng-ửing gậ sǎng-miǎng.

15 Á-niông-nêng uā, Cữ, nà iộng sữ nă uòi iè, sǎng-dặ uòi chũ-diǎu, uòi iả ẻng niông giǎng iộng cǎi điộ lậ bí sữ.

16 Iă-Sú uā, Kộ hǎng nì gậ sẻng-ẻng cǎi lậ.

17 Á-niông-nêng āing uā, Uòi mẩu sẻng-ẻng. Iă-Sú uā, Nì uā, Uòi mẩu sẻng-ẻng sī mại chộ :

18 Éng-ᵛê nì tê-chĩng iũ ngu-cĩa sẻng-ẻng lầu, nì giǎ-gĩng iũ gậ ẻng sī nì gậ sẻng-ẻng ; nì iộng-gặ-sĩ uā sī cẻng gậ.

19 Á-niông-nêng uā, Cữ, uòi chũ nì sī sẻng-dĩ.

20 Uòi-huõĩ-nêng gậ cũ-cóng dú sī dẫu iộng sủing-dĩ bǎi Ciông-Dĩ, nì gũ uā, ẻng-gái bǎi gậ sù-cài ciũ-sĩ Iă-lũ-sǎ-lǎing.

21 Iă-Sú iáu gù uā, Á-niông-nêng, nì niông sẻng uòi, sĩ-hê tấu dẫu, nì bǎi Dá, iả ẻng niông gĩ-bĩ dẫu iộng sủing, iả ẻng niông gĩ-bĩ dẫu Iă-lũ-sǎ-lǎing,

22 Nì bǎi gậ dú ẻng dặ-dĩ sī sũ-mũ dĩ ; uòi bǎi gậ uòi dú dặ-dĩ : ẻng-ᵛê giữ nêng gậ áing-hũ sī giǎng Iũ-tuõĩ nêng-dĩ chũ lậ.

23 Sĩ-hê tấu dẫu, giǎ-gĩng ciũ-sĩ, cẻng-ciǎng bǎi Dá gậ nêng, cồng ộ nà sẻng lậ bǎi, ộ ỉ-sẻng bǎi : ẻng-ᵛê Dá ộ dặ iộng-gặ-sĩ gậ nêng bǎi gù.

24 Ciong-Dī sī Sêng : nêng bāi gù, cồng niông nà sêng
lạ bāi, niông ỉ-séng bāi gù.

25 Á-niông-nêng uā, Uoi dặ-dí Mĩ-sō-ngā hăng cā Gí-
Dũ ặ lạ : gù cì lạ, ciũ bêng sū-mũ dī dú ặ háu uoi-huōi-
nêng dặ-dí.

26 Iả-Sú uā, Giâ-gíng iáu nì uā dī gậ, ciũ-sĩ Mĩ-sō-ngā.

27 ¶ Kāing-kāing iộng sí-hē hă-sáing dẫu-tê lạ, chũ-
gīng Iả-Sú iáu iộng á-niông-nêng uā dī, ciũ siông sī cềng
gĩ-ĩ ; lạ-sĩ mẩu nêng mông gù uā, Ō dặ sũ dī ? Cā-sũ-
dī iáu iộng á-niông-nêng uā dī ?

28 Iộng á-niông-nêng ciũ nà sữ-tổng bồng hā ử-dĩ, nì
sêng kộ, iáu duoi-gá-nêng uā,

29 Lạ chũ cĩa nêng, gù nà uoi áing-bā-sĩ cā-guā gậ dī
cồng-bả dú uā chũ lạ : iộng nêng ặ-sĩ Gí-Dũ.

30 Duoi-gá-nêng ciũ chũ sêng kộ Iả-Sú ử-dĩ.

31 ¶ Ừ á-niông-nêng kộ-tiâu làu, hă-sáing giũ Iả-Sú
uā, Síng-Sáing, iè.

32 Iả-Sú uā, Uoi iũ mì-dĩ iè, sī nì ềng dặ-dí gậ.

33 Hă-sáing ciũ nì mông gù, gù mông nì, gộ-uā, Iũ sũ-
mũ nêng dé mì-dĩ lạ nă gù iè mẩu ?

34 Iả-Sú iáu gù uā, Í-diũ hăng uoi lạ gậ Dá gậ séng-ĩ
kộ cā, cā chéng-chũ gù gậ góng-hú, iộng ciũ-sĩ uoi iè gậ
mì-dĩ.

35 Nì dú sī uā, Dẫu cāi-cầu gậ sí-hē gũ iũ sĩ-cĩa nguè-
nì, uoi iáu nì uā, Nà mì-ciũ gộ kĩ lạ chũ, chāing-dĩ gậ
cầu-ciể dặ lộ, ặ cāi-dặ.

36 Cāi-cầu gậ nêng iũ góng-cíng, kộng-diũ ngu-gũ dẫu
ềng-ừing gậ sáng-miāng ; iộng-gặ-sĩ cặ-cềng iáu cāi-cầu
gậ nêng ặ cāi-cāi kâu-uoì.

37 Ừ sữ-ngự gộ-uā, Ừ nêng cặ-cềng, iộng nêng cāi-cầu,
iộng cì gũ dī sī cềng gậ.

38 Nì ềng-năing cặ-cềng kũ-chũ-guā, uoi ciũ hăng nì
kộ cāi-cầu : biê-nêng cặ-cềng kũ-chũ-guā, nì giâ-gíng bā-
bā-dĩ dặ gù iộng kũ-chũ gậ góng-hú.

39 ¶ Ừ sêng-dĩ iũ cềng cāi Să-mả-li-ngā nêng sêng Iả-

Sú, éng-ṽē ũ á-niông-nêng cā guíng-cēng uā, Gù nà uòi .
 ăng-bā-sī cā-guā gâ dī cǒng-bǎ dú uā chũ lậ.

40 Gũ-chũ Sǎ-mǎ-lī-ngā nêng dāu Iǎ-Sú ũ-dī, cuōi-sáng
 chiǎng gù hā gù ũ-dī gṽè-diũ : Iǎ-Sú ciũ dāu ũ sêng-dī
 gṽè-diũ liông góng.

41 Sêng-dī gâ nêng tiāng-nī-gīng Iǎ-Sú cù-cī uā gâ dī,
 iũ gǎing cāi nêng sêng gù ;

42 Ciũ iáu ũ á-niông-nêng uā, Giā-gíng uòi-huōi-nêng
 sêng, êng sī éng-ṽē nì uā gâ dī : sī uòi cù-cī chéng-nêng
 tiāng-nī-gīng, đặ-dí iộng nêng ì-cài sī giũ sī-gáing nêng
 gâ Cũ.

43 ¶ Gṽè-diũ liông góng lậ, Iǎ-Sú giǎng ũ-dī kǐ-séng
 kṵ Gá-lī-lī.

44 Éng-ṽē Iǎ-Sú cù-cī uā-guā, Síng-dí dāu cù-cī gâ dī-
 huóng mài nǎ nêng gēng-dōng.

45 Dāu Gá-lī-lī lậ, Gá-lī-lī nêng ciũ ciể-duoi gù, éng-ṽē
 gù-huōi-nêng chīng-māng kṵ guā-cǎi gâ sī-hē, chũ-gīng
 Iǎ-Sú dāu Iǎ-lũ-sǎ-lǎing cā-guā gâ dī.

46 ¶ Iǎ-Sú í dāu Gá-lī-lī gâ Gá-nà, ciũ-sī gù tê-chīng
 nà sṽ bīng cā ciũ gâ sù-cài. Iũ ciǎ duōi guíng, gù gâ
 gṽing bāng dāu Gá-bǎ-nǒng.

47 Tiāng-nī-gīng Iǎ-Sú giǎng Iũ-tuōi dāu Gá-lī-lī, ciũ
 kṵ giũ gù à lậ, í gù gṽing gâ bāng, éng-ṽē gù gṽing
 tấu sǐ.

48 Iǎ-Sú iáu gù uā, Lậ êng-nǎing chũ-gīng sêng-tóng
 iáu hí-gǐ gâ dī, nì cǒng êng kǎing sêng.

49 Ũ guíng iáu Iǎ-Sú uā, Cũ à, uòi gṽing gũ êng-nǎing
 sǐ, giũ nì iáu uòi cāi à kṵ.

50 Iǎ-Sú uā, Nì mǒng chiṵ kṵ, nì gâ gṽing sáng-lộ. Ũ
 nêng sêng Iǎ-Sú uā gâ dī, ciũ kṵ-tiāu.

51 Kǎing-kǎing à kṵ gâ sī-hē, pōng-diṵ gù gâ nũ-gế lậ,
 iáu gù uā, Nì gâ gṽing sáng-lộ.

52 Ciũ mǒng nũ-gế, gṽing gâ bāng sũ-mũ sī-hē hǎu mī-
 ciē? Nũ-gế uā, Ciā-māng bũing-dē-lậu chiáu ciũ tṵ-tiāu.

53 Gù dá ciũ đặ-dí iộng sī-hē ciũ-sī Iǎ-Sú iáu gù uā, Nì

gŭing sáng lợ gâ sî-hê : gŭ-chŭ cù-cī iáu cì chiō gâ nêng
dú sēng Iả-Sú.

54 Iả-Sú giăng Iử-tuōi dău Gá-li-li hŭng sēng-tóng gâ
dī, iọng sī dī nī lêng.

DĪ 5 Cióng.

1 Iọng dī lâu Iử-tuōi nêng iũ ciă cǎi-kī, Iả-Sú ciũ iòng
Iả-lũ-sả-lǎng-dī kō.

2 ¶ Dău Iả-lũ-sả-lǎng gŭing iông-mông iũ cì-ciă sŭ-kō,
Hí-bả-lǎi gâ dī hǎng cǎ Bī-sũ-duōi, bing-hǎing iũ ngù-ciă
ũng-kúing gâ gǎing-ciă.

3 Dỷ-bing iũ cèng cǎi bāng-nêng dău-diũ, iũ hǎi mì-ciũ
gâ, iũ giō-káu gâ, iũ bāng-hóng gâ, đợ-dĩ dǎing sŭ ợ đòng.

4 Ēng-ưê hǎ-bả-sī Cŭ sả-chŭ gâ à sŭ-kō-dĩ kō, lōng đòng
iọng sŭ, sŭ lōng đòng kī lậ lâu, sáng nì sŭ-kō gâ nêng,
mǎu-lọng sũ-mũ bāng dú ợ hǎu-tiâu.

5 Dău ử-dĩ iũ ciă nêng, bāng sáng-sī-bải ning.

6 Iả-Sú chũ-gŭng gŭ dău-diũ, đặ-dĩ gŭ bāng cèng cǎi sī,
ciũ iáu gŭ uā, Nì ờ nì gâ bāng hǎu-tiâu, ēng ờ ?

7 Bāng-nêng ǎing uā, Cŭ à, sŭ lōng đòng kī lậ gâ sî-hê,
mǎu nêng nà uòì bōng hǎ sŭ-kō-dĩ kō : uòì đợ-dĩ kō gâ
sî-hê, biê-nêng piāng uòì sáng à kō lâu.

8 Iả-Sú iáu gŭ uā, Kĩ lậ, dé nì gâ pŭê, giăng kō.

9 Ừ ciă nêng dăi-diũ ciũ hǎu-tiâu, dé-diũ pŭê, giăng kō.
Iọng cì góng sī úing-sĩ-nì.

10 ¶ Iử-tuōi nêng iáu ử ciă bāng í hǎu-tiâu gâ nêng uā,
Géng-diáu sī úing-sĩ-nì, nì ēng gŭng dé pŭê.

11 Gŭ ǎing uā, Ừ ciă í hǎu uòì gâ nêng, gŭ iáu uòì uā,
Dé nì gâ pŭê, giăng kō.

12 Iử-tuōi nêng ciũ mông gŭ uā, Sũ nêng iáu nì uā, Dé
nì gâ pŭê, giăng kō.

13 Bāng í hǎu-tiâu gâ nêng ēng đặ-dĩ sī sũ nêng, éng-
ưê ử-dĩ gâ nêng cèng cǎi, Iả-Sú ciũ pī-guā-kŭé.

14 Hê-mŭê Iả-Sú dău dǎing-dĩ lâu-diợ gŭ, iáu gŭ uā, Nì

giâ-gíng hấu-tiâu : ēng gặng cuōi huāng-cò, giáng hē-lái pōng-diệ cuói-nūing, piāng tê-chíng gậ gāing li-huōi.

15 Ủ ciă nēng ciū kộ, iáu Iủ-tuōi nēng uā í gụ hấu gậ nēng ciū-sī Iả-Sú.

16 Gũ-chũ Iủ-tuōi nēng bĩ-lậ Iả-Sú, éng-ưê gụ dẫu úing-sĩ-nì cã iọng dī.

17 Iả-Sú āing gụ uā; Uoi Dá giáng buōi-chỏ cã dī cì-dậ dẫu giâ-gíng, uoi iả cã dī.

18 Iủ-tuōi nēng tiāng-nī-gīng iọng dī gāing siōng huōi-sĩ Iả-Sú, éng-ưê gụ ēng-ộ-cĩ ngậ úing-sĩ-nì, ỉ uā Ciōng-Dī sī gụ gậ Dá, iọng-gặ-sĩ nà cù-cĩ ciū sōng-dặ iáu Ciōng-Dī ỉ-búing.

19 ¶ Iả-Sú āing gụ uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Lậ-ēng-sī Gựing chũ-gīng Dá cã gậ dī, cù-cĩ cự-ỉ mẩu ciă dī ộ cã; Dá mẩu-lọng cã sũ-mũ dī, Gựing iả iọng-gặ-sĩ cã.

20 Dá ơ Gựing, nà cù-cĩ cã gậ dī dú hấu gụ chũ : gũ ộ nà piāng iọng gāing duoi gậ dī hấu gụ chũ, niōng nì-huōi-nēng chũ sī cèng gĩ-ỉ.

21 Ciū sũ-siōng Dá hiâu sĩ-nēng sáng kĩ lậ, Gựing ciâu iọng-gặ-sĩ bẻng cù-cĩ gậ séng-ỉ iả hiâu nēng sáng kĩ lậ.

22 Dá cù-cĩ iả ēng séng nēng, nà lọng-cống séng nēng gậ dī dú gấu nả Gựing.

23 Ồ nēng dú gēng Gựing, sũ-siōng gēng Dá ỉ-búing. Ēng gēng Gựing gậ, iả sī ēng gēng hǎng gụ lậ gậ Dá.

24 Uoi ì-cài iáu nì uā, Tiāng-nī uoi uā gậ dī, ỉ sēng hǎng uoi lậ gậ Dá, iọng nēng ciū iủ ặng-ựing gậ sáng-miāng, cống mài diāng gụ gậ cò, sī chũ sĩ nì sáng lâu.

25 Uoi ì-cài iáu nì uā, Sĩ-hē tẩu dẫu, giâ-gíng ciū-sĩ, sĩ-nēng ộ tiāng-nī-gīng Ciōng-Dī Gựing gậ siáng-éng; tiāng-nī-gīng gậ nēng ciū ộ sáng kĩ lậ.

26 Sũ-siōng Dá dẫu cù-cĩ dĩ-bíng iủ sáng-miāng, iọng-gặ-sĩ nả Gựing dẫu cù-cĩ dĩ-bíng iả iủ sáng-miāng.

27 Ỉ nà séng nēng gậ gựing-bǎng gấu nả gụ, éng-ưê gụ sī nēng gậ Gựing.

28 Nì ēng niōng siōng iọng sĩ gĩ-ỉ gậ dī; sĩ-hē tẩu

dâu, ciū-sī dâu dặng-dī gậ nêng dú ộ tiāng-nī-gīng nêng gậ Gựng gậ siáng-éng, iả ộ chũ lậ.

29 Áng-sing gậ nêng hũ-sáng kị lậ, iũ ặng-ỷing gậ sáng-miāng; cã-ộ gậ nêng hũ-sáng kị lậ, ciū niōng siū cò.

30 Uoi cù-cī cự-ī dú mẩu dī ộ cã: uoi gōng-ciōng-iōng tiāng-nī-gīng ciū gōng-ciōng-iōng sêng: uoi sêng nêng gậ dī sī góng-biāng gậ: éng-ựê uoi êng sī bêng cù-cī gậ séng-ī, sī bêng hăng uoi lậ gậ Dá gậ séng-ī.

31 Uoi lậ tãi cù-cī cã gúing-cêng, uoi gậ gúing-cêng ciū êng sī céng gậ.

32 Gũ iũ cù-ciã tãi uoi cã gúing-cêng; uoi dạ-dí gự tãi uoi cã gậ gúing-cêng sī céng gậ.

33 Nì-huōi-nêng ching-māng hăng nêng kō gīng Iộ-hūing; gự ciū tãi céng gậ dầu-lỉ cã gúing-cêng.

34 Ī-cài uoi niōng gậ gúing-cêng êng sī giǎng nêng-dī lậ; lậ-sī uoi uā iộng dī, sī ồ nì ộ dạ giu.

35 Iộ-hūing sī ử ciã dǎng-diộ gậ dǎng, gũ-chũ ộ guáng, nì sǎ-si-ciê kǎng dạ gự gậ guáng.

36 Lậ-sī uoi iũ gậ gúing-cêng piāng Iộ-hūing gǎing duoi: Dá gáu nǎ uoi cã-chêng gậ dī, ciū-sī uoi giã-gíng cã gậ, iộng dī cã gúing-cêng uoi sī Dá hăng lậ gậ.

37 Hăng uoi lậ gậ Dá iả tãi uoi cã-guā gúing-cêng. Nì-huōi-nêng cù-cặng êng-nǎng tiāng-nī-gīng gự gậ siáng-éng, iả êng-nǎng chũ-gīng gự gậ hêng-cộng.

38 Gự gậ dầu-lỉ iả êng-nǎng dâu nì séng-dī, éng-ựê nì êng sêng gự hăng lậ gậ nêng.

39 Nì cừ-sǎi chũ sêng-géng, éng-ựê siōng iộng sêng-géng dī-bíng nì iũ ặng-ỷing gậ sáng-miāng, iộng sêng-géng ciū-sī tãi uoi cã gúing-cêng gậ.

40 Nì êng kǎng hǎ uoi-dī lậ dạ-diộ sáng-miāng.

41 Uoi êng niōng nêng nà ặng-iāu nǎ uoi.

42 Lậ-sī uoi dạ-dí nì mẩu ồ Ciōng-Dī gậ séng.

43 Uoi kǎu uoi Dá gậ miāng lậ, nì êng ciê-duoi uoi; iũ biê-nêng kǎu cù-cī gậ miāng lậ, nì cǒng ộ ciê-duoi gự.

44 Nì-huōi-nêng ồ biê-nêng nà ặng-iāu nǎ nì, biê-nêng

iả ồ nì nà ểng-iâu nã gù, dẫu ềng dặ cớng-lậ cì-ciả Cìong-Dĩ nã nêng gậ ểng-iâu, nì nī-dĩ ờ sềng nī ?

45 Ềng niông siông uoi dẫu Dá ming-chíng ờ gẫu nì : iủ cì-ciả đợ-dĩ gẫu nì gậ, ciũ-sī nì ỉ-sềng kầu-diũ gậ Mợ-sái.

46 Nì lậ sềng Mợ-sái, ciũ ờ sềng uoi, ềng-ựê Mợ-sái sủ-dĩ dú sī gī-diũ uoi gậ dĩ.

47 Nì lậ ềng sềng gù gī-diũ gậ sủ, nī-dĩ ờ sềng uoi uả gậ dĩ nī ?

Dĩ 6 Cíong.

1 Iọng dĩ lầu Iả-Sú guã Gá-lì-lì huối dẫu ử-bíng ngầing, iọng huối ciũ-sī Dĩ-bỉ-lỉ-ngầ huối.

2 Iủ cềng cẩ nêng ềng-ựê chũ-gỉng Iả-Sú dẫu bãng-nêng sềng-dĩ hỉng sềng-tóng gậ dĩ, ciũ gắing-diũ gù kợ.

3 Iả-Sú iông súing iáu hẩ-sắing cẩ cồ dẫu ử-dĩ.

4 Ử-cì-sī Iủ-tuối nêng guã-mộng-tê gậ cẩ-kĩ tẩu dẫu.

5 Iả-Sú mì-ciũ gợ kỉ lậ chũ-gỉng cềng cẩ nêng hẩ gù-dĩ lậ, ciũ iáu Hỷ-lì uả, Uoi-huối-nêng kợ nī-dĩ mẩi biãng, nã iọng duối nêng iề nī ?

6 Iả-Sú uả iọng dĩ sī ồ chī Hỷ-lì : ềng-ựê gù cù-cỉ dặ-dĩ niông gồng-cìong cẩ.

7 Hỷ-lì ẩing uả, Mẩi nī-sī liông ngềng gậ biãng, gợ nêng búing mī-mẫu-ciể, iả mẫu kầu-lầu.

8 Iủ cẩ hẩ-sắing, ciũ-sī Sái-mộng Bỉ-dặ gậ hiãng-dĩ, Úing-dặ-liể, iáu Iả-Sú uả,

9 Iọng-dĩ iủ cẩ gửing-ciể, gù iủ ngù-tỉ duối mà-ciể gậ biãng, liông-tê ngộ ; lậ iọng mī-ciể nī-dĩ iủ kầu-lầu búing iọng cềng cẩ nêng nī ?

10 Iả-Sú uả, Hẩng duối-gá-nêng cồ-diũ. Ử sủ-cài iủ cềng cẩ chầu. Duối-gá-nêng ciũ cồ hẩ chầu-dĩ, chá-bủ-dộ iủ ngù-chắing nêng.

11 Iả-Sú dé-diũ biãng ; uả đợ-ciẩ lầu, ciũ búing nã cồ-diũ gậ nêng ; ngộ iả iọng-gẩ-sỉ, bềng gù gợ nêng ồ iề gử-duối.

12 Duōi-gá-nêng iè bấu lâu, Iả-Sú iáu hă-sáing uā, Nà lăing-chō diông-diū gậ dú chéng kị lậ, sảng-dặ kộ-sỉ-tiâu.

13 Hă-sáing ciū nà duōi-gá-nêng iè diông gậ ngù-tỉ duōi mà-ciể biảng gậ chō, dú chéng kị lậ, đợng-mưởi sỉ-nỉ-ciả sảng-ciể.

14 Duōi-gá-nêng chū-gĩng Iả-Sú hĩng iọng sẻng-tóng gậ dĩ, ciū uā, Iọng ì-cài sĩ ử ciả ợ lậ sĩ-gáing gậ sẻng-dỉ.

15 ¶ Iả-Sú đặ-dỉ duōi-gá-nêng tầu lậ gảng gụ cầ uảng, ciū cù-cỉ ciả nẻng pỉ hầ sủing-dỉ kộ.

16 ¶ Dầu ợng-bẻng-ciể hă-sáing à sủing kộ huổi-bẻng.

17 Iọng ửing đặ guầ huổi niông kộ Gả-bả-nẻng. Tẻng ợng lộ, Iả-Sú gầ ẻng-nẻng lậ.

18 Ễng-ụề kị cẻng duōi gậ hỏng, huổi-sử ciū gợng-lẻng kị lậ.

19 Hă-sáing tẻng-ciẻng chá-bử-dộ giảng sí lảing lỉ điộ, chū-gĩng Iả-Sú dầ huổi-sử-mẻng ciẻng-dỉ giảng lậ, tầu dầ ửing : hă-sáing ciū giảng kị lậ.

20 Iả-Sú iáu gụ uā, Sĩ uòỉ, nỉ ẻng niông giảng.

21 Hă-sáing ciū kảing ciể gụ iọng ửing ; ửing cỉ-kả ciū dầ gụ niông kộ gậ sù-cài.

22 ¶ Dĩ nỉ gỏng ử cẻng cầ nẻng gụề dầ huổi ử-bẻng ngảing-dỉ, chū-gĩng cẻng-lậ hă-sáing cồ gậ ử điâu ửing, mẩu biể ửing dầ ử-dỉ, ỉ đặ-dỉ Iả-Sú ẻng-nẻng iáu hă-sáing cầ iọng ửing kộ, sĩ hă-sáing cù-cỉ kộ,

23 (Kảing-kảing hộ-sỉ ử biể ửing giảng Dĩ-bỉ-lỉ-ngả-dỉ lậ, bộ dầ gửing Cử uā đờ-ciả lâu, duōi-gá-nêng iè biảng gậ sù-cài) :

24 Duōi-gá-nẻng chū-gĩng Iả-Sú iáu hă-sáing dú ẻng-nẻng dầ ử-dỉ, iả iọng ửing kộ Gả-bả-nẻng lâu Iả-Sú.

25 Dầ huổi iọng-bẻng lâu-diộ gụ, ciū iáu gụ uā, Sẻng-Sẻng, nỉ sủ-mủ sĩ-hề hầ iọng-dỉ lậ ?

26 Iả-Sú ảing uā, Uòỉ ì-cài iáu nỉ uā, Nỉ-huổi-nẻng lâu uòỉ, ẻng sĩ ẻng-ụề chū-gĩng sẻng-tóng gậ dĩ, sĩ ẻng-ụề biảng iề-dặ bấu.

27 Ễng niông ẻng-ụề ử ciả ợ huổi-tiâu gậ liẻng-chầu

cā dī, niōng éng-ṽē ũ ciă dāu ềng-ṽiêng gậ sáng-miăng
 dú đợ-dī gậ liông-chầu cā dī, iộng liông-chầu sī nêng gậ
 Gṽiêng ợ nă nì gậ ; éng-ṽē Dá, Ciông-Dī, tãi gụ cā gúing-
 cēng, mà cì kuá ēng cā bēng-gụ.

28 Duôi-gá-nêng mōng gụ uā, Uôi-huôi-nêng niōng
 gōng-ciông cā, ciū cā-dă Ciông-Dī gậ dī ?

29 Iă-Sú āing uā, Sēng gụ hăng lậ gậ nêng, iộng ciū-
 sī cā Ciông-Dī gậ dī.

30 Duôi-gá-nêng ỉ uā, Iộng-gặ-sỉ nì hính sū-mū sēng-
 tóng nă uôi chū-gīng, ciū ợ sēng nì ? nì dāu-dăi cā sū-
 mū dī nī ?

31 Uôi-huôi-nêng gậ cũ-cóng dāu kōng-iă iè mǎ-nă ;
 sū-siông sēng-géng gī-diū uā, Gụ giăng títg-dī nà biăng
 nă gụ iè.

32 Iă-Sú uā, Uôi ì-cài iáu nì uā, Éng sī Mợ-sái giăng
 títg-dī nà biăng nă nì ; sī uôi Dá giăng títg-dī nà céng
 gậ biăng nă nì.

33 Éng-ṽē Ciông-Dī gậ biăng, ciū-sī giăng títg-dī à lậ
 gậ, nà sáng-miăng nă sī-gáing nêng.

34 Duôi-gá-nêng ciū uā, Cũ, giủ nì cì-bỉ-dạ nà iộng
 biăng nă uôi.

35 Iă-Sú uā, Uôi ciū-sī sáng-miăng gậ biăng : nêng hā
 uôi-dī lậ, cōng mài bử-gựê, sēng uôi gậ, ềng-ṽiêng cōng
 mài chṽ-diău.

36 Lậ-sī uôi iáu nì uā-guā, Nì chū-gīng uôi lậ, gū ēng
 sēng.

37 Uôi Dá nă uôi gậ nêng dú ợ hā uôi-dī lậ ; hā uôi-dī
 lậ gậ, uôi cōng mài diú-tiău gụ.

38 Éng-ṽē uôi giăng títg-dī à lậ, ēng sī í-diū cù-cī gậ
 séng-ī cā, sī í-diū hăng uôi lậ gậ Dá gậ séng-ī cā.

39 Uôi Dá nă uôi gậ nêng, gụ ēng kǎing uôi mǎu-tiău
 cì-ciă, niōng uôi dāu sṽē-mṽê gậ nì-ciê dú hiău gụ sáng
 kǐ lậ ; iộng ciū-sī hăng uôi lậ gậ Dá gậ séng-ī.

40 Éng-ṽē uôi Dá gậ séng-ī ciū-sī iộng-gặ-sỉ, ồ mǎu-
 lộng sū-mū-nêng chū-gīng Gṽiêng, ỉ sēng gụ, dú ợ dă-diệ

ặng-ặing gậ sáng-miăng ; đầu sụề-mựề gậ ì-ciề uòi iả ộ
hiầu gự sáng kị lậ.

41 ¶ Iủ-tuồi nêng éng-ựề Iả-Sú uầ, Uòi sī giăng títg-
đĩ à lậ gậ biăng, ciũ càng-càng-đĩ uầ gự gậ ắing dĩ,

42 Gồ-uầ, Iặng nêng ciăng-sī lặ-sả gậ gựing, Iả-Sú ;
gự gậ dá-nắi uòi-huồi-nêng dụ đặ-dĩ, gự gồng-ciông uầ,
Uòi sī giăng títg-đĩ à lậ gậ nī ?

43 Iả-Sú ắing gự uầ, Nì iáu gự ềng niông càng-càng-đĩ
uầ ắing dĩ.

44 Hắng uòi lậ gậ Dá lậ ềng iáu nêng lậ, ciũ mắu ciắ
nêng ộ hầ uòi-đĩ lậ : hầ uòi-đĩ lậ gậ nêng đầu sụề-mựề
gậ ì-ciề uòi ộ hiầu gự sáng kị lậ.

45 Sítg-đĩ gậ sụ gĩ-diũ uầ, Duồi-gá-nêng dụ ộ đặ-diộ
Ciông-Dĩ háu gự. Gũ-chũ mắu-lặng sũ-mũ nêng tiăng-
nī-gĩng Dá háu, ỉ ộ lậ, dụ hầ uòi-đĩ lậ.

46 Iặng ềng sī uầ iủ nêng chũ-gĩng-guầ Dá, cồng-lậ ử
ciắ giăng Ciông-Dĩ-đĩ lậ gậ, gự chũ-gĩng-guầ Dá.

47 Uòi ì-cài iáu ì uầ, Sềng uòi gậ nêng iủ ặng-ặing
gậ sáng-miăng.

48 Uòi sī sáng-miăng gậ biăng.

49 Nì cũ-cồng đầu kồng-iắ iề mắ-nắ, hề-mựề sī-tiầu.

50 Iặng ciũ-sī giăng títg-đĩ à lậ gậ biăng, nắ nêng iề,
ciũ mắi sĩ.

51 Uòi sī giăng títg-đĩ à lậ iủ sáng-miăng gậ biăng :
nêng lậ iề iặng biăng, ciũ ặng-ặing dụ ộ sáng : uòi ộ nắ
nêng gậ biăng ciũ-sī uòi gậ nự, đồ sī-gắing nêng gậ
sáng-miăng.

52 ¶ Iủ-tuồi nêng ciũ sióng-cắing kị lậ, uầ, Iặng nêng
nī-đĩ ộ nà gự gậ nự nắ uòi iề nī ?

53 Iả-Sú uầ, Uòi ì-cài iáu ì uầ, Nì lậ ềng iề nêng gậ
Gựing gậ nự, ềng chựề gự gậ huắi, ì cù-cī sềng-đĩ ciũ
mắu sáng-miăng.

54 Nêng lậ iề uòi gậ nự, chựề uòi gậ huắi, ciũ iủ ặng-
ặing gậ sáng-miăng ; đầu sụề-mựề gậ ì-ciề, uòi iả ộ
hiầu gự sáng kị lậ.

55 Éng-ḡē uòi gậ nù ì-cài sī liông-chầu, uòi gậ huài ì-cài sī tọng-sữ.

56 Nêng lậ iè uòi gậ nù, chựế uòi gậ huài, gù sī-sī kặ-kặ iáu uòi hợ cấ ỉ tĩ, uòi iả sī-sī kặ-kặ iáu gù hợ cấ ỉ tĩ.

57 Sū-siông iủ sáng-miăng gậ Dá hăng uòi lậ, uòi éng-ḡē Dá ciũ ợ sáng; iộng-gặ-sĩ iè uòi gậ nêng, éng-ḡē uòi iả ợ sáng :

58 Iộng ciũ-sĩ giăng títg-dĩ à lậ gậ biăng; êng sū-siông cũ-cóng iè mả-nả hê-mựế sĩ-tiâu, nêng iè iộng biăng ặng-ỷng dú ợ sáng.

59 Iả-Sú dẫu Gá-bả-nông lĩ-bãi-dộng-dĩ háu nêng gậ sī-hê, uả iộng dĩ.

60 ¶ Hả-sáing dĩ-bíng cèng cấ nêng tiăng-nĩ-gĩng, ciũ uả, Iộng dĩ cèng êng háu tiăng-nĩ, sū nêng tiăng-nĩ dặ diũ.

61 Iả-Sú séng-dĩ dặ-dĩ hả-sáing êng hũ iộng dĩ, càng-càng-dĩ uả áing dĩ, ciũ iáu gù uả, Iộng dĩ ợ huôi nì iủ guả-ngải ?

62 Nì lậ chũ-gĩng nêng gậ Gựing iộng kộ aĩng-lầu gậ sù-cài, nì ciũ gông-ciông-iông nĩ ?

63 Nả sáng-miăng nả nêng ciũ-sĩ sèng, nù-séng sī ử ỉ gậ; uòi iáu nì uả gậ dĩ, ciũ-sĩ séng ỉ sī sáng-miăng.

64 Lậ-sĩ nì dĩ-bíng iủ nêng êng sèng. Éng-ḡē Iả-Sú giăng buôi-chở ciũ dặ-dĩ êng sèng gậ sī sū nêng, ợ mải gù gậ sī nĩ cì-ciả.

65 Iả-Sú ỉ uả, Uòi éng-ḡē iộng dĩ iáu nì uả lầu, Lậ-êng-sĩ uòi Dá sáng nả gù iủ li-liông, ciũ mảu ciả nêng ợ hả uòi-dĩ lậ.

66 ¶ Iộng sī-hê cèng cấ hả-sáing bĩng-séng-tiâu, êng cuôi gáing Iả-Sú.

67 Gũ-chũ Iả-Sú iáu sī-nĩ-ciả hả-sáing uả, Nì iả ờ kộ, êng sī ?

68 Sái-mộng Bĩ-dặ aĩng uả, Cũ, nì iủ ặng-ỷng sáng-miăng gậ dẫu-lĩ, uòi-huôi-nêng gũ kộ gáing sū nêng nĩ ?

69 Uòi-huôi-nêng sêng lâu, ỉ dặ-dí nì sī Ciông-Dī chéng-giể gậ Gựing.

70 Iả-Sú ăing gự uā, Nì sí-niê nêng dú sī uòi tí chử lậ gậ, lậ-sī nì dĩ-bíng cì-ciả sī mộ-gự.

71 Iả-Sú iộng dĩ sī uā Sái-mộng gậ gựing Gá-liộ nêng Iủ-duôi, gự sī iáu sí-nī-ciả hả-sáing cái cì-bóng gậ ; hē-mựể ộ mại Iả-Sú.

Dĩ 7 Cióng.

1 Iộng dĩ lâu, Iả-Sú dẫu Gá-li-lī mǔing-sī-ti-dĩ giǎng, ềng kộ Iủ-tuôi, ềng-ựê Iủ-tuôi nêng ồ huôi-sỉ gự.

2 Iủ-tuôi nêng diông-pông gậ cái-kỉ tẩu dẫu.

3 Gữ-chữ Iả-Sú gậ hiáng-dĩ iáu gự uā, Nì niông giǎng iộng-dĩ kí-séng kộ Iủ-tuôi, nả hả-sáing iả chũ-ging nì cǎ gậ dĩ.

4 Ềng-ựê mẩu nêng táng-dũ iông-miǎng, gữ hã mà-sả gậ sù-cái cǎ dĩ. Nì dú ộ cǎ iộng duối dĩ, ciũ niông nà cù-cĩ hing nả duôi-gá-nềng chũ.

5 Gự hiáng-dĩ iộng-gặ-sỉ uā, ềng-ựê iả sī ềng sêng Iả-Sú.

6 Iả-Sú ăing uā, Uòi gậ sī-hê gữ ềng-nǎing dẫu ; nì bẻng sũ-mũ sí-hê dú bing-ỉ.

7 Sī-gáing nêng mại hǎing nì ; dú sī hǎing uòi, ềng-ựê uòi cǎ gúing-cềng uā gự cǎ gậ dĩ sī lǎing gậ.

8 Nì mǔng iông kộ guā-cái, uòi giǎ-gíng ềng kộ, ềng-ựê uòi gậ sī-hê gữ ềng-nǎing dẫu.

9 Iả-Sú iáu hiáng-dĩ uā lâu iộng dĩ, gōng hã Gá-li-lĩ-dĩ gựề-diũ.

10 ¶ Gự hiáng-dĩ kộ lâu, Iả-Sú cù-cĩ iả kộ guā-cái, ềng sī iáu duôi-gá-nềng cái kộ, sī càng-càng-dĩ kộ.

11 Cái-kỉ dẫu lâu, Iủ-tuôi nêng lâu Iả-Sú, uā, Gự dẫu nī-dĩ ?

12 Iủ cềng cái nêng càng-càng-dĩ uā Iả-Sú gậ ǎing dĩ ; iủ nêng uā, Gự sī hẩu nêng, iả iủ nêng uā, Ềng sī hẩu nêng, gự sī pǎng bả-siǎng gậ.

13 Lậ-sī mẩu nêng gộng mêng-dã-mêng uā gù, éng-ưê giáng Iũ-tuōi nêng.

14 ¶ Dợ-dĩ guā-cải gậ sī-hê, Iả-Sú iòng đăng-dĩ háu nêng.

15 Iũ-tuōi nêng séng-dĩ siòng cèng gự-i, uā. Iộng nêng êng-năing năng-guā sủ, gōng ciōng ợ đặ-dĩ sủ nī ?

16 Iả-Sú ăing gự uā, Uoi háu gậ dĩ êng sī uoi cù-cī gậ, sī hăng uoi lậ gậ Dá gậ.

17 Nêng lậ nguīng-séng í Ciōng-Dĩ gậ séng-ī kộ cā, ciũ ợ đặ-dĩ bing-piê uoi iộng háu gậ dĩ, sī giăng Ciōng-Dĩ dĩ lậ, iả sī cù-cī cự-ī uā gậ.

18 Nêng lậ cù-cī cự-ī uā dĩ, sī ơ cù-cī iũ ộng-iâu : lậ ơ hăng gự lậ gậ iũ ộng-iâu, iộng nêng sī céng gậ, séng-dĩ dú mẩu bủ-ngī.

19 Mợ-sái dững lự-huả nă nì, lậ-sī nì dĩ-bing mẩu ciả nêng í iộng lự-huả. Iộng-gặ-sī nì éng-ưê sũ dĩ ơ huōi-sĩ uoi nī ?

20 Ủ cèng cāi nêng ăing uā, Nì sī nă gự mī-diũ : sũ nêng ơ huōi-sĩ nī ?

21 Iả-Sú ăing uā, Uoi cā-guā cì-iōng dĩ, nì-huōi-nêng dú siòng sī gự-ī.

22 Mợ-sái iả dững uải-tiâu pưê gậ lý nă nì, ì-cài iộng lý êng sī giăng Mợ-sái, sī giăng cù-cóng-dĩ kị; nì dẫu úing-sĩ-nì iả í-diũ iộng lý tãi nêng uải-tiâu pưê.

23 Nêng dẫu úing-sĩ-nì iả siũ uải-tiâu pưê gậ lý, sảng-dặ ngặ Mợ-sái gậ lự-huả; uoi dẫu úing-sĩ-nì nà nêng gậ bāng í háu chéng-chũ, nì ciũ giẻ-sáu uoi ?

24 Êng niōng ciâu-diũ nguê-mâu đōng nêng gậ ciáng lăing, niōng ciâu-diũ góng-biâng đōng nêng gậ ciáng lăing.

25 ¶ Iũ gự-ciả Iả-lũ-sả-lăing nêng uā, Iộng ciăng-sī gự-huōi-nêng ơ huōi-sĩ gậ, êng sī ?

26 Giâ-gíng gự mêng-dã-mêng gộng-dầu, mẩu nêng lăing-cũ gự. Ợ-sĩ gúing-hủ đặ-dĩ gự sī Gí-Dũ ?

27 Lậ-sī uoi-huōi-nêng đặ-dĩ iộng nêng sī giăng nī-dĩ

lậ, Gí-Dũ lậ gậ sî-hê, ciũ mẩu nêng dặ-dí gù sî giăng nī-dī lậ.

28 Iả-Sú dẩu dẫng-dī duôi siáng háu nêng, uā, Nì dặ-dí uôi, iả dặ-dí uôi sî giăng nī-dī lậ; uôi êng sî cù-cī cữ-ī lậ, hăng uôi lậ gậ, sî céng gậ, nì-huôi-nêng êng dặ-dí gù.

29 Uôi dặ-dí gù; éng-ựê uôi sî giăng gù-dī lậ, ỉ sī gù hăng uôi lậ.

30 Gũ-chũ ử duôi nêng gẫng siông nà-diũ Iả-Sú: ỉ mẩu nêng hã-siũ, éng-ựê gù gậ sî-hê gũ êng-nẫng dẩu.

31 Bả-siăng iũ cèng cãi sêng gù, uā, Gí-Dũ lậ gậ sî-hê hĩng sêng-tóng gậ dī, gũ ợ piăng iộng ciả nêng gẫng hĩng-dặ cãi à?

32 Huả-lĩ-sô nêng tiăng-nī-gĩng bả-siăng iộng-gặ-sỉ càng-càng-dī uā Iả-Sú gậ dī, ciũ iáu duôi cī-sỉ hăng chái-iả kộ nà Iả-Sú.

33 Iả-Sú ciũ uā, Uôi gũ iũ sả-sỉ-ciê iáu nì cãi cì-dó, ciũ ợ dẩu-tê kộ hăng uôi lậ gậ Dá ử-dī.

34 Ừ sî-hê nì ợ lâu uôi, mài lâu-dặ-diộ; uôi dẩu gậ sù-cài, nì mẩu-nẫng-gê dẩu.

35 Iũ-tuôi nêng ciũ nì mông gù, gù mông nì, gồ-uā, Iộng nêng siông kộ nī-dī lộng uôi mài lâu-dặ gù diộ; ợ-sỉ siông kộ sũng-kựê diũ dẩu Hí-lĩ-nĩ nêng dĩ-bíng gậ Iũ-tuôi nêng ử-dī, háu Hí-lĩ-nĩ nêng.

36 Gù uā, Nì ợ lâu uôi, mài lâu-dặ-diộ; uôi dẩu gậ sù-cài nì mẩu-nẫng-gê dẩu: iộng cì gũ dī sî gông-ciông uā nī?

37 ¶ Dẩu cãi-kī mựê-mựê góng, ciũ-sỉ guā-cãi dềng duôi gậ nì-ciê, Iả-Sú gựê-diũ hăng kí lậ uā, Mẩu-lộng sũ-mũ nêng chữ-diẩu, dú niông hã uôi-dī lậ chựê.

38 Sêng uôi gậ nêng, ciũ ciẩu-diũ sêng-géng uā-guā, giăng gù bử-dī ợ lâu chử huả sữ, sũ-siông kái ỉ-búing.

39 Iả-Sú iộng dī sī uā Sêng-Sêng, ciũ-sỉ sêng gù gậ nêng hê-lải ợ dặ-diộ gậ. Iộng-cì-sỉ Sêng-Sêng gũ êng-nẫng lậ; éng-ựê Iả-Sú gũ êng-nẫng dặ-diộ ặng-iâu.

40 Ừ cèng cǎi nêng dĩ-bíng iũ nêng tiāng-nī-gīng iộng dĩ, ciũ uā, Iộng nêng độn-g-céng sī ử cǎi sǎng-dí.

41 Iǎ iũ nêng uā, Iộng sī Gí-Dũ. Gũ iũ nêng uā, Nì uā lỏ, Gí-Dũ nī-dĩ sī giǎng Gá-lī-lī-dĩ chũ lậ ?

42 Sêng-géng dú sī uā, Gí-Dũ sī Duôi-pĩ gậ gũing-sọng, sī giǎng Duôi-pĩ gậ hióng-lĩ Bǎ-lĩ-ǎng chũ lậ gậ.

43 Gũ-chũ duôi-gá-nêng éng-ựê Iǎ-Sú gậ dĩ sióng-cáing kĩ lậ, búing cǎ liòng bọng.

44 Dĩ-bíng iǎ iũ nêng ỏ nà Iǎ-Sú ; ỷ mǎu nêng hǎ-siũ.

45 ¶ Chái-ià dǎu-tê lậ, duôi cĩ-sĩ iáu Huǎ-lĩ-sỏ nêng mông gù uā, Nì cǎ-sũ-dĩ êng nà gù duôi lậ ?

46 Chái-ià ǎing uā, Cù-cặng mǎu nêng gỏ gù iộng-gặ sĩ uā dĩ.

47 Huǎ-lĩ-sỏ nêng uā, Nì-huôi-nêng iǎ nǎ gù pīng kỏ à.

48 Gúing-hũ iáu Huǎ-lĩ-sỏ nêng dĩ-bíng cù-cặng iũ sũ-mũ nêng sêng gù ?

49 Lậ-sĩ iộng bǎ-siǎng êng dặ-dĩ lự-huǎ sĩ êng-gái nióng nǎ nêng ciũ gậ.

50 Dĩ-bíng iũ cǎi Nĩ-gỏ-dĩ-mũ (ciũ-sĩ ching-mǎng kỏ gīng Iǎ-Sú gậ) iáu Huǎ-lĩ-sỏ nêng uā,

51 Êng-nǎing tiāng-nī-gīng nêng gậ géng-kẻ, gũ êng dặ-dĩ gù cǎ gậ dĩ, uôi gậ lự-huǎ nī-dĩ ỏ diǎng gù gậ cò nĩ ?

52 Duôi-gá-nêng ǎing uā, Nì iǎ ỏ-sĩ Gá-lĩ-lĩ nêng ? Nì mông cũ-sǎi chũ sêng-géng, ciũ ỏ dặ-dĩ cù-cặng mǎu cǎi sǎng-dí sī giǎng Gá-lĩ-lĩ-dĩ chũ lậ.

53 Duôi-gá-nêng ciũ dǎu-tê kỏ cù-cĩ gậ chiỏ.

Dĩ 8 Cióng.

1 Iǎ-Sú kỏ Gǎng-lǎng súing.

2 Cǎu-tê ỷ kỏ dǎing-dĩ, bǎ-siǎng dú hǎ gù-dĩ lậ, Iǎ-Sú ciũ cỏ-diũ háu gù.

3 Iũ cǎi á-nióng-nêng têng nêng gậ sĩ-hê nǎ nêng nà-

diū ; nāng-sú nēng iáu Huǎ-lī-sō nēng duōi gù hā Iǎ-Sú-dī lậ, hǎng gù gùè hā đōng-ōng-séng-dī.

4 Ciū iáu Iǎ-Sú uā, Sǐng-Sáing, iōng á-niōng-nēng dộ-dī tēng nēng gậ sī-hē, nǎ nēng nà-diū.

5 Mộ-sái dẫu lữ-huǎ-dī gấu-dō uoi-huōi-nēng niōng nà ciộ ià-sǐ iōng-gặ-sǐ gậ á-niōng-nēng : í nì uā, niōng gōng-ciōng gặ-sǐ bǎing gù ?

6 Gù-huōi-nēng uā iōng dī sī chī Iǎ-Sú, ồ lāu ciǎ dī gấu gù. Lậ-sǐ Iǎ-Sú gú-lú-diū, sặ siừ-ỷ-ciẻ hā diá-dī siǎ cī.

7 Gù-huōi-nēng gũ dộ-dī mōng, Iǎ-Sú ciū gùè kǐ lậ iáu gù uā, Nì dī-bǐng sū nēng lậ mǎu cò, ciū niōng sáing nà ciộ ià iōng á-niōng-nēng.

8 Iǎ-Sú ỷ gú-lú à kộ, sặ siừ-ỷ-ciẻ hā diá-dī siǎ cī.

9 Gù-huōi-nēng tiāng-nī-gīng iōng dī, giǎng sē gậ kǐ, dẫu siǎu gậ cǐ, cì-ciǎ cì-ciǎ dú chử kộ : lậ đōng Iǎ-Sú ciǎ nēng, iáu ử á-niōng-nēng gùè hā đōng-ōng-séng-dī.

10 Iǎ-Sú ciū gùè kǐ lậ iáu gù uā, Á-niōng-nēng, ử duoi nēng dẫu nī-dī ? dú mǎu ciǎ nēng diāng nì gậ cò ?

11 Á-niōng-nēng uā, Cự à, Mǎu, Iǎ-Sú uā, Uoi iǎ ēng diāng nì gậ cò : nì mǎng kộ ; ēng gộg cũi huāng-cò.

12 ¶ Iǎ-Sú ỷ iáu duoi-gá-nēng uā, Uoi sī sī-gáing nēng gậ guáng : nēng lậ gáing uoi ciū mài dẫu ú-ộng-dī giǎng, cộg ộ đặ-diộ sǎng-miāng gậ guáng.

13 Huǎ-lī-sō nēng iáu gù uā, Nì tǎi cù-cī cǎ gúing-cēng ; iōng gúing-cēng ēng sī céng gậ.

14 Iǎ-Sú āing uā, Uoi mǎng tǎi cù-cī cǎ gúing-cēng, uoi cǎ gậ gúing-cēng sī céng gậ : éng-ựè uoi đặ-dí cù-cī sī giǎng nī-dī lậ, kộ nī-dī kộ ; nì dẫu ēng đặ-dí uoi sī giǎng nī-dī lậ, kộ nī-dī kộ.

15 Nì sī ciǎu-diū nguē-mǎu đōng nēng gậ ciáng lǎing ; uoi dú ēng đōng nēng gậ ciáng lǎing.

16 Uoi lậ-sǐ đōng nēng gậ ciáng lǎing, uoi đōng gậ ciū-sī céng gậ ; éng-ựè ēng sī uoi cù-cī ciǎ nēng dẫu iộng-dī, gũ iừ hǎng uoi lậ gậ Đá iáu uoi cǎi cì-dó.

17 Nì gậ lữ-huả iả gĩ-diũ uā, liông nêng cã gậ guíng-cēng sī céng gậ.

18 Giá uòi sī tãi cù-cī cã guíng-cēng, gũ iũ hăng uòi lậ gậ Dá iả tãi uòi cã guíng-cēng.

19 Duôi-gá-nêng ciũ mông gù uā, Nì Dá dẫu nĩ-dĩ ? Iả-Sú āing uā, Nì ēng dặ-dí uòi, iả ēng dặ-dí uòi gậ Dá : lậ-sī dặ-dí uòi, iả ặ dặ-dí uòi gậ Dá.

20 Iả-Sú dẫu dāing-dĩ háu nêng dẫu ngặng kũ bính-hāing uā iộng dĩ, iả mẫu nêng nà gù, éng-ựê gù gậ sī-hê gũ ēng-năing dẫu.

21 Iả-Sú ỉ iáu duôi-gá-nêng uā, Uòi kộ, nì cớng ộ lẫu uòi, nì ộ sĩ dẫu nì gậ cò dĩ-bíng ; éng-ựê uòi kộ gậ sù-cài nì mẫu-năing-gê dẫu.

22 Iũ-tuôi nêng ciũ uā, Gù uā, Uòi kộ gậ sù-cài nì mẫu-năing-gê dẫu, ộ-sī gù siông kộ cù-cèng ?

23 Iả-Sú iáu gù uā, Nì sī giǎng à-bíng lậ gậ ; uòi sī giǎng ciông-bíng lậ gậ : nì sī hũ iộng sī-gáing gũing ; uòi ēng sī hũ iộng sī-gáing gũing.

24 Gũ-chũ uòi iáu nì uā, Nì ộ sĩ dẫu nì gậ cò dĩ-bíng.

25 Duôi-gá-nêng ciũ mông gù uā, Nì sī sũ nêng ? Iả-Sú āing uā, Uòi buôi-chỗ iáu nì uā gậ ciũ-sī.

26 Uòi gũ iũ cèng cãi dĩ uā nì, đợng nì gậ ciáng lǎing : lậ-sī ử cĩa hăng uòi lậ gậ sī céng gậ ; uòi giǎng gù ử-dĩ tiǎng-nĩ lậ gậ iộng dĩ, uòi ciũ đựing nă sī-gáing nêng tiǎng-nĩ.

27 Duôi-gá-nêng ēng dặ-dí Iả-Sú iộng dĩ sī uā gù Dá gậ dĩ.

28 Iả-Sú ỉ iáu gù uā, Nì-huôi-nêng nà nêng gậ Gũing guā kĩ lậ lẫu, ử sī-hê ciũ ộ dặ-dí uòi sī Gĩ-Dũ, iả ộ dặ-dí uòi cã gậ dĩ mẫu cì-iông sī cù-cī cữ-ỉ cã gậ, ciẫu-diũ uòi Dá sǎing háu uòi gậ dĩ, uòi ciũ iộng-gặ-sĩ uā.

29 Hăng uòi lậ gậ Dá iáu uòi cãi cì-dó ; gù ēng-năing bẻng-ciê uòi cĩa nêng dẫu iộng-dĩ ; éng-ựê uòi sī-sĩ kặ-kặ dú sī cã gù đợng-ỉ gậ dĩ.

30 Iả-Sú uā iộng dĩ gậ sī-hê iũ cèng cãi nêng sēng gù.

31 ¶ Iả-Sú iáu sēng gù gậ Iũ-tuōi nēng uā, Nì lậ cì-bì-dạ dú í uòi gậ dầu-lí, ciũ ì-cài sī uòi gậ hã-sáing.

32 Nì iả ặ dạ-dí céng gậ dầu-lí, iọng céng gậ dầu-lí ặ bōng-tiâu nì.

33 Duōi-gá-nēng āing uā, Uòi-huōi-nēng sī Ngā-bã-là-hǎng gậ gữing-sọng, cù-cợng ēng-nǎing cã-guā nēng gậ nũ-gẻ; nì gōng-ciōng uā, Ồ bōng-tiâu uòi nì ?

34 Iả-Sú iáu gù uā, Uòi ì-cài iáu nì uā, Mẩu-lọng sũ-mũ nēng huāng-cò, iọng nēng ciũ-sī cò gậ nũ-gẻ.

35 Nũ-gẻ mại đợng-giũ hã chiợ-dĩ gựè-diũ : gữing đợng-giũ dú sī hã chiợ-dĩ gựè-diũ.

36 Iọng-gặ-sĩ Gữing lậ bōng-tiâu nì, nì ciũ đợng-céng sī bōng-tiâu, gợng cù-cī cự-ĩ.

37 Uòi dạ-dí nì sī Ngā-bã-là-hǎng gậ gữing-sọng; nì dẫu ồ huōi-sĩ uòi, éng-ựè nì séng-dĩ ēng kǎing í uòi gậ dầu-lí.

38 Uòi uā gậ dĩ sī dẫu uòi Dá ử-dĩ chũ-gĩng-guā gậ; nì cã gậ dĩ iả sī dẫu nì dá ử-dĩ tiāng-nĩ-gĩng-guā gậ.

39 Duōi-gá-nēng āing uā, Ngā-bã-là-hǎng sī uòi gậ dá. Iả-Sú iáu gù uā, Nì lậ-sĩ Ngā-bã-là-hǎng gậ gữing-sọng, ciũ ặ cã Ngā-bã-là-hǎng cã-guā gậ dĩ.

40 Uòi giǎng Cìōng-Dĩ ử-dĩ tiāng-nĩ lậ gậ céng dầu-lí, dú uā-guā nã nì tiāng-nĩ, nì giá ồ huōi-sĩ uòi : Ngā-bã-là-hǎng ēng-nǎing iọng-gặ-sĩ cã.

41 Nì dú sī cã nì dá cã gậ dĩ. Duōi-gá-nēng iáu gù uā, Uòi ēng sī gĩ-mâ sǎi gậ; uòi lậ iũ cì-ciã Dá, ciũ-sĩ Cìōng-Dĩ.

42 Iả-Sú iáu gù uā, Cìōng-Dĩ lậ-sĩ nì gậ Dá, nì ciũ ặ ồ uòi : éng-ựè uòi sī giǎng Cìōng-Dĩ ử-dĩ chũ lậ; uòi iả ēng sī cù-cī cự-ĩ lậ, sī gù hǎng uòi lậ.

43 Nì gōng-ciōng-dĩ ēng mễng-bạ uòi uā gậ dĩ? Sī éng-ựè nì ēng kǎing tiāng-nĩ uòi gậ dầu-lí.

44 Nì sī giǎng nì dá mợ-gự-dĩ lậ, nì dá táng-dũ gậ lǎing dĩ nì iả ngữing-séng cã. Gù cì buōi-chỏ sī huōi-sĩ nēng gậ, ēng í céng gậ dầu-lí, éng-ựè céng gậ dầu-lí dú ēng-

nǎng dāu gù séng-dĩ : gù uā gǎ dĩ gâ sí-hē, sī giǎng gù
cù-cī séng-dĩ uā chũ lậ : ếng-ựē gù bộng-lải sī uā gǎ dĩ, ỷ
cā uā gǎ dĩ nêng gâ dá.

45 ếng-ựē uòi uā céng gâ dĩ, nì ciū ēng sēng uòi.

46 Nì dĩ-bíng sū nêng iũ-nǎing-gē nà cì-iōng cò lậ uā
uòi ? Lậ-sī uòi iáu nì uā céng gâ dĩ, nì gōng-ciōng-iōng
ēng sēng uòi nī ?

47 Giǎng Ciōng-Dĩ lậ gâ cōng ộ tiǎng-nī Ciōng-Dĩ gâ
dĩ : nì ēng sī giǎng Ciōng-Dĩ-dĩ lậ, gū-chũ ēng tiǎng-nī
gù gâ dĩ.

48 Iũ-tuōi nêng ciū āing uā, Uòi-huōi-nêng uā, Nì
sī Sǎ-mả-lĩ-ngā nêng, sī nǎ gũ mĩ-diũ, iộng dĩ ì-cài
mài chộ.

49 Iả-Sú āing uā, Uòi ēng sī nǎ gũ mĩ-diũ gâ ; uòi sī
gēng uòi gâ Dá, nì dāu diễ uòi gâ gũ.

50 Uòi ēng ồ cù-cī iũ ặng-iāu : iũ cì-ciả ồ uòi iũ ặng-iāu,
iả ộ dộng nêng gâ ciáng lǎing.

51 Uòi ì-cài iáu nì uā, Nêng lậ í-diũ uòi gâ dàu-lĩ, ặng-
ỷng dú mài sĩ.

52 Iũ-tuōi nêng ciū uā, Giâ-gíng uòi dặ-dĩ nì sī nǎ gũ
mĩ-diũ, Ngā-bả-lả-hǎng iáu sǎng-dĩ dú sĩ-tiǎu làu, nì giả
uā, Nêng lậ í-diũ uòi gâ dàu-lĩ, ặng-ỷng dú mài sĩ.

53 Nì ộ piǎng uòi cù-cóng Ngā-bả-lả-hǎng gǎing duôi ?
Gù sĩ-tiǎu làu, sǎng-dĩ iả sĩ-tiǎu, nì nà cù-cī chũ cǎ sū-mũ
nêng ?

54 Iả-Sú āing uā, Uòi lậ nà ặng-iāu nǎ cù-cī ciū mài
sōng-dặ ặng-iāu, nà ặng-iāu nǎ uòi gâ sĩ uòi gâ Dá, ciū-sī
nì uā sī nì gâ Ciōng-Dĩ.

55 Nì-huōi-nêng mài nêng-dặ gù diộ, lậ uòi dặ-dĩ gù ;
uòi lậ uā ēng dặ-dĩ gù, ciū-sī iáu nì ỷ-búing uā gǎ dĩ : lậ-
sī uòi dặ-dĩ gù, iả í-diũ gù gâ dàu-lĩ.

56 Nì cù-cóng Ngā-bả-lả-hǎng cèng ồ chũ-gĩng uòi gâ
nì-ciẻ ; chũ-gĩng làu, ciū dềng kǎu-uòi.

57 Iũ-tuōi nêng ciū uā, Nì gū mǎu ngu-sī hựē, ỷ chũ-
gĩng Ngā-bả-lả-hǎng ?

58 Iă-Sú uā, Uòi ì-cài iáu nì uā, Ngā-bă-là-hăng gū
ēng-năing chũ-sī, uòi sáing đợ-dī lâu.

59 Duoi-gá-nêng ciũ nà ciõ ơ ià gụ : Iă-Sú đũ kĩ lậ, ciũ
giăng đăing-dī chũ kộ.

Dī 9 Cióng.

1 Iă-Sú giăng điợ gậ sī-hē, chũ-gīng cì-ciả nêng, cì chũ-
sī ciũ-sī hải-ciẻ.

2 Hả-sáing mông Iă-Sú uā, Síng-Sáing, ịợng nêng cì
chũ-sī ciũ-sī hải-ciẻ, sī sũ nêng gậ cò, sī gụ cù-cī gậ à, iả
sī gụ dá-nải gậ nī ?

3 Iă-Sú ăing uā, Ęng sī gụ cù-cī gậ cò, iả ēng sī gụ dá-
nải gậ cò ; sī ơ Cióng-Dī cã gậ dī dẫu gụ sếng-dī hīng
chũ lậ.

4 Bợng ịợng nì-sī uòi-huoi-nêng cợng niợng cã hăng
uòi lậ gậ Dá gậ dī, ợng-mâng tầu dẫu, ciũ mẩu ciả nêng
ợ cã dī.

5 Uòi dẫu sī-gáing gậ sī-hē, sī cã sī-gáing nêng gậ
guáng.

6 Iă-Sú uā lâu ịợng dī, ciũ tũ-tồ hã diá-dī, nà tồ sáu
nải, muoi hải-ciẻ gậ mì-ciú,

7 Iáu gụ uā, Nì kộ Sái-lộ-ngã sữ-kỏ-dī kộ sải (Sái-lộ-
ngã ciũ-sī nả nêng hăng kộ gậ ỉ-sũ). Hải-ciẻ ciũ kộ sải,
dẫu-tê lậ gậ sī-hē, mì-ciú ợ chũ-dặ-gīng.

8 Chiợ-bíng-síng iáu tê-chíng chũ-gīng gụ cã huoi-iẻ
gậ nêng dú uā, lợng ciả nêng ciũ-sī ăing-bả-sī cồ-diũ tầu
iẻ gậ, ēng sī ?

9 Iũ nêng uā, Ciăng-sī gụ. Iả iũ nêng uā, Ęng sī gụ,
sī sũ-siợng gụ. Gụ cù-cī uā, Sī uòi.

10 Duoi-gá-nêng uā, Nì gậ mì-ciú gợng-ciợng ợ guáng
kĩ lậ ?

11 Gụ ăing uā, Ủ ciả nêng miâng hăng Iă-Sú sáu nải,
muoi uòi gậ mì-ciú, iáu uòi uā, Nì kộ Sái-lộ-ngã sữ-kỏ-dī
kộ sải : uòi ciũ kộ sải, sải lâu, ciũ chũ-dặ-gīng.

12 Duôi-gá-nêng uā, Iộng nêng dāu nī-dī? Gù uā, Uôi ềng dặ-dí.

13 ¶ Duôi-gá-nêng ciū nà iộng ciả sáing sī hải mì-ciú gậ nêng iáu kộ gĩng Huả-li-sô nêng.

14 Iả-Sú sáu nài nả ử hải-ciẻ gậ mì-ciú í guáng kí lậ, iộng cì góng ciū-sī úing-sĩ-nì.

15 Huả-li-sô nêng iả mông ử ciả nêng mì-ciú gōng-ciōng ộ chũ-dặ-gĩng? Ử ciả nêng ằing uā, Gù nà nài muoi hā uoi mì-ciú-dĩ, uoi ciū kộ sải, giả-gíng ộ chũ-dặ-gĩng.

16 Huả-li-sô nêng dĩ-bíng iử giẻ nêng uā, Iộng nêng ềng siủ úing-sĩ-nì, cōng ềng sī giảng Ciōng-Dĩ ử-dĩ lậ. Iả iử nêng uā, Iử cò gậ nêng nī-dĩ ộ cả iộng duôi sềng-tóng gậ dĩ nī? Duôi-gá-nêng ciū sióng-cáing kí lậ, búing cả liòng bọng.

17 Huả-li-sô nêng ỉ mông ử ciả sáing sī hải mì-ciú gậ nêng uā, Gù nà nì gậ mì-ciú í guáng kí lậ, í nì uā, gù sī sũ-mũ gặ-sĩ gậ nêng? Ử ciả nêng uā, Gù sī sítg-dí.

18 Iử-tuôi nêng ềng kảing sềng ử ciả nêng sáing sī hải-ciẻ, giả-gíng ộ chũ-dặ-gĩng, ciū hằng gù dá-nải lậ,

19 Mông gù uā, Nì uā nì gậ gựing cì chũ-sĩ ciū-sĩ hải-ciẻ, ciū-sĩ iộng ciả nêng, ềng sī? Giả-gíng gù gōng-ciōng ộ chũ-dặ-gĩng nī?

20 Gù dá-nải ằing uā, Iộng sī uoi gậ gựing, cì chũ-sĩ ciū-sĩ hải-ciẻ, iộng sī uoi dặ-dí gậ.

21 Gù giả-gíng gōng-ciōng ộ chũ-dặ-gĩng, uoi ềng dặ-dí; sī sũ nêng nà gù mì-ciú í guáng kí lậ, uoi iả ềng dặ-dí: gù iử ử duoi hựẻ; nì niōng mông gù, gù cù-cĩ ộ uā.

22 Gù dá-nải giáng Iử-tuôi nêng, gũ-chũ gộ-iộng uā; ềng-ựẻ Iử-tuôi nêng iộ-diăng lậ, lậ iử nêng nêng Iả-Sú sī Gí-Dũ, ciū niōng nà gù dải chũ lĩ-bải-dộng.

23 Gũ-chũ gù dá-nải uā, Gù iử ử duoi hựẻ, nì niōng mông gù.

24 Huả-li-sô nêng ỉ hằng ử ciả sáing sī hải mì-ciú gậ nêng lậ, iáu gù uā, Nì niōng nà ộng-iáu gự nả Ciōng-Dĩ: uoi dặ-dí iộng nêng sī iử cò gậ nêng.

25 Ủ ciă nêng ăing uā, Gù sī iũ cò gậ nêng, ềng sī, uòi ềng dặ-dí : cồng-lậ dặ-dí iộng cì-iông dī, uòi mì-ciú sáing sī hải gậ, giá-gíng ộ chũ-dặ-gĩng.

26 Huấ-li-sồ nêng ỉ mông ử ciă nêng, uā, Gù tấi nì cấ sũ-mũ gặ-sỉ gậ dī? gồng-ciông-iông nà nì gậ mì-ciú í guáng kị lậ?

27 Ủ ciă nêng ăing uā, Uòi kăing iáu nì uā lau, nì ềng tiăng-nī ; cấ-sũ-dī giá-gíng ỉ ồ tiăng-nī? Ỗ-sī nì iả siông cấ gù gậ hắ-sáing?

28 Huấ-li-sồ nêng mả ử ciă nêng, uā, Nì sī gù gậ hắ-sáing ; uòi-huôi-nêng sī Mặ-sái gậ hắ-sáing.

29 Cìông-Dī gáu-dồ Mặ-sái gậ dī, iộng sī uòi dặ-dí gậ ; lậ-sī iộng ciă nêng uòi ềng dặ-dí gù sī giăng nī-dī lậ.

30 Ủ ciă nêng ăing uā, Gù nà uòi mì-ciú í guáng kị lậ, nì gũ ềng dặ-dí gù sī giăng nī-dī lậ, iộng ì-cài gỷ-l.

31 Uòi dặ-dí Cìông-Dī ềng tiăng-nī iũ cò gậ nêng ; nêng lậ gềng Cìông-Dī, í-diũ gù gậ sềng-ỉ cấ, Cìông-Dī ciũ ộ tiăng-nī gù.

32 Giăng kựế-tíng bī-dī à lậ dú ềng-năing tiăng-nī-gĩng iũ nêng nà cì chũ-sī ciũ-sī hải-ciề gậ mì-ciú í guáng kị lậ.

33 Iộng nêng lậ-ềng-sī giăng Cìông-Dī ử-dī lậ, ciũ mẩu dī ộ cấ.

34 Huấ-li-sồ nêng ăing uā, Nì cì sềng dú sī cò dī-bíng sắi chũ lậ gậ, nì gũ lậ háu uòi? Ciũ nà ử ciă nêng đấi chũ kộ.

35 ¶ Iả-Sú tiăng-nī-gĩng Huấ-li-sồ nêng nà gù đấi chũ kộ ; lâu-diộ gù, ciũ iáu gù uā, Nì sềng Cìông-Dī gậ Gỷing, ềng sềng?

36 Ủ ciă nêng ăing uā, Cự, sũ nêng sī Cìông-Dī gậ Gỷing, nả uòi ộ sềng gù?

37 Iả-Sú uā, Nì chũ-gĩng gù lau, giá-gíng iáu nì uā dī gậ, ciũ-sī Cìông-Dī gậ Gỷing.

38 Ủ ciă nêng uā, Cự à, uòi sềng, ciũ bấi Iả-Sú.

39 Iả-Sú uā, Uòi ềng-ựề sềng nêng gậ dī lậ sī-gáing,

niông mài chū-gīng gậ nêng ỡ chū-dặ-gīng ; ỡ chū-gīng gậ nêng ỡ bīng cā hải-ciẻ.

40 Dấu Iả-Sú séng-bíng-dī gậ Huả-lī-sō nêng tiāng-nī gīng iọng dī, ciū uā, Uoi-huoi-nêng iả sī hải-ciẻ, ềng sī ?

41 Iả-Sú iáu gụ uā, Nì lậ-sī hải-ciẻ, ciū mầu cò : giá-gíng nì uā, Ỡ chū-dặ-gīng : gū-chū nì gậ cò gū dộ-dī.

Dī 10 Cióng.

1 Uoi ì-cài iáu nì uā, Nêng nì iông-dự, lậ ềng giǎng mông dī kộ, dấu giǎng biẻ sù-cài bā-lả dī kộ, iọng nêng ciū-sī chặ, ciū-sī mà-giẻ-chặ.

2 Lậ-sī giǎng mông dī kộ, iọng nêng ciū-sī iǎng-iông gậ nêng.

3 Iǎng-mông gậ nêng iáu gụ kựẻ mông, iông iả tiāng-nī gụ gậ siǎng-ềng : gụ ciū hǎng cù-cī iông gậ miǎng, duoi gụ chự lậ.

4 Cù-cī gậ iông dú dai chự lậ lậ, gụ ciū dấu iông tê-chíng giǎng, iông giáng gụ bù-ciẻ hẻ-dī giǎng, ềng-ựẻ iông dặ-dí gụ gậ siǎng-ềng.

5 Iông ềng dặ-dí biẻ-nêng gậ siǎng-ềng, ciū ềng kǎng giáng biẻ-nêng giǎng, ỡ pī-tiǎu gụ.

6 Iả-Sú nà iọng bĩ-piǎng gậ dī uā nả Huả-lī-sō nêng tiāng-nī : lậ-sī gụ ềng mềng-bặ Iả-Sú uā gậ sī sū-mū dī.

7 ¶ Iả-Sú ỉ iáu gụ uā, Uoi ì-cài iáu nì uā, Uoi ciū-sī iông gậ mông.

8 Tê-chíng piǎng uoi sǎng lậ gậ dú sī chặ, sī mà-giẻ-chặ : iông iả ềng tiāng-nī gụ.

9 Uoi ciū-sī mông : nêng lậ giǎng uoi-dī nì lậ gậ, ciū ỡ dặ giủ, iả ỡ dặ chự kộ, iả ỡ dặ nì lậ, dú iủ chẩu iẻ.

10 Chặ lậ, dú sī ồ nà iông té kộ, tī-tiǎu, miẻ-tiǎu : uoi lậ, sī ồ iông iủ sǎng-miǎng, gū ồ gụ dặ-diộ sí-cự gậ sǎng-miǎng.

11 Uoi sī hẩu iǎng-iông gậ nêng : hẩu iǎng-iông gậ nà cù-cī gậ miǎng dờ iông gậ miǎng.

12 Gū lậ gậ nêng, êng sī iăng-iông gậ, iông iả êng sī gù cù-cī gậ, gù chū-gīng cái-lộng lậ, ciū diú-tiâu iông, cê kộ-tiâu, cái-lộng ciū nà iông chiông kộ, cì-bộng iông dú dai-sūing-tiâu :

13 Gū lậ gậ nêng cê kộ êng-ựê gù sī gū lậ gậ nêng, êng chū-dông iộng iông.

14 Uoi sī hẩu iăng-iông gậ nêng, uoi dặ-dí uoi gậ iông, uoi gậ iông iả dặ-dí uoi.

15 Ciū sū-siông Dá dặ-dí uoi, uoi iả dặ-dí Dá ; uoi ỉ nà cù-cī gậ miăng dơ iông gậ miăng.

16 Uoi gū iủ biê iông êng sī iộng dặ-dĩ gậ : uoi iả niông duôi gù lậ, gù cồng ộ tiăng-nī uoi gậ siăng-éng, hê-lải dú ộ cã cì bộng, gù nă cì-ciả iăng-iông gậ nêng.

17 Uoi Dá ơ uoi, êng-ựê uoi siả-dặ cù-cī gậ miăng, ciū ộ cuôi nà dẫu-tê.

18 Uoi gậ miăng mẩu ciả nêng chiông-dặ kộ, sī uoi cù-cī siả-dặ. Uoi iủ gựing-băng siả-dặ, iả iủ gựing-băng nà dẫu-tê. Iộng sī uoi Dá gấu-dơ uoi gậ dĩ.

19 ¶ Iủ-tuôi nêng tiăng-nī-gīng iộng dĩ, ciū ỉ siông-cáing kị lậ, búing cã liông bộng.

20 Dĩ-bíng iủ cèng cãi nêng uā, Gù sī nă gự mì-diū buôi-díng gậ, nì cã-sū-dĩ tiăng-nī gù ?

21 Ỉ iủ nêng uā, Iộng dĩ êng sī nă gự mì-diū gậ nêng ộ uā gậ. Gự nī-dĩ iủ-năing-gê nà hải-ciẻ gậ mì-ciú í guáng kị lậ.

22 ¶ Iộng-cì-sī Iả-lũ-sả-lăing nêng iủ ciả siú-cèng dăing gậ cãi-kī :

23 Sī dóng-tíng gậ sī-hê ; Iả-Sú dẫu dăing Sủ-lộ-mộng à lộng-dĩ giăng.

24 Iủ-tuôi nêng lậ ự-diū gù uā, Nī lōng uoi ngỷ-séng, êng dặ-dí chéng-chủ, gū niông gỷ duoi sī nī ? Nī lậ-sī Gí-Dủ ciū mễng-dã-mễng iáu uoi uā.

25 Iả-Sú āing uā, Uoi iáu nì uā lầu, nì dú êng sēng ; uoi kầu uoi Dá gậ miăng cã gậ dĩ, iộng dĩ ciū-sī tãi uoi cã guíng-cēng.

26 Lậ-sī nì ēng sēng, éng-ḡē nì ēng sī uòi iông cì bọng gậ.

27 Uòi gậ iông tiāng-nī uòi gậ siáng-éng; uòi đặ-dĩ gự; gự iả gáing-diū uòi.

28 Uòi nà ểng-ḡing gậ sáng-miāng nả gự, gự cồng mài miề-tiāu : iả mẩu nêng giǎng uòi siũ-dĩ ặ nà gự chiǎng-dặ kộ.

29 Uòi Dá nà iông nả uòi lầu, uòi Dá sī đéng duôi gậ, iả mẩu nêng giǎng uòi Dá siũ-dĩ ặ nà gự chiǎng-dặ kộ.

30 Uòi iáu Dá sī ỉ tĩ gậ.

31 Iọng-cì-sī Iũ-tuōi nêng ỉ nà cịḡ ồ iả Iả-Sú.

32 Iả-Sú āing uā, Uòi giǎng uòi Dá ử-dĩ nà cèng cāi hẩu gậ dĩ cā nả nì chũ; nì ḡē nī cì-iông dĩ nà cịḡ iả uòi nī?

33 Iũ-tuōi nêng uā, Uòi ēng sī ḡē hẩu gậ dĩ nà cịḡ iả nì, sī éng-ḡē nì luing-gũing cī chéng cī duôi gậ dĩ; nì ì-cài sī nêng, dầu uā cù-cī sī Cìong-Dĩ.

34 Iả-Sú uā, Nì lự-huả gĩ-diū uā, Uòi uā, Nì sī cìong-dĩ.

35 (Sēng-géng gĩ-diū gậ dĩ cồng mài hĩ-tiāu), Cìong-Dĩ gáu-dồ gậ nêng, iọng sēng-géng gũ sī hǎng gự cǎ cìong-dĩ.

36 Dá huǎng-piể Gũing cǎ sēng gậ, ỉ hǎng gự lậ sī gáing, nì gũ gống uā gự sī luing-gũing cī chéng cī duôi; éng-ḡē uòi uā, Uòi sī Cìong-Dĩ gậ Gũing?

37 Uòi lậ ēng cǎ uòi Dá gậ dĩ, nì ciū ēng niǎng sēng uoi.

38 Lậ-sī uòi đợ-dĩ cǎ iọng dĩ, nì mǎng ēng sēng uòi, cồng niǎng sēng uòi cǎ gậ dĩ, nì ciū ặ đặ-dĩ, ỉ ặ mǎng-bà, Dá iáu uòi hợ cǎ ỉ tĩ, uòi iáu Dá hợ cǎ ỉ tĩ.

39 Duôi-gá-nêng ỉ ồ nà gự : Iả-Sú pi-tiāu gự gậ siũ, kộ-tiāu.

40 ¶ Ỉ kộ Iợ-dàng ử-bíng kái, ciū-sī Iợ-hũing tề-ching sí sǎi-lĩ gậ sù-cài; ciū dầu ử-dĩ ḡuệ-diū.

41 Iũ cèng cāi nêng hā Iả-Sú-dĩ lậ; gự-huôi-nêng uā, Iợ-hũing ì-cài ēng-nǎng hĩng-guā cì-iông sēng-tóng gậ dĩ; lậ-sī gự uā iọng ciả nêng gậ dĩ, dú sī céng gậ.

42 Dầu ử-dĩ iũ cèng cāi nêng sēng Iả-Sú.

DĪ 11 Cióng.

1 Iũ ciă nêng bāng kĭ lậ, miāng hǎng Là-sǎ-lũ, diũ dāu Bǎ-duōi-nĭ, ciũ-sĭ Mǎ-lĭ-ngā, Mǎ-duōi, liòng cĭ-mụē diũ gậ hióng-lĭ.

2 Iọng Mǎ-lĭ-ngā ciũ-sĭ tē-chĭng nà hióng iũ muồi Cũ, ĩ nà tē-mâu siế gù gậ káu, ử ciă á-niòng-nêng. Iũ bāng gậ Là-sǎ-lũ ciũ-sĭ gù gậ hiáng-dĭ.

3 Mǎ-duōi, Mǎ-lĭ-ngā, liòng cĭ-mụē hǎng nêng kộ gĭng Iǎ-Sú, uā, Cũ à, nì ồ gậ nêng bāng kĭ lậ.

4 Iǎ-Sú tiāng-nĭ-gĭng, ciũ uā, Gù iọng bāng ềng sĭ ềng-ụē niòng gù sĭ, sĭ ềng-ụē niòng Cióng-Dĭ gậ ềng-iāu hĭng chũ lậ, gũ niòng Cióng-Dĭ gậ Gũng ềng-ụē iọng bāng ộ dặ-diộ ềng-iāu.

5 Mǎ-duōi liòng cĭ-mụē, iáu Là-sǎ-lũ, dú sĭ Iǎ-Sú cềng ồ gậ.

6 Iǎ-Sú tiāng-nĭ-gĭng Là-sǎ-lũ bāng kĭ lậ, dāu gù ử cì sĭ gụè-diũ gậ sù-cài gũ gụè-diũ liòng góng.

7 Hē-mụē iáu hǎ-sǎng uā, Nì cuồi iáu uoi cậ kộ Iũ-tuồi.

8 Hǎ-sǎng uā, Sǎng-Sǎng, Iũ-tuồi nêng kǎng chĭng-māng nà ciộ ồ ìa nì, nì gũ cuồi kộ ử-dĭ kộ?

9 Iǎ-Sú ǎng uā, Nì-sĭ iũ lự-ciă sĭ-sềng, ềng sĭ? Nêng dāu nì-sĭ giǎng diộ, ciũ mài gé-káu-ỷ, ềng-ụē chũ-dặ-gĭng iọng sĭ-gǎng gậ guáng.

10 Nêng lậ ộng-māng giǎng diộ, ciũ ộ gé-káu-ỷ, ềng-ụē guáng ềng-nǎng dāu gù sềng-dĭ.

11 Iǎ-Sú uā làu iọng dĭ: ỷ iáu hǎ-sǎng uā, Uoi-huồi-nêng gậ bǎng-iũ Là-sǎ-lũ mì-chĭ-diộ; giā-gǎng uoi kộ hǎng gù chĭng-chǎng.

12 Hǎ-sǎng uā, Cũ à, gù lậ mì-chĭ-diộ, bāng ciũ ộ hấu-tiāu.

13 Iǎ-Sú iọng dĭ sĭ uā gù sĭ-tiāu: hǎ-sǎng dāu siềng Iǎ-Sú sĭ uā gù ciáng-ciáng-dĭ mì-chĭ.

14 Gũ-chũ Iǎ-Sú mềng-dā-mềng iáu gù uā, Là-sǎ-lũ sĭ-tiāu làu.

15 Uòi sáing ēng-nǎing dǎu gù ǔ-dī uòi tǎi nì kǎu-uòi, ēng-ṽē ǒ nì ỡ sēng ; giǎ-gíng nì iáu uòi cái kō gù ǔ-dī.

16 Dọ-mǎ ỉ hǎng cǎ Dị-từ-mǎ iáu gōng bọng gậ hǎ-sáing uā, Uòi-huōi-nēng mǎng cái kō iáu Cự biāng-biāng sĩ.

17 ¶ Iǎ-Sú dǎu ǔ-dī lǎu, tiāng-nī-gīng Là-sǎ-lū cōng dǎu dặng-dī iũ sĩ góng lǎu.

18 Bǎ-duōi-nĩ gūing Iǎ-lū-sǎ-lǎing, chá-bủ-dọ lụ lí điọ.

19 Iũ cèng cái Iũ-tuōi nēng dǎu Mǎ-duōi, Mǎ-lī-ngā chiọ-dī, ēng-ṽē gù hiáng-dī sĩ-tiāu, gù ciũ lậ kúing gù gậ sέng.

20 Mǎ-duōi tiāng-nī-gīng Iǎ-Sú dọ-dī lậ, ciũ kō ciẻ gù ; Mǎ-lī-ngā gũ cō dǎu chiọ-dī.

21 Mǎ-duōi iáu Iǎ-Sú uā, Nì chīng-māng lậ-sĩ dǎu iọng-dī, uòi hiáng-dī ciũ mài sĩ.

22 Mǎng sĩ iọng-gặ-sĩ, uòi dặ-dí nì mǎu-lọng iáu Cìong-Dī giữ sũ-mũ dī, gù dú ỡ nǎ nì.

23 Iǎ-Sú iáu gù uā, Nì gậ hiáng-dī cǎng ỡ hủ-sáng kĩ lậ.

24 Mǎ-duōi uā, Uòi dặ-dí dǎu sṽē-mṽẻ gậ nì-ciẻ, sĩ-tiāu gậ nēng hủ-sáng kĩ lậ gậ sĩ-hẻ, gù iǎ ỡ hủ-sáng kĩ lậ.

25 Iǎ-Sú iáu gù uā, Hủ-sáng ciũ-sĩ uòi, sáng-miāng iǎ sĩ uòi : sēng uòi gậ nēng, ciũ-sĩ sĩ-tiāu lǎu, iǎ ỡ hủ-sáng kĩ lậ :

26 Mǎu-lọng sũ-mũ nēng sáng dọ-dī sēng uòi, ặng-ṽing dú mài sĩ. Iọng dī nì sēng, ēng sēng ?

27 Mǎ-duōi uā, Cự ả, ciāng-sĩ. Uòi sēng nì sĩ Cìong-Dī gậ Gūing Gí-Dũ, ciũ-sĩ ử ciẻ ỡ lậ sĩ-gáing gậ.

28 Mǎ-duōi uā lǎu iọng dī, ciũ chiọ kō, càng-càng-dī hǎng gù gậ mṽẻ-ciẻ Mǎ-lī-ngā uā, Síng-Sáing lậ lộ, hǎng nì.

29 Mǎ-lī-ngā tiāng-nī-gīng iọng dī, ciũ kṽẻ-kṽẻ-dī kĩ lậ kō gīng Iǎ-Sú.

30 Iọng sĩ-hẻ Iǎ-Sú gũ ēng-nǎing nì hióng-lĩ, gũ dǎu Mǎ-duōi ciẻ gù gậ sù-cài.

31 Iáu Mă-lī-ngā câi-câi dău chiō-dī kúing gù gậ sếng gậ Iũ-tuōi nêng, chũ-gīng Mă-lī-ngā kuē-kuē-dī kī-sếng chũ kō, ciũ gáing-diũ gù kō, uā gù sī kō dặng-dī tī.

32 Mă-lī-ngā dău Iă-Sú ỹ-dī chũ-gīng gù, ciũ pũ hā gù káu-bíng, uā, Cũ à, nì chīng-māng lậ-sī dău iọng-dī, uoi hiáng-dī ciũ mài sī.

33 Iă-Sú chũ-gīng Mă-lī-ngā tī, ỹ chũ-gīng câi lậ gậ Iũ-tuōi nêng dú tī, ciũ kī dặ-hăing, cèng sióng-sếng,

34 Uā, Nì cọng gù dău nī-dī? Duōi-gá-nêng uā, Cũ, lậ chũ.

35 Iă-Sú tī kī lậ.

36 Iũ-tuōi nêng uā, Nì chũ gù cèng ỹ iọng ciă nêng.

37 Iă iũ nêng uā, Gù chīng-māng nà hăi-ciế gậ mì-ciũ í guáng kī lậ, gù cọng iũ năing-gē giũ iọng nêng iă mài sī.

38 Iă-Sú ỹ kī dặ-hăing dău dặng-dī. Iọng dặng sī cì-ciă dōng, dōng-kế iũ ciộ cậ-diũ.

39 Iă-Sú uā, Nì nà ciộ búing-kuế. Sī-nêng gậ cĩ-muệ Mă-duōi uā, Cũ, giă-gíng gù dú chē-tiâu : éng-uệ gù sī-tiâu iũ sī góng làu.

40 Iă-Sú uā, Uoi iáu nì uā-guā, nì lậ sêng, ciũ ỹ chũ-gīng Ciōng-Dī gậ ặng-iâu.

41 Duōi-gá-nêng ciũ nà ciộ búing-kuế, Iă-Sú mì-ciũ gō kī lậ chũ títg, uā, Dá, nì tiāng-nī-gīng uoi làu, uoi dō-ciă nì.

42 Uoi iă dặ-dí nì sī-sī kặ-kặ dú tiāng-nī uoi ; lậ-sī uoi uā iọng dī sī ỹ iọng gống-lọng-kúing guệ-diũ gậ cèng câi nêng dú ỹ sêng uoi sī nì hăng lậ gậ.

43 Iă-Sú uā làu iọng dī, ciũ duoi siáng hăng kī lậ, uā, Là-să-lũ chũ lậ.

44 Ỗ ciă sī-nêng ciũ chũ lậ, káu siũ iũ biộ gặ-diũ ; mīng-gặ iũ pā-ciế bấu-diũ. Iă-Sú uā, Tiă-kuế, nă gù kō.

45 ¶ Gáing Mă-lī-ngā lậ gậ Iũ-tuōi nêng chũ-gīng Iă-Sú cã gậ dī, ciũ iũ cèng câi sêng gù.

46 Dī-bíng iă iũ nêng nà Iă-Sú cã gậ dī kō iáu Huă-li-sō nêng uā.

47 Gū-chū duôi cī-sí iáu Huả-li-sō nêng cù cì-dó sióng-liông uā, Iộng nêng hững cèng cāi sêng-tóng gậ dĩ, uôi-huôi-nêng niông gông-ciông lōng nī ?

48 Lậ bêng gù iộng-gặ-sĩ cā, duôi-gá-nêng dú ặ sêng gù ; Lậ-mả gờ gậ nêng iả ặ lậ chiông uôi gậ dĩ-huông, iáu uôi gậ bả-siăng.

49 Dĩ-bính iủ cĩa nêng miăng hắng Gái-ngā-huả, iộng cì nững cā dểng duôi cī-sí, gù ciū iáu duôi-gá-nêng uā, Nì-huôi-nêng dú ềng hiếu-dặ,

50 Iả ềng siông cì-cĩa nêng tãi bả-siăng sĩ, sắng-dặ tóng gờ miề-tiâu, iộng sĩ iủ i uôi.

51 Gái-ngā-huả uā iộng dĩ, ềng sĩ cù-cī cự-ĩ uā gậ : sĩ ềng-ưề gù iộng cì nững cā dểng duôi cī-sí, ciū sắng uā Iả-Sú ặ tãi bả-siăng sĩ.

52 Iả ềng-ộ-cĩ tãi iộng cì gờ gậ bả-siăng, ciū-sĩ Ciông-Dĩ gậ bả-siăng sững-kựế dẫu tóng-tính-à, Iả-Sú iả niông nà gù iáu cì-dó lậ.

53 Giảng iộng cì góng kĩ, duôi cī-sí iáu Huả-li-sō nêng ciū sióng-liông huôi-sĩ Iả-Sú.

54 ¶ Gū-chū Iả-Sú ềng cuôi đống-nêng-sĩ-cặng dẫu Iủ-tuôi nêng dĩ-bính-dĩ giảng, ciū giảng ử-dĩ kộ gững kông-iả gậ sù-cài, dẫu cì-cĩa sêng miăng hắng I-huả-lâng ; ciū iáu hả-sắng cāi hả ử-dĩ gựề-diū.

55 Iủ-tuôi nêng guā-mộng-tê gậ cẩ-kĩ tẩu dẫu. Cẩ-kĩ gū ềng-nặng dẫu, cèng cāi nêng giảng hiông-à sắng iông Iả-lũ-sả-lẩng-dĩ kộ, ồ lẩi-lĩ cù-cĩ gậ sêng-tĩ.

56 Iộng duôi nêng ciū lẫu Iả-Sú, gựề hả đẩng-dĩ gậ sĩ-hề, nì mông gù, gù mông nì, gồ uā, Nì gông-ciông uā ? Gù ặ-sĩ ềng lậ guā-cẩi.

57 Duôi cī-sí iáu Huả-li-sō nêng tê-chĩnh gấu-dồ duôi-gá-nêng, uā, lậ iủ nêng đặ-dĩ Iả-Sú dẫu nĩ-dĩ, niông lậ bẫu-sêng, ciū hẫu kộ nà gù.

Dĩ 12 Cióng.

1 Guā-mộng-tê cái ching lự góng, Iả-Sú dẫu Bả-duôi-nĩ, ciũ-sĩ Là-sả-lũ diũ gậ hióng-lĩ. Iọng Là-sả-lũ ciũ-sĩ Iả-Sú tê-ching hiếu sáng kỹ lậ ử ciả neng.

2 Dẫu ử-dĩ iũ neng bãng ciũ, chiãng Iả-Sú : Mả-duôi tẽ-hẽ ; Là-sả-lũ iả iáu Iả-Sú câi-câi cõ dõ.

3 Mả-lĩ-ngã nà-diũ cì gếng dềng cềng-ciãng, dềng òi-cing gậ hióng-iũ, muõi Iả-Sú gậ káu, ỉ nà cù-cĩ gậ tê-mâu iáu gụ siẽ-diãu. Tóng chiõ dứ iũ iọng iũ gậ hióng-kĩ.

4 Hả-sáng dĩ-bing iũ cì-ciả Gá-liộ neng, Iũ-duôi, ciũ-sĩ hẽ-muễ ộ mãi Iả-Sú gậ,

5 Uã, Iọng hióng-iũ òi-dã sáng-sĩ liớng ngeng, cã-sũ-dĩ ềng mãi-tiâu, dé lậ kãng-nĩng gềng-mẫu neng.

6 Iũ-duôi uã iọng dĩ, ì-cài ềng sĩ tĩ-tã gềng-mẫu neng, sĩ ềng-ưẽ gụ sĩ chã, động cing gậ dõ-ciẽ ỉ sĩ gụ duõi-diũ, gụ hã-bả-sĩ iả ộ nà mĩ-ciẽ kộ.

7 Iả-Sú uã, Bềng-ciẽ gụ nà iọng hióng-iũ sê-diũ, dằng uõi cộng-dềng gậ òi-ciẽ sả.

8 Ềng-ưẽ òi động-giũ dứ iũ gềng-mẫu neng iáu òi câi cì-dó, lậ-sĩ uõi mãi động-giũ iáu òi câi cì-dó.

9 Iũ-tuõi bả-siãng dĩ-bing iũ neng tiãng-nĩ-gĩng Iả-Sú dẫu ử-dĩ, gụ ciũ lậ, ềng-ò-cĩ ềng-ưẽ Iả-Sú dẫu ử-dĩ, iả ồ chũ nã Iả-Sú hiếu sáng kỹ lậ gậ Là-sả-lũ.

10 Duõi cĩ-sĩ câi-câi sióng-liông ling Là-sả-lũ dứ nióng huõi-sĩ.

11 Ềng-ưẽ cềng câi Iũ-tuõi neng tiãng-nĩ-gĩng Là-sả-lũ gậ dĩ, ciũ kộ sềng-hũ Iả-Sú.

12 ¶ Dĩ nĩ góng ử duõi lậ guã-cải gậ neng, tiãng-nĩ-gĩng Iả-Sú dộ-dĩ lậ Iả-lũ-sả-lảing,

13 Ciũ nà cóng-chiũ kiá, chũ sềng lậ ciẽ gụ, hằng kỹ lậ, uã, Giũ òi giũ : ềng-gái nióng cững-mỹ ử ciả kâu-diũ Cũ miâng lậ gậ I-sả-liẽ uâng.

14 Iả-Sú lâu-diộ cì-tê lự-ciẽ, gự iọng kộ ; iọng ciũ-sĩ sũ-siông sềng-gềng gĩ-diũ gậ dĩ,

15 Uā, Sặng sêng gâ bả-siăng, nì ēng niông giáng; nì gâ Uâng gĩ-diū lậ-ciề lậ lậ.

16 Iộng dưới dī hả-sáing buōi-chở dú ēng mễng-bà, dāu Iả-Sú dặ-diộ ặng-iāu gâ sī-hē, hả-sáing ciū gĩ kị lậ Iả-Sú iộng dưới dī sáing dú gĩ dāu sêng-géng-dī lậ, gũ gĩ-dặ gụ cù-cī tê-ching iáu Iả-Sú cã-guā iộng-gặ-sĩ gâ dī.

17 Ching-mang Iả-Sú hăng Là-sả-lū chử dặng; hiāu gụ sáing kị lậ, iũ cềng cāi nêng dāu Iả-Sú ử-dĩ chũ-gĩng iộng dī, ciū kộ tãi Iả-Sú cã gúing-cềng.

18 Gũ-chũ ử cềng cāi nêng chử sêng lậ ciề Iả-Sú, dú sī éng-ựề tiăng-nĩ-gĩng gụ ching-mang hĩng iộng sêng-tóng gâ dī.

19 Huả-lĩ-sồ nêng nì iáu gụ, gụ iáu nì, gồ uā, Nì-huōi-nêng dú mẩu nả gụ ửi, nì chũ tóng sī-gáing gâ nêng dú kộ gáing gụ.

20 ¶ Dāu cái-kị lậ cã lĩ-bāi gâ nêng dĩ-bing, iả iũ gĩ-ciả Hĩ-lĩ-nĩ nêng.

21 Iộng Hĩ-lĩ-nĩ nêng ciū lậ gĩng Hĩ-lĩ (iộng Hĩ-lĩ ciū-sī Gả-lĩ-lĩ Bả-sồ-duoi gâ nêng), iáu gụ uā, Súng-Sáing, uoi-huōi-nêng ồ gĩng Iả-Sú.

22 Hĩ-lĩ kộ iáu Úing-dặ-liể uā; Úing-dặ-liể ciū iáu Hĩ-lĩ cái kộ iáu Iả-Sú uā.

23 Iả-Sú āing uā, Nêng gâ Gũing dặ-diộ ặng-iāu gâ sī-hē dāu lậ.

24 Uoi ì-cài iáu nì uā, Cì-ciả mà-ciề cặng lậ ēng cềng hā nài-dĩ huả-tiāu, gōng lậ cì-ciả; lậ-sī huả-tiāu, ciū ộ sáing cềng cāi mà-ciề chử lậ.

25 Nêng lậ ồ cù-cī gâ sáing-miāng, cōng ộ mẩu-tiāu sáing-miāng; dāu iộng sī-gáing nữ cù-cī gâ sáing-miāng, cōng ộ bẩu-diū dāu ặng-ỷing gâ sáing-miāng.

26 Nêng lậ hũ-sũ uoi, ciū niông gáing uoi; uoi dāu nĩ-dĩ, hũ-sũ uoi gâ iả ộ dāu nĩ-dĩ; nêng lậ hũ-sũ uoi, uoi Dá ciū ộ chũ-dōng gụ.

27 Giả-gĩng uoi cềng sióng-séng: uoi niông gōng-ciōng

uā nī? Dá, giù uòi pī-tiâu iọng sī-hē. Lạ-sī uòi cì-gēng-gēng éng-ựê iọng dĩ ciū dāu iọng sī-hē.

28 Dá, nì niông nà ặng-iâu gự nă nì gậ miâng. Iọng-cì-sī ciū iủ siáng-éng giáng títng ciông à lạ, uā, Uòi tê-chiêng nà ặng-iâu gự nă uòi gậ miâng lâu, gữ ộ nà ặng-iâu gự nă uòi gậ miâng.

29 Bính-hăing gựê-diũ gậ cèng cāi nêng tiăng-nī gĩng iọng siáng-éng, ciū uā sī sô-góng hiông : iả iủ nêng uā, Sī Cự sả-chữ gậ iáu gự uā dĩ.

30 Iả-Sú uā, Iọng siáng-éng êng sī ựê uòi, sī ựê nì-huôi-nêng.

31 Giá-gíng sī sêng sī-gáing gậ sī-hē ; gữ niông nà iọng sī-gáing gậ uâng dãi chữ kộ.

32 Uòi lạ nă nêng giáng điá-dĩ guā kị lạ, ciū ộ iáu duôi-gá-nêng hă uòi-dĩ lạ.

33 Iả-Sú uā iọng dĩ, sī uā kị gự cù-cī niông gông-ciông gả-sĩ sĩ.

34 Duôi-gá-nêng ăing uā, Uòi tiăng-nī-gĩng lữ-huả gĩ-diũ uā, Gí-Dũ ặng-ựing dú đợ-dĩ ; nì gông-ciông dāu uā, Nêng gậ Gựing niông nă nêng guā kị lạ? iọng nêng gậ Gựing sī sũ nêng nī?

35 Iả-Sú uā, Guáng gữ iủ sả-si-ciê iáu nì cāi cì-dó. Bọng iủ guáng gậ sī-hē, nì ciū niông giáng, sảng-dặ ú-ộng sáng-bủ-lêng-dểng hă nì iọng-dĩ lạ, nêng dāu ú-ộng-dĩ giáng, dú êng đặ-dĩ kộ nī-dĩ kộ.

36 Nì bọng iủ guáng gậ sī-hē, niông sêng iọng guáng, ciū ộ cā guáng gậ nêng. Iả-Sú uā lâu iọng dĩ, ciū pī-tiâu duôi-gá-nêng dụ kị lạ.

37 ¶ Iả-Sú mông sī hĩng iọng cèng cāi sêng-tóng gậ dĩ nă duôi-gá-nêng chũ, gự-huôi-nêng gữ êng sêng gự.

38 Iọng ciū-sī niông gĩng-hâu sítng-dĩ Ì-sô-ngă tê-chiêng uā-guā gậ dĩ, uā, Cự à, uòi uā gậ dĩ, iủ sũ-mũ nêng sêng? Cự siũ-dĩ gậ cồ-năing hĩng chữ lạ, iủ sũ-mũ nêng chũ-gĩng?

39 Gữ-chũ gự-huôi-nêng mài sêng, éng-ựê Ì-sô-ngă Ý uā,

40 Gự uà gự-huôi-nêng gậ mì-ciú bĩng hăi-tiâu, sêng

bīng cạ-cợng-tiâu ; sáng-dặ gù-huõ-i-nêng gậ mì-ciũ chũ
dặ-gĩng, séng-dĩ mợng-bà, gù gải-ợ cợng-sing, uoi ciũ í
hầu gù.

41 I-sõ-ngā uā iợng dĩ, éng-ựê chũ-gĩng Cũ gậ ợng-iâu,
ciũ uā gù gậ dĩ.

42 Mợng sī iợng-gặ-sĩ, gúing iả iũ cèng cãi sēng Iả-Sú ;
lậ éng-ựê giáng Huả-lĩ-sõ nêng ợ nà gù dai chũ lĩ-bãi-
dợng ciũ ợng gợng nêng-diợng.

43 Iợng sī gù ờ sī-gáing nêng uā gù hầu, iàng-guā ờ
Ciông-Dĩ uā gù hầu.

44 ¶ Iả-Sú hăng kĩ lậ uā, Nêng lậ sēng uoi, ợng sī sēng
uoi, sī sēng hăng uoi lậ gậ Dá.

45 Chũ-gĩng uoi, ciũ-sī chũ-gĩng hăng uoi lậ gậ Dá.

46 Uoi lậ sī-gáing cã sī-gáing nêng gậ guáng, ờ mẩu-
lợng sũ nêng sēng uoi, ciũ mài hã ú-ợng-dĩ guè-diũ.

47 Nêng lậ tiàng-nĩ uoi uā gậ dĩ, ợng í-diũ kợ cã, uoi
ợng diàng gù gậ cò : uoi lậ, ợng sī diàng sī-gáing nêng
gậ cò, sī giũ sī-gáing nêng.

48 Nêng lậ ợng dặ uoi, ợng í uoi uā gậ dĩ, iũ ợ diàng
gù gậ cò ; ciũ-sī uoi uā gậ dĩ, dẫu sụê-mựê gậ nì-ciẻ ợ
diàng gù gậ cò.

49 Éng-ựê uoi uā gậ dĩ, ợng sī uoi cù-cĩ cữ-ĩ uā gậ ; hăng
uoi lậ gậ Dá gấu-dõ uoi niợng gợng-ciợng uā, niợng uā
sũ-mũ gặ-sĩ gậ dĩ.

50 Uoi dặ-dĩ gù gấu-dõ uoi gậ dĩ, ciũ-sī ợng-ợing gậ
sáng-miàng ; gũ-chũ uoi uā gậ dĩ, uoi Dá gợng-ciợng-
iợng gấu-dõ uoi, uoi ciũ gợng-ciợng-iợng uā.

Dĩ 13 Cióng.

1 Guā-mợng-tê gậ cãi-kĩ gũ ợng-náing dẫu, Iả-Sú dặ-
dí gù gậ sī-hê dẫu, cù-cĩ niợng giáng sī-gáing dẫu-tê kợ
Dá ử-dĩ, Iả-Sú bợng-lãi ờ sī-gáing gậ bả-siàng, dẫu sụê-
mựê iả sī ờ gù.

2 Iợng-ci-sĩ mợ-gử nà mãi Iả-Sú gậ i-sũ bợng dẫu Gá-

liộ nêng Iũ-duôi gậ séng lâu. Iộng Iũ-duôi ciũ-sĩ Sái-mộng gậ gừing.

3 Iả-Sú đặ-dí Dá bêng sũ-mũ dĩ dụ gấu hã gự siũ-dĩ lâu, iả đặ-dí cù-cĩ sĩ giảng Cĩng-Dĩ-dĩ chũ lậ, giã-gíng dẫu-tê kộ Cĩng-Dĩ ử-dĩ ;

4 Gũ-chũ iè mâng gậ sĩ-hê, ciũ à đợ, gựè kị lậ, tộng-tiâu séng-nguê gậ í-ciông ; nà cì-ăng siũ-géng gải-diũ iáu.

5 Ciũ nà sữ dẫu hã káu-bộng-dĩ, iáu hã-sáing sải káu, nà iáu-dĩ gải-diũ gậ siũ-géng siẽ-diâu.

6 Sải dẫu Sái-mộng Bĩ-đặ-dĩ, Bĩ-đặ ciũ uã, Cự, nì gộng iáu uoi sải káu à ?

7 Iả-Sú iáu gự uã, Uoi cã gậ dĩ nì giã-gíng êng đặ-dí, hê-lãi ciũ ợ mêng-bạ.

8 Bĩ-đặ uã, Nì cống êng gộng iáu uoi sải káu. Iả-Sú ăng uã, Uoi lậ êng iáu nì sải, nì ciũ iáu uoi mẩu gúing-niã.

9 Sái-mộng Bĩ-đặ iáu gự uã, Cự à, êng-ò-cĩ niông sải uoi gậ káu, siũ iáu tê, dụ niông sải.

10 Iả-Sú uã, Sải-guã ỳ gậ nêng, lậ niông sải káu, cì séng dụ lậ-lĩ lâu ; nì iả sĩ lậ-lĩ gậ, lậ-sĩ nì dĩ-bíng gũ iũ mài lậ-lĩ gậ.

11 Iộng sĩ Iả-Sú đặ-dí sũ nêng ợ mãi gự, gũ-chũ uã, Nì dĩ-bíng gũ iũ mài lậ-lĩ gậ.

12 ¶ Iáu hã-sáing sải káu lâu, Iả-Sú cệng-diũ í-ciông ỷ cõ-diũ, iáu gự uã, Uoi kăing iáu nì cã gậ, sĩ sũ-mũ gặ-sĩ gậ dĩ, nì đặ-dí, êng đặ-dí ?

13 Nì hăng uoi cã Síng-Sáing, hăng uoi cã Cự ; nì hăng-đặ mài chộ, uoi ì-cài sĩ.

14 Uoi sĩ Cự, uoi sĩ Síng-Sáing, gũ iáu nì sải káu ; nì êng-gái gự iáu nì sải káu, nì iáu gự sải káu.

15 Uoi nà cì-ciã iông-sĩ nã nì ; ciâu-diũ uoi iáu nì gống-ciông cã, ồ nì iả gống-ciông cã.

16 Uoi ì-cài iáu nì uã, Nũ-gẻ mài piăng cữ-nêng găing duôi ; nã nêng sặ gậ nêng mài piăng sặ gự gậ nêng găing duôi.

17 Nì lậ đặ-dí iộng dĩ, í-diũ kộ cã, ciũ iũ hũ-kĩ.

18 Uoi iộng dĩ ơng sī uā nì duoi-gá-nềng, uoi tĩ chũ lậ gậ nềng, uoi dụ dặ-dĩ, lậ-sī uoi uā iộng dĩ sī niông gĩng-hầu sềng-gềng gĩ-diũ gậ dĩ, gợ-uā, Iáu uoi cỏi iề gậ nềng nà káu-diáng tặ uoi.

19 Iộng dĩ gũ ơng-nằng dẫu, uoi sáing iáu nì uā ; dĩ dẫu lợ, nì ciũ ợ sềng uoi sī Gĩ-Dũ.

20 Uoi ì-cỏi iáu nì uā, Ciễ-duoi uoi sặ kợ gậ nềng, ciũ-sī ciễ-duoi uoi ; ciễ-duoi uoi, ciũ-sī ciễ-duoi sặ uoi lậ gậ Dá.

21 ¶ Iả-Sú uā lầu iộng duoi dĩ, cềng siông-sềng, uā, Uoi ì-cỏi iáu nì uā, nì dĩ-bíng iũ ciả nềng ợ nà uoi mải-tiâu.

22 Hả-sáing nì chũ gự, gự chũ nì, ơng dặ-dĩ sī uā sũ-mũ nềng.

23 Cỏ dẫu dợ-dĩ iũ ciả Iả-Sú dềng chiợ gậ hả-sáing, tê dẫu hả Iả-Sú sềng-dĩ.

24 Sái-mộng Bĩ-dặ sặ chũ gềng gềng gự hả, iáu gự uā, Gự sī uā sũ-mũ nềng, nì mông iáu uoi uā.

25 Ủ ciả hả-sáing tê gũ ỏi hả Iả-Sú gậ sềng-dĩ, mông Iả-Sú uā, Cự à, sī sũ nềng?

26 Iả-Sú ảing uā, Uoi nà mĩ-ciễ biểng dáing dáing hả, nả sũ nềng iề, ciũ-sī sũ nềng. Iả-Sú ciũ nà mĩ-ciễ biểng, dáing dáing hả, nả Gá-liợ nềng Sái-mộng gậ gựing Iũ-duoi.

27 Iũ-duoi iề-tiâu iộng biểng, Sả-dàng ciũ nì gự sềng-dĩ. Iả-Sú iáu gự uā, Nì cả gậ dĩ, kuyề-kuyề kợ cả.

28 Gông dợ gậ nềng dụ ơng dặ-dĩ Iả-Sú sī ựề sũ-mũ dĩ iáu gự uā iộng dĩ.

29 Iũ nềng siông ềng-ựề Iũ-duoi duoi-diũ cing-dồ, ợ-sī Iả-Sú hắng gự kợ mải guā-cỏi niông sặ gậ mĩ-dĩ, ả-mặ ợ-sī hắng gự nà mĩ-dĩ kầng-nềng gềng-mẫu nềng.

30 Iũ-duoi ciễ ử mĩ-ciễ biểng lầu, dãi-diũ ciũ chũ kợ ; iộng-cì-sĩ ờng à lậ lầu.

31 ¶ Gự chũ kợ lầu, Iả-Sú ciũ uā, Giả-gíng nềng gậ Gựing dặ-diợ ềng-iầu, Ciong-Dĩ ềng-ựề nềng gậ Gựing iả dặ-diợ ềng-iầu.

32 Cìong-Dī iả ộ nà cù-cī gậ ặng-iâu nă nêng gậ Gựing, gũ ộ kụē-kụē nà ặng-iâu nă gụ.

33 Gựing-ciế à, uòi gũ iủ sả-si-ciế iáu nì cại cì-dó. Nì cớng ộ lầ uòi, lậ-sī uòi kộ gậ sù-cài nì mài kộ; uòi ching-mâng iáu lủ-tuôi nêng uả-guả iọng dī, giâ-gíng ỉ iáu nì uả.

34 Uòi gáu-dō cì-iông sêng-sỉ gậ dī nă nì, ciũ-sī niông nì ồ gụ, gụ ồ nì, ciâu-diũ uòi gớng-ciông-iông ồ nì, nì iả niông gớng-ciông-iông cại-cại siông-ồ.

35 Nì lậ nì ồ gụ, gụ ồ nì, đuôi-gá-nêng éng-ựê iọng dī, ciũ ộ dặ-dí nì sī uòi gậ hả-sáing.

36 ¶ Sái-mộng Bỉ-dặ mớng Iả-Sú uả, Cự, nì kộ nī-dī? Iả-Sú uả, Uòi kộ gậ sù-cài nì giâ-gíng mẩu-nắing-gê gáing uòi kộ, hê-lải ộ gáing uòi kộ.

37 Bỉ-dặ uả, Cự à, uòi ựê sũ-mũ dī giâ-gíng mẩu-nắing-gê gáing nì kộ? uòi ngựing-sêng nà uòi gậ miăng dồ nì gậ miăng.

38 Iả-Sú uả, Nì ngựing-sêng nà nì gậ miăng dồ uòi gậ miăng à? Uòi ì-cài iáu nì uả, Gái gũ êng-nắing ẻ, nì ộ sáng-lệng êng káing nêng uòi.

Dī 14 Cìong.

1 Nì sêng-dī êng niông huáng-iế, nì sêng Cìong-Dī, iả niông sêng uòi.

2 Dầ uòi Dá chiộ-dī iủ cềng cại diũ gậ sù-cài; lậ mẩu, uòi ciũ ộ sáng iáu nì uả; giâ uòi kộ, sī tãi nì ồ-dồ cỉả sù-cài.

3 Uòi lậ-sī kộ tãi nì ồ-dồ cỉả sù-cài; uòi cớng ộ cuôi lậ cỉể nì dầ uòi ử-dī, uòi dầ nī-dī, niông nì iả dầ nī-dī.

4 Uòi kộ gậ sù-cài, nì iả dặ-dí diộ.

5 Dộ-mả uả, Cự, nì kộ sũ-mũ sù-cài, uòi dứ êng dặ-dí, nī-dī ộ dặ-dí diộ?

6 Iả-Sú iáu gụ uả, Uòi ciũ-sī diộ, cềng gậ dàu-lỉ, sáng-miăng; lậ-êng-sī kầu-diũ uòi, mẩu cỉả nêng ộ kộ Dá ử-dī.

7 Nì lậ dặ-dí uòi, iả ỡ dặ-dí Dá, giâ-gíng à kộ nì hiâu-dặ Dá, ỉ chũ-gĩng-diộ Dá lầu.

8 Hỷ-lì uā, Cự à, nà Dá háu uòi-huōi-nềng chũ-gĩng, uòi-huōi-nềng ciũ cự-ỉ.

9 Iả-Sú iáu gự uā, Hỷ-lì, uòi iáu nì câi cì-dó iọng câi sí, nì gũ êng dặ-dí uòi, chũ-gĩng-diộ uòi, ciũ-sĩ chũ-gĩng-diộ Dá; nì gông-ciông uā, Nà Dá háu uòi-huōi-nềng chũ-gĩng?

10 Uòi iáu Dá hợ cā ỉ tĩ, Dá iáu uòi hợ cā ỉ tĩ, nì êng sềng à? Uòi iáu nì uā gậ dĩ, êng sĩ cù-cĩ cự-ỉ uā gậ: ciũ-sĩ Dá sĩ-sĩ kặ-kặ iáu uòi hợ cā ỉ tĩ cā gự gậ dĩ.

11 Nì-huōi-nềng niông sềng uòi uā, Uòi iáu Dá hợ cā ỉ tĩ, Dá iáu uòi hợ cā ỉ tĩ; lậ êng sềng, chũ uòi cā gậ dĩ, iả niông sềng uòi.

12 Uòi ỉ-cài iáu nì uā, Nềng lậ sềng uòi, uòi cā gậ dĩ, gự iả ỡ cā, gũ ỡ cā piang iọng gấing duōi gậ dĩ, êng-ựê uòi dầu-tê kộ Dá ử-dĩ.

13 Nì kầu uòi gậ miang, mẩu-lọng giủ sũ-mũ dĩ, uòi dú ỡ cā-chềng; ỡ Dá êng-ựê Gựing ỡ dặ-diộ êng-iâu.

14 Lậ kầu uòi gậ miang, giủ uòi sũ-mũ dĩ, uòi dú ỡ cā-chềng.

15 Nì lậ ỡ uòi, cớng ỡ í uòi gấu-dō nì gậ dĩ.

16 Uòi iả ỡ giủ Dá, Dá lềng-ngựê ciũ ỡ nà cì-ciả tãi nì cā-bầu gậ, ciũ-sĩ cềng dầu-lĩ gậ Sềng, nả nì; ỡ gự ềng-ựing iáu nì câi cì-dó.

17 Sĩ-gáing nềng mẩu-nắing-gê ciể gự, êng-ựê chũ gự êng gĩng, iả mài nềng-dặ gự diộ: cớng-lậ nì-huōi-nềng nềng-dặ gự diộ, êng-ựê gự iáu nì câi cì-dó gựê-diũ, gũ ỡ dầu nì sềng-dĩ.

18 Uòi êng kắing điũ-tiâu nì sũ-siông mẩu dá gậ gựing; uòi cớng ỡ cuōi hā nì iọng-dĩ lậ.

19 Gũ mẩu gỷ-duối sĩ, sĩ-gáing nềng cuōi mài chũ-gĩng uòi, cớng-lậ nì ỡ chũ-gĩng uòi: ử sĩ-hê êng-ựê uòi iũ sáng-miang, nì iả iũ sáng-miang.

20 Dấu ử cì góng nì ciũ ỡ dặ-dí uòi iáu Dá hợ cầ ỉ tí, nì iáu uòi hợ cầ ỉ tí, uòi iáu nì hợ cầ ỉ tí.

21 Gĩ-diũ uòi gáu-dồ gậ dī, ciũ í-diũ kợ cầ, ỉợng neng ciũ-sī ồ uòi gậ : ồ uòi gậ neng, uòi Dá ciũ ỡ ồ gự, uòi iả ỡ ồ gự, gũ ỡ nà cù-cī hīng chự lậ nả gự dặ-dí.

22 Iũ cầ Iũ-duôi (ēng sī Gá-lợ neng Iũ-duôi) mōng Iả-Sú uā, Cũ, ếng-ựē sũ dī nà cù-cī hīng chự lậ nả uòi-huôi-neng dặ-dí, dẫu ēng hīng chự lậ nả sī-gáing neng dặ-dí ?

23 Iả-Sú āing gự uā, Neng lậ ồ uòi, ciũ ỡ í uòi gậ dàu-lỉ; uòi Dá ciũ ỡ ồ gự, uòi iáu uòi gậ Dá cớng ỡ hā gự-dī lậ, iáu gự cầi gựè-diũ.

24 Eng ồ uòi gậ neng, ciũ ēng í uòi háu gậ dàu-lỉ; nì tiāng-nī-gīng gậ, ēng sī uòi gậ dàu-lỉ, sī hǎng uòi lậ gậ Dá gậ dàu-lỉ.

25 ¶ Bợng uòi iáu nì cầi gựè-diũ gậ sī-hē, uòi ciũ sáing iáu nì uā ỉợng dī.

26 Lậ iũ ử cầ iáu nì cầ-bầu gậ, ciũ-sī uòi Dá ỡ hǎng lậ gậ Sēng-Sēng, gự ỡ kầu-diũ uòi gậ miāng nả lǎng-cớng gậ dī háu nì dặ-dí; uòi tê-chīng iáu nì uā-guā gậ dī, gự dủ ỡ bợng-chǎing nì gī kí lậ.

27 Uòi sê-diũ bēng-úing nả nì; uòi nả uòi gậ bēng-úing nả nì : uòi nả nì gậ bēng-úing, mại sũ-siōng sī-gáing neng nả neng gậ bēng-úing. Nì séng-dī ēng niōng luáng-iể, iả ēng niōng giáng.

28 Nì tiāng-nī-gīng uòi uā, Uòi giâ-gíng kợ, hē-mựế cuôi hā nì ỉợng-dī lậ. Uòi kợ uòi Dá ử-dī, nì lậ-sī ồ uòi, ciũ ỡ kầu-uòi kí lậ, ếng-ựē uòi Dá piāng uòi gǎing duôi.

29 Ỉợng dī gũ ēng-nǎing dẫu, uòi giâ-gíng sáing iáu nì uā; dī dẫu gậ sī-hē, nì ciũ ỡ sēng uòi.

30 Giâ-gíng uòi cuôi mẩu gĩ-duôi dī iáu nì uā, ếng-ựē ỉợng sī-gáing gậ uāng ỡ lậ, gự iáu uòi mẩu gúing-nĩa.

31 Lậ-sī ỉợng dī cớng iũ, ếng-ựē niōng nả sī-gáing neng dặ-dí uòi sī ồ Dá gậ, cầu-diũ Dá gōng-ciōng gáu-dồ uòi, uòi ciũ gōng-ciōng cầ. Giâ-gíng kí lậ, iáu uòi cầi kợ.

Dĩ 15 Cióng.

1 Uòi sī céng gâ bŭ-dấu chiū, uòi Dá ciū-sī cạ bŭ-dấu chiū gâ nêng.

2 Giăng uòi-dĩ sáng chŭ lậ gâ kiá, lậ mài sáng guă-ciẻ, gù ciū dŭ-tiâu : ử ỡ sáng guă-ciẻ gâ kiá, ciū chỉ-lĩ dặ chéng-kĩ-kĩ-dĩ, ồ gù sáng guă-ciẻ găng cãi.

3 Giâ-gíng nì-huổi-nêng éng-ựê uòi iáu nì gợng-guă gâ dầu-lĩ, dú chéng-kĩ lâu.

4 Nì niông iáu uòi hợ cã ỉ tỉ, uòi iả iáu nì hợ cã ỉ tỉ. Kiá lậ ềng iáu bŭ-dấu chiū hợ cã ỉ tỉ, cù-cĩ cớng mài sáng guă-ciẻ; nì lậ ềng iáu uòi hợ cã ỉ tỉ, iả sī iợng-gặ-sĩ.

5 Uòi sī bŭ-dấu chiū, nì-huổi-nêng sī kiá : Nêng lậ iáu uòi hợ cã ỉ tỉ, uòi iả iáu gù hợ cã ỉ tỉ, iợng nêng ciū ỡ sáng cềng cãi guă-ciẻ : nì-huổi-nêng lậ lĩ-kuyệt uòi dú mài cã sũ-mũ dĩ.

6 Nêng lậ ềng iáu uòi hợ cã ỉ tỉ, ciū sũ-siông kiá diú dẫu nguyê-bíng kú-tiâu; nêng siợ kĩ lậ, diú hã hờ-dĩ kộ chiáu.

7 Nì lậ iáu uòi hợ cã ỉ tỉ, uòi gậ dầu-lĩ iả sī-sĩ kặ-kặ dẫu nì séng-dĩ, nì mẩu-lợng ồ sũ-mũ dĩ, nì giũ, ciū ỡ tãi nì cã-chềng.

8 Nì lậ sáng cềng cãi guă-ciẻ, uòi Dá éng-ựê iợng dĩ ciū ỡ dặ-diợ ềng-iâu; nì iả ì-cài ỡ sợng-dặ sī uòi gậ hã-sáing.

9 Dá gợng-ciông ồ uòi, uòi iả gợng-ciông ồ nì : nì niông iáu uòi gậ ồ-séng hợ cã ỉ tỉ.

10 Nì lậ í uòi gáu-dồ nì gậ dĩ, ciū ỡ iáu uòi gậ ồ-séng hợ cã ỉ tỉ; sũ-siông uòi í uòi Dá gáu-dồ uòi gậ dĩ, iả iáu gù gậ ồ-séng hợ cã ỉ tỉ.

11 Uòi iáu nì uã iợng duối dĩ, sī ồ uòi gậ kâu-uòi dẫu nì séng-dĩ, găng ồ nì ỡ sí huợng kâu-uòi.

12 Nì-huổi-nêng niông gù ồ nì, nì ồ gù, sũ-siông uòi ồ nì ỉ-búng, iợng ciū-sī uòi gáu-dồ nì gậ dĩ.

13 Nêng lậ nà cù-cī gậ miăng, dơ bắng-iũ gậ miăng, ò nêng gậ dī, mẩu cì-iông piăng iộng gắing duôi gậ.

14 Nì lậ í uôi gáu-dơ nì gậ dī kộ cã, nì-huôi-nêng ciũ-sī uôi gậ bắng-iũ-huả.

15 Giã-gíng uôi êng cuôi hắng nì cã nũ-gẻ; êng-ưê nũ-gẻ êng dặ-dí cự-nêng cã gậ dī : uôi hắng nì cã bắng-iũ-huả; êng-ưê uôi giắng uôi Dá ử-dĩ tiắng-nĩ-gĩng gậ dī, dú háu nì dặ-dí lầu.

16 Êng sī nì tĩ uôi, sī uôi tĩ nì, pãi nì kộ sáng guả-ciẻ, iả ò nì gậ guả-ciẻ đợng-giũ dú ợ đợ-dĩ : gũ ò nì kầu uôi gậ miăng, mẩu-lợng giũ Dá sũ-mũ dī, Dá dú ợ nã nì.

17 Uôi gáu-dơ nì iộng dī, ciũ-sī niông nì-huôi-nêng nì ò gụ, gụ ò nì.

18 Sī-gắing lậ hắng nì, nì dặ-dí êng-nắing hắng nì ì-ching, sắing hắng uôi lầu.

19 Nì lậ hũ sī-gắing gắing, sī-gắing ợ ò gong bọng gậ nêng : êng-ưê nì êng hũ sī-gắing gắing, ciũ-sī uôi giắng sī-gắing nà nì tĩ chũ lậ gậ, gũ-chũ sī-gắing hắng nì.

20 Nì niông gĩ-dặ uôi ching-mắng iáu nì uả-guả gậ dī, Nũ-gẻ mại piăng cự-nêng gắing duôi. Nêng lậ bĩ-lậ uôi, iả ợ bĩ-lậ nì; lậ í uôi uả gậ dī, iả ợ í nì uả gậ dī.

21 Nêng êng-ưê uôi gậ miăng dú ợ iộng-gặ-sĩ duôi nì, êng-ưê gụ êng dặ-dí hắng uôi lậ gậ Dá.

22 Uôi lậ-sī êng-nắing lậ háu gụ-huôi-nêng, gụ-huôi-nêng ciũ mẩu cò ; giã-gíng gụ gậ cò mại điắng-dặ-tiầu.

23 Hắng uôi gậ nêng, iả sī hắng uôi gậ Dá.

24 Uôi lậ êng-nắing dầu gụ-huôi-nêng dĩ-bíng cã-guả biẻ-nêng êng-nắing cã-diợ gậ dī, gụ-huôi-nêng ciũ mẩu cò : giã-gíng gụ-huôi-nêng chũ-gĩng uôi iáu uôi gậ Dá, gũ sī hắng uôi iáu uôi gậ Dá.

25 Iộng ciũ-sī niông gĩng-hầu gụ lự-huả gĩ-diũ gậ dī, gợ uả, Nêng mẩu dī mẩu niã-dĩ hắng uôi.

26 Uôi giắng Dá ử-dĩ ợ hắng cì-ciẻ cã-bầu gậ hã ù

iộng-dĩ lậ ; ciū-sī céng dầu-lĩ gậ Sếng, giảng Dá ử-dĩ chũ lậ ; gự cì lậ, ciū ộ tãi uòi cã guíng-cēng :

27 Nì-huôi-nēng iả ộ tãi uòi cã guíng-cēng, éng-ựē nì giảng buôi-chỗ dú iáu uòi côi cì-dó.

Dĩ 16 Cióng.

1 Uòi iáu nì uā iộng dĩ, sảng-dặ hē-lái huoi nì iủ guā-ngāi.

2 Nēng ộ nà nì dāi chũ lĩ-bāi-dộng : sī-hē tấu dāu, mẩu-lộng sū-mū nēng nà nì huôi-sĩ, dú ộ siộng iộng-gặ-sĩ cã ciū-sī hūing-cĩ nã Cióng-Dĩ.

3 Gự cã iộng duoi dĩ sī éng-ựē ēng dặ-dĩ Dá, iả ēng dặ-dĩ uòi.

4 Uòi giā-gíng nà iộng duoi dĩ iáu nì uā, ồ nì dāu ử sī-hē gĩ-dặ uòi sảng dú iáu nì uā-guā. Uòi tē-chíng ēng-nǎng iáu nì uā-diộ iộng duoi dĩ, éng-ựē uòi dú sī iáu nì côi cì-dó.

5 Giā-gíng uoi dāu-tē kộ hǎng uoi lậ gậ Dá ử-dĩ ; nì dĩ-bíng mẩu cĩa nēng mōng uā, Kộ nĩ-dĩ kộ.

6 Éng-ựē uoi nà iộng duoi dĩ iáu nì uā, nì mǔng séng dú sī huáng-iế.

7 Uòi iáu nì uā céng gậ dĩ ; uoi kộ sī iủ ỉ nì : éng-ựē uoi ēng kộ, tãi nì cã-bầu gậ ciū mài hā nì iộng-dĩ lậ ; uoi kộ, ciū ộ hǎng gự hā nì iộng-dĩ lậ.

8 Gự lậ lâu, ciū ộ nà cò, iáu ngĩ, iáu sếng nēng gậ dĩ háu sī-gáing nēng, nã gự dặ-dĩ cù-cĩ iủ cò.

9 Nà cò háu gự, sī éng-ựē gự ēng sēng uoi.

10 Nà ngĩ háu gự, sī éng-ựē uoi dāu-tē kộ uoi Dá ử-dĩ, nì mài cuoi chū-gíng uoi.

11 Nà sếng nēng gậ dĩ háu gự, sī éng-ựē sếng iộng sī-gáing gậ uāng lâu.

12 Uoi gũ iủ cèng cã dĩ iáu nì uā, giā-gíng lậ iáu nì uā, nì ciū mài động-dặ-diũ.

13 Dǎng céng dầu-lĩ gậ Sếng lậ, gự ộ nà gự iōng céng

gậ dầu-lĩ háu nì mễng-bậ; ếng-ựê gù uā gậ dĩ, ếng sī cù-cĩ cữ-ĩ uā gậ; mẩu-lợng tiāng-nĩ sũ-mũ dĩ, gù ciũ uā sũ-mũ dĩ, gù iả ợ nà ếng-nảing lậ gậ dĩ háu nì đặ-dĩ.

14 Gù ợ nà ếng-iâu gự nả uoi, ếng-ựê ợ nà uoi gậ dĩ, háu nì đặ-dĩ.

15 Mẩu-lợng Đá iũ sũ-mũ dĩ, dú sĩ uoi gậ; gũ-chũ uoi uā, Gù ợ nà uoi gậ dĩ háu nì đặ-dĩ.

16 Gũ mẩu gĩ-duoi sĩ nì cuối mài chũ-gĩng uoi, ỉ mẩu gĩ-duoi sĩ nì ciũ ợ chũ-gĩng uoi.

17 Iũ gĩ-ciả hả-sảing nì mông gù, gù mông nì, gồ uā, Gù uā, Gũ mẩu gĩ-duoi sĩ nì ciũ mài chũ-gĩng uoi, ỉ mẩu gĩ-duoi sĩ nì ciũ ợ chũ-gĩng uoi, ỉ uā, ếng-ựê uoi dẫu-tê kồ uoi Đá ử-dĩ: ịong dĩ sĩ gồng-ciông uā nĩ?

18 Hả-sảing ỉ uā, Gù uā, Mẩu gĩ-duoi sĩ; ịong dĩ sĩ gồng-ciông uā nĩ? Uoi mài mễng-bậ gù uā gậ dĩ.

19 Iả-Sủ đặ-dĩ hả-sảing ồ mông gù, ciũ iâu gù uā, Uoi uā, Gũ mẩu gĩ-duoi sĩ nì ciũ mài chũ-gĩng uoi, ỉ mẩu gĩ-duoi sĩ nì ciũ ợ chũ-gĩng uoi: ếng-ựê ịong dĩ nì mông gù, gù mông nì hà?

20 Uoi ì-cài iâu nì uā, Ử sĩ-hê nì ợ sióng-séng tí-kũ, sĩ-gảing nêng ợ kâu-uoi; nì ợ cèng huáng-iể, lậ-sĩ nì gậ huáng-iể ợ bĩng cã kâu-uoi.

21 A-niông-nêng tẩu sải gựing ciũ cèng huáng-iể, ếng-ựê sải gựing gậ nì-ciể dẫu lợ; gựing sải-tiâu làu, ciũ cèng kâu-uoi; tê-chĩng gậ kũ-chũ dú lấu-bầu-tiâu, ếng-ựê iũ ciả nêng chũ-sĩ.

22 Ịong-gặ-sĩ nì giả-gíng iả huáng-iể, lậ-sĩ uoi ợ cuối chũ-gĩng nì, nì séng-dĩ ciũ ợ kâu-uoi, nì ịong kâu-uoi iả mẩu ciả nêng ợ chiông-đặ kồ.

23 Ử sĩ-hê nì ciũ ếng niông mông uoi sũ-mũ dĩ. Uoi ì-cài iâu nì uā, Nì mẩu-lợng giũ Đá sũ-mũ dĩ, gù ếng-ựê uoi gậ miang dú ợ nả nì.

24 Nì cù-cệng ếng-nảing kâu uoi gậ miang giũ sũ-mũ dĩ, nì giũ, ciũ ợ đặ-diợ; ịong-gặ-sĩ nì gậ kâu-uoi ciũ iũ sĩ-cũ.

25 Iộng dưới di uoi dú sī bĩ-piāng iáu nì uā; sī-hē tầu dāu, uoi cuōi ēng bĩ-piāng iáu nì uā, ọ nà Dá gậ dĩ mềng-dā-mềng iáu nì uā.

26 Ừ sī-hē nì ọ kầu uoi gậ miāng giũ; uoi ēng iáu nì uā uoi ọ tãi nì giũ Dá.

27 Éng-ụē Dá òu-cī ồ nì, sī éng-ụē nì ồ uoi, ỉ sēng uoi sī giǎng Dá ử-dĩ chử lậ.

28 Uoi sī giǎng Dá ử-dĩ chử lậ dāu lợ sī-gáing, uoi giǎ-gíng ỉ giǎng sī-gáing dāu-tê kồ Dá ử-dĩ.

29 Hả-sáing uā, Giǎ-gíng nì sī mềng-dā-mềng uā, dú ēng uā bĩ-piāng gậ dĩ.

30 Giǎ-gíng uoi hiǎu-dặ nì bẻng sū-mū dĩ dú dặ-dí, ēng niōng nẻng sáing mōng nì; éng-ụē iộng dĩ, uoi sēng nì sī giǎng Cìong-Dĩ ử-dĩ chử lậ.

31 Iả-Sú āing uā, Nì giǎ-gíng sēng à ?

32 Sī-hē tầu dāu, giǎ-gíng ciū-sī, nì dú ọ bựing sūing-tiān, gộ nẻng kồ gộ nẻng gậ sù-cài, bẻng-cā uoi ciǎ nẻng : ì-cài ēng-ò-cí uoi ciǎ nẻng, gū iủ Dá iáu uoi cái cì-dó.

33 Uoi nà iộng dưới dĩ iáu nì uā, sī ồ nì kầu-diū uoi ọ dặ-diộ bẻng-úing. Dāu sī-gáing nì iủ kủ-nủing, lậ-sī nì mớng kúing-sẻng, uoi iāng-guā sī-gáing lầu.

Dĩ 17 Cìong.

1 Iả-Sú uā lầu iộng dưới dĩ; mì-ciú gồ kỷ lậ chử títg, uā, Dá, sī-hē dāu lợ; nà ẻng-iāu nả nì gậ Gựing, Gựing ciū ọ nà ẻng-iāu nả nì :

2 Ciū sū-siōng nì nà gựing-lỷ tóng-títg-à bả-siǎng gậ gựing-bǎng nả Gựing lầu, mẩu-lợng nà sū-mū nẻng nả Gựing, dú sī ồ Gựing nà ẻng-ửing gậ sǎng-miāng nả gụ.

3 Dặ-dí nì cớng-lậ cì-ciǎ cẻng gậ Cìong-Dĩ, gū dặ-dí nì hǎng lậ gậ Iả-Sú Gỉ-Dủ, iộng ciū-sī ẻng-ửing gậ sǎng-miāng.

4 Uoi dāu sī-gáing nà ẻng-iāu nả nì lầu, nì tộ uoi cā gậ dĩ uoi dú cā chẻng-chử lầu.

5 Dá à, giâ-gíng nă uòi iáu nì cái dặ-diộ ểng-iâu, ciũ-sĩ ềng-nắng kuyệt-tíng bĩ-dĩ gậ sĩ-hề, uòi iáu nì cái iủ gậ ểng-iâu.

6 Nì giăng sĩ-gáing tĩ chũ lậ nă uòi gậ nềng, uòi nà nì gậ miâng háu gù dặ-dĩ lâu : gù sáing sĩ nì gậ, nì nà gù nă uòi ; gù dú sĩ í nì gậ dàu-lĩ.

7 Gù iả dặ-dĩ nì nă uòi gậ dĩ, tóng dú sĩ giăng nì ử-dĩ lậ gậ.

8 Ềng-ựề nì nă uòi gậ dàu-lĩ, uòi nă gù lâu ; gù ciũ sềng, dặ-dĩ ì-cài uòi sĩ giăng nì ử-dĩ chũ lậ, gũ sềng uòi sĩ nì háng lậ gậ.

9 Uòi tãi gù gĩ-dầu : ềng tãi sĩ-gáing nềng gĩ-dầu, tãi nì nă uòi gậ nềng gĩ-dầu ; ềng-ựề gù iả sĩ nì gậ :

10 Mẩu-lộng uòi iủ gậ mĩ-dĩ, tóng dú sĩ nì gậ, nì iủ gậ mĩ-dĩ, iả dú sĩ uòi gậ : uòi ềng-ựề ịng dĩ dặ-diộ ểng-iâu.

11 Giâ-gíng uòi mài cuôi dẫu sĩ-gáing, lậ-sĩ ịng nềng gũ dẫu sĩ-gáing, uòi hã nì ử-dĩ kộ. Sềng gậ Dá, bấu-hũ gù cì-bĩ-dặ à kộ dú sềng nì gậ miâng, ciũ-sĩ nì sáing nă uòi gậ miâng, gù ciũ ộ hộ cã ỉ tĩ, sũ-siông nì iáu uòi ỉ-búing.

12 Uòi iáu gù cái dẫu sĩ-gáing gậ sĩ-hề, bấu-hũ gù sềng nì gậ miâng, ciũ-sĩ nì sáing nă uòi gậ miâng ; uòi iả ciãu-gũ gù, ềng-sĩ ử ciã ềng-gái miề-tiâu gậ, biề mẫu cì-ciã miề-tiâu ; lậ ử ciã miề-tiâu sĩ niông gĩng-hâu sềng-géng gĩ-diũ gậ dĩ.

13 Giâ-gíng uòi hã nì ử-dĩ kộ ; bộng uòi dẫu sĩ-gáing, uòi ciũ uã ịng dĩ, ồ uòi gậ kầu-uòi dẫu gù sềng-dĩ ộ sĩ-cũ.

14 Uòi nà nì gậ dàu-lĩ nă gù ; sĩ-gáing háng gù, ềng-ựề gù ềng hũ sĩ-gáing gũing, sũ-siông uòi ềng hũ sĩ-gáing gũing ỉ-búing.

15 Uòi ềng giũ nì giăng sĩ-gáing nà gù kộ, lậ giũ nì bấu-hũ gù mài nă ử ciã ộ gũ huôi.

16 Gù ềng hũ sĩ-gáing gũing, sũ-siông uòi ềng hũ sĩ-gáing gũing ỉ-búing.

17 Giũ ñi huợng-piẽ gù cầ sêng bẻng sũ-mũ dĩ í-diũ céng gậ ðầu-lĩ, ñi gậ ðầu ciũ-sĩ céng gậ ðầu-lĩ.

18 Sũ-siông ñi hắng uoi lậ sĩ-gáing nẻng dĩ-bíng, uoi tê-chíng iả hắng gù kộ sĩ-gáing nẻng dĩ-bíng.

19 Éng-ựẽ gù, uoi cù-cĩ huợng-piẽ cù-cĩ cầ sêng, ồ gù iả ợ huợng-piẽ cầ sêng, bẻng sũ-mũ dĩ í-diũ céng gậ ðầu-lĩ.

20 Uoi ẻng-ò-cĩ tãi iợng duoi nẻng gỷ-dầu, iả tãi ử hẻ-lái ẻng-ựẽ gù uả gậ dĩ ciũ sẻng uoi gậ nẻng gỷ-dầu.

21 Ồ gù dú ợ gờng sẻng gờng ỉ; Đá à, sũ-siông ñi iáu uoi hợ cầ ỉ tĩ, uoi iáu ñi hợ cầ ỉ tĩ, uoi ồ gù iả iợng-gặ-sĩ iáu uoi-huõi-nẻng hợ cầ ỉ tĩ: sĩ-gáing gậ nẻng ciũ ợ sẻng uoi sĩ ñi hắng lậ gậ.

22 Ñi nả uoi gậ ẻng-iâu, uoi nả gù làu; ồ gù dú ợ hợ cầ ỉ tĩ, sũ-siông ñi iáu uoi ỉ búing.

23 Uoi iáu gù hợ cầ ỉ tĩ, ñi iáu uoi hợ cầ ỉ tĩ, ồ gù dú ợ hợ cầ cì-ciả; iợng-gặ-sĩ sĩ-gáing nẻng ợ hiảu-dặ uoi sĩ ñi hắng lậ gậ, gũ ợ hiảu-dặ ñi ồ gù, iáu ồ uoi ỉ-búing.

24 Đá à, uoi ðầu nĩ-dĩ, ồ ñi nả uoi gậ nẻng iả iáu uoi cầi-cầi ðầu nĩ-dĩ; gù ciũ ợ chũ-gỉng ñi nả uoi gậ ẻng-iâu; ẻng-ựẽ ẻng-nẻng kuyệt-ting bĩ-dĩ gậ sĩ-hẻ, ñi sảing ồ uoi làu.

25 Ngĩ gậ Đá, sĩ-gáing nẻng ẻng ðặ-dĩ ñi, cớng-lậ uoi ðặ-dĩ ñi; iợng duoi nẻng iả ðặ-dĩ uoi sĩ ñi hắng lậ gậ.

26 Uoi nả ñi gậ miảng háu gù ðặ-dĩ làu, iả ợ cuoi háu gù; ñiờng ñi ồ uoi gậ ồ iáu gù hợ cầ ỉ tĩ, uoi iả iáu gù hợ cầ ỉ tĩ.

Dĩ 18 Cióng.

1 Iả-Sú uả làu iợng duoi dĩ, ciũ iáu hả-sảing cầi chử kộ, guả Gỉ-lẻng gậ kái-ciẻ, ðầu ử-dĩ iủ cì-ciả hủing, Iả-Sú iáu hả-sảing dú dĩ kộ.

2 Mãi Iả-Sú gậ Iủ-duoi, iả ðặ-dĩ ử sù-cài: ẻng-ựẽ Iả-Sú sả-sả iáu hả-sảing hả ử-dĩ cù-diũ.

3 Iũ-duõi duõi-diũ duõi cĩ-sĩ iáu Huấ-lĩ-sõ neng pãi lậ gậ bẻng-dáing chái-ià, dé-diũ dáing-lông, hỏ-bả, dáu lộ, châu-tũ, cỏi lậ hũing-dĩ.

4 Tầu dẫu gù sẻng-dĩ gậ dĩ, Iả-Sú dú dặ-dĩ lầu, gù ciũ chũ lậ, mông ử duõi neng uā, Nì lầu sũ-mũ neng ?

5 Ử duõi neng ảing uā, Lầu Nà-sả-lậ neng Iả-Sú. Iả-Sú uā, Ciũ-sĩ uỏi. Mãi-tiầu Iả-Sú gậ Iũ-duõi iả iáu ử duõi neng cỏi-cỏi gụẻ cì-dó.

6 Iả-Sú cì iáu gụ uā, Ciũ-sĩ-uỏi, ử duõi neng ciũ dẫu-tõ gả-lả-pũ dũing hã diá-dĩ.

7 Iả-Sú ỉ mông ử duõi neng uā, Nì lầu sũ-mũ neng ? Gụ ảing uā, Lầu Nà-sả-lậ neng Iả-Sú.

8 Iả-Sú uā, Uỏi iáu nì uā lầu, Ciũ-sĩ-uỏi : nì lậ-sĩ lầu uỏi, ỉong iáu uỏi cỏi cì-dó gậ neng bẻng cã gụ cù-cĩ kộ :

9 Ỉong ciũ-sĩ niông gẻng-hầu Iả-Sú tê-ching uā-guả gậ dĩ, Nì nả uỏi gậ neng uỏi ẻng-nẻng mẩu-tiầu cì-cĩa.

10 Sỏi-mộng Bĩ-dặ sẻng-dĩ guả-diũ cì-bả dáu, gù ciũ bí chũ lậ, mà dẻng duõi cĩ-sĩ gậ nũ-gẻ, uải-tiầu gù iũ-bẻng gậ nẻng-ciẻ. Ử nũ-gẻ miàng hẻng Mả-lậ-gũ.

11 Iả-Sú iáu Bĩ-dặ uā, Nà nì gậ dáu gả nì siầu : uỏi Dá nả uỏi gậ ử cì é, uỏi ẻng gẻng ẻng chụẻ.

12 ¶ Ỉong-cì-sĩ bẻng-dáing iáu chẻng-cẻng, gẻng Iũ-tuỏi neng gậ chái-ià, nà-diũ Iả-Sú kẻng-bẻng kĩ lậ ;

13 Sẻng duõi gụ kộ Ngả-nả ử-dĩ ; ẻng-ụẻ Ngả-nả sĩ Gỏi-ngả-huả gậ diẻng-nẻng, Gỏi-ngả-huả ciũ-sĩ ỉong cì nẻng cã dẻng duõi cĩ-sĩ.

14 Ỉong Gỏi-ngả-huả ciũ-sĩ ử cĩa chẻng-mảng kẻng Iũ-tuỏi neng, uā cì-cĩa neng tãi bả-sẻng sĩ cẻng sĩ iũ ỉ.

15 ¶ Sỏi-mộng Bĩ-dặ gẻng-diũ Iả-Sú kộ, gũ iũ cì-cĩa hả-sẻng iả gẻng gụ kộ. Ỉong cĩa hả-sẻng sĩ dẻng duõi cĩ-sĩ nẻng-dặ-diộ gậ, gù ciũ iáu Iả-Sú cỏi-cỏi nì dẻng duõi cĩ-sĩ gậ ngả-mộng ;

16 Bĩ-dặ gụẻ dẫu mộng-ngụẻ-dĩ. Dẻng duõi cĩ-sĩ nẻng-dặ-diộ gậ ử cĩa hả-sẻng chũ lậ, iáu iẻng-mộng gậ nải-bộ uā cì gũ, ciũ iáu Bĩ-dặ dĩ kộ.

17 Iāng-mộng gậ nãi-bộ iáu Bĩ-dặ uā, Nì iả sī iộng neng gậ hã-sáing, ēng sī? Bĩ-dặ uā, Uoi ēng sī.

18 Nũ-gẻ iáu chái-ià éng-ựē chēng neng, ciũ sáng tūing, gựē hã ử-dĩ hóng-hổ: Bĩ-dặ iả iáu gựē cái gựē-diũ hóng-hổ.

19 Iộng-ci-sī dểng duoi cĩ-sĩ nà Iả-Sứ gậ hã-sáing, iáu Iả-Sứ háu gậ dầu-lĩ mōng Iả-Sứ.

20 Iả-Sứ āing uā, Uoi dú sī mểng-dã-mểng háu neng; sã-sã dẫu lĩ-bãi-dộng iáu dẫing-dĩ háu neng, ciũ-sĩ lữ-tuoi neng cù cì-dó gậ sù-cài; uoi ēng-nẫing càng-càng-dĩ uā sũ-mũ dĩ.

21 Nì ựē-sũ-dĩ mōng uoi? niōng mōng ử duoi tiāng-nĩ-gĩng-guā gậ neng, uoi iáu gựē uā gậ sī sũ-mũ dĩ: éng-ựē uoi uā gậ dĩ gựē dú dặ-dĩ.

22 Iả-Sứ uā lâu iộng dĩ, bĩng-hẫing gựē-diũ gậ chái-ià iũ cì-ciả sả bả-ciōng pộ Iả-Sứ gậ mĩng-gải, uā, Nì gọng iộng-gặ-sĩ āing dểng duoi cĩ-sĩ?

23 Iả-Sứ uā, Lậ-sĩ uoi uā gậ iũ chộ, nì ciũ nà uoi gậ chộ uā chử lậ: lậ-sĩ uoi uā gậ mẩu chộ, nì ựē sũ-mũ dĩ mà uoi nĩ?

24 Iộng-ci-sĩ Ngã-nã hẫng neng sōng Iả-Sứ kộ dểng duoi cĩ-sĩ Gải-ngã-huả ử-dĩ, sī kộng-bộng-diũ sōng kộ.

25 ¶ Sái-mộng Bĩ-dặ gựē dẫu ử-dĩ hóng-hổ. Iũ neng iáu gựē uā, Nì iả sī gựē gậ hã-sáing, ēng sī? Bĩ-dặ ēng kẫing neng, uā, Uoi ēng sī.

26 Iũ ciả dểng duoi cĩ-sĩ gậ nũ-gẻ, ciũ-sĩ nã Bĩ-dặ uải-tiâu neng-ciẻ ử ciả neng gậ chéng-ciẫng, uā, Uoi ciẫng-sĩ chũ-gĩng nì dẫu hũing-dĩ iáu gựē cái cì-dó?

27 Bĩ-dặ iễng kẫing neng: gải dãi-diũ ciũ ẻ.

28 ¶ Duoi-gả-neng duoi-diũ Iả-Sứ giẫng Gải-ngã-huả ử-dĩ kộ duoi động: iộng sĩ-hē sī cựẻ-cầu. Ử duoi neng cù-ci ēng dĩ kộ, éng-ựē niōng iẻ guā-mộng-tê cải gậ ciũ, gũ-chũ sẻng-tỉ ēng gọng lōng í-nộ tiâu.

29 Bĩ-lả-dộ chử lậ iáu ử duoi neng uā, Nì gẫu iộng ciả neng sũ-mũ dĩ?

30 Ủ duôi nêng ăing uā, Iộng nêng lậ ơng-uăing huāng-cò, uôi ciũ ơng nà gụ sōng lậ gáu nă nì.

31 Bĩ-là-dộ iáu ử duôi nêng uā, Nì mông nà gụ kộ, ciāu-diũ cù-cĩ gậ lữ-huả sōng gụ. Iũ-tuôi nêng uā, Uôi mẩu sủi nêng gậ gữing-băng.

32 Iộng ciũ-sĩ niōng gĩng-hâu Iả-Sứ tê-ching uā kị cù-cĩ niōng gōng-ciōng gặ-sĩ sĩ gậ dĩ.

33 Bĩ-là-dộ ỉ nì duôi đōng, hăng Iả-Sứ lậ, mông gụ uā, Nì sĩ Iũ-tuôi nêng gậ uāng, ơng sĩ?

34 Iả-Sứ ăing uā, Nì uā iộng dĩ sĩ nì cù-cĩ cộ-ĩ uā gậ, iả sĩ biē-nêng nà uôi iộng dĩ iáu nì uā nì?

35 Bĩ-là-dộ ăing uā, Uôi ơng sĩ Iũ-tuôi nêng. Sĩ nì bộng gộ gậ bả-siāng iáu duôi cĩ-sĩ nà nì sōng lậ gáu nă uôi : nì ì-cài cã-guā sũ-mũ dĩ?

36 Iả-Sứ ăing uā, Uôi gậ gộ ơng sĩ iộng sĩ-gáing gậ gộ : uôi gậ gộ lậ-sĩ iộng sĩ-gáing gậ gộ, uôi gậ chêng ciũ ộ mà-diōng, sǎng-dặ uôi nă nêng gáu nă Iũ-tuôi nêng : lậ-sĩ uôi gậ gộ ơng sĩ iộng sĩ-gáing gậ gộ.

37 Bĩ-là-dộ ciũ uā, Iộng-gặ-sĩ nì ì-cài sĩ uāng, ơng sĩ? Iả-Sứ ăing uā, Ciāng-sĩ, uôi sĩ uāng. Uôi sĩ ơng-ựē iộng dĩ chũ-sĩ, ơng-ựē iộng dĩ lậ sĩ-gáing, ộ tãi cếng gậ dầu-lĩ cã guing-cēng. Mẩu-lộng sũ nêng hũ cếng gậ dầu-lĩ dụ kǎing tiāng-nĩ uôi uā gậ dĩ.

38 Bĩ-là-dộ uā, Cếng gậ dầu-lĩ sĩ sũ-mũ dĩ nì? Uā làu, ỉ chũ kộ iáu Iũ-tuôi nêng uā, Uôi chũ gụ dụ mẩu cò.

39 Nì iũ cì-ciả lĩ-gự, guā-mộng-tê cǎi gậ sĩ-hē, niōng uôi tãi nì bōng-tiāu cì-ciả huāng-nêng : nì niōng uôi bōng-tiāu Iũ-tuôi nêng gậ Uāng, ơng niōng?

40 Duôi-gá-nêng dụ hăng kị lậ uā, Ơng niōng bōng-tiāu iộng ciả nêng, niōng bōng-tiāu Bả-là-bả. Iộng Bả-là-bả ciũ-sĩ mà-giễ-chặ.

Dĩ 19 Ciong.

1 Bĩ-là-dộ ciũ nà Iả-Sú, sả bính mà gù.

2 Bẻng-dáing nà iũ chỉ gậ cháu bing đảing mầu duôi
hā gù tê-dĩ, ỷ iáu gù cặng-diũ cũ-sả bấu.

3 Hā gù mĩng-chĩng-dĩ lậ, uā, Iũ-tuôi nẻng gậ Uâng,
chiảng-ủing ! ỷ sả siũ mà gù.

4 Bĩ-là-dộ ỷ chũ lậ iáu duôi-gá-nẻng uā, Uoi chũ gù dú
mầu cò, gũ-chũ duôi gù chũ lậ nả nỉ đặ-dĩ.

5 Iả-Sú gũ duôi-diũ chỉ-cháu gậ mầu, gong cặng-diũ
cũ-sả bấu chũ lậ. Bĩ-là-dộ iáu duôi-gá-nẻng uā, Nỉ chũ
iọng ciả nẻng.

6 Duôi cũ-sĩ iáu chái-iả cỉ chũ-gĩng Iả-Sú, ciũ hẻng kỷ lậ
uā, Dảing gù dẫu sí-cĩ-gả, đảing gù dẫu sí-cĩ-gả. Bĩ-là-
dộ uā, Nỉ cù-cĩ nả gù kồ, đảing sí-cĩ-gả : ẻng-ựẻ uoi chũ
gù dú mầu cò.

7 Iũ-tuôi nẻng ảing uā, Uoi iũ cỉ-diâu lữ-huả, ciâu-diũ
iọng lữ-huả gù sĩ ẻng-gái sĩ gậ, ẻng-ựẻ gù cù-cĩ uā cù-cĩ
sĩ Ciong-Dĩ gậ Gũing.

8 Bĩ-là-dộ tiảng-nỉ-gĩng iọng dĩ, ciũ gảing giảng ;

9 Ỡ nỉ duôi đọng, mông Iả-Sú uā, Nỉ sĩ giảng nỉ-dĩ lậ
gậ nẻng ? Iả-Sú ẻng ảing.

10 Bĩ-là-dộ ciũ uā, Nỉ ẻng ảing uoi, nỉ gũ ẻng đặ-dĩ
uoi iũ gũing-bảng nả nỉ đảing sí-cĩ-gả, iả iũ gũing-bảng
nả nỉ bẻng-tiâu ?

11 Iả-Sú ảing uā, Lậ-ẻng-sĩ giảng tẻng ciong nả nỉ, nỉ
ciũ mầu gũing-bảng gũing uoi : gũ-chũ nả uoi sẻng lậ
gáu nả nỉ, iọng nẻng gậ cò gảing đong.

12 Bĩ-là-dộ tiảng-nỉ-gĩng iọng dĩ, siẻng bẻng-tiâu Iả-Sú ;
mầu huả, Iũ-tuôi nẻng hẻng kỷ lậ uā, Nỉ lậ bẻng-tiâu iọng
ciả nẻng, nỉ ciũ ẻng sĩ Gái-sả gậ đẻng chẻng : ẻng-ựẻ
mầu-lẻng sũ nẻng cù-cĩ uā cù-cĩ sĩ uâng, iọng nẻng ciũ-sĩ
ẻng hũ Gái-sả lộ.

13 Bĩ-là-dộ tiảng-nỉ-gĩng iọng dĩ, ciũ duôi Iả-Sú chũ lậ,

dầu cì-ciả sù-cài hăng cã sáng gã tũ ; Hí-bã-lải gậ dĩ, ịong sù-cài hăng cã Ngặ-hã-duôi, dầu ử-dĩ ciũ cồ đợng.

14 Ịong cì góng sī ồ-dồ guã-mợng-tê cẩ gậ nì-ciẻ : chá-bũ-dợ đợng-dễ gậ sỉ-hẻ. Bĩ-lả-dợ iáu lủ-tuỏi nẻng uã, Nì chũ, ịong sī nì gậ Uâng.

15 Duôi-gá-nẻng hăng kị lậ uã, Miẻ-tiầu gụ, miẻ-tiầu gụ, dẩng gụ dầu sỉ-cỉ-gã. Bĩ-lả-dợ uã, Uỏi gợng nả nì gậ Uâng dẩng dầu sỉ-cỉ-gã à ! Duôi cỉ-sỉ ẩng uã, Ễng-sỉ Gái-sả, uỏi-huỏi-nẻng ciũ mẩu biẻ gậ uâng.

16 Bĩ-lả-dợ ciũ nả Iả-Sú gầu nả gụ kợ dẩng sỉ-cỉ-gã.

17 ¶ Gụ ciũ nả Iả-Sú duôi kợ. Iả-Sú guỏi-diũ cù-cỉ gậ sỉ-cỉ-gã chũ sẻng, dầu cì-ciả sù-cài miâng hăng Kủ-lẻ gờ gậ sù-cài, Hí-bã-lải gậ dĩ hăng cã Gợ-gợ-tả :

18 Ciũ dầu ử-dĩ dẩng Iả-Sú dầu sỉ-cỉ-gã, gũ iủ liẻng nẻng iáu Iả-Sú cẩ-cẩ dẩng-diũ, cì-ciả dầu cợ-bẻng, cì-ciả dầu iủ-bẻng, Iả-Sú dầu đợng-ợng-sẻng.

19 Bĩ-lả-dợ siả cì-ciả ciầu, chả dầu sỉ-cỉ-gã ciẻng-bẻng, siả-diũ sỉ, IỦ-TUỎI NỀNG GẬ UÂNG, NẢ-SẢ-LẢ NỀNG IẢ-SÚ.

20 Iủ cẻng cẩ Iủ-tuỏi nẻng chũ ịong ciầu : ẻng-ựẻ Iả-Sú dẩng sỉ-cỉ-gã gậ sù-cài gũẻng sẻng : ịong ciầu siả-diũ iủ Hí-bã-lải, Hí-lỉ-nỉ, Lậ-mả, sáng gờ gậ cỉ.

21 Gũ-chũ Iủ-tuỏi nẻng dĩ-bẻng gậ duỏi cỉ-sỉ giủ Bĩ-lả-dợ uã, Ễng niẻng siả Iủ-tuỏi nẻng gậ Uâng ; niẻng siả, gụ cù-cỉ uã cù-cỉ sỉ Iủ-tuỏi nẻng gậ Uâng.

22 Bĩ-lả-dợ ẩng uã, Uỏi siả gậ, siả lầ.

23 ¶ Bẻng-dẩng nả Iả-Sú dẩng lầ, ciũ nả gụ gậ í-ciẻng, bửẻng cã sỉ-gũ, gợ nẻng cỉ-gũ ; gũ iủ cỉ-gẻng sẻng-dỉ gậ í-ciẻng : ịong cỉ-gẻng í-ciẻng mẩu pẻng, ciẻng à dú sỉ cỉ chẻng gậ.

24 Gũ-chũ bẻng-dẩng nì iáu gụ, gụ iáu nì uã, Ễng niẻng sỉ-kựẻ, uỏi-huỏi-nẻng tiú ciả gẻ hã, chũ sũ nẻng đả-diợ : ịong ciũ-sỉ niẻng gẻng-hầ sẻng-gẻng uã gậ dĩ, Gụ bửẻng uỏi sẻng-ngựẻ gậ í-ciẻng, ựẻ uỏi sẻng-dỉ gậ í-ciẻng tiú-gẻ. Bẻng-dẩng ì-cẩ sỉ ịong-gả-sỉ cã.

25 Gụè dāu sí-cī-gā bíng-hāing iũ Iả-Sú gậ nải, iáu gụ nải gậ cī-muē, Gặ-liũ-bả gậ sē-mả Mả-li-ngā, gū iũ Muoi-duoi-là gậ Mả-li-ngā.

26 Iả-Sú chū-gīng gụ nải, iáu gụ ồ gậ ử ciả hả-sáing, cái gụè hā ử-dĩ, ciũ iáu gụ nải uā, Nải, iọng sī nì gậ gũing.

27 I iáu ử ciả hả-sáing uā, Iọng sī nì gậ nải. Giàng iọng sí-hē ử ciả hả-sáing ciũ ciẻ Iả-Sú gậ nải dāu cù-cī chiồ-dĩ kộ diũ.

28 ¶ Giā-gíng Iả-Sú dặ-dĩ bẻng sū-mũ di dú cā chẻng-chủ làu, gū nióng sẻng-gẻng ử cì gự iũ gīng-hāu, ciũ uā, Uoi chự-diẫu.

29 Dāu ử-dĩ iũ ciả ồng, dọng-diũ mửing-mửing gậ chũ, iũ nẻng nà huối-ợng cẻng chũ, gặ hā niũ-sỉ chầu cióng-bíng, sẻng dāu gụ chự.

30 Iả-Sú iẻ làu iọng chũ, ciũ uā, Giā-gíng cā chẻng-chủ làu : tẻ gū à lậ, nả lẻng-ợng gáu nả Cẻng-Dĩ.

31 ¶ Iọng cì góng, sī ồ-dồ guā-cải gậ nì-ciẻ, gū-chũ Iũ-tuoi nẻng ẻng kảing Iả-Sú iáu huāng-nẻng gậ sẻng-chỉ úing-sỉ-nì guā dāu sí-cī-gā-dĩ (ẻng-ựẻ ử úing-sỉ-nì cẻng duoi), gụ ciũ giũ Bỉ-lả-dộ gáu-dỏ nẻng mà-ciẻ-tiāu gụ gậ káu-gỏ, nả gụ gậ sẻng-chỉ đẻ kộ.

32 Bẻng-dảing ciũ lậ, nả iáu Iả-Sú cái dảing gậ lióng-ciả nẻng gậ káu-gỏ, mà-ciẻ-tiāu.

33 Dāu Iả-Sú ử-dĩ chū-gīng gụ sí-tiāu làu, ciũ ẻng mà-ciẻ-tiāu gụ gậ káu-gỏ.

34 Iũ ciả bẻng nả chióng tử gụ gậ hiẻ-huāng, ciũ iũ huải iáu sủ làu chử lậ.

35 Chū-gīng iọng dĩ làu, iọng nẻng cā-guā gúing-cẻng, gụ cā gậ gúing-cẻng sỉ cẻng gậ : gụ cù-cī dặ-dĩ uā gậ dĩ sỉ cẻng gậ, ồ nì iả ợ sẻng.

36 Kảing iũ iọng-gặ-sỉ gậ dĩ, sỉ nióng gīng-hāu sẻng-gẻng uā gậ dĩ, Gụ gậ gỏ-tẻ cẻ-ảng iả mài mà-ciẻ-tiāu.

37 Sẻng-gẻng gū iũ cì gự dĩ uā, Hẻ-lải gụ-huoi-nẻng ợ gộ kỉ lậ chũ cù-cī dù-guā gậ nẻng.

38 ¶ Iộng dĩ lâu, iũ ciã Ngã-li-mã-tuõi nêng miâng hăng Iỗ-sã, sī Iả-Sú gậ hã-sáing, lâ éng-ưē giáng Iũ-tuõi nêng ciũ càng-càng-dĩ cã hã-sáing, gụ iộng-cì-sī giũ Bĩ-là-dố cặng gụ nà Iả-Sú gậ séng-chí dé kộ : Bĩ-là-dố cặng gụ. Iỗ-sã ciũ lâ, nà Iả-Sú gậ séng-chí dé kộ.

39 Gũ iũ Nĩ-gớ-dĩ-mũ ciũ-sī tê-ching ồng-mãng lâ gĩng Iả-Sú gậ, gụ iả lâ dé-diũ mò-iộ sáu dêng-hióng chá-bũ-dố iũ cì-bã gặng.

40 Iộng liông nêng ciãu-diũ Iũ-tuõi nêng cọng-dặng gậ li-gự, nà Iả-Sú gậ séng-chí, sộ nộng iáu-gí iáu hióng-liâu-muoi cuoi-dặ hấu-hấu-dĩ.

41 Iả-Sú dăing sí-cĩ-gã gậ sù-cài iũ ciã hũing ; hũing-dĩ iũ cì-hiê séng dặng, cù-cặng ềng-năing cọng-diộ nêng.

42 Iộng cì góng éng-ưē sī Iũ-tuõi nêng ồ-dồ guã-cải gậ nì-ciê (iộng dặng ỉ gũing), ciũ hã ử-dĩ bống Iả-Sú.

Dĩ 20 Cióng.

1 Chĩ góng gậ tê cì-góng, títng gũ ềng-năing guáng gậ sī-hê, Muối-duoi-là gậ Mã-li-ngã hã dặng-dĩ lâ, chũ-gĩng dặng-mộng-chũ gậ ciộ búing-kyé lâu.

2 Ciũ bấu kộ gĩng Sái-mộng Bĩ-dặ, iáu Iả-Sú ồ gậ ử ciã hã-sáing, iáu gụ uã, Iũ nêng giáng dặng-dĩ nà Cự chũ lâ, uoi ềng dặ-dĩ bống dẫu nĩ-dĩ.

3 Bĩ-dặ iáu ử ciã hã-sáing ciũ chũ lâ kộ dặng-dĩ kộ.

4 Liông nêng còi-còi bấu kộ ; ử ciã hã-sáing piang Bĩ-dặ găing bấu-dặ kyê, sáing dẫu dặng-dĩ.

5 Gú-lú à kộ chũ dĩ-bíng, chũ-gĩng nộng iáu-gí gã dẫu ử-dĩ ; lâ-sī ềng-năing dĩ kộ.

6 Hê-mựê Sái-mộng Bĩ-dặ iả dẫu, nì dặng dĩ-bíng kộ ; chũ-gĩng nộng iáu-gí,

7 Í chũ-gĩng bấu tê gậ pã-ciê, ềng-năing iáu iáu-gí còi cì-dó, lêng-nguê bũ-lũ-diũ dẫu biê gậ sù-cài.

8 Sáing dẫu dặng-dĩ gậ ử ciã hã-sáing iả dĩ kộ, chũ-gĩng, ciũ sêng.

9 Éng-ṽē gù-huōi-nêng gū ēng dǎ-dí sēng-géng sī uā
Iǎ-Sú cǒng niōng giǎng sǐ-nêng dĩ-bíng hũ-sáug kǐ lậ.

10 Iọng liòng-ciǎ hǎ-sáing ciū chiō kō.

11 ¶ Mǎ-li-ngā guè dāu dặng nguē-dī tí : tí gậ sī-hē,
gú-lú à kō chū dặng dĩ-bíng.

12 Chū-gīng Cũ liòng-ciǎ sǎ-chũ gậ, cặng bā í-ciōng, dāu
bōng Iǎ-Sú séng-chí gậ sù-cài cō-diū, cì-ciǎ cō dāu Iǎ-Sú
tê dāu gậ sù-cài, cì-ciǎ cō dāu Iǎ-Sú gā káu gậ sù-cài.

13 Cũ sǎ-chũ gậ iáu gù uā, Á-niōng-nêng, nì tí sū-mū
dī? Gù uā, Nêng nà uòi Cũ dé kō-tiāu, uòi ēng dǎ-dí
bōng dāu nī-dī.

14 Uā làu iọng dī, ciū chiá-dũing-séng, chū-gīng Iǎ-Sú
guè-diū, ēng dǎ-dí sī Iǎ-Sú.

15 Iǎ-Sú iáu gù uā, Á-niōng-nêng, nì tí sū-mū dī? lāu
sū-mū nêng? Mǎ-li-ngā siōng gù sī dǎ-hũing gậ nêng,
iáu gù uā, Síng-Sáing, lậ-sī nì nà gù búing kō-tiāu, mǒng
iáu uòi uā bōng gù dāu nī-dī, uòi ciū ộ nà gù dé kō.

16 Iǎ-Sú uā, Mǎ-li-ngā. Mǎ-li-ngā ciū chiá-dũing-séng,
uā, Là-bộ-nĩ ; Là-bộ-nĩ ciū-sī Síng-Sáing gậ ĩ-sū.

17 Iǎ-Sú iáu gù uā, Éng niōng tuói-diū uòi ; éng-ṽē uòi
gū ēng-nǎing iòng kō uòi Dá ử-dī : nì kō iáu uòi híang-
dī uā, Uòi giá-gíng iòng kō gīng uòi gậ Dá, ciū-sī nì-
huōi-nêng gậ Dá, gīng uòi gậ Cìōng-Dī, ciū-sī nì-huōi-
nêng gậ Cìōng-Dī.

18 Muói-duoi-là gậ Mǎ-li-ngā ciū kō iáu hǎ-sáing uā,
Uòi chū-gīng Cũ làu ; ỷ nà Cũ iáu gù uā gậ dī dú uā nǎ
gù-huōi-nêng tiāng-nī.

19 ¶ Ừ cì góng, sī chỉ góng gậ tê cì-góng, dāu ộng-
bíng-ciể, hǎ-sáing cù cì-dó, éng-ṽē giáng Iũ-tuói nêng,
mộng dú gúing-diū, Iǎ-Sú lậ guè hǎ động-ộng-séng-dī,
iáu gù uā, Ngũing nì-huōi-nêng bẻng-úing.

20 Uā làu, ciū nà gù gậ siũ iáu hiề-huāng nǎ gù chū.
Hǎ-sáing chū-gīng Cũ, ciū cèng kǎu-uòi.

21 Iǎ-Sú ỷ iáu gù uā, Ngũing nì-huōi-nêng bẻng-úing :
sũ-siōng Dá hǎng uòi lậ, uòi iǎ iọng-gặ-sĩ hǎng nì kō.

22 Uā lâu iọng dī, iáu duoi-gá-nêng hộ ciả kī, uā, Nì giả-gíng niông dặ-diệ Sēng-Sēng.

23 Nì mẩu-lọng iáu sū nêng uā gự gậ cò siả-dặ-tiâu, ciủ ộ tãi gự siả-tiâu; mẩu-lọng iáu sū nêng uā gự gậ cò mài siả-dặ-tiâu, ciủ mài tãi gự siả-tiâu.

24 ¶ Iả-Sú lậ gậ sī-hē, sī-nī-ciả hả-sáing dĩ-bíng iủ ciả Dọ-mả, ỷ hắng cã Dĩ-tử-mả, ềng-nắing dọ-dĩ.

25 Hả-sáing-huả dụ iáu gự uā, Uoi chũ-gĩng Cự-làu. Dọ-mả uā, Uoi lậ ềng-nắing chũ-gĩng gự siủ-dĩ gậ dáng hộng, ềng-nắing nà siủ-ỷ-ciẻ dù hã iọng dáng hộng-dĩ, ềng-nắing nà siủ dù hã gự hiẻ-huâng dĩ-bíng, uoi cớng ềng kắing sềng.

26 ¶ Guả chỉ góng lâu, hả-sáing ỷ dẫu chiộ-dĩ, Dọ-mả iả dẫu ử-dĩ, mọng dụ gúing-diủ. Iả-Sú lậ gựẻ hã động-óng-séng-dĩ, uā, Ngũing nì-huoi-nêng bềng-úing.

27 Ciủ iáu Dọ-mả uā, Sủing nì gậ siủ-ỷ-ciẻ chũ uoi gậ siủ; sủing nì gậ siủ, dù hã uoi hiẻ-huâng dĩ-bíng: ềng gớng ngỷ-séng, cớng niông sềng.

28 Dọ-mả ảing uā, Uoi gậ Cự, uoi gậ Ciong-Dĩ.

29 Iả-Sú iáu gự uā, Dọ-mả, nì ềng-ựẻ chũ-gĩng uoi, ciủ sềng: ử ềng-nắing chũ-gĩng, gủ ộ sềng gậ, iọng nêng sī iủ hủ-kī.

30 ¶ Hả-sáing iả chũ-gĩng Iả-Sú gủ hỷng cềng cã sềng-tóng gậ dĩ, ềng-nắing gĩ dẫu iọng sủ-dĩ:

31 Lậ gĩ iọng gĩ-iông sềng-tóng gậ dĩ, ồ nì sềng Iả-Sú sī Gí-Dủ, sī Ciong-Dĩ gậ Gựing; iả ồ nì sềng lâu, kẫu gự gậ miâng ciủ ộ dặ-diệ ểng-ửing gậ sáng-miâng.

Dĩ 21 Ciong.

1 Iọng dĩ lâu hả-sáing dẫu Dĩ-bỉ-lĩ-ngã huoi-bíng gậ sī-hē, Iả-Sú ỷ chử-hĩng nả gự chũ; gự chử-hĩng gậ dĩ gĩ dẫu à-bíng.

2 Iủ Sái-mọng Bỉ-dặ, Dọ-mả hắng cã Dĩ-tử-mả, Gá-li-li

gậ Gá-nà nêng Nà-dàng-ngiê, Sái-bĩ-tuôi gậ liông-ciã gũing, gũ iũ liông-ciã hã-sáing dú cái cì-dó dẫu ử-dĩ.

3 Sái-mộng Bĩ-dặ iáu iọng duoi nêng uā, Uoi kồ nà ngũ. Ử duoi nêng uā, Uoi iả iáu nì cái kồ. Duoi-gá-nêng ciũ chũ kồ, iông ững ; ử cì mông mẩu ngũ nà-diũ.

4 Tíng mĩ-mẫu-ciê guáng, Iả-Sú gụê dẫu ngăing-dĩ : hã-sáing êng dặ-dĩ sĩ Iả-Sú.

5 Iả-Sú iáu gụê uā, Gũing-ciê, nì iũ mĩ-dĩ iê mẩu ? Hã-sáing ăing uā, Mẩu.

6 Iả-Sú iáu gụê uā, Nà mông suoi hã ững iũ-bíng, ciũ ở mông-diũ. Hã-sáing nà mông suoi à kồ, êng-ựê ngũ cềng cāi, mông mài tuoi-dặ kĩ lậ.

7 Iả-Sú ồ gậ ử ciã hã-sáing iáu Bĩ-dặ uā, Sĩ Cự. Sái-mộng Bĩ-dặ êng-năing cềng-diũ séng-nguê sáng, cì tiăng-nĩ-gĩng sĩ Cự, ciũ guoi-diũ í-ciông điâu hã huoi-dĩ.

8 Biê gậ hã-sáing êng-ựê lĩ ngăing mẩu gĩ-duoi dẫu, chá-bũ-dộ iũ nĩ-sĩ diông, ciũ cồ ững-ciê iông ngăing, nà iọng cì mông ngũ tuoi nì lậ.

9 Iông ngăing lâu chũ-gĩng ử-dĩ iũ tũing-hổ, gũ iũ ngũ iũ biăng gã dẫu tũing-hổ ciông-bíng.

10 Iả-Sú iáu hã-sáing uā, Kăing nà gậ ngũ nà gĩ-tê lậ.

11 Sái-mộng Bĩ-dặ ciũ kồ, nà mông tuoi iông ngăing, cì mông dú sĩ ngũ, iũ cì-bã-ngũ-sĩ-sáing tê duoi ngũ : ngũ mông iọng cāi, mông dú mài liê-tiâu.

12 Iả-Sú iáu hã-sáing uā, Nì lậ iê cẩu. Hã-sáing êng-ựê dặ-dĩ sĩ Cự, mẩu cì-ciã gởng mông gụê uā, Nì sĩ sũ nêng ?

13 Iả-Sú giăng-cềng nà biăng iáu ngũ nã gụê.

14 Iả-Sú giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hũ-sáing kĩ lậ chũ-hĩng nã hã-sáing chũ, iọng sĩ dĩ sáng lêng.

15 ¶ Hã-sáing iê lâu gậ sĩ-hê, Iả-Sú iáu Sái-mộng Bĩ-dặ uā, lợ-nà gậ gũing, Sái-mộng, nì piăng iọng duoi nêng ở găing ồ uoi mài ? Bĩ-dặ uā, Cự, sĩ à ; nì dặ-dĩ uoi ồ nì. Iả-Sú iáu gụê uā, Nì niông sĩ uoi gậ iông-ciê.

16 Iả-Sú dĩ nĩ lêng iáu gụê uā, lợ-nà gậ gũing, Sái-mộng,

nì ộ ồ uoi mài ? Gù ãing uā, Cũ, sī à ; nì đặ-dí uoi ồ nì. Iả-Sú iáu gù uā, Nì niông iāng uoi gậ iông.

17 Iả-Sú đĩ sáng lạng iáu gù uā, Iộ-nà gậ gũing, Sái-mộng, nì ộ ồ uoi mài ? Bĩ-dặ ếng-ựệ Iả-Sú ỉ-kĩ sáng-lạng mông gù uā, Nì ộ ồ uoi mài ? ciũ cềng kĩ, ãing uā, Cũ, bếng sũ-mũ đĩ nì dú đặ-dí ; nì hiầu-dặ uoi ồ nì. Iả-Sú iáu gù uā, Nì niông sī uoi gậ iông.

18 Uoi ì-cài iáu nì uā, Nì hê-sáng gậ sỉ-hê, cù-cĩ gải-diũ iáu-duõi, bếng cù-cĩ gậ sếng-ỉ giǎng lậ giǎng kộ : dẫu sê gậ sỉ-hê, nì ộ nà siũ sủing kỉ lậ, nả biê-nềng iáu uì gải iáu-duõi, duõi nì kộ ềng ồ kộ gậ sù-cài.

19 Iả-Sú iộng đĩ sī uā Bĩ-dặ hê-lải gông-ciông-iông sỉ nà ếng-iầu gự nả Cìong-Đĩ. Uā lậ, ỉ iáu gù uā, Nì gǎing-diũ uoi.

20 Bĩ-dặ chiá-dựing-sếng, chũ-gĩng Iả-Sú ồ gậ ử ciả hǎ-sǎing gǎing dẫu bù-ciả hê-dĩ ; iộng ciả hǎ-sǎing ciũ-sỉ chũng-mǎng iề mǎng gậ sỉ-hê uối hǎ Iả-Sú sếng-dĩ, mông gù uā, Cũ, mãi nì gậ sī sũ nềng ?

21 Bĩ-dặ chũ-gĩng ử ciả hǎ-sǎing, ciũ mông Iả-Sú uā, Cũ, iộng ciả nềng hê-lải ộ gông-ciông-iông ?

22 Iả-Sú ãing uā, Uoi lậ ồ gù sáng đợ-dĩ dǎing uoi cuõi lậ gậ sỉ-hê, iộng iáu nì iũ sũ-mũ gủing-niả nỉ ? Nì gǎing-diũ uoi ciũ-sỉ.

22 Iộng đĩ ciũ dựing dẫu duõi-gá hiǎng-dĩ đĩ-bíng, gù dú uā, ử ciả hǎ-sǎing cồng mài sỉ : ì-cài Iả-Sú ềng sī uā, gù mài sỉ ; sī uā, Uoi lậ ồ gù sáng đợ-dĩ dǎing uoi cuõi lậ gậ sỉ-hê, iộng iáu nì iũ sũ-mũ gủing-niả nỉ ?

24 Tǎi iộng đĩ cǎ gủing-cềng, ỉ gĩ hǎ sủ-dĩ, ciũ-sỉ ử ciả hǎ-sǎing : uoi-huõi-nềng đặ-dí gù cǎ gậ gủing-cềng sī cềng gậ.

25 ¶ Iả-Sú cǎ-guā gậ đĩ gũ iũ cềng cǎi, lậ cì-iông, cì-iông dú gĩ hǎ sủ-dĩ, uoi siông gĩ iộng đĩ gậ sủ ciũ-sỉ sỉ-gǎing iả mài động-dặ kộ.

SẮ-DỮ ẶNG-DỮING.

Dĩ 1 Cióng.

1 Dĩ-à-hí-lộ à, uoi ching-mâng nà Iả-Sú kí-tê cã gậ dĩ, háu gậ đầu-lĩ cì-dậ đầu gự nả Cióng-Dĩ ciề iòng tít gậ nì-ciề, cã-hã dú gĩ đầu ching sú-dĩ.

2 Iả-Sú tầu iòng tít gậ sí-hê, kầu-diũ Sêng-Sêng sáng gáu-dô gự tỉ chử lậ gậ sắ-dữ gậ dĩ.

3 Gự siũ kũ sĩ-tiâu lâu, ỉ nà cèng cã gậ bẻng-gự nả hã-sáng chũ gự sĩ hũ-sáng kí lậ, sĩ-sĩ góng-dĩ nà cù-cĩ chử hĩng nả gự-huõi-nêng chũ, iáu gự uã Cióng-Dĩ gờ gậ dĩ :

4 Iũ cì lẹng iáu sắ-dữ cù cì-dó gậ sí-hê, Iả-Sú gáu-dô gự ềng niòng chử Iả-lũ-sắ-lẩng gậ sêng, niòng đẩng Dá hự nì gậ lậ, ciũ-sĩ nì ching-mâng tiăng-nĩ-gĩng uoi uã gậ.

5 Iợ-hũing ì-cài sĩ sắ sữ tãi nêng sí sắ-lĩ; ềng-nẩng guã gĩ góng nì ợ siũ Sêng-Sêng gậ sắ-lĩ.

6 ¶ Sắ-dữ cù giăng-cềng gậ sí-hê, ciũ mông Iả-Sú, uã, Cũ, nì đầu iọng sí-hê ợ nà Ì-sắ-liể gậ gờ hũ đầu-tê mài ?

7 Iả-Sú iáu gự uã, Sĩ-hê nì-ciề ềng sĩ nì ợ đặ-dĩ, iọng sĩ Dá cù-cĩ gậ gựing-bẩng diăng gậ.

8 Lậ niòng đẩng Sêng-Sêng hũ đầu nì sẻng-dĩ, nì ciũ ợ đặ-diợ cở-nẩng, ợ đầu Iả-lũ-sắ-lẩng, tóng Iũ-tuõi, Sả-mả-lĩ-ngã, cì-dậ đầu sĩ-gẩng đẻng đầu gậ sù-cài, dú tãi uoi cã gúing-cềng.

9 Iả-Sú uã lâu iọng dĩ, ciũ nả Cióng-Dĩ ciề iòng tít kợ; hã-sáng đợ-dĩ chũ iũ cì đợ ợng ciề gự, hã-sáng ciũ chũ gự ềng gĩng.

10 Iả-Sú iọng kợ gậ sí-hê sắ-dữ gẻng-gẻng lũ-lũ-dĩ chũ-diũ tít, sáng-bũ-lẻng-đẻng iũ liòng-ciả nêng cẻng bả í-cióng gựề hã bítg-hẩng-dĩ ;

11 Uā, Gá-lī-lī gậ nêng, nì cā-sū-dī gựè hā iọng dī chū-diū títg? giăng nì iọng-dī ciể iòng títg gậ Iả-Sú, nì kǎng chū-gīng gự gợ-iọng-iông iòng títg, hē-lǎi gự iả ợ gợ-iọng-iông cuōi lậ.

12 ¶ Sả-dừ ciū giăng Gāng-lǎng súng dāu-tê kợ Iả-lū-sả-lǎng, iọng súng kợ Iả-lū-sả-lǎng chá-bủ-dộ iủ úng-sỉ-nì gợng giăng gậ diợ.

13 Nì sêng làu, ciū iòng ử ciả lê, iọng-ci-sỉ Bỉ-dặ Iợ-hūng Ngả-gợ Úng-dặ-liể, Hỉ-lì Dợ-mả, Bả-dợ-lộ-mải Mả-tuối, Ngả-lậ-hỉ gậ gựing Ngả-gợ, hǎng cā Chiể-Séng gậ Sái-mộng, iáu Ngả-gợ gậ gựing Iủ-duoi, dú hā ử lê-dĩ gựè-diū.

14 Iọng duoi nêng iáu gỉ-ciả á-niông-nêng, Iả-Sú gậ nǎi Mả-lī-ngā, Iả-Sú gậ hiáng-dī, dú gōng séng gōng ỉ sỉ-sỉ kặ-kặ gỉ-dấu.

15 ¶ Iọng-ci-sỉ Bỉ-dặ dāu hiáng-dī động-ọng-séng-dĩ gựè kỉ lậ, gū iủ cèng cāi nêng cự ci-dợ, chá-bủ-dộ iủ bả-nī nêng.

16 Ciū uā, Duoi-gá hiáng-dī, Sêng-Séng ciợ Duoi-pỉ gậ chừ sáing uā Iủ-duoi gậ dī, ử sêng-géng ching-mang bủ-dặ-bủ-ỉ cọng niông gīng-hāu, iọng Iủ-duoi ciū-sỉ duoi ử duoi nêng kợ nà Iả-Sú.

17 Éng-ựè gự iáu uoi-huoi-nêng cā ci-bọng, liāu-lỉ iọng dừing-dāu gậ dī gự iả iủ họng.

18 Iọng nêng dặ-diợ ci-dộng chǎng, ciū-sỉ gū gự cā-ợ gậ cing mải lậ gậ; ciū dāu ử chǎng-dī mợ dāu-tê dừing à kợ, bủ biể-kựé, cọng dú lāu chừ lậ.

19 Hē-mựè diū dāu Iả-lū-sả-lǎng gậ nêng dú dặ-dí iọng dī; ciū ciāu-diū gự gậ tử-kióng ử chǎng hǎng cā Ngả-gặ-duoi-mả, ciū-sỉ huai chǎng gậ ỉ-sū.

20 Éng-ựè Sỉ-píng gỉ-diū uā, Ngừing gự gậ chiợ bing cā huáng-biāng, mǎu nêng gựè-diū: ỉ uā, Ngừing gự liāu-lỉ gậ dī nǎ biê-nêng dặ kợ.

21 Iọng-gặ-sỉ Cự Iả-Sú dāu uoi-huoi-nêng iọng-dĩ chừ-chừ nì-nì gậ sỉ-hê, giăng Iợ-hūng sí sǎi-lỉ-dĩ kỉ, ci-dặ

dầu Iả-Sú giảng uoi-huoi-nêng iọng-dĩ ciê iọng kộ gậ nì-ciê cỉ.

22 Ủ duoi sỉ iáu uoi-huoi-nêng cã cì-bọng gậ, dĩ-bíng cọng niông cì-ciã nêng iáu uoi cã Iả-Sú hũ-sáng kỉ lậ gậ guíng-cēng.

23 Iọng-gặ-sỉ ciũ cīng liọng-ciã nêng, cì-ciã miâng hǎng Iỏ-sả, ỉ hǎng cã Bả-sả-bả, ỉ hǎng cã Iũ-sũ-dú, cì-ciã miâng hǎng Mả-dĩ-ngã.

24 Duoi-gá-nêng gỉ-dầu, uã, Cũ, bẻng sũ-mũ nêng gậ séng nì dú đặ-dỉ, giũ nì háu uoi iọng liông nêng dĩ-bíng, nĩ cì-ciã sỉ nì tĩ gậ.

25 Ciê-diũ Iũ-duoi liâu-lĩ iọng dĩng-dầu gậ dĩ cã sả-dữ, éng-ưê Iũ-duoi chīng-màng kōng-tiâu iọng dĩ kộ cù-cĩ gậ sù-cài.

26 Gụ-huoi-nêng ciũ tiú-gé; tiú-diộ Mả-dĩ-ngã; gụ ciũ iáu sí-ỉ-ciã sả-dữ cã cì-bọng.

Dĩ 2 Cióng.

1 Ngụ-cặng-cải gậ nì-ciê dẫu lâu, hả-sáng dú dẫu cì-ciã sù-cài cã cì-dó.

2 Giảng tóng-dĩ sáng-bũ-lẻng-dẻng iũ duoi hiông gậ siáng-éng à lậ, sũ-siông cì dẻng duoi hóng chựé guã kộ ỉ-búing, hả-sáng cõ gậ chiộ dú iũ iọng hiông gậ siáng-éng.

3 Ciũ iũ búing-kựé gậ ưê chũ-hīng sũ-siông hỏ ỉ-búing; bở dẫu gỏ nêng gậ tẻ.

4 Gụ-huoi-nêng dú sí-cũ đặ-diộ Sẻng-Sẻng, ciũ kựé-chũ uã biẻ gỏ gậ tử-kióng, dú sỉ ciâu-diũ Sẻng-Sẻng háu gụ uã gậ.

5 ¶ Ủ-cì-sỉ iũ ỉ-sẻng gẻng Cióng-Dĩ gậ Iũ-tuoi nêng, giảng tóng-tóng-à gậ gỏ lậ gửing-gự dẫu Iả-lũ-sả-lẻng.

6 Iọng siáng-éng cì hiông mửing-sỉ-tỉ dú tiâng-nĩ-gỉng, iũ cẻng cã nêng cù giảng-cẻng, ciã-ciã dú tiâng-nĩ-gỉng sả-dữ uã cù-cĩ gậ tử-kióng, séng-dĩ ciũ dọng-nũ.

7 Duoi-gá-neng dú ngò-ngò-dĩ gĩ-ĩ dặ-hảing, uā, Iọng duoi uā dĩ gậ neng dú sī Gá-li-li gậ neng.

8 Giā-gíng uoi-huoi-neng ciã-ciã dú tiāng-nĩ gụ uā gộ neng bộng-gỏ chũ-sĩ gậ tú-kióng, iọng sī gông-ciông-iông nĩ?

9 Ciũ-sĩ Pã-dĩ-ngã neng, Mì-tuoi neng, Ì-luìng neng, iáu diu dẫu Mì-sủ-bộ-duoi-mì, Iũ-tuoi Gá-pã-dộ-gá, Bộng-dú Ngã-sái-ngã,

10 Hũ-lự-gá Bộng-hí-li-ngã, Ái-gĩ gậ neng iả iũ cộ-gũing Gủ-li-nai gậ Lự-bộ-ngã, mủing-sĩ-tĩ gậ neng, ỉ iũ giảng Lộ-mả lậ gậ kã-neng dĩ-bíng, iả iũ Iũ-tuoi neng iả iũ hông Iũ-tuoi gẫu gậ neng,

11 Gũ iũ Gặ-lĩ-dĩ iáu Ngã-là-bã neng, uoi dú tiāng-nĩ gụ uā uoi gộ gộ gậ tú-kióng gộng Ciông-Dĩ duoi cộ-nảing gậ dĩ.

12 Duoi-gá-neng dú ngò-ngò-dĩ, séng-dĩ mẩu cộ-ĩ, nĩ iáu gụ, gụ iáu nĩ uā, Iọng sī gông-ciông uā nĩ?

13 Gũ iũ neng siẫu gụ, uā, Gụ-huoi-neng séng ciũ iề-cộ-tiẫu.

14 ¶ Bĩ-dặ, iáu sí-ĩ-ciã sặ-dự gựè kĩ lậ, duoi-siảng hảng kĩ lậ, iáu duoi-gá-neng uā, Iũ-tuoi neng, iáu nĩ iọng duoi diu dẫu lả-lũ-sả-lảing gậ neng, niông dặ-dĩ iọng dĩ, iả niông tiāng-nĩ uoi uā.

15 Nĩ-huoi-neng siông iọng duoi neng iề-ciũ-cộ, giā-gíng gũ ềng-nảing bủing-dề-chíng; nĩ-dĩ sī iề-ciũ-cộ nĩ?

16 Iọng ciũ-sĩ síng-dĩ Iộ-neng tê-chíng uā-guã gậ dĩ;

17 Gộ-uā, Ciông-Dĩ uā, Dẫu sĩ-gảing sụề-mựề gậ nĩ-ciề uoi ộ nà uoi gậ Sẻng nả tóng-tíng-à gậ bả-siảng: nĩ-huoi-neng gậ nảng-nự-gủing ộ uā ềng-nảing lậ gậ dĩ, nĩ dĩ-bíng gậ hẻ-sảng neng ộ chũ-gĩng mĩ-dĩ chũ-hĩng, iả ộ tộ nĩ sẻ neng gậ mông:

18 Ừ sí-hẻ uoi iả ộ nà uoi gậ Sẻng nả uoi nủ-gẻ nải-bộ; gụ ciũ ộ uā ềng-nảing lậ gậ dĩ.

19 Dẫu tíng ciông uoi ộ nà hí-gĩ gậ dĩ hĩng chũ lậ, dẫu sĩ-gảing iả iũ diẫu-tẻ hĩng chũ lậ; iũ huải, iũ hỏ, iũ íng:

20 Mì-tê gậ guáng ợ bĩng cã ú-ợng, nguê gậ guáng ợ bĩng cã huải sắ, hê-muê Cự đặng duôi đặng iàu-gềng gậ nì-ciể, ciũ ợ dẫu gậ sỉ-hê.

21 Ủ sỉ-hê, mẩu-lợng sũ-mũ nêng hăng Cự gậ miàng dú ợ dặ giu.

22 Ỉ-sắ-liể nêng, tiăng-nĩ uôi uã : Cỉong-Dĩ ciộ Nà-sắ-lả nêng Ỉ-sủ gậ siũ dẫu nì ỉợng-dĩ cã cồ-nắng hí-gỉ gậ dĩ hĩng sềng-tớng, háu nì gự sỉ Cỉong-Dĩ đặng-ỉ gậ nêng, ỉợng ỉả sỉ nì-huôi-nêng dặ-dỉ gậ ;

23 Cỉầu-diũ Cỉong-Dĩ diăng-gự gậ sếng-ỉ, ỉ cỉầu-diũ Cỉong-Dĩ sắng dặ-dỉ gậ dĩ, nì-huôi-nêng ciộ mẩu uắng-huả nêng gậ siũ nà ỉợng nêng đắng-sỉ dẫu sỉ-cỉ-gắ :

24 Gự sỉ-tiầu lầu, Cỉong-Dĩ gắi-tiắ ỉợng sỉ, cớng mài gắi-dặ gự diũ.

25 Duôi-pỉ ỉả uã-guã gự gậ dĩ, gợ-uã, Uôi chũ-gĩng Cự sỉ-sỉ kắ-kắ dẫu uôi mĩng-chĩng ; Cự dẫu uôi iũ-bĩng ồ uôi gậ sếng úing-lộ :

26 Gũ-chũ uôi sếng-dỉ kầu-uôi, chũ-dĩ uã cũng-mỉ gậ dĩ ; uôi sếng-tỉ mớng dẫu đặng-dỉ gũ iũ háu gậ siớng-tê ;

27 Éng-ựê nì cớng mài bẻng cã uôi gậ lểng-ợng dẫu éng-gắng-dĩ, ỉả mài nã nì chéng-giể gậ Gựing gậ sếng-chỉ lũng-tiầu.

28 Nì tê-chĩng nà sắng-miăng gậ dĩ háu uôi dặ-dỉ ; nì hê-lải ỉả ợ cợng uôi chũ nì gậ mĩng, uôi ciũ ợ sỉ-huợng kầu-uôi.

29 Duôi-gá gậ hiăng-dĩ, uôi gợng mềng-dã-mềng iáu nì uã cợng-chĩng cũ-cớng Duôi-pỉ gậ dĩ, gự sỉ-tiầu lầu, ỉ cợng hã đặng-dĩ, dẫu gềng-giả gự gậ đặng gũ dẫu uôi-huôi-nêng ỉợng-dĩ.

30 Duôi-pỉ bợng-lải sỉ sắng-dỉ, dặ-dỉ Cỉong-Dĩ tê-chĩng iáu gự ciũ-guã-chũ uã, giắng gự gậ hê-dồ dĩ-bĩng hê-lải ợ tỉ cỉ-ciả nêng cồ gự gậ ữ ;

31 Éng-ựê Duôi-pỉ cầu-cầu sắng dặ-dỉ ỉợng dĩ, gũ-chũ uã-kỉ Gỉ-Dũ hũ-sắng kỉ lặ gậ dĩ, uã cớng éng-nắng bẻng-

cã gù gậ lờng-ộng dẫu ếng-gáing, gù gậ séng-chí iả ếng-nảing lữing-tiâu.

32 Iọng Iả-Sú ching-mâng Ciông-Dĩ hiâu gù sáng kĩ lậ lầu, uoi-huoi-neng dú sĩ iọng dĩ gậ gúing-cẽng.

33 Gù giã-ging gáu-séng dẫu Ciông-Dĩ gậ iũ-bing, Dá hữ gậ Sẻng-Sẻng iả dặ-diợ lầu, ciũ nà nì-huoi-neng đợ dĩ chũ-ging gậ, tiãng-nĩ-ging gậ huai à lậ.

34 Duoi-pĩ ếng-nảing iọng ting : gũ uã, Cũ iáu uoi Cũ uã-guã, Nì cồ dẫu uoi iũ-bing,

35 Dảing uoi nà nì gậ đợ-tê bing cũ nì gậ káu-dã.

36 Iọng-gặ-sĩ uã kĩ lậ I-sả-liẻ cì cù gậ neng dú niong dặ-dĩ chẻng-chũ, Ciông-Dĩ nà iọng Iả-Sú ciũ-sĩ nì dảing-sĩ dẫu sĩ-cĩ-gặ gậ, tỉ gù cũ Cũ, cũ Gĩ-Dũ lầu.

37 Duoi-gá-neng tiãng-nĩ-ging iọng dĩ, séng-dĩ cẻng kĩ, sũ-siong iũ cì-bả dẫu tử, gù ciũ mông Bĩ-dặ iáu biẻ gậ sả-dữ uã, Duoi-gá hiãng-dĩ, uoi-huoi-neng giã niong gờng-ciong cũ nĩ ?

38 Bĩ-dặ iáu gù uã, Nì niong gặ-ợ cẻng-sẻng, ciã-ciã dú niong siũ sải-lĩ hũ Iả-Sú Gĩ-Dũ gậ miãng à, nì gậ cò ciũ ợ siã dặ-tiâu ; iả ợ dặ-diợ Cũ nà Sẻng-Sẻng nã nì.

39 Ễng-ựẻ iọng hữ gậ Sẻng-Sẻng sĩ hữ nì, iáu nì gậ gũing-sẻng, gẻng bẻng sũ-mũ dẫu sũ-cài gậ neng, ciũ-sĩ ử duoi nã uoi Cũ Ciông-Dĩ hẻng hã gù-dĩ lậ gậ neng.

40 Bĩ-dặ I nà cẻng cũ gậ dĩ gẻng-gặ duoi-gá-neng, kửing gù, uã, Nì niong giũ cù-cĩ pĩ-tiâu iọng cì-sĩ séng-dĩ gã-lã-huãng gậ neng.

41 Sẻng gù uã gậ dĩ ử duoi neng dú siũ sải-lĩ : ử cì góng hã sảing gá-ting sáng-chảing.

42 Iọng duoi neng cì-bĩ-dặ I-sẻng í-diũ sả-dữ hấu gù gậ dĩ, iáu gù giẻ-gấu bẻng sũ-mũ dĩ dụ gờng séng, sả-sả iẻ biãng gử-dẫu.

43 Bả-siãng ciã-ciã dụ giãng kĩ lậ : sả-dữ hẻng sẻng-tóng cũ cẻng cũ hí-gĩ gậ dĩ.

44 Sẻng gậ neng dụ cũ cì-dỏ, mẩu-lọng sũ-mũ dĩ cỏi-cỏi sả-ẻng.

45 Ỉ mai-tiâu gù gậ gá-dộng mi-dĩ, búng nả duoi-gá-nêng dú sĩ ciâu-diũ nêng mẩu kâu-lâu sắ.

46 Nì-nì gông sếng gông ỉ cì-bĩ-dậ dú dẫu dăng-dĩ, ỉ dẫu chiộ-dĩ iể biăng, ỉ-sếng kâu-uoi cậ iề.

47 Cẩng-mĩ Cẩng-Dĩ, bả-siăng dú ồ gù. Cậ nả kẩng dặ giủ gậ nêng nì-nì gá-tíng kĩ lậ.

Dĩ 3 Cẩng.

1 Ỉ cì góng búng-dễ-làu gỷ-dầu gậ sĩ-hê, Bĩ-dặ Ỉộ-hũing cậ iông dăng.

2 Ỉ cậ nêng cì chũ-sĩ ciũ sĩ giộ-káu, nì-nì nả nêng góng lậ bống dẫu dăng ử cậ hăng cậ Ngả-sĩ gậ mông-tê-dĩ, ồ iáu nì dăng gậ nêng tẩu cẩng ;

3 Ỉộng nêng chũ-gẩng Bĩ-dặ Ỉộ-hũing tẩu nì dăng, ciũ mông gù tẩu cẩng.

4 Bĩ-dặ iáu Ỉộ-hũing mì-ciủ gếng-gếng lủ-lủ-dĩ chũ gù, uả, Nì chũ uoi-huôi-nêng.

5 Ử cậ nêng chũ Bĩ-dặ Ỉộ-hũing, siông dặ gù gậ cẩng.

6 Bĩ-dặ uả, Gếng lộ, ngặng lộ, uoi dú mẩu ; lậ nả uoi ỉủ gậ nả nì : ciũ-sĩ kâu-diũ Nả-sắ-lậ nêng Ỉả-Sứ Gỉ-Dũ gậ miăng hăng nì giăng.

7 Ciũ kẩng gù gậ iũ-siũ, pủ gù kĩ lậ : gù gậ káu iáu káu-mù-hồ dãi-diũ ciũ dặ-diộ kộ-lì.

8 Ciũ dẫu kĩ lậ, gậ-diũ, ỉ ộ giăng ; iáu Bĩ-dặ Ỉộ-hũing cậ nì dăng, ỉ-bíng giăng, ỉ-bíng dẫu, cẩng-mĩ Cẩng-Dĩ.

9 Bả-siăng dú chũ-gẩng gù giăng-diộ cẩng-mĩ Cẩng-Dĩ :

10 Dặ-dĩ ỉộng nêng ciũ-sĩ bếng-sũ cồ dẫu dăng ngả-sĩ mông-tê-dĩ tẩu cẩng gậ nêng : chũ-gẩng gù kẩng pông-diộ gậ dĩ dụ ngò-ngò-dĩ siông sĩ cềng hí-gỉ.

11 ¶ Giộ-káu hẩu-tiâu gậ nêng tuói-diũ Bĩ-dặ Ỉộ-hũing, bả-siăng dú bẩu giăng-cềng dẫu ử cậ hăng cậ Sủ-ỉộ-mông lộng à-dĩ cậ cì-dó, sếng-dĩ siông ỉộng dĩ cềng hí-gỉ.

12 Bĩ-dặ chũ-gẩng, ciũ uả, Ỉ-sắ-liể nêng à, nì cậ-sũ-dĩ

chū ịong nêng sī gĩ-ĩ? cã-sũ-dĩ mì-ciú gêng-gêng lũ-lũ-dĩ chũ uoi liông nêng? sũ-siông sī uoi kãu-diũ cù-cĩ gậ li-liông, cù-cĩ gêng Ciông-Dĩ gậ séng, nã ịong nêng iũ bộng-sũ giăng.

13 Ngã-bã-là-hãng, Ì-sã, Ngã-gỗ gậ Ciông-Dĩ, ciũ-sĩ uoi cũ-cóng gậ Ciông-Dĩ, giã-gíng nà ặng-iâu nã gụ Gựng Iả-Sú lâu; ịong Iả-Sú ciũ-sĩ nì ching-mãng nà kộ sông-gúing gậ, ử-ci-sĩ Bĩ-là-dộ gự-ĩ bông-tiâu gụ, nì hã Bĩ-là-dộ mĩng-ching cồng ềng dặ gụ.

14 Nì ềng dặ ử ciã chéng-giễ ngĩ gậ nêng, dẫu giữ tãi nì bống-tiâu cì-ciã mà-sĩ nêng gậ.

15 Nì-huôi-nêng ỉ huôi-sĩ-tiâu sáng-miãng gậ Cũ, Ciông-Dĩ giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hiâu gụ sáng kĩ lậ; uoi-huôi-nêng sī ịong dĩ gậ gúing-cềng.

16 Ềng-ựe uoi sềng Iả-Sú gậ miãng, gũ-chũ gụ gậ miãng ciũ nã ịong nêng iũ kuệ-ỉ ộ giăng, ịong nêng ciũ-sĩ nì độ-dĩ chũ-gĩng ỉ nềng-dặ-diộ gậ; ì-cài sī Iả-Sú nã uoi gậ sềng-séng hã nì duôi-gá-nềng mĩng-ching ỉ ịong nêng hâu chéng chũ.

17 Duôi-gá gậ hiãng-dĩ, uoi dặ-dĩ nì cã ịong dĩ sĩ ềng-ựe ềng dặ-dĩ, nì gậ gúing iả sĩ ịong-gặ-sĩ.

18 Lậ-sĩ Ciông-Dĩ ciộ ử duoi sítg-dĩ gậ chũ sáng iâu nêng uã dặ-dĩ, gụ gậ Gĩ-Dũ cồng niông siũ kũ, giã-gíng nì ịong-gặ-sĩ cã sĩ Ciông-Dĩ nã gụ uã gậ dĩ iũ gĩng-hâu.

19 Gũ-chũ nì niông gặ-ộ cộng-sing, ciũ ộ uà-tiâu nì gậ cò, ử bẻng-úing gậ nì-ciẻ iả ộ giăng Cũ mĩng-ching hã nì ịong-dĩ lậ.

20 Cũ gũ ộ hãng ching-mãng tãi nì pãi-diãng gậ Gĩ-Dũ, ciũ-sĩ Iả-Sú à lậ:

21 Iả-Sú cồng niông dẫu títg-dĩ dẩng dẫu bẻng: sũ-mũ dĩ dú hũ dẫu-tê gậ sĩ-hê, ciũ-sĩ ciâu-diũ Ciông-Dĩ giăng kuệ-títg bĩ-dĩ gậ sĩ-hê ciộ gụ ử duoi sềng sítg-dĩ gậ chũ uã-guã gậ dĩ.

22 Mộ-sái iả uã-guã, Cũ Ciông-Dĩ ộ dẫu nì-huôi-nêng

dĩ-bính tãi nì tĩ cì-ciả sính-dĩ sũ-siông uoi i-búing ; gù
mẫu-lợng iáu nì uā sũ-mũ dĩ, nì dú niông tiăng-nĩ gù.

23 Ủ sĩ-hē mẫu-lợng sũ-mũ nêng ềng tiăng-nĩ ử ciả
sính-dĩ gậ dĩ, cớng ợ giăng bả-siăng dĩ-bính nà iợng
nêng miề-tiâu.

24 Ciũ-sĩ giăng Sả-mũ-nềng gậ sĩ-hē à lậ, sáing uā ềng-
năing lậ gậ dĩ, ử duoi sính-dĩ iả uā-guā iợng sĩ-hē gậ dĩ.

25 Nì-huôi-nềng ciũ-sĩ ử sính-dĩ gậ gữing-sợng, ciể-diũ
Ciông-Dĩ iáu nì ử duoi cũ-cớng iợ-diăng gậ dĩ, iáu Ngā-
bả-là-hăng uā, Kâu-diũ nì gậ hē-dơ títg-à gậ bả-siăng dú
ợ dặ-diợ hũ-kĩ.

26 Giã-gíng Ciông-Dĩ tĩ gù gậ Nũ-gẻ lậ, sáing hăng
gù hā nì iợng-dĩ lậ nà hũ-kĩ nả nì, giu nì ciả-ciả dú gải-
bĩng cù-cĩ cā gậ ợ.

Dĩ 4 Cióng.

1 Sẻ-dữ iáu bả-siăng uā dĩ gậ sĩ-hē, cĩ-sĩ, iăng đăing gậ
gúing iáu Sả-dú-gái nêng sáing-bủ-lợng-dềng dẫu gù
ử-dĩ,

2 Iợng duoi nêng cềng kĩ, ềng-ựẻ sẻ-dữ hấu bả-siăng i
nà Iả-Sú cềng iông, uā nêng sĩ-tiâu lậ ợ hũ-sáing kĩ lậ.

3 Ciũ hā-siũ nà-diũ gù, ềng-ựẻ sĩ ợng-bính-ciể gậ sĩ-hē :
nà gù sũ dẫu lậ-dĩ đăing mềng-diâu sềng.

4 Lậ-sĩ tiăng-nĩ-gĩng dẫu-lĩ gậ nêng iủ cềng-cāi sềng ;
sợng kĩ lậ chá-bủ-dợ iủ ngụ-cháing nêng.

5 ¶ Dĩ nĩ gớng, Sả-dú-gái nêng dĩ-bính gậ gúing-hũ
chĩng-bỏ năng-sự nêng dú cù dẫu Iả-lũ-sả-lăing ;

6 Dềng duoi cĩ-sĩ Ngā-nả iả dẫu ử-dĩ, gũ iủ Gái-ngā-
huả, Iợ-hũing, Ngả-lì-súing-duoi, iáu dềng duoi cĩ-sĩ ử
duoi chềng-ciăng dú dẫu ử-dĩ.

7 Iợng duoi nêng hăng hả-sáing lậ gựẻ hā đợng-ợng-
sềng-dĩ, ciũ mông gù uā, Nì-huôi-nềng sẻ sũ-mũ cồ-năing,
kẫu sũ-mũ nêng gậ miăng cā iợng dĩ ?

8 Bĩ-dặ, sĩ-cũ dặ-diợ Sềng-Sềng, ăing gù uā, Bả-siăng
gậ gúing-hũ, iáu chĩng-bỏ à,

9 Gégng-diáu lậ nà uòi dẫu bãng-nềng séng-dĩ cấ-guấ gậ hẩu dĩ, cấ-mông uòi sĩ sắ sũ-mũ huợng-huấ í iợng nềng hẩu chéng-chủ,

10 Ciũ nì duôi-gá-nềng iáu ỉ-sắ-liể gậ bả-siăng, dú niông dặ-dí, sĩ kầu-diũ Nà-sả-lậ nềng ỉả-Sứ Gí-Dũ gậ miăng, ciũ-sĩ nì dẫng-sĩ dẫu sí-ci-gấ, Ciông-Dĩ giăng sĩ-nềng dĩ-bíng hiếu gự sáng kĩ lậ gậ, iợng nềng ợ hẩu chéng-chủ gựè dẫu nì mĩng-chĩng, dú sĩ kầu iợng ỉả-Sứ Gí-Dũ.

11 Iợng ỉả-Sứ sĩ nì nải-sử chĩng-mãng ềng dặ gậ ciợ, hê-mựè nà lậ cấ chiợ-gũ dềng iàu-gềng gậ ciợ.

12 Lậ-ềng-sĩ gự, cuôi mẩu biề ciả ợ giũ nềng : ciũ-sĩ tóng-tíng-à nềng dĩ-bíng ỉả ềng-nẫng nả nềng biề gậ miăng uòi-huôi-nềng niông kầu-diũ ciũ ợ dặ giũ.

13 ¶ Duôi-gá-nềng chũ-gĩng Bỷ-dặ ỉợ-hũing iợng duôi-dẫng uả dĩ, chũ chũ gự sĩ ềng-nẫng nẫng-guấ sủ gậ chặ-nềng, séng-dĩ gợ-siợng sĩ cềng gĩ-ỉ ; ciũ nềng-dặ-diợ, iợng nềng chĩng-mãng gấng ỉả-Sứ.

14 Ềng-ựè chũ-gĩng ử ciả bãng í-hẩu gậ nềng iáu gự cấi gựè cì-dó, ciũ mẩu dĩ bũing-bộ.

15 Ciũ hẩng gự giăng góng-hồ ử-dĩ chũ kợ, cuôi-hê cấi cấi siợng-liông, uả,

16 Iợng liông nềng uòi niông gợng-ciông bãng nĩ ? ềng-ựè dợng-cềng ỉử duôi sềng-tóng kầu-diũ gự hẩng chũ lậ, tóng ỉả-lũ-sả-lẩng gựè-diũ gậ bả-siăng dú dặ-dí, uòi-huôi-nềng ỉả bử-nẫng-gề diẩng-diợng uả mẩu iợng dĩ.

17 Lậ sắng-dặ iợng dĩ dẫu bả-siăng dĩ-bíng gấing iông chũ kợ, uòi-huôi-nềng cợng niông hiể dẫu iợng liông nềng, hẩng gự ềng gợng cuôi kầu-diũ iợng miăng hẩu nềng.

18 Ciũ hẩng gự liông nềng lậ, gấu-dồ gự cợng ềng gợng kầu-diũ ỉả-Sứ gậ miăng gợng-dầu hẩu nềng.

19 Bỷ-dặ ỉợ-hũing ẩng gự-huôi-nềng uả, Tiẩng-nĩ nì ềng tiẩng-nĩ Ciông-Dĩ, ciẫu Ciông-Dĩ chũ kĩ lậ, iợng dĩ ợ chợ mải chợ, nì cù-ci mợng kợ siợng :

20 Uoi-huoi-neng chũ-gĩng tiãng-nĩ-gĩng gậ dĩ, bử-dặ-bử-ĩ cõng niõng uã.

21 Gúing-hử mẩu huõng-huả siõng chũ lậ bãng iõng liõng neng, ciũ cuõi hiã gụ, nà gụ bõng-tiâu, iõng sĩ gụ giáng bả-siãng ; ẻng-ựẻ bả-siãng chũ-gĩng gụ cã gậ dĩ dụ gụ ẻng-iâu nã Ciong-Dĩ.

22 Dấu gụ sẻng-dĩ hĩng sẻng-tỏng í hẩu gậ ử ciã neng iũ sĩ-sĩ lảnh hựẻ.

23 ¶ Sắ-dữ bõng-tiâu làu, ciũ kộ gõng bõng gậ neng ử-dĩ kộ, nà duõi cĩ-sĩ iáu chĩng-bỏ uã gậ dĩ dụ iáu gụ uã.

24 Duõi-gá-neng, tiãng-nĩ-gĩng iõng dĩ, ciũ gõng sẻng gõng ỉ duõi-siãng gĩ-dấu Ciong-Dĩ, uã, Cự ả, tĩng dĩ huõi, iáu dĩ-bĩng gậ bẻng sũ-mũ dĩ, dụ sĩ nĩ cã gậ :

25 Nĩ kầu-diũ Sẻng-Sẻng, cẻng-chĩng cỉẻ nĩ nũ-gẻ uoi cũ-cỏng Duõi-pĩ gậ chũ, uã-guã, Biẻ-gỏ-neng cã-sũ-dĩ nự-nẫu, ử-dĩ gậ bả-siãng cã-sũ-dĩ siõng gĩ-chặ cã kỏng-kỏng gậ dĩ ?

26 Sĩ-gáing gậ ửẻng-dĩ dụ hồ ỏi, gúing-hử iả cự cỉ-dỏ niõng ngẻ Cự, iáu Cự hã gụ tẻ-dĩ dẫu-guã iủ gậ neng.

27 Hỉ-lự Bẻng-diũ Bử-lả-dỏ, biẻ-gỏ-neng iáu ỉ-sẻ-liẻ gậ bả-siãng, đởng-cẻng dẫu iõng sẻng-dĩ cự cỉ-dỏ niõng huõi nĩ chẻng-giẻ gậ Nũ-gẻ Ỉả-Sứ, ciũ-sĩ nĩ hã gụ tẻ-dĩ dẫu-guã iủ gậ.

28 Iõng duõi neng cự cỉ-dỏ cã nĩ gậ gửing-bãng iáu nĩ gậ sẻng-ỉ sảing điang-gự gậ dĩ.

29 Cự ả, giả-gĩng niõng chũ gụ-huoi-neng gõng-ciong hiã uoi : niõng cẻng nĩ gậ nũ-gẻ duõi-dẻng gẻng nĩ gậ dẫu-ỉ, lự,

30 Nĩ iả sủing chũ nĩ gậ sĩ ỉ bãng ; nã nĩ gậ nũ-gẻ kầu-diũ nĩ sẻng Nũ-gẻ Ỉả-Sứ gậ miang hĩng sẻng-tỏng cã hí-gỉ gậ dĩ.

31 Gỉ-dẫu làu, gụ-huoi-neng cự cỉ-dỏ gậ sủ-cài đỏng kĩ lậ ; duõi-gá-neng dụ sĩ-cự dặ-diỏ Sẻng-Sẻng, ciũ duõi-dẻng gẻng Ciong-Dĩ gậ dẫu-ỉ.

32 ¶ Sẻng Cự gậ ử duõi neng dụ gõng sẻng gõng ỉ :

dĩ-bíng dú mẩu cĩa nêng uā gù iũ gậ mí-dĩ sĩ gù gậ ;
bêng sũ-mũ dĩ dụ sĩ biăng-biăng sả gậ.

33 Sả-dữ iũ duới cở-năing cềng gù gậ ì-hông cã Cũ Iả-
Sú hũ-sáng kĩ lậ gậ gúing-cềng : cĩa-cĩa dụ đặ-diộ duới
áing-hũ.

34 Gù dĩ-bíng iả mẩu cì-cĩa gềng-mẩu gậ nêng : éng-ưê
mẩu-lọng sũ-mũ nêng iũ chằng, iũ chiỗ, dụ nà lậ mại-
tiâu, nà mại-tiâu iọng mí-dĩ gậ cing, gặ hã sả-dữ gậ
káu-bíng.

35 Cĩa-diu gộ nêng niông sả gậ, ciũ búing nã gộ
nêng.

36 ¶ Iũ cĩa Lĩ-mĩ nêng, dẫu Gự-bĩ-lũ chũ-sĩ, miăng
hăng Iộ-sái, sả-dữ Ỡ tãi gù chiũ-guã miăng hăng cã Bả-
nà-bả, Ỉ-sũ ciũ-sĩ đặ-dĩ kộing nêng gậ,

37 Iọng nêng iũ cì-dộng chằng, ciũ mại-tiâu, nà cing
gặ hã sả-dữ gậ káu-bíng.

Dĩ 5 Cióng.

1 Iũ cĩa nêng miăng hăng Ngã-nà-nĩ-ngã, iáu gù gậ sê-
mả Sả-hí-là, mại-tiâu gá-dộng,

2 Ngã-nà-nĩ-ngã nà mại-tiâu gá-dộng gậ cing sĩ-gũ
kộng-diũ gĩ gũ, gù sê-mả iả đặ-dĩ, biê gậ cing ciũ nà lậ
gặ hã sả-dữ gậ káu-bíng.

3 Bĩ-dặ uã, Ngã-nà-nĩ-ngã, Sả-dàng gông-ciông-iông
pĩng nì gậ séng gộng mũing-diũ Sềng-Sềng, nà mại-tiâu
chằng-dĩ gậ cing càng-càng-dĩ kộng-diũ gĩ gũ ?

4 Chằng êng-năing mại-tiâu sĩ nì cù-cĩ gậ, mại-tiâu lâu
iọng cing iả sĩ bêng cã nì gông-ciông sả, Nì gông-ciông
kĩ iọng gậ séng ? nì gộ iọng cã êng sĩ mũing-diũ nêng,
sĩ mũing-diũ Cióng-Dĩ.

5 Ngã-nà-nĩ-ngã tiăng-nĩ-gĩng iọng dĩ ciũ dừing hã diá-
dĩ động kĩ : tiăng-nĩ-gĩng iọng dĩ gậ nêng dụ cềng
giăng.

6 Iũ gĩ-cĩa hê-sáng gậ nêng kĩ lậ bấu-láu-diũ gù gậ
séng-chí, gộng chũ kộ cộng.

7 ¶ Guā-tiāu chá-bủ-dợ ciă bũing sī-sẻng, gự gậ sẻ-nả đĩ lậ, gữ ẻng đặ-dĩ ỉợng đĩ.

8 Bỉ-dặ iáu gự uā, Nỉ mải-tiāu chằing-dĩ gậ cỉng ciủ lậ ỉợng duỏi ? nỉ mớng iáu uỏi uā. Gự uā, Ciằng-sỉ, ciủ lậ ỉợng duỏi.

9 Bỉ-dặ iáu gự uā, Nỉ cả-sủ-dĩ iáu nỉ gậ sẻng-ẻng gớng sẻng-sủ chĩ Cự gậ Sẻng-Sẻng ? cớng nỉ sẻng-ẻng gậ nẻng gự gậ káu siáng kằing đầu mớng-tẻ-dĩ, iả ợ gợng nỉ chử kợ.

10 ỉợng á-niờng-nẻng đải-diủ ciủ đửing hả Bỉ-dặ gậ káu-bíng, đợng kĩ : ử hẻ-sáng gậ nẻng đĩ lậ chử-gỉng gự sỉ-tiāu lậ, iả nả gự gợng chử kợ cớng hả gự sẻng-ẻng bíng-hằing-dĩ.

11 Tớng gầu-hỏ, iáu tiằng-nỉ-gỉng ỉợng đĩ gậ nẻng dụ cẻng giáng.

12 ¶ Cự ciợ sặ-dừ gậ siủ đầu bả-siằng đĩ-bíng hỉng cẻng cỏi sẻng-tớng cả hí-gỉ gậ đĩ ; sẻng gậ nẻng dụ gớng sẻng gớng ỉ cự đầu Sủ-lộ-mớng lợng à.

13 Lậ-sỉ biẻ-nẻng mảu cỉ-ciả gợng iáu gự cỏi cỉ-bợng : mớng sỉ ỉợng-gặ-sỉ bả-siằng dụ gẻng-dờng gự ;

14 Sẻng Cự gậ nẻng gằing cỏi kĩ lậ iáu gự cỏi cỉ-bợng, nằng-nẻng á-niờng-nẻng dụ ỉủ ;

15 Iả ỉủ nẻng nả bằng nẻng gợng chử gỏi-diợ, bớng gự hả chợng mẻng-ỉ-dĩ táng-dủ Bỉ-dặ giằng ử-dĩ guā gậ sỉ-hẻ, ciủ-sỉ ỉợng lậ ợ đầu gự giẻ nẻng sẻng-dĩ iả hẩu.

16 Iả-lủ-sả-lằng gợng-lợng-kủing gậ sẻng, cẻng cỏi nẻng iáu-diủ bằng nẻng, gỉng nả ciả-gự chầu-nầu gậ cỏi cỉ-dó lậ : ciả-ciả dụ nả sặ-dừ ỉ hẩu.

17 ¶ Dẻng duỏi cỉ-sỉ iáu gự cả cỉ-dó gậ, ciủ-sỉ Sả-dủ-gỏi ử cỉ bợng-tẻ gậ nẻng dụ kĩ lậ, sẻng-dĩ cẻng đủ-kỉ,

18 Ciủ hả-sủ nả-diủ sặ-dừ sủ đầu lậ-dĩ.

19 Ỉủ Cự sặ-chử gậ ợng-mằng lậ mà-kựẻ lậ gậ mớng, iáu gự chử lậ,

20 Uả, Nỉ kợ đằing-dĩ gựẻ-diủ, nả ỉợng sảng-miằng gậ đầu-lỉ cớng-bả gợng nả bả-siằng tiằng-nỉ.

21 Sắ-dữ tiăng-nī-gīng iộng dĩ, títng-guáng gậ sī-hē ciũ
nì dāing háu bắ-siăng. Dềng duōi cī-sí, iáu gự cầ cì-dó
gậ nêng, kộ góng-hồ, hắng góng-hồ gậ nêng iáu Ì-sắ-liế
bắ-siăng dĩ-bíng gậ chítng-bồ lậ cù cì-dó, ciũ sắ nêng kộ
lâu-dĩ duōi sắ-dữ lậ.

22 Chái-ià dầu gậ sī-hē ềng-nắing chũ-gīng sắ-dữ dầu
lâu-dĩ; ciũ dầu-tê lậ, bầu-sềng,

23 Uā, Uòi-huōi-nêng chũ-gīng lâu gậ mọng gúing-dặ
mạ-mạ-dĩ, iắng lâu gậ nêng iắ gựề dầu mọng-tê-dĩ: dầu
uòi kựề mọng gậ sī-hē, dĩ-bíng dụ mắu cầ nêng.

24 Iắng dắing gậ gúing iáu duōi cī-sí tiăng-nī-gīng
iộng dĩ gậ sī-hē, sềng-dĩ dụ mắu cự-ĩ, ềng dặ-dĩ iộng dĩ
hē-lắi ặ góng-ciông-iông.

25 Iũ nêng lậ iáu gự uā, Nì sũ dầu lâu-dĩ gậ nêng giầ-
gítng dầu dắing-dĩ gựề-diũ háu bắ-siăng.

26 Iắng dắing gậ gúing iáu chái-ià cầi kộ, duōi sắ-dữ
lậ, dụ ềng-nắing gầ-lầ-mắing dọng-siũ; ềng-ựề giắng lắ-
siăng nà cậ ià gự-huōi-nêng.

27 Duōi lậ lâu, ciũ hắng gự gựề dầu góng-hồ mắing-
chítng. Dềng duōi cī-sí iáu gự uā,

28 Uòi-huōi-nêng chítng-mắng cuōi-sắng gềng-gầi nì
ềng gựng kầu-diũ iộng nêng gậ miắng háu bắ-siăng:
giầ-gítng nì nà nì iộng háu gậ dầu-lĩ dừing dầu tóng lắ-
lũ-sắ-lắing, gũ táng-dũ nà iộng nêng gậ huấi gự dầu
uòi-huōi-nêng sềng-dĩ.

29 Bắ-dặ iáu biề gậ sắ-dữ ắing uā, Uòi-huōi-nêng tiăng-
nī Cầng-Dĩ, piắng tiăng-nī nêng gắing iàu-gềng, iộng
sĩ ềng-gắi gậ.

30 Uòi-huōi-nêng cũ-cóng gậ Cầng-Dĩ hiắu lắ-Sú sắng
kỷ lậ, iộng lắ-Sú ciũ-sĩ nì huōi-sĩ, guắ dầu chiũ-dĩ gậ.

31 Cầng-Dĩ gậ iũ-siũ ỷ nà gự gáu-sềng kỷ lậ, niông
gự cầ Uắng cầ giừ sầ-gắing nêng gậ Cự, nà gắi-ặ cềng-
sắng gậ sềng, iáu siắ cồ gậ áing-hự nắ Ì-sắ-liế gậ bắ-
siăng.

32 Uòi-huōi-nêng cầ iộng dĩ gậ gúing-cềng; gũ iũ

Sēng-Sēng iả cā iọng dī gâ grúing-cēng, iọng Sēng-Sēng ciū-sī Cìong-Dī nả kǎing hū gù gâ nēng lâu.

33 ¶ Duôi-gá-nēng tiǎng-nī-gīng iọng dī, bǔ-dī gō dáu chiả i-búing, siǒng huoi-sỉ sắ-dữ.

34 Góng-hō gâ nēng dĩ-bing iủ cì-ciả Huả-lī-sō nēng miǎng hǎng Gá-mả-liể, cā háu lữ-huả gâ sǎng-sǎng, bả-siǎng dú gēng-dōng, gù ciū gưê kǐ lả, gáu-dō nả ử nēng duoi chử kộ cì-hả.

35 Ciū iáu duoi-gá-nēng uả, Ì-sắ-liể nēng à, nì uả-sǒng niǒng gōng-ciǒng-iǒng bǎing iọng duoi nēng niǒng cèng siǎu-séng.

36 Cầu gĩ nǎng gâ sí-hē iủ ciả Diú-duoi chử lả, lūing-gũing cī háu-gáu cī; kộ iáu gù cā cì-bǒng gâ nēng, chá-bủ-dố iủ sĩ-bả; hē-mựể Diú-duoi nả nēng suoi-tiǎu, hū gù gâ nēng ciả-ciả dú sǔing lả-lỉ.

37 Hē-mựể dǎu bǎu miǎng cā nēng-dǎing chả gâ sí-hē, ỷ iủ ciả Gá-lỉ-lỉ nēng Iủ-duoi chử lả pǎng bả-siǎng kộ gǎing gù: gù iả sĩ-tiǎu; ử duoi hū gù gâ nēng dú sǔing-tiǎu.

38 Giả-gíng uoi iáu nì uả, Ēng niǒng gũing iọng nēng, bǎng cā gù: gù uả-sǒng gâ, cā gâ, lả-sỉ bǎng nēng gâ i-sū, ciū cǒng ộ huoi-tiǎu:

39 Lả-sỉ bǎng Cìong-Dĩ-dĩ gâ i-sū, nì cǒng mǎu-bǒng-sū huoi-dǎ gù dǎu; gǎing niǒng siǎu-séng, giǎng-pǎ nì iả ộ ngạ Cìong-Dĩ.

40 Duoi-gá-nēng í gù uả gâ dĩ: hǎng sắ-dữ hả gù mǎng-chǎng-dĩ lả, nả gù lả mà, gáu-dō gù ēng gǒng kǎu-diũ lả-Sú gâ miǎng háu nēng, ciū bǒng-tiǎu gù.

41 Sắ-dữ giǎng góng-hō ử-dĩ chử kộ cèng kǎu-uoì éng-ưê Cũ chũ gù tǎing-dǎ ưê lả-Sú gâ miǎng nả nēng điể-gũ.

42 Ciū nì-nì dǎu dǎing-dĩ dǎu chiǒ-dĩ ēng huể-chũ háu nēng, gǒng lả-Sú ciū-sỉ cā Gí-Dũ.

Dĩ 6 Cióng.

1 Ỗ-cì-sí hă-sáing găing cāi kị lậ ử duói uā Hí-lī-nĩ dĩ gậ lữ-tuōi nêng uā Hí-bă-lái nêng gậ ảing dĩ, éng-ưê nì-nì kăng-nīng nêng gậ sī-hê, êng-năing búng gù dĩ-bíng gậ guả-hũ.

2 Sỉ-nī-ciả sắ-dữ hăng ử duói hă-sáing dú giăng-cêng, iáu gù uā, Uoi sí-niê nêng điú-tiâu Cióng-Dĩ gậ dầu-lĩ kộ liâu-lĩ iọng iè gậ mí-dĩ, sī sắ-êng-dặ gậ.

3 Gũ-chũ duoi-gá hiáng-dĩ, niōng dẫu nì dĩ-bíng tí chỉ-ciả iủ hấu miăng-siáng, sí-cữ dặ-diộ Sêng-Sêng iáu chóng-mềng gậ nêng, nă uoi-huōi-nêng pāi gù liâu-lĩ iọng dĩ.

4 Uoi-huōi-nêng ciũ cì-bĩ-dặ ỉ-séng gỷ-dầu, dững-dầu.

5 Duoi-gá-nêng tiăng-nī-gīng iọng dĩ dụ kầu-uoi : ciũ tí Sỉ-dĩ-huẩng, gù gậ sêng-séng mủng-cữ, sí-cữ dặ-diộ Sêng-Sêng, ỉ tí Hỷ-lĩ, Bả-lộ-gộ-lộ, Nĩ-gá-nộ, Dĩ-mộng, Bá-nì-nà, gũ iủ hống lữ-tuōi gẫu gậ nêng miăng hăng Nĩ-gộ-là :

6 Hă-sáing ciũ hăng iọng chỉ-ciả nêng gựè dẫu sắ-dữ mĩng-chíng : sắ-dữ gỷ-dầu lầu, ciũ nà siủ gả hã gù tê-dĩ.

7 ¶ Cióng-Dĩ gậ dầu-lĩ hêng-uọng kị lậ ; dẫu lả-lũ-sả-lẩng hă-sáing gá cèng cāi ; iủ cì duoi bọng cĩ-sỉ í iọng dầu-lĩ.

8 Sỉ-dĩ-huẩng sí-cữ dặ-diộ áing-hữ cồ-năing, dẫu bả-siăng dĩ-bíng cã duoi hí-gỷ gậ dĩ hĩng sêng-tóng.

9 Ỗ-cì-sí Lĩ-bả-dĩ-nộ lĩ-bãi-dộng, iáu Gử-lĩ-nāi, Ngã-lĩ-súing-duoi, Gỉ-lĩ-gá Ngã-sái-ngã ử duoi sù-cài gậ lĩ-l-ai-dộng gậ nêng, iủ gỷ-ciả nêng chử lậ, iáu Sỉ-dĩ-huẩng búng-bộ.

10 Sỉ-dĩ-huẩng kầu-diũ dặ-diộ gậ chóng-mềng gùng Sêng-Sêng, búng-bộ, ử duoi nêng mài iăng gù.

11 Ciũ gũ nêng hủ-tựing gộ-uā, Uoi-huōi-nêng tiăng-nī-gīng iọng nêng lũng-mả Mộ-sái, iáu Cióng-Dĩ gậ dĩ.

12 Gù-huōi-nêng ỉ chiầu-sộ bả-siăng, chũng-bộ, iáu năng-

sự-nêng, ciū sáng-bũ-lêng-dêng kṛ Sỉ-dĩ-huǎng ử-dĩ, nà-diū gù duōi gù kṛ góng-hō,

13 Ciū hǎng nêng cǎ gǎ gǎ guíng-cēng, uā, Iọng nêng ềng hự-chữ lǔing-mǎ iọng dǎing, iáu lự-huǎ :

14 Ềng-ựē uoi-huōi-nêng tiǎng-nī-gīng gù uā iọng Nà-sǎ-là nêng Iǎ-Sú ặ miề-tiāu iọng dǎing, bḗ-guā Mḗ-sái dǔing nǎ uoi-huōi-nêng gǎ lī-gú.

15 Dấu góng-hō cō-diū gǎ nêng, dú gégng-gégng lū-lū-dĩ chū Sỉ-dĩ-huǎng gǎ mīng-māu sū-siōng sĩ Cự sǎ-chữ gǎ mīng-māu ỉ-búing.

Dĩ 7 Cióng.

1 Dềng duoi cĩ-sỉ mōng Sỉ-dĩ-huǎng, uā, Dḗng-céng iú iọng dĩ mǎu ?

2 Sỉ-dĩ-huǎng uā, Duoi-gǎ gǎ hiǎng-dĩ, tiǎng-nī uoi uā, Uoi-huōi-nêng gǎ cũ-cóng Ngā-bǎ-là-hǎng, gū dǎu Mì-sũ-bḗ-duoi-mì, ềng-nǎing búing kṛ Hḗ-lǔing gḗ-diū gǎ sĩ-hē, iú duoi ềng-iāu gǎ Cióng-Dĩ chử-hīng nǎ gù chū,

3 Iáu gù uā, Nì niōng giǎng cù-cĩ gǎ dĩ-huóng chử kṛ, piề-tiāu chéng-ciǎng cĩ chiḗ, kṛ uoi ặ háu nì gǎ dĩ-huóng.

4 Ngā-bǎ-là-hǎng ciū giǎng Gǎ-là-dĩ nêng gǎ dĩ-huóng chử lậ, kṛ Hḗ-lǔing gḗ-diū : dǎu gù dá sĩ-tiāu làu gǎ sĩ-hē, Cióng-Dĩ ỉ hǎng gù giǎng ử-dĩ búing dǎu nì giǎ-gíng gḗ-diū gǎ dĩ-huóng.

5 Dấu iọng dĩ-huóng, ử-cĩ-sỉ Cióng-Dĩ ềng nà sú-ngiề nǎ gù, ciū-sỉ gḗ-káu gǎ sù-cài iǎ ềng nà nǎ gù, Ngā-bǎ-là-hǎng mǎu gḗing gǎ sĩ-hē, Cióng-Dĩ hự gù công ặ nà iọng dĩ-huóng nǎ gù, iáu gù gǎ hē-dḗ cǎ sú-ngiề.

6 Cióng-Dĩ ỉ uā, gù gǎ hē-dḗ ặ dǎu biề gḗ gḗing-gú, ử gḗ gǎ nêng ặ bĩ-lậ gù cǎ nū-gḗ, kḗ-kǎ gù, sĩ-bǎ nīng.

7 Cióng-Dĩ ỉ uā, uoi ặ huāi ử bĩ-lậ gù cǎ nū-gḗ gǎ gḗ ; hē-lǎi gù ặ chử lậ, dǎu iọng dĩ-huóng hū-sū uoi.

8 Cióng-Dĩ ỉ iáu Ngā-bǎ-là-hǎng iḗ-diǎng uǎi-tiāu pḗ gǎ lĩ : Ngā-bǎ-là-hǎng ciū sǎi ỉ-sǎ, dǎu dĩ bǎi góng í-diū

ũ lý tãi gù uải-tiâu pụê; Ì-sắ sắi Ngắ-gỗ, Ngắ-gỗ sắi sí-nĩ-ciắ kụé-tê gậ cũ-cóng.

9 Iọng kụé-tê gậ cũ-cóng, cèng dũ-kĩ Iặ-sắ, nà gù mải dẫu Ái-gỉ, lậ-sĩ Cìong-Dĩ iáu gù cái cì-dó :

10 Giắng gù gồ iọng gậ kũ nióng giù gù chũ lậ, nã gù dẫu Ái-gỉ gồ uắng Huắ-lầu mĩng-chĩng iủ chóng-mẻng đặ Huắ-lầu gậ áing; Huắ-lầu ciũ pải gù gũing-lĩ Ái-gỉ gồ iáu Huắ-lầu cì chiộ gậ dĩ.

11 Hề-mụế tóng Ái-gỉ iáu Gá-nắng liọng gồ, dú póng-diộ gí-huắng cèng kũ-chũ : uòi gậ cũ-cóng mẩu lióng-chầu.

12 Ngắ-gỗ cì tiắng-nĩ-gĩng Ái-gỉ gồ iủ lióng-chầu, ciũ tê cì-lẻng hắng uòi gậ cũ-cóng kộ ử-dĩ.

13 Dĩ nĩ-lẻng kộ gậ sí-hề Iặ-sắ nã hiắng-dĩ nẻng-dặ-diộ; ử-cì-sĩ Huắ-lầu kắing đặ-dĩ Iặ-sắ sĩ nĩ cì cù gậ nẻng.

14 Iặ-sắ ciũ hắng gù gồ-ciẻ kộ ciẻ gù dá Ngắ-gỗ, iáu cì chiộ chí-sĩ-nguoi nẻng hã gù-dĩ lậ.

15 Ngắ-gỗ ciũ kộ Ái-gỉ gồ-dĩ kộ; hề-mụế cù-cì, iáu uòi gậ cũ-cóng dú sĩ dẫu ử-dĩ;

16 Gù gũing-sọng nà iọng duói nẻng gậ gũing-mù bủing kộ Sũ-gĩng cọng đẻng. Iọng đẻng ciũ-sĩ Ngắ-bắ-là-hắng dẫu Sũ-gĩng nà nẻng iáu Hộ-muỏi gậ gũing-sọng nải lậ gậ.

17 Cìong-Dĩ hự Ngắ-bắ-là-hắng gậ dĩ, gĩng-hầu gậ nĩ-ciẻ tẩu dẫu, ử-cì-sĩ Ì-sắ-liẻ gậ bắ-siắng dẫu Ái-gỉ gồ nẻng-dắing cèng hẻng-uọng kĩ lậ,

18 Cì-dặ dẫu sẻng gậ uắng ciẻ ữ gũing-lĩ Ái-gỉ gồ, iọng uắng ẻng đặ-dĩ Iặ-sắ gậ dĩ.

19 Ciũ siọng gĩ-chặ huỏi uòi cì-cù gậ nẻng, kộ-kặ uòi gậ cũ-cóng, kắing chũ-sĩ gậ gũing-ciẻ dú nióng diú-tiâu, mẩu-dặ-nã gù liàng duói.

20 ử-cì-sĩ Mặ-sắi kắing-kắing chũ-sĩ, cèng sắng-dặ hẩu; dẫu dá chiộ-dĩ liàng gù sắng-ciẻ nguẻ-nĩ :

21 Hề-mụế nã nẻng diú-tiâu gậ sí-hề, Huắ-lầu gậ á-nióng-gũing nà gù siộ kộ, liàng gù cã cù-cì gậ gũing.

22 Ái-gĩ gậ chóng-mẻng dú nả Mỗ-sái ọ kộ; uả di cầ-dĩ cẻng hầu-giộ.

23 Gự chá-bủ-dộ sī-sī hựẻ gậ sī-hẻ, sẻng-dĩ ciũ siẻng kộ chũ gự gậ hiẻng-dĩ Ỉ-sẻ-liẻ gậ gựẻng-sẻng.

24 Dầu ử-dĩ chũ-gẻng cì-ciả Ỉ-sẻ-liẻ nẻng nả nẻng kí-hủ, ciũ bầu-hủ gự. tẩi ỉẻng ciả iẻ-kự gậ nẻng sẻng-ủẻng, nả ử ciả Ái-gĩ nẻng mà-sỉ :

25 Gự sẻng-dĩ gộ-sẻng gự hiẻng-dĩ cẻng ọ mẻng-bậ Cẻng-Dĩ ỉẻng-cì-sỉ cộ gự gậ siũ giũ gự duoi-gả-nẻng; lậ-sỉ hiẻng-dĩ dụ ẻng mẻng-bậ.

26 Dĩ nỉ góng pẻng-diộ liẻng-ciả Ỉ-sẻ-liẻ nẻng dộ-dĩ mà-gả, ỏ tẩi gự cầ uả-sỉ, uả, Nỉ liẻng nẻng sỉ hiẻng-dĩ; cầ-sũ-dĩ kí-hủ lậ, kí-hủ kộ?

27 Ử ciả mầu lỉ gậ nẻng nả gự dằng-kựẻ, uả, Sũ nẻng pẩi nỉ gựẻng-lỉ uoi-huỏi-nẻng, tẩi uoi-huỏi-nẻng sẻng-cẻng?

28 Nỉ ọ-sỉ siẻng mà-sỉ uoi, sũ-sẻng ciả-mằng mà-sỉ ử ciả Ái-gĩ nẻng?

29 Mỗ-sái tiẻng-nỉ-gẻng ỉẻng dĩ ciũ cẻ kộ Mỉ-tẻng dĩ-huẻng gựẻng-gự: dầu ử-dĩ sải liẻng-ciả gựẻng.

30 Guả sī-sỉ nẻng dầu gựẻng Sỏi-nải sủẻng gậ kẻng-iả, Cự sả-chũ gậ dầu sủ-bẻng-lẻng gậ hỏ-iẻng dĩ-bẻng chũ-lẻng nả Mỗ-sái chũ.

31 Mỗ-sái chũ-gẻng ỉẻng dĩ, cẻng hí-gỉ; giẻng-cẻng củ-sẩi chũ gậ sī-hẻ, iủ Cự gậ siẻng-ẻng uả,

32 Uoi sỉ nỉ cũ-cẻng gậ Cẻng-Dĩ, ciũ-sỉ Ngả-bả-lả-hẻng gậ Cẻng-Dĩ, Ỉ-sả gậ Cẻng-Dĩ, Ngả-gộ gậ Cẻng-Dĩ, Mỗ-sái giẻng lậ gộ tiũ ẻng gẻng chũ.

33 Cự iảu gự uả, Nả nỉ kầu-dĩ gậ ải tẻng-tiảu, ẻng-ựẻ nỉ gựẻ-diũ gậ sủ-cài sỉ sẻng gậ sủ-cài.

34 Uoi gậ bả-siẻng ciũ-sỉ dầu Ái-gỉ gộ gậ siũ gậ kủ, uoi dụ chũ-gẻng lầu, gự kộ-lẻng gậ siẻng-ẻng uoi iả tiẻng nỉ-gẻng lầu, uoi giả-gẻng à lậ giũ gự: nỉ lậ, uoi niẻng hẻng nỉ kộ Ái-gỉ gộ.

35 Ỉẻng Mỗ-sái ciũ-sỉ bả-siẻng tẻ-chẻng ẻng dả gậ, uả, Sũ nẻng pẩi nỉ gựẻng-lỉ uoi-huỏi-nẻng gậ dĩ tẩi uoi-huỏi-

nêng sêng-cōng? giá-gíng Cìong-Dī tở ử cả sả-chữ gậ
dầu sủ-bàng-làng-dĩ chữ-hĩng hăng iọng Mỗ-sái kộ gũng-
lĩ bả-siăng giủ gự gậ kủ-nũng.

36 Gự iáu-diũ bả-siăng chữ lậ, dầu Ái-gĩ gở, ỉ dầu Ờng-
huồi, cuồi-hê dầu kōng-iả sỉ-sỉ nĩng dú bĩng sêng-tóng,
cả hí-gĩ gậ dĩ.

37 Iọng Mỗ-sái ciũ-sỉ ử cả iáu Ỉ-sả-liể bả-siăng uả-guả,
Cìong-Dĩ dầu nỉ hiáng-dĩ dĩ-bĩng ợ tãi nỉ tỉ cì-cĩa sĩng-dĩ,
sũ-siōng uoi ỉ-bũng.

38 Dầu kōng-iả iáu ử cèng cãi bả-siăng cãi cì-bọng gậ,
ỉ sỉ ử Mỗ-sái, iả iũ Cự sả-chữ gậ, ciũ-sỉ sảng dầu Sái-nải
sũng iáu Mỗ-sái uả dĩ gậ, gũ iũ uoi-huồi-nêng gậ cũ-cóng
iáu Mỗ-sái cãi cì-dó: Mỗ-sái iả dạ-diộ sảng-miăng gậ dầu-
lĩ dũng nả uoi :

39 Uoi-huồi-nêng gậ cũ-cóng ềng kảng tiăng-nỉ gự,
ềng dạ gự, sêng-dĩ hiōng-diũ Ái-gĩ gở.

40 Iáu Ngả-lặng uả, Iọng iáu uoi chữ Ái-gĩ gở gậ Mỗ-
sái uoi ềng hiếu-dạ gự kộ nỉ-dĩ kộ: nỉ mọng tãi uoi-huồi-
nêng cũ cả cìong-dĩ gậ siōng duoi uoi kộ.

41 Ừ-cì-sỉ duoi-gả-nêng cũ cì-cĩa niũ-ciẻ gậ siōng, nả
mỉ-dĩ cỉ gự, gự-huồi-nêng ềng-ựẻ cù-cỉ siũ cả gậ dĩ cèng
kẫu-uoi.

42 Hê-mựẻ Cìong-Dĩ diũ-tiâu gự, bẻng cả gự kộ hũ-
sũ tĩng cìong gậ sảng-siũ; sũ-siōng sĩng-dĩ gậ sủ gĩ-
diũ uả, Ỉ-sả-liể cì cù gậ nêng à, nỉ sỉ-sỉ nĩng dầu kōng-
iả hũng tẻ-sảng iáu cỉ gậ mỉ-dĩ cọng ềng sỉ hũng
nả uoi.

43 Nỉ ỉ gọng-diũ Mỗ-lộ gậ diōng-pông, iáu nỉ cìong-dĩ
Lĩng-huảng sảng-siũ gậ siōng; iọng liōng-cĩa siōng ciũ-
sỉ nỉ-huồi-nêng cả gậ ồ bải gự: ềng-ựẻ iọng dĩ uoi cọng
ợ nả nỉ búng kộ Bá-bỉ-lặng nguẻ-bĩng.

44 Uoi cũ-cóng dầu kōng-iả iũ cả gũng-cềng gậ diōng-
pông, iọng diōng-pông sỉ Cìong-Dĩ gáu-dỏ gậ hăng Mỗ-
sái nĩng dãi kảng chũ-gĩng gậ iōng cả.

45 Hê-mựẻ uoi-huồi-nêng gậ cũ-cóng, iáu Iộ-sủ-ngả kộ

biê gồ dặ-diệ gù gậ dĩ-huợng, ử-cì-sí nà iợng diợng-pông
cái gợng kợ, Cìong-Dĩ dẫu uoi cũ-cóng mớng-chớng dặ-
tiâu iợng biê-gồ nờng cì-dặ dẫu Duoi-pỉ gậ sí-hê ;

46 Iợng Duoi-pỉ dẫu Cìong-Dĩ mớng-chớng dặ-diệ ặng,
giữ Cìong-Dĩ cợng gù tặi Ngặ-gợ gậ Cìong-Dĩ lầu cặ
gụè-diũ gậ sù-cài.

47 Hê-muệ Sủ-lộ-mợng tặi Cìong-Dĩ kụé dặng.

48 Mợng sí iợng-gặ-sỉ nờng siũ-dĩ kụé gậ dặng, dờng
duoi gậ Cìong-Dĩ ờng hặ ử-dĩ gụè-diũ ; ciũ sũ-siợng síng-
dỉ uặ-guặ,

49 Cự uặ, Tớng sí uoi cồ gậ ừ, dĩ sí uoi gậ káu-dặ : nì-
huoi-nờng ợ tặi uoi kụé sũ-mũ gặ-sỉ gậ dặng ? gũ iũ sũ-
mũ sù-cài nặ uoi lộ-hặ ?

50 Iợng duoi dĩ dụ sí uoi siũ-dĩ cặ gậ.

51 Nì iợng tề giợng, sớng iáu nờng-ciề cặ-diũ gậ nờng
nì cì sớng sí ngặ Sợng-Sợng ; nì cũ-cóng gợng-ciợng cặ,
nì iặ gợng-ciợng cặ.

52 Ử duoi síng-dỉ nì cì-ciặ ờng nặ nì cũ-cóng bỉ-lặ ? ử
duoi sớng uặ ử cặ Ngì-Nờng ợ lặ gậ nờng iặ nặ nì cũ-
cóng huoi-sỉ-tiâu ; giặ-gớng nì-huoi-nờng í nặ ử cặ Ngì-
Nờng mặ-tiâu huoi-sỉ gụ ;

53 Nì-huoi-nờng dặ-diệ Cự sặ-chự gậ dặng à lặ gậ lự-
huặ, í ờng kớng í.

54 Duoi-gặ-nờng tiặng-nì-gớng iợng dĩ, bử-dĩ gợ dẫu
chiặ í-búng, gàu-ngặ chiề-chỉ hợ-lặ gụ.

55 Sí-dỉ-huặng sí-cự dặ-diệ Sợng-Sợng, gợng-gợng lự-
lự-dỉ chũ tớng, chũ-gớng Cìong-Dĩ gậ ợng-iầu, í chũ-gớng
Iặ-Sủ gụè-diũ dẫu Cìong-Dĩ gậ iũ-bớng,

56 Ciũ uặ, Uoi chũ-gớng tớng kụé-kụé lộ, nờng gậ Gựợng
gụè-diũ dẫu Cìong-Dĩ gậ iũ-bớng.

57 Duoi-gặ-nờng duoi-siặng hặng kỉ lặ, nặ nờng-ciề cặ-
diũ, gợng sớng cặ hặ gụ sớng-dỉ ;

58 Dặ gụ chự sớng, nặ ciộ iặ gụ : cặ gớng-cợng gậ
nờng nặ gụ tợng à lặ gậ í-ciợng gặ dẫu cì-ciặ hặ-sớng
nờng gậ káu-bớng, iợng hặ-sớng nờng miặng hặng Sủ-lộ.

59 Duoi-gá-nêng nà ciō ià Sí-dĩ-huǎng. Sí-dĩ-huǎng hǎng Cũ, uā, Cũ Iả-Sú, ciể uoi gậ lểng-ong.

60 Ciũ gũ-diũ, duoi-siǎng hǎng kị lậ, uā, Cũ, ẽng niông nà iọng cò gủ dẫu iọng duoi nêng sẻng-dĩ. Uā lâu iọng dĩ, ciũ sĩ-tiâu. Sấu-lộ chũ-gĩng gủ sĩ-tiâu iả hợ sẻng-ĩ.

Dĩ 8 Cióng.

1 Gõng ử cì góng dẫu Iả-lũ-sả-lǎng gậ gẫu-hồ cẻng nả nêng bỉ-lậ ; dũ-tiâu sả-dũ ì-ngũ hả-sảng dú sững dẫu Iũ-tuối iáu Sả-mả-lĩ-ngả gậ dĩ-huóng.

2 Gẻng Cióng-Dĩ gậ nêng nà Sí-dĩ-huǎng cọng-tiâu, pợ hẻng-tê duoi tí.

3 Sấu-lộ cẻng hủoi gẫu-hồ, nì gợ nêng gậ chiỗ, nằng-nêng á-niông-nêng dú nà kộ sũ dẫu lâu-dĩ.

4 ¶ Ừ bủing sững-tiâu gậ nêng kộ mủing-sĩ-tĩ dủing-dầu.

5 Hỉ-lĩ kộ Sả-mả-lĩ-ngả sẻng-dĩ gỏng Gỉ-Dũ gậ dĩ nả duoi-gá-nêng tiǎng-nĩ.

6 Duoi-gá-nêng tiǎng-nĩ-gĩng Hỉ-lĩ uā gậ dĩ ì chũ-gĩng gủ hẻng gậ sẻng-tóng dú gỏng sẻng gỏng ỉ í-diũ gủ uā gậ dĩ.

7 Ếng-ưê iũ cẻng cǎi nêng nả ciǎ-gủ mĩ-diũ, ciǎ-gủ duoi-siǎng hǎng giǎng gủ sẻng-dĩ chũ-lậ ; gũ iũ cẻng cǎi bằng-hóng gậ, giỗ-káu gậ, dú nả Hỉ-lĩ í hẫu.

8 Ừ sẻng-dĩ gậ nêng dú kẫu-uoi dạ-hẻng.

9 ¶ Iũ ciǎ nêng miǎng hẻng Sỏi-mộng, dẫu ử sẻng-dĩ dú sĩ cǎ ciǎ huả-sử gậ dĩ, lủing-gủing cỉ hẫu-gấu cỉ uā sĩ duoi ; Sả-mả-lĩ-ngả gậ bả-siǎng dú siông iọng nêng cẻng gỉ-ỉ :

10 Duoi siẫu, ciǎ-ciǎ dú tiǎng-nĩ gủ, uā, Iọng ciǎ nêng sĩ Cióng-Dĩ ử ciǎ hẻng cǎ duoi gậ cỏ-nẻng.

11 Duoi-gá-nêng dú í-diũ gủ, ẻng-ưê gủ cẻng cǎi sĩ cǎ ciǎ huả-sử gậ dĩ lỏng duoi-gá-nêng ngỏ-ngỏ-dĩ.

12 Dẫu Hỉ-lĩ lậ dủing Cióng-Dĩ gợ gậ hẫu sẻng-sĩ iáu

Iả-Sú Gí-Dừ gậ miăng, duôi-gá-nêng ciũ sêng gù, mầu-lộng sĩ nằng-nêng á-niông-nêng dú siũ sải-lĩ.

13 Sái-mộng cù-cĩ iả sêng : siũ sải-lĩ lậu, gũ iáu Hĩ-lĩ cã-cì-dó; chũ-gĩng gù hĩng sêng-tóng cã duôi cồ-nặng gậ dĩ, ciũ ngọ-ngọ-dĩ.

14 ¶ Sắ-dừ dầu Iả-lũ-sả-lảing tiăng-nĩ-gĩng Sả-mả-lĩng nằng sêng Ciong-Dĩ gậ dầu, gù-huôi-nêng hăng Bĩ-dặ Iặ-hũing kộ gù ử-dĩ :

15 Liông nêng dầu ử-dĩ lậu, ciũ tãi duôi-gá-nêng gĩ-dầu, ơ gù-huôi-nêng dặ-diộ Sêng-Sêng :

16 Éng-ựê Sêng-Sêng gũ ơng-nặng dầu gù dĩ-bíng cĩa nằng gậ sêng-dĩ : gù bử-guã siũ sải-lĩ hũ Cự Iả-Sú gậ miăng à.

17 Liông-cĩa sắ-dừ nà siũ gã hã gù tê-dĩ, gù-huôi-nêng ciũ dặ-diộ Sêng-Sêng.

18 Sái-mộng chũ-gĩng sắ-dừ gã siũ hã sũ-mũ nêng tê-dĩ sũ-mũ nêng ciũ dặ-diộ Sêng-Sêng, ciũ ơ nà ngêng nả sắ-dừ,

19 Uã, Nà iộng cồ-nặng iả nả uôi, uôi ciũ mầu-lộng nà siũ gã hã sũ-mũ nêng tê-dĩ, iộng nêng ciũ ở dặ-diộ Sêng-Sêng.

20 Bĩ-dặ iáu gù uã, Nĩ gậ ngêng iáu nĩ cãi miề-tiâu, ếng-ựê nĩ sêng-dĩ siông Ciong-Dĩ bả-bả-dĩ nả nêng gậ, nả ngêng ở mải-dặ lậ.

21 Nĩ iáu iộng dĩ mầu hộng mầu guíng-nĩa : ếng-ựê Ciong-Dĩ chũ nĩ gậ sêng mải ciăng.

22 Giã nĩ niông hờ-kĩ gải-tiâu iộng ở, gĩ-dầu Cự, mầu-lộng nĩ sêng-dĩ siông gậ lảing dĩ ciũ ở tãi nĩ siã-tiâu.

23 Uôi chũ nĩ sũ-siông dầu kử-dặng dĩ-bíng nả cồ-ở đing-lĩng-diũ.

24 Sái-mộng ảing uã, Nĩ niông tãi uôi giũ Cự, sắ nĩ uã gậ dĩ dụ mầu cì-iông ở dầu uôi sêng-dĩ.

25 ¶ Liông-cĩa sắ-dừ mềng-dã-mềng tãi Cự gậ dầu cã guíng-cềng gộng nả duôi-gá-nêng tiăng-nĩ, ciũ dầu-tê kộ Iả-lũ-sả-lảing, giăng Sả-mả-lĩng cềng cãi hiông-lĩ-dĩ guã, dầu ử-dĩ dụ gộng ử hầu gậ sêng-sĩ.

26 Iũ Cũ sẵ-chũ gậ iáu Hỷ-lì uā, Kỳ-séng, giǎng nâng-bíng kṓ ử giǎng Iả-lũ-sả-lǎng kṓ Gá-sả gậ điṓ : ử điṓ sĩ kṓng-iả.

27 Hỷ-lì ciũ kỳ-séng kṓ : pṓng-diṓ cì-ciả Gũ-ì-gồ iũ duôi gũing-bǎng gậ tuōi-gǎng, sĩ bṓng-chǎing Gũ-ì-gồ gậ nũ-uâng, Gúing-duōi-gí, gũing-lĩ ngṓng-kũ, gù ching mǎng lậ Iả-lũ-sả-lǎng bǎi Cṓng-Dĩ ;

28 Giá-gíng chiṓ kṓ cō dǎu cù-cī gậ duôi chiá, nâng síng-dí Ì-sṓ-ngā gậ sủ.

29 Sṓng-Sṓng iáu Hỷ-lì uā, Nì giǎng-cṓng, níng-diũ iṓng chiá giǎng.

30 Hỷ-lì bǎu kṓ ử ciả nṓng gậ chiá bíng, tiǎng-nĩ-gĩng gù nâng síng-dí Ì-sṓ-ngā gậ sủ, ciũ mṓng gù uā, Nì đṓ-dĩ nǎng gậ, nì ặ mṓng-bạ mại ?

31 Ử ciả nṓng ǎing uā, Nĩ-dĩ ặ mṓng-bạ ? cṓng niṓng iũ nṓng háu uoi, uoi ciũ ặ mṓng-bạ. Ciũ chiǎng Hỷ-lì iṓng chiá iáu gù cǎi cō.

32 Gù nâng gậ ử cì-píng sṓng-géng sĩ gṓ-iṓng uā, Gù sũ-siṓng cì-tê iṓng nǎ nṓng kǎng kṓ tĩ gậ sù-cài ; ỉ sũ-siṓng nṓng iṓng dǎu cǎng iṓng-mǎu nṓng siũ-dĩ ṓng cǎ siǎng, gù iṓng-gả-sỉ iả ṓng kṓé chũ :

33 Gù lṓ-bṓ à lậ gậ sĩ-hḗ nṓng diũ-tiǎu gṓng-biǎng sṓng gù ; nṓng ṓng cṓng gù dǎu sĩ-gǎng, miè-tiǎu gù gậ sáng-miǎng : gù ử-cì-sỉ gậ dĩ sũ nṓng ặ uā đặ cṓng ?

34 Tuōi-gǎng iáu Hỷ-lì uā, Chiǎng nì iáu uoi uā, Síng-dí uā iṓng dĩ sĩ uā sũ-mũ nṓng ? sĩ uā cù-cī à, iả sĩ uā biḗ-nṓng nĩ ?

35 Hỷ-lì ciũ kṓé chũ, giǎng iṓng cì-píng sṓng-géng-dĩ kĩ, nà Iả-Sú gậ dĩ, dú gṓng nǎ gù tiǎng-nĩ.

36 Liṓng nṓng dǎu điṓ gậ sĩ-hḗ, dǎu iũ sủ gậ sù-cài ; tuōi-gǎng uā, Iṓng-dĩ iũ sủ ; uoi siũ sǎi-lĩ iũ sũ-mũ guā-ngāi nĩ ?

37 Hỷ-lì uā, Nì lậ ỉ-séng sṓng, ciũ sẵ-dặ. Gù ǎing uā, Uoi sṓng Iả-Sú Gí-Dũ sĩ Cṓng-Dĩ gậ Gũing.

38 Ciũ gáu-dṓ đṓng-diũ chiá, gù liṓng nṓng cǎi à sủ-dĩ kṓ, Hỷ-lì ciũ tǎi gù sĩ sǎi-lĩ.

39 Giảng sữ-dĩ ìong lậ gậ sớ-hê, Cữ gậ Sêng-Sêng sáng-bủ-lêng-dềng nà Hỷ-lì iáo kồ; tuối-găng ouôi ềng chũ gù, ciũ giảng cù-cỉ gậ điợ kồ, sêng-dĩ cềng kầu-uoi.

40 Hê-muế chũ-gĩng Hỷ-lì dẫu Ngã-sợ-dú: giảng ử mừng-sỉ-tỉ gậ sêng-dĩ guã, gộng ử háu gậ sêng-sỉ, cì-dã dẫu Gái-sả-lĩ-ngã.

Dĩ 9 Cióng.

1 Sáu-lộ gậ siăng-kĩ gũ sớ hiã Cữ gậ hã-sáing niông suối gù, gù ciũ kồ dềng duối cớ-sỉ,

2 Giũ dềng duối cớ-sỉ siã sêng nã gù gựê kồ. Duối-mả-sả ử duối lĩ-bãi-dộng, hợ-sỉ gù dẫu ử-dĩ pông-diợ sêng iộng dẫu-lĩ gậ nêng, mẩu-lộng nãng nũ, dú cềng gù nà iộng duối nêng kộng-bộng kĩ lậ, duối hã lả-lũ-sả-lăing.

3 Sáu-lộ đợ-dĩ giảng điợ gậ sớ-hê, tẩu dẫu Duối-mả-sả: sáng-bủ-lêng-dềng giảng tít ciông iũ guáng à lậ gộng-lộng-kúng ciâu-diũ gù:

4 Sáu-lộ ciũ gả-lả-pủ dểng hã điá-dĩ, tiăng-nĩ-gĩng iũ siăng-éng, ềng-năing chũ-gĩng nêng, gựê hã ử-dĩ mài uã dĩ.

5 Sáu-lộ uã, Cữ, nỉ sớ sũ-mũ nêng? Cữ uã, Uoi ciũ-sỉ nỉ đợ-dĩ bĩ-lậ gậ lả-Sú.

6 Giã-gíng kĩ lậ, nỉ sêng kồ, dẫu ử-dĩ ợ háu nỉ niông gông-ciông cã.

7 Iáo Sáu-lộ cỏi giảng gậ nêng tiăng-nĩ-gĩng iũ siăng-éng, ềng-năing chũ-gĩng nêng, gựê hã ử-dĩ mài uã dĩ.

8 Sáu-lộ giảng điá-dĩ kĩ lậ; mì-ciú mà-kuế, dú mài chũ-gĩng; nêng ciũ káing gù gậ siũ, iáo gù nỉ Duối-mả-sả gậ sêng.

9 Sáng góng gù gậ mì-ciú dú mài chũ-dặ-gĩng, iã ềng iề mĩ-dĩ.

10 ¶ Duối-mả-sả iũ cỉ hã-sáing, miăng hăng Ngã-nà-nĩ-ngã; Cữ chũ-hĩng iáo gù uã, Ngã-nà-nĩ-ngã. Gù uã, Cữ, uoi dẫu iộng-dĩ.

11 Cữ iáo gù uã, Kĩ-séng kồ ử hăng cã Dã gái-dĩ kồ,

dầu Iũ-duôi chi-đi-mông iũ cĩa Duôi-sũ nêng, miàng hăng Sáu-lô: gù giã-gíng dẫu ử-đĩ gĩ-dầu;

12 Gù iã chũ-gĩng cĩa nêng miàng hăng Ngã-nà-nĩ-ngã đĩ lậ, nà siũ gĩa hã gù tê-dĩ, nã gù mì-ciũ ợ chũ-dạ-gĩng.

13 Ngã-nà-nĩ-ngã uã, Cũ, uoi tiăng-nĩ-gĩng cèng cã nêng uã iọng nêng, chĩng-mãng dẫu lã-lũ-sã-lãing cèng huoi nì gậ sêng hã-sáing :

14 Duoi cĩ-sĩ iã nã gũng-bãng nã gù dẫu iọng sêng-dĩ nã ử duoi hăng nì miàng gậ nêng dú kọng-bọng kĩ lậ.

15 Cũ iáu Ngã-nà-nĩ-ngã uã, Nì mông kộ: gù sũ uoi tĩ gậ gĩa-sĩ, niông gù dẫu biẽ-gõ-nêng iáu ử duoi gõ uãng, gĩng dẫu lĩ-sã-liẽ nêng mĩng-chĩng dú iông uoi gậ miàng.

16 Uoi iã ợ hấu gù, gù hẽ-lãi ếng-ựẽ uoi gậ miàng niông siũ gĩ duoi gậ kĩ.

17 Ngã-nà-nĩ-ngã ciũ kộ, nì ử chi-đi; nã siũ gĩa hã Sáu-lô tê-dĩ uã, Hiãng-dĩ Sáu-lô, nì lậ gậ sũ-hẽ dẫu di-đi tã nì chũ-hĩng gậ Cũ, ciũ-sĩ lã-Sũ, gù hăng uoi lậ niông nì mì-ciũ ợ chũ-dạ-gĩng, sêng-dĩ ợ sũ-cũ dạ-di-đi Sêng-Sêng.

18 Dãi-diũ gù mì-ciũ-dĩ iũ mợ động à lậ sũ-siông ngũ-sáing i-búing, mì-ciũ ciũ ợ chũ-dạ-gĩng; gù ciũ kĩ lậ siũ sã-lĩ :

19 Iẽ mì-dĩ lẫu, sêng-tĩ ciũ ngãng-cã kĩ lậ. Hẽ-muẽ dẫu Duoi-mã-sã iáu ử-đĩ gậ hã-sáing cã gũe-diũ gĩ góng.

20 Ciũ dẫu ử duoi lĩ-bãi-dộng gọng mêng-bà uã lã-Sũ sũ Cĩng-Dĩ gậ Gũing.

21 Tiăng-nĩ gù gọng gậ nêng dú ngò-ugò-dĩ, uã, Iọng mêng ciăng-sĩ ử cĩa chĩng-mãng dẫu lã-lũ-sã-lãing cèng huoi ử duoi hăng iọng miàng gậ nêng? gù hã iọng-dĩ lậ iã sũ cĩ-gẽng-gẽng nã iọng-gĩa-sĩ gậ nêng kọng-bọng-diũ, duoi gù kộ duoi cĩ-sĩ gậ mĩng-chĩng.

22 Sáu-lô gậ lĩ-liông gãing cã kĩ lậ, ử duoi diũ dẫu Duoi-mã-sã gậ Iũ-tuoi nêng dú nã gù bũng-bộ dẫu, biãu-mẽng lã-Sũ i-cài sũ Gĩ-Dũ.

23 ¶ Guã-tiâu cèng cã góng, Iũ-tuoi nêng cã-cã siông-liông niông huoi-sĩ Sáu-lô :

24 Lậ-sĩ gù-huôi-nêng gậ gĩ-chặ Sầu-lộ hē-mựề đặ-dí kí lậ. Gù-huôi-nêng mâng-nì ỉ iăng-diũ sêng mông hầu huôi-sĩ gù :

25 Ếng-ựề iọng đĩ hắ-sáing ỡng-mâng gậ sĩ-hē, sắ sâng nà Sầu-lộ giăng sêng-ciông điâu à kộ.

26 ¶ Sầu-lộ đầu Iắ-lũ-sắ-lắing gậ sĩ-hē, gù gậ séng-ỉ sĩ niông iáu hắ-sáing cắi cì-bọng : hắ-sáing dú giăng gù, ềng sêng gù sĩ hắ-sáing.

27 Bắ-nà-bắ nà gù, iáu kộ gĩng sắ-dừ, nà gù đầu điệ-đĩ gông-ciông-iông chũ-gĩng Cự, Cự gông-ciông-iông iáu gù uầ đĩ, gù đầu Duôi-mắ-sắ gông-ciông-iông kầu Iắ-Sứ gậ miăng duôi-dắng gặng-dầu, dú iáu sắ-dừ uầ chặ lậ.

28 Sầu-lộ đầu Iắ-lũ-sắ-lắing ciũ iáu sắ-dừ cắi chặ nì,

29 Kầu-diũ Cự gậ miăng duôi-dắng gặng-dầu : ỉ iáu ử duôi uầ Hắ-lĩ-nĩ đĩ gậ Iử-tuôi nêng gặng-lọng búng-bộ ; gù-huôi-nêng siông huôi-sĩ gù.

30 Duôi-gá hiăng-đĩ đặ-dí kí lậ, ciũ sỡng gù đầu Gắi-sắ-lĩ-ngầ, hắng gù kộ Duôi-sũ.

31 ¶ Ử-cì-sĩ tóng Iử-tuôi Gắ-lĩ-lĩ iáu Sắ-mắ-lĩ-ngầ gậ gầu-hồ dú bẻng-úing, ộ Cự gậ gắ-sĩ gắing hầu kí lậ ; ắing-gềng dú gềng Cự, đặ-diệ Sềng-Sềng kúing gù gậ séng, hắ-sáing ciũ gắing cắi kí lậ.

32 ¶ Bĩ-dặ mắing-sĩ-tĩ kộ gậ sĩ-hē, iắ đầu Lự-duôi gĩng ử-đĩ gựề-diũ gậ sêng hắ-sáing.

33 Đầu ử-đĩ pờng-diệ cì-cắi nêng miăng hắng I-nĩ-ngắ bắng-hóng đầu-diũ bắi nìng.

34 Bĩ-dặ iáu gù uầ, I-nĩ-ngắ, Iắ-Sứ Gắ-Dừ í hầu nì : kí lậ, nà nì gậ pựề chéng kí lậ. Ử cắi nêng đắi-diũ ciũ kí lậ.

35 Ử duôi điũ đầu Lự-duôi iáu Sắ-lềng gậ nêng dú chũ-gĩng gù, ciũ gự-hũ Cự.

36 ¶ Đầu Iự-pầ iử cắi nự-hắ-sáing miăng hắng Duôi-bĩ-duôi, ỉ-sũ ciũ-sĩ Dộ-gá : * iọng á-niông-nêng cầ cềng cắi hầu đĩ, kầng-nìng cềng cắi gềng-mầu nêng.

* Dộ-gá, ciũ-sĩ cì-tê lù gậ ỉ-sũ.

37 Ũ-cì-sī bāng kǐ lậ, sĩ-tiāu : séng-chí sǎi lậ, ciū gā dāu lậ-dĩ.

38 Lữ-duoi kō Iợ-pā mẩu gự duoi diợ, hǎ-sáing cì tiāng-ni-gīng Bĩ-dặ dāu Iợ-pā, ciū hǎng liòng-ciǎ nēng kō, giủ gự uā, Ciū niōng hǎ uoi-dĩ lậ, ēng niōng dāng-gợ.

39 Bĩ-dặ ciū kǐ-séng iáu ũ liōng nēng cǎi kō. Cì dāu ũ-dĩ, nēng ciū iáu gự iòng lậ : guǎ-hū dú gựe hǎ Bĩ-dặ séng-bíng-dĩ tì, nà Dợ-gá sáng dợ-dĩ gặ sĩ-hē cǎ gặ í-ciōng, nǎ gự chū.

40 Bĩ-dặ hǎng ũ duoi guǎ-hū dú chự kō, cù-cī gự-diū, gự-dấu ; chiá-dữing-séng hiōng-diū séng-chí, uā, Duoi-bĩ-duoi, kǐ lậ. Gự ciū mà-kựe mì-ciú ; chū-gīng Bĩ-dặ, ciū cō kǐ lậ.

41 Bĩ-dặ kǎing-diū gự gặ sĩ, p̄ gự kǐ lậ ; ciū hǎng ũ sēng hǎ-sáing iáu guǎ-hū dĩ lậ, nǎ gự chū Duoi-bĩ-duoi hũ-sáng kǐ lậ lậ.

42 Hē-mựe Iợ-pā tóng sēng gặ nēng dú dặ-dĩ iọng dĩ : ciū iủ cèng cǎi nēng sēng Cự.

43 Bĩ-dặ dāu Iợ-pā hǎing cǎi góng hǎ cì-ciǎ siáu-pựe gặ nēng Sái-mộng chiợ-dĩ gựe-diū.

Dĩ 10 Cióng.

1 Dāu Gái-sǎ-lĩ-ngā iủ cì-ciǎ nēng, miāng hǎng Gợ-nĩ-liũ, sĩ Ì-duoi-lĩ iāng-dĩ gặ bǎ-cōng,

2 Iọng nēng ỉ-séng gēng Cióng-Dĩ, iáu cù-cī cì chiợ dú gēng Cióng-Dĩ, nà cèng cǎi mì-dĩ kǎng-nīng bǎ-siāng, sĩ-sĩ kǎ-kǎ gự-dấu Cióng-Dĩ.

3 Iủ cì góng chá-bủ-dợ bũing-dē-lậ gặ sĩ-hē, gự mēng-dā-mēng chū-gīng Cióng-Dĩ sǎ-chự gặ chự-hīng hǎ gự-dĩ lậ, uā, Gợ-nĩ-liũ.

4 Gợ-nĩ-liũ mì-ciú géng-géng lū-lū-dĩ chū gự, cèng giáng kǐ lậ, uā, Cự, sū-mū dĩ ? Cự sǎ-chự gặ iáu gự uā, Nĩ gự-dấu gặ dĩ iáu kǎng-nīng nēng gặ mì-dĩ dú iòng kō lậ, nǎ Cióng-Dĩ gự-diū.

5 Nì giâ-gíng niông hăng nêng kṛ Iḷ-pā, iáu ử ciă Sái-mộng, ỉ hăng cā Bĩ-dặ lậ :

6 Gù dầu cì-ciă siáu-puê Sái-mộng gậ chiṛ-dĩ guè-diũ, iḷng chiṛ dầu huối-bíng.

7 Iáu gù uā dĩ ử ciă Cự sắ-chṛ gậ kṛ-tiâu lầu, Gṛ-nĩ-liũ ciũ hăng liòng-ciă nũ-gẻ, ỉ giăng tē-hē gù gậ bẻng hăng cì-ciă ỉ-sẻng gẻng Cìong-Dĩ gậ lậ ;

8 Nà iḷng dĩ dụ iáu gù uā, ciũ hăng gù kṛ Iḷ-pā.

9 ¶ Dĩ nĩ góng, iḷng săng nêng dầu diṛ-dĩ giăng, tầu dầu sẻng, chá-bủ-dộ đē-bíng gậ sỉ-hē, Bĩ-dặ kṛ chiṛ ciṛng-bíng gỉ-dầu :

10 Bủ-guẻ kỉ lậ, siṛng iẻ : nẻng đṛ-dĩ tầi gù cā đē gậ sỉ-hē, Bĩ-dặ gậ lẻng-ṛng sũ-siṛng ẻng-nẻng hũ dầu sẻng-tỉ ỉ-búng :

11 Chũ-gỉng tít kṛẻ-kṛẻ, iủ ciă mĩ-dĩ lộ à lậ, hẻng-cṛng sũ-siṛng cì-tỉ duṛi biṛ, gắi-diũ sỉ-gủ diầu dầu sỉ-gáing :

12 Dĩ-bíng iủ sỉ-gáing gỏ iṛng gậ tē-sáng, tṛng-tuṛi, iáu búng-tít gỏ iṛng gậ ciă-ciẻ.

13 Ciũ iủ siáng-ẻng iáu gù uā, Bĩ-dặ, kỉ lậ ; tỉ lậ iẻ.

14 Bĩ-dặ uā, Cự à, sắ-ẻng-dặ ; ử ẻng sỉ-ciăng iáu mại lầi-lĩ gậ mĩ-dĩ, uṛi dụ ẻng-nẻng iẻ-diṛ.

15 Ỉ iủ siáng-ẻng iáu gù uā, Cìong-Dĩ lṛng lầi-lĩ gậ, nỉ ẻng gṛng nà lậ cẻng ẻng sỉ-ciăng gậ mĩ-dĩ chũ.

16 Iḷng-gặ-sỉ cā iủ sảng lẻng : hẻ-muẻ iḷng mĩ-dĩ dầi-diũ ciũ siủ iṛng tít kṛ.

17 ¶ Bĩ-dặ đṛ-dĩ ngỉ-sẻng mầu cự-ỉ gậ sỉ-hē ẻng đặ-dĩ iḷng kẩng chũ-gỉng chṛ-hỉng gậ mĩ-dĩ sỉ sũ-mũ ỉ-sũ, kẩng-kẩng Gṛ-nĩ-liũ hăng lậ gậ nẻng mṛng-diṛ Sái-mộng gậ chiṛ, guẻ dầu mṛng-tẻ-dĩ.

18 Hăng kỉ lậ mṛng iủ ciă Sái-mộng, ỉ hăng cā Bĩ-dặ guẻ-diũ dầu ử-dĩ mầu ?

19 Bĩ-dặ gũ đṛ-dĩ siṛng ử chṛ-hỉng gậ mĩ-dĩ, Sẻng-Sẻng iáu gù uā, Iủ sảng nẻng lậ lầu nỉ.

20 Giâ kỉ lậ, à kṛ, iáu gù cầi kṛ, ẻng niṛng ngỉ-sẻng : ẻng-ụẻ sỉ uṛi hăng gù lậ.

21 Bĩ-dặ ciũ à kṓ gīng ử sãng nêng uā, Nì lâu gậ nêng, ciũ-sĩ uoi : nì éng-ưê sũ dĩ hā iọng-dĩ lậ ?

22 Gự-huôi-nêng uā, Bả-cống Gợ-nĩ-liũ, sĩ ciã ngĩ-nêng gēng Ciong-Dĩ, tóng Iũ-tuôi gờ gậ nêng dú uā gự hấu, Ciong-Dĩ hặng gự sēng sạ-chũ gậ hấu gự niōng hặng nêng iáu nì hā gự chiṓ-dĩ kṓ, tiāng-nĩ nì hấu gậ dĩ.

23 Bĩ-dặ ciũ hặng gự dĩ lậ huệ-māng. Dĩ nĩ góng Bĩ-dặ kĩ-séng iáu ử sãng nêng cái kṓ Iợ-pā, gũ iũ gĩ-ciã hiáng-dĩ bỏ Bĩ-dặ kṓ.

24 ¶ Ấ guā cì góng duôi-gá-nêng nì Gái-sả-lĩ-ngã sēng-dĩ. Gợ-nĩ-liũ độ-dĩ dǎng gự, sǎng dú hặng gự gậ chéng-ciāng iáu gợ-dặ-diṓ gậ bǎng-iũ-huả giǎng-cēng lâu.

25 Bĩ-dặ cì dĩ kṓ, Gợ-nĩ-liũ ciũ ciể gự, pả dẫu gự káu-bíng, bǎi gự.

26 Bĩ-dặ pũ gự kĩ lậ, uā, Kĩ lậ ; uoi iả sĩ nêng.

27 Bĩ-dặ ỉ-bíng iáu gự uā dĩ, ỉ-bíng dĩ kṓ, chũ-gīng cēng cái nêng cự cì-dó : ciũ iáu gự uā,

28 Nì cù-cĩ hiǎu-dặ Iũ-tuôi nêng iáu biê-gờ-nêng cái cì-bóng mǎu-lọng nì gự gậ chiṓ sĩ ngặ Ciong-Dĩ gậ lữ-huả ; lậ-sĩ Ciong-Dĩ hấu uoi lâu bẻng sũ-mũ nêng dú ēng gọng uā gự sĩ ēng sĩ-ciāng, mại lả-lĩ gậ :

29 Gũ-chũ iũ nêng lậ iáu uoi, uoi ciũ lậ dú ēng cũ gự. Giá uoi mōng nì hặng nêng kṓ iáu uoi lậ, sĩ ưê sũ-mũ dĩ ?

30 Gợ-nĩ-liũ ẵng uā, Cẩu sĩ góng, dẫu iọng sĩ-hē uoi í-diũ lĩ-gự, bũng-dē-làu dẫu chiṓ-dĩ gĩ-dẫu ; sǎng-bũ-lẻng-dẻng iũ ciã nêng cẻng guáng-iāng gậ í-ciōng, guẻ dẫu uoi mĩng-chĩng iáu uoi uā,

31 Gợ-nĩ-liũ, nì gĩ-dẫu gậ dĩ tiāng-nĩ-gīng lâu, Ciong-Dĩ iả gĩ-dặ nì kǎng-nĩng nêng gậ mĩ-dĩ.

32 Giá nì niōng hặng nêng kṓ Iợ-pā, hặng Sái-mộng, ỉ hặng cǎ Bĩ-dặ hā nì chiṓ-dĩ lậ ; gự dẫu huối-bíng, cì-ciã siǎu-puẻ gậ Sái-mộng chiṓ-dĩ guẻ-diũ.

33 Gũ-chũ uoi dǎi-diũ hặng nêng kṓ nì ử-dĩ ; nì lậ, sĩ dẻng hấu. Giá-gíng Ciong-Dĩ chũ-gīng uoi-huôi-nêng

dú cù hā iộng-dī, ồ tiāng-nī Ciong-Dī gáu-dō nì gậ bẻng sū-mū dī.

34 ¶ Bĩ-dặ ciū kuyệt chḷi uā, Uoi giā-gíng đōng-cẻng hiāu-dặ Ciong-Dī ẻng chū nẻng gậ nguyē-māu :

35 Bẻng sū-mū gờ lậ iủ nẻng gẻng Ciong-Dī í-diū ngī-lĩ cā dī, iộng nẻng dú ặ đẻng Ciong-Dī gậ ỉ.

36 Ciong-Dī nà dàu đửng nả ỉ-sắ-liẻ nẻng, cịặ ỉả-Sú Gí-Dữ gậ chḷi gởng bẻng-ủng gậ hẩu sẻng-sỉ (iộng ỉả-Sú sī tóng-títg-à nẻng gậ Cự).

37 Iộng dàu nì cù-cỉ ỉả đặ-dí, ciū-sỉ giẻng Gá-lĩ-lĩ Iẻ-hủng đửng-dàu tẩi nẻng sí sắ-lĩ lầu, ử sỉ-hẻ kỉ, đửng dầu tóng ỉủ-tuōi mủng-sỉ-tỉ gậ sù-cài :

38 Ciū-sỉ uā Nả-sắ-lậ nẻng ỉả-Sú gậ dī, uā Ciong-Dī gởng-ciong nả Sẻng-Sẻng cẻng iủ dầu hā gự tẻ-dī, ỉ nả duoi cở-nẻng nả gự : ỉả-Sú mủng-sỉ-tỉ kộ ảng-sẻng, í-hẩu ử duoi nả mặ-gự gủng-sủ gậ nẻng ; ẻng-ựẻ Ciong-Dī ỉáu gự cằi cì-dó.

39 Gự dầu ỉủ-tuōi nẻng gậ dī-huẻng, ỉáu ỉả-lủ-sắ-lẻng sẻng-dỉ cằ-guā gậ dī, uoi-huōi-nẻng dú sỉ cằ ử duoi dī gậ gủng-cẻng ; nẻng gủ nả iộng ỉả-Sú guā hả chiū-dī huoi-sỉ-tiāu.

40 Dầu dī sảng gỏng Ciong-Dī hiāu gự sảng kỉ lậ, nả gự hẻng chḷi lậ nả nẻng chū,

41 ẻng sỉ hẻng nả lẻng-cẻng gậ bả-sẻng chū, sỉ hẻng nả Ciong-Dī sảng tỉ chḷi lậ cằ gủng-cẻng gậ nẻng chū, ciū-sỉ hẻng nả uoi iộng duoi dầu gự giẻng sỉ-nẻng dỉ-bítg hủ-sảng kỉ lả gậ sỉ-hẻ ỉáu gự cằi ỉẻ gậ nẻng chū.

42 Gự gáu-dō uoi-huōi-nẻng gởng-dầu nả bả-sẻng tiāng-nī, cằ gủng-cẻng, uā Ciong-Dī sảng diẻng gậ, sẻng sảng gậ nẻng sỉ gậ nẻng, ciū-sỉ iộng ỉả-Sú.

43 ử duoi sẻng-dỉ ỉả tẩi gự cằ gủng-cẻng, uā mẩu-lẻng sū-mū nẻng sẻng gự, kầu-diū gự gậ miẻng cò-ặ siā-dặ-tiāu.

44 ¶ Bĩ-dặ đặ-dī uā iộng dī gậ sỉ-hẻ, Sẻng-Sẻng à lậ dầu ử duoi tiāng-nī dầu gậ nẻng sẻng-dỉ.

45 Ủ siũ uải-tiâu pưê gậ lý sēng gậ nēng, ciũ-sī iáu Bĩ-dặ cậi lậ gậ, chũ-gīng Sēng-Sēng à lậ iả nặ biē-gồ-nēng, ciũ ngợ-ngợ-dĩ.

46 Ặng-ưê tiāng-nĩ-gīng gự-huôi-nēng uā biē gồ gậ dĩ, cọng Cìong-Dĩ cậ duoi.

47 Bĩ-dặ uā, lợng duoi nēng dặ-diộ Sēng-Sēng iáu uoi-huôi-nēng ỉ-búng, sặ sự tặi gự sí sặi-lỷ, sũ nēng ợ gēng-dặ-diũ nĩ ?

48 Ciũ gáu-dồ kầu-diũ Iả-Sứ Gỉ-Dữ gậ miāng tặi gự sí sặi-lỷ. Ủ duoi nēng ỉ chiāng Bĩ-dặ gựê-diũ gỷ gớng.

Dĩ 11 Cìong.

1 Sặ-dữ iáu ử duoi dầu Iử-tuôi gậ hiāng-dĩ tiāng-nĩ-gīng biē-gồ-nēng iả sēng Cìong-Dĩ gậ dầu-lỷ.

2 Bĩ-dặ dầu Iả-lũ-sặ-lắng, ử duoi í-diũ uải-tiâu pưê lý gậ nēng ciũ iáu gự búng-bộ, uā,

3 Nĩ hặ ử Ặng-nắng siũ uải-tiâu pưê lý gậ nēng chiộ-dĩ kộ, iáu gự cậi iề.

4 Bĩ-dặ ciũ kựê chũ, nặ lợng dĩ tề-tề ỉ-nĩ iáu gự uā,

5 Uoi dầu lợ-pặ sēng-dỷ gỷ-dầu gậ sĩ-hề : lợng-ợng sũ-siợng Ặng-nắng hũ dầu sếng-tỷ ỉ-búng, uoi ciũ chũ-gīng iử cặi mĩ-dĩ chũ-hĩng, hếng-cợng sũ-siợng cì-tỉ duoi biộ gặ-diũ sĩ-gử ; giāng títng cìong diầu à lậ dầu uoi sếng-bítng,

6 Uoi mĩ-ciũ gếng-gếng lũ-lũ-dĩ chũ lợng mĩ-dĩ : chũ-gīng dĩ-bítng iử sĩ-gắng sĩ-ciặ káu gậ tề-sắng iả-siũ tợng-tuoi iáu búng-títng gậ cặ-cặ.

7 Uoi ỉ tiāng-nĩ-gīng iử siāng-ếng iáu uoi uā, Bĩ-dặ, kỷ lậ ; tỷ lậ iề.

8 Uoi ciũ uā, Cự à, sặ-Ặng-dặ ; ử Ặng sĩ-ciāng iáu mặi lặi-lỷ gậ mĩ-dĩ, cừ-cợng dứ Ặng-nắng nĩ-diộ uoi gậ chũ.

9 Ỉ iử siāng-ếng giāng títng cìong Ặng uoi uā, Cìong-Dĩ lợng lặi-lỷ gậ, nĩ Ặng gợng nặ lậ cợng Ặng sĩ-ciāng gậ mĩ-dĩ chũ

10 Iọng-gặ-sĩ cā iũ sáng lạng : hē-muế iọng duối mí-dī dú siú iọng tít kṓ.

11 Kǎng-kǎng ừ-cì-sĩ iũ sǎng neng guè dǎu uối guè-diũ gậ chiṓ mông-tê-dī, sĩ giảng Gái-sả-li-ngā hǎng lậ gīng uối gậ.

12 Sēng-Sēng ciũ hǎng uối iáu gụ cǎi kṓ, ēng gṓng huóng-piế. Gũ iũ iọng lự-ciả hiáng-dī iả bở uối kṓ ; uối-huôi-neng dú dǎu ừ ciả neng chiṓ-dī :

13 Ừ ciả neng ciũ iáu uối-huôi-neng uả gụ ching-mang chũ-gīng Cự cì-ciả sả-chṓ gậ guè dǎu gụ chiṓ-dī, uả, Nĩ hǎng neng kṓ Iḡ-pā, iáu ừ ciả Sái-mông, ỉ hǎng cā Bĩ-dả lậ ;

14 Gụ ộ iáu nì uả dī, háu nì iáu nì cì chiṓ gậ neng dú dả giu.

15 Uối cì kṓ chṓ uả dī, Sēng-Sēng ciũ à lậ dǎu gụ-duối-gá-neng séng-dī, sũ-siōng buối-chở dǎu uối-huôi-neng séng-dī ỉ-búng.

16 Uối ciũ gĩ-dả Cự tê-ching uả gậ dī, Iḡ-hũing ỉ-cài sĩ sả sũ tǎi neng sĩ sải-lĩ ; nì-huôi-neng hē-lǎi ộ siũ Sēng-Sēng gậ sải-lĩ.

17 Ciong-Dī iọng-gặ-sĩ nà Sēng-Sēng nả gụ, sũ-siōng uối-huôi-neng séng Cự Iả-Sú Gĩ-Dũ gậ sĩ-hē nà Sēng-Sēng nả uối ỉ-búng, uối sĩ sũ-mũ neng gṓng luing-cũ Ciong-Dī ?

18 Duối-gá-neng tiāng-nĩ-gīng iọng dī, ciũ mǎu dī uả, gụ ặng-iǎu nả Ciong-Dī, uả, Iọng sĩ Ciong-Dī iả nả gải-ộ cṓng-sing gậ séng nả biế-gở-neng ồ gụ dả-diṓ sáng-miāng.

19 ¶ Éng-ḡē Sĩ-dĩ-huǎng gậ dī ừ duối pōng-diṓ kũ-nũing ciũ búng-sũing-tiǎu gậ neng giảng dǎu Hĩ-nĩ-gĩ, Gụ-bĩ-lũ, Úing-dĩ-à, dú ēng gṓng-dǎu nả biế-neng tiāng-nĩ, cṓng-lậ gṓng nả Iũ-tuối neng tiāng-nĩ.

20 Dĩ-bing iũ gĩ-ciả Gụ-bĩ-lũ iáu Gũ-li-nǎi neng, gụ dǎu Úing-dĩ-à gṓng Cự Iả-Sú gậ dī, iả uả nả Hĩ-lĩ-nĩ neng tiāng-nĩ.

21 Cũ gậ siũ bọng-chăing gụ : iũ cèng cãi neng sêng gự-hũ Cũ.

22 Iọng dĩ gậ sêng-sĩ dững dẫu Iả-lũ-sả-lăing gâu-hồ nêng-chúing-dĩ kộ : gâu-hồ gậ neng ciũ hăng Bả-nà-bả kộ Úing-dĩ-à :

23 Gụ dẫu ử-dĩ chũ-gĩng Ciong-Dĩ nả neng gậ áing, ciũ cèng kâu-uoi ; kũing gụ-duoi-gá-neng, niông ỉ-sêng ỉ-ỉ gáing-diũ Cũ :

24 Iọng Bả-nà-bả sĩ dêng hấu gậ neng, sĩ-cũ dạ-diộ Sêng-Sêng sêng-sêng muing-cũ : sêng Cũ gậ neng ciũ cãi kĩ lậ.

25 Bả-nà-bả ciũ kộ Duoi-sũ lẫu Sáu-lộ :

26 Cì lẫu-diộ gụ, ciũ iáu gụ kộ Úing-dĩ-à. Hê-myề gụ liông neng iăng nìng iáu ử-dĩ gậ gâu-hồ cù cì-dó, hấu cèng cãi bả-siăng ; hả-sáing hăng cã Gí-Dũ miăng à gậ, sĩ dẫu Úing-dĩ-à hăng buoi-chỏ.

27 ¶ Ừ-cì-sĩ iũ gĩ-ciả sítg-dĩ giăng Iả-lũ-sả-lăing dẫu Úing-dĩ-à.

28 Dĩ-bíng iũ ciả neng miăng hăng Ngả-gá-bũ gụè kĩ lậ, dạ Sêng-Sêng hấu gụ gộ-uả tóng-tíng-à chá-bủ-dộ iũ duoi gí-huăng : dẫu Gặ-lẫu-diũ cã uăng-dĩ gậ sĩ-hê đợng-céng iũ iọng dĩ.

29 Hả-sáing ciũ siông-diăng cữ-ỉ ciâu gộ neng gậ li-liông, nả cing gụè kộ Iũ-tuoi bọng-chăing ử gụè-diũ gậ hiăng-dĩ :

30 Duoi-gá-neng ciũ iọng-gặ-sĩ cã, nả cing tộ Bả-nà-bả, Sáu-lộ gụè nả ching-bỏ.

Dĩ 12 Cióng.

1 Chá-bủ-dộ hã ử-cì-sĩ Hí-lũ uăng hã-siũ huoi gâu-hồ dĩ-bíng gĩ-ciả neng.

2 Nả dẫu suoi Iợ-hũing gậ hiăng-dĩ Ngả-gộ.

3 Gụ cì chũ-gĩng iọng dĩ đợng Iũ-tuoi neng gậ ỉ, ỉ nả Bĩ-dặ. Ừ sĩ-hê ciũ-sĩ iè mẩu-bủ-biăng gậ cãi-kĩ.

4 Nà-diũ Bĩ-dặ lầu, ciũ sũ gù dầu lầu-dĩ, gáu nắ sí-lự-
ciắ bẻng iăng-diũ gù; Hí-lự gậ sẻng-ĩ sĩ niẻng đảing
guā-mẻng-tẻ cắ lầu ciũ nắ gù chử lậ, bẻng bắ-siẻng
gẻng-ciẻng-iẻng bẻng.

5 Bĩ-dặ ử duỏi sĩ sũ dầu lầu-dĩ : gầu-hỏ gậ nẻng chiẻ-
chiẻ tắ gù gử-dầu Cẻng-Dĩ.

6 Hí-lự chá-bử-dỏ niẻng nắ gù chử lậ, tẻ cỉ mằg Bĩ-dặ
mỉ-chỉ dầu liẻng-ciắ bẻng đẻng-ẻng-sẻng-dĩ, nắ liẻng-
điầu tiẻ-liầu sỏ-diũ : lầu mẻng-tẻ gũ iử bẻng iăng-diũ.

7 Sẻng-bử-lẻng-dẻng, iử Cử sắ-chử gậ gườẻ hắ gù sẻng-
bẻng-dĩ, iử guẻng ciầu dầu lầu-dĩ : Cử sắ-chử gậ pỏ Bĩ-
dặ gậ hiẻ, pỏ gù chẻng-chẻng, uắ, Kựẻ-kựẻ-dĩ kử lậ.
Bĩ-dặ siử-dĩ gậ tiẻ-liầu ciũ đẻng ằ lậ.

8 Cử sắ-chử gậ iầu gù uắ, Gắi-diũ iầu-duỏi, cẻng-diũ
ắi. Bĩ-dặ ciũ í gù uắ. Cử sắ-chử gậ ỉ iầu gù uắ, Cẻng-
diũ í-ciẻng, gẻng-diũ uỏi.

9 Bĩ-dặ ciũ chử kỏ gẻng-diũ gù,ẻng đặ-dỉ Cử sắ-chử
gậ cắ gậ dĩ sĩ cẻng gậẻng sĩ, siẻng sĩ chử-gẻng chử-hẻng
gậ mỉ-dĩ.

10 Giẻng guắ cỉ-dẻng liẻng-dẻng gậ lầu, ciũ dầu gửẻng
gắi gậ tiẻ-mẻng; ử mẻng cừ-cỉ mà-kựẻ : gù-huỏi-nẻng
ciũ chử kỏ giẻng guắ cỉ-diầu gắi; Cử sắ-chử gậ ciũ piẻ-
tiầu gù kỏ.

11 Bĩ-dặ cỉ cẻng-lẻng kử lậ, ciũ uắ, Giắ uỏi đẻng-cẻng
đặ-dỉ, Cử hẻng gù sắ-chử gậ chử lậ giử uỏi pỉ-tiầu Hí-lự
gậ siử, ỉ giử uỏiẻng nắ lử-tuỏi gậ bắ-siẻng đặ-ỉ.

12 Iẻng dĩ siẻng mẻng-bằ lầu, ciũ dầu lử-hửẻng ỉ hẻng
cắ Mắ-kỏ gậ nắi Mắ-lỉ-ngắ chiỏ-dĩ : dầu ử-dĩ iử cẻng cắi
nẻng cừ cỉ-dỏ gử-dầu.

13 Bĩ-dặ mà nguẻ-bẻng gậ mẻng, iử ciắ nắi-bỏ miẻng
hẻng Lỏ-duỏi, lậ kựẻ mẻng.

14 Nẻng-dặ sĩ Bĩ-dặ gậ siẻng-ẻng cẻng kầu-uỏi, mẻng
gũẻng-nẻng kựẻ, ciũ bắu dĩ kỏ iầu duỏi-gắ-nẻng uắ,
Bĩ-dặ gườẻ dầu nguẻ-bẻng mẻng nguẻ.

15 Duỏi-gắ-nẻng iầu gù uắ, Nỉ sĩ buỏi-dẻng. Ử ciắ

nãi-bộ mẫu dĩ nghĩ-séng uā cồng sī gù. Duôi-gá-nêng uā, Sī gù gậ lêng-ông.

16 Bĩ-dặ gũ đợ-dĩ mà mông: gù-huôi-nêng kụé mông, chũ-gĩng gù, dú ngợ-ngợ-dĩ.

17 Bĩ-dặ iâu siũ hăng gù êng niông uā dĩ, ciũ nà Cũ iáu gù chũ lâu gậ dĩ uā nã gù tiăng-nĩ. Ỉ uā, Nà iộng dĩ iáu Ngã-gợ, gìng duôi-gá gậ hiăng-dĩ uā. Gù ciũ kĩ-séng kộ biê sù-cài.

18 Tíng cì guáng gậ sī-hê, béng cèng huáng, dú êng dặ-dĩ Bĩ-dặ kộ nĩ-dĩ kộ.

19 Hĩ-lũ lâu gù, lâu êng diợ, ciũ cũ-sãi mông iăng lâu gậ béng, ciũ gáu-dơ niông nà gù suối-tiâu. Hê-mựế Hĩ-lũ giăng Iũ-tuôi kộ Gái-sả-li-ngã, ciũ dẫu ử-dĩ gụè-diũ.

20 ¶ Hĩ-lũ cèng hỏ-lả Tớ-lộ Sái-dộng gậ bả-siăng: iộng liông-ciả sêng gậ bả-siăng sáng iáu gũng-lĩ uâng gêng-dĩ gậ chêng Bả-là-sũ-dú giế-gáu, ciũ gông séng lậ gĩng uâng giũ uả, éng-ựê gù gậ dĩ-huợng dú sī iè uâng dĩ-huợng gậ liông-chấu.

21 Dẫu iợ-diăng gậ nì-ciẻ Hĩ-lũ ciũ cệng uâng gậ í-ciông, cõ uâng gậ ỉ, uā cì-tầu ngã-sĩ gậ dĩ nã bả-siăng tiăng-nĩ.

22 Bả-siăng hăng kĩ lậ, uā, Sī ciông-dĩ gậ siăng-éng, êng sī nêng gậ siăng-éng.

23 Dãi-diũ Cũ sạ-chũ gậ ciũ mà gù, éng-ựê gù êng gự ệng-iâu nã Ciông-Dĩ: gù ciũ nã tông gàu, động-kĩ sĩ-tiâu.

24 ¶ Ciông-Dĩ gậ dẫu-lĩ hêng-uợng gãng dững-dặ kuỏi.

25 Bả-nà-bả iáu Sấu-lộ liâu-lĩ ử gựê cìng bọng-chãng nêng gậ dĩ lâu, ciũ giăng Iả-lũ-sả-lãng dẫu-tê kộ Ừng-dĩ-à, iáu-diũ Iợ-hũing ỉ miăng hăng Mả-kộ cái kộ.

Dĩ 13 Ciong.

1 Úng-dĩ-à gāu-hō dĩ-bíng iũ gĩ-ciả sítg-dĩ iáu sítg-sáing, ciũ-sĩ Bả-nà-bả, Sái-míng ỉ miáng hăng Nĩ-giẻ, Gũ-lĩ-nai neng Lũ-giủ, hóng cầ uâng Hĩ-lũ gậ sê hiáng-dĩ Mả-nĩng, iáu Sấu-lộ.

2 Iọng dưới neng dộ-dĩ hũ-sũ Cũ, gēng-diũ ềng iẻ gậ sĩ-hẻ, Sēng-Sēng uả, Niōng tãi uoi nà Bả-nà-bả Sấu-lộ tĩ chũ lậ cầ uoi hăng gù cầ gậ dĩ.

3 Dưới-gả-neng gēng-diũ ềng iẻ gĩ-dầu nà siũ gầ hầ ử liōng neng tẻ-dĩ, ciũ hăng gù kộ.

4 ¶ Ử liōng neng nả Sēng-Sēng hăng kộ, ciũ à Sái-liu-gĩ-dĩ kộ; giǎng ử-dĩ guả huỏi kộ Gủ-bĩ-lũ.

5 Dấu Sả-lả-mì ciũ hầ Iũ-tuỏi neng ử dưới lĩ-bãi-dộng gộg Ciong-Dĩ gậ đầu-lĩ : gũ iũ Iộ-hũing iáu gù cầ cì-dó bọng-chǎing gù.

6 Gù sǎng neng ỉ-bĩ-dặ giǎng huỏi-dộ-dĩ guả dầ Pả-hũ, pōng-diộ cì-ciả cầ ciả huả-sũ gậ Iũ-tuỏi neng, sĩ gậ sítg-dĩ, miáng hăng Bả-iả-sủ ;

7 Iọng neng iáu cōng-dũ Sũ-giủ Bấu-lộ cầ cì-dó, Sũ-giủ Bấu-lộ sĩ chóng-mẻng gậ neng. Gù chiǎng Bả-nà-bả Sấu-lộ hầ gù-dĩ lậ, ỏ tiǎng-nĩ Ciong-Dĩ gậ đầu-lĩ.

8 Bả-iả-sủ ỉ hăng cầ l-lũ-mả, gù iọng miáng ciũ-sĩ cầ ciả huả-sũ gậ ỉ-sũ, lủing-củ liōng neng, táng-dũ lōng cōng-dũ mài sēng.

9 Sấu-lộ, ỉ miáng hăng Bấu-lộ, sĩ-cũ dặ-diộ Sēng-Sēng, mì-ciũ gẻng-gẻng lữ-lũ dĩ chũ gù, uả,

10 Nĩ iọng mộ-gủ gậ gủing, mủing sẻng dú sĩ tở-pĩng gáing-ộ, iáu lōng-cōng ngĩ gậ dĩ cầ dỏ-tẻ, nĩ nà Cũ ciǎng-dặ gậ dĩ bĩng cầ gả-lả-huǎng, niōng dầ sũ-mũ sĩ-hẻ gủẻ-diũ-nĩ ?

11 Giả-gítg Cũ ộ huai nĩ, nĩ ộ hải mì-ciũ, sả-sĩ-ciẻ mài chũ-gĩng mì-tẻ gậ guǎng. Ử ciả neng dầ-diũ mì-ciũ mũ-mũ-dĩ ú-ộng-tiǎu ; gù ciũ mộ-lậ mộ-kộ lầu neng kǎing gù gậ siũ giǎng.

12 Cōng-dũ chũ-gīng iọng gâ dĩ, ciũ sēng, chũ Cũ gâ
dàu-lĩ cèng gĩ-guõĩ.

13 ¶ Bấu-lộ iáu gù cì-bọng gâ neng giăng Pā-hũ kịé
iọng dẫu Bọng-hĩ-lĩ-ngā gâ Piế-gá : Iặ-hũing ciũ piế-tiâu
gù dẫu-tê kộ Iả-lũ-sả-lảing.

14 Bấu-lộ iáu Bả-nà-bả guā Piế-gá dẫu Bĩ-sái-dĩ gâ
Úng-dĩ-à ; úng-sĩ-nì nì lĩ-bãi-dộng, cō-diũ.

15 Lĩ-bãi-dộng-dĩ nāng lầu lự-huả iáu sớng-dĩ gâ sủ, ử
duối liâu-lĩ lĩ-bãi-dộng gâ neng hắng neng guā kộ iáu
gù uā, Lìong-ciả hiáng-dĩ, lậ iũ sũ-mũ dĩ kịing bả-siăng,
ciũ niōng uā.

16 Bấu-lộ gụè kị lậ, iâu siũ uā, I-sả-liế neng, iáu nì
iọng duối gēng Cìong-Dĩ neng, tiăng-nĩ à.

17 Cặng-chiêng gâ sĩ-hē I-sả-liế bả-siăng gâ Cìong-
Dĩ tĩ uối-huối-neng gâ cù-cóng, dẫu bả-siăng gũing-gú
Ái-gĩ gở gâ sĩ-hē Cìong-Dĩ ciũ nà gù gáu-séng kị lậ, sả
gù cì siũ gâ duối kịé-lĩ iáu gù chũ ử dĩ-huóng.

18 Hē-mựế dẫu kớng-iả chá-bủ-dộ sĩ-sĩ nìng kúing-ặng
gù lũng cã gâ dĩ.

19 Cuối-hē Cìong-Dĩ miề-tiâu Gá uāng dĩ-huóng chỉ
siăng gâ bả-siăng, nà gù gâ dĩ-huóng búing nã I-sả-liế
gâ bả-siăng cã sủ-ngiề, chá-bủ-dộ iũ sĩ-bả-ngũ nìng :

20 Iọng dĩ lầu Cìong-Dĩ i tãi gù pãi gúing gũing bả-
siăng cì-dặ dẫu sớng-dĩ Sả-mũ-neng gâ sĩ-hē.

21 Hē-mựế bả-siăng iáu Cìong-Dĩ giũ ciả uāng : Cìong-
Dĩ ciũ nà Bĩng-ngả-mẻng ử cì-bọng gâ neng Gĩ-sũ gâ
gũing Sấu-lộ nã gù, Sấu-lộ ciũ cã sĩ-sĩ nìng gâ uāng.

22 Dẫu Cìong-Dĩ ềng dặ Sấu-lộ cã uāng gâ sĩ-hē, ciũ
tĩ Duối-pĩ cã bả-siăng gâ uāng ; Cìong-Dĩ i tãi gù cã
gúing cềng, uā, Uối lầu-diộ Iả-sái gâ gũing Duối-pĩ,
gù sĩ cèng đặng uối gậ I, bẻng sũ-mũ dĩ dú ộ í-diũ uối
gậ séng-I cã.

23 Cìong-Dĩ ciầu-diũ gù tề-chiêng lự gâ dĩ giăng iọng
neng hế-dờ nà cì-ciả giũ sĩ-gáing neng gâ Cũ nã I-sả-liế
gâ bả-siăng, ciũ-sĩ Iả-Sủ :

24 Iả-Sú gũ ăng-nắng chũ-lậ dũng-dầu, Iợ-hũing sáing nà gải-ợ cặng-sing gậ sải-lỉ gợng nả tóng I-sả-liể gậ bả-siăng tiăng-nỉ.

25 Iợ-hũing liâu-lỉ gậ dĩ chá-bủ-dộ cã lâu, gủ ciũ uã, Nỉ-huõ-i-neng séng-dĩ siõng uoi sỉ sũ-mũ neng? Uoi ăng sỉ Gỉ-Dũ. Iũ ciã neng ợ piăng uoi hẽ lậ, uoi ciũ-sỉ iáu gủ tiã káu-dĩ gậ ải-duõi iả sỉ ăng đặng-ặng.

26 ¶ Duõi-gá-neng, hiáng-dĩ, Ngã-bả-là-hắng gậ hẽ-dõ, iáu nỉ dĩ-bíng gẽng Ciong-Dĩ gậ neng, iọng giũ sỉ-gáing neng gậ dầu-lỉ giã-gíng dũng nả nỉ-huõ-i-neng.

27 Ủ duõi diũ dầu Iả-lũ-sả-lắng gậ bả-siăng, iáu gủ gậ gúing, ếng-ợ ăng dặ-dỉ Gỉ-Dũ, ỉ ăng mềng-bà lẹng-lẹng úing-sỉ-nỉ nắng ử duõi [redacted] dĩ gậ sủ, ciũ diăng Gỉ-Dũ sỉ-cò, kắng-kắng gĩng [redacted] dĩ gậ dĩ.

28 Gủ-huõ-i-neng mớng ăng-nắng gũg gủ iũ ăng-gáí sỉ gậ cò, gũ giũ Bỉ-lậ-dộ suõi gủ.

29 Sềng-géng ử duõi sáing gĩ-diũ gủ gậ dĩ gủ-huõ-i-neng dú gĩng-hầu lâu, ciũ giăng chiũ-dĩ nả gủ à lậ, cợng hã đặng-dĩ.

30 Lậ-sỉ Ciong-Dĩ nả gủ giăng sỉ-neng dĩ-bíng hiầu sáing kỉ lậ :

31 Hẽ-muế ử duõi giăng Gá-lỉ-lỉ gáing gủ kợ Iả-lũ-sả-lắng gậ neng chũ-gĩng gủ cềng cãí góng, iọng duõi neng giã-gíng dầu bả-siăng dĩ-bíng tãí gủ cã gúing-cềng.

32 Uoi-huõ-i-neng nả hầu gậ sềng-sỉ bầu nả nỉ, ciũ-sỉ uã Ciong-Dĩ cặng-chíng hủ uoi cũ-cóng gậ dĩ.

33 Ciong-Dĩ giã-gíng tãí uoi iọng duõi cã gũing-sợng gậ neng gĩng-hầu iọng dĩ, hiầu Iả-Sú sáing kỉ lậ; ciũ-sỉ sũ-siõng dĩ nỉ-píng sỉ gĩ-diũ uã, Nỉ sỉ uoi gậ Gũing, uoi géng-diáu sải nỉ.

34 Cuõi uã, Ciong-Dĩ nả Iả-Sú giăng sỉ-neng dĩ-bíng hiầu sáing kỉ lậ, giã-gíng cợng mài lũng-tiầu, ử cỉ gũ dĩ, Ciong-Dĩ gợ-iọng uã, Uoi ợ nả cặng-chíng hủ Duõi-pỉ ử diăng-gủ kầu-dặ-diũ gậ sềng áing-hủ nả nỉ-huõ-i-neng.

35 Ỉ·iũ cì-píng sí Cìong-Dī uā, Nì cǒng mài nă nì chéng-giễ gậ Gũing gậ sếng-chí lũng-tiâu.

36 Duoi-pĩ í-diũ Cìong-Dī gậ sếng-ĩ cã cì sáing sĩ gậ dĩ, ciũ sĩ-tiâu, cǒng dẫu gụ cù-cóng ử-dĩ, sếng-chí lũng-tiâu :

37 Cǒng-lậ Cìong-Dī hiếu sáing kĩ lậ gậ nêng sếng-chí ẽng-năing lũng-tiâu.

38 Duoi-gá hiáng-dĩ, nì niǒng dặ-dĩ, kâu-diũ iọng nêng giã-gíng iũ sĩ cò gậ dẫu-lĩ gǒng nă nì tiăng-nĩ :

39 Mẩu-lǒng sũ-mũ nêng sếng, kâu-diũ iọng nêng cò dú sĩ-dặ-tiâu, kâu-diũ Mỗ-sái gậ lự-huả iọng cò dú mài tãi nì sĩ-tiâu.

40 Giã nì niǒng siếu-sếng giáng-pã sینگ-dĩ uā-guā gậ dĩ, gĩng-hầu dẫu nì sếng

41 Sینگ-dĩ uā, Nì iọng chũ-kiáng ciăng-dẫu gậ nêng, niǒng chũ, uā sĩ hí-gĩ, Ỉ niǒng miề-tiâu ; ẽng-ye uoi dẫu nì-huoi-nêng gậ sĩ-hẽ ỡ cã cì-iǒng dểng duoi gậ dĩ, lậ iũ nêng nà iọng dĩ iấu nì uā, nì cǒng ẽng kăing sếng.

42 ¶ Duoi-gá-nêng chũ lĩ-bãi-dǒng gậ sĩ-hẽ, ciũ giũ liǒng-ciả sắ-dữ à cì-ciả úing-sĩ-nì cuoi gǒng iọng dẫu-lĩ nă gụ tiăng-nĩ.

43 Lĩ-bãi-dǒng-dĩ gậ nêng dú sũing-tiâu lẫu, iũ cềng cãi Iũ-tuoi iấu hǒng Iũ-tuoi gẫu ỉ-sếng gềng Cìong-Dĩ gậ nêng gáing-diũ Bấu-lộ Bả-nà-bả : ử liǒng nêng Ỉ iấu gụ uā dĩ, kũing gụ-huoi-nêng niǒng cì-bĩ-dặ kâu-diũ Cìong-Dĩ gậ áing-hự.

44 ¶ À ciả úing-sĩ-nì tǒng sếng gậ nêng chá-bũ-dộ dú cù giǎng-cềng niǒng tiăng-nĩ Cìong-Dĩ gậ dẫu.

45 Iũ-tuoi nêng chũ-gĩng nêng iọng cãi, sếng-dĩ dũ-kĩ dặ-hăing, búing-bộ Bấu-lộ uā gậ dĩ, Ỉ lũng-mã gụ.

46 Bấu-lộ Bả-nà-bả ciũ duoi-dǎng uā, Cìong-Dĩ gậ dẫu-lĩ bũ-dặ-bũ-Ỉ cǒng niǒng sáing gǒng nă nì tiăng-nĩ. Ếng-ye nì-huoi-nêng diú-tiâu ẽng dặ iọng dẫu, siǒng cù-cĩ ẽng ẽng dǒng-dặ ểng-ểing gậ sáing-miăng, uoi ciũ bểng-cã nì kộ háu biề-gỏ-nêng.

47 Éng-ưê Cũ iả sī iộng-gă-sĩ gáu-dō uoi-huōi-nêng, uā, Uoi pāi nì cā biê-gổ-nêng gậ guáng, niông nì giu nêng cì-dậ dẫu sī-gáing dềng dẫu gậ sù-cài.

48 Biê-gổ-nêng tiăng-nĩ-gīng iộng dī ciu cềng kầu-uoi, uā Ciong-Dī gậ dẫu-lĩ cềng hẩu : ử duoi nả Ciong-Dī sáing tĩ chũ lậ dặ-diộ ềng-ừing gậ sáing-miăng dủ sềng Cũ.

49 Cũ gậ dẫu-lĩ dừing dẫu ử mừing-sĩ-tĩ gậ sù-cài.

50 Lậ-sĩ Iũ-tuoi-nêng chiáu-sộ ử duoi I-séng gềng Ciong-Dī iũ miăng-siáng gậ á-niông-nêng, iáu sềng-dĩ iũ sī-tê gậ nêng, bĩ-lậ Bấu-lộ Bả-nà-bả, nả gụ-huoi-nêng dãi chũ gụ gặ-gặ gậ sù-cài.

51 Liông-ciả sặ-dữ dộng dẫu gặ-nêng mīng pỉng-tiầu káu-dĩ gậ dềng-hó, ciũ dẫu [redacted] gậ.

52 Hả-sáing séng-dĩ sí-huông kầu-uoi sí-cũ dặ-diộ Sềng-Sềng.

Dĩ 14 Ciong.

1 Liông-ciả sặ-dữ dẫu I-gổ-nīng, cāi-cāi nì Iũ-tuoi-nêng gậ lĩ-bāi-dộng, gổng-dặ cềng mềng-bạ, ciũ iũ cềng cāi Iũ-tuoi iáu hí-lĩ-nĩ nêng sềng Cũ.

2 Éng kǎing í iộng dẫu-lĩ gậ Iũ-tuoi-nêng chiáu-sộ ử duoi biê-gổ-nêng, lờng gụ séng-dĩ hỷng hiáng-dĩ-huoi-nêng.

3 Liông-ciả sặ-dữ dẫu ử-dĩ gặ-diũ cāi sí kầu-diũ Cũ duoi-dǎng gổng-dẫu, Cũ ciộ gụ siũ hỷng sềng-tóng cā hí-gĩ gậ dĩ, gúing-cềng Cũ nả áing-hũ nả nêng gậ dẫu-lĩ.

4 Sềng-dĩ gậ bả-siăng ciũ búing-kựé; iũ hũ Iũ-tuoi-nêng gậ, iũ hũ sặ-dữ gậ.

5 Hề-mựế ử duoi biê-gổ-nêng Iũ-tuoi-nêng iáu gụ gậ gúing uả-sộng kộ diễ sặ-dữ, nả ciộ iả gụ,

6 Sặ-dữ dặ-dĩ kĩ lậ, ciũ cế kộ Lự-gáu-nĩ gậ Lữ-sĩ-dặ Tặ-bĩ, liông-ciả sềng, í kộ ử mừing-sĩ-tĩ gậ sù-cài :

7 Dẫu ử-dĩ gổng ử hẩu gậ sềng-sĩ.

8 ¶ Lũ-sí-dặ sêng-dĩ iũ ciả nêng cō-diũ, cì chũ-sĩ ciũ sĩ giỗ-káu, gù liòng-ciả káu mẩu li, cù-cặng dú ềng-nặng giảng điộ.

9 Iộng nêng tiăng-nĩ Bấu-lộ gộng-dàu : Bấu-lộ mì-ciũ géng-géng lủ-lủ-dĩ chũ gù, chũ-gĩng gù iũ sêng-séng ợ dặ í hẩu,

10 Ciũ duôi siáng uā, Nĩ kĩ lậ, liòng-ciả káu gựè-dặ ciăng-ciăng-dĩ. Ừ ciả nêng điẩu kĩ lậ giảng điộ.

11 Ừ duôi bả-siăng chũ-gĩng Bấu-lộ cã gậ dĩ, ciũ uā Lủ-gáu-nĩ gậ tử-kiong, duôi siáng hăng kĩ lậ uā, Iũ sêng cộ nêng gậ hêng-cộng à lậ dẩu uoi-huôi-nêng iộng-dĩ.

12 Duôi-gá-nêng ciũ hăng Bả-nà-bả, cã Diú-sú ; Bấu-lộ liàng-tê uā dĩ, ciũ hăng gự cã Hí-nêng-mì.

13 Sêng nguê Diú-sú miâu-dĩ gậ cĩ-sĩ, káing-diũ niũ nà-diũ huá-sâng dẩu sêng mọng, niông iấu ừ duôi bả-siăng cĩ gù liông nêng.

14 Bả-nà-bả Bấu-lộ, liòng-ciả sặ-dữ, tiăng-nĩ-gĩng iộng dĩ, ciũ sĩ-liệ séng-dĩ gậ í-ciông, điẩu hã duôi-gá-nêng dĩ-bíng, hăng kĩ lậ, uā,

15 Nĩ-huôi-nêng ựê-sũ-dĩ gộ-iộng cã ? Uoi liông nêng iả sĩ nêng, séng-siăng iấu nĩ ỉ-búing, uoi-huôi-nêng iộng-dĩ lậ dững hẩu gậ sêng-sĩ nã nĩ tiăng-nĩ, sĩ niông nĩ-huôi-nêng điú-tiâu iộng hủ-gặ gậ dĩ gự-hũ iũ sáng-miăng gậ Ciong-Dĩ, títg dĩ huôi, iấu dĩ-bíng gậ bêng sũ-mũ dĩ dú sĩ Ciong-Dĩ cã gậ :

16 Cặng-chíng gậ sĩ-hê Ciong-Dĩ cặng ừ duôi gờ gậ bả-siăng bêng gờ nêng cã gờ nêng gậ dĩ.

17 Lậ-sĩ Ciong-Dĩ dú iũ tãi cù-cĩ cã gúing-cềng gậ, ciũ-sĩ nà áing-hữ nã nêng, giảng títg lộ hữ nà hóng-sũ gậ nítng-séng nã nĩ, nĩ gậ liông-chẩu ciũ cặng hũ-cự séng-dĩ iả sĩ-huọng kẩu-uoi.

18 Sặ-dữ gộ-iộng uā, cọng-lậ ợ lúing-củ bả-siăng ềng cĩ gự.

19 ¶ Ciũ-sĩ hê-mựè iũ gự-ciả Iũ-tuôi-nêng giảng Ừing-dĩ-à iấu ỉ-gớ-nítng lậ : chiẩu-sộ bả-siăng, ciũ nà cộ iả

Bấu-lộ, sêng-dĩ siông gù sǐ-tiâu lâu, ciū nà gù tuói kộ sêng nguē.

20 Hǎ-sǎng độ-dī ỹ-diū gù gậ sǐ-hē Bấu-lộ guè kǐ lậ nì sêng kộ: dī nī góng ciū iáu Bǎ-nà-bǎ cǎi kǐ-sêng kộ Tǎ-bí.

21 Dấu ỹ sêng-dī gộng ỹ hấu gậ sêng-sǐ, siú cèng cǎi nêng cǎ Cũ gậ hǎ-sǎng, ciū dǎu-tê kộ Lũ-sǐ-dǎ, Ỉ-gồ-nīng, Ứng-dĩ-à-dī kộ,

22 Bọng-chǎing hǎ-sǎng ỉ-diāng cũ-Ỉ, kộing gù cì-bí-dǎ sêng Cũ, Ỉ uā uoi-huôi-nêng ồ nì Ciong-Dĩ gậ gồ, cồng niông pông-diộ cèng cǎi gậ kũ-nũng.

23 Ciū dǎu gồ sù-cài gậ gǎu-hồ tǎi hǎ-sǎng tǐ ching-bō, gēng-diū ềng ỉè gǐ-dǎu, ciũ nà hǎ-sǎng tộ gù sêng gậ Cũ ciāu-gũ.

24 Hē-muế giǎng Pǐ-sái-dĩ-dī guǎ, dǎu Bọng-hí-lī-ngā.

25 Dấu Piế-gá gộng-dau lâu, ciū kộ Ngā-duoi-lī ;

26 Giǎng ỹ-dĩ cō ỹing kộ Ứng-dĩ-à, ỉộng sù-cài sǐ ching-māng gǎu-hồ dǎu ỹ-dĩ nà gù liông nêng gáu nǎ Ciong-Dĩ tǎi gù giủ áing-hự bọng-chǎing gù cǎ giâ-gíng cǎ lâu gậ dĩ.

27 Dấu Ứng-dĩ-à lâu, ciū hǎng gǎu-hồ cù giǎng-cēng nà Cũ kǎu-diū gù cǎ gậ dĩ, iáu Ciong-Dĩ tǎi biē-gồ-nêng kúe cǎ sêng Cũ gậ mộng, dú uā nǎ gù tiāng-nī.

28 Liông nêng ciū iáu hǎ-sǎng guè-diū hǎng cǎi sǐ.

Dĩ 15 Ciong.

1 Ỉũ gǐ-ciǎ nêng giǎng Ỉũ-tuói à lậ hấu hǎ-sǎng, uā, Nì lậ ềng í-diū Mổ-sái gậ lĩ-gự siũ uǎi-tiâu puế gậ Ỉ, ciũ mài dǎ giủ.

2 Bấu-lộ Bǎ-nà-bǎ iáu gù-huôi-nêng mài gōng Ỉ-gīng cèng buing-bộ, duoi-gá hiǎng-dĩ ciũ pǎi Bấu-lộ Bǎ-nà-bǎ, iáu gù dĩ-bíng gǐ-ciǎ nêng cǎi ỉòng kộ Ỉả-lũ-sǎ-lǎing, nà ỉộng dĩ mōng sắ-dữ iáu ching-bō.

3 Gǎu-hồ sōng ỉộng duoi nêng kộ, gù-huôi-nêng ciũ

giǎng Hí-nĩ-gí Sả-mả-lĩ-ngã-dĩ guã, cì diệ dụ nà biê-gở-nêng sêng Cũ gậ dĩ uã nả hiáng-dĩ đặ-dĩ : duôi-gá hiáng-dĩ tiǎng-nĩ-gĩng ciũ cềng kâu-uoi.

4 Dấu lả-lũ-sả-lǎing, gâu-hồ sả-dữ iáu chĩng-bồ dụ ciễ gù, gù-huôi-nêng ciũ nà Cĩng-Dĩ kâu-diũ gù cã gậ dĩ dụ uã nả gù tiǎng-nĩ.

5 Huả-lĩ-sồ nêng cì bọng-tê iũ gĩ-ciả sêng Cũ gậ gựè kị lậ uã, Cồng niông biê-gở-nêng siũ uải-tiâu pựê gậ lĩ, Ỉ niông gáu-dồ gù Ỉ Mỗ-sái gậ lự-huả.

6 ¶ Iọng-cì-sỉ sả-dữ chĩng-bồ dụ cù giǎng-cềng siông-liông iọng dĩ.

7 Duôi-gá-nêng bũng-bộ cềng cãi sỉ, Bĩ-dặ ciũ gựè kị lậ, iáu gù uã, Hiáng-dĩ à, nỉ đặ-dĩ Cĩng-Dĩ buôi-chỗ dấu uoi-huôi-nêng dĩ-bĩng tĩ uoi, niông ciễ uoi gậ chũ nả biê-gở-nêng tiǎng-nĩ ử hấu sêng-sỉ gậ dầu-lĩ, ciũ sêng.

8 Ử ciả đặ-dĩ nêng sêng gậ Cĩng-Dĩ, tãi gù cã gúing-cềng, nả Sêng-Sêng nả gù, sũ-siông tê-chĩng uả uoi ỉ-búing ;

9 Ếng-uê gù-huôi-nêng sêng, Cĩng-Dĩ Ỉ nả gù sêng-dĩ lờng lải-lĩ, dụ ềng-nǎing huợng-piễ gù iáu uoi.

10 Giã-gĩng nỉ cã-sũ-dĩ chĩ Cĩng-Dĩ, niông nả uoi cũ-cóng iáu uoi mẩu-nǎing-gê gudi gậ ả, gã dấu hả-sáing gậ đặng-dặng-dĩ ?

11 Kâu-diũ Cũ Iả-Sứ Gí-Dữ gậ áing-hữ uoi-huôi-nêng ợ đặ giũ iáu gù-huôi-nêng ỉ-búing, uoi-huôi-nêng dụ sêng iọng dĩ.

12 Duôi-gá-nêng càng-càng-dĩ ềng uã dĩ ; tiǎng-nĩ Bả-nả-bả Bảu-lộ uã Cĩng-Dĩ gồng-ciông-iông dấu biê-gở-nêng dĩ-bĩng ciễ gù liông nêng gậ siũ hĩng sêng-tóng cã hí-gĩ gậ dĩ.

13 ¶ Uã lậ, Ngả-gộ ciũ uã, Duôi-gá hiáng-dĩ, tiǎng-nĩ uoi uã :

14 Sái-mộng kǎing-kǎing uã Cĩng-Dĩ buôi-chỗ gồng-ciông-iông chũ-gũ biê-gở-nêng, giǎng gù dĩ-bĩng tĩ bả-siǎng chũ-lậ niông iọng bả-siǎng cợng gù gậ miǎng.

15 Ủ duối sớng-dí uā gậ dĩ dụ hợ ỉợng ỉ-sũ ;

16 Sớng-dí gĩ-diũ uā, ỉợng dĩ lâu uối ộ dẫu-tê lậ, nà Duối-pĩ điàng-tiâu gậ chiộ cuối kuyệt kĩ lậ ; nà ử puối-tiâu gậ sù-cài kuyệt, gũ lợng ciáng kĩ lậ :

17 Niợng ử điợng-diũ gậ bả-siăng, iáu ử duối hũ dẫu uối miàng à gậ biê-gổ-neng, dụ lâu Cự.

18 ỉợng dụ sĩ Cự uā gậ, Cự giăng kuyệt-ting bĩ-dĩ gậ sĩ-hê iả hấu neng dặ-dĩ ỉợng dĩ.

19 ỉợng-gặ-sĩ bợng uối gậ ỉ-gĩng, uối-huối-neng ợng niợng chầu-nâu ử duối giăng biê-gổ-neng dĩ-bíng gự-hũ Cợng-Dĩ gậ neng ;

20 Lậ niợng siả sợng gấu-dồ gự, ợng gợng iề gũ-iợng hờ lợng neng í-nộ gậ mì-dĩ, ợng gợng tợng-gáing, ợng gợng iề neng-sĩ gậ tê-sáng, iáu huải.

21 Ớng-ựề giăng gử-sĩ-hê à lậ dẫu bợng sũ-mũ sợng-dĩ dụ iũ neng gợng Mợ-sái gậ lự-huả, lợng-lợng úing-sĩ-ni hã lí-bãi-dợng-dĩ nạng.gự gĩ gậ sủ.

22 ¶ Hê-mựề sả-dữ chớng-bồ iáu tợng gẫu-hồ gựề-ỉ, dẫu gự-huối-neng dĩ-bíng tỉ gĩ-ciả neng hợng gự iáu Bấu-lộ Bả-nà-bả cỏi kộ Úing-dĩ-à ; gự tỉ gậ ciũ-sĩ Iũ-duối ỉ miàng hợng Bả-sả-bả, iáu Sái-là, ỉợng liợng neng dụ sĩ hiáng-dĩ gợng-dợng gậ :

23 Duối-gả-neng ciũ siả sợng nả gự-huối-neng gựề kộ. Sợng-dĩ gợ-ỉợng uā, Sả-dữ chớng-bồ gậ hiáng-dĩ iáu Úing-dĩ-à Sủ-lĩ-ngã Gĩ-lĩ-gả ử duối biê-gổ-neng dĩ-bíng gậ hiáng-dĩ, chiáng-úing :

24 Uối-huối-neng tiăng-nĩ-gĩng uối-huối-neng dĩ-bíng iũ giề neng chử-kộ uā chử chầu-nâu ni gậ dĩ, iâu-dợng ni gậ sợng ; uối-huối-neng ợng-nợng gấu-dồ gự ỉợng-gặ-sĩ cã ;

25 Giả uối dụ gợng sợng-ỉ gựề-ỉ, tỉ gĩ-ciả neng hợng gự iáu uối cợng ờ gậ Bả-nà-bả Bấu-lộ cỏi kộ ni ử-dĩ ;

26 ỉợng liợng neng ợng-ựề uối Cự Iả-Sủ Gĩ-Dữ gậ miàng tê-chớng pồ miàng guã.

27 Uối-huối-neng ciũ hợng Iũ-duối iáu Sái-là kộ ni ử-dĩ, ỉợng sợng-dĩ gậ dĩ gự chử-dĩ iả ộ iáu ni uā.

28 Ếng-ựê Sềng-Sềng, iáu uoi-huôi-nềng cỏi-cỏi gựế-ỉ, ềng niềng nì dằng biề gấing đong gậ dảng, cồng-lậ iủ iọng gự-iông iàu-gềng gậ dĩ ;

29 Ciũ-sỉ gềng-diũ mỗ iề gũ-iông hờ gậ mĩ-dĩ, iáu huải, gềng nềng-sỉ gậ tề-sảng, iả ềng gặng tóng-gáing ; nì lậ gấi-tiâu iọng dĩ ciũ iủ ỉ nì. Ngũing nì bềng-úing.

30 ¶ Gự-huôi-nềng, nả gầu-hờ hắng kộ, ciũ dầu Úing-dĩ-à ; hắng duôi-gá-nềng giảng-cềng, nả sềng gáu nả gự.

31 Duôi-gá-nềng nằng lầu ềng-ựê sềng-dĩ kúing gự sềng gậ dĩ ciũ cềng kầu-uoi.

32 Iủ-duôi Sái-là iả sỉ sểng-dĩ, ciũ nả cềng cỏi dĩ kầing hiảng-dĩ bọng-chấing gự lậ-diăng cự-ỉ.

33 Dầu ử-dĩ gựề-diũ cỏi sỉ, hiảng-dĩ ciũ tấi gự giủ bềng-úing hắng gự dầu-tề kộ ử hắng gự lậ gậ nềng-dĩ kộ.

34 Lậ-sỉ Sái-là gựế-ỉ hả ử-dĩ gựề-diũ.

35 Bầu-lộ Bả-nà-bả gũ dầu Úing-dĩ-à-dĩ gựề-diũ, iáu cềng cỏi biề-nềng, cỏi-cỏi háu nềng gặng Cự gậ dầu-lỉ.

36 ¶ Guấ-tiâu gự góng Bầu-lộ iáu Bả-nà-bả uấ, Nì iáu uoi cỏi cuôi kộ chểng-mằng gặng Cự gậ dầu-lỉ ử duôi sềng, chũ hiảng-dĩ sũ-mũ gặ-sỉ.

37 Bả-nà-bả sềng-ỉ niềng duôi lậ-hữing, ỉ miảng hắng Mả-kộ iáu gự cỏi kộ.

38 Bầu-lộ ềng-ựê Mả-kộ tề-chểng dầu Bọng-hỉ-li-ngầ piề-tiâu gự, ềng iáu gự cỏi kộ dựing-dầu, sềng-dĩ siềng ềng gặng duôi gự kộ.

39 Liềng nềng ciũ siềng-cáing kỉ lậ, hề-mựề ềng-ựê iọng dĩ ciũ búing-kựề, Bả-nà-bả duôi-diũ Mả-kộ, cồ ừing kộ Gự-bỉ-lũ-dĩ kộ ;

40 Bầu-lộ Sái-là iả kỉ-sềng : duôi-gá-hiảng-dĩ nả gự liềng nềng gáu nả Cầng-Dĩ tấi gự giủ áing-hữ.

41 Bầu-lộ ciũ giảng Sũ-li-ngầ Gỉ-li-gá-dĩ guấ, bọng-chấing ử duôi gầu-hờ lậ-diăng cự-ỉ.

Dĩ 16 Ciong.

1 Bấu-lộ iả dẫu Tặ-bỉ iáo Lũ-sí-dặ : dẫu ử-dĩ iũ cĩa hã-sáing, miâng hăng Dỷ-mộ-tuōi, gù nải sī sēng Cũ gậ Lũ-tuōi nēng ; gù dá sī Hí-lĩ-nĩ nēng.

2 Lũ-sí-dặ iáo l-gợ-nīng gậ hiáng-dĩ dủ uã gù hấu.

3 Bấu-lộ niōng duōi gù cái kợ ; lậ ếng-ựē ử dĩ-huóng gậ Lũ-tuōi nēng dủ dặ-dĩ gù dá sī Hí-lĩ-nĩ nēng : ciũ í-diũ lĩ-gự tãi gù uải-tiâu pụê.

4 Gù liōng nēng giáng ử duối sēng-dĩ guã gậ sī-hē, cì diợ dủ nà Iả-lũ-sả-lǎing sắ-dừ ching-bō diáng gậ lĩ-gự dững nã hã-sáing, niōng gù í-diũ kợ cã.

5 Ử duối gấu-hō sēng-séng gǎing iũ lĩ-liōng, hã-sáing nì-nì gǎing cãi kĩ lậ.

6 ¶ Bấu-lộ iáo Sái-lả giáng Hũ-lự-gá Gá-lả-tuōi gậ dĩ-huóng-dĩ guã ; Sēng-Sēng mẩu-dặ-nã gù kợ Ngã-sái-ngã dững-dầu ;

7 Hē-mựê dẫu Mỡ-sái-ngã gậ dộng-mộng, siōng niōng kợ Bĩ-tố-nĩ ; Iả-Sú gậ Sēng iả ếng cặng gù kợ ;

8 Guã-tiâu Mỡ-sái-ngã ciũ à Tặ-lộ-ngã-dĩ kợ.
9 Ọng-mâng gậ sī-hē Bấu-lộ chũ-gīng chũ-hīng iũ cĩa Mả-kĩ-dộng nēng gụê-diũ, giủ gù uã, Niōng guã huối lậ Mả-kĩ-dộng, bọng-chǎing uoi-huōi-nēng.

10 Bấu-lộ chũ-gīng iọng chũ-hīng gậ, uoi-huōi-nēng ciũ uả-sợng kợ Mả-kĩ-dộng siōng Ciong-Dĩ sī hăng uoi-huōi-nēng kợ gợng ử hấu gậ sēng-sĩ nã ử-dĩ gậ nēng tiǎng-nĩ.

11 ¶ Iọng-gặ-sĩ ciũ giáng Tặ-lộ-ngã cō ững cì-bỉ-dặ dẫu Sả-mộ-tặ-lả, dĩ nĩ góng dẫu Nĩ-ngã-bộ-lĩ ;

12 Giáng ử-dĩ dẫu Hĩ-lĩ-bỉ, Hĩ-lĩ-bỉ sī Mả-kĩ-dộng dóng-bíng gậ tê cì-cĩa sēng, iả sī Lộ-mả gợ bả-siủ gậ sēng : dẫu iọng sēng-dĩ gụê-diũ gự góng.

13 Ừng-sĩ-nì uoi-huōi-nēng chũ sēng mộng kợ kái-bíng, siōng ử-dĩ ợ iũ cĩa gự-dầu gậ sủ-cài ; uoi-huōi-nēng

ciũ cō-diũ, gŏng-dàu nă ũ duói cù hă ũ-dĩ gậ á-niông-nêng tiăng-nĩ.

14 Iũ ciă á-niông-nêng miăng hăng Lũ-dĩ-ngă, sī Tó-ngă-tó-là sêng-dĩ gậ nêng, mãi cũ sả gậ biõ, iộng á-niông bāi Ciông-Dĩ, tiăng-nĩ uoi gŏng-dàu : Cũ sảng kuyệtóng gù gậ sêng, niông gù í-sêng tiăng-nĩ Bấu-lộ gŏng gậ dĩ.

15 Ừ á-niông-nêng iáu cì-chiõ gậ nêng dú siũ sải-lĩ lâu, ciũ giũ uoi-huõi-nêng, uā, Nĩ lậ chũ uoi sī đêng-sêng hũ-sũ Cũ gậ nêng, ciũ kộ uoi chiõ-dĩ gậ dĩ : ciũ găng uoi-huõi-nêng kộ gù chiõ-dĩ.

16 ¶ Hê-muệ uoi-huõi-nêng kộ ũ ciă gĩ-dầu sù-cài gậ sī-hê, pŏng-diõ cì-ciă nãi-bộ nă gũ mĩ-diũ, lũng-gũing uā êng-nảing lậ gậ dĩ. Gù gậ cũ-nêng êng-ựê gù lũng-uā iộng êng-nảing lậ gậ dĩ dú sảng-cổ kĩ lậ.

17 Iộng nãi-bộ gảing-diũ Bấu-lộ iáu uoi-huõi-nêng, hăng kĩ lậ, uā, Iộng duói nêng sī đêng duói Ciông-Dĩ gậ nũ-gê, nà giũ sĩ-gảing nêng gậ dầu-lĩ đũing nă nĩ-huõi-nêng tiăng-nĩ.

18 Iộng nãi-bộ hảing cāi gŏng iộng-gặ-sĩ cã. Bấu-lộ cèng kĩ, chiá-đũing-sêng iáu ũ gũ uā, Uoi kầu-diũ Iả-Sú Gĩ-Dũ gậ miăng gáu-dô nĩ giảng gù sêng-dĩ chũ lậ. Gũ ũ-cì-dêng ciũ chũ lậ.

19 ¶ Nãi-bộ gậ cũ-nêng chũ-gĩng iộng sảng-cổ gậ kầu-tê chũ lậ tiâu, ciũ nà-diũ Bấu-lộ Sải-là, tuói gù kộ gải-diõ gậ kŏng-biăng-dĩ gĩng ũ duói gũing-hũ,

20 Nà gù sŏng dầu ử-gũing mĩng-chĩng ciũ uā, Iộng Iũ-tuói nêng cèng iâu-dòng uoi-huõi-nêng gậ sêng,

21 Đũing uoi Lộ-mả nêng êng gŏng sêng, êng gŏng í gậ lĩ-gũ.

22 Duói-gả-nêng dú ặng-lặng giảng-cêng gâu gù : gũing ciũ bũ-tiâu gù gậ í-ciông, hăng nêng nà gŏng lậ mà gù.

23 Mà cèng cāi gŏng, nà gù sũ dầu lâu-dĩ, gáu-dô lâu-tê siâu-sêng-sêng-dĩ iảng-diũ :

24 Lâu-tê í guíng-hũ gáu-dō gâ dĩ, nà gù sũ dẫu nō-lâu-dĩ, nà châu gâ mí-dĩ sộ-diũ gù gâ káu.

25 Tầu dẫu bũng-mâng Bấu-lộ Sái-là séng-dĩ hiông-diũ Cìong-Dĩ gỹ-dầu chiông-sí, dẫu ỹ-dĩ cō lâu gâ nêng đợ-dĩ tiăng-nĩ ;

26 Sáng-bũ-lêng-dềng diá cềng dòng ký lậ, lâu-dĩ gâ dĩ-gí dụ dòng ký lậ : mông dãi-diũ dụ kuyệt-kuyệt ; duôi-gá-nêng gâ sộ-liâu dụ dòng à lậ.

27 Lâu-tê giáng chítg-chăng, chũ-gĩng lâu mông dụ kuyệt kuyệt, séng-dĩ gợ-siông huăng-nêng dụ cẻ-tiâu, ciũ nà dẫu bí chũ lậ, niông cĩ suđĩ cĩ.

28 Bấu-lộ duôi-siáng hăng ký lậ, uā, Ẽng niông cĩ huđĩ cĩ : uđi-huđi-nêng dụ dẫu iọng-dĩ.

29 Lâu-tê hăng nêng nà đáing lậ, ciũ kuyệt-kuyệt diẫu dĩ kộ, giáng lậ gợ tiú, pũ hā Bấu-lộ Sái-là mĩng-chítg,

30 Ỡ duôi gù chũ lậ, uā, Sítg-Sítg, uđi niông gông-cìong-iông cā ciũ ợ đặ giù ?

31 Gù liông nêng ẩng uā, Niông sêng Cũ Iả-Sú Gí-Dũ, iọng-gặ-sĩ nì, iáu nì cì chiộ gậ nêng dụ ợ đặ giù.

32 Ciũ nà Cũ gậ dẫu-lĩ gợng nă gù, iáu gù cì chiộ gậ nêng tiăng-nĩ.

33 Ỗng-mâng ỹ-cì-dềng lâu-tê ciũ nà gù liông nêng gậ siông-hông sải lải-lĩ ; gù iáu gù cì chiộ gậ nêng dãi-diũ dụ siũ sải-lĩ.

34 Lâu-tê ciũ iáu gù dẫu cù-cĩ gậ chiộ, bẩng mí-dĩ nă gù iẻ, gù iáu gù cì chiộ gậ nêng, ẻng-ựẻ sêng Cìong-Dĩ, dụ cềng kẫu-uđi.

35 ¶ Dẫu títg-guáng, guíng-hũ hăng chái-iả lậ, uā, Bông-tiâu ỹ liông nêng.

36 Lâu-tê ciũ nà iọng dĩ iáu Bấu-lộ uā, Gúing-hũ hăng nêng lậ gáu-dō bống-tiâu nì : giả-gítg nì mông chũ lậ, bẻng-bẻng úing-úing-dĩ kộ.

37 Bấu-lộ iáu chái-iả uā, Uđi-huđi-nêng sĩ Lộ-mả nêng, ẻng-nẩng diăng uđi gậ cò, ciũ hā duôi-gá-nêng mĩng-chítg-dĩ mà uđi, ỹ nà uđi sũ dẫu lâu-dĩ ; giả-gítg niông

càng-càng-dĩ bōng uoi chũ kṓ : ịong sī sả ềng-dả gậ ; gù
niōng cù-cī chéng-séng lậ duōi uoi-huōi-nềng chũ kṓ.

38 Chái-ià nà ịong dĩ bềng nả gúing-hủ dả-dĩ : gúing-
hủ tiăng-nĩ-gĩng gù sī Lậ-mả nềng, ciũ giáng kị lậ ;

39 Ciũ lậ kṓing gù ; iáu gù chũ-lậ lậ, ciũ giữ gù ềng
niōng hã ịong sềng-dĩ gựè-diũ.

40 Liōng nềng chũ lậ kṓ Lữ-dĩ-ngã chiṓ-dĩ : gĩng
duoi-gá hiáng-dĩ kúing gù gậ séng, ciũ kṓ.

Dĩ 17 Cióng.

1 Bấu-lộ Sái-là giăng Ỗng-hí-bộ-lĩ Ngã-bộ-lộ-nĩ-ngã-dĩ
guã, ciũ dẫu Tiề-sả-lộ-nĩ-gá, ử sù-cài iũ Iũ-tuōi nềng gậ
lĩ-bãi-dộng :

2 Bấu-lộ ciũu-diũ ảng-sĩ gậ gả-sĩ, nì lĩ-bãi-dộng, sáng-
ciã úing-sĩ-nì nà sềng-géng iáu gù-huōi-nềng búng-bộ,

3 Gải-tiã ịong sềng-géng, biâu-mềng Gí-Dũ cồng niōng
siũ kũ, giăng sĩ-nềng dĩ-bíng hủ-sáng kị lậ ; Ỗ uã, Uoi
dựing nả nì gậ ịong Iả-Sú, ciũ-sĩ Gí-Dũ.

4 Iũ gĩ-ciã Iũ-tuōi nềng sềng gù kṓing, ciũ giáng Bấu-
lộ Sái-là ; gũ iũ cềng cãi gềng Cióng-Dĩ gậ Hí-lĩ-nĩ
nềng, iáu hểng cãi iũ miăng-siáng gậ á-niōng-nềng.

5 Ỗ ềng sềng gậ Iũ-tuōi nềng, séng-dĩ dũ-kĩ, nà gải-
diṓ mĩng gậ lạng nềng, iáu cì-bóng kị lậ, gũ nĩa iũ cềng
cãi gậ nềng chiáu-sộ sềng-dĩ gậ nềng ; ciũ kṓ nẫu lả-sọng
gậ chiṓ, niōng nả Bấu-lộ Sái-là tuoi chũ lậ gáu nả bả-siăng.

6 Mải lậ-dả gù diṓ, ciũ nả lả-sọng iáu gĩ-ciã hiáng-dĩ
tuoi kṓ dĩ-huợng gúing mĩng-chíng, hểng kị lậ, uã, lộng
huẩng-lộng títng-à gậ nềng iả lậ ịong-dĩ ;

7 Iả-sọng ciề-duoi gù : ịong cì-cềng gậ nềng dú sī ngã
Gải-sả gáu-dỗ gậ dĩ, uã lềng-nguê gũ iũ ciã uâng, Iả Sú.

8 Bả-siăng iáu dĩ-huợng gúing tiăng-nĩ-gĩng gù gṓ-
ịong uã, dú huáng kị lậ.

9 Dĩ-huợng gúing gáng Iả-sọng iáu ử biề gậ nềng dú
tầu bấu, ciũ bōng gù kṓ.

10 ¶ Duôi-gá hiáng-dī tê mâng ciū hǎng Bấu-lộ Sái-là kṓ Bĩ-lĩ-ngā: liōng nêng dāu ử-dĩ lâu ciū nì Iũ-tuōi nêng gậ lĩ-bãi-dộng.

11 Iộng dĩ-huống gậ nêng piāng Tiễ-sǎ-lộ-nĩ-gá gậ nêng séng-siǎng gǎing hǎu, gù gọng-ngũing sēng dāu, nì-nì mǎing-mǎing-dĩ chū sēng gégng, ồ dặ-dĩ iộng dĩ sĩ, ềng sĩ.

12 Gũ-chū gù dĩ-bíng iũ cèng cǎi nêng sēng; gũ iũ hǎing cǎi Hĩ-lĩ-nĩ iũ miāng-siǎng gậ á-niōng-nêng, iáu nāng-nêng sēng.

13 Ủ Tiễ-sǎ-lộ-nĩ-gá gậ Iũ-tuōi nêng cì dặ-dĩ Bấu-lộ dāu Bĩ-lĩ-ngā dững Ciong-Dĩ gậ dāu, ciū ỉ kṓ ử-dĩ, chiáu-sợ bǎ-siǎng iáu-dòng kĩ lậ.

14 Duôi-gá hiáng-dĩ dāi-diũ ciū hǎng Bấu-lộ cì-dặ kṓ huối-bíng-dĩ kṓ: Sái-là iáu Dĩ-mộ-tuōi gũ dāu Bĩ-lĩ-ngā-dĩ gựè-diũ.

15 Sōng Bấu-lộ gậ nêng cì-dặ iáu gù dāu Ngǎ-dǐng: Bấu-lộ gáu-dō gù hǎng Sái-là Dĩ-mộ-tuōi kṓ-kṓ hǎ gù iộng-dĩ lậ, gù-huối-nêng ciū dāu-tê kṓ-tiāu.

16 ¶ Bấu-lộ dāu Ngǎ-dǐng dǎing Sái-là Dĩ-mộ-tuōi gậ sĩ-hê, chū-gǐng sēng-dĩ mǔing-sĩ-ti dú iũ hō, séng-dĩ cèng chāu.

17 Ciū dāu lĩ-bãi-dộng-dĩ iáu Iũ-tuōi nêng gìng ỉ-séng gēng Ciong-Dĩ gậ nêng búing-bộ, nì-nì dāu gái-diộ-dĩ pōng-diộ nêng ỉ sĩ iộng-gặ-sĩ.

18 Ủ-cì-sĩ iũ gỷ-ciǎ I-bĩ-gũ-lộ Sú-dộ-ngā liōng bọng-tê tóng-lǒng gậ nêng iáu gù cáing kĩ lậ. Iũ nêng uā, Iộng lūing-ciộ lūing-niǎ gậ nêng ồ uā sũ dĩ? ỉ ỉ nêng uā, Gù sũ-siōng sĩ dững biề-gớ gậ sēng: gù-huối-nêng gṓ-iộng uā sĩ ềng-ựề Bấu-lộ dững Iả-Sú iáu hũ-sáng gậ dāu-lĩ.

19 Duôi-gá-nêng ciū nà-diũ gù duối gù kṓ Ngā-liộ-bǎ-gũ súing, uā, Nì gọng iộng séng gậ dāu-lĩ cuối uā nǎ uoi-huối-nêng dặ-dĩ, ồ sặ-dặ mại?

20 Ềng-ựề nì nà gỷ-lĩ gỷ-guối gậ dĩ dững nǎ uoi tiāng-nĩ: uoi ồ dặ-dĩ iộng dĩ sĩ sũ-mũ ỉ-sũ.

21 Ngả-dĩng neng iáu dāu ử-dĩ guệ-diū gậ kả-neng dú ềng gũng biề dĩ, guáng-guáng ồ uā, ồ tiăng-nĩ, séng-uọng gậ dĩ.

22 Bấu-lộ guệ dāu Ngả-liệ-bả-gừ súng động-óng-séng-dĩ, uā, Ngả-dĩng neng, uoi chũ nì bẻng sũ-mũ dĩ gềng gữ-sẻng iũ mi-ciề tuối guā-ữ-tiāu.

23 Ếng-ựề uoi giǎng guā gậ sĩ-hề, chũ-gĩng nì gềng bải gậ, lẻng-ngựề pờng-diộ cì-ciả dừing ciông-bíng siả-diū uā, Ếng dặ-dí gậ Ciông-Dĩ, ử gỷ-ciả cĩ; nì ềng dặ-dí ỷ kộ bải gậ, uoi giả nà iọng Ciông-Dĩ iáu nì uā.

24 Cā sĩ-gáing iáu sĩ-gáing gậ bẻng sũ-mũ dĩ gậ Ciông-Dĩ, gự sĩ tít dĩ gậ Cự, ềng diū neng siũ-dĩ kựế gậ dǎing;

25 Iả mài siǎu cì-iông mi-dĩ, gũ-chũ ềng niông neng siũ tề-hề gự, cù-cĩ nà sáng-miǎng, kĩ-huải, lỏng-cỏng gậ mi-dĩ dú nǎ tít-à gậ neng;

26 Ỉ giǎng cì-ciả neng huải tóng-tít-à gậ bả-siǎng diū dāu tóng sĩ-gáing, sáng diǎng-gự gự nì-gỷ sĩ-sẻng, iáu gự guệ-diū gả-gải gậ sù-cài;

27 Ồ neng lǎu Ciông-Dĩ, mǎu-lỏng-dĩ séng-dĩ mǎing-mǎing-dĩ siỏng, ciũ lǎu-dặ-diộ, ì-cài Ciông-Dĩ iáu uoi-huoi-neng cì-ciả cì-ciả mài chá-dặ cẻng dǎu.

28 Uoi-huoi-neng ộ sáng, ộ dỏng, gũ dāu iọng sĩ-gáing, dú sĩ kǎu gự; ciũ sũ-siỏng nì dĩ-bíng cǎ sĩ gậ iũ neng uā, Uoi-huoi-neng dú sĩ gự sǎi gậ.

29 Uoi-huoi-neng dú sĩ Ciông-Dĩ sǎi gậ, ciũ ềng gỏng siỏng Ciông-Dĩ gậ hẻng-cỏng sũ-siỏng neng sả gỷ-kiǎu gậ gỏng-hú, nà gẻng, ngẻng, ciộ, diǎu cữ kĩ lậ.

30 Cẻng-chỉng sĩ-gáing neng ềng dặ-dí gậ sĩ-hề Ciông-Dĩ dú kúing-ẻng gự; giả-gíng gǎu-dỏ diū dāu tóng-tít-à gậ neng dú niông gả-ộ cẻng-sẻng :

31 Ếng-ựề Ciông-Dĩ tề-chỉng diǎng cì-ciả nì-ciề lǎu, dāu ử nì-ciề niông ềng gự tĩ gậ neng ciǎu-diū gỏng-biǎng sẻng sĩ-gáing gậ uềng; Ciông-Dĩ nà iọng neng giǎng sĩ-neng dĩ-bíng hiǎu sáng kĩ lậ, nǎ tít-à gậ bả-siǎng iũ bẻng-gự iọng dĩ ộ sẻng-dặ-guā.

32 ¶ Duoi-gá-nêng tiăng-nī-gīng nêng sĩ-tiâu gū ộ hủ-sáng gậ dĩ, iủ gỷ-ciả siâu gự; gū iủ biê gậ uā, Uoi-huoi-nêng à nī-lêng cuoi tiăng-nī nì gợng iợng dĩ.

33 Bấu-lộ ciũ giăng duoi-gá-nêng ử-dĩ kợ-tiâu.

34 Iủ gỷ-ciả nêng giáng-diũ gự, sêng Cũ : dĩ-bíng iủ ciả Ngả-liợ-bả-gủ gậ nêng miăng hăng Dĩ-ử-nĩ-siủ, iáu cì-ciả á-niông-nêng miăng hăng Duoi-mả-lĩ, lêng-nguê gū iủ giê nêng iáu gự cì-dó.

Dĩ 18 Cióng.

1 Iợng dĩ lâu Bấu-lộ ciũ giăng Ngả-dĩng kợ Gợ-lêng-dó;

2 Dấu ử-dĩ pông-diợ cì-ciả Iủ-tuoi nêng miăng hăng Ngả-gủ-là, gự dẫu Bợng-dú chũ-sĩ, éng-ựê Gặ-lầu-diũ gáu-dõ Iủ-tuoi nêng dú niông chũ Lợ-mả gợ gậ sêng : gự kăing ching-măng iáu gự gậ sê-mả Bả-gỉ-là giăng I-duoi-lĩ lậ iợng sù-cài : Bấu-lộ ciũ hã gự-dĩ lợ hã ;

3 Éng-ựê Bấu-lộ iáu gự gōng siũ-ngĩ, ciũ hã gự chiợ guê-diũ, cì-cì cã-dĩ ; gự gậ siũ-ngĩ ciũ-sĩ cã diông-pông.

4 Lêng-lêng úng-sĩ-nì Bấu-lộ dú hã lĩ-bãi-dợng-dĩ buing-bợ, ỏ kợing-dẫu Iủ-tuoi iáu Hỉ-lĩ-nĩ nêng.

5 ¶ Dấu Sái-là Dĩ-mợ-tuoi giăng Mả-kĩ-dợng à lậ gậ sĩ-hê, Cióng-Dĩ gậ dẫu dẫu Bấu-lộ sêng-dĩ gợ gáng gự i-búng, gự ciũ mêng-dã-mêng iáu Iủ-tuoi nêng uā lả-Sủ sĩ Gỉ-Dũ.

6 Iủ-tuoi nêng iáu gự cã đõ-tê, luing-mã iợng dẫu-lĩ, Bấu-lộ nà í-ciông tễ tễ hã, iáu gự uā, Nĩ gậ sáng-miăng niông miê-tiâu, iợng cò dú gự dẫu nì cù-cĩ gậ tê, iáu uoi mẩu gúing-niả : giả-gíng à kợ uoi niông iáu biê-gợ-nêng gợng-dẫu.

7 Bấu-lộ ciũ chũ lĩ-bãi-dợng kợ cì-ciả bải Cióng-Dĩ gậ nêng chiợ-dĩ, ử nêng miăng hăng Dĩ-dợ Iủ-sũ-dú, gự gậ chiợ núng-diũ lĩ-bãi-dợng.

8 Iủ ciả Gặ-lĩ-sũ-bũ, ciũ-sĩ liâu-lĩ lĩ-bãi-dợng gậ nêng,

iáu gù cì chiḡ dú sēng Cũ ; gũ iũ cèng cāi Gó-lêng-dó gâ nêng tiăng-nī-gīng dàu-lĩ ciũ sēng, ĩ siũ sải-lĩ.

9 Ōng-mâng gâ sī-hē Cũ chũ-hing iáu Bấu-lộ uā, Ēng niông giáng, cōng niông dũing-dàu, ēng gọng ēng uā :

10 Uoi iáu nì cāi cì-dó, cōng mầu nêng ợ hā-siũ huoi nì : éng-ựē uoi iũ cèng cāi bả-siăng dầu iọng sêng-dĩ.

11 Bấu-lộ ciũ dầu ử-dĩ gựè-diũ nīng buing, nà Ciong-Dĩ gâ dàu-lĩ háu ử-dĩ gâ nêng.

12 Dầu lộ Gá-liũ cā Ngā-gái-ngā cōng-dũ gâ sī-hē, lữ-tuoi nêng gōng sêng nà-diũ Bấu-lộ, duoi gũ kḡ cōng-dũ gâ duoi đōng,

13 Uā, lọng nêng kḡing nêng bải Ciong-Dĩ háng nêng ēng niông í-diũ lữ huả bải.

14 Bấu-lộ kăing-kăing niông kựé-chũ, Gá-liũ iáu lữ-tuoi nêng uā, Nì iọng duoi lữ-tuoi nêng, lậ-sĩ cā-ợ iáu lăing gâ dĩ, ciũu-lĩ uoi ēng-gái niông tiăng-nī nì :

15 Lậ-sĩ éng-ựē dàu-lĩ miăng-cĩ iáu nì gâ lữ-huả cáing kĩ lậ, nì cù-cĩ kḡ lĩ ; uoi ēng kăing sêng iọng-gặ-sĩ gâ dĩ.

16 Ciũ dāi gũ chũ duoi đōng.

17 Duoi-gá-nêng ciũ nà-diũ liâu-lĩ lĩ-bải-đōng gâ Sủ-dĩ-nĩ, dầu duoi đōng tê-ching mà gũ. Iọng dĩ Gá-liũ dú ēng gũing.

18 ¶ Bấu-lộ gũ gựè-diũ háing cāi góng, ciũ piế-tiâu hiăng-dĩ, cō ững kḡ Sũ-lĩ-ngā, Bả-gĩ-là Ngā-gũ-là iáu gũ cāi kḡ ; Bấu-lộ dầu Gíng-gặ-lĩ tĩ-tiâu tê-bựế : éng-ựē tê-ching hũ-guā iọng ngũing.

19 Dầu ĩ-hũ-sủ, Bấu-lộ ciũ bêng gũ liông nêng hā ử-dĩ : cù-cĩ nì lĩ-bải-đōng iáu lữ-tuoi nêng buing-bộ.

20 ử-dĩ gâ nêng chiăng Bấu-lộ gá gựè-diũ gĩ góng, Bấu-lộ ēng kăing ;

21 Ciũ piế-tiâu gũ, uā, Ciong-Dĩ lậ cọng uoi, uoi gũ ợ lậ gīng nì, ciũ giăng ĩ-hũ-sủ kựé ững kḡ.

22 Dầu Gái-sả-lĩ-ngā, ciũ iọng Iả-lũ-sả-lăing iáu gầu-hồ chiăng-úing, hē-mựế kḡ Úing-dĩ-à.

23 Gṛè-diū hǎing cāi sī, ĩ kī-séng kṛ, sēng-diḡ giǎng Gá-là-tuōi Hũ-lũ-gá dī-huóng-dī guā, bọng-chǎing hǎ-sáing li-diāng cū-ī.

24 ¶ Iũ ciǎ Iũ-tuōi nēng miāng hǎng Ngā-bḡ-lḡ, dāu Ngā-lì-súing-duōi chũ-sī, lậ ĩ-hũ-sũ; gṛi dēng chóng-mēng cēng ḡ gǎi-tiǎ sēng-géng.

25 Iḡng nēng tê-chīng ḡ Cũ gậ dầu; cēng iē-séng nà lả-Sú gậ dī mǎing-mǎing-dī gḡng, háu nēng, gṛi cōng-lậ hiǎu-dặ Iḡ-hũing gậ sǎi-lỷ :

26 Gṛi dāu lỷ-bǎi-dḡng-dī duōi-dǎng gḡng-dāu. Ngā-gṛi-lả Bǎ-gí-lả tiāng-nī-gīng, ciũ duōi gṛi cāi kṛ, nà Cīong-Dī gậ dầu gǎing mǎing-mǎing-dī háu gṛi.

27 Hē-mṛē Ngā-bḡ-lḡ ḡ kṛ Ngā-gái-ngā, duōi-gá hiǎng-dī ciũ āing-chēng gṛi, ĩ siǎ sēng hǎng hǎ-sáing ciē-duōi gṛi : gṛi dāu ử-dī, duōi bọng-chǎing dặ áing-hṛi sēng Cũ gậ nēng :

28 Éng-uē gṛi iũ duōi li-liōng, dāu duōi-gá-nēng mīng-chīng Iũ-tuōi nēng dú nǎ gṛi búng-bḡ dāu, nà sēng-géng biǎu-mēng Iả-Sú sī Gí-Dũ.

Dī 19 Cióng.

1 Ngā-bḡ-lḡ dāu Gḡ-lēng-dḡ gậ sī-hē, Bǎu-lḡ giǎng ciōng diḡ gḡ dī-huóng géng-guā dāu ĩ-hũ-sũ, pōng-diḡ gí-ciǎ hǎ-sáing :

2 Mōng gṛi uā, Nì sēng gậ sī-hē dặ-diḡ Sēng-Sēng ēng-nǎing? Gṛi āing uā, Éng-nǎing, uḡi-huōi-nēng dú ēng-nǎing tiāng-nī-gīng iũ Sēng-Sēng nǎ nēng.

3 Bǎu-lḡ uā, Iḡng-gặ-sī nì siũ sũ-mũ sǎi-lỷ nī? Gṛi-huōi-nēng āing uā, Siũ Iḡ-hũing gậ sǎi-lỷ.

4 Bǎu-lḡ uā, Iḡ-hũing tǎi nēng sí gǎi-ḡ cēng-sīng gậ sǎi-lỷ, iǎu bǎ-siǎng uā, niōng sēng ử-ciǎ piāng gṛi hē lậ gậ nēng, ciũ-sī Iả-Sú.

5 Gṛi-huōi-nēng tiāng-nī-gīng iḡng dī, ciũ siũ sǎi-lỷ hũ dāu Cũ Iả-Sú gậ miāng à.

6 Bấu-lộ nà siũ gā hā gù tê-dĩ, Sēng-Sēng ciũ hũ dāu gù séng-dĩ ; gù ciũ uā biē gồ gậ tũ-kióng, ỉ uā ēng-nǎng lậ gậ dĩ.

7 Siũ sǎi-lĩ gậ, cǒng-bǎ iũ sí-niē nēng.

8 ¶ Bấu-lộ nì lĩ-bǎi-dộng, duôi-dǎng gặng-dàu sáng-ciả nguệ-nì, nà Cìong-Dĩ gồ gậ dĩ iáu nēng búing-bộ kặing gù.

9 Hē-muế iũ giē nēng séng ngāing ēng sēng, hā bǎ-siāng mīng-chīng lūing-uā iọng dàu, Bấu-lộ ciũ giǎng gù ử-dĩ kộ-tiǎu, iǎ hǎng hǎ-sáing cǎi kộ, ciũ dāu Tó-là-nũ gậ sủ-gáing nì-nì búing-bộ.

10 Iọng-gặ-sỉ cǎi liòng nīng ; gủ-chũ ử duoi diũ dāu Ngā-sái-ngā gậ mǎu-lọng sĩ Iũ-tuôi nēng, Hí-lĩ-nĩ nēng, dú tiǎng-nĩ-gĩng Cự gậ dàu.

11 Cìong-Dĩ cộ Bấu-lộ gậ siũ cǎ gặ-nguệ duoi cồ-nǎng gậ dĩ :

12 Hē-muế dú iũ nēng nà gù séng-dĩ gậ siũ-géng ử-séng-géng gā hā bǎng-nēng séng-dĩ, bǎng ciũ hǎu-tiǎu, nǎ gủ mĩ-diũ gậ nēng, gủ iǎ giǎng gù séng-dĩ chử kộ.

13 Ử-cì-sỉ iũ gĩ-ciả piǎu-liũ gậ Iũ-tuôi nēng, mủing-sĩ-tĩ nǎng ciũ-ngủ nà gủ, pǒng-diộ nǎ ciả-gủ mĩ-diũ gậ nēng ciũ mǎu-nēng Cự Iả-Sú gậ miǎng, uā, Uoi kǎu Bấu-lộ dặing gậ Iả-Sú hǎng nì chử lậ.

14 Iũ ciả Iũ-tuôi nēng, sĩ duoi cĩ-sỉ gậ tê-ciể, miǎng hǎng Sũ-gĩ-uà, gù chử-ciả gặing dú sĩ cǎ iọng gậ dĩ.

15 Cĩa-gủ ǎing gù uā, Iả-Sú uoi hiǎu-dặ, Bấu-lộ uoi iǎ dặ-dĩ ; nì sĩ sũ nēng nĩ ?

16 Nǎ ciả-gủ mĩ-diũ gậ nēng ciũ điǎu dāu gù séng-dĩ, mà iǎng gù liòng nēng, dĩ-hũ gù, gù ciũ chiả-séng lũ-tĩ ngǎi-diộ sióng giǎng ử chiộ-dĩ cồ chử kộ.

17 Hē-muế ử duoi, diũ dāu Ỉ-hũ-sủ gậ, mǎu-lọng sĩ Iũ-tuôi nēng, Hí-lĩ-nĩ nēng, dú dặ-dĩ iọng dĩ ; duoi-gá-nēng dú giǎng kĩ lậ, Cự Iả-Sú gậ miǎng ciũ nǎ nēng cọng cǎ duoi.

18 Kǎing sēng gậ nēng dĩ-bíng iũ cềng cǎi lậ, nēng cù-cĩ gậ cồ, nà gù tê-chīng cǎ-guǎ gậ dĩ uā chử lậ.

19 Iả iũ hắng cắi ắng-bắ-sỉ cắ bắi-hỉ gậ nêng nà gự gậ sủ nà lậ, hầ duoi-gá-nêng mắng-chíng dó-diũ chiáu-tiâu : nêng sớng iợng sủ gậ gầ-cíng ãi-dặ ãng-uắng ãng.

20 Cự gậ ãu-lỉ iợng-gắ-sỉ ãng-dặ kười duoi iắng.

21 ¶ Iợng ãi lậ, Bắu-lộ sếng-dỉ gự-ỉ, giắng Mắ-kỉ-dợng Ngầ-gái-ngầ gếng-guầ lậ, cuoi-tê niớng kộ lắ-lũ-sắ-lắng, uầ, Uoi ãu Iắ-lũ-sắ-lắng lậ, cuoi-hề iắ niớng kộ Lộ-mắ sếng.

22 Cũ giắng bợng-chắng gự gậ hắ-sắng ãi-bíng hắng liớng-ciắ, cì-ciắ ðĩ-mộ-tuoi cì-ciắ Ì-lậ-dứ kộ Mắ-kỉ-dợng, cù-cỉ gũ ãu Ngầ-sái-ngầ-đĩ gự-điũ cì-hầ-ciề.

23 Ủ-cì-sỉ ếng-uề iợng ãu duoi gợng-dợng-nầ.

24 Iũ ciắ mà ãng gậ nêng, miắng hắng ðĩ-mì-điũ, gự ãu sỉ cắ Ngầ-đĩ-mì gậ hồ-dộ, gự iũ-bợng-sũ nắ iợng siũ-ngỉ gậ nêng sắng-ỉ cềng ciắng ;

25 Gự hắng iợng siũ-ngỉ gậ, iáu bợng ợng gậ nêng cắi cì-dó, uầ, Gự-ũ, ãi ãu ãi-đĩ uoi-huoi-nêng sỉ kầu iợng sắng-ỉ tềng cắng.

26 Iợng Bắu-lộ kắng-đầ cềng cắi bắ-sắng, uầ nêng siũ-đĩ cắ gậ ềng sỉ Cớng-Đĩ : iợng ãi ềng-ò-cỉ ãu Ì-hũ-sũ, iắ chắ-bũ-dộ ãu tợng Ngầ-sái-ngầ, iợng sỉ ãi-huoi-nêng chũ-gắng gậ, tiắng-nỉ-gắng gậ.

27 Iợng-gắ-sỉ ềng-ò-cỉ uoi-huoi-nêng gậ siũ-ngỉ kầu-lầ bắ, ợ ãi nêng chũ-kiắng ; ciũ-sỉ iợng duoi ãi-hồ Ngầ-đĩ-mì gậ miáu iắ ợ hỉ-tiâu, ềng pầ tợng Ngầ-sái-ngầ iáu tắng-à gậ nêng ãu gũ-iớng gự, gự iắ ợ mắu ỉ lềng-tiâu.

28 Duoi-gá-nêng tiắng-nỉ-gắng iợng ãi, sếng-dỉ cềng hồ-lắ, hắng kỉ lậ, uầ, Ì-hũ-sũ nêng gậ Ngầ-đĩ-mì duoi ãi-hắng à.

29 Tợng sếng gậ nêng ãu ãi-dợng-nầ kỉ lậ : sắng ãi-điũ iáu Bắu-lộ cắi chũ-mợng gậ Mắ-kỉ-dợng nêng, Gái-iũ iáu Ngầ-lỉ-duoi-gũ, duoi-gá-nêng gớng sếng cầ ãu cắ-hỉ gậ sủ-cài-đĩ kộ.

30 Bấu-lộ ồ đĩ kộ gĩng bả-siăng, hã-sáing lũng-cũ-diũ gù.

31 Gũ iũ Ngã-sái-ngã gĩ-ciã gúing, sĩ Bấu-lộ gậ bảing-iũ-huã, iã hãng neng lậ, kũing gù ềng gộng hiáu-hủ đĩ kộ cã-hĩ gậ sù-cài.

32 Cù cì-dó gậ neng dụ nũ-dòng-nâu; iũ hãng iọng ciã gậ, iũ hãng ử ciã gậ: cì duôi bũing gậ neng ềng đặ-dĩ sĩ ưê sũ-mũ đĩ cù giãng-cềng.

33 Iũ neng nà Ngã-lì-súing-duôi giãng duôi-gá-neng đĩ-bíng tuói gù chũ lậ, Iũ-tuôi neng dẫu bù-ciã-hê dàing gù kộ. Ngã-lì-súing-duôi ciũ iâu siũ ồ nà iọng đĩ iáu bả-siăng uã mềng-bà.

34 Duôi-gá-neng cì chũ chũ gù sĩ Iũ-tuôi neng, dụ cãi-cãi hãng kĩ lậ uã, Ì-hũ-sũ neng gậ Ngã-đĩ-mì duôi đặ-hãing à, iọng-gặ-sĩ hãng chá-bũ-dộ iũ ciã si-sềng.

35 Iũ ciã uọng-gúing chũ lậ úing-mềng, uã, Ì-hũ-sũ neng à, sũ neng ềng đặ-dĩ Ì-hũ-sũ tóng sềng gậ neng dụ sĩ iãng Ngã-đĩ-mì gậ miâu, iáu ử ciã giãng Diú-sú ử-đĩ lộ à lậ gậ siông.

36 Iọng đĩ sĩ bũing-bộ ềng dẫu gậ, nì ciũ niông cang-cang-đĩ, ềng gộng cháng-máng.

37 Iọng neng dụ ềng-năing té miâu-đĩ gậ mì-đĩ iã ềng-năing lũng-mã uôi gậ nũ-hồ, nì gũ nà gù đũoi hã iọng-đĩ lậ.

38 Lậ-sĩ Đĩ-mì-diú iáu gù cãi cì-bọng gông siũ-ngĩ gậ neng iũ gẫu-cộng gậ đĩ, cọng iũ sềng-cộng gậ nì-ciẽ, iã iũ cọng-dũ: gù mông cãi-cãi kộ hã đĩang.

39 Nì lậ-sĩ mông biê gậ đĩ ử chũ-chũ cù cì-dó gậ góng-hồ ộ động đĩang-gũ.

40 Éng-ưê gềng-diáu mẩu đĩ mẩu cã nẫu-sũ: uôi iáu nì dụ cềng hiáu-hủ ộ nã neng gẫu, lậ nã cọng-dũ cì sềng, uôi-huôi-neng dụ mẩu đĩ ẫing ưê sũ đĩ cù cì-dó.

41 Uã lầu iọng đĩ, ciũ hãng duôi-gá-neng sũing-tiâu.

Dĭ 20 Cíong.

1 Nŭ-nâu diăng-gŭi lâu, Bấu-lộ hăng hă-sáing lă, kŭing gù, ciu piê-tiâu gù-huôi-nêng, kĭ-séng kō Mă-kĭ-dộng.

2 Giăng Mă-kĭ-dộng gŭ sù-cài-dĭ guā, nà cèng cāi dĭ kŭing hă-sáing, ciu dău Hĭ-lĭ-nĭ.

3 Dău ă-dĭ gŭe-diũ sáng-ciă nguè-nì, chá-bŭ-dộ niông dă ăing kō Sŭ-lĭ-ngă, Iũ-tuôi nêng siông gĭ-chă huôi gù, Bấu-lộ ciu siông-diăng cŭ-ĭ giăng Mă-kĭ-dộng dău-tê kō.

4 Iũ ciă Bĭ-lĭ-ngă nêng, Bù-lŭ-sũ gậ gŭing Sŭ-hă-tă; Tiê-să-lộ-nĭ-gá nêng, Ngă-lĭ-duôi-gŭ iáu Sái-góng-dú; gũ iũ Di-mộ-tuôi, iáu Tă-bĭ nêng, Gá-iũ; iáu Ngă-sái-ngă nêng, Tó-gĭ-gŭ Tă-lộ-hĭ-mộ: iộng duôi nêng cì-dă sōng Bấu-lộ dău Ngă-sái-ngă.

5 Iộng duôi nêng sáng kĭ-séng; dău Tă-lộ-ngă-dĭ dăing uôi-huôi-nêng.

6 Iê mẩu-bŭ-biăng gậ cāi-kĭ guā-tiâu lâu, uôi-huôi-nêng giăng Hĭ-lĭ-bĭ kŭe ăing, ngù góng dău Tă-lộ-ngă; hō-diộ gù-huôi-nêng, dău ă-dĭ gŭe-diũ chỉ góng.

7 ¶ Chĭ góng gậ tê cì-góng, uôi-huôi-nêng cŭ cì-dó iê biăng gậ sĭ-hê, Bấu-lộ ciu gŭng-dău nă duôi-gá-nêng tiăng-nĭ, éng-ŭe séng-dĭ siông mêng-diău kĭ-séng; ciu cì-dă gŭng dău bŭing-mang.

8 Uôi-huôi-nêng cŭ cì-dó gậ lê iũ cèng cāi dăing.

9 Iũ ciă hê-sáng nêng miăng hăng Iũ-tó-gŭ cō dău têng-mộng ciông, nŭing-nŭing cĭ-cĭ-dĭ mì-chĭ-diộ; Bấu-lộ gŭng cèng cāi sĭ, iộng hê-sáng nêng éng-ŭe mì-chĭ-diộ ciu giăng dĭ sáng-căing lê-dĭ dŭing à kō, nêng kō siộ gù kĭ lă chŭ-gĭng gù dú sĭ-tiâu lâu.

10 Bấu-lộ à kō, pŭ hă gù séng-dĭ, pâu-diũ gù iáu duôi-gá-nêng uă, Ếng niông huáng: gù sáng-miăng gũ dău séng-dĭ.

11 Bấu-lộ ĩ iông lê iê biăng cāi iê, iáu duôi-gá-nêng ĩ gŭng cèng cāi sĭ, cì-dă dău tĭng-guáng, ciu kĭ-séng kō.

12 Duoi-gá-nêng duoi-diũ ù gũng-ciẻ lậ, chũ-gĩng gũ gũ sáng đợ-dĩ, ciũ cềng kúing-sẻng.

13 ¶ Uoi-huoi-nêng sáng iòng ẵng kợ Ngả-sẻ-dĩ kợ, niòng dẫu ù-dĩ ciẻ Bấu-lộ iòng ẵng : iòng sĩ Bấu-lộ gáu-dỗ lậu gậ, ẻng-ủẻ gũ ỡ giẻng điợ dẫu ù-dĩ.

14 Bấu-lộ dẫu Ngả-sẻ hỡ-diợ uoi-huoi-nêng, uoi-huoi-nêng ciũ ciẻ gũ iòng ẵng, kợ Mì-tỏ-li-nĩ-dĩ kợ.

15 Giẻng ù-dĩ kuyệt ẵng, dĩ nĩ góng dẫu Gỉ-ả gậ đợng-mộng ; dĩ sáng góng giẻng Sả-mỏ-dĩ dả-guả ẵng bợ dẫu Đợ-gỉ-lĩ : dĩ sĩ góng dẫu Mì-lĩ-dủ.

16 ẻng-ủẻ Bấu-lộ siòng-diẻng cũ-ỉ niòng dả-guả ỉ-hũ-sử ẻng bợ, sáng-dả dẫu Ngả-sỏi-ngả dẻng-gợ ; ỡ kuẻ-kuẻ giẻng, mảu-lợng-dĩ ợ hủ ngừ-cẻng-cỏi gậ ni-ciẻ dẫu ỉả-lũ-sả-lẻng.

17 ¶ Bấu-lộ giẻng Mì-lĩ-dủ-dĩ sả nẻng kợ ỉ-hũ-sử, hẻng gẫu-hỡ gậ chẻng-bỡ lậ.

18 Gũ lậ lậu, Bấu-lộ ciũ iáu gũ uả, Uoi giẻng buoi-chỡ dẫu Ngả-sỏi-ngả gũẻ-diũ gậ sĩ-hẻ, ù duoi sĩ iáu nĩ cả ci-dỏ, uoi cả nẻng sũ-mũ gậ-sĩ nĩ cừ-cĩ dủ dả-dĩ,

19 Uoi hũ-sũ Cũ sẻng-dĩ dủ sĩ kẻng-hủ, chũ cềng cỏi mù-cả, ỉ ẻng-ủẻ ỉử-tuoi nẻng siòng gĩ-chả huoi uoi pợng-diợ cềng cỏi kũ-nẻng :

20 ỉử ỉ nĩ gậ dĩ uoi dủ mảu cẻ-iòng kợng-diũ ẻng uả, mảu-lợng dẫu duoi-gá-nẻng mẻng-chẻng, mảu-lợng kợ gợ nẻng chiợ dĩ, uoi dủ hủu nĩ,

21 Kủing ỉử-tuoi nẻng iáu Hỉ-lĩ-nĩ nẻng sẻng-dĩ dủ niòng hiòng Cẻng-Dĩ gỏi-ợ cẻng-sẻng, sẻng uoi-huoi-nẻng gậ Cũ ỉả-Sủ Gỉ-Dũ.

22 Gỉả-gẻng uoi sẻng-dĩ mải kúing, bủ-dả-bủ-ỉ cẻng niòng kợ ỉả-lũ-sả-lẻng, ẻng dả-dĩ dẫu ù-dĩ ợ pợng-diợ sũ-mũ dĩ :

23 Cẻng-lậ dả-dĩ Sẻng-Sẻng dẫu gợ sẻng-dĩ hủu uoi, uả ỉử tiẻ-liẻu kũ-nẻng đợ-dĩ đảing uoi.

24 Lậ-sĩ iòng dĩ uoi dủ mảu iầu-gẻng, ỉả ẻng chũ-dẻng uoi gậ sáng-mẻng, cẻng-lậ siòng giẻng-tẻ uoi ẻng-gỏi giẻng gậ điợ, cả chẻng-chũ Cũ tẻ-chẻng pải uoi liẻu-ỉ

gậ dĩ, tãi Cìong-Dĩ nà áing-hũ nã nêng gậ hấu sêng-sĩ cã gúing-cêng.

25 Uòi ching-mang dẫu nì duôi-gá-nêng dĩ-bing giang-lậ giang-kộ, gọng Cìong-Dĩ gở gậ dầu, giá-ging uòi dạ-dĩ nì mài cuôi chũ-ging uòi gậ ming.

26 Gũ-chũ uòi gêng-diáu mêng-dã-mêng iáu nì uã, nì dĩ-bing mẫu-lộng sĩ sũ-mũ nêng lậ miề-tiâu sáng-miâu, iộng cò mài dẫu uòi sêng-dĩ.

27 Éng-ựê Cìong-Dĩ sêng-ĩ niông gông-ciông cã, uòi dú mẫu cì-iông kộng-diũ êng dững nã nì.

28 Gũ-chũ nì niông tãi cù-cĩ siâu-sêng, iả niông tãi ử cì-bóng iông siâu-sêng, éng-ựê Sêng-Sêng pãi nì ciâu-gũ iộng cì-bóng gậ iông, niông nì iông Cìong-Dĩ gậ gẫu-hồ, ciũ-sĩ gụ nà cù-cĩ gậ huái mải lậ gậ.

29 Uòi dạ-dĩ uòi kộ-tiâu lâu cọng iũ kộ-ộ gậ cái-lộng lậ iáu nì mà bọng, êng kang-ning iộng cì-bóng gậ iông :

30 Ciũ-sĩ nì-huôi-nêng dĩ-bing iả iũ nêng ộ chũ lậ, uã mông dĩ, ping hã-saing kộ gáing gụ.

31 Gũ-chũ nì niông ching-chang, gĩ-dã uòi sáng ning mang-nì dú mẫu huế, chũ mù-cạ kuing nì-huôi-nêng.

32 Uòi giá nà nì tộ Cìong-Dĩ, iáu Cìong-Dĩ áing-hũ gậ dầu ciâu-gũ nì, iộng dầu ộ bọng-chaing nì ộ Cũ gậ iông gáing hấu kĩ lậ, iả ộ nã nì iáu ử dưới huong-piề cã sêng gậ nêng cái-cái dạ-diộ sú-ngiề.

33 Uòi dú êng-năing táng ciã nêng gậ gêng, ngeng, í-ciông.

34 Uòi iộng liông-ciã siũ gêng uòi cù-cĩ, ỉ gêng iáu uòi gông bọng gậ nêng niông sả-êng gậ, iộng sĩ nì-huôi-nêng dạ-dĩ gậ.

35 Uòi bêng sũ-mũ dĩ dú cã iông nã nì, niông nì iộng-gả-sĩ chãi-chãi-dĩ cã-dĩ bọng-chaing mẫu kộ-lì gậ nêng, ỉ niông gĩ-dã Cũ Iả-Sũ uã gậ dĩ, gộ-uã, Nã nêng gậ, piang dạ nêng gậ gáing iũ hũ-kĩ.

36 ¶ Bấu-lộ uã lâu iộng dĩ, ciũ gũ-diũ, iáu duôi-gá-nêng gĩ-dẫu.

37 Duoi-gá-nêng tì-dặ cềng sióng-séng, pâu-diũ Bấu-lộ gậ dềng-dềng, iáu gự mĩ-cự.

38 Gấing huáng-iể gự uā mại cuoi chũ-giểng uoi gậ mĩng, ử cì-gự dĩ. Duoi-gá-nêng ciũ sớng gự iờng ựing.

Dĩ 21 Cióng.

1 Uoi-huoi-nêng piể-tiâu duoi-gá-nêng, ciũ kựế ựing, cì-dặ sềng hóng dầu Gộ-sũ, dĩ nĩ góng dầu Lộ-dĩ, giểng ử-dĩ ỷ dầu Pả-duoi-là :

2 Pớng-diộ cì-diâu ựing niờng kộ Hỷ-nỷ-gỉ, ciũ dặ iờng ựing kộ.

3 Chũ-giểng Gự-bỷ-lũ dầu cộ-bíng, ciũ giểng iũ-bíng dặ dầu Sỷ-lĩ-ngả, dầu Tớ-lộ-dĩ iờng ngầing : éng-ựế ựing niờng dầu ử-dĩ kỉ huả.

4 Lâu-diộ hả-sáing, ciũ iáu gự cại gựề-diũ chỉ góng : hả-sáing dặ-diộ Sềng-Sềng háu gự iáu Bấu-lộ uả, ềng niờng iờng Iả-lũ-sả-lảing-dĩ kộ.

5 Chỉ góng guả-tiâu lâu, uoi-huoi-nêng ciũ kỉ-séng kộ ; duoi-gá hả-sáing iáu gự gậ sê-mả gựểng, sớng uoi dầu sềng ngựế : uoi-huoi-nêng ciũ dú gự hả huoi-bíng-dĩ gỉ-dầu,

6 Cại-cại sióng-piể ; uoi-huoi-nêng ciũ iờng ựing, gự-huoi-nêng ciũ chiộ kộ.

7 ¶ Giểng Tớ-lộ kựế ựing dầu Dộ-lĩ-mải, cuoi mẩu sỷ-diộ ; ciũ iáu ử-dĩ gậ hiáng-dĩ chiểng-úing, iáu gự cại gựề-diũ cì góng.

8 Dĩ nĩ góng uoi-huoi-nêng kỉ-séng, dầu Gái-sả-lĩ-ngả : nĩ dựểng ử háu sềng-sỉ gậ Hỷ-lĩ chiộ-dĩ, iáu gự cại gựề-diũ : iờng Hỷ-lĩ sỉ iáu ử chiể nềng cì-bớng gậ.

9 Gự iũ sỉ-ciả á-niờng-gựểng, dú ềng-nắing cả séng-niờng, ộ uả ềng-nắing lậ gậ dĩ.

10 Uoi-huoi-nêng dầu ử-dĩ gựề-diũ cềng cại góng, iũ ciả sớng-dỉ miầng hắng Ngả-gá-bũ, giểng Iũ-tuoi à lậ.

11 Dầu uoi-huoi-nêng iờng-dĩ, ciũ nả Bấu-lộ gậ iáu-

duôi, nà cù-cī gậ káu siũ kộng-bộng-diũ, uā, Sēng-Sēng gō-uā, Dấu lă-lũ-să-lăing gậ Iũ-tuôi nēng iả ộ ịộng-gặ-sĩ kộng-bộng-diũ gặ ịộng iáu-duôi gậ nēng, nà gự gáu nă biē-gồ-nēng siũ-dĩ.

12 Uôi-huôi-nēng tiāng-nī-gīng ịộng dĩ, ciũ iáu ử dĩ huộng gậ nēng dú kḥing Bấu-lộ ēng niōng iòng Iă-lũ-să-lăing.

13 Bấu-lộ āing uā, Nì cā-sũ-dĩ ịộng-gặ-sĩ tĩ, siōng uôi gậ séng? uôi gọng-ngḥing éng-ựē Cũ Iă-Sũ gậ miāng ēng-ộ-cĩ nă nēng kộng-bộng-diũ, ciũ-sĩ niōng sĩ dẫu Iă-lũ-să-lăing iả gọng-ngḥing sĩ.

14 Uôi-huôi-nēng chũ-gīng Bấu-lộ ēng tiāng-nī nēng kḥing, ciũ hụē-chḥi, uā, Ngḥing Cũ gậ séng-ĩ cā-chēng.

15 ¶ Guā gĩ-góng uôi-huôi-nēng chéng áing-lĩ, iòng Iă-lũ-să-lăing.

16 Gái-să-lĩ-ngă iũ gĩ-ciă hă-săing iáu uôi-huôi-nēng cāi kḥ, ịộng hă-săing ỉ iáu cì-ciă Gự-bĩ-lũ nēng miāng hăng Nà-sóng cāi kḥ, ịộng Nà-sóng cā hă-săing cāi nīng, uôi-huôi-nēng niōng hă gự chiḥ-dĩ gḥè-diũ.

17 ¶ Dấu Iă-lũ-să-lăing, duôi-gá hiāng-dĩ kâu-uôi ciē-duôi uôi.

18 Dĩ nī góng Bấu-lộ iáu uôi-huôi-nēng cāi dĩ kḥ gīng Ngă-gồ; duôi-gá chīng-bḥ iả dẫu ử-dĩ.

19 Bấu-lộ iáu gự chiāng-úing làu, ciũ nà Ciong-Dĩ ciḥ gự gậ chḥi dḥing-dầu dẫu biē gồ dĩ-bing cā gậ dĩ, tē-tē ỉ-nĩ dú iáu gự uā.

20 Duôi-gá-nēng tiāng-nī-gīng ịộng dĩ, ciũ gự ệng-iâu nă Ciong-Dĩ; iáu Bấu-lộ uā, Hiāng-dĩ, nì chũ Iũ-tuôi nēng sēng Cũ gậ iũ gĩ-uāing nēng: dú sĩ iē-séng í-diũ lḥ-huă:

21 Gự tiāng-nī-gīng nēng uā, nì hấu ử gḥè-diũ dẫu biē-gồ-nēng dĩ-bing gậ Iũ-tuôi nēng niōng diú-tiâu Mặ-sái gậ dĩ, gáu-dḥ gự ēng-niōng tấi gḥing í-diũ ử lĩ-gự uải-tiâu pḥê, iả ēng-niōng í-diũ gũ-lầu gậ lĩ-gự.

22 Ử duôi hă-săing cōng ộ tiāng-nī-gīng nì lậ, giả niōng gōng ciōng cā nĩ?

23 Nì niông í-diũ uòi uã gậ dĩ kộ cã : Uòi iộng-dĩ iũ siê nêng dú hũ-guã ngũing ;

24 Nì duôi gụ kộ, iáu gụ câi-câi ciâu li-gự lông lâi-lĩ nì gậ séng-tĩ, tãi gụ nà-tiâu niông sả gậ cing, gụ ciũ gọng iĩ tê : duôi-gá-nêng ciũ ộ dặ-dĩ tê-ching tiãng-nĩ-gĩng nì gậ dĩ dú sĩ gả gậ ; ỉ ộ dặ-dĩ nì cù-cĩ í-diũ lữ-huả ciâu-lĩ cã dĩ.

25 Ừ ciã biê gở sêng Cự gậ nêng nĩ : uòi-huôi-nêng tê-ching siả sêng iặ-diãng hăng gụ niông siâu-séng gãi-tiâu gũ-iông hỏ gậ mi-dĩ, iáu huải, gìng nìng-sĩ gậ tê-sáng, iáu tóng-gáing gậ dĩ.

26 Bấu-lộ ciũ duôi-diũ ử siê nêng, iáu gụ câi-câi ciâu li-gự lông lâi-lĩ gụ gậ séng-tĩ, dĩ nĩ góng nì dãng, uã lâi-lĩ séng-tĩ gậ nì-ciê nĩ cì-góng mũng, cì-dặ dãng dẫu tãi duôi-gá-nêng hũing cĩ làu.

27 ¶ Chĩ góng iấu mũng, iũ giãng Ngã-sái-ngã lậ gậ lữ-tuôi nêng, cì chũ-gĩng Bấu-lộ dẫu dãng-dĩ, ciũ chiâu-sộ bả-siãng, cù-cĩ hã-siũ nà gụ,

28 Hăng kĩ lậ uã, Ỉ-sả-liê nêng bọng-chãing à : Iộng ciũ-sĩ dẫu mũng-sĩ-tĩ háu nêng lũng-uã uòi gậ bả-siãng, iáu lữ-huả, gìng iộng dãng : ỉ iáu-diũ Hĩ-lĩ-nĩ nêng nì dãng, nà iộng sêng gậ sù-cài lông í-nộ-tiâu.

29 Gụ uã iộng dĩ sĩ éng-ụê tê-ching chũ-gĩng Ỉ-hũ-sũ nêng Tặ-lộ-hĩ-mộ iáu Bấu-lộ dẫu sêng-dĩ, séng-dĩ siông sĩ Bấu-lộ iáu gụ nì dãng.

30 Tóng sêng dòng-nâu, hã-siãng dú bấu giãng-cêng lậ ; nà-diũ Bấu-lộ, tuối gụ chũ dãng : dãng-mộng dãi-diũ ciũ gúing-diũ.

31 Duôi-gá-nêng siông suôi Bấu-lộ gậ si-hê, iũ nêng bấu-sêng nã iãng-dĩ gậ chãng-công uã, tóng lả-lũ-sả-lãng nũ-dòng-nâu kĩ lậ.

32 Chãng-công gãng-gềng duôi gĩ-ciã bả-công iáu bẻng, bấu dẫu duôi-gá-nêng ử-dĩ : duôi-gá-nêng chũ-gĩng chãng-công iáu bẻng, ciũ bọng hã êng mà Bấu-lộ.

33 Chãng-công giãng-cêng, nà-diũ Bấu-lộ, gấu-dỏ nà

liông-diâu sộ-liâu sộ-diū gù ; ỉ mông gù sī sū-mū nêng,
cā-guā sū-mū dī.

34 Duôi-gá-nêng duôi-siáng hăng, iũ hăng iộng ciă gậ,
iũ hăng ử ciă gậ : cháng-cống éng-ựê iộng nễ-nâu mài
dặ-dí ì-cài, ciũ hăng nêng duôi gù dẫu iâng-dī kộ.

35 Dẫu gựè-ciê ciông, bếng ciũ guò-diū Bấu-lộ, éng-ựê
duôi-gá-nêng cà-dặ cèng gếng ;

36 Bả-siăng giáng dẫu bù-ciă-hê, hăng kĩ lậ uā, Niông
miè-tiâu gù.

37 ¶ Chá-bử-dộ duôi Bấu-lộ nì iâng, Bấu-lộ ciũ iáu
cháng-cống uā, Uòì iáu nì uā cì gữ dī, sắ-dặ sắ-êng-dặ ?
Cháng-cống uā, Nì hiấu-dặ uā Hí-lĩ-nĩ gậ dī ?

38 Iộng-gặ-sĩ nì ciũ êng sī ử-ciă Ái-gĩ nêng, chêng-
mâng cầu-huẩng duôi sī cháng huẩng-lộng-chặ chử
kộ kông-iả ?

39 Bấu-lộ uā, Uòì sī Iũ-tuôi nêng, dẫu Gí-lĩ-gá gậ Duôi-
sũ-dĩ chử-sĩ, êng sī siểu dī-huộng gậ nêng : giũ nì cặng
uòì iáu bả-siăng uā dī.

40 Cháng-cống cặng gù, Bấu-lộ ciũ gựè dẫu gựè-ciê
ciông, iáu bả-siăng iâu siũ ; bả-siăng dú sữ-càng mẫu
siáng-éng, Bấu-lộ ciũ uā Hí-bả-lải gậ tử-kiong iáu gù
uā dī.

Dĩ 22 Ciong.

1 Bấu-lộ uā, Chêng-bổ iáu duôi-gá hiáng-dī, uòì giâ-gíng
hā nì mĩng-chíng nà cù-cì gậ dī bing-piê chéng-chử, nì
mống tiăng-nĩ uòì uā.

2 ¶ Duôi-gá-nêng tiăng-nĩ-gĩng gù sī uā Hí-bả-lải gậ
dī gẩng sữ-bĩ-lĩ càng : Bấu-lộ ciũ uā,

3 ¶ Uòì sī Iũ-tuôi nêng, dẫu Gí-lĩ-gá gậ Duôi-sũ-dĩ chử-
sĩ, dẫu iộng sêng-dĩ duôi, cắ Gá-mả-liộ gậ hả-sáing, cũ-
sãi ò uòì cũ-cóng gậ lữ-huả, iể-séng hũ-sũ Ciong-Dĩ,
sũ-siông gếng-diáu nì duôi-gá-nêng iể-séng hũ-sũ gù
ỉ-búng :

4 Uoi tê-chíng iả bĩ-lậ sêng ỉợng dàu gậ nêng cì-dậ bĩ-lậ gự dẫu sĩ, mẩu-lợng uâng nự, dú uà gự kợng-bợng kĩ lậ, gáu nả nêng sũ dẫu lâu-dĩ.

5 Dềng duoi cĩ-sĩ iáu duoi-gá chíng-bồ, dú ợ tãi uoi cã guíng-cềng ; uoi iả duoi-diũ gự-huoi-nêng guê nả hiáng-dĩ gậ sêng kợ Duoi-mả-sả, nả ử-dĩ sêng ỉợng dẫu gậ nêng kợng-bợng kĩ lậ duoi kợ Iả-lũ-sả-lảing, siũ hềng.

6 Uoi dợ-dĩ giăng diợ gậ sĩ-hê, tẩu dẫu Duoi-mả-sả, chá-bủ-dợ đợng-dễ, sáng-bủ-lềng-dềng giăng títng cỉợng iũ duoi guáng à lậ gợng-lợng-kựing ciâu-diũ uoi.

7 Uoi ciũ gả-lả-pủ dừing-dẫu hả diá-dĩ, tiăng-nĩ-gĩng iũ siáng-éng iáu uoi uả, Sấu-lộ, Sấu-lộ, nì cã-sũ-dĩ bĩ-lậ uoi ?

8 Uoi ặng uả, Cự, nì sĩ sũ-mũ nêng ? Gự uả, Uoi ciũ sĩ nì dợ-dĩ bĩ-lậ gậ Nả-sả-lậ nêng, Iả-Sủ.

9 Iáu uoi cỏi giăng gậ nêng ì-cài chũ-gĩng ử guáng, lậ ềng-nảing tiăng-nĩ-gĩng ử ciả iáu uoi uả dĩ gậ siáng-éng.

10 Uoi uả, Cự, uoi niợng gợng-cỉợng cã ? Cự iáu uoi uả, Kĩ lậ, nì Duoi-mả-sả-dĩ kợ ; dẫu ử-dĩ ợ nả diăng-gự niợng nì cã gậ dĩ hấu nì.

11 Ếng-ựê ử guáng gậ ềng-iâu uoi mì-ciú ciũ mài chũ-dặ-gĩng, iáu uoi cỏi giăng gậ nêng káing-diũ uoi gậ siũ, iáu uoi nì Duoi-mả-sả.

12 Iũ ciả nêng miăng hằng Ngả-nả-nĩ-ngả, sĩ ỉ-sềng gềng Cỉợng-Dĩ í-diũ lự-huả, ử duoi dẫu Duoi-mả-sả guê-diũ gậ Iũ-tuoi nêng dú uả gự hấu.

13 Gự hả uoi-dĩ lậ, guê dẫu uoi sềng-bíng-dĩ iáu uoi uả, Hiáng-dĩ Sấu-lộ, nì mì-ciú giả-gíng ợ chũ-dặ-gĩng. Ử-cì-dềng uoi mì-ciú gợ kĩ lậ chũ gự.

14 Gự ỉ uả, Uoi cũ-cợng gậ Cỉợng-Dĩ pải nì diăng-gự lẫu ờ nì mềng-bặ Cự gậ sềng-ỉ, chũ-gĩng ử ciả ngĩ-nêng, tiăng-nĩ gự chũ-dĩ uả gậ dĩ.

15 Ếng-ựê nì niợng nả chũ-gĩng tiăng-nĩ-gĩng gậ dĩ tãi Cự cã guíng-cềng nả tợng-títng-à gậ nêng dặ-dĩ.

16 Giã-gíng nì cã-sũ-dĩ dãng-gỗ ? kị lậ, siũ sãi-lĩ, sãi kộ
nì gậ cò, hắng Cự gậ miãng.

17 Hê-mựề uòi dầu-tê kộ Ỉả-lũ-sả-lẩng, đẩng-dĩ gỷ-dầu
gậ sỉ-hê, lểng-ộng sũ-siông ềng-nẩng hũ dầu sểng-tỉ
ỉ-bủing,

18 Chũ-gĩng Cự iáu uòi uã, Nì gẩng-gểng kộ-kộ-dĩ
chủ Ỉả-lũ-sả-lẩng : ềng-ựề ỉộng-dĩ gậ nểng ềng kẩng
tiẩng-nỉ nì tẩi uòi cã gủing-cểng gậ dĩ.

19 Uòi uã, Cự, gự-huôi-nểng đẩ-dĩ uòi chẩng-mẩng nà
sểng nì gậ nểng sũ dầu lầu-dĩ, ỉ dầu gộ sù-cài gậ ỉ-bẩi-
dộng mà gự :

20 Chẩng-mẩng tẩi nì cã gủing-cểng gậ Sỉ-dĩ-huẩng nả
nểng huôi-sỉ lầu gự gậ huẩi, uòi ử-cỉ-sỉ gựề dầu bẩng-
hẩng, chũ-gĩng gự sỉ, ỉả hộ sểng-ỉ, gủ bộng-chẩng ử iả-
sỉ gự gậ nểng iẩng ỉ-ciông.

21 Cự iáu uòi uã, Kộ à : uòi niông hắng nì kộ dầu-dầu
gậ sù-cài hầu biề-gỗ-nểng.

22 ¶ Duôi-gả-nểng tiẩng-nỉ Bẩu-lộ gộng dầu ỉộng cỉ
gự dĩ ; ciũ duôi siẩng hắng kị lậ uã, Niông miề-tiẩu ỉộng
ciả nểng mẩu-dẩ-nả gự dầu sỉ-gẩng : gự sẩng dộ-dĩ sỉ sẩ-
ềng-dẩ gậ.

23 Duôi-gả-nểng cềng nầu, tộng-tiẩu ỉ-ciông, nà dềng-
hó sủi ỉộng bủing-tẩng,

24 Chẩng-cộng gầu-dồ niông duôi Bẩu-lộ nì iẩng, hẩng
nểng nà bẩng lậ mà, mông gự, ồ hẩu-dẩ duôi-gả-nểng
ềng-ựề sũ dĩ ỉộng-gỷ-sỉ iáu Bẩu-lộ nự-nầu.

25 Nà pựề-duôi kộng-bộng-diũ gự lầu, Bẩu-lộ iáu bẩng-
hẩng gựề-diũ gậ bả-cộng uã, Nểng sỉ Lộ-mả nểng, ỉ ềng-
nẩng diẩng gự gậ cò, ciũ nà bẩng lậ mà gự, sẩ-dẩ
sẩ-ềng-dẩ ?

26 Bả-cộng tiẩng-nỉ-gẩng ỉộng dĩ ciũ kộ iáu chẩng-cộng
uã, Nì tẩu niông cã sũ dĩ ? ỉộng nểng sỉ Lộ-mả nểng.

27 Chẩng-cộng ciũ lậ iáu gự uã, Nì iáu uòi uã, nì sỉ Lộ-
mả nểng, ềng sỉ ? Bẩu-lộ ẩng uã, Cẩng-sỉ.

28 Chẩng-cộng uã, Uòi tề-chẩng dĩ cềng cẩi ngềng nì

Lộ-mả gồ gậ cì. Bấu-lộ uā, Uoi cì chặ-sī ciũ-sī Lộ-mả nêng.

29 Ừ nà bính niông mà Bấu-lộ mông gù gậ nêng dú kồ-tiâu : cháng-cồng cì đặ-dí gù sī Lộ-mả nêng, ếng-ựê kọng-bộng-diũ gù, iả giáng kị lậ.

30 ¶ Dī nī góng, cháng-cồng ồ đặ-dí Iũ-tuōi nêng gāu Bấu-lộ gậ đī gậ ì-cài, ciũ nà pưê-duōi iáu gù tiả-tiâu, gáu-dō duoi cī-sí iáu góng-hồ gậ nêng dú lậ, ciũ duoi Bấu-lộ à kồ, hăng gù gựê hā duoi-gá-nêng mīng-chiêng.

Dī 23 Cióng.

1 Bấu-lộ géng-géng lū-lū-dī chū góng-hồ gậ nêng, uā, Hiáng-dī, uoi bẻng sū-mū đī nà-diũ liễng-séng hū-sū Cióng-Dī cì-dặ dẫu giả-gíng.

2 Dẻng duoi cī-sí Ngā-nà-nĩ-ngā hăng gựê dẫu gù bính-hăing gậ nêng mà Bấu-lộ gậ cữ.

3 Bấu-lộ iáu gù uā, Nì iộng ngā-hồ gậ ciông, Cióng-Dī ợ mà nì : nì gũ gọng cồ động ciâu-diũ lữ-huả séng uoi, ỉ ngậ lữ-huả gáu-dồ nêng mà uoi.

4 Gựê dẫu bính-hăing gậ nêng uā, Nì gọng mả Cióng-Dī dẻng duoi gậ cī-sí à ?

5 Bấu-lộ uā, Hiáng-dī, uoi ếng đặ-dí gù sī dẻng duoi gậ cī-sí : sẻng-géng-dī uā, Ễng gọng luing-uā bả-siăng gậ gúing.

6 Bấu-lộ cì hiếu-dặ duoi-gá-nêng cì-bũing sī Sả-dú-gái nêng, cì-bũing sī Huả-lĩ-sồ nêng, ciũ dẫu góng-hồ đī-bính hăng kị lậ uā, Duoi-gá hiáng-dī, uoi sī Huả-lĩ-sồ nêng, iả sī Huả-lĩ-sồ nêng gậ gựing : uoi sī ếng-ựê táng-dũ sĩ-nêng ợ hử-sáng gậ siông-tê giả-gíng nả nêng séng.

7 Bấu-lộ iộng đī cì uā lầu, Huả-lĩ-sồ nêng iáu Sả-dú-gái nêng ciũ siông-cáing kị lậ : búing cā liềng bộng.

8 Ễng-ựê Sả-dú-gái nêng dú uā mẩu hử-sáng gậ đī, mẩu Cữ sả-chặ gậ, iả mẩu lẻng-ộng : Huả-lĩ-sồ nêng uā dú iũ.

9 Duoi-gá-nêng cẻng nữ hăng kị lậ : Huả-lĩ-sồ cì bộng

tê gậ nãng-sự nêng gựè kị lậ, sióng-cáing uā, Uoi chũ-gĩng iọng nêng dú mẩu cò : ciũ-sĩ sếng, ā-mặ sĩ Cự sặ-chũ gậ iáu gự uā dī, iả mẩu ngāi.

10 Ừ-cì-sĩ duoi sióng-cáing kị lậ, cháing-cống giáng Bấu-lộ ợ nả duoi-gá-nêng bả cã liòng gãi tiâu, ciũ hăng bếng à kộ uà gự chióng chũ lậ, duoi gự nì iâng-dĩ kộ.

11 Ớ cì góng ợng-mâng Cự gựè dẫu Bấu-lộ sếng-bíng, uā, Bấu-lộ, nì mống kúing-sếng : nì dẫu Iả-lũ-sả-lẩng tãi uoi cã gúing-cếng, dẫu Lộ-mả iả nióng iọng-gặ-sĩ cã gúing-cếng.

12 Ớ Dẫu títg-guáng, Iũ-tuoi nêng cã cì-bọng, gống sếng-ĩ ciũ-chũ, uā ; Lậ ếng-nẩng sáing suoi-tiâu Bấu-lộ cống ếng iè, ếng chựè.

13 Sióng iọng gậ gĩ-chặ iũ sĩ-sĩ lẩng-nêng.

14 Gự-huoi-nêng lậ gĩng duoi cĩ-sĩ chĩng-bõ, uā, Uoi-huoi-nêng ciũ-chũ lẫu, ếng-nẩng sáing suoi-tiâu Bấu-lộ ếng kẩng iè mĩ-dĩ.

15 Giã-gítg nì iáu góng-hõ gậ nêng hăng cháing-cống mêng-diáu duoi gự à lậ gĩng nì, gặ-gặ-dĩ nióng cũ-sãi sếng iọng gẫu gự gậ dī : bọng gự ếng-nẩng dẫu gậ sĩ-hẽ, uoi-huoi-nêng ciũ õ-dõ suoi-tiâu gự.

16 Bấu-lộ gậ nguẽ-sáng tiãng-nĩ-gĩng gự-huoi-nêng dự-diũ đẩng huoi Bấu-lộ, ciũ kộ iâng-dĩ kộ, iáu Bấu-lộ uā.

17 Bấu-lộ hăng cì-ciả bả-cống lậ, uā, Nì iáu iọng ciả hẽ-sáng nêng kộ gĩng cháing-cống : gự iũ dī iáu gự uā.

18 Bả-cống ciũ iáu gự kộ gĩng cháing-cống, uā, Sũ dẫu lẫu-dĩ gậ Bấu-lộ, hăng uoi hã gự-dĩ kộ, giũ uoi iáu iọng hẽ-sáng nêng lậ gĩng nì, gự iũ dī iáu nì uā.

19 Cháing-cống kẩng-diũ gự gậ sĩũ, iáu gự kộ mẩu nêng gậ sù-cài cầng-cầng-dĩ mống gự uā, Nì iũ sũ-mũ dī iáu uoi uā ?

20 Gự ẩng uā, Iũ-tuoi nêng iặ-diãng-gự nióng giũ nì mêng-diáu duoi Bấu-lộ lậ gĩng góng-hõ gậ nêng, gặ-gặ-dĩ nióng cũ-sãi sếng iọng gẫu gự gậ dī.

21 Nì ếng nióng tiãng-nĩ gự : ếng-ựẽ iũ sĩ-sĩ lẩng

nêng dũ-diũ dǎng huōi gù, ciũ-guā-chũ uā lậ ềng-nǎng sǎng suōi-tiāu Bǎu-lộ, cồng ềng iề ềng chựế : giá-gíng ồ-dồ lậ, dǎng nì ằng-chềng ciũ-sĩ.

22 Chǎng-cồng ciũ hǎng ử-ciả hē-sǎng nêng chiộ kộ, gáu-dồ gù uā, Nì ềng gồng iáu nêng uā nì nà iộng dĩ iáu uoi uā dặ-dĩ.

23 Chǎng-cồng ciũ hǎng liòng-ciả bả cồng lậ, uā, Ồ-dồ liòng-bả bẻng, chỉ-sĩ miǎng gậ mả-bẻng, dộ chióng gậ liòng-bả, gẻng-diáu ồng-mǎng nĩ-pǎu-bẻng gậ sĩ-hē, cì-dặ kộ Giá-sả-lĩ-ngả-dĩ kộ :

24 Chǎng-cồng iả gáu-dồ gù ồ-dồ mả, nả Bǎu-lộ gĩ, cì dộ hũ-sồng gù dầu cồng-dũ Hỷ-lì-sú ử-dĩ.

25 Ỉ sĩả cì-hóng mộng-sứ : Mộng-sứ-dĩ sĩ gồ-iộng uā,

26 ¶ Gặ-lậu-diũ Lữ-sải-ngả iáu cồng-dũ duoi nêng Hỷ-lì-sú chiǎng-úing.

27 Iộng nêng nả Iũ-tuoi nêng nà-diũ, tẩu niông suoi gù, uoi cì tiǎng-nĩ-gỉng gù sĩ Lộ-mả nêng, ciũ duoi bẻng kộ hiǎu gù chự lậ.

28 Uoi ồ dặ-dĩ Iũ-tuoi nêng ềng-ựề sũ-dĩ gầu gù, ciũ duoi gù à lậ gỉng Iũ-tuoi góng-hồ gậ nêng :

29 Chũ-gỉng gù-huoi-nêng gầu gù gậ dĩ sĩ ềng-ựề bủing-bộ gù-huoi-nêng gậ lữ-huả, dú mẩu ú ềng-gái sĩ ềng-gái kộng-bộng gậ cò.

30 Ỉ iũ nêng iáu uoi uā nêng dộ-dĩ sĩồng gĩ-chặ niông huoi gù, uoi dặ-diũ nà gù gặ dầu nì ử-dĩ, Ỉ gáu-dồ gầu gù gậ nêng niông hả nì mĩng-chỉng-dĩ gầu gù.

31 ¶ Bẻng í-diũ gáu-dồ gù gậ dĩ, tề mǎng sồng Bǎu-lộ dầu Ừing-dĩ-pả-dĩ.

32 Dĩ nĩ góng nả mả-bẻng sồng gù kộ, biề gậ bẻng ciũ dầu-tề kộ iǎng :

33 Ử mả-bẻng dầu Giá-sả-lĩ-ngả, nà mộng-sứ gáu nả cồng-dũ, duoi Bǎu-lộ dầu gù mĩng-chỉng.

34 Cồng-dũ chũ mộng-sứ lậ, ciũ mông Bǎu-lộ sĩ nĩ cì-sǎng gậ nêng ; tiǎng-nĩ-gỉng gù sĩ Gỉ-lĩ-gả nêng,

35 Ciũ uā, Dǎng gầu nì gậ nêng iả dầu, uoi ciũ ộ sẻng

nì : cōng-dũ ciũ gáu-dō nêng duōi gù kō Hí-lũ ngá-
mōng-dī iăng-diũ.

Dī 24 Cióng.

1 Guā-tiāu ngù góng dềng duōi cī-sí Ngā-nà-nĩ-ngā
chíng-bō, iáu cì-ciả dềng ặ uā dī gậ nêng, Tiể-sũ-lộ à lậ ;
dấu cōng-dũ mĩng-chíng gāu Bấu-lộ.

2 Cōng-dũ nà Bấu-lộ hăng lậ, Tiể-sũ-lộ ciũ gāu gù, uā,
Hĩ-lì-sú duōi nêng, uoi-huōi-nêng kâu-diũ nì dặ cềng
duōi gậ bềng-úing, iả kâu-diũ nì gậ gĩng-sĩ nà iọng gồ
gậ lảnh dī dú bặ-tiāu.

3 Nì mẩu-lọng sặ sũ-mũ huóng-huả, mẩu-lọng dấu sũ-
mũ sù-cài bặ-tiāu iọng ặ, uoi-huōi-nêng dú húing-hĩ
dō-ciả mài lầu.

4 Giâ-gíng uoi ềng gồng dằng-gồ nì gậ góng-hú, lậ
giũ nì kúing-ặng tiăng-nĩ uoi gự dī.

5 Uoi-huōi-nêng chũ iọng ciả nêng sũ-siōng buoi-ợng
ĩ-búing, chiáu-sộ títg-à gậ Iũ-tuōi nêng càu-huảing, gự
iả sī Nà-sả-lậ nêng ử cì bợng-tê gậ tê-ciể :

6 Gự ỷ siōng nà dảing lờng í-nộ tiāu : uoi-huōi-nêng
ciũ nà-diũ gự, niōng ciảu-diũ uoi gậ lữ-huả sềng.

7 Nĩ-dī hiảu-dặ chảing-cōng Lữ-sái-ngā lậ, gā-lả-mảing
giảng uoi siũ-dī nà gự chiờng kō,

8 Gáu-dō gāu gự gậ nêng hā nì iọng-dī lậ, nì lậ sềng
gự, ciũ ặ dặ-dí uoi-huōi nêng gāu gự iọng duoi dī gậ
ì-cài.

9 Iũ-tuōi nêng dú dāi gự, uā ì-cài sī iọng-gặ-sĩ gậ dī.

10 ¶ Cōng-dũ tê gũ gũ hā hăng Bấu-lộ uā dī, Bấu-lộ
ciũ uā, Uoi dặ-dí nì cềng cāi nítg dú sī sềng iọng gồ gậ
cợng, gảing húing-hĩ nà cù-cì gậ dī bítg-piể chềng-chũ :

11 Nì cá-mōng ciũ ặ dặ-dí, giảng uoi iọng Iả-lũ-sả-
lảing cā lĩ-bải gậ sĩ-hề kỷ dấu giâ-gíng, dềng cāi, lậ iũ
sĩ-nĩ góng :

12 Gự-huōi-nêng ềng-nảing chũ-gĩng uoi dấu dảing-dī

iáu nêng bûng-bộ, iả êng-năing chũ-gĩng uoi dẫu lĩ-băi-động dẫu sêng-dĩ chiáu-sộ bã-siăng.

13 Gù-huôi-nêng giã-gíng gấu uoi gậ dĩ ỷ mẩu bêng-gù uā chũ lậ nả nì tiăng-nĩ.

14 Lậ iủ cì-iông dĩ uoi dẫu nì mĩng-chĩng nêng-diông, ciũ-sĩ gù-huôi-nêng hăng cã êng sĩ ciăng-dầu gậ, uoi ciâu-diũ ử dầu-lĩ hũ-sũ uoi-huôi-nêng cũ-cóng gậ Ciông-Dĩ, iả sêng ử duối hợ lữ-huả gậ dĩ, iáu sینگ-dĩ sủ-dĩ gĩ-diũ gậ dĩ.

15 Sêng-dĩ hiông-diũ Ciông-Dĩ iả iủ siông-tê, ciũ-sĩ mẩu-lợng ngĩ gậ nêng bũ-ngĩ gậ nêng dụ ợ hũ-sáng kĩ lậ, gù iợng duối nêng iả siông iợng-gả-sĩ gậ dĩ.

16 Éng-ựê iợng dĩ uoi cù-cĩ kộ lĩng, mớng lĩng mớng hẩu, táng-dũ hiông-diũ Ciông-Dĩ hiông-diũ sĩ-gáing nêng uà-diũ liợng-séng mẩu mĩ-mẫu-ciê chộ-chũ.

17 Uoi chũ-mộng cãi nĩng kãing iợng hã chiộ lậ duối-diũ iợng dĩ lậ gậ cĩng kãng-nĩng uoi bợng gở gậ bã-siăng, ỷ duối-diũ mĩ-dĩ hũing nả Ciông-Dĩ :

18 Uoi séng-tĩ lợng lải-lĩ lẫu dẫu dăing-dĩ hũing iợng mĩ-dĩ, mẩu cèng cãi nêng dẫu dăing-dĩ ciũ nả gấu uoi gậ nêng chũ-gĩng ử cì sĩ iả mẩu nũ-nẫu : lậ iủ giăng Ngã-sái-ngã lậ gậ gỷ-ciả Iủ-tuôi nêng iáu uoi cãi cì-dó.

19 Ử chũ-gĩng uoi gậ nêng, lậ iủ gấu uoi gậ dĩ, ciũ êng-gái dẫu uì mĩng-chĩng lậ gấu uoi.

20 Ử duối nêng chĩng-mãng lậ êng gấu uoi, giã-gíng dẫu iợng-dĩ gậ nêng chũ-gĩng uoi gụê dẫu góng-hồ nêng mĩng-chĩng, lậ chũ-gĩng uoi iủ chộ-chũ, giã-gíng iả niông uā.

21 Lậ-sĩ iủ chộ, iả lậ cì gũ dĩ, ciũ-sĩ uoi chĩng-mãng gụê dẫu góng-hồ gậ nêng dĩ-bíng hăng kĩ lậ uā, Éng-ựê sĩ-nêng ợ hũ-sáng kĩ lậ gậ dầu-lĩ, uoi gêng-diáu ciũ nả nì-huôi-nêng sêng.

22 ¶ Hĩ-lĩ-sủ dặ-dĩ iợng dầu-lĩ găing cèng ciộ, ciũ hăng duối-gã-nêng ặ-diũ gỷ góng, iáu gù uā, Dăing cháing-cóng Lữ-sái-ngã à lậ, uoi cuối ợ động nì gậ dĩ.

23 Ciū gáu-dō cì-ciă bả-cống iăng-diū Bấu-lộ, gū niông kúing-ặng gù; iũ bảing-iũ lậ tē-hē gù, ăng gống mầu-dă-nả gù lậ.

24 ¶ Guā gữ góng, Hỷ-lì-sú iáu gù gậ sē-mả Tũ-sái-là, sī Iũ-tuōi gậ á-niông-gũing, côi dẫu iọng dĩ-huóng, hắng Bấu-lộ lậ, tiăng-nī gù gống sēng Iả-Sú Gí-Dũ gậ dẫu-lỷ.

25 Bấu-lộ nà ngī gậ dĩ, ăing-gēng dú niông iũ hā-sū, iáu hē-lải sēng sī-gáing nēng gậ dĩ, dú gống nả gù tiăng-nī, Hỷ-lì-sú giáng dả-hảing, uā, Nì giả-gúing mống kō; dảing uoi iũ kōng gậ sī-hē, cuōi hắng nì lậ.

26 Hỷ-lì-sú iả sī táng-dũ Bấu-lộ nà ngặng nả gù, gū-chũ chũ-chũ hắng gù lậ iáu gù uā dĩ.

27 Guā-tiâu liòng nīng, Bợ-giũ Hỷ-sú-dú cỉ Hỷ-lì-sú gậ ăng cã cống-dũ; Hỷ-lì-sú ơ ngải Iũ-tuōi nēng gậ cặng, gū sū Bấu-lộ hā lâu-dĩ.

Dĩ 25 Cióng.

1 Hỷ-sú-dú cỉ ăng sáng góng lẫu, ciū giăng Gái-sả-lĩ-ngā iòng Iả-lũ-sả-lảing.

2 Dặng duoi cī-sí iáu Iũ-tuōi nēng dĩ-bíng iũ sī-tê gậ nēng hā gù mīng-chīng gẫu Bấu-lộ niông gù bảing;

3 Ciū giũ gù tẩu gù gậ cặng, nà Bấu-lộ duoi dẫu Iả-lũ-sả-lảing; gù-huōi-nēng séng-dĩ siống hā diợ-dĩ dĩ-diũ dảing suoi-tiâu Bấu-lộ.

4 Hỷ-sú-dú ăing uā, Bấu-lộ sū dẫu Gái-sả-lĩ-ngā, uoi cù-cī iả tẩu niông kỷ-séng kō ử-dĩ.

5 Ỉ uā, Nì-huōi-nēng dĩ-bíng iũ sī-tê gậ nēng, niông iáu uoi côi kō, ử cỉă nēng lậ iũ ăng hợ-lỷ gậ dĩ, nì ciũ mống gẫu gù.

6 ¶ Hỷ-sú-dú dẫu ử-dĩ gựe-diũ sí-bả góng, ciū dẫu-tê kō Gái-sả-lĩ-ngā: dĩ nī góng cō đợng, hắng nēng nà Bấu-lộ duoi iòng lậ.

7 Bấu-lộ cì dẫu, ử duoi giăng Iả-lũ-sả-lảing à lậ gậ

Iũ-tuōi nêng gợng-lợng-kúing ỷ-diũ gụ, nà cèng cāi duōi đĩ gāu Bấu-lộ, dú mẩu ì-cài gậ bẻng-gụ ;

8 Bấu-lộ bẻng-piê cù-cī gậ đĩ, uā, Uòì ẻng-nắing ngạ Iũ-tuōi nêng gậ lữ-huả iáu đảing, iả ẻng-nắing ngạ Gái-sả gáu-dō gậ đĩ.

9 Hí-sú-dú ỏ ngạ Iũ-tuōi nêng gậ cẻng, ciũ ảing Bấu-lộ, uā, Nì kảing iọng Iả-lũ-sả-lảing-dĩ kộ, dẫu ỷ-dĩ nả uòì sẻng nì, ẻng kảing ?

10 Bấu-lộ uā, Uòì giả-gíng gụề dẫu Gái-sả gậ duōi đợng mĩng-chĩng, ciũ-sī ẻng-gái sẻng uòì gậ sù-cài : uòì ẻng-nắing đặ-cò Iũ-tuōi nêng, iọng sī nì mẻng-mẻng đặ-dĩ gậ.

11 Lậ-sī uòì cā-guả ỷ, huāng gái sỉ gậ cò, ciũ-sī niōng sỉ uòì iả gợng-ngũing sỉ : lậ-sī gụ gāu uòì gậ đĩ mẩu cì-iōng sī cẻng, ciũ mẩu nẻng ỷ nả uòì gáu nả gụ-huōi-nẻng. Uòì ỏ Gái-sả sẻng uòì.

12 Hí-sú-dú iáu gợng-hồ gậ nẻng siōng-liōng lầu, ciũ iáu Bấu-lộ uā, Nì ỏ Gái-sả sẻng nì : ciũ niōng kộ gĩng Gái-sả.

13 ¶ Guā gỷ gợng, Ngā-gỉ-pả uāng iáu Bả-nỉ-gỉ dẫu Gái-sả-lĩ-ngā, iáu Hí-sú-dú chiảng-ủing.

14 Dẫu ỷ-dĩ gụề-diũ hảing cāi gợng, Hí-sú-dú nả Bấu-lộ gậ đĩ iáu uāng uā, gộ uā, Iọng-dĩ iũ cĩa nẻng, sī Hỷ-lĩ-sú sê dẫu lầu-dĩ gậ :

15 Uòì dẫu Iả-lũ-sả-lảing gậ sī-hẻ, duōi cī-sỉ iáu Iũ-tuōi gậ chĩng-bỏ gāu gụ, giũ uòì đảng gụ gậ cò.

16 Uòì ảing gụ uā, Bĩ-gāu ẻng-nắing iáu ngũing-gāu guả đợng, gāu gụ gậ đĩ mải-đặ bẻng-piê chẻng-chủ, ciũ bảing nẻng, Lộ-mả gỏ mẩu iọng-gặ-sỉ gậ lĩ-gụ.

17 Gũ-chũ Iũ-tuōi nẻng cì-cù dẫu iọng-dĩ, uòì dú ẻng-nắing dằng-gộ, đĩ nĩ gợng ciũ cò đợng, gáu-dō nả ỷ-cĩa nẻng duōi lậ.

18 Ngũing-gāu gụề-diũ gāu gụ, gāu gụ gậ lảing đĩ sī uòì siōng ẻng đợ gậ ;

19 Dú sī ẻng-ụề gụ cù-cī gẻng gậ sẻng, ỉ ẻng-ụề cì-cĩa

nêng miâng hăng Iả-Sú, sĩ-tiâu, Bấu-lộ uā gù sī sáng đō-dĩ; sĩ êng-ưē ịong dĩ sióng-cáing gāu gù.

20 Uoi sêng-dĩ mẩu cụ-ĩ êng mêng-bạ gōng-ciōng sêng ịong dĩ, gũ-chũ mōng Bấu-lộ uā, Nì kǎing iòng Iả-lũ-sả-lǎing-dĩ kō, dāu ử-dĩ sêng nì ịong dĩ, êng kǎing?

21 Bấu-lộ gũ uoi sê-diũ gù, niōng uǎng-dĩ sêng gù, uoi ciũ gáu-dō niōng sê-diũ gù đǎing uoi gáu gù kō Gái-sả ử-dĩ.

22 Ngā-gí-pā iáu Hí-sú-dú uā, Uoi ỉả ồ tiāng-nī ịong ciả nêng. Hí-sú-dú ảing uā, Mêng-diáu nì ộ tiāng-nī gù.

23 ¶ Dĩ nī góng, Ngā-gí-pā uâng, iáu Bả-nĩ-gí, ứ-hóng lêng-lêng-dĩ lậ, nì sêng-cộng gậ sù-cài, chǎing-cộng, iáu sêng-dĩ ử sĩ-tê gậ nêng giáing gù lậ, Hí-sú-dú gáu-dō cì-siáng, ciũ ử nêng nà Bấu-lộ duôi lậ.

24 Hí-sú-dú uā, Ngā-gí-pā uâng, iáu cái dāu ịong-dĩ gậ nêng, nì chũ ịong ciả nêng, ciũ-sī chīng-māng Iử-tuôi gậ bả-siǎng dāu Iả-lũ-sả-lǎing ỉả dāu ịong-dĩ, dú gũ uoi, hăng kǐ lậ, uā êng gọng cọng gù gũ sáng dāu ịong sĩ-gáing.

25 Uoi sêng ịong ciả nêng chũ gù êng-nǎing huāng gái sĩ gậ cò; gù cù-cī ồ Gái-sả sêng gù, gũ-chũ uoi sióng-diāng cụ-ĩ gáu gù kō.

26 Uoi êng-nǎing đặ-diộ ịong nêng ì-cài gậ cọng-hêng kǐ cê uǎng-dĩ. Gũ-chũ uoi duôi gù dāu nì Ngā-gí-pā uâng mīng-chīng, ồ sêng gù lâu, ộ đặ-diộ ì-cài gậ cọng-hêng cê nả uǎng-dĩ.

27 Êng-ưē nà cì-ciả huāng-nêng gáu kō, lậ êng uā mêng-bạ gù huāng gậ cò, í uoi chũ kǐ lậ sĩ êng hợ-lĩ.

Dĩ 26 Cióng.

1 Ngā-gí-pā iáu Bấu-lộ uā, Cọng nì nà cù-cī gậ dĩ bìng-piế chéng-chũ. Bấu-lộ ciũ sững siũ, kựé chũ bìng-piế : uā,

2 ¶ Ngā-gí-pā uâng à, uoi gêng-diáu dāu nì mīng-

chìng ợ bìng-piễ chéng-chữ lữ-tuōi nêng gāu uòi gậ dĩ,
uòi đéng kâu-uòi :

3 Gǎing kâu-uòi sī éng-ưê nì cèng sū-sĩ lữ-tuōi nêng
gậ lĩ-gự iáu gự bìng-bộ gậ dĩ : giã giủ nì mǎing-mǎing-
dĩ tiǎng-nĩ uòi uā mǎng-bạ.

4 Uòi cǎ siǎu dǎu uòi bọng gở gậ bǎ-siǎng dĩ-bíng, ỉ
dǎu lǎ-lũ-sǎ-lǎing cǎ nêng sū-mũ gặ-sĩ, lữ-tuōi nêng dú
dặ-dĩ ;

5 Éng-ưê gự-huōi-nêng giǎng buōi-chở dú dặ dĩ, gự lậ
kǎing tǎi uòi cǎ guǎng-cēng, ciũ ợ uā uòi dǎu lữ-tuōi gāu
dĩ-bíng hōng đéng ngǎng-lēng gậ bọng-tê cǎ Huǎ-lĩ-sō
nêng.

6 Giã uòi gựê dǎu ịong-dĩ nǎ nêng sǎng, sī éng-ưê táng-
dũ Ciōng-Dĩ hự uòi cũ-cóng gậ dĩ iủ gǎng-hǎu ;

7 Uòi-huōi-nêng sĩ-nĩ bọng gậ nêng, mǎng-nì iễ-séng
hũ-sũ Ciōng-Dĩ, iǎ sī táng-dũ ịong hự uòi gậ dĩ iủ gǎng-
hǎu. Uǎng à ! uòi nǎ lữ-tuōi nêng gāu, ciũ-sĩ éng-ưê
ịong gậ siǎng-tê.

8 Lậ-sĩ Ciōng-Dĩ đōng-céng hiǎu sĩ-nêng hũ-sǎng kĩ
lậ, nì gōng-ciōng siǎng ịong dĩ sī mài sēng-dặ-guǎ
gậ ?

9 Tê-chìng uòi cù-cĩ iǎ siǎng, ēng-gái niōng cǎ cèng cǎi
gậ dĩ ngặ Nà-sǎ-lậ nêng lǎ-Sú gậ miǎng.

10 Dǎu lǎ-lũ-sǎ-lǎing uòi iǎ sī gợ ịong-gặ-sĩ cǎ : giǎng
duōi cĩ-sĩ dặ-diộ gựing-bǎng, nǎ cèng cǎi gậ sēng hǎ-
sǎing sũ dǎu lǎu-dĩ, gự nǎ nêng suõi-tiǎu gậ sĩ-hê, uòi iǎ
uā sī ēng-gái gậ.

11 Dǎu gợ sù-cài gậ lĩ-bǎi-dộng uòi chũ-chữ nǎ hēng-
huǎ nǎ gự iẻ, siǎng gǎng gự lǎing-mǎ lǎ-Sú ; uòi séng-
dĩ cèng hǎng gự, dǎu biẻ gở gậ sēng-dĩ iǎ bĩ-lậ gự.

12 Gũ-chũ uòi kợ Duōi-mǎ-sặ gậ sĩ-hê sī duōi cĩ-sĩ uà
gựing-bǎng nǎ uòi tợ uòi kợ,

13 Uǎng à, đōng-dē gậ sĩ-hê, uòi dǎu diộ-dĩ chũ-gǎng
giǎng tǎng ciōng iủ guǎng à lậ, piǎng mì-tê gũ guǎng,
gợng-lợng-kựing ciǎu-diũ uòi iáu cǎi giǎng gậ nêng.

14 Uòi-huôi-nêng dú gā-lā-pũ dũing hā diá-dī, ỉ tiāng-nī-gīng iũ s'áng-éng uā Hí-bă-lăi gậ tũ-kióng, iáu uòi uā, Sấu-lộ, Sấu-lộ, nì cā-sũ-dī bĩ-lậ uòi? nì nà káu tặ chĩ sī cèng nũing.

15 Uòi uā, Cự, nì sī sũ-mũ nêng? Cự uā, Uòi ciũ-sī nì dộ-dĩ bĩ-lậ gậ Iả-Sú.

16 Nì giâ-gíng kĩ lậ, gựè-diũ : uòi cì-gēng-gēng chũ-hīng nă nì chũ, niông pãi nì liâu-lĩ iọng chũ-gīng uòi gậ dĩ, iáu uòi hē-lăi ộ chũ-hīng háu nì gậ dĩ, gũ niông nì tãi iọng dĩ cā gúing-cēng.

17 Giâ-gíng uòi hăng nì kộ bộng gở gìng kộ biê-gở-nêng ử-dĩ kộ, uòi ộ giũ nì pĩ-tiâu gự gậ siũ.

18 Uòi hăng nì kộ nà gự gậ mì-ciũ lông guáng kĩ lậ, niông gự pĩ-tiâu ộng lậ hiông guáng, pĩ-tiâu Sả-dàng gậ gựing-băng lậ hiông Ciong-Dĩ, ỉ éng-ựê sēng uòi cò-ộ dặ siả-tiâu, gũ ộ iáu ử duối huống-piễ cã sēng gậ hả-sáing cãi-cãi dặ-diộ sũ-ngiè.

19 Ngā-gí-pā uâng à, iọng-gặ-sĩ uòi dú ēng năing ngậ iọng giăng tít ciong chũ-hīng háu uòi gậ dĩ :

20 Sáing dẫu Duôi-mả-sả gậ nêng ử-dĩ, ỉ dẫu Iả-lũ-sả-lăing, tóng Iũ-tuôi dĩ-huống, hē-mựè dẫu biê-gở-nêng ử-dĩ, dú kựing nêng gặ-ộ cặng-sing gự-hũ Ciong-Dĩ, gũ niông cã dĩ biâu-mểng iũ gặ-ộ cặng-sing gậ séng.

21 Éng-ựê iọng dĩ Iũ-tuôi nêng dẫu dăing-dĩ nà-diũ uòi, ồ suối uòi.

22 Lậ-sĩ uòi dặ Ciong-Dĩ bấu-hũ uòi dẫu géng-diáu gũ dộ-dĩ, dẫu ciong à sáing dăing nêng ming-ching cã gúing-cēng, dú sī uā ử duối sítg-dĩ iáu Mộ-sái uā hē-lăi cọng iũ gậ dĩ ;

23 Ciũ-sĩ uā, Gí-Dũ cọng niông siũ kũ, éng-ựê gự sĩ-tiâu lầu hũ-sáing kĩ lậ ciũ cã tê cì-ciả háu ỉ-sả-liễ gậ bả-siăng iáu biê-gở-nêng dặ-dĩ iọng guáng.

24 ¶ Bấu-lộ nà cù-cĩ gậ dĩ iọng-gặ-sĩ bing-piễ chéng-chũ gậ sī-hē, Hí-sú-dú duoisíang uā, Bấu-lộ, nì buối-díng ; nì sũ năng-dặ cèng cãi, năng buối-díng-tiâu.

25 Bấu-lộ uā, Hí-sú-dú duōi nēng à, uòi ēng sī buōi-díng ; uòi uā gậ dī dú sī céng-ì iũ lý gậ.

26 Uâng dặ-dí iọng duói dī, uòi iả diâu-dặ iáu gự uā, uòi cèng dặ-dí iọng duói dī dú sī uâng tiāng-nī-gīng-guā lâu gậ ; éng-uē iọng dī ēng sī dự-diũ cā gậ.

27 Ngā-gí-pā uâng, nì sēng ử duói sítng-dí gậ sủ, ēng sēng ? Uòi dặ-dí nì sēng.

28 Ngā-gí-pā iáu Bấu-lộ uā, Nì kijing uòi iọng mī-ciē gậ dī ciũ táng-dũ uòi cā Gí-Dũ gậ hả-sáing.

29 Bấu-lộ uā, Uòi giũ Ciōng-Dī, ēng-ộ-cỉ ồ nì ciả nēng, ciũ-sī géng-diáu iọng duói tiāng-nī uòi uā dī gậ, mẩu-lọng kijing gỷ gự dī, mẩu-lọng kijing cèng cāi dī, dú niōng iáu uòi i-búing, lậ ēng niōng sũ-siōng uòi nả iọng sộ-liâu kọng-bọng-diũ.

30 ¶ Uâng, iáu cōng-dũ, gừng Bả-nĩ-gí, iáu cāi cồ gậ nēng dú kỷ lậ :

31 Dấu dĩ-bíng gự iáu nì, nì iáu gự uā, Iọng nēng ēng-nảing huāng ēng-gái sỷ ēng-gái kọng-bọng gậ cồ.

32 Ngā-gí pā iáu Hí-sú-dú uā, Iọng nēng lậ ēng-nảing uā ồ Gái-sả sēng gự, ciũ bōng-dặ-tiâu.

Dĩ 27 Cióng.

1 Uā diāng-gự lâu, uòi-huōi-nēng niōng cồ ững kộ Ì-duōi-lĩ, gự-huōi-nēng ciũ nà Bấu-lộ iáu gỷ-ciả biē gậ huāng-nēng gáu nả Sái-bả-sú-dú iāng-dĩ gậ bả-cōng, miāng hǎng Iũ-liũ.

2 Iũ cì-diâu Ngā-duōi-mì-tǐng gậ ững, niōng dāi Ngā-sái-ngā huōi-bíng gậ sủ-cài-dĩ giǎng-guā, uòi-huōi-nēng ciũ iọng ử diâu ững, iũ Mả-kỷ-dộng gậ Tiē-sả-lộ-nĩ-gá nēng, Ngā-lĩ-duōi-gỷ iáu uòi-huōi-nēng cāi kộ, ciũ kựé ững.

3 Dī nĩ góng bộ ững dāu Sái-dộng : Iũ-liũ duói Bấu-lộ cèng ặng-gè, cặng gự kộ bảing-iũ-huả-dĩ nả gự ciē-duói.

4 Giảng ử-dĩ ỷ kuyệt ững, ếng-ựē ēng hợ hóng ciū dãi
Gự-bĩ-lũ ngãng-bíng, mẩu sũ-mũ hóng gậ sù-cài-dĩ giảng.

5 Dã guā Gí-lĩ-gá Bợng-hĩ-lĩ-ngā gậ huối lâu, ciū dẫu
Lữ-gá gậ Mỗ-là.

6 Dẫu ử-dĩ bả-cợng pợng-diợ cì-diâu Ngā-lĩ-súng-duôi
gậ ững niợng kợ I-duôi-lĩ, ciū hǎng uối-huối-nēng đã
iợng ững.

7 ững giảng-dǎ cợng mǎng, cợng kầu-lầu dǎ, hǎng
cãi gợng gũ lậ dẫu Gặ-nĩ-tũ gậ đợng-mợng, ếng-ựē ēng
sợng hóng lủng-cũ, ciū dãi Gặ-lĩ-dĩ ngãng-bíng, mẩu
sũ-mũ hóng gậ sù-cài, dẫu Sắ-mỗ-nĩ gậ đợng-mợng-dĩ
giảng ;

8 Dãi Gặ-lĩ-dĩ ngãng-bíng-dĩ giảng cợng kầu-lầu dǎ,
ciū dẫu cì-cĩa sù-cài miǎng Gá-ữ ; chá ử-dĩ mẩu gĩ duối
diợ iũ cĩa Là-sái-ngā gậ sợng.

9 ¶ Dàng-gợ cợng cãi gợng, gēng-diũ ēng iệ gậ nì-ciệ
dú guā-tiầu lâu, piầu huối cợng hiếu-hự, Bấu-lộ ciū kững
duối-gá-nēng, uā,

10 Gợ-ữ, Uối chũ iợng-cì-sĩ piầu huối cợng iũ duối
huối cợng iè-kự, ēng-ò-cĩ ững iấu ững-dĩ gậ huā, ciū-sĩ
uối-huối-nēng gậ siǎng-miǎng iả nủng bấu.

11 Bả-cợng tiǎng-nĩ nà duối iấu ững lâu-bǎng, ēng
sợng Bấu-lộ uā gậ dĩ.

12 Dẫu iợng huối-kẻ-dĩ guā đợng-tíng mại bĩng-ỷ,
ững-dĩ cì duối bủing gậ nēng uā niợng giảng iợng sù-
cài dǎ dẫu huối, mẩu-lợng-dĩ ợ dẫu Hĩ-nĩ-gĩ-dĩ guā
đợng-tíng ; Hĩ-nĩ gĩ sĩ Gặ-lĩ-dĩ gậ huối-kẻ, cì-bíng hiợng
đợng-bǎ cì-bíng hiợng đợng-nǎng.

13 Iợng sĩ-hē kǎing-kǎing kĩ mĩ-mẫu-ciē nǎng hóng,
gự-huối-nēng siợng cợng hợ-sĩ, ciū nà đēng dé-tiầu dãi
Gặ-lĩ-dĩ ngãng-bíng-dĩ đã kợ.

14 ếng-nǎng gự-duối sĩ giảng Gặ-lĩ-dĩ kĩ cợng duối gậ
hóng chượ-guā lậ, iợng hóng miǎng hǎng Iũ-lộ-gặ-lầu.

15 ững nǎ hóng đē-diũ, mẩu nǎ gự uối, ciū bợng-ciē
gự chượ kợ.

16 Chụé dāu cì-ciǎ siǎu gậ huõ-i-dợ hợ-diũ mǎu sũ-mũ hóng ỹ cì-bíng, iợng huõ-i-dợ miǎng hǎng Gặ-lǎu-dĩ, uoi-huõ-i-nêng cèng kựē-lì, cợng-lậ ợ bầu-diũ ợing bíng-hǎing gậ siǎu ợing-ciế :

17 Ợing-ciế tuói iợng lậ lầu, ciũ nà sợ cuõi-diũ duõi ợing; ỹ giǎng ợ chĩng hǎ suói-gợng-dĩ, ciũ nà hóng-pông ợing-pông siũ-tiǎu, iǎu ợing ciợng-bíng gậ mĩ-dĩ dú dé-tiǎu, bẻng-ciế ợing chụé kợ.

18 Hóng-lợng gũ sī cèng duõi ợing lậ gợ iǎu, dĩ nĩ gợng gự-huõ-i-nêng nà ợing-dĩ gậ huǎ diũ hǎ huõ-i-dĩ;

19 Dǎu dĩ sǎng gợng gự-huõ-i-nêng chéng-siũ ỹ nà ợing-dĩ gậ gá-sí hĩng-tiǎu.

20 Cèng cǎi gợng ẻng-nǎing gĩng-diợ mĩ-tê iǎu sǎng-siũ, hóng-lợng gũ hǎing duõi, uoi-huõ-i-nêng ỹ-cì-sĩ siợng cợng mǎu hiǎu.

21 Duõi-gá-nêng cǎi sī ẻng-nǎing iẻ mĩ-dĩ, Bǎu-lộ gựẻ dǎu gự-huõ-i-nêng dĩ-bíng-dĩ, uǎ, Gợ-ũ, nĩ sǎng ẻng-gái tiǎng-nĩ uoi gậ dĩ, mợ giǎng Gặ-lĩ-dĩ-dĩ dǎ kựẻ, ciũ mại pợng-diợ iợng huõi, mǎu dĩ iẻ-kự.

22 Giǎ uoi kựing nĩ mợng bợng-sẻng : ẻng-ựẻ nĩ dĩ-bíng mǎu cì-ciǎ ợ mǎu-tiǎu sǎng-miǎng, cợng-lậ ợing ợ huõi-tiǎu ciũ-sĩ.

23 Uoi sī Cỉợng-Dĩ miǎng à gậ nẻng, ỹ hũ-sũ gự, gự sặ-chũ gậ ciǎ-mǎng ợng-mǎng gựẻ dǎu uoi sẻng-bíng-dĩ, uǎ,

24 Bǎu-lộ, ẻng niợng giǎng; nĩ cợng niợng gựẻ dǎu Gái-sǎ mĩng-chĩng : Cỉợng-Dĩ cẻng nĩ, nà iǎu nĩ gợng ợing gậ nẻng dú nǎ nĩ.

25 Gũ-chũ gợ-ũ, nĩ mợng bợng-sẻng : ẻng-ựẻ uoi sẻng Cỉợng-Dĩ, gự gợng-ciợng-iợng hũ uoi, đợng-cẻng ợ iợng-gặ-sĩ.

26 Lậ-sĩ uoi-huõ-i-nêng gậ ợing cợng niợng lầu dǎu cì-ciǎ huõi-dợ-dĩ.

27 ¶ Dǎu dĩ sí-sĩ gợng ợng-mǎng, ợing dǎu Ngǎ-dĩ-ngǎ huõi-dĩ chụẻ lậ chụẻ kợ, chá-bũ-dợ bủing-mǎng gậ sī-hẻ dǎ-ợing gậ nẻng siợng mǎu gĩ-duoi diợ iũ ngǎing;

28 Ciū chī sŭ iũ gŭ-duói chéng, chū iũ sí-nī diōng chéng : cuōi iōng kō mī-ciē, ỹ chī sŭ iũ gŭ-duói chéng, chū iũ giũ diōng chéng.

29 Giáng ỹing mǎu-lōng ặ chệng hā ciộ-ngâng-dī kō, ciū giǎng ỹing-muế nà sī bǎ dēng bōng à kō, siōng tǐng-guáng đǎ-gềng.

30 Dǎ-ỹing gậ nêng táng-dū giǎng ỹing-dī cế kō, nà siǎu ỹing-ciế bōng hā huối-dī làu, gǎ-gǎ sū-siōng niōng giǎng ỹing-tê kō bōng dēng gậ gǎ-sĩ,

31 Bǎu-lộ iáu bǎ-cōng gìng iáu bέng uā, lặng duói nêng lậ ēng sê hā ỹing-dī, nì-huối-nêng cōng mǎu hiǎu.

32 Bέng ciū nà siǎu ỹing-ciế gậ sộ đũ-dōng, bέng-ciế ỹing-ciế làu kō.

33 Tǐng tǎu guáng gậ sī-hê, Bǎu-lộ kŭing duói-gá-nêng iè, uā, Nì-huối-nêng chū hā chū dī nêng-diū bŭ-guế ēng iè mí-dī, iũ sí-sī góng làu.

34 Gū-chū uoi kŭing nì niōng iè : iặng ặ bọng-chǎing nì bǎu-diū nì gậ miǎng : nì duói-gá-nêng ciū-sī nì tê-dī cì-ǎng gậ tê-mâu iǎ mài miề-tiǎu.

35 Bǎu-lộ uā làu iặng dī, dé-diū biǎng, dǎu duói-gá-nêng mǐng-ching dō-ciǎ Ciōng-Dī : iế-kuế, iè buối-chố.

36 Duói-gá-nêng dú bōng-séng iǎ dāi gù iè.

37 Uoi-huối-nêng dǎu ỹing-dī gậ, lặng-cōng iũ nī-bǎ chī-sī-luế nêng.

38 Gù-huối-nêng dú iè bǎu làu, táng-dū ỹing kiáng mī-ciế, ciū nà mà-ciế diú hā huối-dī.

39 Tǐng-guáng làu, gù-huối-nêng ēng-đǎ-dí iặng dī-huóng : lậ chū-gīng cì-ciǎ huối-kế iũ ngǎing, ciū siōng-liōng mǎu-lặng-dī ặ nǎ hóng chuyế dī kō.

40 Ciū nà dēng tiǎ-tiǎu, bέng gù dēng hā huối-dī, ỹ nà ỹing-duoi-sộ bōng kúing mī-ciế ; nà hóng-pōng tuói kĩ lậ hộ hóng-sī hiōng ngǎing-dī kō.

41 Pōng-diộ liòng-diǎu sŭ làu cì-dó gậ sù-cài, ỹing ciū ching-diū ; ỹing-tê níng-đǎ gềng đǎ-hǎing mài dòng,

ẵng-mựế ẻng-ựề lợng cẻng hiẻ mẵng-mẵng-dĩ mà-
puoĩ-tiầu.

42 Bẻng gậ sẻng-ĩ sĩ niợng nà huẵng-nẻng cợng-bả
suoĩ-tiầu, giẵng-pả gự dĩ-bẻng iủ nẻng siầu sủ, cẻ-tiầu.

43 Bả-cợng ờ hiầu Bảu-lộ, ciủ lủng-củ-diủ bẻng mảu-
dả-nả gự iợng-gả-sỉ cả ; gảu-dờ ợ siầu sủ gậ điầu hả sủ-
dĩ, sảng siầu iợng ngẵng :

44 Biẻ gậ iả iủ pủ hả bẻng-tỉ, iả iủ kảu-diủ ẵng-dĩ
lảing-chở gậ mĩ-dĩ. Iợng-gả-sỉ, duoĩ-gả-nẻng dụ ợ hiầu
iợng ngẵng.

Dĩ 28 Cỉong.

1 Uoĩ-huoĩ-nẻng dụ hiầu iợng ngẵng lầu, kẵng dả-dĩ
ủ huoĩ-dở miẵng hẵng Mĩ-lĩ-duoĩ.

2 Ủ huoĩ-dở gậ nẻng gả-ngựề duoĩ-dả uoĩ-huoĩ-nẻng
hảu : ẻng-ựề lợ hủ, tẻng-kỉ ỉ cẻng chẻng ; ciủ sảng hỏ
ciẻ-duoĩ uoĩ duoĩ-gả-nẻng.

3 Bảu-lộ siợ cỉ-bả chầu, gả hả hỏ-dĩ, ẻng-ựề hỏ iẻ dả-
hẵng, iủ cỉ-diầu ựẻ chử lậ, dẻng-lẻng hả gự siủ-dĩ.

4 Huoĩ-dở gậ nẻng chũ-gẻng ủ ựẻ guả dầu Bảu-lộ siủ-
dĩ, ciủ gự iầu nỉ, nỉ iầu gự uả, Iợng nẻng cợng sĩ cỉ-ciả
hẻng-sẻng, ciủ mợng giẵng huoĩ-dĩ hiầu iợng lậ, tẻng-lỉ
gủ bử cẻng gự sảng dầu sĩ-gẻng.

5 Bảu-lộ nà ựẻ tẻ hả hỏ-dĩ, dụ mảu siợng.

6 Huoĩ-dở-dĩ gậ nẻng dợ-dĩ dẵng gự mảu-lợng ợ cẻng
kỉ lậ, mảu-lợng ợ sảng-bủ-lẻng-dẻng hả điả-dĩ sĩ-tiầu :
dẵng cẻng cả sĩ, chũ-gẻng gự mảu mĩ-mảu-ciẻ huoĩ, ciủ
dửng siợng kĩ lậ, uả gự sĩ sẻng.

7 ¶ Gửẻng iợng sủ-cài iủ chẵng-dĩ sĩ huoĩ-dở gậ tẻ-
ciẻ, miẵng hẵng Bủ-bả-liủ gậ ; iợng nẻng ciẻ uoĩ-huoĩ-
nẻng dầu gự chiợ-dĩ, ẻng-gẻ duoĩ uoĩ-huoĩ-nẻng sảng
gợng.

8 Bủ-bả-liủ gậ dá cợ chiầu gậ bẵng ỉ bẵng lỉ-cỉ, dầu hả
chợng-dĩ : Bảu-lộ dĩ kợ gự ủ-dĩ, gỉ-dầu, nà siủ gả hả gự
sẻng-dĩ tải gự ỉ hảu.

9 Iọng-gặ-sĩ, huối-dộ biê iũ bãng gặ nêng iả lậ, nã gù
í-hầu-tiâu :

10 Gù-huối-nêng nà cèng cãi mi-dĩ gēng uoi-huối-nêng ;
dầu uoi kuyệt ững gặ sĩ-hê, uoi-huối-nêng niông sặ gặ
mi-dĩ dụ sōng lậ gặ hã ững-dĩ.

11 ¶ Guā-tiâu sáng-ciả nguè-nì uoi-huối-nêng đã Ngā-
lì-súing-duoi gặ ững kị-séng kộ, ử ững-dĩ gặ gĩ-nêng sĩ
Sóng-Sáng Hiáng-Dĩ, sĩ dầu iọng huối-dộ-dĩ guā dóng-tíng.

12 ững dầu Sũ-lá-gũ, bộ dầu ử-dĩ sáng góng.

13 Giảng ử-dĩ ỉ kuyệt ững chúing ciả gọng-lọng-kúing,
dầu Lĩ-gí-óng : guā-tiâu cì góng kị nâng hóng, dĩ nĩ
góng uoi-huối-nêng ciũ dầu Bù-diú-lĩ :

14 Dầu ử-dĩ pōng-diộ hiáng-dĩ, chiăng uoi iáu gù cãi
gùè-diũ chỉ góng, hê-muế ciũ dầu Lộ-mả sêng.

15 Lộ-mả sêng-dĩ gặ hiáng-dĩ, tiăng-nĩ-gĩng uoi-huối-
nêng ộ dầu, ciũ chũ lậ dầu Ngā-bĩ-ú gái-diộ, iáu Sáng-
gũing gặ sù-cài ciế uoi : Bấu-lộ gĩng-diộ gù-huối-nêng,
dõ-ciả Ciōng-Dĩ, dăng ciũ duoi kị lậ.

16 ¶ Nĩ Lộ-mả sêng-dĩ, bả-cống nà huāng-nêng gáu
nã cióng-géng, cặng Bấu-lộ iáu cì-ciả iāng gù gặ bêng
lêng-nguê ciả sù-cài gùè-diũ.

17 ¶ Guā-tiâu sáng góng, Bấu-lộ hǎng Iũ-tuối nêng
dĩ-bíng iũ miāng-siáng gặ nêng giǎng-cēng lậ : lậ lậ,
ciũ iáu gù uā, Hiáng-dĩ à, uoi dụ ēng-nǎing dạ-cò bọng
gổ gặ bả-siāng, iả ēng-nǎing ngạ uoi cũ-cóng dững à lậ
gặ lĩ-gú, gũ nã gù kọng-bọng-diũ giǎng Iả-lũ-sả-lǎing
gáu nã Lộ-mả nêng siũ-dĩ :

18 Lộ-mả nêng sêng uoi, chũ uoi mǎu ēng-gái sĩ gặ cò,
ciũ ồ bōng-tiâu uoi.

19 Éng-ụê Iũ-tuối nêng lúing-cũ uoi, bũ-dặ-bũ-ỉ cōng
niông giũ Gái-sả sêng uoi ; uoi gặ séng-ĩ ēng sĩ ồ gấu
uoi bọng gổ gặ bả-siāng.

20 Éng-ụê iọng dĩ uoi chiăng nĩ lậ ồ gĩng-diộ nĩ iáu nĩ
uā dĩ : uoi ì-cài éng-ụê Ì-sả-liế nêng séng-dĩ gặ siōng-tê
nã iọng sộ-liâu kọng-bọng-diũ.

21 Duôi-gá-nêng ẵng gù uā, Uôi-huôi-nêng ềng-nẵng ciề-diệ giẵng Iũ-tuôi lậ uā nì gậ sềng, iả mẩu cì-ciả hiẵng-dĩ dầu iặng-dĩ lậ bầu-sềng uā nì iũ sũ-mũ ềng hẩu gậ sù-cài.

22 Uôi-huôi-nêng giầ-gíng ồ tiẵng-nĩ nì sũ-mũ sềng-ĩ : ềng-ưề iặng gầu, uôi dặ-dĩ dầu-chữ dứ iũ nềng uā ềng hẩu.

23 ¶ Duôi-gá-nêng iáu Bắu-lộ iặ-diẵng cì góng, iũ cềng cẩ nềng lậ gù gựề-diũ gậ chiệ ; Bắu-lộ cì góng dầu ồng iáu gự-huôi-nêng gẩ-tiả iặng-dĩ mềng-dầ-mềng gặng Ciông-Dĩ gở gậ dầu, ỉ nà Mặ-sái gậ lự-huả iáu sớng-dĩ gậ sủ, kựểng duôi-gá-nêng sềng Iả-Sủ.

24 Gù uā gậ dĩ iả iũ nềng sềng, iả iũ nềng ềng sềng.

25 Gù liềng bớng mại hợ sềng-ĩ, tẩu sũing-tiẩu, gũ ềng-nẵng kộ Bắu-lộ uā cì gũ dĩ, uā, Cặng-chớng Sềng-Sềng cự sớng-dĩ ỉ-sồ-ngả gậ chữ iáu uôi cũ-cớng uā gậ dĩ, ỉ-cài mại chộ.

26 Gù uā, Nì kộ iáu iặng bả-siẵng uā, Nì huôi-nêng tiẵng-nĩ, ộ tiẵng-nĩ-dặ-gẵng, cớng mại mềng-bậ ; chũ, ộ chũ-dặ-gẵng, cớng ềng hiẩu-dặ :

27 Ềng-ưề iặng bả-siẵng sềng-dĩ cậ-cợng, nềng-ciề sớng, mì-ciủ chi-diũ ; giẵng gù mì-ciủ mẩu-lặng-dĩ chũ-dặ-gẵng, nềng-ciề mẩu-lặng-dĩ tiẵng-nĩ-dặ-gẵng, sềng-dĩ mềng-bậ, gẩ-bỡng, uôi ciũ í gù hẩu.

28 Gũ-chũ nì niềng dặ-dĩ, Ciông-Dĩ giừ sỉ-gắng nềng gậ dầu-ỉ giầ-gíng dựểng nả biề-gồ-nềng tiẵng-nĩ ; gù iả kắng tiẵng-nĩ.

29 ¶ Bắu-lộ uā lầu iặng dĩ, Iũ-tuôi nềng chiệ kộ, cẩi-cẩ bủing-bộ cềng cẩ dĩ.

30 ¶ Bắu-lộ hả cù-cỉ cú lậ gậ chiệ-dĩ gựề-diũ liềng nớng cũ-củ, mẩu-lặng sũ-mũ nềng lậ gẵng gù, gù dứ ciề-duôi,

31 Gặng Ciông-Dĩ gở gậ dầu, nà Cự Iả-Sủ Gỉ-Dủ gậ dĩ duôi-dắng hẩu nềng, mẩu nềng lủing-củ gù.

BẦU-LỘ GUỀ NẢ LỘ-MÃ NÊNG GẬ SỨ.

Dĩ 1 Ciong.

1 Iả-Sứ Gí-Dũ gậ nũ-gẻ, Bầu-lộ, nả Cự hăng lậ cã sả-dũ, cì-gềng-gềng tĩ chũ lậ dững Ciong-Dĩ gậ hầu sềng-sỉ,

2 Iọng hầu gậ sềng-sỉ sỉ Ciong-Dĩ cặng-chینگ cỉợ gù ử duoi sớng-dĩ gậ chũ hũ nêng gậ dĩ gĩ dẫu sềng-gềng-dĩ,

3 Ciũ-sỉ uã gù Gựing gậ dĩ, ciãu gù gậ nũ-sẻng uã kĩ lậ, Ciong-Dĩ gậ Gựing ciũ-sỉ Duoi-pĩ gậ hẻ-dỏ sải gậ,

4 Ciãu đẻng sềng gậ Sẻng uã kĩ lậ, ẻng-ựẻ gù sỉ-tiãu lầu hẻ-mựẻ hũ-sảng kĩ lậ, iũ duoi gựing-bảng, ciũ biãu-mẻng gù sỉ Ciong-Dĩ gậ Gựiug ; ciũ-sỉ uoi Cự Iả-Sứ Gí-Dũ,

5 Uoi kầu-diũ gù dặ-diợ ảng-hự ỉ nả Cự pải uoi liãu-lỉ sả-dũ gậ dĩ, niong tóng-tớng-à gậ bả-siảng sềng-hũ, cớng niong gù gậ miảng nả nêng cớng cã duoi :

6 Nỉ-huoi-nêng iả dẫu iọng tóng-tớng-à gậ bả-siảng dĩ-bớng, hăng lậ cã Iả-Sứ Gí-Dũ miảng à gậ nêng :

7 Uoi siả sềng gựẻ nả ử duoi dẫu Lộ-mả sẻng-dĩ, dặ Ciong-Dĩ chiợ-ỏ, hăng lậ cã sềng hả-sảng gậ nêng : Ngựing nỉ giảng uoi Dả Ciong-Dĩ iảu Cự Iả-Sứ Gí-Dũ ử-dĩ dặ-diợ ảng-hự bẻng-ủing.

8 ¶ Tẻ-ỉ uoi kầu-diũ Iả-Sứ ựẻ nỉ duoi-gả-nêng dỏ-ciã uoi gậ Ciong-Dĩ, sỉ ẻng-ựẻ nỉ sềng Cự gậ sẻng dững dẫu tóng-tớng-à.

9 Uoi dững Ciong-Dĩ Gựing gậ hầu sềng-sỉ ỉ-sẻng hũ-sũ gù, Ciong-Dĩ sỉ uoi gậ gúing-cẻng, uoi sỉ-sỉ kặ-kặ dứ dợ-dĩ gĩ-diũ nỉ gậ dĩ,

10 Lẻng-lẻng gỉ-dầu gậ sỉ-hẻ giũ Ciong-Dĩ, mảu-lẻng-

dī dāu iọng sṳ̄e-mūe gâ sī-hē, lâ-sī ỏ hợ gù gâ séng-ī, nã uoi dặ-diộ biàng điộ kộ nì ử-dī kộ.

11 Uoi séng-dī cèng siông gīng nì, ỏ nã Sēng-Sēng gâ áing-hữ búng nã nì, niông nì séng cộ-ī diàng-gú.

12 Iọng-gặ-sī uoi éng-ưē nì, iáu nì cậi-cậi dặ-diộ kúing-séng, uoi éng-ưē nì gặ sēng-séng, nì éng-ưē uoi gặ sēng-séng, dú ỏ dặ-diộ kúing-séng.

13 ¶ Hiáng-dī à, uoi ēng ỏ nì ēng dặ-dí, uoi chū-chū cộ-ī kộ nì ử-dī, niông dāu nì dĩ-bíng siú guá-ciẻ, sū-siông dāu biẻ-gỏ-nềng dĩ-bíng i-búng, lâ-sī dāu giá-gíng dú mài kộ-dặ iủ dàng-gỏ.

14 Mẩu-lọng sī Hí-lī-nĩ nềng iáu biẻ gỏ ēng-nắing dặ-diộ gẫu-hềng gặ nềng, mẫu-lọng sī chóng-mềng iáu cậ-cộng gặ nềng, uoi dú sū-siông kīng gù-huôi-nềng gặ cậi.

15 Uoi lâ gọng cậ-cậ cộ-ī, ciủ gọng-ngũing gọng ử hầu gặ sēng-sĩ iả nã nì iọng Lộ-mả nềng tiàng-nĩ.

16 Uoi ēng pā ēng hầu ī-sū nềng ử hầu gặ sēng-sĩ : éng-ưē ử hầu gặ sēng-sĩ sī Cìong-Dī gặ duoi cộ-nắing ỏ giủ ử duoi sēng gặ nềng ; sáing giủ Iủ-tuoi nềng, hẻ iả giủ Hí-lī-nĩ nềng.

17 Éng-ưē Cìong-Dī gặ ngī dāu ử hầu gặ sēng-sĩ dĩ-bíng hīng chử lậ niông nềng sēng lậ, cậ-bỉ-dặ dú niông sēng : sū-siông sēng-géng gặ-diủ uả, Ngī nềng éng-ưē sēng ciủ ỏ sáing.

18 ¶ Cìong-Dī gặ nũ-kī giảng tít cìong hīng chử lậ huai ử duoi ēng pā Cìong-Dī iáu bử-ngī gặ nềng, iọng duoi nềng cậ bử-ngī gặ dĩ lủing-cử céng gặ dậu-lĩ ;

19 Uả dāu dặ-dí Cìong-Dī gặ dĩ, ciủ-sĩ nềng iủ-bọng-sū dặ-dí gặ, iọng dĩ dāu ử duoi nềng séng-dĩ hīng chử lậ ; éng-ưē Cìong-Dī nã iọng dĩ hīng chử lậ hầu gù dặ-dí.

20 Cìong-Dī mẫu hềng-cộng gặ dĩ, ciủ-sĩ gù ềng-ừing gặ cộ-nắing iáu séng-siàng, giảng kuyệt-tít bỉ-dỉ à lậ mềng-mềng chū-dặ-gīng, niông chū Cìong-Dī cậ gặ dĩ ciủ ỏ hiảu-dặ gù ềng-ừing gặ cộ-nắing iáu séng-siàng : iọng-gặ-sĩ diàng nềng gặ cộ, gù mài diàng-dặ-tiầu :

21 Gù-huôi-nêng mông dạ-dĩ Ciong-Dĩ, gũ ơng nà gù cệng Ciong-Dĩ cọng-gềng, gù iả ơng dõ-ciã Ciong-Dĩ; gù siông gâ dĩ bĩng cã ừ-dũ, gù kù-bọng gâ sếng gãng ừ-ơng-tiâu.

22 Cù-cĩ uã cù-ơi ơng-mềng, dẫu bĩng cã háng gâ.

23 Nà ềng-ừing mài lũng-tiâu gâ Ciong-Dĩ gâ ờng-iâu diú-tiâu, kộ bải hơ-siông sũ-siông ợ lũng-tiâu gâ nêng, iâu ciã-oiẻ, tê-sáng, tọng-tuôi gâ gả-sĩ.

24 ¶ Gũ-chũ Ciong-Dĩ bẻng-ciẻ gù ciâu-diũ gù sếng-dĩ táng-dũ gâ lảnh dĩ cã í-nộ gâ dĩ, iọng-gả-sĩ nì điẻ gù gâ sếng-tĩ, gù điẻ nì gâ sếng-tĩ :

25 Gù-huôi-nêng ỉ nà Ciong-Dĩ cọng gâ dẫu-lĩ diú-tiâu kộ í-diũ gả gâ dĩ, gềng-bải Ciong-Dĩ cã gâ mi-dĩ ềng gềng-bải cã iọng mi-dĩ gâ Cũ, cọng-lậ Cũ sĩ diâu-diâu dõ-dõ ềng-gái ờing-mĩ gâ. Chềng sếng sù ngừing.

26 Ếng-ựẻ iọng dĩ Ciong-Dĩ bẻng-ciẻ gù í-diũ gù sếng-dĩ siông ừ ềng hâu ỉ-sũ gâ lảnh dĩ : gù gâ á-niông-nêng nà iọng sáng-chềng gâ ềng-chũ bĩng cã ngà-tiâu sáng-chềng gâ ềng-chũ :

27 Nang-nêng iả sĩ iọng-gả-sĩ, diú-tiâu á-niông-nêng sáng-chềng gâ ềng-ohũ, ừ-hỏ ờ kĩ nì ờ gù, gù ờ nì, nang-nêng iâu nang-nêng cã bử-gũ lảnh-chĩ gâ dĩ, dẫu cù-cĩ sếng-dĩ dạ-diộ iọng lũng-gừing cã ềng-gái dạ gâ bấu-ềng.

28 ¶ Gù-huôi-nêng ềng kảnh nà Ciong-Dĩ gĩ dẫu sếng-dĩ, Ciong-Dĩ ciũ bẻng-ciẻ gù í-diũ gù gấu-hềng cã ợ gâ sếng, cã dõ nêng ềng diũ gâ dĩ ;

29 Gù sếng-dĩ dụ sĩ mừing-mừing gờ iông gâ bử-ngĩ, lảnh-ợ, táng-sếng, hảnh-sếng, sí-họng gâ dũ-sếng, huôi-sĩ nêng, siông-cáing, mà-gã, gáing-khâu, kả-bộ, ừ duối dĩ ;

30 Gù-huôi-nêng sĩ cang-cang-dĩ huôi nêng gâ, lũng-uã nêng gâ, dạ Ciong-Dĩ nữ gâ, huang-lộ gâ, giâu-ngâu gâ, hâu-gấu gâ, sếng-dĩ siông-chũ lảnh-ợ gâ, bử-hâu dá-nải gâ,

31 Mầu chóng-mếng, mầu chếng-ì, mầu nêng-cếng, mầu
kộ-ling nêng gâ séng ;

32 Gù-huôi-nêng dạ-dí Ciông-Dĩ diăng-gù gâ bâu-êng,
ciū-sī nêng lậ cã iọng-gã-sī gâ dĩ ếng-gái sí, ếng-ộ-cĩ cù-
cĩ iọng-gã-sĩ cã, gũ iáu cã iọng dĩ gâ nêng gông séng-ĩ.

Dĩ 2 Ciông.

1 Iọng-gã-sĩ nì iọng uā nêng iũ chḡ-chḡ gâ, mầu-lọng
nì sĩ sũ-mũ nêng, cù-cĩ bũ-năing-gḡ uā mầu chḡ : nì nà
sũ-mũ dĩ uā biē-nêng iũ chḡ, ciū-sī nà sũ-mũ dĩ diăng cù-
cĩ gâ cò ; ếng-ḡ nì uā nêng iũ chḡ gâ, cù-cĩ iả cã gù
cã gâ dĩ.

2 Iũ nêng cã iọng-gã-sĩ gâ dĩ, uôi-huôi-nêng dạ-dí
Ciông-Dĩ công ộ ciâu-diũ ếng gâ dầu-lĩ séng gù.

3 Nì uā ử cã iọng-gã-sĩ gâ dĩ gâ nêng iũ chḡ, cù-cĩ iả
kộ cã, nì séng-dĩ gũ siông cù-cĩ ộ mặng-tiâu Ciông-Dĩ
séng nì hộ?

4 Lậ-êng-sĩ iọng-gã-sĩ siông, nì mầu-lọng sĩ chũ-kiáng
Ciông-Dĩ duôi kăng-ning, duôi kúing-ếng, duôi nêng-nai
nêng gâ séng, ếng hiâu-dạ Ciông-Dĩ kăng-ning nì, gũ gâ
séng-ĩ sĩ ồ nì gải-ộ cặng-sing.

5 Nì dú sĩ í-diũ nì dềng ngăing ếng kăing gải-ộ cặng-
sing gâ séng, tãi cù-cĩ ciă-diũ Cũ gâ nũ-kĩ cì-dạ dẫu ử nũ-
kĩ gâ nì-ciẻ, ử sĩ-hệ Ciông-Dĩ ciâu-diũ góng-biăng séng
nêng gâ dĩ ộ hing chũ lậ ;

6 Ciông-Dĩ công ộ ciâu-diũ gũ nêng cã gâ dĩ bâu-
êng gù.

7 Iũ nêng í-kĩ ăing-sing, ồ dạ ếng-iâu ting-ming iáu
ếng-ững mài lịnh-tiâu gâ hũ-kĩ, Ciông-Dĩ ciũ ộ nà ếng-
ững gâ sáng-miăng bâu-êng gù.

8 Iũ nêng pĩ-kĩ ồ siông-cáing, ếng í cếng gâ dầu-lĩ, dẫu
í bũ-ngĩ gâ dĩ, Ciông-Dĩ ciũ ộ nà hỏ-lả, nũ-kĩ bâu-
êng gù,

9 Nà kũ-nũing iáu cuoi-huā, bâu-êng ử duoi cã-ộ gâ

nêng, sáng bâu-êng Iũ-tuôi nêng, hē iả bâu-êng Hí-li-nĩ nêng ;

10 Nà ặng-iâu, tĩng-mĩng, bẻng-úing, bâu-êng ử dưới ảing-sĩng gậ nêng, sáng bâu-êng Iũ-tuôi nêng, hē iả bâu-êng Hí-li-nĩ nêng :

11 ¶ Éng-ụê Ciông-Dĩ sêng nêng, êng chũ nêng gậ nguê-mâu.

12 Mẩu-lợng sũ-mũ nêng mẩu lữ-huả, lậ huāng-cò, iả êng niông ciâu-diũ lữ-huả miề-tiâu gù : mẩu-lợng sũ-mũ nêng iủ lữ-huả, lậ huāng-cò, ciũ niông ciâu-diũ lữ-huả sêng gù ;

13 Éng-ụê ciâu Ciông-Dĩ chũ kí lậ êng sĩ tiāng-nĩ lữ-huả gậ nêng sộng cã ngĩ, sĩ í-diũ lữ-huả gậ nêng sộng cã ngĩ :

14 Biê-gổ-nêng mẩu lữ-huả, lậ bẻng cù-cĩ gậ sêng kộ í lữ-huả gáu-dơ gậ dĩ, gù-huôi-nêng mống mẩu lữ-huả, cù-cĩ cã cù-cĩ gậ lữ-huả ;

15 Ciũ-sĩ gù-huôi-nêng cã gậ dĩ biâu-mẻng lữ-huả gáu-dơ gậ dĩ gĩ dẫu gù sêng-dĩ, gù gậ liợng-sẻng iả cã í-búng gậ gúing-cẻng, gù sẻng-dĩ siợng gậ dĩ, í-búng uả cù-cĩ iủ chồ, í-búng uả cù-cĩ mẩu chồ ;

16 Ciũ-sĩ dẫu ử ì-ciẻ Ciông-Dĩ sả Iả-Sủ Gí-Dũ ciâu-diũ uoi hấu gậ sẻng-sĩ uả gậ dĩ, sẻng nêng mà-sả gậ dĩ.

17 ¶ Nĩ hẻng cã Iũ-tuôi nêng, í-sẻng kẫu-diũ lữ-huả, í nà Ciông-Dĩ cã cù-cĩ gậ tĩng-mĩng,

18 Éng-ụê ì ò-guả lữ-huả, ciũ đặ-dĩ Ciông-Dĩ gậ sẻng-ĩ, ộ bẻng-piẻ ciáng lảnh,

19 Nĩ dẫu lữ-huả-dĩ iủ ì-cài gậ chóng-mẻng, iầu cẻng gậ dẫu-lĩ nả nêng ộ iợng, ciũ cĩ sẻng cĩ sĩ tãi hải-ciẻ duối điộ, cã ú-ợng dĩ-bẻng nêng gậ guáng,

20 Cã háng nêng gậ sũ-hũ, gủing-ciẻ nêng gậ sẻng-sẻng ;

21 Iợng-gặ-sĩ ì hấu biẻ-nẻng, ì hấu cù-cĩ ẻng hấu ? ì uả nêng ẻng gợng cã chã, cù-cĩ ộ cã chặ mài ?

22 Nì uā nêng ēng gống tóng-gáing, cù-cī ộ tóng-gáing mài? nì nũ hō-siōng, nì cù-cī ộ té miâu-dī gậ mi-dī mài?

23 Nì nà lữ-huả cā nì gậ tǐng-mīng, nì ỉ ngạ-tiâu lữ-huả ộ diễ Ciōng-Dī gậ gữ mài?

24 Ciōng-Dī gậ miàng dāu biē-gồ-nêng dĩ-bíng éng-ựē nì nã nêng luing-mā, sū-siōng sēng-géng gī-diū gậ dĩ.

25 ¶ Nì lậ í-diū lữ-huả, siū uải-tiâu pụê gậ lý ciū iũ ỉ nì: lậ ngạ-tiâu lữ-huả, nì mống siū uải-tiâu pụê gậ lý, gōng gồ ēng-nǎing siū ỉ-búing.

26 Gũ-chũ nêng ēng-nǎing siū uải-tiâu pụê gậ lý, lậ cũ-sāi í-diū lữ-huả gậ lý-gủ, gụ mống ēng-nǎing siū uải-tiâu pụê gậ lý, cōng sōng-dặ siū ịong uải-tiâu pụê gậ lý lâu.

27 Nì iũ lữ-huả nguē-bíng gậ lý-gủ ỉ siū lâu ịong uải-tiâu pụê gậ lý, gũ ngạ-tiâu lữ-huả, ử cì chũ-sī ēng niōng siū uải-tiâu pụê gậ lý, lậ í-diū lữ-huả, í nì siōng ịong nêng ộ diǎng nì gậ cò mài?

28 Ủ nguē-māu cā Iũ-tuōi nêng, ēng sī Iũ-tuōi nêng; séng-nguē mống siū uải-tiâu pụê gậ lý, ỉǎ ēng sōng sī uải-tiâu pụê gậ lý:

29 Cōng-lậ mậ-sả cā Iũ-tuōi nêng gậ, ỉ-cài sī Iũ-tuōi nêng; séng-dĩ siū uải-tiâu pụê gậ lý, ỉ-cài sī uải-tiâu pụê gậ lý, éng-ựē sī kǎu-diū Sēng-Séng ēng sī kǎu-diū ử nguē-bíng gậ lý-gủ; gụ gậ tǐng-mīng ēng sī giǎng nêng-dĩ lậ, sī giǎng Ciōng-Dī-dĩ lậ.

Dĩ 3 Ciōng.

1 Ịong-gả-sĩ uā kǐ lậ, Iũ-tuōi nêng iũ sū-mũ dĩ piǎng biē-nêng hǎu nī? uải-tiâu pụê gậ lý iũ sū mũ sả nī?

2 Mǎu-lọng sū-mũ dĩ dứ iũ piǎng biē-nêng gũ hǎu: đéng hǎu, ciū-sī Ciōng-Dī dứing nã nêng gậ dĩ tộ gụ ciǎu-gũ.

3 Gụ dĩ-bíng lậ iũ nêng ēng sēng ciū gōng-ciōng-iōng

nī? Gù-huōi-nêng ēng sêng ộ nà Ciong-Dī gậ chông-i bing mầu-tiâu mài?

4 Cống ēng sī ịong-gặ-sĩ uā : gāing niông biâu-mêng Ciong-Dī sī uā céng dĩ, nêng nêng dú sī uā gặ dĩ ; sū-siông sêng-géng gī-diū uā, Niông nì uā dĩ gặ sī-hē cống ộ nă nêng uā nì mầu chồ, nă nêng sêng gặ sī-hē cống ộ iâng.

5 ¶ Uoi giâ-gíng ciâu-diū nêng uā dĩ gặ-gặ-sĩ uā. Lậ-sī uoi-huōi-nêng gặ bử-ngī nà Ciong-Dī gặ ngī hăng chủ lậ, ciū gông-ciông uā nī? Ciong-Dī gữ huai uoi sộng-dặ sī gự mài góng-biâng, ēng sī?

6 Cống ēng sī ịong-gặ-sĩ : lậ-sī ịong-gặ-sĩ, Ciong-Dī nī dĩ ộ sêng sī-gáing gặ nêng?

7 Lậ-sī éng-ựê uoi gặ gặ dĩ Ciong-Dī gặ céng dĩ gāing ộ hăng chủ lậ nă gự dặ-diộ ặng-iâu gāing cāi, ựê-sū-dĩ gữ niông sêng uoi sū-siông huāng-cò gặ nêng?

8 Ịong-gặ-sĩ cā-sū-dĩ ēng uā, Uoi-huōi-nêng mông kầu-diū cā-ộ cā-chêng hấu gặ dĩ? đống-céng iủ nêng lũng-uā uoi sī ịong-gặ-sĩ uā ; ịong cì-cặng gặ nêng siū hống sī ēng-gái gặ.

9 ¶ Ịong-gặ-sĩ niông gông-ciông uā? Uoi-huōi-nêng gữ ộ piāng gự gāing lảnh mài? Cống mài : éng-ựê uoi kǎing uā mêng-bặ, Iủ-tuōi nêng Hí-h-nĩ nêng, dú nă cò gũng-diū ;

10 Sū-siông sêng-géng gī-diū uā, Mầu ngī nêng, ciū-sī cì-ciả ỉả mầu ;

11 Mầu ciả nêng mêng-bặ, mầu ciả nêng sêng-dĩ siông Ciong-Dī ;

12 Dú sī diú-tiâu ciāng diộ, cā-hā bing cā mầu-sặ ; dú mầu nêng ảing-sing, ciū-sī cì-ciả ỉả mầu :

13 Gù-huōi-nêng gặ ử-liǎng-gộng sū-siông ēng-nǎing dó gặ đặng ; gự nà ựê tở-ping nêng : chũ-puê-dĩ kộng-diū ựê-dù :

14 Mǎng-chũ dú sī ciũ-mā, uā ộ gặ dĩ :

15 Gự gặ káu bấu-dặ cèng kựê ồ huōi-sĩ nêng lâu gự gặ huǎi ;

16 Gù giǎng-guā gậ điộ dú sī kữ-chủ cuói-nũng ;

17 Gù dú ăng dặ-dí bẻng-úng gậ điộ :

18 Ciāu gù chũ mẩu đi niōng pā Cìong-Dī.

19 ¶ Giā uoi-huoi-nêng dặ-dí lữ-huả-dĩ uā gậ dĩ, dú sī iáu nả lữ-huả gũing-diū gậ nêng uā gậ ; niōng lōng gở nêng gậ chũ mẩu đi ăng, gũ niōng biâu-mẻng tóng sī-gáing gậ nêng nả Cìong-Dī sẻng dú iũ cò :

20 Gũ-chũ kâu-diū í lữ-huả gáu-dō gậ dĩ kộ cā, ciāu Cìong-Dī chũ kĩ lậ, dú mẩu ciả nêng sỡng-dặ sī ngī : ẻng-ựe lữ-huả sī háu nêng dặ-dí cò.

21 Giā-gíng ẻng sī kâu-diū lữ-huả, iũ Cìong-Dī gậ ngī lẻng-nguē hỉng chũ lậ ; iũ lữ-huả iáu sẻng-dí tãi iọng ngī cā gúing-cẻng ;

22 Ciũ-sī Cìong-Dī ẻng-ựe nêng sẻng Iả-Sú Gí-Dũ nả nêng gậ ngī, nả ử duói sẻng gậ nêng, dú mẩu huọng-piẻ ;

23 ẻng-ựe duoi-gá-nêng dú huāng-cò làu, mại dặ-dặ Cìong-Dī gậ ẻng-iầu điộ ;

24 Giā-gíng ẻng-ựe Cìong-Dī bả-bả-dĩ nả nêng gậ áing-hũ, nêng ciũ sỡng-dặ sī ngī, dú sī kâu-diū Gí-Dũ Iả-Sú nả sī-gáing nêng chiũ dẫu-tê :

25 Cìong-Dī cữ-ỉ điang-gự nả iọng Iả-Sú Gí-Dũ cẻng cỉ tãi sī-gáing nêng siũ-cò, niōng nêng sẻng gự, ciũ kâu-diū gự lầu-huải gậ góng-lầu, cò ộ siả-dặ-tiầu, biâu-mẻng Cìong-Dī gậ ngī, ẻng-ựe Cìong-Dī cẻng-chỉng kúing-ẻng nêng, sữ gự áing-bả-sỉ gậ cò ;

26 Ciũ-sī niōng iọng sỉ-hẻ biâu-mẻng Cìong-Dī gậ ngī ; nả nêng dặ-dí Cìong-Dī cù-cỉ sỉ ngī, í nả ử duói sẻng Iả-Sú gậ nêng iả sỡng cā ngī.

27 ¶ Iọng-gặ-sỉ nêng iũ sũ-mũ dĩ háu-gáu nỉ ? Dú mẩu. Sỉ kâu sũ-mũ huả mẩu ? sỉ kâu góng-lầu gậ huả, ẻng sỉ ? ẻng sỉ : sỉ kâu sẻng gậ huả.

28 Gũ-chũ í uoi-huoi-nêng chũ kĩ lậ, nêng sỡng-dặ sỉ ngī, ẻng-nẻng sỉ ẻng-ựe í-diū lữ-huả, sỉ ẻng-ựe sẻng.

29 Cìong-Dī ộ-sỉ cẻng-lậ cā Iũ-tuoi nêng gậ Cìong-Dī ?

êng iả cā biē-gồ-nêng gậ Ciong-Dī ? Ciāng-sī, iả cā biē-gồ-nêng gậ Ciong-Dī :

30 Lậ-sī Ciong-Dī ì-cài cồng-lậ cì-ciả, nêng lậ sêng, Ciong-Dī ciũ nả ử siũ uải-tiâu pụê lý gậ nêng sộng cā ngī, iả nả ử êng-nặng siũ uải-tiâu pụê lý gậ nêng sộng cā ngī.

31 Iộng-gặ-sī uoi-huôi-nêng sī nả sêng gậ huả lợng lự-huả bing mẩu-tiâu êng sī ? Cồng êng sī iộng-gặ-sī : uoi-huôi-nêng gặng sī bợng-chặng lự-huả ợ diang-gự.

Dī 4 Ciong.

1 Iộng-gặ-sī ợ uả uoi cũ-cóng Ngā-bả-là-hặng, ciâu-diũ gự cù-cì cā gậ dī iũ sũ-mũ dī dặ-diợ ?

2 Ngā-bả-là-hặng lậ-sī éng-ựê cā dī, sộng-dặ sī ngī, gự ciũ iũ dī hẩu-gáu ; cồng-lậ ciâu-diũ Ciong-Dī chũ kị lậ, gự dú mẩu dī hẩu-gáu.

3 Sêng-géng iả sī gợ-iộng uả. Ngā-bả-là-hặng sêng Ciong-Dī, Ciong-Dī ciũ nả gự iộng sêng iáu ngī i-búng chũ.

4 Cā góng-hú gậ nêng dặ góng-cing, mài sộng-dặ sī áng-hũ, sī gự êng-gái dặ gậ.

5 Ciong-Dī nả ử ngạ gự gậ nêng sộng cā ngī, gũ-chũ nêng êng cā góng-hú lậ sêng Ciong-Dī, Ciong-Dī nả gự iộng sêng iáu ngī i-búng chũ.

6 Sũ-siông Duoi-pĩ iả uả ử êng-nặng cā góng-hú nả Ciong-Dī sộng gự cā ngī gậ nêng sī iũ hũ-kĩ,

7 Gợ-uả, Nêng cā gậ ợ siả-tiâu làu, cò ciả-diũ làu, iộng nêng sī iũ hũ-kĩ.

8 Cự êng nả gự cệng iũ cò, iộng nêng sī iũ hũ-kĩ.

9 Iộng hũ-kĩ, sī uả siũ uải-tiâu pụê lý gậ nêng iũ hũ-kĩ à, iả sī uả êng-nặng siũ uải-tiâu pụê lý gậ nêng gống iũ hũ-kĩ nī ? éng-ựê uoi kặng uả, Ngā-bả-là-hặng sêng Ciong-Dī, Ciong-Dī nả gự iộng sêng iáu ngī i-búng chũ.

10 Ciong-Dī sũ-mũ sī-hê nả gự gậ sêng iáu ngī i-búng

chũ? sī siū uái-tiâu puê lí lâu gậ sī-hê à, iả sī êng-năing siū uái-tiâu puê lí gậ sī-hê nī? Êng sī siū uái-tiâu puê lí lâu gậ sī-hê, sī êng-năing siū uái-tiâu puê lí gậ sī-hê :

11 Gụ ỉ siū uái-tiâu puê lí gậ gĩ-nêng, ciū-sī gụ gũ êng-năing siū uái-tiâu puê lí gậ sī-hê, êng-ưê sêng sộng cã ngī lâu gậ bêng-gụ : nả gụ ộ cã ử duôi sêng, mông gụ êng-năing siū uái-tiâu puê lí nêng gậ dá, niông gụ-huôi-nêng iả nả Ciông-Dĩ sộng gụ cã ngī ;

12 Ỉ ộ cã siū uái-tiâu puê lí nêng gậ dá, ciū-sī êng-ộ-cỉ siū uái-tiâu puê gậ lí, iả gáing uôi cũ-cóng Ngã-bả-là-hăng gũ êng-năing siū uái-tiâu puê lí gậ sī-hê iủ gậ sêng-sêng gậ káu-bủ kộ giăng, Ngã-bả-là-hăng ciū ộ cã gụ gậ dá.

13 ¶ Êng-ưê Ciông-Dĩ hủ Ngã-bả-là-hăng iáu gụ gậ hê-dô cồng ộ dặ-diộ sī-gáing cã sú-ngiê, êng sī êng-ưê í-diũ lữ-huả, sī êng-ưê ử giăng sêng dặ lậ gậ ngī.

14 Lậ-sī ử nả lữ-huả gũing gậ nêng sộng sī hê-dô, dặ-diộ sú-ngiê, sêng ciū bing cã kóng gậ, hủ gậ dĩ iả bing cã ử ỉ :

15 Êng-ưê iủ lữ-huả, nêng ciū niông siū hêng ; lậ mầu lữ-huả, iả mầu huăng-huả.

16 Gũ-chũ nêng sộng-dặ sī hê-dô dặ-diộ sú-ngiê sī giăng sêng-dĩ lậ, ciū sộng-dặ sī áing-hủ ; niông Ciông-Dĩ hủ gậ dĩ diăng-gụ ộ dẫu Ngã-bả-là-hăng lổng-cồng gậ hê-dô ; êng-ộ-cỉ dẫu ử nả lữ-huả gũing gậ, iả ộ dẫu ử ộ Ngã-bả-là-hăng sêng gậ nêng,

17 Ngã-bả-là-hăng sī uôi duôi-gá-nêng gậ dá, sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uả, Uôi tỉ nì cã cèng cãi gổ gậ dá, Ciông-Dĩ hiâu sĩ-nêng sáng kị lậ, chũ mầu gậ dĩ sũ-siông sī iủ, ciâu iộng Ngã-bả-là-hăng sêng gậ Ciông-Dĩ chũ kị lậ, Ngã-bả-là-hăng sī uôi duôi-gá-nêng gậ dá.

18 Ngã-bả-là-hăng bộng-lải mầu siông-tê, gụ gũ sêng iủ siông-tê niông cã cèng cãi gổ gậ dá, sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uả, Nì gậ hê-dô ộ iộng cãi.

19 Ngã-bả-là-hăng ỉ-sêng sêng, siông cù-cỉ nìng-gỉ chá-

bũ-dộ cì-bả huē séng-tĩ sũ-siōng sĩ-tiâu i-búing, iả siōng Sả-là dú mẩu sáing-iōng ; cōng mài ngĩ-séng.

20 Gù mẩu mĩ-ciē ēng sēng gậ séng, ēng ngĩ-séng Ciōng-Dĩ hữ gù gậ dĩ, cōng-lậ kầu-diū gù gậ sēng-séng gāing iũ li-liōng kĩ lậ, gự ặng-iâu nả Ciōng-Dĩ,

21 Gù céng đặ-dĩ Ciōng-Dĩ hữ gậ, cōng iũ-bộng-sũ cầ-chặng.

22 Gũ-chũ Ciōng-Dĩ nả gù iọng sēng iáu ngĩ i-búing chũ.

23 Sēng-géng gĩ-diū uả Ciōng-Dĩ nả Ngả-bả-lả-hặng gậ sēng iáu ngĩ i-búing chũ, iọng dĩ ēng-ò-cỉ tãi Ngả-bả-lả-hặng gĩ-diū ;

24 Iả sĩ tãi uoi-huôi-nēng gĩ-diū, éng-ựē uoi-huôi-nēng sēng ử nả uoi Cự Iả-Sứ giảng sĩ-nēng dĩ-bíng hiâu sáng kĩ lậ gậ Ciōng-Dĩ, Ciōng-Dĩ cōng ộ nả uoi gậ sēng iáu ngĩ i-búing chũ,

25 Iả-Sứ sĩ éng-ựē uoi-huôi-nēng gậ guả-sĩ gấu kộ sĩ, ỉ éng-ựē niōng uoi-huôi-nēng ộ sộng-đặ sĩ ngĩ ciū nả Ciōng-Dĩ hiâu sáng kĩ lậ.

Dĩ 5 Cióng.

1 Iọng-gặ-sĩ uoi-huôi-nēng éng-ựē sēng sộng-đặ sĩ ngĩ, ciū kầu uoi Cự Iả-Sứ Gĩ-Dũ niōng iáu Ciōng-Dĩ cuoi uả-mũ ;

2 Uoi-huôi-nēng giả-gíng đặ-diộ iọng áing-hữ guẻ-đặ i-lộ sĩ kầu-diū Iả-Sứ gự-cíng, ỉ éng-ựē sēng ; uoi-huôi-nēng gũ iũ siōng-tê đặ-diộ Ciōng-Dĩ gậ ặng-iâu ciū niōng kầu-uoi.

3 Éng-ò-cỉ iọng-gặ-sĩ, ciū sĩ pōng-diộ kũ-nūing iả niōng kầu-uoi : éng-ựē đặ-dĩ giảng kũ-nūing ciū iũ gặng-đặ mộ-nãi ;

4 Giảng géng-đặ mộ-nãi ciū mống ling mống sữ ; đầu lậ mống ling mống sữ ciū iũ siōng-tê ;

5 Iọng siōng-tê cōng mài lōng uoi ēng hẩu i-sũ ; éng-

uê kâu-diũ nã uòi lâu gậ Sêng-Sêng iũ Ciong-Dĩ gậ ơ-séng biâng dẫu uòi-huôi-nêng séng-dĩ.

6 ¶ Uòi-huôi-nêng nững, mẩu kưê-lì gậ si-hê, Gí-Dũ dẫu diâng-gự gậ nì-ciê tãi iũ cò gậ nêng sĩ.

7 Tãi ngĩ-nêng sĩ, ciũ cèng nuing-dặ : tãi hâu-nêng sĩ, mẩu-lợng-dĩ iũ nêng gợng gợ cã.

8 Cống-lậ Ciong-Dĩ gãng biâu-mợng gự ơ uòi-huôi-nêng gậ séng, éng-uê uòi-huôi-nêng gũ đợ-dĩ cã iũ cò gậ nêng, Gí-Dũ ciũ tãi uòi sĩ.

9 Giã-gíng uòi-huôi-nêng kâu-diũ Gí-Dũ gậ huái sợng-dặ sĩ ngĩ, uòi-huôi-nêng kâu-diũ gự gãng ợ dặ giũ pĩ-tiâu Ciong-Dĩ gậ nữ-kĩ.

10 Uòi-huôi-nêng iáu Ciong-Dĩ cã đợ-tê gậ si-hê, kâu gự Gựing sĩ, lậ ợ iáu Ciong-Dĩ cuôi uả-mũ, uả-mũ lâu, éng-uê gự Gựing sáng đợ-dĩ, gãng ợ dặ giũ ;

11 Éng-ò-cĩ iợng-gặ-sĩ, kâu-diũ uòi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ uòi-huôi-nêng iả éng-uê Ciong-Dĩ ciũ kâu-uòi, uòi-huôi-nêng giã-gíng iáu Ciong-Dĩ cuôi uả-mũ ỉ sĩ kâu-diũ uòi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ.

12 ¶ Cò dẫu sĩ-gáing sĩ giãng ciã nêng-dĩ kĩ, iũ cò ciũ iũ sĩ ; gũ-chũ nêng nêng dú niợng sĩ, éng-uê nêng nêng dú iũ cò :

13 Éng-năing iũ lữ-huả gậ si-hê, cò dú dẫu sĩ-gáing lâu : lậ mẩu lữ-huả, nêng mợng iũ cò, Ciong-Dĩ éng nà gự cợng iũ cò.

14 Lậ-sĩ giãng Ngã-dợng cì-dặ dẫu Mộ-sái, mợng nêng huãng gậ cò mại iáu Ngã-dợng gậ guã-sĩ ỉ-búng, duôi-gá-nêng dú nã sĩ gựing-diũ, iợng Ngã-dợng gậ iợng-sĩ, ử ciã hê-lải lậ gậ nêng ợ đợ.

15 Lậ-sĩ guã-sĩ iáu ử bả-bả-dĩ nã nêng gậ áing-hũ mại ỉ-búng. Éng-uê ciã nêng gậ guã-sĩ iũ cèng cãi nêng sĩ, Ciong-Dĩ gậ áing-hũ, iáu ử éng-uê Iả-Sú Gí-Dũ ciã nêng gậ áing-hũ bả-bả-dĩ nã nêng gậ, gãng nã cèng cãi nêng.

16 Ử ciã giãng ciã nêng huãng-cò gậ dĩ iáu iợng bả-bả-

dĩ nã nêng gâ áing-hũ mài i-búing : éng-ưê sêng nêng sĩ
giăng cì-iông gâ cò ciũ diăng cò, lậ ử bã-bã-dĩ nã nêng
gâ áing-hũ sĩ giăng cêng cãi nêng gâ guã-sĩ ciũ cã-cì-
lệng nã nêng sộng cã ngĩ.

17 Éng-ưê ciã nêng gâ cò, sĩ ciũ éng-ưê ciã nêng iũ
gũing-bãng ; ử duối dặ-diệ cêng cài gâ áing-hũ iáu bã-
bã-dĩ sộng-dặ sĩ ngĩ gâ nêng éng-ưê Iả-Sú Gí-Dũ ciã nêng
dấu ệng-ựing gâ sáng-miăng dĩ-bíng cồng gãng iũ
gũing-bãng.

18 Iộng-gặ-sĩ uã kĩ lậ éng-ưê cì-iông gâ guã-sĩ nêng
nêng dú nã Cìong-Dĩ diăng cò ; iả éng-ưê ử cã-cì-lệng nã
nêng sộng cã ngĩ gâ dĩ, nêng nêng dú nã Cìong-Dĩ sộng
cã ngĩ dặ-diệ ệng-ựing gâ sáng-miăng.

19 Éng-ưê ciã nêng ngặ Cìong-Dĩ cêng cài nêng ciũ
sộng-dặ iũ cò, iả éng-ưê ciã nêng í Cìong-Dĩ cêng cãi
nêng ciũ sộng-dặ sĩ ngĩ.

20 Lêng-nguê iũ lự-huả đững à lậ, niông ử cêng cãi
gâ guã-sĩ ộ hĩng chũ lậ ; cò cì cãi kĩ lậ, áing-hũ gặ-nguê
ciũ gãng cãi kĩ lậ :

21 Ciũ sũ-siông cò dặ-diệ gũing-bãng niông nêng sĩ,
iộng-gặ-sĩ niông áing-hũ kâu-diũ ử nã nêng sộng cã ngĩ
gâ lí iả dặ-diệ gũing-bãng nã nêng kâu uối Cũ Iả-Sú Gí-
Dũ ộ dặ-diệ ệng-ựing gâ sáng-miăng.

Dĩ 6 Cìong.

1 Iộng-gặ-sĩ gông-ciông uã nĩ ? Uoi-huôi-nêng gũ gộng
huăng-cò, niông áing-hũ ộ gãng cãi kĩ lậ ?

2 Cồng êng sĩ iộng-gặ-sĩ. Uoi-huôi-nêng iáu cò mẩu
gúing-niã sũ-siông sĩ-tiâu i-búing, nĩ-dĩ gũ gộng huăng-
cò sũ-siông sáng độ-dĩ ?

3 Nĩ ộ-sĩ êng dặ-dĩ uoi iộng duối nêng chĩng-mãng siũ
sãi-lĩ iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cã i tỉ sĩ siũ sãi-lĩ ộ gụ sĩ ?

4 Uoi-huôi-nêng siũ sãi-lĩ ộ gụ sĩ iáu gụ cãi-cãi cồng
hã đặng-dĩ : niông uoi ảing-gêng iũ sêng gâ gặ-sĩ gộ

cuōi chũ-sĩ ỉ-búng, sũ-siōng Gí-Dũ kâu-diũ Dá gậ duōi cồ-nắng nắ gự giǎng sĩ-nềng dĩ-bính hiǎu-sáng kí lậ.

5 Uòì-huōi-nềng lậ ò Gí-Dũ sĩ, iáu gự siōng-ling, lậ ò Gí-Dũ hũ-sáng, iǎ ọ iáu gự siōng-ling.

6 Éng-ưê đặ-dí uòì ǎng-làu cǎ nềng gậ gặ-sĩ iáu gự cǎi đǎng dǎu sĩ-cĩ-gǎ, niōng uòì séng-dĩ gậ cồ ọ miề-tiǎu, uòì-huōi-nềng ciũ mài cuōi cǎ cồ gậ nũ-gế ;

7 Éng-ưê sĩ-tiǎu làu gậ nềng mài nắ cồ gǔng-sũ.

8 Uòì-huōi-nềng chĩng-mǎng lậ iáu Gí-Dũ cǎi sĩ, uòì-huōi-nềng séng cồng ọ iáu gự cǎi sáng ;

9 Éng-ưê đặ-dí Gí-dũ giǎng sĩ-nềng dĩ-bính hiǎu-sáng kí lậ cồng mài cuōi sĩ, sĩ iǎ mài cuōi gǔng-đặ gự diũ.

10 Gự sĩ, ciũ-sĩ éng-ưê cồ sĩ, cồng-lậ cì-lệng : gự sáng, ciũ-sĩ éng-ưê Cìōng-Dĩ sáng.

11 Iọng-gặ-sĩ nì iáu Gí-Dũ Iǎ-Sú hợ cǎ ỉ tĩ iǎ niōng chũ cù-cĩ iáu cồ mǎu gúng-niǎ sũ-siōng sĩ-tiǎu ỉ-búng, gǎng niōng chũ cù-cĩ sáng sĩ éng-ưê Cìōng-Dĩ sáng.

12 ¶ Gũ-chũ ềng niōng nắ cồ dǎu nì cồng ọ sĩ gậ séng-tĩ iũ gǔng-bǎng gǔng-diũ nì, lōng nì niōng í-diũ séng-tĩ táng-dũ gậ lǎng dĩ :

13 Iǎ ềng niōng nà nì gậ ngù-gúng káu-siũ gáu nắ cồ, cǎ bũ-ngĩ gậ gặ-sĩ ; niōng nà cù-cĩ, sũ-siōng sĩ-tiǎu làu ỉ sáng kí lậ gậ nềng, gáu nắ Cìōng-Dĩ, ngù-gúng káu-siũ iǎ niōng cǎ ngĩ gậ gặ-sĩ nắ Cìōng-Dĩ sặ-ềng.

14 Éng-ưê nì ềng sĩ hũ lự-huǎ gǔng, sĩ hũ ǎng-hự gǔng : gũ-chũ cồ cồng mài gǔng-đặ nì diộ.

15 ¶ Iọng-gặ-sĩ gồng-ciōng uǎ nĩ ? uòì-huōi-nềng hũ ǎng-hự gǔng, ềng hũ lự-huǎ gǔng, ciũ gặng huǎng-cồ ? Cồng ềng gặng.

16 Nì gũ ềng đặ-dí, nì nà cù-cĩ gáu kộ cǎ nũ-gế, hũ sũ-mũ nềng, hũ sũ-mũ nềng ciũ-sĩ sũ-mũ nềng gậ nũ-gế ; mǎu-lọng sĩ cǎ cồ gậ nũ-gế hē-mựế niōng sĩ, mǎu-lọng sĩ cǎ Cũ gậ nũ-gế hũ gự ciũ sặng-đặ sĩ ngĩ.

17 Uòì đồ-ciǎ Cìōng-Dĩ, éng-ưê nì ǎng-sĩ mớng sĩ cồ gậ nũ-gế, hē-mựế ỉ-séng hũ ử háu nì gậ dǎu-lĩ ò ử iōng-sĩ ;

18 Nì ừ-cì-sí bōng-tiâu ciū ēng niōng cā cò gâ nư-gê, bở cā ngī gâ nư-gê.

19 Éng-ựê nì nã nự-séng đing-ling-diū, mài iọng mềng-bà, uoi ciū ciâu-diū neng uā-dī gâ gâ-sī iáu nì uā : nì ảing-sī nà nì ngừ-gúing káu-siủ gáu nã í-nộ lảnh-ộ gâ dī cā nư-gê, cā chử lảnh-ộ gâ dī, giâ-gúing niōng nà ngừ-gúing káu-siủ gáu nã ngī gâ dī cā nư-gê, ciū ộ bở cā sēng gâ neng.

20 Éng-ựê nì cā cò gâ nư-gê, ừ cì-sí ciū iáu ngī gâ dī mẩu gúing-niả, mài nã gự gửing-diū.

21 Nì ảing-bā-sī cā gâ dī giâ-gúing đả-dí ēng hẩu ỉ-sū, ừ duối dī iủ sū-mư dī ỉ nì ? éng-ựê iọng dī gâ sụê-mựê ciū-sī sỉ.

22 Giâ-gúing nì bōng-tiâu lau ēng niōng cā cò gâ nư-gê, bing cā Ciong-Dī gâ nư-gê, ciū iủ hẩu gâ guả-cừ ộ bở cā sēng gâ neng, sụê-mựê ộ đả điộ ệng-ựing gâ sáng-miăng.

23 Éng-ựê cò gâ góng-cing ciū-sī sỉ ; cớng-lậ Ciong-Dī kâu-diū uoi Cự Lả-Sú Gí-Dủ bā-bā-dī nã neng gâ ảing-bữ ciū-sỉ ệng-ựing gâ sáng-miăng.

Dī 7 Ciong.

1 Hiáng-dī à, uoi giâ uā gâ dī sī iáu mềng-bà lữ-huả gâ neng uā gâ, ộ-sī nì ēng đả-dí lữ-huả gúing neng sī cì sáng-sī gâ dī ?

2 A-niōng-neng iủ séng-éng, séng-éng sáng đợ-dī gâ sī-hê ciū nã lữ-huả gúing-diū niōng hữ séng-éng ; lậ-sī séng-éng sỉ-tiâu, iọng niōng hữ séng-éng gâ lữ-huả ciū mài gúing-đả gự điủ.

3 Séng-éng sáng đợ-dī, gự lậ hã biê-neng ciū hăng cā lảnh á-niōng : séng-éng sỉ-tiâu ciū ēng niōng í-diủ iọng lữ-huả, mớng kộ hã biê-neng, iả ēng sọng sī lảnh á-niōng.

4 ¶ Iọng-gả-sī chử kị lậ, uoi gâ hiáng-dī, nì kâu-diū

Gi-Dũ gâ sêng-tĩ iáu lữ-huả mầu gúing-niả sũ-siông sĩ-tiâu làu ỉ-búing; ciũ gống hã biê-nêng, ciũ-sĩ ử giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hiâu sáng kĩ lậ gâ Cũ, niông uoi-huôi-nêng ở sáng Ciông-Dĩ gâ guả-ciê.

5 Uoi-huôi-nêng hũ nũ-sêng gúing gâ si-hê, ử táng-dũ huang gâ cò, ciũ-sĩ eng-ưê lữ-huả huải chủ lậ gâ, chầu-dòng ngu-gúing káu-siũ cã iọng lạng gâ dĩ sáng sĩ gâ guả-ciê.

6 Giã-gíng uoi-huôi-nêng bõng-tiâu làu mài nã lữ-huả gúing-diũ, iáu ử ẩng-bã-sĩ gúing-diũ uoi gâ mầu gúing-niả sũ-siông sĩ-tiâu làu ỉ búing, iọng-gã-sĩ uoi hũ-sũ Cũ, eng sĩ ciâu-diũ ử nguê-bíng li-gũ giũ gâ gã-sĩ, sĩ ciâu-diũ Sêng-Sêng sêng gâ gã-sĩ.

7 ¶ Iọng-gã-sĩ gong-ciông uã nĩ? Lữ-huả ciũ-sĩ cò eng sĩ? Cõng eng sĩ. Lậ-eng-sĩ giăng lữ-huả, uoi ciũ eng dặ-dĩ cò: lữ-huả lậ eng-nặng uã, Eng gống táng nêng gâ mi-dĩ, uoi ciũ eng dặ-dĩ táng nêng gâ mi-dĩ sĩ táng nêng gâ mi-dĩ:

8 Lậ-sĩ cò, kâu-diũ iọng gáu-dõ gâ dĩ gáing hấu dai-põng, chầu uoi gâ sêng-dĩ lõng uoi kĩ gõ iọng gâ táng-sêng: eng-ưê mầu lữ-huả cò ciũ-sĩ sĩ.

9 Cõng-chíng eng dặ-dĩ lữ-huả gâ si-hê, uoi ciũ-sĩ sáng: hê-muê cì dặ-dĩ ử gáu-dõ gâ dĩ, cò ỉ sáng kĩ lậ, uoi ciũ sĩ;

10 Ử gáu-dõ gâ dĩ bõng-lãi sĩ niông nêng sáng, dẫu niông uoi sĩ;

11 Ciũ-sĩ cò, kâu-diũ ử gáu-dõ gâ dĩ, gáing hấu dai-põng, pĩng uoi, ỉ kâu-diũ ử gáu-dõ gâ dĩ lõng uoi sĩ.

12 Iọng-gã-sĩ chủ kĩ lậ lữ-huả ì-cài sĩ sêng, ử gáu-dõ gâ dĩ iả sĩ sêng, ỉ góng-biăng, ỉ hấu.

13 ¶ Iọng-gã-sĩ ử hấu gâ lữ-huả sĩ lõng uoi sĩ, eng sĩ? Cõng eng sĩ iọng-gã-sĩ. Lõng uoi sĩ, ciũ-sĩ cò, cò kâu-diũ ử hấu gâ lữ-huả lõng uoi sĩ, biâu-mêng cò ì-cài sĩ cò: ỉ kâu-diũ ử gáu-dõ gâ dĩ hính chủ lậ sĩ cõng lạng cùe-tiâu.

14 Uoi-huōi-nēng dặ-dí lữ-huả sī bēng Sēng-Sēng gậ
ī-sū : cōng-lậ uoi sī hū nự-séng gǔng, mại-tiâu nả cò
gǔng-sū.

15 Eng-ưē uoi cầ gậ dī uoi dú ēng dặ-dí : uoi cầ gậ
góng-hú, ēng sī uoi ồ gậ ; uoi nữ gậ, uoi dẫu kộ cầ.

16 Lậ-sī uoi cầ gậ dī, sī uoi ēng ồ cầ gậ, uoi ciũ iáu lữ-
huả gōng séng-ī uả lữ-huả sī hẩu.

17 Giạ-gíng iọng dī cuōi ēng sī uoi cầ gậ, sī diũ dẫu
uoi séng-dĩ gậ cò cầ gậ.

18 Uoi iả cềng dặ-dí diũ dẫu uoi dĩ-bíng, ciũ-sī dẫu uoi
nự-séng dĩ-bíng, dú mẩu cì-iōng hẩu gậ dĩ : ēng-ưē uoi
mōng iũ góng-ngũing gậ séng, dú mẩu-bọng-sū cầ chũ
hẩu gậ dĩ.

19 Gũ-chũ uoi ồ gậ, ciũ-sī sīng, uoi ỉ ēng cầ : uoi nữ gậ,
ciũ-sī ợ, uoi ỉ kộ cầ.

20 Lậ-sī uoi kộ cầ ử ēng ồ cầ gậ dī, iọng dī cuōi ēng sī
uoi cầ, sī diũ dẫu uoi séng-dĩ gậ cò cầ.

21 Giạ uoi chũ lữ-huả sī iọng-gặ-sĩ, uoi mōng ồ cầ hẩu
gậ dĩ, ợ dú iáu uoi cại cì-dó.

22 Eng-ưē ciâu-diũ uoi nờ-séng uoi cềng kầu-uoi Ciōng-
Dī gậ lữ-huả :

23 Lậ-sī uoi chũ ngừ-gúing káu-siũ dĩ-bíng lēng-nguē
gũ iũ cì-iōng huả, iáu uoi séng-dĩ gậ huả mà-diōng, nả
uoi chiōng kộ niōng uoi hū cò gậ huả gǔng, ciũ-sī dẫu
uoi ngừ-gúing káu-siũ dĩ-bíng gậ huả.

24 Uoi cầ nēng ì-cại cềng kộ-lĩng ! sũ-mũ nēng ợ nả
uoi giǎng iọng cōng sī sī gậ séng-tĩ giũ chũ lậ ?

25 Dờ-ciạ Ciōng-Dī kầu-diũ uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ cōng
ợ dặ giũ. Iọng-gặ-sĩ uoi nả nờ-séng, hũ Ciōng-Dī gậ
huả, nả nự-séng hũ cò gậ huả.

Dĩ 8 Cióng.

1 Gũ-chũ mẩu-lọng sũ-mũ nēng iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cầ
ỉ tĩ cōng mại diǎng gự gậ cò.

2 Fng-ue nà sáng-miăng nă nêng gâ Sêng-Sêng gâ huả kâu-diũ Gí-Dũ Iả-Sú bōng-tiâu uoi làu, ciũ mài nă ử ciả cò iấu sĩ gâ huả gũing-diũ.

3 Lữ-huả éng-ue nự-séng, mẩu-bōng-sũ bōng-tiâu uoi mài nă cò gũing-diũ, cōng-lậ Ciong-Dĩ hăng cù-cĩ gâ Gũing cã nêng, séng-tĩ sũ-siōng ử nă cò gũing-diũ gâ nự-séng i-búing, tãi nêng siũ-cò, dẫu iōng cã nêng gâ nự-séng miề-tiâu cò :

4 Niōng uoi ảing-gēng í-diũ Sêng-Sêng, ēng í-diũ nự-séng gâ nêng, í chéng-chũ lữ-huả gâ lĩ-gú.

5 Éng-ue í-diũ nự-séng gâ nêng dú sĩ siōng nự-séng gâ dĩ ; í-diũ Sêng-Sêng gâ nêng dú sĩ siōng Sêng-Sêng gâ dĩ.

6 Siōng nự-séng gâ dĩ, ciũ-sĩ sĩ ; cōng-lậ siōng Sêng-Sêng gâ dĩ, ciũ-sĩ sáng-miăng, bēng-úing :

7 Siōng nự-séng gâ dĩ ciũ-sĩ iấu Ciong-Dĩ cã dō-tê ; éng-ue ēng hũ Ciong-Dĩ gâ lữ-huả gũing, iả mẩu-nảing-gē hũ :

8 Gũ-chũ ử duoi hũ nự-séng gũing gâ nêng, mài đēng Ciong-Dĩ gâ i.

9 ¶ Ciong-Dĩ gâ Sêng-Sêng lậ ì-cài gũe-diũ dẫu nì séng-dĩ, nì ciũ ēng sĩ hũ nự-séng gũing, sĩ hũ Sêng-Sêng gũing. Mẩu-lōng sũ-mũ nêng mẩu Gí-Dũ gâ Sêng ciũ ēng sĩ Gí-Dũ miăng à gâ nêng.

10 Lậ-sĩ Gí-Dũ dẫu nì séng-dĩ, séng-tĩ éng-ue cò ciũ-sĩ sĩ ; lēng-ōng éng-ue ngĩ ciũ-sĩ sáng.

11 Nà Iả-Sú giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hiâu sáng kĩ lậ gâ Ciong-Dĩ gâ Sêng lậ diũ dẫu nì séng-dĩ, nà Gí-Dũ Iả-Sú giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hiâu sáng kĩ lậ gâ Ciong-Dĩ, éng-ue gũi diũ dẫu nì séng-dĩ gâ Sêng, iả ộ nà nì cōng ộ sĩ gâ séng-tĩ hiâu sáng kĩ lậ.

12 ¶ Hiáng-dĩ à, iōng-gả-sĩ chũ kĩ lậ, uoi-huoi-nêng ēng sĩ kīng nự-séng gâ cãi, ảing-gēng ēng niōng í-diũ nự-séng :

13 Nì ảing-gēng lậ í-diũ nự-séng ciũ cōng niōng sĩ ;

lậ kâu-diū Sēng-Sēng miē-tiāu séng-tī laining gậ ǎng-gēng cōng ộ sáng.

14 Ủ duối nả Ciōng-Dī gậ Sēng káing-tuói gậ nēng, dú sī Ciōng-Dī gậ Gǔing.

15 Nì dặ-diộ gậ Sēng ēng sī hǎng nì cǎ nư-gẻ cuối niōng giǎng; sī hǎng nì cǎ gǔing, uoi-huoi-nēng kâu-diū iọng Sēng hǎng Ciōng-Dī cǎ A-bǎ, ciū-sī Dá.

16 Sēng-Sēng iáu uoi-huoi-nēng gậ séng cǎi cǎ gúing-cēng, uǎ uoi sī Ciōng-Dī gậ gǔing :

17 Lậ-sī gǔing, ciū iǎ cǎ hē-dồ dặ-diộ sú-ngiẻ; ciū-sī dặ Ciōng-Dī gậ sú-ngiẻ, iáu Gí-Dũ biǎng-biǎng dặ sú-ngiẻ; uoi-huoi-nēng lậ iáu gụ cǎi-cǎi siū kủ, gōng ộ iáu gụ cǎi-cǎi dặ-diộ ểng-iǎu.

18 ¶ Uoi chū iọng sī-hē siū gậ kủ-nũing lậ siōng-kỉ ử hē-lǎi ộ dǎu uoi séng-dī hīng chử lậ gậ ểng-iǎu, ciū cềng mǎu iǎu-gẻng.

19 Sī-gáing lǒng-cōng gậ đi dú chiẻ-chiẻ-dī dǎing Ciōng-Dī ử duối gǔing hīng chử lậ.

20 Ếng-ưẻ sī-gáing lǒng-cōng gậ đi dú bīng cǎ mǎu-sǎ gậ, ēng sī gụ cù-cī cự-ỉ, sī ếng-ưẻ ử cǎ nǎ gụ bīng mǎu-sǎ gậ, ciū ộ iọng-gặ-sỉ,

21 Lậ-sī gũ iũ siōng-tẻ, ciū sī hē-lǎi ộ nǎ sī-gáing iọng duối mí-dī giǎng lǔing-tiāu gậ dī-bū bōng chử lậ, mǎi cuối nǎ gụ gǔing-sủ, ộ dǎu Ciōng-Dī gǔing ểng-iǎu gậ dī-bū gộng cù-cī cự-ỉ.

22 Uoi-huoi-nēng dặ-dỉ sī-gáing lǒng-cōng gậ đi cì dặ dǎu giǎ-gíng cǎi cǎi hì-iǎ-hài-dī gộ ẻ kĩ lậ cềng kủ-chử.

23 Ếng-ộ-cỉ iọng-gặ-sỉ, ciū-sī uoi giǎ-gíng dặ-diộ Sēng-Sēng buối-chỏ sáng gậ guǎ-ciẻ gậ nēng, séng-dỉ hì-iǎ-hài-dī gộ ẻ kĩ lậ, dǎing mềng-dǎ-mềng cǎ Ciōng-Dī gậ gǔing, ciū-sī dǎing uoi gậ séng-tỉ nǎ Cự chiử dǎu-tẻ.

24 Uoi-huoi-nēng ching-mǎng dặ giủ sī dǎu siōng-tẻ-dī: siōng-tẻ dặ-diộ lǎu ciū ēng cuối siōng dặ-diộ: ếng-ưẻ nēng dặ-diộ gậ, cǎ-sũ-dī gũ siōng dặ?

25 Lậ-sĩ uoi-huōi-nêng gậ siông-tê gù ềng-nặng đặ-di, uoi-huōi-nêng ciũ mảing-mảing-dĩ dảing.

26 Uoi-huōi-nêng cềng mẩu lì-liông gũ iũ Sềng-Sềng bọng-chảing : uoi-huōi-nêng ềng đặ-dĩ ềng-gái niông giũ sũ-mũ dĩ ; cồng-lậ Sềng-Sềng dẫu uoi-huōi-nêng sềng-dĩ tãi uoi gi-dầu hì-iả-hại-dĩ gộ ố kĩ lậ, dĩ mại uả đặ chũ kờ.

27 Mảing-mảing-dĩ chũ nêng sềng-dĩ gậ Cìong-Dĩ hiâu-đặ Sềng-Sềng gậ i-sũ, ềng-ựề Sềng-Sềng ciâu-diũ Cìong-Dĩ gậ sềng-i tãi sềng gậ hả-sảing gi-dầu.

28 ¶ Uoi-huōi-nêng đặ-dĩ bềng sũ-mũ dĩ cái-cái dụ iũ i ồ Cìong-Dĩ gậ nêng, ciũ-sĩ ử duoi ciâu Cìong-Dĩ gậ sềng-i nả gù hằng lậ gậ nêng.

29 Cìong-Dĩ sảing đặ-dĩ gậ nêng, gù iả sảing tĩ diầng-gự niông gự-huōi-nêng ộ Cìong-Dĩ Gựing gậ hềng-cồng, niông Cìong-Dĩ gậ Gựing dẫu cềng-cái hiầng-dĩ dĩ-bíng cầ diông-tê gậ Gựing :

30 Cìong-Dĩ tĩ diầng-gự gậ nêng, iả nả gù hằng lậ : hằng lậ gậ nêng, Cìong-Dĩ i nả gù sồng cầ ngĩ : gũ nả ềng-iâu nả gù.

31 ¶ Iộng-gặ-sĩ gũ iũ sũ-mũ dĩ uả ? Cìong-Dĩ lậ sĩ bọng-chảing uoi-huōi-nêng, iũ sũ-mũ nêng ộ huōi uoi ?

32 Cìong-Dĩ sảng-đặ cù-cĩ gậ Gựing, tãi uoi duoi-gá-nêng nả gù gấu kộ sĩ, iộng-gặ-sĩ gảing ộ nả lờng-cồng gậ dĩ iáu gù Gựing cầ-hả dụ nả uoi-huōi-nêng ?

33 Sũ-mũ nêng gồng hả-diầng gẫu Cìong-Dĩ tĩ chũ lậ gậ bả-siầng ? Iũ Cìong-Dĩ nả gự-huōi-nêng sồng cầ ngĩ ;

34 Sũ-mũ nêng gồng diầng uoi-huōi-nêng gậ cò ? Iũ Gí-Dũ Iả-Sủ sĩ-tiâu, ềng-ộ-cĩ sĩ-tiâu, gảing sĩ hữ-sảng kĩ lậ, giả-gíng cồ dẫu Cìong-Dĩ gậ iũ-bíng tãi uoi-huōi-nêng gi-dầu.

35 Sũ-mũ nêng ộ nả uoi iáu Gí-Dũ ồ uoi gậ sềng bựing-kyế ? mẩu-lợng sĩ kử-nủing, kử-chũ, pồng-diộ bĩ-lả, mà gí-huầng, chiả-sềng lữ-tĩ, hiáu-hự gậ dĩ, dẫu-chiông gậ dĩ, iộng duoi dĩ ộ nả uoi bựing-kyế mại ?

36 Sū-siōng Sēng-géng gī-diū uā, Uòi-huōi-nēng éng-
 uē nì cì góng dāu ộng nă nēng suôi; nēng chū uòi sū-
 siōng chá-bū-dộ niōng tī gậ iōng ỉ-búng.

37 Uòi-huōi-nēng pōng-diộ ịộng duoi dī, kâu-diū ồ uòi
 gậ Cự dú iũ-bộng-sū iàng-guā gậ, gū iũ lāng.

38 Éng-ụē uòi céng dẫ-dí, mẩu-lộng sī sỷ, sī sáng, sī Cự
 sả-chậ gậ, sī iũ gựng-bāng gậ, sī iũ cớ-nǎng gậ, sī giā-
 gíng gậ dī, sī hē-lǎi gậ dī,

39 Sī dāu ầu sù-cài gậ, sī dāu ải sù-cài gậ, sī Ciong-
 Dī cā gậ biē mī-dī, dú mẩu-bộng-sū nà uòi iáu Ciong-Dī
 ồ uòi gậ séng búng-kựé, ịộng ồ-séng sī kâu-diū uòi Cự
 Gí-Dũ Iả-Sú nă uòi gậ.

Dī 9 Cióng.

1 Uòi iáu Gí-Dũ hộ cā ỉ tí uā céng dī, mẩu gả uā, uòi
 lỏng-séng kâu-diū Sēng-Séng iáu uòi cāi cā gúing-cēng,

2 Uòi cèng kī sī-sỉ kặ-kặ siōng-séng.

3 Uòi séng-dỷ iũ mī-ciē siōng éng-ụē uòi hiáng-dī, ciũ-
 sỷ uòi gớ-nự gậ chéng, nă Ciong-Dī ciũ, lỏng uòi iáu Gí-
 Dũ mẩu gúing-niả :

4 Gự-huōi-nēng sī ỉ-sả-liế nēng; sī Ciong-Dī nēng lậ
 gậ gựng; Ciong-Dī gậ ặng-iāu, ịộ-diāng gậ dī, lự-huả,
 ỉ-tāu, iáu hỷ nēng gậ dī dú sī gậ gậ ;

5 Cự-cóng, ciũ-sỉ gậ cự-cóng, ciũ nự-séng chū kỷ
 lậ Gí-Dũ iả giáng gự-dỉ chử-sỉ, sỉ-gáing bẻng sū-mū dỉ
 dú sỉ Gí-Dũ gựng-ỉ gậ, Gí-Dũ ciũ-sỉ Ciong-Dī, dĩa-
 dĩa dồ-dồ ềng-gái niōng nă nēng cūing-mỷ. Chẻng séng
 sù ngựing.

6 ¶ ịộng ềng sī uā Ciong-Dī hỷ gậ dī mẩu gựng-
 hāu. Éng-ụē ỉ-sả-liế sả gậ, mẩu ỉ-diāng dú sỉ ỉ-sả-liế
 nēng :

7 ỉ éng-ụē gự-huōi-nēng sỉ Ngā-bả-là-hǎng gậ hē-dồ,
 iả mẩu ỉ-diāng dú sộng-dặ sỉ gựng: sēng-géng gī-diū
 uā, Cống-lậ ỉ-sả sả gậ, ộ sộng sỉ nì gậ hē-dồ.

8 Iộng ciū-sī uā, nù-séng sái gậ êng sī (Ciông-Dī gậ gựing; cồng-lậ Ciông-Dī hự gậ gựing sṛng-dặ sī hē-dō.

9 Ciông-Dī hự gậ dĩ sī gṛ-iṛng uā, Dấu mâng-nṛng iṛng sī-hē uoi ciū ặ lậ, Sả-lậ ặ sái cì-ciả gựing.

10 Êng-ặ-cỉ iṛ iṛng gậ dĩ; gṛ iṛ Li-bả-gả giảng cì-ciả séng-éng, ciū-sī uoi cũ-cóng Ì-sả, iṛ-séng gậ sī-hē.

11 Sóng-sáng gṛ êng-nảing sải-chṛ-sī, ciáng lảing gṛ êng-nảing gṛing, Ciông-Dī niṛng biảu-mẻng gự tṛ nẻng gậ séng-ỉ iṛ ỉ-diảng gậ, êng-nảing sī ciảu-diṛ nẻng cả gậ dĩ, sī ciảu-diṛ hảng gự lậ gậ Ciông-Dī gậ ỉ-sṛ,

12 Ciông-Dī ciū iảu Li-bả-gả uā, Duoi gựing ặ hṛ siảu gựing gựing.

13 Ciū sṛ-siṛng sẻng-gẻng gṛ-diṛ uā, Ngả-gṛ sī dặ uoi chiṛ gậ, Ì-sảu sī dặ uoi nṛ gậ.

14 Iṛng-gả-sỉ gṛng-ciṛng uā nṛ? Ciông-Dī duoi nẻng ặ-sỉ mải góng-biảng? Cồng êng sī iṛng-gả-sỉ.

15 Êng-ṛẻ (Ciông-Dī iảu Mṛ-sải uā, Uoi kṛ-lṛng sṛ-mṛ nẻng, ciū ặ kṛ-lṛng gự, uoi kảng-nṛng sṛ-mṛ nẻng, ciū ặ kảng-nṛng gự.

16 Ciū êng sī êng-ṛẻ nẻng gậ ngṛing-sẻng, iả êng sī êng-ṛẻ nẻng cẻng gự gậ lṛ-liṛng, dṛ sī êng-ṛẻ kṛ-lṛng nẻng gậ Ciông-Dī.

17 Sẻng-gẻng-dṛ Ciông-Dī iảu Huả-lảu uā, Uoi cì-gẻng-gẻng bảu-diṛ nṛ, êng-ṛẻ niṛng uoi gậ cṛ-nảing dảu nṛ séng-dṛ hṛng chṛ lậ, gṛ niṛng uoi gậ miảng đṛing dảu tóng-tṛng-ả.

18 Iṛng-gả-sỉ chṛ kṛ lậ, (Ciông-Dī gậ séng-ỉ niṛng kṛ-lṛng sṛ-mṛ nẻng, ciū kṛ-lṛng gự, niṛng sṛ-mṛ nẻng ngảing-sẻng, ciū bẻng gự ngảing-sẻng.

19 ¶ Nṛ cồng ặ iảu uoi uā, (Ciông-Dī ṛẻ-sṛ-dṛ gṛ uā nẻng iṛ chṛ? Iṛ sṛ-mṛ nẻng ngả gự gậ séng-ỉ?

20 Uoi ciū uā, Nṛ sṛ sṛ-mṛ nẻng gṛng iảu Ciông-Dī ảing-cṛ? Nả nẻng cả gậ mṛ-dṛ nṛ-dṛ gṛng iảu cả iṛng mṛ-dṛ gậ nẻng uā, Nṛ gṛng-ciṛng-iṛng cả uoi iṛng-gả-sỉ?

21 Chiáu-hô gậ nêng công iũ gựing-bãng gégng-lí gự gậ nãi, giãng iọng cì-dó nộ gậ nãi cã cì-ciã gá-sí niông gự títng-mĩng, í cã cì-ciã gá-sí niông gự diễ-gũ.

22 Ciông-Dĩ lậ ồ biãu-mẻng gự gậ nũ-kĩ, háu nêng dặ-dí gự gậ duôi cồ-nẻng, ciũ cãi sỉ nẻng-nãi kúing-ẻng ử nả gự nũ-kĩ ẻng-gái miề-tiãu gậ gá-sí :

23 Í ồ nả gự ẻng-iãu gậ hũ-cũ dầu dặ gự kộ-lĩng gậ gá-sí-dĩ hĩng chũ lậ, ciũ-sỉ gự sảng ồ-dồ dặ ẻng-iãu gậ, uoi-huôi-nẻng gũ iũ sũ-mũ dĩ uã nỉ ?

24 Iọng dặ gự kộ-lĩng gậ gá-sí ciũ-sỉ uoi-huôi-nẻng, uoi-huôi-nẻng iả nả gự hẻng lậ, ẻng-ộ-cỉ giãng Iũ-tuôi nẻng dĩ-bĩng hẻng lậ, iả giãng biễ-gổ-nẻng dĩ-bĩng hẻng lậ.

25 Ciũ sũ-siông Ciông-Dĩ dầu Ộ-sái sủ-dĩ uã, Bẻng-lãi ẻng sỉ uoi gậ bả-siãng, uoi ộ uã gự sỉ uoi gậ bả-siãng ; bẻng-lãi ẻng sỉ uoi ồ gậ, uoi ộ uã gự sỉ uoi ồ gậ.

26 Sảng dầu ử sủ-cài iáu gự-huôi-nẻng uã, Nỉ ẻng sỉ uoi gậ bả-siãng, hẻ-lãi gong dầu ử sủ-cài ộ uã gự sỉ ẻng-ửing sảng gậ Ciông-Dĩ gậ gựing.

27 I-sồ-ngã uã I-sả-liễ nẻng gậ dĩ hẻng kĩ lậ, gồ-uã, I-sả-liễ gậ gựing-sẻng, nẻng-sũ mẻng iũ huôi-suoi ử cãi, công-lậ ử diông-diũ gậ ộ dặ giủ :

28 ẻng-ựề Ciông-Dĩ uã gậ dĩ dầu sỉ-gảing dụ ộ cã i-nỉ, kựề-kựề-dĩ cã ửing-góng.

29 I sũ-siông I-sồ-ngã uã ử ẻng-nẻng lậ gậ dĩ, gồ-uã, Lậ-sỉ Títng-bẻng gậ Cự ẻng tãi uoi sê-diũ mĩ-ciễ cẻng, uoi công ộ iẻng Sủ-dộ-mả gậ gả-sỉ, iáu Ngộ-mộ-lả i-bủing.

30 ¶ Iọng-gả-sỉ gong-ciông uã nỉ? Ciũ-sỉ biễ-gổ-nẻng mẻng ẻng kộ dãi iọng ngỉ, gũ dặ diộ iọng ngỉ ; ciũ-sỉ ẻng-ựề sẻng dặ lậ gậ ngỉ :

31 Công-lậ I-sả-liễ nẻng mẻng kộ dãi ciã ngỉ gậ huả gũ ẻng-nẻng dãi dầu ử huả.

32 ẻng-ựề sũ dĩ ẻng-nẻng dãi dầu ử huả? ẻng-ựề ẻng sỉ nả sẻng-sẻng, sỉ nả cã dĩ kộ dãi ử ngỉ. Gự-huôi-nẻng ciũ dầu ử gé-káu-ỉ gậ ciộ-dĩ gé ciã káu-ỉ ;

33 Sū-siōng sēng-géng gī-diū uā, Uoi nà cì-tī gé-káu-i gâ ciō iáu huoi nēng iũ guā-ngāi gâ ciō-ngāng bōng dāu Sēng sēng : nēng lâ sēng gù, cōng mài lōng iōng nēng ēng hấu ī-sū.

Dī 10 Cióng.

1 Hiáng-dī à, uoi séng-dī táng-dū gâ, gū tãi Ī-să-liē nēng giũ Cióng-Dī gâ, sī ồ gù ồ dạ giù.

2 Éng-ưē uoi ồ tãi gù cā guíng-cēng, gù hū-sū Cióng-Dī cèng iě-séng, lâ-sī máu mēng-bạ gâ iě-séng.

3 Gù ēng dạ-dí Cióng-Dī gâ ngī, táng-dū cù-cī gâ ngī ồ diāng-gù, ciū ēng hū Cióng-Dī gâ ngī.

4 Lữ-huả gâ dī dāu Gí-Dũ-dī dú iũ gīng-hāu, niōng máu-lōng sū-mū nēng sēng gù, dú sōng-dạ sī ngī.

5 ¶ Mộ-sái sụ-dī uā nēng lâ í-diū lữ-huả gâ ngī cā dī, éng-ưē iōng cā gâ dī ciū ồ sáng.

6 Cōng-lậ ử éng-ưē sēng dạ lâ gâ ngī sī gū-iōng-uā, Nì séng-dī ēng niōng uā, Sū-mū nēng ồ iōng títg? (iōng ciū-sī uā duối Gí-Dũ à lâ :)

7 Iả ēng niōng uā, Sū-mū nēng ồ kồ éng-gáing? (iōng ciū-sī uā giǎng sī gâ sù-cài duối Gí-Dũ iōng lâ.)

8 Ī-cài sī gōng-ciōng uā? Sī uā, Iōng dầu dēng gūing nì, ciū dāu nì chḥ-dī, dāu nì séng-dī: ciū-sī uoi-huoi-nēng gōng gâ ử sēng Cḥ gâ dầu :

9 Nì lâ-sī chḥ-dī nēng Iả-Sú cā Cḥ, séng-dī sēng Cióng-Dī nà gù giǎng sī-nēng dī-bíng hiāu sáng kị lâ, nì ciū ồ dạ giù :

10 Éng-ưē nēng séng-dī sēng, ciū ồ sōng-dạ sī ngī, chḥ-dī nēng, ciū ồ dạ giù.

11 Sēng-Géng-dī uā, Máu-lōng sū-mū nēng sēng gù, cōng mài lōng iōng nēng ēng hấu ī-sū.

12 Iũ-tuối nēng iáu Hí-lī-ní nēng dú máu huóng-piē : éng-ưē tóng-títg-à gâ nēng cōng-lậ cì-ciả Cḥ, gù iũ sí-cḥ gâ áing-hḥ nả ử duối hǎng gù gâ nēng :

13 Éng-ṽē mǎu-lǒng sū-mū nēng hǎng gù gâ miàng cǒng ặ đả giu.

14 ¶ Nēng lâ ēng-nǎing sēng Cũ, nī-dī ặ hǎng gù? Éng-nǎing tiāng-nī-gīng, nī-dī ặ sēng gù? Lậ mǎu nēng gǒng, nī-dī ặ tiāng-nī-gīng?

15 Lậ ēng-nǎing nǎ Cũ hǎng kō, nī-dī ặ kō gǒng? ciū sū-siōng sēng-géng gī-diū uā, Kō bǎu ử hǎu gâ dī kǎu-uoi gâ sēng-sĩ, ịong nēng gâ kǎu-bū iũ gĩ-duoi gâ ngǎ-sĩ!

16 Lậ-sĩ gù-huoi-nēng ēng-nǎing sī dú í-diū ịong kǎu-uoi gâ sēng-sĩ. Éng-ṽē Ì-sō-ngā uā-guā, Cũ, uoi đǐng-dầu nǎ nēng tiāng-nī iũ sū-mū nēng sēng nī?

17 Ịong-gǎ-sĩ chũ kí lậ, sēng sī giǎng tiāng-nī-dī lậ, tiāng-nī, sī giǎng Gĩ-Dũ gâ dầu-dī lậ.

18 Uoi ciū ặ mōng uā, Ì-sǎ-liế nēng ặ-sĩ ēng-nǎing tiāng-nī-gīng? Tiāng-nī-gīng lậ, Gù-huoi-nēng gâ siǎng-éng đǐng dǎu tóng-tǐng-à, gù-huoi-nēng uā gâ dī đǐng dǎu sī-gǎng đēng dầu gâ sù-cài.

19 Uoi ỉ mōng uā, Ì-sǎ-liế nēng ặ-sĩ ēng mēng-bà? Buoi-chỏ iũ Mặ-sái uā, Uoi ặ nà ēng-nǎing cǎ uoi bǎ-siǎng gâ nēng lōng nì dū-kī, ỉ nà séng-dĩ mǎu mī-ciế mēng-bà gâ bǎ-siǎng lōng nì hỏ-lǎ.

20 Ì-sō-ngā duoi-dǎng, mēng-dǎ-mēng uā, Ừ ēng-nǎing lậ uoi gâ nēng, uoi ciū nǎ gù pōng-diộ; ử ēng-nǎing giũ uoi gâ nēng, uoi ciū hīng-chũ lậ nǎ gù chũ.

21 Ì-sō-ngā ỉ iáu Ì-sǎ-liế nēng uā, Uoi cì góng dǎu ọng nà siũ sǐng chũ lậ hǎng ịong điáu-mǎing ngặ uoi gâ bǎ-siǎng.

Dī 11 Cióng.

1 Uoi ciū uā, Cióng-Dī ặ-sĩ điú-tiāu gù gâ bǎ-siǎng? Cǒng ēng sī ịong-gǎ-sĩ. Éng-ṽē luoi iǎ sī Ì-sǎ-liế nēng, Ngā-bǎ-là-hǎng gâ hē-dỏ, Bīng-ngǎ-mēng ử cì-bǒng.

2 Cióng-Dī dú ēng-nǎing điú-tiāu gù sǎng đặ-dĩ gâ bǎ-siǎng. Ộ-sĩ nì ēng đặ-dĩ sēng-géng gī-diū Ì-lī-ngā gâ dī? Ì-lī-ngā giũ Cióng-Dī gâ sī-hề gǎu Ì-sǎ-liế nēng, uā,

3 Cũ à, gù-huōi-nêng huōi-sĩ nì gậ sớng-dĩ, gũ-tiâu nì gậ cĩ-dũng : cớng-lậ điông-diũ uoi ciã nêng, gù-huōi-nêng gũ siớng huōi uoi gậ siãng-miãng.

4 Ciông-Dĩ gớng-ciông-iớng ãng gù? Uã, Uoi tãi cù-cĩ sê-diũ chỉ-cháing nêng, káu-bũ-tê dú sĩ ẽng-nãing gũ-guã Bả-lậ gậ.

5 Giã-gớng gớng iũ điông-diũ gậ nêng, sĩ Ciông-Dĩ nà áing-hũ tĩ chũ lậ gậ.

6 Lậ-sĩ ẽng-ựẽ áing-hũ, ciũ ẽng sĩ ẽng-ựẽ gớng-lầu : lậ-ẽng-sĩ ẽng-ựẽ áing-hũ, áing-hũ cuōi sớng ẽng dạ sĩ áing-hũ.

7 Lợng sĩ gớng-ciông uã nĩ? Ciũ-sĩ Ì-sả-liẽ nêng lâu gậ, gù ẽng-nãing lâu-diõ; cớng-lậ ử tĩ chũ lậ gậ bả-siãng lâu-diõ lâu, biẽ gậ dú sĩ ngãing-sẻng :

8 Sũ-siớng sẻng-gẻng gĩ-diũ uã, Ciông-Dĩ bẻng gù sẻng-dĩ hợng-hợng dẻng-dẻng, mì-ciũ mài chũ-dặ-gớng, nẻng-ciẻ mài tiãng-nĩ dạ gớng, cì-dặ dẫu gẻng-diãu.

9 Duoi-pĩ uã, Ngũing gù-huōi-nêng gậ ciũ-dặ bớng cã huãing-lớng, bớng cã mớng nà-diũ gù, ỉ bớng cã gẻ-káu-ỉ gậ ciõ, bớng cã gù gậ bâu-ẽng :

10 Ngũing gù-huōi-nêng gậ mì-ciũ mà-mũ mài chũ-dặ gớng, ngũing nì nà gù gậ iãu kũ giãng-cẻng dú mài sớing-dặ dặ.

11 Uoi ỉ mớng uã, Chớng-mãng Ì-sả-liẽ nêng gẻ-káu-ỉ sĩ niớng gù dửng-dẫu ẽng sĩ? Cớng ẽng sĩ iớng-gặ-sĩ : gãing sĩ ẽng-ựẽ gù gậ guã-sĩ biẽ-gỏ-nêng ciũ ợ dặ giũ, lớng Ì-sả-liẽ nêng siớng-sỏ ợ iớng.

12 Lậ-sĩ gù gậ guã-sĩ sĩ nã tớng-à nêng hũ-cũ kĩ lậ, gù nêng-dãing lờ-bở à lậ sĩ nã biẽ-gỏ-nêng hũ-cũ kĩ lậ; gù nêng-dãing hẻng-uớng gãing ợ nã tớng-à nêng hũ-cũ kĩ lậ.

13 ¶ Uoi iãu nì biẽ-gỏ-nêng uã iớng dĩ. Ễng-ựẽ uoi sĩ háu biẽ-gỏ-nêng gậ sả-dử, uoi ciũ chũ-dớng iớng tộ uoi liâu-lĩ gậ dĩ :

14 Mẩu-lợng-dĩ ợ lớng uoi gỏ-nũ gậ chẻng siớng-sỏ ợ nì gậ iớng, giũ gù dĩ-bớng giẻ nêng.

15 Lậ éng-ựê Ì-sả-liề nêng nả Cìong-Dī diú-tiâu tóng sī-gáing nêng ciū ộ iáu Cìong-Dī cuōi uả-mữ, hê-mựê nả Cìong-Dī ciề dầu-tê ciū sū-siông sỉ-tiâu gậ nêng hữ-sáng kị lậ.

16 Buōi-chớ dặ gậ mà-ciề lậ-sī sêng gậ, ịong mà-ciề gậ mīng-hó nộ cầ cì ộng iả sī sêng gậ : chiū-nề lậ-sī sêng gậ, chiū-kiá iả sī sêng gậ.

17 Gāng-lǎng chiū lậ ầu-ciề-tiâu gự kiá, nả nì ịong iả gậ gāng-lǎng chiū ciề ịong kộ, nả nì iáu ử gāng-lǎng chiū-dī êng-nǎing ầu-tiâu gậ kiá cầ dặ-diộ chiū-nề nêng gậ siông ;

18 Nì ciū êng gộng hẩu-gấu chū-kiáng ử ầu-ciề-tiâu gậ kiá ; nì lậ hẩu-gấu, niông siông nì sī kầu-diū chiū-nề sáng, chiū-nề êng sī kầu-diū nì sáng.

19 Nì ciū ộ uả, Chiū-kiá ầu-ciề-tiâu, éng-ựê niông nả uoi ciề ịong kộ.

20 Mài chộ ; éng-ựê gự êng sêng, ciū nả gự ầu-ciề-tiâu, nì éng-ựê sêng, ciū bẩu-dặ-diū. Nì séng-dī êng gộng giáu-ngầu, gǎing niông giáng :

21 Cìong-Dī dú sáng-dặ sáng-chêng gậ chiū-kiá, giáng-pā iả sáng-dặ nì.

22 Nì niông chū Cìong-Dī kǎng-nīng iáu ngǎng-lêng gậ séng : duoi ử iử guā-sỉ gậ nêng, cèng ngǎng-lêng ; duoi nì, Cìong-Dī iử kǎng-nīng gậ séng, nì lậ cì-bỉ-dặ kầu-diū gự ịong kǎng-nīng gậ séng ciū ộ kǎng-nīng nì : lậ êng gộ-ịong-ịong iả ộ nả nì ầu-ciề-tiâu.

23 Ì-sả-liề nêng lậ mài cì-bỉ-dặ êng sêng, iả ộ nả gự ciề ịong kộ : éng-ựê Cìong-Dī iử-nǎing-gê cuōi ciề gự ịong kộ.

24 Nì ịong giǎng ử sáng-chêng sī iả gāng-lǎng chiū dử à lậ gậ kiá, êng dầi sáng-chêng nả nì ciề dầu ử cặ gậ gāng-lǎng chiū : ịong-gặ-sỉ gǎing ộ nả chiū-dī sáng-chêng gậ kiá, cuōi ciề dầu cù-cỉ gậ gāng-lǎng chiū.

25 ¶ Hiáng-dī à, uoi êng ồ nì êng dặ-dí ịong kộng-diū gậ dầu-lì, giáng-pā nì séng-dī siông cù-cỉ sī chóng-mêng,

ciū-sī Ì-sǎ-liě nêng dī-bíng iũ gĩ-iǎng séng-ngǎing êng sêng gâ, dǎing biē-gổ-nêng nì Cìong-Dī gâ gổ dú cái ;

26 Ủ sī-hē tóng Ì-sǎ-liě nêng dú ộ dặ giù : sū-siông sêng-géng gĩ-diũ uā, Giǎng Sẻng súng-dī iũ ciǎ giũ nêng gâ Cự ộ chử lậ, nà Ngả-gổ êng gẻng Cìong-Dī gâ séng bợ-tiâu :

27 Iọng sī uoi iáu Ì-sǎ-liě nêng iộ-diǎng gâ dī, niông đǎng dǎu uoi siǎ gự-huōi-nêng gâ cò gậ sī-hē, ciũ iũ gĩng-hǎu.

28 Ciāu-diũ ử hǎu gậ sêng-sĩ chũ kĩ lậ, gự-huōi-nêng éng-ựē ĩ nì gậ dī, iáu Cìong-Dī cā dō-tê : ciāu-diũ sǎng tĩ nêng gậ áing-hự chũ kĩ lậ, gự-huōi-nêng éng-ựē cũ cóng gậ dī, dặ Cìong-Dī chiộ-ō.

29 Éng-ựē Cìong-Dī mǎu-lọng sī nà áing-hự nǎ nêng, mǎu-lọng sī hǎng nêng lậ, dú mǎu hō-kĩ.

30 Sū-siông nì áing-bǎ-sĩ êng í Cìong-Dī, giǎ-gíng éng-ựē Ì-sǎ-liě nêng êng í, nì ciũ dặ-diộ Cìong-Dī kộ-lǐng nì,

31 Ì-sǎ-liě nêng giǎ-gíng iǎ êng í Cìong-Dī, niông gự éng-ựē nì dặ-diộ Cìong-Dī kộ-lǐng nì, giǎ-gíng gong ộ dặ-diộ Cìong-Dī kộ-lǐng gự.

32 Cìong-Dī nà duoi-gá-nêng sū dǎu êng í dĩ-bíng, éng-ựē ộ kộ-lǐng duoi-gá-nêng.

33 ¶ Cìong-Dī gậ chóng-mẻng gĩng-sĩ cẻng hũ-cự, iũ gĩ-duoi hũ-cự dú mại uā dặ cẻng ! Gự liǎu-lĩ dĩ gậ huọng-huǎ cẻng mại siông-dặ-diộ, gự gậ cẻng-ciǎ cẻng mại lǎu-dặ-diộ.

34 Cù-cẻng iũ sū-mũ nêng dặ-dĩ Cự gậ séng-ĩ ? sū-mũ nêng háu-guǎ gự ?

35 Iũ sū-mũ nêng sǎng nà nǎ Cự, ciũ ộ nǎ Cự hĩng gự ?

36 Éng-ựē bẻng sū-mũ dĩ dú sī giǎng Cự ử-dĩ chử lậ, kǎu-diũ gự, gự nǎ gự. Ngựing ẻng-iǎu dú gự nǎ gự cì-dǎ dǎu diǎu-diǎu dō-dō. Chẻng séng sù ngựing.

Đĩ 12 Cióng.

1 Hiáng-dĩ à, éng-ṽē Cióng-Đĩ iũ iõng duôi kộ-lĩng nêng gậ séng, uoi ciũ kũing nì nà cù-cĩ gậ séng-tĩ cệng sáng gậ cĩ, ciũ-sĩ sêng gậ cĩ, dệng Cióng-Đĩ ĩ gậ, gáu nã gù, nì iõng-gặ-sĩ hũ-sũ Cũ ciâu-lĩ sĩ ēng-gái gậ.

2 Ĕng niõng dãi iõng sĩ-gáing gậ gặ-sĩ : niõng ọ séng gậ gặ-sĩ séng-dĩ điú-tiâu giũ gậ, bộ-guã séng gậ, ciũ ọ bing-piẽ Cióng-Đĩ gậ séng-ĩ, iõng séng-ĩ ciũ-sĩ dệng hâu, dệng nêng gậ ĩ, sĩ-huóng ciáng.

3 ¶ Uoi kâu-diũ tê-chĩng nã uoi gậ áing-hũ, kũing nì dĩ-bĩng gặ nêng, séng-dĩ ēng gặng giáu-ngâu, siõng cù-cĩ, ēng gặng siõng-dặ tuổi iàu-gẻng ; niõng í-diũ đầu-lĩ siõng, ciâu-diũ Cióng-Đĩ nã sêng-séng liõng nã gặ-nêng kộ siõng.

4 Ciũ sũ-siõng uoi-huõi-nêng séng-tĩ iũ ngù-gúing káu-siũ cèng cãi iõng gậ mì-dĩ, cì-iõng cì-iõng dú iũ ēng-chũ mài ĩ-búing :

5 Iõng-gặ-sĩ uoi iõng cèng cãi nêng dẫu Gí-Dũ-dĩ dú hộ cã cì-ciã séng-tĩ, nì iáu uoi, uoi iáu nì cãi-cãi cã ngù-gúing, káu-siũ.

6 Ciâu-diũ tê-chĩng nã uoi-huõi-nêng gậ áing-hũ, uoi-huõi-nêng gặ nêng iũ gặ nêng gậ bọng-sũ mài ĩ-búing, mẫu-lợng sĩ cã sítg-dĩ, ciũ niõng ciâu-diũ uoi-huõi-nêng sêng-séng gậ lì-liõng cã sítg-dĩ ;

7 Mẫu-lợng sĩ liâu-lĩ dĩ, ciũ niõng ĩ-séng liâu-lĩ ; mẫu-lợng sĩ háu nêng, ciũ niõng ĩ-séng háu ;

8 Mẫu-lợng sĩ kũing nêng, ciũ niõng ĩ-séng kũing : nã mì-dĩ nã nêng, ciũ niõng duôi-liõng ; gũing-lĩ, ciũ niõng chãi-chãi-dĩ gũing-lĩ ; kãng-nĩng nêng, ciũ niõng kâu-uoi-uoi-dĩ cã.

9 Ồ nêng ēng gặng gặ-ĩ. Làiing gậ dĩ ciũ niõng nữ ; háu gậ dĩ ciũ niõng ĩ-séng kộ ọ.

10 Uã ồ hiáng-dĩ gậ dĩ, ciũ niõng nì ồ gù, gù ồ nì ; uã gẻng nêng gậ dĩ, ciũ niõng nì niõng gù, gù niõng nì ;

11 Uā chǎi-chǎi-dī cā góng-hú gâ dī, ciū ēng gǒng ðiing; niōng iě-séng sū-siōng mà-pâu-gǒng gâ sǐ i-búing; niōng sī-sī kǎ-kǎ hū-sū (Ổ);

12 Éng-ue iǔ siōng-tê, ciū niōng kâu-uoi; pōng-diō kǔ-nūing ciū niōng nēng-nāi; niōng cì-bí-dạ i-séng gǐ-dầu;

13 Sēng gâ hǎ-sáing mǎu kâu-lâu sǎ, niōng bǒng-chǎing gù; niōng cèng gēng-séng ciě-duoi nēng-kǎ.

14 Iǔ nēng bí-lạ nì, ciū niōng tǎi gù giǔ hǔ-kī; niōng tǎi nēng giǔ hǔ-kī, dú ēng gǒng ciū nēng.

15 Iáu lợ gâ nēng niōng cái lợ; iáu tī gâ nēng niōng cái tī.

16 Nì niōng cái-cái gōng séng-ī. Séng-dī ēng niōng siōng duoi gâ dī, gǎing niōng chiǔ-siǎu séng-dī hiōng-diū kέng-hú gâ dī. Éng niōng cù-cī siōng cù-cī sī chóng-měng.

17 Nēng duoi nì lǎing, nì ēng niōng duoi gù lǎing. Duoi-gá-nēng chū sī ciáng gâ dī, ciū niōng i-séng cā.

18 Nì lậ cǎ-dặ-dầu, ciū niōng cèng nì gâ li-liōng, iáu duoi-gá-nēng uả-mũ.

19 Uoi cèng ỏ gâ hiáng-dī, ēng niōng tǎi cù-cī chiǔ-úing bāu-iǔ, iǔ nēng iáu nì sáing-kī, cèng ngūing niōng gù: éng-ue sēng-géng gī-diū (Ổ) uā, (Chiǔ-úing bāu-iǔ sī uoi gâ dī: uoi cǒng ỏ bāu-ēng.

20 Nì gâ dō-tê lậ bử-guế, ciū niōng nà nǎ gù iề; chū-diǎu, ciū niōng nà nǎ gù chuyế: nì lậ iọng-gặ-sỉ cǎ, ciū sū-siōng nà tǔing-hỏ dó hǎ gù tê-dī.

21 Éng niōng nǎ ỏ iáng-guā nì, niōng nà sīng iáng-guā ỏ.

Dī 13 Cióng.

1 Ừ duoi cǎ guíng iǔ gǔing-bāng gâ nēng, nēng dú niōng hū gù gǔing: éng-ue ēng sī ử giáng Cióng-Dī-di lậ cuoi mǎu biề gâ gǔing-bāng; ử duoi iǔ gǔing-bāng gâ dú sī Cióng-Dī pǎi diáng-gú gâ.

2 Gū-chū nêng lậ ngạ ịong iũ gũing-bāng gậ nêng, ciũ-sī ngạ Ciông-Dī gậ lĩ-gự: ngạ gậ nêng cồng ộ nả Ciông-Dī diang gự gậ cò.

3 Gúing-hủ ềng sī niông ử ãing-sing gậ nêng giáng, sī niông ử cã-ộ gậ nêng giáng. Nì lậ táng-dũ ềng giáng gự gậ gũing-bāng, ciũ niông ãing-sing gự ciũ ộ uā nì hâu :

4 Ềng-ựề gự sī Ciông-Dī pāi gậ nêng liâu-lĩ iũ ỉ nì gậ dī. Nì lậ cã-ộ, ciũ niông giáng ; ềng-ựề gự iũ sáng-sĩ gậ gũing-bāng ềng sī kóng-kóng gậ dī : gự sī Ciông-Dī pāi gậ, niông gự hăng ử cã-ộ gậ nêng siũ hềng.

5 Gū-chū nì cồng niông hủ gự gúing, ềng-ộ-cĩ ềng-ựề pā siũ hềng, nì gậ liông-séng iả hăng nì hủ gự gũing.

6 ¶ Ềng-ựề ịong dī nì iả niông ừing cing-liông ; gúing-hủ sī Ciông-Dī pāi gậ nêng, sī-sĩ kặ-kặ liâu-lĩ ịong dī.

7 Ềng-gái nả gộ nêng gậ dī, ciũ niông nả gộ nêng : ềng-gái ừing cing-liông nả sũ-mũ nêng, ciũ ừing nả gự ; ềng-gái bâu-sựề nả sũ-mũ nêng, ciũ bâu nả gự ; ềng-gái giáng sũ-mũ nêng, ciũ niông giáng gự ; ềng-gái gềng sũ-mũ nêng, ciũ niông gềng gự.

8 Bềng sũ-mũ dī dú ềng gộng kīng nêng gậ, cồng-lậ gộng kīng nêng gậ ồ-séng : ềng-ựề nêng lậ ồ biề-nêng tóng lự-huả ciũ sộng-dặ í chéng-chủ.

9 Ềng-ựề lự-huả uā, Ềng gộng tóng-gáing, Ềng gộng huôi-sĩ nêng, Ềng gộng té nêng, Ềng gộng táng nêng gậ mĩ-dī, lậ iũ biề gáu-dồ nêng gậ dī cì gự dī dú bấu-dặ-diũ, ciũ-sī uā, Niông ồ biề-nêng sũ-siông ồ cù-cĩ, ịong cì gự dī.

10 Ồ-séng cồng mài siông huôi nêng : gū-chū ồ-séng sộng-dặ tóng lự-huả dú í-diũ chéng-chủ.

11 Ịong dú sī nì ềng-gái cã gậ, ềng-ựề dặ-dĩ ịong sī-hề niông kựề mĩ-ciề ching-chăng kĩ lậ : ềng-ựề uoi-huôi-nêng dặ giũ piang buôi-chổ sềng gậ sī-hề giã-gúing gầing gũing.

12 Ồng-mang tẩu guā-tiâu, nì-sĩ tẩu dẩu : uoi-huôi-

nêng niông tōng-tiâu ú-ōng gậ dī, cệng-diũ guáng-mềng gậ kó-gả.

13 Niông cầ ciāng-pải gậ dī, sũ-siông nì-sì cầ dī i-búng ; ềng gởng táng-iề, iề-ciũ-cũ, ềng gởng táng-sả, tóng giáng, ềng gởng siông-cáing, dũ-kĩ.

14 Gảing niông nà Cũ Iả-Sú Gí-Dũ cệng kó-gả cệng-diũ, ềng gởng tãi nũ-séng uả-sộng, í-diũ nũ-séng táng-dũ gậ lảnh dī.

Dĩ 14 Cióng.

1 Sềng Cũ gậ dầu, ềng iộng diāng-gự gậ nêng, nì-huôi-nềng niông ciề gự iáu nì cầ cì-bộng, lậ ềng niông nà ngĩ-séng gậ dī iáu gự búng-bộ.

2 Iộng ciả nêng iũ sềng-séng siông mẫu-lộng sũ-mũ dī dú gởng iề : ử ciả sềng-séng ềng iộng diāng-gự gậ nêng cớng-lậ iề cháng-chậ.

3 Iề gậ nêng ềng gởng chũ-kiáng ềng iề gậ nêng ; ềng iề gậ nêng iả ềng gởng uả iề gậ nêng iũ chộ : ềng-ựề Cióng-Dĩ ciề gự iáu cù-cầ cầ cì-bộng lầu.

4 Nì sầ sũ-mũ nêng gởng uả biề-nềng gậ nũ-gề iũ chộ ? gự mẫu-lộng sầ gựề-diũ, mẫu-lộng sầ dừing-dầu, dú sầ gửing gự cũ-nềng gậ dī. Cớng ộ nả gự iũ-bộng-sũ gựề-diũ ; ềng-ựề Cũ iũ-nảing-gề nả gự iũ-bộng-sũ gựề-diũ.

5 Iũ nêng nà iộng cì góng piāng ử cì góng gảing chũ-dông : iả iũ nêng cì góng cì góng dú ộ chũ-dông. Gở nêng gậ séng-ỉ cù-cầ niông siông diāng-gự.

6 Chũ iộng nì-ciề iàu-gềng gậ nêng, sầ ềng-ựề Cũ ciũ chũ iàu-gềng : iề gậ nêng, sầ ềng-ựề Cũ ciũ iề, ềng-ựề gự đờ-ciầ Cióng-Dĩ ; ềng iề gậ nêng, sầ ềng-ựề Cũ ciũ ềng iề, iả đờ-ciầ Cióng-Dĩ.

7 Uôi-huôi-nềng sáng, mẫu cì-ciả sầ ềng-ựề cù-cầ sáng, sầ, iả mẫu cì-ciả sầ ềng-ựề cù-cầ sầ.

8 Sáng, sầ ềng-ựề Cũ sáng ; sầ, sầ ềng-ựề Cũ sầ : gũ-chũ uôi-huôi-nềng mẫu-lộng sầ sáng, mẫu-lộng sầ sầ, dú sầ Cũ miāng à gậ nêng.

9 Gí-Dũ sĩ-tiâu, hē-muế hũ-sáng kí lậ, ciũ-sĩ niông cā sĩ-nêng sáng-nêng gậ Cũ.

10 Nì cā-sũ-dĩ uā nì hiáng-dĩ iũ chᵒ, ỉ cā-sũ-dĩ chũ-kiáng nì gậ hiáng-dĩ? éng-ᵑē Ciông-Dĩ cō đᵒng gậ sĩ-hē, uoi-huoi-nêng ciă-ciă dú niông gᵑè dāu gᵑi mĩng-chĩng, nă gᵑi sēng.

11 Sēng-géng gĩ-diũ Cũ uā, Uoi nà cù-cĩ ềng-ᵑĩng gậ sáng-miāng cā bēng-gᵑi uā, tóng-tĩng-à nêng gậ káu-bũ-tê hē-lăi dú ᵒ gᵑi uoi, tóng-tĩng-à nêng gậ chᵑi dú ᵒ nêng Ciông-Dĩ cā Cũ.

12 Iọng-gặ-sĩ uoi-huoi-nêng ciă-ciă dú niông nà cù-cĩ gậ dĩ iáu Ciông-Dĩ uā mēng-bạ.

13 Gũ-chũ uoi-huoi-nêng cuoi ēng gᵑng nì uā gᵑi iũ chᵒ, gᵑi uā nì iũ chᵒ: gāing niông gᵑế-ỉ mᵒ nà huoi nêng iũ guā-ngāi gậ dĩ iáu gé-káu-ỉ gậ ciᵒ, bōng dāu hiáng-dĩ mĩng-chĩng luing-diũ gᵑi.

14 Uoi iáu Cũ Iả-Sú hᵒ cā ỉ tỉ céng đặ-dĩ ỉ céng sēng bᵑng-lăi mẩu ci-iông dĩ sĩ í-nᵒ gậ: lậ-sĩ iũ nêng nà mĩ-dĩ uā sĩ í-nᵒ, iọng mĩ-dĩ nă gᵑi sặ ciũ-sĩ í-nᵒ.

15 Lậ éng-ᵑē iè gậ mĩ-dĩ lōng nì hiáng-dĩ siũ kī, nì iọng-gặ-sĩ cā iáu ᵒ nêng gậ séng mài hᵒ. Gí-Dũ gũ tãi gᵑi sĩ, nì ēng gᵑng nà nì iè gậ mĩ-dĩ huoi gᵑi miè-tiâu.

16 Nì gậ hấu-chᵑi ēng gᵑng nă nêng uā ēng hấu:

17 Éng-ᵑē Ciông-Dĩ gậ gᵒ ēng sĩ uā iè, chuế, iàu-gềng, sĩ uā ngĩ, bēng-úing, iáu Sēng-Sēng nă nêng gậ káu-uoi, iàu-gềng.

18 Nêng lậ nà iọng-gặ-sĩ gậ dĩ hũ-sũ Gí-Dũ, ciũ ᵒ đēng Ciông-Dĩ gậ ỉ, sĩ-gáing nêng iả ᵒ uā gᵑi hấu.

19 Gũ-chũ uoi-huoi-nêng iàu-gềng gậ ciũ-sĩ iáu nêng cāi cāi uả-mũ iáu ỉ nì bᵑng-chăing gᵑi, gᵑi bᵑng-chăing nì ᵒ Cũ gậ iông gāing hấu gậ dĩ.

20 Éng gᵑng éng-ᵑē iè gậ mĩ-dĩ, nà Ciông-Dĩ cā-chềng gậ góng-hú lōng huoi-tiâu. Mẩu-lᵒng sũ-mũ-dĩ ì-cài dú sĩ chềng-kĩ; lậ éng-ᵑē iè, huoi nêng iũ guā-ngāi, ciũ-sĩ lăing.

21 Gũ hấu ẽng iè nù, ẽng iè ciũ, mầu-lộng sũ-mũ dĩ dụ ẽng gộng lộng nì hiáng-dĩ gế-káu-ỉ, iũ guã-ngãi, sêng-séng mài diăng-gú.

22 Nì iũ gậ sêng-séng, niông mậ-sắ, nã Ciông-Dĩ chũ. Nêng cù-cĩ chũ sĩ gộng cã gậ dĩ, liông-séng mầu dĩ uã cù-cĩ iũ chõ, iộng nêng sĩ iũ hũ-kĩ.

23 Nêng ngĩ-séng gũ kõ iè, iộng nêng gậ cò diăng lâu, gụ iè ẽng sĩ ẽng-ụê iũ sêng-séng; mầu-lộng sũ-mũ dĩ, lậ-ẽng-sĩ ẽng-ụê iũ sêng-séng kõ cã, dụ sĩ iũ cò.

Dĩ 15 Cióng.

1 Uoi iộng sêng-séng diăng-gú gậ nêng ẽng-gái niông kúing-ặng ử sêng-séng ẽng-nặng diăng-gú nêng nững gậ sù-cài, ẽng gộng bêng cù-cĩ gậ ỉ-sũ.

2 Uoi-huõi-nêng ciã-ciã, lậ-sĩ ỉ nêng bọng-chãing nêng ờ Cũ gậ iông gãing hấu, ciũ niông bêng biẽ-nêng gậ ỉ-sũ.

3 Gĩ-Dũ iã ẽng-nặng bêng cù-cĩ gậ ỉ-sũ; sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uã, Nêng lũng-mã nì gậ dĩ dụ gụ dẫu uoi séng-dĩ.

4 Sêng-géng sáng gĩ-diũ gậ dĩ cõng-bã dụ sĩ ẽng-ụê niông hấu uoi-huõi-nêng gĩ-diũ, niông uoi kâu-diũ sêng-géng uã gậ nêng-nãi kúing nêng séng gậ dĩ dặ-diộ siông-tê.

5 Giã ngững nà nêng-nãi nã nêng iáu kúing nêng séng gậ Ciông-Dĩ nã nì ciâu-diũ Gĩ-Dũ Iã-Sú gậ gặ-sĩ cỏi-cỏi dụ ờ gõng séng-ỉ :

6 Nã nì gõng-séng, gõng ỉ, gõng siáng-éng, gụ ặng-iâu nã Ciông-Dĩ, uoi Cũ Iã-Sú Gĩ-Dũ gậ Dá.

7 Gũ-chũ nì-huõi-nêng niông gụ ciẽ nì, nì ciẽ gụ cỏi cì-bọng, sũ-siông Gĩ-Dũ ciẽ nì-huõi-nêng iáu cù-cĩ cỏi cì-bọng lâu, nà ặng-iâu gụ nã Ciông-Dĩ.

8 Uoi iáu nì uã, Gĩ-Dũ sĩ pãi diăng-gú lâu liâu-ỉ sĩ uãi-tiâu pụê ỉ nêng gậ dĩ, niông biâu-mẻng Ciông-Dĩ

sī cêng-ì gâ, í niông cêng-chîng hữ cũ-cóng gâ dī iũ gĩng-hâu.

9 Gũ niông biê-gờ-nêng éng-ưê dặ-diộ Ciông-Dĩ kộ-lĩng iả gự ờng-iâu nả Ciông-Dĩ; sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uả, Éng-ưê iọng dī uoi dẫu biê-gờ-nêng dĩ-bíng ờ cũng-mĩ nì, chiông-sí cọng nì gậ miâng.

10 Ỉ gĩ-diũ uả, Biê-gờ-nêng nì iả niông iáu Cự gậ bả-siăng cái-cái kâu-uoi.

11 Cuôi gĩ-diũ uả, Nì biê-gờ-nêng dú niông cũng-mĩ Cự; tóng-títg-à gậ bả-siăng dú niông cũng-mĩ Cự.

12 Gũ iũ Ì-sô-ngã uả, Iả-sái gậ gựing ờ buoi-ngã, iũ cì-ciã ờ chũ lậ gủing-lĩ biê-gờ-nêng, biê-gờ-nêng dú ờ kâu-diũ gự iũ siông-tê.

13 Giã nguĩng nả siông-tê nả nêng gậ Ciông-Dĩ nả nì éng-ưê sêng, séng-dĩ ờ dặ-diộ sí-cự gậ kâu-uoi iáu sí-cự gậ bẻng-úing, kâu-diũ Sêng-Sẻng gậ duoi cỏ-nẻng nả nì iũ gậ siông-tê gặ-nguê gẻing duoi kỉ lậ.

14 ¶ Hiáng-dĩ à, uoi cẻng dặ-dĩ nì-huoi-nêng bẻng-lỏi iũ sí-cự gậ sẻng-sẻng, sí-huọng gậ chỏng-mẻng, iả iũ-nẻng-gẻ nì kủing gự, gự kủing nì.

15 Uoi iũ mĩ-ciẻ duoi-dẻng siả iọng sẻng guẻ nả nì, dĩ-bíng iũ ciả-bả gậ sủ-cài sĩ ờ nì gĩ-dặ,

16 Éng-ưê Ciông-Dĩ nả uoi gậ áing-hữ sĩ niông uoi tãi Gỉ-Dũ Iả-Sủ liâu-lĩ biê-gờ-nêng gậ dĩ, nả Ciông-Dĩ gậ hầu sẻng-sỉ cả cỉ-sỉ gậ gỏng-hủ, uoi nả biê-gờ-nêng cẻng cỉ hủing nả Ciông-Dĩ, kâu-diũ Sẻng-Sẻng nả gự huọng-pẻ cả sẻng ciũ ờ dẻng Ciông-Dĩ gậ ỉ.

17 Uả dẫu Ciông-Dĩ gậ dĩ, uoi iáu Iả-Sủ Gỉ-Dũ hợ cả ỉ tĩ, iũ dĩ hầu-gấu.

18 Gỉ-Dũ ẻng-nẻng kâu-diũ uoi cả gậ dĩ, uoi ciũ ẻng gỏng uả, gỏng uả gậ, ciũ-sỉ Gỉ-Dũ éng-ưê niông biê-gờ-nẻng gự-hũ Cự, kâu-diũ uoi uả gậ dĩ, cả gậ dĩ, kâu-diũ sẻng-tóng iáu hí-gỉ gậ dĩ gậ cỏ-nẻng, kâu-diũ Sẻng-Sẻng gậ cỏ-nẻng ;

19 Iọng-gặ-sỉ uoi giẻng Iả-lũ-sả-lẻng iáu ử mủing-sỉ-tĩ

gậ sù-cài cì-dạ dẫu Ì-lĩ-lĩ-gũ, uòi dẫu-chũ dú gống Gí-Dũ gậ hấu sêng-sĩ ;

20 Gống ử hấu gậ sêng-sĩ, uòi ỉ-séng táng-dũ ơng kộ nêng dạ-dí Gí-Dũ miàng gậ sù-cài, sảng-dạ kuyệt dẫu biề-nêng gậ dī-gí :

21 Sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uā, Gự gậ sêng-sĩ ơng-nảng dững dẫu ử-dĩ, ử-dĩ gậ nêng ợ chũ-gĩng, ơng-nảng tiàng-nĩ-gĩng gậ nêng ợ mêng-bà.

22 Iọng dĩ cại lạng luing-củ uòi, lóng uòi mài-dạ kộ nĩ ử-dĩ :

23 Giā-gíng, iọng duối dĩ-huống uòi mẩu biề gậ sù-cài kộ dững-dầu, iọng duối ử nững uòi séng-dĩ iả cềng siông kộ nĩ ử-dĩ,

24 Dảng uòi hợ-sĩ kộ Sũ-báing-ngả-dĩ kộ, giàng nĩ ử-dĩ guā, uòi siông géng-guā gậ sĩ-hề gĩng-dạ nĩ diọ, gĩng-diọ nĩ làu, séng-dĩ sáing iũ mĩ-mẫu-ciề cữ-ỉ, cuôi-hề ciũ nã nĩ sōng uòi kộ,

25 Giā-gíng uòi kộ Iả-lũ-sả-lảing, liâu-lĩ ử kăng-nĩng sêng hả-sáing gậ dĩ.

26 Ờng-ựē Mả-kĩ-dộng iáu Ngā-gái-ngā nêng séng-dĩ guẻ-ỉ dĩ cing nã dẫu Iả-lũ-sả-lảing guẻ-diũ gềng-mẫu sêng gậ hả-sáing.

27 Ỉ-cài gự-huôi-nêng séng-dĩ guẻ-ỉ iọng-gả-sĩ cā : gự-huôi-nêng iả kĩng Mả-kĩ-dộng iáu Ngā-gái-ngā nêng gậ cāi. Iả-lũ-sả-lảing sêng gậ hả-sáing nã ử giũ lạng-ộng gậ dĩ bựing nã biề-gờ-nêng, iọng-gả-sĩ biề-gờ-nêng ơng-gái niông nã ử iọng séng-tĩ gậ dĩ kăng-nĩng gự.

28 Uòi iọng dĩ cā làu, nã iọng hấu gậ guả-ciề gáu nã sêng gậ hả-sáing làu, uòi ciũ ợ giàng nĩ ử-dĩ kộ Sũ-báing-ngả-dĩ-kộ.

29 Uòi dạ-dí dẫu nĩ ử-dĩ gậ sĩ-hề, cồng ợ duôi-diũ Gí-Dũ sí-cữ gậ hũ-kĩ lậ.

30 ¶ Giā ờng-ựē uòi Cữ Iả-Sú Gí-Dũ, ỉ ờng-ựē Sêng-Sềng nã nêng gậ ờ-séng, uòi kựing nĩ duôi-gá gậ hiàng-dĩ iáu uòi cại-cại cềng nĩ gậ li-liông, tãi uòi gĩ-dẫu (iông-Dĩ) ;

31 Giũ Ciông-Dī giũ uoi pī-tiâu dāu Iũ-tuōi ngà Cũ gâ nêng, ỉ nã uoi cì-gēng-gēng kộ Iả-lũ-sả-lăng liâu-lĩ ử kăng-nīng sēng hã-sáing gậ dī, ộ dēng gụ gậ ỉ :

32 Gũ nã uoi ciâu-diũ Ciông-Dī gậ séng-ỉ kâu-uoi-uoi-dĩ dāu nì ử-dĩ iáu nì câi-câi dặ-diộ úng-lộ.

33 Giã ngũing nà bēng-úing nã nēng gậ Ciông-Dī sớ-sớ kặ-kặ iáu nì duoi-gá-nēng câi cì-dó. Chēng séng sù ngũing.

Dĩ 16 Cióng.

1 Uoi nà gâu-hồ gậ cĩ-muē Hí-bỉ gự-cīng nã nì, gụ sớ Gíng-gặ-lĩ gâu-hồ-dĩ liâu-lĩ dĩ gậ :

2 Nì niōng chũ gụ iáu Cũ hộ cã ỉ tỉ ciâu-diũ sēng hã-sáing ēng-gái ciể nēng gậ gặ-sỉ ciể gụ, gụ mẩu-lọng niōng nì bọng-chăing gụ sũ-mũ dĩ, ciũ niōng bọng-chăing gụ; éng-ụē gụ tê-chīng bọng-chăing cềng cã nēng, iả bọng-chăing-guã uoi.

3 ¶ Bọng-chăing uoi iáu Bả-gí-lả Ngã-gự-lả chiăng-úing, gụ liōng nēng sớ iáu Gí-Dũ Iả-Sứ hộ cã ỉ tỉ, iáu uoi câi-câi cã dĩ,

4 Gụ chīng-mâng éng-ụē niōng giũ uoi gậ miăng kăing nà cù-cĩ gậ dēng-dēng pồ dáu sũĩ; ēng-ộ-cĩ uoi dồ-ciã gụ, ciũ-sớ biể-gồ ử duoi gâu-hồ iả dồ-ciã gụ :

5 Ỉ bọng-chăing uoi iáu cù dāu gự-huoi-nēng chiộ-dĩ gậ gâu-hồ chiăng-úing. Ỉ bọng-chăing uoi iáu uoi cềng ồ gậ bảing-iũ Ỉ-bãi-nĩ-sũ chiăng-úing, gụ ciũ-sớ dāu Ngã-gái-ngã tê cì-ciã sēng Gí-Dũ gậ.

6 Ỉ bọng-chăing uoi iáu Mả-lĩ-ngã chiăng-úing, gụ tãi nì-huoi-nēng cềng lữ cềng kử-chũ-guã.

7 Ỉ bọng-chăing uoi iáu uoi chéng-ciăng Úing-dộ-nĩ-gử iáu Iũ-nĩ-ngã chiăng-úing, gụ liōng nēng chīng-mâng iáu uoi câi sũ dāu lâu-dĩ, gụ dāu sả-dũ dĩ-bíng iũ miăng-siáng, piăng uoi gũ sáing iáu Gí-Dũ hộ cã ỉ tỉ.

8 ¶ Ỉ bọng-chăing uoi iáu Ờng-bặ-lĩ chiăng-úing, gụ iáu Cũ hộ cã ỉ tỉ sớ uoi cềng ồ gậ bảing-iũ.

9 Ỉ bọng-chăing uoi iáu Eũ-bă-nũ chiăng-úing, gù iáu Gí-Dũ hợ cã ỉ tĩ iáu uoi cãi-cãi cã dĩ, gìng uoi cèng ồ gậ bắing-iũ Sũ-duoi-gũ.

10 Ỉ bọng-chăing uoi iáu Ngã-bĩ-li chiăng-úing, gù iáu Gí-Dũ hợ cã ỉ tĩ gìng-guã chĩ gù gậ dĩ. Ỉ bọng-chăing uoi iáu Ngã-lĩ-dợ-bũ chiợ-dĩ gậ nêng chiăng-úing.

11 Ỉ bọng-chăing uoi iáu uoi chéng-ciăng Hí-lộ-tíng chiăng-úing. Ỉ bọng-chăing uoi iáu Nà-kĩ-sũ chiợ-dĩ iáu Cũ hợ cã ỉ tĩ gậ nêng chiăng-úing.

12 Ỉ bọng-chăing uoi iáu Tũ-hí-nà Tũ-hũ-sả liòng-ciả á-niông-nêng chiăng-úing, gù iáu Cũ hợ cã ỉ tĩ chãĩ-chãĩ-dĩ cã dĩ. Ỉ bọng-chăing uoi iáu ũ cèng đặ-ồ gậ á-niông-nêng Bĩ-sĩ chiăng-úing, gù iáu Cũ hợ cã ỉ tĩ tê-ching chãĩ-chãĩ-dĩ cã-đặ cèng cã dĩ.

13 Ỉ bọng-chăing uoi iáu Lũ-hũ chiăng-úing, gù iáu Cũ hợ cã ỉ tĩ nã Cũ tĩ chũ lậ gậ, Ỉ bọng-chăing uoi iáu gù gậ nãi chiăng-úing, gù nãi gông gồ uoi gậ nãi ỉ-búing.

14 ¶ Ỉ bọng-chăing uoi iáu Ngã-sợng-kĩ-tũ, Hũ-là-gúing, Hặ-mả, Bải-lộ-bả, Hặ-mì, gìng iáu gù-huoi-nêng cãi cì-dó gậ hiăng-dĩ chiăng-úing.

15 Ỉ bọng-chăing uoi iáu Hí-lộ-lộ-gũ, Iũ-li-ngã Nĩ-lĩ-ngã gìng gù gậ cĩ-mựẽ iáu À-lêng-bả gìng iáu gù-huoi-nêng cãi cì-dó sêng gậ hã-sáing chiăng-úing.

16 Nì niông nà chéng-giẽ gậ chũ cãi-cãi mĩ-cũ chiăng-úing. Gí-Dũ ũ duoi gâu-hồ dú iáu nì chiăng-úing.

17 ¶ Giã uoi kịing nì duoi-gá gậ hiăng-dĩ niông mắing-mắing-dĩ chũ ũ ẽng ciãu-diũ nì ching-mang ộ gậ dầu-lĩ, lờng nì tiả-tiâu bọng, huoi nì iũ guã-ngai gậ dĩ : iọng-gặ-sĩ gậ nêng niông iáu gù mẩu gấu-ỉ.

18 Ếng-ựẽ iọng cì-cặng gậ nêng ẽng hũ-sũ uoi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ, lậ hũ-sũ cù-cĩ gậ chũ iáu bử ; nà iọng huá-ngũing kiãu-ngũ pĩng chêng-ỉ nêng gậ sêng.

19 Nì-huoi-nêng sêng-hũ Cũ gậ dĩ, đựing nã duoi-gá-nêng lầu. Gũ-chũ uoi chũ nì iọng-gặ-sĩ ciũ kâu-uoì : lậ

uòi cèng ơ nì pōng-diḡ hấu gậ dī, ciū niōng chóng-měng,
pōng-diḡ lảnh gậ dī, ciū niōng lấu-sī.

20 Nà bẻng-úing nả nẻng gậ Cìong-Dī cōng ợ kụē-kụē-
dī nả Sả-dàng nả nì káu nộ-siōng-diḡ. Ngũing uòi Cự
Iả-Sú Gí-Dữ gậ áing-hữ sớ-sớ kặ-kặ iáu nì-huōi-nẻng
cài cì-dó.

21 ¶ Iáu uòi cài-cài cầ dī gậ Dỉ-mộ-tuōi, gìng uòi
chéng-ciāng Lữ-giữ, Iả-sọng, Sợ-sái-bả-dặ, iáu nì-huōi-
nẻng chiāng-úing.

22 Bẻng-chāing uòi siả iọng sẻng gậ Dặ-diú, gù iáu Cự
hộ cầ ỉ tỉ iáu nì chiāng-úing.

23 Giả-gíng ciẻ-duoi uòi iáu sả-sả ciẻ-duoi tóng gầu-hồ
gậ nẻng hả gù chiḡ-dī gụẻ-diū, ciū-sī Gả-iủ, iáu nì chiāng-
úing. Sẻng-dỉ lỉ ngẻng-kữ gậ Ì-lả-dú gìng Kuả-tử iáu
nì chiāng-úing.

24 Ngũing uòi Cự Iả-Sú Gí-Dữ gậ áing-hữ sớ-sớ kặ-kặ
iáu nì duoi-gả-nẻng cài cì-dó. Chẻng sẻng sù ngũing.

25 ¶ Cìong-Dī, ciầu-diū uòi dửing gậ hấu sẻng-sớ iáu
ủ gởng gậ Iả-Sú Gí-Dữ gậ dàu, iủ-nảing-gẻ nả nì gậ sẻng
cự-ỉ diāng-gú, iọng dàu ciū-sī ciầu-diū cù-gử ì-lải ẻng-
nảing uả chử lậ ử kởng-diū gậ dī,

26 Iọng dỉ giả-gíng hỉng chử lậ, í-diū ẻng-ửing đợ-dỉ
Cìong-Dī gầu-dồ gậ dỉ kầu-diū ử duoi sớng-dỉ gỉ-diū gậ
sứ, hấu tóng-tính-ả gậ bả-siāng đặ-dỉ, niōng gù sẻng, ciū
ợ í iọng dỉ ;

27 Ngũing ẻng-iầu kầu-diū Iả-Sú Gí-Dữ gủ nả cōng-lậ
cì-ciả đẻng chóng-mẻng gậ Cìong-Dī cì-dặ dầu diầu-diầu
đồ-dồ. Chẻng sẻng sù ngũing.

BẦU-LỘ GUỀ NẢ GÓ-LÊNG-DÓ NÊNG CHÍNH SỰ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Bêng Cióng-Dĩ gậ séng-ĩ háng lậ cã Iả-Sú Gí-Dũ gậ sắ-dũ, Bầu-lộ, iáu hiáng-dĩ Sủ-dĩ-nĩ,

2 Siả séng guề nả Cióng-Dĩ gậ gấu-hồ dẫu Gó-lêng-dó-dĩ gậ, ciũ-sĩ iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cã ỉ tỉ huợng-piế cã séng gậ, nả Cự háng lậ cã séng gậ hã-sáing, iáu ử duối dẫu gộ sù-cài háng uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ miâng gậ nêng, Gí-Dũ sĩ gù-huôi-nêng gậ Cự iả sĩ uoi-huôi-nêng gậ Cự :

3 Ngựing nì giáng uoi Dá Cióng-Dĩ iáu Cự Iả-Sú Gí-Dũ ử-dĩ đặ-diộ áing-hữ bêng-úing.

4 ¶ Uoi sĩ-sĩ kặ-kặ ưề nì gậ dĩ dō-ciã uoi gậ Cióng-Dĩ, éng-ưề nì iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cã ỉ tỉ đặ-diộ Cióng-Dĩ gậ áing-hữ ;

5 Ciũ-sĩ mẩu-lợng sũ-mũ dĩ nì iáu Gí-Dũ hợ cã ỉ tỉ dụ đặ-diộ sí-cũ, cèng iủ kễ-cổ cèng iủ gĩng-sĩ ;

6 Sũ-siông uoi tãi Gí-Dũ cã gậ guíng-cèng, dẫu nì dĩ-bíng iủ ỉ-cài gậ bêng-gù :

7 Iợng-gặ-sĩ ử bả-bả-dĩ nả nêng gậ áing-hữ nì dụ mài siầu-tiầu cì-iông ; đảing uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ chự-hing ;

8 Cióng-Dĩ cì-bí-dặ dẫu sụề-muế iả ợ nả nì gậ séng cữ-ỉ diâng-gù, niông nì dẫu uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ nì-ciề mẩu chộ-chự uả nì.

9 Cióng-Dĩ tê-chíng háng nì lậ niông nì iáu gù Gựing uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ cại cì-bợng bêng sũ-mũ dĩ dụ iáu gù ỉ-búing, iợng Cióng-Dĩ sĩ kầu-dặ-diũ gậ.

10 ¶ Hiáng-dĩ à, uoi kầu uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ miâng, kựing nì dụ niông uả ỉ-búing gậ dĩ, nì dĩ-bíng ềng gợng

iũ sióng-cáing tiã-tiâu bọng gậ dĩ; niông gông séng gông
ĩ hợ câi cì-bọng.

11 Gặ-lãi chi-đĩ gậ nêng iáu uòi uā-kỷ, nì-huôi-nêng
dĩ-bíng iũ sióng-cáing gậ dĩ.

12 ¶ Uòi gậ ỉ-sũ ciũ-sĩ uā, nì ciã-ciã gợ-uā, Uòi sĩ Bấu-
lộ cì-bọng gậ; uòi sĩ Ngã-bộ-lộ cì-bọng gậ; uòi sĩ Gí-huã
cì-bọng gậ; uòi sĩ Gí-Dũ cì-bọng gậ;

13 Gí-Dũ cớng ẽng sĩ búng cã liông-bọng; Bấu-lộ cớng
ẽng-năing tãi nì dăing sí-cĩ-gã; nì siũ sãi-lĩ cớng ẽng sĩ
hũ dẫu Bấu-lộ gậ miăng à.

14 Uòi dō-ciã (Ciông-Dĩ uòi dẫu nì dĩ-bíng dụ ẽng-năing
tãi biê-nêng sĩ sãi-lĩ, cớng-lậ tãi Gí-sũ-bù Gá-iũ sĩ sãi-lĩ;

15 Săng-dặ iũ nêng uā nì-huôi-nêng siũ sãi-lĩ sĩ hũ dẫu
Bấu-lộ gậ miăng à.

16 Uòi ỉã tãi Sũ-dĩ-huăing chi-đĩ sĩ sãi-lĩ: gũ iũ tãi
biê-nêng sĩ sãi-lĩ uòi dụ gĩ-ẽng-dặ.

17 ¶ Ếng-ựê Gí-Dũ hăng uòi lậ, ẽng sĩ niông uòi tãi
nêng sĩ sãi-lĩ, sĩ niông uòi gợng ử hẩu gậ sêng-sĩ: ẽng
niông nà chớng-mẻng gậ dĩ lậ gợng, săng-dặ Gí-Dũ gậ
sí-cĩ-gã bĩng cã kớng-kớng gậ dĩ.

18 Ếng-ựê sí-cĩ-gã gậ dẫu-lĩ ciãu-diũ ử giã-gíng miề-tiâu
gậ nêng chũ kĩ lậ, ciũ-sĩ háng gậ dĩ; ciãu-diũ uòi giã-
gíng dặ giũ gậ nêng chũ kĩ lậ, ciũ-sĩ Ciông-Dĩ gậ duoi
cố-năing.

19 Sũ-siông sêng-gẻng gĩ-diũ uā, Uòi ợ miề-tiâu chớng-
mẻng nêng gậ chớng-mẻng, uòi ỉã ợ diũ-tiâu mẻng-bặ
nêng gậ mẻng-bặ.

20 Chớng-mẻng gậ nêng dẫu nĩ-dĩ? năng-sũ nêng dẫu
nĩ-dĩ? ịong sĩ-gáing ợ búng-bộ gậ nêng dẫu nĩ-dĩ?
Ciông-Dĩ dụ sĩ nà ịong sĩ-gáing gậ chớng-mẻng bĩng cã
háng gậ.

21 Sĩ-gáing nêng kẫu cù-cĩ gậ chớng-mẻng ẽng dặ-dĩ
Ciông-Dĩ, Ciông-Dĩ ciũ kẫu-uòi nà nêng chũ uā sĩ háng
gậ dẫu-lĩ giũ ử dươĩ sêng gậ nêng, ịong ciũ-sĩ Ciông-Dĩ
gậ chớng-mẻng.

22 Iũ-tuōi nêng tầu sêng-tóng gâ dī, Hí-lī-nĩ nêng lâu chóng-mêng gâ dī :

23 Cống-lậ uoi-huōi-nêng gống Gí-Dũ dăing sí-cī-gā gâ dī, Iũ-tuōi nêng chũ sī iũ guā-ngāi, Hí-lī-nĩ nêng chũ sī háng gâ dī ;

24 Cống-lậ ử duối nă Cự háng lậ gâ nêng, mẩu-lọng sī Iũ-tuōi nêng sī Hí-lī-nĩ nêng, dú chũ Gí-Dũ sī Ciong-Dī gâ duối cồ-năing, sī Ciong-Dī gâ chóng-mêng.

25 Éng-ụê Ciong-Dī háng gâ dī piăng nêng găing chóng-mêng ; Ciong-Dī nững gâ dī piăng nêng găing ngăing-că.

26 ¶ Híang-dī à, chũ nì iọng nă Cự háng lậ gâ nêng sũ-mũ gặ-sĩ, ciău-diũ nự-séng uā kĩ lậ, mẩu gĩ-duối sī chóng-mêng, mẩu gĩ-duối sī iũ cồ-năing, iả mẩu gĩ-duối sī ciông-hũ gâ nêng-gá :

27 Lậ-sī Ciong-Dī tĩ sī-gáing háng gâ, niông lóng ử chóng-mêng gâ êng hấu ĩ-sũ : Ciong-Dī tĩ sī-gáing nững gâ, niông lóng ử ngăing-că gâ êng hấu ĩ-sũ ;

28 Ciong-Dī ĩ tĩ sī-gáing à-cìng gâ, nă nêng chũ-kiáng gâ, gũ tĩ ử êng-năing iũ gâ mĩ-dĩ, lóng ử iũ gâ mĩ-dĩ ộ bĩng mẩu-tiâu :

29 Iọng-gặ-sĩ niông sī-gáing nêng dău Ciong-Dī mĩng-chĩng mẩu ci-ciă iũ dī hấu-gáu.

30 Nĩ sī kău-diũ Ciong-Dī iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cā ĩ tĩ, Ciong-Dī nă gự tãi uoi-huōi-nêng chêng-că giăng Ciong-Dī ử-dĩ lậ gâ chóng-mêng, niông uoi-huōi-nêng giăng gự ử-dĩ sộng-dặ sī ngĩ, huống-piễ cā sêng, gũ ộ dặ chiũ dău-tê :

31 Sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uā, Hấu-gáu gâ nêng, niông éng-ụê Cự hấu-gáu.

Dī 2 Cióng.

1 Híang-dī à, uoi chĩng-mâng kộ nì ử-dĩ, dững Ciong-dī kộng-diũ gâ dău-lĩ, dú êng-năing uā duối dī iáu chóng-mêng gâ dī.

2 Éng-ḡe uoi siông-diăng cữ-ī dāu nì dĩ-bíng êng dặ-dĩ biê dĩ, cồng-lậ dặ-dĩ Iả-Sú Gí-Dũ iáu gừ đấng sí-cĩ-gã gặ dĩ.

3 Uoi iáu nì cại cì-dó gặ sī-hē ỉ nững ỉ giáng cèng lậ gồ tiú.

4 Uoi uā gặ dĩ gợng gặ dàu êng sī nà sī-gáing gặ chóng-mẻng ử nững-sững gặ dĩ, sī nà Sẻng-Sẻng iáu cồ-nảing cā gúing-cẻng :

5 Niông nì gặ sẻng-sẻng êng kầu-diũ nẻng gặ chóng-mẻng, cồng-lậ kầu-diũ Cỉong-Dĩ gặ duoi cồ-nảing.

6 ¶ Lậ-sī uoi-huoi-nẻng iáu mửng-dảing gặ nẻng cại cì-dó gặ sī-hē, gũ ử uā chóng-mẻng gặ dĩ : êng sī iọng sī-gáing gặ chóng-mẻng, iả êng sī iọng sī-gáing iủ gửing-bảng nẻng gặ chóng-mẻng, iọng gặ nẻng ciũ ử hī-tiâu :

7 Uoi-huoi-nẻng sī nà kợng-diũ gặ dàu-lĩ uā Cỉong-Dĩ gặ chóng-mẻng, iọng chóng-mẻng tê-chíng kợng-diũ, sī Cỉong-Dĩ gũ êng-nảing kuyệt-tít bĩ-dĩ gặ sī-hē sảing diăng-gú gặ, niông uoi-huoi-nẻng dặ-diộ ẻng-iâu :

8 Iọng chóng-mẻng sī-gáing iủ gửing-bảng gặ nẻng mẩu cì-ciả dặ-dĩ : gừ lậ dặ-dĩ, ciũ mại nà ẻng-iâu gặ Cữ đấng dāu sí-cĩ-gã ;

9 Sũ-sỉong sẻng-gẻng gĩ-diũ uā, Cỉong-Dĩ tãi ồ gừ gặ nẻng ồ-dồ gặ dĩ, nẻng gặ mì-ciú êng-nảing chũ-gẻng, nẻng-ciẻ êng-nảing tiăng-nĩ-gẻng, sẻng-dĩ iả êng-nảing siông-dāu.

10 Cồng-lậ Cỉong-Dĩ kầu-diũ Sẻng-Sẻng nà iọng dĩ hỉng chũ lậ háu uoi-huoi-nẻng dặ-dĩ : ẻng-ḡe Sẻng-Sẻng bẻng sũ-mũ dĩ dụ cặ-dặ-diộ, ciũ-sĩ Cỉong-Dĩ cẻng chẻng gặ dĩ iả cặ-dặ-diộ.

11 Sī-gáing nẻng dĩ-bíng lậ-ẻng-sī nẻng sẻng-dĩ gặ sẻng, sũ-mũ nẻng ử dặ-dĩ nẻng gặ dĩ ? iọng-gặ-sĩ Cỉong-Dĩ gặ dĩ iả mẩu nẻng dặ-dĩ, cồng-lậ Cỉong-Dĩ gặ Sẻng dặ-dĩ.

12 ¶ Uoi-huoi-nẻng dặ-diộ gặ, êng sī sī-gáing gặ sẻng,

sī giảng Ciông-Dī ừ-dī lạ gậ Sếng ; niông uoi-huôi-nêng
dặ-dí Ciông-Dī bā-bā-dī nả uoi-huôi-nêng gậ dĩ.

13 Uoi-huôi-nêng uā iộng dĩ, iả ēng sī kầu-diū nêng gậ
chóng-mếng háu uoi, sī kầu-diū Sếng-Sếng háu uoi ; ciū-
sī nả Sếng-Sếng uā gậ dĩ gái-tĩa Sếng-Sếng gậ dĩ.

14 Ừ hū nự-sếng gưởi gậ nêng ēng tiăng-nī Ciông-Dī
Sếng gậ dĩ : gùi-huôi-nêng gū chū sī háng gậ dĩ ; gùi iả
mẫu-bộng-sū dặ-dí, éng-ưē iộng dĩ công niông hū Sếng-
Sếng gưởi ciū bing-piể dặ dẫu.

15 Hū Sếng-Sếng gưởi gậ nêng mẫu-lộng sū-mū dĩ
dú bing-piể dặ dẫu, lạ-sī mẫu ciả nêng ờ bing-piể gùi
gậ dĩ.

16 Sū-mū nêng dặ-dí Cự gậ sếng iừ-nảing-gē háu Cự
nī ? Lạ-sī uoi-huôi-nêng dặ-diộ Gí-Dữ gậ sếng.

Dī 3 Cióng.

1 Hiáng-dī à, uoi ching-mâng háu nì, mại nả nì cệng
hū Sếng-Sếng gưởi gậ nêng chū, sī nả nì cệng hū nự-
sếng gưởi gậ nêng chū, iáu Gí-Dữ hợ cā i tĩ gū sī
gưởi-ciể.

2 Uoi nả nảing nả nì iè, ēng-nảing nả liông-chầu nả nì
iè ; éng-ưē ừ-ci-sī nì gū mẫu-bộng-sū iè : giả-gíng iả
mẫu-bộng-sū ;

3 Éng-ưē nì gū sī hū nự-sếng gưởi : dẫu nì dĩ-bíng
iừ dũ-kĩ sióng-cáing, iộng động-céng sī nì hū nự-sếng
gưởi, ảing-gēng dú sī ờ sī-gáing nêng gậ gặ-sĩ.

4 Iừ nêng uā, Uoi sī Bấu-lộ cì-bộng gậ ; iả iừ nêng uā,
Uoi sī Ngā-bộ-lộ cì-bộng gậ ; iộng động-céng sī nì hū
nự-sếng gưởi.

5 Bấu-lộ sī sū-mū nêng ? Ngā-bộ-lộ sī sū-mū nêng ?
Dú sī liâu-lĩ dưởi-dàu gậ dĩ, ciầu-diū Cự nả gặ nêng gậ
ảing-hự, háu nì sếng Cự.

6 Uoi sī cậ-cệng, Ngā-bộ-lộ ệng iộng cệng ; công-lậ
Ciông-Dī nả iộng cệng ờ duoi kĩ lạ.

7 Iọng-gặ-sĩ chũ kĩ lậ, cá-cặng gậ sọng ếng dặ sũ-mũ dĩ, ếng iọng cặng gậ iả sọng ếng dặ sũ-mũ dĩ, cọng-lậ nả iọng cặng ộ duôi kĩ lậ gậ Cìong-Dĩ ciũ sọng-dặ dĩ.

8 Cá-cặng gậ, ếng iọng cặng gậ, dú sĩ ỉ-búng : gộ nêng, ciâu-diũ cù-cĩ cã gậ góng-hú, dú ộ dặ-diộ siọng gụ gậ dĩ.

9 ¶ Ếng-ựê uoi-huôi-nêng sĩ iáu Cìong-Dĩ cãi-cãi cã góng-hú gậ nêng : nì-huôi-nêng sĩ Cìong-Dĩ dặ gậ chằng, sĩ Cìong-Dĩ kuyệt gậ chiộ.

10 Ciâu-diũ Cìong-Dĩ nả uoi gậ áing-hự, uoi sũ-siọng cĩa chóng-mặng gậ cộ-tê sũ-hũ, dĩ-gí chĩ kĩ lậ lậu ; iũ biê-nêng kuyệt dẫu ciọng-bíng. Lậ-sĩ gộ nêng niọng siảu-séng dẫu iọng dĩ-gí ciọng-bíng góng-ciọng gặ-sĩ kuyệt.

11 Ếng-ựê chĩ lậu gậ dĩ-gí ciũ-sĩ Iả-sú Gí-Dũ, lêng-nguê mẩu nêng ộ chĩ-guã biê gậ dĩ-gí.

12 Lậ iũ nêng nả gếng, ngặng, bấu-ciộ, châu lộ, châu lộ, gúng lộ, kuyệt dẫu iọng dĩ-gí ciọng-bíng ;

13 Gộ nêng cã gậ góng-hú cọng ộ hĩng chũ lậ : ếng-ựê ử nì-ciẻ ộ nả iọng góng-hú biảu-mặng chũ lậ, iũ hỏ ộ nả iọng góng-hú hĩng chũ lậ ; ử hỏ iả ộ chĩ gộ nêng cã gậ góng-hú sũ-mũ gặ-sĩ.

14 Iũ nêng kuyệt dẫu iọng dĩ-gí ciọng-bíng gậ góng-hú gũ dộ-dĩ, iọng nêng ciũ ộ dặ-diộ siọng gụ gậ dĩ.

15 Iũ nêng cã gậ góng-hú nả hỏ chiảu-tiâu, iọng nêng ciũ ộ iẻ-kú : lậ-sĩ gụ cù-cĩ ộ dặ giừ ; mọng ộ dặ giừ, iả sĩ sũ-siọng giảng hỏ-dĩ chũ lậ.

16 ¶ Nì gũ ếng dặ-dĩ nì sĩ Cìong-Dĩ gậ dảng, Cìong-Dĩ gậ Sếng dẫu nì dĩ-bíng gựê-diũ ?

17 Lậ iũ nêng miề-tiâu Cìong-Dĩ gậ dảng Cìong-Dĩ cọng ộ miề-tiâu ử cĩa nêng ; ếng-ựê Cìong-Dĩ gậ dảng sĩ sếng gậ, iọng dảng ciũ-sĩ nì-huôi-nêng.

18 Ếng gọng cĩ pĩng cĩ. Nì dĩ-bíng lậ iũ nêng siọng iọng cì-sĩ cù-cĩ sĩ chóng-mặng, iọng nêng gũ hầu bĩng cã háng, ciũ ộ chặng-cã chóng-mặng gậ nêng.

19 Ếng-ựê ciâu-diũ Cìong-Dĩ chũ kĩ lậ, iọng cì-sĩ gậ chóng-mặng ciũ-sĩ háng ; sĩ-siọng sếng-gếng gĩ-diũ uả,

Cừ nà chóng-mếng gậ nêng cù-cī siồng chũ lậ gậ gī-chặ
huôi gừ cù-cī.

20 Ỉ uā, Cừ dặ-dí chóng-mếng gậ nêng séng-dī siồng
gậ dī, dú sī mẩu-sặ gậ.

21 ¶ Gũ-chũ nêng dú êng gợng éng-ựê nêng hẩu-gáu.
Éng-ựê mẩu-lọng sũ-mũ dī dú sī nì gậ ;

22 Mẩu-lọng sī Bẩu-lộ, sī Ngã-bộ-lộ, sī Gí-huả, sī sī-
gáing, sī sáng, sī sỉ, sī giâ-gíng gậ dī, sī hê-lải gậ dī ;
tóng dú sī nì gậ ;

23 Nì-huôi-nêng sī Gí-Dũ gậ ; Gí-Dũ sī Cìong-Dī gậ.

Dī 4 Cióng.

1 Nêng niông chũ uoi-huôi-nêng sī tãi Gí-Dũ liâu-lĩ
dững-dàu gậ dī, ỉ cã lĩ-gá nêng, lĩ Cìong-Dī kợng-diũ
gậ dầu-lĩ.

2 Dấu ịong sī-gáing cã lĩ-gá gậ nêng, cớng niông iũ
dếng-séng.

3 Lậ-sī uoi mẩu-lọng nã nì, mẩu-lọng nã sī-gáing nêng
dộng uoi gậ ciáng lảnh, uoi dú chũ sī mẩu iàu-gếng gậ
dī : uoi cù-cī iả êng động cù-cī gậ ciáng lảnh.

4 Uoi cù-cī êng dặ-dí iũ chộ ; lậ uoi êng sī éng-ựê ịong
dī sợng-dặ sī ngī : động uoi gậ ciáng lảnh ciũ-sī Cừ.

5 Gũ-chũ sī-hê êng-nảing dẫu, mẩu-lọng sũ-mũ dī dú
êng gợng động nêng gậ ciáng lảnh, niông dảing Cừ lậ,
gừ ộ nà ú-ợng kợng-diũ gậ dī ciâu dẫu guáng gậ sù-cài,
nã nêng séng-dī siồng gậ gī-gẫu hỉng chũ lậ ; ử sī-hê gộ
nêng êng-gái dặ-diộ Cìong-Dī uā gừ hẩu gậ dī dú ộ dặ-diộ.

6 ¶ Hiáng-dī, uoi nà cù-cī iáu Ngã-bộ-lộ cặng bĩ-piăng
iáu nì uā ịong duoi dī, ciũ-sī ựê nì gậ dī ; ờ nì chũ uoi
lỉong nêng ciũ ộ dặ-dí chũ-dông nêng êng gợng chũ tuoi
dông iâng-guā sêng-gếng gī-diũ gậ dī ; sáng-dặ nì dĩ-
bính iũ nêng hẩu-gáu chũ-dông ịong cì-ciả, chũ-kiáng ử
cì-ciả.

7 Sũ nêng sặ nì iáu biê-nêng mài ỉ-búing ? Nì iũ gậ

mî-dī, nī cì-iông ēng sī dặ lậ gậ ? sī dặ lậ gậ, cā-sū-dī hẩu-gáu, sū-siông ēng sī dặ lậ gậ ?

8 Nì giâ-gíng bẩu lộ, hū-cự lộ, ēng niông uoi dẩu nì ử-dī, nì cù-cī cā uâng lầu : uoi iả cềng ồ nì cā uâng, nả uoi ộ iáu nì côi-côi cā uâng.

9 ¶ Uoi siông Ciông-Dī nà uoi cā sặ-dử gậ nêng bồng dẩu dĩ sụê-muể, sū-siông diăng sỉ-cò gậ huăng-nêng : sū-siông cā hī gậ mî-dī, nả sī-gáing, iáu Cự sặ-chữ gậ, gìng duôi-gá-nêng chū.

10 Uoi-huôi-nêng éng-ụê Gí-Dử sộng sī háng gậ nêng, nì iáu Gí-Dử hợ cā ỉ tỉ sộng sī chóng-mềng gậ nêng ; uoi-huôi-nêng sī nững gậ, nì sī ngáing-cả gậ ; nì nả nêng chū-dông, uoi-huôi-nêng nả nêng chū-kiáng.

11 Cì-bỉ-dặ dẩu giâ-gíng uoi-huôi-nêng ỉ bử-guể, ỉ chừ-diểu mẩu í-ciông cềng, nả nêng mà, mẩu ỉ-diăng guề-diū gậ sù-cài ;

12 Uoi-huôi-nêng kử-chử cềng lữ, chéng-siủ cā dĩ : nả nêng mả, ciū tãi gụ giủ hử-kī ; nả nêng bỉ-lạ, ciū nềng-nãi.

13 Nả nêng lūing-mả, ciū kững gụ ; nêng chū uoi-huôi-nêng sū-siông sī-gáing í-nộ gậ mî-dī, giăng lóng-cống mî-dī sê-tiêu gậ lú-sủ, cì-dặ dẩu giâ-gíng.

14 ¶ Uoi siả ịong dĩ ēng sī ồ nì ēng hẩu ỉ-sū, sī kững nì sū-siông uoi cềng chiộ gậ gững.

15 Nì iáu Gí-Dử hợ cā ỉ tỉ mông iủ cì-uāing sítng-sáing, cā dá gậ cồng mẩu gí-duoi : éng-ụê uoi iáu Gí-Dử Iả-Sú hợ cā ỉ tỉ, kầu-diū ử hẩu gậ sềng-sỉ sải nì lầu.

16 Gữ-chừ uoi kững nì, niông ộ uoi gậ gặ-sỉ.

17 ¶ Éng-ụê ịong dĩ uoi háng Dỉ-mộ-tuôi, ciū-sī uoi cềng chiộ gậ gững, iáu Cự hợ cā ỉ tỉ cềng dềng-séng gậ, kồ nì ử-dī, gụ ộ nả uoi iáu Gí-Dử hợ cā ỉ tỉ cā gậ dĩ, ciū sū-siông uoi dẩu gộ sù-cài gậ lí-bãi-dộng háu nêng ỉ-búng gậ dĩ, háu nì gĩ-diū.

18 Nì dĩ-bíng iủ nêng cù-cī hẩu-gáu, sū-siông uoi mài kồ nì ử-dī ỉ-búng.

19 Cự lậ cặng uoi, uoi cớng ợ kuē kō nì ử-dĩ ; dāu ử sī-hē uoi ơ dặ-dí gậ, ơng sī ử ciả cù-cī hấu-gáu gậ uā gậ dĩ, sī gự gậ cồ-nặng.

20 Ơng-ự Cớng-Dĩ gậ gồ ơng-nặng sī uā dĩ iàu-gặng, sī cồ-nặng iàu-gặng.

21 Nì ơ sū-mū dĩ ? Uoi dāu nì ử-dĩ, ơ uoi nà tiớng-ciẻ lậ duoi nì, iả sī ơ uoi nà ơ-sẻng iáu nả-kĩ gậ siăng-kĩ lậ duoi nì ?

Dĩ 5 Cớng.

1 Iủ nêng dững uā nì-huoi-nêng dĩ-bính iủ tóng-gáing gậ dĩ, iớng-gặ-sĩ gậ tóng-gáing biẻ-gồ-nêng dĩ-bính iả ơng-nặng gĩng-diợ ciũ-sī iủ nêng iáu hẻ-nải tóng-gáing.

2 Nì gữ sī cù-cī hấu-gáu dụ ơng siớng-sẻng tí, ơ ử ciả cầ iớng dĩ gậ nêng ợ giẻng nì dĩ-bính dāi-tiầu.

3 Uoi sẻng-tỉ mớng ơng-nặng dāu nì ử-dĩ, uoi gậ sẻng dụ dāu ử-dĩ, sū-siớng uoi cù-cī chẻng-sẻng dāu ử-dĩ i-búng sẻng lầu cầ iớng dĩ gậ nêng,

4 Ciũ-sī uoi gậ sẻng iáu nì cù cì-dó gậ sī-hẻ, kầu uoi Cự Iả-Sứ Gí-Dũ gậ miăng, sặ uoi Cự Iả-Sứ Gí-Dũ gậ cồ-nặng,

5 Nà iớng-gặ-sĩ gậ nêng gáu nả Sả-dàng miẻ-tiầu gự gậ nử-sẻng, niớng gự gậ lẻng-ợng dāu uoi Cự Iả-Sứ gậ nì-ciẻ ợ dặ giủ.

6 ¶ Nì iớng cù-cī hấu-gáu sī ơng hấu gậ. Nì gữ ơng dặ-dí mī-ciẻ mĩng-hó bự ợ huải cì-ợng gậ bự ?

7 Nì bợng-lải sī mẩu bự gậ mĩng-hó ; nì niớng nà ử giủ gậ bự dụ lải-lỉ ciũ ợ bĩng cầ cì-ợng sẻng gậ. Ơng-ự uoi-huoi-nêng guā-mợng-tẻ cẩ gậ iớng-ciẻ Gí-Dũ tĩ-tiầu cặng cī hững iớng kō lầu :

8 Gữ-chũ uoi iáu nì guā iớng cẩ, ơng gợng sặ ảing-lầu gậ bự, iả ơng gợng sặ hẩng-sẻng ợ-dù gậ bự, cớng niớng sặ cẻng-ciăng chẻng-ỉ mẩu bự gậ biẻng, guā iớng cẩ.

9 ¶ Uoi chĩng-mằng siả sẻng gáu-dồ nì ơng niớng iáu tóng-gáing gậ nêng giẻ-gáu ;

10 Uoi iọng dī ēng sī uā iọng sī-gáing tóng-gáing, táng-séng, ngỗ-sỗ nêng gậ, bāi-hồ gậ nêng. dú ēng iáu gụ-huôi-nêng giề-gáu; lậ ēng gọng iáu gụ giề-gáu cồng niông ēng-năing dāu sī-gáing ciu cā-dặ-dāu:

11 Giā-gíng uoi siả sēng gáu-dồ nì iủ bắng cā hiáng-dī gậ nêng tóng-gáing, táng-séng, bāi-hồ, lũng-mā, iề-ciủ-củ, ngỗ-sỗ nêng gậ; iọng-gặ-sỉ gậ nêng nì ciu ēng gọng iáu gụ giề-gáu iả ēng gọng iáu gụ cái iề.

12 Éng-ựē sếng gāu-hồ nguyē gậ nêng, đống gụ gậ ciáng lảnh, iáu uoi iủ sū-mū gúing-niả? Gāu-hồ-dỉ ciu-sỉ nì huôi-nêng ēng-gái niông sếng, đống gụ gậ ciáng lảnh.

13 Ủ gāu-hồ nguyē gậ nêng iủ Cíong-Dī sếng gụ, đống gụ gậ ciáng lảnh. Iọng cā-ợ gậ nêng, cồng niông giǎng nì dĩ-bíng dāi-tiāu.

Dī 6 Cíong.

1 Nì dĩ-bíng lậ iủ gụ iáu nì, nì iáu gụ, iủ sióng-cáing gậ dĩ, nī-dī gọng kộ bủ-ngī gậ nêng mĩng-chĩng kộ gāu, ēng kộ sēng gậ hả-sáing mĩng-chĩng kộ gāu?

2 Ỗ-sỉ nì gū ēng dặ-dỉ sēng gậ hả-sáing hē-lǎi cồng ợ sếng sī-gáing gậ nêng? lậ-sỉ sī-gáing gậ nêng dú nả nì sếng, nī-dī ēng gọng sếng iọng đềng siảu gậ dĩ?

3 Nì gū ēng dặ-dỉ uoi-huôi-nêng ợ sếng Cũ sặ-chũ gậ? gǎing ợ sếng iọng sī-gáing gậ dĩ.

4 Nì lậ cồng niông sếng iọng sī-gáing gậ dĩ, gū gọng tĩ gāu-hồ dĩ-bíng đềng mẩu miang-siáng gậ nêng kộ sếng?

5 Uoi uā iọng dī sī lũng nì ēng hẩu i-sū. Nì dĩ-bíng nī-dī dú mẩu cì-ciả chóng-mềng gậ nêng, ợ nả hiáng-dī gậ dĩ sếng chéng-chũ?

6 Lậ-sỉ hiáng-dī gāu hiáng-dī gū niông hā ēng sēng Cũ gậ nêng mĩng-chĩng kộ gāu.

7 Nì-huôi-nêng, gụ iáu nì, nì iáu gụ, iủ gāu-cộng gậ dĩ, iọng sī nì-huôi-nêng gậ duoi chộ. Cā-sū-dī ēng gǎing nả gụ kí, iề gụ gậ kú, gū hẩu?

8 Nì cồng ēng kǎing iọng-gặ-sỉ, dú sī kí nêng, lũng

nêng iè-kú, nì kí gù gâ, lōng gù iè-kú gâ, ciū-sī nì gâ hiáng-dī.

9 Nì gū ēng dǎ-dí bǔ-ngī gâ nêng cōng mài dǎ-diō Ciōng-Dī gâ gǒ? Ēng gǒng cī pīng cī, tóng-gáing gâ, bǎi-hō gâ, kō biâu gâ, cǎ kǎng-ciē gâ, hí kǎng-ciē gâ,

10 Té nêng gâ, táng-séng gâ, iè-ciū-cǔ gâ, lūng-mā nêng gâ, ngǒ-sǒ nêng gâ, dú mài dǎ-diō Ciōng-Dī gâ gǒ.

11 Nì dĩ-bíng tê-chīng iǎ iǔ iǒng-gǎ-sǐ gâ nêng: giá-gíng kǎu Cǔ Iǎ-Sú Gí-Dǔ gâ miàng, ĩ kǎu Ciōng-Dī gâ Sǎng, nì ciū sǎi lái-lī lâu, huǒng-piē cǎ sēng, sǒng-dǎ sǐ ngī-nêng.

12 ¶ Mǎu-lōng sū-mū dĩ uòi dú gǒng sǎ-ēng; lậ bǔ-nǎing-gē dú iǔ ĩ uòi. Mǎu-lōng sū-mū dĩ uòi dú gǒng sǎ-ēng; lậ-sī uòi ēng kǎing nǎ cì-iōng dĩ gǔing-sǔ.

13 Iè gâ mí-dī sī éng-ṽē bǔ, bǔ sī éng-ṽē iè gâ mí-dī: cōng-lậ Ciōng-Dī ǒ nà iǒng liòng-iōng huōi-tiâu. Séng-tǐ ēng sī éng-ṽē tóng-gáing, sī éng-ṽē Cǔ; Cǔ iǎ sī éng-ṽē séng-tǐ, ǒ séng-tǐ ǒ dǎ giù:

14 Ciōng-Dī tê-chīng hiǎu Cǔ sáng kí lậ, iǎ ǒ sǎ cù-cī gâ duòi cǒ-nǎing hiǎu uòi-huōi-nêng sáng kí lậ.

15 ¶ Nì gū ēng dǎ-dí nì-huōi-nêng gâ séng-tǐ sī Gí-Dǔ gâ ngù-gúing kǎu-siǔ mí-dī? Uòi nà Gí-Dǔ gâ ngù-gúing kǎu-siǔ, cǎ gī-mâ gâ ngù-gúing kǎu-siǔ, ǒ sǎ-dǎ mài? Cōng mài sǎ-dǎ.

16 Nì gū ēng dǎ-dí iǎu gī-mâ sióng-ling ciū-sī iǎu gī-mâ hō cǎ cì-ciǎ séng-tǐ? sū-siōng sēng-géng gī-diū uǎ, Liōng nêng hō cǎ ĩ tǐ.

17 Iǎu Cǔ sióng-ling ciū-sī iǎu Cǔ gōng ciǎ sǎng.

18 Niōng pī-tiâu tóng-gáing gâ dĩ. Nêng mǎu-lōng huǎng sū-mū cò dú sī séng-nguē gâ dĩ; cōng-lậ tóng-gáing gâ nêng, sī dǎ-cò cù-cī gâ séng-tǐ.

19 Nì gū ēng dǎ-dí nì gâ séng-tǐ ciū-sī Sēng-Sēng gâ dǎing? Sēng-Sēng diū dǎu nì dĩ-bíng, sī Ciōng-Dī nǎ nì gâ; nì iǎ ēng sī nì cù-cī gâ;

20 Éng-uè nì sī kō̄ gū̄ gā̄ mǎi lậ gậ : gū̄-chū̄ niōng nà nì gậ sếng-tỉ gự ặng-iâu nả Ciōng-Dī.

Dī 7 Cióng.

1 Uā nì ching-mang gậ sếng mōng gậ dī, uoi āing uā : Nang-neng eng níng-niả á-niōng-neng gǎing hǎu.

2 Lậ éng-uè giáng ử tóng-gáing gậ dī, nang-neng niōng iủ cù-cī gậ sē-mả, á-niōng-neng niōng iủ cù-cī gậ sếng-éng.

3 Sếng-éng niōng nà dàu-lĩ ēng-gái gậ dī nả á-niōng-neng : á-niōng-neng nả sếng-éng iả niōng iộng-gặ-sỉ.

4 Sē-mả mǎi cự-ĩ cù-cī gậ sếng-tỉ, sī bếng sếng-éng cự-ĩ : sếng-éng iả mǎi cự-ĩ cù-cī gậ sếng-tỉ, sī bếng sē-mả cự-ĩ.

5 Sếng-éng sē-mả ēng gọng mǎu cếng, lậ-sī cái-cái gōng sếng-ĩ sả-sỉ-ciē ēng gōng bống-gáing, éng-uè ồ chếng-ǎing, gēng-diū ēng iẻ gĩ-dầu, ử ciủ sả-dặ ; hē-muẻ gōng niōng cái cì-dó, sǎng-dặ Sả-dàng dǎi nì mǎi gēng-dặ-diū gậ sỉ-hē lậ chī nì.

6 ¶ Uoi iộng-gặ-sỉ uā sī cếng nì, ēng sī gáu-dō nì.

7 Uoi mōng eng sī gáu-dō nì, iả cếng ồ duoi-gá-neng sū-siōng uoi i-búing. Lậ-sī Ciōng-Dī bả-bả-dī nả neng gậ áing-hự, gự neng dặ-diộ gự neng gậ, cì-ciả sī iộng-gặ-sỉ, cì-ciả sī ử-gặ-sỉ.

8 Uoi iáu ử ēng-nǎing tǎu-chéng, ēng-uǎing hǎ neng, gìng siủ-guả gậ uā, Gự lậ cì-bỉ-dặ ộ uoi gậ iōng ciủ hǎu.

9 Cù-cī lậ mǎi gēng-dặ-diū, ciủ niōng hǎ neng, tǎu-chéng : éng-uè hǎ neng, tǎu-chéng, piāng ử-hổ kĩ kĩ lậ gǎing hǎu.

10 Uoi gáu-dō ử hǎ neng, tǎu-chéng lầu gậ neng, ì-cài eng sī uoi, sī Cự gáu-dō uā, Á-niōng-neng eng gọng piề-tiâu sếng-éng,

11 (Lậ-sī piề-tiâu gự ciủ ēng gọng cuoi hǎ neng, lậ

gõng iáu sêng-êng cuōi hâu ciū sạ-dạ); sêng-êng iả ềng
gõng piề-tiâu sê-mả.

12 ¶ Gữ iủ dĩ iáu biề gậ nêng uā, ềng sī Cữ uā, sī uoi
uā: Hiáng-dī lậ iủ ềng-nặng sêng Cữ gậ sê-mả, sê-mả lậ
kảng iáu sêng-êng cái cì-dó, sêng-êng ciū ềng gờng piề-
tiâu gù.

13 A-niông-nêng lậ iủ ềng-nặng sêng Cữ gậ sêng-êng,
sêng-êng lậ kảng iáu sê-mả cái cì-dó, sê-mả ciū ềng gờng
piề-tiâu gù.

14 Ềng-nặng sêng Cữ gậ sêng-êng, ềng-ựề sêng Cữ gậ
sê-mả sỡng-dạ sī huợng-piề cā sêng, ềng-nặng sêng Cữ
gậ sê-mả ềng-ựề sêng Cữ gậ sêng-êng iả sỡng-dạ sī huợng-
piề cā sêng: ềng sī iợng-gặ-sỉ nì gậ gữing ciū mài chêng-
giể, giâ-ging sī chêng-giể.

15 Ềng-nặng sêng Cữ gậ nêng lậ cù-cì kộ-tiâu, ciū bêng
gù mớng kộ: mẩu-lợng hiáng-dī, cì-mụề iủ iợng-gặ-sỉ gậ
dī dú gờng cù-cì cữ-ỉ mẩu gā-lā-mảing: Cìong-Dī hăng
uoi-huoi-nêng lậ niông uoi cái-cái uả-mủ.

16 Nì iợng cā sê-mả gậ nêng, nī-dī ộ dạ-dí mẩu-nặng-
gề giủ sêng-êng nī? nì iợng cā sêng-êng gậ nêng, nī-dī ộ
dạ-dí mẩu-nặng-gề giủ sê-mả nī?

17 Lậ-sī ciâu-diū Cữ búng nả gộ nêng gậ, ỉ ciâu-diū
Cìong-Dī hăng gộ nêng lậ, ciū niông iợng-gặ-sỉ ảing-
gềng. Uoi gáu-dồ gộ sù-cài gậ gấu-hồ dụ sī iợng-
gặ-sỉ.

18 ¶ Iủ siū uải-tiâu pụề lỉ gậ nêng nả Cìong-Dī hăng
lậ, ciū ềng niông hī-tiâu iợng lỉ. Iủ ềng-nặng siū uải-
tiâu pụề lỉ gậ nêng nả Cìong-Dī hăng lậ ciū ềng niông
siū iợng lỉ.

19 Siū uải-tiâu pụề gậ lỉ sỡng ềng dạ sū-mủ dĩ, ềng siū
uải-tiâu pụề gậ lỉ iả sỡng ềng dạ sū-mủ dĩ; cớng-lậ í-diū
Cìong-Dī gáu-dồ gậ dĩ ciū sỡng-dạ dĩ.

20 Gộ nêng nả Cìong-Dī hăng lậ gậ sī-hề sī sū-mủ sêng-
hợng, gờng niông í iợng sêng-hợng.

21 Nì cā nư-gế nả Cìong-Dī hăng lậ, ềng niông huáng-

iế ịong dĩ : nì lậ ợ chủ-séng, gọng cù-cī cữ-ī, ciū gāing hâu.

22 Éng-ụê cã nư-gế nã Ciông-Dĩ hăng lậ iáu Cữ hợ cã ỉ tí, ciū-sī Cữ bōng-tiâu gậ nêng : gọng cù-cī cữ-ī, êng-năing cã nư-gế gậ nêng, nã Ciông-Dĩ hăng lậ, ciū-sī Gí-Dũ gậ nư-gế.

23 Nì-huōi-nêng sī kộ gữ gã mải lậ gậ ; êng gọng cã nêng gậ nư-gế.

24 Hiáng-dĩ-à, gộ nêng nã Ciông-Dĩ hăng lậ gậ sī-hê, sū-mū séng-hōng, gōng niōng í-diū ịong séng-hōng hũ Ciông-Dĩ gũing.

25 ¶ Uā ử cĩ-nữ gậ dĩ Cữ êng-năing gáu-dō uòi : lậ-sī uòi dặ-diộ Cữ kộ-ling uòi ợ cã dặng-séng gậ nêng, ciū nà cù-cī gậ ỉ-gĩng iáu nì uā.

26 Uòi éng-ụê ịong sī-hê gậ gáing-nũing kữ-chữ, ciū siōng nêng giã-gíng sū-mū gặ-sỉ, cì-bỉ-dặ iả niōng sū-mū gặ-sỉ ciū iủ ỉ gủ.

27 Nì tấu-guã sê-mả, ciū êng niōng siōng piế-tiâu gủ. Nì mẩu sê-mả, ciū êng niōng siōng tấu.

28 Nì lậ tấu sê-mả, êng sọng sī huāng-cò ; cĩ-nữ lậ hã nêng, iả êng sọng sī huāng-cò. Lậ-sī ịong-gặ-sỉ gậ nêng séng-tỉ cọng ợ siũ kữ-nũing : uòi cềng ỏ nì sảng-dặ siũ ịong kữ-nũing.

29 ¶ Hiáng-dĩ à, uòi ỉ iáu nì uā, sī-hê chá-bủ-dộ lầu, gữ-chũ giã-gíng à kộ iủ sê-mả gậ nêng niōng sū-siōng mẩu sê-mả ;

30 Tỉ gậ nêng, niōng sū-siōng êng tí ; kẫu-uòi gậ nêng, niōng sū-siōng mải kẫu-uòi ; mải mĩ-dĩ gậ nêng, niōng sū-siōng êng-năing dặ-diộ mĩ-dĩ ;

31 Sặ ịong sī-gáing gậ mĩ-dĩ, ciū êng niōng lũing-sặ : éng-ụê ịong sī-gáing gậ hểng-cọng kựê-kựê-dĩ ợ bợ-tiâu.

32 Uòi ỏ nì mẩu dĩ guã-lữ. Éng-năing tấu-chéng gậ ciū guã-lữ Cữ gậ dĩ, siōng gōng-ciōng gặ-sỉ ợ dặng Cữ gậ ỉ :

33 Tấu-chéng gậ ciū guã-lữ sī-gáing gậ dĩ, siōng gōng-ciōng gặ-sỉ ợ dặng sê-mả gậ ỉ.

34 Cā nêng sē-mả gậ iáu cĩ-nự iả iũ huợng-piẽ. Ẽng-nảing hã nêng gậ, ciũ guā-lữ Cự gậ dĩ, ồ sếng-tĩ lếng-ộng dú ộ chếng-giẽ : hã nêng lau gậ, ciũ guā-lữ sĩ-gáing gậ dĩ, siợng gợng-ciợng gặ-sĩ ộ đặng sếng-ếng gậ ỉ.

35 ㄚ Uoi uā iợng dĩ sĩ ồ iũ ỉ nì ; ềng sĩ ồ gữing-sũ nì, sĩ ồ nì cã hợ dầu-lĩ gậ dĩ, ỉ-sếng hũ-sũ Cự mẩu mì-dĩ chầu nì gậ sếng.

36 Lậ iũ nêng gậ á-niợng-gữing iũ ử duoi huẽ ềng-gái niợng hã nêng, lậ siợng ềng nả gụ hã nêng sĩ ềng hợ dầu-lĩ duoi gụ, lậ iũ mẩu-huả gậ dĩ ciũ niợng bếng cù-cĩ cự-ỉ kợ cã ; gụ ềng sợng iũ cò ; bếng gụ liợng nêng chếng-chếng ciũ-sĩ.

37 Lậ iũ nêng sếng-dĩ cềng diăng-gự, iả mẩu iợng mẩu-huả gậ dĩ gợng cù-cĩ cự-ỉ, sếng-dĩ gự-ỉ sê-diũ gụ gậ á-niợng-gữing, iợng-gặ-sĩ cã iả hẩu.

38 Iợng-gặ-sĩ chũ kĩ lậ, hã á-niợng-gữing sĩ hẩu gậ dĩ ; ềng hã á-niợng-gữing gảing sĩ hẩu.

39 ㄚ Sếng-ếng độ-dĩ gậ sĩ-hề, sê-mả sĩ nả sếng-ếng gữing-sũ-diũ ; sếng-ếng sĩ-tiâu, sê-mả ciũ gợng cù-cĩ cự-ỉ gải-hã ; lậ niợng hã sếng Cự gậ nêng.

40 Lậ-sĩ ciâu-diũ uoi gậ ỉ-gỉng, gụ cì-bĩ-dạ siũ-guả gảing iũ hũ-kĩ : uoi siợng uoi iả iũ Cỉợng-Dĩ gậ Sếng hẩu uoi uā iợng dĩ.

Dĩ 8 Cỉợng.

1 Uā ử ciả gũ-iợng hờ gậ mì-dĩ : Uoi-huoi-nềng dặ-dĩ uoi dú iũ gỉng-sĩ. Gỉng-sĩ sĩ lợng nềng hẩu-gáu, cợng-lậ ồ-sếng sĩ bợng-chảing nềng ộ Cự gậ iợng gảing hẩu.

2 Iũ nềng cù-cĩ siợng iũ cì-iợng dĩ dặ-dĩ, iợng nềng ì-cài gũ ềng dặ-dĩ chếng-chũ, bũ-guả dặ-dĩ pụê-nguê ;

3 Lậ iũ nềng ồ Cỉợng-Dĩ, iợng nềng sĩ Cỉợng-Dĩ dặ-dĩ gậ.

4 Uā ử ciả iề gũ-iợng hờ gậ mì-dĩ, uoi-huoi-nềng dặ-dĩ hờ dẫu sĩ-gáing mài sợng-dặ sũ-mũ dĩ, iả dặ-dĩ mẩu biề gậ Cỉợng-Dĩ, cợng-lậ cì-ciả.

5 Mǒng iũ hǎng cā sǎng gậ, mǎu-lợng dāu tǎng, mǎu-lợng dāu dī ; ciũ-sī nêng bāi gậ ử cèng cǎi gậ sǎng, cèng cǎi gậ cữ ;

6 Lậ-sī uoi-huōi-nêng cǒng-lậ cì-ciǎ Cìong-Dī, ciũ-sī Dá, mǎu-lợng sũ-mũ dī dứ sī giǎng gự-dī lậ, uoi-huōi-nêng dứ hũ gự gủing ; iǎ cǒng-lậ cì-ciǎ Cữ, ciũ-sī Iǎ-Sứ Gí-Dũ, mǎu-lợng sũ-mũ dī dứ sī kǎu-diũ gự iũ gậ, uoi-huōi-nêng iǎ sī kǎu-diũ gự iũ gậ.

7 Lậ-sī duōi-gá-nêng mại dứ iũ iợng gậ gīng-sī : iũ nêng dāu giǎ-gǎng gēng hō, gēng gủing-gỏ-tiāu, gự iẻ gũ-iợng hō gậ mī-dī gǎ-gīng sī gũ-iợng hō gậ mī-dī ; gự liợng-sẻng mại diǎng-gự ciũ lợng í-nộ-tiāu.

8 ¶ I-cài iẻ gậ mī-dī mại duōi-gủ uoi-huōi-nêng dāu Cìong-Dī-dī ; ẻng-ựẻ uoi iẻ, iǎ mǎu-i ; ẻng iẻ, iǎ mǎu-huōi.

9 Lậ-sī niợng siǎu-sẻng giǎng-pǎ nỉ iợng-gǎ-sỉ gợng cù-cỉ cữ-i huōi ử sẻng-sẻng mại diǎng-gự gậ nêng iũ guā-ngǎi.

10 ẻng-ựẻ iũ nêng liợng-sẻng lậ mại diǎng-gự chũ nỉ iợng iũ gīng-sỉ gậ nêng dāu hō gậ miǎu-dī cō-diũ iẻ, gự gǎing ộ duōi-dǎng kộ iẻ ử gũ-iợng hō gậ mī-dī.

11 ẻng-ựẻ nỉ iợng gīng-sỉ ử cǎi sẻng-sẻng mại diǎng-gự gậ nêng, mǒng sī hiǎng-dī Gí-Dũ i tǎi gự sỉ, iǎ ộ miẻ-tiāu.

12 Nỉ iợng-gǎ-sỉ dặ-cò hiǎng-dī, siợng gự mại diǎng-gự gậ liợng-sẻng, ciũ-sī dặ-cò Gí-Dũ.

13 Gũ-chũ iẻ gậ mī-dī lậ huōi uoi hiǎng-dī iũ guā-ngǎi, uoi ciũ ẻng-ỷing ẻng iẻ nự, sǎng-dặ huōi uoi hiǎng-dī iũ guā-ngǎi.

Dī 9 Cìong.

1 Uoi nī-dī ẻng gợng bẻng cù-cỉ cữ-i ? uoi nī-dī ẻng sī sả-dứ ? uoi nī-dī ẻng-nǎing chũ-gīng uoi Cữ Iǎ-Sứ ? nỉ-huōi-nêng sẻng Cữ, nī-dī ẻng sī uoi iáu Cữ hộ cǎ i tỉ cǎ-chẻng gậ gớng-hú ?

2 Lạ-sī biē-nêng ēng nà uoi cēng sạ-dủ chū, nì cōng niōng nà uoi cēng sạ-dủ chū : éng-ṽē nì iáu Cự hō cā ĩ tĩ sī uoi cā sạ-dủ gạ bēng-gự.

3 Lạ iủ nêng cǎ-mōng uoi, uoi ciū nà iọng dĩ ãing gự.

4 Uoi-huōi-nêng nī-dī ēng gọng iè ēng gọng chự ?

5 Uoi-huōi-nêng nī-dī ēng gọng tấu sēng Cự gạ cī-mụē cā sē-mả, iáu gự lậ-lậ kṛ-kṛ, sū-siōng biē gạ sạ-dủ, iáu Cự gạ hiáng-dī, gìng Gí-huả ĩ-búng ?

6 Ậ-mạ nī-dī cōng-lậ uoi iáu Bả-nà-bả bủ-dặ-bủ-ĩ cōng niōng cā góng-hú ?

7 Sū nêng dọng-béng iè cù-cī gạ liōng ? sū nêng cạ bủ-dấu hụing ēng iè hụing-dī gạ guả-ciể ? sū nêng iāng cì-bọng iōng ēng iè iōng gạ náng ?

8 ¶ Uoi uā iọng dĩ nī-dī sī ciāu-diū nêng gạ ĩ-gĩng uā ? lự-huả iả sī iọng-gặ-sĩ uā.

9 Éng-ṽē Mỗ-sái lự-huả-dī gĩ-diū uā, Niú nộ sủ gạ sī-hē ēng gọng cẩu-diū gự gạ chự. Cìōng-Dī sī ṽē niú guā-lự à, iả gǎing sī ṽē uoi-huōi-nêng uā iọng dĩ nī ?

10 Ciāng-sī ṽē uoi-huōi-nêng gĩ-diū iọng dĩ : éng-ṽē cá-cēng gạ nêng ēng-gái niōng iủ dặ sủ gạ siōng-tê kṛ cá-cēng, búng-cẩu gạ nêng ēng-gái niōng iủ dặ sủ gạ siōng-tê kṛ búng-cẩu.

11 Uoi-huōi-nêng lậ nà ử giu lêng-ộng gạ dĩ dững nả nì làu gṛ suối-cặng ĩ-búng, ciū giǎng nì ử-dī dặ-diṛ ử iọng séng-tĩ gạ dĩ gṛ siú-sủ ĩ-búng, iọng nī-dī ỡ sṛng-dặ duoi dĩ nī ?

12 Lạ-sī biē-nêng iủ iọng gựing-bāng dặ-diṛ nì gạ mī-dī, uoi-huōi-nêng gǎing iủ iọng gạ gựing-bāng. Mǔng sī iọng-gặ-sĩ uoi-huōi-nêng ēng-nǎng sạ-guả iọng gựing-bāng ; bẻng sū-mū dĩ dú nẻng-diū, sǎng-dặ lúing-củ Gí-Dủ gạ hấu sēng-sĩ.

13 ¶ Nì gū ēng dặ-dĩ liāu-lĩ sēng dĩ gạ nêng, sī iè dǎing-dī gạ mī-dī, ử gựè dẫu cī-dững mĩng-chíng gạ nêng, iủ họng dặ iọng cī-dững gạ mī-dĩ ?

14 Cự iả iọng-gặ-sĩ uā diāng-gự ử dững iọng hấu

sēng-sĩ gậ nēng niōng kâu-diū iōng hấu gậ sēng-sĩ iōng gự gậ sēng-tĩ.

15 Lậ-sĩ iōng duối gựing-bāng uoi dú ēng-nǎing sạ-guā : uoi siả iōng dĩ iả ēng sĩ ơ nì iōng-gặ-sĩ duối uoi : uoi gữ hấu sĩ-tiâu, cōng ēng gợng nà uoi iōng hấu-gáu gậ dĩ bīng kóng-tiâu.

16 Uoi lậ gợng ử hấu gậ sēng-sĩ, dú mẩu dĩ hấu-gáu ; éng-ưē uoi sĩ bử-dặ-bử-ĩ ; uoi lậ ēng gợng ử hấu gậ sēng-sĩ uoi ciū iử huả dẫu.

17 Uoi lậ ngựing-séng cā iōng dĩ, ciū ờ dặ-diợ siōng uoi gậ dĩ : lậ ēng ngựing-séng, iōng dĩ tợ uoi liâu-lĩ lầu.

18 Iōng-gặ-sĩ siōng uoi gậ dĩ, sĩ sū-mũ dĩ ? Ciū-sĩ uoi gợng ử hấu gậ sēng-sĩ, nēng ēng niōng sạ cing iả ờ dặ-diợ ử hấu gậ sēng-sĩ, gợ-iōng-iōng uoi éng-ưē ử hấu gậ sēng-sĩ iử gậ gựing-bāng, ciū mài sạ-dặ cèng.

19 ¶ Uoi sáing mǎng gợng bẻng cù-cĩ cự-ĩ ēng hữ ciả nēng gựing, hē-mựế ngựing-séng cā duối-gá-nēng gậ nũ-gế, éng-ưē niōng dặ-diợ gāing-cāi nēng.

20 Iáu Iử-tuōi nēng cāi cì-dó, uoi ciū cā Iử-tuōi nēng, éng-ưē niōng dặ-diợ Iử-tuōi nēng ; iáu hữ lự-huả gựing gậ nēng cāi cì-dó, uoi ciū cā hữ lự-huả gựing gậ nēng, éng-ưē niōng dặ-diợ hữ lự-huả gựing gậ nēng ; i-cài uoi cù-cĩ ēng sĩ hữ lự-huả gựing ;

21 Iáu mẩu lự-huả gậ nēng cāi cì-dó, uoi ciū cā mẩu lự-huả gậ nēng, éng-ưē niōng dặ-diợ mẩu lự-huả gậ nēng ; i-cài uoi hữ-sū Ciōng-Dĩ mài mẩu lự-huả, sĩ hữ Gí-Dũ gậ lự-huả gựing.

22 Iáu nựing gậ nēng cāi cì-dó, uoi ciū cā nựing gậ nēng, éng-ưē niōng dặ-diợ nựing gậ nēng : mẩu-lợng iáu sū-mũ gặ-sĩ gậ nēng cāi cì-dó, uoi ciū cā sū-mũ gặ-sĩ gậ nēng, éng-ưē niōng sạ cèng cāi huợng-huả giủ gĩ-ciả nēng.

23 Uoi éng-ưē ử hấu gậ sēng-sĩ cā iōng duối dĩ ơ iáu nēng cāi dặ-diợ ử hấu gậ sēng-sĩ hự nēng gậ dĩ.

24 ¶ Nì gữ ēng dặ-dí dẫu gẫu-diōng-dĩ, sō-cế gậ nēng

cèng cāi, dặ-diộ siông gù gậ dĩ cớng-lậ cì-ciả ? Nì-huōi-nêng iả niông iợng-gặ-sỉ sō-cế, ciủ ợ dặ-diộ siông nì gậ dĩ.

25 Mẩu-lợng sū-mū nêng piāng kuyē-li dē-sủ-iāng, bẻng sū-mū dĩ dụ niông iủ hā-sū. Gù-huōi-nêng iợng-gặ-sỉ cấ, éng-ựē ồ dặ-diộ ử kuyē huōi-tiāu gậ mẩu; uoi-huōi-nêng iợng-gặ-sỉ cấ, éng-ựē ồ dặ-diộ ợng-ựing mại huōi-tiāu gậ mẩu.

26 Gũ-chũ uoi sō-cế, mại sū-siông mẩu i-diāng gậ sủ-cài cế kộ; uoi dē gủing-tê, mại sū-siông ử bỉ-kớng-gủing gậ :

27 Uoi dụ sỉ mà-siông cù-cỉ gậ séng-tỉ, niông gù hũ uoi gủing : giáng-pā uoi gợng-dầu hấu biê-nêng lâu, cù-cỉ ợ nả Cự diủ-tiāu.

Dĩ 10 Cióng.

1 Hiáng-dĩ à, uoi ēng ồ nì ēng dặ-dỉ, uoi-huōi-nêng gậ cũ-cớng cẻng-chiing dụ dẫu ợng à-dĩ, dụ giáng huối-dĩ géng-guā ;

2 Dẫu iợng ợng-dĩ, huối-dĩ, dụ siủ sải-lỉ gự-hũ Mợ-sải ;

3 Dủ iề cì-iông bỉ-piāng lẻng-ợng gậ liông-chầu ;

4 Dủ chự cì-iông bỉ-piāng lẻng-ợng gậ sủ : gủ iề gậ sủ sỉ giáng ử giáng-diủ gủ bỉ-piāng lẻng-ợng gậ ciộ-ngâng lâu chự lậ gậ : iợng ciộ-ngâng ciủ-sỉ Gỉ-Dủ.

5 Lậ-sỉ gủ-huōi-nêng dĩ-bíng iủ cì-duoi bủing ēng đặng Cióng-Dĩ gậ i : dẫu kớng-iả-dĩ nả Cióng-Dĩ miề-tiāu.

6 ¶ Iợng duoi dĩ dụ sỉ cấ iông gẻng-gắi uoi-huōi-nêng, sảng-dặ uoi séng-dĩ táng-dủ lảnh gậ dĩ, sū-siông gủ-huōi-nêng táng-dủ gậ i-bủing.

7 Iả ēng niông bải hō, gợ gủ-huōi-nêng dĩ-bíng iủ nêng bải ; sū-siông sẻng-gẻng gỉ-diủ uả, Bả-siāng cō-diủ iề, chự ; kỉ lậ điẫu-káu ử.

8 Iả ēng niông tóng-gáing, sū-siông gủ-huōi-nêng dĩ-bíng iủ nêng cấ, ciủ cấ cì gớng sỉ-tiāu iủ liông-uảing sảng-cháing nêng.

9 Iă ēng niōng chī Cũ, sū-siōng gù-huōi-nēng dĩ-bíng iũ nēng chī-guā, ciũ nă ưê miè-tiâu.

10 Iă ēng niōng mǎi-ừing, sū-siōng gù-huōi-nēng dĩ-bíng iũ nēng mǎi-ừing, ciũ nă ử miè-tiâu nēng gậ miè-tiâu.

11 ¶ Gù-huōi-nēng pōng-diộ ịong duói dĩ sĩ cā iōng gēng-gāi uoi-huōi-nēng; ịong dĩ ỉ gī dāu sēng-géng-dĩ kũing uoi ịong sụê-mụê sĩ-gáing gậ nēng.

12 Gũ-chũ iũ nēng séng-dĩ siōng cù-cī sĩ gụê-dặ ì-lộ ciũ niōng siâu-séng sáng-dặ gụ dũing-dẩu.

13 Nì pōng-diộ chī nì gậ dĩ cì-iōng cì-iōng dú sĩ nēng ngǎi-dặ-diũ gậ: Cìōng-Dĩ sĩ kǎu-dặ-diũ gậ, chī nì gậ dĩ nì lậ ngǎi ēng diũ, Cìōng-Dĩ cōng mǎi nă nì pōng-diộ ịong dĩ; nì pōng-diộ chī nì gậ dĩ gậ sĩ-hē Cìōng-Dĩ cōng ợ tǎi nì kụê cì-diâu diộ nă nì cẻ, ờ nì iũ-nǎing-gē ngǎi-dặ-diũ.

14 ¶ Gũ-chũ uoi cèng ờ gậ hiáng-dĩ, nì niōng pī-tiâu bǎi hō gậ dĩ.

15 Uoi sĩ iáu chóng-měng gậ nēng uā dĩ; uoi uā gậ dĩ nì niōng mǎing-mǎing-dĩ kộ siōng.

16 Uoi-huōi-nēng tǎi gụ uā dō-ciā gậ é, ịong dĩ ciũ-sĩ iáu Gí-Dũ gậ huái iũ hōng. Uoi iẻ-kụê gậ biǎng, ịong dĩ ciũ-sĩ iáu Gí-Dũ gậ séng-tỉ iũ hōng.

17 Uoi-huōi-nēng mōng cāi dú gộ cì-tỉ biǎng, sĩ cì-ciǎ séng-tỉ: éng-ựê uoi-huōi-nēng dú biǎng-biǎng iẻ ử cì-tỉ biǎng.

18 Nì chũ ciāu-diũ nự-séng cā Ì-sǎ-liẻ nēng: ử iẻ cĩ Cìōng-Dĩ mĩ-dĩ gậ nēng dú sĩ iáu cĩ-dũing iũ hōng.

19 Uoi giá sĩ gōng-ciōng uā nĩ? sĩ uā hō sĩ ì-cài gậ; ặ-mặ sĩ uā gũ-iōng hō gậ mĩ-dĩ iáu biẻ mĩ-dĩ gộ-cĩ?

20 Sĩ uā, biẻ-gỏ-nēng cĩ gậ mĩ-dĩ, sĩ cĩ gự, ēng sĩ cĩ Cìōng-Dĩ: uoi ēng ờ nì iáu gự iũ hōng.

21 Nì mǎu-nǎing-gē iẻ Cũ gậ é, ỉ iẻ gự gậ é: nì mǎu-nǎing-gē cō Cũ gậ độ iẻ, ỉ cō gự gậ độ iẻ.

22 Uoi-huōi-nēng ợ-sĩ lōng Cũ dũ-kĩ? Uoi-huōi-nēng ợ iǎng-guā Cũ mǎi?

23 ¶ Mầu-lộng sū-mū dī dú sī nêng gống sả-êng gậ ; lậ
bũ-nảing-gê dú iũ ỉ nêng. Mầu-lộng sū-mū dī dú sī nêng
gống sả-êng gậ ; lậ bũ-nảing-gê dú bọng-chảing nêng ọ
Cự gậ iông gảing hấu.

24 Êng niông siông ỉ cù-cī, niông siông ỉ biê-nêng.

25 Gái-diộ mầu-lộng mại sū-mū dī, dú mống iè, êng
niông mống sī sū-mū dī sảng-dặ liông-séng iũ huôi ;

26 Êng-ựê sī-gảing iáu sī-gảing lống-cống gậ mī-dī dú
sī Cự gậ.

27 ¶ Iũ êng sêng Cự gậ nêng chiăng nì kộ iè, nì lậ ồ
kộ ; bải dẫu nì mīng-chiêng gậ mī-dī, dú mống iè, êng
niông mống sī sū-mū dī sảng-dặ liông-séng iũ huôi.

28 Lậ iũ nêng iáu nì uā, lộng sī gũ-iông hō gậ mī-dī,
nì ciũ êng-ựê ử-ciả iáu nì uā gậ nêng êng niông iè, sảng-
dặ liông-séng iũ huôi :

29 Uoi uā gậ liông-séng, êng sī nì gậ liông-séng, sī ử
ciả nêng gậ liông-séng ; êng-ựê uoi gống cù-cī cự-ỉ, cầ-
sū-dī nả biê-nêng gậ liông-séng uā uoi iũ chộ ?

30 Uoi dặ-diộ áing-hự ciũ iè iộng mī-dī, cầ-sū-dī êng-ựê
uoi dồ-ciả Cự iè gậ mī-dī nả nêng lũng-uā ?

31 Gũ-chũ nì mầu-lộng sī iè, mầu-lộng sī chựê, mầu-lộng
sī cầ sū-mū dī, dú niông êng-ựê ồ gự ộng-iâu nả Ciông-
Dī ciũ cầ.

32 Mầu-lộng sī Iũ-tuôi nêng, sī Hí-lī-nỉ nêng, sī Ciông-
Dī gậ gấu-hō, nì-huôi-nêng dú êng niông huôi gự gé-káu-ỉ ;

33 Sū-siông uoi mầu-lộng sū-mū dī dú siông đặng duoi-
gá-nêng gậ ỉ, êng siông ỉ cù-cī, siông ỉ duoi-gá-nêng ồ
gự-huôi-nêng ộ dặ-giũ.

Dī 11 Cióng.

1 Nì-huôi-nêng niông ọ uoi, sū-siông uoi ọ Gí-Dũ Ỉ-
búing.

2 ¶ Uoi uā nì hấu êng-ựê nì mầu-lộng sū-mū dī dú gĩ-
dặ uoi, ỉ-séng ỉ uoi đựing nả nì gậ lĩ-gự.

3 Uoi ơ nì dạ-dí Gí-Dũ sī gồ nêng gậ tê ; nâng-nêng sī á-niông-nêng gậ tê ; Ciông-Dĩ sī Gí-Dũ gậ tê.

4 Bêng sū-mū nâng-nêng, mẫu-lợng sī gỷ-dầu, sī cã sớng-dí gải-tiã sêng-géng, tê lậ ciá-diũ, ciũ-sī diễ cù-cĩ gậ tê.

5 Bêng sū-mū á-niông-nêng, mẫu-lợng sī gỷ-dầu, sī cã sớng-dí gải-tiã sêng-géng, tê lậ ơng ciá-diũ iả sī diễ cù-cĩ gậ tê : ơng-ựê tê ơng ciá-diũ ciũ-sī iáo tĩ-tiâu tê-mâu ỉ-búng.

6 Á-niông-nêng, tê lậ ơng ciá-diũ, gũ hầu cẩng-tiâu tê-mâu : á-niông-nêng lậ chũ ỉợng cẩng-tiâu tê-mâu, tĩ-tiâu tê-mâu sớng sī ơng hầu ỉ-sũ gậ dĩ, tê ciũ niông ciá-diũ.

7 Nâng-nêng sī Ciông-Dĩ gậ hễng-cợng iáo ợng-iâu, gũ-chũ tê ơng-gợng ciá-diũ : á-niông-nêng sī nâng-nêng gậ ợng-iâu.

8 Buõi-chở nâng-nêng ơng sī giǎng á-niông-nêng iũ gậ ; á-niông-nêng sī giǎng nâng-nêng iũ gậ :

9 Nâng-nêng iả ơng sī ựê á-niông-nêng cã gậ ; á-niông-nêng sī ựê nâng-nêng cã gậ :

10 Gũ-chũ á-niông-nêng ơng-ựê Cũ sắ-chũ gậ dĩ, niông nà pã ciá-diũ tê, cã hũ nêng gũing gậ gĩ-nêng.

11 Lậ-sĩ iáo Cũ hợ cã ỉ tí, ơng sī iũ nâng-nêng ciũ mẫu á-niông-nêng, iả ơng sī iũ á-niông-nêng ciũ mẫu nâng-nêng.

12 Ờng-ựê á-niông-nêng sī giǎng nâng-nêng iũ gậ, nâng-nêng iả sī giǎng á-niông-nêng iũ gậ ; cợng-lậ lợng-cợng gậ dĩ dú sī giǎng Cũ iũ gậ.

13 ¶ Nì cù-cĩ gợ siợng : á-niông-nêng gỷ-dầu Ciông-Dĩ tê ơng ciá-diũ ợ sắ-dặ mại ?

14 Nì gũ ơng dạ-dí ciâu-diũ sớng-chễng gậ lỉ, nâng-nêng gậ tê-mâu đợng, sớng sī ơng hầu ỉ-sũ ?

15 Á-niông-nêng gậ tê-mâu đợng ciũ sớng sī ợng-iâu : ơng-ựê ỉợng tê-mâu nã gụ ciá-diũ tê.

16 ¶ Lậ iũ nêng ơ búing-bộ ỉợng dĩ, ciũ niông dạ-dí

uòi-huōi-nêng mẩu iọng gâ lĩ-gú, Ciông-Dĩ ử dưới gâu-hō
iả mẩu.

17 ¶ Uòi giâ-gíng gáu-dō nì gâ dī, ēng sī uā nì hẩu,
nì-huōi-nêng cù cì-dó ēng sī iủ ỉ nì, sī huōi nì.

18 Tê cì-iông uòi tiāng-nĩ-gīng gō-uā nì dẫu gâu-hō dĩ-
bính cù cì-dó gâ sī-hē, ciũ câi-câi sióng-cáing; uòi iả mĩ-
ciē sēng iọng dī.

19 Dẫu nì dĩ-bính cớng niông iủ ử gồ nêng gú gồ nêng
cì-bớng gâ dī, nã nì dĩ-bính đặng Cũ ỉ gâ nêng ợ hīng
chũ-lậ.

20 ¶ Nì-huōi-nêng cù cì-dó gâ sī-hē, mẩu-năing-gē iè
Cũ gâ mâng :

21 Éng-ựè iè gâ sī-hē, gồ nêng sióng-cáing, sáing iè cù-
cī gâ mâng; iọng-gặ-sĩ bủ-gựể gâ iả iủ, iè-ciũ-cũ gâ iả iủ.

22 Iọng sī gōng-ciông uā nĩ? Nì-huōi-nêng ơ iè, ơ
chựể, gũ mẩu chiợ? gũ sī chũ-kiáng Ciông-Dĩ gâ gâu-hō,
lōng gặng-mẩu gâ nêng ēng hẩu ỉ-sũ? Uòi ēng-gái
niông gōng-ciông uā? Éng-ựè iọng dĩ niông uā nì hẩu,
ēng sī? Uòi ēng uā nì hẩu.

23 ¶ Uòi giăng Cũ ử-dĩ tiāng-nĩ-gīng lậ gâ, ỉ dững nã
nì làu, ciũ-sĩ Cũ Iả-Sủ nã nêng mại-tiâu ử cì-góng ơng-
mâng, nà biăng ;

24 Dō-ciã làu, ciũ iể-kựé uā, Iọng sī uòi gâ séng-tỉ, sī
éng-ựè nì-huōi-nêng iể-kựé gâ : nì-huōi-nêng niông iọng-
gặ-sĩ cã gĩ-diũ uòi.

25 Iè mâng làu, iả iọng-gặ-sĩ nà é uā, Iọng é sī iợ-diāng
ử séng gâ dī, nã uòi gâ huải iợ-diāng-gú gâ : nì cì-lặng
cì-lặng iè gâ sī-hē, niông iọng-gặ-sĩ cã gĩ-diũ uòi.

26 Éng-ựè nì cì-lặng cì-lặng iè iọng biăng, chựể iọng é,
sī biểu-mếng Cũ sĩ gâ dī, cì-bĩ-dặ dẫu Cũ lậ gâ nì-ciē.

27 ¶ Gũ-chũ mẩu-lọng sũ-mũ nêng ēng-gái ēng gợng
iè, lậ luing-iè iọng biăng, chựể iọng ciũ, ciũ iủ kộ-sĩ-tiâu
Cũ séng-tỉ iấu Cũ huải gâ cò.

28 Nêng niông sáing cặ-kăng cù-cī gâ séng-sũ, ciũ iè
iọng biăng, chựể iọng é.

29 Iũ nêng ɛng bing-piê sī Cự gậ séng-tỉ, lũng-iè, lũng-chuế, gù iè gậ, chuế gậ, ciũ-sī diăng cù-cī gậ cò.

30 Éng-ưē iộng đĩ, dẫu nì đĩ-bing iũ cèng cāi nững iáu bãng gậ nêng, sĩ-tiâu gậ iả háng-cāi.

31 Uoi-huōi-nêng lậ sáing cī cặ-kāng cī gậ séng-sũ, ciũ mài nă Cự sêng uoi.

32 Cự sêng uoi-huōi-nêng gậ sĩ-hē sī gẫu-hệng uoi, sãng-dặ uoi iáu sĩ-gáing nêng cāi-cāi nă gù diăng-cò.

33 Uoi gậ hiáng-dĩ nì cù cì-dó iè gậ sĩ-hē, niông nì đǎng gù iè, gù đǎng nì iè.

34 Iũ nêng bủ-guế, ciũ niông dẫu chiō-dĩ iè; sãng-dặ nì cù cì-dó gậ sĩ-hē, nă Cự sêng nì diăng nì gậ cò. Biê gậ đĩ, uoi lậ gậ sĩ-hē, ợ cuōi uả-sṳng ciáng.

Dĩ 12 Cióng.

1 Hiáng-dĩ à, uā Sêng-Sêng bā-bā-dĩ nă nêng gậ áing-hũ, uoi ɛng 0 nì ɛng đặ-dĩ.

2 Nì cā biê-gổ-nêng gậ sĩ-hē, bẻng-ciē nêng pīng nì kṳ hũ-sũ ử mài uā đĩ gậ hō, iộng sĩ nì đặ-dĩ gậ.

3 Gũ-chũ uoi iáu nì uā mẻng-bậ mẩu nêng đặ-diṳ Sêng-Sêng háu gù, ợ uā Iả-Sú sĩ niông ciũ gậ; iả mẩu nêng ɛng-nǎing đặ-diṳ Sêng-Sêng háu gù, ợ uā Iả-Sú sĩ Cự.

4 ¶ Ủ bā-bā-dĩ nă nêng gậ áing-hũ iũ cèng cāi iông, Sêng-Sêng cǳng-lậ cì-ciả.

5 Tṳ nêng liâu-lĩ gậ đĩ iũ cèng cāi iông, Cự cǳng-lậ cì-ciả.

6 Cā gậ đĩ iũ cèng cāi iông, Cióng-Dĩ cǳng-lậ cì-ciả, Cióng-Dĩ kẫu-diũ duōi-gá-nêng nà lǳng-cǳng gậ đĩ cā chũ lậ.

7 Sêng-Sêng dẫu gổ nêng séng-dĩ hīng chũ lậ gậ áing-hũ, sĩ 0 duōi-gá-nêng iũ ỉ.

8 Iũ nêng kẫu-diũ Sêng-Sêng ợ uā chóng-mẻng gậ đĩ; iả iũ nêng ợ uā iũ gīng-sĩ gậ đĩ, dú sĩ ciâu-diũ cì-ciả Sêng-Sêng nă gù gậ :

9 Iũ nêng kâu-diũ Sêng-Sêng dặ-diộ sêng-séng hĩng sêng-tóng gậ dĩ, iả iũ nêng dặ-diộ áing-hữ ộ í bãng, iả sī kâu-diũ iộng Sêng-Sêng ;

10 Iũ nả nêng gậ lì-liông ộ cã cớ-năing gậ dĩ ; iũ nả nêng gậ lì-liông ộ cã sítg-dí, gải-tiả sêng-géng ; iũ nả nêng gậ lì-liông ộ bing-piẽ háu nêng gậ sêng sī céng sī gả ; iũ nả nêng gậ lì-liông ộ uả biẽ gổ gậ tử-kiong ; iũ nả nêng gậ lì-liông ộ gải-tiả biẽ gổ gậ tử-kiong :

11 Iộng duoi dĩ dụ sī iộng cì-ciả Sêng-Sêng cã-chêng gậ, bêng gù gậ i-sũ búing nả gổ nêng.

12 ¶ Ciũ sũ-siông séng-tĩ cồng-lậ cì-ciả, iộng séng-tĩ iũ ngù-gúing káu-siũ gũ iũ cèng cãi iông gậ mì-dĩ, mông iũ iộng cãi, dụ hợ cã cì-ciả séng-tĩ ; Gí-Dũ iả sī iộng-gả-sĩ.

13 Éng-ựê uoi-huôi-nêng, mẩu-lộng sī Iũ-tuôi nêng, sī Hí-lĩ-nĩ nêng, sī nũ-gẻ, sī gộng cù-cĩ cữ-ĩ, ching-mang siũ sải-lĩ, dụ sī hũ dẫu cì-ciả Sêng-Sêng, hợ cã cì-ciả séng-tĩ ; iả dụ dặ-diộ cì-ciả Sêng-Sêng, sũ-siông biãng-biãng iẻ sữ i-búing.

14 ¶ Séng-tĩ êng-ộ-cĩ iũ cì-iông gậ mì-dĩ, iũ ngù-gúing káu-siũ, cèng cãi iông gậ mì-dĩ.

15 Káu lậ uả, Uoi êng sī siũ, ciũ êng sī séng-tĩ gậ mì-dĩ ; êng-ựê iộng dĩ, káu nĩ-dĩ ciũ êng sī séng-tĩ gậ mì-dĩ ?

16 Nêng-ciẻ lậ uả, Uoi êng sī mì-ciú, ciũ êng sī séng-tĩ gậ mì-dĩ ; êng-ựê iộng dĩ, nêng-ciẻ nĩ-dĩ ciũ êng sī séng-tĩ gậ mì-dĩ ?

17 Tóng séng lậ-sĩ mì-ciú, nĩ-dĩ ộ tiãng-nĩ-gĩng ? Tóng séng lậ-sĩ nêng-ciẻ, nĩ-dĩ ộ bĩ mì-dĩ ?

18 Giã-gíng Ciông-Dĩ bêng cù-cĩ đặng-ĩ gậ, nả ngù-gúing káu-siũ mì-dĩ, cì-iông, cì-iông, dụ gả dẫu séng-tĩ.

19 Lậ-sĩ ngù-gúing káu-siũ dụ hợ cã cì-iông mì-dĩ, gũ iũ sũ-mũ séng-tĩ nĩ ?

20 Giã-gíng iũ ngù-gúing káu-siũ, cèng cãi iông gậ mì-dĩ, séng-tĩ cồng-lậ cì-ciả.

21 Mì-ciú bử-năing-gẻ iấu siũ uả, Uoi êng niông êng

nì: tê iả bữ-nảing-gē iáu káu uā, Uoi ēng niōng ēng nì.

22 Séng-tĩ gậ ngu-gúing káu-siũ mi-dĩ dĩ-bíng sṓng sī nững gậ, ì-cài gǎing niōng ēng gự :

23 Séng-tĩ dĩ-bíng bṓng-lǎi mài nả nêng chũ-dṓng gậ mi-dĩ, uoi-huōi-nêng gǎing chũ-dṓng gự ; séng-tĩ dĩ-bíng mài ngả-sĩ gậ mi-dĩ, gǎing ặ cṓng-dặ gự ngả-sĩ ;

24 Uoi-huōi-nêng séng-tĩ ngả-sĩ gậ mi-dĩ, cù-ĩng ēng niōng cṓng : Cìong-Dĩ nả uoi gậ séng-tĩ ling cì-dó, gǎing nả séng-tĩ mẫu kâu-lâu gậ mi-dĩ nả nêng chũ-dṓng ;

25 Sǎng-dặ séng-tĩ iũ sióng-cáing gậ dĩ iả niōng ngu-gúing káu-siũ mi-dĩ nì ciâu-gū gự, gự ciâu-gū nì.

26 Lậ-sĩ séng-tĩ cì-iōng gậ mi-dĩ siũ kũ, séng-tĩ lṓng-cṓng gậ mi-dĩ dú cái-cái siũ kũ ; séng-tĩ cì-iōng gậ mi-dĩ dặ-diṓ tǐng-mĩng, séng-tĩ lṓng-cṓng gậ mi-dĩ dú cái-cái kâu-uoi.

27 ¶ Nì-huōi-nêng sī Gí-Dũ gậ séng-tĩ, iṓng séng-tĩ gậ mi-dĩ gṓ nêng cǎ cì-iōng.

28 Cìong-Dĩ pǎi dǎu gǎu-hō-dĩ gậ nêng, tê-cì-iōng sī sṓ-dũ, dĩ nī sī sǐng-dĩ, dĩ sǎng sī gṓng-dǎu háu nêng gậ, cuōi-tê iũ cǎ cṓ-nảing gậ dĩ, cuōi-tê iũ dặ-diṓ áing-hṓ ặ í bǎng, iũ bṓng-chǎing nêng gậ, iũ liâu-lĩ dĩ gậ, iũ ặ uā biê gṓ tũ-kióng gậ.

29 Nī-dĩ dú sī cǎ sṓ-dũ ? nī-dĩ dú sī cǎ sǐng-dĩ ? nī-dĩ dú sī gṓng-dǎu háu nêng ? nī-dĩ dú sī cǎ cṓ-nảing gậ dĩ ?

30 Nī-dĩ dú sī dặ-diṓ áing-hṓ ặ í bǎng ? nī-dĩ dú sī ặ uā biê gṓ gậ tũ-kióng ?

31 Ủ bả-bả-dĩ nả nêng gậ áing-hṓ nì niōng chiê-séng ồ dặ ử dṓng-duoi gậ. Uoi giả nả gǎing ciáng gậ huóng-huả háu nì.

DĪ 13 Cióng.

1 Uòi lâ ặ uā tóng-tíng-à nêng gậ tú-kióng, iáu Oủ sặ-
chủ gậ tú-kióng, lâ mẩu ỗ sếng, uòi ciũ sũ-siông duôi-
siáng gậ lộ, cèng hiông gậ budì ĩ-búng.

2 Uòi lâ ặ cā sítng-dí gặ-tiả sêng-géng, iả ặ mềng-bà gặ
iông kộng-diũ gậ đầu-lĩ, gặ iông gậ gĩng-sĩ; uòi gậ sêng-
sếng lâ cèng duôi, iủ-bộng-sũ nà súng búng-guā-kỵế, lâ
mẩu ỗ-sếng, uòi ciũ mài sộng-dặ sũ-mũ dĩ.

3 Uòi lâ nà uòi lọng-cồng iủ gậ mĩ-dĩ nả gềng-mẩu
nềng iề, ĩ nà cù-cĩ gậ sếng-tĩ nả nềng chiáu-tiâu, lâ mẩu
ỗ-siếng, iả mài ĩ uòi.

4 ¶ Ỗ-siếng sĩ kúng-ặng nềng, kăng-nĩng nềng; ỗ-siếng
sĩ mài dũ-kĩ; ỗ-siếng sĩ mài hẩu-gáu, mài giáu-ngâu,

5 Ềng kẩng lũng-gủng cā, ềng siông ĩ cù-cĩ, mài kỵế
hỗ-lả, ềng gĩ-diũ nềng gậ ặ;

6 Ềng kẩu-uòi bủ-ngĩ gậ dĩ, iáu cèng gậ đầu-lĩ cậ-cậ
kẩu-uòi;

7 Mẩu-lọng sũ-mũ dĩ bủ-liông duôi, mẩu-lọng sũ-mũ dĩ
dú kẩng sêng, mẩu-lọng sũ-mũ dĩ dú iủ siông-tê, mẩu-
lọng sũ-mũ dĩ dú kẩng nềng-nải.

8 Ỗ-siếng cậ-bĩ-dặ mẩu gặ-diũ : mẩu-lọng sĩ cā sítng-dí
gặ-tiả sêng-géng, iả ặ hĩ-tiâu; mẩu-lọng sĩ uả biề gặ
tủ-kióng, iả ặ hựế-tiâu; mẩu-lọng sĩ gĩng-sĩ, iả ặ hĩ-tiâu.

9 Uòi-huôi-nềng giả-gíng dặ-dĩ gậ dĩ mài sĩ-cự, cā sítng-
dĩ gặ-tiả sêng-géng iả mài sĩ-cự :

10 Nỉong dẩng ử sĩ-cự gậ dĩ dẫu, ỉong mài sĩ-cự gậ
ciũ ặ hĩ-tiâu.

11 Uòi cā gủng-ciề gậ sĩ-hề, uả dĩ, ciũ-sĩ uả gủng-ciề
gậ dĩ, sếng-dĩ siông, ciũ-sĩ siông gủng-ciề gậ dĩ, ĩ-gĩng,
ciũ-sĩ gủng-ciề gậ ĩ-gĩng : giả-gíng cā duôi nềng kĩ lạ,
ciũ nả gủng-ciề gậ dĩ diú-tiâu.

12 Uòi-huôi-nềng giả-gíng sũ-siông chủ giăng-dĩ ciâu-
diũ gậ mĩ-dĩ, mũ-mũ dĩ mài cèng hĩng; dẫu ử sĩ-hề ặ
mĩng dờ mĩng chủ : uòi giả-gíng dặ-dĩ mài sĩ-cự; dẫu

ũ-si-hē ciũ ộ dặ-dí sí-cũ, sũ-siông Cũ cù-cặng dú dặ-dí uòi i-húing.

13 ¶ Giã iũ sēng-séng, iũ siông-tê, iũ ồ-séng, iộng sáng-iông cì-bĩ-dặ dú dộ-dĩ; dĩ-bíng đặng duôi gặ, ciũ-sĩ ồ-séng.

Dĩ 14 Cióng.

1 Nì-huôi-nēng niông táng-dũ ồ-séng; iả niông chiề-séng ồ dặ Sēng-Sēng bā-bā-dĩ nả nēng ử gồ iông gặ áing-hữ, gǎing niông siông cǎ síng-dí gải-tiả sēng-géng.

2 Éng-ựê ử ciả uā biê gồ tú-kióng gặ, ềng sĩ iáu nēng uā, sĩ iáu Cióng-Dĩ uā; éng-ựê mẩu nēng dặ-dí tiǎng-nĩ; cồng-lậ gù kǎu-diũ Sēng-Sēng uā kǒng-diũ gặ dầu-lĩ.

3 Ừ ciả cǎ síng-dí gải-tiả sēng-géng gặ sĩ iáu nēng uā dĩ, ộ bọng-chǎing nēng ộ Cũ gặ iông gǎing hẩu, iả ộ kǎing nēng, kúing nēng gặ séng.

4 Ừ ciả uā biê gồ tú-kióng gặ sĩ bọng-chǎing cù-cĩ ộ Cũ gặ iông gǎing hẩu; cǎ síng-dí gải-tiả sēng-géng gặ sĩ bọng-chǎing gǎu-hồ ộ Cũ gặ iông gǎing hẩu.

5 Uòi ồ nì dú ộ uā biê gồ gặ tú-kióng, lậ gǎing ồ nì ộ cǎ síng-dí gải-tiả sēng-géng: éng-ựê ử ciả uā biê gồ tú-kióng gặ, lậ mại gải-tiả, bọng-chǎing gǎu-hồ ộ Cũ gặ iông gǎing hẩu, iộng cǎ síng-dí gải-tiả sēng-géng gặ, ciũ piǎng gù gǎing duôi.

6 ¶ Hiǎng-dĩ à, uòi dǎu nì ử-dĩ uā biê gồ gặ tú-kióng, lậ ềng nả mẩu-lọng sĩ Cũ cǎng-cǎng-dĩ hẩu uòi gặ dĩ, mẩu-lọng sĩ iũ gǎing-sĩ gặ dĩ, mẩu-lọng sĩ uā ềng-nǎing lậ gặ dĩ, mẩu-lọng sĩ hẩu nì gặ dĩ, dǎing nả nì, iũ sũ-mũ dĩ i nì nĩ?

7 Ciũ-sĩ ử ộ hiông gặ sĩ-ồ, mẩu-lọng sĩ siáu, sĩ gềng, siǎng-éng lậ mẩu huóng-piể, nĩ-dĩ ộ dặ-dí chựé gặ, dǎing gặ, sĩ sũ-mũ dĩ?

8 Hẩu-dông lậ ềng chựé i-diǎng gặ siǎng-éng, sũ nēng ộ ồ-dồ mà-diông nĩ?

9 Iộng-gặ-sĩ, nì chự-dĩ lậ uā mại kựê mềng-bặ gặ dĩ,

nī-dī ộ dạ-dí uā gậ sī sū-mū dī? sī sū-siōng gồ hā tǔng-dī
uā ỉ-búing.

10 Sī-gáing gậ kễ-éng, ỉũ cèng cāi iōng, mẩu cì-iōng
mẩu ỉ-sū.

11 Uoi lậ êng mễng-bạ ử kễ-éng gậ ỉ-sū, uā dī gậ nêng
ộ chũ uoi sī biê gồ gậ nêng, uoi ỉả ộ chũ ử uā dī gậ sī biê
gồ gậ nêng.

12 Iọng-gặ-sỉ éng-ựê nì độ-dī cèng ỉể-séng táng-dũ
Sêng-Séng bā-bā-dī nả nêng gậ áing-hữ, ciũ niōng siōng
ử bọng-chăing gâu-hồ ộ Cự gậ iōng găing hâu gậ áing-
hữ, găing dạ-dạ cāi.

13 ¶ Gũ-chũ uā biê gồ tũ-kióng gậ nêng niōng giũ Cự
mả gù ộ gặ-tiả.

14 Uoi lậ uā biê gồ gậ tũ-kióng gặ-dấu, sī uoi gậ lêng-
ộng gặ-dấu, lậ-sỉ uoi gậ chóng-mễng mại ỉ nêng

15 Giả niōng gông-ciōng uā? Uoi ộ nà uoi gậ lêng-
ộng gặ-dấu, ỉả niōng nà uoi gậ chóng-mễng gặ-dấu: uoi
ộ nà uoi gậ lêng-ộng chiōng-sỉ, ỉả niōng nà uoi gậ chóng-
mễng chiōng-sỉ.

16 Lậ-êng-sỉ iọng-gặ-sỉ, nì nà nì gậ lêng-ộng dồ-ciả, nì
dồ-ciả gậ sī-hê, ử êng dạ-dí nì uā gậ tũ-kióng, nī-dī ộ
ăing, Chêng séng sù ngữing?

17 Nì dồ-ciả, ỉ-cài sī hâu, lậ mại bọng-chăing ử ciả nêng
ộ Cự gậ iōng găing hâu.

18 Uoi dồ-ciả Ciōng-Dī, éng-ựê uoi uā biê gồ gậ tũ-
kióng, piăng nì duoi-gá-nêng găing uā-dạ cāi:

19 Mông sī iọng-gặ-sỉ uoi dẫu gâu-hồ dĩ-bíng êng
siōng nà biê gồ gậ tũ-kióng uā cì-uăing gữ, găing siōng
nà cù-cỉ gậ chóng-mễng uā ngũ gữ, ciũ hâu hâu biê-nêng.

20 ¶ Hiáng-dĩ à, séng-siăng êng niōng sū-siōng gữing-
ciế: lăing dĩ ciũ niōng sū-siōng gữing-ciế, séng-siăng ciũ
niōng sū-siōng duoi nêng.

21 Lự-huả-dĩ gặ-diũ Cự uā, Uoi ộ ciộ uā biê gồ tũ-kióng
nêng gậ chữ, ciộ biê gồ gậ nêng gậ chữ-puê, hâu iọng
bả-siăng; gự-huoi-nêng gông êng kăing tiăng-nī uoi.

22 Lộng-gặ-sĩ chũ kĩ lậ, uā biē gồ gậ tử-kiong sĩ cã guing-cēng, ēng sĩ háu sēng Cự gậ nēng, sĩ háu ēng sēng gậ nēng : cã sớng-dĩ gặ-tiả sēng-géng sĩ cã guing-cēng, ēng sĩ háu ēng sēng Cự gậ nēng, sĩ háu sēng gậ nēng.

23 ¶ Gũ-chũ tóng gấu-hồ lậ cù cì-dố, dú uā biē gồ gậ tử-kiong, lậ iũ ēng đặ-dĩ ử tử-kiong gậ nēng, ấ-mặ iũ ēng sēng gậ nēng dĩ lậ, gự cớng ộ uā nì-huõ-i-nēng sĩ buõ-i-ding.

24 Lậ-sĩ duõ-i-gá-nēng cã sớng-dĩ gặ-tiả sēng-géng, lậ iũ ēng sēng gậ nēng, ấ-mặ iũ ēng đặ-dĩ ử tử-kiong gậ nēng dĩ lậ, gự chũ sĩ duõ-i-gá-nēng uā gự iũ chồ, sēng gự diāng gự gậ cò ;

25 Gự sớng-dĩ mặ-sặ gặ dĩ ciũ hing chũ lậ ; gự ciũ ộ pũ hã diá-dĩ bấ Ciong-Dĩ, uā Ciong-Dĩ i-cài iáu nì-huõ-i-nēng cài cì-dố.

26 ¶ Hiáng-dĩ à, sĩ gōng-ciong-iong nĩ ? Nì-huõ-i-nēng cù cì-dố gậ sĩ-hē, gặ-nēng dú iũ dĩ uā, iả iũ chiōng-sĩ gậ, iả iũ gớng-dầu háu nēng gậ, iả iũ uā Ciong-Dĩ càng-càng-dĩ háu gự gậ dĩ, iả iũ uā biē gồ gậ tử-kiong, iả iũ gặ-tiả biē gồ gậ tử-kiong. Mẩu-lộng cã sũ-mũ dĩ, dú niōng bọng-chăing nēng ộ Cự gậ iong gấing hấu.

27 Lậ iũ nēng uā biē gồ gậ tử-kiong, lậ hấu liōng nēng, đēng cài sāng nēng, niōng tê-tê i-nĩ lệng kộ uā : iả niōng iũ ciả nēng gặ-tiả :

28 Lậ mẩu nēng gặ-tiả, uā biē gồ tử-kiong gậ, dẫu gấu-hồ dĩ-bing niōng càng-càng dĩ ; niōng iáu cù-cĩ, ging iáu Ciong-Dĩ uā ciũ sộ-dặ.

29 Ừ cã sớng-dĩ gặ-tiả sēng-géng gậ, lậ hấu liōng nēng, sāng nēng uā, biē gậ ciũ niōng cài cớng-ciộ.

30 Lậ iũ bing-hăing cõ-diũ gậ nēng đặ-diộ Ciong-Dĩ càng-càng-dĩ háu gự gậ dĩ, ử sớng uā dĩ gậ niōng càng-càng-dĩ.

31 Hing-nē nì duõ-i-gá-nēng tê-tê i-nĩ lệng kộ, dú ộ cã sớng-dĩ gặ-tiả sēng-géng, nã duõ-i-gá-nēng ộ-kộ, nã duõ-i-gá-nēng đặ-diộ kúing-séng ;

32 Sính-dí dặ-diệ gậ sếng, gōng sī hū sính-dí gủng.

33 Éng-ựê Ciông-Dī ēng sī lōng nêng dòng-nṽ, sī lōng nêng uả-bếng; ử duối sēng hă-sáing gậ gấu-hồ dú sī iọng-gặ-sĩ.

34 ¶ Á-niông-nêng dầu gấu-hồ dĩ-bíng niông càng-càng-dĩ, bử-hỷ gụì uả dĩ; gụì niông hū nêng gủng, lữ-huả-dĩ iả sī iọng-gặ-sĩ uả.

35 Á-niông-nêng lậ-sī ồ ộ sū-mū dĩ, ciu niông dầu chiệ-dĩ mōng cù-cī gậ sếng-ếng: á-niông-nêng dầu gấu-hồ-dĩ uả dĩ sōng sī ēng hẩu ī-sū.

36 Ì-cài sī gōng-ciông uả? Ciông-Dī gậ dầu-lĩ nī-dĩ sī giǎng nì ử-dĩ chử lậ? nī-dĩ sī guáng-guáng dững nã nì tiǎng-nī?

37 Iủ nêng siǒng cù-cī sī sính-dí, ặ-mặ siǒng dặ-diệ Sēng-Sēng háu gụì, iọng nêng ciu ēng-gái dặ-dí uối siả gựē nã nì gậ, sī Cự gấu-dồ gậ dĩ,

38 Lậ iủ ēng dặ-dí gậ, ciu bếng gụì ēng dặ-dí.

39 Gũ-chũ uối gậ hiǎng-dĩ, nì niông chiể-sếng siǒng cầ sính-dí gải-tiả sēng-géng, iả ēng gۆng mẩu-dặ-nã nêng uả biể gổ gậ tử-kióng.

40 Mẩu-lọng cầ sū-mū dĩ dú niông hộ dầu-lĩ, niông tề-tê ī-nī lếng kộ cầ.

Dĩ 15 Cióng.

1 Hiǎng-dĩ à, uối chīng-māng iáu nì gۆng ử háu gậ sēng-sĩ, ciu-sī nì sēng-dặ-guầ gậ, giả-gíng kầu-diũ ử háu gậ sēng-sĩ gựê-dặ ì-lộ; uối giả ỉ nã ử háu gậ sēng-sĩ háu nì dặ-dí;

2 Nì lậ ēng sī kóng-kóng-dĩ sēng, cì-bĩ-dặ í-diũ uối háu nì gậ, kầu-diũ ử háu gậ sēng-sĩ, nì ciu ộ dặ giũ.

3 ¶ Uối chīng-māng nã uối sēng-dặ-guầ lầu gậ, dững nã nì, dĩ-bíng dếng iàu-gếng gậ, ciu-sī Gí-Dũ ciầu-diũ sēng-géng gĩ-diũ gậ dĩ, éng-ựê uối-huối-nêng gậ cò sĩ;

4 Cōng-tiâu lâu, dāu dĩ sáng góng Cōng-Dī ciū hiâu gù sáng kĩ lậ iả sĩ ciāu-diū sēng-géng gī-diū gậ dĩ ;

5 Ciū chự-hīng nả Gí-huả chū ; cuōi-tê chự-hīng nả sĩ-nī-ciả sạ-dủ chū ;

6 Cuōi-tê chự-hīng nả ngu-bả hiáng-dī cā cì-lặng chū-gīng, dĩ-bíng cì-duōi būing gū đọ-dī, iả iủ sĩ-tiâu lâu gậ ;

7 Cuōi-tê chự-hīng nả Ngả-gộ chū ; cuōi-tê chự-hīng nả duōi-gá sạ-dủ chū ;

8 Dĩ lâu-mựể iả chự-hīng nả uoi chū, uoi sĩ-siōng-ēng-nặng dāu ử-duoi-ciả nguè-nì ciū chự-sĩ gậ nēng ỉ-búing.

9 Uoi sĩ sạ-dủ dĩ-bíng đặng siǎu gậ, ēng-gái ēng gọng hǎng cā sạ-dủ, éng-ựề uoi tê-chīng bĩ-lậ Cōng-Dī gậ gāu-hồ.

10 Giả-gíng uoi cā nēng sū-mū gặ-sĩ, sĩ kǎu-diū Cōng-Dī gậ áing-hự ciū ộ iọng-gặ-sĩ : Cōng-Dī nả uoi gậ áing-hự ēng sĩ kóng-kóng-dĩ nả uoi ; uoi piāng duoi-gá gậ sạ-dủ gūing kủ-chủ lự-guả : ì-cài ēng sĩ uoi lự, sĩ Cōng-Dī gậ áing-hự bọng-chǎing uoi.

11 Iọng-gặ-sĩ mǎu-lọng sĩ uoi, mǎu-lọng sĩ gù-huoi-nēng, uoi-huoi-nēng iọng-gặ-sĩ gọng, nì-huoi-nēng iả iọng-gặ-sĩ sēng.

12 Lậ gọng Gí-Dủ sĩ giǎng sĩ-nēng dĩ-bíng hiâu sáng kĩ lậ, nì dĩ-bíng gōng-ciōng iủ nēng uả mǎu iọng sĩ-nēng hủ-sáng gậ dĩ.

13 Lậ mǎu iọng sĩ-nēng hủ-sáng gậ dĩ, Gí-Dủ ciū ēng-nặng hiâu sáng kĩ lậ :

14 Gí-Dủ lậ ēng-nặng hiâu sáng kĩ lậ, uoi-huoi-nēng sĩ kóng-kóng-dĩ gọng, nì-huoi-nēng iả sĩ kóng-kóng dĩ sēng.

15 Ēng-ộ-cỉ iọng-gặ-sĩ, gū biǎu-měng uoi-huoi-nēng tǎi Cōng-Dī cā gậ gúing-cēng sĩ gặ gậ ; éng-ựề uoi-huoi-nēng cā gúing-cēng uả Cōng-Dī hiâu Gí-Dủ sáng kĩ lậ : lậ-sĩ sĩ-nēng mǎu hiâu sáng kĩ lậ gậ dĩ, Cōng-Dī iả ēng-nặng hiâu Gí-Dủ sáng kĩ lậ.

16 Sĩ-nêng lạ mầu hiâu sáng kị lạ gạ dī, Gí-Dũ iă. ăng-năing nă Ciong-Dī hiâu sáng kị lạ :

17 Gí-Dũ lạ ăng-năing nă Ciong-Dī hiâu sáng kị lạ, nì sī kóng-kóng-dī sêng ; gũ sī nă nì gạ cò gũing-diũ.

18 Ủ duoi iáu Gí-Dũ hợ cā i tĩ sĩ-tiâu gạ nêng iă dú miề-tiâu.

19 Uoi-huoi-nêng iáu Gí-Dũ hợ cā i tĩ tử-dũing dāu iọng cì-sī iũ siông-tê, uoi ciũ piăng duoi-gá-nêng găing kộ-ling.

20 ¶ Cống-lạ Gí-Dũ dộng-céng sī giăng sĩ-nêng dĩ-bíng hiâu sáng kị lạ, cā sĩ-nêng hũ-sáng gạ kị-tê.

21 Éng-ựê ciă nêng ciũ iũ sĩ gạ dī, iă éng-ựê ciă nêng ciũ iũ sĩ-nêng hũ-sáng gạ dī.

22 Éng-ựê Ngā-dộng gạ dī, nêng-nêng dú sĩ, iọng-gặ-sĩ éng-ựê Gí-Dũ nêng-nêng dú ộ nă Cũ hiâu sáng kị lạ.

23 Lạ gộ nêng dú sĩ ciâu-lặng lạ hũ-sáng : Gí-Dũ cā hũ-sáng gạ kị-tê ; hē-mựê Gí-Dũ lạ gạ sĩ-hē, Gí-Dũ miăng à gạ nêng, dú ộ hũ-sáng kị lạ.

24 Sụê-mựê gạ nì-ciê ciũ dāu, Gí-Dũ cống ộ miề-tiâu ử duoi cā uăng-dī, iũ gũing-băng gạ, iũ sĩ-tê gạ, cuoi-hê ciũ nă gộ gáu nă Dá Ciong-Dī ;

25 Éng-ựê Gí-Dũ cống niông cā uăng-dī, dăing Ciong-Dī nă gụ gạ dō-tê dú bōng dāu gụ káu à.

26 Dĩ làu-mựê miề-tiâu gạ dō-tê, ciũ-sĩ sĩ.

27 Sĩ-siông sêng-géng gĩ-diũ uā, Ciong-Dī nă lũng-cống gạ dī dú bōng dāu gụ káu à hũ gụ gũing. Lạ-sĩ sêng-géng uā, Lũng-cống gạ dī dú hũ gụ gũing, mêng-mêng ử-ciă nă lũng-cống gạ dī hũ gụ gũing gạ, ăng-năing bấu dāu iọng lũng-cống gạ dī dĩ-bíng.

28 Lũng-cống gạ dī dú hũ gụ gũing làu, Gũing cù-cī iă ộ hũ ử ciă nă lũng-cống gạ dī hũ gụ gũing gạ Ciong-Dī gũing, niông Ciong-Dī piăng lũng-cống gạ dī găing duoi, cā lũng-cống gạ dī gạ Cũ.

29 ¶ Lạ-sĩ sĩ-nêng mầu hiâu sáng kị lạ gạ dī, ử duoi

tāi si-nêng siū sǎi-lǐ gâ nêng niông gōng-ciông lōng nī?
cā-sū-dī tāi sī-nêng siū sǎi-lǐ?

30 Uoi-huōi-nêng ỹ uē-sū-dī sī-sī kǎ-kǎ cèng hiáu-hú,
pō̄miāng?

31 Hiáng-dī à, uoi iáu uoi Cũ Gí-Dũ Iả-Sú hō cǎ ỹ tī
éng-uē nì kǎu-uoi, uoi nà iōng kǎu-uoi ngāing-dā-ngāing
uā, uoi nì-nì pō sǐ.

32 Ching-māng uoi dāu ĩ-hũ-sũ sēng-dĩ, ciāu-diū nēng
gâ gǎ-sĩ, iáu iả-siū mà-gā, iũ sū-mũ dī ỹ uoi nī? Lậ-sĩ
sī-nēng mǎu hiāu sáng kǐ lậ gâ dī, uoi-huōi-nēng mōng
iè, mōng chuyể, éng-uē mēng-diáu niông sǐ.

33 Ēng niông cī pīng cī: Iáu lảnh nēng giể-gáu ỗ
huōi nēng ciáng gâ sēng-sũ.

34 Niông ching-chǎng cǎ ngī gâ nēng, ēng gōng
huāng-cò; éng-uē nì dĩ-bíng iũ ēng dặ-dĩ Ciông-Dĩ gâ
nēng: uoi uā iōng dĩ sī ỗ lōng nì ēng hǎu ĩ-sũ.

35 ¶ Cōng iũ nēng ỗ mōng uā, Gōng-ciông-iông ỗ
hiāu sī-nēng sáng kǐ lậ? gũ ỗ dặ-diộ sū-mũ gǎ-sĩ gâ
sēng-tĩ sáng kǐ lậ?

36 Nì iōng háng gâ nēng, nì cù-cī suối gâ cặng, lậ ēng
sáng huā-tiāu cōng mài sáng kǐ lậ.

37 Nì suối gâ cặng, iáu hē-muể ỗ sáng kǐ lậ gâ mì-dĩ,
hēng-cộng mài ĩ-búng, nì suối gâ cặng mǎu-lōng sī mà-
ciể, mǎu-lōng sī biể gâ cặng, cōng-lậ cì-ciả, cì-ciả, suối à kộ.

38 Lậ-sĩ Ciông-Dĩ bēng cù-cī dặng-ĩ gâ, nà hēng-cộng
nả iōng cặng, ỹ nả gổ cặng iũ gổ cặng gâ hēng-cộng.

39 Nụ-séng cng-ộ-cĩ cì-iông: iũ nēng gâ nù-séng, iũ
tê-sáng gâ nù-séng, iũ ciả-ciể gâ nù-séng, iả iũ ngũ gâ
nù-séng, cì-iông cì-iông dú mài ĩ-búng.

40 Gũ iũ tǐng-dĩ gâ hēng-cộng iáu dāu sī-gáing gâ
hēng-cộng: tǐng-dĩ hēng-cộng gâ ặng-iāu sī cì-iông, dāu
sī-gáing hēng-cộng gâ ặng-iāu iả sī cì-iông.

41 Mì-tê iũ mì-tê gâ ặng-iāu, nguẻ iũ nguẻ gâ ặng-iāu,
sáng-siũ iũ sáng-siũ gâ ặng-iāu; iōng sáng-siũ gâ ặng-
iāu iáu ỹ sáng-siũ gâ ặng-iāu ỹ mài ĩ-búng.

42 ¶ Sĩ-nêng hũ-sáng kĩ lậ iả sĩ iộng-gặ-sĩ. Suối gậ sĩ ộ lũng-tiâu gậ; hiâu sáng kĩ lậ gậ sĩ mài lũng-tiâu gậ :

43 Suối gậ sĩ diễ-gừ gậ; hiâu sáng kĩ lậ gậ sĩ iủ ặng-iâu gậ : suối gậ sĩ nững gậ; hiâu sáng kĩ lậ gậ sĩ iủ lì-liông gậ :

44 Suối gậ sĩ hũ huấi-kĩ gậ séng-tỉ; hiâu sáng kĩ lậ gậ sĩ hũ séng gậ séng-tỉ. Lậ iủ hũ huấi-kĩ gậ séng-tỉ, cồng iả iủ hũ séng gậ séng-tỉ.

45 Sẻng-gẻng iả iộng-gặ-sĩ gĩ-diũ uả, Tẻ-chẻng gậ Ngả-dộng cả iủ huấi-kĩ gậ nẻng. Hẻ-mựẻ gậ Ngả-dộng cả nả sáng-miảng nả nẻng gậ séng.

46 Lậ-sĩ hũ séng gậ ẻng-nẻng dẫu tẻ-chẻng, hũ huấi-kĩ gậ sĩ dẫu tẻ-chẻng; cuỏi-hẻ iủ hũ séng gậ.

47 Tẻ-cẻi-ciả nẻng sĩ giảng sĩ-gẻng-dĩ lậ, sĩ hũ sĩ-gẻng gửng : dĩ nẻ-ciả nẻng sĩ giảng tẻng-dĩ lậ.

48 Ủ-ciả hũ sĩ-gẻng gửng gậ sũ-mũ gặ-sĩ, ủ duối hũ sĩ-gẻng gửng gậ iả sũ-mũ gặ-sĩ : ủ-ciả hũ tẻng gửng gậ sũ-mũ gặ-sĩ, ủ duối hũ tẻng gửng gậ iả sũ-mũ gặ-sĩ.

49 Uỏi-huỏi-nẻng dặ-diộ ủ hũ sĩ-gẻng gửng gậ hẻng-cộng, hẻ-lải iả ộ dặ-diộ ủ hũ tẻng gửng gậ hẻng-cộng.

50 Hiảng-dĩ à, uỏi nả iộng dĩ iảu nẻ uả, huấi-kĩ gậ séng-tỉ cồng mài dặ-diộ Cẻng-Dĩ gậ gỏ; ộ lũng-tiâu gậ iả mài dặ-diộ mài lũng-tiâu gậ.

51 ¶ Uỏi nả iộng tẻ-chẻng kẻng-diũ gậ dẫu-lĩ háu nẻ : Uỏi-huỏi-nẻng mài dú sĩ-tiâu, cồng-lậ dú ộ bẻ-guả gặ-sĩ,

52 Cẻu dẫu sả-sẻ-ciẻ, chiả ciả mẻ-ciú gậ sĩ-hẻ, hẫu-dẻng mựẻ-mựẻ lẻng chẻẻ-hẻng; ẻng-ựẻ hẫu-dẻng cồng ộ hẻng, sĩ-nẻng ộ nả Cẻu hiâu sáng kĩ lậ ẻng-ựẻng mài lũng-tiâu, uỏi-huỏi-nẻng cẻu ộ bẻ-guả gặ-sĩ.

53 ẻng-ựẻ iộng ciả ộ lũng-tiâu gậ cồng niẻng cẻng-diũ mài lũng-tiâu gậ, iộng ciả ộ sĩ-tiâu gậ cồng niẻng cẻng-diũ mài sĩ-tiâu gậ.

54 Iộng ộ lũng-tiâu gậ cẻng-diũ mài lũng-tiâu gậ lẫu, iộng ộ sĩ-tiâu gậ cẻng-diũ mài sĩ-tiâu gậ lẫu, ủ sĩ-hẻ sẻng-

gégng gī-diū gâ, Dặ-diộ duôi iàng, sĩ gậ dĩ miề-tiâu lâu,
 ừ cì-gữ dĩ ciu iủ gĩng-hâu.

55 Sĩ à, nì duôi-iàng gậ gữing-băng dẫu nī-dĩ? Sĩ à,
 nì huôi nêng gậ gữing-băng dẫu nī-dĩ?

56 Sĩ huôi nêng gậ gữing-băng sĩ éng-ựề cò iủ gậ; cò
 gậ gữing-băng sĩ éng-ựề lữ-huả iủ gậ:

57 Dồ-ciả Ciong-Dĩ nả uôi-huôi-nêng kâu-diū uôi Cự
 Iả-Sứ Gí-Dũ iủ-nảing-gê duôi iàng.

58 Gũ-chũ uôi cèng ồ gậ hiàng-dĩ, nì cữ-i niông diàng-
 gự, cì-bỉ-dặ mài bĩng-séng, sĩ-sĩ kặ-kặ cầ Cự gậ góng-hú,
 éng-ựề dặ-dĩ nì iáu Cự hợ cầ i tỉ lữ-guả gậ dĩ éng sĩ kóng-
 kóng-dĩ cầ gậ.

Dĩ 16 Ciong.

1 Uả ừ tãi sêng gậ hả-sáing dĩ cing gậ dĩ, uôi ching-
 mâng gong-ciông gặ-sĩ gấu-dồ Gá-là-tuôi ừ duôi gâu-hồ,
 nì iả niông iọng-gặ-sĩ cầ.

2 Chĩ góng gậ tê cì-góng, gặ nêng niông ciâu-diū Cự
 bảu-hũ gự têng gậ cing, tiú mĩ-ciề kĩ lậ kọng hả chiộ-dĩ,
 sảng-dặ uôi lậ gậ sĩ-hề cuôi dĩ.

3 Uôi dẫu lâu, ciu ộ nả nì sêng-dĩ siả-diū gự-cing gậ
 nêng, hảng gự-huôi-nêng nả nì dĩ gậ cing, sông dẫu Iả-
 lữ-sả-lảing:

4 Tầu hầu uôi iả niông kồ, gự-huôi-nêng ciu ộ iáu uôi
 cầ kồ.

5 ¶ Uôi cữ-i giảng Mả-kĩ-dộng gégng-guả; giảng ừ-dĩ
 guả lâu, ciu ộ kồ nì ừ-dĩ;

6 Mảu-lọng-dĩ iáu nì cầi gựề-diū gự-sĩ, ciu-sĩ guả-tiâu
 dóng-tíng iả mảu diàng-gự, uôi hề-mựề kồ gậ sù-cầi, nì
 ciu ộ sông uôi kồ.

7 Iọng-cì-sĩ uôi éng ồ dẫu diộ-dĩ gĩng-diộ nì; Cự lậ
 cệng uôi, uôi siông iáu nì cầi gựề-diū gự-sĩ.

8 Uôi niông dẫu I-hũ-sứ gá gựề-diū gự-sĩ cì-dặ gựề-diū
 dẫu gừ-cệng-cầi;

9 Éng-ưê iũ gợng-dàu cèng gīng-góng ỉ kuỏi gậ mông mà-kuẻ dẫu uỏi mīng-chīng, iả iũ cèng cāi đō-tê.

10 Lậ-sī Dỉ-mộ-tuỏi dẫu nì ử-dĩ, nì niông siểu-séng nả gủ iáu nì cāi cì-dó mẩu dĩ giáng; éng-ưê gủ cā Cữ gậ góng-hú, iáu uỏi ỉ-búng :

11 Gữ-chữ êng niông chũ-kiáng gủ, niông bẻng-bẻng úng-úng-dĩ sōng gủ kí-séng kộ, nả gủ hã uỏi ỉợng-dĩ lậ : éng-ưê uỏi dǎng gủ iáu duỏi-gá hiáng-dĩ cāi lậ.

12 ¶ Uả ử cĩa hiáng-dĩ Ngã-bộ-lộ, uỏi cuỏi-sáng kṛing-guā gủ iáu ử gỷ-cĩa hiáng-dĩ cāi kộ nì ử-dĩ : gủ ỉợng-cì-si cèng êng ồ kộ ; dǎng bīng-ỉ gậ sī-hê gủ ciũ ợ kộ.

13 ¶ Nì niông gēng-gāi chǎng-chǎng, cì-bỉ-dạ ỉ-séng sēng Cữ, ảng-gēng niông sũ-siông duỏi nêng, niông iũ h-liông.

14 Nì mẩu-lợng cā sũ-mũ dĩ dú niông iũ ồ-séng cā.

15 ¶ Hiáng-dĩ à, nì hiếu-dạ Sũ-dĩ-huǎng cì-chiộ ciũ-sī Ngã-gái-ngã tê-tê-cĩa sēng Cữ gậ, gủ-huỏi-nêng ỉ-séng guẻ-ỉ bọng-chǎng sēng gậ hã-sáng,

16 Uỏi kṛing nì niông hũ ỉợng-gặ-sỉ gậ nêng gủing, iả niông hũ ử duỏi bọng-chǎng cā Cữ gậ góng-hú, lữ gậ nêng, gủing.

17 ¶ Sũ-dĩ-huǎng, Hũ-dũ-nà-dú, Ngã-gái-gủ, dẫu uỏi ỉợng-dĩ lậ, uỏi ciũ kâu-uỏi : éng-ưê nì duỏi uỏi êng dẫu gậ sù-cài, gủ-huỏi-nêng dú ciũu-gũ dạ-dẫu.

18 Gủ kúing nì, ỉ kúing uỏi gậ séng : ỉợng-gặ-sỉ gậ nêng nì niông gēng-dōng gủ.

19 ¶ Ngã-sái-ngã ử duỏi gāu-hồ iáu nì chiǎng-úng. Ngã-gự-lả iáu Bả-gí-lả, gìng dẫu gủ chiộ-dĩ iáu Cữ hợ cā ỉ tí gậ gāu-hồ, chiẻ-chiẻ-dĩ iáu nì chiǎng-úng.

20 Duỏi-gá hiáng-dĩ dú iáu nì chiǎng-úng. Nì niông nả chéng-giẻ gậ chṛ cāi-cāi mĩ-củ chiǎng-úng.

21 Uỏi Bấu-lộ iáu nì chiǎng-úng, sī uỏi chéng-siủ siả gậ.

22 Lậ iũ nêng êng ồ Cữ, gủ sī êng-gái niông ciũ gậ nêng. Cữ cớng ợ lậ.

23 Ngūing uoi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ gậ áing-hũ sî-sî kạ-kạ iáu ni-huôi-nêng cái cì-dó.

24 Uoi iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cầ i tí sî-sî kạ-kạ ồ ni duôi-gá-nêng. Chêng séng sù ngūing.

BẤU-LỘ GUỀ NẢ GÓ-LÊNG-DÓ NÊNG HỀ-SÚ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Bêng Cióng-Dĩ gậ séng-ĩ cầ Iả-Sú Gí-Dũ gậ sạ-dũ Bấu-lộ, iáu hiáng-dĩ Dĩ-mộ-tuôi, siả séng guề nả Cióng-Dĩ gậ gầu-hồ dẫu Gó-lêng-dó-dĩ gậ, ỉ nả tóng Ngã-sái-ngã ử dưới séng gậ hả-sáing :

2 Ngūing ni giảng uoi Dá Cióng-Dĩ iáu Cũ Iả-Sú Gí-Dũ ử-dĩ dạ-diộ áing-hũ bêng-úing.

3 ¶ Cũing-mĩ uoi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ gậ Dá Cióng-Dĩ, ciũ-sĩ kộ-ling nêng gậ Dá, nả gộ iông kúing nêng séng gậ dĩ nả nêng gậ Cióng-Dĩ ;

4 Uoi mẫu-lộng pông-diộ sũ-mũ kũ-nũing, Cióng-Dĩ ciũ kúing uoi gậ séng, nả uoi iũ-nảing-gề nả Cióng-Dĩ kúing uoi séng gậ dĩ kộ kúing ử-dưới pông-diộ kũ-nũing nêng gậ séng.

5 Uoi siũ Gí-Dũ cèng cầ gậ kũ-nũing, iộng-gặ-sĩ kâu-diũ Gí-Dũ iả dạ-diộ cèng cầ kúing uoi séng gậ dĩ.

6 Uoi mẫu-lộng siũ kũ, ciũ-sĩ niông ni dạ-diộ kúing-séng ộ dạ giu ; uoi mẫu-lộng dạ-diộ kúing uoi séng gậ dĩ, iả sĩ niông ni dạ-diộ kúing-séng, iộng-gặ-sĩ ni siũ uoi siũ gậ kũ-nũing ciũ ộ bọng-chăing ni nêng-nai.

7 Uoi tãi ni iũ gậ siông-tê sĩ cèng diăng-gự ; éng-ựề dạ-dĩ, ni iáu uoi cầ-cầ siũ kũ-nũing, cớng ộ iáu uoi cầ-cầ dạ-diộ kúing-séng.

8 ¶ Hiáng-dī à, uòi ēng ̄ ò ò ēng dǎ-dí, uòi dāu Ngā-sái-
ngā pōng-diō gâ kũ-nũing, nǎ nēng bī-là cèng lī-huoi,
mài đōng-dǎ-kĩ, ciũ-sī bǎu-diũ sáng-miāng gâ siōng-tê
iǎ mǎu :

9 Uòi séng-dī siōng diāng-gú cōng sī sī, gō-iōng-iōng
niōng uòi ēng kǎu cù-cī, niōng kǎu hiǎu sī-nēng sáng kĩ
lậ gâ Ciōng-Dī :

10 Ciōng-Dī ǔ-cì-sī giù uòi pī-tiǎu ǔ cèng hiǎu-hĩng
tǎu sī gâ dī, giá-gíng iǎ ộ giù uòi : uòi kǎu-diũ gù iũ
siōng-tê hē-lǎi gũ ộ giù uòi ;

11 Nī iǎ niōng gĩ-dǎu bōng-chǎing uòi ; iōng-gǎ-sī ciũ
iũ cèng cǎi nēng tǎi uòi giũ áing-hũ, uòi dǎ-diō iōng
áing-hũ lǎu, ciũ iũ cèng cǎi nēng tǎi uòi đō-cǎi iōng
áing-hũ.

12 ¶ Uòi gōng hǎu-gáu gâ, liōng-séng iǎ tǎi uòi cǎ
gúing-cēng, ciũ-sī uòi dāu sī-gáing cǎ nēng, dú sī kǎu-
diũ Ciōng-Dī nǎ nēng gâ chéng-giě, chéng-ì gâ séng,
ēng sī kǎu-diũ nēng gâ chóng-měng, sī kǎu-diũ Ciōng-
Dī gâ áing-hũ, dāu ò dĩ-bíng gǎing sī iōng-gǎ-sī.

13 Uòi giá siǎ gũē nǎ ò gâ dī mǎu biē dī, dú sī ò nāng
gâ, kǎing sēng gâ, uòi cèng ̄ ò ò cì-bĩ-dǎ dāu sũē-muế dú
ộ kǎing sēng :

14 Sũ-siōng ò dĩ-bíng chĩng-māng iũ nēng kǎing sēng
uòi, ỉ nā dāu uòi Cũ Iǎ-Sú gâ ò-cié, ò éng-uē uòi gōng
hǎu-gáu, sũ-siōng uòi éng-uē ò iǎ gōng hǎu-gáu ỉ-búing.

15 ¶ Íng-uē uòi chĩng-māng cèng dǎ-dí iōng dĩ ciũ
siōng kō ò ǔ-dī, ̄ ò ò gũ iũ ỉ ;

16 Ỉ siōng giǎng ò ǔ-dī kō Mǎ-kĩ-dōng, cuoi giǎng
Mǎ-kĩ-dōng kō ò ǔ-dī, hē-muế ciũ nǎ ò sōng uòi kō
Iũ-tuoi.

17 Uòi séng-dī gō iōng-gǎ-sī siōng cōng mài dĩ-ngĩ
bũ-gũē ; uòi siōng diāng-gú gâ dī, nī-dī sī bēng cù-cī gâ
ĩ-sũ siōng diāng-gú, lōng uòi sáng uǎ sī, hē-muế ỉ uǎ
ēng sī ?

18 Ciōng-Dī sī kǎu-dǎ-diũ gâ, iōng-gǎ-sī uòi iǎu ò

gống gậ dĩ iả mẫu ử sáng uā sī, hē-mựẻ ỷ uā ềng sī gậ dĩ.

19 Ềng-ựẻ uoi iáu Sái-là Dĩ-mỗ-tuōi dāu nì dĩ-bíng gống Ciong-Dĩ gậ Gựing Iả-Sú Gí-Dũ, cồng mẫu sáng uā sī, hē-mựẻ ỷ uā ềng sī gậ dĩ, ềng-ựẻ Gí-Dũ cồng sī sī.

20 Ciong-Dĩ hự gậ mẫu-lợng iủ gỷ-duói dĩ, ềng-ựẻ Gí-Dũ dú sī sī: gũ-chũ kâu-diũ Gí-Dũ dú sī diăng-gự gậ, niông uoi-huōi-nềng gự ềng-iāu nả Ciong-Dĩ.

21 Nà uoi gìng nì iáu Gí-Dũ cái-cái hợ cā ỷ tĩ nả uoi gậ séng cự-ỉ cềng diăng-gự, ỷ nà iũ muōi-guā uoi gậ, ciũ-sī Ciong-Dĩ;

22 Ciong-Dĩ ỷ nà ềng ềng-guā uoi-huōi-nềng, ỷ nà Sềng-Sềng dāu uoi séng-dĩ cā đợng.

23 ¶ Uoi hăng Ciong-Dĩ tãi uoi gậ séng cā gúing-cềng, nả nì đặ-dĩ uoi ềng-nắing dāu Gố-lềng-dố, sī ềng-ựẻ ồ kúing-ểng nì.

24 Uoi uā ỉợng dĩ, ềng sī uā uoi iủ gựing-bắng gựing-sũ nì gậ sềng-sềng, gắing niông bợng-chắing nì ợ kâu-uoi: ềng-ựẻ nì kâu-diũ sềng-sềng ciũ gựẻ-đặ ỉ-lộ.

Dĩ 2 Ciong.

1 Uoi ching-mắng siợng-diăng cự-ỉ, cuōi dāu nì ử-dĩ, ềng niông nì iáu uoi cái-cái iủ dĩ huắng-iẻ.

2 Uoi lậ lợng nì huắng-iẻ, lậ ềng sī nả uoi lợng gự huắng-iẻ ử ciả nềng, biề gũ iủ sũ-mũ nềng ợ lợng uoi kâu-uoi nì?

3 Uoi ching-mắng siả sềng gựẻ nả nì, giắng-pā uoi dāu gậ sí-hề, ử ềng-gái niông lợng uoi kâu-uoi gậ nềng, dāu ợ lợng uoi huắng-iẻ; uoi iả cềng đặ-dĩ uoi gậ kâu-uoi, ciũ-sī nì duoi-gá-nềng gậ kâu-uoi.

4 Ching-mắng uoi cềng kĩ, cềng siợng-sềng, chử cềng cāi mù-cạ, siả sềng gựẻ nả nì; ềng sī niông nì huắng-iẻ, sī niông nì đặ-dĩ uoi cềng ồ nì.

5 ¶ Nì dĩ-bíng lậ iủ lờng nêng huáng-iẻ gậ, êng-ò-cỉ sī lờng uoi huáng-iẻ, iả iủ mī-ciẻ lờng nì duôi-gá-nêng huáng-iẻ; uoi iọng-gặ-sỉ uā sī éng-ụẻ giáng-pā uā gụ tuổi đờng.

6 Duôi-gá-nêng hăng ử-gặ-sỉ gậ nêng siủ hêng lâu, ciủ kầu-lầu ;

7 Dấu-bủ-ử niâu gụ gấng hẩu, gủ niờng kúing gụ gậ séng, sảng-dặ gụ huáng-iẻ tuổi-guā, lêng-òng ciủ ở miẻ-tiầu.

8 Gủ-chủ uoi kững nì nả gụ dặ-dỉ nì ì-cài ờ gụ.

9 Éng-ụẻ iọng dĩ uoi siả sêng gựẻ nả nì, ờ chỉ-chỉ nì hã, chủ nì mẩu-lọng sủ-mủ dĩ dứ kẩng í, êng kẩng í.

10 Nì mẩu-lọng niâu nêng sủ-mủ dĩ, uoi iả niâu gụ : uoi niâu-guā nêng gậ dĩ, dứ sī tãi Gỉ-Dủ niâu gậ, éng-ụẻ nì-huôi-nêng gậ dĩ niâu gậ.

11 Sảng-dặ Sả-dàng iâng-guā uoi-huôi-nêng : éng-ụẻ uoi-huôi-nêng dặ-dỉ gụ siọng gậ gỉ-chặ.

12 ¶ Ching-mâng uoi dấu Tặ-lộ-ngā gọng Gỉ-Dủ gậ hẩu sêng-sỉ, ciủ-sỉ Củ tãi uoi kựẻ mọng gậ sủ-hẻ,

13 Éng-ụẻ êng-nẩng pờng-diộ hiáng-dỉ Dỉ-dố, uoi séng-dỉ dứ mài úng-lộ : ciủ piẻ-tiầu ử-dỉ gậ nêng kộ Mả-kỉ-dọng.

14 ¶ Dờ-ciả Ciờng-Dỉ sủ-sủ kặ-kặ nả uoi iáu Gỉ-Dủ hợ cã ỉ tỉ duôi iâng, ỉ dấu gộ sủ-cài kầu-diủ uoi đựing-dầu, biểu-mẻng Gỉ-Dủ cẻng hióng gậ kỉ-sặ.

15 Uoi-huôi-nêng đựing-dầu, nêng mẩu-lọng dặ giủ, mẩu-lọng miẻ-tiầu, Ciờng-Dỉ dứ chủ uoi sủ cã Gỉ-Dủ cẻng hióng gậ kỉ-sặ ;

16 Nêng miẻ-tiầu, ciủ-sủ cã sủ gậ kỉ-sặ lờng gụ sủ ; nêng dặ giủ, ciủ-sủ cã sáng gậ kỉ-sặ nả gụ ở sáng. Iọng dĩ sủ-mủ nêng ở đọng-dặ-kỉ nỉ ?

17 Uoi mài sủ-siờng ử cẻng cã gậ nêng nả hủ-gặ gậ dĩ, lờng Ciờng-Dỉ gậ dầu-lỉ đờng-nủ-tiầu : sủ nả chẻng-ì gậ séng, í-diủ Ciờng-Dỉ gấu-dờ gậ dĩ, dấu Ciờng-Dỉ mĩng-chỉng, iáu Gỉ-Dủ hợ cã ỉ tỉ gọng-dầu.

Dī 3 Cióng.

1 Uòi uā iộng dĩ sĩ cuōi gữ-cĩng cù-cĩ ēng sĩ? ā-mā sĩ sī-siōng biē-nēng, niōng nēng gữ-cĩng uòi gậ sēng nă nì, ā-mā sĩ niōng nì gữ-cĩng uòi gậ sēng nă nēng?

2 Gữ-cĩng uòi gậ sēng ciũ-sĩ nì-huōi-nēng, gĩ dāu uòi séng-dĩ, nă duoi-gá-nēng dặ-dĩ, nă duoi-gá-nēng nāng;

3 Biāu-měng nì sĩ Gí-Dũ gậ sēng, sĩ uòi nà nă duoi-gá-nēng chũ, ēng sĩ sặ mà siả, sĩ sặ ặng-ỷng sáng dộ-dĩ gậ Cióng-Dĩ gậ Sẻng siả; iả ēng sĩ diáu dāu ciộ-bảing ciōng-bíng, sĩ nà nēng gậ séng cặng nù gậ ciộ-bảing, diáu dāu ciōng-bíng.

4 ¶ Iộng sĩ uòi kầu-diũ Gí-Dũ, séng-dĩ hiōng-diũ Cióng-Dĩ cặng dặ-dĩ gậ :

5 Uòi uā iộng dĩ, ēng sĩ uā uòi kầu-diũ cù-cĩ iũ-bộng-sũ uả-sộng sũ-mũ dĩ, uòi iũ-bộng-sũ dú sĩ giǎng Cióng-Dĩ-dĩ lậ :

6 Cióng-Dĩ iả nă uòi iũ-bộng-sũ liâu-lĩ ử iộ-diāng séng gậ dĩ; ēng sĩ bẻng nguē-bíng gậ lĩ-gự liâu-lĩ, sĩ bẻng Sẻng-Sẻng liâu-lĩ : éng-ựē ử nguē-bíng gậ lĩ-gự sĩ lōng nēng sĩ, cọng-lậ Sẻng-Sẻng sĩ nà sáng-miāng nă nēng.

7 Buōi-chở Mỗ-sái liâu-lĩ ử lōng nēng sĩ, diáu dāu ciộ-bảing ciōng-bíng gậ lữ-huả, ciũ dặ-diộ ặng-iāu, lōng Ì-sặ liẻ nēng, éng-ựē gủ mĩng-gải-dĩ gậ ặng-iāu, mại gẻng-gẻng lũ-lũ dĩ chũ gủ gậ mĩng-gải; iộng ặng-iāu bũ-guā sĩ sả-sĩ-ciẻ gậ :

8 Iộng-gặ-sĩ, ử liâu-lĩ Sẻng-Sẻng gậ lữ-huả gậ nēng gǎing ộ dặ-diộ ặng-iāu.

9 Lậ-sĩ liâu-lĩ diāng-cò gậ lữ-huả iũ ặng-iāu, liâu-lĩ nă nēng sộng cǎ ngĩ gậ lữ-huả, ặng-iāu ciũ gǎing duoi.

10 Ử cặng-chíng dặ-diộ ặng-iāu gậ, éng-ựē iộng gǎing duoi gậ ặng-iāu, ciũ ēng sộng sĩ dặ-diộ ặng-iāu.

11 Ử mảing-mảing-dĩ mẩu-tiāu gậ, lậ iũ ặng-iāu, iộng cì-bĩ-dặ dú dộ-dĩ gậ, gǎing iũ ặng-iāu.

12 ¶ Uoi iũ iọng-gặ-sĩ gặ siông-tê, ciũ duõi-dăng mêng-dã-mêng uã dĩ ;

13 Êng sũ-siông Mỗ-sái, nà pã-ciẻ ciá-diũ mĩng-gải, êng niông Ỉ-sặ-liẻ nêng gẻng-gẻng lũ-lũ-dĩ chũ ử mảing-mảing-dĩ mẩu-tiầu gặ ẻng-iầu gặ sụẻ-mụẻ :

14 Ỉ-sặ-liẻ nêng sẻng-dĩ cẻng tĩ : nảng giũ-iẻ gặ sủ, pã-ciẻ gũ ciá-diũ, cỉ-bỉ-dặ dẫu giả-gẻng gũ êng-nảing nà-tiầu ; iọng pã-ciẻ nả Gỉ-Dũ dử-tiầu lầ.

15 Lậ-sĩ gự-huỏi-nêng dẫu giả-gẻng nảng Mỗ-sái sủ gặ sỉ-hẻ, iũ pã-ciẻ ciá-diũ gự gặ sẻng.

16 Dảing gự sẻng-dĩ hiông-diũ Cự gặ sỉ-hẻ, ử pã-ciẻ ciũ nà-dặ-tiầu.

17 Uoi uã gặ Sẻng ciũ-sỉ Cự : Cự gặ Sẻng dẫu nỉ-dĩ, dẫu ử-dĩ ciũ gặng cừ-cỉ cự-ỉ.

18 Uoi duõi-gá-nêng, mĩng-gải gặ pã-ciẻ nà-tiầu lầ, sũ-siông giảng ciầu Cự gặ ẻng-iầu, ciũ bẻ-guả ử Cự gặ hẻng-cẻng, iũ ẻng-iầu lầ, ỉ dặ-diẻ ẻng-iầu, iọng dủ sỉ giảng Cự ciũ-sỉ ử Sẻng-dĩ lậ.

Dĩ 4 Cióng.

1 Uoi dặ-diẻ Cự kộ-lẻng uoi lầ, giả liầu-lỉ iọng dửing-dầu gặ dĩ, ciũ mại dảng-siầu :

2 Nà ử duỏi kộng-diũ êng hẩu ỉ-sũ gặ dĩ ỉ-kải dủ diủ-tiầu, êng cã gẻng-cã mủing nêng gặ dĩ, êng lủng-uả Cióng-Dĩ gặ dầu pẻng nêng ; lậ nà cẻng gặ dầu-lỉ mẻng-dã-mẻng uã chũ lậ, nả duõi-gá-nêng gặ liỏng-sẻng dầu Cióng-Dĩ gặ mẻng-chẻng dủ ử uã uoi mẩu chặ.

3 Lậ-sĩ uoi gặ hẩu sẻng-sỉ mại mẻng-bặ gặ ciá-diũ ỉ-bủing, ciũ-sỉ dầu miẻ-tiầu gặ nêng sẻng-dĩ mại mẻng-bặ gặ ciá-diũ ỉ-bủing ;

4 Iọng-gặ-sỉ êng sẻng gặ nêng, sẻng-dĩ siỏng gặ dĩ nả iọng sỉ-gẻng nêng hũ-sũ gặ cióng-dĩ mỉ-diũ, sảng-dặ Gỉ-Dũ ẻng-iầu gặ hẩu sẻng-sỉ gặ guảng ciầu-diũ gự, Gỉ-Dũ ỉả sỉ iầu Cióng-Dĩ ỉ-bủing gặ hẻng-cẻng.

5 Uòi-huōi-nèng ēng sī gǒng cù-cī gâ dī, sī gǒng Gí-Dũ Iă-Sú cā Cũ, iă gǒng cù-cī éng-ḡē Iă-Sú cā nì gâ nū-gě.

6 Éng-ḡē Ciōng-Dī cǝng-chīng uā-guā, Guáng cǝng ặ giǎng ú-ōng-dī ciāu chũ lậ, iǝng Ciōng-Dī ciāu dāu uòi séng-dī lậ, ồ uòi ciāu hiē-nèng nă gù dặ-dí Ciōng-Dī ểng-iāu gâ guáng, iǝng ểng-iāu ciū-sī dāu Iă-Sú Gí-Dũ gâ mīng hīng chũ lậ.

7 ¶ Uòi iũ iǝng bấu-bồ gā dāu nâi cā gâ gá-sí, nă nèng dặ-dí iǝng đéng duōi gâ cồ-nǎng sī giǎng Ciōng-Dī-dī lậ, ēng sī giǎng uòi-dī lậ ;

8 Uòi dāu mǔing-sī-tī dú pōng-diộ kũ-nũing, cǝng mài mǎu-huả ; séng-dī mǎu cữ-ī, cǝng mài mǎu siǝng-tê ;

9 Nă nèng bi-lậ đai-tiāu, cǝng mài nă Cũ diú-tiāu ; nă nèng mà-dấu, cǝng mài nă gù miề-tiāu ;

10 Uòi-huōi-nèng dāu cù-cī gâ séng-tỉ sī-sī kặ-kặ ộ Iă-Sú nă nèng huōi-sī gâ dī, niōng Iă-Sú gâ sáng-miāng dāu uòi gâ séng-tỉ iă ộ hīng chũ lậ.

11 Uòi iǝng sáng dộ-dī gâ nèng sī-sī kặ-kặ éng-ḡē Iă-Sú gâ dī gáu kộ sī, niōng Iă-Sú gâ sáng-miāng dāu uòi iǝng cǝng ặ sī gâ séng-tỉ ộ hīng chũ lậ.

12 Iǝng-gặ-sī sī gâ lì-liōng dāu uòi séng-dī huải chũ lậ, sáng gâ lì-liōng dāu nì séng-dī huải chũ lậ.

13 ¶ Sēng-géng gī-diū uā, Uòi éng-ḡē sēng, ciū uā dī ; uòi gōng iũ iǝng-gặ-sī gâ sēng-séng, iă sī éng-ḡē sēng, ciū uā dī ;

14 Éng-ḡē dặ-dí hiāu Cũ Iă-Sú sáng kỉ lậ gâ Ciōng-Dī, iă ộ hiāu uòi iáu Iă-Sú cāi-cāi sáng kỉ lậ, uả uòi iáu nì cāi gùề dāu gù mīng-chīng.

15 Mǎu-lǝng sū-mū dī dú sī éng-ḡē nì gâ dī, niōng Ciōng-Dī gâ áing-hữ gǎing nă cèng cāi nèng, ciū iũ cèng cāi nèng dồ-ciā iǝng áing-hữ, gự ểng-iāu nă Ciōng-Dī.

16 ¶ Gũ-chũ uòi mài đǎng-siǎu ; nguē-bíng gâ séng-tỉ mǝng lūing-tiāu, séng-dỉ cì-góng cì-góng dú bộ-guā séng gâ gặ-sī.

17 Éng-ḡē uòi giả-gíng pōng-diộ gâ đéng siǎu cǝng-lậ

cì-kǎ-ciē gâ kǔ-nūing, tǎi uòi cā-chềng kǐ-duôi ừ-bỉ ểng-
 ừing gâ ểng-iâu.

18 Uòi séng-dī hiông-diū gâ, ềng sī chū-dặ-gỉng gâ dī,
 sī chū ềng gỉng gâ dī : ềng-ựê chū-dặ-gỉng gâ dī sī sǎ-si-
 ciē gâ ; chū ềng gỉng gâ dī sī ểng-ừing gâ.

Dī 5 Cióng.

1 Uòi dặ-dí uòi gâ séng-tỉ ciū-sī uòi sī-gáing gâ chiᵒ lậ
 huôi-tiâu, uòi ciū iừ Cióng-Dī kựê gâ chiᵒ, ềng sī nềng
 siừ-dī kựê gâ, dầu títng ciông ểng-ừing dú dᵒ-dī gâ.

2 Uòi dầu iọng séng-tỉ dĩ-bíng ì-cài ì-iâ-hài-dī gᵒ ể kǐ
 lậ, cềng siông dặ-diᵒ uòi títng ciông gâ chiᵒ, sū-siông í-
 ciông cềng hā séng-tỉ :

3 Iọng í-ciông cềng-diū lầu, ciū mài nǎ Cự chū-gỉng uòi
 chiǎ-séng lū-tỉ.

4 Uòi dầu iọng séng-tỉ dĩ-bíng cềng kǔ-chū ì-iâ-hài-dī
 gᵒ ể kǐ lậ ; ềng sī siông guā-séng sū-siông tọng-tiâu í-
 ciông, sī siông dặ-diᵒ ừ títng ciông gâ chiᵒ sū-siông í-ciông
 cềng hā séng-tỉ, niông ừ ᵒ sǐ gâ séng-tỉ dầu ểng-ừing
 sáng-miăng dĩ-bíng gᵒ miề-tiâu í-búing.

5 Ô-dᵒ uòi niông uòi dặ-diᵒ iọng hủ-kǐ ciū-sī Cióng-Dī,
 Cióng-Dī iǎ nà Sềng-Sềng nǎ uòi cā dᵒng.

6 Gū-chū uòi sī-si kǎ-kǎ cềng kúing-séng, dặ-dí gựê-diū
 dầu séng-tỉ gâ sī-hē, ciū mài iáu Cự câi cì-dᵒ,

7 (Uòi dầu iọng sī-gáing cā nềng, ềng í mì-ciú chū-gỉng
 gâ, sī í sềng Cự gâ séng kᵒ cā ;)

8 Gū-chū uòi cềng kúing-séng, gᵒng-ngᵒing piề-tiâu
 iọng séng-tỉ, iáu Cự câi cì-dᵒ.

9 Ềng-ựê iọng dĩ, uòi mǎu-lᵒng gựê-diū dầu séng-tỉ,
 piề-tiâu séng-tỉ, uòi ỉ-séng táng-dᵒ đềng Cự gâ ỉ.

10 Ềng-ựê uòi duôi-gá-nềng dú niông dầu Gí-Dᵒ sềng
 nềng cᵒ gâ ừ mǎng-chíng hǐng chᵒ lậ ; nǎ gᵒ nềng ciầu-
 diū gᵒ dầu séng-tỉ cā gâ dĩ, mǎu-lᵒng sǐng ᵒ dú dặ-diᵒ
 bầu-ềng.

11 ¶ Uòi đặ-dí Cũ cềng ngĩng-lềng, gũ-chũ kũing nềng, cớng-lậ uòi hĩng chũ lậ nả Cĩng-Dĩ chũ, iả táng-dũ dầu nì liống-séng dĩ-bíng iả sĩ hĩng-chũ lậ.

12 Uòi uả iống dĩ, êng sĩ cuối gũ-cĩng cù-cĩ nả nì, sĩ niống nì éng-ựê uòi iũ gống hẩu-gáu gậ dĩ, nả nì iũ dĩ ãing ử ciầu nguê-mâu, êng ciầu séng-dĩ hẩu-gáu gậ nềng.

13 Uòi mẩu-lọng sĩ lũing-lậ, cã dĩ mẩu-diăng-gú, ciũ-sĩ éng-ựê Cĩng-Dĩ; uòi mẩu-lọng sĩ diăng-gú-gú-dĩ, ciũ-sĩ éng-ựê nì-huối-nềng.

14 Gĩ-Dũ gậ ỏ-séng gồ gáng uòi ỉ-búing; éng-ựê í uòi gồ chũ kĩ lậ, ci-ciả nềng tãi duối-gá-nềng sĩ, ciũ sớng-dặ duối-gá-nềng dú sĩ;

15 Gĩ-Dũ tãi duối-gá-nềng sĩ, niống ử sáng đợ-dĩ gậ nềng cuối mại éng-ựê cù-cĩ sáng, niống éng-ựê ử ciả tãi gù sĩ-tiầu ỉ sáng kĩ lậ gậ Cũ sáng.

16 Éng-ựê iống dĩ uòi đặ-dí nềng cuối êng sĩ chũ nềng gậ nguê-mâu; uòi tê-chĩng đặ-dí Gĩ-Dũ mớng sĩ chũ gù gậ nguê-mâu, giả-gíng cuối êng iống-gặ-sĩ đặ-dí gù.

17 Gũ-chũ mẩu-lọng sũ-mũ nềng iáu Gĩ-Dũ hợ cã ỉ tĩ, ciũ-sĩ ciầu séng gậ gặ-sĩ nả Cĩng-Dĩ cã-guã gậ nềng: ãing-lầu gậ dĩ dú guã-tiầu; giả-gíng dú bợ-guã séng gậ.

18 Mẩu-lọng sũ-mũ dĩ dú sĩ giăng Cĩng-Dĩ-dĩ lậ, Cĩng-Dĩ kâu-diũ Iả-Sứ Gĩ-Dũ nả uòi-huối-nềng iáu cù-cĩ cuối uả-mũ, ỉ nả háu nềng iống iáu Cĩng-Dĩ cuối uả-mũ gậ dĩ tợ uòi liầu-lĩ;

19 Ciũ-sĩ uả, Cĩng-Dĩ iáu Gĩ-Dũ hợ cã ỉ tĩ nả sĩ-gáing nềng iáu cù-cĩ ợ cuối uả-mũ, êng nả gù gậ guã-sĩ sớng sĩ gù gậ, ỉ nả iống iáu Cĩng-Dĩ cuối uả-mũ gậ đầu-lĩ tợ uòi đũing.

20 ¶ Gũ-chũ uòi cã Gĩ-Dũ sặ-chũ gậ nềng, ciũ sũ-siống Cĩng-Dĩ ciộ uòi gậ chũ kũing nì: uòi tãi Gĩ-Dũ giữ nì, iáu Cĩng-Dĩ cuối uả-mũ.

21 Gĩ-Dũ dú mẩu cò, Cĩng-Dĩ nả cò hăng gù tãi uòi-huối-nềng dằng-dọng; niống uòi-huối-nềng iáu Gĩ-Dũ hợ cã ỉ tĩ ợ bợ cã Cĩng-Dĩ gậ ngĩ.

Dĩ 6 Ciong.

1 Uoi iáu Cũ cái-cái cā góng-hú gậ nêng, kḥing nì êng gǒng kóng-kóng-dĩ dặ-diộ Ciong-Dĩ gậ áing-hữ.

2 Ciong-Dĩ uā, Dấu dặng uoi ĩ gậ nì-ciẻ uoi tiāng-nĩ-gĩng nì làu, dấu dặ giủ gậ nì-ciẻ uoi bấu-hũ nì làu : giả-gíng ciũ-sĩ ử dặng-ĩ gậ sĩ-hẻ ; giả-gíng ciũ-sĩ ử dặ giủ gậ nì-ciẻ :

3 Uoi mẫu-lợng sũ-mũ dĩ dụ êng huoi nêng iủ guā-ngāi, sǎng-dặ liâu-lĩ iợng dặng-dàu gậ dĩ nả nêng uā êng hẩu ;

4 Uoi mẫu-lợng cā sũ-mũ dĩ, dụ biếu-mẻng cù-cĩ sĩ Ciong-Dĩ gậ nú-gẻ, ciũ-sĩ nẻng-nải cẻng cǎi, pǒng-diộ kũ-nủing, gẻng-mẫu, kũ-chử,

5 Nả nêng mà, sũ dấu lâu-dĩ, pǒng-diộ nẫu-sũ, cẻng lữ, ợng-mâng chǐng-chǎng êng mĩ-chĩ, gẻng-diũ êng iẻ ;

6 Iủ chẻng-giẻ gậ sẻng, iủ gĩng-sĩ, kủing-ẻng nẻng, kǎng-nẻng nẻng, iủ Sẻng-Sẻng, iủ mẫu gặ gậ ỡ-sẻng,

7 Iủ cẻng gậ dàu-lĩ, iủ Ciong-Dĩ gậ duoi cộ-nǎing ; kẫu-diũ ngĩ gậ gẻng-cợng dấu cộ-bíng dấu iũ-bíng,

8 Kẫu-diũ ợng-iẫu iáu diẻ-gử, kẫu-diũ lǎing gậ miàng-siáng iáu hẩu gậ miàng-siáng ; sũ-siợng sĩ pĩng nẻng gậ, ĩ sĩ chẻng-ỉ ;

9 Sũ-siợng sĩ mẫu nẻng dặ-dĩ gậ, ĩ sĩ nẻng-nẻng dụ dặ-dĩ gậ ; sũ-siợng sĩ tẩu sĩ, ĩ sĩ sǎng dộ-dĩ ; sũ-siợng gĩng-guā gẫu-hẻng gậ nẻng, ĩ êng-nǎing sĩ ;

10 Sũ-siợng huáng-iẻ, ĩ sĩ-sĩ kặ-kặ kẫu-uoi ; sũ-siợng gẻng-mẫu, ĩ nả cẻng cǎi nẻng ợ hữ-cự kĩ lậ ; sũ-siợng mẫu cỉ-ợng mĩ-dĩ iủ, ĩ iợng-iợng dụ iủ.

11 ¶ Gộ-lẻng-dộ nẻng à, uoi chặ cẻng bả-kựẻ kḥing nì, uoi bử-liợng cẻng duoi kĩ lậ.

12 Êng sĩ uoi bử-liợng siẫu duoi nì, sĩ nì cù-cĩ bử-liợng siẫu.

13 Uoi iáu nì uā dĩ, sũ-siợng iáu cù-cĩ gậ gựing uā dĩ ĩ-búng, nì iả niợng bử-liợng duoi, bẫu-dặ uoi.

14 ¶ Êng gǝng iáu êng sēng Cũ gậ nêng chêng-dō :
 éng-ᵛê ngī iáu bũ-ngī iũ sũ-mũ dī ĩ-búng? guáng iáu
 ú-ōng iũ sũ-mũ dī giễ-gáu?

15 Gĩ-Dũ iáu Bĩ-liễ iũ sũ-mũ hợ-sĩ? sēng Cũ iáu êng
 sēng Cũ gậ nêng iũ sũ-mũ dī cái-cái dặ-diộ?

16 Cĩong-Dĩ gậ dǎing iáu hō iũ sũ-mũ dī gōng-iōng?
 uoi-huōi-nêng ciũ-sĩ Cĩong-Dĩ gậ dǎing; sũ-sĩong Cĩong-
 Dĩ uā-guā, Uoi ộ dǎu gự-huōi-nêng dĩ-bíng-dĩ gựè-diũ,
 dǎu gự dĩ-bíng-dĩ giǎng, uoi ộ cǎ gự-huōi-nêng gậ
 Cĩong-Dĩ, gự-huōi-nêng iǎ ộ cǎ uoi gậ bǎ-sĩang.

17 Cũ ĩ uā, Iộng-gặ-sĩ nì niōng giǎng gự-huōi-nêng
 dĩ-bíng chũ lậ, piễ-tiāu gự, êng gǝng iáu gự cái cì-dố, iǎ
 êng gǝng nĩng-niǎ í-nộ gậ dī; uoi ciũ ộ ciễ nì,

18 Uoi ộ cǎ nì gậ Dá, nì ộ cǎ uoi gậ nǎng-nữ-gựing,
 iộng sĩ dú iũ-nǎng-gē gậ Cũ uā gậ dī.

Dĩ 7 Cĩong.

1 Uoi cèng ồ gậ hiáng-dĩ, uoi-huōi-nêng dặ-diộ iộng-gặ-
 sĩ hự uoi gậ dī, ciũ niōng cù-cĩ lōng lǎi-lĩ, séng-tĩ séng-dĩ
 ỉ-nộ gậ dī cǎ-ha dú niōng dự-tiāu, gēng Cĩong-Dĩ bĩng cǎ
 sĩ-huộng sēng gậ nêng.

2 Nì niōng bōng-kựé bũ-liōng duoi uoi: uoi êng-nǎing
 lōng nêng iề-kự, êng-nǎing huōi-guā nêng, êng-nǎing
 pĩng nêng gậ óng.

3 Uoi uā iộng dĩ, êng sĩ uā nì iũ chồ: éng-ᵛê uoi sáng
 uā làu, uoi séng-dĩ sĩ-sĩ kặ-kặ ồ nì, gống-ngựing iáu nì
 cái sáng cái sĩ.

4 Uoi mễng-dǎ-mễng duoi-dǎng iáu nì uā dĩ, uoi éng-
 ᵛê nì cèng hǎu-gáu: pōng-diộ kử-nũing gậ sĩ-hê, uoi
 cèng kúing-séng, iũ uā êng cèng gậ kǎu-uoi.

5 ¶ Uoi chĩng-mǎng dǎu Mǎ-kĩ-dộng, séng-tĩ iǎ mǎu
 bẻng-úing, sǎ-sǎ pōng-diộ kử-nũing; nguē-bíng sĩong-
 cáing, séng-dĩ giǎng-pǎ.

6 Mỡng sĩ iộng-gặ-sĩ, ử ciǎ kúing kẻng-hự nêng gậ

séng, ciū-sī Cìong-Dī, éng-ṽē Dī-dộ lậ ciū kúing uòi gậ séng ;

7 Éng-ò-cĩ éng-ṽē gù lậ, gū iũ gù éng-ṽē nì dặ-diộ gậ kúing-séng, iả kúing uòi gậ séng, ciū-sī gù nà nì cèng siông gậ dī, cèng siông-séng gậ dī, iáu nì ồ uòi gậ iề-séng, dú iáu uòi uā ; uòi ciū gấing kầu-uòi.

8 Ching-mâng uòi siả sēng lōng nì huáng-iể, hē-muế uòi mǎng hō-kī, giả dú mại hō-kī ; éng-ṽē dặ-dí iọng sēng lōng nì huáng-iể, cǎng-lậ sả-si-ciể.

9 Giả-gíng uòi kầu-uòi ēng-sī éng-ṽē lōng nì huáng-iể, sī éng-ṽē lōng nì huáng-iể nì ciū hiảu-dặ gải-ộ cặng-sing : nì ciầu-diū Cìong-Dī gậ ĩ-sū huáng-iể, ciū mại iề uòi mī-ciể kú.

10 Éng-ṽē ciầu-diū Cìong-Dī gậ ĩ-sū huáng-iể ciū-sī háu nêng gải-ộ cặng-sing nả gù ộ dặ giủ, iọng-gặ-sĩ gải-ộ cặng-sing hē-muế cǎng mǎu hō-kī : ciầu-diū sī-gáing nêng gậ gặ-sĩ huáng-iể ciū-sī lōng nêng sī.

11 Nì siông siông hã, ciầu-diū Cìong-Dī gậ ĩ-sū lōng nì huáng-iể, nì huáng-iể lậ, ciū cèng gēng-séng, iả iũ cĩ sū cĩ gậ dī mǎu chộ, hờ-lả, cèng giáng, cèng siông háu gậ dī, cèng iề-séng, iả iũ bǎing nêng gậ cò. Nì iọng duói dī dú biảu-mǎng nì iáu ử cì-iông dī mǎu gúing-niả sī chéng-giể.

12 Uòi ching-mâng siả sēng guế nả nì, ēng sī éng-ṽē ử ciả dặ-cò nêng gậ siả gậ, iả ēng sī éng-ṽē ử nả nêng dặ-cò gậ siả gậ, sī niông Cìong-Dī chũ nì chiể-séng chũ-gũ uòi gậ dī, ộ hĩng chũ lậ nả nì dặ-dí.

13 ¶ Gū-chũ uòi dặ-diộ kúing-séng : dặ-diộ kúing-séng gậ sī-hē éng-ṽē Dĩ-dộ kầu-uòi, uòi ciū gấing kầu-uòi, iọng sī Dĩ-dộ gậ séng éng-ṽē nì duói-gá-nêng cèng úing-lộ.

14 Uòi tê-ching lậ iáu Dĩ-dộ háu-gáu-guã nì gậ dī, giả-gíng mại lōng uòi ēng háu ĩ-sū : uòi iáu nì uā-guã gậ dī dú sī céng gậ, iọng-gặ-sĩ uòi dầu Dĩ-dộ mĩng-ching háu-gáu-guã nì gậ dī, ciầu gù chũ iả sī céng gậ.

15 Dī-dố gī-dặ ñi duōi-gá-nềng ñi bẻng sū-mū dī dú kǎing í, gẻng-sẻng giǎng lậ gồ tiú ciẻ-duoi gù, gù sẻng-dī ciủ gǎing ồ ñi.

16 Uoi siẻng ñi mẩu-lợng sū-mū dī dú ặ kúing-sẻng, ciủ cẻng kǎu-uoi.

Dī 8 Cióng.

1 Hiǎng-dī à, uoi ña Cióng-Dī ña Mǎ-kỷ-dợng ử duoi gǎu-hồ gậ ảing-hự, iáu ñi uā dặ-dí :

2 Ciủ-sỉ gự-huōi-nềng pợng-diợ kử-nủing, chí gự gậ sỉ-hẻ, gủ sỉ sí-hợng kǎu-uoi, mợng cẻng gẻng-mẩu, gǎing biǎu-mẻng gự dĩ cỉng dĩ-dặ cǎi.

3 Uoi tǎi gự cǎ gúing-cẻng, gự ciǎu gự gậ lỉ-liợng, ỉ ỉang-guā gự gậ lỉ-liợng, cù-cỉ gợng-ngủing dĩ cỉng,

4 Cuōi-sǎng giủ uoi liǎu-lỷ ỉợng dĩ cỉng kǎng-nỉng sẻng hǎ-sǎng gậ dĩ :

5 Gự ẻng-ò-cỉ ỉợng-gặ-sỉ cǎ, gự ỉả sǎng ña cù-cỉ gáu ña Cự, hẻ-mựẻ í-diủ Cióng-Dī gậ sẻng-ỉ ỉ ña cù-cỉ gáu ña uoi, ỉợng sỉ uoi siẻng ẻng diợ gậ dĩ.

6 Gủ-chủ uoi kủing Dỉ-dố, ẻng-ựẻ gự tẻ-chỉng dǎu ñi dĩ-bỉng kỉ-sủ kủing nềng dĩ cỉng, giǎ-gỉng ỉợng dĩ niợng cǎ chẻng-chủ.

7 ¶ Ñi mẩu-lợng sū-mū dī dú ỉủ sí-cự, ciủ-sỉ sẻng-sẻng, dựing-dǎu ỉủ kẻ-cỏ, ỉủ gỉng-sỉ, cẻng chiẻ-sẻng, ỉ cẻng ồ uoi, ỉợng-gặ-sỉ ñi dĩ cỉng ỉả niợng sí-cự.

8 Uoi uā ỉợng dĩ, ẻng sỉ gáu-dồ ñi, sỉ ẻng-ựẻ biẻ-nềng gậ ỉẻ-sẻng, ciủ ồ chí ñi gậ ồ-sẻng ặ ỉ-cài mài.

9 Ñi-huōi-nềng dặ-dí uoi Cự ỉả-Sủ Gỉ-Dủ gậ ảing-hự, gự bợng-lǎi hủ-cự, ẻng-ựẻ ñi-huōi-nềng ciủ bỉng gẻng-mẩu-tiǎu, ồ ñi ẻng-ựẻ gự gậ gẻng-mẩu ặ bỉng cǎ hủ-cự.

10 Uoi ña cù-cỉ gậ ỉ-gỉng iáu ñi uā : ỉợng dĩ sỉ ỉủ ỉ ñi, ñi dĩ cỉng, ẻng-ò-cỉ sỉ tẻ cỉ-ciǎ gǎu-hồ cǎ ỉợng dĩ, ỉả sỉ tẻ cỉ-ciǎ ỉủ gợng-ngủing gậ sẻng, giǎ-gỉng ỉủ cỉ nỉng lǎu.

11 Giǎ-gỉng ỉợng dĩ niợng cǎ chẻng-chủ ; sủ-sỉợng ñi

tê-chíng iũ góng-ngũing gâ séng, ciũ ciâu-diũ nì gâ li-liông iõng dī niông cã chéng-chũ.

12 Nêng lậ iũ góng-ngũing gâ séng, ciũ ặ dệng Ciông-Dī gâ ỉ, sĩ ciâu-diũ gụ iũ gâ, ềng sĩ ciâu-diũ gụ mẩu.

13 Uoi uã iõng dī, ềng sĩ niông biê-nêng dĩ-dặ siểu, lờng nì niông dĩ-dặ cãi ;

14 Lậ niông góng-biâng ; nà nì iũ diông gâ bử gụ mẩu kâu-lâu gâ, hê-mựế nà gụ iũ diông gâ bử nì mẩu kâu-lâu gâ ; iõng ciũ ặ góng-biâng :

15 Sũ-siông sềng-géng gĩ-diũ uã, Siú-dặ cãi gâ mẩu diông ; siú-dặ siểu gâ iả mài mẩu kâu-lâu.

16 ¶ Uoi dờ-ciã Ciông-Dī, ềng-ựế gụ sắ Dĩ-dộ iõng chiế-séng guã-lự nì gâ dī sũ-siông uoi ỉ-búing.

17 Gụ i-cài tiâng-nī uoi kũing ; ciũ-sĩ ềng-nắing kũing gụ gâ sĩ-hê, gụ cù-cĩ sắing iả cềng chiế-séng góng-ngũing kộ nì ử-dĩ.

18 Uoi hắng cì-ciã hiáng-dī iáu Dĩ-dộ cãi kộ, iõng hiáng-dī gợng ử hẩu gâ sềng-sĩ dẫu gộ sù-cài gâ gẫu-hồ dú sĩ iũ miâng-siáng ;

19 Ềng-ộ-cĩ iõng-gặ-sĩ, gộ sù-cài gâ gẫu-hồ iả pãi gụ iáu uoi cãi kộ siú iõng dĩ lậ gâ cing, uoi-huôi-nêng liâu-lĩ iõng dī gụ ềng-iẫu nã Cũ, ỉ niông biểu-mềng uoi góng-ngũing gâ séng :

20 Uoi hắng nêng cãi kộ, sắng-dặ uoi liâu-lĩ iõng dĩ cing gâ dī iũ nêng uã uoi :

21 Uoi ỉ-séng ắing-sing, ềng-ộ-cĩ dẫu Cũ mĩng-ching, dẫu nêng mĩng-ching iả sĩ iõng-gặ-sĩ cã.

22 Uoi ỉ hắng cì-ciã hiáng-dī iáu gụ liông nêng cãi kộ, iõng nêng uoi cềng cãi lẹng chĩ-guã gụ, dặ-dĩ gụ sĩ cềng chiế-séng, giã-gíng ềng-ựế cềng sềng nì-huôi-nêng, ciũ gắing chiế-séng dặ-cãi.

23 Iũ nêng mông-kĩ Dĩ-dộ gâ dī, gụ sĩ iáu uoi cì-bớng gâ, tãi nì iáu uoi cãi-cãi cã góng-hú ; lậ-sĩ mông-kĩ uoi liông hiáng-dī gâ dī, gụ ciũ-sĩ gộ sù-cài gẫu-hồ sắ-chũ gâ, gụ ềng-iẫu nã Gĩ-Dũ gâ nêng.

24 Gū-chū nì dāu gồ sù-cài gậ gấu-hồ mĩng-chĩng niõng nã gù dặ-dĩ nì gậ ồ-sẻng, iáu uoi hấu-gáu nì gậ dĩ, dú sĩ ì-cài gậ.

Dĩ 9 Cỉong.

1 Uā ử ciả dĩ cĩng kãng-nĩng sẻng hả-sẻng gậ dĩ, uoi ẻng niõng gáu-dồ nì :

2 Ếng-ụẻ dặ-dĩ nì gọng-ngũing dĩ cĩng gậ sẻng, uoi iả iáu Mả-kĩ-dộng nẻng hấu-gáu-guả nì gậ dĩ, uả Ngả-gái-ngả nẻng cẩu cì nĩng dú ồ-dồ kĩ lậ ; nì gậ iẻ-sẻng iả gĩ-guả Mả-kĩ-dộng cẻng-cải gậ nẻng.

3 Lậ-sĩ uoi chĩng-mảng hảng ử gĩ-ciả hiảng-dĩ kồ, niõng nì sũ-sỉong uoi kảing uả gậ dĩ ồ-dồ kĩ lậ ; sảng-dặ uoi hấu-gáu nì gậ dĩ bĩng kóng-tiầu ;

4 Giảng-pả iủ Mả-kĩ-dộng nẻng iáu uoi cỏi kồ, chũ-gĩng nì ẻng-nảing ồ-dồ kĩ lậ, uoi iọng hấu-gáu nì gậ dĩ ciũ ờ lờng uoi ẻng hấu i-sũ, nì ẻng hấu i-sũ gảing ẻng niõng uả.

5 Gū-chū uoi siỏng cỏng niõng chiảng ử gĩ-ciả hiảng-dĩ sẻng kồ nì ử-dĩ, nả nì chĩng-mảng ảing-chẻng dĩ gậ cĩng ồ-dồ-diũ dảing, biầu-mẻng nì dĩ gậ cĩng sĩ gọng-ngũing bọng-chảing, ẻng sĩ gả-lả-mảing dĩ gậ.

6 ¶ Lậ-sĩ uoi gũ niõng uả cì-gũ, Siầu cẻng, siầu siú ; gả cẻng, gả siú.

7 Gồ nẻng dú niõng bẻng cù-cĩ sẻng-dĩ siỏng diảng-gủ gậ ; ẻng niõng sảng ẻng dặ dĩ, iả ẻng niõng gả-lả-mảing dĩ : ẻng-ụẻ Cỉong-Dĩ ồ ử ciả kầu-uoi dĩ gậ nẻng.

8 Cỉong-Dĩ iủ-nảing-gẻ nả gồ iỏng gậ ảing-hủ nả nì cẻng cỏi ; ồ nì mảu-lọng sũ-mũ dĩ sĩ-sĩ kặ-kặ dú iủ sĩ-củ, ờ cả cẻng cỏi gồ iỏng gậ ciảng dĩ :

9 Sũ-sỉong sẻng-gẻng gĩ-diũ uả, Gù nả gù gậ mĩ-dĩ búing nả mủing-sĩ-tĩ gậ nẻng, ỉ kãng-nĩng ử cẻng gẻng-mảu gậ nẻng ; gù gậ ngĩ ẻng-ửing dú dồ-dĩ.

10 Nả cẻng nả suỏi-cẻng gậ nẻng ỉ nả liỏng-chầu nả nẻng iẻ, ciũ-sĩ Cỉong-Dĩ, gù cỏng ờ nả suỏi gậ cẻng nả nì cẻng cỏi, sả nì ngĩ gậ guả-ciẻ ờ gảing cỏi kĩ lậ :

11 Niông nì mẩu-lọng sū-mū dī dú ọ hū-cũ, cèng kàng-niêng nêng, uòi ciū siú lậ búng nă nêng, đặ-diợ gậ nêng ciū ọ dō-ciă Ciông-Dī.

12 Êng-ưê iộng dĩ cing bọng-chăing nêng gậ dĩ, êng-ò-cĩ bử sêng hă-sáing mẩu kâu-lâu gậ sù-cài, iả sắ cèng cãi nêng duôi dō-ciă Ciông-Dī :

13 Gự-huôi-nêng êng-ưê iộng dĩ cing bọng-chăing nêng gậ dĩ, ciū iũ bêng-gự, đặ-dĩ nì sī sêng-hũ í-diũ Gí-Dũ gậ hẩu sêng-sĩ, í êng-ưê nì dĩ cèng cãi cing nă gự iáu duôi-gá-nêng sắ, ciū gự ợng-iâu nă Ciông-Dī ;

14 Gự-huôi-nêng êng-ưê Ciông-Dī nà cèng duôi gậ áing-hữ nă nì, séng-dĩ iả cèng siông nì gậ dĩ, tãi nì gĩ-dấu.

15 Dō-ciă Ciông-Dī, gự bả-bả-dĩ nă nêng gậ áing-hữ cèng cãi, mại uả-đặ cèng.

Dī 10 Cióng.

1 Uòi Bấu-lộ iáu nì cãi cì-dó ciū kêng-hự, êng-năing iáu nì cãi cì-dó gậ sī-hê duôi nì ciū duôi-dăng, giâ-gíng uòi nà Gí-Dũ ợng-gè uả-kĩ gậ séng kững nì :

2 Iũ nêng chũ uòi sī ciâu-diũ nự-séng ăing-gêng, uòi iả chũ cớng niông duôi-dăng duôi iộng-gặ-sĩ gậ nêng, giũ nì êng niông lóng uòi dẫu nì ử-dĩ gậ sī-hê niông iộng-gặ-sĩ duôi-dăng.

3 Uòi mớng nà nự-séng cã dĩ, cớng êng sī ciâu diũ nự-séng mà-diông,

4 Êng-ưê uòi mà-diông gậ gá-sí êng sī hũ nự-séng gững gậ, ciâu Ciông-Dī chũ, iộng gá-sí iũ duôi cớ-năing ọ pợ-tiâu cèng ỉ-lộ gậ iâng-búing ;

5 Uòi nà ử duôi gĩ-chặ, ử duôi ợng Ciông-Dī gậ dầu-lĩ, giâu-ngâu, hẩu-gấu gậ dĩ, dú miề-tiâu, nà nêng séng-dĩ siông gậ dĩ chiông dẫu-tê hũ Gí-Dũ gững ;

6 Uòi séng-dĩ uả-sợng diâng-gự, đăing nì-huôi-nêng mẩu-lọng sū-mū dī dú hũ Gí-Dũ gững lầu, ciū niông huai ử duôi ợng Cự gậ nêng.

15 Dĩ-dộ gĩ-dặ ñi duôi-gá-nêng ñi bẻng sũ-mũ dĩ dụ kǎng í, gēng-séng giáng lậ gộ tiú cẻ-duôi gù, gù séng-dĩ ciũ gǎng ơ ñi.

16 Uòì siông ñi mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dụ ộ kúing-séng, ciũ cèng kǎu-uòi.

Dĩ 8 Cióng.

1 Hiáng-dĩ à, uòi ñà Cióng-Dĩ ñả Mả-kĩ-dộng ử duoi gǎu-hồ gậ áing-hự, iáu ñi uả dặ-dí :

2 Ciũ-sĩ gù-huôi-nêng pōng-diộ kử-nũing, chĩ gù gậ sậ-hê, gũ sĩ sí-huợng kǎu-uòi, mớng cèng gệng-mẫu, gǎing biẫu-mẻng gù dĩ cing dĩ-dặ cǎi.

3 Uòi tǎi gù cǎ gúing-cēng, gù ciǎu gù gậ ì-liông, ỷ iàng-guǎ gù gậ ì-liông, cù-cĩ gợng-ngũing dĩ cing,

4 Cuôi-sáng giũ uòi liǎu-lỷ ịong dĩ cing kang-nĩng sēng hǎ-sǎng gậ dĩ :

5 Gù ềng-ộ-cĩ ịong-gặ-sĩ cǎ, gù iả sǎng ñà cù-cĩ gáu ñả Cự, hê-mựế í-diũ Cióng-Dĩ gậ séng-ỷ ỷ ñà cù-cĩ gáu ñả uòi, ịong sĩ uòi siông ềng diộ gậ dĩ.

6 Gũ-chũ uòi kũing Dĩ-dộ, ềng-ựế gù tê-chíng dǎu ñi dĩ-bíng kĩ-siũ kũing nêng dĩ cing, giǎ-gíng ịong dĩ ñiông cǎ chéng-chủ.

7 ¶ Ñi mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dụ iũ sĩ-cự, ciũ-sĩ sēng-séng, dũing-dǎu iũ kẻ-cổ, iũ gĩng-sĩ, cèng chiế-séng, ỷ cèng ơ uòi, ịong-gặ-sĩ ñi dĩ cing iả ñiông sĩ-cự.

8 Uòi uả ịong dĩ, ềng sĩ gáu-dồ ñi, sĩ ềng-ựế biê-nêng gậ iế-séng, ciũ ơ chĩ ñi gậ ơ-séng ộ ì-cài mại.

9 Ñi-huôi-nêng dặ-dí uòi Cự Iả-Sứ Gí-Dũ gậ áing-hự, gù bợng-lǎi hũ-cự, ềng-ựế ñi-huôi-nêng ciũ bĩng gệng-mẫu-tiǎu, ơ ñi ềng-ựế gù gậ gệng-mẫu ộ bĩng cǎ hũ-cự.

10 Uòi ñà cù-cĩ gậ ỉ-gĩng iáu ñi uả : ịong dĩ sĩ iũ ỷ ñi, ñi dĩ cing, ềng-ộ-cĩ sĩ tê cẻ-ciǎ gǎu-hồ cǎ ịong dĩ, iả sĩ tê cẻ-ciǎ iũ gợng-ngũing gậ séng, giǎ-gíng iũ cẻ ñiông lǎu.

11 Giǎ-gíng ịong dĩ ñiông cǎ chéng-chủ ; sũ-siông ñi

tê-chîng iũ góng-ngũing gâ séng, ciũ ciâu-diũ nì gâ lì-liông iộng dĩ niông cã chéng-chũ.

12 Nêng lậ iũ góng-ngũing gâ séng, ciũ ộ đặng Ciông-Dĩ gâ ĩ, sī ciâu-diũ gù iũ gâ, êng sī ciâu-diũ gù mẩu.

13 Uoi uã iộng dĩ, êng sī niông biê-nêng dĩ-dặ siểu, lōng nì niông dĩ-dặ cãi ;

14 Lậ niông góng-biâng ; nà nì iũ diông gâ bử gù mẩu kâu-lâu gâ, hê-mựê nà gù iũ diông gâ bử nì mẩu kâu-lâu gâ ; iộng ciũ ộ góng-biâng :

15 Sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uã, Siủ-dặ cãi gâ mẩu diông ; siủ-dặ siểu gâ iả mại mẩu kâu-lâu.

16 ¶ Uoi dō-ciã Ciông-Dĩ, éng-ưê gù sả Dĩ-dố iộng chiế-séng guã-lũ nì gâ dĩ sũ-siông uoi ĩ-búing.

17 Gù ì-cài tiâng-nĩ uoi kũing ; ciũ-sĩ êng-nảing kũing gù gâ sĩ-hê, gù cù-cĩ sảing iả cèng chiế-séng góng-ngũing kộ nì ử-dĩ.

18 Uoi hăng cì-ciã hiáng-dĩ iáu Dĩ-dố cãi kộ, iộng hiáng-dĩ gộng ử hẩu gâ sêng-sĩ dẫu gộ sù-cài gâ gẫu-hồ dú sĩ iũ miâng-siáng ;

19 Êng-ộ-cĩ iộng-gặ-sĩ, gộ sù-cài gâ gẫu-hồ iả pãi gù iáu uoi cãi kộ siủ iộng dĩ lậ gâ cing, uoi-huôi-nêng liâu-lĩ iộng dĩ gú ặng-iâu nã Cũ, ĩ niông biểu-mẻng uoi góng-ngũing gâ séng :

20 Uoi hăng nêng cãi kộ, sảng-dặ uoi liâu-lĩ iộng dĩ cing gâ dĩ iũ nêng uã uoi :

21 Uoi ĩ-séng ảing-sing, êng-ộ-cĩ dẫu Cũ mĩng-ching, dẫu nêng mĩng-ching iả sĩ iộng-gặ-sĩ cã.

22 Uoi ĩ hăng cì-ciã hiáng-dĩ iáu gù liông nêng cãi kộ, iộng nêng uoi cèng cãi lệng chĩ-guã gù, dặ-dĩ gù sĩ cèng chiế-séng, giã-gíng éng-ưê cèng sêng nì-huôi-nêng, ciũ gảing chiế-séng dặ-cãi.

23 Iũ nêng mông-kĩ Dĩ-dố gâ dĩ, gù sĩ iáu uoi cì-bọng gâ, tãi nì iáu uoi cãi-cãi cã góng-hú ; lậ-sĩ mông-kĩ uoi liông hiáng-dĩ gâ dĩ, gù ciũ-sĩ gộ sù-cài gẫu-hồ sả-chũ gâ, gù ặng-iâu nã Gĩ-Dũ gâ nêng.

24 Gũ-chũ ñi dẫu gồ sù-cài gậ gẫu-hồ mĩng-chĩng ñiõng ñả gừ dặ-dĩ ñi gậ ồ-sẻng, iáu uoi hẩu-gáu ñi gậ dĩ, dụ sĩ ì-cài gậ.

Dĩ 9 Cĩng.

1 Uả ử ciả dĩ cĩng kãng-nĩng sẻng hả-sẻng gậ dĩ, uoi ẻng ñiõng gẫu-dồ ñi :

2 Ếng-ựẻ dặ-dĩ ñi gọng-ngữĩng dĩ cĩng gậ sẻng, uoi iả iáu Mả-kĩ-dộng nẻng hẩu-gáu-guả ñi gậ dĩ, uả Ngả-gảĩngả nẻng cẩu cì ñiõng dụ ồ-dồ kĩ lậ ; ñi gậ iẻ-sẻng iả gĩ-guả Mả-kĩ-dộng cẻng-cải gậ nẻng.

3 Lậ-sĩ uoi chĩng-mảng hảng ử gĩ-ciả hiảng-dĩ kồ, ñiõng ñi sũ-siõng uoi kảĩng uả gậ dĩ ồ-dồ kĩ lậ ; sẻng-dặ uoi hẩu-gáu ñi gậ dĩ bĩng kóng-tiầu ;

4 Giảng-pả iủ Mả-kĩ-dộng nẻng iáu uoi cỏi kồ, chũ-gĩng ñi ẻng-nảĩng ồ-dồ kĩ lậ, uoi iõng hẩu-gáu ñi gậ dĩ ciủ ợ lờng uoi ẻng hẩu ỉ-sũ, ñi ẻng hẩu ỉ-sũ gảĩng ẻng ñiõng uả.

5 Gũ-chũ uoi siõng cẻng ñiõng chiảng ử gĩ-ciả hiảng-dĩ sẻng kồ ñi ử-dĩ, ñả ñi chĩng-mảng ảĩng-chẻng dĩ gậ cĩng ồ-dồ-diủ dảĩng, bảủ-mẻng ñi dĩ gậ cĩng sĩ gọng-ngữĩng bọng-chảĩng, ẻng sĩ gả-lả-mảĩng dĩ gậ.

6 ¶ Lậ-sĩ uoi gũ ñiõng uả cì-gũ, Siầu cẻng, siầu siủ ; gả cẻng, gả siủ.

7 Gồ nẻng dụ ñiõng bẻng cù-cĩ sẻng-dĩ siõng diảng-gủ gậ ; ẻng ñiõng sẻng ẻng dặ dĩ, iả ẻng ñiõng gả-lả-mảĩng dĩ : ẻng-ựẻ Cĩng-Dĩ ồ ử ciả kẫu-uoi dĩ gậ nẻng.

8 Cĩng-Dĩ iủ-nảĩng-gẻ ñả gồ iõng gậ ảĩng-hủ ñả ñi cẻng cỏi ; ồ ñi mảủ-lọng sũ-mũ dĩ sĩ-sĩ kặ-kặ dụ iủ sĩ-củ, ợ cả cẻng cỏi gồ iõng gậ ciảng dĩ :

9 Sũ-siõng sẻng-gẻng gĩ-diủ uả, Gừ ñả gừ gậ mĩ-dĩ bủĩng ñả mủĩng-sĩ-tĩ gậ nẻng, ỉ kãng-nĩng ử cẻng gẻng-mảủ gậ nẻng ; gừ gậ ngĩ ẻng-ửĩng dụ dồ-dĩ.

10 ñả cẻng ñả suỏi-cẻng gậ nẻng ỉ ñả liõng-chầu ñả nẻng iẻ, ciủ-sĩ Cĩng-Dĩ, gừ cẻng ợ ñả suỏi gậ cẻng ñả ñi cẻng cỏi, sả ñi ngĩ gậ guả-ciẻ ợ gảĩng cỏi kĩ lậ :

11 Niông nì mầu-lộng sū-mū dī dú ọ hữ-cự, cèng kăng-nĩng nêng, uoi ciū siú lậ bựing nă nêng, đặ-diợ gậ nêng ciū ọ dō-ciā Ciông-Dĩ.

12 Êng-ựê iợng dĩ cing bọng-chăing nêng gậ dĩ, êng-ọ-cĩ bử sêng hă-sáing mầu kâu-lâu gậ sù-cài, iả sặ cèng cài nêng duôi dō-ciā Ciông-Dĩ :

13 Gự-huôi-nêng êng-ựê iợng dĩ cing bọng-chăing nêng gậ dĩ, ciū iủ bêng-gự, đặ-dĩ nì sī sêng-hũ í-diū Gí-Dũ gậ hấu sêng-sĩ, í êng-ựê nì dĩ cèng cài cing nă gự iáu duôi-gá-nêng sặ, ciū gự ợng-iâu nă Ciông-Dĩ ;

14 Gự-huôi-nêng êng-ựê Ciông-Dĩ nà cèng duôi gậ áing-hữ nă nì, sêng-dĩ iả cèng siống nì gậ dĩ, tãi nì gĩ-dầu.

15 Dō-ciā Ciông-Dĩ, gự bả-bả-dĩ nă nêng gậ áing-hữ cèng cài, mại uả-đặ cèng.

Dĩ 10 Cióng.

1 Uoi Bấu-lộ iáu nì cài cì-dó ciū kếng-hự, êng-năing iáu nì cài cì-dó gậ sī-hê duôi nì ciū duôi-dăng, giâ-gíng uoi nà Gí-Dũ ợng-gè uả-kĩ gậ sêng kững nì :

2 Iủ nêng chũ uoi sī ciâu-diū nự-séng áing-gêng, uoi iả chũ cồng niông duôi-dăng duôi iợng-gặ-sĩ gậ nêng, giủ nì êng niông lóng uoi dẫu nì ử-dĩ gậ sī-hê niông iợng-gặ-sĩ duôi-dăng.

3 Uoi mống nà nự-séng cã dĩ, cồng êng sī ciâu diū nự-séng mà-diống,

4 Êng-ựê uoi mà-diống gậ gá-sí êng sī hũ nự-séng gững gậ, ciâu Ciông-Dĩ chũ, iợng gá-sí iủ duôi cồ-năing ọ pợ-tiâu cèng ỉ-lộ gậ iâng-búing ;

5 Uoi nà ử duôi gĩ-chặ, ử duôi ngà Ciông-Dĩ gậ dàu-lĩ, giáu-ngâu, hấu-gấu gậ dĩ, dú miề-tiâu, nà nêng sêng-dĩ siống gậ dĩ chiống dẫu-tê hũ Gí-Dũ gững ;

6 Uoi sêng-dĩ uả-sợng diăng-gự, đăing nì-huôi-nêng mầu-lộng sū-mū dī dú hũ Gí-Dũ gững làu, ciū niông huai ử duôi ngà Cự gậ nêng.

7 ¶ Nì dú sī chū nguē-māu gậ dĩ. Iũ nêng cù-cī sêng cù-cī sī Gí-Dũ miăng à gậ nêng, ciũ niông cuôi siông siông hã, đōng-céng gụ sī Gí-Dũ miăng à gậ nêng, uoi iả sī Gí-Dũ miăng à gậ nêng.

8 Cũ nã uoi gậ gựing-băng êng sī niông uoi nà-lăing nì gậ séng, lōng nì mẩu siông-tê, sī niông uoi bọng-chăing nì ọ Cũ gậ iông găing hấu, uoi ciũ-sī nà iông gựing-băng hấu-gáu cèng cãi, iả mài lōng uoi êng hấu i-sũ :

9 Uoi uã iông dĩ, sảng-dặ nì siông uoi sī siả sêng hiả nì.

10 Iũ nêng uã uoi siả gậ sêng uã-dặ cèng đōng, cèng lĩ-huôi; dẫu lậ gĩng-diộ mĩng gậ sī-hê, séng-tĩ chũ-dặ bọ, ỉ ngũing kiáng.

11 Lậ-sī ử ciả nêng niông siông, uoi êng-năing iáu nì cì-dó gậ sī-hê, uoi sêng siả gậ dĩ sũ-mũ gặ-sĩ, dẫu gĩng-diộ mĩng gậ sī-hê, uoi cã gậ dĩ iả ọ sũ-mũ gặ-sĩ.

12 ¶ Iũ nêng cù-cī gự-cĩng cù-cī, uoi dăng-siảu êng gợng iáu gụ cãi cì-bọng, iả êng gợng iáu gụ bĩ-piăng : gụ-huôi-nêng nà cù-cī dĩ-bíng gậ nêng cệng iông, liông cù-cī, ỉ nà cù-cī dĩ-bíng gậ nêng iáu cù-cī bĩ-piăng, iông-gặ-sĩ gậ nêng mài chóng-mệng.

13 Uoi êng ơ nà gãi-cĩ nguē-bíng gậ dĩ lậ hấu-gáu, lậ niông bẻng Cĩng-Dĩ hăing-diăng nã uoi gậ gãi-cĩ, nã uoi cì-bĩ-dặ dững ử hấu gậ sêng-sĩ dẫu nì ử-dĩ.

14 Uoi chĩng-mâng iả dẫu nì ử-dĩ dững Gí-Dũ gậ hấu sêng-sĩ, ciũ mài sộng-dặ sī kộ gãi-cĩ nguē-bíng gậ sù-cài dững : éng-ưê nì êng-năing dẫu gãi-cĩ nguē-dĩ :

15 Uoi êng nà gãi-cĩ nguē-bíng, ciũ-sī biê-nêng cã góng-hú gậ sù-cài lậ hấu-gáu; cớng-lậ séng-dĩ iũ siông-tê, dăing nì sêng Cũ gậ séng găing ì-lộ gậ sī-hê, uoi ciũ ciãu-diũ ử hăing-diăng nã uoi gậ gãi-cĩ, ọ dẫu nì ử-dĩ găing kuỏi kị lậ.

16 Ciũ ọ dững ử hấu gậ sêng-sĩ dẫu nì nguē-bíng gậ sù-cài, êng nà biê-nêng gãi-cĩ dĩ-bíng cã-chềng gậ dĩ cù-cĩ hấu-gáu.

17 Cõng-lậ hầu-gáu gậ nêng, niõng éng-ựê Cự hầu-gáu.

18 Êng sī cù-cī gự-cĩng cù-cī gậ, ớ đặng Cự gậ ỉ, sī Cự gự-cĩng gậ, ớ đặng Cự gậ ỉ.

Dĩ 11 Cióng.

1 Uoi mõng iủ mī-ciê lũng-lậ, giủ nì kúing-ặng uoi : nì đõng-céng niõng kúing-ặng uoi.

2 Cióng-Dĩ cèng iẻ-séng niõng nì ỉ-séng hủ gự, uoi iả iọng-gặ-sỉ iẻ-séng niõng nì hủ Cióng-Dĩ, éng-ựê uoi nà nì hã cì-ciả séng-ặng ciủ niõng nà nì sủ-siõng déng-ciẻ gậ cỉ-nữ gáu nả Gí-Dủ.

3 Buoi-chỏ ựê sả gáing-gĩ pĩng Hả-uá, uoi giáng-pả nì séng-dĩ siõng gậ dĩ mẩu-lọng-dĩ iả ớ iọng-gặ-sỉ bĩng ciả tiâu, séng-dĩ hiõng-diủ Gí-Dủ ciủ mẩu chẻng-ì mẩu chẻng-giẻ.

4 Lậ-sỉ ử ciả cõng ớ lậ gậ nêng gọng cì-ciả biẻ gậ Ỉả-Sủ, êng sī uoi gọng-guả gậ, mẩu-lọng nì giả-gíng đặ-diợ cì-ciả biẻ gậ Sẻng-Sẻng, êng sī nì tê-chĩng đặ-diợ gậ, mẩu-lọng nì giả-gíng sẻng cì-iõng biẻ gậ hầu sẻng-sỉ, êng sī nì tê-chĩng sẻng-đặ-guả gậ, nì bẻng cã gự ciủ sả-đặ.

5 ¶ Êng-ựê uoi chũ cù-cī mài piang đẻng duoi gậ sả-dủ siảu mī-ciẻ.

6 Uoi uả dĩ mõng tử, uoi gậ gĩng-sỉ mài tử ; uoi mẩu-lọng sủ-mủ dĩ dẫu duoi-gá-nẻng dĩ-bĩng biảu-mẻng uoi gậ gĩng-sỉ nả nì đặ-dỉ.

7 Uoi éng-ựê bả-bả-dĩ gọng Cióng-Dĩ gậ hầu sẻng-sỉ nả nì tiảng-nỉ, cù-cī gọng-ngũing cã siảu nẻng ỏ nì ớ gáu-sẻng kĩ lậ, iọng nỉ-dỉ ớ sọng-đặ iủ cò ?

8 Uoi tẻng biẻ gẫu-hỏ gậ cĩng, éng-ựê ỏ liảu-lỉ nì gậ dĩ ;

9 Uoi iáu nì cỏi cì-dó gậ sỉ-hẻ, mẩu kẫu-lẫu sả, dú êng-nẻng chẫu-nẫu nì ciả nẻng ; iủ Mả-kỉ-dọng lậ gậ hiảng-dĩ bủ-tả uoi mẩu kẫu-lẫu ; mẩu-lọng sủ-mủ dĩ uoi cẻng cũ-sải cõng êng chẫu-nẫu nì, giả-gíng cì-bỉ-đặ iả ớ cũ-sải.

10 Uoi dẫu Ngả-gái-ngả mủing-sỉ-tỉ iọng-gặ-sỉ hầu-gáu,

mẫu cì-ciã nêng ặ lũng-cũ uoi, iộng dĩ sĩ ộ Gí-Dũ gậ chêng-ì uã gậ.

11 Cã-sũ-dĩ êng chãu-nãu nì? ặ-sĩ êng-ựê êng ồ nì? Ciong-Dĩ dặ-dĩ uoi ồ nì.

12 Uoi giã-gíng cã gậ, hê-lãi iã ặ cã, sĩ niông lũng ử lâu dĩ uã uoi gậ nêng, lũng gự mẫu dĩ lâu : niông gự-huôi-nêng dẫu cù-cĩ hẩu-gáu gậ dĩ, iáu uoi dụ ỉ-búng.

13 Ừ-gặ-sĩ gậ nêng sĩ gặ sặ-dũ, cã góng-hú sĩ pĩng nêng, cọng-chêng cã Gí-Dũ gậ sặ-dũ.

14 Iộng iã êng sộng sĩ gĩ-ĩ gậ dĩ; êng-ựê Sã-dàng iã cọng-chêng cã Cự guáng-mếng sặ-chũ gậ.

15 Gũ-chũ Sã-dàng gậ chái-iã lậ cọng-chêng cã liâu-lĩ ngĩ gậ dĩ gậ chái-iã, iộng iã êng sộng sĩ gặ-ngựê gậ dĩ; iộng nêng gậ sụê-muế ặ iáu gự cã gậ dĩ ỉ-búng.

16 ¶ Uoi cuôi uã, Nêng êng gọng chũ uoi sĩ lũng-lậ gậ nêng; lậ chũ uoi sĩ lũng-lậ gậ nêng, ciũ niông ciế-duoi uoi sũ-siông ciế-duoi lũng-lậ gậ nêng, nã uoi ộ hẩu-gáu mĩ-ciế.

17 Uoi giã-gíng uã gậ dĩ, êng sĩ Cự gáu-dõ uoi uã, sĩ sũ-siông lũng-lậ gậ nêng uã gậ dĩ, duoi-dãng hẩu-gáu.

18 Iũ cêng cã nêng ciãu ngựê-mãu hẩu-gáu, uoi iã ộ hẩu-gáu.

19 Nĩ sĩ chóng-mếng gậ nêng, ciũ gọng-ngũing kúing-ặng ử lũng-lậ gậ nêng.

20 Lậ iũ nêng gáng nì cã nũ-gế, táng-tọng nì gậ mĩ-dĩ, chiông nì kộ hũ gự, giáu-ngâu duoi nì, mà nì gậ mĩng-gãi, nì ciũ dụ kúing-ặng gự.

21 ¶ Uoi iộng-gặ-sĩ uã sĩ dĩ cù-cĩ sũ-siông uoi tê-ching cã nêng nững dặ-hẩng. Lậ-sĩ gự iũ dĩ gọng duoi-dãng, uoi iã gọng duoi-dãng, uoi uã iộng dĩ sũ-siông lũng-lậ gậ nêng ỉ-búng.

22 Gự-huôi-nêng sĩ Hĩ-bã-lãi nêng? uoi iã sĩ Hĩ-bã-lãi nêng. Gự-huôi-nêng sĩ Ì-sặ-liế nêng? uoi iã sĩ Ì-sặ-liế nêng. Gự-huôi-nêng sĩ Ngã-bã-là-hẩng gậ hê-dõ? uoi iã sĩ Ngã-bã-là-hẩng gậ hê-dõ.

23 Gù-huôi-nêng sī Gí-Dũ gậ nư-gẻ? Uoi gẩng sī Gí-Dũ gậ nư-gẻ, uoi iọng-gặ-sỉ uā sī sữ-siông họng-dính gậ nêng uā gậ; piăng gự-huôi-nêng gẩng kử-chủ lự-guā, cō lâu gẩng cāi lêng, gẩng nă nêng mà dạ-cāi, gẩng chũ-chủ hiáu-hiáu tấu sĩ.

24 Nă Iũ-tuôi nêng sặ bính mà uoi ngừ-lêng, cì-lêng cì-lêng mà sī-sī hā, siầu cì-hā.

25 Nêng ỉ nà tiông-ciẻ mà uoi sáng-lêng, nà ciộ ià uoi cì-lêng, cō ững, ững mà-tiầu sáng-lêng, cì-góng cì-mang dẫu huối-dĩ;

26 Chũ-chủ chử-mộng giăng cêng dẫu gậ diộ, pông-diộ kái-ộ hiáu-hự gậ dĩ, pông-diộ mà-giẻ-chặ hiáu-hự gậ dĩ, pông-diộ gông siăng gậ nêng hiáu-hự gậ dĩ, pông-diộ biẻ-gỏ-nêng hiáu-hự gậ dĩ, dẫu sêng-dĩ pông-diộ hiáu-hự gậ dĩ, dẫu kông-iả-dĩ pông-diộ hiáu-hự gậ dĩ, dẫu huối-dĩ pông-diộ hiáu-hự gậ dĩ, dẫu gặ hiăng-dĩ dĩ-bính pông-diộ hiáu-hự gậ dĩ;

27 Cêng kử-chủ lự-guā, cêng cāi lêng chینگ-chăng mẩu-dặ mì-chỉ, ỉ bử-gẻ, ỉ chừ-diầu, cāi lêng mẩu-dặ iẻ, cêng chêng-nêng, mẩu í-ciông cêng.

28 Iọng duoi nguẻ-bính gậ dĩ êng sọng, gữ iũ nì-nì dó dẫu uoi séng-dĩ gậ dĩ, ciũ-sỉ tãi gỏ sù-cài gậ gẫu-hồ guā-lự.

29 Mẩu-lọng sữ-mữ nêng nững, uoi ciũ iáu gự cāi nững. Mẩu-lọng huối sữ-mữ nêng iũ guā-ngāi, uoi séng-dĩ ciũ cêng hỏ-lả, sữ-siông hỏ chiầu ỉ-búng.

30 Uoi lậ cồng niông hẩu-gáu, ciũ nà uoi nững gậ đi lậ hẩu-gáu.

31 Cự Iả-Sú gậ Dá Ciông-Dĩ, ặng-ững niông cững-mỷ gậ Ciông-Dĩ, dạ-dỉ uoi êng sī uā gặ dĩ.

32 Dẫu Duoi-mả-sặ sêng-dĩ, Ngả-lỉ-dả uâng siũ à gậ gúng iăng Duoi-mả-sặ sêng gậ mộng, ỏ nà uoi:

33 Uoi giăng tặng-mộng cō dẫu lẻ dĩ-bính giăng sêng-ciông ciông-bính nă nêng diầu à kộ, pỉ-tiầu gự gậ siũ.

Dĩ 12 Cióng.

1 Hấu-gáu mǒng sī ǔ ỉ, uòi cǒng niōng hấu-gáu; giá-gíng niōng uā Cũ chũ-hĩng càng-càng-dĩ hấu uòi gậ dĩ.

2 Uòi dặ-dĩ cì-cĩa iáu Gí-Dũ hộ cã ỉ tĩ gậ nêng, gù cẩu sí-sĩ nĩng, nã Cũ duõi dẫu dĩ sáng đặng gậ tĩng-dĩ kộ (ũ-cì-sĩ lêng-ộng hũ dẫu séng-tĩ uòi ẽng dặ-dĩ, ẽng-nǎng hũ dẫu séng-tĩ uòi iả ẽng dặ-dĩ; cǒng-lậ Cióng-Dĩ dặ-dĩ),

3 ¶ Uòi dặ-dĩ iộng-gặ-sĩ gậ nêng (gù lêng-ộng hũ dẫu séng-tĩ uòi ẽng dặ-dĩ, ẽng-nǎng hũ dẫu séng-tĩ uòi iả ẽng dặ-dĩ; cǒng-lậ Cióng-Dĩ dặ-dĩ),

4 Iộng nêng nã Cũ duõi kộ lự-hũing-dĩ, tiāng-nĩ-gĩng mài uā-dặ chũ kẻ gậ dĩ, iộng dĩ sī nêng ẽng gộng uā gậ.

5 ¶ Uòi tãi iộng-gặ-sĩ gậ nêng hấu-gáu: ẽng tãi cù-cĩ hấu-gáu, cǒng-lậ nà uòi cã nêng nững gậ dĩ lậ hấu-gáu.

6 Uòi lậ ỏ hấu-gáu, iả mài sộng sī lũng-lậ gậ nêng; ẽng-ựê uòi cǒng ỏ uā cẻng gậ dĩ; lậ-sĩ uòi gẽng-diũ ẽng uā, giáng-pā iũ nêng ỏ sǒng uòi sī iāng-guā gù chũ-gĩng uòi, tiāng-nĩ-gĩng uòi gậ dĩ, ciũ chũ-dặ uòi tuối đong.

7 Ỉ pā uòi ẽng-ựê dặ-diộ Cũ càng-càng-dĩ hấu uòi cẻng cãi gậ dĩ, ciũ ỏ giáu-ngâu kĩ lậ, gũ nà cì-ǎng chĩ gĩa dẫu uòi séng-tĩ, iộng chĩ ciũ-sĩ Sả-dàng sạ-chũ gậ lậ mà uòi, sǎng-dặ uòi giáu-ngâu kĩ lậ.

8 Ếng-ựê iộng dĩ, uòi ciũ giũ Cũ sáng-lặng, giǎng uòi séng-tĩ nà-tiāu iộng chĩ.

9 Cũ iáu uòi uā, Uòi nã nì gậ áing-hũ kâu-lâu lộ: ẽng-ựê uòi gậ cở-nǎng dẫu ử nững gậ nêng séng-dĩ gǎng ỏ hĩng chũ lậ. Gũ-chũ uòi Bấu-lộ gǎng kâu-uòi nà uòi cã nêng nững gậ dĩ lậ hấu-gáu, hấu nã Gí-Dũ gậ cở-nǎng ciá-diũ uòi.

10 Iộng-gặ-sĩ, uòi ẽng-ựê Gí-Dũ, nà ử cã nêng nững gậ dĩ, nã nêng diể, cuói-nũing, nã nêng bĩ-lậ, kũ-chũ, iộng duối dĩ, chũ sī kâu-uòi gậ dĩ: ẽng-ựê uòi nững gậ sĩ-hê, ciũ-sĩ ngǎing-cả.

11 ¶ Giã uòi bĩng cã lũng-lậ gậ nêng: sī nì-huõi-nêng

gáng uoi; éng-ue uoi ēng-gái niōng nã nì uā uoi hâu: uoi mǒng sī cèng mǎu-sǎ gâ nêng, mǎu-lǒng sū-mū dī dũ mài piāng dèng duōi gâ sǎ-dũ gū siǎu.

12 Chīng-māng uoi dāu nì dī-bíng gâ sī-hē, nêng-nāi cèng cāi, cā-chũ cèng cāi dī biǎu-měng uoi sī sǎ-dũ, ciū-sī hǐng sèng-tóng, cā gī-ī iǎu duōi cǒ-nǎng gâ dī.

13 Dũ-tiǎu uoi chīng-māng ēng-nǎng chāu-nāu nì ǔ cì-iōng dī, nì gū iũ sū-mū dī mài piāng-dǎ biē gâ gāu-hō? lǒng lǒng nì iè-kú gâ dī, nì niōng niǎu uoi.

14 Giā uoi dī sáng lèng niōng kō nì ǔ-dī; iǎ cǒng mài chāu-nāu nì: éng-ue uoi táng-dũ gâ, ciū-sī nì cù-cī, ēng sī nì iũ gâ mī-dī: éng-ue gǐng ēng niōng tǎi dá-nǎi dī gá-dǒng, dá-nǎi niōng tǎi gǐng dī gá-dǒng.

15 Uoi éng-ue nì gâ lèng-ōng cèng ngǐng-séng nà cù-cī iũ gâ mī-dī, dũ sǎ lái-lī, kuyē-lī iǎ sǎ-cèng-tiǎu. Lậ-sī uoi ǒ nì gǎng cāi, nì ǒ uoi ộ gǎng siǎu mài?

16 Mǎu-lǒng iũ nêng gō-uā, uoi dũ ēng-nǎng chāu-nāu nì; uoi cā nêng gǎng-kiǎu, ciū sǎ gī-chǎ nà nì.

17 Uoi chīng-māng hǎng nêng kō nì ǔ-dī kō, kǎu nī cì-ciǎ dǎ-diộ nì gâ cǐng?

18 Uoi kǐng Dī-dộ kō nì ǔ-dī kō, i hǎng cì-ciǎ hiáng-dī iǎu gù cǎi kō. Dī-dộ dǎ-diộ nì gâ cǐng ēng-nǎng? Uoi lǒng nêng ǎng-gēng dũ sī kǎu-diũ i-búing gâ Sēng-Sēng, dũ sī cā i-búing gâ dī, sū-siōng gǎng-diũ i-búing gâ kǎu-bū kō giǎng.

19 ¶ Nì iōng duoi sī duoi-kǎi dũ sī siōng uoi iǎu nì uā iōng dī, sī ǒ biǎu-měng cù-cī mǎu chō. Uoi iǎu Gí-Dũ hō cā i tí dāu Cīng-Dī mīng-chīng uā iōng dī. Uoi cèng ộ gâ hiáng-dī, uoi mǎu-lǒng cā sū-mū dī, dũ sī ǒ bǒng-chǎng nì ộ Cũ gâ iōng gǎng hâu.

20 Uoi pā uoi lậ gâ sī-hē, mǎu-lǒng-dī ộ chũ nì mài sū-siōng uoi ộ gâ, nì chũ uoi iǎ mài sū-siōng nì ộ gâ, giáng-pā mǎu-lǒng iũ siōng-cǎng, dũ-kī, giē-sáu hǒ-lǎ, gộ nêng gũ gộ nêng cì-bǒng gâ dī, lǐng-uā nêng, cá-tǎ nêng, lǐng-gǐng hâu-gáu, ộ nāu-sū, iōng duoi dī;

21 Ỉ pā uòi cuōi lậ gậ sí-hē, uòi gậ Cìong-Dĩ ờ lờng uòi đầu nì mĩng-chĩng ềng hẩu ỉ-sĩ, ỉ ềng-ựề ỉũ cềng cẩ nềng chĩng-mẫng huẫng-cò, cẩ ỉ-nộ, tóng-gẩng, ử-ử lờng-dộng gậ dĩ, dú ềng-nẩng gẩi-ờ cộng-sĩng, ciũ lờng uòi sỉong-sềng cềng kỉ.

Dĩ 13 Cìong.

1 Uòi giẩ dĩ sẩng lềng tầu kộ nì ử-dĩ. Ỉũ liờng sẩng nềng gậ chừ cẩ gẩng-cềng cỉ-gừ cỉ-gừ dú ờ đầng-gừ.

2 Uòi chĩng-mẫng sẩng ỉẩu nì uầ-guầ, giẩ-gẩng ỉ sẩng ỉẩu nì uầ, sũ-sỉong uòi dĩ nỉ lềng ỉẩu nì cẩ cỉ-dó gậ sí-hē uầ-guầ ỉ-bủng, giẩ uòi ềng-nẩng ỉẩu nì cẩ cỉ-dó ỉ ỉong-gẩ-sỉ uầ, sỉ ỉẩu ử duối chĩng-mẫng huẫng-cò, ỉ ỉẩu duối-gẩ-nềng uầ, uòi lậ cuōi kộ nì ử-dĩ cộng mại kủng-ềng ;

3 Uòi ỉong-gẩ-sỉ mại kủng-ềng sỉ ềng-ựề nì ồ dặ Gỉ-Dũ cỉộ uòi gậ chừ đừng-dầu gậ bềng-gừ ; Gỉ-Dũ duối nì ềng sỉ nừng, ỉũ duối cồ-nẩng đầu nì dĩ-bẻng :

4 Gỉ-Dũ ềng-ựề cẩ nềng nừng, ciũ nẩ nềng đẩng đầu sí-cỉ-gầ, giẩ-gẩng kầu (Cìong-Dĩ gậ duối cồ-nẩng gũ sẩng-dộ-dĩ. Uòi-huồi-nềng ỉẩu gừ hộ cẩ ỉ tỉ, ỉẩ sỉ nừng, cộng-lậ kầu-diũ Cìong-Dĩ đầu nì dĩ-bẻng hĩng chừ lậ gậ duối cồ-nẩng, ỉẩ ờ ỉẩu Gỉ-Dũ cẩ-cẩ sẩng.

5 Nỉ niờng cù-cỉ cặ-kẩng cù-cỉ gậ sềng-sũ, chũ nì ỉũ sềng Cừ gậ sềng mẩu ; ỉẩ niờng cù-cỉ chừ cù-cỉ. Cừ chừ nì lầu lậ ềng điú-tầu nì, Gỉ-Dũ ciũ ỉ-cẩ đầu nì sềng-dỉ, nì gũ ềng dặ-dỉ ỉong dĩ ?

6 Uòi cềng ồ nì dặ-dỉ Cừ chừ uòi lầu, ềng-nẩng điú-tầu uòi.

7 ¶ Uòi giẩ giũ Cìong-Dĩ bẩu-hũ nì cộng mại cẩ-ờ ; ềng sỉ ồ biẩu-mềng cù-cỉ sỉ đềng-ỉ gậ, sỉ ồ nì cẩ cẩng dĩ, nềng mông chũ uòi sỉ niờng điú-tầu gậ nềng ỉẩ sẩ-dặ.

8 Ềng-ựề uòi dú mại ngầ cềng gậ đầu-lỉ, sỉ bọng-chẩng cềng gậ đầu-lỉ.

9 Uòi nừng, nì-huồi-nềng ngẩng-cẩ, uòi ciũ kầu-uòi : uòi giũ Cìong-Dĩ gậ, ciũ-sỉ ồ nì cẩ sí-hộng hẩu gậ nềng.

10 Gū-chū uòi ēng-nǎng iáu nì cái cì-dó gâ sí-hē siǎ iǎng dī guē nǎ nì, dāu uòi iáu nì cái cì-dó gâ sí-hē, ciū ēng niōng ciāu-diū Cū nǎ uòi gâ gǔing-bāng ngǐng-lēng duòi nì; iǎng gǔing-bāng Cū nǎ uòi sī niōng uòi bǒng-chǎing nēng ỳ Cū gâ iōng gǎing hǎu, ēng sī niōng uòi mà-lǎing nēng gâ séng lōng nēng mǎu siōng-tê.

11 ¶ Hiáng-dī à, giâ-gíng niōng uā iǎng sūe-muē gâ dī, ngūing duòi-gá hiáng-dī dú bēng-úing. Nì niōng cā sí-huǒng hǎu gâ nēng; niōng kúing-séng; cái-cái ĩ-búing séng, cā dī dú niōng uā-mǔ: iǎng-gǎ-sī nà ỳ-séng iáu bēng-úing nǎ nēng gâ C'iong-Dī sí-sí kǎ-kǎ ỳ iáu nì cái cì-dó.

12 ¶ Nì niōng nà chéng-giē gâ chū, cái-cái mǐ-cū chiǎng-úing.

13 Ngūing Cū Iǎ-Sú Gí-Dū gâ áing-hū, C'iong-Dī gâ ỳ-séng, iáu Sēng-Séng nǎ nēng gâ ĩ-búing séng, sí-sí kǎ-kǎ iáu nì-huōi-nēng cái cì-dó.

BĀU-LŌ GUĒ Nǎ GÁ-LÀ-TUŌI NĒNG GĀ SŪ.

Dī 1 C'ióng.

1 Uòi Báu-lộ cā sǎ-dū, ēng sī nēng hǎng uòi cā, iǎ ēng sī nēng pāi uòi cā, sī Iǎ-Sú Gí-Dū, iáu nà gūi giǎng sī-nēng dī-bíng hiāu sáng kí lậ gâ C'iong-Dī, pāi uòi cā,

2 Uòi gìng iáu uòi cái cì-dó gâ hiáng-dī siǎ sēng guē nǎ Gá-là-tuôi gồ sù-cài gâ gāu-hō:

3 Ngūing nì giǎng Dá C'iong-Dī, iáu uòi Cū Iǎ-Sú Gí-Dū ỳ-dī, dǎ-diộ áing-hū bēng-úing.

4 Iǎ-Sú Gí-Dū ciāu-diū C'iong-Dī gâ séng-ĩ, éng-ŭē uòi-

huōi-nēng gâ cò, cù-cī ngūing-séng sĩ, niōng giù uoi-huōi-nēng pī-tiâu iōng lài-ng-ḡ gâ sĩ-gāi :

5 Ngūing ęng-iâu gụ nã (iōng-Dī cì-dã dāu điâu-diâu dō-dō. Chęng séng sù ngūing.

6 ¶ Cìōng-Dī ching-māng nà Gí-Dũ gâ áing-hũ hǎng nì lậ, nì iōng kuē piē-tiâu gù, kō í biē.gâ háu sēng-sĩ, uoi chũ iōng sĩ cęg gĩ-i gâ dĩ ;

7 Ủ biē gâ háu sēng-sĩ sōng ēng dặ háu gâ sēng-sĩ : cōng-lậ iũ giē nēng châu-nāu nì, ơ nà Gí-Dũ gâ háu. ēng-sĩ bợ-tiâu.

8 Máu-lợng sĩ uoi, sĩ Cũ sả-chũ gâ giǎng tǐng-dĩ à lậ iáu nì gợng cì-iōng háu gâ sēng-sĩ mài iáu uoi gợng gâ i-búing, iōng nēng sĩ ēng-gái niōng ciũ gâ.

9 Uoi sáing uā lậu, giá-gíng i uā, Lậ iũ nēng iáu nì gợng cì-iōng háu gâ sēng-sĩ iáu nì ching-māng sēng-dặ-guā gâ. mài i-búing, iōng nēng sĩ ēng-gái niōng ciũ gâ.

10 Uoi giá-gíng ciũ-sĩ ơ hợ nēng gâ i à, iả sĩ ơ hợ Cìōng-Dī gâ i nĩ? ā-mặ gũ sĩ táng-dũ dęg nēng gâ i ēng sĩ? uoi lậ gũ sĩ siōng dęg nēng gâ i, ciũ mài sōng-dặ sĩ. Gí-Dũ gâ nũ-gẻ.

11 ¶ Hiǎng-dĩ à, uoi iáu nì uā męg-bặ uoi gợng gâ háu sēng-sĩ, ēng sĩ ciũ-diũ nēng gâ i-sũ.

12 Éng-ựē ử háu gâ sēng-sĩ ēng sĩ giǎng nēng dặ lậ gâ, iả ēng sĩ nēng háu uoi gâ, sĩ Iả-Sú Gí-Dũ càng-càng-dĩ háu uoi gâ.

13 Nì tiǎng-nĩ-ging lậu uoi tē-ching hōng Iũ-tuōi gāu gâ sĩ-hē cā gâ dĩ, ciũ-sĩ gặ-nyē bĩ-lậ Cìōng-Dī gâ gāu-hō cęg suối-bả, tấu miề-tiâu iōng gāu-hō :

14 Uoi hōng Iũ-tuōi gāu piǎng uoi bợng gổ cęg cāi iáu uoi gōng huē gâ nēng gǎing ộ dặ cęg-ciộ, ęg-ựē uoi í-diũ cũ-cóng dững à lậ gâ lĩ-gũ piǎng gụ-huōi-nēng gǎing iẻ-séng.

15 Cōng-lậ Cìōng-Dī nà uoi giǎng nãi bử-dĩ tĩ chũ lậ, nà gụ gâ áing-hũ hǎng uoi lậ,

16 Ồ nà gụ Gūing dāu uoi séng-dĩ hing chũ lậ háu uoi

·dạ-dí gù, 0 uòi dāu biē-gō-nēng dĩ-bíng gǒng gù Gǔng gâ dĩ; ũ-cì-sí uòi ciū ēng iáu iũ huāi-kī gâ nēng sióng-liông :

17 Iả ēng iòng Iả-lū-sả-lǎng kō gīng ũ piāng uòi sáing cā sả-dũ gâ nēng : cǒng-lậ kō Ngả-lả-bả ; hē-mựế ciū dāu-tê kō Duôi-mả-sả.

18 ¶ Guā sáing nìng lầu ciū iòng Iả-lū-sả-lǎng kō gīng Bĩ-dả, iáu gù cái gựè-diũ sí-ngù góng.

19 Iả gīng-diō Cự gâ hiáng-dĩ Ngả-gỗ, biē gâ sả-dũ uòi dú ēng-nǎing gīng-diō.

20 Uòi giá siả gựē nả nì gâ dĩ, Cìong-Dĩ dạ-dí uòi dú mẩu uả gả dĩ.

21 Hē-mựế uòi ciū kō Sữ-lĩ-ngả iáu Gí-lĩ-gả gâ dĩ-huóng.

22 ũ-cì-sí dāu Iũ-tuôi-dĩ iáu Gí-Dũ hō cã ĩ tĩ gâ gāu-hō, dú ēng-nǎing gīng-diō uòi gâ mīng :

23 Cǒng-lậ tiāng-nĩ-gīng nēng uả, ũ ciả ảing-sĩ bĩ-lậ uòi-huôi-nēng gả, giả-gíng gǒng gù ảing-sĩ 0 miề-tiâu gâ dàu-lĩ ;

24 Gù-huôi-nēng éng-ựē uòi gâ dĩ, ciū gự ểng-iầu nả Cìong-Dĩ.

Dĩ 2 Cióng.

1 Guā-tiâu sí-sĩ nìng lầu, uòi ciū iáu Bả-nả-bả ĩ iòng Iả-lū-sả-lǎng, iả duôi Dĩ-dộ cái kō.

2 Uòi dạ-diō Cự càng-càng-dĩ hấu uòi kō ; ciū nả uòi dāu biē-gō-nēng dĩ-bíng gǒng gâ hấu sēng-sĩ iáu gù-huôi-nēng uả dạ-dĩ, lậ càng-càng-dĩ iáu ũ duôi iũ miāng-siáng gâ nēng uả, sảng-dả uòi giả-gíng iáu tê-chíng cã gâ dĩ, dú ộ bīng mẩu-sả-tiâu.

3 Ciū-sĩ iáu uòi cái cì-dó gâ Dĩ-dộ mǒng sĩ Hĩ-lĩ-nĩ nēng, uòi iả ēng-nǎing gáng gù siũ uại-tiâu pựê gâ lĩ :

4 Uòi iọng-gả-sĩ cã sĩ éng-ựē iũ gĩ-ciả gả hiáng-dĩ càng-càng-dĩ nì hō, gù-huôi-nēng càng-càng-dĩ lậ té chũ uòi-

huōi-nêng iáu Gí-Dũ Iă-Sú hō cā ĩ tĩ gōng cù-cī cữ-ī gâ dī, ồ gáng uoi-huōi-nêng cā nư-gế :

5 Uoi sả-si-ciē, dú ềng-năing hū gừi gừing; ềng-ưē niōng ử hấu sềng-sĩ céng gậ dầu-lĩ cì-bĩ-dặ dầu nì dĩ-bíng.

6 Ủ duoi iủ miâng-siáng (mẫu-lợng gừi sī sū-mư nêng, uoi chū iợng sī mẫu iàu-gềng gậ dĩ: Cìong-Dĩ ềng chū nêng gậ nưē-mẫu), ử duoi iủ miâng-siáng gậ nêng dú mẫu dĩ ĩ uoi :

7 Ềng-ộ-cĩ iợng-gặ-sĩ, gừi-huōi-nêng chū-ging Cữ sī tở uoi gợng ử hấu gậ sềng-sĩ nả ềng-năing siũ uải-tiâu pưē lý gậ nêng tiâng-nĩ, sũ-siōng tở Bĩ-dặ gợng ử hấu gậ sềng-sĩ nả siũ uải-tiâu pưē lý gậ nêng tiâng-nĩ,

8 (Ềng-ưē ciâu-diũ Cữ nả Bĩ-dặ iủ ì-liōng cā sả-dũ hấu siũ uải-tiâu pưē lý gậ nêng iả iợng-gặ-sĩ nả uoi iủ ì-liōng cā sả-dũ hấu biē-gổ-nêng) ;

9 Gừi iợng duoi nêng cì hiâu-dặ Cữ nả iợng áing-hữ nả uoi, ciũ iủ Ngử-gổ, Gí-huả, Iợ-hữing, iợng nêng ciũ sợng-dặ sī gầu-hồ gậ tiũ, nả iũ-siũ ká uoi gậ iũ-siũ, iáu uoi ging Bả-nà-bả giề-gáu, niōng uoi iáu Bả-nà-bả kộ hấu biē-gổ-nêng, gừi-huōi-nêng kộ hấu siũ uải-tiâu pưē lý gậ nêng ;

10 Cồng-lậ niōng uoi gĩ-dặ Iủ-tuōi gềng-mẫu gậ nêng ; uoi cù-cĩ iả iể-séng cā iợng dĩ.

11 ¶ Hề-mựế Gí-huả dầu Íng-dĩ-à, uoi dợng-ming uả gừi, ềng-ưē gừi mềng-mềng iủ chộ-chữ.

12 Ngử-gổ hăng lậ gậ nêng gữ ềng-năing dầu, Bĩ-dặ ciũ iáu biē-gổ-nêng cỏi iề ; dầu gừi lậ lầu, Bĩ-dặ giáng ử siũ uải-tiâu pưē lý gậ nêng, ciũ ềng iáu biē-gổ-nêng cỏi iề, hề-mựế piế-tiâu gừi, ềng iáu gừi gōng bợng.

13 Biē gậ Iủ-tuōi nêng iáu Bĩ-dặ cỏi-cỏi cā iợng gả gậ dĩ ; ciũ-sĩ Bả-nà-bả iả nả gừi pĩng kộ cā iợng gả gậ dĩ.

14 Uoi chū-ging gừi-huōi-nêng ảing-gềng mài ciâng, iáu ử hấu gậ sềng-sĩ céng gậ dầu-lĩ mài hồ, ciũ dầu duoi-gá-nêng ming-ching iáu Gí-huả uả, Nĩ sī Iủ-tuōi nêng, lậ í-diũ biē-gổ-nêng gậ hóng-sử, ềng í-diũ Iủ-tuōi nêng gậ li-

gú, ciũ cā-sũ-dĩ gáng biē-gõ-nēng ò Iũ-tuõi nēng gậ lĩ-gũ nĩ ?

15 Uòi-huõi-nēng cì chũ-sĩ ciũ-sĩ Iũ-tuõi nēng, ēng sĩ biē-gõ huāng-cò gậ nēng,

16 Lậ-sĩ uòi-huõi-nēng dạ-dĩ nēng sṓng-dặ sĩ ngĩ ēng sĩ éng-ựē í-diũ lữ-huả, sĩ éng-ựē sēng Iả-Sứ Gí-Dũ, ịng-gặ-sĩ uòi-huõi-nēng sēng Gí-Dũ Iả-Sứ, ờ éng-ựē sēng Gí-Dũ ộ sṓng-dặ sĩ ngĩ, ēng sĩ éng-ựē í-diũ lữ-huả : éng-ựē mẩu cì-ciả nēng éng-ựē í-diũ lữ-huả sṓng-dặ sĩ ngĩ.

17 Lậ-sĩ uòi-huõi-nēng iáu Gí-Dũ hợ cā i tĩ táng-dũ sṓng-dặ sĩ ngĩ, gũ sĩ cā huāng-cò gậ nēng, Gí-Dũ ộ-sĩ bọng-chāing nēng huāng-cò ? Cōng ēng sĩ ịng-gặ-sĩ.

18 Uòi tê-chīng tiả-tiâu gậ dĩ, giả-gính lậ cuõi kuyệt kĩ lậ, ịng ciũ-sĩ cĩ biảu-mẻng cĩ sĩ huāng-huả gậ nēng.

19 Uòi éng-ựē lữ-huả iáu lữ-huả mẩu gúing-niả sũ-siōng sĩ-tiâu ỉ-búng, nả uòi sáng đợ-dĩ ộ hũ-sũ Cìōng-Dĩ.

20 Uòi iáu Gí-Dũ cại-cại đāing sí-cĩ-gả lậ ; gũ sáng đợ-dĩ ; ỉ-cại cuõi ēng sĩ uòi sáng, sĩ Gí-Dũ dẫu uòi dĩ-bính-dĩ sáng : giả-gính uòi dẫu ịng séng-tĩ ộ sáng sĩ éng-ựē sēng, ciũ-sĩ giảng sēng Cìōng-Dĩ gậ Gũing-dĩ lậ ộ sáng, gũ tê-chīng ờ uòi, ngũing-séng tẩ uòi nả cù-cĩ gấu kộ sĩ.

21 Uòi ēng nả Cìōng-Dĩ gậ áing-hũ bīng mẩu-sả-tiâu : nēng lậ kẫu-diũ lữ-huả ciũ sṓng-dặ sĩ ngĩ, Gí-Dũ ciũ kóng-kóng-dĩ sĩ.

Dĩ 3 Cìōng.

1 Nì ịng háng gậ Gá-là-tuõi nēng, chīng-māng dẫu nì mīng-chīng mẻng-dả-mẻng gọng Iả-Sứ Gí-Dũ đāing sí-cĩ-gả gậ dĩ, sũ-siōng háu nì chũ ỉ-búng, nì giả-gính nả sũ-mũ nēng mĩ-diũ nĩ ?

2 Uòi ờ mōng nì cì-gũ, Nì chīng-māng dạ-diộ Sēng-Sẻng, sĩ éng-ựē í-diũ lữ-huả à, ỉả sĩ éng-ựē tiāng-nĩ-gĩng ử háu gậ sēng-sĩ, ciũ sēng nĩ ?

3 Nì buōi-chō sī kâu-diū Sēng-Sěng, giâ-gíng í sī kâu-diū ũ nguē-bíng gâ lī-gú ō cā sí-huóng hâu gâ nēng? nì ọ iọng háng?

4 Nì chīng-mâng siū ũ cèng cāi gâ kú dú sī kóng-kóng-dī siū? uoi gō-iọng uā, sū-siōng nì đōng-céng sī kóng-kóng-dī siū.

5 Ciōng-Dī nà Sēng-Sěng nă nì, dāu nì dĩ-bíng cā cō-năing gâ dĩ, Ciōng-Dī gō-iọng cā, sī éng-ưē nì í-diū lữ-huả à, iả sī éng-ưē nì tiāng-nī-gīng ũ hâu gâ sēng-sī ciū sēng nī?

6 Ciū sū-siōng Ngā-bă-là-hăng sēng Ciōng-Dī, Ciōng-Dī ciū nà gù gâ sēng iáu ngī í-búing chū.

7 Iọng-gă-sī nì niōng dặ-dí sēng Cự gâ nēng ciū-sī Ngā-bă-là-hăng gâ gựing-sóng.

8 Ciāu-diū sēng-géng gī-diū uā, Ciōng-Dī sáing dặ-dí hē-lái ọ nă biē-gờ-nēng éng-ưē sēng sōng cā ngī, ciū sáing gợng ũ hâu gâ sēng-sī nă Ngā-bă-là-hăng tiāng-nī, uā, Tóng-tíng-à gâ gờ éng-ưē nì dú ọ dặ-diọ hủ-kī.

9 Iọng-gă-sī chū kị lậ, sēng Cự gâ nēng, iáu sēng Cự gâ Ngā-bă-là-hăng cāi-cái dặ-diọ hủ-kī.

10 Mầu-lọng iủ gĩ-duoi nēng kâu-diū í lữ-huả gâ góng-lầu dú sī ēng-gái niōng ciū gâ: éng-ưē sēng-géng gī-diū uā, Lữ-huả sủ-dĩ gī-diū ũ duoi dĩ, mầu-lọng sū-mū nēng ēng cì-bĩ-dặ í-diū kō cā, iọng nēng sī ēng-gái niōng ciū gâ.

11 Mầu cĩa nēng kâu-diū lữ-huả, ciāu-diū Ciōng-Dī chū kị lậ, ọ sōng-dặ sī ngī, iọng sī cèng hīng gâ dĩ: éng-ưē sēng-géng gī-diū uā, Ngī-nēng éng-ưē sēng, ciū ọ sáing;

12 Lữ-huả ēng sī giăng sēng-dĩ lậ; sī uā, Nēng lậ í-diū lữ-huả gáu-dō gâ dĩ ciū ọ sáing.

13 Gĩ-Dũ tãi uoi-huoi-nēng bīng cā ēng-gái niōng ciū gâ nēng, nà uoi-huoi-nēng chiủ dāu-tê pī-tiâu lữ-huả ciū uoi gâ dĩ: éng-ưē sēng-géng gī-diū uā, Mầu-lọng sū-mū nēng guā dāu chiủ-dĩ sī ēng-gái niōng ciū gâ:

14 Gĩ-Dũ tãi uoi bīng cā ēng-gái niōng ciū gâ nēng, sī

niōng biē-gō-nēng kâu-diū Gí-Dũ Iă-Sú iă ặ dặ-diō Ngā-bă-là-hăng gậ hủ-kĩ ; ỉ niōng uoi-huōi-nēng éng-ựē sēng ciū ặ dặ-diō hủ uoi gậ Sēng-Sēng.

15 ¶ Hiáng-dī à, uoi ciāu-diū nēng gậ gặ-sỉ iáu nì uā dī : Nēng iặ-diāng gậ dī, lậ diāng-gự lậ, nēng dú ếng gọng gặng mī-ciē, tít mī-ciē.

16 Ciōng-Dī hủ gậ dī, sī iáu Ngā-bă-là-hăng gینگ gự gậ hē-dō hủ gậ. Ciōng-Dī ếng sī uā, Hủ lóng-cōng gậ hē-dō bấu-diū cềng-cai nēng, sī uā gự gậ hē-dō cōng-lậ cì ciă nēng, ciū-sỉ Gí-Dũ.

17 Uoi giă ỉ uā ; Ciōng-Dī sáng iặ-diāng-gự gậ dī, mài nă ử sī-bă sáng-sỉ nịnh hē gī-diū gậ lự-huă hī-tiāu, lóng Ciōng-Dī hủ gậ dī mẩu gīng-hāu.

18 Nēng dặ-diō sú-ngiê, lậ-sỉ éng-ựē lự-huă dặ lậ gậ, ciū ếng sī éng-ựē hủ gự gậ : cōng-lậ Ciōng-Dī nă sú-ngiê nă Ngā-bă-là-hăng sī éng-ựē hủ gự gậ.

19 Iọng-gặ-sỉ uā kĩ lậ, lự-huă iủ sū-mū sặ nī? Uā, sỉ éng-ựē guā-sỉ gặ-nguê gī-diū gậ, dểng dặ-diō Ciōng-Dī hủ gậ dī ử hē-dō dẫu ; iọng lự-huă sỉ kâu-diū Cự sặ-chữ gậ dểng-siū nă nēng, iủ bấu-nēng gếng-siū.

20 Iủ bấu-nēng ếng sỉ cì-bíng gậ dī ; sỉ liọng-bíng gậ dī ; Ciōng-Dī cōng-lậ cì-ciă.

21 Iọng-gặ-sỉ lự-huă iáu Ciōng-Dī hủ nēng gậ dī duoi mài hợ ếng sỉ? Cōng ếng sỉ iọng-gặ-sỉ : lậ iủ ặ hiāu nēng sáng kĩ lậ gậ lự-huă dểng nă nēng, nēng kâu-diū iọng lự-huă ciū ặ sọng-dặ sỉ ngī.

22 Lậ-sỉ ciāu-diū sēng-géng, mẩu-lọng sū-mū dī dú nă cò gủng-diū, niōng ử hủ nēng gậ hủ-kĩ éng-ựē sēng Iă-Sú Gí-Dũ nă ử-duoi sēng gậ nēng.

23 ¶ Sēng Cự gậ dàu-lỉ gữ ếng-nểng hīng chử lậ gậ sỉ-hē, uoi-huōi-nēng ciū nă lự-huă gủng-sử-diū, dểng sēng Cự gậ dàu-lỉ hīng chử lậ.

24 Iọng-gặ-sỉ lự-huă cầ uoi mọng-gủng gậ sینگ-sáng iáu uoi kộ Gí-Dũ, niōng uoi éng-ựē sēng ciū sọng-dặ sỉ ngī.

25 Sēng ('ȳ gâ dàu-lí già-gíng hīng chũ̄ lậ, uòi ciū ēng niōng cuōi hū iōng mǒng-gũing gâ sǐng-sáing gũing.

26 Nì-huōi-nēng éng-ḡē sēng Gí-Dũ Iả-Sú, dú sī cǎ Cióng-Dī gâ gũing.

27 Éng-ḡē nì mǎu-lōng gĩ-duói nēng siū sǎi-lí iáu Gí-Dũ hợ cǎ ỉ tĩ, dú nà Gí-Dũ sũ-siōng í-ciōng cēng hǎ sέng-dĩ.

28 Già-gíng bũ-nǎing-gē huóng-piē sī Iũ-tuōi nēng, sī Hí-lĩ-nĩ nēng, sī gǒng cù-cĩ cỹ-ĩ, sī cǎ nũ-gế, sī nāng-nēng, sī á-niōng-nēng : éng-ḡē nì-huōi-nēng iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cǎ ỉ tĩ dú cǒng-lậ cì-ciǎ.

29 Nì lậ-sĩ Gí-Dũ miāng à gâ nēng, ciū-sĩ cǎ Ngā-bǎ-là-hǎng gâ hē-dō, ciāu Cióng-Dī hự gâ dĩ ciū ợ dặ-diộ sú-ngiề.

Dĩ 4 Cióng.

1 Uòi ỉ uā ử hē-lái dặ-diộ sú-ngiề gâ, mǒng cǎ tǒng sú-ngiề gâ cỹ, ēng-nǎing iōng huệ gâ sĩ-hē, ciū iáu nũ-gế mǎu mĩ-ciē huóng-piē ;

2 Sī hū lí-dĩ iáu gá-cỹ gũing dǎing dǎu gụ dá sáing diāng-gự gâ sĩ-hē dǎu.

3 Uòi-huōi-nēng ēng-nǎing iōng huệ gâ sĩ-hē iả sī nǎ sĩ-gáing buōi-chở ộ gâ lí-gự gũing-sũ-diũ.

4 Dǎu ử diāng-gự gâ nì-ciē Cióng-Dī ciū hǎng gụ gâ Gũing chũ̄-lậ, nǎ á-niōng-nēng sǎi chũ̄-sĩ, cì chũ̄-sĩ ciū hũ lự-huǎ gũing,

5 Niōng gụ nà ử duói hũ lự-huǎ gũing gâ nēng chiũ dǎu-tê, nǎ uòi-huōi-nēng gǒng hǎng cǎ gũing.

6 ¶ Éng-ḡē nì sī cǎ gũing, Cióng-Dī ciū hǎng gụ Gũing gâ Sēng dǎu uòi-huōi-nēng sέng-dĩ hǎng kĩ lậ uā, Ấ-bá, Dá.

7 Iōng-gặ-sĩ nì cuōi ēng sī cǎ nũ-gế, sī cǎ gũing ; sī cǎ gũing, ciū kǎu-diũ Cióng-Dī cǎ hē-dō dặ sú-ngiề.

8 ¶ Nì cệng-chīng gâ sĩ-hē ēng dặ-dĩ Cióng-Dī, ciū nǎ ử duói bọng-lái ēng sī ciōng-dĩ gũing-sũ-diũ :

9 Giá-gíng nì dặ-dí Cìong-Dī gǎing niōng uā sī Cìong-Dī dặ-dí nì, ciū cā-sū-dī cuōi í-diū ǔ nǎing, à-cìng buōi-chổ niōng ò gậ lĩ-gự, gū ơ nǎ gự gǎing-sũ-diū ?

10 Nì gū sī í-diū nì-ciẻ, nguẻ, cǎi-kĩ, nìng-sẻng.

11 Uoi tǎi nì giáng, pā uoi tǎi nì lữ-guā gậ dī dú sī kóng-kóng-dī cǎ.

12 Hiáng-dī à, uoi kǎing nì niōng sū-siōng uoi, ẻng-ựẻ uoi sū-siōng nì. Nì ẻng-nǎing nà uoi iẻ-kự :

13 Nì dặ-dí uoi buōi-chổ gۆng ǔ hǎu gậ sẻng-sỉ nǎ nì tiǎng-nĩ, sī ẻng-ựẻ sẻng-tỉ nǎing :

14 Uoi sẻng-tỉ iủ cì-iōng nủng-ự nì gậ dī, nì iả ẻng-nǎing chũ-kiáng ẻng dặ uoi, nì gǎing sī ciẻ-duoi uoi sū-siōng ciẻ-duoi Cự sả-chự gậ, sū-siōng ciẻ-duoi Gí-Dũ Iả-Sú i-búng.

15 Nì ử-cì-sĩ uā cù-cĩ iủ gậ hữ-kĩ giá-gíng dǎu nĩ-dĩ ? uoi tǎi nì cǎ gúng-cẻng, lậ-sĩ cǎ-dặ, nì ử-cì-sĩ ciũ-sĩ nà cù-cĩ gậ mì-ciú lé chự lậ nǎ uoi, iả kǎing lé-tiǎu.

16 ẻng-ựẻ uoi nà cẻng gậ dǎu-lĩ iǎu nì uā, uoi nĩ-dĩ sī bĩng cǎ nì gậ dō-tẻ ?

17 Ử duoi nẻng iẻ-sẻng iǎu nì mà-bۆng, ò-cài ẻng sī hǎu i ; gự ơ lۆng nì iǎu Cự gậ áing-hự mǎu gủng-niả, niōng nì kۆ iǎu gự mà-bۆng.

18 Lậ-sĩ ciáng gậ dī, nẻng sĩ-sĩ kǎ-kǎ iẻ-sẻng iǎu nì mà-bۆng, iۆng sī hǎu gậ dī, ciũ-sĩ uoi ẻng-nǎing iǎu nì cǎi cì-dỏ, iả niōng iۆng-gặ-sỉ.

19 Gủng-ciẻ à, uoi cuōi tǎi nì cẻng kử-chủ, dǎing Gí-Dũ gậ hẻng-cۆng sĩ-cự dǎu nì sẻng-dĩ,

20 Uoi giá iủ mĩ-ciẻ ơ iǎu nì cǎi cì-dỏ, bۆ-guā uoi uā dī gậ gặ-sỉ ; ẻng-ựẻ uoi sẻng-dĩ siۆng nì gậ dī, cẻng mǎu cự-i.

21 ¶ Nì iۆng ơ hũ lữ-huả gủng gậ nẻng, niōng iǎu uoi uā, nì ử-sĩ ẻng-nǎing tiǎng-nĩ-gĩng lữ-huả ?

22 ẻng-ựẻ sẻng-gẻng gĩ-diū uā Ngā-bả-lả-hẻng iủ liòng-ciả gủng, cì-ciả sī nǎi-bۆ sả gậ, cì-ciả sī gۆng cù-cĩ cự-i gậ á-niōng-nẻng sả gậ.

23 Ū ciǎ nǎi-bộ sǎi gậ sī ciǎu-diū huǎi-kī sǎi gậ; ǔ ciǎ gặng cù-cī cự-ī gậ á-niông-nêng sǎi gậ sī éng-ựê (Ciông-Dī hự gậ dĩ sǎi gậ).

24 Iọng dú nà lậ bĩ-piāng dặ biê gậ dĩ : iọng liông-ciǎ á-niông-nêng sī bĩ-piāng séng giũ liông-iông iộ-diāng gậ dĩ; cì-iông sī giǎng Sái-nǎi súng dặng à lậ, lōng nêng niông cǎ nư-gẻ, ciũ-sī Hǎ-gả.

25 Iọng Hǎ-gả ciũ-sī bĩ-piāng Ngǎ-là-bǎ dĩ-huợng gậ Sái-nǎi súng, iáu giǎ-gíng gậ Iǎ-lũ-sǎ-lǎing i-búing : éng-ựê Iǎ-lũ-sǎ-lǎing iáu gự gậ gặng dú sī cǎ nư-gẻ.

26 Cọng-lậ ǔ dǎu ciông-bíng gậ Iǎ-lũ-sǎ-lǎing, sī gặng cù-cī cự-ī, sī uoi duoi-gả-nêng gậ nǎi.

27 ¶ Éng-ựê sêng-géng gī-diū uǎ, Mài iũ-séng gậ mài sǎing-iông gậ á-niông-nêng niông kǎu-uoi; êng-nǎing siũ-guǎ sǎi-gặng gậ kử-chủ gậ niông kǎu-uoi, duoi-siǎng hǎng : éng-ựê mǎu séng-éng gậ á-niông-nêng piāng iũ séng-éng gậ, gặng gǎing cǎi.

28 Hiǎng-dī à, uoi-huoi-nêng éng-ựê Ciông-Dī hự gậ dĩ iǎ cǎ gặng sũ-siông I-sǎ i-búing.

29 Cọng-chíng gậ sī-hê ǔ-ciǎ ciǎu-diū huǎi-kī sǎi gậ bĩ-lậ ǔ-ciǎ ciǎu-diū Sêng-Sêng sǎi gậ, giǎ-gíng iǎ sī iọng-gả-sĩ.

30 Sêng-Géng sī gặng-ciông uǎ nī ? Sī uǎ, Niông nà nǎi-bộ iáu gự gậ gặng dǎi chủ kộ : éng-ựê nǎi-bộ gậ gặng êng gặng iáu gặng cù-cī cự-ī gậ á-niông-nêng gậ gặng cǎi-cǎi dặ sủ-ngiẻ.

31 Hiǎng-dī à, iọng-gả-sĩ chủ kử lậ, uoi-huoi-nêng êng sī nǎi-bộ gậ gặng, sī gặng cù-cī cự-ī gậ á-niông-nêng gậ gặng.

Dī 5 Cióng.

1 Gí-Dũ bōng-tiǎu uoi-huoi-nêng niông uoi-huoi-nêng gặng cù-cī cự-ī : séng-dĩ ciũ niông siông diāng-gú, êng gặng cuoi nǎ lự-huǎ gặng-sũ cǎ nư-gẻ.

2 Uoi Báu-lộ iáu nì uā, nì lậ siū uãi-tiâu pụê gậ lĩ, Gí-Dũ ciū mài i nì.

3 Uoi i iáu ử duối siū uãi-tiâu pụê lĩ gậ nêng uā mềng-bà, gụ êng-gái niông í-diũ tóng lữ-huả gĩ-diũ gậ dĩ.

4 Nì iộng ồ kâu-diũ lữ-huả sộng cã ngĩ gậ nêng, giá-gíng iáu Gí-Dũ mẩu gúing-niả; áing-hữ nì ciū mẩu hộng.

5 Êng-ụê uoi kâu-diũ Sêng-Sêng, êng-ụê sêng, dǎng ử sộng cã ngĩ-nêng iũ gậ siông-tê.

6 Nêng iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cã i tí, siū uãi-tiâu pụê gậ lĩ, êng siū uãi-tiâu pụê gậ lĩ, dú sĩ ử i; cồng lậ niông ử kâu-diũ ồ-séng hĩng chũ lậ gậ sêng-séng, ciū iũ i.

7 ¶ Nì buôi-chỗ áing-gêng cèng hẩu : iũ sũ-mũ nêng lúing-củ nì, lóng nì êng í-diũ cèng gậ đầu-lĩ?

8 Nì tiăng-nĩ nêng iộng-gặ-sĩ kũing, êng sĩ giăng hăng nì lậ gậ Cự ử-dĩ chũ lậ.

9 Mĩ-mẫu-ciê mĩng-hó bử iũ-nǎing-gê huả cì-ộng kĩ lậ.

10 Uoi iáu Cự hợ cã i tí cèng sêng nì cồng mài êng gōng séng-sũ : chầu-nầu nì gậ, mẩu-lóng gụ sĩ sũ-mũ nêng, cồng ợ siū hểng.

11 Hiáng-dĩ à, uoi lậ gũ sĩ gống ử uãi-tiâu pụê gậ lĩ, êng-ụê sũ dĩ gũ nǎ nêng bĩ-lậ? lậ-sĩ gống uãi-tiâu pụê gậ lĩ, ử sĩ-cĩ-gặ gậ đầu-lĩ cuối mài nǎ nêng uā sĩ iũ guā-ngāi.

12 Uoi cèng ồ ử chầu-nầu nì gậ nêng, gụ cã gụ kồ, mài iáu nì cũi cì-dó.

13 ¶ Hiáng-dĩ à, nì nǎ Cự hăng lậ niông nì gống cù-cĩ cự-ĩ; lậ êng gống dǎi iộng gống cù-cĩ cự-ĩ gậ pōng kồ í-diũ nũ-séng ồ gậ dĩ, cồng niông nà ồ-séng nì hũ-sũ gụ, gụ hũ-sũ nì.

14 Êng-ụê nêng lậ í-diũ, Niông ồ biê nêng sũ-siông ồ cù-cĩ, iộng cì gũ dĩ; ciū sộng-dǎ tóng lữ-huả gĩ-diũ gậ dĩ dú í chéng-chũ.

15 Nì lậ táng-tóng, nì gàu gụ, gụ gàu nì, niông siâu-séng giáng-pā nì miề-tiâu gụ, gụ miề-tiâu nì.

16 ¶ Giâ uoi uā, Nì ăing-gēng niōng í-diū Sēng-Sēng
ciū mài í-diū nù-séng táng-dū gâ lăing dī kō cā.

17 Ếng-ưē nù-séng táng-dū gâ lăing-dī iáu Sēng-Sēng
sióng-cáing, Sēng-Sēng iáu nù-séng táng-dū gâ lăing dī
sióng-cáing; liōng gāi-tī cā dō-tê; lōng nì ơ cā gâ dī
mài-dặ cā.

18 Nì lậ-sī nă Sēng-Sēng kăing-tuoi, ciū ēng sī hū lự-
huả gửing.

19 Ếng-ưē nù-séng cā gâ dī dú sī hīng-gīng gâ, ciū-sī
tóng-găing, í-uộ, ử-ử lōng-dộng gâ dī,

20 Băi hō, ciả gâ huả-sử, iử iử-kī, cèng ơ mà-gā, dū-kī,
giẻ-sáu hỡ-lả, gử nêng gử gử nêng cì-bống, sióng-cáing,
ēng hộ ciăng đầu gâ dī,

21 Dū-séng, iẻ-ciử-cử, iẻ dú mẩu hă-sū, ử-gặ-sỉ gâ dī :
uoi chīng-măng gēng-găi nì lău, giả-gíng ỉ gēng-găi nì,
nêng cā iộng-gặ-sỉ gâ dī cōng mài dạ-diộ Ciong-Dī gâ gờ
cā sú-ngiẻ.

22 ¶ Cōng-lậ Sēng-Sēng sáng gâ guả-ciẻ ciū-sī ơ-séng,
kău-uoi, ử-bẻng, kúing-ặng nêng-năi, kăng-nīng nêng,
sing-séng, đéng-séng,

23 Uả-kī, mẩu-lộng sū-mū dī dú iử hă-sū : iộng-gặ-sỉ gâ
dī mẩu lự-huả gēng-diū gử.

24 Cā Gí-Dử Iả-Sú miăng à gâ nêng dú nà nù-séng
iáu nù-séng ơ gâ dī, táng-dū gâ lăing dī, đăing dău sí-cī-
gā lău.

25 ¶ Uoi-huoi-nêng lậ kău-diū Sēng-Sēng dạ-diộ sáng-
miăng, ăing-gēng iả niōng kău-diū Sēng-Sēng.

26 Ếng niōng táng-dū hự-gặ gâ ụng-iău, nì niả gử hỡ-
lả, gử niả nì hỡ-lả, nì dū-kī gử, gử dū-kī nì.

Dī 6 Cióng.

1 Hiáng-dī à, ciū-sī nêng sáng-bũ-lěng-děng iũ guā-sĩ, nì iộng hũ Sēng-Sěng gũng gậ nêng iả niōng nà uả-kĩ gậ séng k̄iing gụ gự-ciāng; í niōng. cù-cī siǎu-séng, giáng-pā iả ộ pōng-diộ chī nì gậ dī.

2 Nì-huōi-nêng gậ dōng dáng, nì niōng bọng-chāing gụ dàng, gụ niōng bọng-chāing nì dàng, iộng-gặ-sĩ Gí-Dũ gậ lữ-huả ciū í chéng-chũ.

3 Nêng lậ mǎu, cù-cī siǎng sī iũ gậ, ciū-sī cù-cī pīng cù-cī.

4 Gộ nêng niōng chī cù-cī cā gậ góng-hú, iộng-gặ-sĩ gụ hấu-gáu gậ sī cǎng-lậ éng-ự cù-cī iũ gậ, ềng sī éng-ự siǎng cù-cī piāng biē nêng gǎing hấu.

5 Éng-ự gộ nêng cǎng niōng dàng-dộng cù-cī gậ dī.

6 ¶ Ồ đầu-lĩ gậ nêng niōng nà lǎng-cǎng niōng sǎ-ềng gậ mĩ-dĩ, gềng ử cǎ hấu gụ gậ nêng.

7 Éng niōng cī pīng cī; nêng mǎi mũng-dặ (iōng-Dĩ guā: nêng cềng gậ sũ-mũ gặ-sĩ, siú gậ iả sũ-mũ gặ-sĩ.

8 Nêng éng-ự cù-cī gậ nự-séng kộ cềng, cǎng ộ giǎng nự-séng siú ộ lǎng-tiǎu gậ dī; nêng éng-ự Sēng-Sěng kộ cềng, cǎng ộ giǎng Sēng-Sěng siú ụng-ừing gậ sáng-miǎng.

9 Uoi-huōi-nêng ǎng-sing ềng gǎng pā lǎu-sěng: lậ ềng bǎing-nâng-hàng điú-tiǎu, dǎu ử sī-hē cǎng iũ dặ siú.

10 Iộng-gặ-sĩ lậ iũ hợ-sĩ, ciū niōng hiǎng-diũ duōi-gá-nêng ǎng-sing, hiǎng-diũ sēng (ự cì-chiộ gậ nêng gǎing niōng iộng-gặ-sĩ.

11 ¶ Nì-huōi-nêng chũ uoi chéng-siũ siǎ sēng gựē nǎ nì, cī sī gĩ-duoi duoi.

12 Ừ duoi táng-dũ nguyē-mǎu ting-ming gậ nêng, dú gǎng nì siũ uải-tiǎu pựē gậ lĩ; sáng-dặ éng-ự Gí-Dũ gậ sí-cī-gǎ nǎ nêng bĩ-lậ.

13 Ciū-sī ử duoi siũ uải-tiǎu pựē lĩ gậ nêng, cù-cī iả ềng

í-diũ lữ-huã ; gù ò nì siũ uãi-tiâu pưê gậ lý, sī niông eng-
ưê nì gậ nguê-mâu iũ dĩ hấu-gáu.

14 Uoi eng kǎng hấu-gáu biê gậ dĩ, cồng-lậ hấu-gáu
uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ sí-cĩ-gã, eng-ưê iộng sí-cĩ-gã uoi
chũ sī-gáing sī dǎing sí-cĩ-gã làu, sī-gáing iả chũ uoi sī
dǎing sí-cĩ-gã làu.

15 Eng-ưê siũ uãi-tiâu pưê gậ lý, eng siũ uãi-tiâu pưê gậ
lý, dú mầu iàu-gểng, cồng-lậ cã neng niông ciâu séng gậ
gặ-sĩ nã Cự cã-guã gậ neng, ciũ-sĩ iàu-gểng.

16 Mầu-lộng sũ-mũ neng í iộng dàu kộ cã, ngũing gù
iáu Ciong-Dĩ Ì-sả-liể gậ bả-siăng dú dặ-diộ bẻng-úing,
kộ-ling.

17 Giã-gíng à kộ neng dú eng niông chầu-nầu uoi: eng-
ưê uoi iũ Iả-Sú gậ gĩ-neng eng dàu uoi séng-tĩ.

18 Hiáng-dĩ à, ngũing uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ áing-hũ
sĩ-sĩ kặ-kặ dàu nì séng dĩ.

Chềng séng sù ngũing.

BẤU-LỘ GUÊ NẢ Ì-HỮ-SỬ NÊNG GẬ SỬ.

Dĩ 1 Ciong.

1 Bồng Ciong-Dĩ gậ séng-ĩ cã Iả-Sú Gí-Dũ gậ sả-dữ
Bấu-lộ, siả sềng guê nã dàu Ì-hữ-sử sềng-dĩ sềng gậ hã-
sáing, ciũ-sĩ iáu Gí-Dũ Iả-Sú hợ cã ỉ tỉ cã dềng-séng gậ
neng :

2 Ngũing nì giǎng uoi Dá Ciong-Dĩ, iáu Cự Iả-Sú
Gí-Dũ ử-dĩ, dặ-diộ áing-hũ bẻng-úing.

3 ¶ Niông cǎing-mĩ uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ Dá Ciong-
Dĩ, eng-ưê nã uoi iáu Gí-Dũ hợ cã ỉ tỉ dặ-diộ Sềng-Sềng
nã neng gộ iông gậ hữ-kĩ dàu tǎng-ciông gậ sù-cài :

4 Ciũ sĩ-siông Ciong-Dĩ dàu eng-nǎing kộ-tǎng bĩ-dĩ

gậ sí-hē chū uoi-huōi-nêng iáu Gí-Dũ hợ cã i tí, ciũ tí uoi, niông uoi dẫu gụ mĩng-chĩng éng-ụê gụ gậ ò-séng, cã chéng-giể gậ nêng, mẩu mĩ-ciê chộ-chũ uã uoi :

5 Ý ciãu-diũ gụ séng-dĩ cèng dệng-ĩ gậ dĩ, éng-ụê Gí-Dũ Iả-Sú, sáing nà uoi-huōi-nêng tỉ diăng-gú, niông uoi cã cù-cĩ gậ gữing,

6 Iộng-gặ-sĩ niông nêng cũing-mĩ gụ áing-hữ gậ ệng-iâu, iộng áing-hữ ciũ-sĩ Cìong-Dĩ chū uoi-huōi-nêng iáu gụ cèng ò gậ Gữing hợ cã i tí, ciũ bả-bả-dĩ nả uoi-huōi-nêng :

7 Ý ciãu gụ hữ-cũ gậ áing-hữ nả uoi-huōi-nêng iáu gụ cèng ò gậ Gữing hợ cã i tí, kẫu gụ Gữing lâu gậ huải ộ dả chiũ dẫu-tê, cò dú siã-dả-tiâu,

8 Iộng áing-hữ sĩ Cìong-Dĩ nả gộ iông gậ chóng-mẻng iáu gữing-sĩ nả uoi cèng cã ;

9 Ý hấu uoi dả-dĩ gụ séng-ĩ kộng-diũ gậ dĩ, ciãu gụ kẫu-diũ Gí-Dũ cèng dệng-ĩ sáing diăng-gú gậ dĩ,

10 Ò dẫu nì-ciê mửing gậ sí-hē, nả lợng-cợng gậ mĩ-dĩ dẫu Gí-Dũ-dĩ dụ gụ cã cì-dó nả gụ liâu-lĩ, mẩu-lợng sĩ dẫu tĩng cìong, sĩ dẫu sĩ-gáing gậ mĩ-dĩ, dụ nả gụ liâu-lĩ ;

11 Uoi-huōi-nêng iả gụ dẫu Gí-Dũ-dĩ, nả lạ cã Cũ gậ sú-ngiê, éng-ụê ử bẻng cù-cĩ gậ ỉ-sũ cã-chẻng lợng-cợng gậ dĩ gậ Cũ, ciãu-diũ cù-cĩ gậ séng-ĩ nả uoi tỉ diăng-gú lâu ;

12 Niông uoi iộng sáing kẫu-diũ Gí-Dũ iũ siợng-tê gậ nêng ộ cũing-mĩ gụ gậ ệng-iâu :

13 Nì-huōi-nêng tiăng-nĩ-gữing cẻng gậ dẫu-lĩ lâu, ciũ-sĩ ộ giũ nì gậ hấu sẻng-sĩ, iả sẻng Gí-Dũ, sẻng lâu ciũ dả-diợ Cìong-Dĩ hữ nêng gậ Sẻng-Sẻng, sũ-siợng mà cì kuả ẻng cã gĩ-nẻng,

14 Iộng Sẻng-Sẻng nả uoi cã đợng, ciũ-sĩ uoi-huōi-nêng hẻ-lải dả-diợ sú-ngiê gậ bẻng-gụ, dảing Cìong-Dĩ gậ bả-siăng ộ dả chiũ dẫu-tê cũing-mĩ gụ gậ ệng-iâu.

15 ¶ Éng-ụê iộng dĩ uoi cì tiăng-nĩ-gữing nì sẻng Cũ Iả-Sú, ò duoi-gả sẻng gậ hả-sáing,

16 Ciū ēng huyệt-chū tãi nì dō-cĩa Ciōng-Dī, gĩ-dầu gậ
sĩ-hē dú uā kĩ nì gậ dĩ ;

17 Giũ uoi Cũ Iả-Sú Gĩ-Dũ gậ Ciōng-Dī, ặng-iâu gậ Dá,
nà chóng-mẻng càng-càng-dĩ háu nẻng gậ Sẻng nả nì, nả
nì cẻng dặ-dĩ Cũ ;

18 Nả nì sẻng-dĩ gậ mì-ciũ ở guáng kĩ lậ, ciũ ở dặ-dĩ
Ciōng-Dī hẻng nì lậ nả nì gậ siẻng-tẻ sĩ sũ-mũ gặ-sĩ, iả
dặ-dĩ Gĩ-Dũ dặ-diệ sẻng gậ hả-sẻng cã gụ gậ sủ-ngiẻ,
iẻng sủ-ngiẻ gậ ặng-iâu iủ gĩ-duoi hũ-cũ,

19 I ở dặ-dĩ Ciōng-Dī dẫu uoi iẻng sẻng Cũ gậ nẻng
sẻng-dĩ hẻng chũ lậ gậ cở-nẻng, sĩ gĩ-duoi duoi,

20 Ciũ sũ-siẻng Ciōng-Dī chẻng-mẻng dẫu Gĩ-Dũ sẻng-
dĩ nả gụ cở-nẻng gậ duoi li-liẻng hẻng chũ lậ, nả Gĩ-Dũ
giẻng sĩ-nẻng dĩ-bẻng hiếu sẻng kĩ lậ, duoi gụ kộ tẻng
ciẻng gậ sủ-cài, cở dẫu cù-cĩ gậ iủ-bẻng,

21 Mẫu-lẻng sĩ cã uẻng-dĩ gậ, iủ gửẻng-bẻng gậ, iủ cở-
nẻng gậ, cã gửẻng gậ, iếu ẻng-ò-cĩ dẫu iẻng sĩ-gẻng, iả
dẫu hẻ-lải gậ sĩ-gẻng ử-duoi iủ miẻng-sẻng gậ, Gĩ-Dũ
dú piẻng gụ gẻng duoi ;

22 Ciōng-Dī i nả lẻng-cẻng gậ dĩ bẻng dẫu Gĩ-Dũ gậ
káu à hũ gụ gửẻng, i nả gụ cã lẻng-cẻng gậ dĩ gậ tẻ, nả
gẫu-hỏ iủ i,

23 Gẫu-hỏ ciũ-sĩ Gĩ-Dũ gậ sẻng-tĩ, nả Gĩ-Dũ sĩ-cũ gậ
ẻng-hũ hẻng chũ lậ, dặ-diệ iẻng sĩ-cũ ẻng-hũ gậ, dú sĩ
giẻng Gĩ-Dũ ử-dĩ dặ lậ gậ.

Dĩ 2 Cẻng.

1 Chẻng-mẻng nì-huoi-nẻng ẻng-ựẻ guả-sĩ cò-ở sũ-siẻng
sĩ-tiếu i-bẻng,

2 ẻng-gẻng dú sĩ í-diũ iẻng cẻ-sĩ gậ hẻng-sử, hũ kẻng-
ẻng iủ gửẻng-bẻng gậ uẻng, ciũ-sĩ giẻ-gẻng pẻng ử nẻ
Ciōng-Dī nẻng gậ sẻng ;

3 ẻng-bả-sĩ uoi-huoi-nẻng iả dú sĩ iếu gụ cỏi cẻ-bẻng,
bẻng nủ-sẻng tẻng-dũ gậ lẻng dĩ, í-diũ nủ-sẻng sẻng-dĩ ỏ

gậ dĩ kộ cã, bộng-lãi nã Cìong-Dĩ nũ-kĩ, iáu biê-nêng ỉ-
búng :

4 Lậ-sĩ Cìong-Dĩ kộ-lĩng nêng cèng hũ-cữ, gự ồ uoi-
huõi-nêng gậ séng iả cèng sí-cữ,

5 Ciũ-sĩ uoi-huõi-nêng éng-ựê guã-sĩ sũ-siông sĩ-tiâu ỉ-
búng, ử sĩ-hê Cìong-Dĩ iả hiãu uoi iáu Gí-Dũ cái-cái
sáng kĩ lậ (éng-ựê nì-huõi-nêng đặ giừ, sĩ kầu-diũ
áing-hữ),

6 Í nà uoi-huõi-nêng iáu Gí-Dũ Iả-Sứ hợ cã ỉ tỉ, duõi
uoi iáu gự cái-cái iòng títng, iáu gự cái cồ dẫu títng cìong
gậ sù-cài :

7 Ổ nà gự kầu-diũ Gí-Dũ Iả-Sứ duoi uoi iũ iọng gậ ồ-
séng, biãu-mẻng gự đẻng duõi, đẻng hũ-cữ gậ áing-hữ, nã
hê-lãi điãu-diãu đờ-đờ dú đặ-dí :

8 Éng-ựê nì-huõi-nêng đặ giừ sĩ kầu-diũ áing-hữ, ỉ éng-
ựê sẻng ; iọng iả ẻng sĩ giẻng cù-cì-dĩ lậ : sĩ Cìong-Dĩ bả-
bả-dĩ nã nêng gậ :

9 Iả ẻng sĩ giẻng góng-lầu-dĩ lậ, sẻng-đặ nêng hấu-gáu.

10 Uoi-huõi-nêng sĩ Cìong-Dĩ cã gậ, sĩ iáu Gí-Dũ Iả-Sứ
hợ cã ỉ tỉ cái-cái cã gậ, niông uoi áing-sẻng, iọng sẻng
ciũ-sĩ Cìong-Dĩ sảing ờ-đờ nã uoi áing gậ.

11 ¶ Gũ-chũ nì iọng chẻng-mẻng ciãu-diũ nũ-sẻng cã
biê-gờ-nêng, ử nũ-sẻng giẻng nêng siũ-dĩ siũ-guã uãi-
tiâu pựê lí gậ nẻng, dú sĩ chẻng nì cã ẻng-nẻng siũ uãi-
tiâu pựê lí gậ ;

12 Nì-huõi-nêng niông gĩ-đặ nì ử-cì-sĩ ẻng-nẻng iáu
Gí-Dũ siông-lẻng, iáu ỉ-sả-liẻ gờ gậ dĩ mẩu gủng-niả,
Cìong-Dĩ iự-diẻng hữ nẻng gậ dĩ nì iả mẩu hợng, sẻng-
dĩ dú mẩu siông-tê, dẫu iọng sĩ-gẻng dú mẩu Cìong-Dĩ.

13 Nì áing-bả-sĩ lí Cìong-Dĩ cẻng dẫu, giả-gẻng iáu
Gí-Dũ Iả-Sứ hợ cã ỉ tỉ kầu Gí-Dũ gậ huãi ciũ cẻng
gủing.

14 Gí-Dũ tãi uoi-huõi-nêng cã uả-sĩ, nà động-ợng-sẻng-
dĩ điẻ-diũ gậ đự-hủing-pẻng tiả-tiâu, nã uoi liọng gãi-tỉ
gậ nẻng hợ cã cì-dó,

15 Ỉ éng-ᵛē gù nù-séng sĩ, dũ-tiâu lōng uoi-huōi-nēng iũ iũ-kī gậ dĩ, ciũ-sī lữ-huả gấu-dō nēng gậ nguē-bíng gậ li-gú, Ồ nà liòng gãi-tī gậ nēng gủ dẫu cù-cī séng-dĩ nả gủ cã-guã cì-ciả séng gậ nēng, iọng-gặ-sĩ nả liòng gãi-tī gậ nēng Ợ uả-mũ ;

16 Ỉ Ồ nà gủ sí-cī-gã nả liòng gãi-tī hợ cã Ỉ tĩ iáu Ciông-Dĩ cuōi uả-mũ, éng-ᵛē gủ dẫu sí-cī-gã miề-tiâu iọng iũ-kī lâu :

17 Gũ lậ gợng uả-bểng gậ sēng-sĩ nả nì iọng ảing-bã-sĩ li Ciông-Dĩ cềng dẫu gậ nēng tiāng-nī, iả nả Ữ gũing gậ nēng cỏi tiāng-nī :

18 Éng-ᵛē uoi liòng gãi-tī gậ nēng kầu-diũ Gí-Dũ nả cì-ciả Sēng-Sềng duōi dẫu Dá mīng-chīng.

19 Iọng-gặ-sĩ nì cuōi ēng sĩ kả-nēng, biề gớ gậ nēng, sĩ iáu sēng gậ hả-sáing gōng gớ, cã Ciông-Dĩ cì chiᵛ gậ nēng,

20 Sả-dũ, síng-dĩ ciũ-sī iọng chiᵛ gậ dĩ-gí, nì-huōi-nēng sĩ kuyệt dẫu ciông-bíng, Iả-Sú Gí-Dũ sĩ chiᵛ-gủ đềng iàu-gềng gậ ciᵛ ;

21 Cì-gáing cì-gáing dú sĩ kầu-diũ Gí-Dũ lĩng lậ lĩng kᵛ, iáu Cũ hợ cã Ỉ tĩ mảing-mảing-dĩ gảing duōi kĩ lậ cã sēng-dảing ;

22 Nì iáu Gí-Dũ hợ cã Ỉ tĩ iả nả nì cỏi kuyệt kĩ lậ, cã Ciông-Dĩ kầu-diũ Sēng-Sềng gựè-diũ gậ chiᵛ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Éng-ᵛē iọng dĩ uoi Bấu-lộ cã Iả-Sú Gí-Dũ miāng à gậ nēng, éng-ᵛē gủ, Ỉ éng-ᵛē niòng Ỉ nì biề-gớ-nēng cō lâu, tãi nì gĩ-dẫu,

2 Nì duōi-kải tiāng-nī-gĩng-guã Ciông-Dĩ éng-ᵛē nì gậ dĩ, nả gủ gậ áing-hữ nả uoi liâu-lĩ ;

3 Ỉ càng-càng-dĩ háu uoi dặ-dĩ Ữ tề-chīng kᵛng-diũ gậ dĩ, iọng dĩ uoi chīng-māng siả sēng uả-guã mī-ciề,

4 Nì chũ iọng sēng lâu, ciũ Ợ hiảu-dặ uoi cềng dặ-dĩ Gí-Dũ tề-chīng kᵛng-diũ gậ dĩ ;

5 Iọng kōng-diū gậ dĩ ềng-nắng háu cặng-chìng ử
duoi diâu-dō gậ nềng đặ-dí, giâ-gíng kâu-diū Sềng-Sềng
iọng dĩ hìng chử lậ háu Cự sềng gậ hắ-sáing iáu sớng-
dí đặ-dí;

6 Iọng kōng-diū gậ dĩ ciū-sī uā biề-gồ-nềng iáu Iũ-
tuōi nềng giâ-gíng câi-câi cầ hē-dō đặ-diộ sú-ngiề, câi-
câi iáu Gí-Dũ hợ cầ ỉ tĩ, kâu-diū ử háu gậ sềng-sĩ câi-
câi đặ-diộ ử ềng-ựề Gí-Dũ Iả-Sú hự nềng gậ dĩ,

7 Ciâu-diū Ciōng-Dĩ bả-bả-dĩ nả uoi gậ áing-hự, gìng
gụ dầ uoi sềng-dĩ hìng chử lậ gậ duoi cồ-nắng, Cự ciū
hắng uoi liâu-lĩ iọng háu gậ sềng-sĩ.

8 Uoi dầ duoi-gá sềng gậ hắ-sáing dĩ-bíng mớng piăng
dềng siâu gậ gắing siâu, Ciōng-Dĩ gữ nả iọng áing-hự
nả uoi, nả Gí-Dũ mài siớng-đặ chử gậ hữ-cự gặng nả biề-
gồ-nềng tiăng-nĩ;

9 Ỉ niōng háu duoi-gá-nềng hiâu-đặ iọng tê-chìng kōng-
diū gậ dĩ sī gōng-ciōng-iōng liâu-lĩ đừing nả nềng, iọng
kōng-diū gậ dĩ giăng ềng-nắng kựế-tíng bĩ-dĩ gậ sĩ-
hề dú kặng dầ cầ lống-cợng mi-dĩ gậ Ciōng-Dĩ dĩ-bíng;

10 Ổ dầ títng ciōng cầ tê-ciề, iủ gựing-bắng gậ, giâ-
gíng ềng-ựề gầu-hồ ciū ộ đặ-dí Ciōng-Dĩ cềng câi gộ iōng
gậ chớng-mềng,

11 Iọng sī ciâu-diū Ciōng-Dĩ kâu-diū uoi Cự Iả-Sú Gí-
Dũ dầ ềng-nắng kựế-tíng bĩ-dĩ gậ sĩ-hề sáing điăng-
gự gậ sềng-ỉ :

12 Uoi-huōi-nềng ềng-ựề sềng Iả-Sú iáu gụ hợ cầ ỉ tĩ
ciū gặng duoi-dắng mầu mi-ciề ngự-sềng dầ Ciōng-Dĩ
mìng-chìng.

13 Gữ-chũ uoi giủ nì, ềng niōng ềng-ựề uoi tầi nì pōng-
diộ gậ kử-nừing, ciū dắng-siâu, iọng kử-nừing ì-cài sī
nì gậ ềng-iâu.

14 ¶ Ềng-ựề iọng dĩ uoi káu-bử-tê gữ dầ uoi Cự Iả-
Sú Gí-Dũ gậ Dá mìng-chìng,

15 Dầ títng ciōng, dầ sī-gáing lống-cợng gậ nềng-gá,
dú sī giăng gụ ử-đĩ gặng hắng cầ gựing,

16 Uoi ciu giũ gù, ciâu-diũ gù hũ-cũ gậ ặng-iâu, nã nì séng-dĩ gậ li-liông kâu-diũ Sēng-Sēng ặ gẩng duoi kị lậ ;

17 Nã Gí-Dũ éng-ựê nì gậ sēng-séng sị-sị kặ-kặ dẫu nì séng-dĩ gụê-diũ ;

18 Iọng-gặ-sị nì gậ ẵgẩng sáng dẫu Ciông-Dĩ gậ ỗ-séng dĩ-bíng, iọng ỗ-séng ỉ cầ nì gậ dĩ-gí, ciũ iũ-nẩng-gề iáu duoi-gá sēng gậ hẩ-sẩng cầi-cầi hiâu-dặ iọng ỗ-séng iũ gỷ-duoi đợng, gỷ-duoi kuoi, gỷ-duoi ầu, gỷ-duoi chéng,

19 Ỉ ặ dạ-dí Gí-Dũ gậ ỗ-séng, iọng ỗ-séng nêng mẩu-nẩng-gề dặ-dí chéng-chủ, Ciông-Dĩ mẩu-lọng iũ gỷ-duoi sị-cũ gậ áing-hữ, nì séng-dĩ dụ ặ dạ-diộ sị-cũ.

20 Ciông-Dĩ, ciâu-diũ gù dẫu uoi séng-dĩ hĩng chủ lậ gậ duoi cồ-nẩng, iũ-nẩng-gề gặ-ngựê tầi uoi-huoi-nêng cầ-chểng cềng cầi dĩ, iâng-guầ uoi giũ gậ, siông-dặ-dẫu gậ.

21 Ngẩng Ciông-Dĩ dẫu gầu-hồ dĩ-bíng, éng-ựê Gí-Dũ Iả-Sủ, dặ-diộ ặng-iâu, cì-dặ dẫu điâu-diầu dồ-dồ, mẩu sụê-mụê. Chểng séng sù ngẩng.

Dĩ 4 Cióng.

1 Uoi iáu Cũ hợ cầ ỉ tị cồ lâu gậ, kẩng nì, nì nã Cũ hẩng lậ, áing-gềng ciũ niông hợ ử hẩng nì lậ gậ áing-hữ,

2 Mẩu-lọng sũ-mũ dĩ niông kéng-hủ, uả-kỉ, nểng-nầi, nà ỗ-séng nì kẩng-ặng gù, gù kẩng-ặng nì ;

3 Nà uả-bểng nì iáu gù, gù iáu nì cầi-cầi lĩng cì-dó, Sēng-Sēng nã nì gậ ỉ-bẩng séng niông cềng-lì cì-bỉ-dặ bẩu-diũ.

4 Séng-tỉ cồng-lậ cì-ciẩ, Sēng-Sēng iẩ lậ cì-ciẩ, ciũ sũ-siông nì nã Cũ hẩng lậ siông-tê iẩ lậ cì-ciẩ ;

5 Cũ cồng-lậ cì-ciẩ, sếng Cũ cồng-lậ cì-iông, sẩi-lỉ iẩ lậ cì-iông,

6 Ciông-Dĩ cồng-lậ cì-ciẩ, ciũ-sỉ duoi-gá-nêng gậ Dá,

mẫu-lộng sū-mū dī dú sī gù gǔng-lǐ, mẫu-lộng sū-mū dī dú sī gù sǎ-ệng, mẫu-lộng sū-mū dī gù dú dāu dĩ-bíng.

7 ¶ Uoi ciă-ciă, ciău-diū Gí-Dũ bā-bā-dī liông nă nêng gâ, dú dặ-diộ áing-hữ.

8 Gũ-chũ sêng-géng gĩ-diū uā, Gù iông tít gậ sī-hê, ciū nà ử chiông lậ gậ dō-tê duôi kộ hũ gù gǔng, ỉ nà gộ iông gậ áing-hữ bā-bā-dī nă sī-gáing nêng.

9 (Uā gù iông kộ, mêng-dā-mêng sī uā gù ỉả à-kộ diá à gậ sù-cài.)

10 A kộ iáu iông kộ gậ, gōng sī cì-ciă, gù iông kộ piăng tít gũ ầu, niông gù mẫu-lộng sū-mū dī dú dāu dĩ-bíng.)

11 Gù pāi gậ nêng, ỉử cā sắ-dữ gậ ; ỉử cā sítg-dí gậ ; ỉử gộng ử hấu sêng-sĩ gậ ; ỉử iông gấu-hồ, ỉử hấu gấu-hồ gậ ;

12 Niông gù-huôi-nêng bọng-chăing sêng gậ hă-sáing sí-huông hấu kỉ lậ, nă sêng gậ hă-sáing ộ liâu-lỷ dững-dầu gậ dī, ỉả ộ sắ Gí-Dũ gậ sêng-tỉ găing duôi kỉ lậ :

13 Dăing uoi-huôi-nêng dú ỉ-búing sêng Cũ, cèng dặ-dí Ciông-Dĩ gậ Gǔng, cì-dặ dāu cā duôi nêng, ộ Gí-Dũ sí-cũ ầu-duôi gậ iông :

14 Nă uoi-huôi-nêng cuôi mại cā gǔng-ciể sêng nêng gắ gậ dàu-lỷ, nă nêng siông chử gậ gáing-kiểu gậ gĩ-chặ pĩng kộ, sū-siông nă hóng chượ lậ chượ kộ, lộng iâu lậ iâu kộ ỉ-búing ;

15 Găing niông nà ồ-séng áing-gêng dú niông í-diū céng gậ dàu-lỷ, mẫu-lộng sū-mū dī dú niông ộ sêng-tỉ gậ tê, ciū-sī Gí-Dũ, sū-siông măing-măing-dĩ duôi kỉ lậ gậ nêng ỉ-búing ;

16 Tóng sêng kău-diū Gí-Dũ cā tê ling lậ ling kộ, nă tóng sêng gộ giăng-cêng gậ gồ-ciể, ciău-diū gộ gồ-ciể gậ lì-liông, cèng lì bọng-chăing sêng-tỉ măing-măing-dĩ duôi kỉ lậ, sêng-tỉ kău-diū ồ-séng cī bọng-chăing cī sí-cũ kỉ lậ.

17 ¶ Uoi iáu Cũ hộ cā ỉ tỉ, gêng-găi nì, áing-gêng êng

gộng cuōi sū-siōng biē-gỗ-nêng, í-diū cù-cī hự-gả gậ
séng-siăng,

18 Gụ siōng gậ dĩ bĩng ú-ōng-tiâu, éng-ựē séng-dĩ
cèng ngăing, mẩu mī-mẫu-ciē gĩng-sĩ, ciū iáu Ciōng-Dĩ
nả nêng gậ sáng-miăng mẩu gúing-niả ;

19 Liōng-séng dú mẩu-tiâu, ỉ-séng cā ừ-iũ lộng-dộng
gậ dĩ, cèng gáu-hēng cā gổ iōng í-nộ gậ dĩ, mẩu gụē-diū.

20 Nì ọ Gí-Dũ còng ēng sī iộng-gặ-sĩ ;

21 Nì đōng-céng tiăng-nī-gĩng Iả-Sú gậ dĩ, iáu gụ hợ
cā ỉ tỉ nả nêng háu nì, háu nì gậ ciū-sī ciâu-diū dẫu Iả-
Sú dĩ-bíng gậ céng dầu-lĩ :

22 Háu nì niōng nả ăing-làu gậ ăing-gēng, iáu ăing-
làu cā nêng gậ gặ-sĩ dũ-tiâu, iộng ăing-làu cā nêng gậ
gặ-sĩ, éng-ựē táng-dũ ừ mī-diū nêng séng-dĩ gậ lăing dĩ,
ciū măing-măing-dĩ huōi-tiâu ;

23 Séng-dĩ ỉ niōng bợ-guã séng gậ,

24 Gũ niōng iũ séng nêng gậ hēng-cộng, iộng séng gậ
nêng sī ciâu-diū Ciōng-Dĩ gậ ỉ-sũ nả ngĩ iáu céng dầu-lĩ
gậ chéng-giễ cā gậ.

25 Gũ-chũ niōng dũ-tiâu uả gả dĩ, biăng-biăng dú
niōng uả céng dĩ : éng-ựē uòì-huōi-nêng sī uòì cā nì gậ
káu-siũ, nì cā uòì gậ káu-siũ.

26 ¶ Nì hỏ-lả gậ sí-hē ēng gộng huăng-cò ; hỏ-lả gậ
dĩ ēng gộng dẫu mì-tê lộ súing :

27 Iả ēng gộng nả mộ-gữ iũ gụē-káu gậ sù-cài.

28 Chĩng-măng té nêng gậ, ēng gộng cuōi té nêng :
găing niōng chăi-chăi-dĩ cā dĩ, chéng-siũ cā ciăng-géng
gậ góng-hú, ciū iũ dặ kăng-nĩng gệng-mẫu gậ nêng.

29 Nì chũ-dĩ dú ēng gộng uả chũ lăing gậ dĩ, niōng
ciâu-diū gổ nêng iàu-géng gậ, uả chũ bọng-chăing nêng
ọ Cũ gậ iōng găing hầu gậ dĩ, nả tiăng-nī-gĩng gậ nêng
iũ ỉ.

30 Éng niōng lōng Ciōng-Dĩ gậ Sēng-Sēng huăng-iẻ,
nì dặ-diộ Ciōng-Dĩ gậ Sēng-Sēng sū-siōng ēng ēng-diũ
nì, cì-dặ dẫu nả nì chiũ dẫu-tê gậ nì-ciẻ.

31 Dù-séng, hāing nêng, hǒ-lǎ nêng, n̄i-nāu, lūing-uā nêng, iáu g̃i iōng g̃a hǎing-séng, dú niōng giǎng n̄i dĩ-bíng d̄y-tiāu :

32 N̄i niōng kǎng-n̄ing g̃i, g̃i niōng kǎng-n̄ing n̄i, séng-cổ niōng n̄ing, n̄i niâu g̃i, g̃i niâu n̄i, sū-siōng Ciōng-Dī éng-ṽē Gí-Dũ niâu n̄i lâu i-búing.

Dī 5 Cióng.

1 N̄i cǎ Ciōng-Dī cèng-ō g̃a g̃iing, ciu niōng ỳ g̃i g̃a iōng ;

2 Áing-gēng dú niōng iũ ỳ-séng, sū-siōng Gí-Dũ ỳ uoi-huōi-nêng, ng̃iing-séng tǎi uoi nà cù-cī gáu k̄ sĩ, nà cù-cī h̄ing nǎ Ciōng-Dī cēng hióng kī-sǎ g̃a cī.

3 ¶ Mǎu-lōng sĩ tóng-gáing, iáu lōng-cǒng í-n̄, táng-séng g̃a dĩ, dǎu n̄i dĩ-bíng dú ēng g̃ōng uā k̄, iōng ciu-sī h̄ sēng hǎ-sáing g̃a g̃a-sĩ ;

4 Hóng-liũ g̃a dĩ, lūing-g̃iing uā g̃a dĩ, tiā siāu mǎu ciāng-géng g̃a dĩ, dú ēng g̃ōng uā, iōng duói dĩ dú ēng sū-siōng : gǎing niōng d̄o-ciā Ciōng-Dī.

5 Éng-ṽē n̄i cèng d̄-dí, tóng-gáing, í-n̄, táng-séng g̃a nêng, dǎu Gí-Dũ iáu Ciōng-Dī g̃a g̃o-dĩ, dú mǎu h̄ng ; táng-séng ciu-sī iáu bǎi h̄ i-búing.

6 Nêng nà h̄-gǎ g̃a dĩ p̄ing n̄i, n̄i ēng niōng sēng g̃i : éng-ṽē iōng-g̃a-sĩ g̃a dĩ Ciōng-Dī g̃a nū-kī tǎu dǎu ng̃a g̃i g̃a nêng séng-dĩ.

7 Éng niōng iáu g̃i-huōi-nêng gōng b̄ng ;

8 N̄i ǎing-bā-sĩ cǎ ú-ōng g̃a nêng, giā-gíng iáu Cũ h̄ cǎ i tí cǎ guáng-m̄ng g̃a nêng : ǎing-gēng niōng sū-siōng guáng-m̄ng g̃a nêng

9 (Éng-ṽē guáng-m̄ng sáng g̃a guǎ-ciē ciu-sĩ sí-cũ g̃a s̄ng-séng, nḡi-lĩ, ch̄ng-ì),

10 Ciu ỳ s̄-sĩ sū-mũ dĩ sĩ d̄ng Cũ g̃a i ;

11 Ỗ duói ú-ōng ỳ i g̃a dĩ, ēng g̃ōng iáu g̃i iũ g̃iing-niǎ, gǎing niōng uā cǎ iōng dĩ g̃a nêng ;

12 Gù-huōi-nêng càng-càng-dī cǎ gâ dī, ciū-sī uā kí iộng dī, iả sộng sī ềng hấu ī-sū.

13 Mẩu-lộng sū-mū dī nǎ nêng uā ềng hấu, dú sī nǎ guáng hīng chũ lậ: hīng chũ lậ gâ dī dú bing cǎ guáng gâ.

14 Gū-chū Ciông-Dī uā, Nì iộng mì-chĩ-diệ gâ nêng niông ching-chǎng, giǎng sĩ-nêng dĩ-bing hũ-sáng kĩ lậ, Gí-Dũ cồng ộ nǎ guáng ciāu nì.

15 ¶ Nì ǎng-gềng, dú niông siǎu-séng, ềng gộng sū-siông ềng mềng-bạ gâ nêng, niông sū-siông chóng-mềng gâ nêng;

16 Ềng-ựê giǎ-ging gâ sĩ-gǎi sĩ cềng lǎng, nì ciū niông nǎ nì-ciẻ chũ-dông, ềng gộng kóng-kóng-dī guā.

17 Gū-chū ềng gộng cǎ háng gâ nêng, cồng niông mềng-bạ Cũ gâ séng-ī sĩ gông-ciông-iông.

18 Iả ềng gộng iẻ-ciử-cử, iộng dĩ lǎng nêng mẩu hǎ-sū lǎng-lậ, séng-dĩ niông sĩ-cử dặ-diệ Sềng-Sềng;

19 Niông nǎ sĩ-cử iǎu Sềng-Sềng hấu gâ gố, nì uā nǎ gụ tiǎng-nī, gụ uā nǎ nì tiǎng-nī, chũ-dĩ chiông, séng-dĩ niông gộ-siông cūng-mĩ Cũ;

20 Mẩu-lộng pông-diệ sū-mū dī, dú niông kǎu uđi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ gâ miǎng, sĩ-sĩ kặ-kặ dō-ciǎ Dá Ciông-Dī.

21 Iả niông gềng Gí-Dũ, nì hũ gụ gǔng, gụ hũ nì gǔng.

22 ¶ Cǎ sê-mǎ gâ, niông hũ séng-ềng gǔng, sū-siông hũ Cũ gǔng ī-búing.

23 Ềng-ựê séng-ềng sĩ sê-mǎ gâ tê, sū-siông Gí-Dũ sĩ gǎu-hồ gâ tê, ī sĩ giủ gǎu-hồ tóng séng-tỉ gâ Cũ.

24 Gǎu-hồ sĩ hũ Gí-Dũ gǔng, iộng-gặ-sĩ mẩu-lộng sū-mū dĩ sê-mǎ iả niông hũ séng-ềng gǔng.

25 ¶ Cǎ séng-ềng gâ niông ồ sê-mǎ, sū-siông Gí-Dũ iả ồ gǎu-hồ, tǎi gǎu-hồ ngũing-séng nǎ cù-cī gáu kộ sĩ;

26 Ổ nǎ sǎi-lĩ gâ sự iǎu dǎu-lĩ nǎ gǎu-hồ lǎng lǎi-lĩ, ciū nǎ gụ huợng-piẻ cǎ sềng,

27 Gū niông duōi gụ dǎu cù-cī gâ ming-ching, cǎ ềng-

iâu gậ gấu-hồ, mẩu mĩ-ciê ú-dǎng, cú-lú-hộng ử-gặ-sĩ gậ dĩ ; niông gụ chéng-giê mẩu chḡ-chḡ uā gụ.

28 Iộng-gặ-sĩ cā sḡng-ḡng gậ niông ồ sē-mả, sũ-siông ồ cù-cĩ gậ sḡng-tĩ. Ồ sē-mả gậ ciũ-sĩ ồ cù-cĩ :

29 Cù-cḡng mẩu nḡng nũ cù-cĩ gậ sḡng-tĩ ; cḡng sĩ bấu-iḡng sḡng-tĩ, sũ-siông Gí-Dũ bấu-iḡng gấu-hồ ỉ-búng ;

30 Ḣng-ḡē uoi-huḡi-nḡng cā Gí-Dũ sḡng-tĩ gậ ngũ-gúing káu-siũ.

31 Ḣng-ḡē iḡng dĩ nḡng niông piê-tiâu dá-nải, iáu sē-mả nḡng-nḡng-diũ ; liḡng nḡng ciũ hḡ cā ỉ tỉ.

32 Iḡng kḡng-diũ gậ dĩ cḡng chéng : uoi iḡng-gặ-sĩ uā, sĩ uā Gí-Dũ iáu gấu-hồ gậ dĩ.

33 Lậ-sĩ nì-huḡi-nḡng ciă-ciă dú niông ồ sē-mả sũ-siông ồ cù-cĩ ỉ-búng ; sē-mả ỉả niông gḡng sḡng-ḡng.

Dĩ 6 Cióng.

1 Cā gḡing gậ, iáu Cḡ hḡ cā ỉ tỉ niông í-diũ dá-nải : iḡng sĩ ḡng-gái gậ.

2, 3 Niông hâu-sḡng dá-nải, nả nì ḡ đặ-diḡ hũ-kĩ, dẫu sĩ-gáing ḡ đḡng miāng, (gáu-dḡ nḡng gậ dĩ, iḡng ciũ-sĩ tê cì-iḡng iũ hḡ nḡng gậ dĩ bấu dẫu dĩ-bíng).

4 ¶ Cā dá gậ, ḡng niông nả gḡing hḡ-lả : niông nà Cḡ gấu-hḡng gḡng-gái gậ dĩ liàng gụ.

5 ¶ Cā nũ-gḡ gậ, niông giáng lậ gḡ tiũ, sḡng-dĩ niông chḡng-ỉ, í-diũ ử gḡing nì sḡng-tĩ gậ cḡ, sũ-siông í-diũ Gí-Dũ ỉ-búng ;

6 Cā dĩ, ḡng niông ḡng-ḡē iũ nḡng chũ nì, ciũ cā, sũ-siông táng-dũ đḡng nḡng gậ ỉ, niông sũ-siông Gí-Dũ nũ-gḡ gậ gặ-sĩ, ỉ-sḡng í-diũ Cióng-Dĩ gậ sḡng-ỉ kḡ cā ;

7 Sḡng-dĩ gḡng-ngḡing hũ-sũ, sũ-siông sĩ hũ-sũ Cḡ, ḡng sũ-siông hũ-sũ nḡng :

8 Ḣng-ḡē đặ-dĩ, gḡ nḡng cā gậ ciáng dĩ, mẩu-lḡng sĩ cā nũ-gḡ, sĩ gḡng cù-cĩ cḡ-ỉ, dú ḡ ciâu gḡ cā gậ dĩ, đặ-diḡ Cḡ siḡng gḡ gậ.

9 Cā cữ-nêng gậ duôi nũ-gẻ ỉả niông ỉợng-gả-sỉ, ềng gợng hiả gừ : ềng-ựề đặ-dí gừ gậ Cữ ciũ-sỉ nỉ gậ Cữ, sỉ dẫu títg ciông, gừ dú ềng chũ nêng gậ nguề-mẫu.

10 ¶ Uôi giả niông uả ỉợng sựề-muề gậ đỉ, nỉ iáu Cữ hộ cã ỉ tỉ, kầu-diũ gừ gậ duôi cở-nắing, niông cã iũ duôi ì-liông gậ nêng.

11 Niông cệng-diũ Ciông-Dỉ nả nêng tóng sếng gậ kó-gả, ciũ iũ-nắing-gề iâng-guầ mỗ-gử siông gậ gắing-gỉ.

12 Ềng-ựề uôi-huôi-nêng mà-diông, ềng sỉ iáu iũ huải-kỉ gậ nêng mà, sỉ iáu ử cã tê-ciể gậ, iũ gừing-bắng gậ, dẫu sỉ-gắing cã ỉợng ú-ợng gậ uắng-dỉ, gừng ử duôi dẫu títg ciông gậ sù-cài gậ ợ sếng, mà-diông.

13 Gũ-chũ niông nà-diũ Ciông-Dỉ nả nêng tóng sếng gậ kó-gả, dẫu pông-diộ cuói-nũing gậ nỉ-ciể, nỉ ciũ ợ mà-dặ đờ-tê guầ, lỏng-cợng gậ đỉ cã chếng-chũ lầu, gũ ợ gừề-dặ ì-lộ.

14 Gũ-chũ niông gừề-dặ ì-lộ, nả chếng-ì cệng duôi-ciể gắi-diũ iáu, nả ngỉ-lỉ cệng hũ sếng giắng ciá-diũ hếng-tê,

15 Nả uả-bếng gậ hẩu sếng-sỉ cệng hã káu-dỉ, ờ-dờ mà-diông ;

16 Gả-nguề ỉ niông nả sếng Cữ gậ sếng cệng dềng-bắi nả dẫu siũ-dỉ, ciũ iũ-nắing-gề nả ử ciả ợ gử lỏng-cợng gậ hỏ-cíng cã-hã miề-tiầu.

17 Nả giũ nêng gậ áing-hữ cệng kó duôi hã tê-dỉ, siũ-dỉ nà-diũ Sềng-Sềng gậ dẫu, ciũ-sỉ Ciông-Dỉ gậ dẫu-lỉ :

18 Ỉ niông ỉ-diũ Sềng-Sềng hẩu nỉ, sỉ-sỉ kặ-kặ gỉ-dầu, mẩu-lọng sũ-mũ đỉ dú niông gỉ-dầu giũ Cữ, gỉ-dầu gậ sỉ-hề niông chếng-chắng, ềng gợng dừing, tắi duôi-gá sềng gậ hã-sắing gỉ-dầu,

19 Gũ niông tắi uôi gỉ-dầu, giũ Cữ nả uôi iũ kẻ-cỏ, ợ duôi-dắng kựề-chữ gợng ử hẩu gậ sềng-sỉ kợng-diũ gậ đỉ, hẩu nêng đặ-dí,

20 Uôi ềng-ựề ỉợng hẩu gậ sềng-sỉ cã Cữ sắ-chữ gậ nêng giả nả sỏ-liầu sỏ-diũ ; nỉ niông giũ Cữ bợng-chắing uôi duôi-dắng gợng ỉợng hẩu gậ sềng-sỉ, sũ-siông uôi ềng-gắi gợng ỉ-búng.

7 Uòì éng-ṽē nì duòì-gá-nêng iũ iõng gâ séng-ī bõng-lăi sī ēng-gái gâ, éng-ṽē uòì séng-dī sī-sī kạ-kạ siõng nì, iõng-gặ-sĩ uòì mẩu-lõng nă sộ-liâu sộ-diũ, mẩu-lõng sī nà ử hẩu gâ sēng-sĩ bìng-piễ chéng-chữ, cã ử hẩu sēng-sĩ gâ guíng-cēng, nì iáu uòì dú cằi-cằi đặ-diợ áing-hự.

8 Uòì iáu Gí-Dũ Iả-Sứ sī i-búing gâ ỏ-séng cèng siõng nì duòì-gá-nêng, iõng dī Cìõng-Dĩ ợ tấi uòì cã guíng-cēng.

9 ¶ Uòì giũ gâ, ciũ-sī ỏ nì gâ ỏ-séng ợ cằi kị lậ nă nì gâ chóng-mếng iáu gĩng-sĩ éng-ṽē iõng ỏ-séng iả ợ gấing cằi kị lậ ;

10 Nă nì iũ-năing-gê bìng-piễ ciáng lảnh gâ dī ; cã chềng-ì mẩu chồ-chồ gâ nêng cì-dặ dầu Gí-Dũ gâ nì-ciề ;

11 Kầu-diũ Iả-Sứ Gí-Dũ sáng cèng cằi ngī gâ guả-ciề, éng-ṽē iõng guả-ciề ciũ iũ ểng-iầu, cườing-mĩ, gự nă Cìõng-Dĩ.

12 ¶ Hiáng-dī à, uòì ỏ nì hiầu-dặ uòì pông-diợ gâ dī sī bõng-chẩing ử hẩu gâ sēng-sĩ gấing đừing-dặ kuổi ;

13 Iõng-gặ-sĩ uòì sī éng-ṽē Gí-Dũ nă sộ-liâu sộ-diũ sũ dầu lầu-dĩ, iõng dī đừing dầu uẩng-dĩ iẩng-dĩ gâ bẻng, iáu ử duối biề gâ bẻng dú đặ-dĩ ;

14 Uòì gũ ỏ nì hiầu-dặ ử iáu Cự hợ cã i tị gâ hiáng-dī cì duối bườing éng-ṽē uòì nă sộ-liầu sộ-diũ ciũ gấing duối-dẩng đừing Cìõng-Dĩ gâ dầu, mẩu mĩ-ciề giáng.

15 ¶ Gợng Gí-Dũ gâ dī ì-cằi iũ éng-ṽē đũ-kị siõng-cáing ciũ gợng gâ ; iả iũ éng-ṽē hẩu-ī gâ :

16 Iõng cì-bõng gợng Gí-Dũ sī éng-ṽē iũ ỏ-séng, đặ-dĩ Cự pằi uòì niõng uòì nà ử hẩu gâ sēng-sĩ bìng-piễ chéng-chữ :

17 Ử cì-bõng gợng Gí-Dũ sī éng-ṽē siõng-cáing gâ dī, gợng dú mẩu chềng-ì, ỏ lờng uòì nă sộ-liầu sộ-diũ gâ sī-hề gấing ợ siũ kử.

18 Iõng-gặ-sĩ iũ sũ-mũ dī iàu-gềng nĩ ? mẩu-lõng sũ-mũ gặ-sĩ, sī gặ-ỉ, sī cẻng-sẻng, lậ iũ nẻng gợng Gí-Dũ, uòì ciũ kầu-uối, cì-bỉ-dặ iả dú ợ kầu-uối.

19 Éng-ṽē uòì đặ-dĩ, iõng dī kầu-diũ nì tấi uòì gỉ-dầu,

ĩ kâu-diũ Iă-Sú Gí-Dũ gậ Sẻng bẻng-chẻng, sựē-mựẻ
uỏi cẻng ặ dặ giủ,

20 Uỏi chiẻ-sẻng siẻng gậ, cẻng táng-dũ gậ, ciũ-sĩ mảu-
lẻng pẻng-diẻ sũ-mũ dĩ dụ mải lẻng uỏi ẻng hẫu ĩ-sũ, giẻ-
gẻng cẻng niẻng ciẫu-diũ tẻ-chẻng duỏi-dẻng gẻng Gí-
Dũ gậ dẫu, iẻng-gặ-sĩ uỏi mảu-lẻng sĩ sẻng đợ-dĩ, mảu-
lẻng sĩ sĩ-tiẫu, cẻng niẻng Gí-Dũ dẫu uỏi gậ sẻng-tĩ nả
nẻng cẻng cả duỏi.

21 ¶ Ếng-ựẻ uỏi sẻng đợ-dĩ sĩ ẻng-ựẻ Gí-Dũ, uỏi sĩ iả
iủ ĩ uỏi.

22 Uỏi lậ-sĩ dẫu iẻng sẻng-tĩ gũ ặ sẻng, ciũ ặ dặ-diẻ
uỏi cả gậ gẻng-hủ gậ guả-ciẻ, iẻng-gặ-sĩ uỏi ẻng dặ-dĩ tĩ
sũ-mũ dĩ gẻng hẫu.

23 Iẻng liẻng-iẻng dĩ uỏi cẻng nủng siẻng diẻng-gủ,
uỏi cẻng ỏ piẻ-tiẫu iẻng sĩ-gẻng iáu Gí-Dũ cẻi cẻ-dỏ ;
iẻng sĩ gẻng hẫu dặ cẻi :

24 Lậ-sĩ uỏi gũ dẫu sẻng-tĩ sẻng đợ-dĩ, ẻng-ựẻ nẻ gậ dĩ,
gẻng sĩ iẫu-gẻng.

25 Uỏi cẻng dặ-dĩ iẻng dĩ, ciũ dặ-dĩ uỏi gũ ặ dẫu iẻng
sĩ-gẻng, ĩ ặ iẫu nẻ duỏi-gả-nẻng cẻi cẻ-dỏ, bẻng-chẻng
nẻ gẻng ĩ-sẻng sẻng Cũ, ĩ ẻng-ựẻ sẻng ciũ gẻng kẫu-uỏi ;

26 Uỏi cuỏi dẫu nẻ ử-dĩ, nẻ iẫu Gí-Dũ Iă-Sú hợ cả ĩ tĩ
iủ gậ kẫu-uỏi, kẫu-diũ uỏi ciũ ặ gẻng cẻi kĩ lậ.

27 ¶ Nẻ cả nẻng gậ ẻng-gẻng niẻng iẫu Gí-Dũ ử hẫu
gậ sẻng-sĩ ặ hợ, iẻng-gặ-sĩ uỏi mảu-lẻng lậ gẻng nẻ, mảu-
lẻng dẫu biẻ sủ-cẻi tiẻng-nẻ nẻ gậ dĩ, dụ ặ dặ-dĩ nẻ gẻng
sẻng-sũ, gựẻ-dặ ì-lỏ, gẻng sẻng cẻng nẻ gậ ì-liẻng bẻng-
chẻng ử hẫu sẻng-sĩ gậ dẫu-lĩ ;

28 Mảu-lẻng sũ-mũ dĩ iả ẻng giẻng đờ-tẻ ; đờ-tẻ chũ nẻ
ẻng giẻng, ciũ dặ-dĩ cẻ-cẻ cẻng ặ miẻ-tiẫu, nẻ ciũ dặ-dĩ
cẻ-cẻ cẻng ặ dặ giủ, dụ sĩ giẻng Cẻng-Dĩ-dĩ lậ ;

29 Ếng-ựẻ Cẻng-Dĩ nả nẻ gậ, ẻng-ặ-cẻ nả nẻ ặ sẻng
Gí-Dũ, gũ nả nẻ ẻng-ựẻ Gí-Dũ siũ kủ :

30 Nẻ iẫu đờ-tẻ siẻng-cẻng, sũ-sẻng nẻ chẻng-mẻng chũ-
gẻng uỏi, giẻ-gẻng tiẻng-nẻ-gẻng uỏi iủ gậ dĩ.

Dĩ 2 Cióng.

1 Iáu Gí-Dũ hō cā ĩ tĩ lậ iũ tĩ-tả nêng gậ dĩ, ơ-séng lậ iũ kúing nêng séng gậ dĩ, lậ iũ Sēng-Sēng nả nêng gậ ĩ-búing séng, lậ iũ kỗ-ling, kãng-ning nêng gậ dĩ,

2 Nì ciũ niōng gōng ĩ-gīng, dú niōng iũ ĩ-búing gậ ơ-séng, gōng séng gōng ĩ, nả uoi iũ sí-cũ gậ kầu-uoi ;

3 Mầu-lōng cā sũ-mũ dĩ, dú ēng gọng éng-ựē siōng-cáing táng-dũ gặ gậ ợng-iâu ciũ cā, cōng niōng iũ keng-hú gậ séng gặ nêng dú chũ biē-nêng piāng cù-cī gāing hâu ;

4 Ēng niōng gặ nêng gũ cù-cī gậ dĩ iả niōng gũ biē-nêng gậ dĩ.

5 Nì niōng iũ Gí-Dũ Iả-Sú ử-gặ-sĩ gậ séng :

6 Gự bọng-lải iũ Cióng-Dĩ gậ hēng-cộng, ēng nả cù-cī iáu Cióng-Dĩ ĩ-búing duoi, chũ-dặ cèng dōng,

7 Gũ kǎing diú-tiâu iọng dĩ, ngũing-séng nả nũ-gặ gậ hēng-cộng, bīng cā sī-gáing nêng gậ gặ-sĩ ;

8 Cā nêng lậu, ciũ cù-cī keng-hú cù-cī, cì-bỉ-dặ dẫu sĩ dú kǎing í Cióng-Dĩ, ciũ-sĩ sĩ dẫu sí-cī-gā, iả kǎing í.

9 Gũ-chũ Cióng-Dĩ nả gự gáu-séng iọng kộ dẫu dēng ầu gậ sù-cài, nả ử ciả piāng lōng-cōng gậ miāng dēng duoi gậ miāng nả gự ;

10 Niōng mầu-lōng dẫu tǎng ciōng gậ, dẫu sī-gáing gậ, dẫu diá à-bing gậ, kầu-diũ Iả-Sú gậ miāng nêng nêng gậ káu-bũ-tê dú niōng gũ-diũ,

11 Nêng nêng gậ chũ dú niōng nêng Iả-Sú Gí-Dũ cā Cũ, gự ợng-iâu nả Dá Cióng-Dĩ.

12 ¶ Uoi cèng ơ gậ hiáng-dĩ, nì cù-cộng dú kǎing í-diũ Cióng-Dĩ, giả-ging niōng giáng lậ gặ tiú cā-chēng nì dặ giũ gậ góng-hú, ēng-ò-cĩ uoi dẫu nì ử-dĩ gậ sī-hē niōng iọng-gặ-sĩ, ciũ-sĩ uoi ēng-nǎing dẫu nì ử-dĩ, gāing niōng iọng-gặ-sĩ ;

13 Ēng-ựē mầu-lōng sĩ nì séng-dĩ góng-ngũing cā gậ dĩ, sĩ nì cā gậ dĩ, dú sĩ Cióng-Dĩ ciâu-diũ cù-cī dēng-ĩ gậ, dẫu nì séng-dĩ cā-chēng.

14 Nì mẩu-lộng cã sũ-mũ dĩ dụ ăng gọng mải-ững
sióng-cáing ;

15 Iộng-gã-sĩ nì ciũ ọ chéng-giẻ, lấu-sĩ, dẫu iộng gã-
lã-huàng cèng mảing gậ sĩ-gãi, cã Ciông-Dĩ gậ gững,
mẫu mĩ-ciẻ chặ-chặ uả nì, nì dẫu sĩ-gáing nêng dĩ-bíng
hĩng chũ lậ sũ-siông guáng ciầu dẫu iộng sĩ-gáing,

16 Nà sáng-miăng gậ dẫu-lĩ hấu nêng dạ-dĩ; nả uoi
dẫu Gĩ-Dũ gậ nì-ciẻ iũ dĩ hấu-gấu, ếng-ựẻ uoi ăng-
nảing kóng-kóng-dĩ cã dĩ, kóng-kóng-dĩ lự.

17 Nì ếng-ựẻ sêng nả cù-cĩ cặng cĩ gậ mĩ-dĩ hũ-sũ Cũ,
ciũ-sĩ uoi sáng-miăng gậ huải dẫu hã iộng cĩ ciông-bíng,
uoi iả kầu-uoi, ỉ iáu nì duoi-gá-nêng cỏi-cỏi kầu-uoi :

18 Nì iả niông ựẻ iộng dĩ kầu-uoi, ỉ niông iáu uoi cỏi-
cỏi kầu-uoi.

19 ¶ Uoi iáu Cũ Iả-Sú hợ cã ỉ tỉ iũ siông-tẻ, kựẻ-kựẻ-
dĩ hắng Dĩ-mộ-tuoi kộ nì ử-dĩ, nả uoi dạ-dĩ nì gậ dĩ iả ọ
kúing-sẻng.

20 ếng-ựẻ uoi mẩu biẻ-nêng iáu uoi gống sẻng, ọ ì-cài
guả-lự nì gậ dĩ.

21 Gự duoi-gá-nêng dụ siông cù-cĩ gậ dĩ iàu-gẻng,
cợng ăng siông Iả-Sú Gĩ-Dũ gậ dĩ iàu-gẻng.

22 Nì dạ-dĩ Dĩ-mộ-tuoi sĩ gống-ciông gặ-sĩ chĩ-guả lẫu,
gự iáu uoi cỏi hũ-sũ Cũ, gọng ử hấu gậ sẻng-sĩ, sũ-siông
gững iáu dá ỉ-búing.

23 Dảing chũ uoi gậ dĩ gống-ciông lẫu-mựẻ, uoi ciũ
siông hắng gự dãi-diũ kộ nì ử-dĩ :

24 Uoi iáu Cũ hợ cã ỉ tỉ sẻng cù-cĩ mẩu gĩ-sĩ iả ọ kộ
nì ử-dĩ.

25 Giả-gúing uoi chũ cợng niông sảing hắng uoi gậ
hiáng-dĩ Ỉ-bả-hũ-dĩ kộ nì ử-dĩ, gự sĩ iáu uoi cỏi cã gống-
hủ, cỏi-cỏi mà-diông, ỉ sĩ nì sặ-chặ gậ nêng ỏ gự nả uoi
niông sặ-ặng gậ mĩ-dĩ ;

26 ếng-ựẻ gự cợng siông nì duoi-gá-nêng, sẻng-dĩ cợng
huáng-iẻ, ếng-ựẻ nì tiăng-nĩ-gĩng gự bảng :

27 Gự chĩng-mảng ì-cài cợng bảng tẩu sĩ : lậ-sĩ Ciông-

Dī kộ-lǐng gù ; ɛng-ò-cí kộ-lǐng gù, iả kộ-lǐng uoi, sǎng-dặ uoi kī ciông gá kī.

28 Gū-chū uoi cèng iàu-gềng kuê-kuê-dī hǎng gù kộ, nả nì cuôi chū-gǐng gù, ciū ở kầu-uoi, iả gặ-dặ uoi mī-ciê kī.

29 Nì niông nà gù chū sī iáu Cự hợ cā ỉ tĩ gặ nêng kầu-uoi-uoi-dī ciê gù ; ử duoi sū-siông gù ỉ-búng gặ nêng, nì dú niông gềng gù :

30 Gù ɛng-ựê cā Gí-Dữ gặ góng-hú hiáu-hián tầu sỉ, nì hū-sū uoi iủ ɛng dầu gặ sù-cài, gù dú pồ miăng ciầu-gū dặ-dầu.

Dī 3 Cíong.

1 Hiáng-dī à, uoi gū iủ dī iáu nì uā, nì iáu Cự hợ cā ỉ tĩ niông kầu-uoi. Uoi siả iọng dī gựê nả nì, uoi dú ɛng pā lữ, nì ciū iủ ỉ.

2 ¶ Nì niông bộng-lĩ ẻ ử cì-cặng gặ nêng, bộng-bĩ cā-ở gặ nêng, bộng-bĩ ử uải-tiầu pựê-nự cì-bộng gặ nêng :

3 ɛng-ựê uoi-huôi-nêng kầu-diū Cíong-Dī gặ Sềng bải Cíong-Dī, ɛng-ựê Gí-Dữ Iả-Sú hấu-gáu, cọng ɛng kầu-diū nguyê-māu, ciū ì-cài sī siū uải-tiầu pựê ỉ gặ nêng :

4 Mông sī iọng-gặ-sỉ ciū-sỉ nguyê-māu uoi iả gộng kầu-dặ-diū : iủ biê-nêng siông nguyê-māu gộng kầu-dặ-diū, uoi gǎing gộng kầu-dặ-diū ;

5 Uoi chự-sỉ, dī bải góng ciū siū uải-tiầu pựê gặ ỉ, sỉ ỉ-sả-liê cì cù gặ nêng, Bìng-ngả-mềng ử cì-bộng, sỉ Hí-bả-lải nêng sải gặ ciū cā Hí-bả-lải nêng ;

6 Ciầu-diū lữ-huả uā kỉ lậ, uoi sī Huả-lĩ-sồ nêng ; ciầu-diū iê-sềng uā kỉ lậ, uoi châng-mâng bĩ-lậ gầu-hồ ; ciầu-diū í lữ-huả ciū sộng-dặ sỉ ngỉ uā kỉ lậ, uoi ciū mầu chộ-chự uā uoi.

7 ¶ Lậ-sỉ uoi châng-mâng chū sī iủ ỉ uoi gặ dī, giả-gíng ɛng-ựê Gí-Dữ chū sī lờng uoi iề-kự gặ dī.

8 Ciū-sỉ mầu-lọng sū-mū dī, uoi giả dú chū sī lờng uoi

iè-kú, éng-ṽē cōng mài piāng-dặ dặ-dí uòi Cự Iả-Sú Gí-Dũ dềng hẩu : uòi éng-ṽē gự kộ-tiâu uòi lōng-cōng gậ mī-dī, uòi chū iọng mī-dī gồ lú-sủ i-búng, éng-ṽē ồ dặ-diộ Gí-Dũ,

9 Biâu-nềng uòi sī iáu Gí-Dũ hợ cầ i tỳ, sộng cầ ngī-nềng, ēng sī éng-ṽē í-diũ lự-huả, lậ-sī iọng-gặ-sỉ ciũ sộng-dặ cù-cī gậ ngī, sī giǎng sềng Gí-Dũ dặ lậ gậ ngī, ciũ-sī giǎng Cìong-Dĩ-dĩ lậ gậ ngī, éng-ṽē sềng ciũ nả uòi :

10 Gũ ồ dặ-dí Gí-Dũ, iáu gự hủ-sáng kị lậ gậ duôi cồ-nǎng, i dặ-dí iáu gự biāng-biāng siũ kử, ộ gự sỉ ;

11 Mẩu-lọng-dĩ uòi ciũ giǎng sỉ-nềng dĩ-bính ộ dặ hủ-sáng kị lậ.

12 ¶ Uòi ēng sī uả táng-dũ gậ, dặ-diộ lầu, iả ēng sī uả uòi giả-gính sí-huọng hẩu lầu : uòi cềng-lì hiông tê-ching bẩu kộ, mẩu-lọng ộ dặ-diộ Gí-Dũ nả uòi gậ dĩ, iọng dĩ ciũ-sī Gí-Dũ cì-gềng-gềng tĩ uòi niông uòi dặ gậ.

13 Hiáng-dĩ à, iọng dĩ uòi gũ ēng chū cù-cī sī dặ-diộ lầu : uòi cōng-lậ cì-iông dĩ iàu-gềng, ciũ-sī lầu-bẩu-tiâu bồ-hề gậ dĩ, cềng uòi gậ kựê-lì cì-bĩ-dặ dãi tê-ching cính kộ,

14 Chū-diũ gỷ-gúing cì-dặ bẩu kộ, dặ Cìong-Dĩ éng-ṽē Gí-Dũ Iả-Sú hǎng uòi lậ dặ-diộ ử títg cìong siông uòi gậ dĩ.

15 ¶ Uòi dĩ-bính cầ sí-huọng hẩu gậ nềng, dú niông iũ iọng-gặ-sỉ gậ sềng : nì mẩu-lọng sũ-mũ dĩ lậ mài gōng sềng, Cìong-Dĩ cōng ộ nà iọng dĩ hẩu nì dặ-dí :

16 Lậ-sī uòi-huồi-nềng dầu lầu gậ dĩ-bũ, ǎng-gềng dú niông í-diũ i-búng gậ dầu-lĩ.

17 Hiáng-dĩ à, nì niông cầi-cầi ộ uòi, iả niông mǎing-mǎing-dĩ chū ử duôi ộ uòi gậ gặ-sỉ kộ cầ gậ nềng.

18 Uòi chū-chũ iáu nì uả-guả, giá chũ mù-cậ iáu nì uả, iũ cềng cầi nềng ǎng-gềng sī iáu Gí-Dũ gậ sí-cì-gầ cầ dồ-tê :

19 Gự-huồi-nềng gậ sụê-mựề cōng sī niông miề-tiâu,

gù nà chū iáu bủ cệng gù gậ Cìong-Dĩ, nà cù-cì ềng hẩu
ĩ-sũ gậ dĩ chũ cã ềng-iâu, sềng-dĩ dứ sĩ siềng sĩ-gáing gậ
dĩ iàu-gềng.

20 Uoi-huoi-nềng gậ gở dẩu tểng cìong ; uoi giềng ừ-dĩ
dểng giừ uoi gậ Cự lậ, ciũ-sĩ Cự lậ-Sứ Gí-Dũ :

21 Cĩau-diũ gù iũ gậ duoi cồ-nểng, iũ-nểng-gề nà
lông-cồng gậ mì-dĩ dứ hũ cù-cì gũing, gù cồng ộ nà uoi-
huoi-nềng lự-lự à lậ gậ sềng-tỉ bở-guã sềng gậ, iáu gù
ềng-iâu gậ sềng-tỉ ỉ-búing.

Dĩ 4 Cìong.

1 Uoi dềng ồ, cềng siềng gậ hiềng-dĩ à, nì sĩ uoi gậ
kầu-uoi, uoi tểng cìong gậ mầu, nì iáu Cự hợ cã ỉ tỉ niềng
gùè-dặ ì-lộ.

2 ¶ Uoi kũing Iũ-à-diệ iáu Sềng-dứ-gí, ừ liềng-ciã
á-niềng-nềng, gù iáu Cự hợ cã ỉ tỉ niềng gồng sềng-sũ.

3 Uoi giừ nì iềng iáu uoi cái-cái cã gồng-hú kầu-dặ-diũ gậ,
hợng-chãing ừ liềng-ciã á-niềng-nềng, ềng-nề gù iáu uoi
cái-cái kũ-chũ lự-guã gợng ừ hẩu gậ sềng-sĩ, gũ iũ Gặ-li-
mểng, iáu ừ biề iáu uoi cái cã gồng-hú, iềng duoi nềng
gậ miềng dứ gĩ dẩu sắng-miềng gậ sứ-dĩ.

4 ¶ Nì iáu Cự hợ cã ỉ tỉ niềng sĩ-sĩ kặ-kặ kầu-uoi : uoi
ỉ iáu nì uã, niềng kầu-uoi.

5 Niềng nả duoi-gá-nềng dặ-dĩ nì uã-kĩ gậ sềng. Cự
cềng gũing uoi-huoi-nềng.

6 Nì cì-ìong dĩ dứ ềng gợng guã-lự ; mẩu-lọng sũ-mũ
dĩ dứ niềng gử-dẩu giừ Cìong-Dĩ iả niềng dồ-ciã, nì giừ
gậ dĩ dứ niềng iáu Cìong-Dĩ uã dặ-dĩ.

7 Iềng-gặ-sĩ Cìong-Dĩ nả nềng gậ bềng-úing, ciũ-sĩ
nềng mài siềng-dặ-dẩu gậ bềng-úing, cồng ộ iềng nì gậ
sềng iáu nì sềng-dĩ siềng gậ dĩ, sắ nì gậ sềng sĩ-sĩ kặ-kặ
hiềng-diũ Gí-Dũ lậ-Sứ.

8 ¶ Hiềng-dĩ à, giã niềng nả iềng sụề-mựề gậ dĩ, mẩu-
lọng sũ-mũ dĩ sĩ cềng-ì gậ, mẩu-lọng sũ-mũ dĩ sĩ niềng

gēng-dōng gâ, mǎu-lōng sū-mū dī sī góng-biàng gâ, mǎu-lōng sū-mū dī sī chéng-giê gâ, mǎu-lōng sū-mū dī sī chéng-hóng gâ, mǎu-lōng sū-mū dī sī ẹng-gè gâ, lậ iủ sū-mū dī sōng-dǎ sī ciáng, iủ sū-mū dī niōng uả gừ hấu, iọng duối dī nì ciũ niōng siōng siōng hã.

9 Nì dǎu uoi-dĩ ọ kộ gâ, sēng-dǎ-guã gâ, tiāng-nĩ-gīng-guã gâ, chũ-gīng-guã gâ, ciũ niōng í-diũ kộ cã : nà bẻng-úing nã nẻng gâ Cìong-Dĩ ciũ ọ iáo nì cãi cì-dó.

10 ¶ Uoi iáo Cũ hộ cã í tĩ cẻng kǎu-uoi, ẻng-ựê nì dǎu iọng-ci-sĩ í siōng uoi gâ dī ; nì ching-màng iả sĩ uả-sōng iọng gâ dī, lậ-sĩ mǎu ử hộ-sĩ kộ cã.

11 Uoi ẻng sĩ ẻng-ựê mǎu kǎu-lầu sả, ciũ uả iọng dī : uoi mǎu-lōng pōng-diộ sū-mū guáng-gẻng. dú dĩ-cũ, iọng sĩ uoi ọ-guã lầu gâ.

12 Uoi lậ lậ-bai à lậ ciũ dǎ-dĩ niōng gōng-ciōng cã, uoi lậ hũ-cũ iả dǎ-dĩ niōng gōng-ciōng cã : mǎu-lōng pōng-diộ sū-mū dī iáo lōng-cōng gâ dī, mǎu-lōng sĩ iẻ dǎ bấu, sĩ bủ-gựẻ, sĩ cẻng hũ-cũ, sĩ mǎu kǎu-lầu, uoi dú ọ gīing-gỏ tiâu.

13 Uoi iáo Cũ hộ cã í tĩ, kǎu-diũ gừ nã uoi gâ li-liōng, mǎu-lōng sū-mū dī dú cã-dǎ-dǎu.

14 Mōng sĩ iọng-gả-sĩ uoi pōng-diộ kũ-nũing gâ sĩ-hẻ, nì-huoi-nẻng bọng-chǎing uoi, iả sĩ dẻng hấu gâ dī.

15 Hỉ-li-bỉ nẻng à, nì dǎ-dĩ uoi buoi-chỏ gọng ử hấu gâ sẻng-sĩ chũ Mả-kĩ-dọng gâ sĩ-hẻ, uả ử sōng nẻng iáo nẻng ciẻ kộ gâ dī, lậ-ẻng-sĩ nì, cuoi mǎu biẻ gâ gǎu-hỏ bọng-chǎing uoi ;

16 Ciũ-sĩ uoi dǎu Tiẻ-sả-lộ-nĩ-gá gâ sĩ-hẻ, nì iả liòng sáng lẻng hẻng nẻng lậ gẻng uoi niōng sả-ẻng gâ mi-dĩ.

17 Uoi uả iọng dī, ẻng sĩ ỏ nì sōng uoi gâ mi-dĩ ; sĩ ỏ nì sáng cẻng cãi guả-ciẻ, ciũ gǎing iủ í nì.

18 Uoi giả-gúg bẻng sū-mū dī dú iủ cẻng hũ-cũ : uoi giǎng Ì-bả-hũ-dĩ siũ-dĩ ciẻ-diộ nì dǎ lậ gâ mi-dĩ cẻng sĩ-cũ, iọng dī sĩ-siōng dẻng hióng gâ kĩ-sả, sĩ Cìong-Dĩ đẻng-ỉ, cẻng kǎu-uoi gâ ci.

19 Uòì gậ Cìong-Dī, ciāu-diū gự dầu ợng-iāu dĩ-bíng iũ gậ hũ-cự, kầu-diū Gí-Dũ Iả-Sứ, ợ sí-cự nả nì cì-iōng cì-iōng niōng ợng gậ mí-dī.

20 Ngựing ợng-iāu gự nả uòì Dá Cìong-Dī cì-dậ dầu điểu-diểu dồ-dồ. Chặng séng sù ngựing.

21 ¶ Iáu Gí-Dũ Iả-Sứ hợ cầ ỉ tỉ ciả-ciả sēng gậ hả-sáing, bợng-chāing uòì iáu gự chiǎng-úing. Dầu uòì iợng-dī gậ hiǎng-dī dú iáu nì chiǎng-úing.

22 Duôi-gá sēng gậ hả-sáing dú iáu nì chiǎng-úing, Gái-sả chiộ-dī gậ nēng gặ-ngựē iáu nì chiǎng-úing.

23 Ngựing Cự Iả-Sứ Gí-Dũ gậ áing-hự si-sỉ kặ-kặ dầu nì séng-dỉ.

BẦU-LỘ GUỆ NẢ GỐ-LỘ-SÁI NÈNG GẬ SỰ.

Dĩ 1 Cìong.

1 Bểng Cìong-Dī gậ séng-ỉ cầ Iả-Sứ Gí-Dũ gậ sặ-dũ Bầu-lộ, iáu hiǎng-dī Dĩ-mộ-tuôi,

2 Siả sēng gựē nả dầu Gố-lộ-sái ử dưới sēng gậ hả-sáing iáu Gí-Dũ hợ cầ ỉ tỉ cầ dệng-séng gậ hiǎng-dī : Ngựing nì giǎng uòì Dá Cìong-Dī ử-dĩ dặ-diộ áing-hự bẻng-úing.

3 ¶ Uòì-huôi-nēng si-sỉ kặ-kặ tầi nì gỉ-dầu, dồ-ciả uòì Cự Iả-Sứ Gí-Dũ gậ Dá Cìong-Dī,

4 Éng-ựē tiǎng-nī-gĩng nì sēng Gí-Dũ Iả-Sứ, ồ duôi-gá sēng gậ hả-sáing,

5 Ỉ éng-ựē nì iũ siợng-tê gậ hũ-kỉ tầi nì kợng dầu tít cìong, ciũ-sỉ nì chĩng-màng dầu ử hầu gậ sēng-sỉ céng gậ dầu-lỉ dĩ-bíng tiǎng-nī-gĩng gậ ;

6 Iợng hầu gậ sēng-sỉ dựing dầu nì ử-dĩ ; iả dựing dầu títng-à, sáng guả-ciể hẻng-ợng kỉ lạ, sũ-siợng dầu nì dĩ-

bíng, giǎng nì buōi-chỗ tiāng-nī-gīng ử háu gậ sēng-sĩ ì-
cài dặ-dí Cìong-Dĩ áing-hữ gậ nì-ciề sáng guả-ciề hēng-
uōng kị lậ ỉ-búing ;

7 Iōng dàu ciũ-sĩ nì giǎng iáu uoi cậ-cậ cậ nũ-gẻ cềng
dặ-ō gậ ỉ-bả-hữ-dĩ ộ lậ gậ, gự tãi uoi-huōi-nềng cậ dềng-
sềng hũ-sũ Gí-Dũ gậ nềng,

8 Gự ỉ nà nì giǎng Sēng-Sềng dặ lậ gậ ồ-sềng iáu uoi
uả dặ-dí.

9 Éng-ựề iōng dĩ uoi giǎng tiāng-nī gīng gậ nì-ciề, ciũ
ēng huề-chữ tãi nì gự-dầu ồ nì dặ-diộ Sēng-Sềng nả nềng
gậ gở iōng gậ chóng-mềng, mềng-bà, ciũ iũ-nảing-gẻ cềng
dặ-dí Cìong-Dĩ gậ sềng-ỉ,

10 Nả nì áing-gềng hợ Cự gậ gặ-sĩ, mẩu-lọng sũ-mũ
dĩ dứ dềng Cự gậ ỉ, dẫu gở iōng háu gậ dĩ sáng guả-ciề,
dặ-dí Cìong-Dĩ gẩng chéng-chữ ;

11 Ỉ ồ nì ciũ-diũ Cìong-Dĩ ềng-iâu gậ cở-nảing, nả gở
iōng gậ lì-liōng nả nì, nì ciũ mẩu-lọng pōng-diộ sũ-mũ
dĩ dứ ộ nềng-nại kúing-ềng, ỉ ộ kẫu-uoi ;

12 Gũ dồ-ciả Đá, éng-ựề gự nà uoi-huōi-nềng lōng
chéng-giẻ, nả uoi iáu ử duoi sềng gậ hả-sáing iũ hợng
cậ dặ-diộ guáng-mềng dĩ-bíng gậ sú-ngiề ;

13 Ỉ nà uoi-huōi-nềng giǎng ú-ōng gậ gựing-bảng giũ
chữ lậ, nà uoi búing dẫu gự dềng ồ gậ Gựing gậ gở-
dĩ kồ ;

14 Uoi-huōi-nềng iáu Cìong-Dĩ dềng ồ gậ Gựing hợ cậ
ỉ tỉ ộ dặ chiũ dẫu-tê, cò dứ siả-dặ-tiâu ;

15 Gự sĩ nềng chũ ēng gīng gậ Cìong-Dĩ gậ hềng-
cộng, piāng Cìong-Dĩ cậ gậ bềng sũ-mũ dĩ dĩ buōi-chỗ
sải gậ ;

16 Éng-ựề mẩu-lọng sũ-mũ dĩ dứ sĩ giǎng gự-dĩ cậ chữ
lậ gậ, mẩu-lọng sĩ tít cìong gậ, sĩ-gáing gậ, iũ hềng-
cộng gậ, mẩu hềng-cộng gậ, mẩu-lọng sĩ cồ ự, cậ uảng-
dĩ, cậ guíng, cậ tê-ciề, iũ gựing-bảng gậ, lōng-cớng gậ
dĩ dứ sĩ kẫu-diũ gự cậ gậ, iả sĩ éng-ựề gự cậ gậ ;

17 Gự piāng lōng-cộng gậ dĩ gũ gẩng sáing, iōng

lǒng-cǒng gâ dī dú sī kâu-diū gù đǒng-đǒng giũ-giũ ở đợ-dĩ.

18 Gâu-hō ciū-sī gù gâ séng-tĩ, gù sī cã tê : ỉ sī buōi-chồ-chồ cì-ciã, sī tê cì-ciã giǎng sỷ-nềng dĩ-bíng hũ-sáng kỉ lậ ; ỉợng-gặ-sỷ mĩong gù ở piǎng lǒng-cǒng gâ dĩ gǎing duoi.

19 Ếng-ưê Dá cềng đặng-ĩ nà cù-cī lǒng-cǒng sí-cũ gâ dĩ cì-bĩ-dặ dú gǎ dầu gù dĩ-bíng ;

20 Ỉ kâu-diū gù Gũing dầu sí-cī-gǎ lâu gâ huái cã ưở-sỷ ; ciū nà lǒng-cǒng gâ mĩ-dĩ, mẩu-lợng sī sī-gáing gâ mĩ-dĩ, tǐng ciong gâ mĩ-dĩ, dú sī kâu-diū gù gâ Gũing iáu cù-cī cuoi ưở-mữ.

21 ¶ Nì ǎng-bã-sỉ cã-ở ciū iáu Cìong-Dĩ mẩu gúing-niã, séng-dĩ iáu gù cã đợ-tê,

22 Giã-gíng Cìong-Dĩ kâu-diū ỉả-Sú nự-séng sỷ, nà nì iáu cù-cī cuoi ưở-mữ, nà nì chéng-giẻ, mẩu puoi-siong, mẩu mĩ-ciẻ chồ-chữ, duoi dầu cù-cī gâ mĩng-chíng :

23 Cǒng-lậ niong nì ỉ-séng cì-bĩ-dặ sềng Cũ, dầu ỉợng sềng Cũ gâ dĩ-gỉ cìong-bíng gựẻ-dặ cềng ỉ-lộ mại búing dặ đòng, mại mẩu-tiầu ử hẩu sềng-sỉ gâ siong-tê, ỉợng hẩu gâ sềng-sỉ sī nì chĩng-mang tiǎng-nĩ-gĩng gâ, ỉ sỉ gợng nǎ tóng-tíng-à gâ nềng tiǎng-nĩ lâu ; ỉợng hẩu gâ sềng-sỉ ỉả sỉ Cũ pải uoi Bấu-lộ liǎu-ỉ.

24 ¶ Uoi giã tǎi nì siū kũ ciū cềng kâu-uoi, ỉ tǎi Gỉ-Dũ gâ séng-tĩ, ciū-sỉ gâu-hō, nà Gỉ-Dũ ềng-nǎing siū tê gâ kũ-nũing dầu uoi séng-tĩ bử-mũing kỉ lậ ;

25 Ỉợng gâu-hō gâ dĩ sỉ Cũ pải uoi liǎu-ỉ, ciầu-diū Cìong-Dĩ tê-chíng ưê nì nà ử hẩu gâ sềng-sỉ tở uoi, niong uoi nà Cìong-Dĩ gâ dầu dầu-chữ dú gợng tê,

26 ỉợng dầu ciū-sỉ cù-gũ ỉ-lǎi kợng-diū gâ dĩ : giã-gíng hĩng chữ lậ nǎ gù sềng gâ hǎ-sáing dặ-dỉ,

27 Cìong-Dĩ ở hẩu gù sềng gâ hǎ-sáing dặ-dỉ ỉợng kợng-diū gâ dĩ đựing dầu nì biẻ-gờ-nềng dĩ-bíng ềng-iǎu ỉử gỉ-duoi gâ hũ-cũ, ỉợng kợng-diū gâ dĩ ciū-sỉ Gỉ-Dũ dầu nì séng-dĩ cã nì hẻ-lǎi dặ ềng-iǎu gâ siong-tê :

28 Uoi-huōi-nêng iả dững Gí-Dũ, nà gở iông gậ chóng-mềng kững gở nêng, háu gở nêng, niông gở nêng iáu Gí-Dũ hợ cã ỉ tí cã sí-huợng háu gậ nêng ciũ duōi gụ dđau Ciong-Dĩ mĩng-chĩng ;

29 Ếng-ựê iợng dĩ uoi iả kũ-chũ cềng lữ, ciãu-diũ Cũ dđau uoi sềng-dĩ hĩng chũ lậ gậ duōi cồ-nắing, ciũ cềng uoi gậ li-liợng kồ cã.

Dĩ 2 Ciong.

1 Uoi ồ nì dặ-dĩ uoi tãi nì, Ỉ tãi Lầu-dĩ-gá nêng, iáu ử duoi ềng-nắing gĩng-guã uoi mĩng gậ nêng, chiế-sềng gĩ-dđau ;

2 Ồ gụ-huōi-nêng sềng-dĩ ợ kúing, nì ồ gụ, gụ ồ nì, cãi-cãi ling lậ ling kồ, cềng sềng mẩu ngĩ-sềng ợ sí-huợng mềng-bặ ciũ cềng dặ-dĩ Ciong-Dĩ kợng-diũ gậ dĩ, ciũ-sĩ Gí-Dũ,

3 Ếng-ựê lợng-cợng gậ chóng-mềng iáu gĩng-sĩ gậ bấu-bồ, dú kợng dđau Gí-Dũ dĩ-bĩng.

4 Uoi uã iợng dĩ, sắng-dặ nêng nà huá-ngữing kiãu-ngữ pĩng nì.

5 Uoi gậ sềng-tĩ mợng ềng-nắing dđau nì ử-dĩ, sềng-dĩ đú dđau nì ử-dĩ, chũ nì mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dụ iũ hã-sũ, ỉ-sềng cì-bĩ-dặ sềng Gí-Dũ, ciũ cềng kầu-uoi.

6 Nì chĩng-mằng hũ Cũ Iả-Sú Gí-Dũ lầu, ciũ niông iáu gụ hợ cã ỉ tí ắing-gềng,

7 Nì gậ gựing niông sắng dđau gụ dĩ-bĩng, kầu-diũ gụ iả niông sí-cũ kĩ lậ, ciãu-diũ nêng háu nì gậ dĩ gắing ỉ-sềng sềng Cũ, duoi dồ-ciã Cũ.

8 ¶ Nì niông siãu-sềng, giắng-pã iũ nêng ềng í-diũ Gí-Dũ, í-diũ nêng dững à lậ gậ li-gự sĩ-gắing buōi-chồ ợ gậ dĩ, nà ềng ciắng gậ dđau-lĩ lự-gặ gậ dĩ pĩng nì gậ sềng kồ hũ gụ :

9 Ếng-ựê giắng Gí-Dũ cã nêng gậ sĩ-hề, Ciong-Dĩ lợng-cợng sí cũ gậ dĩ, cì-bĩ-dặ dụ gã dđau gụ dĩ-bĩng,

10 Gí-Dũ sĩ cā ử duối cā guíng gâ, iũ gũng-băng gâ, gâ tê-ciẻ, nì-huôi-nêng iáu gù hợ cā ỉ tỉ iả sí-củ :

11 Nì iáu gù hợ cā ỉ tỉ siũ uải-tiâu pụê gâ ỉ, iọng ỉ êng sĩ giảng nêng siũ-dĩ siũ, sĩ giảng Gí-Dũ-dĩ siũ, niông nì tở-tiâu nù-séng gâ cò-ộ iáu gù mẩu guíng-niả ;

12 Nì siũ sải-ỉ gâ sĩ-hê iáu Gí-Dũ cái cọng hã dặng-dĩ, ỉ êng-ụê sêng Cìong-Dĩ nà Gí-Dũ giảng sĩ-nêng dĩ-bíng hiâu sáng kĩ lạ gâ duối cở-năng, siũ sải-ỉ gâ sĩ-hê, iả iáu Gí-Dũ cái-cái hiâu sáng kĩ lạ.

13 Ching-mâng êng-ụê nì êng-năng dụ-tiâu nù-séng gâ cò-ộ, gồ êng-năng siũ uải-tiâu pụê gâ ỉ, ỉ êng-ụê nì gâ guã-sỉ, ciũ sũ-siông sĩ-tiâu ỉ-búng, giã-gíng Cìong-Dĩ nà nì iáu Gí-Dũ cái-cái hiâu sáng kĩ lạ, siã-tiâu uoi lóng-còng gâ guã-sỉ ;

14 Uà-tiâu ử gĩ-diũ ỉ-gũ gâ ỉ-ủ, ciũ-sĩ gũng-sũ uoi-huôi-nêng gâ, iáu uoi cā dờ-tê ; Gí-Dũ nà iọng ỉ-ủ huả dụ-tiâu, dăng dẫu sí-cĩ-gã ;

15 Mà iâng-guã ử duối cā guíng gâ, iũ gũng-băng gâ, nà gù chiông lạ mêng-dã-mêng nã duối-gá-nêng dặ-dĩ, kâu-diũ gù sĩ-cĩ-gã duối iâng-guã gù.

16 ¶ Gũ-chũ nì êng gọng êng-ụê iẻ-sĩ, cái-kĩ, chú-ỉ, úng-sĩ-nì, nã nêng uã nì iũ chộ-chộ :

17 Iọng dú sĩ hê-lải gâ dĩ gâ iọng ; ỉ-cài gâ hêng-cọng ciũ-sĩ Gí-Dũ gâ.

18 Ử hê-lải siông nì gâ dĩ êng niông nã nêng chiông kộ, iọng cẻ-cẻng gâ nêng bẻng cẻ-cĩ gâ ỉ-sũ gả-gả-dĩ kêng-hủ, bả Củ sả-chộ gâ, dú sĩ nà chũ-gĩng-guã gâ dĩ sọng sĩ iàu-gẻng, nà cẻ-cĩ séng-dĩ siông gâ ụê-mẫu gâ dĩ, hâu-gấu cĩ chẻng cĩ duối,

19 Êng cọng gẫu-hồ gâ tê, iáu tê siông-ling, tóng séng kâu-diũ gỏ-ciẻ iáu gũng iũ-dả sả-ẻng ling lạ ling kộ, dú sĩ giảng iọng tê, ỉ-diũ Cìong-Dĩ gâ ỉ-sũ, mảng-mảng dĩ duối kĩ lạ.

20 ¶ Nì ching-mâng iáu Gí-Dũ cái sĩ ciũ iáu sĩ-gáing buoi-chồ ộ gâ dĩ mẩu guíng-niả, cã-sũ-dĩ ỉ sũ-siông sáng

dợ-dĩ hũ iọng sī-gáing gậ hóng-sũ gũing, gũ í-diũ nêng gáu-dõ gậ, háu gậ nguē-bíng gậ lĩ-gú,

21 Iọng lĩ-gú ciũ-sĩ gáu-dõ nêng. Éng gợng nà hã siũ-dĩ, ēng gợng iọng iọng hã, ēng gợng mớ

22 (Iọng gậ dĩ sặ-ēng gậ sĩ-hē dụ ợ ữ-tiān),

23 Iọng lĩ-gú ciũ-sĩ háu nêng bẻng cù-cĩ gậ ĩ-sũ kợ bảĩ gặ-nguē gậ dĩ, gặ-gặ-dĩ kếng-hũ, suõi-bả duõi cù-cĩ gậ séng-tĩ, ciāu nguē-māu chũ kí lậ sũ-siọng sĩ chóng-mẻng ; lậ táng-dũ gẻng-diũ nêng séng-dĩ siọng gậ lảing dĩ, iọng lĩ-gú ì-cài sĩ ử ỉ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Nì-huõi-nêng chĩng-māng iáu Gĩ-Dũ cỏi-cỏi hiếu sáng kí lậ, ciũ niọng siọng ciọng-bíng gậ dĩ, Gĩ-Dũ dẫu ử-dĩ, cõ dẫu Cióng-Dĩ gậ iũ-bíng.

2 Nì séng-dĩ niọng hiọng-diũ ciọng-bíng gậ dĩ, ēng niọng hiọng-diũ sĩ-gáing gậ dĩ.

3 Éng-ưē nì sĩ-tiāu lầu, nì gậ sáng-miāng iáu Gĩ-Dũ cỏi-cỏi kợng dẫu Cióng-Dĩ dĩ-bíng.

4 Gĩ-Dũ ciũ-sĩ uõi-huõi-nêng gậ sáng-miāng, gự chũ-hĩng gậ sĩ-hē, nì iả ợ iáu gự cỏi-cỏi chũ-hĩng dẫu ẻng-iāu dĩ-bíng.

5 ¶ Gũ-chũ nì niọng nà nì dẫu sĩ-gáing ngu-gũing káu-siũ huāng gậ cõ miề-tiāu ; ciũ-sĩ tóng-gáing, í-nợ gậ dĩ, séng-dĩ táng-dũ gậ lảing dĩ, séng-dĩ siọng gậ ciả dĩ, táng-sẻng, táng-sẻng iáu bảĩ-hõ ĩ-búing ;

6 Éng-ưē iọng duõi dĩ Cióng-Dĩ gậ nũ-kĩ ợ dẫu ngạ gự gậ nêng séng-dĩ ;

7 Nì chĩng-māng iáu iọng duõi dĩ dụ iũ gũing-niả gự sáng dợ-dĩ ĩ-búing, ử-cì-sĩ iả sĩ iọng-gặ-sĩ ảing-gẻng.

8 Giả-gẻng niọng nà iọng duõi dĩ, ciũ-sĩ giẻ-sáu hõ-lả, hãing-sẻng, dù-sẻng, lũing-mả nêng, iáu chũ-dĩ uả gậ ẻng hẫu ĩ-sũ gậ dĩ, cã-hả dụ ử-tiāu :

9 Éng niọng nì iáu gự, gự iáu nì uả gặ dĩ ; ẻng-ưē nì

iáu āng-làu cā nēng gâ gặ-sĩ, gìng āng-làu gâ ăng-gēng
mẫu gúing-niả, gồ tọng-tiâu ỉ-búing ;

10 Bặ-guā séng gâ nēng, ịọng séng gâ nēng ciâu-diū
cā nēng gâ Ciông-Dĩ gâ hếng-cộng, cì-bĩ-dặ bặ-séng gâ,
dặ-diộ sí-cự gâ chóng-mếng :

11 Ịọng-gặ-sĩ gâ nēng, bử-năing-gê huọng-piề sĩ Hí-lĩ
nĩ nēng, sĩ Ỉũ-tuối nēng, sĩ siũ uải-tiâu pựê gậ ỉ, ềng-
năing siũ uải-tiâu pựê gậ ỉ, sĩ biề gồ ềng-năing dặ-diộ
gấu-hếng gậ nēng, sĩ cháng-huáing, sĩ cā nũ-gế, sĩ gồing
cù-cĩ cự-ỉ ; cọng-lậ Gí-Dũ dẫu ịọng lọng-công gậ nēng
dĩ-bíng, cā lọng-công nēng gậ Cự.

12 ¶ Nì sĩ Ciông-Dĩ tĩ chử lậ gậ, cā chéng-giề, cềng
dặ gụ ồ gậ nēng, ciũ niông ỉũ kộ-lĩng, kăng-nĩng nēng,
kếng-hứ, uả-kĩ, nếng-nãi gậ séng ;

13 Hiáng-dĩ duoi hiáng-dĩ lậ ỉũ chộ, ciũ niông kúing-
ếng, nì niâu gụ, gụ niâu nì ; sũ-siông Cự niâu nì, nì ỉả
niông ịọng-gặ-sĩ cā :

14 Ịọng duoi dĩ lềng-nguê gũ niông ỉũ ồ-séng, ồ-séng
gồ duoi-ciề, nà gồ ịong sí-huọng hấu gậ dĩ gải cì-dó.

15 Nì niông nả Gí-Dũ gậ bệng-úing dẫu nì séng-dĩ cā
cự, Ciông-Dĩ hắng nì lậ cại-cại hợ cā ỉ tĩ bọng-lải sĩ niông
nì dặ-diộ ịọng bệng-úing ; nì gũ niông sĩ-sĩ kặ-kặ dồ-ciả
Cự gậ áing-hữ.

16 ¶ Nì niông nả Gí-Dũ gậ dẫu-lĩ sí-cự kọng dẫu nì
séng-dĩ, mẫu-lọng sũ-mũ dĩ dụ niông ỉũ chóng-mếng ; nả
sí-cự, Sềng-Sềng hấu gậ gồ, nì hấu gụ, gụ hấu nì, nì
kặing gụ, gụ kặing nì, séng-dĩ dồ-ciả áing-hữ, cừing-
mĩ Cự.

17 Nì mẫu-lọng sũ-mũ dĩ, sĩ uả dĩ, sĩ cā dĩ, dụ niông
hũ Cự ỉả-Sứ gậ miâng kộ cā, kẫu-diũ gụ dồ-ciả Dả
Ciông-Dĩ.

18 Cā sê-mả gậ, niông hũ séng-éng gúing, ịọng sĩ iáu
Cự hợ cā ỉ tĩ gậ nēng ềng-gái gậ.

19 Cā séng-éng gậ, niông ồ sê-mả, ềng gồing hăing-séng
duoi gụ.

20 ¶ Cā gǔing-ciẻ gậ, mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dụ niợng í dá-nải, iợng sĩ iáu Cự hợ cầ ỉ tỉ cẻng đẻng-ỉ gậ dĩ.

21 Cầ dá gậ, ẻng niợng nả gǔing hỏ-lả, giáng-pầ gự bĩng mẩu cỉ-kỉ tiầu.

22 ¶ Cầ nũ-gẻ gậ, mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dụ niợng í-diũ ử gǔing nỉ sẻng-tỉ gậ cự; cầ dĩ ẻng niợng ẻng-ựẻ iử nẻng chũ nỉ ciũ cầ, sũ-siợng táng-dũ đẻng nẻng gậ ỉ, cầ dĩ sẻng-dỉ niợng chẻng-ỉ gẻng Ciợng-Dĩ :

23 Mẩu-lợng cầ sũ-mũ dĩ dụ niợng cẻng-sẻng chũ-lỉ kợ cầ, niợng siợng sĩ hũ-sũ Cự, ẻng sĩ hũ-sũ nẻng ;

24 ẻng-ựẻ đặ-dỉ giáng Cự ử-dỉ cợng ợ đặ-diợ sủ-ngiẻ siợng nỉ : nỉ hũ-sũ gậ sĩ Cự Gỉ-Dũ.

25 Cầ-ợ gậ nẻng cợng ợ đặ-diợ gự cầ-ợ gậ bầu-ẻng : Cự ẻng sĩ chũ nguyẻ-mầu duỏi nẻng.

Dĩ 4 Ciợng.

1 Cầ cự-nẻng gậ, duỏi nũ-gẻ niợng gợng-biáng niợng hợ dầu-lỉ; ẻng-ựẻ đặ-dỉ nỉ iả iử ciả Cự dầu tít ciợng.

2 ¶ Niợng ỉ-sẻng sĩ-sỉ kặ-kặ gỉ-dầu, gỉ-dầu gậ sĩ-hẻ niợng chítg-chắtg đờ-ciả Cự gậ áing-hự ;

3 Ỉ niợng tẩi uỏi huỏi-nẻng gỉ-dầu, giũ Ciợng-Dĩ tẩi uỏi kựẻ ciả đửing-dầu gậ mợng, nả uỏi ợ gợng Gỉ-Dũ kợng-diũ gậ dĩ, uỏi ẻng-ựẻ iợng kợng-diũ gậ dĩ nả sỏ-liầu sỏ-diũ sũ dầu lâu-dĩ ;

4 Ỉ niợng tẩi uỏi giũ Ciợng-Dĩ nả uỏi gợng mẻng-bậ iợng kợng-diũ gậ dĩ, sũ-siợng uỏi ẻng-gái niợng gợng ỉ-búng.

5 ¶ Nỉ niợng ciầu-diũ chợng-mẻng iáu gầu-hỏ nguyẻ gậ nẻng giẻ-gáu, nả nỉ-ciẻ chũ-dợng ẻng gợng kợng-kợng-dĩ guầ :

6 Nỉ nầ dĩ niợng iử nửing-sửing, sũ-siợng nả íng sáu sáu bầ, ciũ ợ đặ-dỉ ẻng-gái niợng gợng-ciợng-iợng áing gợ nẻng.

7 Tỏ-gỉ-gủ sĩ ián Cự hợ cầ ỉ tỉ cẻng đặ-ỏ gậ hiáng-dĩ,

déng-séng hū-sū Cự, iáu uòi câi-câi cā góng-hú gâ, gù ố
nà uòi iộng-dĩ gâ dĩ dụ iáu nì uā :

8 Uòi hăng gù kộ nì ử-dĩ, ồ nì dạ-dĩ uòi-huôi-nêng gâ
dĩ, kúing nì gâ séng ;

9 Ỉ hăng iáu nì gōng dĩ-huộng déng-séng cèng dạ-ồ gâ
hiáng-dĩ, A-nĩ-sái-mữ iáu gù câi kộ. Gù liōng nêng ố
nà iộng-dĩ cā gâ dĩ dụ iáu nì uā.

10 ¶ Iáu uòi câi cō lâu gâ Ngā-lĩ-dã-gũ gìng Bả-nà-bả
gâ nguē-sáng Mả-kộ iáu nì chiăng-úing (iộng Mả-kộ uòi
chìng-mâng gấu-dồ nì lâu, gù hợ-sĩ dẫu nì ử-dĩ, nì ciũ
niōng ciễ gù),

11 Ỉả-sũ ỉ hăng cā Ỉử-sũ-dú, ỉả iáu nì chiăng-úing, gù-
huôi-nêng dụ siũ-guā ửi-tiâu pụê gâ ỉ : cōng-lậ ỉử iộng
sāng nêng iáu uòi câi-câi cā góng-hú bọng-chăing uòi
dựing Cìōng-Dĩ gở gâ dầu-ỉ, gù dụ sĩ kúing uòi gâ séng.

12 Iáu nì gōng dĩ-huộng, cā Gí-Dũ Ỉả-Sứ gâ nũ-gế,
Ỉbả-hũ iáu nì chiăng-úing, gù sĩ-sĩ kặ-kặ cèng-lì tãi nì
gỉ-dẫu, ồ nì sĩ-huộng hẩu gụê-dặ ỉ-lộ, mẩu-lộng sũ-mũ dĩ
dú hợ Cìōng-Dĩ gâ séng-ỉ.

13 Gù ỉ tãi nì, iáu Lầu-dĩ-gá, gìng Hí-là-bộ-lì gâ nêng,
cèng lữ, uòi ố tãi gù cā gúing-cèng.

14 Cèng dạ-ồ gâ í-sáing Lũ-gá iáu Dĩ-mả dụ iáu nì
chiăng-úing.

15 ¶ Niōng bọng-chăing uòi iáu Lầu-dĩ-gá gâ hiáng-
dĩ, iáu Năing-huả, gìng dẫu gù-huôi-nêng chiộ-dĩ gâ
gấu-hồ chiăng-úing.

16 Iộng séng nì-huôi-nêng năng lâu, ciũ gụê nă Lầu-
dĩ-gá gâ gấu-hồ hăng gù năng ; nì ỉả niōng năng giăng
Lầu-dĩ-gá lậ gâ sêng.

17 Niōng iáu Ngā-gí-bũ uā, Nì iáu Cự hợ cā ỉ tĩ, tộ nì
liâu-ỉ gâ dĩ, niōng siểu-séng cā chéng-chũ.

18 ¶ Uòi Bấu-lộ iáu nì chiăng-úing, sĩ uòi chéng-siũ
siả gâ. Niōng gĩ-dặ uòi sĩ nă sộ-liâu sộ-diũ. Ngũiug
áing-hữ sĩ-sĩ kặ-kặ iáu nì-huôi-nêng câi cì-dó.

BẦU-LỘ GUỀ NẢ TIỄ-SA-LỘ-NỈ-GÁ NỀNG CHÎNG-SÚ.

DĪ 1 Cióng.

1 Bầu-lộ, Sái-là, Dĭ-mỗ-tuōi, siả sēng guē nả dāu Tiễ-sả-lộ-nỉ-gá iáu Dá Cióng-Dĭ gìng Cự Iả-Sú Gí-Dú hợ cã ĩ tí gậ gầu-hồ : Ngũing nì dả-diộ áing-hự bẻng-úing.

2 ¶ Uoi-huōi-nềng sĭ-sĭ kặ-kặ ềng huệ-chự tãi nì duōi-gá-nềng dồ-ciả Cióng-Dĭ, gỷ-dầu gậ sĭ-hề dứ uả kĭ nì gậ dĭ ;

3 Dāu uoi Dá Cióng-Dĭ mĭng-ching sĭ-sĭ kặ-kặ gĭ-dả nì, ềng-ự sēng Cự cã gậ góng-hú, ềng-ự ồ nềng kủ-chủ lự-guả gậ dĭ, ềng-ự kầu-diū uoi Cự Iả-Sú Gí-Dú iũ gậ siông-tê ciũ nềng-nãi ;

4 I dặ-dĭ nì iọng dặ Cióng-Dĭ ồ gậ hiáng-dĭ, sĭ gự tí chử lậ gậ.

5 Uoi ching-mang dāu nì ử-dĭ gợng ử hẩu gậ sēng-sĭ, ềng-ộ-cĭ sĭ kầu-diū uả dĭ, iả sĭ kầu-diū cồ-nảing, iáu Sềng-Sềng, ĩ iũ duōi-dang mẩu mĭ-ciề ngỷ-sềng ; nì iả dặ-dĭ uoi ềng-ự nì gậ dĭ cã nềng duoi nì sĭ sũ-mũ gặ-sĭ.

6 Nì ử-ci-sĭ ộ uoi gậ iông, iả ộ Cự gậ iông, sáing pông-diộ duoi kủ-nừing gậ sĭ-hề, sềng-dĭ dặ-diộ Sềng-Sềng gậ kầu-uoi sềng-hũ iọng cềng gậ dầu-lĭ ;

7 Iọng-gặ-sĭ nì ciũ-sĭ nả Mả-kỷ-dộng Ngả-gái-ngả ử-duoi sềng Cự gậ nềng ộ iông.

8 ềng-ự Cự gậ dầu-lĭ giǎng nì ử-dĭ dừing chử kộ, ềng-ộ-cĭ dāu Mả-kỷ-dộng, Ngả-gái-ngả dừing-guả, ciũ-sĭ nì sềng Cióng-Dĭ gậ sềng dāu gộ sũ-cài dứ dừing-guả ; gũ-chũ ềng niông uoi-huōi-nềng uả sũ-mũ dĭ.

9 ềng-ự gự duōi-gá-nềng cù-cĭ dứ uả uoi-huōi-nềng sĭ góng-ciông-iông kộ nì dĭ-bing ; nì sĭ góng-ciông-iông

diú-tiān hō gú-hū Ciōng-Dī, niōng hū-sū céng-ì ẹng-ũing sáng gậ Ciōng-Dī.

10 Í niōng dǎing gụ Gũing giǎng tǐng à lậ, ciū-sī Iả-Sú, Ciōng-Dī nà Iả-Sú giǎng sĩ-nêng dĩ-bíng hiǎu sáng kỹ lậ, gụ giǎ-gíng giù uoi-huōi-nêng pī-tiāu hē-lái gậ nū-kī.

Dī 2 Cióng.

1 Hiǎng-dī à, nì-huōi-nêng bǒng-lái dặ-dí, uoi ching-mang kộ nì ử-dĩ, ẹng sĩ kóng-kóng gậ dĩ :

2 Uoi-huōi-nêng sáng dāu Hỷ-lì-bĩ siū kữ, nǎ nêng diễ-gủ, iọng sĩ nì dặ-dí gậ, lậ-sĩ uoi ching-mang dāu nì ử-dĩ kǎu-diū Ciōng-Dī gũ duoi-dǎng cèng-lì gǒng Ciōng-Dī gậ hǎu sēng-sĩ nǎ nì tiǎng-nĩ.

3 Ẽng-ụê uoi kũing nì gậ dĩ ẹng sĩ nà gǎ gậ dĩ, iả ẹng sĩ nà í-nộ gậ dĩ, iả ẹng sĩ nà gǎng-lĩ gǎng-cǎ gậ dĩ lậ pĩng nì :

4 Uoi-huōi-nêng sĩ nǎ Ciōng-Dī tĩ chũ lậ ỉ nà ử hǎu gậ sēng-sĩ tộ uoi liǎu-lĩ; gũ-chũ uoi-huōi-nêng gǒng ử hǎu gậ sēng-sĩ, ẹng sĩ táng-dũ dẽng nêng gậ ỉ, sĩ táng-dũ dẽng cậ-kǎng uoi séng-sũ gậ Ciōng-Dī gậ ỉ.

5 Uoi-huōi-nêng cù-cẻng ẹng-nǎing uǎ-guǎ hōng-chẻng nêng gậ dĩ, iọng sĩ nì dặ-dí gậ, iả ẹng-nǎing gǎ-gǎ-dĩ cǎ ciǎng gậ dĩ ciǎ-diū táng-sẻng, iọng sĩ Ciōng-Dī ộ cǎ gúing-cẻng gậ ;

6 Uoi-huōi-nêng cǎ Gí-Dũ gậ sǎ-dũ ẹng-gái niōng nǎ nêng gẻng-dǒng, mǒng sĩ iọng-gǎ-sĩ, mǎu-lǒng dāu nì dĩ, mǎu-lǒng dāu biẻ-nêng-dĩ, uoi dú ẹng-nǎing táng-dũ nêng nà ẻng-iǎu nǎ uoi.

7 Uoi-huōi-nêng dāu nì dĩ-bíng séng-dĩ cẻng uǎ-kĩ, sũ-siōng nǎi liǎng cù-cỉ gậ gũing-ciẻ ỉ-búing.

8 Uoi-huōi-nêng séng-dĩ iả iọng-gǎ-sĩ siǒng nì, ciū ẹng-ộ-cỉ cẻng kǎu-uoì nà Ciōng-Dī gậ hǎu sēng-sĩ nǎ nì, iả cẻng kǎu-uoì nà cù-cỉ gậ sáng-miǎng nǎ nì, ẻng-ụê nì sĩ dẻng dặ uoi chiộ gậ.

9 Hiáng-dī à, nì ặ gĩ-dặ uoi kũ-chũ lự-guã gặ dĩ ; chĩng-mãng uoi gặng Cĩng-Dĩ gặ hẩu sễng-sĩ nả nì tiãng-nĩ, mẫng-nì cã góng-hú, ẻng-ựẻ ẻng ỏ chẩu-nẩu nì ciả nẻng.

10 Uoi chĩng-mẫng iáu nì sễng Cự gặ nẻng lả-uẻng, cã nẻng sĩ gĩ-duoi chẻng-gẻẻ, góng-liẫng, mẩu chặ-chự nả nẻng uả, iủ nì cã gúing-cẻng, iả iủ Cĩng-Dĩ cã gúing-cẻng.

11 Nì iả dặ-dĩ uoi gỏng-ciỏng-iỏng duoi nì sũ-sỉỏng dá duoi cù-ci gặ gựing, kựing nì, kúing nì gặ sẻng.

12 Ý mẫng-mẫng-dĩ iáu nì uả ẻng-gẻng niỏng hặ Cĩng-Dĩ gặ gặ-sĩ, Cĩng-Dĩ ciũ-sĩ hẫng nì-huoi-nẻng nì gự gặ gỏ, dặ-diặ gự gặ ẻng-iẫu.

13 ¶ Uoi-huoi-nẻng ẻng huẻ-chự dỏ-ciả Cĩng-Dĩ, ẻng-ựẻ nì chĩng-mẫng tiãng-nĩ-gẻng uoi gặng Cĩng-Dĩ gặ dầu-lĩ, nì ciũ sễng-dặ-guã, ẻng chũ sĩ nẻng gặ dầu-lĩ, chũ sĩ Cĩng-Dĩ gặ dầu-lĩ, nì sễng gặ nẻng sẻng-dĩ iủ duoi li-liỏng hĩng chự lặ.

14 Hiáng-dī à, nì ử-cì-sĩ ặ Cĩng-Dĩ ử duoi gẫu-hỏ gặ iỏng, ciũ-sĩ dẫu Iủ-tuoi iáu Gĩ-Dủ Iả-Sủ hặ cã i tí gặ : ẻng-ựẻ nì siũ gỏng gỏ nẻng gặ kủ, sũ-sỉỏng gự-huoi-nẻng siũ Iủ-tuoi nẻng gặ kủ i-búng.

15 Iủ-tuoi nẻng tẻ-chĩng huoi-sĩ Cự Iả-Sủ iáu sẻng-dĩ, Ý dải-tiẫu uoi-huoi-nẻng, gự mài dẻng Cĩng-Dĩ gặ i, gủ iáu duoi-gả-nẻng cã dỏ-tẻ ;

16 Gẻng-diũ uoi hẩu biẻ-gỏ-nẻng, nả biẻ-gỏ-nẻng ặ dặ giủ ; gự dú sĩ iỏng-gặ-sĩ dỏng-mửng liỏng gự cỏ-ặ gặ gặng dẻ : lặ-sĩ Cĩng-Dĩ dẻng duoi gặ nũ-kĩ giả-gẻng dẫu gự sẻng-dĩ.

17 ¶ Hiáng-dī à, uoi piẻ-tiẫu nì lặ cì-hả-ciẻ, sẻng-tỉ mỏng piẻ-tiẫu nì, sẻng-dĩ ẻng-nẻng piẻ-tiẫu nì, uoi ciũ gẫng chiẻ-sẻng siỏng gẻng nì gặ mĩng.

18 Gũ-chũ uoi Bẩu-lộ liỏng sảng lẻng siỏng kộ nì ử-dĩ ; lặ-sĩ Sả-dẻng lủng-củ uoi.

19 Uoi iủ gặ siỏng-tẻ, kẫu-uoi gặ, sĩ sũ-mũ dĩ nĩ ? uoi hẩu-gầu gặ mẩu sĩ sũ-mũ dĩ ? Cẻng sĩ nì-huoi-nẻng

dấu uoi Cự Iả-Sứ Gí-Dũ lậ gậ sí-hê dấu gừ mĩng-chĩng
gụè-diũ.

20 Nì-huõĩ-nềng ciũ-sĩ uoi gậ ặng-iâu, uoi gậ kâu-uoì.

Dĩ 3 Cĩng.

1 Uoi ẻng-ụẻ mài cuõĩ nềng-dặ-diũ, ciũ gụẻ-ĩ cù-cĩ cũ nềng hã Ngặ-dĩng gụẻ-diũ ;

2 Ciũ hặng uoi gậ hiáng-dĩ Dỉ-mộ-tuõĩ, ciũ-sĩ hũ-sũ
Cĩng-Dĩ dừng Gí-Dũ gậ hẩu sềng-sĩ, sáing kộ nì ử-dĩ
bọng-chặing nì gậ sẻng cự-ĩ ặ diáng-gự, kừing nì niõng
nì gặing ỉ-sẻng sềng Cự.

3 Sẻng-dặ nì dĩ-bĩng iũ nềng ẻng-ụẻ iặng kũ-nừing
sẻng-dĩ ặ giáng-dòng ; ẻng-ụẻ nì cù-cĩ dặ-dĩ uoi-huõĩ-
nềng siũ iặng kũ-nừing sĩ Cĩng-Dĩ cũ-diáng gậ.

4 Uoi chĩng-mậng iáu nì cì-dó gậ sí-hê, sáing iáu nì uả
uoi-huõĩ-nềng hê-lải cọng ặ siũ kũ-nừing ; hê-mựẻ dộng-
cẻng ciũ siũ kũ-nừing, iặng dĩ nì iả dặ-dĩ.

5 ẻng-ụẻ iặng dĩ dấu uoi mài cuõĩ nềng-dặ-diũ gậ sí-hê,
ciũ hặng nềng kộ nì ử-dĩ ỏ dặ-dĩ nì sềng Cự gậ sẻng
sũ-mũ gặ-sĩ, giáng-pả ử chĩ nềng gậ mộ-gự chĩ nì lầu,
uoi cũ gậ góng-hú ciũ kóng-kóng-dĩ cũ.

6 Giả-gẻng Dỉ-mộ-tuõĩ giẻng nì ử-dĩ dầu-tẻ lậ, nà nì
iũ sềng-sẻng, iũ ỏ-sẻng, ử kâu-uoì gậ sềng-sĩ bầu nả uoi
dặ-dĩ, ỉ uả nì sĩ-sĩ kặ-kặ gĩ-diũ uoi, sẻng-dĩ cẻng siõng
gẻng uoi, sũ-siõng uoi iả cẻng siõng gẻng nì ỉ-bừing.

7 Hiáng-dĩ à, ẻng-ụẻ iặng dĩ uoi dấu cẻng cũ kũ-nừing
kũ-chủ gậ dĩ dĩ-bĩng, siõng-kĩ nì gậ sềng-sẻng, ciũ ẻng-ụẻ
nì dặ-dị kúing-sẻng.

8 Nì lậ iáu Cự hỏ cũ ỉ tỉ gụẻ-dặ ỉ-lộ, uoi ciũ sũ-siõng
dặ-dị sáing-miáng.

9 Uoi dấu uoi Cĩng-Dĩ mĩng-chĩng ẻng-ụẻ nì cẻng
kâu-uoì, uoi ẻng-gái niõng uả sũ-mũ gặ-sĩ gậ dĩ tẩi nì
dỏ-củ Cĩng-Dĩ gậ áing-hự.

10 Uoi-huõĩ-nềng mậng-nì chẻ-sẻng gĩ-dầu, giũ Cự cẻng

uòi gĩng nì gậ mĩng, nà nì sēng Cự mẫu kâu-lâu gậ séng
bủ-mũing kị lậ.

11 ¶ Ngũing uòi Dá Ciong-Dĩ, iáu uòi Cự Iả-Sú tãi
uòi kụe cì-diâu điọ nả uòi ọ kộ nì ử-dĩ.

12 Ngũing Cự nả nì gậ ơ-séng iủ sí-củ, nì ơ gụ, gụ ơ
nì, ỉ ơ duoi-gá-nêng cèng cãi, sũ-siông uòi ơ nì ỉ-búng.

13 Iọng-gặ-sĩ dẫu uòi Cự Iả-Sú iáu gụ ử duoi sēng gậ
hả-sáing lậ gậ nì-ciẻ, Cự ọ sả nì gậ séng cự-ỉ cèng diăng-
gự, chéng-giẻ mẫu chộ-chộ uả nì, dẫu uòi Dá Ciong-Dĩ
mĩng-chĩng.

Dĩ 4 Ciong.

1 Hiáng-dĩ à, uòi gũ iủ dĩ iáu nì uả, uòi iáu Cự Iả-Sú
hộ cã ỉ tĩ giủ nì, kũing nì, nì chĩng-mãng tiăng-nĩ uòi
háu nì niông gông-ciông-iông ảing-gềng ciủ ọ đặng
Ciong-Dĩ gậ ỉ, giả-gíng đặ-dĩ iọng-gặ-sĩ ảing-gềng ciủ
niông siông gảing hầu kị lậ.

2 Ếng-ựẻ nì đặ-dĩ uòi í-diủ Cự Iả-Sú gáu-dơ nì gậ sĩ
sũ-mũ dĩ.

3 Ciong-Dĩ gậ séng-ỉ sĩ niông nì chéng-giẻ, gãi-tiầu
tóng-gáing gậ dĩ.

4 Niông nì gộ nêng chéng-giẻ, gềng-giăng chũ-dông
củ-cĩ gậ séng-tỉ.

5 Ếng gộng í-diủ séng-dĩ lũng siông gậ lảnh dĩ, sũ-
siông ềng đặ-dĩ Ciong-Dĩ gậ biẻ-gỏ-nêng ỉ-búng.

6 Ếng gộng lũng-gũing cã iọng-gặ-sĩ gậ dĩ huoi nì gậ
hiáng-dĩ iẻ-kủ: iủ iọng-gặ-sĩ gậ dĩ Cự cồng ọ séng-ủing,
iọng sĩ uòi chĩng-mãng gềng-gãi nì, cuoi-sáng iáu nì uả.

7 Ếng-ựẻ Ciong-Dĩ tẻ-chĩng hảng uòi-huoi-nêng lậ sĩ
niông uòi chéng-giẻ, ềng niông uòi cã í-nộ gậ dĩ.

8 Gũ-chũ nêng lậ ngạ iọng dĩ, ềng sĩ ngạ nêng, sĩ ngạ
Ciong-Dĩ, Ciong-Dĩ ỉ nả Sềng-Sềng nả nì-huoi-nêng.

9 ¶ Uả ử cĩa hiáng-dĩ ơ hiáng-dĩ gậ dĩ, ềng niông uòi
sĩa hả sềng-dĩ iáu nì uả: ềng-ựẻ nì củ-cĩ đặ-diọ Ciong-
Dĩ hầu nì, niông nì ơ gụ, gụ ơ nì.

10 Nì ðộng-céng sī ìõng-gặ-sỉ ồ tóng Mả-kỉ-ðộng gặ hiáng-dĩ. Hiáng-dĩ à, uòi kũing nì, ìõng ồ nêng gặ séng gấing niõng cỏi kĩ lậ.

11 Séng-dĩ niõng siõng cầ chéng-càng gặ nêng, gặ nêng cầ gặ nêng gặ dĩ, chéng-siũ cầ dĩ, sũ-siõng uòi chĩng-mâng gáu-dồ nì gặ dĩ;

12 Ìõng-gặ-sỉ nì iáu gầu-hồ nguyê gặ nêng lải-uẩng ẩng-gềng ciẩng-kĩ, cù-cĩ iả mải mẩu kầu-lầu.

13 ¶ Hiáng-dĩ à, uầ ử sĩ-tiầu lầu gặ nêng, uòi êng ồ nì êng dặ-dĩ; giáng-pầ nì huáng-iể, sũ-siõng gầu-hồ nguyê mẩu siõng-tê gặ nêng ỉ-búng.

14 Uòi-huôi-nêng lậ sềng lả-Sứ sĩ-tiầu ỉ sáng kĩ lậ, iả niõng sềng Cìõng-Dĩ ợ nà ử iáu lả-Sứ hồ cầ ỉ tỉ sĩ-tiầu lầu gặ nêng iáu lả-Sứ cỏi-cỏi duôi lậ.

15 Uòi giầ-gíng í-diũ Cũ gặ dĩ iáu nì uầ, uòi-huôi-nêng cỏi-bỉ-dầ sáng dồ-dĩ sê dầu Cũ lậ gặ nì-ciể, cớng mải piãng ử sĩ-tiầu lầu gặ nêng gũ sáng.

16 Éng-uyê Cũ cù-cĩ chéng-séng ợ giẩng tĩng-dĩ à lậ, iũ duôi siáng hẩng kĩ lậ, iả iũ Cũ dềng duôi sặ-chũ gặ siáng-éng, Cìõng-Dĩ gặ hầu-dông ợ chuyê hiõng kĩ lậ: ử duôi iáu Gỉ-Dũ hồ cầ ỉ tỉ sĩ-tiầu lầu gặ nêng ợ sáng hũ-sáng kĩ lậ:

17 Cuôi-tê uòi ìõng sáng dồ-dĩ, sê-diũ gặ nêng, ợ iáu gù duôi-gá-nêng cỏi-cỏi nả Cũ ciể dầu ểng dĩ-búng, dầu bũing-tĩng ciể-diộ Cũ: ìõng-gặ-sỉ uòi ciũ ểng-ũing iáu Cũ cầ cỏi-dó.

18 Gũ-chũ nì niõng nà ìõng uầ gặ dĩ, nì kũing gù gặ séng, gù kũing nì gặ séng.

Dĩ 5 Cìõng.

1 Hiáng-dĩ à, uầ sĩ-hê, nì-ciể gặ dĩ, êng niõng uòi siả hầ sềng-dĩ iáu nì uầ.

2 Éng-uyê nì cù-cĩ dặ-dĩ chéng-chũ Cũ gặ nì-ciể dầu, sũ-siõng ồng-mâng gặ chầ ỉ-búng.

3 Nêng dộ-dĩ uā bêng-úing mẩu dĩ gậ si-hê, cuoi-nũing sáng-bủ-lêng-dêng ciũ dẫu gụ sêng-dĩ, sũ-siông sải gũing gậ kủ-chũ sáng-bủ-lêng-dêng dẫu iũ-sêng gậ á-niông-nêng sêng-dĩ; nì-huõi-nêng cớng mại pĩ-dặ-tiâu.

4 Cớng-lậ nì hiáng-dĩ êng sĩ dẫu ú-õng dĩ-bfng, ử nì-ciê mại sũ-siông chặ sáng-bủ-lêng-dêng dẫu nì ử-dĩ :

5 Êng-ụê nì dú sĩ guáng-mêng gậ nêng, nì-sĩ gậ nêng : uoi-huõi-nêng êng sĩ hũ ợng-mâng gũing, iả êng sĩ hũ ú-õng gũing ;

6 Gũ-chũ uoi-huõi-nêng êng gợng sũ-siông biê-nêng mì-chĩ-diợ : niông chớng-chắng sêng-lêng.

7 Êng-ụê mì-chĩ gậ, sĩ dẫu ợng-mâng mì-chĩ ; iè-ciũ-cũ gậ, sĩ dẫu ợng-mâng iè-ciũ-cũ.

8 Uoi-huõi-nêng sĩ hũ nì-sĩ gũing, gấing niông sêng-lêng, nà sêng-sêng iáu ợ-sêng cợng hũ sêng gậ giãng cợng-diũ, nà dặ giũ gậ siông-tê cợng kó duõi-diũ.

9 Êng-ụê Cớng-Dĩ cữ-diãng uoi-huõi-nêng êng sĩ niông uoi siũ hêng, sĩ niông uoi kẫu-diũ uoi Cữ Iả-Sứ Gí-Dũ dặ giũ.

10 Cữ Iả-Sứ Gí-Dũ tãi uoi-huõi-nêng sĩ, niông uoi mẩu-lợng sĩ chớng-chắng mẩu-lợng sĩ mì-chĩ, dú ợ iáu gụ cái-cái sáng.

11 Gũ-chũ nì niông kũing gụ, gụ niông kũing nì ; nì niông bợng-chắing gụ ợ Cữ gậ iông gấing hầu, gụ niông bợng-chắing nì ợ Cữ gậ iông gấing hầu ; sũ-siông nì dú dộ-dĩ cã gậ.

12 ¶ Hiáng-dĩ à, uoi giũ nì niông gĩ-dặ nì dĩ-bíng cêng lữ gậ nêng, ciũ-sĩ iáu Cữ hợ cã ỉ tỉ liâu-lĩ nì gậ dĩ, hầu nì gậ nêng ;

13 Ỉ êng-ụê gụ cã gậ gớng-hú niông ợ gụ gặ-nguê gêng-dong gụ. Nì iả niông cái-cái ử-mũ.

14 Hiáng-dĩ à, uoi ỉ kũing nì, iũ nêng lũng-gũing cã dĩ, niông gêng-gãi gụ, mẩu siông-tê gậ nêng niông kúing gụ gậ sêng, sêng Cữ êng-nắing diãng-gú gậ nêng, niông bợng-chắing gụ, gũ niông kúing-ợng duõi-gá-nêng.

15 Niông cũ-sāi, iũ nêng duôi nì lảnh, nì ẽng gọng duôi gù lảnh; mẩu-lọng sĩ nì duôi gù, gù duôi nì, mẩu-lọng sĩ duôi duôi-gá-nêng niông sĩ-sĩ kặ-kặ cềng-lì kộ cềng-sing.

16 ¶ Niông sĩ-sĩ kặ-kặ kâu-uôi.

17 Ẽng hự-chữ gỷ-dấu.

18 Mẩu-lọng sũ-mũ dĩ dụ niông dõ-ciã Cự gậ ảing-hũ : iọng sĩ Ciong-Dĩ kâu-diũ Gí-Dũ Iả-Sú gấu-dõ nì gậ sếng-ĩ.

19 Sếng-Sếng nà guáng ciãu nì, nì ẽng gọng mà-ú-tiâu.

20 Sếng-dĩ gẩ-tiã sếng-gếng gậ dĩ, nì ẽng gọng chũ-kiáng.

21 Mẩu-lọng sũ-mũ dĩ dụ niông chĩ-guã, ciáng gậ dĩ niông ỉ-sếng í-diũ.

22 Gộ iông lảnh gậ dĩ ciũ niông kộ-tiâu.

23 ¶ Ngũing nà bẻng-úing nã nêng gậ Ciong-Dĩ nà nì sếng-tĩ, sếng-dĩ, lọng-cồng dụ hụng-piẽ cã sếng; ỉ nà nì gậ sếng, lẻng-ộng, iấu sếng-tĩ, dấu uôi Cự Iả-Sú Gí-Dũ lậ gậ sĩ-hẽ cã cồng-bả dụ bấu-dặ-diũ, mẩu mĩ-ciẽ chộ-chữ.

24 Hẳng nì lậ gậ Ciong-Dĩ sĩ kâu-dặ-diũ gậ, cồng ộ cã-chẻng iọng dĩ.

25 ¶ Hiáng-dĩ à, nì niông tãi uôi-huôi-nêng gỷ-dấu.

26 Nì niông nà chẻng-giẻ gậ chữ iấu duôi-gá hiáng-dĩ mĩ-củ chiẻng-úing.

27 Uôi kâu-diũ Cự gấu-dõ uôi, nì niông nãng iọng sếng nã duôi-gá hiáng-dĩ tiẻng-nĩ.

28 Ngũing uôi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ ảing-hũ sĩ-sĩ kặ-kặ iấu nì cái cì-dỏ.

BẤU-LỘ GUỀ NẢ TIỄ-SẢ-LỘ-NỈ-GÁ NÊNG HỀ-SỤ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Bấu-lộ, Sái-là, Dĩ-mộ-tuôi, siả sêng guê nả dẫu Tiễ-sả-lộ-nỉ-gá iáu uoi Dá Cióng-Dĩ gíng Cự Iả-Sú Gí-Dũ hộ cã í tí gậ gầu-hồ ;

2 Ngũing nì giăng Dá Cióng-Dĩ iáu Cự Iả-Sú Gí-Dũ ử-dĩ dụ dặ-diộ áing-hự bẻng-úing.

3 ¶ Hiáng-dĩ à, uoi-huôi-nêng niông tãi nì sí-sí kặ-kặ dồ-ciả Cióng-Dĩ, iọng sī ēng-gái gậ, éng-ựê nì gậ sêng-séng cì-góng cì-góng gấing hấu kĩ lậ, nì duôi-gá-nêng nì ồ gự, gự ồ nì gậ séng, iả gấing cãi kĩ lậ ;

4 Iọng-gặ-sỉ uoi éng-ựê nì dẫu Cióng-Dĩ ử duoi gầu-hồ dĩ-bíng iả gợng hấu-gáu, éng-ựê nì pông-diộ ử duoi bỉ-lậ kử-nũing, gữ sī nẻng-nãi sêng Cự.

5 Iọng ciũ-sỉ biảu-mẻng Cióng-Dĩ sẻng nẻng gậ dĩ sī góng-biăng ; niông nì hê-lãi ợ đẻng Cióng-Dĩ gậ í, iủ-nảing-gê nì gự gậ gờ, nì giả-gíng ciũ-sỉ ự iọng gờ siũ kử.

6 Éng-ựê Cióng-Dĩ sī góng-biăng, cớng ợ nà kử-nũing bấu-ēng ử huôi nì siũ kử gậ nẻng.

7 Í nả nì iọng siũ kử gậ nẻng hê-lãi iáu uoi cãi-cãi hiớng-hủ, ciũ-sỉ dẫu Cự Iả-Sú iáu gự cớ-nảing gậ sặ-chủ gậ giăng tít ciông, dẫu cẻng diộ gậ hỏ dĩ-bíng chủ-hĩng gậ sí-hê.

8 Bấu-ēng ử duoi ēng dặ-dĩ Cióng-Dĩ, ēng í uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ hấu sêng-sỉ gậ nẻng :

9 Iọng-gặ-sỉ gậ nẻng cớng ợ siũ hẻng, ẻng-ửẻng miề-tiâu mài chủ-gíng Cự gậ mĩng, iáu gự duoi cớ-nảing gậ ẻng-iâu.

10 Ử sí-hê Cự ợ lậ dẫu gự sêng gậ hả-sáing-dĩ dặ-diộ

ặng-iâu, dầu ử duối sềng gù gậ nềng-dĩ ciũ ớ uā gù cềng hí-gĩ ; uối cầ guíng-cềng iáu nì uā gậ dĩ nì iả sềng.

11 Ếng-ựề ịợng dĩ uối iả sớ-sớ kặ-kặ tấi nì gĩ-dầu, giữ uối Ciong-Dĩ nà nì chũ sớ đềng-ĩ ớ hợ gù tê-ching háng nì lạ đặ-diợ gậ áing-hữ, ỉ nà duối cớ-nắing dầu nì séng-dĩ cầ-chềng gù cềng kầu-uối gợ ịợng gậ háu dĩ iáu sềng Cự gậ góng-hú.

12 Niông uối Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ miang ciâu-diũ uối Ciong-Dĩ iáu Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ áing-hữ, dầu nì-dĩ đặ-diợ ặng-iâu, nì iả dầu gù-dĩ đặ-diợ ặng-iâu.

Dĩ 2 Ciong.

1 Uā uối Cự Iả-Sú Gí-Dũ cuối lạ, iáu uối dầu gù ử-dĩ cù cì-dó gậ dĩ ;

2 Uối giữ hiáng-dĩ mẩu-lợng ỉử sềng, mẩu-lợng sớ chũ-dĩ uā gậ dĩ, mẩu-lợng sớ mầu-nềng uối miang-cớ siả gậ sềng uā, giả-gíng ciũ-sớ Cự gậ nì-ciể, séng-dĩ ềng niông kựề-kựề-dĩ giáng-dòng, iả ềng niông huáng-iể.

3 Nềng mẩu-lợng sặ sũ-mũ huợng-huả, nì cớng ềng gợng sềng gù pĩng : ềng-ựề ử nì-ciể ềng-nắing dầu, niông sáing ỉử ử điũ-tiâu cềng dầu-lĩ gậ dĩ, gũ niông ỉử ử ciả cò cềng đong, niông miề-tiâu gậ nềng hĩng chũ lạ.

4 Ịợng nềng ngặ Ciong-Dĩ iáu ử duối gủ-hũ Ciong-Dĩ gậ, nả nềng bấi gậ, cớ uā cớ piang gù gắing duối ; ềng-ợ-cớ ịợng-gặ-sớ, gù gũ cớ dầu Ciong-Dĩ gậ đầing, cù-cớ uā cù-cớ sớ Ciong-Dĩ.

5 Uối ching-mang gũ iáu nì cầi cì-dó gậ sớ-hề, nà ịợng dĩ iáu nì uā lầu, nì gũ gĩ ềng đặ ?

6 Nì đặ-dĩ giả-gíng ỉử lủing-củ gù gậ, niông gù nì-ciể ềng-nắing dầu, ciũ mại hĩng chũ lạ.

7 Ếng-ựề ịợng kợng-diũ mẩu uắng-huả gậ dĩ, ịợng sớ-hề ỉử mớ-ciể buối kớ lạ : lạ-sớ giả-gíng gũ ỉử ciả lủing-củ gậ, niông đắing ịợng lủing-củ gậ đự-tiâu.

8 Ử sớ-hề ử mẩu uắng-huả gậ nềng cớng ợ hĩng chũ

lậ, Cự Iả-Sú ợ nà gù chḡ-dī gậ kī miề-tiâu gù, nà cù-cī cuōi lậ gậ ợng-iâu hī-tiâu gù.

9 Iọng neng lậ, sī kâu-diū Să-dàng gậ sī-lì iũ duōi cồ-năing hĩng gộ iông gậ sêng-tóng iáu hự-gả hí-gỷ gậ dī,

10 Ỉ nà gộ iông gảing-gī cầ-chềng bũ-ngī gậ dī dầu ử duōi đợ-dī miề-tiâu gậ neng dī-bíng ; ếng-ựề gù sêng-dī ềng ồ cềng gậ dầu-lỉ, ềng kảing sềng nă gù ợ dặ giũ.

11 Gũ-chḡ Ciong-Dī bềng cầ gù nă ử hự-gả gậ dī pĩng, sềng ử gả uầ gậ dī :

12 Niông nà ử duōi ềng sềng cềng gậ dầu-lỉ, gảing kầu-uōi bũ-ngī gậ dī gậ neng, diăng gù gậ cồ.

13 ¶ Cự cềng ồ gậ hiăng-dī à, uōi cồng niông sī-sī kặ-kặ tầi nì đợ-ciầ Ciong-Dī, ếng-ựề Ciong-Dī giăng buōi-chồ tầ nì, niông nì ếng-ựề Sềng-Sềng huợng-piề nì cầ sềng, ỷ ếng-ựề sềng cềng gậ dầu-lỉ ciũ ợ dặ giũ.

14 Ciong-Dī ỷ nà uōi gợng gậ hầu sềng-sỉ hắng nì lậ dặ-diợ iọng giũ nì gậ áing-hḡ, niông nì dặ-diợ uōi Cự Iả-Sú Gỉ-Dũ gậ ợng-iầu.

15 Hiăng-dī à, iọng-gặ-sỉ nì niông gựề-dặ ì-lộ, nì ợ gậ dầu-lỉ mầu-lợng sī chḡ-dī hầu nì gậ, mầu-lợng sī siả sềng iáu nì uầ, dú niông ỷ-sềng í-diũ.

16 ¶ Ngḡing uōi Cự Iả-Sú Gỉ-Dũ iáu uōi Dá Ciong-Dī, ciũ-sī ồ uōi gậ, nà áing-hḡ nă uōi iũ ợng-ḡing kúing-sềng, iáu đềng hầu gậ siông-tề gậ Ciong-Dī.

17 Kúing nì-huōi-nềng gậ sềng, nă nì gậ sềng cự-ỉ ợ diăng-gự, iũ-năing-gề uầ gộ iông hầu gậ dī, cầ gộ iông hầu gậ dī.

Dī 3 Ciong.

1 Hiăng-dī à, uōi gũ iũ sḡề-mựề gậ dī iáu nì uầ, nì niông tầi uōi gỷ-dầu, ồ Cự gậ dầu-lỉ kựề-kựề-dī đḡing-dặ cềng kuổi ỷ dặ-diợ ợng-iầu, sũ-siông dầu nì dī-bíng ỷ-búing.

2 Iả niông gỷ-dầu ồ uōi pī-tiầu mầu dầu-lỉ lầing nềng gậ siũ ; ếng-ựề duōi-gả-nềng ềng-năing dú sī sềng Cự gậ.

3 Cồng-lậ Cự sĩ kầu-dặ-diũ gậ, cồng ộ nả nì gậ séng cự-ĩ ộ diăng-gú, ciâu-gũ nì pī-tiâu ử ciả ộ gự.

4 Uoi-huôi-nêng kầu Cự cèng sêng, nì giã-gíng í-diũ uoi gáu-dơ nì gậ dĩ kộ cã, hê-lái iả ộ í-diũ.

5 Ngũing Cự kuệ-tóng nì gậ séng ộ Ciông-Dĩ gậ ơ-séng, ộ Gí-Dũ gậ nêng-nãi.

6 ¶ Hiáng-dĩ à, uoi kầu uoi Cự Iả-Sứ Gí-Dũ gậ miăng gáu-dơ uì, lậ iũ hiáng-dĩ ảing-gêng lũng-lậ, ềng í-diũ giăng uoi-dĩ ộ kộ gậ dầu-lĩ, ciũ niông pī-tiâu gù.

7 Nì cù-cĩ đặ-dĩ ềng-gái niông gông-ciông gặ-sĩ ộ uoi : ềng-ựê uoi dẫu nì dĩ-bíng dụ mẩu lũng-lậ ;

8 Iả ềng-nảing bả iề nêng gậ mí-dĩ, cồng-lậ séng-kủ cèng lữ, mông-nì cã dĩ, sảng-dặ chầu-nẫu nì ciả nêng.

9 Uoi-huôi-nêng iộng-gặ-sĩ cã, ềng sĩ ềng-ựê mẩu gựing-bảng hảng nì gặng uoi, sĩ niông nả cù-cĩ cặng iông nả nì chũ, ơ nì ộ uoi.

10 Uoi ching-mông iáu nì cái cì-dó gậ sĩ-hê, iả gáu-dơ nì uã, Lậ iũ nêng ềng kảing cã dĩ, ciũ ềng niông nả gù iề.

11 Ềng-ựê uoi tiăng-nĩ-gĩng nì dĩ-bíng iũ nêng ảing-gêng lũng-lậ, dụ ềng cã dĩ, cềng-cềng gựing biề nêng gậ ảing dĩ.

12 Iộng-gặ-sĩ gậ nêng uoi iáu Cự Iả-Sứ Gí-Dũ hợ cã ỉ tí gáu-dơ gù, kựing gù, niông bộng-hộng, gộ nêng cã gộ nêng gậ dĩ, iề cù-cĩ gậ mí-dĩ.

13 Hiáng-dĩ à, nì ảing-sing ềng niông pã lẫu-sềng.

14 Lậ iũ nêng ềng í-diũ uoi iộng sềng siả-diũ gậ dĩ, ciũ niông nả ử ciả nêng cĩ chự lậ, ềng iáu gù giể-gáu, lổng gù ộ ềng hầu ỉ-sũ.

15 Lậ ềng niông nả gù cặng dờ-tê chũ, niông kựing gù sũ-siông hiáng-dĩ.

16 ¶ Ngũing nả bềng-úing nả nêng gậ Cự mẩu-lọng sũ-mũ sĩ-hê mẩu-lọng sũ-mũ dĩ, dụ nả bềng-úing nả nì. Ngũing Cự sĩ-sĩ kặ-kặ iáu nì duôi-gá-nêng cái cì-dó.

17 ¶ Uoi Bấu-lộ iáu nì chiăng-úing, sĩ uoi chềng-siũ

siả gậ ; uoi siả gậ sēng dú sī nà iọng đī cệng gī-nēng :
 uoi siả gậ bĩ-giợ ciũ-sī iọng-gặ-sĩ.

18 Ngūing uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ áing-hữ sī-sī kặ-kặ
 iáu nì duoi-gá-nēng cại cì-dó.

BẦU-LỘ GUỀ NẢ DĨ-MỖ-TUỒI CHÍNG SỨ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Ciâu-diũ giù uoi gậ Cự Ciông-Dĩ iáu uoi siông-tê gậ
 Iả-Sú Gí-Dũ gáu-dō uoi gậ đī, cã Gí-Dũ Iả-Sú gậ sặ-dũ
 Bầu-lộ ;

2 Siả sēng guề nả Dĩ-mỗ-tuồi, ciũ-sī éng-ụề sēng Cự
 cã uoi cệng gậ gựing : Ngūing nì giảng Dá Ciông-Dĩ
 iáu uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ ử-đĩ đặ-diợ áing-hữ, kặ-ling,
 bệng-úing.

3 ¶ Ching-mâng uoi kộ Mả-kỷ-dộng gậ sī-hê, kựing nì
 đầu Ì-hữ-sử āng guề-diũ gĩ sī, niông nì gáu-dō ử giề
 nēng ēng niông háu gặ-cĩ gậ dầu-lĩ,

4 Iả ēng niông tiāng-nĩ hự-gặ gậ đī iáu mài uả-dặ cệng
 gậ cũ-bù, iọng dú sī lōng nēng cệng cại đī buing-bộ,
 mài biảu-mệng Ciông-Dĩ đựing nả nēng niông nēng sēng
 gậ dầu-lĩ ; uoi giả ỉ kựing nì iọng-gặ-sĩ cã.

5 ¶ Nì gáu-dō gự gậ đī duoi cọng-gọng ciũ-sī ờ-séng,
 iọng ờ-séng sī giảng chéng-giể gậ séng sí-cự gậ liông-
 séng iáu mẩu gặ gậ sēng-séng chử lậ gậ.

6 Iủ nēng ēng đặ iọng gậ đī, cệng-cệng kộ gọng-giũ
 hự-gặ gậ đī ;

7 Táng-dũ cã háu lự-huả gậ sítng-sáing, ỉ mài mệng-bà
 cù-cĩ gọng gậ, uả điāng-gự gậ sī sũ-mũ đī.

8 Uoi-huồi-nēng đặ-dĩ lự-huả bọng-lải sī háu gậ, cọng
 niông nēng ciâu-diũ dầu-lĩ ēng iọng lự-huả,

9 Ỉ dặ-dí lự-huả êng sī êng-ựê ngī-nêng gī-diū, sī êng-ựê mầu uảng-huả điáu-mảing gậ, êng gềng Cìong-Dĩ cấ-ố gậ, séng-dĩ mại chéng-giể lũng-gủing cấ dĩ gậ, huôi-sĩ dá huôi-sĩ nải gậ, mà-sĩ nêng gậ,

10 Tóng-gáing gậ, hí kăng-ciề gậ, guôi-duôi nêng kễ gậ, uả gả dĩ gậ, gả-gả-dĩ ciū-chḿ gậ, iáu mầu-lợng iủ sū-mū biề gậ dĩ ngậ ciāng lý gậ nêng, ciū gī-diū iợng lự-huả ;

11 Iợng sī ciāu-diū niōng cūing-mỷ gậ Cìong-Dĩ ệng-iāu gậ hẩu sềng-sĩ uả gậ, iợng hẩu gậ sềng-sĩ ciū-sĩ tộ uòi dững gậ.

12 ¶ Uòi dō-cia nả lỉ-liōng nả uòi, ciū-sī uòi Cự Iả-Sú Gí-Dũ, êng-ựê gụ chū uòi sī dềng-séng, ciū pải uòi liāu-lỉ iợng dững-dầu gậ dĩ.

13 Uòi áing-bả-sĩ cấ-guả lũng-mả, bỉ-lạ, kí-hū nêng gậ ; mớng sī iợng-gặ-sĩ gữ dặ-diộ kộ-ling, êng-ựê uòi séng-dĩ êng mềng-bạ êng-nảing sềng Cự, gữ-chū cấ iợng gậ dĩ.

14 Uòi Cự gậ áing-hự gặ-nguê gảing cấ kĩ lạ, nả uòi giǎng Gí-Dũ Iả-Sú ử-dĩ dặ-diộ sềng-séng ồ-séng.

15 Iủ cì gḿ dĩ kầu-dặ-diū, sī nêng dú niōng sềng-dặ-guả gậ, ciū-sī Gí-Dũ Iả-Sú lạ sī-gáing giủ iủ cò gậ nêng ; dĩ-bing uòi ciū-sī tê cì-ciả iủ cò gậ.

16 Lạ-sĩ uòi dặ-diộ kộ-ling, êng-ựê Iả-Sú niōng dẫu uòi tê cì-ciả iủ cò gậ nêng séng-dĩ biāu-mềng gụ sí-huợng kúing-ệng nêng gậ séng, nả ử duối hê-lái sềng Cự ồ dặ-diộ ệng-ựing sáng-miāng gậ nêng chū iōng.

17 Ngḿing cù-gủ ỉ-lải dú dộ-dĩ, cớng mại lũng-tiāu, nêng chū êng gḿng gậ Uảng-dĩ, cớng-lạ cì-ciả Cìong-Dĩ, điāu-diāu dồ-dồ dú nả nêng gềng-dōng, dặ-diộ ệng-iāu. Chềng séng sù ngḿing.

18 ¶ Uòi gḿng Dĩ-mỗ-tuổi à, ciāu-diū ching-mang sáng uả-guả nỉ gậ dĩ, uòi giả nả iợng gấu-dồ nêng gậ dĩ tộ nỉ, ồ nỉ gī-diū iợng sáng uả-guả nỉ gậ dĩ tãi céng gậ dẫu-lỉ mà hẩu gậ điōng ;

19 Niông í-séng sēng Cũ, í-diū sí-cũ gậ liông-séng cã dĩ; iũ nēng diú-tiâu liông-séng sēng-séng, ciũ sũ-siông ỹng mà-tiâu dēng hã sũ-dĩ :

20 Dĩ-bíng iũ Hũ-mì-nã Ngã-lì-súing-duôi; uoi ching-mang nà iọng liông nēng gáu nã Sã-dàng, gãu-hệng gũ, ồ gũ ềng gọng lũng-mã.

Dĩ 2 Cióng.

1 Uoi kũing nì, dēng iàu-gềng, niông tãi duôi-gá-nēng cũ-sēng gĩ-dầu, giũ áing-hũ, dồ-ciã;

2 Tãi cã uãng-dĩ iáu ử duoi iũ gũing-bãng gậ nēng gĩ-dầu; uoi-huôi-nēng ciũ ộ gēng Cióng-Dĩ ciãng-kĩ séng-càng bēng-bēng úing-úing-dĩ guã nì-ciẽ.

3 Ciâu-diū giũ uoi gậ Cũ, ciũ-sĩ Cióng-Dĩ chũ kĩ lậ, iọng sĩ hầu gậ, ộ dēng gũ gậ ỉ.

4 Cióng-Dĩ ồ duôi-gá-nēng dặ giũ, céng gậ dầu-lĩ iã ồ gũ mềng-bạ chéng-chũ.

5 Cống-lậ cì-ciã Cióng-Dĩ, dẫu Cióng-Dĩ sĩ-gáing nēng động-óng-séng-dĩ cống-lậ cì-ciã cã-bầu gậ, iọng cã-bầu gậ iã sĩ nēng, ciũ-sĩ Gĩ-Dũ lả-Sú.

6 Gũ nà cù-cĩ gậ sáing-miãng tãi duôi-gá-nēng cệng gã-cing chiũ gũ dẫu-tê; sĩ-hê cì dẫu, ciũ ộ tãi iọng dĩ cã gúing-cēng;

7 Uoi sĩ ềng-ựê tãi iọng dĩ cã gúing-cēng, nã Cũ pãi uoi nà iọng dĩ dũing chũ kồ, cã sặ-dũ, cã biê-gồ-nēng gậ sítng-sáing, hầu gũ sēng Cũ dặ-dĩ céng gậ dầu-lĩ: uoi uã iọng dĩ sĩ céng gậ mẩu gá.

8 Uoi ồ nēng mẩu nũ-kĩ mẩu sióng-cáing, nà chéng-giẽ gậ siũ dộ kĩ lậ, dẫu gộ sù-cài gĩ-dầu.

9 Iã ồ á-niông-nēng cệng bọng-sặ gậ í-ciông, gũ ling-chĩ séng-dĩ cềng dōng-diang; tê-dĩ gậ duoi-chã iã ềng gọng nà gếng-cũ, iã ềng gọng nà cềng dì-cing gậ í-ciông lậ cọng-sũ;

10 Gãing niông nà ciáng gậ áing-gēng cệng cọng-sũ,

ịong sī cī uā cī sī gēng Cự gậ á-niông-nêng ēng-gái gậ.

11 ¶ A-niông-nêng mẩu-lộng sū-mū dī dú niông sēng nêng, càng-càng-dī ộ đầu-lĩ.

12 Uôi bử-hự á-niông-nêng háu đầu-lĩ, bử-hự gự gǔing-sử sếng-ếng, niông càng-càng-dĩ.

13 Éng-ựê Ngã-dộng sī sáng cã gậ, cuôi-tê ciū iũ Hã-uá.

14 Iả ēng sī Ngã-dộng sēng mỗ-gự pīng, sī á-niông-nêng sēng gự pīng ciū iũ guā-sĩ.

15 Á-niông-nêng lậ-sī cì-bĩ-dã sēng Cự iũ ồ-sếng cã chéng-giể đong-diăng gậ nêng, mông iũ sải gǔing gậ kử-chử gōng ộ dặ giũ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Nêng lậ táng-dũ ciâu-gũ gấu-hồ gậ dĩ, ịong ciū-sī táng-dũ háu gậ góng-hú, ịong dĩ sī céng gậ mài chộ.

2 Gũ-chũ ciâu-gũ gấu-hồ gậ nêng niông mẩu mĩ-ciể chộ-chữ nã nêng uā, cồng-lậ háu tẩu cì-ciã sê-mã, mẩu-lộng cã sū-mū dī dú niông iũ hã-sũ, đong-diăng, mẩu mĩ-ciể lũng-lậ, cềng diăng-gự, kǎing ciể-duoi nêng, háu nêng cềng háu-dặ háu :

3 Éng nầu ciũ, ēng iáu nêng mà-gã ; uả-kĩ, ēng iáu nêng sióng-cáing, ēng táng nêng gậ ngềng-cing ;

4 Cù-cī gậ chiộ iả niông liâu-lĩ dặ háu, gấu-hệng gǔing niông ciăng-kĩ sếng nêng ;

5 Nêng lậ ēng dặ-dĩ liâu-lĩ cù-cī chiộ-dĩ gậ dĩ, nĩ-dĩ ộ ciâu-gũ Cióng-Dĩ gậ gấu-hồ ?

6 Kǎing sēng Cự gậ ēng gọng ciâu-gũ gấu-hồ gậ dĩ, giáng-pã gự sếng-dĩ giáu-ngầu kĩ lậ, ciū niông iáu mỗ-gự biăng-biăng siũ hểng.

7 Ciâu-gũ gấu-hồ gậ dẫu gấu-hồ nguyê gậ nêng dĩ-bing iả niông iũ háu gậ miăng-siăng, giáng-pã nã nêng lũng-uā, ciū nã mỗ-gự gậ mông mông-diũ.

8 Liâu-lĩ gâu-hồ dĩ gậ nêng iả niông ciăng-kĩ, chũ-dĩ
 ềng gợng uả liông-iông dĩ, ềng gợng sũ-hầu ciũ, ềng
 gợng táng ử ềng đợng-dặ gậ cớng ;

9 Niông nà chéng-giể gậ liông-séng ỉ-séng gĩ-diũ Cũ
 kợng-diũ gậ dầu-lĩ.

10 Iợng-gặ-sĩ gậ nêng niông sáing chĩ gụ : lậ-sĩ mẩu
 chộ-chũ uả gụ, ciũ niông nả gụ liâu-lĩ gâu-hồ gậ dĩ.

11 Á-niông-nêng lậ-sĩ liâu-lĩ gâu-hồ gậ dĩ iả niông
 ciăng-kĩ, ềng gợng cá-tả nêng, cã dĩ dú niông iũ hã-sũ,
 mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dú niông iũ đéng-séng.

12 Liâu-lĩ gâu-hồ gậ nêng lậ hầu tẩu cì-ciả sê-mả, gâu-
 hêng gựing, liâu-lĩ chiộ-dĩ gậ dĩ, dú niông cèng hầu.

13 Liâu-lĩ gâu-hồ gậ nêng tê-chiêng lậ liâu-lĩ đặ hầu, ciũ
 đặ-diộ đéng hầu gậ dĩ-bũ, ỉ duôi-dắng đựing iợng sêng
 Gĩ-Dũ Iả-Sú gậ dầu-lĩ.

14 ¶ Uôi siợng ềng niông gĩ-duối si ciũ ợ kộ nì ử-dĩ,
 sáing nà iợng duối dĩ siả sêng iấu nì uả.

15 Uôi lậ iũ dàng-gộ, nì iả ợ đặ-dĩ nêng dẫu Ciong-Dĩ
 gậ chiộ niông gong-ciong-iông cã dĩ, iợng chiộ ciũ-sĩ
 ợng-ựing sáing gậ Ciong-Dĩ gậ gâu-hồ, si céng gậ dầu-lĩ
 gậ tiũ iấu dĩ-gĩ.

16 Gềng Ciong-Dĩ ử kợng-diũ gậ dầu-lĩ ì-cài cèng duôi
 à, mẩu ciả nêng gợng uả ềng si ; iợng-gặ-sĩ ciũ-sĩ Ciong-
 Dĩ ciộ nêng gậ séng hĩng chũ lậ, kẫu-diũ Sêng-Séng
 sợng-dặ si ngĩ, nả Cũ sặ-chũ gậ chũ-gĩng, gụ gậ dĩ ỉ
 gợng nả biể-gờ-nêng tiăng-nĩ, nả si-gáing nêng sêng-hũ,
 hê-mựể ciể iông kộ nì ử ợng-iâu dĩ-bíng.

Dĩ 4 Ciong.

1 Sêng-Séng uả cèng mềng-bà, sụề-mựể gậ si-gáing
 cớng iũ nêng diũ-tiâu sêng Cũ gậ dầu-lĩ, kộ í-diũ pĩng
 nêng gậ ciả-séng mợ-gự gậ dầu-lĩ ;

2 Iợng dú si ềng-ựể gặ-hầu gậ nêng uả gặ dĩ, gụ gậ
 liông-séng sũ-siong nêng gậ nù nả hồ chiấu-sũ-tiâu ỉ-
 búing.

3 Gēng-diū chiū-chéng hóng-hā, gáu-dō nēng gāi-tiāu hóng, dú ēng dặ-dí hóng gậ mi-dī sī Cìong-Dī cā gậ, ử sēng Cự mēng-bạ céng dầu-lĩ gậ nēng dō-ciā áing-hự dú nà lậ iè.

4 Éng-ưē Cìong-Dī cā gậ mi-dī dú sī hấu gậ, nēng lậ dō-ciā áing-hự ciè lậ, ciū mẩu cì-iōng gọng ēng dặ.

5 Iọng mi-dī éng-ưē Cìong-Dī gáu-dō gậ dī, ỉ éng-ưē gĩ-dầu, dú sī huóng-piè cā chéng-giè lầu.

6 ¶ Nì lậ nà iọng duới dī iáu hiáng-dī uā dặ-dí, ciū-sī liāu-lĩ lả-Sú Gí-Dữ gậ dī dềng liāu-lĩ dặ hấu, kầu-diū sēng Cự gậ dầu-lĩ, iáu nì cù-cặng í-diū gậ ciāng dầu cì-góng cì-góng gāing iủ ỉ.

7 Niōng diú-tiāu ử lūing-gũing uā gậ dī iáu sē á-niōng uā gậ gĩ-lĩ gĩ-guōi gậ dī. Gēng Cìong-Dī gậ dầu-lĩ ò-dặ sữ-sữ-dĩ :

8 Éng-ưē séng-tĩ gậ góng-hú ò dặ sữ-sữ-dĩ lậ iủ mi-ciè ỉ; cọng-lậ gēng Cìong-Dī mẩu-lọng sũ-mũ dī dú iủ ỉ, giā-gíng gậ sī-gáing, hē-lải gậ sī-gáing dú ợ dặ-diợ hự nēng gậ hủ-kĩ.

9 Iọng-dī sī kầu-dặ-diū gậ, iả sī nēng dú ēng-gái sēng-dặ-guā gậ.

10 Uoi-huōi-nēng cèng lữ, cèng uoi gậ li-liōng cā dī, sī éng-ưē uoi kầu-diū ểng-ểing sáng gậ Cìong-Dī iủ siōng-tê, Cìong-Dī sī giủ tóng-tíng-à nēng gậ Cự, gāing sī giủ sēng gự gậ nēng gậ Cự.

11 Nì niōng nà iọng duới dī gáu-dō nēng, hấu nēng.

12 ¶ Nì ēng gọng nả nēng éng-ưē nì hē-sáng ciū chū-kiáng nì; niōng dầu uā dī, áing-gēng, ò-séng, sēng-séng, chéng-giè gậ dī-dī, cā iōng nả sēng Cự gậ nēng chū.

13 Niōng ỉ-séng nāng sēng-géng, kũing nēng, hấu nēng, cì-dặ dầu uoi lậ gậ sī-hē.

14 Nì séng-dĩ dặ-diợ gậ áing-hự ēng gọng chū sī mẩu iàu-gềng, iọng áing-hự ciū-sī ching-māng kầu-diū ử sáng uā gậ dī, iáu ching-bō nà siủ gā hā nì tê-dĩ nả nì gậ.

15 Nì séng-dĩ niông sī-sī kặ-kặ gĩ-diũ iọng duối dĩ ;
ĩ-séng hiông-diũ ; nắ nì cì-góng hấu cì-góng hĩng nắ
duối-gá-nêng chũ.

16 Nì cù-cī niông siàu-séng, iả niông siàu-séng hấu
biê-nêng. Gũ niông cì-bĩ-dạ í-diũ iọng gậ dĩ ; lậ-sĩ iọng-
gặ-sĩ cã, ciũ ặ giũ cù-cī, iả ặ giũ tiăng-nĩ nì gậ nêng.

Dĩ 5 Cióng.

1 Mồ uā chĩng-bồ gậ nêng, niông kũĩng gụ sũ-siông
dá ; kũĩng hê-sáng nêng sũ-siông hiáng-dĩ :

2 Kũĩng sê gậ á-niông-nêng sũ-siông nắ ; kũĩng hê-
sáng gậ á-niông-nêng sũ-siông cĩ-muê, duối gụ dú niông
chéng-giê.

3 Céng-ciăng mẩu kầu gậ guả-hũ ciũ niông gễng gụ.

4 Guả-hũ lậ iũ gũĩng-sọng, ciũ niông hấu gụ sáng hấu-
sọng cù-cī chiồ-dĩ gậ nêng, bấu-dả gụ gậ dá-nắ : iọng ciũ
ặ dặng Cióng-Dĩ gậ ỉ.

5 Céng-ciăng mẩu kầu gậ guả-hũ, cù-cī ciả nêng, ciũ
kầu Cióng-Dĩ iũ siông-tê, mâng-nì sī-sī kặ-kặ giũ,
gĩ-dầu.

6 Guả-hũ lậ siông lặ-bắ gậ dĩ, gụ mống sĩ sáng, gống
gồ sĩ ỉ-búĩng.

7 Nì niông nà iọng dĩ gáu-dồ gụ, nắ gụ mẩu chồ-chũ
nắ nêng uā.

8 Iũ nêng êng chũ-gũ chéng-ciăng cĩ-chiồ, ciũ-sĩ diú-
tiâu sêng Cũ gậ dĩ, piăng êng sêng Cũ gậ nêng gẫĩng
làng, êng chũ-gũ cù-cī chiồ-dĩ gậ nêng gẫĩng êng
niông uā.

9 ¶ Guả-hũ gậ miăng gĩ dẫu chắ, cống niông iũ lụ-sĩ
hựe ciũ gĩ-dắ, cì sáng-sĩ cống-lậ hắ cì-ciả sếng-ếng ;

10 Gũ niông gụ tê-chĩng ắĩng-guã sĩng nắ nêng uā gụ
hấu ; ciũ-sĩ liàng gũĩng-ciê, ciê-duối nêng-kắ, iáu sêng gậ
hắ-sáng sắi-guã káu, giũ lộ-nũĩng gậ nêng, chắi-chắi-dĩ
ỉ gặ iông gậ sĩng dĩ.

11 Lậ-sĩ ēng-nǎng dǎu lậ-sĩ huē gậ guả-hũ ciũ ēng gợng gĩ hã chǎ-dĩ : éng-ưē gự séng-dĩ táng-dũ kǎu-uoi gậ dĩ, ēng-nǎng ỉ-séng hiông-diũ Gí-Dũ, ciũ ộ siông cuoi hã nêng ;

12 Gự ngà tê-chíng iáu Cự ị-điăng gậ dĩ, ciũ cù-cĩ điăng cù-cĩ gậ cò.

13 Gự gũ mǎng-mǎng-dĩ iè-dặ dừing tiâu, ciông chiḡ à chiḡ-dĩ kḡ hí ; ēng-ộ-cĩ sĩ iè-dặ dừing, gũ huā-lĩ huā-hóng-dĩ cĩ-gũing uā, cēng-cēng gũing biē-nêng gậ ǎng dĩ, uā ử cǎ ēng gợng uā gậ dĩ.

14 Gũ-chũ uoi ồ hē-sáng gậ guả-hũ cuoi hã nêng, sǎi gũing, lí gá, mḡ iũ chḡ-chḡ nǎ đḡ-tê hǎu lũng-mā gự :

15 Éng-ưē gự dĩ-bíng iũ nêng kḡ í Sǎ-dàng lau.

16 Sēng Cự gậ á-niông-nêng chiḡ-dĩ lậ iũ guả-hũ, ciũ niông kǎng-nĩng gự, ēng niông chǎu-nǎu gǎu-hḡ ; nǎ gǎu-hḡ hǎu kǎng-nĩng ử céng-ciǎng mǎu kǎu gậ guả-hũ.

17 ¶ Gǎu-hḡ liǎu-lĩ dặ hǎu gậ chíng-bḡ gǎing niông gēng gự, ử cèng lự gợng-dǎu hǎu nêng gậ gǎing niông gặ-ngựē gēng gự.

18 Éng-ưē sēng-géng gĩ-diũ uā, Niũ nḡ sḡ gậ sĩ-hē ēng gợng cǎu-diũ gự gậ chḡ. Ỉ gĩ-diũ uā, Cǎ-góng gậ nêng dặ-diḡ góng-cíng sĩ ēng-gái gậ.

19 ¶ Iũ nêng gǎu chíng-bḡ gậ nêng, lậ mǎu liông sǎng nêng cǎ gúing-cēng, ciũ ēng gợng tiǎng-nĩ gự.

20 Nêng lậ iũ cò ciũ dộng duoi-gá-nêng mĩng uā gự, nǎ biē-nêng ỉ ộ giǎng.

21 Uoi dǎu Cióng-Dĩ, iáu Gí-Dũ Iǎ-Sứ, gìng gự tí chḡ lậ gậ sǎ-chḡ gậ mĩng-chíng gǎu-dḡ nì, niông í ịḡng gậ dĩ, ēng gợng bẻng cù-cĩ sǎng siông-diăng gậ cḡ-ỉ, mǎu-lḡng cǎ sũ-mũ dĩ dú ēng gợng ngǎi nêng-cēng.

22 Éng gợng hẻng-hẻng-dĩ nà siũ gǎ hã nêng tê-dĩ, ēng gợng iáu biē-nêng gậ cò iũ gúing-niǎ : cù-cĩ niông bǎu-diũ cù-cĩ gậ chẻng-giẻ.

23 Éng niông cuoi cēng-cēng iè sḡ, iè mĩ-mǎu-ciẻ ciũ, éng-ưē nì bĩ-ữ cẻng tà, séng-tỉ cǎi bǎng.

24 ¶ Iũ nêng gậ cò sī mễng-hĩng, sũ-siông dẫu tê-chĩng sáing kộ, ciũ niông sẻng ; iũ nêng gậ cò sũ-siông gáing dẫu bù-ciả hē-dĩ kộ.

25 Nêng cã gậ hầu dĩ iả iũ mễng-hĩng gậ, ử mài mễng-hĩng gậ cớng mài kộng-dặ-diũ.

Dĩ 6 Cióng.

1 Mẩu-lợng sũ-mũ nêng hũ nêng gửing cã nũ-gẻ niông chũ gự gậ cữ-nêng bẻng sũ-mũ dĩ sī ẻng-gái nả gự gẻng-dờng, sảng-dặ Cióng-Dĩ gậ miảng iáu dàu-lĩ nả nêng lủing-uã.

2 Nũ-gẻ lậ iũ sẻng dàu gậ cữ-nêng, ẻng gợng ẻng-ựẻ iáu gự cã cã hiảng-dĩ, ciũ chũ-kiảng gự ; gảing niông hũ-sũ gự, ẻng-ựẻ nả nĩ hũ-sũ gậ sī sẻng dàu gậ, iả sī dặ-ỏ gậ. Nĩ niông nả iợng dĩ hầu nêng, kủing nêng.

3 ¶ Iũ nêng gợng gợ-cĩ gậ dàu-lĩ, ẻng ciảng-gẻng gậ dĩ, ciũ-sĩ uỏi Cữ Iả-Sủ Gỉ-Dũ uã gậ dĩ, ỉ ẻng í ử ciả gẻng Cióng-Dĩ dẻng hầu gậ dàu-lĩ ;

4 Iợng nêng sẻng-dĩ gấu-ngẫu, mẩu cì-iờng dĩ dặ-dĩ, cẻng-cẻng siờng bủing-bỏ, ẻng-ựẻ ảing dĩ iáu nêng siờng-cáing, gảing iợng gậ dĩ ciũ iũ dũ-kĩ, cáing-gẻng, lủing-mã, lủing-gửing ngỉ-sẻng,

5 Gỉng sảng huỏi-tiẫu sẻng-sủ gậ nêng mẩu-tiẫu cẻng gậ dàu-lĩ, sĩ-sĩ kặ-kặ siờng-cáing, sẻng-dĩ siờng gẻng Cióng-Dĩ ciũ iũ li-ỉ.

6 Lậ-sĩ gẻng Cióng-Dĩ lậ iũ dĩ-cữ gậ sẻng, ì-cài sờng-dặ duỏi li-ỉ.

7 Uỏi-huỏi-nêng chử-sĩ mẩu mĩ-dĩ duỏi dẫu sĩ-gáing lậ, iả mẩu mĩ-dĩ duỏi kộ ;

8 Uỏi-huỏi-nêng lậ iũ-dặ iẻ, iũ-dặ cẻng, ciũ niông dĩ-cữ.

9 Ử duỏi táng-dũ cã cuỏi-cữ gậ nêng ciũ sẻng mỗ-gử pỉng, cợng nĩ gự gậ mỏng, í-diũ gự sẻng-dĩ siờng ử mẩu lĩ huỏi nêng gậ lảing dĩ, lỏng nêng dẻng à kộ miẻ-tiẫu, sũ-siờng ẻng-sỉ ỉ-bủing.

10 Táng cing sī lǒng-cǒng lǎng dī gâ gúing : iũ nêng táng cing nǎ cing mí-diũ lǒng gù diũ-tiâu sēng Cũ gâ dàu-lĩ, siũ cèng cǎi gâ kũ-nũing, sũ-siǒng cĩ tũ cĩ tũ tóng-tê.

11 ¶ Nì iǒng gēng Cĩng-Dĩ gâ nêng, niǒng pĩ-tiâu iǒng duoi dī ; ỉ-séng ò ngĩ gâ dī, gēng Cĩng-Dĩ gâ dī, sēng-séng, ỏ-séng, nêng-nǎi, ủa-kĩ.

12 Nì niǒng tǎi sēng Cũ gâ dàu-lĩ mà hǎu gâ diǒng, ẻng-ửing gâ sáng-miǎng ỉ niǒng nà-dǎ ỉ-lò, nì tê-ching nǎ Cĩng-Dĩ hǎng lậ sī niǒng nì dǎ-diǒ iǒng ẻng-ửing gâ sáng-miǎng, ỉ dǎu cèng cǎi cǎ gúing-cēng gâ nêng mĩng-ching duoi-dǎng nêng ử céng gâ dàu-lĩ lầu.

13 Uoi dǎu nà sáng-miǎng nǎ lǒng-cǒng gâ dī gâ Cĩng-Dĩ mĩng-ching, ỉ dǎu tǎi céng gâ dàu-lĩ cǎ hǎu gâ gúing-cēng nǎ Bǒng-diũ Bĩ-là-dộ tiǎng-nĩ gâ Gĩ-Dũ Iả-Sú mĩng-ching gǎu-dỏ nì ;

14 Niǒng ỉ-diũ iǒng gǎu-dỏ nì gâ dī, mǎu hǒng-sǒng, mǎu mĩ-ciê chỏ-chũ ủa nì, dǎing uoi Cũ Iả-Sú Gĩ-Dũ chũ-hing :

15 Sỉ-hê cì dǎu Cĩng-Dĩ cǒng ỏ sǎ gù chũ-hing, Cĩng-Dĩ sī niǒng cũng-mĩ gâ cǒng-lậ cì-ciǎ iũ gúing-bǎng gâ, cǎ tǎng-ả lǒng-cǒng ủa-đĩ gâ Ủǎng-dĩ, lǒng-cǒng cũ gâ Cũ ;

16 Cǒng-lậ cì-ciǎ iũ ẻng-ửing gâ sáng-miǎng, diũ dǎu nêng mǎu-nǎing-gē gúing gâ dềng duoi guǎng dĩ-bing ; cù-cẻng mǎu nêng chũ-gĩng gù, ỉả mǎu-nǎing-gē chũ-gĩng : ngũing gù dú nǎ nêng gēng-dǒng, ỉ ngũing ẻng-ửing gâ gúing-bǎng dú gù nǎ gù. Chẻng séng sù ngũing.

17 ¶ Niǒng gǎu-dỏ iǒng sỉ-gǎing cǎ cuoi-cũ gâ nêng, séng-dĩ ẻng gǒng giǎu-ngǎu, ẻng gǒng kǎu mǎu ỉ-diǎng gâ ngẻng-cing iũ siǒng-tê, niǒng kǎu Cĩng-Dĩ iũ siǒng-tê. Cĩng-Dĩ nà lǒng-cǒng gâ mí-dĩ nǎ uoi-huoi-nêng sǎ-ẻng dǎ cẻng hũ-cũ, ỏ uoi kǎu-uid.

18 Ỉ niǒng gǎu-dỏ gù ảing-sing, hǎu gâ dī niǒng cǎ-dǎ

cèng cāi, góng-ngūing sià nêng, húing-hĩ búng nă nêng ;

19 Iộng-gă-sĩ cā, ciũ tãi cù-cĩ dũ hấu gậ dĩ-gí, dũ-dặ cèng ì-lộ, ử sộng-dặ cèng-ì gậ sáng-miăng ciũ ộ nà-dặ ì-lộ.

20 ¶ Dĩ-mỗ-tuồi à, nì niông ciâu-gũ ử tộ nì gậ dĩ, pĩ-tiâu ử luing-uā hự-tựing gậ dĩ, iáu ử nêng hăng cā chóng-mẻng, ì-cài ẻng sĩ chóng-mẻng buing-bộ gậ dĩ.

21 Iũ nêng í-diũ iộng gặ gậ chóng-mẻng, ciũ ẻng dặ sẻng Cự gặ dàu. Ngūing áing-hự sĩ-sĩ kặ-kặ iáu nì cại cì-dó.

BẤU-LỘ GUỀ NẢ DĨ-MỖ-TUỒI HỀ SỰ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Bẻng Cióng-Dĩ gậ séng-ĩ, cā Gí-Dũ Iả-Sú gậ sặ-dũ Bấu-lộ, ẻng-ựề ồ nêng dặ-diộ Cióng-Dĩ hự nêng gậ sáng-miăng, iộng sáng-miăng sĩ giảng Gí-Dũ Iả-Sú ử-dĩ lậ gặ,

2 Siả sẻng guề nả uoi dẻng ồ gậ gựing Dĩ-mỗ-tuồi : Ngūing nì giảng Dá Cióng-Dĩ iáu uoi Cự Gí-Dũ Iả-Sú dặ-diộ áing-hự, kộ-lẻng, bẻng-ủing.

3 ¶ Uoi ộ uoi cũ-cóng nả chẻng-giẻ gậ séng hũ-sũ Cióng-Dĩ, tãi nì dờ-ciả Cióng-Dĩ, ẻng-ựề uoi gặ-dầu gặ sĩ-hề sĩ-sĩ kặ-kặ gặ-dặ nì.

4 Uoi siẻng-kĩ nì chự gậ mù-cạ, mảng-nì cẻng siẻng gẻng nì, séng-dĩ ciũ ộ sĩ-huọng kầu-uoi ;

5 Siẻng-kĩ nì iũ iộng mẩu gặ cẻng-ì gặ sẻng-sẻng, ciũ gẻing ồ gẻing nì ; sảng sĩ nì ciả-mả Lộ-ì, iáu nì nải Iũ-nĩ-gí, iũ iộng-gặ-sĩ gặ sẻng-sẻng ; uoi cẻng dặ-dĩ nì giả-gẻng iả iũ iộng gặ sẻng-sẻng.

6 ẻng-ựề iộng dĩ uoi ồ nì gặ-diũ, niông nì nả Cióng-Dĩ

bā-bā-dī nǎ nì gâ áing-hū sū-siōng hǒ piē-diō kǐ lậ, iọng áing-hū ciū-sī uòi nǎ siũ gā hā nì tê-dī đặ-diō gâ.

7 Éng-ḡē Ciōng-Dī nǎ uòi-huōi-nêng gâ êng sī lōng uòi giáng gâ séng: sī nǎ uòi iũ li-liōng, ồ nêng, iáu ciāng-kī gâ séng.

8 ¶ Éng-ḡē iọng dī nì tǎi Cự cǎ guíng-cēng êng niōng pā êng hấu ī-sū, iǎ êng niōng nǎ uòi éng-ḡē Cự cō lâu chū sī êng hấu ī-sū: niōng kǎu Ciōng-Dī gâ duōi cǒ-nǎing éng-ḡē ử hấu gâ sēng-sĩ siũ kũ.

9 Ciōng-Dī giũ uòi-huōi-nêng hǎng uòi lậ ồ uòi chéng-giẻ, êng sī ciāu-diũ uòi cǎ gâ dī, sī ciāu-diũ gù diāng-gú gâ séng iáu áing-hū, iọng áing-hū ciū-sī cù-gũ ì-lái kǎu-diũ Gí-Dũ Iǎ-Sú nǎ uòi gâ.

10 Giǎ-gíng éng-ḡē giũ uòi gâ Cự Gí-Dũ Iǎ-Sú lậ sī-gáing, iọng áing-hū ciũ hīng chũ lậ, Gí-Dũ miề-tiāu sī gâ gũing-bǎng, nǎ ử hấu gâ sēng-sĩ sū-siōng guáng ciāu-diũ ử ẻng-ửing mài lũng-tiāu gâ sáng-miāng.

11 Éng-ḡē iọng hấu gâ sēng-sĩ uòi nǎ Cự pǎi uòi cǎ gọng-dầu gâ, cǎ sặ-dũ, cǎ sǎng-sǎing.

12 Uòi éng-ḡē gọng iọng hấu gâ sēng-sĩ siũ iọng-gặ-sĩ gâ kũ-nũing: dú êng chū sī êng hấu ī-sū; éng-ḡē uòi đặ-dí uòi sēng gâ sī sū-mũ nêng, iǎ cèng đặ-dí uòi tộ gù gâ gù cọng ử ciāu-gũ cì-bĩ-dặ dǎu ử nì-ciẻ.

13 ¶ Nì niōng nǎ sēng ồ Gí-Dũ Iǎ-Sú gâ séng nǎ nì ching-mǎng tiāng-nī uòi uā gâ ciāng-géng gâ dī cệng iōng ử.

14 Ching-mǎng tộ nì ử ciāng-géng gâ dī niōng kǎu-diũ diũ dǎu uòi-huōi-nêng séng-dĩ gâ Sēng-Sẻng ciāu-gũ.

15 Nì đặ-dí Ngā-sái-ngā nêng dú ngặ uòi; dĩ-bíng iũ Hĩ-gĩ-lũ, Hặ-mộ-kĩ-nĩ.

16 Ngũing Cự kộ-ling Ặ-nĩ-sặ-hũ cì chiồ gâ nêng: éng-ḡē gù chũ-chũ kúing uòi gâ séng, iǎ êng nǎ uòi nǎ sộ-liǎu sộ-diũ chū sī êng hấu ī-sū;

17 Gù ching-mǎng dǎu Lộ-mǎ gâ sí-hẻ chǎi-chǎi-dĩ lâu uòi, iǎ lâu-diồ uòi;

18 Ngūing Cự cặng gù dāu ử nì-ciế dặ-diệ Cự kộ-ling ;
gù dāu Ì-hữ-sử gōng-ciōng gặ-sỉ hữ-sử uoi, nì iả cèng
dặ-dí.

DÌ 2 Cióng.

1 Uoi gựing à, nì kâu-diũ Gí-Dũ Iả-Sú gặ áing-hữ niōng
iũ ì-liōng.

2 Nì dāu cèng cāi cā gúing-cặng gặ nêng dĩ-bíng giǎng
uoi-dĩ tiǎng-nĩ-gĩng lậ gặ dĩ, nì niōng dựing nả dặng-
séng iũ-nǎing-gẽ háu biē-nêng gặ nêng.

3 Nì niōng iáu uoi cāi siũ kũ-nũing, sũ-siōng Gí-Dũ Iả-
Sú háu-giặ gặ bẻng.

4 Mǎu-lợng sũ-mũ nêng dợng-bẻng cợng ẻng kǎing nà
sĩ-gǎing gặ dĩ cù-cĩ dĩng-lĩng-diũ cù-cĩ ; ẻng-ựẻ táng-dũ
dẻng ử ciế ciǎu gù lậ cā bẻng gặ Ì.

5 Siōng-cǎing dẻ kựẻ-ì gặ nêng, lậ ẻng ciǎu-diũ ì-gú,
ciũ mài dặ-diệ siōng gù gặ mǎu.

6 Cẻng lự dặ-chǎing gặ nêng cợng niōng sǎing dặ-diệ
chǎing-dĩ sǎng gặ mì-dĩ.

7 Uoi uả gặ dĩ nì niōng mǎing-mǎing-dĩ siōng ; ẻng-ựẻ
Cự cợng ợ háu nì mẻng-bạ lợng-cợng gặ dĩ.

8 Nì niōng gĩ-dặ Duỏi-pỉ gặ hẻ-dỏ Iả-Sú Gí-Dũ, sĩ giǎng
sĩ-nêng dĩ-bíng hiǎu sǎng kỉ lậ, ciũ-sĩ ciǎu-diũ uoi gợng
gặ háu sẻng-sỉ uả gặ :

9 Uoi ẻng-ựẻ iợng háu gặ sẻng-sỉ siũ kũ-nũing iả nả nêng
kợng-bợng-diũ, sũ-siōng huǎng-huả gặ nêng ì-búing ;
cợng-lậ Cióng-Dĩ gặ dàu-ỉ mài nả nêng kợng-bợng-diũ.

10 Gũ-chũ uoi ẻng-ựẻ ử tỉ chử lậ gặ bả-siǎng, mǎu-lợng
sũ-mũ dĩ dú nẻng-nǎi, ỏ gù kâu-diũ Gí-Dũ Iả-Sú dặ giủ,
ỉ dặ-diệ ẻng-ựẻ gặ ẻng-iǎu.

11 Iũ cì gự dĩ sĩ kǎu-dặ-diũ gặ : Uoi-huỏi-nêng chĩng-
mǎng lậ iáu Gí-Dũ cāi sĩ, iả ợ iáu Gí-Dũ cāi sǎng.

12 Uoi-huỏi-nêng lậ nẻng-nǎi, cợng ợ iáu Cự cāi cā
uǎng-dĩ : uoi-huỏi-nêng lậ ẻng kǎing nẻng Cự, Cự iả cợng
ẻng kǎing nẻng uoi :

13 Uòi-huôi-nêng ciū-sī ēng sēng, Cự gōng sī kâu-dặ-diū ; cồng mài ēng nēng cù-cī uā gậ dī.

14 ¶ Nì niōng nà iọng duối dī dāu Cự mīng-chīng gáu-dō gự-huôi-nêng, háu nēng gī-diū, ēng gọng éng-ưē ảing dī sióng-cáing, iọng dī sī ử ỉ, ỉả ợ huôi ử tiāng-nī-gīng gậ nēng.

15 Nì niōng cèng nì gậ lì-liōng dệng Ciōng-Dī gậ ỉ, nà cù-cī gáu nả gự, cā Cự gậ góng-hú niōng mẩu dī ēng háu ỉ-sū, gải-tiả sēng-géng gải-tiả dặ háu.

16 Niōng pī-tiāu ử lūing-uā hứ-tựing gậ dī : éng-ưē uā iọng dī gậ nēng ngậ Ciōng-Dī gậ dī mǎing-mǎing-dī gǎing dōng ký lậ,

17 Gự-huôi-nêng uā gậ dī bĩ-piāng cèng dù gậ chóng, cì-góng cì-góng gǎing lūing ký lậ : dĩ-bíng ử Hự-mì-nǎi Hỉ-lĩ-dử ;

18 Gự iọng nēng tê-chīng ēng dặ céng gậ dầu-lĩ, uā hử-sáng gậ dī guā-tiāu lầu, iọng-gặ-sĩ uā ciū huôi-tiāu gự-ciả nēng gậ sēng-séng.

19 ¶ Mǎng sī iọng-gặ-sĩ Ciōng-Dī cèng ì-lộ gậ dĩ-gí gū sī cèng ì-lộ, ciōng-bíng ử ēng gī-diū uā, Cự dặ-dí cù-cī gậ bả-siāng : ỉ uā, Mẩu-lọng sū-mū nēng háng Gí-Dử gậ mǎing niōng pī-tiāu bử-ngī gậ dī.

20 Dāu duối hủ gậ nēng-gá-dī ēng-ò-cĩ ử géng gậ gá-sí, ngệng gậ gá-sí, ử ử châu gậ gá-sí, hō gậ gá-sí ; ỉả ử tǎng-mǎng gậ gá-sí, ử diễ-gử gậ gá-sí.

21 Nēng lậ giǎng iọng diễ-gử gậ gá-sí dĩ-bíng nà cù-cī lōng lầi-lĩ, ciū ợ cā tǎng-mǎng gậ gá-sí sả, huóng-piễ cā chéng-giễ gậ, hợ Cự sả-ệng, ữ-bĩ háu cā gợ iōng gậ háu dī.

22 ¶ Nì niōng pī-tiāu hē-sáng nēng séng-dī siōng gậ lầing dī, ỉ-séng siōng ngī gậ dī, ỉảu sēng-séng, ồ-séng, ỉả niōng siōng ỉảu ử duối nà chéng-giễ gậ séng háng Cự gậ nēng cǎi-cǎi ử-mử.

23 Nēng bủing-bộ mẩu mễng-bậ cèng háng gậ dī nì ēng niōng tiāng-nī, éng-ưē dặ-dí sióng-cáing dú sī giǎng iọng dĩ-dĩ ký.

24 Cự gậ nư-gẻ cồng ềng gợng sióng-cáing, duoi duoi-gá-nềng dú niông uả-kĩ, háu nềng niông háu-dặ háu, nả nềng kí, ciũ niông nềng gự.

25 Ềng í dàu-lĩ gậ nềng, niông mảing-mảing-dĩ gầu-hềng gự; mẩu-lợng-dĩ Ciông-Dĩ gũ ợ nả gự gải-ợ cềng-sing gậ séng, gự ciũ ợ mềng-bạ céng gậ dàu-lĩ ;

26 Í ợ ching-chăng séng-lềng kĩ lậ pĩ-tiâu mỗ-gũ gậ mông, nả Ciông-Dĩ gậ nư-gẻ nả lậ niông gự í-diũ Ciông-Dĩ gậ séng-ĩ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Nì niông dặ-dĩ, sụề-mựề gậ sĩ-gãi cồng iũ nùing-guầ gậ nì-ciề.

2 Ừ sĩ-hề nềng cồng-lậ dặ-dĩ gũ cù-cĩ, táng cing, háu-gáu, giáu-ngầu, lùing-mả, bủ-hầu dá-nải, uảng-áing sĩngĩ, séng-dĩ mại chéng-giề,

3 Mẩu nềng-cềng, ềng kảing gải-ừing sĩ-giề, áu nềng, cĩ-gũing í-diũ séng-dĩ siông gậ lảing dĩ, suôi-séng, cềng nử ciáng gậ dĩ,

4 Ngườ-mẫu iáu nềng cầ bảing-iũ-huả, bủ-dĩ siông huôi gự, cầ dĩ cù cộ cù sĩ, háu-gáu cĩ chéng cĩ duôi, ềng ồ Ciông-Dĩ, gầing ồ lợ-bải ;

5 Ngườ-mẫu gềng Ciông-Dĩ diũ-tiâu gềng Ciông-Dĩ gậ ì-cài : iợng dảing-sặ gậ nềng nì dú niông pĩ-tiâu gự.

6 Ừ cầng-cầng-dĩ nì nềng gậ chiồ, pĩng ừ háng gậ á-niông-nềng, iả sĩ iợng cì-cềng gậ nềng ;

7 Iợng á-niông-nềng guôi-diũ cềng đong gậ cò, nả séng-dĩ siông gặ iông gậ lảing dĩ pĩng kộ tiâu, mông sĩ sĩ-sĩ kặ-kặ đợ-dĩ ợ céng gậ dàu-lĩ, cồng mại mềng-bạ chéng-chủ.

8 ¶ Cềng-ching Ngả-nử Ciông-bĩ lùing-cũ Mỗ-sái, iợng cì-cềng gậ nềng iả sĩ iợng-gặ-sĩ lùing-cũ céng gậ dàu-lĩ ; séng-sự sáng huôi-tiâu, ciâu-diũ sềng Cự gậ dàu chũ kĩ lậ, chĩ-guầ iợng nềng lầu, ciũ niông diũ-tiâu gự.

9 Lậ-sĩ gự lùing-cũ céng gậ dàu-lĩ mại cầ-dặ gự-duoi dĩ

chữ lậ : éng-ṽē gù háng gậ dĩ ờ dầu duōi-gá-nềng mĩng-chĩng lữ chử lậ, sũ-siōng ợng-chĩng ử liōng nềng ỉ-búing.

10 ¶ Cōng-lậ nì í uòi háu nì gậ dĩ lầu, ờ uòi gậ ẩng-gềng, cĩ-kĩ, sềng-sềng, kúing-ợng, ồ-sềng, nềng-nãi ;

11 Bĩ-lậ, kũ-nũing, ciũ sũ-siōng uòi dầu Ừing-dĩ-à, Ỉ-gồ-nĩng, Lũ-sũ-dặ pōng-diờ gậ dĩ ; uòi nềng-guā gĩ-duoi bĩ-lậ gậ dĩ : Cũ dụ giǎng ỉợng duoi dĩ dĩ-bĩng giũ uòi chử lậ.

12 Ềng-ờ-cĩ sĩ uòi ỉợng-gặ-sĩ, ử duoi siōng diǎng cữ-ỉ iáu Gĩ-Dũ Ỉả-Sứ hợ cã ỉ tĩ gềng Cìōng-Dĩ guā nì-ciể gậ nềng cōng ờ nǎ nềng bĩ-lậ.

13 Cã-ờ gậ iáu ử mĩ-diũ nềng gậ cì-góng lǎing-guā cì-góng, pĩng biề-nềng ỉả nǎ biề-nềng pĩng.

14 Nì tê-chĩng ờ-guā, sềng-dặ-guā gậ dĩ, cì-bĩ-dặ dụ niōng í-diũ, éng-ṽē dặ-dĩ nì sĩ giǎng sũ-mũ nềng ờ lậ gậ ;

15 Nì cù siǎu gậ sĩ-hề dụ mềng-bặ sềng-gềng, ỉợng sềng-gềng ỉũ-nǎing-gề nǎ nì ờ chóng-mềng, ciũ dặ-dĩ sềng Gĩ-Dũ Ỉả-Sứ ờ dặ giũ.

16 Cìōng-Dĩ càng-càng-dĩ háu nềng gậ sềng-gềng, mǎu-lợng sĩ háu nềng, sĩ uā nềng ỉũ chồ, sĩ kũing nềng gự-ciǎng, sĩ háu nềng ờ ngĩ gậ dĩ ; dụ sĩ ỉũ ỉ nềng gậ :

17 Niōng hũ-sũ Cìōng-Dĩ gậ nềng ờ cữing-tầu gậ góng-hú, bềng sũ-mũ dĩ dụ ờ-dặ sũ-sĩ, ỳ-bĩ háu cã gồ ỉōng gậ háu dĩ.

Dĩ 4 Cìōng.

1 Uòi dầu Cìōng-Dĩ mĩng-chĩng, ỉả dầu ử hề-lǎi ờ sềng sáng gậ nềng, sĩ gậ nềng gậ Gĩ-Dũ Ỉả-Sứ mĩng-chĩng gáu-dờ nì, ỉ éng-ṽē Gĩ-Dũ Ỉả-Sứ ờ chử-hĩng dặ gù gậ gồ, ỉả gáu-dờ nì.

2 Nì niōng dũing-dầu ; mǎu-lợng hợ-sĩ, ềng hợ-sĩ cōng niōng cềng chiể-sềng ; nềng ỉũ chồ-chữ ciũ niōng uā gù, gềng-gǎi nềng, kũing nềng, bềng sũ-mũ dĩ dụ niōng kúing-ợng nềng, háu nềng.

3 Éng-ŷē hē-lăi ǔ ciāng-géng gâ dàu-lǐ nêng ciū tiāng-nī ēng diū; nêng-ciē dú sī ō ǔ hâu tiāng-nī gâ dī, bêng cù-cī séng-dī siǒng gâ làiing dī, lâu cèng cāi sǐng-sáing hâu gù;

4 Ĩ ciá-diū nêng-ciē ēng tiāng-nī céng·gâ dàu-lǐ, séng-dī cēng-cēng kō hiōng hù-gả gâ dī.

5 ¶ Cǒng-lậ nì mẩu-lợng sū-mū dī dú niōng séng-léng, siū kǔ-nūing niōng nêng-nāi, cā dǐngg-dàu gâ góng-hú, tộ nì liâu-lǐ gâ dī niōng cā chéng-chũ.

6 Giá-gíng uoi gâ huǎi sū-siōng ciũ dāu hā cī gâ mi-dī ciōng-bíng; uoi kō gâ nì-ciē chá-bủ-dộ dāu.

7 Uoi tǎi céng gâ dàu-lǐ mà hâu gâ diōng lâu, diộ dú cì-bỉ-dạ giǎng dāu mựế, sēng Cự gâ dàu-lǐ dú í-diū chéng-chũ:

8 Giá-gíng à kō iũ ngī-nêng ộ dặ-diộ gâ mǎu tǎi uoi ō-dō-diū, dāu ǔ nì-ciē ciāu góng-biāng sēng nêng gâ Cự cǒng ộ nǎ uoi: ēng-ộ-cỉ nǎ uoi, iǎ nǎ ǔ duoi ō Cự chũ-hīng gâ nêng.

9 ¶ Nì cèng iàu-gềng niōng kuē-kuē hā uoi iộng-dī lậ:

10 Éng-ŷē Dǐ-mǎ ō iộng sī-gáing gâ dī, ciū piế-tiāu uoi kō Tiế-sǎ-lộ-ní-gá; gū iũ Gả-lậ-sū kō Gá-lậ-tuoi, Dǐ-dộ kō Tǎ-mǎ-tuoi.

11 Cǒng-lậ Lū-gá dāu uoi iộng-dī. Nì lậ gâ sī-hē sēng-diộ iáu Mǎ-kộ cāi lậ: gù bợng-chǎing uoi dǐngg-dàu sī iũ ỉ uoi.

12 Uoi chīng-māng hǎng Tó-gí-gũ kō Ĩ-hủ-sũ.

13 Uoi dāu Tǎ-lộ-ngā gǎ dāu Gá-bủ chiộ-dī séng-nguē gâ í-ciōng, nì lậ gâ sī-hē bợng-chǎing uoi dǎ lậ, sộ iǎ niōng dǎ lậ, iông-puế gâ sộ gǎing iàu-gềng.

14 ¶ Mà dǒng gâ Ngā-lì-súing-duoi huoi uoi cèng cāi: Cự ộ ciāu gù cā gâ dī bāu-ēng gù.

15 Nì iǎ niōng bợng-bỉ gù; éng-ŷē gù cèng-lì lúing-cũ uoi uā gâ dī.

16 ¶ Uoi tē cì-lệng nà nêng gāu uoi gâ dī sū mềng-

bà, mẩu nêng giăng-cēng bấu-hũ uòi, dú sī piē-tiâu uòi :
ngũing Cự ẽng nà iọng dĩ diăng gự gậ cò.

17 Cống-lậ Cự gựè dầu uòi séng-bíng-dĩ, nà duôi li-
liông nă uòi ; niông ciệ uòi gậ chḥ nà ử hấu gậ sēng-sĩ
dững chéng-chḥ, ơ biē-gỗ-nêng dú ợ tiăng-nī : uòi ciũ
dặ giũ, pī-tiâu sú-cũ gậ chḥ.

18 Cự iả cống ợ giũ uòi pī-tiâu gổ iông gậ lảng dĩ, iả
ợ bấu-hũ uòi cì-dặ dầu nì gự títng ciông gậ gổ : ngũing
ợng-iâu dú gự nă gự cì-dặ dầu điểu-diểu dō-dō. Chéng
séng sù ngũing.

19 ¶ Bọng-chāing uòi iáu Bả-gí-là Ngả-gự-là, gìng iáu
À-nĩ-sả-hũ cì chiḥ gậ nêng chiăng-úing.

20 Ì-là-dú gũ dầu Gợ-lêng-dộ-dĩ gựè-diũ : Tặ-lộ-hí-mộ
băng dầu Mì-li-dú, uòi ciũ piē-tiâu gự kộ.

21 Nì cèng iàu-gềng ẽng-nểng dầu dóng-títng gậ sī-hē
sáing kựē-kựē hã uòi iọng-dĩ lậ. Iũ-bũ-lộ, Bũ-títng, Li-nũ,
Gặ-lầu-dĩ-ngả, iáu duôi-gá hiăng-dĩ dú iáu nì chiăng-
úing.

22 Ngũing Cự sī-sī kặ-kặ dầu nì séng-dĩ. Ngũing
áing-hự sī-sī kặ-kặ iáu nì cại cì-dó.

BẤU-LỘ GỰÈ NẢ DĨ-DỘ GẬ SỰ.

Dĩ 1 Cống.

1 Ciong-Dĩ gậ nũ-gẻ Bấu-lộ, cã Iả-Sú Gí-Dũ gậ sả-dũ,
éng-ựē ơ Ciong-Dĩ tĩ gậ bả-siăng sēng Cự, cèng dặ-dĩ ử
gềng Ciong-Dĩ cèng gậ dầu-lĩ,

2 Siông ử mài uã gặ dĩ gậ Ciong-Dĩ, dầu ẽng-nểng
kựé-títng bĩ-dĩ gậ sī-hē, hự nêng gậ ợng-ựing gậ sáng-
miăng ;

3 Dầu Ciong-Dĩ diăng-gự gậ sī-hē gự ciũ kầu-diũ ử

hấu gậ sêng-sĩ nà gù gậ dầu-lĩ hĩng chũ lậ, ciâu-diũ giũ uoi gậ Cũ Cĩng-Dĩ gáu-dơ gậ dĩ, ciũ tợ uoi dũing iọng hầu gậ sêng-sĩ.

4 Siã sêng gựê nã Dĩ-dợ, ciũ-sĩ éng-ựê iáu uoi cậ-cậ sêng Cũ cậ uoi céng gậ gũing: Ngũing nì giãng Dá Cĩng-Dĩ iáu giũ uoi gậ Cũ Gĩ-Dũ Iả-Sũ ử-dĩ dặ-diệ áing-hữ bẻng-úing.

5 ¶ Uoi chĩng-mãng sê-diũ nì dẫu Gặ-lĩ-dĩ, niõng nì nà ử êng-nảing cậ lậ gậ dĩ dủ bảing chẻng-chũ, ỉ niõng nì ciâu-diũ uoi gáu-dơ nì gậ dĩ, dẫu gợ sêng-dĩ pải chĩng-bơ.

6 Lậ iũ êng mẩu chợ-chữ uả gự, ỉ cởng-lậ tẩu cậ-cậ sê-mả, ỉ iũ sêng Cũ gậ nảng-nữ-gũing, mẩu êng uả gự lũng-lậ, êng hũ êng gũing gậ dĩ, nì ciũ pải gự liâu-lĩ iọng dĩ.

7 Éng-ựê ciâu-gũ gẫu-hồ gậ êng tãi Cĩng-Dĩ lĩ-gá, cởng niõng mẩu chợ-chữ uả gự; cậ dĩ êng gợng bẻng cậ-cậ gậ ỉ-gĩng, êng gợng kuê hỏ-lả, êng nẫu ciũ, êng ồ mà-gả, êng táng êng dọng-dặ gậ cĩng;

8 Kẫu-uoi cẻ-dười êng, ồ hầu gậ dĩ, dỏng-diãng, gỏng-biãng, chẻng-gẻ, cậ dĩ dủ iũ hả-sũ;

9 Cậ-bỉ-dặ ỉ-diũ ử ộ lậ kẫu-dặ-diũ gậ dầu-lĩ, ciũ iũ-nảing-gê nà ciãng-gẻng gậ dầu-lĩ kũing êng, iả ộ uả-dẫu ử lũng-gũing bủing-bộ gậ êng.

10 Éng-ựê iũ cẻng cậ êng êng hũ êng gũing, uả hủ-gả gậ dĩ cậ pĩng êng gậ dĩ, siũ uải-tiâu pựê lĩ gậ êng dĩ-bẻng gảing sĩ iọng-gặ-sĩ,

11 Iọng duoi êng gậ chũ cởng niõng hỏng-diũ; gự êng-ựê táng êng dọng-dặ gậ cĩng, ciũ nà êng gợng hầu êng gậ dĩ kộ hầu êng, huoi êng gá pộ êng uảng.

12 Gặ-lĩ-dĩ êng dĩ-bẻng iũ cậ-cậ bẻng sủ-cậ gậ sẻng-dĩ uả, Gặ-lĩ-dĩ êng dủ sĩ uả gặ dĩ, siãng-kĩ sũ-siõng lảing gậ tẻ-sảng, hẫu-iẻ, dủing-cậ.

13 Iọng gậ gũing-cẻng sĩ céng gậ. Éng-ựê iọng dĩ nì

niông cèng ngĩng uā gù, nă gù í-diū sēng Cũ gậ đầu-lĩ
 ợ sí-huợng hẩu, mẩu chḡ-chḡ.

14 Ēng tiāng-nī Iũ-tuōi nēng hủ-gả gậ dī, ēng í-diū
 ngậ céng đầu-lĩ gậ nēng gấu-dō gậ lĩ-gự.

15 ¶ Mẩu-lợng sū-mū dī ciāu-diū chéng-giể gậ nēng
 chũ kĩ lậ dú sī chéng-giể : ciāu-diū í-nộ ēng sēng Cũ gậ
 nēng chũ kĩ lậ mẩu cì-iông dī sī chéng-giể ; ciũ-sī gự gậ
 séng-siāng iáu liợng-séng dú lợng í-nộ tiāu.

16 Gù chḡ-dī uā đặ-dí Ciông-Dĩ ; cã dī dú sī ēng nēng
 Ciông-Dĩ, gự sī tẩu nēng ĩng gậ, ngậ Ciông-Dĩ gậ, dẫu
 gặ iông gậ ciáng dī chĩ-guā gự lầu, ciũ niông điú-tiāu
 iợng nēng.

Dĩ 2 Cióng.

1 Nì uā gậ dī niông hḡ ciāng-géng gậ đầu-lĩ :

2 Kḡing sē nēng cã dī niông iũ hã-sũ, ciāng-kĩ, đong-
 diāng, ĩ kḡing gự sēng-séng, ồ-séng, nēng-nai, dú niông
 sí-huợng hẩu, mẩu chḡ.

3 Kḡing sē gậ á-niông-nēng ảing-gēng niông hḡ gēng
 Ciông-Dĩ gậ gặ-sĩ, ēng gặng cá-tả nēng, iả ēng gặng sũ-
 hẩu ciũ, niông nà hẩu gậ dī háu nēng ;

4 Iả niông háu hē-sáng gậ á-niông-nēng ồ séng-éng, ồ
 gḡing.

5 Niông đong-diāng déng-ciể bợng-hợng, dẫu chiḡ-dĩ
 cã dī, ệng-gè, hũ cù-cĩ gậ séng-éng gḡing, sảng-đặ Ciông-
 Dĩ gậ đầu-lĩ nă nēng lũng-uā :

6 ¶ Nì iả niông kḡing hē-sáng nēng niông đong-diāng.

7 Nì dẫu mẩu-lợng sū-mū dī-dĩ cù-cĩ niông cã ciáng gậ
 dī hĩng chḡ lậ nă nēng ộ ; dẫu gặng gậ đầu-lĩ niông mẩu
 gặ, niông ciāng-kĩ,

8 Uā gậ dī dú niông ciāng-géng mẩu chḡ-chḡ nă nēng
 uā ; lợng dō-tê ēng hẩu ĩ-sũ, mẩu sù-cài uā-đặ nì gậ
 lảing chḡ.

9 ¶ Kḡing nũ-gẻ niông hũ cự-nēng gḡing, mẩu-lợng
 sū-mū dī dú niông đặng gự gậ ĩ ; ēng gặng ảing-chḡ ;

10 Ẽng gợng càng-càng-dĩ nà nêng gậ mi-dĩ dé kṓ, cā dĩ dụ niōng biāu-mẻng cù-cī iũ dẻng-sẻng ; iọng-gặ-sĩ mẩu-lọng sū-mũ dĩ dụ ặ bọng-chảing giủ uoi gậ Cự Ciōng-Dĩ gậ dầu-lĩ gảing chũ-sả kĩ lậ.

11 Ẽng-ựē Ciōng-Dĩ gậ áing-hữ hỉng, ohữ lậ lậ, iũ-nảing-gẻ giủ tóng-tẻng-à gậ nêng,

12 Hấu uoi-huoi-nêng niōng dủ-tiāu ẻng gẻng Ciōng-Dĩ gậ sẻng, iáu sĩ-gảing nêng táng-dũ gậ lảing dĩ, ciũ iũ-nảing-gẻ đong-diāng, góng-biāng, gẻng Ciōng-Dĩ, dẫu iọng sĩ-gảing guā nì-ciẻ ;

13 Dảing ử iũ siọng-tẻ gậ hữ-kĩ, ỉ dảing đẻng duoi gậ Ciōng-Dĩ, ciũ-sĩ giủ uoi gậ Cự Iả-Sứ Gỉ-Dũ gậ ẻng-iāu chũ-hỉng ;

14 Gủ tẩi uoi-huoi-nêng nà cù-cī gậ sảng-miāng ỏ nà uoi chiũ dẫu-tẻ pĩ-tiāu gặ iọng gậ cò-ặ, iả ỏ nà uoi lọng chẻng-gẻ cā gủ cù-cī tỉ chũ lậ gậ bả-siāng, iẻ-sẻng áing-sẻng.

15 Nì niōng nà iọng duoi dĩ hấu nêng, kṓing nêng, ỉ nà gặ iọng gậ gửing-bảng uả nêng gậ chṓ-chṓ. Ẽng gợng nả nêng chũ-kiảng.

Dĩ 3 Cióng.

1 Nì niōng hảng duoi-gả-nẻng gĩ-diũ cọng niōng hũ cā gủing, iũ gửing-bảng gậ nêng gửing, niōng sẻng gủ, sĩ-sĩ kả-kả niōng góng-ngṓing cā gặ iọng gậ hấu dĩ,

2 Dủ ẻng gợng lủing-uả nêng, ẻng gợng siọng-cảing, niōng ẻng-gẻ, duoi duoi-gả-nẻng dụ niōng uả-kĩ.

3 ¶ Uoi-huoi-nẻng áing-bả-sĩ cā háng gậ nêng, ngậ Ciōng-Dĩ, pẻng uoi gậ dĩ dụ kảing sẻng, gấu-hẻng í-diũ sẻng-dĩ siọng gặ iọng gậ lảing dĩ, iáu gặ iọng lặ-bải gậ dĩ, áing-gẻng dụ sĩ hảing-sẻng, dũ-kĩ, tẫu nêng ỉng, ỉ uoi hảing nì, nì hảing uoi.

4 Dẫu lậ giủ uoi-huoi-nẻng gậ Cự Ciōng-Dĩ kṓ-lẻng nêng, ỏ nêng gậ sẻng hỉng chũ lậ gậ sĩ hẻ,

5 Cũ giu uoi-huõi-nêng, êng sī êng-ᵛê uoi ciãu-diũ ngī ăng-gêng gậ góng-lầu, sī êng-ᵛê Cũ kộ-lĩng uoi, nà ử cuối sải chũ-sī gậ sải-lĩ gũ iũ Sêng-Sêng nà uoi bộ cã sêng gậ nêng, uoi-huõi-nêng ciũ ộ dặ giu.

6 Sêng-Sêng ciũ-sī Ciông-Dĩ kâu-diũ giu uoi gậ Cũ Iả-Sú Gí-Dũ nă uoi cêng hũ-cũ.

7 Niông uoi kâu-diũ gự gậ ăng-hũ sộng-dặ sī ngī, ộ cã gự gậ hê-dỗ, iũ ặng-ỷng sáng-miăng gậ siong-tê.

8 Iộng dĩ sī kâu-dặ-diũ gậ, uoi niông nì iộng duoi dĩ mêng-dã-mêng iáu nêng uã, niông ử sêng Ciông-Dĩ lâu gậ nêng cêng-sêng ăng-sing. Iộng dĩ dú sī hầu gậ, iả sī iũ ỉ nêng gậ :

9 Cồng-lậ búing-bộ háng gậ dĩ, cũ-bù, hủ-gả, iáu siong-cáing gậ dĩ, gìng êng-ᵛê lự-hũa cáing-gêng gậ dĩ, nì dú niông pi-tiâu, êng-ᵛê iộng dú sī kóng-kóng ử ỉ gậ dĩ.

10 Iũ nêng í-diũ êng ciăng gậ đầu-lĩ nì kững gự cì liông lêng lâu, gự gũ êng tiăng-nĩ, ciũ êng gống iáu gự iũ guing-niả ;

11 Êng-ᵛê dặ-dĩ iộng-gả-sĩ gậ nêng diũ-tiâu cêng gậ dĩ, iả iũ cò, cù-cĩ dặ-dĩ iũ chộ ỉ kộ cã.

12 ¶ Uoi hăng Ngã-dĩ-mả, mẩu-lộng sī hăng Tó-gí-gũ kộ nì ử-dĩ gậ sĩ-hê, nì ciũ niông cêng iàu-gêng kũê-kũê kộ Nĩ-gộ-bộ-lì gĩng uoi: êng-ᵛê uoi gựê-ỉ đầu ử-dĩ guã dóng-tíng.

13 Nì iả niông gêng-sêng sông háu lự-huả gậ sítng-sáing Sái-nà iáu Ngã-bộ-lộ kĩ-sêng nà búing-dĩng nă gự, sảng-dặ gự diộ-dĩ mẩu kâu-lâu sả.

14 Uoi gâu-hỗ dĩ-bíng gậ nêng dú niông ộ cêng-sêng ăng-sing, nêng niông sả gậ mĩ-dĩ dú niông bọng-chăing gự, sảng-dặ mài sáng gũa-ciê.

15 ¶ Iáu uoi côi cì-dó gậ nêng dú iáu nì chiăng-úing. Bọng-chăing uoi iáu ử duoi sêng Cũ ơ uoi gậ nêng chiăng-úing. Ngũing ăng-hũ sĩ-sĩ kặ-kặ iáu nì duoi-gá-nêng côi cì-dó.

BẤU-LỘ GUỀ NẢ HỖ-LÌ-MÔNG GẬ SỰ.

1 Uê Iả-Sú Gí-Dũ cớ lâu gậ Bấu-lộ, iáu hiáng-dĩ Dỉ-mộ-tuối, siả sêng guê nả uoi cềng ỏ gậ, iáu uoi cái-cái cã góng-hú gậ Hỡ-lì-mông,

2 Iáu cỉ-muê Ngã-hỷ-ngã, gìng iáu uoi cái động-béng mà-diông gậ Ngã-gí-bũ, gũ iũ dẫu nì chiộ-dĩ gậ gẫu-hồ :

3 Ngũing nì giàng uoi Dá Ciong-Dĩ iáu Cũ Iả-Sú Gí-Dũ ử-dĩ dạ-diộ áing-hũ bẻng-úing.

4 Uoi si-sỉ kả-kả dõ-ciã uoi gậ Ciong-Dĩ, gĩ-dẫu gậ si-hê dú uã kị nì gậ dĩ.

5 Éng-ụê tiãng-nĩ-gĩng nì séng-dĩ hiông-diũ Cũ Iả-Sú, iáu duối-gá sêng gậ hã-sáing, iũ ỏ-séng iũ sêng-séng ;

6 Ngũing nì éng-ụê sêng Cũ bọng-chãing sêng hã-sáing gậ dĩ iũ gĩng-hẫu, nả gụ cềng dạ-dĩ nì séng-dĩ gộ iông gậ hầu dĩ, ciũ gự ềng-iâu nả Gí-Dũ.

7 Hiáng-dĩ à, uoi éng-ụê nì gậ ỏ-séng cềng kẫu-uoi kúing-séng dạ-hãing, éng-ụê sêng hã-sáing gậ séng sĩ kẫu-diũ nì dạ-diộ úing-lộ.

8 Uoi iáu Gí-Dũ hợ cã ỉ tỉ mông gộg duối-dãng nả ềng-gái cã gậ dĩ gáu-dõ nì,

9 Lậ-sỉ éng-ụê ỏ-séng gậ dĩ uoi giữ nì, piãng gáu-dõ nì gãing hầu, nì dạ-dĩ uoi Bấu-lộ sĩ sê nêng, ỉ éng-ụê Gí-Dũ Iả-Sú cớ lâu :

10 Uoi tãi uoi gậ gũing giữ nì, ciũ-sỉ uoi nả sộ-liâu sộ-diũ cớ lâu gậ si-hê dạ lậ gậ, Ấ-nĩ-sái-mũ,

11 Gụ ching-mãng ềng dệng nì sả-ềng, giã-ging dệng uoi liông nêng sả-ềng :

12 Uoi hãng gụ dẫu-tê kộ nì ử-dĩ, uoi ỏ gụ sũ-siông ỏ cù-cỉ ỉ-búing.

13 Uoi éng-ụê dũing ử hầu gậ sêng-sỉ nả sộ-liâu sộ-

diu cō lâu, uoi bấu-bủ-dạ ỷ sê-diū gù iáu uoi cái cì-dó tãi
nì tẽ-hê uoi :

14 Lậ ẽng dặ-dí nì gậ sêng-ĩ uoi ẽng ồ ịong-gặ-sĩ
cã; ồ nì cã gậ ciáng dĩ ẽng sĩ gã-lã-mảing, sĩ ngũing-
sêng cã.

15 Gù sả-si-ciê piê-tiâu nì, mẩu-lợng-dĩ sĩ nả nì cì
sảing-sĩ dặ-diộ gù iáu nì cái cì-dó.

16 Mải cuôi sũ-siông nũ-gẻ, sĩ piãng nũ-gẻ gảing duoi,
cã dẻng dặ-ồ gậ hiáng-dĩ, uoi gặ-nguê cẻng ồ gù, gù
cã nì gậ nũ-gẻ ỷ sĩ iáu Cũ hợ cã ỷ tỉ, nì gảing cớng
ợ ồ gù.

17 Nì lậ chũ uoi sĩ iáu nì gờng sẻng, ciũ ciẻ-duoi gù
sũ-siông ciẻ-duoi uoi ỷ-búing.

18 Gù lậ iũ lờng nì iẻ-kự kĩng nì gậ, dú sờng uoi diớng.

19 Ịong sĩ uoi Bấu-lộ chẻng-siũ siả gậ, uoi cớng ợ
hĩng nì: nì kĩng uoi gậ ẽng-ò-cỉ ịong duoi, gũ kĩng
uoi giu nì lẻng-ộng gậ cãi, ẽng niớng uoi uả kĩ ịong
gậ dĩ.

20 Hiáng-dĩ à, giũ nì iáu Cũ hợ cã ỷ tỉ nả uoi ợ kâu-
uoi: nả uoi iáu Gí-Dũ hợ cã ỷ tỉ sẻng-dĩ ợ úng-lộ.

21 Uoi siả ịong sẻng gựẻ nả nì ẻng-ựẻ cẻng sẻng nì ợ
ỉ uoi, ỷ dặ-dí nì cã gậ, ợ piãng uoi uả gậ gảing cãi.

22 Kâu nì tãi uoi gỷ-dầu, uoi iũ siớng-tẻ hẻ-lãi ợ cẻng
uoi kộ nì ử-dĩ: nì gũ niớng tãi uoi ồ-dờ gựẻ-diũ gậ
sủ-cài.

23 Iáu Gí-Dũ Iả-Sủ hợ cã ỷ tỉ iáu uoi cái cō lâu gậ
Ỉ-bả-hủ, iáu nì chiẻng-úing.

24 Gũ iũ iáu uoi cái cã gớng-hú gậ Mả-kộ, Ngả-lĩ-dả-
gủ, Dĩ-mả, Lũ-gá, dú iáu nì chiẻng-úing.

25 Ngũing uoi Cũ Iả-Sủ Gí-Dũ gậ áing-hũ sĩ-sỉ kặ-kặ.
dầu nì sẻng-dĩ. Chẻng sẻng sủ ngũing.

BĂU-LŌ GUỀ NĂ HÍ-BĂ-LĂI NÈNG GĂ SŪ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Gũ-si-hê Cióng-Dĩ sặ cềng cāi huợng-huă ciộ ử dưới
síng-dĩ gặ chặ háu uoi cũ-cóng cềng cāi lặng gặ dĩ,

2 Dấu iợng sī-gáing gặ sặ-mựế ciủ ciộ gù Gựing gặ
chặ háu uoi-huôi-nềng; Cióng-Dĩ cềng-chíng tí gù
Gựing đặ-diộ lợng-cợng gặ dĩ cā sủ-ngiề, iả sī kầu-diủ
gù Gựing cā lợng-cợng gặ sī-gặi;

3 Gựing sī Cióng-Dĩ ợng-iầu huái chặ lặ gặ guáng,
iầu Cióng-Dĩ gặ hềng-cợng, ỉ-búing-búing gặ gặ-sỉ, ỉ nà
gù dưới cớ-nắing gấu-dồ gặ dĩ liầu-lỉ lợng-cợng gặ dĩ, cò
dú lợng chềng-giể lầu, ciủ cớ dấu tíng-ciợng đềng dưới
gặ Cự iủ-bíng.

4 Gù đặ gặ miáng piáng Cự sặ-chặ gặ miáng gặing dưới,
iợng-gặ-sỉ ciủ piáng Cự sặ-chặ gặ gặing dưới đặ cāi kĩ lặ.

5 ¶ Cự sặ-chặ gặ dĩ-bíng Cióng-Dĩ cừ-cợng iầu nỉ cừ-
ciả uā-guā, Nỉ sī uoi gặ Gựing, uoi gềng-diầu sải nỉ?
Ỉ iầu nỉ cừ-ciả uā-guā, Uoi ợ cā gù gặ Dá, gù ợ cā
uoi gặ Gựing?

6 Dấu Cióng-Dĩ nà diợng-tê gặ Gựing dưới dấu sī-
gáing gặ sī-hê, gù ciủ gấu-dồ uā, Cióng-Dĩ lợng-cợng
sặ-chặ gặ dụ niợng bāi gù.

7 Uā Cự sặ-chặ gặ dĩ, ciủ uā, Cióng-Dĩ sặ gù sặ-chặ
gặ sủ-siợng sặ hớng ỉ-búing, sặ gù chái-iả sủ-siợng sặ
cềng diộ gặ hồ ỉ-búing.

8 Uā Gựing gặ dĩ ciủ uā, Cióng-Dĩ à, nỉ cớ gặ ừ, diầu-
diầu dồ-dồ dụ đặ-dĩ; nỉ gựing-lỉ gặ gặ gựing-băng sỉ
ciáng-dặ gặ.

9 Nỉ dụ sī ồ ngỉ gặ dĩ, nữ lầing-ợ gặ dĩ; ềng-ừ iợng

dī Ciông-Dī ciu-sī nì gâ Ciông-Dī nà ử nă nêng ợ kâu-
uoi gâ hiông-iu muoi nì, sả nì piang nì gông bọng gâ
nêng gãng duoi.

10 Ỉ uā, Cự à, nì dĩ buoi-chợ cã sī-gáing gâ dĩ-gí, títg
iả sī nì siũ cã gâ ;

11 Títg dĩ công ợ miề-tiâu ; công-lậ nì cì-bĩ-dạ dú dợ-
dĩ : títg dĩ dú ợ mảing-mảing-dĩ giũ-tiâu sũ-siông í-
ciông ỉ-búing ;

12 Nì ợ nà títg dĩ bũ-lũ ký lậ sũ-siông bũ-lũ đợng-
đợng gâ í-ciông, títg dĩ dú ợ bợ-tiâu sũ-siông bợ í-
ciông ỉ-búing : công-lậ nì cì-bĩ-dạ dú sī ỉ-búing gâ, nì
gâ hũ-sũ mẩu gựè-diũ.

13 ¶ Cự sả-chũ gâ dĩ-bíng Ciông-Dĩ cù-cợng iáu nì cì-
ciả uā-guā, Nì cõ dẫu uoi iũ-bíng, đảing uoi nà nì gâ
dõ-tê nă nì cã káu-dã ?

14 Cự sả-chũ gâ dú sī Cự pãi kộ liâu-lĩ dĩ gâ sêng, nă
Cự hăng chũ kộ hũ-sũ ử hê-lải ợ đả giũ gâ nêng.

Dĩ 2 Ciông.

1 Gũ-chũ uoi-huoi-nêng gãng niông siâu-séng í-diũ ử
tê-chiêng tiăng-nĩ-gĩng gâ dĩ, giáng-pã ợ sĩ-lộ-tiâu.

2 Ử kâu-diũ Cự sả-chũ gâ uā gâ dĩ cèng diăng-gự iũ
gĩng-hâu, mẩu-lợng sũ-mũ nêng ngà ềng í ỉợng dĩ dú
đả-diợ ềng-gái gâ bâu-ềng ;

3 Uoi-huoi-nêng lậ chũ-kiáng ỉợng duoi giũ nêng gâ
dầu, nĩ-dĩ ợ pĩ-dả siũ-cò nĩ ? ỉợng dầu sī Cự buoi-chợ
uā gâ, tiăng-nĩ-gĩng gâ nêng mềng-dã-mềng cã gúing-
cềng nă uoi đả-dĩ.

4 Ciông-Dĩ ciâu-diũ cù-cĩ gâ séng-ỉ, nă séng-tóng hí-
gĩ gâ dĩ, iáu gợ ỉợng cõ-nảing gâ dĩ, gìng Sêng-Séng
bã-bã-dĩ nă nêng gâ áing-hũ, iả iáu gự-huoi-nêng cãi cã
ỉợng dầu-lĩ gâ gúing-cềng.

5 ¶ Ciông-Dĩ ềng-nảing nă uoi uā gâ ử hê-lải gâ sĩ-
gáing hũ gự sả-chũ gâ gúing.

6 Iũ nêng dău sêng-géng cǎ gúing-céng uā, Sī-gáing nêng sǒng sī sū-mū dī, nì gũ gī-diũ gù? Nêng gâ gǔing sǒng sī sū-mū dī, nì gũ chū-gũ gù?

7 Nêng sī nì cǎ gâ piāng sǎ-chḥ gâ gǎing cǎ-dǎ siǎu mī-ciē, nì nà ǎng-iǎu tǐng-mǐng sū-siǒng mǎu nǎ gù duoi-diũ, ỉ nà nì siũ-dī cǎ gâ mī-dī nǎ gù gǔing-lǐ.

8 Nà lǒng-cǒng gâ mī-dī dú bǒng dău gù káu à hũ gù gǔing. Lǒng-cǒng gâ mī-dī dú hũ gù gǔing, ciũ mǎu cì-iǒng dī ǎng sī hũ gù gǔing. Lậ-sī giǎ-gíng uoi gũ ǎng-nǎing chū-gǐng lǒng-cǒng gâ mī-dī dú sī hũ gù gǔing.

9 Cǒng-lậ chū-gǐng ử ciǎ nǎ Cǐong-Dī piāng gù sǎ-chḥ gâ gǎing cǎ-dǎ siǎu mī-ciē, ciũ-sī Iǎ-Sú, ǎng-ḡē siũ sǐ gâ kũ-chḥ ciũ dǎ-diũ dǎng duoi gâ ǎng-iǎu tǐng-mǐng, sū-siǒng mǎu nǎ gù duoi-diũ, niǒng gù ǎng-ḡē Cǐong-Dī gâ áing-hũ tǎi tǐng-à gâ nêng sǐ.

10 Lǒng-cǒng gâ mī-dī dú sī ǎng-ḡē Cǐong-Dī cǎ gâ, ỉ sī giǎng gù-dī lậ, Cǐong-Dī ỏ duoi cèng cǎi gǔing nì ǎng-iǎu-dī kộ, ciũ háng giũ gù gâ uǎng-dī siũ kũ-nũing niǒng gù sí-huǒng hǎu kǐ lậ; ỉǒng bǒng-lǎi sī ǎng-gái gâ.

11 ¶ Ừ ciǎ nà nêng huǒng-piē cǎ sêng gâ iǎu ử duoi nǎ gù huǒng-piē cǎ sêng gâ dú sī giǎng cì-ciǎ-dī chḥ lậ: ǎng-ḡē ỉǒng dī Cự háng gù-huoi-nêng cǎ hiǎng-dī, ǎng pǎ ǎng hǎu ỉ-sũ,

12 Gộ-uā, Uoi ỏ nà nì gâ miǎng gǒng nǎ hiǎng-dī dǎ-dí, uoi dău gǎu-hỏ dĩ-bíng ỏ cũing-mỉ nì.

13 Ỉ uā, Uoi cǒng ỏ kǎu-diũ Cǐong-Dī. Ỉ uā, Uoi iǎu Cǐong-Dī nǎ uoi gâ gǔing dú dău ỉǒng-dī.

14 Ủ duoi gǔing dú iũ huǎi-nũ gâ séng-tỉ, Cự ỉǒng-gǎ-sỉ iǎ cịǒ huǎi-nũ gâ séng-tỉ; niǒng kǎu cù-cì sǐ nà ử ciǎ iũ gǔing-bǎng lǒng nêng sǐ gâ mỗ-gũ miē-tiǎu;

15 Ciũ iũ-nǎing-gẻ nà ử duoi ǎng-ḡē pǎ sǐ ciũ nǎ mỗ-gũ gǔing-sũ gâ nêng dú bǒng-tiǎu.

16 ¶ Cự ỉ-cài ǎng sī bǒng-cũ Cự sǎ-chḥ gâ, sī bǒng-cũ Ngǎ-bǎ-lả-hǎng gâ hẻ-dỏ.

17 ǎng-ḡē ỉǒng dī gù-béng sū-mū-dī, cǒng niǒng iǎu

đuôi-gá hiáng-dī i-búng, ciū dāu liāu-lī Ciōng-Dī gâ dī dī iũ-năing-gē cā kỗ-ling nêng dêng-séng gâ dêng đuôi cī-sí, tãi bả-siăng siū-cò.

18 Éng-ưê gù pōng-diộ chí gù gâ dī lâu siū kũ, ciū iũ-năing-gē bọng-chăing ử dưới pōng-diộ chí gù gâ dī gâ nêng.

Dī 3 Cióng.

1 Chéng-giê gâ hiáng-dī, cāi-cāi hăng lậ dặ-diộ tít ciōng gâ dī, nì niōng mǎing-mǎing-dī siōng uoi-huōi-nêng sēng-hū cā Sặ-Dũ, cā dêng đuôi Cī-Sí, ciū-sī Iả-Sú ;

2 Gù hū-sū pãi gù gâ Ciōng-Dī cèng dêng-séng, sū-siōng Mỗ-sái dāu Ciōng-Dī cì chiộ-dī cèng dêng-séng i-búng.

3 Ciōng-Dī chū Iả-Sú ēng-gái dặ ặng-iāu piăng Mỗ-sái gǎing niōng dặ-dặ cāi, sū-siōng uả-sống chiộ gâ piăng ử chiộ gǎing tít-ming.

4 Éng-ưê mẩu-lọng sū-mũ chiộ cồng niōng iũ nêng uả-sống, uả-sống lọng-cồng gâ mí-dī ciū-sī Ciōng-Dī.

5 Mỗ-sái sī cā nú-gế i-cài dāu Ciōng-Dī cì chiộ-dī cèng dêng-séng, niōng sáng tãi ử hē-lải ợ gọng gâ dāu-lī cā gúing-cēng ;

6 Cồng-lậ Gí-Dũ sī cā Gựing, liāu-lī Ciōng-Dī gâ chiộ ; uoi-huōi-nêng lậ nà uoi đuôi-dǎng mẩu ngĩ-séng iáu uoi hẩu-gáu gâ siōng-tê cì-bỉ-dặ dāu sựê-mựê i-séng bẩu-diū, uoi-huōi-nêng ciū-sī Gí-Dũ gâ chiộ.

7 ¶ Sēng-Sēng iả sī gợ-uả, Nì géng-diáu lậ tiăng-nī Cự uả gâ dī,

8 Ciū ēng gọng ngǎing-séng, sū-siōng cặng-ching nĩa Cự hỏ-lả gâ ni-ciế, ciū-sī dāu kống-iả chí Cự gâ si-hē,

9 Ừ-cì-sí nì cũ-cóng chí uoi cặ-kǎng uoi, i sī-sī nìng dú chū uoi cặ gâ dī.

10 Gữ-chū uoi nầu-nũ ử cì-sí gâ nêng, uả, Gù séng-dī dú sī hống-hống dêng-dêng mí-diū : ēng dặ-dí uoi gâ diộ.

11 Uoi ciũ nũ-kĩ ciũ-chũ uã, Gũ cõng mại-dặ huẽ mại dặ-diợ uoi gậ bẻng-úing.

12 ¶ Hiáng-dĩ à, nì niõng siãu-sẻng, giáng-pã nì dĩ-bính iũ nẻng cợng-diũ ẻng sẻng gậ lảnh sẻng, ngặ ẻng-ủing sảng gậ Cỉong-Dĩ.

13 Bẻng ỉợng nì-ciẻ gũ ẻng-nẻng guã, nì-huỏi-nẻng niõng nì-nì gợng-gợng nì kỡng gũ, gũ kỡng nì; giáng-pã nì dĩ-bính iũ nẻng nã cò mĩ-diũ ciũ ngẻng-sẻng kĩ lậ :

14 Uoi-huỏi-nẻng lậ nà buỏi-chỏ chẻng sẻng gậ sẻng cì-bĩ-dặ dẫu sụẻ-mựẻ ỉ-sẻng bảu-diũ, ciũ iáu Gỉ-Dũ gậ ảng-hũ iũ hợng.

15 Sẻng-gẻng ỉ gĩ-diũ uã, Nì gẻng-diáu lậ tiẻng-nĩ Cũ uã gậ dĩ, ciũ ẻng gợng ngẻng-sẻng, sũ-sỉong cợng-chỉng nỉ Cũ hỏ-lả gậ nì-ciẻ.

16 Ủ-ci-sỉ tiẻng-nĩ-gỡng Cũ uã gậ dĩ ỉ nỉ Cũ hỏ-lả, sỉ sũ-mũ nẻng ? cợng sỉ nã Mỏ-sỏi duỏi chũ Ái-gỉ ử duỏi nẻng.

17 Cỉong-Dĩ sỉ-sỉ nẻng hỏ-lả sũ-mũ nẻng ? cợng sỉ hỏ-lả ử huẻng-cò, sẻng-chỉ sỉ dẫu kỡng-ỉả-dĩ gậ nẻng.

18 Ỉ iáu sũ-mũ nẻng ciũ-chũ uã gũ cợng mẩu-dặ huẽ, mại dặ-diợ gũ gậ bẻng-úing ? cợng sỉ iáu ử ẻng ỉ gũ gậ nẻng uã.

19 ỉợng-gặ-sỉ chũ kĩ lậ, gũ-huỏi-nẻng mẩu-dặ huẽ, mại dặ-diợ bẻng-úing sỉ ẻng-ựẻ ẻng sẻng gậ dĩ.

Dĩ 4 Cỉong.

1 Cỉong-Dĩ hũ uoi-huỏi-nẻng iũ-dặ huẽ ở dặ-diợ gũ gậ bẻng-úing, uoi ciũ niõng cẻng siãu-sẻng, giáng-pã nì dĩ-bính iũ mại dặ-diợ gậ nẻng.

2 ẻng-ựẻ iũ hẫu gậ sẻng-sỉ gợng nã uoi tiẻng-nĩ lầu, sũ-sỉong cợng-chỉng ỉả gợng nã gũ tiẻng-nĩ : lậ-sỉ tiẻng-nĩ-gỡng gậ dẫu-lỉ mại ỉ gũ, ẻng-ựẻ gũ iáu ử kỡng ỉ gậ nẻng mại ỉ-bủing gậ sẻng-sẻng.

3 Cợng-lậ uoi sẻng lầu gậ nẻng dú iũ-dặ huẽ ở dặ-diợ ử bẻng-úing ; sũ-sỉong Cũ uã, Gũ cợng mẩu-dặ huẽ mại dặ-

diḡ uoi gâ bêng-úing, ì-cài cǎ lǒng-cǒng mī-dī gâ góng-hú
giǎng kuyé-tǐng bī-dī gâ sī-hē dú cǎ ỳing-góng.

4 Uā dī chí góng gâ dī sēng-géng iũ gī-diũ uā, Cǐong-
Dī lǒng-cǒng gâ góng-hú dú cǎ lâu, dǎu dī chí góng
ciũ hũe;

5 Dǎu cǐong-bǐng kǎing uā gâ sēng-géng, ỳ uā, Gù cǒng
mǎu-dǎ hũe, mại dǎ-diḡ uoi gâ bêng-úing.

6 ¶ Iḡng-gǎ-sī cǒng iũ nēng iũ-dǎ hũe, ỳ dǎ-diḡ bêng-
úing, lậ-sī ử sǎing tiǎng-nī ử hǎu sēng-sī gâ éng-ỳē ēng
kǎing í, ciũ mǎu-dǎ hũe, mại dǎ-diḡ ử bêng-úing.

7 Guā-tiǎu cǎi nīng, Cǐong-Dī dǎu Duoi-pī gâ sũ ỳ diǎng-
gú cì-ciǎ nì-ciẻ, uā, Nì géng-diǎu lậ tiǎng-nī Cũ uā gâ dī,
ciũ ēng gǒng ngǎing-séng.

8 Lậ-sī Iḡ-sũ-ngā ḡng-céng nǎ bǎ-siǎng iũ-dǎ hũe, dǎ-
diḡ bêng-úing, Cǐong-Dī hē-mỹe ciũ mại cuoi uā biẻ gâ
nì-ciẻ.

9 Iḡng-gǎ-sī chũ kǐ lậ cǒng tǎi Cǐong-Dī gâ bǎ-siǎng
lēng-ngũe iũ ciǎ iũ-dǎ hũe, dǎ-diḡ bêng-úing gâ nì-ciẻ.

10 Mǎu-lǒng sũ-mũ nēng iũ-dǎ hũe, ỳ dǎ-diḡ bêng-úing,
dú sī éng-ỳē góng-hú cǎ lâu ciũ hũe, sũ-siǒng Cǐong-Dī
góng-hú cǎ lâu iả hũe ỉ-búing.

11 Gũ-chũ uoi-huoi-nēng niǒng cèng iǎu-gẻng siǒng hũe
dǎ-diḡ ử bêng-úing, sǎng-dǎ iũ nēng ỳ gũ ēng sēng gâ
iǒng huǎng-cò.

12 ¶ Éng-ỳē Cǐong-Dī uā gâ dī sī huả-buoi gâ, iũ duoi
gâ ì-liǒng, piǎng liǒng gǎi-tī lī gâ dǎu gǎing lī, lēng-ḡng,
séng, gổ-ciẻ, gổ-sỹe, dú ỳ uǎi-kuyé tũ dī kḡ, séng-dī siǒng
uả-sḡng gâ dī dú ỳ chũ-dǎ-diḡ.

13 Dǎu Cǐong-Dī mǐng-chīng mǎu cì-iǒng dī ỳ mũing-
dǎ-diũ : lǒng-cǒng gâ mī-dī dú hīng-hīng-dī lũ chũ lậ nǎ
séng uoi gâ Cũ chũ-gīng.

14 ¶ Uoi-huoi-nēng iũ iḡng duoi gâ đēng duoi cī-sí,
Cǐong-Dī gâ Gũing Iả-Sũ, giǎng tǐng-dī guả iǒng kḡ, ciũ
niǒng cì-bỉ-dǎ ỉ-séng sēng iḡng dǎu-lỉ.

15 Éng-ỳē uoi-huoi-nēng gâ đēng duoi cī-sí cǒng ỳ tĩ-tả

uòi cèng nững gậ sù-cài; éng-ưê gù nă bẻng sū-mū dī
chĩ-guă sū-siông uòi í-búng, lậ-sĩ gù mẩu cò.

16 Gũ-chũ uòi-huôi-nêng niông duôi-dẻng mẩu ngĩ-sẻng
đầu ử cĩa nà áing-hữ nă uòi gậ ữ mĩng-chỉng, ciũ ợ đặ-
diộ kộ-lẻng, đầu niông áing-hữ gậ sĩ-hê ciũ ợ đặ-diộ áing-
hữ bẻng-chẻng uòi.

Dĩ 5 Cióng.

1 Mẩu-lẻng sū-mū nẻng giẻng nẻng dĩ-bẻng tĩ chũ lậ
cả đẻng duôi cĩ-sĩ, sĩ tãi nẻng pải gậ, niông gù liâu-lĩ ử
hũ-sū Cióng-Dĩ gậ dĩ, nà nẻng éng-ưê cò gẻng-ngũing
hữing iáu ử tãi nẻng siũ-cò gậ cĩ hữing nă Cióng-Dĩ :

2 Gù cù-cĩ iả iử cẻng cỏi nững gậ sù-cài, ciũ ợ tĩ-tả ử
ẻng đặ-dĩ gẻng nă mặ-gữ mĩ-diũ ciũ huẻng-cò gậ nẻng.

3 Éng-ưê iẻng dĩ gù tãi bả-sẻng éng-ưê cò hữing-cĩ, iả
cẻng niông tãi cù-cĩ éng-ưê cò hữing-cĩ.

4 Iẻng cả đẻng duôi cĩ-sĩ gậ tẻng-mẻng mẩu nẻng cù-cĩ
gẻng cĩ-gửing nà lậ, cẻng niông nă Cióng-Dĩ hẻng lậ,
sū-siông Ngả-lẻng í-búng.

5 Iẻng-gặ-sĩ Gĩ-Dũ iả ẻng-nẻng cĩ cẻng cĩ cả đẻng duôi
gậ cĩ-sĩ, sĩ ử cĩa iáu gù uả, Nĩ sĩ uòi gậ Gửing, uòi gẻng-
điáu sải nỉ : tĩ gù cả đẻng duôi gậ cĩ-sĩ.

6 Sẻng-gẻng í iử cì-cĩa sù-cài, gộ-uả, Nĩ ciẫu-diũ Mả-
gĩ-sải-đặ ử cì bẻng gậ gặ-sĩ ẻng-ửing cả cĩ-sĩ.

7 Gĩ-Dũ đầu sĩ-gẻng cả nẻng gậ sĩ-hê, duôi siẻng tí-kũ
chũ mù-cặ gĩ-dầu giũ ử-cĩa iử-nẻng-gẻ giũ gù ẻng niông
sĩ gậ Cióng-Dĩ, í éng-ưê gù cẻng iử gẻng-sẻng ciũ cẻng gù,

8 Gù mẻng sĩ cả Gửing, iả sĩ éng-ưê gù siũ gậ kũ-nẻng
ciũ hiẫu-đặ í Cióng-Dĩ.

9 Đầu gù sĩ-huẻng hẫu lẫu, ciũ tãi ử duôi í gù gậ nẻng
cả ẻng-ửing giũ nẻng gậ gửing-ngũing.

10 Cióng-Dĩ ciẫu-diũ Mả-gĩ-sải-đặ ử cì bẻng gậ gặ-sĩ
tĩ gù cả đẻng duôi cĩ-sĩ.

11 ¶ Uả iẻng Mả-gĩ-sải-đặ gậ dĩ uòi iử cẻng cỏi dĩ

kāu-lāu uā mǎng-bà, éng-ṽē nì mài tiāng-nī dǎ chéng-chũ.

12 Nì ọ cèng cǎi sī ēng-gái niōng iũ-nǎng-gē háu biē nēng, lâ-sī nì gũ niōng nēng nà Cīōng-Dī gậ dầu-lĩ buōi-chồ ọ gậ dĩ háu nì ; nì bĩng cǎ sũ-siōng ử niōng iè nǎng, ēng niōng iè hợng mĩ-dĩ gậ.

13 Mǎu-lợng sũ-mũ nēng iè nǎng dú mài mǎng-bà iợng ngĩ gậ dầu-lĩ, éng-ṽē gụ sī cǎ gựing-ciế.

14 Cợng-lậ cǎ duoi nēng niōng iè hợng gậ mĩ-dĩ, gụ séng-dĩ mợng ling mợng sũ ọ tợng-lợng dǎ-dĩ bĩng-piế ciáng lảnh.

Dĩ 6 Cióng.

1 Éng-ṽē iợng dĩ uoi-huōi-nēng giǎ-gíng niōng bōng-tiāu Gĩ-Dũ dầu-lĩ buōi-chồ ọ gậ dĩ, niōng ỉ-séng ọ ử sí-hợng háu gậ dĩ ; ēng niōng cuoi ọ ử gǎi-tiāu lảnh gậ dĩ, sēng Cīōng-Dĩ gậ dĩ,

2 Sí sǎi-lĩ, iáu gǎ siũ hā nēng tê-dĩ gậ lĩ, sĩ-nēng hũ-sáng kĩ lậ gậ dĩ, séng nēng lâu iũ ợng-ửing gậ bǎu-ēng ; iợng duoi gậ dầu-lĩ sũ-siōng cǎ dĩ-gĩ ỉ-búing.

3 Cīōng-Dĩ lậ cợng uoi, uoi cợng ọ iợng-gặ-sĩ ọ ử sí-hợng háu gậ dĩ.

4 Uā ử ǎng-bǎ-sĩ séng-dĩ dǎ-diộ guáng ciāu, dǎ-diộ giǎng tǐng-ciōng nǎ nēng gậ Gĩ-Dũ, séng-dĩ dǎ-diộ Sēng-Sếng,

5 Iợng-guǎ Cīōng-Dĩ háu dầu-lĩ gậ mĩ-dầu, iáu hē-lǎi gậ sĩ-gǎing gậ cồ-nǎng gậ ử duoi nēng,

6 Hē-mựế bĩng-séng-tiāu, iợng-gặ-sĩ gậ nēng cuoi bũ-nǎng-gē gǎi-ọ cợng-sĩng ; éng-ṽē gụ nà Cīōng-Dĩ gậ Gựing cuoi đǎing dǎu sí-cĩ-gǎ, đợng-nēng-sĩ-cợng điề-gũ gụ.

7 Bĩ-piǎng cì-tĩ hợing chũ-chũ dǎ-diộ hũ ử, sáng cèng cǎi chặ nǎ dǎ-hợing gậ nēng sặ-ēng, Cīōng-Dĩ ciũ nà hũ-kĩ nǎ iợng hợing.

8 Iợng hợing lậ sáng iũ chĩ gậ chǎu iáu cĩ-lĩ, ciũ niōng

diú-tiâu, ēng-gái iả niông ciũ gù; dāu làu-mụẹ ọ nã hỏ
chiáu-tiâu.

9 ¶ Cềng ồ gậ hiáng-dī à, uòi mớng iọng-gặ-sĩ uā uòi
chéng sềng nì ọ gấing hấu, mài gồ ử gặ-sĩ, ỷ ọ dặ giù.

10 Éng-ụề Cìong-Dī mài bử-ngĩ, cồng mài lấu-bấu-tiâu
nì cã gậ gớng-hú, iáu nì éng-ụề gù gậ miàng biâu-mềng
gậ ồ-sềng, ciũ-sĩ nì ching-mâng kãng-ning sềng hã-sáing,
giá-gíng ỷ sĩ kãng-ning.

11 ¶ Uòi ồ nì ciã-ciã cì-bĩ-dặ dāu sụề-mụẹ dú ọ iọng-
gặ-sĩ gềng-sềng, ciũ ọ dặ-diộ mẩu ngĩ-sềng cềng duôi gậ
siông-tê.

12 Nì iả ēng niông dùing, niông ọ ử éng-ụề sềng ỷ éng-
ụề nềng-nãi dặ-diộ Cìong-Dī hự gậ dī gậ nềng.

13 Cềng-ching Cìong-Dī hự Ngã-bã-là-hăng gậ sĩ-hề,
éng-ụề mẩu ciã piăng cù-cĩ gấing duôi gậ ọ bĩ-diũ ciũ-
chữ, ciũ bĩ-diũ cù-cĩ ciũ-chữ, uā,

14 Uòi cồng ọ nà dềng duôi gậ hử-kĩ nã nì, cồng ọ nã
nì iử cềng cã gậ gựing-sợng.

15 Iọng-gặ-sĩ, Ngã-bã-là-hăng mảing-mảing-dī dảing,
ciũ dặ-diộ ử hự gậ dī.

16 Sĩ-gáing nềng ciũ-chữ dú sĩ bĩ-diũ piăng cù-cĩ gấing
duôi gậ ciũ-chữ : mẩu-lọng sũ-mũ siông-cáing gậ dī ciũ-
chữ làu, ciũ diăng-gú.

17 Cìong-Dī ồ háu ử hề-lãi dặ-diộ hự gù gậ dī gậ nềng
ì-cài dặ-dĩ Cìong-Dī gậ sềng-ĩ sĩ cồng mài bặ-dặ-tiâu, ciũ
lềng-ngụề ciũ-chữ cã bềng-gù :

18 Iử iọng liông-iông cồng mài bặ-tiâu gậ dī, Cìong-Dī
dāu iọng di-dĩ cồng mài uā gặ dī, kừing uòi iọng pĩ nùing,
ồ dặ ử hử-kĩ gậ siông-tê gậ nềng gấing niông ỷ-sềng.

19 Uòi-huôi-nềng iử iọng siông-tê sũ-siông lềng-ộng iử
bộ ừing gậ dềng, nì dāu điông-mùing dĩ-bing cềng ì-lộ
mài búing-dặ-dòng.

20 Iả-Sú tãi uòi-huôi-nềng duôi diộ sáing nì điông-
mùing-dī kộ, ciũ ciâu-diũ Mả-gĩ-sãi-dặ ử cì báing gậ gặ-sĩ
ềng-ừing dú sĩ cã dềng duôi cĩ-sĩ.

Dĩ 7 Ciong.

1 Iọng Mà-gí-sái-dặ, ciũ-sĩ Să-lăing uâng, ỉ sĩ cã đéng duoi Ciong-Dĩ gậ cĩ-sĩ, cọng-chíng Ngă-bă-là-hăng mà-sủ-tiâu ử duoi uâng chiộ-lậ gậ sĩ-hê, Mà-gí-sái-dặ ciể gủ tãi gủ giữ hủ-kĩ;

2 Ngă-bă-là-hăng nà cù-cĩ dặ lậ gậ mĩ-dĩ sĩ-gủ nà cì-gủ búng nă gủ. Mà-gí-sái-dặ, ỉ-sũ ciũ-sĩ ngĩ-Uâng, ỉ hăng cã Să-lăing Uâng, ỉ-sũ ciũ-sĩ bẻng-úing-Uâng.

3 Gủ dá, gủ nãi, cữ-bù, chũ-sĩ sĩ-tiâu gậ nì-ciể, dú ềng năing gĩ dẫu chă-dĩ, ciũ sũ-siông Ciong-Dĩ gậ Gủing, ềng-úing dú sĩ cã cĩ-sĩ.

4 ¶ Nĩ siông siông hã, cũ-cóng Ngă-bă-là-hăng, nà mà-diông chiông lậ đéng hấu gậ mĩ-dĩ sĩ-gủ nà cì-gủ búng nă gủ, iọng nêng sĩ gĩ-duoi gậ duoi.

5 Lĩ-mĩ gậ gủing-sọng dĩ-bíng ử cã cĩ-sĩ gậ mống iáu bả-siăng cã cã Ngă-bă-là-hăng gậ hê-dồ dú sĩ cã hiăng-dĩ, ciâu-diũ lữ-huả gấu-dồ gậ, gũ sĩ giăng bả-siăng iũ gậ mĩ-dĩ sĩ-gủ nà cì-gủ.

6 Cống-lậ Mà-gí-sái-dặ, gủ gậ miang ềng-năing gĩ dẫu Lĩ-mĩ gậ cũ-bù, Ngă-bă-là-hăng iũ gậ mĩ-dĩ sĩ-gủ gũ dặ-diộ cì-gủ, ỉ tãi ử ciả dặ Ciong-Dĩ hủ gậ dĩ gậ Ngă-bă-là-hăng giữ hủ-kĩ.

7 Tãi nêng giữ hủ-kĩ gậ cống duoi, nă nêng tãi gủ giữ hủ-kĩ cống siểu, iọng dẫu-lĩ mẩu nêng iũ-năing-gẻ búng-bộ.

8 ¶ Uã iọng sĩ-gủ dặ cì-gủ gậ, dú sĩ hê-lãi ộ sĩ gậ nêng, cống-lậ ử sĩ-gủ dặ cì-gủ gậ Mà-gí-sái-dặ, sềng-géng tãi gủ cã gủing-cềng uã gủ sĩ sáng gậ.

9 Sĩ-gủ dặ cì-gủ gậ Lĩ-mĩ, uoi-huôi-nêng gũ uã-dặ gủ iáu Ngă-bă-là-hăng sĩ-gủ cã nà cì-gủ nă Mà-gí-sái-dặ.

10 Ềng-ựê Mà-gí-sái-dặ ciể Ngă-bă-là-hăng gậ sĩ-hê, Lĩ-mĩ gũ dẫu gủ cũ-cóng Ngă-bă-là-hăng gậ sềng-tĩ.

11 ¶ Bả-siăng dặ-diộ lữ-huả, ciũ-sĩ dẫu Lĩ-mĩ gủing-sọng cã cĩ-sĩ gậ sĩ-hê, nêng lậ kẫu iọng cĩ-sĩ liâu-lĩ gậ dĩ

iũ-nǎing-gē sí-huóng hǎu, cā-sū-dī gū nióng pāi biē gâ cī-sí, ciǎu-diũ Mà-gí-sǎi-dǎ ử cì báing gâ gǎ-sǐ, sǒng ēng dǎ sī ciǎu-diũ Ngā-lǝng ử cì báing gâ gǎ-sǐ ?

12 Cī-sí liǎu-lǐ gâ dī dú bọ-guǎ, lữ-huǎ iǎ cǒng nióng bọ-guǎ.

13 Éng-ưē uā gù iǝng dī gâ nēng sī biē bǒng-tê gâ nēng, ử cì bǒng-tê gâ nēng dĩ-bíng cù-ợng mǎu ciǎ nēng dǎu cī-dǝng ciǝng-bíng-dī hǝng-cī.

14 Uoi Cũ mǝng-mǝng sī giǎng Iũ-duoi ử cì bǒng-tê chũ lậ; iǝng cì bǒng-tê Mỗ-sǎi ēng-nǎing gǎu-dō gù cā cī-sí gâ dī.

15 Lậ-sī lēng-ngưē gū iũ cì-ciǎ cī-sí chũ lậ sū-siǝng Mà-gí-sǎi-dǎ, uoi uā lữ-huǎ cǒng nióng bọ-guǎ gâ dī gǎing biǎu-mǝng sī mại chồ.

16 Pāi gù cā cī-sí, ēng sī ciǎu-diũ sǎ-sí-ciē gâ huǎ, sī ciǎu-diũ mǎu sũē-muē gâ sáng-miǎng gâ duoi cớ-nǎing :

17 Éng-ưē iũ tǎi gù cā guíng-cēng uā, Nì sī ợng-ỷing cā cī-sí, ciǎu-diũ Mà-gí-sǎi-dǎ ử cì báing gâ gǎ-sǐ.

18 Tê-chíng gâ huǎ hī-tiǎu, sī éng-ưē cèng nǝng ử ỉ.

19 (Éng-ưē lữ-huǎ mǎu-nǎing-gē sǎ cì-iǝng dĩ sí-huóng hǎu kǐ lậ,) cuoi-hē iũ gǎing hǎu gâ siǝng-tê nǎ uoi-huoi-nēng, nǎ uoi kǎu-diũ iǝng siǝng-tê ợ dǎu Cǝng-Dī gâ mīng-chíng.

20 ¶ Pāi Iǎ-Sú cā cī-sí ēng sī ēng-nǎing ciũ-chũ gâ.

21 (Pāi Lī-mī ử cì bǒng-tê cā cī-sí ēng-nǎing sī ciũ-chũ gâ; cǝng-lậ pāi Iǎ-Sú cā cī-sí iũ ciũ-chũ gâ dī, pāi gù gâ uā, Cũ ciũ-chũ cǝng mại bọ, nì ợng-ỷing cā cī-sí.)

22 Iǝng-gǎ-sǐ, Iǎ-Sú ciũ-sī tǎi ử iộ-diǎng gǎing hǎu gâ dī cā-bǎu.

23 Pāi Lī-mī ử cì bǒng-tê gâ nēng ciē-diũ cā cī-sí nióng pāi cèng cāi, éng-ưē iũ sī ciũ mǎu-nǎing-gē cì-bí-dǎ cā cī-sí.

24 Cǝng-lậ Iǎ-Sú cì-bí-dǎ dú ộ-dĩ, gù cā cī-sí liǎu-lǐ gâ dī ỉ cì-bí-dǎ mại bọ-dǎ-tiǎu.

25 Éng-ưē iǝng dĩ, mǎu-lǝng sū-mũ nēng kǎu gù dǎu

Ciông-Dī mīng-chīng gù dú ặ giù gù chéng-chũ, éng-ựê gù ặng-ặng sáng đợ-dī tãi gù-huôi-nêng gĩ-dấu.

26 ¶ Uoi-huôi-nêng bợng-lãi niông ặng-gặ-sĩ gặ đéng duôi cĩ-sĩ, gù sĩ chéng-giể, chéng-ị, mẩu mĩ-ciể í-nộ, êng iáu iủ cò gặ nêng cãi cì-dó, gũ nà gù gáu-séng kĩ lậ piāng tít gũ ầu ;

27 Gù êng niông sũ-siông ử biể gặ cĩ-sĩ nì-nì hặng-cĩ, sáng ựê cù-cĩ gặ cò, hê-mựê ựê bả-siāng gặ cò : éng-ựê gù tê-chīng ựê bả-siāng gặ cò nà cù-cĩ gặ séng-tĩ cặng cĩ hặng iòng kợ, cớng-lậ cì lệng ciũ cã chéng-chũ.

28 Lự-huả pãi cã đéng duôi cĩ-sĩ gặ sĩ cềng nặng gặ nêng ; cớng-lậ lự-huả hê ciũ-chữ gặ dĩ, pãi Ciông-Dī gặ Gặng, ặng-ặng cã sí-hợng hầu gặ đéng duôi cĩ-sĩ.

Dĩ 8 Cióng.

1 Uoi kǎng uả gặ dĩ đéng iàu-gềng gặ, ciũ-sĩ : Uoi-huôi-nêng iủ ặng-gặ-sĩ gặ đéng duôi cĩ-sĩ, cò dẫu tít ciông đéng duôi gặ Cự cò gặ ữ iũ-bíng,

2 Gù cã cĩ-sĩ liâu-lĩ ử đéng sềng gặ sù-cài, iáu céng diông-pông gặ dĩ, ặng diông-pông sĩ Cự uả-sợng diang-gú, êng sĩ nêng uả-sợng diang-gú gặ.

3 Éng-ựê ử duôi đéng duôi cĩ-sĩ dú sĩ ựê niông gù nà nêng ngặng-séng nà lậ iáu cĩ gặ mĩ-dĩ hặng nã Ciông-Dĩ ciũ pãi gù cã đéng duôi cĩ-sĩ : gũ-chũ ặng đéng duôi cĩ-sĩ iả niông iủ mĩ-dĩ hặng.

4 Iả-Sú lậ-sĩ gũ dẫu sĩ-gǎng, ciũ sợng êng đặ sĩ cã cĩ-sĩ, éng-ựê dẫu sĩ-gǎng iủ ử ciẫu-diũ lự-huả cã cĩ-sĩ, nà nêng ngặng-séng nà lậ gặ mĩ-dĩ hặng nã Ciông-Dĩ.

5 Gù-huôi-nêng nà lậ hũ-sũ Ciông-Dĩ gặ mĩ-dĩ, ặng mĩ-dĩ ciũ-sĩ tít ciông mĩ-dĩ gặ iòng iáu hềng-cộng, sũ-siông Mợ-sái tẩu niông cã diông-pông gặ sĩ-hê ; Ciông-Dĩ gáu-dò gù, uả, Nì niông siẫu-séng cã gợ iòng gặ dĩ dú niông ciẫu-diũ dẫu súng-dĩ háu nì chũ gặ iòng.

6 Giả-gíng ặ-diang gặ dĩ gǎng hầu, hự nêng gặ hũ-kĩ

iă sī gǎing hǎu, Iă-Sú tǎi iǝng iǝ-diǎng gǎ dī cǎ-bǎu, iǝng-gǎ-sī gù cǎ cī-sí liǎu-lǐ gǎ dī iǎ gǎing hǎu đǎ-cǎi.

7 ¶ Sáing iǝ-diǎng gǎ dī lǎ sí-cũ, ciũ ēng niǝng iǝng hē-muế iǝ-diǎng gǎ dī.

8 Cǝng-lǎ Cũ chũ sǎing iǝ-diǎng gǎ dī mǎi sí-cũ, ciũ uǎ, Nì-ciế tǎu đǎu, uoi ciũ iǎu Ì-sǎ-liế ử cì cù gìng Iũ-tuđi ử cì cù iǝ-diǎng-guǎ sǎng gǎ dī;

9 Iǝng iǝ-diǎng gǎ dī iǎu uoi cǝng-chìng kǎing siũ duđi gù cũ-cǝng chũ Ái-gĩ gổ gǎ sí-hē iǝ-diǎng gǎ dī mǎi I-búing; éng-ưē gù ēng cì-bĩ-đǎ í-diũ uoi iǝ-diǎng gǎ dī, uoi ciũ ēng ciǎu-gũ gù. lǝng sī Cũ uǎ gǎ dī.

10 Cũ I uǎ, Ử nì-ciế guǎ-tiǎu lǎu uoi iǎu Ì-sǎ-liế cì cù gǎ nēng iǝ-diǎng gǎ dī sī iǝng-gǎ-sĩ, Uoi đ ỏ nà uoi gǎ lữ-huǎ kǝng hǎ gù bũ-dĩ, gĩ đǎu gù sǎng-dĩ. Uoi đ cǎ gù gǎ Cìong-Dĩ, gù đ cǎ uoi gǎ bǎ-siǎng.

11 Gù-huđi-nēng gǝng hiǝng-lĩ gǎ nēng mǎi cuđi hǎu gǝng hiǝng-lĩ gǎ nēng, hiǎng-dĩ iǎ mǎi cuđi hǎu hiǎng-dĩ, uǎ, Nĩ niǝng đǎ-dĩ Cũ : éng-ưē gù-huđi-nēng mǎu-lǝng duoi siǎu dú đ đǎ-dĩ uoi.

12 Uoi đ kúing-ǝng gù bũ-ngĩ gǎ dī, ēng cuđi gĩ-diũ gù gǎ cò.

13 Cìong-Dĩ uǎ, Iǝ-diǎng-guǎ sǎng gǎ dī, ciũ nà sǎing iǝ-diǎng gǎ dī sǝng sī giũ gǎ dī. Ử bĩng cǎ giũ gǎ mǎing-mǎing huđi-tiǎu giǎ-gíng tǎu mǎu-tiǎu.

Dĩ 9 Cìong.

1 Sáing iǝ-diǎng gǎ dī iũ hǝng-sũ Cìong-Dĩ gǎ lĩ-gũ, iǎu ử đǎu sĩ-gǎing đǝng sēng gǎ sù-cài.

2 Iũ ciǎ đìong-pǝng ỳ-bĩ hǎu, tē-chìng cì-cǎing hǎng cǎ sēng gǎ sù-cài; đĩ-bíng iũ đǎing-dổ, đổ, iǎu đổ cìong-bíng bǎi-diũ gǎ biǎng.

3 Dĩ nĩ-ciǎ đìong-mũing guǎ kổ, gũ iũ cì-cǎing hǎng cǎ đǝng sēng gǎ sù-cài.

4 Dĩ-bíng iũ chiǎu hiǝng gǎ gǝng-lũ, iǎu đǝng iǝ-diǎng

gậ dĩ gậ gũ-ciẻ, iọng gũ sī-bíng dú sī nà gếng bấu-diũ, gũ dĩ-bíng iũ đợng mả-nả gậ gếng-ông, iáu Ngã-lặng buổi-guã ngả gậ tiọng-ciẻ, gũ iũ liọng-ti điáu ử iặ-diăng gậ dĩ gậ ciặ-bí;

5 Gũ ciọng-bíng iũ ặng-iâu gậ gí-lũ-báing, siẻ chăing kí lạ ciá-diũ ử nà áing-hũ nả nêng gậ sủ-cài; iọng dưới dĩ uoi giả ếng niọng ci-iọng ci-iọng uả chếng-chũ.

6 ¶ Iọng dưới dĩ iọng-gặ-sỉ ữ-bỉ chếng-chũ, lọng-cổng gậ cỉ-sỉ chũ-chũ nỉ đióng-pông gậ tê-ching ci-cáing, bảing ử hũ-sũ Ciọng-Dĩ gậ dĩ.

7 Diọng-mũing guã kộ hẻ ci-cáing cọng-lậ iũ đặng dưới cỉ-sỉ dĩ kộ, ci nỉng ci lặng, dú niọng dưới huả dĩ kộ, ếng-ựẻ cù-cỉ, iáu bả-siăng gậ guã-sỉ nả iọng huả hững nả Ciọng-Dĩ:

8 Sẻng-Sẻng nả iọng dĩ hấu uoi-huỏi-nẻng, sảing iặ-diăng gậ diọng-pông gũ đợ-dĩ gậ sỉ-hẻ, nỉ đặng sẻng sủ-cài gậ điặ gũ ếng-nảing hỉng chũ lạ.

9 Iọng diọng-pông sỉ cả iọng sỉ-hẻ gậ iọng-sỉ; ciâu-diũ ử iọng-sỉ giả-gíng nả nẻng ngũing-sẻng nả lạ gậ mỉ-dĩ iáu cỉ hững nả Ciọng-Dĩ; iọng dưới dĩ mảu-nảing-gẻ sả ử hũ-sũ Ciọng-Dĩ gậ nẻng sỉ-huọng hấu kí lạ, liọng-sẻng bẻng-úing,

10 ếng-ựẻ cọng-lậ sỉ nguyẻ-bíng gậ lí-gủ (ciũ-sỉ iẻ gậ, chựẻ gậ, iáu gự iọng sải-dợng gậ dĩ), gấu-dỏ nẻng niọng í, ci-dậ dẫu lọng-cổng gậ dĩ bợ-sẻng gậ sỉ-hẻ ciũ gựẻ-diũ.

11 ¶ Giả Gỉ-Dũ chũ lạ cả cỉ-sỉ, liâu-lỉ ử hẻ-lải đặng hấu gậ dĩ, giảng ử gảing dưới, gảing sỉ-củ gậ diọng-pông-dĩ kộ, iọng diọng-pông ếng sỉ nẻng siũ cả gậ, iả ếng sỉ gủ dẫu iọng sỉ-gảing,

12 Gỉ-Dũ iả ếng-nảing nả niũ iọng gậ huả, sỉ nả cù-cỉ gậ huả, cọng-lậ ci lặng nỉ sẻng gậ sủ-cài, iọng ặng-ững tải uoi siũ-cò chiũ uoi dẫu-tẻ gậ dĩ, ciũ cả chếng-chũ.

13 Lậ-sỉ niũ iọng gậ huả, iáu niũ-mả chiáu-tiâu lầu diọng-diũ gậ hó suoi dẫu lọng í-nặ gậ nẻng sẻng-tỉ, gũ iũ-nảing-gẻ nả gựẻ sẻng-tỉ lọng lải-lỉ kí lạ:

14 Iọng-gǽ-sĩ Gí-Dũ kǎu-diũ ẹng-ẵng đọ-dĩ gậ Sẻng-Sẻng nà cù-cĩ mǎu họng-suǎ gậ sẻng-tĩ hẵng nǎ Cẻng-Dĩ, gự gậ huǎi gẵng ọ nà nì gậ liẻng-sẻng sǎi lǎi-lĩ, đự-tiǎu nì cǎ gậ lǎng dĩ, nǎ nì hũ-sũ ẹng-ẵng sǎng đọ-dĩ gậ Cẻng-Dĩ.

15 Ẻng-ụẻ iọng dĩ Gí-Dũ ciũ tǎi ử iọ-diǎng-guǎ sẻng gậ dĩ cǎ-bǎu, ỏ tǎi ử hũ sǎng iọ-diǎng gậ dĩ gửng gậ nẻng sĩ, tǎi gự siũ-cỏ, ỏ ử nǎ Cẻng-Dĩ hǎng lậ lầu gậ nẻng ọ đặ-diọ ử hự gự ẹng-ẵng gậ sủ-ngẻ.

16 ¶ Cẻng-siũ gǎu-dỏ ả lậ gậ dĩ, cọng niẻng đǎng ử gǎu-dỏ iọng dĩ gậ nẻng sĩ-tiǎu, ciũ í-diũ iọng dĩ kộ cǎ.

17 Gǎu-dỏ iọng dĩ gậ nẻng sĩ-tiǎu, gǎu-dỏ gậ dĩ ciũ cǎ-dặ : lậ-sĩ gǎu-dỏ iọng dĩ gậ nẻng gũ sǎng đọ-dĩ, gự gǎu-dỏ gậ dĩ iũ sũ-mũ í nĩ ?

18 ¶ Gũ-chũ sǎng iọ-diǎng gậ dĩ iǎ sĩ niẻng nà huǎi iọ-diǎng-gự.

19 Ủ-cì-sĩ Mỏ-sǎi ciǎu-diũ lự-huǎ nà ử duói gǎu-dỏ gậ dĩ gọng nǎ bǎ-siǎng tiǎng-nĩ lầu, ciũ nà niũ iẻng gậ huǎi, diǎu sủ nà ẻng mĩng bǎu niũ-sĩ-chǎu, hự đầu sủ, í hự đầu ử duói bǎ-siǎng gậ sẻng-dĩ,

20 Uǎ, Iọng sĩ Cẻng-Dĩ gǎu-dỏ nì ử iọ-diǎng-gự gậ dĩ gậ huǎi.

21 Iọng-gǽ-sĩ í nà huǎi hự đầu đẻng-pẻng-dĩ iǎu ử duói hũ-sũ Cẻng-Dĩ sẻ-ẻng gậ gǎ-sĩ-dĩ.

22 Ciǎu-diũ lự-huǎ, iǎ uǎ-dặ, mǎu-lẻng sũ-mũ dĩ duói-kǎi đứ sĩ nà huǎi lẻng lǎi-lĩ, lậ ẻng-nẻng lầu huǎi cỏ ciu mǎi siǎ-dặ-tiǎu.

23 ¶ Bẻng tẻng cẻng iẻng-sĩ cǎ gậ mĩ-dĩ cọng niẻng iọng gậ cĩ ciũ lẻng-dặ lǎi-lĩ ; ử tẻng cẻng ì-cài gậ mĩ-dĩ niẻng nà gẵng hǎu gậ cĩ ciũ lẻng-dặ lǎi-lĩ.

24 Gí-Dũ ẻng sĩ nì nẻng siũ-dĩ cǎ gậ sẻng sủ-cài dĩ kộ, ử sẻng gậ sủ-cài bử-guǎ sĩ sũ-sẻng cẻng sẻng gậ sủ-cài gậ iẻng-sĩ ; Gí-Dũ sĩ nì tẻng dĩ kộ, tǎi uói-huói-nẻng gự đầu Cẻng-Dĩ mẻng-chẻng.

25 Gí-Dũ iǎ ẻng niẻng chũ-chũ nà cù-cĩ gậ sẻng-tĩ

hững nă Ciong-Dĩ; sũ-siông ử dểng duôi cĩ-sĩ cì nĩng cì
lặng nă tê-sáng gậ huấi nì sểng gậ sũ-cài ;

26 Lậ-sĩ iộng-gặ-sĩ Gĩ-Dũ giǎng kựế-tĩng bĩ-dĩ à lậ ciũ
niông siũ kũ cềng cǎi lặng : gựi đầu iộng sụề-mựề gậ sĩ-hề
chữ-hĩng cồng-lậ iộng cì lặng nă cù-cĩ gậ sểng-tĩ cểng cĩ,
hững nă Ciong-Dĩ dự-tiầu nểng gậ cò.

27 Cĩau-diũ diǎng-gựi gậ dĩ sĩ-gǎing gậ nểng cồng-lậ
cì lặng sĩ, sĩ-tiầu lầu cuôi-hề iũ sểng gựi gậ dĩ.

28 Iộng-gặ-sĩ Gĩ-Dũ cồng-lậ cì lặng nă cù-cĩ gậ sểng-tĩ
hững nă Ciong-Dĩ dǎng cềng cǎi nểng gậ cò, gựi hề-lǎi
gũ ợ chữ-hĩng nă ử đǎing gựi lậ gậ nểng chũ, ờ gựi đặ giũ,
ử sĩ-hề cuôi ềng dǎng nểng gậ cò.

Dĩ 10 Ciong.

1 Lự-huấ sĩ ử hề-lǎi hầu gậ dĩ gậ iông-sĩ, ềng sĩ ì-cài gậ
mĩ-dĩ gậ cểng hểng-cồng, gũ-chũ bũ-nǎing-gề nă ử nĩng-
nĩng dộ-dĩ hững gậ cĩ, sặ ử giǎng-cểng lậ hũ-sũ Ciong-
Dĩ gậ nểng sĩ-huống hầu kĩ lậ.

2 Lậ iũ-nǎing-gề sặ gựi sĩ-huống hầu kĩ lậ, hững-cĩ gậ
dĩ ciũ lầu-cầu hựề-tiầu, ềng-ựề hũ-sũ Ciong-Dĩ gậ nểng,
cì lặng lậ lểng lǎi-lĩ lầu, liống-sểng cuôi mǎi gặ-gĩng-dặ
iũ cò.

3 Lậ-sĩ hững iộng gậ cĩ sĩ niông nểng nĩng-nĩng gĩ-
diũ gựi gậ cò.

4 Ềng-ựề niũ iông gậ huấi cồng mǎi dự-tiầu cò.

5 Gũ-chũ Gĩ-Dũ lậ sĩ-gǎing gậ sĩ-hề, ciũ uấ, Cự à, nì
ềng ờ hững-cĩ iǎu ngững-sểng nă lậ gậ mĩ-dĩ, ềng-ựề
nì tǎi uòi ờ-dờ cǎi sểng-tĩ lầu.

6 Chiǎu tê-sáng gậ cĩ iǎu tǎi nểng siũ-cò gậ cĩ dứ mǎi
dểng nì gậ ỉ :

7 Uòi ciũ uấ, Ciong-Dĩ à, cĩau-diũ sự-dĩ gĩ-diũ uấ uòi
gậ dĩ, uòi lậ, sĩ ờ í-diũ nì gậ sểng-ỉ kộ cǎ.

8 Ciong-bĩng kǎing uấ, Hững-cĩ ngững-sểng nă lậ gậ
mĩ-dĩ chiǎu tê-sáng gậ cĩ iǎu tǎi nểng siũ-cò gậ cĩ sĩ nì

êng ồ gậ mài dặng nì gậ ỉ: (iộng cĩ dú sĩ ciâu-diũ lữ-huả hững gậ.)

9 Cuõi-hē ỉ uā, Uòi lậ, sĩ ồ í-diũ nì gậ séng-ỉ kộ cã. Iộng-gặ-sĩ chũ kĩ lậ gụ sĩ nà ử sáng gậ dĩ dụ-tiâu, niông ử hē gậ dĩ ợ diang-gú.

10 Uòi-huõi-nêng éng-ựê iộng gậ séng-ỉ kâu-diũ Iả-Sú Gí-Dũ cì lêng nà cù-cĩ gậ séng-tỉ cặng cĩ hững nã Ciông-Dĩ, ciũ huợng-piế uòi cã sêng lâu.

11 ¶ Ừ duối cã cĩ-sĩ gậ nì-nì gụê-diũ hũ-sũ Ciông-Dĩ, chũ-chũ hững ỉ-búng gậ cĩ, iộng cĩ cớng mài dụ-tiâu cò.

12 Cớng-lậ Gí-Dũ hững cì lêng tãi nêng ặng-ựing siũ-cò gậ cĩ lâu, ciũ cõ dẫu Ciông-Dĩ gậ iũ-búng;

13 Dẩng dẫu nà gụ gậ dõ-tê nã gụ cã káu-dã.

14 Gí-Dũ cì lêng hững-cĩ ciũ sặ ử duối huợng-piế cã sêng gậ nêng ặng-ựing sĩ-huợng hấu.

15 Sêng-Sêng iả cã gúing-cặng nã uòi-huõi-nêng: éng-ựê gụ sáng uā,

16 Cũ uā-guā, Iộng nì-ciề guả-tiâu lâu uòi iáu gụ iợ-diang gậ dĩ sĩ iộng-gặ-sĩ; uòi ợ nà uòi gậ lữ-huả kớng dẫu gụ séng-dĩ, gĩ dẫu gụ bũ-dĩ;

17 Hē-mựê ỉ uā, Uòi êng cuõi gĩ-diũ gụ gậ cò iáu gụ bũ-ngĩ gậ dĩ.

18 Iộng cò lậ siã-tiâu lâu, ciũ êng niông cuõi éng-ựê cò hững-cĩ.

19 ¶ Hiáng-dĩ à, uòi-huõi-nêng kâu Iả-Sú gậ huải, ciũ gợng duối-dẩng nì sêng gậ sù-cài,

20 Ciũ-sĩ giăng gụ tãi uòi kựê ử ử sáng-miăng gậ séng diợ, ỉ niông giăng ử diợng-mũing-dĩ dĩ kộ, iộng diợng-mũing ciũ bĩ-piăng gụ gậ séng-tỉ;

21 Í ử cĩa dặng duối cĩ-sĩ liâu-ỉ Ciông-Dĩ chiợ-dĩ gậ dĩ;

22 Uòi-huõi-nêng liợng-séng dạ-dĩ gậ ợ, giăng uòi séng-dĩ sãi-tiâu lâu, séng-tỉ ỉ nã chéng-chéng gậ sữ sãi lái-ỉ lâu, séng-dĩ ciũ niông chêng-ỉ chéng sêng mẫu mĩ-ciề ngĩ-séng giăng-cặng dẫu Ciông-Dĩ gậ mĩng-chiêng:

23 Uòi-huõi-nêng ỉ niông ỉ-séng í-diũ uòi sêng-hũ nã

uòi iũ siông-tê gậ dầu-lĩ sảng-dặ iọng siông-tê ộ bợ-dặ-tiâu; ếng-ựê hữ uòi-huôi-nêng gậ Ciông-Dĩ sĩ kầu-dặ-diũ gậ :

24 Uòi-huôi-nêng iả niông nì chũ-gũ uòi, uòi chũ-gũ nì, kững nêng iũ ơ-séng cã hấu gậ dĩ.

25 Uòi-huôi-nêng êng gợng êng cù cì-dó, êng gợng ộ ừ duối êng cù cì-dó gậ nêng, niông nì kững gù, gù kững nì; đặ-dĩ ử nì-ciể tấu dẫu, ciũ gãng niông iọng-gặ-sĩ.

26 ¶ Iọng céng gậ dầu-lĩ uòi-huôi-nêng sêng-dặ-guã lâu, hê-mựê lậ cì-gêng-gêng huăng-cò, ciũ cuối mầu tãi uòi siũ-cò gậ cĩ.

27 Cống-lậ giáng đặ-hẩng đẩng ử sêng nêng gậ sĩ-hê, ỉ đẩng ử duối nũ-kĩ, sũ-siông cêng điộ gậ hỏ chiáu-tiâu lống-cống gậ đõ-tê.

28 Nêng lậ cĩ-gững ngặ Mợ-sái gậ lữ-huả lậ iũ liông sãng nêng cã gúng-cêng cống niông suối-tiâu, êng gợng kúng-ặng gù.

29 Nêng lậ cĩa-diũ Ciông-Dĩ gậ Gững, nà ử iộ-diăng gậ dĩ gậ huả, ciũ-sĩ huợng-piể gù cã sêng gậ huả iáu biê dĩ ỉ-búng chũ, ỉ chũ-kiáng nà áng-hữ nả nêng gậ Sêng-Sêng, í nì siông Ciông-Dĩ ộ chũ iọng gậ nêng êng-gái siũ gậ hêng niông gĩ-duối đong?

30 Sêng-géng gĩ-diũ uã, Chiũ-ững bấu-iũ sĩ uòi gậ dĩ, uòi cống ộ bấu-êng. Uã iọng dĩ gậ, sĩ uòi đặ-dĩ gậ. Ỉ uã, Cũ cống ộ sêng gù gậ bả-siăng.

31 Siũ ặng-ững sáng Ciông-Dĩ gậ hêng céng-céng sĩ niông giáng.

32 Nì niông gĩ-dặ ching-mãng, séng-dĩ đặ-diộ guáng ciâu gậ sĩ-hê, nì ciũ nêng-diũ ử cêng duối gậ kũ-nững, sũ-siông mà-diông ỉ-búng;

33 Mầu-lọng sĩ nì cù-cĩ nả nêng lũng-uã pông-diộ kũ-nững, sũ-siông dẫu cã-hĩ gậ sù-cải nả nêng điể-gũ nả duối-gá-nêng chũ; mầu-lọng sĩ biê-nêng nả nêng iọng-gặ-sĩ duối gù, nì ciũ iáu gù cỏi-cỏi siũ kũ.

34 Éng-ựê ử duối nêng nả sộ-liâu sộ-diũ cõ lâu gậ

sí-hē nì ciū tĩ-tǎ gù, iũ nēng chiông nì gậ mí-dĩ nì iả
ngũing-séng kâu-uòi-uòi-dĩ bẻng gù chiông kộ, éng-ựê
dặ-dí títg-ciông iũ gǎing hấu đợng-giũ đợ-dĩ gậ sú-ngiê.

35 Gũ-chũ nì iọng duôi-dǎng mǎu mĩ-ciê ngĩ-séng gậ
séng dú ềng gợng diú-tiâu, nì iũ iọng gậ séng hē-lǎi ciũ
ợ siông nì cềng duôi gậ dĩ.

36 Nì cớng niông iũ nẻng-nǎi gậ séng, iọng-gặ-sĩ Ciông-
Dĩ gậ séng-ĩ í-diũ cǎ lầu, ciũ ợ dặ-diợ hỷ nì gậ hỷ-kĩ.

37 Éng-ựê cuôi guā cì-kặ-ciê, ử ợ lậ gậ Cự ỉ-diang ợ lậ,
cớng mài dàng-gợ.

38 Sẻng-géng gĩ-diũ uǎ, Uòi gậ ngĩ-nẻng éng-ựê sẻng
ciũ ợ sáng : nẻng lậ tồ-hē uòi séng-dĩ cớng mài kǎu-
uòi gù.

39 Lậ-sĩ uòi-huôi-nẻng ềng sĩ iáu ử tồ-hē ciũ niông
miề-tiâu gậ nẻng cì-bợng gậ ; sĩ iáu ử sẻng Cự lẻng-ộng
ciũ ợ dặ giũ gậ nẻng cì-bợng.

Dĩ 11 Cióng.

1 Sẻng ciũ-sĩ séng-dĩ nà ử siông-tê gậ dĩ sớng sĩ ì-cài
gậ, ỉ sĩ cǎ ềng-nǎing chũ-gĩng gậ dĩ gậ bẻng-gù.

2 Cẻng-chítg gậ nẻng éng-ựê iũ sẻng-séng ciũ iũ tǎi
gù cǎ gúing-cẻng uǎ gù sĩ hấu.

3 ¶ Uòi-huôi-nẻng iũ sẻng-séng ciũ dặ-dí lỏng-cớng gậ
sĩ-gǎi sĩ kǎu Ciông-Dĩ gấu-dỏ gậ dĩ cǎ gậ, iọng-gặ-sĩ ử
chũ-dặ-gĩng lỏng-cớng gậ mí-dĩ ềng sĩ giǎng iũ hẻng-
cộng gậ mí-dĩ cǎ chũ lậ gậ.

4 Ngǎ-bǎ iũ sẻng-séng, ciũ hữing-cĩ nǎ Ciông-Dĩ piang
Gái-ềng hữing gậ gǎing hấu, Ciông-Dĩ tǎi gù cǎ gúing-
cẻng uǎ gù hữing gậ mí-dĩ sĩ đẻng gù gậ ỉ : Ngǎ-bǎ iũ
iọng gậ sẻng-séng mớng sĩ sĩ-tiâu, gũ đợ-dĩ uǎ dĩ.

5 ¶ Ỉ-nợ iũ sẻng-séng, gũ ềng-nǎing sĩ-tiâu ciũ nǎ
Ciông-Dĩ ciẻ gù iọng kộ lầu ; Ciông-Dĩ gũ ềng-nǎing
ciẻ gù iọng kộ, sáng tǎi gù cǎ gúing-cẻng uǎ gù dú sĩ
đẻng Ciông-Dĩ gậ ỉ.

6 Nêng lâ mẩu sêng-séng cồng mài dặng Cìong-Dĩ gâ
ĩ: éng-ưê giăng-cêng lâ Cìong-Dĩ mĩng-chĩng gâ nêng
cồng niông sêng iũ Cìong-Dĩ, iả niông sêng Cìong-Dĩ
cồng ộ nà mĩ-dĩ siông ử dưới giũ gụ gâ nêng.

7 ¶ Nộ-ngã iũ sêng-séng, ciũ dặ-diộ Cìong-Dĩ nà ềng-
náng lâ gâ dĩ gềng-gãi gụ, séng-dĩ ciũ cềng gềng
Cìong-Dĩ, cã cì-diâu dềng duõi gâ sĩ-gũ ừing nã gụ cì
chiộ dú dặ giũ; gụ éng-ưê iũ sêng-séng ciũ biâu-mềng
sĩ-gáing nêng dú sĩ iũ cò gâ, ỉ dặ-diộ ử éng-ưê sêng dặ
lâ gâ ngĩ; sêng ciũ cã ngĩ-nêng.

8 ¶ Ngã-bã-là-hăng iũ sêng-séng, nã Cìong-Dĩ gáu-dồ
gâ sĩ-hê, ciũ í-diũ Cìong-Dĩ kí-séng kộ ử hê-lãi ộ dặ-diộ
cã sú-ngiê gâ dĩ-huợng; gụ kí-séng gâ sĩ-hê, dú ềng
dặ-dĩ kộ nĩ-dĩ kộ.

9 Gụ iũ sêng-séng ciũ gừing-gự dẫu Cìong-Dĩ hự gụ
gâ dĩ-huợng sũ-siông dẫu biê gờ cã kã ỉ-búng, iáu ử
hê-lãi cã dặ-diộ Cìong-Dĩ hự gụ ỉ-búng gâ dĩ gâ, iáu
l-sã Ngã-gộ gông sĩ diũ dẫu diông-pông-dĩ.

10 Éng-ưê Ngã-bã-là-hăng siông ử iũ dĩ-gí gâ sêng,
uả-sộng kuyê iộng sêng ciũ-sĩ Cìong-Dĩ.

11 Sã-là iũ sêng-séng, gụ mọng động-sửing, gũ ộ iũ-
séng sãi gừing, éng-ưê gụ chũ hự gụ gâ Cũ sĩ kâu-dặ-
diũ gâ.

12 Iộng-gặ-sĩ giăng iộng cì-ciã, cềng sĩ sũ-siông sĩ-tiâu
gâ nêng, sãi chũ hê-dồ sũ-siông tít cìong gâ sáing-siũ
ử cã, huõi-bíng gâ suoi mài sũ-dặ cềng.

13 ¶ Iộng duõi nêng dẫu sĩ dú iũ sêng-séng, hự gụ gâ
dĩ gũ ềng-náng dặ-diộ, dẫu-dẫu-dĩ chũ-gĩng iộng dĩ, ciũ
cềng kúing-séng dấing, cĩ uã cĩ dẫu sĩ-gáing sĩ cã kã sĩ
gừing-gự cì-hã-ciê.

14 Uả iộng-gặ-sĩ gâ dĩ gâ nêng biâu-mềng sĩ tãi cù-cĩ
lâu ciã dĩ-huợng.

15 Gụ lâ-sĩ siông gụ ăing-làu chũ-lặ gâ dĩ-huợng, cồng
iũ hợ-sĩ dẫu-tê kộ ử-dĩ.

16 Giã-gíng gụ siông gấing hẫu gâ dĩ-huợng, ciũ-sĩ

dâu tít ciong gâ : gũ-chũ Ciong-Dĩ hăng cã gù gâ Ciong-Dĩ, dú êng pã êng hấu ỉ-sũ, êng-ưê Ciong-Dĩ tãi gù ồ-dỗ cì-ciã sêng.

17 ¶ Ngã-bã-là-hăng iũ sêng-sêng, nã Ciong-Dĩ chỉ gù gâ si-hê, ciũ nà ỉ-sã cặng cĩ hững nã Ciong-Dĩ : ching-mãng mông kâu-uoi-uoi-dĩ sêng Ciong-Dĩ hũ gù gâ dĩ, giã-gíng gũ nã gù cồng-lạ sãi gâ cì-ciã gững hững nã Ciong-Dĩ.

18 Ciong-Dĩ mông iáu gù uã, ỉ-sã sãi gâ gững ồ sỡng sĩ nì gâ hê-dỗ, gù gũ kãng nã ỉ-sã hững nã Ciong-Dĩ :

19 Êng-ưê gù sêng-dĩ gồ-siông, Ciong-Dĩ iũ-nãng-gê giãng sĩ-nêng dĩ-bíng hiãu gù sáng kĩ lạ ; ỉã sũ-siông giãng sĩ-nêng dĩ-bíng dặ gù gâ gững dẫu-tê.

20 ¶ ỉ-sã iũ sêng-sêng, ciũ êng-ưê hê-lãi gâ dĩ tãi Ngã-gỗ ỉ-sấu giũ hũ-kĩ.

21 Ngã-gỗ iũ sêng-sêng, tấu sĩ gâ si-hê, tãi ỉợ-sã liông-ciã gững giũ hũ-kĩ ; pũ hã tiông-ciê tê-dĩ, bãi Ciong-Dĩ.

22 ¶ ỉợ-sã iũ sêng-sêng, tấu sĩ gâ si-hê, sáng nã kĩ ỉ-sã-liê nêng hê-lãi chũ Ái-gĩ gồ gâ dĩ, ciũ nà cù-cĩ gâ gồ-tê gáu-dỗ gù.

23 ¶ Mỗ-sái gâ dá-nãi iũ sêng-sêng, Mỗ-sái chũ-sĩ gâ si-hê, chũ-gíng gù sáng-dặ hấu, ciũ nã gù kỡng-diũ sáng-ciã ngữê-nì ; êng-ưê êng pã uãng-dĩ gáu-dỗ gâ dĩ.

24 Mỗ-sái iũ sêng-sêng, duôi kĩ lạ gâ si-hê, êng kãng hăng cã Huã-lầu á-niông-gững gâ gững ;

25 Siông-diăng cữ-ỉ gống-ngững iáu Ciong-Dĩ gâ bã-siăng cãi nã nêng kớ-kặ duôi gù, êng kãng sã-sĩ-ciê hiông cò gâ hũ.

26 Sêng-dĩ gồ-siông êng-ưê Gí-Dũ nã nêng diê-ữ piăng Ái-gĩ gồ iũ gâ ngêng-cíng gãng dì-cíng : êng-ưê gù sêng táng-dũ ử hê-lãi siông gù gâ mi-dĩ.

27 Gù iũ sêng-sêng, ciũ pĩ-tiâu Ái-gĩ gồ, êng pã uãng-dĩ gâ nũ-kĩ : êng-ưê gù cêng ỉ-sêng, sũ-siông chũ-gíng nêng mài chũ-gíng gâ Ciong-Dĩ.

28 Gù iũ sēng-séng, ciũ buōi-chō cā guā-mōng-tê cái gâ dī, ĩ hũ ỹ ciă huăi gâ dī, sǎng-dă ỹ miê-tiâu diōng-tê gũing gâ iă ỹ ling-lũ ĩ-să-liê gâ bǎ-siǎng.

29 ¶ ĩ-să-liê gâ bǎ-siǎng iũ sēng-séng, ciũ guā Ōng-huoi sũ-siōng giǎng ùing-diō : Ai-gĩ nēng iă chĩ-chĩ guā iōng huoi ciũ dú ēng-sĩ-tiâu.

30 ¶ ĩ-să-liê gâ bǎ-siǎng iũ sēng-séng, ciũ gōng-lōng-kúing chúing lǎ-li-gō gâ sēng, dǎu dī chĩ góng sēng-ciōng ciũ bǎing-tiâu.

31 ¶ Gĩ-mǎ Là-hō iũ sēng-séng bēng-bēng úing-úing-dĩ ciê-duoi ỹ lậ mà-tǎng-dōng gâ nēng, éng-ũē iōng dī ciũ ēng-nǎing iáu ỹ ngặ Ciōng-Dĩ gâ nēng cái miê-tiâu.

32 ¶ Uoi gũ gō cèng uā, cǎ-sũ-dĩ ? lậ-sĩ niōng uā Kĩ-tǎng, Bǎ-lǎ, Sáing-sóng, Iă-hũ, Duoi-pĩ, Sǎ-mũ-nēng iáu ỹ duoi sǎng-dĩ gâ dī, iă mǎu góng uā-dă cèng-tê.

33 Gù iōng duoi nēng iũ sēng-séng, ciũ mà-iàng iáu gù cǎ dō-tê gâ gō, cǎ ngĩ gâ dī, dă-diō hũ gù gâ dī lau, cặ-diũ sú-cũ gâ chũ,

34 Nà cèng diō gâ hō lōng ú-tiâu, pĩ-tiâu cèng lĩ gâ dǎu, nũing gâ bĩng cǎ ngǎing-cǎ gâ, mà-diōng ciũ cèng hǎu-giō, mà tō-tiâu biê gō gâ bēng.

35 Iũ á-niōng-nēng dă-diō gù gũing giǎng sĩ-nēng dĩ-bíng hũ-sǎng kĩ lậ : iă iũ nēng siũ cèng suoi-bǎ gâ hēng-huǎ, nēng-diũ ēng kǎing nǎ nēng luing-gũing bōng-tiâu ; éng-ũē niōng dă-diō gǎing hǎu gâ hũ-sǎng :

36 Iă iũ nǎ nēng diê-ỹ gâ, nà bíng lậ mà, kōng-bōng-diũ cō lâu, iōng duoi chĩ gù gâ dī ;

37 Nǎ ciō ià-sĩ, nǎ gũ-ciê gũ dò-dōng tiâu, nǎ nēng chĩ-guā, nǎ dǎu suoi-tiâu : cēng mĩng-iōng, súing-iōng gâ pũê ; dú mǎu báing-bō gēng-mǎu, nǎ nēng kộ-kặ duoi-dă cèng kũ,

38 Dǎu kōng-iă, súing-dĩ, súing-dōng, dĩ-dōng lậ-lậ kộ-kộ, mǎu guè-diũ gâ sù-cài, (iōng-gặ-sĩ gâ nēng sĩ-gǎing mài tǎing-dă gù lậ mài hō gù guè-diũ.)

39 ¶ Iōng duoi nēng dú iũ sēng-séng. ciũ dă Ciōng-Dĩ

tāi gù cā guíng-cēng uā gù sī hấu, gū ēng-nǎng dǎ-diệ
 Ciōng-Dī hỷ gù gậ dĩ,

40 Éng-ưē Ciōng-Dī iả tãi uoi ồ-dồ gǎing hấu gậ dĩ,
 gù-huōi-nēng lậ-ēng-sī iáu uoi cái-cái dǎ-diệ iọng gǎing
 hấu gậ dĩ ciũ mài sí-huọng hấu.

Dī 12 Cióng.

1 Uoi-huōi-nēng iũ iọng cèng cāi cā guíng-cēng gậ
 nēng sū-siōng ặng ỳ-diũ uoi, iả niōng nà gộ iōng gậ
 đōng dǎng, iáu ử cèng kựē-chuē ling-lự uoi gậ cò bōng-
 hā, séng-dĩ niōng nēng-nāi niōng bấu dẫu ử gấu-dồ uoi
 bấu gậ dĩ,

2 Séng-dĩ sí-si kặ-kặ hiōng-diũ Iả-Sú, ciũ-sī buōi-chồ
 nả uoi iũ sēng-séng gậ, gū ộ ẻ uoi gậ sēng-séng sí-huọng
 hấu kĩ lậ, gù éng-ưē hē-lǎi ộ dǎ-diệ gậ kẫu-uoi ciũ nēng-
 diũ sí-cī-gǎ gậ kủ, ēng guíng diē-gủ, giả-gúng cồ dẫu
 Ciōng-Dī cồ gậ ỳ gậ iũ-bíng.

3 Iả-Sú nēng-diũ iũ cò gậ nēng búing-bộ ēng í gù gậ
 dĩ, gù iọng gậ dĩ nì niōng siōng-siōng hā, sǎng-dǎ nì
 séng-dĩ mầu-nầu-uoi mầu dǎng-liōng.

4 ¶ Nì iáu cò cā dồ-tê iáu gù siōng-cáing, gū ēng-
 nǎng lâu huẩ :

5 Nì lấu-bấu-tiâu ử kựing nēng gậ dĩ, kựing nì sū-siōng
 gựing í-búing, gồ-uā, Uoi gựing à, Cự gấu-hệng nì, nì
 ēng gợng chu-kiáng, Cự uā nì iũ chộ gậ sí-hē, séng-dĩ
 ēng gợng dǎng-siầu ;

6 Éng-ưē Cự còng ộ gấu-hệng gù ồ gậ nēng, iả ộ mà
 gù ciê lậ gậ gựing.

7 Nì nả Cự gấu-hệng ciũ niōng nēng-nāi ; Ciōng-Dī
 duoi nì sū-siōng duoi gựing ; nī-dĩ iũ gựing dá ēng gấu-
 hệng gù ?

8 Nēng-nēng dú sī nả Ciōng-Dī gấu-hệng, nì lậ ēng nả
 gù gấu-hệng, nì ciũ-sī tóng-gáing sǎi gậ, ēng sọng sī
 gựing.

9 ¶ Uoi-huoi-neng iũ sai uoi séng-tĩ gâ dá gâu-hệng uoi, uoi-huoi-neng gũ sĩ gễng gù: tóng-tíng-à neng lêng-ộng gâ Dá uoi-huoi-neng gãng niông hũ gù gũing, ciũ ợ dặ-diộ ợng-ững gâ sáng-miăng.

10 Sãi uoi séng-tĩ gâ dá dú sĩ sả-sĩ-ciễ bẻng cù-ci gâ ỉ-sũ gâu-hệng uoi; cồng-lậ tóng-tíng-à neng lêng-ộng gâ Dá gâu-hệng uoi, sĩ ơ uoi iũ ỉ, niông uoi chéng-giễ iáu gù ỉ-búing.

11 Mầu-lợng sũ-mũ gâu-hệng gâ dĩ dẫu gâu-hệng ử-ci-sĩ mài lợng neng kâu-uoi, dú sĩ lợng neng kĩ: neng lậ ếng-ựê gâu-hệng gù gâ dĩ gĩng-guã mộ-nãi làu, hê-muệ ciũ ợ sáng bẻng-úng gâ guả-ciễ, ciũ-sĩ ngĩ gâ ảng-gễng.

12 ¶ Gũ-chũ neng gâ siũ cềng mầu-nâu-uoi, káu-bũ-tê cềng mầu lì, nì ciũ niông pũ-diũ gù.

13 Niông nà nì káu niông giảng gâ diộ chỉ-dặ kĩ lậ, sáng-dặ giộ-ciễ ửng-ửng kũ-kũ-dĩ giảng, gãng niông bợng-chẫing gù í hẩu-tiâu.

14 Nì niông táng-dũ iáu duoi-gá-neng ả-mũ, ỉ niông táng-dũ cã chéng-giễ gâ neng, neng lậ mài chéng-giễ dụ mài gĩng-dặ Cũ diộ :

15 Nì ỉ niông siâu-séng, giảng-pã iũ neng mài dặ-diộ Ciong-Dĩ gâ ảng-hũ; ỉ giảng-pã iũ dù-séng gâ gũing sáng chũ lậ chầu-nâu nì, nà cềng cã neng lợng í-nộ tiâu.

16 Giảng-pã iũ tóng-gảng gâ, lữing-gũing cã dĩ gâ, sũ-siông ỉ-sảu, gù ếng-ựê ci đợng iẻ gâ mí-dĩ nà diợng-tê gũing gâ sú-ngiẻ mãi-tiâu.

17 Hê-muệ ơ dặ-diộ gù dá tãi gù giũ gâ hũ-kĩ, dá ếng kảng í gù, gù mợng cềng tí giũ dá, gù dá ếng hõ-séng: iợng sĩ nì dặ-dĩ gâ.

18 ¶ Nì dẫu gâ, ếng sĩ ử iũ hẻng-cộng mớ-dặ-diộ gâ súing, ử-dĩ iũ cềng diộ gâ hõ, cềng mặ gâ ợng, cềng chựê-ú, cềng duoi gâ hóng;

19 Ỉả iũ hẩu-dông gâ siảng-ếng, uã dĩ gâ siảng-ếng; ử-ci-sĩ tiảng-nĩ-gĩng iợng siảng-ếng gâ neng dụ giũ ếng gợng cuoi nà iợng siảng-ếng iáu gù uã dĩ :

20 Éng-ᵛᵛ iũ gáu-dō gù gâ dī, gō-uā, Giǎng-cēng dāu iõng súng-dī lậ, ciũ-sī tê-sáng, iả niõng nà ciộ iả gù sī ; iõng dī gù-huõ-i-nēng tiǎng-nī ɛng diũ.

21 Iõng chũ-gĩng gâ dī lōng nēng cèng giǎng, ciũ-sī Mỗ-sái iả uā, Uoi giǎng đặ-hǎing, giǎng lậ gộ tiú.

22 Lậ-sī nì dāu gâ, sī Sặng súng, ɛng-ũing sáng Ciõng-Dī gâ sêng, tǎng ciõng gâ Iả-lũ-sả-lǎing, dāu ù-dī iũ Cũ chǎing-chǎing uǎing-uǎing sả-chũ gâ cộ cì-dó,

23 Iũ diõng-tê gũing cộ cì-dó gâ gǎu-hō, miǎng-cī gĩ dāu tǎng-dī, iũ sặng tóng-tǎng-à nēng gâ Ciõng-Dī, iũ chềng cǎ sī-huợng hǎu ngĩ-nēng gâ lềng-ộng,

24 Iũ tǎi ù iộ-diǎng-guǎ sếng gâ dī cǎ-bǎu gâ Iả-Sứ, iáu ù hũ gâ huǎi, iõng huǎi uā gâ dī piǎng Ngā-bả gâ huǎi uā gâ dī gǎing hǎu.

25 ¶ Nì niõng siǎu-sếng ɛng gợng ngặ ù ciả iáu nì uā dī gâ. Ừ-cì-sī nēng lậ ngặ ù dāu sī-gǎing gềng-gǎi gù gâ, gũ mài pī-dặ hềng-huả tiǎu, uoi-huõ-i-nēng lậ ngặ ù giǎng tǎng ciõng gềng-gǎi uoi-huõ-i-nēng gâ, ciũ gǎing mài pī-dặ hềng-huả tiǎu.

26 Ừ-cì-sī Ciõng-Dī gâ siǎng-éng nà sī-gǎing iâu-dòng kị lậ : giả-gíng Ciõng-Dī i hũ, uā, Cuõ i cì lẹng uoi ɛng-ộ-cỉ nà sī-gǎing iâu-dòng kị lậ, iả ộ nà tǎng iâu-dòng kị lậ.

27 Uā ù cuõ i cì lẹng gâ dī, sī biǎu-mềng ù iâu-dòng gâ mì-dī dú ộ hĩ-tiǎu, éng-ᵛᵛ dú sī kựé-tǎng bī-dī gâ sī-hề cǎ gâ mì-dī, niõng ù mài iâu-dòng gâ mì-dī cì-bĩ-dặ dú độ-dĩ.

28 Gũ-chũ uoi đặ-diộ iõng mài iâu-dòng gâ gờ, sếng-dī niõng dō-ciǎ Ciõng-Dī gâ áing-hũ, gềng Ciõng-Dī, ù Ciõng-Dī, ciǎu-diũ Ciõng-Dī dềng-ĩ gâ, hũ-sũ gù :

·29 Éng-ᵛᵛ uoi-huõ-i-nēng gâ Ciõng-Dī sũ-siõng cèng diộ gâ hỏ i-búing.

Dĩ 13 Cióng.

1 Nì niōng sī-sī kǎ-kǎ iũ ̄ hiáng-dĩ gậ sếng.

2 Êng gặng. lấu-bầu-tiâu ciề-duoi nêng-kǎ : éng-ưê tê-chiêng iũ nêng ciề-duoi nêng-kǎ, cù-cī dú êng đặ-dĩ sī ciề-duoi Cữ sắ-chữ gậ.

3 Niōng gĩ-dặ ử kặng-bặng-diũ cō lấu gậ nêng, sũ-siōng iáu gự cậi-cậi kặng-bặng-diũ cō lấu ; iả niōng gĩ-dặ ử nả nêng kộ-kặ duoi gự gậ nêng, éng-ưê nì gōng sī cầ nêng iáu gự ỉ-búng.

4 ¶ Nêng-nêng dú niōng chũ-dōng iặng chiũ-chéng hợng-hã gậ dĩ, chộng mō lōng í-nữ tiâu : cớng-lậ ử kộ biâu iáu tóng-gáing gậ nêng Cióng-Dĩ cớng ặ sếng gự.

5 Nì cầ dĩ dú êng gặng iũ mĩ-ciề táng cớng gậ sếng ; niōng nà cù-cī iũ gậ mĩ-dĩ chũ sī kầu-lầu : éng-ưê Cữ uā-guā, Uoi cì-bĩ-dặ cớng mại piề-tiâu nì, cì-bĩ-dặ cớng mại diú-tiâu nì.

6 Gũ-chũ uoi gặng duoi-dắng uā, Cữ sī bặng-chắing uoi gậ ; uoi dú mại giáng : nêng gũ ặ nả sũ dĩ lậ huoi uoi nĩ ?

7 ¶ Niōng gĩ-dặ ử tê-chiêng hấu nì gậ iáu nì gặng-guā Cióng-Dĩ đầu-lĩ gậ nêng ; sếng-dĩ mảing-mảing siōng gự áing-gềng gậ sữê-muế, ộ gự gậ sềng-sếng.

8 lả-Sú Gĩ-Dũ giáng buoi-chố dầu giả-gíng dú sī ỉ-búng, cì-bĩ-dặ dầu ặng-ặing iả sī ỉ-búng gậ.

9 Nì êng gặng nả ử duoi gặ-cī êng sī ciắng đầu gậ dĩ pĩng kộ-tiâu : kầu-diũ Cữ gậ áing-hữ cì-bĩ-dặ ỉ-sếng, iặng ciũ-sī hấu gậ dĩ : êng gặng kầu-diũ iề gậ mĩ-dĩ, iũ nêng cềng-cềng bing-piề iề gậ mĩ-dĩ cù-cặng dú mại ỉ gự :

10 ¶ Uoi-huoi-nêng iũ cĩ-dắing, ử dầu diōng-pồng-dĩ hũ-sũ Cióng-Dĩ gậ nêng êng gặng iề iặng dắing ciōng-bíng cĩ gậ mĩ-dĩ.

11 Dềng duoi cĩ-sĩ nả tê-sáng gậ huái pồng dầu sềng gậ sù-cài, éng-ưê cò ciũ nả iặng huái hắing nả Cióng-

Dĩ, ịong tê-sáng ciũ dẫu iâng nguē-bíng nă hỏ chiáu-tiâu.

12 Ịong-gặ-sĩ, Iả-Sú ồ nà cù-cĩ gậ huải nà bả-siăng huợng-piẻ cầ sēng, iả dẫu sēng-mộng nguē-bíng siũ kũ.

13 Gũ-chũ uoi-huoi-nēng iả niōng kộ iâng nguē-bíng dẫu Iả-Sú ử-dĩ, iáu gự cầi nă nēng điẻ-gũ.

14 Éng-ưē uoi-huoi-nēng dẫu ịong-dĩ mẩu cì-bỉ-dặ dộ-dĩ gậ sēng, cớng-lậ táng-dũ ử hē-lải gậ sēng.

15 Ịong-gặ-sĩ uoi-huoi-nēng niōng kâu-diũ Iả-Sú, si-sĩ kặ-kặ nà cũing-mĩ Cìong-Dĩ gậ dĩ cệng cĩ hựing nă Cìong-Dĩ, ciũ-sĩ chự-dĩ sáng gậ guả-ciẻ dờ-ciả Cìong-Dĩ miâng gậ dĩ.

16 Lậ-sĩ ềng gợng lấu-bầu-tiâu ắng-sing iáu bợng-chắng nēng niōng sặ-ềng gậ mĩ-dĩ : ịong sĩ Cìong-Dĩ cềng dềng-ỉ gậ cĩ.

17 ¶ Niōng í-diũ ử duoi hấu nì gậ nēng, hũ gự gựing : gự cềng siểu-séng ciâu-gũ nì gậ lềng-ộng, đặ-dĩ hē-lải niōng sộng nì lềng-ộng gậ dĩong ; nì niōng nă gự ợ kâu-uoi-uoi-dĩ sộng, mại kĩ cầ ịong dĩ : ềng-ưē gự kĩ sĩ mại ỉ nì.

18 Nì niōng tấi uoi gự-dẫu : ềng-ưē uoi cềng đặ-dĩ uoi sĩ nà-diũ liợng-séng cầ dĩ, mẩu-lợng sũ-mũ dĩ cềng ồ í-diũ ciăng-dặ ắng-gềng.

19 Uoi gắing niōng kựing nì tấi uoi gự-dẫu, nă uoi gắing kựẻ cuoi dẫu nì ử-dĩ.

20 ¶ Nà bẻng-úing nă nēng gậ Cìong-Dĩ, tê-ching ềng-ưē ử ềng-ựing ịẻ-diăng-gự gậ dĩ gậ huải, giắng sĩ-nēng dĩ-bíng hiẫu ử cì-bợng iōng gậ duoi iắng-iōng gậ nēng, uoi Cự Iả-Sú hũ-sáng kĩ lậ.

21 Ngựing ịong Cìong-Dĩ kâu-diũ Iả-Sú Gỉ-Dũ dẫu nì séng-dĩ cầ-chềng gự dềng-ỉ gậ dĩ, dẫu gự iōng hẫu gậ dĩ nă nì sí-huợng hẫu kĩ lậ í-diũ gự gậ séng-ỉ kộ cầ : ngựing ềng-iần gự nă gự cì-dặ dẫu diểu-diểu dờ-dờ. Chềng séng sủ ngựing.

22 ¶ Hiắng-dĩ à, uoi giả sủ-bing siả ịong mĩ-ciẻ sēng guẻ nă nì, kựing nì tiăng-nĩ uoi kựing nì gậ dĩ.

23 Nì dặ-dí uoi gậ hiáng-dĩ Dỉ-mộ-tuôi bống-tiâu lâu ;
gù lậ kuē dẫu, uoi ộ iáu gù câi-câi gĩng nì.

24 Bống-chấing uoi iáu ử duoi háu nì gậ neng, ỉ iáu
duoi-gá sēng gậ hă-sáing chiăng-úing. Ỉ-duoi-ỉ neng iả
iáu nì chiăng-úing.

25 ¶ Ngũing áing-hữ sí-sỉ kặ-kặ iáu nì duoi-gá-neng
câi cì-dó. Chēng séng sù ngũing.

SẢ-DỮ NGÃ-GỖ GẬ SỬ.

Dĩ 1 Cióng.

1 Cióng-Dĩ iáu Cữ ỉả-Sứ Gỉ-Dữ gậ nủ-gẻ Ngã-gỗ, iáu ử
sũing-kyế dẫu gộ sù-cài gựề-diũ gậ sí-nỉ bống-tê gậ neng,
chiăng-úing.

2 ¶ Hiáng-dĩ à, nì pōng-diộ gộ iōng chĩ nì gậ kủ-nũing,
ciũ niōng chũ sĩ kâu-uoi gậ dĩ ;

3 Ếng-ựề dặ-dí nì gậ sēng-séng chĩ-guã lâu nì ciũ ộ
gégng-dặ mộ-nãi.

4 Nì iả niōng cì-bỉ-dặ dẫu sụề-mựề dú gégng-dặ mộ-nãi,
nì ciũ ộ sí-huợng háu, mẩu chặ-chặ, mại siảu cì-iōng dĩ.

5 ¶ Nì dĩ-bíng lậ iũ neng chóng-mẻng mẩu kâu-lâu,
ciũ niōng giữ Cióng-Dĩ, Cióng-Dĩ cẻng sí-cử nả duoi-gá-
neng, dú ềng uả neng ; giữ gậ, cẻng ộ nả gủ.

6 Lậ-sỉ giữ gậ sí-hề, niōng sēng, ềng gợng ngỉ-sẻng :
ngỉ-sẻng gậ neng sũ-siōng huỏi-dĩ gậ lợng nả hóng chựề
lậ chựề kộ gợng-lợng kĩ lậ.

7 Lợng-gặ-sỉ gậ neng ềng niōng siōng ộ dặ-diộ Cữ gậ
sũ-mũ dĩ ;

8 Gủ iũ liōng-iōng gậ séng, mẩu-lợng cã sũ-mũ dĩ dú
mẩu điang-gủ.

9 ¶ Gêng-màu gâ hiáng-dī gáu-séng kí lậ ciū niōng kâu-uòi :

10 Cudi-cự gâ hiáng-dī lậ-bāi à lậ ciū niōng kâu-uòi : éng-ưê gù cớng ợ mò-tiâu sū-siōng cháng-chầu gâ huá i-búing.

11 Mì-tê chử lậ pū, iả iủ cèng iẻ gâ hóng chuyé-guā, chầu ciū kú-tiâu ; huá iả siā-tiâu, sáng-dặ cèng ngã-sỉ gâ ngǎing-sǎ iả mǎu-tiâu : cudi-cự gâ nêng dǎu gù cǎ gâ dī iả ợ iọng-gǎ-sỉ lậ-bāi à lậ.

12 ¶ Pong-diộ chỉ gù gâ kủ-nūing ciū gégng-dặ mộ-nāi, iọng nêng iủ hủ-kỉ : éng-ưê chỉ-guā gù lậu, gù cớng ợ dặ-diộ ợng-ợing sáng-miāng gâ mǎu, iọng mǎu ciū-sỉ Cự hủ nǎ ử ợ gù gâ nêng.

13 Nêng nǎ lǎing gâ dī chỉ-guā, ciū ềng gợng uā sī Ciong-Dī chỉ gù : éng-ưê Ciong-Dī mǎi nǎ lǎing gâ dī chỉ-guā, iả mǎi nǎ lǎing gâ dī chỉ nêng :

14 Mǎu-lợng sū-mū nêng nǎ lǎing gâ dī chỉ-guā, dú sī nǎ cù-cī séng-dī táng-dū gâ lǎing dī mī-diủ, pǐng kộ-tiâu.

15 Séng-dī cì táng-dū iọng lǎing gâ dī, ciū iủ cò giǎng séng-dī chử lậ : cò cì dōng kí lậ, ciū iủ sỉ.

16 ¶ Uòi cèng ợ gâ hiáng-dī à, nì ềng gợng siōng chộ-tiâu.

17 Mǎu-lợng sū-mū dềng hǎu gâ áing-hủ, iáu sí-huợng hǎu bā-bā-dī nǎ nêng gâ mī-dī, dú sī giǎng ciōng-bíng, giǎng cǎ sáng guǎng gâ Dá ử-dỉ à lậ, Dá cì-bỉ-dặ cớng mǎi bǐng-séng, iả mǎu chiá-cì-dựing gâ iọng.

18 Gù ciǎu cù-cī gâ séng-ỉ nǎ cèng gâ dàu-lỉ sǎi uoi-huôi-nêng, ợ uòi dǎu gù cǎ gâ bẻng sū-mū dī dỉ-bíng-dỉ, ợ cǎ sáng dặ gâ ngù-gủ.

19 ¶ Uòi cèng ợ gâ hiáng-dī à, iọng dī nì dú hiǎu-dặ. Lậ-sỉ gợ nêng niōng kựê tiǎng-nỉ, mǎing mī-ciế uā dī, mǎing mī-ciế hỏ-lǎ :

20 Éng-ưê nêng gâ nủ-kỉ mǎi cǎ-chẻng Ciong-Dī ngi gâ dī.

21 Gủ-chủ ử duoi í-nộ gâ dī iáu ử cèng cǎi ợ-dù gâ dī,

nì cā-hā dú niōng dũ-tiāu, uả-kī-kī-dī-sēng ử dāu nì séng-dĩ cậ-diū gậ dầu, iọng dầu iũ-nảing-gē giu nì gậ lêng-ộng.

22 ¶ Nì niōng í-diū iọng dầu kộ cā, ēng niōng guáng-guáng lậ tiāng-nì iọng dầu, cī pīng cī.

23 Iũ nēng tiāng-nī dầu ēng í iọng dầu kộ cā, ciũ sũ-siōng ciả nēng dāu giāng-dī chũ cù-cī sáng-chềng gậ mīng-māu :

24 Chũ làu, kộ-tiāu, ciũ láu-bầu-tiāu cù-cī gậ mīng-māu ỡ-mũ gặ-sĩ.

25 Nēng lậ cữ-sāi-dī chũ ử sí-huóng hẩu gậ lữ-huả, ciũ-sĩ nả nēng gộng cù-cī cữ-ĩ gậ lữ-huả, ỷ cì-bĩ-dặ í-diū iọng lữ-huả, iọng nēng ēng sĩ tiāng-nī ciũ láu-bầu-tiāu, sĩ í-diū iọng dầu kộ cā, ciũ dāu gự cā gậ dī-dī dú ợ dặ-diộ hữ-kĩ.

26 ¶ Nì dĩ-bíng iũ nēng séng-dĩ siōng cù-cī sĩ gēng-séng hũ-sũ Cìōng-Dī, chũ-dī ỷ cĩ-gũing uả dī ēng kǎing cữ-sāi cī pīng cī gậ séng, iọng nēng gēng-séng hũ-sũ Cìōng-Dī sĩ hự-gặ gậ.

27 Cìāu-diū uoi Dá Cìōng-Dī chũ kỷ lậ chéng-giể mẩu í-nộ gậ gēng-séng, ciũ-sĩ chũ-gũ ử pōng-diộ kũ-nũing gậ guả-hũ iáu mẩu dá gậ gũing, séng-dĩ cữ-sāi bọng-bĩ mài nả iọng sĩ-gáing nĩng í-nộ-tiāu.

Dĩ 2 Cìōng.

1 Hiáng-dĩ à, nì sēng ặng-iāu gậ Cữ, uoi Cữ Iả-Sú Gí-Dũ gậ dầu, ēng gộng kớ bẻng dōng hũ duoi nēng.

2 Lậ iũ duoi géng gā-ỷ, cệng ngả-sĩ í-ciōng gậ nēng, nì nì gậ lĩ-bāi-dộng, iả iũ gệng-mẩu nēng cệng puoi í-ciōng dĩ lậ ;

3 Nì ciũ chũ-dōng cệng ngả-sĩ í-ciōng gậ nēng, uả, Nì cō iọng duoi ữ-dĩ ; iáu ử gệng-mẩu gậ uả, Nì gựè hã ử-dĩ, ặ-mặ sĩ uả, Nì cō hã uoi gậ káu-dā à-bíng-dĩ ;

4 Iọng-gặ-sĩ ciũ-sĩ nì duoi nēng mài góng-biāng, iũ lảnh gậ séng-ĩ huóng-piể nēng.

5 ¶ Uoi cềng-ỡ gậ hiáng-dĩ, tiāng-nī à ; Cìōng-Dĩ dú sĩ

tỉ iọng sĩ-gáing cã gêng-mẫu gậ nêng, niông gụ sêng Cũ
 ciũ sộng-dạ hũ-cũ, dạ-diệ Ciong-Dĩ gậ gờ cã sú-ngiê, iọng
 gờ ciũ-sĩ Ciong-Dĩ hũ nã ử ỗ gụ gậ nêng.

6 Nì gũ-dầu chũ-kiáng ử gêng-mẫu gậ nêng. Ừ cudi-
 cũ gậ nêng ciũ-sĩ kí nì, tuói nì dầu guing-dộng-dĩ kộ.

7 Gụ dú sĩ luing-mã nì hông gậ ử đêng duoi gậ miang.

8 Nì lậ í-diũ sêng-gêng gĩ-diũ gậ hẩu lữ-huả, uã, Niông
 ỗ nêng sũ-siông ỗ cù-cĩ, iọng ciũ-sĩ hẩu :

9 Nì lậ kí bêng đong hũ duoi nêng, ciũ-sĩ cã-ỗ, lữ-huả
 mêng-dã-mêng uã nì sĩ huang-cò gậ nêng.

10 Nêng lậ í-diũ tóng lữ-huả, ỉ ngà cì-iông gấu-dõ gậ
 dĩ, ciũ sộng sĩ ngà lóng-công gấu-dõ gậ dĩ.

11 Ciong-Dĩ uã, Êng gộng tóng-gáing, ỉã uã, Êng gộng
 huoi-sĩ nêng. Nì mông êng tóng-gáing, lậ huoi-sĩ nêng,
 nì ciũ sộng sĩ huang-huả gậ nêng.

12 Nì uã dĩ, cã dĩ, niông gĩ-dạ hê-lãi công ộ ciũ-diũ ử
 nã nêng gộng cù-cĩ cũ-ỉ gậ lữ-huả sêng nì.

13 Êng kộ-ling nêng gậ, sêng gụ gậ sĩ-hê ỉã mại kộ-
 ling gụ : ỉũ kộ-ling nêng sêng gậ, dầu sêng gụ gậ sĩ-hê,
 ciũ ỉũ dĩ gộng hẩu-gấu.

14 ¶ Hiáng-dĩ à, nêng lậ cĩ uã cĩ ỉũ sêng-sêng, ỉ mẩu
 ciáng gậ ảing-gêng, ỉũ sũ-mũ sả nĩ ? ử-gả-sĩ gậ sêng-sêng
 ộ giũ gụ mại ?

15 Lậ-sĩ hiáng-dĩ cĩ-mụê mẩu í-ciong cêng, mẩu nì-nì
 niông ỉê gậ liông-chầu,

16 Nì dĩ-bing ciũ ỉũ nêng iáu gụ uã, Nì mông kuing-
 sêng-sêng-dĩ chiộ kộ, bấu-hũ nì ỉê-dạ bấu, cêng-dạ chiáu ;
 ỉ êng nà sêng-tỉ niông sả-êng gậ mĩ-dĩ nã gụ ; iọng ỉũ
 sũ-mũ sả nĩ ?

17 Iọng-gả-sĩ, sêng-sêng, lậ mẩu ciáng gậ ảing-gêng,
 ciũ-sĩ sĩ.

18 Công ỉũ nêng uã, Nì ỉũ sêng-sêng, uoi ỉũ ciáng gậ
 ảing-gêng : nì nà nì mẩu ciáng ảing-gêng gậ sêng-sêng
 nã uoi chũ, uoi ciũ ộ nã uoi ciáng gậ ảing-gêng hng chũ
 uoi gậ sêng-sêng nã nì chũ.

19 Nì sêng Ciong-Dī sī cǝng-lậ cì-ciả ; iǝng-gả-sĩ sêng sī hẩu : ciả-gữ iả sêng ỉ giáng lậ gồ tiủ.

20 Nì iǝng hự-gả-gả nêng, sêng-séng lậ mẩu ciáng gả ảing-gêng iǝng sêng-séng ciủ-sĩ kǝng gả, nì ỏ đả-dỉ iǝng dī êng ỏ ?

21 ¶ Uoi cũ-cǝng Ngả-bả-lả-hảng nả gự gả gửing ỉ-sả cêng cỉ hửing dẫu đửing cǝng-bing, gự ciủ-sĩ êng-ựê iǝng ciáng gả ảing-gêng sǝng-đả sĩ ngỉ.

22 Iǝng-gả-sĩ ciủ biảu-mẻng gự gả sêng-séng iảu ciáng gả ảing-gêng biảng-biảng cả-chủ dĩ lậ, gự gả sêng-séng êng-ựê iǝng ciáng gả ảing-gêng ciủ sĩ-huǝng hẩu kĩ lậ ;

23 Iǝng-gả-sĩ ciủ gỉng-hầu Sêng-géng gỉ-diủ gả dĩ gồ uả, Ngả-bả-lả-hảng sêng Ciong-Dĩ, Ciong-Dĩ ciủ nả gự iǝng sêng iảu ngỉ ỉ-búing chủ ; gự ỉ hảng cả Ciong-Dĩ gả bảing-iủ.

24 Iǝng-gả-sĩ ciủ biảu-mẻng nêng sǝng-đả sĩ ngỉ sĩ êng-ựê ciáng gả ảing-gêng, êng-nảing sĩ guáng-guáng êng-ựê sêng-séng.

25 Cẻng-chỉng gỉ-mả Lả-hộ ciể-duoi sả-chủ gả nêng, hẻ-mựê hẩu gự giảng biẻ gả dĩ dẫu-tẻ kỏ, Lả-hộ iả sĩ êng-ựê gự iǝng ciáng gả ảing-gêng ciủ sǝng-đả sĩ ngỉ.

26 Séng-tỉ lậ mẩu lẻng-ỏng ciủ-sĩ sĩ, sêng-séng lậ mẩu ciáng gả ảing-gêng iả sĩ sĩ.

Dĩ 3 Cǝng.

1 Uoi hiáng-dỉ ả, nì dĩ-bing êng gỏng iủ cẻng cỏi nêng ỏ cả sǝng-sảing, êng-ựê đả-dỉ uoi cả sǝng-sảing gả nêng, sẻng uoi ỏ gảing ngỉng-lẻng.

2 Êng-ựê uoi-huỏi-nêng dú iủ cẻng-cỏi guả-sĩ. Nẻng uả dĩ lậ mẩu guả-sĩ, iǝng ciủ-sĩ sĩ-huǝng hẩu gả nêng, tǝng séng iả iủ-nảing-gẻ gửing-đả-dẫu.

3 Uoi-huỏi-nẻng nả cả-kẻ lỏng dẫu mả chủ-dỉ, ỏ mả hủ uoi gửing, iả ỏ nả mả tǝng séng dú lá-đả dỏng.

4 Ỉ chủ ửing, mỏng sĩ hảing duoi, iả nả duoi hỏng chựê

lậ chuyé kō, lậ niōng iũ dềng siău gậ duoi, nà duoi gậ
nềng bẻng gủ ồ kō nī cì-bíng, iả iũ-nảing-gê nà ừing
chiá-cì-dữing.

5 Iộng-gặ-sĩ ụề dẫu sẻng-tỉ dĩ-bíng sỡng sĩ dềng siău gậ
mĩ-dĩ, ồ hẩu-gấu cẻng duoi gậ dĩ. Nỉ chũ, mĩ-mẫu-ciẻ
hồ iũ-nảing-gê chiău-diộ cẻng cẩ châu !

6 Ừề ciũ-sĩ hồ : ụề dẫu sẻng-tỉ dĩ-bíng gậ ồ, iău sĩ-gảing
ĩ-búing duoi, nà tóng sẻng lờng í-nộ-tiău, iả ồ bỡng điộ
sĩ-gảing lờng-cỏng gậ mĩ-dĩ, iộng ụề gậ hồ sĩ giảng dĩ-
ngủ bỡng điộ gậ.

7 ¶ Gộ iờng gậ tẻ-sảng, ciả-ciẻ, tờng-tuoi iău sữ-dĩ gậ
mĩ-dĩ, nẻng dú iũ-nảing-gê dĩ-hũ đả gủ dẫu, iả nả nẻng
dĩ-hũ-guả lău :

8 Cỏng-lậ ụề-tẻ mẩu ciả nẻng iũ-nảing-gê dĩ-hũ đả
dẫu ; sĩ mại gủing-dả-dẫu gậ ồ mĩ-dĩ, tóng ụề dú sĩ tẻ
nẻng gậ dù-kĩ.

9 Uoi-huoi-nẻng nà ụề cũing-mĩ Cũ uoi gậ Dả ; ỉ nà
ụề ciũ ử nả Cỏng-Dĩ ciău-diũ cù-cỉ gậ hẻng-cỏng cẩ gậ
nẻng :

10 Cũing-mĩ iău ciũ gậ dĩ giảng cì-ciả chũ-dĩ chũ lậ.
Hiảng-dĩ à, iộng dĩ sĩ cỏng mại sả-dả gậ.

11 Cì-ciả cũing-sử kỏ nĩ-dĩ iũ-nảing-gẻ lău chũ đảng iău
kủ liờng-iờng gậ sử nĩ ?

12 Uoi hiảng-dĩ à, mẩu-huả-guả chiũ nĩ-dĩ ồ sảng gảng-
lảng nĩ ? bử-dẫu chiũ nĩ-dĩ ồ sảng mẩu-huả-guả ử ?

13 ¶ Nỉ dĩ-bíng sũ-mũ nẻng sĩ chỏng-mẻng iũ gửng-sĩ ?
cẩ dĩ ciũ niờng nà giảng chỏng-mẻng-dĩ lậ gậ ử-kỉ hẻng
chũ gủ ciảng gậ ảing-gẻng.

14 Nỉ sẻng-dĩ lậ iũ hảing-sẻng gậ dũ-kỉ iău ồ cù-cỉ hẩu
ẻng ồ biẻ nẻng hẩu gậ dĩ, nỉ ciũ ẻng gỏng hẩu-gấu, ẻng
gỏng ửả gả dĩ lờing-củ cẻng gậ dẫu-lĩ.

15 Iộng-gặ-sĩ gậ chỏng-mẻng ẻng sĩ giảng ciờng-bíng-
dĩ lậ, sĩ sĩ-gảing gậ, sĩ huải-kỉ sảng-chẻng gậ, sĩ giảng
mộ-gử-dĩ lậ.

16 Dẫu nĩ-dĩ iũ, dũ-kỉ iău ồ cù-cỉ hẩu ẻng ồ biẻ nẻng

hầu gậ dĩ, ciu dẫu ni-dĩ iả iũ đòng-nữ iáu gồ iông à-cing gậ dĩ.

17 Cồng-lậ ử giảng ciông-bing-dĩ lậ gậ chong-meng sáng si cheng-giẻ, hẻ si uả-kĩ, nững-sững, si-cũ kỏ-ling neng gậ, sáng ceng cỏi hầu gậ guả-ciẻ, mẩu siông-cáing, mẩu gả-hầu gậ dĩ.

18 Ngĩ gậ guả-ciẻ ciu-sĩ nà uả-kĩ tãi ử cã-dĩ uả-kĩ gậ neng cậ gậ.

Dĩ 4 Ciong.

1 Nĩ dĩ-bing iũ siông-cáing mà-gã gậ dĩ si giảng ni-dĩ lậ gậ ? si giảng nĩ táng-dũ lỏ-bỏi gậ dĩ lậ gậ, ciu-sĩ dẫu nĩ séng-tĩ dĩ-bing siông-cáing gậ.

2 Nĩ táng-séng, i mẩu mi-dĩ dặ : nĩ huỏi-sĩ neng, dũ-kĩ, iả mại dặ-diộ sũ dĩ : nĩ mà-gã siông-cáing ; nĩ mẩu mi-dĩ dặ, si éng-ựẻ nĩ ẻng hiảu-dặ giủ.

3 Nĩ giủ, dụ mẩu mi-dĩ dặ, éng-ựẻ nĩ giủ chỏ, ỏ nà nĩ giủ gậ mi-dĩ lũng-gũing í-diũ nĩ séng-dĩ táng-dũ lỏ-bỏi gậ dĩ.

4 ¶ Nĩ iọng tẻng neng gậ á-niông-neng, nĩ gũ ẻng dặ-dĩ iáu si-gáing cã bảing-iũ ciu-sĩ iáu Ciong-Dĩ cã đỏ-tẻ ? Gũ-chũ mẩu-lọng sũ-mũ neng ỏ iáu si-gáing cã bảing-iũ ciu-sĩ iáu Ciong-Dĩ bing cã đỏ-tẻ.

5 Sẻng-gẻng gĩ-diũ uả, Ciong-Dĩ hẻng lậ gủẻ-diũ dẫu uỏi-huỏi-neng séng-dĩ gậ Sẻng ni-dĩ ỏ táng-dũ lảing gậ dĩ lỏng neng dũ-kĩ ? nĩ siọng iọng cỉ gũ dĩ si kóng gậ ?

6 Lậ-sĩ Ciong-Dĩ nà gẻing cỏi áing-hủ nả neng. Gũ-chũ sẻng-gẻng gĩ-diũ uả, Ciong-Dĩ lũng-cũ giáu-ngẫu gậ neng, nà áing-hủ nả kẻng-hủ gậ neng.

7 Iọng-gả-sĩ nĩ niông hủ Ciong-Dĩ gũing ; iáu mỏ-gũ mà-diỏng, mỏ-gũ ciũ ỏ pi-tiẫu nĩ cẻ kỏ.

8 Nĩ niông giẻng-cẻng gũing Ciong-Dĩ, Ciong-Dĩ iả ỏ giẻng-cẻng gũing nĩ. Nĩ iọng iũ cỏ gậ neng, niông nà

nì gậ siũ lờng lăi-lĩ ; ñi iọng liông-iông sếng gậ nêng,
niông nà ñi gậ sếng lờng chéng-giê.

9 Ñi niông siũ-kĩ, siông-sếng, tĩ-kũ : siũ niông bĩng
cã tĩ, kău-uoi niông bĩng cã kũ-chũ.

10 Ñi dău Cũ mĩng-chĩng niông cù-cĩ kếng-hũ, Cũ ciũ
õ ñà ñi gáu-sếng kĩ lậ.

11 ¶ Hiáng-dĩ à, ñi ếng gợng ñi lũing-uã gù, gù lũing-
uã ñi. Lậ iũ nêng lũing-uã hiáng-dĩ, động hiáng-dĩ gậ
ciáng lăing, ciũ-sĩ lũing-uã lự-huả, động lự-huả gậ ciáng
lăing : ñi lậ động lự-huả gậ ciáng lăing, ñi ciũ ếng sĩ
ĩ-diũ lự-huả kộ cã gậ, sĩ động nêng ciáng lăing gậ.

12 Nà lự-huả gáu-dõ nêng gậ, iấu động nêng ciáng
lăing gậ, cõng-lậ cì-ciã, gù iũ-năing-gẽ giũ nêng iã iũ-
năing-gẽ miè-tiâu nêng : ñi sĩ sũ-mũ nêng gợng động
biê nêng gậ ciáng lăing ?

13 ¶ Ñi cã-sũ-dĩ gợ uã, Mău-lợng-dĩ gếng-diấu, mẩu-
lợng-dĩ mêng-diấu, uoi õ kộ mễ sêng-dĩ kộ, dău ã-dĩ gặ-
diũ cì nĩng, cã sếng-ĩ, tếng cĩng :

14 Ĩ-cài mêng-diấu gậ dĩ ñi dũ ếng dặ-dĩ. Ñi gậ sếng-
miăng sĩ sũ-mũ gặ-sĩ ? Ñi sĩ sũ-siông cì-dộ ù, chũ-hĩng
cì-kặ-ciê, ciũ mẩu-tiâu.

15 Ñi ciũ ếng-gái niông uã, Lậ-sĩ hộ Cũ gậ sếng-ĩ, uoi
gũ sếng dộ-dĩ, uoi ciũ õ cã iọng dĩ cã ã dĩ.

16 Giã-gĩng ñi ñà cù-cĩ hấu-gáu gậ dĩ cếng tĩng-mĩng :
iọng-gặ-sĩ gậ tĩng-mĩng dũ sĩ lăing gậ.

17 Nêng lậ dặ-dĩ cã ciáng dĩ, ĩ ếng kộ cã, gù ciũ-sĩ
iũ cò.

Dĩ 5 Cióng.

1 Ñi iọng cã cuoi-cũ gậ nêng, niông duoi siáng tĩ-kũ,
ếng-ựê hê-lăi iũ cuoi-nũing dău ñi sếng-dĩ.

2 Ñi gậ cĩng huoi-tiâu, ñi gậ í-ciông nă tông cũ-
tiâu.

3 Ñi gậ gếng ngêng sếng-siũ ; iọng sếng-siũ ciũ-sĩ cã
gúng-cếng diăng ñi gậ cò, ĩ õ ñi ñi gậ ñi sũ-siông nă

hồ chiáu-tiâu i-búng. Nì dāu iọng sṽe-mṽe gâ nì-ciê kōng-diū nì gâ ngēng cing.

4 Cā-di-nēng dāu nì chāng-dī cāi-cāu, nì ēng nà góng-cing nă gù, iọng góng-cing sū-siōng iū siáng-éng hăng kǐ lậ : cāi-cāu nēng mǎi-úing gâ siáng-éng dāu Tíng-Béng gâ Cũ nēng-ciê.

5 Nì-huōi-nēng dāu sī-gáing cēng bǎi-diōng iè-dặ ciáng ; sū-siōng tē-sáng dāu chá-bủ-dộ niōng tī gù gâ nì-ciê gũ sī kúing-séng-séng-dī iè bǎu.

6 Nì diāng ử ciă ngī-nēng gâ cò lậ, huōi-sī-tiâu gù ; Ciōng-Dī ēng lúing-cũ nì.

7 ¶ Hiáng-dī à, nì niōng cì-bỉ-dặ nēng-diū dǎing Cũ cuōi lậ. Nì chũ, dặ-chāing gâ nēng mǎing-mǎing-dī dǎing diá-dī dì-cing gâ mǐ-dī sáng chũ lậ, cì-bỉ-dặ nēng-diū dǎing diá-dī dặ-diō chéng-táng gâ hũ chiú-tíng gâ hũ.

8 Nì iả niōng nēng-nǎi ; séng-dī cữ-ī niōng diāng-gù : éng-ṽe Cũ cuōi lậ gâ nì-ciê tǎu dāu.

9 Hiáng-dī à, nì ēng niōng nì uā gù gâ ǎing dī, gù uā nì gâ ǎing dī, sáng-dặ niōng séng nì : séng nēng gâ Cũ giá-gíng gṽe dāu mọng-tê-dī.

10 Hiáng-dī à, cọng-chíng sǐng-dí kǎu-diū Cũ gâ miāng dǎing-dāu, iọng sǐng-dí sī-sī kặ-kặ siū kử nēng-nǎi, nì niōng nà gù cọng iōng chũ.

11 Ử gégng-dặ mộ-nǎi gâ nēng, uoi-huōi-nēng. uā gù sī iũ hủ-kǐ : nì tiāng-nī-gīng-guā lặ-bǎ gégng-dặ mộ-nǎi gâ dī, iả dặ-dí Cũ sṽe-mṽe gōng-ciōng-iōng duoi gù, Cũ sī dēng kộ-ling, dēng kǎng-nīng nēng gâ.

12 ¶ Uoi hiáng-dī à, dēng iàu-gēng, dú ēng gọng ciũ-chũ, mǎu-lọng sī tǐng, sī dī, sī biê-iōng gâ mǐ-dī, dú ēng gọng nà lậ ciũ-chũ : nì uā dī sī, ciũ uā sī, ēng sī, ciũ uā ēng sī ; sáng-dặ niōng diāng nì gâ cò.

13 ¶ Nì dī-bíng iũ nēng kử-chũ ? ciũ niōng gĩ-dǎu. lữ nēng kǎu-uoì ? ciũ niōng chiōng-sí.

14 Nì dī-bíng iũ nēng bāng ? ciũ niōng chiǎng gǎu-hō

gậ ching-bổ lậ; ching-bổ niông kâu-diũ Cự gậ miang nà iũ mười gụ, tãi gụ gĩ-dầu :

15 Nêng chéng sêng gĩ-dầu ciũ ở giũ băng gậ nêng, Cự cồng ở giũ gụ kĩ lậ; gụ lậ huăng-cò làu, ciũ ở tãi gụ siã-tiâu.

16 ¶ Nì niông cái-cái động-ming nêng cò, nì tãi gụ gĩ-dầu, gụ tãi nì gĩ-dầu, Cự ciũ ở í háu nì. Ngì-nêng chiế-séng gĩ-dầu iũ cèng duối gậ li-liông.

17 Ì-li-ngã gậ séng-siăng iáu uoi-huôi-nêng i-búing, gụ cèng chiế-séng gĩ-dầu giũ mỗ lậ hũ; hũ ciũ sáng nêng būing êng lậ dẫu si-gáing.

18 Hê-muế i gĩ-dầu; ting ciũ lậ hũ, si-gáing ciũ iũ mi-di sáng chũ lậ.

19 ¶ Uoi hiăng-di à, nì dĩ-bing lậ iũ nêng mi-diũ êng dặ céng gậ dầu-lĩ, ciũ iũ nêng háu gụ gụ-ciăng ;

20 Iọng nêng ciũ niông dặ-dĩ, háu ciã iũ cò gậ nêng diũ-tiâu mi-diũ gụ gậ dĩ gụ-ciăng, ciũ-si giũ cì-ciã lêng-ộng mài sĩ, i ở ciã-diũ cèng cái gậ cò.

SẢ-DỮ BỈ-DẶ CHING SỮ.

DI 1 Cióng.

1 Iả-Sú Gĩ-Dữ gậ sả-dữ Bỉ-dặ, siã sêng guê nã ù sũing-kuế diũ dẫu Bọng-dú, Gá-là-tuối, Gá-pã-dợ-gá, Ngã-sái-ngã, Bỉ-tó-nĩ cã kã gậ nêng,

2 Ciũ-si cĩa-diũ Dá Cióng-Dĩ séng dặ-dĩ nã gụ tĩ chũ lậ gậ nêng, dặ-diợ Sêng-Sêng huợng-piế gụ cã sêng, niông gụ í-diũ céng gậ dầu-lĩ, dặ-diợ Iả-Sú Gĩ-Dữ gậ huãi hũ dẫu gụ séng-dĩ: Ngũing áing-hũ, bêng-uing nã nì gãing cã.

3 ¶ Niông cūng-mĩ uoi Cũ Iả-Sú Gí-Dũ gậ Đá Ciong-Dĩ, ếng-ựê Ciong-Dĩ ciâu-diũ gụ duoi kộ-ling nêng gậ séng, cuoi sải uoi-huoi-nêng; niông uoi ếng-ựê Iả-Sú Gí-Dũ giảng sĩ-nêng dĩ-bing hũ-sáng kĩ lậ, ciũ iũ ếng-ựing sáng-miăng gậ siông-tê,

4 Dặ-diộ mài huoi-tiâu, mài lóng í-nộ, mài lậ-bai à lậ gậ sú-ngiê, ciũ-sĩ tãi ni-huoi-nêng kông dẫu títg-dĩ,

5 Ni-huoi-nêng ếng-ựê sêng ciũ nả Ciong-Dĩ gậ duoi cồ-nảing iăng-diũ, niông ni ộ dặ-diộ ử dẫu sĩ-gãi sụê-muê gậ sĩ-hê ộ hĩng chũ lậ giũ nêng gậ áing-hũ.

6 ếng-ựê iọng dĩ ni-huoi-nêng cèng kâu-uoi, ếng pả giã-gíng sả-sĩ-ciê mẫu-lọng-dĩ niông pông-diộ gộ iông chĩ ni gậ kũ-nũing, séng-dĩ siũ-kĩ,

7 Géng mông ộ huoi-tiâu, gũ niông nả hồ ling-guã, ni gậ sêng-séng piăng géng gãing bấu-bồ, gãing niông iọng-gả-sĩ ling-guã, ciũ dẫu Iả-Sú Gí-Dũ hĩng chũ lậ gậ sĩ-hê ộ dặ-diộ cūng-mĩ, títg-mĩng, ếng-iâu :

8 Ni mông ếng-nảing gĩng-diộ Iả-Sú, gông sĩ ồ gụ; giã-gíng, mông mài chũ-gĩng gụ, lậ ếng-ựê sêng, ciũ cèng kâu-uoi, iọng kâu-uoi sĩ uả ếng cèng gậ, iũ sĩ-cũ gậ ếng-iâu :

9 Í dặ-diộ ni sêng-séng ì-cài gậ gĩng-bầu, ciũ-sĩ ni lêng-ộng dặ giũ.

10 Cèng-chĩng ử duoi sítg-dĩ sảing uả ni-huoi-nêng hê-lai ộ dặ-diộ gậ áing-hũ, iả cả-mông gọng-giũ iọng giũ nêng gậ dẫu :

11 Gí-Dũ gậ Sêng dẫu ử sítg-dĩ séng-dĩ sảing cả gúing-cêng uả Gí-Dũ siũ kũ iâu hê-lai dặ-diộ ếng-iâu gậ dĩ, sítg-dĩ gọng-giũ iọng Gí-Dũ gậ Sêng uả gậ dĩ, sĩ uả sũ-mũ sĩ-hê, iâu ử sĩ-hê sũ-mũ gả-sĩ.

12 Ử sítg-dĩ ciũ dặ-diộ càng-càng-dĩ háu gụ gậ dĩ, ciũ hiâu-dặ gụ dũing iọng dẫu ếng sĩ ếng-ựê gụ cù-cĩ, sĩ ếng-ựê ni-huoi-nêng, iọng dẫu ciũ-sĩ kâu-diũ giảng títg-dĩ háng à lậ gậ Sêng-Sêng gọng ử háu gậ sêng-sĩ háu ni dặ-dĩ gậ; Cũ sả-chũ gậ iả cèng ồ cũ-sải cả iọng dĩ.

13 ¶ Gũ-chũ ni niông gũing-sũ ni gậ séng, sũ-siông

gải iáu I-búng, séng-lêng mầu lūing-lâ, I-séng siông ử
dầu Iá-Sú Gí-Dũ hīng chũ lậ gậ sí-hê ờ nã nì gậ áing-hữ ;

14 Nì niông sũ-siông hũu-séng gậ gũing, ềng niông ộ
áing-bã-sĩ ềng đặ-dĩ gậ sí-hê táng-dũ gậ lầing dĩ :

15 Hăng nì lậ gậ Cũ sĩ chéng-giể, nì áing-gềng dú
niông chéng-giể, iáu gự I-búng ;

16 Ềng-ựề séng-gềng gĩ-diũ uã, Uoi sĩ chéng-giể ; nì
iã niông chéng-giể.

17 Ciong-Dĩ ềng chũ nềng gậ nguê-mầu, ciâu-diũ gộ
nềng cã gậ dĩ séng gự, nì lậ giũ Ciong-Dĩ, hăng gự
cã Dá, ciũ niông giáng-pã guã nì dầu ịong sĩ-gáing
gũing-gự gậ nì-ciề :

18 Ềng-ựề đặ-dĩ tê-chīng chiũ nì dầu-tê giũ nì pĩ-tiâu
ử giăng cũ-cóng ộ lậ lūing-gũing gậ áing-gềng, ềng sĩ
kầu-diũ gềng ngềng, ờ huôi gậ mi-dĩ ;

19 Sĩ kầu-diũ Gí-Dũ gậ bầu-bở huãi, sũ-siông mầu ú
dăng mầu suã gậ ịong-ciề gậ huãi I-búng ;

20 Gí-Dũ dầu ềng-nằing kựế-tíng bĩ-dĩ gậ sí-hê sáing
nã Ciong-Dĩ cũ-diăng lầu, giã dầu ịong sĩ-gãi sữề-mựề
gậ sí-hê tãi nì hīng chũ lậ,

21 Nì iã ềng-ựề Gí-Dũ, ciũ séng Ciong-Dĩ, Ciong-Dĩ
nã Gí-Dũ giăng sĩ-nềng dĩ-bíng hiãu sáing kĩ lậ, I nã
ềng-iãu nã gự ; ờ nì I-séng séng Ciong-Dĩ kầu-diũ Ciong-
Dĩ iũ siông-tê.

22 ¶ Nì chīng-màng í-diũ céng gậ dầu-lĩ, nã cũ-cĩ gậ
séng lờng-chéng-giể, ciũ ờ hiăng-dĩ mầu gặ-I, giã niông
cềng iề-séng nì ờ gự, gự ờ nì :

23 Ềng-ựề nì cuôi sãi chũ-sĩ, ềng sĩ giăng ờ huôi-tiâu
gậ cộng, sĩ giăng mại huôi-tiâu gậ cộng, sĩ kầu-diũ
Ciong-Dĩ iũ sáing-miăng cì-bĩ-dặ dú đặ-dĩ gậ dầu.

24 Sũ-siông séng-gềng gĩ-diũ uã, Sĩ-gáing nềng sũ-
siông chầu, sĩ-gáing nềng gậ ềng-iãu sũ-siông chầu-dĩ
sáing gậ huá. Chầu ờ kú-tiâu huá ờ siã-tiâu :

25 Cống-lậ Cũ gậ dầu ềng-ựềng dú đặ-dĩ. Gộng nã nì
tiăng-nĩ gậ hầu séng-sĩ ciũ-sĩ ịong dầu.

Dĩ 2 Ciong.

1 Gũ-chũ nì niông nà lũng-công gậ háng-séng, gáing-kiâu, gặ-hầu gậ dĩ, dũ-kĩ, iáu ử dưới lũng-uā nêng gậ dĩ, cã-hã dũ-tiâu,

2 Séng-dĩ cèng siông ử mẫu gặ gậ dầu-lĩ, sũ-siông káing chũ-sĩ gậ gựing-ciề cèng siông iề nâing i-búing, ciũ ộ máing-máing-dĩ dưới kĩ lậ cì-bĩ-dã dẫu dặ giừ ;

3 Nì lậ i-cài dặ-diệ Cũ gậ áing-hũ ciũ niông iộng-gặ-sĩ cã :

4 Cũ sũ-siông iũ sáng-miăng gậ ciộ, nã nêng diú-tiâu, lậ ciâu-diũ Ciong-Dĩ chũ kĩ lậ, sĩ tí chũ lậ, sĩ bấu-bỗ,

5 Nì giăng-cêng dẫu Cũ máing-chiêng, iã sũ-siông iũ sáng-miăng gậ ciộ, nã lậ kuyệt Sêng-Sêng gặ-diũ gậ chiộ, niông nì cã chéng-giể gậ cĩ-sĩ, kâu-diũ Iả-Sú Gí-Dũ nã Ciong-Dĩ dặng-ĩ lêng-ộng gậ cĩ, hũing nã Ciong-Dĩ.

6 Éng-ưê sêng-géng gĩ-diũ uã, Uoi nã tí chũ lậ, bấu-bỗ gậ ciộ, bống dẫu Sêng sêng-dĩ, cã chiộ-gũ dặng iâu-géng gậ ciộ : mẫu-lọng sũ-mũ nêng sêng gự cồng mài lũng iộng nêng êng hầu i-sũ.

7 ¶ Gũ-chũ nì iộng sêng gự gậ nêng chũ gự sĩ dặng bấu-bỗ : ử êng sêng gậ nêng, ciũ-sĩ, Nái-sũ tê-chiêng diú-tiâu gậ ciộ, hê-muyệt ciũ cã chiộ-gũ dặng iâu-géng gậ ciộ ;

8 Iả sĩ cã gé-káu-ĩ gậ ciộ, iũ guã-ngãi gậ ciộ-ngâng ; ngà dầu-lĩ gậ nêng dẫu ciong-bíng gé dưng-dầu : gự-huôi-nêng pông-diộ iộng-gặ-sĩ gậ dĩ sĩ Ciong-Dĩ sáng cũ-diăng gậ.

9 Cồng-lậ nì sĩ tí chũ lậ ử cì eù, cã uảng-dĩ i cã cĩ-sĩ, cã chéng-giể gậ gồ, cã Ciong-Dĩ cù-cĩ gậ bả-siăng, ồ nì nã Cũ sĩ-cũ dặng hầu gậ sîng iông chũ kộ, Cũ ciũ-sĩ chêng-máng háng nì chũ ú-ộng nì gự dặng hầu gậ guáng-dĩ kộ :

10 Nì áing-bã-sĩ sộng êng dặ sĩ bả-siăng, giã-gíng cã Ciong-Dĩ gậ bả-siăng : áing-bã-sĩ êng-nâing dặ-diộ kộ-ling, giã-gíng dặ-diộ kộ-ling.

11 ¶ Còng ỏ gậ hiáng-dĩ à, nì sī sũ-siông cã kã gũing-gũ gậ nêng, uoi kũing nì ciũ niông gãi-tiâu nũ-séng táng-dũ gậ lảnh dĩ, iọng dĩ ciũ-sĩ iáu lêng-ộng mà-diông ;

12 Nì dẫu biê-gờ-nêng dĩ-bíng niông iũ ciáng gậ ảing-gêng ; gụ mõng luing-uã nì sī cã-ỏ, giã-gíng chũ nì cã gậ ciáng dĩ, dẫu Cìong-Dĩ chũ-gũ nì gậ nì-ciẻ ciũ ỏ gũ ộng-iâu nã Cìong-Dĩ.

13 Nì niông ẻng-ự Cự hũ ử dưới iũ gũing-bãng gậ nêng gũing : mẫu-lộng sī iũ dẻng dưới gũing-bãng cã uảng-dĩ ;

14 Mẫu-lộng sī cã gũing gậ, ẻng-ự gụ sī uảng-dĩ pãi gậ, niông gụ huãi cã-ỏ gậ nêng, uã ử ảing-sĩng gậ nêng hẩu ; iọng gậ nêng nì dú niông hũ gụ gũing.

15 Cìong-Dĩ gậ séng-ĩ ciũ-sĩ ỏ nì nã ciáng gậ ảing-gêng lờng ử háng gậ nêng uã ử ẻng dặ-dĩ gậ dĩ, ciũ mẫu dĩ uã :

16 Nì mõng gọng cù-cĩ cự-ĩ, ẻng gọng nã iọng dĩ ciã-diũ lảnh-ỏ gậ dĩ, niông chũ cù-cĩ sī cã Cìong-Dĩ gậ nũ-gẻ.

17 Niông gẻng-dong duoi-gá-nêng. Niông ỏ gẫu-hồ dĩ-bíng gậ hiáng-dĩ. Niông gẻng Cìong-Dĩ. Niông gẻng-dong uảng-dĩ.

18 ¶ Cã nũ-gẻ gậ, cã dĩ dú niông giáng-séng hũ cự-nêng gũing ; ẻng-ỏ-cĩ hũ ử ẻng-gẻ uả-kĩ gậ cự-nêng gũing, iả niông hũ kặ-bộ gậ cự-nêng gũing.

19 Nêng lậ ẻng-ự í-diũ liông-séng, hũ-sũ Cìong-Dĩ, ciũ nã nêng ửing-kỷ, gũ ỏ nẻng-diũ, iọng sī gọng uã gụ hẩu gậ dĩ.

20 Nì lậ huãng-cò, ciũ nã nêng mà, gũ ỏ nẻng-diũ, iũ sũ-mũ dĩ gọng hẩu-gáu nĩ? nì lậ cã ciáng dĩ, ciũ siũ kũ-nũing, gũ ỏ nẻng-diũ, ciãu-diũ Cìong-Dĩ chũ kĩ lậ, iọng sī gọng uã nì hẩu gậ dĩ.

21 Nì nã Cìong-Dĩ háng lậ sī niông nì siũ kũ : ẻng-ự Gí-Dũ iả tãi nì siũ kũ, sê-diũ iông-sĩ nã nì, niông nì gáing gụ káu-bũ kộ giãng :

22 Gù ēng-năng cã-đ, chũ-dĩ iả mẫu giáing-kiểu gậ dĩ:

23 Gù nã nêng lũng-mã, dú ēng ảing-chũ; siu kũ, dú ēng uã hiả nêng gậ dĩ; cớng-lậ nà cù-cĩ gấu nã ciầu-diũ góng-biảng sếng nêng gậ Ciong-Dĩ;

24 Gù nã nêng guã dẫu-chiũ-dĩ chéng-séng dàng uoi-huoi-nêng gậ cò, niông uoi iáo cò mẫu guing-niả, sũ-siông sĩ-tiâu i-búng, ciũ đợ éng-ựê ngĩ gậ dĩ sáng; éng-ựê gù nã bính mà, nì-huoi-nêng ciũ í hẩu-tiâu.

25 Nì ảing-bã-sĩ sũ-siông giảng chũ điợ gậ iông; giả-ging dẫu-tê kộ ử ciả ciầu-gũ nì gậ lểng-ộng, iảng nì gậ lểng-ộng sũ-siông iảng iông gậ Cũ.

Dĩ 3 Ciong.

1 Nì iộng cã sê-mả gậ, niông hũ cù-cĩ gậ sếng-éng gũing; iộng-gặ-sĩ lậ iũ ēng sếng đầu gậ sếng-éng, mớng mẫu nêng nà iộng đầu-lĩ hẩu gù, gù éng-ựê sê-mả gậ ảing-gềng iả đợ kảing í iộng đầu;

2 Éng-ựê chũ-ging sê-mả iũ gềng-séng, cã dĩ dểng-ciê.

3 Nì cọng-sũ ēng gọng dẫu nguê-bing, ēng gọng sú gặ gồ, duối gếng, chã củ, cệng ngả-sĩ gậ í-ciông;

4 Nì niông nà uả-kĩ cang-mũ gậ sếng-siảng cệng cọng-sũ, iộng sĩ mài huoi-tiâu gậ, ciầu Ciong-Dĩ chũ kĩ lậ sĩ dểng dĩ-cing.

5 Gũ-sĩ-hê kẫu Ciong-Dĩ iũ siông-tê gậ chéng-giê á-niông-nêng, iả sĩ nà iộng gậ sếng-siảng cệng cọng-sũ, hũ sếng-éng gũing;

6 Ciũ sũ-siông Sã-là í-diũ Ngã-bã-là-hảng háng gù cã củ: nì lậ cã ciáng dĩ, sáng-bũ-lểng-dểng iũ giảng-kểng gậ dĩ dú mài lống nì giảng, nì ciũ sộng-dặ sĩ Sã-là gậ á-niông-gũing.

7 ¶ Nì iộng cã sếng-éng gậ, iả niông ciầu-diũ cềng-lĩ iáo sê-mả cã dĩ, i niông gềng-dông gù, éng-ựê gù piảng nì gảing nựing gậ gặ-sĩ, iả sĩ iáo nì cã dĩ điợ ộng-ừing sáng-miảng gậ ảing-hũ; iộng-gặ-sĩ nì gặ-dầu ciũ mẫu dĩ lũng-cũ.

8. ¶ Duôi cồng-gống uā cì gũ dĩ, nì dú niông ỉ-búing séng, nì tí-tả gù, gù tí-tả nì, sũ-siông hiáng-dĩ nì ỏ gù, gù ỏ nì, séng-cổ nững, keng-hự :

9 Nêng duôi nì lảnh, nì êng gống duôi gù lảnh, nêng luing-mã nì, nì êng gống luing-mã gù ; gǎing niông tǎi gù giữ hũ-kĩ ; êng-ựê nì nǎ Cìong-Dĩ hǎng lậ, sī niông nì dặ-diộ hũ-kĩ.

10 Sũ-siông sêng-géng gĩ-diũ uā, lủ nêng ỏ dặ-diộ sáng-miăng, bêng-bêng úing-úing-dĩ guā nì-ciẻ gậ, ciũ niông gêng-diũ gù gậ ựê, êng uā lảnh gậ dĩ, gêng-diũ gù gậ chũ, êng uā giáing-kiểu gậ dĩ :

11 Gũ niông-pĩ-tiầu ỏ, cǎ ciáng gậ dĩ ; ỉ-séng táng-dũ uả-mũ, dái kộ lâu.

12 Êng-ựê Cũ gậ mì-ciũ ciầu-gũ ngĩ gậ nêng, Cũ gậ nêng-ciẻ tiăng-nĩ gù gĩ-dầu : cồng-lậ cǎ-ỏ gậ nêng Cũ gậ mĩng-gǎi hiông-diũ chũ gù.

13 Nì lậ iẻ-séng ỏ cǎ ciáng gậ dĩ, sũ nêng ỏ huôi nì ?

14 Nì lậ êng-ựê ngĩ gậ dĩ siũ kũ, ciũ iũ hũ-kĩ : iũ nêng ứ nì, hiả nì, nì êng niông giáing, iả êng niông huáng-iẻ ;

15 Nì séng-dĩ niông cọng-Gĩ-Dũ cǎ nì chéng-giẻ gậ Cũ : iũ nêng mông nì séng-dĩ êng-ựê sũ dĩ iũ ịng gậ siông-tê, ciũ niông sī-sī kǎ-kǎ ỳ-bĩ hầu ǎing gù, cọng niông uả-kĩ-kĩ gêng-séng ǎing gù :

16 Nì iả niông nà-diũ liông-séng cǎ-dĩ ; ịng-gặ-sĩ ử áu nì uā nì sī cǎ-ỏ, luing-mã nì iáu Gĩ-Dũ hợ cǎ ỉ tí iũ ciáng ǎing-gêng gậ nêng, ciũ ỏ lờng ịng nêng êng hầu ỉ-sũ.

17 Lậ-sĩ hợ Cìong-Dĩ gậ séng-ỉ, nì êng-ựê cǎ ciáng gậ dĩ siũ kũ, piăng êng-ựê cǎ lảnh gậ dĩ-siũ kũ, gǎing hầu.

18 Êng-ựê Gĩ-Dũ tê-chíng cì-lệng tǎi nêng gậ cò siũ kũ, gù sī ngĩ-nêng tǎi bũ-ngĩ gậ nêng sĩ, ỏ duôi uôi-huôi-nêng dǎu Cìong-Dĩ gậ mĩng-chíng ; uả gù gậ séng-tỉ, gù sī nǎ nêng huôi-sĩ-tiầu, uả gù gậ sêng, gù sī nǎ Cìong-Dĩ hiầu sáng kị lậ ;

19 Gí-Dũ iả kầu-diũ cù-cì gậ sếng kộ gộng-dầu nả ử
duối dẫu dĩ-ngũ gậ lợng-ợng tiăng-nĩ,

20 Cợng-ching Nợ-ngã ỏ-dỗ sĩ-gũ ửng gậ sĩ-hê, Ciong-
Dĩ neng-nãi kúing-ợng neng gậ sĩ-hê, ỉợng gậ neng dú
eng kảng í, ử-cì-sĩ nì sĩ-gũ ửng giăng sử-dĩ dặ giũ gậ
neng, mẫu gự-duối, cợng-lậ bải neng :

21 ỉợng duối-sử ì-cài sĩ bỷ-piăng sải-lỷ, ciũ-sĩ kầu-diũ
Iả-Sứ Gí-Dũ giăng sĩ-neng dĩ-bing hủ-sáng kỷ lậ giã-ging
iả ợ giũ nì, ỉợng sải-lỷ eng-nảing sĩ dự-tiâu nự-seng gậ í-
nợ, sĩ cả-mợng neng gậ sĩ-hê niợng neng gậ liợng-seng
mẫu chộ-chữ neng Ciong-Dĩ ;

22 Iả-Sứ Gí-Dũ ỉợng tít, cớ dẫu Ciong-Dĩ gậ iũ-bing ;
Ciong-Dĩ sả-chữ gậ, iũ gựing-băng gậ, iũ cớ-nảing gậ, dú
hủ gự gựing.

Dĩ 4 Ciong.

1 Gí-Dũ gậ nự-seng siũ kủ, nì iả niợng nả ỉợng gợng-
ngũing siũ kủ gậ sếng cợng kớ-gả cợng-diũ ; eng-ựe neng
gậ nự-seng siũ kủ lầu ciũ iáu cớ mẫu gúing-nĩa ;

2 Nì iũ ỉợng gậ sếng giã-ging dẫu sĩ-gáing guã diợng-
diũ gậ nì-cẻ, ciũ mài cuối í-diũ nự-seng táng-dũ gậ lầing
dĩ kộ cã, cợng-lậ í-diũ Ciong-Dĩ gậ sếng-ỉ kộ cã.

3 Eng-ựe uối-huối-neng ảing-bả-sĩ í-diũ biẻ-gờ-neng gậ
sếng-ỉ, ử-iũ lợng-dợng, í-diũ sếng-dĩ siợng gậ lầing dĩ, iẻ-
ciũ-cự, iẻ dú mẫu hả-sũ, lầing iẻ, iáu ử bủ-kảng bải hờ gậ
dĩ, giã-ging kầu-lầu lợ :

4 Gự-huối-neng chũ nì eng iáu gự cái cã ử lầing-lậ
lầing gậ dĩ, sếng-dĩ siợng sĩ cợng gự-guối, lầing-uả hừ-
huối-neng :

5 Ciong-Dĩ mẫu gự sĩ ciũ ợ sếng sáng gậ neng iáu sĩ gậ
neng, dẫu ử sĩ-hê ỉợng gậ neng niợng neng-diợng gự cã
gậ lầing dĩ nả Ciong-Dĩ sếng.

6 Eng-ựe ỉợng dĩ, ử sĩ-tiâu lầu gậ neng ching-mang iũ
ử hẫu gậ sếng-sĩ gợng nả gự tiăng-nĩ, niợng gự gậ nự-

séng mông sĩ ciâu-diū nêng nã Ciong-Dĩ sêng, gù gâ lêng-
 ộng ộ iáu Ciong-Dĩ cái sâng.

7 ¶ Lông-công gâ mí-dĩ gâ sụê-mựê tấu dẫu : nì séng-
 dĩ niông đong-diăng, séng-kéng gĩ-dầu :

8 Đéng iàu-géng sĩ niông iớ-séng nì ồ gù, gù ồ nì ; éng-
 ưê ồ-séng ciá-diū cèng cái gâ cò-ộ :

9 Nì-huôi-nêng niông nì ciê-duôi gù, gù ciê-duôi nì, êng
 gống sâng êng dặ sặ cing :

10 Gộ nêng niông ciâu-diū cù-ci bả-bả-dĩ dặ-diộ gâ áing-
 hữ, nà ịong áing-hữ nì búing gù, gù búing nì, sữ-siông
 đéng hầu lí-gá gâ nêng, liâu-lĩ Ciong-Dĩ gộ iông gâ
 áing-hữ ;

11 Nêng lậ gống-dầu, ciũ niông biâu-méng sĩ gống
 Ciong-Dĩ càng-càng-dĩ hầu gù gâ dĩ ; lậ-sĩ liâu-lĩ dĩ, ciũ
 niông ciâu-diū Ciong-Dĩ nã gù gâ li-liông liâu-lĩ : ịong-
 gặ-sĩ máu-lọng sữ-mũ dĩ Ciong-Dĩ éng-ưê uôi Cũ Iả-Sứ
 Gĩ-Dũ ộ dặ-diộ ệng-iâu, ngũing ệng-iâu gũing-bãng dú
 gú nã gù, cì-dặ dẫu diâu-diâu dờ-dờ. Chéng séng sù
 ngũing.

12 ¶ Cèng ồ gâ hiăng-dĩ à, nì giâ-gíng pông-diộ chỉ nì
 gâ kũ-nhĩng, sữ-siông hồ ling nì, séng-dĩ êng niông siông
 sĩ gĩ-guôi, chũ sĩ pông-diộ gộ-cĩ gộ-iông gâ dĩ :

13 Nì gấing niông kâu-uôi, éng-ưê sĩ iáu Gĩ-Dũ cái-cái
 siũ kũ ; ịong-gặ-sĩ dẫu Gĩ-Dũ gâ ệng-iâu hĩng chũ lậ gâ
 sĩ-hê, nì ciũ ộ kâu-uôi cèng lộ.

14 Nì lậ éng-ưê Gĩ-Dũ gâ miăng nã nêng luing-uã, ciũ
 iũ hũ-kĩ ; éng-ưê ử ệng-iâu gâ Sêng, ciũ-sĩ Ciong-Dĩ gâ
 Sêng hũ dẫu nì séng-dĩ.

15 Nì dĩ-bíng lậ iũ nêng siũ kũ, cồng êng gống éng-ưê
 huôi-sĩ nêng, té nêng, cã-ộ, gũing biê nêng gâ áing dĩ,
 siũ kũ :

16 Lậ éng-ưê cã Gĩ-Dũ gâ hã-sáing siũ kũ, ciũ êng niông
 êng hầu I-sĩ ; gấing niông éng-ưê ịong miăng gú ệng-iâu
 nã Ciong-Dĩ.

17 Éng-ưê sĩ-hê dẫu lẫu, giâ-gíng niông sáing séng

Ciông-Dĩ chi-đi-gâ nêng : uoi-huoi-nêng gũ niông sáng
nả gũ sêng, ừ ềng sêng Ciông-Dĩ hậu sêng-sĩ gâ nêng gâ
sue-muê ở sũ-mũ gâ-sĩ nĩ ?

18 Lạ-sĩ ngi-nêng kãng-kãng kâu-lâu đả-giù, ừ ềng
gêng Ciông-Dĩ iáu huãng-cò gâ nêng sêng gũ gâ si-hê gũ
ở kâu-đả sũ-mũ di diu nĩ ?

19 Gũ-chũ ciâu-dit Ciông-Dĩ gâ sêng-ĩ siu kũ gâ nêng,
niông ảing-sing nả cù-cĩ gâ lêng-ông tở ừ ciã kâu-đả-di
cã tít di gâ Cũ ciâu-gũ.

Đĩ 5 Ciông.

1 Uoi cã ching-bõ, cã Gĩ-Dũ siu kũ gâ gũing-công, iã
cãi đả-di ở hê-lãi ở hĩng chũ lậ gâ ềng-iâu, gâ kũing nĩ
di-bing cã cã ching-bõ gâ nêng

2 Ciông-Dĩ cì-bông gâ iông dẫu nĩ di-bing, nĩ niông i-
diu Ciông-Dĩ gâ sêng-ĩ iãng gũ, ciâu-gũ gũ ềng niông
ềng-ựê gã-lã-maing, niông gọng-ngũing cã ; iã ềng niông

ềng-ựê táng ềng đong-đả gâ cing, niông ngũing-sêng cã ;
3 Iã ềng gọng chũ cù-cĩ si cã cũ, tở nĩ ciâu-gũ gâ, ciu
gũing-đả cềng ngĩng, cù-cĩ niông cã iông nả ừ cì-bông
gâ iông chũ.

4 Dẫu ừ duoi iãng-iông gâ Cũ hĩng chũ lậ gâ si-hê, nĩ
ciu ở đả-di ở ềng-ựing mài huoi-tiâu ềng-iâu gâ mậu.

5 ¶ Nĩ cã hê-sáng nêng gâ, iã niông hũ ching-bõ gâ
nêng gũing. Nĩ duoi-gã-nêng dú niông nả kêng-hủ gâ
sêng cềng iáu-duoi gãi-diũ, nĩ hũ-sũ gũ, gũ hũ-sũ nĩ :
ềng-ựê Ciông-Dĩ lũng-cũ giáu-ngâu gâ nêng, nả ảing-
hũ nả kêng-hủ gâ nêng.

6 Gũ-chũ nĩ niông cù-cĩ kêng-hủ hũ dẫu Ciông-Dĩ iũ
duoi cò-nảing gâ siũ à, si-hê dẫu lầ, Ciông-Dĩ ciu ở nả
nĩ gáu-sêng kĩ lậ ;

7 Niông nả nĩ lũng-công guã-lũ gâ di dú tở Ciông-Dĩ,
ềng-ựê Ciông-Dĩ si-sĩ kã-kã ciâu-gũ nĩ.

8 ¶ Cồng niông sêng-lêng, ching-chăng : nĩ gâ đõ-tê

ciũ-sĩ mỗ-gũ, sũ-siông sú-cũ, duõi siáng ẻ kỷ lậ, mũng-sĩ-tĩ giảng, lầu nêng iề :

9 Nĩ niông ỉ-séng sêng Cũ iáu mỗ-gũ mà, éng-ưê dặ-dí nỉ dầu sĩ-gáing gậ hiáng-dĩ iả siũ iọng gậ kũ.

10 ¶ Nả gồ iông áing-hũ nả nêng gậ Cĩong-Dĩ chĩng-mãng háng nỉ iáu Gĩ-Dũ hợ cã ỉ tĩ dặ-diệ gụ gậ ẻng-iãu, nỉ sả-sĩ-ciê siũ kũ lầu, Cĩong-Dĩ cởng ẻ sả nỉ sí-huợng hẩu kỷ lậ, séng-dĩ cữ-ỉ cềng diăng-gủ, gũ ẻ nả nỉ iũ li-liông.

11 Ngũing gũing-bãng dú gủ nả gủ cì-dặ dầu điàu-diàu đơ-đơ. Chềng séng sủ ngũing.

12 ¶ Uỏi chũ Sái-lả sĩ dềng-séng gậ hiáng-dĩ, uỏi siả iọng mĩ-ciê sêng tộ gủ gũê nả nỉ, kỷing nỉ, ỉ cã gủing-cềng uả iọng áing-hũ sĩ Cĩong-Dĩ cềng gậ áing-hũ : nỉ niông cì-bỉ-dặ ỉ-séng kẩu-diũ iọng áing-hũ.

13 Dầu Bả-bỉ-lẻng iáu nỉ cỏi-cỏi nả Cĩong-Dĩ tĩ chũ lậ gậ gầu-hồ, iáu nỉ chiăng-úing ; uỏi gậ gũing Mả-kộ iả iáu nỉ chiăng-úing.

14 Nỉ niông nả ỏ-séng cỏi-cỏi mĩ-củ chiăng-úing. Ngũing nỉ iáu Gĩ-Dũ hợ cã ỉ tĩ gậ nêng dú dặ-diệ bẻng-úing.

SẢ-DỮ BỈ-DÃ HỄ-SỬ.

Dĩ 1 Cĩong.

1 Cã Iả-Sủ Gĩ-Dũ gậ nũ-gẻ, ỉ cã sả-dữ, Sái-mộng Bỉ-dặ siả sêng gũê nả ử duỏi kẩu uỏi Cĩong-Dĩ giũ uỏi gậ Cũ Iả-Sủ Gĩ-Dũ gậ ngĩ, iáu uỏi cỏi dặ-diệ dềng bầu-bồ sêng-séng gậ nêng :

2 Ngũing áing-hũ bẻng-úing gẩng nả nỉ dặ cỏi nả nỉ cềng dặ-dí Cĩong-Dĩ iáu uỏi Cũ Iả-Sủ ;

3 ¶ Cìong-Dī nà cù-cī gậ ặng-iâu iáu cù-cī sí-huợng hẩu gậ séng-siăng hăng uoi-huoi-nêng lậ, niớng uoi cềng đặ-dí gụ, ciũ kầu cù-cī gậ duoi cồ-nảing nà ử duoi iáu ặng-ỷing gậ sáng-miăng gìng gềng Cìong-Dī iủ gúing-niả gậ áing-hự, dú nả uoi-huoi-nêng ;

4 Ỉ nà gụ ặng-iâu iáu sí-huợng hẩu gậ séng-siăng nà đềng duoi, đềng bẩu-bồ hự uoi gậ dĩ nả uoi ; niớng uoi pī-tiâu dẫu iợng sĩ-gáing éng-ựê nêng séng-dĩ siớng gậ lảing dĩ iủ gậ ợ huoi-tiâu gậ dĩ, ciũ kầu-diũ iợng hự uoi gậ dĩ ợ iáu Cìong-Dī ỉ-búing gậ séng-siăng.

5 Éng-ựê iợng dĩ, nì mẩu-lợng sũ-mũ dĩ niớng cềng nì gậ li-liớng, iủ sềng-séng lầu, lềng-ngựê gũ niớng iủ sí-huợng hẩu gậ séng-siăng ; iủ sí-huợng hẩu gậ séng-siăng, ỉ niớng iủ gầing-sỉ ;

6 Iủ gầing-sỉ, cầ dĩ ỉ niớng iủ hầ-sũ ; cầ dĩ iủ hầ-sũ, ỉ niớng iủ nềng-nầi ; iủ nềng-nầi, ỉ niớng iủ gềng Cìong-Dī gậ séng ;

7 Iủ gềng Cìong-Dī gậ séng, ỉ niớng iủ ồ hiáng-dĩ gậ séng ; iủ ồ hiáng-dĩ gậ séng, gũ niớng iủ ồ duoi-gá-nêng gậ séng.

8 Nì iợng duoi dĩ lậ iủ sí-cũ, nì ciũ mài dừing ợ sáng guả-ciẻ nả nì iủ-nảing-gề cềng đặ-dí uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ.

9 Nêng lậ mẩu iợng duoi dĩ ciũ sũ-siớng hải mì-ciủ, gũing-sỉ gậ nêng, lầu-bẩu-tiâu gụ áing-lầu gậ cồ sải lầi-lầu.

10 Gũ-chũ hiáng-dĩ à, nì gầing niớng cềng nì gậ li-liớng nả nì kầu-diũ ử hăng nì lậ nà nì tỉ chử lậ gậ áing-hự ợ cềng ỉ-lộ mài búing-đặ đòng : nì lậ cầ iợng duoi dĩ cồng mài gé-káu-ỉ :

11 Iợng-gặ-sỉ nì ợ đặ-diợ sí-cũ gậ áing-hự nả nì cềng hẩu nì uoi Cự, ciũ-sỉ Giu-Cự Iả-Sú Gí-Dũ ặng-ỷing gậ gồ-dĩ kộ.

12 ¶ Nì mớng đặ-dí iợng duoi dĩ, ỉ-séng sềng nì giả-gíng iủ gậ céng đàu-ỉ, uoi gũ niớng sĩ-sỉ kặ-kặ nà iợng duoi dĩ hẩu nì gầ-diũ.

13 Bọng uoi gū dāu iọng diōng-pông gậ sī-hē, ciū kṛing nì háu nì gī-diū iọng duoi dī; uoi chū iọng sī ēng-gái gậ;

14 Éng-ṽē uoi dặ-dí, ciāu-diū uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ háu uoi, uoi kṽē-kṽē cōng ặ piē-tiāu iọng diōng-pông.

15 Uoi iả ặ cèng uoi gậ lì-liōng nả nì dāu uoi sī-tiāu làu ciū iũ-nảing-gē sī-sī kặ-kặ gī-diū iọng duoi dī.

16 ¶ Uoi chīng-māng nà uoi Cự Iả-Sú Gí-Dũ gậ duoi cồ-nảing iáu gụ cuoi lậ gậ dī iáu nì uā dặ-dí, cōng ēng sī í-diū ử gự-lī gự-guoi cù-càu hự-gả gậ dī, sī chéng-ngảing chū-gīng gụ gậ duoi ặng-iāu.

17 Éng-ṽē gụ giǎng Dá Ciōng-Dī dặ-diộ tǐng-mǐng ặng-iāu gậ sī-hē, giǎng ử dặng duoi gậ ặng-iāu dĩ-bǐng iũ siǎng-éng dāu gụ ử-dī, iáu gụ uā, Iọng sī uoi dặng dặ-chiộ gậ Gựing, gụ dặng dặng uoi gậ ỉ :

18 Iọng siǎng-éng, uoi-huoi-nêng iáu Iả-Sú cāi dāu sēng súing gậ sī-hē, tiǎng-nī-gīng giǎng tǐng-dī à lậ.

19 Uoi-huoi-nêng iả iũ sǐng-dí sǎing uā-guā gậ dī, iọng dī gậ bẻng-gụ giā-gǐng gǎing ì-cài; nì niōng ỉ-séng í-diū iọng dī, ciū háu, iọng dī sū-siōng dáing ciāu dāu ọng gậ sù-cài, dǎing dāu tǐng tǎu guǎng gậ sī-hē ciū iũ hiǎu-sǎing chḥ-hīng ciāu dāu nì séng-dĩ :

20 Dĩ buoi-chố, niōng dặ-dí sēng-géng sǎing uā hē-lǎi gậ dī, mǎu cì-iōng sī nêng gọng bẻng cù-cī gậ ỉ-sũ gǎi-tiả gậ.

21 Éng-ṽē ử sǎing uā hē-lǎi gậ dī, cù-cặng mǎu cì-iōng sī giǎng nêng gậ séng-ỉ siōng chḥ lậ gậ : uā iọng dī gậ nêng dặ-diộ Sēng-Séng nì gụ gậ séng, ciū giǎng Ciōng-Dī ử-dī uā iọng dī.

Dī 2 Cióng.

1 Cặng-chīng bả-siǎng dĩ-bǐng iũ gả sǐng-dí chḥ lậ, hē-lǎi nì dĩ-bǐng iả cōng iũ gả gậ sǐng-sǎing, gụ-huoi-nêng ặ càng-càng-dĩ dḥng ēng ciǎng huoi nêng miề-tiāu gậ dāu-

lĩ, ỉ ềng kǎng nềng ử cĩa mǎi gù lậ gậ Cự-nềng, cĩ lờng cĩ niờng kụē-kụē-dĩ miề-tiâu.

2 Iũ cềng-cāi nềng ộ í-diũ gù-huōi-nềng lũng-lậ gậ lảnh dĩ; ềng-ựē iọng-gặ-sĩ gậ nềng cềng gậ dàu-lĩ ciũ ộ nả nềng uā ềng hẫu.

3 Gù-huōi-nềng ềng-ựē táng-sềng ciũ ộ nả cù-cầu gậ dĩ pĩng nì gậ cớng: gù niờng siũ gậ hểng lấu-cầu điăng-gú lấu cớng mại dằng-gộ, gù iả niờng kụē-kụē-dĩ miề-tiâu.

4 ¶ Ciũ-sĩ Cìong-Dĩ sắ-chũ gậ cềng-chỉng huāng-cò gậ sĩ-hê, Cìong-Dĩ iả ềng-nắng kúing-ộng gù, nả gù điũ dẫu dĩ-ngù, dẫu ú-ộng gậ káng-dĩ kộng-bộng-diũ, đắng dẫu sềng gù gậ sĩ-hê;

5 Cìong-Dĩ ỉ ềng-nắng kúing-ộng gũ-sĩ-hê gậ sĩ-gắi, nả duối sự ềng-sĩ ử ềng gềng Cìong-Dĩ lảnh gậ sĩ-gắi, cớng-lậ giũ ử gộng ngĩ dàu-lĩ gậ Nộ-ngả iáu gù cì chiộ-dĩ chiề nềng;

6 Ỉ sềng điăng-gú nả Sủ-dộ-mả, Ngộ-mộ-lả liờng-ciả sềng miề-tiâu, nả hồ chiáu iảng hó tiâu, nả hê-lải ềng gềng Cìong-Dĩ cã lảnh dĩ gậ nềng chũ iờng;

7 Lậ giũ ử cĩa ngĩ-nềng Lộ-dặ, Lộ-dặ ềng-ựē ử lảnh nềng cã lũng-lậ gậ lảnh dĩ sềng-dĩ ciũ cềng kĩ;

8 (Iọng ciả ngĩ-nềng điũ dẫu gù-huōi-nềng dĩ-bíng, nì-nì chũ-gĩng, tiảng-nĩ-gĩng gù mẩu uảng-huả gậ dĩ, ciũ lờng gù ngĩ gậ sềng sĩ-sĩ kặ-kặ cềng chẫu):

9 Gềng Cự gậ nềng, Cự dặ-dĩ giũ gù pĩ-tiâu chỉ gù gậ kữ-nũing, sê-diũ ử bử-ngĩ gậ nềng siũ hểng cì-dặ dẫu ử sềng nềng gậ nì-ciể;

10 Ử duối í-diũ nự-sềng táng-dũ gậ lảnh dĩ cã í-nộ gậ dĩ, gìng chũ-kiáng iũ gũing-bắng gậ nềng, gắing niờng siũ hểng. Iọng gậ nềng đắng cềng duối, bềng cù-cĩ gậ sềng-ỉ lũng-gũing cã, lũng-mả ử iũ sĩ-tê gậ nềng ỉ ềng giáng:

11 Ciũ-sĩ Cự sắ-chũ gậ, gũing-bắng, lĩ-liờng, mớng piāng gù-huōi-nềng gắing duối; iả ềng gộng dẫu Cự mĩng-chỉng lũng-mả gẫu ử iũ sĩ-tê gậ.

12 ¶ Iọng gậ nêng sū-siōng mẩu mễng-bạ gậ tê-sáng, sáng-chềng iáu gự ỉ-búing chự-sĩ niōng nà kộ tĩ, gự lūing-uā ēng hiâu-dặ gậ dĩ, cōng ộ nả cù-cĩ sếng-dĩ siōng gậ lảnh dĩ miề-tiâu, gự cã-ộ cōng ộ dặ-diộ cã-ộ gậ bâu-ēng ;

13 Iọng gậ nêng nì-sĩ cềng ồ cộ-lộ lūing-iề, dẫu gự iề ồ-sếng gậ ciũ iáu nì cãi iề gậ sĩ-hề, gự ciũ sū-siōng hōng-suả í-nộ gậ gẻ, cộ-lộ lūing-iề ;

14 Gự mì-ciú dú sĩ ử tóng-gáing gậ gặ-sĩ, huāng-cò dú mẩu hựể ; ỉ pĩng ử sēng-sếng mài điāng-gự gậ nêng ; gự cù-cĩ táng-sếng táng gựing-gớ tiâu ; iọng dú sĩ niōng ciũ gậ nêng ;

15 Gự-huōi-nêng diú-tiâu ciāng diộ giǎng-chộ-tiâu, gáing Pồ-sộ gậ gựing Bả-lǎng giǎng gậ diộ, iọng Bả-lǎng ciũ-sĩ táng cã-ộ gậ góng-cing ;

16 Bả-lǎng éng-ựề cù-cĩ gậ guả-sĩ ciũ iũ uā gự chộ-chự gậ : ciũ-sĩ gự mài uā dĩ gậ lự-ciề ciộ nêng gậ siāng-éng lūing-củ iọng sینگ-dĩ cã gậ, sū-siōng buối-ding nêng cã gậ dĩ.

17 ¶ Iọng gậ nêng sū-siōng mẩu sự gậ cǎng, sū-siōng nả cềng duối hóng chựế lậ chựế kộ gậ ềng ; iũ cềng duối gậ ú-ộng sê-diũ dǎng gự.

18 Iọng cì-cộng gậ nêng hẩu-gáu gặ uā, iũ nêng kǎing-kǎing pĩ-tiâu ử duối lūing-gựing cã gặ dĩ gậ nêng, gự-huōi-nêng ciũ nả nự-sếng táng-dũ gậ lảnh dĩ iáu ử lūing-lậ gậ lảnh dĩ pĩng iọng gậ nêng ;

19 Gự-huōi-nêng hự iọng gậ nêng gộng cù-cĩ cự-ỉ, cù-cĩ dú sĩ cã lảnh dĩ gậ nú-gẻ ; éng-ựề nêng nả sū-mũ dĩ dĩ-hũ, ciũ cã sū-mũ dĩ gậ nú-gẻ.

20 Gự-huōi-nêng éng-ựề dặ-dĩ uổi Cự, ciũ-sĩ Giù-Cự Iả-Sú Gí-Dũ, ciũ pĩ-tiâu lầu sĩ-gáing í-nộ gậ dĩ, hề-mựế ỉ nả iọng í-nộ gậ dĩ dīng-ling-diũ, dĩ-hũ-tiâu, gự hề-lǎi gậ kử-nūing ciũ piāng tê-chīng gậ gǎing lĩ-huối.

21 Gự dặ-dĩ ngĩ gậ dầu-lĩ lầu, ỉ ngặ ử niōng cộng cã sēng gấu-dồ nêng gậ dĩ, dầu-bủ-ự ềng dặ-dĩ iọng ngĩ gậ dầu-lĩ gǎing hẩu.

22 Sữ-ngữ uā gậ dĩ cèng mài chḡ, ciū-sī uā, Ẽ ỷ kḡ ìe cù-cī tū chḡ lậ gậ mĩ-dĩ, kḡ sải lải-lĩ ỷ kḡ nải-dĩ ợng cióng; gḡ-huḡi-nềng gậ dĩ ciū-sī ợng gặ-sỉ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Cèng ḡ gậ hiáng-dĩ à, uḡi giâ siả gḡ nả nḡ gậ sĩ dĩ nĩ-hóng sềng; uḡi dẫu ợng liềng-hóng sềng dủ sĩ kḡing nḡ gĩ-diḡ, tiâu-buḡi nḡ chềng-ỉ gậ sềng;

2 Ồ nḡ gĩ-diḡ sềng gậ sớng-dĩ sớng uā-guā gậ dĩ, iáu Cḡ ciū-sĩ Giḡ-Cḡ cḡ ử háu nḡ gậ sả-dḡ gậ chḡ gáu-dḡ gậ dĩ:

3 Dĩ buḡi-chḡ nḡ niềng dặ-dĩ dẫu sĩ-gải sḡ-mḡ gậ nḡ-ciể cḡng iḡ kiáng-mảing gậ nềng ợ chḡ-lả, í-diḡ cù-cī sềng-dĩ siềng gậ lảing dĩ, kiáng-mảing, gḡ-uā,

4 Cḡ hḡ nềng cù-cī ợ cuḡi lậ gậ dĩ, nĩ-dĩ iḡ ợng gậ dĩ? éng-ḡ giảng uḡi cũ-cḡng sĩ-tiâu gậ sĩ-hề-dĩ kĩ, lḡng-cḡng gậ dĩ gḡng iáu kḡ-tíng bĩ-dĩ gậ sĩ-hề ỉ-búing.

5 Gḡ-huḡi-nềng cì-gềng-gềng lẫu-bẫu-tiâu, buḡi-chḡ kẫu-diḡ Cḡng-Dĩ gáu-dḡ gậ dĩ ciḡ iḡ títg, iả iḡ dĩ giảng sḡ-dĩ chḡ-lả, ỉ dẫu sḡ dĩ-bíng giể-ỉ kĩ lậ;

6 Ử-cì-sỉ gậ sĩ-gải nả giảng títg, giảng dĩ-dĩ lậ gậ sḡ cềng mò-tiâu lải-lĩ-lĩ.

7 Giâ-gítg gậ títg dĩ iả sĩ kẫu-diḡ Cḡng-Dĩ gáu-dḡ gậ dĩ sề-diḡ, dảing sềng ử ềng gềng Cḡng-Dĩ gậ lảing nềng, miề-tiâu gḡ gậ nḡ-ciể dẫu, ciḡ ợ nả hḡ chiâu-tiâu.

8 ¶ Cèng ḡ gậ hiáng-dĩ à, nḡ ềng gḡng lẫu-bẫu-tiâu ợng cì-ḡng dĩ, Cḡ chḡ cì gḡng sḡ-siềng cì-chảing nḡng, cì-chảing nḡng sḡ-siềng cì gḡng.

9 Cḡ í-diḡ cù-cī hḡ gậ dĩ, cḡng mài dằng-gḡ, iḡ nềng chḡ sĩ Cḡ dằng-gḡ, ỉ-cài Cḡ ềng sĩ dằng-gḡ; sĩ kḡing-ợng nḡ-huḡi-nềng, ḡ duḡi-gả-nềng dủ gải-ợ cềng-sing, ềng ḡ cì-ciả nềng miề-tiâu.

10 Lậ-sỉ Cḡ gậ nḡ-ciể cḡng ợ dẫu sḡ-siềng chḡ ỉ-búing; dẫu ử sĩ-hề títg ợ cềng hiềng bảing-tiâu, títg cḡng iḡ

hềng-cộng gậ mi-dĩ dụ ọ nã cềng điọ gậ hồ chiáu-huā-tiāu, sī-gáing iáu sī-gáing cā-chềng gậ mi-dĩ dụ ọ nã hồ chiáu-tiāu.

11 ¶ Iọng duối dĩ dụ niông chiáu-huā-tiāu, iọng-gặ-sĩ nì ảing-gềng ềng-gái niông gự-duối gậ chềng-giể niông gự-duối gậ gềng-sềng,

12 Cềng chiế-sềng siông, đảing Cìong-Dĩ gậ nì-ciể dẫu, ử nì-ciể títg ciũ ọ nã hồ chiáu-huā-tiāu, títg cìong iũ hềng-cộng gậ mi-dĩ ọ nã cềng điọ gậ hồ chiáu-iông-tiāu.

13 Uối-huối-nềng, ciāu-diũ Cìong-Dĩ hự gậ dĩ, siông ử sềng gậ títg, sềng gậ dĩ, iũ ngĩ gậ dĩ dẫu dĩ-bíng-dĩ gựe-diũ.

14 Cềng ồ gậ hiáng-dĩ à, nì lậ siông iọng gậ dĩ, ciũ niông cềng nì gậ li-liông nã Cự gĩng nì dẫu gự mĩng-chíng cềng bềng-úing, mẩu mi-ciể í-nộ gể, mẩu chồ-chũ uā nì.

15 Ỉ niông chũ Cự kúing-ểng nềng ciũ-sĩ giũ nềng ; sũ-siông uối-huối-nềng cềng ồ gậ hiáng-dĩ Bấu-lộ, ciāu-diũ gự đả-diọ gậ chóng-mềng, siả sềng gựe nã nì ;

16 Gự lống-cống gậ sềng dụ sĩ uā iọng gậ dĩ ; gự gậ sềng dĩ-bíng iũ nùing mềng-bạ gậ sù-cài, ử ềng-nảing ọ tóng ềng í-sềng sềng Cự gậ nềng gā-lā-mảing gải-tiả, iả gā-lā-mảing gải-tiả biể gậ sềng-gềng, cĩ lống cĩ niông miề-tiāu.

17 ¶ Cềng ồ gậ hiáng-dĩ à, nì sảing đả-dĩ iọng duối dĩ, ciũ niông bọng-bĩ, giáng-pā nì nã lảing nềng chồ gậ dẫu-lĩ pĩng kồ, ciũ mẩu-tiāu nì í-sềng sềng Cự gậ sềng.

18 Nì niông giũ cì-góng cì-góng gá nà ảing-hũ nã nì, iả niông giũ cì-góng cì-góng nã nì gảing đả-dĩ uối Cự ciũ-sĩ Giũ-Cự Iả-Sú Gĩ-Dũ. Ngũing ểng-iāu giả-gíng cì-dạ dẫu ểng-ữing dụ gự nã gự. Chềng sềng sù ngũing:

SẢ-DŨ IỖ-HŪING Ỉ SŨ.

Dĩ 1 Ciong.

1 Buōi-chō iũ sáng-miāng gậ dầu, ciũ-sĩ uoi-huōi-nêng tiāng-nĩ-gĩng, chũ-gĩng, chéng-ngǎing chũ-gĩng, chéng-siũ mộ-guā gậ ;

2 (Iộng sáng-miāng hĩng chũ lậ, uoi-huōi-nêng chũ-gĩng-guā, giā tãi iộng sáng-miāng cã guíng-cēng, nà iộng sáng-miāng, ciũ-sĩ ặng-ỷing gậ sáng-miāng, háu nĩ-huōi-nêng dạ-dĩ, iộng sáng-miāng buōi-chō iáu Dá cǎi cì-dó, hē-mựế hĩng chũ lậ nã uoi-huōi-nêng chũ) ;

3 Uoi-huōi-nêng nà chũ-gĩng-guā, tiāng-nĩ-gĩng-guā gậ dĩ, háu nĩ dạ-dĩ, ồ nĩ iáu uoi bẻng sũ-mũ dĩ dụ cǎi-cǎi dạ-diộ : uoi iáu Dá gĩng iáu gù gậ Gũing Iả-Sú Gí-Dũ bẻng sũ-mũ dĩ dụ cǎi-cǎi dạ-diộ :

4 Uoi siã iộng dĩ gựế nã nĩ, ồ uoi gậ kǎu-uoì ộ sí-cũ kĩ lậ.

5 ¶ Ciong-Dĩ sĩ guáng, dǎu gù dĩ-bíng mǎu mĩ-mǎu-ciê ú-ộng, iộng sĩ uoi giǎng Ciong-Dĩ ử-dĩ tiāng-nĩ lậ gậ dĩ, giā-gĩng háu nĩ dạ-dĩ.

6 Uoi-huōi-nêng lậ uā cù-cĩ bẻng sũ-mũ dĩ dụ iáu Ciong-Dĩ cǎi-cǎi dạ-diộ, ǎng-gēng gũ sĩ ciǎu-diũ ú-ộng, uoi-huōi-nêng ciũ-sĩ uā gặ dĩ, ềng í-diũ céng gậ dầu-lĩ :

7 Uoi-huōi-nêng lậ ciǎu-diũ guáng ǎng-gēng, sũ-siōng Ciong-Dĩ dǎu guáng-dĩ ỉ-búing, ciũ bẻng sũ-mũ dĩ dụ iáu Ciong-Dĩ cǎi-cǎi dạ-diộ, Ciong-Dĩ gậ Gũing Iả-Sú Gí-Dũ gậ huǎi ciũ dữ-tiǎu uoi lǎng-cǎng gậ cò, nà uoi sǎi lải-lĩ.

8 ¶ Uoi-huōi-nêng lậ uā cù-cĩ mǎu cò, ciũ-sĩ cĩ pĩng cĩ, céng gậ dầu-lĩ iả ềng-nǎing dǎu uoi séng-dĩ.

9 Uoi-huōi-nêng lậ nẻng cù-cĩ gậ cò, Ciong-Dĩ sĩ kǎu-dạ-diũ gậ, sĩ góng-biǎng gậ, còng ộ siã-tiǎu uoi-huōi-

nêng gâ cò, dũ-tiâu uòi lũng-cồng bũ-ngĩ gâ dī, nà uòi sải lải-lĩ.

10 Uòi-huōi-nêng lậ uā cù-cī ēng-nảing huāng-cò, ciũ-sī nà Cìong-Dĩ cệng uā gả dī gâ, gù gâ dầu iả ēng-nảing dầu uòi sẻng-dĩ.

Dĩ 2 Cìong.

1 Uòi gựing-ciẻ à, uòi siả ịong dī gựẻ nả nì, ỏ nì mài huāng-cò. Lậ iủ nêng huāng-cò, dầu Dá ử-dĩ iủ cì-ciả tải uòi-huōi-nêng cầ-bầu gâ, ciũ-sī ngĩ-nêng iả-Sứ Gỉ-Dũ :

2 Gự nà cù-cī cệng cī tải uòi-huōi-nêng siũ-cò; ēng-ộ-cỉ tải uòi-huōi-nêng siũ-cò, iả tải tóng sī-gảing nêng siũ-cò.

3 ¶ Uòi-huōi-nêng lậ í-diũ gự gấu-dỏ gâ dī, ciũ hiảu-dặ uòi-huōi-nêng dặ-dỉ gự.

4 Nêng lậ uā cù-cī dặ-dỉ Cự, ỉ ēng í-diũ gự gấu-dỏ gâ dī, ịong nêng ciũ-sī uā gả dī, cẻng gâ dầu-lĩ ēng-nảing dầu gự sẻng-dĩ :

5 Mảu-lọng sũ-mũ nêng í-diũ Cự gâ dầu, ịong nêng sẻng-dỉ ì-cài sí-huọng ỏ Cìong-Dĩ. Ēng-ựẻ ịong dī, uòi-huōi-nêng ciũ dặ-dỉ uòi sī iáu Cự hộ cầ ỉ tĩ :

6 Nêng lậ uā cù-cī sī iáu Cự hộ cầ ỉ tĩ, ảing-gẻng ciũ niông í-diũ Cự gâ ảing-gẻng.

7 ¶ Cẻng ỏ gâ hiảng-dĩ à, uòi siả nả nù gâ, ēng sī nà sẻng gâ dī gấu-dỏ nì, sī nà giảng buōi-chỏ ảing-lầu gấu-dỏ nì gâ dī ciũ-sī nì giảng buōi-chỏ tiảng-nĩ lậ gâ dầu.

8 Uòi ỉ siả ịong gấu-dỏ nì sẻng gâ dī gựẻ nả nì, ịong dī dầu Cự-dĩ sī cẻng gâ, dầu nì-dĩ iả sī cẻng gâ; ēng-ựẻ ú-ộng tầu guả-tiâu, cẻng gâ guảng giả-gỉng ciảu chự lậ.

9 Iủ nêng uā cù-cī dầu guảng-dĩ, ỉ hảing gự gâ hiảng-dĩ, ịong nêng gũ sī dầu ú-ộng-dĩ.

10 Ỏ hiảng-dĩ gâ nêng cì-bỉ-dặ dứ dầu guảng-dĩ gựẻ-diũ, gự sẻng-dỉ mảu guả-ngải gâ dī.

11 Nêng lậ hảing hiảng-dĩ ciũ-sī dầu ú-ộng-dĩ, ỉ dầu ú-ộng-dĩ giảng, ēng dặ-dỉ kộ nĩ-dĩ kộ, ēng-ựẻ ú-ộng lọng gự mì-ciú hải-tiâu.

12 ¶ Uòi gŭng-ciề à, uòi siả nả nì gậ, éng-ựề nì gậ cò kâu-diũ Cũ gậ miáng tãi nì siả-tiâu lâu.

13 Dá cì-bō gậ nêng, uòi siả nả nì gậ, éng-ựề nì đặ-dỉ giăng buōi-chồ dú đợ-dỉ gậ Gí-Dũ. Hê-sáng nêng à, uòi siả nả nì gậ, éng-ựề nì iâng-guã ử ciả ợ gự lâu. Gŭng-ciề à, uòi siả lâu nả nì gậ, éng-ựề nì đặ-dỉ Dá.

14 ¶ Dá cì-bō gậ nêng, uòi siả lâu nả nì gậ, éng-ựề nì đặ-dỉ giăng buōi-chồ dú đợ-dỉ gậ Gí-Dũ. Hê-sáng nêng à, uòi siả lâu nả nì gậ, éng-ựề nì iũ duoi li-liông, Ciong-Dĩ gậ dầu iả sī-sī kặ-kặ đầu nì séng-dỉ, nì ỉ iâng-guã ử ciả ợ-gự lâu.

15 Éng niông ồ iộng sī-gáing iáu iộng sī-gáing gậ mi-dĩ. Nêng lậ ồ sī-gáing, ciũ mầu ồ Dá gậ séng.

16 Éng-ựề sī-gáing lũng-công gậ mi-dĩ, ciũ-sī nự-séng táng-dũ gậ lảnh dĩ, mì-ciú táng-dũ gậ lảnh dĩ, iáu hũ-gũ gặ gậ tĩng-mĩng, ềng sī giăng Dá ử-dỉ lậ, sī giăng sī-gáing-dĩ lậ.

17 Iộng sī-gáing iáu sī-gáing táng-dũ gậ lảnh dĩ, dú tầu mầu-tiâu : công-lậ í-diũ Ciong-Dĩ gậ séng-ỉ kộ cã gậ nêng cì-bỉ-dặ dú đợ-dỉ.

18 ¶ Gŭng-ciề à, giả-gíng sī sụề-mựề gậ sī-gãi : nì chĩng-mãng tiăng-nĩ-gĩng hê-lải công iũ cĩ uã cĩ sī Gí-Dũ iáu Gí-Dũ cã đō-tê gậ chũ lậ ; giả-gíng iũ cềng cã cĩ uã cĩ sī Gí-Dũ iáu Gí-Dũ cã đō-tê gậ nêng ; éng-ựề iộng dĩ uòi-huōi-nêng ciũ đặ-dỉ giả-gíng ciũ-sī sụề-mựề gậ sī-gãi.

19 Gự-huōi-nêng giăng uòi-huōi-nêng dĩ-bĩng chũ kộ, gự ềng sī uòi cì-bọng gậ nêng ; gự lậ-sī uòi cì-bọng gậ nêng, gự ciũ cì-bỉ-dặ dú iáu uòi cã cì-dó, gự chũ kộ, éng-ựề niông biảu-mẻng gự ềng-nảing dú sī uòi cì-bọng gậ nêng.

20 Nì giăng chéng-giề gậ Cũ ử-dỉ nả iũ muoi nì, ciũ bẻng sũ-mũ dĩ dú đặ-dỉ.

21 Uòi siả sềng gựề nả nì, ềng sī éng-ựề nì ềng đặ-dỉ cềng gậ dầu-lĩ, sī éng-ựề nì đặ-dỉ cềng gậ dầu-lĩ, ỉ éng-ựề gặ uã gậ dĩ công ềng sī giăng cềng gậ dầu-lĩ chũ lậ.

22 Uā gǎ dī gâ sī sū-mū nêng? cǒng sī ũ ciǎ ēng nêng
Iǎ-Sú cǎ Gí-Dũ gâ nêng. Ēng nêng Dá iáu Gǔing, iǒng
nêng ciū-sī cī uā cī sī Gí-Dũ iáu Gí-Dũ cǎ dō-tê.

23 Mǎu-lǒng sū-mū nêng ēng nêng Gǔing ciū iáu Dá
mǎu gúing-niǎ, cǒng-lậ nêng Gǔing gâ ciū iáu Dá iǎ iũ
gúing-niǎ

24 ¶ Nì giǎng buōi-chỗ tiǎng-nī lậ gâ, niǒng sī-sī kǎ-
kǎ gī dǎu séng-dĩ. Nì lậ nà giǎng buōi-chỗ tiǎng-nī lậ
gâ sī-sī kǎ-kǎ gī dǎu séng-dĩ, ciū iáu Gǔing gìng iáu Dá
dú hō cǎ ĩ tĩ.

25 Cũ hũ uoi-huōi-nêng gâ, ciū-sī ǒng-ỷing gâ sáng-
miǎng.

26 Uoi siǎ iǒng dī gựē nǎ nì, sī uā ũ ồ pīng nì gâ nêng
gâ dī.

27 Lậ uā nì gâ dī, nì giǎng chéng-giể gâ Cũ ũ-dĩ dặ lậ
gâ iũ muoi nì, sī-sī kǎ-kǎ dǎu nì séng-dĩ, nì ciū ēng niǒng
nêng háu nì; iǒng muoi gâ iũ bẻng sū-mū dī dú háu nì,
iǒng iũ iǎ sī céng gâ dú mǎu gǎ gâ, ciǎu-diū iǒng iũ háu
nì, nì ciū iáu Cũ hō cǎ ĩ tĩ.

28 ¶ Uoi gǔing-ciể à, nì niǒng iáu Cũ hō cǎ ĩ tĩ; dǎu
Cũ hīng chũ lậ gâ sī-hē, uoi-huōi-nêng ciū ộ duoi-dǎng
mǎu mī-ciể giǎng, Cũ cuoi lậ uoi-huōi-nêng dǎu gụ mīng-
chīng iǎ mài ēng háu ĩ-sū.

29 Nì lậ dặ-dĩ Cũ sī ngī gâ, iǎ ộ dặ-dĩ mǎu-lǒng sū-mū
nêng cǎ ngī gâ dī, dú sī giǎng Cũ ũ-dĩ sai gâ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Nì chũ Dá iũ gĩ-duoi gâ ồ uoi-huōi-nêng, nǎ uoi gǒng
hǎng cǎ Cióng-Dĩ gâ gǔing: uoi-huōi-nêng đǒng-céng sī
Cióng-Dĩ gâ gǔing. Sī-gáing ēng dặ-dĩ uoi, éng-ựē ēng
dặ-dĩ Dá.

2 Cèng ồ gâ hiǎng-dĩ à, uoi-huōi-nêng giâ-gíng sī
Cióng-Dĩ gâ gǔing, uoi-huōi-nêng hē-lǎi ộ sū-mū gặ-sĩ
gũ ēng-nǎing hīng chũ lậ. Uoi-huōi-nêng dặ-dĩ dǎu Cũ

hīng chũ lậ gậ sī-hē, uoi-huōi-nēng ciū ỡ sū-siōng gù ;
 éng-ᵛē ỡ chũ-gīng gù céng gậ hēng-còng.

3 Mẩu-lọng sū-mū nēng kâu-diū Cự iũ ịọng gậ siōng-tê,
 ciū nà cù-cī lōng chéng-giê, sū-siōng Cự chéng-giê ỉ-
 búing.

4 Nēng lậ huāng-cò ciū-sī huāng-huả ; éng-ᵛē huāng-
 huả ciū-sī cò.

5 Nì dặ-dí Cự chīng-māng hīng chũ lậ, sī ồ dặ-tiāu uoi-
 huōi-nēng gậ cò ; gù cù-cī dú mẩu cò.

6 Mẩu-lọng sū-mū nēng iáu Cự hợ cã ỉ tỉ ciū mài huāng-
 cò : mẩu-lọng sū-mū nēng huāng-cò ciū ēng-nǎng chũ-
 gīng Cự, ỉă ēng dặ-dí Cự.

7 ¶ Uoi gựing-ciê à, nì ēng niōng nǎ nēng pīng : cã
 ngi gậ dī ciū sī ngī-nēng, sū-siōng Cự ỉ-búing.

8 Huāng-cò gậ nēng sī giǎng mặ-gũ ử-dĩ chũ lậ ; éng-
 ᵛē mặ-gũ giǎng buōi-chổ ciū-sī huāng-cò. Cìong-Dĩ gậ
 Gựing chīng-māng hīng chũ lậ cì-gēng-gēng ồ miề-tiāu
 mặ-gũ cã gậ dī.

9 Mẩu-lọng sū-mū nēng giǎng Cìong-Dĩ ử-dĩ sǎi gậ,
 cǒng mài huāng-cò, éng-ᵛē Cìong-Dĩ gậ cệng sī-sī kặ-kặ
 dẫu gù séng-dĩ : gù cǒng mài huāng-cò, éng-ᵛē gù sī
 giǎng Cìong-Dĩ ử-dĩ sǎi gậ.

10 Cìong-Dĩ gậ gựing, mặ-gũ gậ gựing, éng-ᵛē ịọng dī
 ciū bing-piê dặ chũ lậ : mẩu-lọng sū-mū nēng ēng cã ngi
 gậ dī, ēng ồ hiǎng-dī, dú ēng sī giǎng Cìong-Dĩ ử-dĩ
 chũ lậ.

11 Uoi-huōi-nēng niōng nì ồ uoi, uoi ồ nì, ịọng ciū-sī nì
 giǎng buōi-chổ tiāng-nī lậ gáu-dồ nì gậ dī :

12 Éng gặng sū-siōng Gái-ếng, Gái-ếng sī giǎng ử ciǎ
 ỡ gự chũ lậ gậ, suoi-tiāu gù gậ dī-ciê. Cã-sū-dī suoi-tiāu
 gù nī ? Éng-ᵛē gù cù-cī cã gậ dī sī lǎng gậ, gù dī-ciê
 cã gậ dī sī ciǎng gậ.

13 ¶ Hiǎng-dī à, sī-gáing nēng lậ hǎing nì, nì ēng
 niōng chũ sī gự-guōi gậ dī.

14 Uoi-huōi-nēng ồ hiǎng-dī, ciū dặ-dí uoi-huōi-nēng sī

chũ sĩ nì sáng lâu. Ẽng ỗ hiáng-dī gậ nêng gũ sĩ nã sĩ gũing-diũ.

15 Mầu-lộng sũ-mũ nêng hãing hiáng-dī ciũ sộng sĩ suôi nêng gậ : nì đặ-dí suôi nêng gậ mầu ẻng-ửing gậ sáng-miăng dẫu gụ sếng-dĩ.

16 Cự chĩng-mãng nà cù-cĩ gậ miăng giũ uoi-huõi-nêng gậ miăng, ẻng-ự ịộng dĩ uoi-huõi-nêng ciũ đặ-dí sũ-mũ dĩ sộng-đặ ỗ-sếng : uoi-huõi-nêng ẻng-gái iả niõng nà cù-cĩ gậ miăng giũ hiáng-dĩ gậ miăng.

17 Nêng lậ iũ ịộng sĩ-gáing gậ ngẻng-cĩng, ỉ chũ-gĩng hiáng-dĩ gẻng-mẫu, dú ẻng kộ-lĩng gụ, ịộng nêng nĩ-dĩ iũ ỗ Cĩng-Dĩ gậ sếng ?

18 ¶ Uoi gũing-ciẽ à, uoi-huõi-nêng nì ỗ uoi, uoi ỗ nì, ẻng niõng nà uã dĩ, chặ-dĩ ỗ nêng ; niõng nà cã dĩ, ì-cài-cài-dĩ ỗ nêng.

19 Ẽng-ự ịộng dĩ uoi-huõi-nêng đặ-dí uoi sĩ hũ cẻng gậ dầu-lĩ, uoi sếng-dĩ dẫu Cự gậ mĩng-chĩng iả ộ ửing-lộ,

20 Uoi sếng-dĩ lậ uã uoi iũ chộ, Cĩng-Dĩ ciũ piăng uoi sếng gãing duoi, bẻng sũ-mũ dĩ dú đặ-dí.

21 Cẻng ỗ gậ hiáng-dĩ à, uoi sếng-dĩ lậ mầu dĩ uã uoi iũ chộ, ciũ hiõng-diũ Cĩng-Dĩ gộng duoi-dẻng mầu mĩ-ciẽ giáng ;

22 Uoi mầu-lộng giũ sũ-mũ dĩ, giẻng Cự ử-dĩ iả dú ộ đặ-diộ, ẻng-ự uoi í-diũ gụ gấu-dõ gậ dĩ, cã gụ đẻng-ĩ gậ dĩ.

23 Cĩng-Dĩ gấu-dõ gậ dĩ, ciũ-sĩ niõng uoi-huõi-nêng sẻng gụ Gửing Iả-Sú Gí-Dũ gậ miăng, gũ niõng uoi ciãu-diũ gụ chĩng-mãng gấu-dõ uoi-huõi-nêng, nì ỗ uoi, uoi ỗ nì.

24 Nêng lậ í-diũ Cĩng-Dĩ gấu-dõ gậ dĩ, ciũ iấu Cĩng-Dĩ hợ cã í tí, Cĩng-Dĩ iả iấu gụ hợ cã í tí. Cĩng-Dĩ nà Sẻng-Sẻng nã uoi-huõi-nêng, ẻng-ự ịộng dĩ uoi-huõi-nêng đặ-dí Cĩng-Dĩ iấu uoi-huõi-nêng hợ cã í tí.

Dĩ 4 Cióng.

1 Cèng ơ gậ hiáng-dĩ à, iũ neng uā cù-cĩ sèng-dĩ dặ-dị sèng, nì ềng niông dú sềng, niông chĩ ử sềng sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ chử lậ ềng sĩ : ềng-ựê sĩ-gáing iũ cèng-cãi gặ sítg-dĩ chử lậ.

2 Nì giăng ịong dĩ ặ dặ-dĩ Cióng-Dĩ gậ Sềng : mẩu-lọng sũ-mũ sềng neng Iả-Sú Gí-Dũ sĩ cịộ neng gậ sềng chử-sĩ gậ, ciũ-sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ chử lậ gậ :

3 Mẩu-lọng sũ-mũ sềng ềng neng Iả-Sú ciũ ềng sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ chử lậ ; sĩ cĩ uā cĩ sĩ Gí-Dũ iáu Gí-Dũ cã dờ-tê gậ, nì tiăng-nĩ-gĩng ử sềng cồng ặ dẫu ; giả-gítg dẫu sĩ-gáing lầu.

4 ¶ Uoi gựing-ciề à, nì sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ chử lậ, ciũ iâng-guā gụ-huôi-neng : ềng-ựê dẫu nì sềng-dĩ gậ, piăng dẫu sĩ-gáing neng sềng-dĩ gậ, gấing duoi.

5 Gụ-huôi-neng sĩ giăng sĩ-gáing-dĩ lậ : uā gậ dĩ dụ sĩ sĩ-gáing gậ dĩ, sĩ-gáing neng iả tiăng-nĩ gụ.

6 Uoi-huôi-neng sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ chử lậ : dặ-dĩ Cióng-Dĩ gậ neng ciũ tiăng-nĩ uoi ; ềng sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ chử lậ gậ neng ciũ ềng tiăng-nĩ uoi. Ềng-ựê ịong dĩ uoi-huôi-neng ặ bítng-piề sũ-mũ sềng sĩ cềng gậ, sũ-mũ sềng sĩ chộ gậ.

7 ¶ Cèng ơ gậ hiáng-dĩ à, uoi-huôi-neng niông nì ơ uoi, uoi ơ nì : ềng-ựê ơ sĩ giăng Cióng-Dĩ-dĩ lậ ; mẩu-lọng sũ-mũ neng iũ ơ-sềng dụ sĩ giăng Cióng-Dĩ ử-dĩ sải gậ, iả dặ-dĩ Cióng-Dĩ.

8 Neng lậ mẩu ơ-sềng, ciũ ềng dặ-dĩ Cióng-Dĩ ; ềng-ựê Cióng-Dĩ ciũ-sĩ ơ.

9 Cióng-Dĩ hăng gụ cồng-lậ sải gậ cì-cĩa Gựing lậ sĩ-gáing, niông uoi-huôi-neng kầu-diũ gụ ặ sắng, ịong-gặ-sĩ ciũ biâu-mềng Cióng-Dĩ ơ uoi-huôi-neng gậ sềng.

10 Ềng sĩ uoi-huôi-neng ơ Cióng-Dĩ, sĩ Cióng-Dĩ ơ uoi-huôi-neng, hăng gụ Gựing lậ nà cù-cĩ cềng cĩ tãi uoi-huôi-neng siũ-cò, ịong ciũ-sĩ ơ.

11 Cềng ơ gậ hiáng-dī à, Cìong-Dī ịong-gặ-sĩ ơ uoi-huōi-nềng, uoi-huōi-nềng ềng-gái iả niông nì ơ uoi, uoi ơ nì.

12 Cù-cặng mẩu nềng chũ-gĩng Cìong-Dī : uoi-huōi-nềng lậ nì ơ uoi, uoi ơ nì, Cìong-Dī ciũ iáu uoi-huōi-nềng hợ cã ỉ tĩ, uoi ơ gụ gậ séng iả sí-cự lợ :

13 Cìong-Dī nà gụ gậ Sềng nả uoi-huōi-nềng, uoi-huōi-nềng ềng-ự ịong dī ciũ ợ đặ-dí uoi-huōi-nềng iáu Cìong-Dī hợ cã ỉ tĩ, Cìong-Dī iả iáu uoi-huōi-nềng hợ cã ỉ tĩ.

14 Dá hắng Gựng lậ cã giu sī-gáing nềng gậ Cự, uoi-huōi-nềng chũ-gĩng làu, iả tãi gụ cã gúing-cềng.

15 Mẩu-lợng sũ-mũ nềng nềng Iả-Sú cã Cìong-Dī gậ Gựng, Cìong-Dī ciũ iáu gụ hợ cã ỉ tĩ, gụ iả iáu Cìong-Dī hợ cã ỉ tĩ.

16 Cìong-Dī ơ uoi-huōi-nềng gậ séng, uoi-huōi-nềng ỉ đặ-dí ỉ sềng. Cìong-Dī ciũ-sĩ ơ ; nềng lậ sí-sĩ kặ-kặ iũ ơ-sềng, ciũ iáu Cìong-Dī hợ cã ỉ tĩ, Cìong-Dī iả iáu gụ hợ cã ỉ tĩ.

17 Ịong-gặ-sĩ uoi-huōi-nềng gậ ơ-sềng ợ sí-cự kị lậ, dẫu sềng sī-gáing nềng gậ nì-ciể uoi-huōi-nềng ciũ ợ duoi-dắng mẩu mĩ-ciể giáng ; ềng-ự Cự sũ-mũ gặ-sĩ, uoi-huōi-nềng dẫu sī-gáing iả sũ-mũ gặ-sĩ.

18 Nềng lậ iũ ơ-sềng ciũ mẩu dī giáng : ơ-sềng lậ sí-cự ciũ ợ dụ-tiầu giáng gậ séng, iũ giáng-sềng ciũ iũ pã siũ-hềng gậ dī ; nềng lậ iũ giáng-sềng, gụ gậ ơ-sềng ciũ ềng-nắing sí-cự.

19 Uoi-huōi-nềng ơ, ềng-ự Cự sắing ơ uoi-huōi-nềng.

20 Iũ nềng uã, Uoi ơ Cìong-Dī, ỉ hắing hiáng-dī, ịong nềng sī uã gặ dī : nềng lậ ềng ơ gụ chũ-gĩng gậ hiáng-dī, nĩ-dī ợ ơ gụ ềng-nắing chũ-gĩng gậ Cìong-Dī nĩ ?

21. Nềng ơ Cìong-Dī iả niông ơ hiáng-dī, ịong sī giắng Cìong-Dī ử-dĩ gáu-dơ uoi-huōi-nềng gậ dī.

Dĩ 5 Ciong.

1 Mầu-lộng sū-mū nêng sêng Iả-Sú sī Gí-Dũ, iộng nêng sī giăng Ciong-Dĩ ử-dĩ sải gậ : mầu-lộng sū-mū nêng ỏ sải nêng gậ Ciong-Dĩ, cồng ỏ ỏ giăng Ciong-Dĩ ử-dĩ sải gậ nêng.

2 Uoi-huôi-nêng lạ ỏ Ciong-Dĩ, ỉ í-diũ gụ gáu-dỏ gậ di, ếng-ựê iộng dĩ ciũ đặ-dĩ uoi sī ỏ Ciong-Dĩ gậ nằng-nữ-gũing.

3 Uoi-huôi-nêng lạ í-diũ Ciong-Dĩ gáu-dỏ gậ dĩ, ciũ-sĩ ỏ Ciong-Dĩ : Ciong-Dĩ gáu-dỏ gậ dĩ ỉả mài núng í.

4 Mầu-lộng sū-mū nêng giăng Ciong-Dĩ ử-dĩ sải gậ, dú sī iâng-guã sī-gáing : nả uoi-huôi-nêng ỏ iâng-guã sī-gáing gậ, ciũ-sĩ uoi gậ sêng-séng.

5 Sū-mū nêng ỏ iâng-guã sī-gáing ? Cồng sī sêng Iả-Sú sī Ciong-Dĩ Gũing gậ nêng.

6 ¶ Iộng Ciong-Dĩ gậ Gũing ciũ-sĩ Iả-Sú Gí-Dũ, gụ lạ sī-gáing, iũ sữ iáu huải, ếng-ò-cỉ nả sữ, sī nả sữ ỉ nả huải.

7 Cã guíng-cềng gậ ciũ-sĩ Sêng-Sềng, ếng-ựê Sêng-Sềng sī cềng gậ.

8 ếng-ựê cã guíng-cềng iũ sáng-iông, ciũ-sĩ Sêng-Sềng, sữ, iáu huải : iộng sáng-iông dú hợ cã cì-iông.

9 Nềng cã gậ guíng-cềng uoi-huôi-nêng gũ sêng-dặ-guã, Ciong-Dĩ cã gậ guíng-cềng gấing duoi : ếng-ựê Ciong-Dĩ cã gậ guíng-cềng sī tãi gụ Gũing cã gậ.

10 Sêng Ciong-Dĩ Gũing gậ nêng, séng-dĩ ciũ iũ iộng guíng-cềng : ềng sêng Ciong-Dĩ gậ nêng sī nả Ciong-Dĩ cềng uả gặ dĩ gậ ; ếng-ựê gụ ềng sêng Ciong-Dĩ tãi gụ Gũing cã gậ guíng-cềng.

11 Iộng cã gậ guíng-cềng ciũ-sĩ uả Ciong-Dĩ nả ếng-ựing gậ sáng-miăng nả uoi-huôi-nêng, iộng ềng-ựing gậ sáng-miăng đẫu gụ Gũing dĩ-bíng.

12 Nềng lạ iũ Ciong-Dĩ gậ Gũing ciũ iũ iộng sáng-miăng ; nềng lạ mầu Ciong-Dĩ gậ Gũing ciũ mầu iộng sáng-miăng.

13 ¶ Uòi siả ịong đī gūē nă nì ịong sēng Cìong-Dī Gựing miāng gâ nēng, ồ nì dặ-dí cù-cī iủ ệng-ựing gâ sáng-miāng.

14 Uòi lậ ciāu-diū Cìong-Dī gâ séng-ī giủ sū-mū đī, gụ cōng ộ tiāng-nī uòi, ịong sī uòi séng-dī hiōng-diū Cìong-Dī gọng duōi-dǎng mẩu mī-ciē ngĩ-séng gâ đī :

15 Uòi-huōi-nēng lậ dặ-dí mẩu-lọng giủ sū-mū đī Cìong-Dī cōng ộ tiāng-nī uòi, ciū dặ-dí uòi giủ gụ gâ, dặ-diộ làu.

16 Nēng lậ chū-gĩng hiāng-dī huāng-cò, ēng-nǎng sī huāng sĩ-cò, ciū niōng giủ Cìong-Dī, Cìong-Dī cōng ộ nà sáng-miāng nă ử huāng-cò, ēng sī huāng sĩ-cò, gâ nēng. Iủ huāng sĩ gâ cò : uòi ēng uā nēng niōng ưē ịong cò giủ Cìong-Dī.

17 Mẩu-lọng sū-mū bử-ngĩ gâ đī dú sī cò : iả iủ ēng sī huāng sĩ gâ cò.

18 ¶ Uòi-huōi-nēng dặ-dí mẩu-lọng sū-mū nēng giǎng Cìong-Dī ử-dī sǎi gâ cōng mài huāng-cò ; giǎng Cìong-Dī ử-dī sǎi gâ cōng ộ ciāu-gũ gụ, ử ciả ộ gụ mài nǎng-dặ gụ.

19 Uòi-huōi-nēng dặ-dí uòi sī giǎng Cìong-Dī ử-dī chử lậ, tóng sī-gáing dú sī hū ử ciả ộ gụ gựing.

20 Uòi-huōi-nēng iả dặ-dí Cìong-Dī gâ Gựing dāu làu, nă uòi-huōi-nēng iủ chóng-mềng, ciū dặ-dí ử céng gâ Cìong-Dī, uòi-huōi-nēng iáu céng gâ Cìong-Dī hợ cǎ i tĩ, ciū-sī iáu gụ Gựing Iả-Sú Gí-Dũ hợ cǎ i tĩ. Ịong ciū-sī céng gâ Cìong-Dī iả sī ệng-ựing gâ sáng-miāng.

21 ¶ Uòi gựing-ciế à, nì niōng siảu-séng pī-tiāu bǎi-hồ gâ đī.

SẢ-DỮ IỐ-HỮNG NĪ SỮ.

1 Cā ching-bō gâ siă sēng guē nă ử nă Cự tĩ chũ lậ gâ Nái-Nái iáu gụ gâ nằng-nữ-gựing, ciũ-sĩ uoi ì-cài cèng ồ gâ; ềng-ò-cĩ sĩ uoi ồ, iả nă ử duoi đặ-dí cèng dàu-lĩ gâ nằng ồ gâ;

2 Iọng-gặ-sĩ ồ nì, sĩ ềng-ựề cèng gâ dàu-lĩ, iọng cèng gâ dàu-lĩ sĩ-sĩ kặ-kặ dàu uoi-huoi-nằng sếng-dĩ, cì-bĩ-dặ dàu ềng-ựing dụ ự iáu uoi-huoi-nằng cũi cì-dó :

3 Uoi-huoi-nằng giăng Dá Ciong-Dĩ, iáu Dá gâ Gựing Iả-Sủ Gĩ-Dữ ử-dĩ, cồng ự đặ-diộ áing-hữ, kộ-ling, bẻng-úing, nă uoi-huoi-nằng iủ chẻng-ì gừng ồ-sếng.

4 ¶ Uoi chũ-gừng nì gự-cỉả gựing áing-gềng í-diũ cèng gâ dàu-lĩ, ciũ ciâu-diũ uoi-huoi-nằng giăng Dá ử-dĩ đặ-diộ gáu-dơ uoi gậ dĩ, uoi ciũ cèng kâu-uoi.

5 Nái-Nái à, uoi giả-gừng kựing nì, uoi-huoi-nằng niông nì ồ uoi, uoi ồ nì, uoi siă nă nì gậ, ềng sĩ gáu-dơ nì sếng gậ dĩ, sĩ uoi-huoi-nằng giăng buoi-chở tiăng-nĩ lậ gáu-dơ uoi gậ dĩ.

6 Uoi-huoi-nằng lậ í-diũ Cự gáu-dơ uoi gậ dĩ kộ cã, iọng ciũ-sĩ ồ. Iọng ciũ-sĩ nì giăng buoi-chở tiăng-nĩ lậ gáu-dơ nì gậ dĩ, niông nì í-diũ kộ cã.

7 Ềng-ựề sĩ-gáing iủ cèng-cũi pừng nằng gậ chũ lậ, ciũ-sĩ ử duoi ềng nằng Iả-Sủ Gĩ-Dữ cỉộ nằng gậ sếng chũ-sĩ. Iọng ciũ-sĩ pừng nằng gậ, sĩ cĩ uả cĩ sĩ Gĩ-Dữ iáu Gĩ-Dữ cã dơ-tê gậ.

8 Nì niông siâu-sếng, sảng-dặ mẩu-tiâu uoi lữ-guã cã-chẻng gậ dĩ, nì gảing niông sĩ-củ đặ-diộ siông nì gậ dĩ.

9 Mẩu-lọng sũ-mũ nằng ồ hiông ching cã duoi, ềng cì-bĩ-dặ í-diũ Gĩ-Dữ gậ dàu, ciũ iáu Gĩ-Dữ mẩu gừng-niả :

công-lậ cì-bĩ-dậ í-diũ Gí-Dũ gậ dầu, iộng nêng iáu Dá, iáu Gũng, dú iũ gúing-niã.

10 Lậ iũ nêng dẫu nì ử-dĩ, dũng gậ ẽng sĩ iộng dầu, nì ciũ ẽng niõng ciẽ-duoi gụ dẫu chiợ, iã ẽng niõng iáu gụ chiãng-úing :

11 Iũ nêng iáu gụ chiãng-úing, ciũ sộng sĩ iáu gụ cậi cậ cậ-ợ.

12 Uoi gũ iũ cèng cậ dĩ iáu nì uã, ẽng niõng nà mà iáu cặ siã-diũ : uoi cèng sộng kợ nì ử-dĩ, dộng-mĩng iáu nì uã, ợ nì gậ kẫu-uoi ợ sĩ-cũ.

13 Iáu nì cậ nã Cự tỉ chũ lậ gậ cậ-mựẽ gậ gũing, dú iáu nì chiãng-úing.

SẢ-DỮ IỐ-HỮNG SÁNG SỰ.

---

1 Cậ chĩng-bõ gậ siã sẽng gựẽ nã cèng ợ gậ hiãng-dĩ Gá-iũ, ciũ-sĩ uoi ì-cại cèng ợ gậ.

2 ¶ Cèng ợ gậ hiãng-dĩ à, uoi ợ nì mẩu-lợng sũ-mũ dĩ dú ợ sẽng, sẻng-tĩ ợ ngãing-cã, sũ-siõng nì lẻng-ợng gậ dĩ cèng sẻng í-búing.

3 Iũ hiãng-dĩ lậ cậ gúing-cẻng uã nì chẻng-ì, ciũ-sĩ nì ảing-gẻng dú í-diũ cẻng gậ dầu-lĩ, uoi ciũ cèng kẫu-uoi.

4 Uoi tiãng-nĩ nêng uã uoi gũing ảing-gẻng dú sĩ í-diũ cẻng gậ dầu-lĩ, uoi gậ kẫu-uoi ciũ mẩu piãng iộng gẻing duoi gậ.

5 ¶ Cèng ợ gậ hiãng-dĩ à, nì ciẽ-duoi cậ kã gậ hiãng-dĩ, cậ ử duoi dĩ, dú sĩ dẻng-sẻng cậ ;

6 Iộng duoi nêng dẫu gẫu-hõ mĩng-chĩng cậ gúing-cẻng uã nì iũ ợ-sẻng : nì lậ hộ Cĩong-Dĩ gậ dầu sộng gụ-huoi-nêng dĩợ-dĩ gậ búing-dĩng, iộng-gặ-sĩ cậ ciũ-sĩ hẩu :

7 Gù-huōi-nêng éng-ưē Cự gậ miáng chử mông kō, dú ēng nà biē-gổ-nêng gậ cing.

8 Ờng-gặ-sỉ gậ nêng, uoi-huōi-nêng ēng-gái niōng ciē-duoi gự, nă uoi ờ iáu gự cái-cái cã góng-hú dững ceng gậ dầu-lĩ.

9 ¶ Uoi ching-mâng siả sēng gựē nă gâu-hō : cōng-lậ Diú-tặ-hỷ, dầu gâu-hō dĩ-bing ceng ờ cã tê-ciē, ēng ciē-duoi uoi-huōi-nêng.

10 Gũ-chũ uoi lậ dầu gự ử-dĩ, cōng ờ tê-tê ỉ-nĩ sũ gự cã gậ dĩ, gự nà lạng gậ dĩ luing-gững uā uoi-huōi-nêng : ờng-gặ-sỉ gự gũ mẩu kâu-lâu, cù-cĩ iả ēng ciē-duoi hiáng-dĩ, iũ biē-nêng ờ ciē-duoi hiáng-dĩ, gự gũ luing-cũ gự, dãi gự chử gâu-hō.

11 Ceng ờ gậ hiáng-dĩ à, ēng niōng ờ lạng gậ dĩ, niōng ờ ciáng gậ dĩ. Áng-sing gậ nêng sĩ giáng Ciong-Dĩ ử-dĩ chử lậ : cã-ờ gậ nêng ēng-nặng gĩng-diộ Ciong-Dĩ.

12 ¶ Dĩ-mì-diú iũ duoi-gá-nêng cã gúing-cēng uā gự hẩu, iả iũ ceng gậ dầu-lĩ tãi gự cã gúing-cēng : uoi-huōi-nêng iả tãi gự cã gúing-cēng ; nỉ dặ-dĩ uoi cã gậ gúing-cēng sĩ ceng gậ.

13 ¶ Uoi gũ iũ ceng cái dĩ iáu nỉ uā, lậ ēng ờ nă bĩ-mạ siả nă nỉ :

14 Uoi ceng siōng ēng niōng gự-duoi sĩ ờ gĩng-diộ nỉ, dọng-ming iáu nỉ uā. Ngũing nỉ dặ-diộ bēng-úing. Bọng-chăing uoi ciâu-diũ cì-ciả cì-ciả gậ miáng iáu duoi-gá bảing-iũ-huả chiăng-úing.

SẢ-DỮ IỮ-DUÔI GẬ SỮ.

1 Iả-Sứ Gí-Dữ gậ nư-gẻ, Ngả-gỗ gậ hiáng-dĩ Iữ-duôi, siả sêng guē nả ử nả Cự hảng lậ gậ nêng, ciũ-sĩ iáu Dá Ciong-Dĩ hộ cã ỉ tỉ, dặ gụ ơ gậ, cì-bỉ-dạ dặ-diợ bấu-hủ tãi Iả-Sứ Gí-Dữ sê-diũ gậ nêng :

2 Ngũing kợ-ling bêng-úing iáu ơ-séng nả nì gãng cãi.

3 ¶ Cèng ơ gậ hiáng-dĩ à, uoi ching-mâng cèng uoi gậ li-liông siả sêng guē nả nì, uā uoi iáu nì cãi dặ giũ gậ dĩ, uoi cèng iàu-gẻng cớng niông siả lậ kũing nì niông tãi tê-ching cì lêng dững nả sêng hả-sáing ử sêng Cự gậ dầu-lĩ, chiề-séng bing-piề chéng-chũ.

4 Éng-ưê iữ giê nêng càng-càng-dĩ nì gâu-hồ, gụ sĩ êng gêng Ciong-Dĩ gậ nêng, nà uoi Ciong-Dĩ gậ áing-hũ bợ cã ử-ử lộng-dộng gậ dĩ, ỉ êng nêng uoi cớng-lậ cì-ciả gậ Cự-nêng, ciũ-sĩ Cự Iả-Sứ Gí-Dữ, iọng gậ nêng giảng buôi-chở sáing diang-gự niông siũ hêng.

5 ¶ Cợng-ching Cự giũ bả-siăng chũ Ái-gĩ gậ sĩ-hê, hê-muế ciũ miề-tiâu ử êng sêng gậ nêng, iọng dĩ nì mớng dặ-dí làu, uoi gũ niông nì gĩ-diũ.

6 Gũ iữ Cự sả-chũ gậ êng í-diũ cù-cĩ bợng-lải iữ gậ gũing-bãng, giảng gụ êng-gái guề-diũ gậ sù-cài chũ kợ, Cự ciũ nả sợ-liâu ợng-ũing sợ-diũ gụ dẫu ú-ợng gậ sù-cài, dẩng sêng nêng gậ duoi nì-ciề dẫu.

7 Sủ-dộ-mả, Ngộ-mộ-là, iáu gợng-lợng-kựing gậ gử-ciả sêng, iả sũ-siông gụ ỉ-séng cã iọng tóng-gáing gậ dĩ, iáu cã kang-ciề gậ dĩ, ciũ dẫu ợng-ũing gậ hỏ-dĩ siũ hêng, nả hê-lải gậ nêng chũ iông.

8 ¶ Iọng cì-cợng gậ nêng iả iọng-gặ-sĩ cã, sũ-siông buôi mêng-mông nà cù-cĩ gậ séng-tỉ lờng í-nộ-tiâu, chũ kiáng uảng-dĩ, luing-mả iữ gũing-bãng gậ nêng.

9 Cự đặng duối gậ sả-chữ gậ Mì-gá-là, éng-ựê Mỗ-sái gậ séng-chí iáu mỗ-gự sióng-cáing, gữ éng gống nà lũng-mã gậ dĩ diang gự gậ cò, công-lậ uā, Cự uā nì gậ chḡ-chḡ.

10 Lậ-sī iọng cì-cặng gậ nêng uā gự ừ duối éng dặ-dí gậ dĩ: gự sáng-chặng dặ-dí gậ iáu ừ mẩu mêng-bạ gậ tê-sáng dặ-dí gậ ỉ-búng, gự éng-ựê iọng dặ-dí gậ dĩ ciũ miè-tiâu.

11 Iọng duối nêng iữ huā dẫu! éng-ựê gự giảng Gái-èng gậ dĩ, éng-ựê cing gáu-hêng ọ Bả-lũng gậ chḡ-chḡ, ỉ sữ-siông Gó-là ngạ Ciong-Dĩ, iả iáu gự ỉ-búng miè-tiâu.

12 Nì iè ờ-séng gậ ciũ, gự-huối-nêng iáu nì cái iè, gự sữ-siông sữ-dĩ mài hĩng gậ cị-ngang, cã iãng-iông gậ nêng công-lậ gữ cù-cī gậ chḡ, dụ éng giáng; ỉ sữ-siông mẩu hữ gậ ặng, nả hóng chụé kḡ; ỉ sữ-siông chiú-tíng mẩu guả-ciẻ gậ chiũ, sĩ-tiâu lau ỉ sĩ, cò gựing dụ bí-tiâu;

13 Ỉ sữ-siông huối-dĩ gậ duối lọng, tữ chḡ cù-cī éng hẩu ỉ-sữ gậ dĩ, sữ-siông tữ lũng ỉ-búng; ỉ sữ-siông guả géng gậ sáng-siũ, iữ ặng-ỷng gậ ú-ợng sê-diũ dǎng gự.

14 ¶ Ngã-dọng dĩ chỉ dờ gậ sọng-ciẻ, ỉ-nḡ, iả iáu iọng duối nêng sáng uā hê-lải gậ dĩ, gḡ-uā, Cự công ọ iáu gự cháng uãng sêng sả-chḡ gậ cái lậ,

15 Sẻng tóng sĩ-gáing gậ nêng, diang gự dĩ-bíng lóng-cống éng gẻng Ciong-Dĩ nêng gậ cò, éng-ựê gự-huối-nêng nà éng gẻng Ciong-Dĩ gậ séng cã éng gẻng Ciong-Dĩ gậ dĩ, gữ ọ diang ừ huāng-cò éng gẻng Ciong-Dĩ nêng gậ cò, éng-ựê gự-huối-nêng nà lảing gậ dĩ lũng-uā Cự.

16 Iọng cì-cặng gậ nêng chḡ-chḡ bḡ-ciả hê uā nêng gậ ảing dĩ, cù-cī éng dặ-dí cũ, í-diũ cù-cī séng-dĩ siông gậ lảing dĩ ảing-gẻng (chḡ-dĩ uā cẻng hẩu-gáu gậ dĩ), éng-ựê táng cing ciũ chḡ-dḡng nêng gậ ngựê-mẫu.

17 ¶ Cèng ồ gậ hiáng-dĩ à, nì niông gĩ-diũ uòi Cũ Iả-Sú Gĩ-Dũ gậ sắ-dũ ching-mâng uã gậ dĩ ;

18 Gù-huôi-nêng iáu nì uã, Dấu sĩ-gãi suê-muê gậ sĩ-hê, cồng iũ ử kiáng-mãng nêng gậ, í-diũ cù-cĩ sêng-dĩ siông gậ lảnh dĩ cã ử êng gêng Ciong-Dĩ gậ dĩ.

19 Iọng cì-cặng gậ nêng êng iáu gấu-hồ cãi cì-dó, cĩ cã cì cì-bóng, í-diũ cù-cĩ sáng-chêng gậ siăng-kĩ, êng-nặng đặ-diợ Sêng-Sêng.

20 Cèng ồ gậ hiáng-dĩ à, nì niông nà nì dêng sêng gậ dàu-lĩ cặng dĩ-gĩ, nà cù-cĩ kuyệt dấu ciông-bíng, kâu-diũ Sêng-Sêng gĩ-dấu,

21 Niông kâu-diũ Ciong-Dĩ gậ ồ-sêng cù-cĩ bấu-diũ cù-cĩ, dảng uòi Cũ Iả-Sú Gĩ-Dũ kộ-ling nêng nã nì đặ-diợ ặng-ững gậ sáng-miăng.

22 Ử cì-bóng nêng dĩ-bíng iũ cì-dảng ngĩ-sêng gậ ; nì niông kộ-ling gù ;

23 Gũ iũ cì-dảng nì niông kộ giu gù, sũ-siông giăng hỏ-dĩ tuói gù chũ lậ ; gũ iũ cì-dảng, nì niông giáng-sêng kộ-ling gù ; ciũ-sĩ gù gậ í-ciông nã nù-sêng táng-dũ gậ lảnh dĩ lông í-nộ-tiâu, iả niông nũ.

24 ¶ Cồng-lậ cì-ciã Ciong-Dĩ ciũ-sĩ giu uòi-huôi-nêng gậ Cũ, iũ-nặng-gê bấu-hũ nì mài gé-káu-I, nà nì mẩu hộng mẩu suả duôi kộ, duôi kâu-uòi gựè dấu cù-cĩ ặng-iâu gậ ming-ching,

25 Ngững ặng-iâu, ứ-ngững, duôi gững-băng, duôi cò-nặng, kâu-diũ uòi Cũ Iả-Sú Gĩ-Dũ dú gủ nã gù, cù-gũ ì-lãi, cì-dặ dấu diâu-diâu đờ-đờ. Chêng sêng sù ngững.

Mǎ-SĪ-LŪ.

Dī 1 Cióng.

1 Iǎ-Sú Gí-Dũ hīng chũ lậ càng-càng-dī háu gậ dī, ciũ-sī Cióng-Dī nǎ gụ gậ, ồ gụ háu gụ gậ nú-gẻ, iọng dī cồng ộ kụē-kụē dǎu : Iǎ-Sú ciũ háng gụ sặ-chũ gậ kộ dững nǎ gụ nú-gẻ Iộ-Hũing ;

2 Iộ-hũing tǎi Cióng-Dī gậ dàu, iáu Iǎ-Sú Gí-Dũ gậ dī, ciũ-sī gụ lũng-cồng chũ-gĩng gậ dī, dú cǎ gúing-cēng chũ lậ.

3 Iọng sủ-dī gĩ-diũ sáing uā hē-lǎi gậ dī, mǎu-lọng sũ-mũ nēng nǎng, mǎu-lọng sũ-mũ nēng tiǎng-nī i í-diũ kộ cǎ, ciũ iũ hũ-kĩ : éng-ưē sī-hē tǎu dǎu.

4 ¶ Iộ-hũing siǎ sēng gụē nǎ dǎu Ngā-sái-ngā gậ chĩ-ciǎ gǎu-hồ : Ngũing cù-gũ ì-lǎi dú dộ-dī hē-lǎi cì-bĩ-dạ dú dộ-dī gậ Cióng-Dī ; iáu gụ cō gậ ữ mĩng-chĩng gậ chĩ-ciǎ Sẻng ;

5 Gĩng cǎ kǎu-dạ-diũ gậ gúing-cēng, giǎng sỉ-nēng dỉ-bĩng cǎ tē cì-ciǎ hũ-sáng kĩ lậ, cǎ tóng sī-gáing uǎng-dī gậ Cũ, ciũ-sī Iǎ-Sú Gí-Dũ, nǎ áing-hũ bẻng-úng nǎ ù-huôi-nēng.

6 Iǎ-Sú ồ uòi-huôi-nēng, chĩng-mǎng nǎ gụ gậ huǎi bōng-tiǎu uòi mǎi nǎ cò gũing-sủ, nǎ uòi-huôi-nēng chẻng cǎ cì gờ, cǎ cī-sí hũ-sũ gụ gậ Dá Cióng-Dī ; ngũing ẻng-iǎu gũing-bǎng dú gụ nǎ gụ cì-dạ dǎu điǎu-diǎu dồ-dồ. Chẻng sẻng sủ ngũing.

7 ¶ Iǎ-Sú ộ cō-diũ ẻng à lậ ; duôi-gá-nēng gậ mì-ciũ dú ộ chũ-gĩng gụ, nǎ chióng dù gụ gậ nēng iǎ ộ chũ-gĩng gụ ; sī-gáing gỏ siǎng gậ nēng dú ộ tǎi gụ sióng-sẻng tĩ-kũ. Iọng dī sī ì-cài gậ. Chẻng sẻng sủ ngũing.

8 Cũ Cióng-Dī uā, Uòi sī kĩ-tê, uòi sī sụẻ-mựẻ, uòi cù-

gũ ì-lǎi dú dḡ-dī, hē-lǎi cì-bĩ-dḡ dú dḡ-dī, uòi sī dú iũ-nǎng-gē gâ Cũ.

9 ¶ Uòi Iḡ-hũing iáu nì cǎ hiáng-dī, cǎi-cǎi siũ kũ-nũing, cǎi-cǎi dḡ-diḡ giǎng Iǎ-Sú-dī lậ gâ gổ iáu neng-nǎi, uòi ếng-ḡē dḡing Cìong-Dī gâ dàu, gìng ếng-ḡē tǎi Iǎ-Sú cǎ gâ guíng-cēng, chĩng-mǎng dḡu huối-dḡ, iḡng huối-dḡ gâ miǎng hǎng cǎ Bǎ-mḡ.

10 Dḡu Cũ gâ nì-ciể uòi sí-cũ dḡ-diḡ Sēng-Sēng, tiǎng-nĩ-gĩng dḡu uòi bũ-ciǎ hē-dī iũ cèng duḡi gâ siǎng-ếng, sũ-siḡng chḡé hḡu-dḡng ỉ-búing,

11 Uǎ, Nì chũ-gĩng gâ dú niḡng gĩdḡu sũ-dī, gḡē nǎ ũ chĩ-ciǎ gḡu-hḡ, ciũ-sĩ dḡu Ỉ-hũ-sũ, Sũ-mḡ-nà, Piể-gá-mḡ, Tó-ngǎ-tó-là, Sǎ-dĩ, Hí-là-tiể-hí, Lḡu-dĩ-gá ũ-dī, gḡè-diũ gâ.

12 ¶ Uòi chiǎ-dḡing-séng ḡ chũ iáu uòi uǎ dī gâ siǎng-ếng sī sũ-mũ neng gâ siǎng-ếng. Cì chiǎ-dḡing-séng ciũ chũ-gĩng chĩ-cǎing géng dǎing-cǎing ;

13 Iḡng géng dǎing-cǎing dĩ-bíng iũ cì-ciǎ sũ-siḡng neng gâ Gũing, séng-dī cèng cèng dḡng gâ í-ciḡng, heng-tê-dī gǎi-diũ géng gâ duḡi-ciể.

14 Tê iáu tê-mḡu dú sī bǎ gâ, sũ-siḡng mĩng-huá, sũ-siḡng sḡé ; mì-ciú sũ-siḡng cèng diḡ gâ hḡ gâ guǎng ;

15 Káu sũ-siḡng lủ-dī ling-guǎ hĩ-ḡng gâ dḡng ; siǎng-ếng sũ-siḡng duḡi sũ gâ lḡng.

16 Iũ-siũ nà-diũ chĩ-ciǎ sǎing-siũ : chũ-dī iũ liḡng gǎi-tĩ lĩ gâ dḡu sũing chũ lậ : mĩng-mḡu sũ-siḡng dḡng-dē gâ mì-tê cèng guǎng.

17 ¶ Uòi cì chũ-gĩng gḡ, ciũ dḡing-dḡu pũ dḡu gḡ káu-bíng sũ-siḡng sĩ-tiḡu ỉ-búing. Gḡ ciũ nà iũ-siũ gǎ dḡu uòi séng-dī uǎ, Nì ếng niḡng giǎng ; uòi sī buḡi-chḡ gâ tê cì-ciǎ, uòi sī sḡē-mḡé gâ mḡé-mḡé ciǎ,

18 Uòi sī ếng-ḡing sǎng dḡ-dī gâ ; uòi chĩng-mǎng sĩ-tiḡu, giǎ-gíng cì-dḡ dḡu dḡu-dḡu dḡo-dḡo dú sǎng dḡ-dī, uòi iǎ nà-diũ sĩ iáu ếng-gǎing gâ sḡ-ỉ.

19 Nì niḡng nà chũ-gĩng, iáu giǎ-gíng iũ gâ dĩ, gìng hē-lǎi cḡng ḡ dḡu gâ dĩ, dú gĩ dḡu sũ-dī ;

20 Nì chū-gīng uòi iū-siū nà-diū gậ chĩ-ciả sáing-siū, iáu chĩ-cảing gégng dáing-cảing, dú iủ kṛng-diū gậ ĩ-siū. Chĩ-ciả sáing-siū ciū-sĩ chĩ-ciả gấu-hồ sả-chṛ gậ : chĩ-cảing dáing-cảing ciū-sĩ chĩ-ciả gấu-hồ.

Dĩ 2 Cióng.

1 Nì niōng siả sēng gựē nả ĩ-hũ-sủ gấu-hồ sả-chṛ gậ uả, Ủ iū-siū nà-diū chĩ-ciả sáing-siū, dẫu chĩ-cảing gégng dáing-cảing dĩ-bíng-dĩ giảng gậ Cũ, iṛng-gặ-sĩ uả,

2 Uòi dặ-dĩ nì cã gậ dĩ, nì kũ-chṛ lự-guã iáu nẻng-nãi gậ dĩ, iả dặ-dĩ nì mại ẻng lảing gậ nẻng, iủ nẻng cĩ uả cĩ sĩ sả-dủ ì-cài ẻng sĩ sả-dủ, nì chĩ-guã gự làu, dặ-dĩ gự sĩ gặ gậ ;

3 Nì iả gẻng-dặ mộ-nãi ẻng-ựē uòi gậ miảng kúing-ẻng duoi-liōng, dú mại mẩu-nâu-uỏi.

4 Lậ-sĩ uòi gũ iủ niōng uả nì gậ sù-cài, ciū-sĩ nì buōi-chṛ ỏ uòi gậ sẻng giả-gíng bĩng-tiâu.

5 Iṛng-gặ-sĩ nì niōng gĩ-diū nì giảng sũ-mũ sù-cài dửing à lậ, niōng gải-ḍ cẻng-sĩng, cã buōi-chṛ cã gậ dĩ ; nì lậ ẻng gải-ḍ cẻng-sĩng, uòi ciū ḍ dẫu nì ử-dĩ, nà nì gậ dáing-cảing giảng gự ảing-làu gậ sù-cài búing-kựé.

6 Lậ-sĩ nì gũ iủ cì-iōng hấu gậ dĩ, uòi hảing Nĩ-gớ-là ử cì-bẻng-tê nẻng cã gậ dĩ, nì iả hảing iṛng dĩ.

7 ¶ Sẻng-Sẻng iáu gấu-hồ uả gậ dĩ iủ nẻng-ciẻ gậ, dú niōng tiảng-nĩ. Iủ nẻng ḍ iảng-guã, uòi ḍ nà Cióng-Dĩ lự-hủing sảng-miảng chiū gậ guả-ciẻ, nả gự iẻ.

8 ¶ Nì niōng siả sēng gựē nả Sũ-mỏ-nả gấu-hồ sả-chṛ gậ uả ; Ủ buōi-chṛ gậ tê cì-ciả, iáu sụē-mựẻ gậ mựẻ-mựẻ ciả, sĩ-tiâu làu ỉ sảng kĩ lậ gậ Cũ, iṛng-gặ-sĩ uả,

9 Uòi dặ-dĩ nì gậ kũ-nủing, iáu gẻng-mẫu (nì ì-cài sĩ hũ-củ), iủ nẻng cĩ uả cĩ sĩ Iủ-tuōi nẻng, ì-cài ẻng sĩ Iủ-tuōi nẻng, sĩ Sả-dảng cì bẻng-tê gặ nẻng, gự iṛng nẻng lủing-mả gậ dĩ uòi iả dặ-dĩ.

10 Nì chá-bủ-dộ niông siũ gậ kữ, dú ēng niông giáng : mặ-gữ chá-bủ-dộ ợ nà nì dĩ-bính giê neng sũ dẫu lâu-dĩ, niông nì pông-diộ chĩ nì gậ dĩ ; nì cồng ợ siũ kữ-nũing sí góng. Nì cì-bĩ-dậ dẫu sĩ dú niông iũ dặng-séng, uoi ciũ ợ nà ợng-ữing sáng-miăng gậ mầu nă nì.

11 ¶ Sēng-Sēng iáu gấu-hồ uā gậ dĩ, iũ neng-ciẻ gậ, dú niông tiăng-nĩ. Iũ neng ợ iăng-guã ciũ mài nă dĩ nĩ lẹng gậ sĩ huoi.

12 ¶ Nì niông siả sēng gụē nă Piẻ-gá-mặ gấu-hồ sả-chữ gậ uā, Ủ nà-diũ liòng gãi-tĩ lĩ dẫu gậ Cữ, iọng-gặ-sĩ uā ;

13 Uoi dặ-dĩ nì gụẻ-diũ gậ sù-cài, ciũ-sĩ Sả-dàng cō uĩ gậ sù-cài ; ching-mãng tãi uoi cã gúing-cēng, uoi dặng-séng gậ hả-sáing Úing-dĩ-pã dẫu nì ử-dĩ, ciũ-sĩ Sả-dàng gụẻ-diũ gậ sù-cài, nă neng suỏi-tiâu gậ sĩ-hê, nì iả i-séng cọng uoi gậ miăng, ēng-năing diú-tiâu uoi gậ dẫu.

14 Lậ-sĩ uoi gũ iũ gĩ-iông dĩ niông uā nì, cọng-ching Bả-lũing háu Bả-lĩ pĩng Ì-sả-liẻ neng iẻ gữ-iông hồ gậ mĩ-dĩ, cã tóng-gáing gậ dĩ, nì dĩ-bính iả iũ ợ Bả-lũing háu gậ dĩ.

15 Nì dĩ-bính gũ iũ neng iả iọng-gặ-sĩ ợ Nĩ-gó-là ử cì-bọng-tê gậ neng háu gậ dĩ.

16 Gũ-chũ nì niông gải-ợ cọng-sĩng ; nì lậ ēng gải-ợ cọng-sĩng, uoi cồng ợ kụẻ-kụẻ dẫu nì ử-dĩ, nà uoi chũ-dĩ gậ dẫu iáu gụ-huoi-neng mà-diông.

17 ¶ Sēng-Sēng iáu gấu-hồ uā gậ dĩ, iũ neng-ciẻ gậ, dú niông tiăng-nĩ. Iũ neng ợ iăng-guã, uoi ợ nà kọng-diũ gậ mà-nă nă gụẻ iẻ, gũ ợ nà cì-tĩ bả ciộ nă gụẻ, dẫu ciộ ciông-bính siả séng gậ miăng-cĩ, iọng miăng mầu neng dặ-dĩ, cọng-lậ dặ-diộ iọng ciộ gậ, ciũ dặ-dĩ.

18 ¶ Nì niông siả sēng gụẻ nă Tó-ngặ-tó-là gấu-hồ sả-chữ gậ uā ; Ciong-Dĩ gậ Gữing mĩ-ciú sũ-siông cọng diộ gậ hồ, káu sũ-siông hĩ-ông gậ đong, iọng-gặ-sĩ uā :

19 Uoi dặ-dĩ nì cã gậ dĩ, nì gậ ờ-séng, nì gậ sēng-séng, nì hũ-sũ gấu-hồ gậ dĩ, nì gẻng-dặ mặ-nãi, i dặ-dĩ nì hẻ-mụẻ cã gậ dĩ piăng tẻ-ching cã gậ gảing cãi.

20 Lậ-sī uòi gū iũ niông uā nì gậ sù-cài, ciũ-sī ử cĩa á-niông-nêng Iả-sải-piê, cĩ uā cĩ sī sítg-dí háu ẽng ciāng gậ dầu-lĩ pĩng uòi gậ nũ-gẻ cã tóng-gáing gậ dĩ, iẻ gũ-iông hō gậ mĩ-dĩ, nì gū bẻng-ciẻ gụ.

21 Uòi kúing-hāing gụ nả gụ háu gải-ợ cẻng-sĩng ; gụ iọng cã tóng-gáing gậ dĩ, gū ẽng kảing gải-tiâu.

22 Giã-gítg uòi ợ huāi gụ bāng dāu chộng-dĩ, ử duối iáu gụ tóng-gáing gậ nêng, gụ cã gậ dĩ lậ ẽng gải-bĩng, uòi ciũ ợ nả duối cuối-nũing huāi gụ-huối-nêng.

23 Iả-sải-piẻ ử cì-bọng-tê gậ nêng uòi iả ợ suối lải-lĩ ; nả ử duối gāu-hō đặ-dĩ uòi sī cặ-kảng nêng gậ sẻng, ngũ cọng, lự hử gậ : gū ợ ciāu nì gợ nêng cã gậ dĩ bāu-ẽng nì.

24 ¶ Ừ biẻ diũ dāu Tó-ngả-tó-lả gậ nêng, ciũ-sī ẽng-nảing í-diũ iọng ẽng ciāng gậ dầu, iả ẽng đặ-dĩ gụ uā gậ Sả-dàng nũing mẻng-bạ gậ dĩ ; uòi iáu nì uā, uòi ẽng nả biẻ gậ dáng háng nì dàng.

25 Cọng-lậ nì iũ gậ, niông ỉ-sẻng bảu-diũ, đảing uòi lậ.

26 Iũ nêng ợ iāng-guā, cì-bỉ-dặ dāu sụẻ-mụẻ dú bảu-diũ uòi cã gậ dĩ, uòi cọng ợ nả gũing-bāng nả gụ liâu-lĩ gợ gợ :

27 Gụ iả ợ nả tiẻ gậ tiông-ciẻ dĩ-hũ iọng gợ gợ, nả iọng gợ sũ-siông hō gậ gả-sí mà-chō-tiâu ; ciũ sũ-siông uòi giảng Dả ử-dĩ đặ-diộ gũing-bāng :

28 Uòi gū ợ nả hiảu-sảing nả gụ.

29 Sẻng-Sẻng iáu gāu-hō uā gậ dĩ, iũ nẻng-ciẻ gậ, dú niông tiāng-nĩ.

Dĩ 3 Cióng.

1 Nì niông siả sẻng gụẻ nả Sả-dĩ gāu-hō sả-chũ gậ uā ; Ừ iũ Cióng-Dĩ gậ chỉ-ciả Sẻng iáu chỉ-ciả sảing-siũ gậ Cũ, iọng-gả-sĩ uā : Uòi đặ-dĩ nì cã gậ dĩ, nì ũing-miāng uā sĩ sảng, ì-cài sĩ sĩ.

2 Nì niông chítg-chảng, nả ử diông-diũ chá-bử-dộ mảu-sả-tiâu gậ ciāng dĩ, lỏng sĩ-ciāng : ẻng-ụẻ uòi chũ nì cã

gâ dī, dāu Ciông-Dī mīng-chíng mǎu cì-iông sī sí-huóng hâu.

3 Gū-chū nì niông gī-dǎ nì chīng-māng gōng-ciông-iông sēng-dǎ-guā, gōng-ciông-iông tiāng-nī-gīng; niông í-séng í-diū iǒng dī gǎi-ǝ cǝng-sīng. Nì lậ ēng chíng-chǎng, uòi cǝng ǝ dāu nì ǔ-dī sū-siông chā, nì iǎ ēng dǎ-dí uòi sū-mū sí-hē dāu.

4 Lậ-sī dāu Sǎ-dī gū iǔ giē nēng í-ciông ēng-nǎng lǝng í-nǝ-tiāu: gù cǝng ǝ cǝng bā gâ í-ciông iáu uòi cǎi giǎng; éng-yē iǒng sī gù ēng-gái dǎ gâ.

5 ¶ Iǔ nēng ǝ iāng-guā cǝng ǝ iǒng-gǎ-sī cǝng bā gâ í-ciông; gù gâ miāng gī dāu sáng-miāng sù-dī uòi cǝng mài uà-tiāu, uòi gū ǝ nēng gù gâ miāng dāu uòi Dá, iáu gù sǎ-chī gâ mīng-chíng.

6 Sēng-Sēng iáu gāu-hō uā gâ dī, iǔ nēng-ciē gâ, dú niông tiāng-nī.

7 ¶ Nì niông siǎ sēng gūē nǎ Hí-là-tiē-hí gāu-hō sǎ-chū gâ uā; Cū sī chéng-giē, chéng-ì gâ, nà-diū Duoi-pǐ gâ sǝ-í, kúé lǎu mǎu nēng ǝ gúing-diū, gúing-diū mǎu nēng ǝ kúé, iǒng-gǎ-sī uā:

8 Uòi dǎ-dí nì cǎ gâ dī (uòi giā-gíng dāu nì mīng-chíng kúé mǝng lǎu, mǎu nēng ǝ gúing-diū), nì iǎ iǔ mī-mǎu-ciē gâ lì-liông, í-diū uòi gâ dāu, ēng-nǎng diú-tiāu uòi gâ miāng.

9 ǔ Sǎ-dàng cì-bǝng-tē gâ nēng, cī uā cī sī Iǔ-tuōi nēng, ì-cài ēng sī Iǔ-tuōi nēng, sī uā gǎ dī gâ; uòi ǝ giǎng gù dī-bíng nà giē nēng nǎ nì, í ǝ háng gù lậ pǔ dāu nì kǎu-bíng, nǎ gù dǎ-dí uòi dú sī ǝ nì.

10 Éng-yē nì í-diū uòi nēng-nǎi gâ dāu, hē-lǎi iǔ kǔ-nūing dāu sī-gáing, chí ǔ duoi diū dāu sī-gáing gâ nēng, dāu ǔ sí-hē uòi ciū ǝ bǎu-hū nì pī-tiāu iǒng kǔ-nūing.

11 Uòi cǝng ǝ kúē-kúē dāu: nì iǔ gâ, niông í-séng bǎu-diū, sáng-dǎ nēng chiǝng kǝ nì gâ mǎu.

12 Iǔ nēng ǝ iāng-guā, uòi ǝ nà gù dāu uòi Ciông-Dī gâ dǎng-dī cǝng tiū, gù cǝng mài cuoi chū kǝ: uòi iǎ ǝ

nà Cìong-Dī gậ miâng, iáu uòi Cìong-Dī gậ sêng gậ miâng siả dẫu gự sêng cìong, iọng sêng ciũ-sĩ giảug títg cìong, giảng uòi Cìong-Dī ử-dĩ à lậ gậ sêng Iả-lũ-sả-lảing, uòi gữ ợ nà uòi gậ sêng miâng, dú siả dẫu gự sêng cìong.

13 Sêng-Sẻng iáu gẫu-hồ uả gậ dĩ, iủ nẻng-ciẻ gậ, dú nióng tiảng-nĩ.

14 ¶ Nĩ nióng siả sẻng gựẻ nả Lẫu-dĩ-gả sả-chữ gậ uả ; Cữ sĩ chẻng-ì, cả kẫu-dả-diũ cẻng gậ gủing-cẻng, ỉ sĩ Cìong-Dĩ cả gậ lẻng-cẻng mi-dĩ gậ kí-tẻ, Cữ iọng-gả-sĩ uả :

15 Uòi dả-dĩ nĩ cả gậ dĩ nĩ iả mại chẻng iả mại chiáu : nĩ lậ mại chiáu, uòi ciũ ồ nĩ chẻng ; nĩ lậ mại chẻng, uòi ciũ ồ nĩ chiáu.

16 Giả ẻng-uẻ nĩ đọng-dẻng-dĩ, ỉ mại chẻng, ỉ mại chiáu, uòi ciũ ợ nà nĩ giảng uòi chử-dĩ tữ chử lậ.

17 Nĩ củ-cĩ uả, Uòi sĩ hữ-cử, tẻng cẻng cải ngẻng-cẻng, mảu mi-dĩ siảu ; dú ẻng dả-dĩ nĩ sĩ kủ-chử, kỏ-lẻng, gẻng-mảu, mĩ-ciủ hải-tiảu chiả-sẻng lữ-tĩ :

18 Uòi kủing nĩ iáu uòi mải hỏ-dĩ lẻng-guả gậ gẻng, nĩ ciũ ợ hữ-cử ; ỉ mải bả í-cióng, cẻng hả sẻng-dĩ, ciũ sảng-dả nĩ chiả-sẻng lữ-tĩ gậ ẻng hẫu ỉ-sũ hẻng chử lậ ; ỉ mải iủ mủi hả mĩ-ciủ-dĩ, ciũ ợ chử-gẻng.

19 Uòi mảu-lẻng ồ sũ-mũ nẻng, uòi ciũ uả gự gậ chỏ-chử, gẫu-hẻng gự : gữ-chử nĩ nióng iẻ-sẻng, ỉ nióng gải-ợ cẻng-sẻng.

20 ¶ Uòi gựẻ dẫu mẻng-tẻ-dĩ mà mẻng : iủ nẻng tiảng-nĩ uòi gậ siảng-ẻng ciũ kựẻ mẻng, uòi cẻng ợ nĩ gự ử-dĩ kỏ, uòi iáu gự, gự iáu uòi cỏi-cỏi cỏ đở.

21 Iủ nẻng ợ iảng-guả, uòi ợ nả gự iáu uòi cỏi cỏ uòi gậ ữ, sũ-sẻng uòi chẻng-mảng iả iảng-guả, ciũ iáu uòi Dả cỏi cỏ gự gậ ữ.

22 ¶ Sẻng-Sẻng iáu gẫu-hồ uả gậ dĩ, iủ nẻng-ciẻ gậ, dú nióng tiảng-nĩ.

Dĩ 4 Cióng.

1 Iọng dĩ lâu, uòi chũ-gĩng tĩng-dĩ iũ mọng mà-kỵế, uòi tê cì-lặng tiāng-nĩ-gĩng iáu uòi uā dĩ sũ-siōng hâu-dông gậ siáng-éng, ỉ iáu uòi uā, Nĩ iọng iọng-dĩ lậ, uòi ciũ ặ nà hē-lải cọng niōng dẫu gậ dĩ, hấu ùi chũ.

2 ¶ Uòi ciũ sí-cũ đặ-diộ Sēng-Sēng : chũ-gĩng tĩng-dĩ iũ cì-bả ữ bài-diũ, ciōng-bĩng iũ cì-ciả cō-diũ gậ ;

3 Cō-diũ gậ, mĩng-mẫu sũ-siōng gẻng-gợng-ciộ iáu mả-nẫu : cō gậ ữ gợng-lọng-kúing iũ gọng ữ-diũ, ngảing-sả sũ-siōng iũ chũ gậ ngụ.

4 Cō gậ ữ gọng-lọng-kúing gũ iũ nĩ-sĩ sĩ-bả ữ uòi chũ-gĩng nĩ-sĩ sĩ-ciả chĩng-bỏ cō dẫu iọng ữ ciōng-bĩng, séng-dĩ cẻng bả gậ í-ciōng ; tê-dĩ duỗi-diũ gẻng gậ mẫ.

5 Iũ iāng-dấu iũ cẻng-cãi siáng-éng iũ sô-góng giāng iọng cō gậ ữ-dĩ chũ lậ. Cō gậ ữ tê-chĩng iũ chĩ-cẻng đảing đảng-diũ, iọng chĩ-cẻng đảing ciũ-sĩ Cióng-Dĩ gậ chĩ-ciả Sẻng ;

6 Cō gậ ữ tê-chĩng, iũ sũ-siōng sĩ bộ-lĩ huỗi iáu sũ-cẻng ỉ-búing ; cō gậ ữ à-bĩng, iáu sĩ gợng-lọng-kúing, iũ sĩ-ciả sảng-ổ, iọng sảng-ổ tê-chĩng bở-hẻ tóng-sẻng dú iũ mì-ciú.

7 Tê cì-ciả sảng-ổ sũ-siōng sủ-cũ, dĩ ùi-ciả sũ-siōng niũ-ciẻ, dĩ sảng-ciả mĩng-mẫu sũ-siōng nẻng, dĩ sĩ-ciả sũ-siōng ẻẻ gậ iẫu-éng.

8 Sĩ-ciả sảng-ổ, ciả-ciả dú iũ lự-ciả siẻ, siẻ dĩ-bĩng, nguẻ-bĩng, mủing-sĩ-tĩ dú iũ mì-ciú : sĩ-ciả sảng-ổ mẫng-nẻ, ẻng huẻ-chũ uā, Dẻng chẻng-gẻẻ, đẻng chẻng-gẻẻ, đẻng chẻng-gẻẻ, dú iũ-nảing-gẻ gậ Cũ Cióng-Dĩ, củ-gũ ùi-lải dú độ-dĩ, hẻ-lải cì-bĩ-dặ iả độ-dĩ.

9 ¶ Ừ sĩ-ciả sảng-ổ nả ẻng-iẫu tẻng-mẻng đở-ciả gủ nả cō iọng ữ gậ, diẫu-diẫu đở-dở dú sảng độ-dĩ gậ Cũ,

10 Nĩ-sĩ sĩ-ciả chĩng-bỏ ciũ pử dẫu cō iọng ữ gậ mĩng-chĩng, gẻng bải ử diẫu-diẫu đở-dở dú sảng độ-dĩ gậ Cũ,

ĩ nà gù gâ mầu hững à lạ, bõng dẫu ịong cõ gâ ữ mĩng-chĩng-dĩ,

11 Uā, Uoi gâ Cũ, uoi gâ Cĩong-Dĩ, nì ẽng-gái dặ-diộ ẽng-iâu, tĩng-mĩng, gũĩng-bãng : ẽng-ụẽ nì cã lũng-cõng gâ mĩ-dĩ, lũng-cõng gâ mĩ-dĩ dú sĩ ẽng-ụẽ nì gâ sãng-ĩ cã gâ, ciũ iũ.

Dĩ 5 Cĩong.

1 Uoi chũ-gĩng cõ ịong ữ gâ iũ siũ-dĩ nà-diũ cì-bõng sũ, dĩ-bĩng nguẽ-bĩng dú iũ cĩ siã-diũ, hỏng-dặ cẻng ì-lộ iũ chỉ-kuá ẽng ẽng-diũ.

2 Uoi ỉ chũ-gĩng cì-ciã sặ-chũ gâ sĩ iũ duoi kuẽ-ỉ gâ, duoi-siãng hẵng kĩ lạ uā, Sũ-mũ nẻng sĩ dẻng-ỉ gâ, gỏng mà-kyẻ ịong sũ, iẻ-kyẻ ịong sũ-dĩ gâ ẽng ?

3 Dẫu tĩng cĩong, dẫu sĩ-gáing, dẫu ẽng-gáing, mầu cì-ciã nẻng iũ-nảing-gẻ mà-kyẻ ịong sũ, iũ-nảing-gẻ chũ ịong sũ.

4 Ẽng-ụẽ dú ẽng-nảing gĩng iũ dẻng-ỉ gâ gỏng mà-kyẻ ịong sũ, gỏng nà lạ chũ, uoi ciũ siỏng-sẻng tí :

5 Chĩng-bõ dĩ-bĩng iũ cì-ciã iáu uoi uā, Nì ẽng niỏng tí : Iũ-duoi ử cì-bỏng-tẻ gâ sũ-cũ, ciũ-sĩ Duoi-pĩ gâ gũĩng sảng gâ, iảng-guā lầu, iũ-nảing-gẻ mà-kyẻ ịong sũ, iẻ-kyẻ ịong sũ-dĩ gâ chỉ-ciã ẽng.

6 ¶ Uoi ỉ chũ-gĩng ịong cõ gâ ữ iáu ử sĩ-ciã sảng-ỏ gẻng ử duoi chĩng-bõ dĩ-bĩng, iũ cì-tẻ Iỏng-ciẻ gụẻ-diũ, sũ-siỏng sĩ suoi-tiầu lầu, iũ chỉ-ciã gũ, chỉ-ciã mì-ciú, ịong mì-ciú ciũ-sĩ Cĩong-Dĩ gâ chỉ-ciã Sẻng, nả Cĩong-Dĩ hẵng kộ tỏng-tẻng-à.

7 Iỏng-ciẻ ciũ giảng-cẻng, giảng cõ ịong ữ gâ Cũ iũ siũ-dĩ nà ịong sũ.

8 ¶ Iỏng-ciẻ nà ịong sũ lầu gâ sĩ-hẻ, sĩ-ciã sảng-ỏ iáu nĩ-sĩ sĩ-ciã chĩng-bõ pũ dầu Iỏng-ciẻ mĩng-chĩng, gỏ nẻng nà-diũ cì-bả gẻng, iáu gẻng gâ hiỏng-lũ, hiỏng dỏng mửng-mửng, ịong hiỏng ciũ-sĩ sẻng hả-sảing gĩ-dầu gâ dĩ.

9 Gù-huōi-nêng dú chiōng séng gâ sí, gō-uā, Nì sī dēng-ī gâ gōng nà iōng sú, iē-kúé iōng sú-dī gâ ēng : éng-ūē nì tê-chīng suōi-tiāu lâu, nà nì gâ huái, giǎng gồ siǎng, gồ dī-huóng, gồ bǎ-siǎng, gồ gồ dĩ-bíng, mǎi nêng lậ cǎ Ciōng-Dī gâ bǎ-siǎng,

10 Ỉ nà gù-huōi-nêng chēng cǎ cì gồ, cǎ cī-sí, hū-sū uoi gâ Ciōng-Dī; gù-huōi-nêng dǎu sī-gáing iǎ ộ dặ-diộ uǎng-dī gâ gǔing-bǎng.

11 ¶ Uoi kộ chū, ỷ tiǎng-nī-gīng iōng cō gâ ữ iáu sáng-ồ gìng chīng-bō gồng-lọng-kúing, iủ cèng cǎi sặ-chữ gâ siǎng-éng; sū kỷ lậ iủ chǎing-chǎing uǎng-uǎing;

12 Duoi-siǎng uā, Suoi-tiāu lâu gâ Iông-ciế ēng-gái dặ-diộ gǔing-bǎng, hū-cữ, chóng-měng, cồ-nǎing, tǐng-mīng, ệng-iǎu, cūing-mỷ.

13 Uoi ỷ tiǎng-nī-gīng dǎu tǐng ciōng, dǎu sī-gáing, dǎu éng-gáing, dǎu huói-dī, dǎu tǐng dĩ huói dĩ-bíng lọng-cōng cǎ gâ mī-dī, dú uā, Ngūing cūing-mỷ, tǐng-ming, ệng-iǎu, gǔing-bǎng, dú gủ nǎ cō iōng ữ gâ, iáu Iông-ciế, cì-dặ dǎu diǎu-diǎu dồ-dồ.

14 Ừ sī-ciǎ sáng-ồ ciū uā, Chēng séng sù ngūing. Nī-sī sī-ciǎ chīng-bō dú pủ-diū gēng bǎi.

Dī 6 Cióng.

1 Uoi chū-gīng Iông-ciế iē-kúé tê cì-kuá ēng gâ sī-hē, uoi tiǎng-nī-gīng sī-ciǎ sáng-ồ dĩ-bíng iủ cì-ciǎ siǎng-éng sū-siōng sồ-góng uā, Lậ.

2 Uoi chū-gīng, iủ cì-pỉ bǎ mǎ, gỷ iōng mǎ gâ nà-diū cì-bǎ gếng; iủ cì-dǎing mǎu nǎ gủ: gủ ciū chử kộ iǎng-guǎ lâu ỷ ộ iǎng-guǎ.

3 ¶ Iông-ciế iē-kúé dĩ nī-kuá ēng gâ sī-hē, uoi tiǎng-nī-gīng dĩ nī-ciǎ sáng-ồ uā, Lậ.

4 Ciū iủ cì-pỉ ớng mǎ chử lậ: gỷ iōng mǎ gâ dặ-diộ gǔing-bǎng lọng sī-gáing mǎu bẻng-úing, lọng nêng sióng-suoi: iủ cì-bǎ duoi dǎu nǎ gủ.

5 ¶ Iông-ciề iề-kuyề dī sáng-kuá ēng gậ sī-hē, uòi tiāng-nī-gīng dī sáng-ciả sáng-ở uā, Lậ. Uòi ciũ chũ-gīng, iũ cì-pĩ ú mả ; gĩ-diũ iộng mả gậ siũ-dĩ nà-diũ títng-biāng.

6 Uòi tiāng-nī-gīng ử sī-ciả sáng-ở dī-bíng sũ-siōng iũ siáng-éng gō-uā, Cì-gợng mà-ciề cì cing ngệng, sáng-gợng duôi mà-ciề iả sī cì cing ngệng ; iũ iáu ciũ dú ēng gợng cá-tả-tiâu.

7 ¶ Iông-ciề iề-kuyề dī sī-kuá ēng gậ sī-hē, uòi tiāng-nī-gīng dī sī-ciả sáng-ở uā, Lậ.

8 Uòi chũ-gīng, ciũ iũ cì-pĩ hó-sả gậ mả ; gĩ-diũ iộng mả gậ miāng hǎng sĩ ; éng-gáing gáing dǎu gụ bì-ciả hē. Iũ gựing-bǎng nǎ gụ gựing-lĩ sī-gáing sī-gũ cì-gũ, nà dǎu, gĩ-huáng, sĩ, iáu sī-gáing gậ iả-siũ, huôi-sĩ ử cì gũ gậ nêng.

9 ¶ Iông-ciề iề-kuyề dī ngũ-kuá ēng gậ sī-hē, uòi chũ-gīng cĩ-dũing à-bíng, iũ éng-ựề Cìong-Dĩ gậ dǎu, ỉ éng-ựề gụ cǎ gậ gựing-cēng, nǎ nêng suối-tiâu gậ nêng gậ lểng-ộng :

10 Duôi siáng hǎng kĩ lậ uā, Chéng-giề, chềng-ỉ gậ Cũ, nì gũ ēng sếng ử diũ dǎu sī-gáing gậ nêng tǎi uòi sếng lâu huǎi gậ úing-uǎng gũ niōng dǎing gĩ-duối sī nĩ ?

11 Ciũ iũ bǎ í-ciōng nǎ gụ gợ nêng ; ỉ gǎu-dō gụ gũ niōng dǎing cì-hǎ-ciề, dǎing gōng bọng gậ nũ-gế, gìng hiáng-dĩ, iả sũ-siōng gụ nǎ nêng suối-tiâu, ciũ cợng-bǎ dú dǎu lậ.

12 ¶ Iông-ciề iề-kuyề dī lự-kuá ēng gậ sī-hē, uòi chũ-gīng diả-à cềng dồng kĩ lậ ; mì-tê bīng ú sũ-siōng cháng iáu-gĩ, nguề tóng dú bīng hĩ-ợng sũ-siōng huǎi ;

13 Títng cìong gậ sǎing-siũ động hǎ diả-dĩ sũ-siōng mǎu-huả-guả chiũ nǎ cềng duôi gậ hóng chựề dồng, ēng-nǎing đả gậ guả-ciề ciũ chựề động à lậ.

14 Títng huáng-tiâu, sũ-siōng huả bũ-lũ kĩ lậ ; gợ sù-cài gậ súing iáu huối-dộ dú giǎng ǎing-làu gậ sù-cài búing-tiâu.

15 Sī-gáing gồ gồ gậ uảng-dĩ, duôi guíng, cióng-géng, cuoi-cũ, iũ gũing-bãng, cã nũ-gẻ, gọng cù-cĩ cũ-ĩ gậ, dú dẫu súng-dông, súng-ngâng dụ-diũ ;

16 Ciũ hăng súng iáu ciõ-ngâng uã, Nì bãng hã uoi séng-dĩ ciá-diũ uoi, nã uoi pĩ-tiâu cõ ỉngg ỹ gậ mĩng-gải, iáu lỏng-ciẻ gậ nũ-kĩ :

17 Éng-yẻ Cũ iáu lỏng-ciẻ nũ-kĩ gậ duoi ñi-ciẻ dẫu ; sũ-mũ nẻng ợ ngãi-dặ-kĩ ?

Di 7 Cióng.

1 Ỉngg dĩ lâu uoi chũ-gĩng si-ciả sặ-chữ gậ gụẻ-diũ dẫu sĩ-gáing gậ sĩ gũ, guíng-diũ sĩ-gáing sĩ-bíng gậ hóng, ẻng nã hóng chuyẻ dẫu sĩ-gáing, dẫu huoi-dĩ, iáu chiũ-dĩ.

2 Uoi Ỉ chũ-gĩng ci-ciả sặ-chữ gậ, giảng mì-tẻ chũ gậ sủ-cài ỉngg lậ, ña-diũ ẻng-ỷng-sáng Cióng-Dĩ gậ ẻng : iáu ử dặ-diợ gũing-bãng ợ huoi sĩ-gáing iáu huoi gậ sĩ-ciả sặ-chữ gậ, duoi siáng hăng kĩ lậ uã,

3 Sĩ-gáing, huoi, iáu chiũ dụ ẻng gọng huoi, dẩng uoi ẻng uoi Cióng-Dĩ nũ-gẻ gậ ña-tẻ.

4 ¶ Uoi tiảng-nĩ-gĩng ẻng-guã lâu gậ nẻng sũ kĩ lậ lỏng-cỏng iũ sĩ-sĩ-uảing sĩ-cháing, sĩ giảng Ỉ-sặ-liẻ gợ bẻng-tẻ gậ nẻng ẻng lậ gậ.

5 Ỉũ-duoi ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Liũ-bĩng ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Gá-dặ ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ;

6 Ngã-sẻ ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Ña-duoi-li ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Mã-ñá ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ;

7 Sái-mĩng ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Lĩ-mĩ ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Ỉ-sặ-gá ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ;

8 Sái-bũ-lẻng ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Ỉợ-sặ ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ; Bĩng-ngặ-mẻng ci-bẻng ẻng lậ gậ iũ ci-uảing nĩ-cháing ;

9 ¶ Iọng dĩ lâu uoi chũ-gĩng iũ cèng cāi nêng mài sũ-dặ cèng, sĩ giǎng gổ gổ, gổ siǎng, gổ bả-siǎng, gổ dĩ-huóng-dĩ lậ, gụẻ dầu iọng cō gậ ữ iáu Iông-ciẻ gậ mĩng-chĩng, séng-dĩ cệng-diũ bả í-ciông, siũ-dĩ nà cóng chiũ gậ kiá ;

10 Duoi siǎng hǎng kĩ lậ uā, Uoi dặ giũ ì-cài sĩ kǎu-diũ cō iọng ữ gậ Ciông-Dĩ, iáu Iông-ciẻ.

11 Lǒng-cǒng sặ-chữ gậ dú gụẻ dầu iọng cō gậ ữ, gĩng dầu chĩng-bō, sĩ-ciả sǎng-ổ gậ sĩ gổng-lǒng kũing ; mĩng-gải pũ dầu iọng cō gậ ữ mĩng-chĩng, bải Ciông-Dĩ,

12 Uā, Chẻng séng sù ngũing : Ngũing cũing-mĩ, ẻng-iǎu, chóng-mẻng, dō-ciả, tĩng-mĩng, gũing-bǎng, cồ-nǎing dú gụ nả uoi Ciông-Dĩ cì-dặ dầu điǎu-diǎu dồ-dồ. Chẻng séng sù ngũing.

13 ¶ Iũ cì-ciả chĩng-bō mǒng uoi uā, Ủ cệng bả í-ciông gậ sĩ sũ-mũ nêng, sĩ giǎng nĩ-dĩ lậ gậ ?

14 Uoi ciũ ǎing gụ uā, Cũ à, iọng sĩ nì dặ-dĩ gậ. Chĩng-bō iáu uoi uā, Iọng duoi nêng sĩ giǎng ữ dẻng duoi gậ kũ-nũing-dĩ chữ lậ, nả Iông-ciẻ gậ huảỉ sảỉ lâu gụ gậ í-ciông, sảỉ-dặ cẻng bả.

15 Gũ-chũ gụ-huoi-nẻng dầu Ciông-Dĩ cō gậ ữ mĩng-chĩng ; mǎng-nì dầu Ciông-Dĩ dǎing-dĩ hũ-sũ gụ : cō iọng ữ gậ Cũ ỏ dặ cù-cĩ gậ diông-pông ciả-diũ gụ.

16 Gụ-huoi-nẻng mài cuoi bử-gụẻ, mài cuoi chữ-diǎu ; mì-tê mài sả-dặ gụ điỏ, hỏ iả mài bở-dặ gụ điỏ :

17 ẻng-ựẻ iọng cō gậ ữ dĩ-bĩng gậ Iông-ciẻ ỏ iǎng gụ, sũ-siông iǎng-iông gậ, duoi gụ kộ sǎng-miǎng sủ gậ ngũing-tẻ : Ciông-Dĩ ỏ nả gụ mì-ciú-dĩ gậ mù-cả dú siẻ-diǎu.

Dĩ 8 Cióng.

1 Iông-ciẻ iẻ-kựẻ dĩ chỉ-kúa ẻng gậ sĩ-hẻ, tĩng-dĩ sủ-càng chá-bử-dộ bũing-dǎng cẻng.

2 ¶ Uoi chũ-gĩng gụẻ dầu Ciông-Dĩ mĩng-chĩng gậ chỉ-ciả sặ-chữ gậ ; dặ-diỏ chỉ-bả sả-gủ.

3 Iủ cì-ciả sạ-chữ gậ nà-diũ gếng gậ hióng-lũ, gựè dầu cì-dũng bính-hẩng ; dặ-diộ cèng cẩ hióng, niông gự iáu sếng hẩ-sảng gự-dầu gậ dỉ kộ títg iọng hióng, cẩ-cẩ gẩ hẩ dầu iọng cồ gậ ữ mĩng-chĩng gậ gếng-dũng cỉong-bĩng.

4 Hióng gậ íng iáu sếng hẩ-sảng gự-dầu gậ dỉ, giǎng iọng sạ-chữ gậ siũ-dỉ, iọng kộ dầu Cỉong-Dỉ gậ mĩng-chĩng.

5 Iọng sạ-chữ gậ ciũ nà hióng-lũ ; nà dũng-dỉ gậ hỏ dộng mũng-mũng, ciũ biǎng hẩ diá-dỉ : ciũ iũ sồ-góng, cèng cẩ siǎng-éng, iǎng-dầu, diá-à dòng kỉ lậ.

6 ¶ Nà-diũ chỉ-bả sạ-gữ gậ chỉ-ciả sạ-chữ gậ, ciũ ồ-dỗ chuyé sạ-gữ.

7 Tê cì-ciả sạ-chữ gậ chuyé sạ-gữ, ciũ iũ lẹng-pầu iáu sáu huẩ gậ hỏ, lộ hẩ diá-dỉ : sỉ-gảng sảng-gữ cì-gữ chiǎu-tiǎu, chiũ sảng-gữ cì-gữ iả chiǎu-tiǎu, gộ iông gậ chǎng-chǎu dú chiǎu-tiǎu.

8 ¶ Dỉ nỉ-ciả sạ-chữ gậ chuyé sạ-gữ, ciũ iũ sũ-siông hỏ chiǎu gậ duoi súng diũ hẩ huổi-dỉ : huổi-dỉ sảng-gữ cì-gữ bĩng cẩ huẩ ;

9 Huổi-dỉ iũ sảng-miǎng gậ mỉ-dỉ sảng-gữ sỉ-tiǎu cì-gữ ; ỷng-dỉ sảng-gữ mà puổi-tiǎu cì-gữ.

10 ¶ Dỉ sảng-ciả sạ-chữ gậ chuyé sạ-gữ, ciũ iũ cèng duoi gậ sảng-siũ, chiǎu-diộ sũ-siông hỏ-bả i-búng, giǎng títg-dỉ dộng à lậ, dộng dầu kái-ộ sảng-gữ cì-gữ, iáu lǎng-cổng sủ gậ ngũng-tê ử-dỉ ;

11 Iọng sảng-siũ miǎng hǎng Íng-dêng : sủ sảng-gữ cì-gữ bĩng kũ-tiǎu, sũ-siông íng-dêng ; éng-ựè sủ kũ, iũ cèng cẩ nêng iè sỉ-tiǎu.

12 ¶ Dỉ sỉ-ciả sạ-chữ gậ chuyé sạ-gữ, mỉ-tê sảng-gữ cì-gữ, ngựè, sảng-gữ cì-gữ, sảng-siũ sảng-gữ cì-gữ, dú mà-diộ ; nà nỉ, ngựè, sảng-siũ sảng-gữ cì-gữ lǎng ú-ợng-tiǎu, nỉ-sỉ sảng-gữ cì-gữ mẩu gưǎng, ợng-mǎng iả sỉ iọng-gẩ-sỉ.

13 Uoi i chũ-gĩng iũ cì-tê iǎu-éng ựè dầu bũng-títg-dỉ, uoi tiǎng-nỉ-gĩng gự duoi siǎng uǎ, Gũ iũ sảng-ciả sạ-chữ

gậ ợ chuyé sạ-gũ, iũ cèng hiớng gậ siáng-éng, gũ-chũ sī-gáing gựè-diũ gậ bả-siăng iũ huā dầu, iũ huā dầu, iũ huā dầu !

Dĩ 9 Cióng.

1 Dĩ ngu-ciả sạ-chũ gậ chuyé sạ-gũ, uoi chũ-gĩng giǎng tǐng ciớng iũ cì-ciả sáing-siũ đợng hã sī-gáing : iũ mẩu-dải-káng gậ sộ-ỉ dé nã gự.

2 Gự kuyé iớng mẩu-dải-káng ; ciũ iũ íng sũ-siớng duoi lủ gậ íng, giǎng ử káng-dĩ chệng iớng lậ ; mị-tê iáo tǐng dú nã iớng káng gậ íng ciả ú-ớng-tiâu.

3 Iũ huǎng-tớng giǎng íng-dĩ chũ lậ ựế dầu sī-gáing : iớng huǎng tớng dạ-diộ gựing-bǎng ợ siớng nêng, sũ-siớng sī-gáing gậ giế ỉ-búing.

4 Iũ gấu-dồ huǎng-tớng gậ dĩ uã sī-gáing gậ chậ lỏ, cháng-chấu lỏ, chiũ-mù, dụ ềng gợng huoi-tiâu, cớng-lậ gợng huoi ử nià-tê mẩu Cióng-Dĩ ềng gậ nêng.

5 Iũ gấu-dồ gự ềng gợng suoi-tiâu gự, lậ niớng lớng gự siũ kũ ngu-ciả nguè-nì : gự siũ gậ kũ sũ-siớng nêng nã giế céng-diộ gậ kũ ỉ-búing.

6 Ừ sī-hê uềng ợ cèng siớng sĩ, ỉ mài sĩ ; gự ỉả cèng ồ sĩ, sĩ ỉ giǎng gự ử-dĩ pī-kuyé.

7 ¶ Ừ huǎng-tớng gậ hềng-cợng sũ-siớng ồ-dồ kộ mà-diớng gậ mả ỉ-búing ; gự tê-dĩ sũ-siớng sĩ duoi gộ gếng gậ mẩu, mĩng-gải sũ-siớng nằng-nềng gậ mĩng-gải.

8 Iũ tê-mâu sũ-siớng á-niớng-nềng gậ tê-mâu, ngả-chĩ sũ-siớng sủ-củ gậ ngả-chĩ.

9 Gự iũ hũ hềng-tê gậ gả, sũ-siớng tiế gả ; gự siề gậ siáng-éng, sũ-siớng cèng cẩ chiá-mả bẩu kộ mà-diớng gậ siáng-éng.

10 Gự iũ mựế sũ-siớng giế gậ mựế, iớng mựế iũ dù-céng ; gự iớng mựế iũ gựing-bǎng huoi nêng ngu-ciả nguè-nì.

11 Huǎng-tớng iũ uâng, ciũ-sĩ mẩu-dải-káng sạ-chũ gậ : ciâu Hí-bả-lải gậ tử-kióng, gự gậ miáng hǎng cầ

Ngā-bả-dộng, ciâu Hí-li-nĩ gậ tử-kióng, gụ gậ miàng
hắng cã Ngā-bộ-lặng.

12 ¶ Tê cì-iông gậ cuói-nũing guā-tiâu : gũ iũ liông-
iông gậ cuói-nũing ộ dẫu.

13 ¶ Dĩ lự-ciả sạ-chữ gậ chuyệ sạ-gũ, uoi ciũ tiăng-nĩ-
gĩng iũ siáng-éng giăng Ciông-Dĩ mĩng-chĩng géng-dũing
gậ sī-gũ chũ lậ,

14 Iáu nà sạ-gũ gậ dĩ lự-ciả sạ-chữ gậ uā, Bả-luoi duoi
kái-dĩ iũ sī-ciả sạ-chữ gậ kọng-bọng-diũ nĩ niông kộ
bông-tiâu gụ.

15 Sī-ciả sạ-chữ gậ ciũ nả gụ bông-tiâu, iọng sī-ciả sạ-
chữ gậ sī Ciông-Dĩ ồ-dồ gậ, đảing dẫu mẽ-nĩng, mẽ-nguệ,
mẻ-nì, mẽ-sĩ, ciũ niông gụ suối-tiâu sī-gáing neng sáng-
gũ cì-gũ.

16 Gụ gậ mả-béng ciâu-sũ iũ liông-uāing-uāing : uoi
tiăng-nĩ-gĩng iũ iọng duoi.

17 Uoi dẫu iọng chũ-hĩng gậ dĩ dĩ-bĩng chũ-gĩng ử mả,
iáu gĩ mả gậ neng, cệng-diũ hũ hẻng-tê gậ gả, iũ hỏ-sả,
củ-sả, iáu li-uāng sạ : mả gậ tê sũ-siông sú-củ gậ tê ; iũ
hỏ, iũ íng, iũ li-uāng, giăng mả chũ-dĩ tũ chũ lậ.

18 Mả chũ-dĩ tũ chũ lậ hỏ, íng, li-uāng, iọng sáng-iông
gậ cuói-nũing huoi-sĩ sī-gáing neng sáng-gũ cì-gũ.

19 Iọng mả gậ li-liông dẫu gụ chũ-dĩ, dẫu gụ muội-dĩ :
éng-ựê gụ gậ muội sũ-siông ựê, iả iũ tê ; mả nà iọng muội
lậ huoi neng.

20 Ử duoi diông-diũ gậ neng, ciũ-sĩ ẻng-nảing sĩ dẫu
iọng cuói-nũing gậ, gũ ẻng gải-bĩng, diú-tiâu gụ siũ-dĩ
cã gậ dĩ, gũ sī bải gự, iáu géng, ngẻng, đởng, ciộ, châu cã
gậ hỏ ; iọng hỏ mại chũ-gĩng, mại tiăng-nĩ-gĩng, mại
giăng điộ.

21 Í ẻng gải-bĩng, diú-tiâu ử huoi-sĩ neng, ciả gậ huả-
sũ, tóng-gáing, té neng gậ dĩ.

Dĩ 10 Ciong.

1 Uoi ỉ chũ-gĩng cì-ciả sạ-chữ gậ, sĩ iũ duoi li-liông gậ, giăng tít ciong à lậ, séng-dĩ cệng-diũ ặng; tê-dĩ iũ gông, mĩng-gải sũ-siông mì-tê, káu sũ-siông hỏ-tiũ ;

2 Gù siũ-dĩ keng-diũ cì-bộng siểu gậ sủ, mà-kuyê lâu : iũ-bíng gậ káu dā dāu huỏi-dĩ, cộ-bíng gậ káu dā dāu sĩ-gáing-dĩ ;

3 Duoi siáng hăng kị lậ sũ-siông sú-củ ẻ kị lậ : gù hăng kị lậ gậ sĩ-hê, ciũ iũ chỉ-ciả sô-góng hiông gậ siáng-éng.

4 Chỉ-ciả sô-góng gậ siáng-éng hiông gậ sĩ-hê, uoi séng-dĩ siông niông gĩ dāu sủ-dĩ : ciũ tiăng-nĩ-gĩng giăng tít ciong iũ siáng-éng uā, Chỉ-ciả sô-góng uā gậ dĩ, niông kộng-dặ mà-mà-dĩ, ẻng gọng gĩ dāu sủ-dĩ.

5 Uoi chũ-gĩng káu dā-diũ huỏi, dā-diũ sĩ-gáing gậ cì-ciả sạ-chữ gậ, hiông tít-g-dĩ nà siũ ợ kị lậ,

6 Bĩ-diũ ử ciả điểu-diểu dō-dō sáng ợ-dĩ gậ Ciong-Dĩ, ciũ-sĩ cā tít iáu tít-g-dĩ gậ mì-dĩ, cā sĩ-gáing iáu sĩ-gáing gậ mì-dĩ, cā huỏi iáu huỏi-dĩ gậ mì-dĩ gậ, ciũ-chữ uā hê-lái cuoi mẩu nì-ciẻ :

7 Cống-lậ dāu dĩ chỉ-ciả sạ-chữ gậ chuyê sạ-gũ gậ nì-ciẻ, chá-bủ-ợ niông chuyê gậ sĩ-hê, Ciong-Dĩ kộng-diũ gậ dĩ dú ợ chéng-chủ, ciểu-diũ Ciong-Dĩ cệng-chiêng hấu gù nũ-gẻ ử duoi siung-dĩ gậ hấu sêng-sĩ.

8 ¶ Uoi sáng tiăng-nĩ-gĩng giăng tít-g-dĩ lậ gậ siáng-éng, giả-gíng ỉ iáu uoi uā, Káu dā-diũ huỏi, dā-diũ sĩ-gáing gậ cì-ciả sạ-chữ gậ, siũ-dĩ keng-diũ mà-kuyê lâu gậ siểu sủ, nì kộ nà lậ.

9 Uoi ciũ kộ ử ciả sạ-chữ gậ ử-dĩ iáu gù uā niông nà ử cì-bộng siểu sủ nả uoi. Ừ ciả sạ-chữ gậ iáu uoi uā, Nì nà kộ iẻ ; iọng sủ ợ lóng nì bủ-dĩ cèng kủ, dāu nì chữ-dĩ ợ cèng dǎng, sũ-siông póng-tộng.

10 Uoi ciũ giăng ử ciả sạ-chữ gậ siũ-dĩ ciẻ ử cì-bộng siểu sủ guā lậ, iẻ-tiểu, dāu uoi chữ-dĩ động-céng dǎng, sũ-siông póng-tộng : iẻ-tiểu lâu, uoi bủ-dĩ ciũ cèng kủ.

11 Ciu cuoi iũ gáu-dō uoi gậ dī, uā, Nì gũ niông nà cèng cāi bả-siăng, cèng cāi gổ, cèng cāi dī-huợng, cèng cāi uạng-dĩ ềng-nắng lậ gậ dī, sáing uā chũ lậ.

Dī 11 Cióng.

1 Iũ cì-ăng guảng-dằing sũ-siông tiông-ciẻ nả uoi: iũ cì-ciả iáu uoi uā, Kỉ lậ nà Cióng-Dĩ gậ dằing, iáu cì-dủing, gìng dầu iợng dằing-dĩ lí-bải gậ nềng, dú liông liông hã.

2 Cớng-lậ dằing-nguẻ gậ biằng dũ-tiầu, ềng niông liông; ềng-uẻ iợng biằng nả biẻ-gổ-nềng lầu: gụ káu ộ cìả-tiầu iợng sềng gậ sềng sī-sī nī-ciả nguẻ-nì.

3 ¶ Uoi ộ sả uoi liông-ciả cã guíng-cềng gậ nềng, gụ ộ cềng muoi-í, dũing-dầu cì-cháing nī-bả lự-sỉ gớng.

4 Iợng nềng ciũ-sỉ ử liông-công găng-lắng chiũ iáu liông-cắing dằing-cắing, guẻ dầu tóng-tứng-à gậ Cự mừing-chừing.

5 Lậ iũ nềng ồ huoi gụ, ciũ iũ hỏ giắng gụ chũ-dĩ chũ lậ, chiáu-tiầu gụ gậ dồ-tẻ: mẩu-lợng sũ-mũ nềng ồ huoi gụ, cớng niông iợng-gặ-sỉ miẻ-tiầu.

6 Iợng liông nềng iũ gựing-bắng ộ nả tứng bĩ-diũ, niông tứng dầu gụ dũing-dầu gậ nì-ciẻ mại lự hữ: iả iũ gựing-bắng nả sữ bứng cã huải, gụ mẩu-lợng sũ-mũ sỉ-hẻ ồ nả gổ iông gậ cuoi-nủing huoi sỉ-gắing, dú iũ iợng gậ gựing-bắng.

7 ¶ Dầu gụ guíng-cềng cã chềng-chũ lầu, ử giắng mẩu-dải-káng iợng lậ gậ ộ tẻ-sáing ciũ ộ iáu gụ mà-diông, iằng-guả gụ, nả gụ suỏi-tiầu.

8 Gụ gậ sềng-chí dầu dầu duoi sềng gậ gải-diộ, iợng sềng bỉ-piăng gộ-uả ciũ hắng cã Sủ-dộ-mả, ỉ hắng cã Ái-gỉ, iả sỉ gụ liông nềng gậ Cự dằing sí-ci-gã gậ sủ-cài.

9 Giắng gổ gổ gổ siăng gổ dī-huợng gổ bả-siăng dĩ-bứng dú iũ nềng sáing gớng bứing chũ gụ gậ sềng-chí, mẩu-dả nả nềng nả iợng sềng-chí cớng hã dềng-dĩ.

10 Dầu sỉ-gắing guẻ-diũ gậ nềng chu-gừing iợng liông

nêng sĩ-tiâu ciũ kâu-uòi, cộ-lợ; nì sōng gù gậ mì-dĩ, gù sōng nì gậ mì-dĩ : éng-ụê iọng liông nêng dú sĩ huôi sĩ-gáing gụè-diũ gậ nêng siũ kũ.

11 ¶ Sáng góng bũing guã-tiâu làu, giǎng Cìong-Dĩ ù-dĩ iũ sáng-miǎng gậ kĩ chũ lậ nì iọng liông nêng gậ séng-chĩ-dĩ kộ, gù ciũ gụè kĩ lậ; chũ-gĩng gù gậ nêng dú cèng giǎng.

12 Iọng liông nêng tiǎng-nĩ-gĩng giǎng tǐng iũ duoi gậ siǎng-éng iáu gù uã, Nì iọng iọng-dĩ lậ. Gù ciũ cộ ệng iọng tǐng; gù gậ dō-tê iả dú chũ-gĩng.

13 Ừ-cì-sĩ diá-à cèng dòng kĩ lậ, sêng-dĩ sĩ-gũ bǎing-tiâu cì-gũ; éng-ụê diá-à cèng dòng kĩ lậ sĩ-tiâu iũ chĩ-chǎing nêng : diông-diũ gậ nêng dú cèng giǎng, nà ệng-iâu gù nǎ tǐng cìong gậ Cìong-Dĩ.

14 ¶ Dĩ nĩ-lệng gậ cuoi-nũing guã-tiâu : giǎ-gíng dĩ sáng-lệng gậ cuoi-nũing tấu dẫu.

15 ¶ Dĩ chĩ-ciǎ sǎ-chũ gậ chũé sǎ-gũ; tǐng cìong ciũ iũ cèng-cǎi gậ duoi siǎng-éng, uã, Sĩ-gáing gồ gồ giǎ-gíng bĩng cǎ uoi Cũ, iáu uoi Cũ gậ Gĩ-Dũ gậ gồ : Cũ ộ cǎ ưởng-dĩ cì-dặ dẫu diǎu-diǎu dō-dō.

16 Dẫu Cìong-Dĩ mĩng-chĩng cộ dẫu ỳ-dĩ gậ nĩ-sĩ sĩ-ciǎ chĩng-bồ, mĩng-gǎi pũ hã diá-dĩ bǎi Cìong-Dĩ, uã,

17 Dú iũ-nǎing-gê gậ Cũ, Cìong-Dĩ, cù-gũ ì-lái dú dộ-dĩ gậ, uòi-huôi-nêng dō-ciǎ nì; éng-ụê nì giǎ-gíng nà-diũ cù-cĩ gậ duoi gũing-bǎng, cǎ ưởng-dĩ.

18 Biê-gồ-nêng lhồ-lǎ, Cũ gậ nũ-kĩ ciũ dẫu sĩ-gáing, sêng sĩ-tiâu gậ nêng gậ sĩ-hê iả dẫu lộ, iọng sĩ-hê iả niông nà mì-dĩ siông nì gậ nũ-gê ử duoi síng-dĩ, iáu sêng gậ hǎ-sǎing, gĩng ử duoi gẽng nì miǎng gậ nêng, mǎu-lọng duoi siǎu; gũ niông miè-tiâu ử duoi miè-tiâu sĩ-gáing gậ nêng.

19 Ừ-cì-sĩ Cìong-Dĩ gậ dǎing dẫu tǐng cìong kụé kụé; ciũ chũ-gĩng dǎing-dĩ iũ dọng Cìong-Dĩ iộ-diǎng gậ dĩ gậ gũ; ciũ iũ iǎng-dấu, cèng cǎi siǎng-éng, sô-góng, diá-à dòng kĩ lậ, gũ iũ duoi lệng-pầu.

Dĩ 12 Ciong.

1 Tíng ciông iũ duõi diàu-tê hĩng chũ lậ ; iũ ciã á-niông-nêng séng-dĩ cệng-diũ mì-tê, káu dā-diũ nguè, tê duõi-diũ sí-nĩ-ciã sáing-siũ gậ mầu :

2 Gụ iũ-séng, cèng kũ-chũ, duõi siáng hăng, tẩu sải gựing.

3 ¶ Tíng ciông ỷ iũ diàu-tê hĩng chũ lậ ; iũ cì-diàu duõi ờng lệng, chỉ-ciã tê, sí-ciã gủ, chỉ-ciã tê duõi-diũ chỉ-dǎing mầu.

4 Gụ gậ mụề nà tíng ciông gậ sáing-siũ sáing-gủ cì-gủ bùing à diá-dĩ kộ, lệng gụề dẫu iọng tẩu sải gựing gậ á-niông-nêng mĩng-chĩng, dǎing gụ sải gựing lẫu ciũ ờ iề gụ gậ gựing-ciể.

5 Iọng á-niông-nêng sải cì-ciã diông-mũ-gựing, ciũ-sĩ hē-lái ộ nà tiể gậ tiông-ciể dĩ-hũ tóng-túg-à gậ gờ : ciũ sáing-bủ-lẻng-dẻng nà gụ iọng gựing-ciể dẫu Ciong-Dĩ ử-dĩ, dẫu Ciong-Dĩ cồ gậ ữ mĩng-chĩng.

6 Iọng á-niông-nêng cể kộ kông-iả, dẫu ử-dĩ iũ Ciong-Dĩ tãi gụ ờ-dồ gậ dĩ-huợng, dẫu ử dĩ-huợng ciũ ộ iọng gụ cì-cháing nĩ-bả lụ-sĩ góng.

7 ¶ Dẫu tíng ciông ciũ iũ mà-diông : Mì-gá-lậ duõi gụ sả-chũ gậ chũ lậ iáu lệng mà-diông ; lệng iả duõi gụ sả-chũ gậ chũ lậ mà-diông ;

8 Lệng cì-bợng gậ mài mà-dặ iàng, dẫu tíng ciông cuõi mầu sù-cài nả gụ gụề-diũ.

9 Iọng duõi lệng ciũ-sĩ cệng-chĩng gậ ụề, ỷ hăng cầ mợ-gủ iáu Sả-dàng, sĩ pĩng tóng sĩ-gáing gậ ; iọng sí-hē ciũ nả gụ dãi dẫu sĩ-gáing, gụ sả-chũ gậ iả dú iáu gụ cầi-cầi dãi-tiầu.

10 Uõi tiăng-nĩ-gĩng dẫu tíng ciông iũ duõi siáng-éng uā, Uõi Ciong-Dĩ giũ nêng gậ áing-hữ, duõi cồ-nǎing, iáu gụ gậ gờ, gừng gụ Gí-Dũ gậ gựing-bǎng, giã-gíng dú hĩng chũ lậ : éng-ụề ử ciã dẫu uõi Ciong-Dĩ mĩng-chĩng mǎng-nì gẫu uõi hiáng-dĩ gậ, giã-gíng dãi dẫu sĩ-gáing.

11 Cống-lậ ử duối hiáng-dĩ kâu-diũ Iông-ciẻ gậ huải, iáu cù-cĩ cã guíng-cềng gậ dàu iâng-guã mộ-gự; ciũ-sĩ niông sĩ iả mài sảng ềng dặ cù-cĩ gậ sáng-miãng.

12 Gũ-chũ títg iáu títg ciông guẻ-diũ gậ nềng, dú niông kâu-uối. Sĩ-gáing iáu huối-dĩ cồng iủ huả dẫu : ềng-ựẻ mộ-gự à kộ nì ử-dĩ, dặ-dĩ cù-cĩ giả-gíng mẫu gự-duối nì-ciẻ, ciũ cềng hồ-lả.

13 ¶ Lặng chũ-gĩng cù-cĩ dãi-tiâu dẫu sĩ-gáing, ciũ bĩ-lậ ử sải diông-mủ-gựing gậ á-niông-nềng.

14 Ử-cì-sĩ á-niông-nềng dặ-diộ duối iâu-ềng gậ liông-ciả siẻ, nả gự ộ ựẻ kộ kông-iả dẫu cù-cĩ gậ sù-cài pĩ-tiâu iọng ựẻ, dẫu ử-dĩ iọng gự cì nítg, liông nítg, búng nítg.

15 Ựẻ dẫu á-niông-nềng bù-ciả hẻ giảng chũ-dĩ tũ sữ chũ lậ sũ-siông cì-diâu kái, ỏ á-niông-nềng nả iọng sữ tó-kộ-tiâu.

16 Diá-dĩ bọng-chãing ử á-niông-nềng, bả-kựẻ chũ, tóng-tiâu lặng chũ-dĩ tũ chũ lậ gậ kái.

17 Lặng ciũ cềng hồ-lả ử á-niông-nềng, kộ iáu á-niông-nềng diông-diũ gậ hẻ-dỏ mà-diông, iọng hẻ-dỏ ciũ-sĩ í-diũ Cíong-Dĩ gấu-dỏ gậ dĩ, tãi lả-Sú cã guíng-cềng gậ :

Dĩ 13 Cíong.

1 Lặng ciũ guẻ dẫu huối-bítg gậ suối. Uối ciũ chũ-gĩng cì-tẻ ộ tẻ-sáng giảng huối-dĩ chũ lậ, chỉ-ciả tẻ sí-ciả gủ, sí-ciả gủ duối-diũ sí-dẩng mẫu, tẻ-dĩ iủ lũng-gựing cĩ chéng cĩ duối gậ miãng siả-diũ.

2 Uối chũ-gĩng gậ ộ tẻ-sáng hểng-cộng sũ-siông bẫu-ciẻ, káu sũ-siông nềng-hệng gậ káu, chũ sũ-siông sủ-củ gậ chũ : lặng nả cù-cĩ gậ cỏ-nảing, cỏ gậ ử, iáu duối gựing-bảng, dú nả iọng ộ tẻ-sáng.

3 Uối chũ-gĩng iọng ộ tẻ-sáng chỉ-ciả tẻ dĩ-bítg iủ cì-ciả mà-siông-diộ, sũ-siông sĩ mà-sĩ-tiâu ; gự iọng mà-sĩ-tiâu gậ tẻ í hẫu-tiâu : tóng sĩ-gáing nềng chũ iọng ộ tẻ-sáng cềng gĩ-i kộ hủ gự ;

4 Ciũ bǎi ử lạng, éng-ựê lạng nà gũing-bǎng nǎ iọng ợ
tê-sáng ; iǎ bǎi iọng ợ tê-sáng, uā, Sũ-mũ nêng ợ piǎng-
dǎ iọng ợ tê-sáng ? sũ-mũ nêng iũ-nǎing-gê iáu gũ mà-
diông ?

5 ¶ Iọng ợ tê-sáng ciũ dǎ-diộ kễ-cỏ ỉ uā duôi di luing-
gũing cỉ chéng cỉ duôi ; ỉ dǎ-diộ gũing-bǎng bẻng cù-cỉ
gậ ỉ-sũ cǎ di sĩ-sỉ nĩ-ciǎ nyê-nĩ.

6 Iọng ợ tê-sáng kuyệt chũ iáu Cĩong-Dĩ cǎ dõ-tê, luing-
gũing cỉ chéng cỉ duôi ; luing-mǎ Cĩong-Dĩ gậ miǎng, iáu
diông-pông, ỉ luing-mǎ ử duôi dǎu tǎng ciông gựê-diũ gậ.

7 Gũ ỉ dǎ-diộ ỉ-liông ợ iáu sêng gậ hǎ-sǎing mà-diông,
iǎng lậ : ỉ dǎ-diộ gũing-bǎng gũing-ỉ gợ sĩǎng, gợ bǎ-
sĩǎng, gợ dĩ-huọng, gợ gở.

8 Ử duôi diũ dǎu sĩ-gǎing gậ nêng miǎng-cỉ êng-nǎing
gỉ dǎu giǎng kuyệt-tǎng bĩ-dĩ gậ sĩ-hê suôi-tiǎu lǎu gậ lóng-
ciẻ gậ sáng-miǎng sũ-dĩ, dú ợ bǎi iọng ợ tê-sáng.

9 Iũ nêng-ciẻ gậ, dú niông tiǎng-nĩ.

10 Cũ-diǎng niông nǎ nêng chiông kộ gậ, cồng ợ nǎ
nêng chiông kộ : nǎ dǎu suôi nêng gậ, cồng niông nǎ dǎu
suôi-tiǎu. Sêng hǎ-sǎing nêng-nǎi iáu sêng-séng dǎu
iọng dĩ-dĩ ợ hǎng chũ lậ.

11 ¶ Uôi ỉ chũ-gĩng cỉ-tê ợ tê-sáng giǎng diǎ-dĩ chũ
lậ ; iũ liông-ciǎ gũ sũ-siông iông-ciẻ, uā dĩ sũ-siông lạng.

12 Iọng ợ tê-sáng iáu tê-chĩng gậ ợ tê-sáng iũ ỉ-búing
gậ gũing-bǎng, dǎu tê-chĩng gậ ợ tê-sáng ming-chĩng nà
iọng gũing-bǎng hǎng chũ lậ, gũ niông sĩ-gǎing iáu sĩ-
gǎing gựê-diũ gậ nêng bǎi tê-chĩng gậ ợ tê-sáng, ciũ-sỉ ử
ciǎ tê mà-sỉ hê-mựê ỉ hǎu-tiǎu gậ.

13 Gũ hǎng duôi sêng-tóng, ciũ-sỉ dǎu nêng ming-chĩng
iǎ ợ sǎ hỏ giǎng tǎng-dĩ lộ dǎu sĩ-gǎing.

14 Gũ dǎu tê-chĩng gậ ợ tê-sáng ming-chĩng dǎ-diộ ỉ-
liông ợ hǎng sêng-tóng, éng-ựê iọng sêng-tóng ciũ pĩng ử
duôi diũ dǎu sĩ-gǎing gậ nêng, gǎu-dõ diũ dǎu sĩ-gǎing
gậ nêng niông cǎ ử ciǎ nǎ dǎu mà-siông-diộ gũ ợ sáng gậ
ợ tê-sáng gậ siông.

15 Gù iả dặ-diệ ò-liông ố nà sáng-miăng gậ kī nả iộng ố tê-sáng gậ siông, nả iộng ố tê-sáng gậ siông ố uā dī, iả iủ-nảing-gê sặ ử duối ềng bải iộng ố tê-sáng siông gậ nềng dú niông nả dẩu suối-tiâu.

16 Gù i gáu-dồ niông tẩ duối-gá-nềng, mẩu-lộng duối siểu, hủ-củ gềng-mẫu, gợng cù-cī cữ-ī cã nú-gẻ gậ, dẩu iủ-siủ-dī, ả-mả dẩu nĩa-tê-dī, dú niông mà ềng cã gī-nềng ;

17 Mẩu-lộng sũ-mũ nềng mẩu iộng ềng cã gī-nềng ciũ mẩu-dặ cã mải-mải, iộng gī-nềng ciũ-sī ố tê-sáng gậ miăng, ả-mả sī ử ố tê-sáng miăng gậ sũ-mũ.

18 ¶ Mềng-bạ iộng dī ciũ sộng-dặ sī chổng-mềng. Sũ-mũ nềng iủ chổng-mềng, ciũ niông sộng iộng ố tê-sáng gậ sũ-mũ ; iộng sũ-mũ sī nềng gậ sũ-mũ : gự gậ sũ-mũ sī Lự-bả lự-sī lự.

Dī 14 Cióng.

1 Uoi i chũ-gīng, iủ Iông-ciẻ gựè-diũ dẩu Sẻng súing-dī, iáu gự cại cì-dó iủ sí-sī-uảing sī-cháing nềng, nià-tê-dī dú iủ Iông-ciẻ gậ miăng, iáu gự Dá gậ miăng siả-diũ.

2 Uoi tiăng-nī-gīng giảng tít ciông iủ siáng-éng, sũ-siông cềng cại sủ-lộng gậ siáng-éng, sũ-siông duối sô-góng gậ siáng-éng : uoi tiăng-nī-gīng gậ siáng-éng sũ-siông dừing-gềng gậ nềng dừing-gềng gậ siáng-éng :

3 Gủ-huối-nềng dẩu iộng cồ gậ ữ iáu sī-ciả sáng-ở gìng ching-bồ mĩng-ching chiông-sí, chiông gậ sī sũ-siông séng gậ sí : ử duối giảng sī-gáing mải lậ gậ sí-sī uảing sī-cháing nềng ềng sộng, cuối mẩu nềng ố ố iộng sí.

4 Iộng duối nềng ềng iáu á-niông-nềng gáu-hộ lộng í-nộ cù-cī gậ séng-tỉ ; ềng-ựẻ gự cì sáng-sī sī cềng chềng-giẻ. Iông-ciẻ mẩu-lộng kộ nī-dī kộ gự dú giáing Iông-ciẻ kộ. Iộng duối nềng sī giảng sī-gáing nềng dỉ-bíng mải chử lậ cềng sáng dặ gậ guả-ciẻ hừing nả Cióng-Dī iáu Iông-ciẻ.

5 Gủ chũ-dī mẩu gặ gậ dī : iả mẩu chộ-chủ uả gự.

6 ¶ Uoi ỉ chū-gīng cì-ciả sả-chḥ gậ ựề dẫu bḥng-tíng, gḥ iủ ặng-ḥng gậ hầu sēng-sỉ niōng dḥng nả ử dưới diu dẫu sī-gáing gậ nēng tiāng-nī, ciū-sī dḥng nả gḥ gḥ, gḥ siāng, gḥ dī-huóng, gḥ bả-siāng ;

7 Ciū duoi-siāng uā, Nì niōng gēng Ciōng-Dī nà ặng-iāu gḥ nả gḥ ; éng-ựề Ciōng-Dī sēng sī-gáing nēng gậ sī-hē dẫu lợ : niōng bải cā tíng, dī, huoi, iáu lǒng-cǒng sḥ ngḥng-tê gậ Cḥ.

8 Í iủ cì-ciả sả-chḥ gậ gáing dẫu bù-ciả hē, uā, Duoi sēng Bả-bỉ-lặng bǎng-tiāu lầu, bǎng-tiāu lầu, éng-ựề iǒng sēng gáng tǒng-tíng-à gậ gḥ iề ử tǒng-gáing gậ ciủ, nả Ciōng-Dī gậ nū-kī.

9 ¶ Gḥ iủ dī sáng-ciả sả-chḥ gậ gáing dẫu bù-ciả hē, duoi siāng uā, Lậ iủ nēng bải iǒng ợ tē-sáng iáu iǒng ợ tē-sáng gậ siǒng, mǎu-lǒng sī nià-tê-dī, mǎu-lǒng sī siủ-dī, lậ iủ iǒng ēng cā gī-nēng,

10 Gḥ cǒng ợ iề Ciōng-Dī nū-kī gậ ciủ, iǒng ciủ sái dẫu Ciōng-Dī nū-kī gậ é-ciể, mǎu ciả biē mī-dī sáu cì-dó ; iả ợ nà hḥ iáu lỉ-uāng dẫu ử dưới sēng sả-chḥ gậ iáu Iōng-ciể mīng-chīng, huai gḥ siủ kḥ :

11 Huai gḥ siủ kḥ gậ íng chệng iǒng kḥ cì-bỉ-dạ mǎu gḥ-diủ ; ử dưới bải ử ợ tē-sáng iáu ợ tē-sáng gậ siǒng, ỉ iủ gḥ miāng ēng-diủ cā gī-nēng gậ nēng, mǎng-nì mại úing-sáing.

12 ¶ Sēng hả-sáing gậ nēng-nai dẫu iǒng dī-dī hīng chḥ lậ ; gḥ-huoi-nēng sī í-diủ Ciōng-Dī gáu-dḥ gậ dī, sēng Iả-Sú gậ dẫu.

13 Uoi tiāng-nī-gīng giǎng tíng ciōng iủ siāng-éng iáu uoi uā, Niōng gī hả sḥ-dī uā, Giả-gíng à kḥ iáu Cḥ hḥ cā ỉ tỉ sī-tiāu gậ nēng iủ hḥ-kī : Sēng-Sēng uā, Ciāng-sī, éng-ựề gḥ-huoi-nēng kḥ-chḥ lḥ-guā gậ dī, giả-gíng huệ-tiāu, gḥ cā gậ dī iả gáing gḥ kḥ.

14 ¶ Uoi ỉ chū-gīng, iủ cì-dḥ bả gậ ặng ; cḥ dẫu ặng-dī iủ cì-ciả sḥ-siǒng nēng gậ Gḥng, tē-dī duoi-diủ gēng gậ mǎu, siủ-dī nả-diủ cì-bả cèng lỉ gậ cāi-dầu.

15 Ỉ iũ cì-ciả sả-chữ gậ giảng đảing-dĩ chũ lậ, iáu ử ciả cồ dẫu ặng-dĩ duôi siáng hăng kí lậ uā, Sĩ-gáing gậ ngu-gũ dú dặ dặ-hảing ; cẩ gậ sỉ-hê iả dẫu, niông nà nì gậ cẩ-dấu kộ cẩ ;

16 Cồ dẫu ặng-dĩ gậ ciũ nà gù gậ cẩ-dấu diú hã sĩ-gáing ; sĩ-gáing gậ ngu-gũ dú nả iọng dẫu cẩ-tiâu.

17 ¶ Ỉ iũ cì-ciả sả-chữ gậ giảng tểng ciong gậ đảing-dĩ chũ lậ, siũ-dĩ iả nà-diũ cì-bả cềng-lĩ gậ cẩ-dấu.

18 Gũ iũ gũing-lĩ hỏ gậ cì-ciả sả-chữ gậ, giảng cỉ-dũing-dĩ chũ lậ, iáu ử ciả nà lĩ cẩ-dấu gậ duôi siáng hăng kí lậ uā, Sĩ-gáing gậ bử-dẫu dặ dặ-hảing ; niông nà nì lĩ gậ cẩ-dấu dú siũ cì-dỏ.

19 Ử ciả sả-chữ gậ ciũ nà gù gậ cẩ-dấu diú hã sĩ-gáing, nà sĩ-gáing gậ bử-dẫu dú siũ cì-dỏ, diú dẫu Ciong-Dĩ nũ-kĩ gậ duôi ciũ-cả.

20 Iọng ciũ-cả dẫu sềng nguẽ-dĩ, dẫu ử-dĩ cả ciũ, iũ huẩ giảng ciũ-cả-dĩ lâu chũ lậ, ầu iáu lậ mả gậ sỏ ỉ-búing, dẫu chá-bử-dỏ iũ lự-bả lĩ.

Dĩ 15 Ciong.

1 Uôi ỉ chũ-gểng cì-iông điàu-tê dẫu tểng-dĩ ỉ duôi ỉ hí-gỷ, ciũ-sỉ chí-ciả sả-chữ gậ liâu-lĩ sũẽ-muể chí-iông gậ cuối-nũing, ếng-ựẽ iọng chí-iông gậ cuối-nũing lâu Ciong-Dĩ gậ nũ-kĩ ciũ ộ gựẽ-diũ.

2 ¶ Uôi chũ-gểng sũ-siông bộ-lĩ huối iũ hỏ iáu bộ-lĩ huối cẩ cì-dỏ-lỏ ; ử duôi iâng-guã ử ộ tê-sáng, iáu ộ tê-sáng gậ siông, gềng ộ tê-sáng sũ-mù gậ nềng, dú gựẽ dẫu iọng bộ-lĩ huối bểng-hảing, siũ-dĩ nà Ciong-Dĩ gậ gểng

3 Gù-huối-nềng chiông Ciong-Dĩ nũ-gẻ Mỏ-sái gậ sí, iáu Iông-ciẻ gậ sí, uā, Dú iũ-nảing-gẻ gậ Cũ Ciong-Dĩ, nì cẩ gậ dĩ ỉ duôi ỉ hí-gỷ ; nì cù-gũ ì-lẩ cì-bỉ-dặ dú sĩ cẩ uảng-dĩ, nì cẩ gậ dĩ sĩ góng-biảng sĩ cềng-ỉ gậ.

4 Cũ à, sũ-mũ nềng gặng ềng gểng nì, ềng nà ặng-iâu

gù nã nì gậ miăng ? éng-ựê cớng-lậ nì sī sēng gậ ; tóng-títng-à gậ bả-siăng ộ lậ bải dẫu nì mĩng-chíng ; éng-ựê nì ngī gậ ảing-gēng hĩng chũ lậ lâu.

5 ¶ Iọng dī lâu uoi chũ-gĩng, títng-dĩ cã gúing-cēng gậ diống-pông gậ đảing kuyệt kuyệt lộ :

6 Ủ liâu-lĩ chĩ-iống cuoi-nũing gậ chĩ-ciả sả-chũ gậ, giăng đảing-dĩ chũ lậ, séng-dĩ cớng-sũ cềng chéng-kĩ, cềng guáng gậ bảu-ciộ, hếng-tê gải-diũ gếng gậ duoi-ciể.

7 Sī-ciả sáng-ở dĩ-bíng iũ cì-ciả nà chĩ-ciả gếng ông đống-mũing điầu-diầu dờ-dờ sáng độ-dĩ gậ Cióng-Dĩ gậ nũ-kĩ, gáu nã ủ chĩ-ciả sả-chũ gậ.

8 Éng-ựê Cióng-Dĩ gậ ệng-iâu cớ-nảing, mũing-đảing dú sī íng ; ủ chĩ-ciả sả-chũ gậ liâu-lĩ gậ chĩ-iống gậ cuoi-nuing ềng-nảing lâu gậ sī-hê, mẩu nềng ộ nì iọng đảing.

Dĩ 16 Cióng.

1 Uoi tiăng-nĩ-gĩng iũ duoi siăng-éng giăng đảing-dĩ chũ lậ iáu chĩ-ciả sả-chũ gậ uã, Nì kộ, nà đống Cióng-Dĩ nũ-kĩ gậ chĩ-ciả ông biăng dẫu sī-gáing.

2 ¶ Tê cì-ciả sả-chũ gậ ciũ kộ, nà gụ gậ ông biăng dẫu sī-gáing ; ciũ iũ cềng dù gậ chớng sáng dẫu iũ ủ ộ tê-sáng gậ gĩ-nềng, iáu bải ủ ộ tê-sáng siống gậ nềng séng-dĩ.

3 ¶ Dĩ nĩ-ciả sả-chũ gậ nà gụ gậ ông biăng dẫu huoi-dĩ ; huoi-dĩ gậ sữ ciũ bĩng cã sũ-siống sĩ-nềng gậ huải ; huoi-dĩ iũ sáng-miăng gậ mĩ-dĩ dú sĩ-tiâu.

4 ¶ Dĩ sáng-ciả sả-chũ gậ nà gụ gậ ông biăng dẫu kái-ộ iáu sữ gậ ngũing-tê ; sữ dú bĩng cã huải.

5 Uoi tiăng-nĩ-gĩng liâu-lĩ sữ ủ ciả sả-chũ gậ uã, Dềng sēng gậ Cũ, cù-gũ ì-lải dú độ-dĩ hê-lải cì-bĩ-dặ iả độ-dĩ, nì sī góng-biăng, éng-ựê iọng-gả-sĩ sếng sī-gáing gậ nềng :

6 Gụ-huoi-nềng tê-chĩng lâu sếng hả-sáing iáu sítng-dĩ gậ huải, giã-gítng nì nà huải nã gụ iề : iọng sī gụ ềng-gái dạ-diộ gậ.

7 Uòi ì tiāng-nī-gīng iũ siáng-éng giǎng cī-dǔing-dī chũ lậ uā, Mài chḡ, dú iũ-nǎing-gē gậ Cũ Cĩong-Dĩ, nì sēng sī-gáing nēng sī céng-ì sī góng-biāng.

8 ¶ Dī sī-ciǎ sǎ-chũ gậ nà gù gậ ông biāng dāu mì-tê ; mì-tê ciũ iũ-nǎing-gē nà hỏ bớ nēng.

9 Sī-gáing nēng ciũ bớ-dặ cèng iế : lǔing-mā iũ gũing-bǎng gũing-lĩ iọng cuoi-nũing gậ Cĩong-Dĩ gậ miāng ; ĩ. ēng gǎi-ặ cệng-sing ēng nà ộng-iāu gự nǎ Cĩong-Dĩ.

10 ¶ Dī ngu-ciǎ sǎ-chũ gậ nà gù gậ ông biāng dāu ử ặ tề-sáng cớ gậ ữ ; gù gậ gớ ciũ bĩng ú-ộng-tiāu ; nēng. éng-ựề cèng cī ciũ gàu cù-cī gậ ựề,

11 ĩ éng-ựề sáng chọng cèng cī cèng kũ-chũ ciũ lǔing-mā Cĩong-Dĩ ; gũ ēng gǎi-bĩng gự cǎ gậ dī.

12 ¶ Dī lự-ciǎ sǎ-chũ gậ nà gù gậ ông biāng dāu Bả-luoi, duoi kái-dĩ ; kái-dĩ gậ sự ciũ ùing-tiāu, éng-ựề niōng kựề diộ nǎ ử duoi giǎng dóng-bĩng lậ gậ uǎng-dĩ giǎng.

13 Uòi chũ-gīng iũ sáng-ciǎ ciǎ-gũ sũ-sĩong hầ-mà-ciề, giǎng lệng gậ chḡ, ặ tề-sáng gậ chḡ, iáu ử gǎ sǎng-dĩ gậ chũ-dĩ chũ lậ :

14 Iọng sī ciǎ-gũ gậ sếng, ặ hĩng sếng-tóng ; kộ tóng sī-gáing ử duoi gớ gậ uǎng-dĩ, hǎng gự cù cì-dó dǎing dú iũ-nǎing-gē gậ Cĩong-Dĩ mà-diōng gậ duoi nì-ciề.

15 Cũ uā, Uòi lậ sũ-sĩong chặ lậ ĩ-búing. Nēng lậ chĩng-chǎng gēng-giāng cù-cī gậ í-ciōng sǎng-dặ gự chiǎ-séng lữ-tĩ giǎng, nǎ nēng chũ gự ēng hẩu ĩ-sũ, iọng nēng ciũ iũ hũ-kĩ.

16 Ử sáng-ciǎ ciǎ-gũ ciũ nà ử duoi gớ gậ uǎng-dĩ dú cù dāu cì-ciǎ sù-cài, ử sù-cài Hí-bả-lải gậ dĩ hǎng cǎ Ngầ-mả-ngặ-dộng.

17 ¶ Dī chĩ-ciǎ sǎ-chũ gậ nà gù gậ ông biāng dāu bũing-tĩng, ciũ iũ duoi gậ siáng-éng giǎng dǎing-dĩ, giǎng cớ gậ ữ-dĩ chũ lậ, uā, Cǎ chéng-chũ lậu :

18 Ciũ iũ iāng-dáu, cèng cǎi siáng-éng, iáu sớ-góng ; diá-à cèng dòng kĩ lậ, cù-cệng iũ nēng chũ-sĩ dāu sī-

gáing-dī kǐ, diá-à dòng kǐ lạ dú ăng-nǎing gīng-diō iũ
iọng duôi, iọng li-huôi.

19 Ủ ciǎ duôi sêng liè-kuyé cā sáng-hā, biē gổ gậ sêng
iǎ dú bǎing-tiǎu : Cióng-Dī gī-diũ duôi sêng Bǎ-bǐ-lặng,
ō nà dộng cù-cī cèng duôi nũ-kī gậ cì-é ciũ nǎ gụ iè.

20 Gổ sù-cài gậ huôi-dỗ sáng-bủ-lặng-dềng mǎu-tiǎu,
súing iǎ mǎu-dǎ chũ-gīng.

21 Gũ iũ cèng duôi gậ lặng-pǎu, giǎng tǐng-dĩ lộ dǎu
nềng gậ sếng-dĩ : cì-tī lặng-pǎu chá-bủ-dộ iũ sáng-sĩ
gégng dōng, nềng ngǎi-diō iọng lặng-pǎu gậ cuói-nũing
ciũ luing-mǎ Cióng-Dī ; ếng-ye iọng lặng-pǎu gậ cuói-
nũing cèng dōng.

Dī 17 Cióng.

1 Nà chỉ-ciǎ ông gậ chỉ-ciǎ sǎ-chũ gậ dĩ-bíng iũ cì-ciǎ
lǎ, iǎu uoi uā, Nì giǎng-cēng lǎ, uoi ộ nà cō dǎu cèng
cǎi sũ cióng-bíng tềng nềng gậ á-niông-nềng niông siũ
gậ hểng háu nì chũ ;

2 Tóng sī-gáing gậ uǎng-dĩ dú iǎu gụ tóng-guā gáing,
diũ dǎu sī-gáing gậ nềng iè gụ tóng-gáing gậ ciũ dú
cũ kǐ lǎ.

3 Sēng-Sếng ciũ nì uoi sếng-dĩ ử ciǎ sǎ-chũ gậ duôi
uoi kō kōng-iǎ : uoi chũ-gīng iũ cì-ciǎ á-niông-nềng gĩ-
diũ cì-tê duôi-ông-sǎ gậ ộ tê-sáng, ử ộ tê-sáng iũ chỉ-ciǎ
tê, sí-ciǎ gũ, tóng sếng dú iũ luing-gũing cī chéng cī
duoi gậ miǎng.

4 Iọng á-niông-nềng cệng-diũ cũ-sǎ iǎu duôi-ông-sǎ gậ
í-ciông, cọng-dǐng gégng, cũ, ngũ-kī, siũ-dī nà-diũ gégng
gậ é, iọng é dộng-mũing bủ-káng gậ mi-dĩ, ciũ-sī gụ cù-
cī tóng-gáing í-nộ gậ dĩ,

5 Iũ miǎng siǎ dǎu nià-tê-dĩ uā, Kōng-diũ gậ ī-sũ, duôi
sêng Bǎ-bǐ-lặng, sī-gáing lǒng-cǒng tềng nềng gậ á-
niông-nềng, iǎu bủ-káng gậ dĩ gậ nǎi.

6 ¶ Uoi chũ-gīng iọng á-niông-nềng iè sēng hǎ-sáing

gậ huái, iáu tãi Iả-Sú cã gúing-cēng gậ nēng gậ huái, iè cữ-tiâu. Uòi chũ-gĩng iọng á-niông-nēng, chũ sĩ cèng gĩ-ĩ.

7 Ừ ciã sả-chữ gậ mōng uòi uā, Nì cã-sũ-dĩ chũ sĩ gĩ-ĩ nĩ? Uòi ờ nà á-niông-nēng iáu gự gĩ-diũ gậ iũ chỉ-ciã tê, sí-ciã gũ, gậ ờ tê-sáng kōng-diũ gậ ĩ-sũ, iáu nì uā.

8 Nì chũ-gĩng gậ ờ tê-sáng tê-chĩng dộ-dĩ, giã-gĩng ēng-nǎing dộ-dĩ; cióng-gũing ờ giǎng mǎu-dǎi-káng-dĩ iòng-lậ, hē-mụế cōng ờ miề-tiâu. Gựè-diũ dǎu sĩ-gáing gậ nēng, giǎng kuyế-tíng bĩ-dĩ à lậ miǎng-cĩ ēng-nǎing gĩ dǎu sáng-miǎng gậ sũ-dĩ, chũ-gĩng iọng ờ tê-sáng sĩ tê-chĩng dộ-dĩ giã-gĩng ēng-nǎing dộ-dĩ, hē-lǎi gũ ờ lậ, dú ờ chũ sĩ cèng gĩ-ĩ.

9 ¶ Sẻng-dĩ iũ chóng-mẻng gậ nēng cōng ờ mẻng-bà iọng gậ ĩ-sũ. Chỉ-ciã tê, ciũ-sĩ á-niông-nēng cõ gậ chỉ-ciã sủing :

10 Ỉ sĩ chỉ-ciã uǎng-dĩ; ngù-ciã uǎng-dĩ lộ-bãi à lậ, cì-ciã uǎng-dĩ gũ dộ-dĩ, cì-ciã uǎng-dĩ gũ ēng-nǎing lậ; lậ lậ, ciũ ờ sả-sĩ-ciế dộ-dĩ.

11 Iọng tê-chĩng dộ-dĩ, giã-gĩng ēng-nǎing dộ-dĩ gậ, ờ tê-sáng, sĩ dĩ bãi-ciã uǎng-dĩ, iả sĩ iáu ử chỉ-ciã uǎng-dĩ cì-bọng; gự hē-mụế ờ miề-tiâu.

12 ¶ Nì chũ-gĩng gậ sí-ciã gũ ciũ-sĩ sí-ciã uǎng-dĩ, iọng sí-ciã uǎng-dĩ gũ ēng-nǎing dặ-diộ gờ, lậ iáu ử ờ tê-sáng sả-sĩ-ciế dặ-diộ uǎng-dĩ gậ gũing-bǎng.

13 Iọng duối uǎng-dĩ gōng sẻng gōng ĩ, nà cù-cĩ gậ cõ-nǎing gũing-bǎng nǎ ử ờ tê-sáng.

14 Gự-huối-nēng hē-lǎi ờ iáu Iông-ciế mà-diōng, Iông-ciế cōng ờ iàng-guǎ gự, ẻng-ựế Iông-ciế sĩ tóng-tíng-à cữ gậ Cữ, tóng-tíng-à uǎng-dĩ gậ Uǎng-Dĩ, gáing Iông-ciế gậ nēng dú sĩ hǎng lậ gậ, tĩ chũ lậ gậ, dẻng-sẻng gậ.

15 ¶ Ừ ciã sả-chữ gậ ỉ iáu uòi uā, Nì chũ-gĩng ử tẻng nēng gậ á-niông-nēng cõ gậ cèng cǎi sủ, ciũ-sĩ cèng cǎi bả-siǎng, cèng cǎi nēng, cèng cǎi gờ, cèng cǎi dĩ-huọng.

16 Nì chũ-gĩng gậ ờ tê-sáng iáu gự sí-ciã gũ cōng ờ

hāng ử tēng nēng gậ á-niông-nēng lōng gụ gệng-mẫu
chiả-séng lū-tỉ, iả ợ iè gụ gậ nự, nà hỏ nà gụ chiáu
lái-lī.

17 Éng-ụê Ciông-Dĩ nà iộng gậ séng-ĩ nả iộng sí-ciả
uẩng-dĩ, niông gụ í-diũ Ciông-Dĩ gậ séng-ĩ kộ cã, ỉ
niông gụ gōng séng gōng ỉ nà gụ gậ gờ nả iộng ợ
tê-sáng, dǎng Ciông-Dĩ tê-ching uả gậ dĩ dụ iủ gĩng-
hầu.

18 ¶ Nì chũ-gĩng gậ á-niông-nēng, ciũ-sĩ gũng-lĩ
sĩ-gáing lōng-cōng uẩng-dĩ gậ duôi séng.

Dĩ 18 Cióng.

1 Iộng dĩ lâu uoi ỉ chũ-gĩng ci-ciả sả-chũ gậ giǎng
tǎng-dĩ à lậ, iủ duôi gũng-bǎng : gụ ệng-iǎu gậ guáng
ciũ dǎu tóng sĩ-gáing.

2 Gụ cèng duôi siǎng hǎng kỉ lậ uả, Duôi sēng Bả-bĩ-
lặng bǎng-tiǎu, bǎng-tiǎu, bĩng cã gự gựè-diũ gậ sù-
cài, iǎu gự iōng gậ ciả-séng diũ gậ dōng, ỉ sĩ gự iōng
í-nộ bử-kǎng gậ ciả-ciể gậ lōng.

3 Éng-ụê ử duôi gờ dụ iè gụ tóng-gáing gậ dù-ciũ, nỉ
Ciông-Dĩ gậ nũ-kĩ; sĩ-gáing ử duôi uẩng-dĩ iǎu gụ tóng-
gáing, sĩ-gáing cã-kǎ gậ nēng dụ sĩ éng-ụê gụ cèng ỏ
ngả-sĩ bǎi-diǎng mẫu hǎ-sũ, ciũ sáng-cỏ.

4 ¶ Uoi tiǎng-nĩ-gĩng ỉ iủ siǎng-éng giǎng tǎng-dĩ lậ
uả, Uoi gậ bả-siǎng nỉ niông chũ iộng ciả séng, sáng-dặ
nỉ iǎu gụ cái-cái iủ cò, iǎu gụ cái-cái pōng-diộ cuoi-
nũing :

5 Éng-ụê gụ gậ cò-ợ mǎng dǎu tǎng-bĩng, Ciông-Dĩ
gĩ-diũ gụ bử-ngĩ gậ dĩ.

6 Gụ duoi nỉ sũ-mũ gặ-sĩ, nỉ duoi gụ iả niông sũ-mũ
gặ-sĩ, ciũ-diũ gụ cã gậ dĩ niông dệng-bò bǎu-ēng gụ :
gụ sái nả nỉ iè gậ é, nỉ niông dệng-bò sái nả gụ iè.

7 Gụ nà gĩ-duoi gậ ệng-iǎu gụ nả cù-cĩ, iủ gĩ-duoi ỏ
ngả-sĩ bǎi-diǎng, ciũ niông nả gĩ-duoi gậ kử-chũ tĩ-kử

nả gù : éng-ưê gù séng-dī uā, Uòì cō uǎng-dī sē-mả gạ
 ư, uòì ēng sī guǎ-hũ, cồng mài gīng-diệ tí-kũ gạ dī.

8 Gū-chū cā-cì-góng gù gạ cuói-nũing dú ợ dāu, ciū-sī
 sĩ, tí-kũ, gí-huáng ; gù iả ợ nả hỏ chiáu lái-lī tiāu ; éng-
 ưê séng gù gạ Cự Cìong-Dī sī iủ duòì lì-liōng gạ.

9 ¶ Sī-gáing ử duòì uǎng-dī tê-chīng iáu gù tóng-
 gáing, ồ ngả-sĩ bải-diōng iáu gù guǎ nì-ciế, chū-gīng
 chiáu gù gạ hỏ-íng, dú ợ tãi gù sióng-séng tí-kũ,

10 Éng-ưê cềng giáng gù siũ gạ kũ-chũ ciũ dàu-dàu-dī
 guẻ-diũ uā, Kợ-lĩng à, kợ-lĩng à, duòì sêng, Bả-bỉ-lặng,
 sĩ dềng ì-lộ gạ sêng ! nì siũ gạ hềng iộng sả-sĩ-ciế ciũ dāu.

11 ¶ Sī-gáing cā-kả gạ iả tãi gù sióng-séng tí-kũ,
 éng-ưê mẩu nềng cuói mải gù gạ huā ;

12 Iộng huā ciũ-sĩ géng, ngềng, bấu-ciộ, cềng-củ, nộng
 iáu-gí, nểng cũ-sả gạ liāu, diũ-dộng, nểng duòì-ông-sả gạ
 liāu ; gợ iōng gạ hióng châu, siōng ngả gợ iōng gạ gả-sĩ,
 iáu cộ-gả gạ châu, đống, tiế, bả-ciộ, gợ iōng gạ gả-sĩ.

13 Nự-gũ, hióng-châu, hióng-liāu, hióng-ít, ự-hióng,
 ciũ, iũ, dềng nộng gạ mīng-hó, dềng ciáng gạ mà-ciế,
 niũ, iōng ; chiá mả, nũ-gẻ, nải-bộ ; iáu nềng gạ lểng-ộng.

14 Bả-bỉ-lặng à, nì séng-dī táng-dũ gạ guǎ-ciế giã-gíng
 dú mẩu-tiāu, lổng-cồng ngả-sĩ bải-diōng gạ mì-dī giǎng
 nì ử-dī iả dú miề-tiāu, nềng cuói mài chū-gīng iộng gạ
 mì-dī.

15 ¶ Ử duòì cā-kả huāing iộng cãi huā, ciũ-sĩ giǎng
 Bả-bỉ-lặng ử-dī sảing-cổ gạ, éng-ưê giáng Bả-bỉ-lặng siũ
 gạ kũ-chũ, ciũ dàu-dàu-dī guẻ-diũ, sióng-séng tí-kũ ; uā,

16 Kợ-lĩng à, kợ-lĩng à, iộng duòì gạ sêng, tê-chīng
 dú sĩ cềng nộng iáu-gí, cũ-sả, duòì-ông-sả gạ í-ciōng,
 cọng-dĩng géng, củ, ngự-kĩ ! gù iộng duòì gạ hũ-cũ
 sả-sĩ-ciế dú bīng gệng-tiāu.

17 Mẩu-lọng sũ-mũ ững lẫu-bảing, iáu cō ững kộ
 bẻng sũ-mũ sủ-cài gạ nềng, gềng lổng-cồng đả-ững
 gạ nềng, iáu ử duòì dāu huòì-dī tềng iề gạ nềng, dú
 dàu-dàu-dī guẻ-diũ,

18 Chū-gīng iộng sêng nã hỏ chiáu gậ íng, ciū hăng kị lậ uā, Sū-mū sêng ộ iáu iộng duôi gậ sêng bĩ-piăng ?

19 Ciū nà dêng-hỏ suôi dầu cù-cī gậ tê-dĩ, sióng-séng tí-kũ, hăng kị lậ uā, Kộ-lĩng à, kộ-lĩng à, ử duôi iũ ững dầu huối-dĩ, dú sī kầu-diũ iộng duôi sêng bấu-bỏ gậ mī-dī sáing-cỏ! giá-gíng iộng sả-sī-ciē ciū bĩng cã huáng-biăng tiâu.

20 ¶ Tíng à, lỏng-cỏng sēng gậ hã-sáing, sả-dũ, iáu sítg-dí, nì dú niông éng-ựē iộng sêng ciū kầu-uoi; éng-ựē Cióng-Dĩ tãi nì séng-ựing, huái iộng sêng.

21 ¶ Iũ cì-ciả sả-chũ gậ, sī iũ duôi kựē-lì gậ, nà-diũ cì-tī cỉộ sũ-siông mỗ mī-dī gậ duôi mỗ, diú hã huối-dĩ, uā, Iộng-gả-sỉ iả ộ nà ử duôi sêng Bả-bĩ-lẻng, hẻng-hẻng-dĩ diú à kộ, cuối mài gĩng-dặ gù điộ.

22 Dửing-gẻng, cộ-ngà, chựē-siáu, chựē sả-gũ gậ siáng-éng, dầu nì dĩ-bítg cuối mẩu-dặ tiăng-nĩ-gĩng; mẩu-lộng cã sũ-mũ siũ-ngĩ gậ nẻng, dầu nì dĩ-bítg cuối mẩu-dặ chũ-gĩng; mỗ mī-dī gậ siáng-éng, dầu nì dĩ-bítg cuối mẩu-dặ tiăng-nĩ-gĩng;

23 Dáing gậ guáng, dầu nì dĩ-bítg cuối mẩu-dặ ciâu; séng-lộng séng-niông gậ siáng-éng, dầu nì dĩ-bítg cuối mẩu-dặ tiăng-nĩ-gĩng; iáu nì gáu-ì gậ, ciũ-sī sī-gáing cã guíng gậ nẻng; tíng-à gậ gỏ dú nã nì ciả gậ huả-sử pĩng-kộ-tiâu.

24 Ử duôi sítg-dí, sēng gậ hã-sáing, iáu ử duôi dầu sī-gáing nã nẻng suôi-tiâu gậ nẻng gậ huái dầu iộng sêng dú chũ-dặ-gĩng.

Dĩ 19 Cióng.

1 Iộng dĩ lầu uoi tiăng-nĩ-gĩng tíng-dĩ iũ cẻng-cãi nẻng gậ duôi siáng-éng, uā, Á-lĩ-lũ-iả; giũ nẻng gậ áing-hũ, ẻng-iâu, gửing-báng, dú sī uoi Cióng-Dĩ gậ:

2 Cióng-Dĩ sẻng sī-gáing nẻng sī cẻng-ì sī gỏng-biăng; éng-ựē Cióng-Dĩ sẻng ử lủing tẻng nẻng gậ á-niông-

nêng; ịong á-niông-nêng sĩ nà tóng-gáing gậ. đĩ huôi-tiâu sĩ-gáing, gụ lâu Cĩong-Dĩ nũ-gẻ gậ huái, giã-gíng Cĩong-Dĩ bấu-êng gụ, tãi nũ-gẻ séng-ừing.

3 Duôi-gá-nêng ỉ uā, Ấ-li-lũ-iả. Ịong tềng nêng gậ á-niông-nêng nả hỏ chiáu gậ íng chệng ịong kộ cì-bĩ-dậ dẫu ặng-ừing dụ mẩu guệ-diũ.

4 Nĩ-sĩ sĩ-ciả chĩng-bỗ iáu sĩ-ciả sáng-ỏ pũ-diũ bảĩ cõ ịong ữ gậ Cĩong-Dĩ, uā, Chềng séng sù ngừing; Ấ-li-lũ-iả.

5 Iũ siáng-éng giảng ịong cõ gậ ữ-dĩ chũ lậ uā, Cĩong-Dĩ lỏng-cợng gậ nũ-gẻ, iáu ử duối gẻng Cĩong-Dĩ gậ-nêng, mẩu-lợng duối siểu, dụ niông cũing-mả uối gậ Cĩong-Dĩ.

6 ¶ Uối tiãng-nĩ-gĩng sũ-siông sĩ cềng cẩ nêng gậ siáng-éng sũ-siông cềng-cẩ sữ gậ siáng-éng sũ-siông cềng duối sỏ-gợng gậ siáng-éng uā, Ấ-li-lũ-iả: éng-ựẻ dụ iũ-nảing-gẻ gậ Cũ Cĩong-Dĩ iũ duối gừing-bảng cẩ uẩng-dĩ.

7 Uối-huôi-nêng niông kẫu-uối, niông cềng lợ, nả ặng-iẫu gụ nả gụ: éng-ựẻ lỏng-ciẻ tẩu-chéng gậ nĩ-ciẻ dẫu lợ, séng-niông nả cù-cĩ ỏ-dỏ ỉ-nĩ.

8 Séng-niông ciũ dặ-diộ áing-hữ, gợng cềng guáng-iảng chéng-giẻ nộng iáu-gỉ gậ í-ciông: ịong nộng iáu-gỉ ciũ-sĩ sềng hả-sáing ngĩ gậ ảing-gẻng.

9 Ử ciả sả-chũ gậ iáu uối uā, lỏng-ciẻ tẩu-chéng gậ ciũ, ử duối chiảng lậ iẻ ịong ciũ gậ nêng, dụ iũ hủ-kĩ, ịong đĩ nĩ niông gĩ dẫu sủ-dĩ. Ỉ iáu uối uā, Ịong sĩ Cĩong-Dĩ uā gậ cềng-ỉ gậ đĩ.

10 Uối ciũ pũ dẫu gụ kẩu-bíng-dĩ ỏ bảĩ gụ. Gụ iáu uối uā, Ềng gợng ịong-gả-sĩ cẩ. Uối iáu nĩ cẩ cẩ nũ-gẻ iáu nĩ tãi Iả-Sủ cẩ guíng-cềng gậ hiảng-dĩ cẩ cẩ nũ-gẻ: nĩ niông bảĩ Cĩong-Dĩ: éng-ựẻ háu sítg-dỉ gậ Sẻng iả sĩ háu tãi Iả-Sủ cẩ guíng-cềng gậ nêng.

11 ¶ Uối chũ-gĩng títg kựẻ kựẻ iũ cì-pỉ bả mả, gử-diũ ịong mả gậ hảng cẩ Dẻng-Sẻng, Chềng-Ỉ gậ; gụ sẻng sĩ-gáing nềng, mà-diông, dụ sĩ ciẫu-diũ gợng-biảng.

12 Gù mì-ciú sī-siōng cèng điṛ gậ hỏ, gù tê duôi-diũ cèng cấ gậ mầu ; ỉ iũ siả-diũ gậ miâng-cī, iọng miâng-cī cōng-lậ cù-cī đặ-dí, mầu biē-nêng đặ-dí.

13 Gù cệng gậ í-ciōng iũ huải hỷ dẫu ciōng-bíng : gù gậ miâng hảng cấ Ciōng-Dī gậ Dầu.

14 Dầu tíng ciōng ử duối gậ bẻng dú sī gỷ-diũ bả mả cệng chẻng-giẻ cẻng bả nọng iáu-gí gậ í-ciōng, gảing-diũ gù.

15 Iũ cì-bả lĩ dẫu giẻng gù chặ-dĩ sủing chặ lậ, niōng gù nà iọng dẫu lậ nà gổ gổ : gù iả ợ nà tiẻ tiōng-ciẻ dĩ-hũ gù : káu-dĩ cầ dú iũ-nảing-gẻ gậ Ciōng-Dī duối nũ-kĩ gậ ciử-cả.

16 Dầu gù káu-tỏ-dĩ, gẻng dẫu gù í-ciōng ciōng-bíng-dĩ, iũ miâng siả-diũ uả, Tíng-ả uảng-Dĩ gậ Uảng-Dĩ, Tíng-ả cũ gậ Cũ.

17 ¶ Uối chũ-gĩng cì-ciả sả-chặ gậ guẻ dẫu mì-tẻ dĩ-bíng iáu bủing-tíng ửẻ gậ ciả-ciẻ duối-siảng hảng kĩ lậ uả, Nỉ lậ cù cì-dỏ dẫu Ciōng-Dĩ bảing gậ duối đợ ciử ;

18 Iẻ ử duối uảng-dĩ, ciōng-gẻng, iáu cẻng hẫu-giợ nẻng gậ nử, ỉ iẻ mả iáu gỷ mả nẻng gậ nử, iả iẻ gỏng cù-cĩ-ỉ, cầ nũ-gẻ, iáu duối, siảu, nẻng gậ nử.

19 ¶ Uối chũ-gĩng ử ợ tê-sảng, iáu sỉ-gảing ử duối uảng-dĩ, gẻng gù gậ bẻng-mả, dú cù cì-dỏ iáu ử gỷ mả gậ, ỉ iáu gù gậ bẻng-mả, mà-diōng.

20 Ử ợ tê-sảng iáu gả sẻng-dí cầi-cầi nả gù chiōng kỏ, iọng gả sẻng-dí ciũ-sỉ tê-chẻng dẫu ử ợ tê-sảng mẻng-chẻng hẻng sẻng-tóng, pẻng ử duối iũ ợ tê-sảng gậ gỉ-nẻng ẻng-diũ, iáu bải ợ tê-sảng siōng gậ nẻng : gù iáu ử ợ tê-sảng sảng-sảng-dĩ điú dẫu lí-uảng gậ hỏ-kảng-dĩ :

21 Biẻ gậ nẻng dú nả ử gỷ bả mả gậ chặ-dĩ sủing chặ lậ gậ dẫu suối-tiẫu : ciả-ciẻ dú iẻ gù gậ nử, iẻ-bẫu-tiẫu.

Dĩ 20 Cióng.

1 Uôi chū-gīng cì-ciả sả-chḥ gậ giảng títg-dĩ à lậ, siũ-dĩ nà-diũ mẩu-dải-káng gậ sḥ-y iáu cì-diâu duôi sḥ-liâu.

2 Ciũ nà-diũ ử lạng, ciũ-sī gḥ-si-hē gậ uê, ciũ-sī mḥ-gḥ Sả-dàng, nà gḥ kḥng-bḥng-diũ cì-cháing nìng,

3 Diũ dẫu mẩu-dải-káng-dĩ kḥ, nà mẩu-dải-káng sḥ-diũ, ciōng-bíng hóng-diũ, sảng-dặ gḥ cuōi kḥ pīng gḥ gḥ, dảing cì-cháing nìng guā-tiâu lầu : cuōi-hē ciũ niōng sả-si-ciē bḥng-tiâu gḥ.

4 ¶ Uôi chū-gīng iũ gḥ-bả tḥ, iáu cḥ dẫu ciōng-bíng gậ nēng, iḥng nēng dặ-diḥ sēng sī-gáing nēng gậ gḥing-bảng ; uôi y chū-gīng, éng-uê tãi Iả-Sú cả gḥing-cēng, y éng-uê dḥing Cióng-Dĩ gậ dầu, nả nēng suḥi-tiâu gậ nēng gậ lēng-ḥng, gḥ iũ ử duoi ēng-nảing bải ử ḥ tē-sảng iáu ḥ tē-sảng gậ siōng, nĩa-tē iáu siũ-dĩ iả mẩu ử ḥ tē-sảng gậ gḥ-nēng ēng-diũ gậ nēng ; dú hḥ-sảng kḥ lậ, iáu Gí-Dũ cải cả cì-cháing nìng gậ uảng-dĩ.

5 Iḥng sī tē cì-lạng hḥ-sảng. Ử biē gậ sḥ-nēng gḥ ēng-nảing hḥ-sảng, niōng dảing dẫu ử cì-cháing nìng guā-tiâu lầu.

6 Iũ nēng tē cì-lạng ḥ dặ hḥ-sảng kḥ lậ, sī iũ hḥ-kḥ, sī chéng-giể : dĩ nī-lạng gậ sḥ cḥng mại gḥing-dặ gḥ diḥ ; gḥ cḥng ḥ cả Cióng-Dĩ iáu Gí-Dũ gậ cḥ-si, iáu Gí-Dũ cải cả cì-cháing nìng gậ uảng-dĩ.

7 ¶ Ử cì-cháing nìng guā-tiâu lầu, ciũ ḥ giảng lầu-dĩ bḥng-tiâu Sả-dàng,

8 Gḥ ciũ ḥ chḥ lậ pīng sī-gáing sī-bíng gậ gḥ, pīng Gḥ iáu Mả-gḥ, hảng gḥ dú cḥ cì-dó mà-diḥng : gḥ-huōi-nēng cēng cải sḥ-siōng huōi-bíng gậ suoi.

9 Gḥ-huōi-nēng tóng-títg-à dú giảng-tē, ử-diũ sēng hả-sảing gậ iảng-bḥing, iáu ử ciả dặ-ḥ gậ sēng : ciũ iũ hḥ giảng títg ciōng à lậ, chiáu-tiâu gḥ.

10 I nả pīng gḥ gậ mḥ-gḥ diũ dầu hḥ iáu lḥ-uảng gậ káng-dĩ, ử ḥ tē-sảng iáu gả sảng-dĩ iả dầu ử-dĩ ; mảng-

mâng nì-nì cì-bí-dā dāu ặng-ững huāi gù-huōi-nêng siū kǔ dú mǎu guè-diū.

11 ¶ Uòi ỉ chū-gīng cì-bǎ bǎ-sǎ gậ duōi ỳ, iáu cō dāu ciong-bing gậ, tưng dī dú giǎng gù mīng-ching pī-kyé; dú mǎu sù-cài kộ.

12 Uòi ỉ chū-gīng sĩ-tiāu gậ nêng, mǎu-lộng duōi siǎu, dú guè dāu ịng cō gậ ỳ mīng-ching; iǔ sǔ mà-kyé: lêng-nguē gū iǔ cì-bộng sǔ mà-kyé, ciū-sī sáng-miǎng gậ sǔ: ử duoi sĩ-tiāu gậ nêng dú sĩ bêng sǔ-dī gī-diū gậ, ciǎu gù-huōi-nêng tê-ching cǎ gậ dī, ciū sǣng gù.

13 Huōi-dī nà dĩ-bing sĩ-tiāu gậ nêng gáu chǔ lậ; sĩ iáu ếng-gǎing iǎ nà dĩ-bing sĩ-tiāu gậ nêng gáu chǔ lậ: ciǎ-ciǎ dú sĩ ciǎu-diū gù tê-ching cǎ gậ dī, ciū sǣng gù.

14 Sĩ iáu ếng-gǎing dú nǎ Cự diū dāu hỏ-káng-dī. ịng sĩ dĩ nī-lặng gậ sĩ, ciū-sī ịng hỏ-káng gậ sĩ.

15 Mǎu-lộng sū-mū nêng miǎng-cī ếng-nǎng gī dāu sáng-miǎng gậ sǔ-dī, iǎ nǎ Cự diū dāu hỏ-káng-dī.

Di 21 Ciong.

1 Uòi chū-gīng iǔ sǣng gậ tǣng, sǣng gậ dĩ: ếng-ựê tê-ching gậ tǣng-dī dú mǎu-tiāu; huōi iǎ bing mǎu-tiāu.

2 Uòi iǎ chū-gīng sǣng gậ sǣng, ciū-sī sǣng gậ lǎ-lū-sǎ-lǎing, giǎng tǣng ciong giǎng Ciong-Dī ử-dī à lậ, ò-dồ ỉ-nī dǎing, sū-siong sǣng-niông cọng-ding dǎing sǣng-lộng.

3 Uòi tiǎng-nī-gīng giǎng ịng cō gậ ỳ ử-dī, iǔ duoi siǎng-ếng uā, Ciong-Dī gậ diông-pông dāu sĩ-gǎing nêng ử-dī, Ciong-Dī ộ iáu gù-huōi-nêng cǎi guè-diū, gù-huōi-nêng ộ cǎ Ciong-Dī gậ bǎ-siǎng, Ciong-Dī cù-cī ộ iáu gù cǎi cì-dó, cǎ gù gậ Ciong-Dī:

4 Ciong-Dī ộ nà gù mì-ciú-dī gậ mù-cạ dú siē-diǎu; cuōi mǎu sĩ gậ dĩ; iáu mǎu sióng-sǣng, tī-kǔ, bǎng-kǔ gậ dĩ: ếng-ựê tê-ching gậ dĩ dú guā-tiāu.

5 ¶ Cō ịng ỳ gậ Cự uā, Giǎ-ging uòi nà lộng-công gậ

đi dú bở sếng kị lạ. Ỉ uā, Nì niông gī dāu sủ-dī : éng-
uē iọng đī sī céng-ì, sī kầu-dạ-diū gâ.

6 Ỉ iáu uoi uā, Iọng đī gīng-hāu lâu. Uoi sī buối-chồ
gâ tê cì-ciả, uoi sī sụē-mụế gâ mụế-mụế ciả, uoi sī kị-tê,
uoi sī sụē-mụế. Uoi ộ nà sáng-miăng cùing gâ sủ bā-
bā-dī nă chḥ-diầu gâ nêng iè.

7 Ỉ uēng ộ iâng-guā ciū ộ dạ-diộ iọng duoi mī-dī cā
sủ-ngiề; uoi ộ cā gụ gâ Ciông-Dī, gụ ộ cā uoi gâ gữing.

8 Cống-lậ ử giáng-pā gâ, ềng sềng gâ, bử-káng gâ,
huoi-sỉ nêng gâ, tóng-gáing gâ, iủ ciả huả-sủ gâ, bāi hō
gâ, iáu ử duoi uā gả đī gâ, dú niông dāu chiầu lī-uâng
gâ hỏ-káng-dī siū-kử; iọng sī đī nī-lệng gâ sĩ.

9 ¶ Ừ chỉ-ciả sả-chḥ gâ, ciū-sỉ nà-diū đong-mữing sụē-
mụế chỉ-iông gâ cuoi-nũing gâ chỉ-ciả ông-ciể, dĩ-bíng
iủ cì-ciả iáu uoi uā, Iọng-dī lạ, uoi ộ nà sếng-niông, ciū-
sỉ Iông-ciể gâ sē-mả háu nì chū.

10 Sềng-Sềng ciū nì uoi sếng-dĩ, ử ciả sả-chḥ gâ ciū
duoi uoi iông đềng ầu, đềng duoi gâ súing, háu uoi chū
sềng gâ sềng Iả-lū-sả-lăing giăng tít ciông, giăng
Ciông-Dī ử-dī à lạ, iủ Ciông-Dī gâ ềng-iâu :

11 Iọng sềng gâ guáng sủ-siông cềng dì-cing gâ bấu-
ciộ, sủ-siông mềng-liông gâ gềng-gớng-ciộ :

12 Ỉ ỉ ầu ỉ duoi gâ ciông; iủ sí-nī-ciả mông, mông-
bíng iủ sí-nī-ciả sả-chḥ gâ : mông ciông-bíng iủ Ỉ-sả-liể
sí-nī bống-tê gâ miăng-cỉ sả-diū :

13 Đóng-bíng iủ sáng-ciả mông; bả-bíng iủ sáng-ciả
mông; nâng-bíng iủ sáng-ciả mông; sả-bíng iủ sáng-
ciả mông.

14 Sềng ciông iủ sí-nī-ciả đī-gí, đī-gí ciông-bíng iủ
Iông-ciể sí-nī-ciả sả-dủ gâ miăng-cỉ.

15 ¶ Iáu uoi uā đī gâ nà-diū gềng gâ tiông-ciể ồ liông
iọng sềng, iáu sềng-mông, gềng sềng-ciông.

16 Iọng sềng gâ gả-sỉ sī sī-gủ-gủ gâ, đong iáu kuối
ỉ-búing : ử ciả sả-chḥ gâ nà tiông-ciể liông iọng sềng, dú
iủ sī-cháing lí : đong kuối ầu dú ỉ-búing.

17 ¶ Ừ ciả sả-chữ gậ ỉ liông ịong sêng ciông, ciâu-diũ nêng gậ chiộ-chõng, ciũ-sĩ sả-chữ gậ chiộ-chõng, lũng-cõng liông kị lậ iũ cì-bả sĩ-sĩ sĩ-chiộ.

18 Sêng-ciông sĩ gêng-gõng-ciộ dũ kị lậ gậ : sêng dú sĩ dẽng chêng-kĩ gậ gêng kụé gậ, sũ-siông dẽng chêng-kĩ gậ bộ-lĩ.

19 Sêng-ciông gậ dī-gí dú sĩ nà gở iông gậ bấu-ciộ cọng-dĩng kị lậ. Tê cì-ciả dī-gí sĩ gêng-gõng-ciộ ; dī nĩ-ciả sĩ lằng gậ bấu-ciộ ; dī sáng-ciả sĩ lự gậ mã-nầu ; dī sĩ-ciả sĩ lự gậ bấu-ciộ ;

20 Dī ngừ-ciả sĩ ớng gậ mã-nầu ; dī lự-ciả sĩ uâng gậ bấu-ciộ ; dī chí-ciả sĩ uâng gậ ngừ-sỏi ; dī bải-ciả sĩ châng-sả gậ ngừ ; dī giũ-ciả sĩ ớng gậ ngừ-sỏi ; dī sí-ciả sĩ hí-chữ gậ ngừ ; dī sí-ỉ-ciả sĩ ớng gậ bấu-ciộ ; dī sí-nĩ-ciả sĩ cũ gậ sữ-céng.

21 Sí-nĩ-ciả mọng sĩ sí-nĩ-ciả céng-củ cã gậ ; cì-ciả củ cã cì-ciả mọng : sêng-dĩ gậ gáí-diộ sĩ dẽng chêng-kĩ gậ gêng cã gậ, sũ-siông mêng-liông gậ bộ-lĩ ỉ-búng.

22 ¶ Uoi ẽng-nảing chủ-gĩng sêng-dĩ iũ dảing : ẻng-ựê dú iũ-nảing-gê gậ Củ Ciông-Dĩ, iấu Iông-ciẻ, cã dảing.

23 Sêng-dĩ dú ẻng niông mì-tê, iả ẻng niông nguẻ ciâu-diũ : iũ Ciông-Dĩ ẻng-iầu gậ guáng ciâu-diũ, ịong sêng-dĩ gậ dảing ciũ-sĩ Iông-ciẻ.

24 Gở gở gậ bả-siăng dú ợ dẫu ịong sêng gậ guáng-dĩ giảng : sĩ-gảing lũng-cõng gậ uảng-dĩ dú nà cù-cĩ gậ ẻng-iầu gự nả ịong sêng.

25 Ịong sêng-dĩ mầu ỡng-mâng dú sĩ nĩ-sĩ, sêng-mọng cọng ẻng niông gúing-diũ :

26 Nẻng cọng ợ nà gở gở gậ ẻng-iầu, tẻng-mĩng, dú gự nả ịong sêng :

27 Ủ mài lái-lĩ gậ, cã bử-káng gậ dī gậ, cã gả dī gậ dú mài nĩ ịong sêng : cọng-lậ iũ miâng-cĩ gĩ dẫu Iông-ciẻ sáng-miăng sủ-dĩ gậ, ợ nĩ ịong sêng.

Dĩ 22 Ciong.

1 Ủ ciã sạ-chũ gậ ciũ nà sáng-miăng sữ gậ kái háu uoi chũ, iọng sữ cèng chéng-kĩ sũ-siông sữ-céng, giăng Ciong-Dĩ iáu Iông-ciề cồ gậ ừ ử-dĩ chũ lậ,

2 Iọng kái dẫu sêng-dĩ gậ gải-diộ đợng-ợng-séng. Iọng kái lờng-bíng ngãng iũ sáng-miăng gậ chiũ, sáng sí-nĩ-iông gậ guã-ciề, nguyề nguyề sáng cì-iông : iọng chiũ-dĩ gậ niộ sĩ niông í háu gợ gờ gậ bả-siăng.

3 Sêng-dĩ cuối mẩu ciũ-mả gậ dĩ : iũ Ciong-Dĩ iáu Iông-ciề cồ gậ ừ dẫu sêng-dĩ : Ciong-Dĩ gậ nũ-gề dụ ợ hũ-sũ gụ ;

4 Iọng nũ-gề ợ gĩng-diộ Ciong-Dĩ gậ mĩng ; nià-tê iã iũ Ciong-Dĩ gậ miăng-cĩ siã-diũ.

5 Sêng-dĩ mẩu ợng-mãng ềng niông dáng gậ guáng, mì-tê gậ guáng ; iũ Cũ Ciong-Dĩ gậ guáng ciãũ-diũ : gụ-huõ-i-nềng iã ợ cã uảng-dĩ, cì-dặ dẫu diũ-diũ dồ-dồ.

6 ¶ Ủ ciã sạ-chũ gậ ỉ iáu uoi uã, Iọng dĩ sĩ céng-ỉ sĩ kâu-dặ-diũ gậ : ử duối sítg-dĩ sềng gậ Cũ Ciong-Dĩ háng gụ sạ-chũ gậ lậ, nà ử mẩu gĩ-sĩ cồng niông dẫu gậ dĩ háu gụ gậ nũ-gề dặ-dĩ.

7 Uoi cồng ợ kuề-kuề-dĩ dẫu. Nềng lậ í-diũ iọng sủ-dĩ sáing uã gậ hê-lải gậ dĩ, ciũ iũ hũ-kĩ.

8 ¶ Iọng sĩ uoi lợ-hũing chũ-gĩng tiăng-nĩ-gĩng gậ. Uoi chũ-gĩng tiăng-nĩ-gĩng iọng dĩ lầu, ciũ pữ dẫu háu uoi gậ sạ-chũ gậ káu-bíng, ồ bải gụ.

9 Gụ iáu uoi uã, Ềng gợng iọng-gặ-sĩ cã : uoi iáu ni gìng iáu ni gậ hiáng-dĩ ử duối sítg-dĩ, ỉ iáu í-diũ iọng sủ-dĩ gĩ-diũ gậ dĩ gậ nềng, cậ-cậ cã Ciong-Dĩ gậ nũ-gề : ni niông bải Ciong-Dĩ.

10 Gụ ỉ iáu uoi uã, Nĩ ềng gợng hóng-diũ iọng sủ-dĩ sáing uã gậ hê-lải gậ dĩ ; ềng-ựề sĩ-hê tầu dẫu.

11 Nềng lậ bử-ngĩ, cì-bĩ-dặ gũ ợ cã bử-ngĩ gậ dĩ : nềng lậ í-nợ, cì-bĩ-dặ gũ ợ í-nợ : nềng lậ ngĩ, cì-bĩ-dặ gũ ợ cã ngĩ gậ dĩ : nềng lậ chéng-giề, cì-bĩ-dặ gũ ợ chéng-giề.

12 Uoi cōng ộ kụē-kụē-dī dāu ; siōng nēng, huāi nēng, sī bēng uoi cū-ī, ciāu-diū gặ nēng cā gặ dī bāu-ēng gụ.

13 Uoi sī kị-tê, uoi sī sụē-mụế, uoi sī buōi-chố gặ tề cì-ciả, uoi sī sụē-mụế gặ mụế-mụế ciả.

14 ㄱ ㄱ Nēng lậ sī-sī kặ-kặ nà gụ gặ í-ciōng sải lải-lỉ, ciū iũ hũ-kỉ, gụ ciū iũ huōng dặ-diō sảng-miāng chiū gặ guả-ciể, iả iũ huōng giảng iọng mọng nì sēng.

15 Ừ iáu ể gōng lữ gặ, sả ciả huả-sử gặ, tóng-gáing gặ, huōi-sỉ nēng gặ, bải hờ gặ, iáu ử duối ồ gặ dī, cù-càu gặ dī gặ, dú dāu sēng-nguē.

16 ㄱ ㄱ Uoi Iả-Sú hǎng uoi sả-chữ gặ tãi ử duối gāu-hồ nà iọng duối dī háu nì dặ-dí. Uoi sī Duối-pỉ gặ gúing sảng gặ, ỉ sī Duối-pỉ gặ hē-dồ, uoi sī mǎng-liōng gặ hiảu-sáing.

17 Sēng-Sǎng iáu sǎng-niōng dú uā, Lậ. Tiāng-ni-gīng gặ nēng, iả niōng uā, Lậ. Chữ-diầu gặ nēng, iả niōng lậ : iũ nēng ồ, ciū niōng bả-bả-dī iề iọng sảng-miāng gặ sủ.

18 ㄱ ㄱ Uoi gēng-gǎi ử duối tiāng-ni-gīng iọng sủ-dī sáing uā gặ hē-lải gặ dī gặ nēng. Iọng sủ-dī sáing uā gặ hē-lải gặ dī, lậ iũ nēng tǎng gự-bả, Ciōng-Dī ciū ộ nà gỉ dāu iọng sủ-dī gặ cuối-nũing, iả tǎng iōng-bả huāi ử ciả nēng.

19 Iọng sủ-dī gỉ-diū sáing uā gặ hē-lải gặ dī, lậ iũ nēng gǎng-tiāu gự-bả, Ciōng-Dī cōng ộ dự-tiāu gụ gặ miāng, iọng sủ-dī gỉ-diū gặ sảng-miāng chiū, iáu sēng gặ sēng, dú mẩu-dặ nả gụ iũ huōng.

20 ㄱ ㄱ Tãi iọng dī cā gúing-cēng gặ uā, Uoi cōng ộ kụē-kụē-dī dāu. Chǎng sǎng sủ ngũing : Cữ lả-Sú à, ngũing nì ộ dāu.

21 ㄱ ㄱ Ngũing Cữ Iả-Sú gặ áing-hữ sī-sī kặ-kặ iáu sēng gặ hả-sáing cỏi cì-dó. Chǎng sǎng sủ ngũing.

Handwritten signature

